

ശിവപുരാണം 3

വായുപുത്രൻമാരുടെ ശപഥം

അമീഷ്

SINCE 1966

The Oath of the Vayuputhras

Fiction

Amish

Translator

Rajan Thuvvara

Malayalam

First Edition: October 2014

Cover: Rashmi Pu Salkar

ISBN: 978-81-300-1639-9

7019 (12-2014)350. II. e

Book 3 The Oath of the Vayuputras (Part 3 of The Shiva Trilogy)

Copyright G) Amish Tripathi. All rights reserved.

First published by Westland Ltd., 2013

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in or introduced into a retrieval system, or transmitted in any form, or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise without the prior written permission of the copyright holder,

Published by:

POORNA PUBLICATIONS, KOZHIKODE

TBS Building, G. H. Road, Kozhikode-673001

Ph: 0495-2720085, 2720086, 2721025

Branches: **Kannur** 9656.000373, **Kalpetta** 0.4936-203842

Thrissur 9656000373, **Kottayam** 0481-2585612

Thiruvananthapuram 0471-2570.504

e-mail: tbsbook@gmail.Com

Online Bookstore: www.tbsbook.com

ചരിത്ര നോവൽ
അമീഷ്

വിവർത്തനം
രാജൻ തുവ്വാര

വായുപുത്രന്മാരുടെ ശപഥം

പുസ്തകം മൂന്ന്
ശിവപുരാണം

പൂർണ്ണ പബ്ലിക്കേഷൻസ്, കോഴിക്കോട്
കോഴിക്കോട് ■ കണ്ണൂർ ■ കൽപ്പറ്റ ■ തൃശ്ശൂർ ■ കോട്ടയം ■ തിരുവനന്തപുരം

അമീഷ് ത്രിപാഠി

കൊൽക്കത്തയിലെ ഇന്ത്യൻ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് മാനേജ്മെന്റിൽ നിന്ന് ബിരുദം നേടിയ ശേഷം ബാങ്ക്വിംഗ് രംഗത്ത് പരവർത്തികുമാരാണ് അമീഷ് എഴുത്തിലേക്ക് കടന്നുവരുന്നത്. മെലൂഹയിലെ ചിരഞ്ജീവികൾ ആണ് ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ആദ്യ കൃതി. മെലൂഹ വൻ വിജയമായതോടെ ബാങ്ക്വിംഗ് ജോലി ഉപേക്ഷിച്ച് അമീഷ് മുഴുവൻ സമയ എഴുത്തുകാരനായി. നാഗന്മാരുടെ രഹസ്യം, വായുപുത്രൻമാരുടെ പരതിജ്ഞ എന്നീ രണ്ട് തുടർകൃതികൾ കൂടി അദ്ദേഹം എഴുതി. ആ കൃതികളും വൻ വിജയമായി. ഇപ്പോൾ മുംബൈയിൽ താമസിക്കുന്നു.

ഭാര്യ : പരീതി

മകൻ : നീൽ

www.authoramish.com

www.facebook.com/authoramish

www.twitter.com/amisht

രാജൻ തുവ്വാര

തൃശൂർ ജില്ലയിലെ എളവള്ളിയിൽ ഏപ്ലുറത്ത് മനയ്ക്കൽ അഷ്ടമൂർത്തി നമ്പൂതിരിയുടേയും തുവ്വാര കാർത്ത്യായനി അമ്മയുടേയും മകനായി ജനിച്ചു. കൊമേഴ്സ്, ജേണലിസം, ട്രാൻസ്ലേഷൻ എന്നിവയിൽ ബിരുദാനന്തര യോഗ്യതകൾ. ആരോഗ്യ വകുപ്പിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ.

അഞ്ച് സ്പന്തൻ കൃതികളും അമ്പതോളം പരിഭാഷകളും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പരിഭാഷകുളള ഇ.കെ. ദിവാകരൻ പോറ്റി പുരസ്കാരവും ഡോൺ ബുക്സ് ബഷീർ സാഹിത്യ പുരസ്കാരവും ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഭാര്യ : ഗംഗാദേവി,

മകൾ : ആർയലക്ഷ്മി

വിലാസം-തുവ്വാര, എളവള്ളി നോർത്ത്.തൃശൂർ-680 511

ശിവപുരാണം

ശിവൻ.മഹാദേവൻ. ദേവാധിദേവൻ. ദുഷ്ടനിഗ്‌രഹകൻ. പരണയോപാസകൻ. ഉഗ്രയോദ്ധാവ്. സമ്പൂർണ്ണ നർത്തകൻ, വ്യക്തിപരഭാവമുള്ള നേതാവ്. സർവ്വശക്തൻ. ഒരു തരത്തിലും മലിനീകരിക്കപ്പെടാനാവാത്തവൻ.

നൂറ്റാണ്ടുകളായി നമ്മുടെ രാജ്യത്തേക്കു വന്ന ഒരു വിദേശിയും- വെടിപ്പിടിപ്പിക്കാൻ വന്നവനോ വ്യാപാരിയോ പണ്ഡിതനോ ഭരണാധികാരിയോ സഞ്ചാരിയോ - ഇതരയും മഹാനായൊരാൾ യഥാർത്ഥത്തിൽ ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ടാകുമെന്ന് വിശ്വസിച്ചിട്ടുണ്ടാവില്ല. അതൊരു ഐതിഹ്യമായിരിക്കുമെന്ന് മനുഷ്യഭാവനയിൽ മാത്രമായിരിക്കും അതിന്റെ സ്ഥാനമെന്ന് അവർ അനുമാനിച്ചു. നിർഭാഗ്യവശാൽ ആ വിശ്വാസം നാം സ്വീകരിച്ചു. അത് നമ്മുടെ ജ്ഞാനമായിത്തീർന്നു.

പക്ഷേ, നമുക്ക് തെറ്റുപറ്റിയതാണെങ്കിലോ? ശിവഭഗവാൻ ഭാവനാ കല്പിതമല്ലെങ്കിലോ, പകരം രക്തവും മാംസവുമുള്ള മനുഷ്യനായിരുന്നെങ്കിലോ? എന്തേയും നിങ്ങളേയും പോലെ കർമ്മം മൂലം ഈശ്വരരൂപം കൈവരിച്ച ഒരു മനുഷ്യൻ. അതാണ് ഈ ശിവപുരാണത്തിന്റെ അനുമാന കല്പന. കാല്പനികതയും ചരിത്രയാഥാർത്ഥ്യങ്ങളും ചേർത്ത് പൗരാണിക ഇന്ത്യയുടെ സമ്പന്നമായ പൈതൃകത്തിന്റെ വ്യാഖ്യാനമാണ് ഈ ശിവപുരാണം.

അസാധാരണനായ ആ വീരനായകന്റെ സഞ്ചാരത്തിന്റെ നാൾവഴികൾ രേഖപ്പെടുത്തുന്ന ശിവപുരാണതരയത്തിലെ ഒന്നാമത്തെ പുസ്തകമാണ് മെലുഹയിലെ ചിരഞ്ജീവികൾ. രണ്ടാമത്തെ പുസ്തകമായ നാഗന്മാരുടെ രഹസ്യം ആ കഥാപരമ്പരയുടെ തുടർച്ചയായിരുന്നു. താങ്കളുടെ കൈയിലെത്തിച്ചേർന്നിട്ടുള്ള വായുപുത്രന്മാരുടെ ശപഥം എന്ന് പുസ്തകത്തിൽ ആ കഥ അവസാനിപ്പിക്കുന്നു.

ഈ നോവൽ പരമപര എന്റെ ഈശ്വരനുള്ള ഉപഹാരമാണ്. നിരീശ്വരവാദത്തിന്റെ വന്യതയിൽ നിരവധി വർഷങ്ങൾ നീണ്ട അലച്ചിലിനൊടുവിലാണ് ഞാനവനെ കണ്ടെത്തിയത്. താങ്കളുടെ ഈശ്വരനെ താങ്കളും കണ്ടെത്തിക്കാണു മെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നു. അവസാനം നമ്മളേവരും അവനെ വിഷ്ണുവായോ ശക്തിമാതാവായോ അല്ലാഹുവായോ യേശുദേവനായോ ബുദ്ധനായോ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റെതു രൂപത്തിലുമാകട്ടെ അവൻ നമ്മുടെ മുന്നിൽ പരയ്ക്കപ്പെടുന്നത്. നമ്മെ സഹായിക്കാനാഗ്‌രഹിക്കുന്നവനാണ് അവൻ. അതു ചെയ്യുവാൻ നമുക്കവനെ അനുവദിക്കാം.

യദയത് കർമ്മ കരോമി തത്ത്മാഖിലം ശംഭോ തവാരാധനം.

ശംഭോ മഹാദേവ, എന്റെ ഓരോ പരവൃത്തിയും അങ്ങയോടുള്ള പരാർത്ഥനയാണ്.

സമർപ്പണം

യശസ്ശരീരനായ എന്റെ ഭാര്യാപിതാവ്
ഡോ. മനോജ് വ്യാസീന്.

മഹാൻമാർ ഒരിക്കലും മരിക്കുന്നില്ല. അനുയായികളുടെ മനസ്സിൽ അവർ
എന്നും ജീവിക്കുന്നു.

ഹര ഹര മഹാദേവ

നമ്മളെല്പാവരും മഹാദേവന്മാർ, നമ്മളെല്പാവരും ദൈവങ്ങ്ങൾ
കാരണം ദൈവത്തിന്റേ ഏറ്റവും പ്രൗഢമായ ക്ഷേത്രവും ഏറ്റവും
മനോഹരമായ മുസ്ലിം പള്ളിയും ഏറ്റവും മഹത്തായ ക്രിസ്തീയ
ദേവാലയവും നമ്മുടെ ആത്മാവിനുള്തിലാണ് സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്.

ഉള്ളടക്കം

- [1. സുഹൃത്തിന്റെ മടക്കം](#)
- [2. എന്താണ് തിന്മ?](#)
- [3. രാജാക്കന്മാർ തീരുമാനിച്ചു കഴിഞ്ഞു](#)
- [4. തവളയുടെ ധർമ്മോപദേശം](#)
- [5. എളുപ്പ മാർഗ്ഗം](#)
- [6. അഹങ്കാരത്തെ കീഴടക്കുന്ന നഗരം](#)
- [7. നിതാന്ത പങ്കാളിത്തം](#)
- [8. ശിവൻ ആരാകുന്നു](#)
- [9. പരണയബാധയേറ്റ് കാട്കളൻ](#)
- [10. ആ പേര് കേൾക്കുമ്പോൾതന്നെ ഭയം തോന്നും!](#)
- [11. ബ്രഹ്മയുമായുള്ള സംഘം](#)
- [12. കലക്കവെള്ളം](#)
- [13. ഗുണന്മാർ രക്ഷപെടുന്നു](#)
- [14. മനസ്സു വായിക്കുന്നവർ](#)
- [15. മഗധ](#)
- [16. രഹസ്യം വെളിപെടുന്നു](#)
- [17. തടവിലാക്കപ്പെട്ട അഭിമാനം](#)
- [18. അഭിമാനമോ അതോ വിജയമോ?](#)
- [19. നീലകണ്ഠന്റെ വിളംബരം](#)
- [20. അഗ്നിഗീതം](#)
- [21. അയോധ്യയെ ഉപരോധിക്കുന്നു](#)
- [22. മഗധയുടെ പടയൊരുക്കം](#)
- [23. ബല-അതിബല കൗൺഡ് യുദ്ധം](#)
- [24. അക്രമത്തിന്റെ കാലം](#)
- [25. ദൈവമോ രാജ്യമോ?](#)
- [26. മൃതികവാടിയിലെ യുദ്ധം](#)
- [27. ശിവൻ സംസാരിക്കുന്നു](#)

- [28. മെലുഹ സ്തബ്ധമാകുന്നു](#)
- [29. എല്പാ സൈന്യത്തിലും ഒരാർവുകാരനുണ്ട്](#)
- [30. ദേവഗിരിയിലെയുദ്യം](#)
- [31. സ്തംഭനം](#)
- [32. അവസാനത്തെ ആശ്ചര്യം](#)
- [33. ഗുഡാലോചനയുടെ ആഴം](#)
- [34. ഉംബർഗാവിന്റെ സഹായത്തോടെ](#)
- [35. പരിഹയിലേക്കുള്ള യാത്രി](#)
- [36. യക്ഷികളുടെ നാട്](#)
- [37. അപ്രതീക്ഷിത സഹായം](#)
- [38. ഇഷ്ടവരന്റെ മിത്ത്രം](#)
- [39. ഇവൻ ഞങ്ങളിലൊരുത്തനാണ്](#)
- [40. നർമ്മദയിലെ ആകർമണം](#)
- [41. സമാധാനത്തിനുള്ള ക്ഷണം](#)
- [42. കനകഹാലയുടെ മാർഗ്ഗം](#)
- [43. ലഹള](#)
- [44. രാജകുമാരി മടങ്ങിവരുന്നു](#)
- [45. അവസാനത്തെ ഇര](#)
- [46. നീല ദൈവത്തിന്റെ നീലവിളി](#)
- [47. ഒരു മാതാവിന്റെ സന്ദേശം](#)
- [48. മഹാ പ്രഭാഷണം](#)
- [49. നീലകണ്ഠനോടുള്ള ബാധയത](#)
- [50. ഒരു പൈതൃകം സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്നു](#)
- [51. ജീവികൾക്കു, നിങ്ങളുടെ കർമ്മം ചെയ്യുക](#)
- [52. ആൽമരം](#)
- [53. തിന്മയുടെ സംഹാരകൻ](#)
- [54. പുണ്യസരോവരം](#)

കൃതജ്ഞത

ഞാനൊരു എഴുത്തുകാരനാകുമെന്ന് ഒരിക്കലും സങ്കല്പിച്ചിരുന്നില്ല. എഴുത്ത്, വായന, ചർച്ചകൾ, യാത്രകൾ എന്നിവ അടങ്ങുന്ന എന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ ജീവിതം അതിയാമാർത്ഥ്യമായ ഒരുവുമായി എനിക്ക് തോന്നുന്നു. ഈ സ്പന്ദനം സഫലമാകുന്നതിന് നിരവധിപേർ എന്റെ സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവർക്കു കൃതജ്ഞത പരകാശിപ്പിക്കുവാൻ ഞാനീ അവസരം ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയാണ്.

എന്റെ ആദ്യയാത്മികജീവിതത്തിന്റെ ഔന്നത്യത്തിലേക്ക് തിരികെ കൊണ്ടുവന്ന ശിവഭഗവാൻ.

ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ രചനയിലേർപ്പെട്ടിരിക്കുമ്പോൾ ഇടയ്ക്കിടെ എന്റെ അടുത്തുവന്ന് എനിക്ക് അമൃത് പകരുംപോലെ “ഡാഡ്, അപ്പാ ഹോഗയാ ക്യാ? (അച്ഛാ, എഴുതി കഴിഞ്ഞുവോ?) എന്ന് ചോദിച്ചിരുന്ന എന്റെ മകൻ നീലിന്.

എന്റെ പത്നി പരീതി; എന്റെ സഹോദരി ഭാവന. എന്റെ സഹോദരീ ഭർത്താവ് ഹിമാംശു; എന്റെ സഹോദരന്മാരായ അനീഷ്, ആശിഷ്; എന്റെ സഹോദരപത്നി ഡോണെറ്റാ. ഇവരെല്ലാത്തന്നെ ഈ പുസ്തക രചനയിൽ വളരെയധികം സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്. പലപ്പോഴും ഇതൊരു സംയുക്തമായ രചനയാകട്ടെ എനിക്ക് തോന്നിയത്. ഗർഭമകാരൻ എന്ന് നിലയിൽ എന്റെ മാതാ പേര് നൽകി എന്ന് പറയാവുന്നതുപോലെ.

എന്റെ കുടുംബത്തിൽ മറ്റെങ്ങൊരു ഉഷ, വിനയ്, മിറാ, ഷൈനാസ്, സ്മിത, അനുജ്, റുതാ. ഇവരെല്ലാം എപ്പോഴും ഈ രചനയിൽ എനിക്കൊപ്പമുണ്ടായിരുന്നു.

എന്റെ എഡിറ്റർ ശിവാനി പണ്ഡിറ്റ്. നിരവധി ആരോഗ്യപരശ്നങ്ങളുമായി പടവെട്ടിയ അവർ ഒരിക്കലും സഹതാപത്തിന് കാത്തുനിന്നില്ല. കടുത്ത പരീക്ഷണഘട്ടങ്ങളിലൂടെ കടന്നുപോയ അവർ എന്റെ കർമ്മം സഫലമാകുന്നതിൽ എന്റെ വളരെയേറെ സഹായിച്ചു. അവരുടെ സഹായം ലഭിച്ചത് വലിയൊരു ഭാഗ്യമായി ഞാൻ കരുതുന്നു.

ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ പുറംചട്ട രൂപകല്പന ചെയ്ത രശ്മി പുസാൽക്കർ. ആദ്യത്തെ പുസ്തകം മുതൽക്കേ അവരിൽ പങ്കാളിയാണ്. ഇന്ത്യയിലെ പരസാധനരംഗത്ത് പുസ്തകങ്ങളുടെ പുറംചട്ട രൂപകല്പന ചെയ്തു നന്നിൽ ഏറ്റവും മികവു കാണിക്കുന്നവരിലൊരാളാണ് രശ്മി.

ഗൗതം പത്മനാഭൻ, സതീശ് സുന്ദരം, അനുശീ ബാനർജി, പോൾ വിനയ്കുമാർ, വിപിൻ വിജയ്കുമാർ, രേണുകാ ചാറ്റർജി, ദീപ്തി തൽവാർ, കൃഷ്ണകുമാർ നായർ, പിന്നെ പരസാധകരായ വെസ്റ്റ് ലാന്റിലെ വിദഗ്ദ്ധ സംഘവും. അപൂർവ്വം പരസാധകർ മാത്രമാണ് ഇവരെപ്പോലെ ഗർഭമകാരനോട് പരിശുദ്ധത പുലർത്തുന്നത്.

വിശാലഹൃദയനായ എന്റെ ഏജൻ്റ് അനുജ് ബാഹ്രി, എന്റെ സ്വപ്ന ഷേഴ്സ് സാക്ഷാത്കരിച്ചുതന്നു. എന്തെ എന്റെ നിയോഗത്തിലേക്കുപിടിച്ച മനുഷ്യൻ.

സൻഗ്രം സുർവി, ശാലിനി അയ്യർ, പുസ്തകത്തിന്റെ പരസ്യം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന ഡിജിറ്റൽ മാർക്കറ്റിങ്ങ് ഏജൻസിയായ തിങ്ക് വൈ നോട്.. അന്താരാഷ്ട്ര പരസ്യത്തിലുള്ള പല പരസ്യ ഏജൻസികളുമായി ചേർന്ന് ഞാൻ പരവർത്തിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അതിൽ ഏറ്റവും മികച്ചതിൽ മികച്ചതുതന്നെയാണ് തിങ്ക് വൈ നോട് ഏജൻസിയുടെ സ്ഥാനം.

ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ പുറം ചട്ടയ്ക്കുവേണ്ട ചിത്രങ്ങൾ തയ്യാറാക്കിയ ചന്ദൻ കോഹ്ലി എന്ന് ഹയാഗ്രാഹകൻ. അദ്ദേഹം എപ്പോഴും തന്റെ ജോലി മനോഹരമായിത്തന്നെ ചെയ്തു. അമ്ലം വിലം നിർമ്മിച്ച അതുൽ പർഗാവോങ്ക്. ചമയത്തിന്റെ ചുമതലക്കാരൻ വിനയ്ക് സലുവൈ, ചിത്രത്തിന്റെ മോഡൽ കേതൻ കരാണ്ട, പശ്ചാത്തലംപകൽപ്പന ചെയ്ത ജപ്തഹേത് ബോതിസ്ത, തരീഡി എലിമെന്റും രംഗവിഷ്കാരവും നടത്തിയ ലിറ്റിൽ കറഡ് സോംബീസ് ടീമും ഷിങ്ങ് ലെയ് ചുവായും; ചിത്രങ്ങളുടെ പോസ്റ്റ് പ്രോസസിങ്ങ് ജോലികൾ ചെയ്ത സാഗർ പുസാൽക്കറും സംഘവും; നിർമ്മാണ സംയോജകനായ ജൂലിയൻ ദുബോയ്സ്. അവർ നിർമ്മിച്ച പുറം ചട്ട നിങ്ങളുടെകേവലം ഇഷ്ടപ്പെടുവെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നു. എനിക്ക് കിഷ്ടമുപോലെ.

ഈ പുസ്തകത്തിൽ ചേർത്തിട്ടുള്ള എന്റെ ചിത്രമെടുത്ത ഒമേന്തു പ്റകാൾ, ബിജു ഗോപാൽ, സ്വപ്നയിൽ പാട്സിൽ. അസാധാരണമാണ് അവരുടെ കോപോസിഷൻ!

ബനാറസുകാരായ ചന്ദ്രമൗലി ഉപാദ്യായ, ശകുന്തള ഉപാദ്യായ, വേദഗ്ദീ ഉപാദ്യായ, സിംഗപ്പൂരിൽ നിന്നുള്ള ശാന്തനു ഗോൾറോയ്, ശ്വേത ബസു ഗേത്റോയ്. ഈ പുസ്തകമെഴുതുമ്പോൾ അവരെനിക്ക് നൽകിയ ആതിഥേയത്വത്തിന്.

മായമങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങളിൽ എനിക്ക് അമൂല്യമായ ഉപദേശങ്ങൾ നൽകിയ മോഹൻവിജയൻ എന്ന് സുഹൃത്ത്.

എന്റെ പ്റസാധകനൊപ്പം പരവർത്തിക്കുന്ന ഡിജിറ്റൽ ഏജൻസിയായ ബ്ലോഗ് വർക്സ് ടീമും അതിന്റെ ഉടമ രാജേഷ് ലാൽവാനിയും.

എന്റെ പ്റസാധകന്റെ പബ്ലിക് റിലേഷൻസ് ഏജൻസിയായ Wizspk ടീമിനും അതിന്റെ സാരഥി അനുജാ ചൗധരിയ്ക്കും അവർ നടത്തിയ ഗംഭീര പ്റചാരണ പരിപാടികൾക്ക്.

സൊരാഷ്ട്രിയൻ തത്വചിന്തയെക്കുറിച്ച് എനിക്ക് കൂടുതൽ അറിവു പകർന്നു തന്ന ഡോ. രവിയാർ കരഞ്ചിയ.

ഇനി ഏറ്റവും അവസാനമായി ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ ഏറ്റവും പ്റധാനപ്പെട്ട ലക്ഷ്യമായ നിങ്ങളെക്കുറിച്ച്, വായനക്കാർക്ക്. ശിവൻ പരമപരയിലെ ആദ്യത്തെ രണ്ടുഭാഗങ്ങൾക്ക് വായനക്കാർ നൽകിയ അളവ് പിന്തുണയ്ക്ക് എന്റെ മനസ്സിന്റെ ആഴങ്ങളിൽനിന്നുള്ള ആത്മാർത്ഥമായ നന്ദി. ഈ പരമപരയിലെ അവസാനത്തെ ഗ്ലാസ്സിൽനിന്നുള്ള ഇതിനൊരു പൂർണ്ണത കൈവരിക്കുവാൻ സാധിക്കുമെന്ന് ഞാൻ കരുതട്ടെ.

സുഹൃത്തിന്റെ ഈ മടക്കം

ഒന്ന്

തുടക്കത്തിനു മുൻപ്

രക്തം വെള്ളത്തിലേക്ക് ഇർവിർ വീണു കൊണ്ടിരുന്നു. സാവധാനം അത് ആ വെള്ളത്തൊടിയുടെ അരികുകളിലേക്ക് വ്യാപിച്ഛു. തന്റെ പർതിബിംബം വികലമായി പോകുന്നത് നിരീക്ഷിച്ചുകൊണ്ട് ശിവൻ ആ തൊട്സി യിലേക്ക് കുനിഞ്ഞുനിന്നു. വെള്ളത്തിൽ കൈമുക്കി അതിൽനിന്ന് കുറച്ചുവെള്ളം മുഖത്തൊഴിച്ച് തന്റെ മുഖത്ത് പർവിപിടിപ്പിച്ചിരുന്ന ചോര അവൻ കഴുകിപ്പോയത്. ഗുണഗോതരത്തിന്റെ മേധാവിയായി അടുത്തിടെ നിയമിതപ്പെട്ടതോടെ ശിവനിപ്പോൾ മാനസസരോവരത്തിന്റെ സുഖസൗകര്യങ്ങളിൽനിന്നും വളരെ അകലെയുള്ള മലയോര ഗ്ദാമതിലായിരുന്നു താമസിച്ചിരുന്നത്. അതിവേഗം സഞ്ചരിച്ചിട്ടും അവിടെ എത്തിച്ചേരുവാൻ ആ ഗോതരവർഗ്ഗത്തിന് മൂന്നാഴ്ച വേണ്ടിവന്നു. അസ്ഥി പോലും മരവി പ്പിടുകുന്ന തണുപ്പായിരുന്നു അവിടെ. ശിവനതൊന്നും വകവെച്ചില്ല. പക്ഷികളുടെ വീടുകളെ വിഴുങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്ന ഭീമൻ അഗ്നിജ്വാലകളിൽനിന്നും വമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ചൂടുകൊണ്ടായിരുന്നില്ല മറിച്ച് തന്റെയുള്ളിൽ എരിഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്ന അഗ്നിയുടെ താപം കൊണ്ടായിരുന്നു അവനങ്ങനെ കുതിച്ചു പാഞ്ഞത്.

കണ്ണുതുടച്ച ജലപ്പരപ്പിൽ കണ്ട് തന്റെ പർതിബിംബത്തിനു നേർക്ക് ശിവൻ തുറിച്ചു നോക്കി. കലർപ്പില്ലാത്ത രോഷം അവനെ വരിഞ്ഞു മുറുക്കി. പരകതികളുടെ നേതാവ് യാക്യ രക്ഷപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. യുദ്ധത്തിന്റെ ക്ഷണത്തിൽനിന്ന് പതുക്കെ മുക്തിനേടിക്കൊണ്ടിരുന്ന ശിവൻ ശ്വാസോച്ഛവാസം നിയന്ത്രിച്ചു.

വെള്ളത്തിനടിയിൽ തന്റെ അമ്മാവൻ മനോബുവിന്റെ രക്തത്തിൽ കുളിച്ച് ശവശരീരം കണ്ടുവെന്ന് ശിവനു തോന്നി. വെള്ളത്തിൽ കൈ ആഴ്ത്തി ആ മുഖം എത്തിപ്പിടിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ട് അവൻ വിളിച്ചു 'അമ്മാവോ'

മരീചിക മാഞ്ഞു. ശിവൻ കണ്ണുകൾ ഇറുക്കിയടച്ചു.

അമ്മാവന്റെ ശവശരീരം കണ്ട് ആ ഭയഭക്രമിഷം അവന്റെ മനസ്സിൽ വീണ്ടും വീണ്ടും പരയ്ക്കപ്പെട്ടു കൊണ്ടിരുന്നു. പരകത്തികൾക്കും ഗുണന്മാർക്കുമിടയിൽ നിലനിന്നിരുന്ന നിലയ്ക്കാത്ത യുദ്ധക്കൊതി അവസാനിപ്പിക്കാമെന്ന പരതീക്ഷയിൽ യാക്യയുമായി ഒരു സമാധാന ചർച്ചയ്ക്കു പോയതായിരുന്നു മനോബു. നിശ്ചിതസമയം കഴിഞ്ഞിട്ടും അദ്ദേഹം തിരിച്ചുവന്നില്ലെന്നു കണ്ടപ്പോൾ ശിവൻ അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടെത്തുവാനായി ആളുകളെ അയച്ചു. പരകതികളുടെ ഗ്ദാമതിലേക്കുള്ള

വഴിയിലൊരിടത്ത്, ആടുകളെ തെളിപ്പുകൊണ്ട് പോകാറുള്ള വഴിയിൽ മനോബുവിന്റെ ചരിന്നഭിന്നമാക്കപ്പെട്ട ശരീരത്തോടൊപ്പം അംഗരക്ഷകരുടെയും ശവശരീരങ്ങൾ അവർ കണ്ടെത്തി.

മനോബു മരിച്ചുവീണ ആ സ്ഥലത്തിന് തൊട്ടടുത്തുണ്ടായിരുന്ന പാറയിൽ ചോര കൊണ്ട് ഇങ്ങനെ എഴുതിവെച്ചിരുന്നു.

ശിവ, നീ അവർക്ക് മാപ്പ കൊടുക്കുക. അവരെ മറന്നേക്കുക. തിന്മ മാത്രമാണ് നിന്റെ യഥാർത്ഥ ശത്രു.

അമ്മാവൻ സമാധാനം മാത്രമാണ് ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നത്. ആ സമാധാന ശ്രമത്തിന് അങ്ങനെയാണ് അവർ അദ്ദേഹത്തിന് പരിതിഫലം നൽകിയത്.

“യാക്യയെവിടെ? ഭദ്രന്റെ അലർച്ച ശിവന്റെ ചിന്തയുടെ ചങ്ങലകളെ പൊട്ടിപ്പൊരിയ്ക്കുന്നു.

ശിവൻ തിരിഞ്ഞുനോക്കി. പർവതഗർഭം അപ്പാടെ കത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. ആ വെളിപ്രദേശത്ത് ഏതാണ്ട് മുപ്പത്തോളം ശവശരീരങ്ങൾ ചിതറിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. തങ്ങളുടെ പഴയ മുപ്പന്റെ വധത്തിനുള്ള പരിഹാരമായി ഗുണമാർ നിഷ്ഠൂരമായി വെടിവീഴ്ത്തിയതായിരുന്നു അവരെ. ഒരാൾ ചരുകൊണ്ട് വരിവരിയായി കൂടിക്കെട്ടപ്പെട്ട നിലയിൽ അഞ്ച് പർവ്വത സൈനികർ തറയിൽ മുട്ടുകുത്തി നിൽക്കുകയായിരുന്നു. ആ ചരടിന്റെ രണ്ടാലും തറയിൽ അടിച്ച് കയറിയ ഓരോ കുറ്റിയിലും കെട്ടിയിരുന്നു. ചോര പുരണ്ട് വാളുമായി ഉഗ്രരൂപിയായ ഭദ്രൻ ഇരുപത് സൈനികരുമായി അങ്ങോട്ട് നീങ്ങി. പർവതീകൾക്ക് ഇനി രക്ഷപ്പെടുക അസാധ്യമായിരുന്നു.

കുറുപ്പുകളെയായി ഗുണ സൈനികർ ബന്ധിതരായ സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും കാവൽ നിന്നു; അതുവരെ അവർ അവരെ ഉപദ്രവിച്ചിട്ടില്ലായിരുന്നു. ഗുണമാർ സ്ത്രീകളേയും കുട്ടികളേയും ഉപദ്രവിക്കുകയോ കൊല്ലുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ല. ഒരിക്കലും.

“യാക്യയെവിടെ? ഒരു പർവതീകുന്ദരെ വാളോങ്ങി ഭദ്രൻ ആ ചോദ്യം ആവർത്തിച്ചു.

“ഞങ്ങൾക്കറിയില്ല പർവതീ മറുപടി പറഞ്ഞു. “സത്യമായിട്ടും.”

ആ പർവതീയുടെ നെഞ്ചിൽ വാൾകൊണ്ട് കുത്തി ചോര പൊടിച്ച് ഭദ്രൻ ആക്രോശിച്ചു. “ഇതിന്നുതരം പറഞ്ഞാൽ നിങ്ങൾക്ക് മാപ്പ ലഭിക്കും. ഞങ്ങൾക്ക് വേണ്ടത് യാക്യയെയാണ്. മനോബുവിനെ കൊന്നതിന് അവൻ വലിയ വില കൊടുക്കേണ്ടിവരും.’

“മലദൈവങ്ങളെ പിടിച്ച് ആണയിടാം. ഞങ്ങൾ മനോബുവിനെ കൊന്നിട്ടില്ല. ഞങ്ങൾ അയാളെ കൊന്നിട്ടില്ല.”

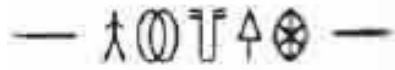
ഭദ്രൻ ആ പർവതീയെ ആഞ്ഞ് തൊഴിച്ച്. ‘എന്നോട് നൂന്ന് പറയാതെ തെണ്ടി!’

ശിവൻ അപ്പോൾ വെളിപ്രദേശത്തിനപ്പുറത്തുള്ള കാടിനകം സൂക്ഷ്മമായി നിരീക്ഷിച്ച് കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. അവൻ കണ്ണുകളടച്ചു. അപ്പോഴും മനോബുവർമ്മാവിന്റെ വാക്കുകൾ അവന്റെ കാതിൽ മുഴങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. “കരോധമാണ് നിന്റെ ശത്രു. നീ അത് നിയന്ത്രിക്കണം! അത് നിയന്ത്രിക്കണം!”

ജീവനർ്രുപോയ ആ രൂപങ്ങളെ തുറിച്ചുനോക്കുകയാണ് ടിരിക്കെ അവൻ

ആണ് ശ്വാസമെടുത്തു. അപ്പോൾ അമ്മാവന്റെ ശബ്ദം തന്റെ കാതിൽ ഉച്ഛത്തിൽ മുഴങ്ങുന്നതുപോലെ അവനു തോന്നി.

കരോധമാണ് നിന്റെ ശത്രു! അതിനെ നിയന്ത്രിക്ക്! അതിനെ നിയന്ത്രിക്ക്!

‘സുഹൃത്തേ താങ്കളെ കാത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു ഞാൻ’ ഗുരു പറഞ്ഞു. അദ്ദേഹം പുഞ്ചിരിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ണുകൾ നനഞ്ഞിരുന്നു. “ഞാൻ താങ്കളോട് ഒരിക്കൽ പറഞ്ഞിരുന്നില്ലോ. താങ്കൾക്കുവേണ്ടി എവിടെ വേണമെങ്കിലും പോകാമെന്ന്, താങ്കളെ സഹായിക്കാൻ ഏത് പാതാളത്തിൽ പോലും പോകാമെന്ന്.’

ശിവൻ ആ സംഭാഷണശകലം തന്റെ മനസ്സിലിട് വീണ്ടും വീണ്ടും ഓർത്തുനോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. പാതാളലോകം എന്ന സൂചന പൂർണ്ണമായി മനസ്സിലാക്കുവാൻ അവനു കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ എല്ലാം ശരിയായ വിധത്തിൽ തെളിഞ്ഞുവന്നുകൊണ്ടിരുന്നു.

താടി മുഴുവനും വടിച്ച് കളഞ്ഞിരുന്നു. ഒരു നേർത്ത മീശ. മേദസ്സിന്റെ നേരിയ പാളികൊണ്ട് മറയ്ക്കപ്പെട്ടിരുന്ന വീതിയേറിയ ചുമലുകളും നെഞ്ചും ചിടയായ വയറും മൂലം തെളിഞ്ഞു നിന്നു. ബ്രാഹ്മണന്റെ പൈതൃക സൂചകമായ പൂണൂൽ പുതുതായി രൂപം കൊണ്ട് പേശികൾ ക്കിടയിലൂടെ വഴി കണ്ടെത്തിയിരുന്നു. തല മുൻവശം ചെത്തിയവെങ്കിലും ഉച്ഛിയിലെ കൂടുതൽ നീടി വളർത്തി എണ്ണയിൽ മിനുക്കിയിരുന്നു. ആഴമുള്ള കണ്ണുകളിൽ പണ്ട് ശിവനെ ആകർഷിച്ച അതേ ശാന്തി കളിയാടി. പണ്ട് നഷ്ടപ്പെട്ടുപോയ അവന്റെ ചങ്ങാതിയായിരുന്നു അത്. പോരാട്ടത്തിൽ അവനോടൊപ്പം നിന്ന സഖാവ്. അവന്റെ സഹോദരൻ! ‘ബ്രഹ്മസപതി’

“എന്നെ കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ താങ്കൾക്ക് ഏറെ സമയം വേണ്ടി വന്നു.” ബ്രഹ്മസപതി ശിവന്റെ അടുത്തുവന്ന ശിവനെ ആലിംഗനം ചെയ്തു. ‘ഞാൻ താങ്കളെ കാത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു.’

ഒരു നിമിഷം അവനൊന്ന് സന്ദേഹിച്ച്. പിന്നെ തന്റെ വികാരങ്ങൾക്ക് കീഴ്പ്പെട്ടുകൊണ്ട് ഹൃദയത്തിന്റെ ആഗ്രഹപോലെ ബ്രഹ്മസപതിയെ ആഹ്ലാദത്തോടെ ആലിംഗനം ചെയ്തു. എന്നാൽ മനസ്സിന്റെ നിയന്ത്രണം തിരികെ ലഭിച്ചയുടനെ ചില സംശയങ്ങൾ അവന്റെ മനസ്സിനകത്തേക്ക് ഇഴഞ്ഞു കയറുവാൻ തുടങ്ങി.

സ്വന്തം മരണത്തെക്കുറിച്ച് ബ്രഹ്മസപതി തന്നെ ഒരു മിഥ്യാധാരണ ഉണ്ടാക്കിയതായിരുന്നു. നാഗന്മാരുമായി അയാൾ ബന്ധം സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. തന്റെ ജീവിത ലക്ഷ്യമായിരുന്ന മന്ദരപർവ്വതത്തെ അയാൾ നശിപ്പിച്ചു. സൂര്യവംശികൾക്കിടയിലെ ചാരനായിരുന്നു അയാൾ.

“എന്റെ സഹോദരൻ എന്തോട് കള്ളം പറഞ്ഞു.”

ശിവൻ നിശ്ശബ്ദം പുറകോട്ടു നീങ്ങി. നിശ്ശബ്ദമായ അനുതാപമായി സത്യയുടെ കൈപിടം തന്റെ ചുമലിൽ പതിയുന്നത് അവനറിഞ്ഞു.

ബ്രഹ്മസപതി തന്റെ ശിഷ്യഗണങ്ങൾക്കു നേരെ തിരിഞ്ഞു. ‘കുടികളേ,

നിങ്ങളൾ ഇവിടെ നിന്നൊന്ന് മാറിത്തരുമോ?

കുടികൾ തൽക്ഷണം അവിടെനിന്ന് എണീർന്നുപോയി. ശിവൻ, ബൃഹസ്പതി, സതി, ഗണേശൻ, കാളി എന്നിവർ മാത്രമാണ് പിന്നെ ആ മുറിയിൽ ശേഷിച്ചിരുന്നത്.

ചോദ്യങ്ങൾക്ക് കാര്യങ്ങൾകൊണ്ട് ബൃഹസ്പതി തന്റെ സുഹൃത്തിനെ ഉറപ്പുനോക്കി. ശിവന്റെ കണ്ണുകളിലെ രോഷവും വേദനയും അയാൾക്ക് മനസ്സിലായി.

“എന്തിന്? ശിവൻ ചോദിച്ചു.

“പരമപരാഗതമായി മഹാദേവന്മാർ അനുഭവിക്കേണ്ടി വരുന്ന ഭയാനകമായ ആ വിധിയിൽനിന്ന് താങ്കളെ ഒഴിവാക്കണമെന്ന് ഞാൻ വിചാരിച്ചു. താങ്കളുടെ ഭൗതികം നിർവ്വഹിക്കുവാൻ ഞാൻ ശ്രമിച്ചു നോക്കി. തിന്മയോട് പോരാടുമ്പോൾ അതിന്റെ നഖങ്ങൾ നമ്മുടെ ആത്മാവിൽ മുറിവേല്പിക്കുന്നതു തടയാൻ ആർക്കുമാവില്ല. ഞാൻ താങ്കളെ സംരക്ഷിക്കുവാനാഗ്രഹിച്ചിരുന്നു.”

ശിവന്റെ കണ്ണുകൾ ഇടുങ്ങി. “താങ്കൾ ഒറ്റയ്ക്കാണോ തിന്മയോട് പോരാടിയത്? അഞ്ചുവർഷത്തിലധികം നീണ്ടുനിന്ന പോരാടും?”

“തിന്മ ഒരിക്കലും തിടുക്കപ്പെട്ട് കടന്നുവരികയില്ല.” ബൃഹസ്പതി യുക്തിപൂർവ്വം പറഞ്ഞു. ‘വളരെ സാവധാനത്തിലാണ് കടന്നുവരിക. അത് മരണിരിക്കുകയില്ല. പകൽവെട്ട്തീർത്തതെന്ന് അത് നിങ്ങളെ എതിരിടും. ദശാബ്ദങ്ങളോളം, ചിലപ്പോൾ നൂറ്റാണ്ടുകളോളം അത് മുന്നറിയിപ്പ് തന്നുകൊണ്ടിരിക്കും. തിന്മയോട് പോരാടുമ്പോൾ സമയം ഒരു വിഷയമല്ല. പോരാടാനുള്ള ഇച്ഛാശക്തിയാണ് പരമം.’

“എനിക്ക് വേണ്ടി കാത്തിരിക്കുകയായിരുന്നെന്ന് അല്ലേ താങ്കൾ പറഞ്ഞത്. എനിക്ക് താങ്കൾ സമയം മാറ്റിയിട്ടില്ല. അതെന്തിനായിരുന്നു?”

“ഞാൻ താങ്കളെ എല്ലായ്പ്പോഴും വിശ്വസിച്ചു. ശിവൻ”, ബൃഹസ്പതി പറഞ്ഞു. “പക്ഷേ താങ്കൾക്ക് ചുറ്റുമുണ്ടായിരുന്നവരെല്ലാം വിശ്വസിക്കുവാൻ എനിക്ക് കഴിഞ്ഞില്ല. എന്റെ ഭൗതികം നിർവ്വഹിക്കുന്നതിൽനിന്ന് അവരെ തടയുമായിരുന്നു. എന്റെ പദ്ധതി എന്താണെന്ന് അറിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ അവരെ തടയുകയല്ലേ പോലും ഒരുമപെടുമായിരുന്നു. താങ്കളോടുള്ള സ്നേഹത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് എന്റെ ഭൗതികം നിലകൊണ്ടിരുന്നത്. അവരുമായി വഴി പിരിഞ്ഞതുകൊണ്ടുമാത്രമാണ് സുരക്ഷിതമായി താങ്കളെ കാണുവാൻ എനിക്ക് സാധിച്ചത്.”

“അത് കള്ളം. താങ്കളുടെ ഭൗതികം വിജയിക്കുന്നതിന് എന്റെ ആവശ്യമുണ്ടായിരുന്നതിനാലാണ് താങ്കളെന്ന് കാണുവാനാഗ്രഹിച്ചത്. കാരണം, ഒറ്റയ്ക്ക് ആ ഭൗതികം നിറവേറ്റാൻ കഴിയില്ലെന്ന് താങ്കൾക്കറിയാമായിരുന്നു.”

ബൃഹസ്പതി വിളറി പുഞ്ചിരിച്ചു. “മഹാനായ നീലകണ്ഠ, അതെന്റെ ഭൗതികമാണെന്ന് ഞാൻ ഒരിക്കലും കരുതിയിട്ടില്ല. അതെന്തും താങ്കളുടെ ഭൗതികമായിരുന്നു.”

ഭാവഭേദമില്ലാതെ ശിവൻ ബൃഹസ്പതിയെ നോക്കി.

“താങ്കൾ പറയുന്നത് ഭാഗികമായി ശരിയാണ് ബൃഹസ്പതി പറഞ്ഞു.

“എനിക്ക് താങ്ങുള്ള കാണുവാൻ ആഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നു. അല്പ ഞാൻ പരാജയപ്പെട്ടതിനാൽ എനിക്ക് താങ്ങുള്ള നേരിൽ കാണേണ്ട ആവശ്യമുണ്ടായിരുന്നു. നന്മതിന്മകളുടെ നാണയം ഭാരതത്തിന് മുകളിൽ കിടന്ന് തിരിയുകയായിരുന്നു. അതിനാൽ ഭാരതത്തിന് നീലകണ്ഠന്റെ ആവശ്യമുണ്ടായിരുന്നു. അതിന് താങ്ങുള്ള ആവശ്യമുണ്ട്. ശിവ. അല്ലെങ്കിൽ തിന്മ നമ്മുടെ ഈ മനോഹരമായ രാജ്യത്തെ നശിപ്പിച്ചുകളയും.”

പ്രത്യേകമായി ഒരഭിപ്രായം പറയുവാൻ തയ്യാറാകാതെ ബൃഹസ്പതിയെ ഉറ്റു നോക്കിക്കൊണ്ട് ശിവൻ ചോദിച്ചു “നാണയം കിടന്ന് കറങ്ങുന്നുവെന്നാണോ താങ്കൾ പറയുന്നത്?

ബൃഹസ്പതി തലയാട്ടി.

ശിവൻപോൾ മനുഹർഷിയുടെ വാക്കുകൾ ഓർത്തു. നന്മയും തിന്മയും ഒരു നാണയത്തിന്റെ രണ്ട് വശങ്ങളാണ്.

നീലകണ്ഠൻ കണ്ണുകൾ വിടർന്നു. “എന്താണ് തിന്മ എന്തെല്ലാ പ്രധാന ചോദ്യം. പ്രധാന ചോദ്യം ഇതാണ്. എപ്പോഴാണ് നന്മ തിന്മയാകുന്നത്? എപ്പോഴാണ് അത് മാറി മറയുന്നത്?

ബൃഹസ്പതി അപ്പോഴും ശിവനെ ഉറ്റുനോക്കിക്കൊണ്ടു നിന്നു. മനുഹർഷിയുടെ ചട്ടങ്ങൾ വ്യക്തമായിരുന്നു. അക്കാർയ്ക്കായി ബൃഹസ്പതിയ്ക്ക് യാതൊരു നിർദ്ദേശവും മുന്നോട്ടു വെക്കാൻ കഴിയില്ലായിരുന്നു. മഹാദേവൻ സ്വയം അതെല്ലാം കണ്ടെത്തി തീരുമാനമെടുക്കുകയാണ് ചെയ്യേണ്ടിയിരുന്നത്.

നെടുവീർപ്പിടുകൊണ്ട് ശിവൻ നീലകണ്ഠനിലൂടെ കൈയോടിപ്പു. അതിന് അസഹനീയമായ തണുപ്പനുഭവപ്പെട്ടു. ആരംഭിച്ചിട്ടുതന്നെ ആ യാത്ര അവസാനിപ്പിക്കേണ്ടി വരുന്നതായ ഒരവസ്ഥ സംജാതമായതുപോലെ കാണപ്പെട്ടു.

ഏതാണ് മഹത്തായ നന്മ; ഈ യുഗത്തെ സ്വഷ്ടിപ്പ നന്മ? ഉത്തരം വ്യക്തമായിരുന്നു. ആ സന്തുലിതാവസ്ഥയ്ക്ക് ഒരിക്കൽ ഇളക്കം തട്ടിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ച ആ ശക്തിതന്നെയായിരുന്നു ഏറ്റവും വലിയ തിന്മ.

ശിവൻ ബൃഹസ്പതിയെ നോക്കി “എന്തുകൊണ്ടാണെന്ന് പറയൂ...”

ബൃഹസ്പതി നിശ്ശബ്ദമായി കാത്തിരുന്നു. ചോദ്യത്തിന് കൂടുതൽ വ്യക്തത ഉണ്ടാകേണ്ടിയിരുന്നു.

“സോമരസം എന്ന് ഏറ്റവും മഹത്തായ നന്മ ഏറ്റവും വലിയ തിന്മയിലെത്തിച്ചേർന്നുവെന്ന് താങ്കൾ കരുതുന്നത് എന്തുകൊണ്ടാണെന്ന് എന്തോടു പറയൂ.”

കപ്പലുകളുടെ ശേഷിപ്പ് കഷണങ്ങളും തുണ്ടുകളുമെല്ലാം ശേഖരിച്ച് ഭടന്മാർ കുറച്ചപ്പോൾ ചമ്രം പടിഞ്ഞിരുന്നിരുന്ന പർവ്വതേശ്വരന്റെയും ഭഗീരഥന്റെയും മുന്നിൽ വിശദമായ പരിശോധനയ്ക്കായി അവ നിരത്തി.

കപ്പലുകളുടെ അവശിഷ്ടങ്ങൾ പരിശോധിക്കുമെന്ന് മെലുഹൻ

സൈന്യാധിപനോടും അയോദ്ധ്യയുടെ രാജകുമാരനോടും ശിവൻ നിർദ്ദേശിച്ചിരുന്നു. പഞ്ചവടിയിലേക്കുള്ള യാത്രികിടെ അവരുടെ സംഘത്തെ ആക്രമിച്ചവരെ കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ അറിയുന്നതിനുള്ള ഭൗതികവും ശിവൻ അവരെ ഏല്പിച്ചിരുന്നു. ശിവനും സംഘവും പഞ്ചവടിയിലേക്കുള്ള യാത്ര തുടർന്നപ്പോൾ നൂറു ഭക്തന്മാരുമൊത്ത് പർവ്വതേശ്വരനും ഭഗീരഥനും ഗോദാവരി നദീകരയിൽ തുടർന്നു.

ഭഗീരഥനെ ഒന്ന് നോക്കിയശേഷം പർവ്വതേശ്വരൻ ആ മരപ്പലകകളെ നിരീക്ഷിച്ചു. സാവധാനത്തിലാണെങ്കിലും നിശ്ചയമായും അദ്ദേഹം ഏറ്റവും മികം ഭയപ്പെടുന്നുണ്ട്. കാർയം സത്യമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു.

അല്പം അകലെയായി ബഹുമാനപുരസ്കാരം നിലയുറപ്പിച്ചിരുന്ന സൂര്യവംശി പടയാളികളുടെ നേരെ പർവ്വതേശ്വരൻ തിരിഞ്ഞുനോക്കി. അദ്ദേഹത്തിന് അല്പം ആശ്വാസം തോന്നി. യഥാർത്ഥത്തിൽ വെളിപ്പെട്ട സംഗതി അവർ കാണാതിരിക്കുന്നതാണ് ഏറ്റവും നല്ലത്. ആ മരപ്പലകകളിലുള്ള ആണികളും കീലങ്ങളും വ്യക്തമായും മെലുപയുടയായിരുന്നു.

“ദക്ഷ ചക്രവർത്തി, ശരീരമേ ദേവൻ അങ്ങേയ്ക്കു മാപ്പു തരട്ടെ” തലയാട്ടിക്കൊണ്ട് അദ്ദേഹം നെടുവീർപ്പിട്ടു.

ഭഗീരഥൻ പർവ്വതേശ്വരനെ നോക്കി മുഖം ചുളിച്ചു.

“എന്തുണ്ടായി? പർവ്വതേശ്വരന്റെ മുഖത്തേ കരോധം പരക്കുമായിരുന്നു. “മെലുപയുടെ നിലവാരം ഇടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ സൽപ്പേരിന്മേൽ എന്തെന്നേക്കുമായി കളങ്കം പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു. സൽപ്പേർ സംരക്ഷിക്കുമെന്ന് പരിജ്ഞയെടുത്ത വ്യക്തിയുടെ കൈകൊണ്ടുതന്നെയാണോ കളങ്കം പുറപ്പെടുവിക്കുന്നത്.”

ഭഗീരഥൻ മൗനം പാലിച്ചു.

“ദക്ഷ ചക്രവർത്തിയാണ് ആ കപ്പലുകളെപ്പറ്റി പർവ്വതേശ്വരൻ പതിയെ പറഞ്ഞു.

അവിശ്വാസം നിറഞ്ഞ കണ്ണുകളുമായി ഭഗീരഥൻ പർവ്വതേശ്വരന്റെ അടുത്തേക്ക് നീങ്ങിയിരുന്നു. “എന്ത്? അങ്ങനെയൊന്നു പറയുന്നത്?”

“ആ കീലങ്ങൾ തീർച്ചയായും മെലുപയുടേതാണ്. ആ കപ്പലുകൾ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടത് എന്റെ രാജ്യത്താണ്.”

ഭഗീരഥൻ കണ്ണുകൾ ഇറുക്കിപ്പിടിപ്പിച്ചു. തീർത്തും വ്യത്യസ്തമായ ഒരു കാര്യമാണ് ആ സൈന്യാധിപന്റെ വാക്കുകളിൽനിന്ന് അയാൾ വായിച്ചെടുത്തത്. അത് മനസ്സിലായപ്പോൾ അയാൾ അമ്ബരാനുപോയി. “പർവ്വതേശ്വരാ, ആ മരപ്പലകകൾ നോക്കൂ. അവയുടെ അഗ്ഗങ്ങൾ പൊതിഞ്ഞിട്ടുള്ളത് എന്തുകൊണ്ടാണെന്ന് നോക്കൂ.”

പർവ്വതേശ്വരൻ മുഖം ചുളിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന് ആ പൊതിച്ചിൽ തിരിച്ചറിയാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല.

“ചേർപ്പുകളിൽ വെളളം കയറാതെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനാണ്” ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു.

പർവ്വതേശ്വരൻ തന്റെ പത്നിസഹോദരനെ അല്പം കൗതുകത്തോടെ നോക്കി.

“അയോദ്ധ്യയുടെ വകയാണീ സാങ്ക്രേതിക വിദ്യ.”

“ശ്രീരാമദേവാ, രക്ഷിക്കേണം.”

“അതെ. ചക്രവർത്തി ദക്ഷനും ശക്തി ക്ഷയിച്ച എന്റെ പിതാവും ചേർന്ന് നീലകണ്ഠനെതിരെ ഒരു സഖ്യം രൂപീകരിച്ചതുപോലെ തോന്നുന്നു.”

ഭൃഗുവും ദക്ഷനും ദിലീപനും ദേവഗിരിയിലുള്ള മെലുഹൻ ചക്രവർത്തിയുടെ പള്ളിയിറയിൽ ഒത്തുകൂടി. ഭൃഗുവും ദിലീപനും തലേ ദിവസം അവിടെ എത്തിച്ചേർന്നിരുന്നു.

“അവർ അവരുടെ ഭൗതികതയിൽ വിജയിച്ചുകാണുമെന്ന് താങ്ക്സുകൾക്കു തോന്നുന്നുണ്ടോ രാജൻ? ദിലീപൻ ചോദിച്ചു.

അപ്പോൾ ദക്ഷന്റെ മനസ്സ് മറുവിടെയോ ആയിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന് ആ വക കാര്യങ്ങളിലൊന്നും താല്പര്യമില്ലാത്തതുപോലെ കാണപ്പെട്ടു. തന്റെ പരിയപുത്രി സതിയുമായി വേർപിരിഞ്ഞതിൽ അദ്ദേഹത്തിന് കടുത്ത വേദന തോന്നി. കാശിയിൽവെച്ച ഒരു വർഷം മുഴുപ്പുണ്ടായ ആ ഭയങ്കര സംഭവം അദ്ദേഹത്തെ അപ്പോഴും പിന്നുതന്നെക്കൊണ്ടിരുന്നു. തന്റെ കുഞ്ഞിനെ നഷ്ടപ്പെടുത്താൻ ഹൃദയത്തിലുണ്ടായിരുന്ന സ്നേഹവും അദ്ദേഹത്തിന് നഷ്ടപ്പെട്ടു.

വർഷങ്ങൾക്ക് മുൻപ് ശിവനും സംഘവും പഞ്ചവടിയിലേക്ക് യാത്ര ചെയ്യുന്നതിനിടെ അവരെ വധിക്കുവാൻ ഭൃഗു ഒരു പരിപാടി ആസൂത്രണം ചെയ്തിരുന്നു. അതിന്റെ തുടർച്ചയായി പഞ്ചവടിയും നശിപ്പിക്കുവാനായിരുന്നു ആ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കിയിരുന്നത്. യാതൊരു തയ്യാറെടുപ്പും നടത്തിയിടാതെ ഒരു ശത്രുവിനെ ആക്രമിക്കുന്നത് ധർമ്മമെന്ന് നിരക്കുന്നതായിരുന്നില്ല. അപ്രതീക്ഷിതമായ ഒരാൾ ആക്രമണം അവരുടെ ശത്രുക്കളെല്ലാം ഒറ്റയടിക്ക് നശിക്കും. എന്താൽ സാങ്ക്രേതിക മികവും യുദ്ധ സൗകര്യങ്ങളുമുള്ള ദക്ഷനും ദിലീപനും കൈകോർത്താൽ മാത്രമേ അത് സാധ്യമാവുകയുള്ളൂ.

കരാളഹൃദയനായ നാഗന്മാർ ലളിതമനസ്കനും ആരെയും വിശ്വസിക്കുന്നവനുമായ നീലകണ്ഠനെ തെറ്റിദ്ധരിപ്പിച്ച് തങ്ങളുടെ നഗരിയിലേക്ക് കൂടിക്കൊണ്ടുപോയി വധിച്ചുവെന്നായിരിക്കും ഭാരതത്തിലെ ജനങ്ങൾ ധരിക്കുക. ആ പരാജയത്തിലെ ലാളിത്യത്തിന്റെ പരാധാന്യം കണക്കിലെടുത്ത് ഭൃഗു ശിവന് പുതിയൊരു പേര് ചാർത്തിക്കൊടുത്തു; ബോലേ നാഥ്. വളരെയെളുപ്പം തെറ്റിദ്ധരിപ്പിക്കപ്പെടാൻ സാധ്യതയുള്ള, ലളിതമായ രീതികൾ പിന്തുടരുന്ന ആൾ. നീലകണ്ഠന്റെ ലാളിത്യവും നാഗന്മാരിൽ ആരോപിതമാവുന്ന വഞ്ചനാക്കുറ്റവും കൂടിച്ച് ചേരുന്നതോടെ താനും ദിലീപനും ഗുഡാലോചനയുടെ ആരോപണങ്ങളേൽക്കാതെ രക്ഷപ്പെടും. നാഗന്മാരുടെ നേർക്കുള്ള വെറുപ്പാകട്ടെ പതിനാലു വർഷങ്ങൾക്ക് മുൻപ് ചെയ്തതും.

ദക്ഷനെ ഒന്ന് നോക്കിയശേഷം ഭൃഗു തന്റെ കണ്ണുകൾ ദിലീപനു നേരെ തിരിച്ചു. ആ സ്പർശി ഉത്തരാധികാരി തന്റെ വിശ്വാസം ഇപ്പോൾ മെലുഹൻ ചക്രവർത്തിയേക്കാൾ കൂടുതൽ ദിലീപനിൽ അർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത് പോലെ കാണപ്പെട്ടു. “അവരതിൽ വിജയിച്ചു കാണണം. സേനാ നായകനിൽനിന്നുള്ള

വിവരം നമുക്ക് താമസിയാതെ ലഭിക്കുമായിരിക്കും.”

ദിലീപന്റെ മുഖം ചുളിഞ്ഞു. തന്റെ നാഡികളെ ശാന്തമാക്കുവാനായി ദിലീപൻ ഒരു ദീർഘനിശ്വാസമുതിർത്തു. “നമ്മളാണ് ഇത് ചെയ്തതെന്ന് ആരും ഒരിക്കലും അറിയാതിരിക്കണേ എന്ന് നാണെന്റെ പരാർത്ഥന. അതല്ലെങ്കിൽ എന്റെ ജനങ്ങളുടെ ക്ഷോധം ഭയങ്കരമായിരിക്കും. ഇങ്ങനെയൊരു കപടവാദമുന്തയിച്ചുകൊണ്ട് നീലകണ്ഠനെ വധിക്കുകയെന്നത്.”

ശാന്തമായ സ്വരത്തിൽ ഭൃഗു ഇടപെട്ടു “അവൻ നീലകണ്ഠനൊന്നുമല്ല. അവനൊരു അഹങ്കാരിയാണ്. വായുപുത്രസമിതിയല്ല അവനെ സൃഷ്ടിച്ചത്. അവർ അവനെ അംഗീകരിക്കുന്നതുപോലുമില്ല.”

ദിലീപൻ മുഖം ചുളിച്ച്. രൂദ്രഭഗവാനായ മഹാദേവൻ ഇതിഹാസ തുല്യമായ ഒരു ഗോത്രത്തെ ഭൂമിയിൽ അവശേഷിപ്പിച്ചു പോയിട്ടുണ്ടെന്ന് കിംവദന്തി കേൾക്കുന്നവർക്കെങ്കിലും അതിപ്രപഞ്ചം നിലവിലുണ്ടോ എന്ന് കാര്യത്തിൽ അയാൾക്ക് തീർച്ചയില്ലായിരുന്നു.

“പിന്നെങ്ങനെയാണ് അവന്റെ കഴുത്തിന് നീലനിറം ലഭിച്ചത്?” ദിലീപൻ ചോദിച്ചു.

ഭൃഗു ദക്ഷനെ നോക്കി അസ്വസ്ഥതയോടെ തലയാട്ടി.

“എനിക്ക് കറിയില്ല. അതിപ്രപഞ്ചം ഒരു നിഗൂഢതയാണ്. യഥാർത്ഥത്തിൽ തിന്മ ഈ ലോകത്തിൽ അവതരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടോയെന്ന് ഇപ്പോഴും ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനാൽ വായുപുത്രന്മാരുടെ സഭ നീലകണ്ഠനെ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുണ്ടാവാൻ യാതൊരു സാധ്യതയുമില്ല എന്ന് നാണെന്റെ വിശ്വാസം. അതുകൊണ്ടാണ് മെലുഹൻ ചക്രവർത്തി നീലകണ്ഠനെ തേടിയുള്ള അന്വേഷണം തുടർന്നപ്പോൾ ഞാനതിനെ എതിർക്കാതിരുന്നത്. യഥാർത്ഥത്തിൽ ഒരു നീലകണ്ഠനെ കണ്ടെത്താനുള്ള സാധ്യത ഇല്ലെന്ന് എനിക്ക് കറിയാമായിരുന്നു.”

ദിലീപൻ അന്തഃവിടതു പോലെ നിന്നു.

‘വാസ്തവത്തിൽ ഈ പരിശ്രമം നമ്മളെ ഒരു യഥാർത്ഥ നീലകണ്ഠനിലേക്ക് നയിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ എനിക്ക് കണ്ടാവാമായിരുന്ന അതിശയത്തെയെക്കുറിച്ചൊന്ന് ആലോചിച്ചു നോക്കുക” ഭൃഗു തുടർന്നു. “ഒരു നീലകണ്ഠമുള്ളതുകൊണ്ട് അവൻ രക്ഷകനാകാൻ സാധിച്ചുകൊള്ളണമെന്ന് നില. അവനതിനുള്ള പരിശീലനം ലഭിച്ചിട്ടില്ല. അതിനാവശ്യമായ വിദ്യാഭ്യാസവും അവനു നൽകിയിട്ടില്ല. വായുപുത്രസഭ അവനെ അതിനായി നിയോഗിച്ചിട്ടുമില്ല. എന്താൽ തിബത്തിൽനിന്നുള്ള ഈ സാധാരണ ഗോത്രവർഗ്ഗക്കാരനെ നിയന്ത്രണത്തിലെടുത്ത് തന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങളെ നേടാമെന്നാണ് ദക്ഷൻ കരുതിയത്. മഹാരാജനെ വിശ്വാസത്തിലെടുക്കുക വഴി വലിയൊരു വിഡ്ഢിത്തമാണ് ഞാൻ ചെയ്തത്.’

ആ മുന്നവെച്ചവാക്കുകളോട് പരതികരിക്കാതിരുന്ന ദക്ഷനെ ദിലീപൻ ശ്രദ്ധിച്ചു. സ്വദീപിന്റെ ചക്രവർത്തി മഹാമുനിക്കുനേരെ തിരിഞ്ഞു. “ഏതായാലും നാഗന്മാർക്കൊപ്പം തിന്മ നശിപ്പിക്കപ്പെടും.”

ഭൃഗു മുഖം ചുളിച്ച് “നാഗന്മാർ തിന്മയാണെന്ന് ആരു പറഞ്ഞു?

പരിഭ്രമത്തോടെ ദിലീപൻ ഭൃഗുവിനെ നോക്കി. “പിന്നെ അങ്ങനെയൊരു പറഞ്ഞുവരുന്നത് മഹർഷേ? നാഗന്മാരെ നമ്മുടെ സഖ്യകക്ഷികളാക്കണമോ?

ഭൃഗു പുഞ്ചിരി തുകി. “തിന്മയും നന്മയും തമ്മിലുള്ള ദൂരം അതിവിശാലമാണ്. ഇതിൽ രണ്ടിലും പെടാത്ത ഒട്ടനവധി ആളുകൾക്ക് അവിടെ ജീവിക്കാനാവും, രാജൻ’

ഭൃഗുവിന്റെ ധിഷണാപരമായ മനോലയത്തെക്കുറിച്ച് മനസ്സിലാക്കാനാവാതെ ദിലീപൻ ഭവ്യതയോടെ തലയാട്സി. ബുദ്ധിപരമായിത്തന്നെ അയാൾ തന്റെ അഭിപ്രായം വെളിപ്പെടുത്താതിരുന്നു.

“പക്ഷേ നാഗന്മാർ തെറ്റിന്റെ പക്ഷത്താണ് നിലയുറപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്.” ഭൃഗു തുടർന്നു. ‘അത് എന്തുകൊണ്ടാണെന്ന് താങ്കൾക്കറിയുമോ? പൂർണ്ണമായും ആശയക്കുഴപ്പത്തിലാണ് ദിലീപൻ നിഷേധാർത്ഥത്തിൽ തലയാട്സി.

“കാരണം, അവർ മഹാത്മാവായ ഈശ്വരന് എതിരാണ്. ബ്രഹ്മദേവന്റെ ഏറ്റവും മികച്ച കൺടുപിടിത്തത്തിനെതിരാണ്. നമ്മുടെ രാജ്യത്തിന്റെ മഹത്വത്തിന്റെ ഉറവിടമാണോ കൺടുപിടിത്തം. എന്തു വില കൊടുത്തും നാം ആ കൺടുപിടിത്തത്തെ സംരക്ഷിക്കണം.”

അത് അംഗീകരിക്കുന്നത് മട്ടിൽ ദിലീപൻ തലകുലുക്കി. ഒരിക്കൽകൂടി ഭൃഗുവിന്റെ വാക്കുകളിലെ ധ്വനി അയാൾക്ക് മനസ്സിലായില്ല. എന്താൽ അത്യുഗ്രനായ ആ മുനിവര്യനുമായി തർക്കിക്കാതിരിക്കുന്നത് നല്ലതെന്ന് അയാൾ മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു. ഭൃഗുവിന്റെ പക്ഷലുള്ള സിദ്ധൗഷധം അയാൾക്കാവശ്യമുണ്ടായിരുന്നു. അത് അയാളുടെ ജീവൻ നിലനിർത്തി, ആരോഗ്യവാനാക്കി.

“ഭാരതത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള പോരാടും നമ്മൾ തുടരും’ ഭൃഗു പറഞ്ഞു. “നമ്മുടെ രാജ്യത്തിന്റെ മഹത്തായ ഹൃദയത്തിനകത്ത് നന്മയെ നശിപ്പിക്കുവാൻ ഞാൻ ആരെയും അനുവദിക്കുകയില്ല.”

എന്താണ് തിന്മ?

രണ്ട്

“നമ്മുടെ കാലഘട്ടത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ നന്മയാണ് സോമരസം എന്ന്കാർയം സുവ്യക്തമാണ്.” ബ്യാഹസ്പതി പറഞ്ഞു. “അത് നമ്മുടെ കാലഘട്ടത്തെ രൂപപ്പെടുത്തിയെടുത്തു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഏതെങ്കിലുമൊരു കാലത്ത് ഏറ്റവും വലിയ തിന്മയും അതുതന്നെയായിത്തീരുമെന്ന കാർയം വ്യക്തമാണ്. എപ്പോഴാണോ സംക്രമം സംഭവിക്കുക എന്താണ് പരധാന ചോദ്യം.”

ശിവൻ, സതി, കാളി, ഗണേശൻ എന്ന്നിവർ അപ്പോഴും പഞ്ചവടിയിലെ ബ്യാഹസ്പതിയുടെ അഭ്യയന മുറിയിലായിരുന്നു. അന്നത്തെ അഭ്യയനത്തിന് അവധിക്കൊടുത്ത് ബ്യാഹസ്പതി അവരുമായുള്ള സംഭാഷണം അനസ്യതം തുടരുവാനാഗ്ഗ്രഹിച്ചു. അഭ്യയന മുറിയുടെ ജനലിലൂടെ നോക്കിയാൽ പഞ്ചവടികൾ ആ പേർ ലഭിക്കുവാനുള്ള കാരണമായ ആ അഞ്ച് ആൽമരങ്ങൾ കാണുമായിരുന്നു.

“എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സോമരസം കണ്ടുപിടിച്ച അന്നു മുതൽക്കേ അത് തിന്മയായി മാറിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു’ കാളി തുറന്നടിച്ചു.

കാളിയെ നോക്കി നെറ്റി ചുളിപ്പുകൊണ്ട് ശിവൻ ബ്യാഹസ്പതിയെ നോക്കി പറഞ്ഞു “കാരണം?”

“എല്ലാ കണ്ടുപിടിത്തങ്ങൾക്കും ഗുണകരവും ദോഷകരവുമായ ഘടകങ്ങളുണ്ട്. ഗുണവിശേഷം ദോഷഫലത്തേക്കാൾ മുന്നിട്ടു നിൽക്കുന്നിടത്തോളം കാലം ആർക്കും അത് സുരക്ഷിതമായി ഉപയോഗിക്കാം. സോമരസം നമ്മുടെ ഇപ്പോഴത്തെ ജീവിതരീതി സൃഷ്ടിച്ചു. ആരോഗ്യകരമായ ശരീരത്തോടെ ദീർഘകാലം ജീവിക്കുവാൻ അത് നമ്മെ സഹായിച്ചു. മുൻപത്തെക്കാളുമേറെ അത് മഹാൻമാരായ ആളുകളെ സമൂഹനന്മയ്ക്കായി നിരവധി കാർയങ്ങൾ ചെയ്യുവാൻ സഹായിച്ചു. ആദ്യഘട്ടത്തിൽ സോമ രസം ബ്രാഹ്മണർക്കുമാത്രമായി നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. സമൂഹനന്മയ്ക്കു വേണ്ടി അവർ ദീർഘകാലം ജീവിച്ചിരിക്കേണ്ടതിനാലാണ് - രണ്ടാം ജന്മമെന്നും അതിനെ വിശേഷിപ്പിക്കാം - സോമരസത്തിന്റെ വിതരണം അത്തരത്തിലായിപ്പോയത്.’

ശിവൻ തലയാട്ടി. നിരവധി വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പ് ദക്ഷിണിയിൽനിന്ന് അവൻ ഈ കഥ കേൾക്കുകയുണ്ടായിരുന്നു.

“പിന്നീട് ഇതിന്റെ ഗുണം എല്ലാവർക്കും ലഭിക്കുമാറാകട്ടെ എന്ന് ശ്രീരാമദേവൻ ഉത്തരവിട്ടു. എന്തിനാണ് ബ്രാഹ്മണർക്ക് പരത്യേകമായ അവകാശം നൽകുന്നത്? അതിനുശേഷം ജനങ്ങൾക്കെല്ലാവർക്കും അത് നൽകുവാൻ ഉത്തരവാകുകയും അത് സമൂഹത്തിന്റെ വൻതോതിലുള്ള വികസനത്തിന് കാരണമായിത്തീരുകയും ചെയ്തു.”

“ഇതിനെക്കുറിച്ച്ചെല്ലാം എന്നിരിക്കുകയാ”. ശിവൻ പറഞ്ഞു. “പക്ഷേ എപ്പോഴാണ് ഇതിന്റെ ദോഷഫലങ്ങൾ പരകടമായ വിധത്തിൽ പരയ്ക്കപ്പെടാൻ തുടങ്ങിയത്?

“നാഗന്മാരായിരുന്നു അതിന്റെ ആദ്യത്തെ അടയാളം” ബൃഹസ്പതി പറഞ്ഞു. “ഭാരതത്തിൽ എല്ലാകാലത്തും നാഗന്മാരുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ അവർ പൊതുവെ ബ്രാഹ്മണരായിരുന്നു. ഉദാഹരണത്തിന് രാവണൻ. രാമന്റെ കടുത്ത ശത്രുവായിരുന്ന രാവണൻ നാഗവംശജനും ബ്രാഹ്മണനുമായിരുന്നു.”

“രാവണൻ ബ്രാഹ്മണനായിരുന്നെങ്കിലും സതി ഞെട്ടലോടെ ചോദിച്ചു.

‘അതെ’, കാളി മറുപടി പറഞ്ഞു. “എല്ലാ നാഗന്മാർക്കും ആ കഥ അറിയാമായിരുന്നു. മഹാമുനിയായ വിശ്വവന്റെ മകനായിരുന്നു രാവണൻ. ദയാലുവായ ഭരണാധികാരിയും, പരിഭാഷാലിയായ പണ്ഡിതനും, ഉഗ്ര പോരാളിയും രുദ്രഭഗവാന്റെ കടുത്ത ഭക്തനുമായിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിന് ചില ന്യൂനതകൾ ഉണ്ടായിരുന്നു എന്ന് കാര്യത്തിൽ സംശയമില്ല. എന്താൽ സപ്തസിന്ധുവിലെ ജനങ്ങൾ ഞങ്ങളെ വിശ്വസിപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നതുപോലെ തിന്മയുടെ ആശീർവ്വചനമായിരുന്നില്ല അദ്ദേഹം.”

“അങ്ങനെയൊക്കെങ്കിൽ നിങ്ങൾ രാമഭഗവാനെക്കുറിച്ച് താഴ്ന്ന തലത്തിലാണോ ചിന്തിക്കുന്നത്? സതി ചോദിച്ചു.

“തീർച്ചയായും അല്ല. എങ്കിലാൽതേയും മഹാനായ ചക്രവർത്തിയായിരുന്നു ശ്രീരാമദേവൻ, ഞങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ വിഷ്ണുവിന്റെ ഏകമതത്തെ അവതാരമായി ആരാധിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആശയങ്ങളും ദർശനങ്ങളും നിയമങ്ങളുമാണ് നാഗജീവിതരീതിയുടെ അടിസ്ഥാനം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭരണ സിദ്ധാന്തമായ, രാമരാജ്യം ഭാരതത്തിലങ്ങോളമിങ്ങോളം ഏറ്റവും മികച്ച ആദർശശാസ്ത്രമുള്ള ഭരണസംവിധാനത്തിന്റെ ഉദാഹരണമായി നിലകൊള്ളുന്നു. ചിലർ പറയുന്നത് ശ്രീരാമദേവൻപോലും രാവണനെ തിന്മയുടെ ആശീർവ്വചനമായി കണ്ടിരുന്നില്ലെന്നാണ്. അദ്ദേഹം ശത്രുവിനെ ബഹുമാനിച്ചിരുന്നു. ചിലപ്പോൾ ഒരു യുദ്ധത്തിന്റെ ഇരുപക്ഷത്തും നല്ല ആളുകളെ കണ്ടെക്കാം.”

അവരോട് നിശ്ശബ്ദത പാലിക്കാനഭ്യർത്ഥിക്കുന്നത് മട്ടിൽ ശിവൻ കൈ ഉയർത്തി. പിന്നെ മെലുഹയുടെ മുഖശാസ്ത്രജ്ഞനെ നോക്കി അവൻ വിളിച്ചു “ബൃഹസ്പതി.”

“അങ്ങനെ, നാഗന്മാർ തുടക്കത്തിൽ എണ്ണത്തിൽ കുറവായിരുന്നുവെങ്കിലും ബ്രാഹ്മണരായിരുന്നു ബൃഹസ്പതി തുടർന്നു. “പക്ഷേ, അന്നുവരെ ബ്രാഹ്മണർ മാത്രമാണ് സോമരസം സേവിച്ചിരുന്നത്. ഇന്ന്, ആ ബന്ധം പരകടമായി തോന്നുമെങ്കിലും അക്കാലത്ത് അത് അങ്ങനെയായിരുന്നില്ല.”

“സോമരസമാണോ നാഗന്മാരെ സ്വീകരിച്ചത്? ശിവൻ ചോദിച്ചു.

“അതെ. കുറച്ചു നൂറ്റാണ്ടുകൾക്കു മുമ്പാണ് നാഗന്മാർ അത് കണ്ടുപിടിച്ചത്. അവരിൽനിന്നാണ് ഞാൻ മനസ്സിലാക്കിയത്.”

“ഞങ്ങളത് കണ്ടുപിടിച്ചതല്ല”, കാളി പറഞ്ഞു. ‘വായുപുത്രസഭ ഞങ്ങൾക്ക് അതിനെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞു തരികയായിരുന്നു.”

‘വായുപുത്രസഭയോ? ശിവൻ ചോദിച്ചു.

“അതെ”, കാളി തുടർന്നു. “തൊട്ടുമുമ്പത്തെ മഹാഭനായിരുന്ന രുദ്രഭഗവാൻ

വായുപുതർന്നാർ എന്ന് പേരിലുള്ള ഒരു ഗോതർത്തെ ഇവിടെ അവശേഷിപ്പിപ്പിച്ചു പോയി. പശ്ചിമാതിർത്തിക്കുപുറത്തുള്ള പരിഹ എന്ന് നിയപ്പെടുന്ന് യക്ഷികളുടെ രാജ്യത്തിലാണ് അവർ ജീവിക്കുന്നത്.”

“അതെനിക്കറിയാം”, ഒരു വസുദേവപണ്ഡിതനുമായുള്ള സംഭാഷണം ഓർത്തുകൊണ്ട് ശിവൻ പറഞ്ഞു. “പക്ഷേ ഈ സഭയെക്കുറിച്ച് ഞാൻ കേൾക്കുകയുണ്ടായില്ല.”

“ഈ ഗോതർത്തെ ഭരിച്ചുകൊണ്ട് ആരെങ്കിലും വേണമല്ലോ. വായുപുതർന്നാർ ഭരിച്ചുകൊണ്ട് അവരുടെ സഭയാണ്. അവരുടെ മുഖ്യനാണ് ആ സഭയുടെ മേധാവി. ദൈവത്തെപ്പോലെയാണ് അദ്ദേഹം ആഭരികപ്പെടുന്ന്. മിതൻ എന്ന് അദ്ദേഹം അറിയപ്പെടുന്നത്. അമർത്യസ്പന്ദ എന്ന് പേരിലുള്ള ആറുപേരടങ്ങുന്ന ഒരു സഭയാണ് അദ്ദേഹത്തിനുവേണ്ട ഉപദേശങ്ങൾ നൽകുന്നത്. വായുപുതർന്നാരുടെ ഇരട്ട ഭൗത്യം നിയന്ത്രിക്കുന്നത് ഈ സഭയാണ്. ഒന്നാമത്തെ ഭൗത്യം അടുത്തതായി അവതരിപ്പിക്കുന്ന വിഷ്ണുവിനെ സഹായിക്കുക എന്നതാണ്. ഉചിത സമയമാകുമ്പോൾ അടുത്ത മഹാദേവനായി വാഴിക്കുവാൻ ഒരു വായുപുതർനെ പരിശീലിപ്പിച്ചെടുക്കുക എന്നതാണ് രണ്ടാമത്തെ ഭൗത്യം.”

ശിവൻ പുരികക്കൊടികളുയർത്തി.

“ശിവൻ, തീർപ്പായതും താഴെകളാനിയമം ലംഘിപ്പിച്ച് നിന്നു”, കാളി പറഞ്ഞു. “പെട്രോസ് നോർ ദിവസം എവിടെ നിന്നോ താഴെ പരയക്ഷപ്പെട്ടപ്പോൾ വായുപുതർസഭ തെളിയിക്കുന്നു. അവർ താഴെ സൃഷ്ടിച്ചിരുന്നില്ല എന്ന് തുറന്നെഴുതുന്നത് അതിനുള്ള വ്യക്തമായ കാരണം.”

“ഇതൊരു നിയന്ത്രിതമായ പരകിയയാണെന്നാണോ നീ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്?”

“അതെനിക്കു അറിഞ്ഞുകൂടാ”, കാളി പറഞ്ഞു. “പക്ഷേ താഴെ സുഹൃത്തുക്കൾക്ക് കൂടുതൽ കാര്യങ്ങൾ അറിയുമായിരിക്കും.”

“വാസുദേവൻമാർക്കോ?”

“അതെ.”

മുഖം ചുളിച്ച് സത്യയുടെ കൈപ്പടത്തിൽ എത്തിപ്പിടിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ശിവൻ കാളിയോടു ചോദിച്ചു. “സോമരസമാണ് നാഗന്മാരെ സൃഷ്ടിച്ചതെന്ന് നീ എങ്ങനെ കണ്ടെത്തി? വായുപുതർന്നാർ നിന്നെ സമീപിച്ചുവോ അതോ നീ അവരെ ചെന്ന് കണ്ടുവോ?”

“ഞാനവരെ ചെന്ന് കണ്ടതല്ല. നൂറ്റാണ്ടുകൾക്ക് മുമ്പ് അവർ നാഗരാജാവായ വാസുകിയെ സമീപിക്കുകയാണുണ്ടായത്. അപ്രതീക്ഷിതമായി എവിടെനിന്നോ എന്ന് പോലെ പരയക്ഷപ്പെട്ട അവർ വാർഷിക പരിശീലനമായി വലിയ അളവിലുള്ള സ്പർശനങ്ങൾ ചുമന്നുകൊണ്ടു വന്നിരുന്നു. യാതൊരു വിശദീകരണവും നൽകാതെത്തന്നെ വാസുകി രാജൻ ആ സ്പർശന സമ്മാനം നിരസിച്ചു.”

“വിരന്ന്”

“സോമരസം മൂലമുണ്ടായ വൈകല്യങ്ങളോടെയാണ് നാഗന്മാർ ജനിച്ചതെന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിനോട് അവർ പറഞ്ഞത്. ഗർഭിണികൾ ദീർഘകാലം സോമരസം സേവിക്കുകയാണെങ്കിൽ ഗർഭസ്ഥ ശിശുവിന്റെ ശരീരത്തിൽ ഇത് ദുഷ്ഘടലങ്ങളുണ്ടാകുമെന്നായിരുന്നു.”

“എല്ലാ കുഞ്ഞുങ്ങൾക്കും ഇങ്ങനെ സംഭവിക്കാറില്ലേ?”

“ഇല്ല. ഭൂരിഭാഗം കുഞ്ഞുങ്ങളും വൈകല്യങ്ങളില്ലാതെയാണ് ജനിക്കുന്നത്. എന്നാൽ എന്തെപ്പോലെ നിർഭാഗ്യവതികളും നിർഭാഗ്യവാന്മാരുമായ ചിലർ നാഗന്മാരായി പിറകുകുന്നു.”

“അതെന്തുകൊണ്ട്?”

“ഞാനതിനെ വെറും ഭാഗ്യം എന്നു വിളിക്കുന്നു”, കാളി പറഞ്ഞു. “എന്നാൽ മുൻജന്മങ്ങളിൽ പാപം ചെയ്ത ആത്മാവുകളെ ദൈവം ശിക്ഷിക്കുന്നത് ഇങ്ങനെയാണെന്നാണ് ഞങ്ങളുടെ രാജാവ് വാസുകി വിചാരിച്ചിരുന്നത്. അതുകൊണ്ട് വായുപുത്രസഭയുടെ വിശദീകരണവും പരിതിഫലവും അദ്ദേഹം സ്വീകരിച്ചു.”

“ചെറിയമ്മ അധികാരത്തിലേറിയ നിമിഷം വായുപുത്രസഭയുമായുള്ള കരാർ അവസാനിപ്പിച്ചു”. തന്റെ അമ്മയുടെ അനുജത്തിയായ കാളിയെ സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഗണേശൻ പറഞ്ഞു.

“അതെന്തിന്? ആ സ്വർണ്ണം നിങ്ങളുടെ ആളുകളുടെ നന്മയ്ക്കായി ഉപയോഗിക്കാമായിരുന്നു”. ശിവൻ അതിശയത്തോടെ പറഞ്ഞു.

ഒട്ടും താല്പര്യമില്ലാത്ത മട്ടിൽ കാളി ചിരിച്ചു. “ആ സ്വർണ്ണം വെറും സാന്ത്വനമായിരുന്നു. ഞങ്ങൾക്കല്ല, വായുപുത്രന്മാർക്ക്. അവർ സംരക്ഷിച്ചിരുന്ന ആ മഹത്തായ കണ്ഠാഭിഷിക്തം ഞങ്ങളുടെമേൽ അടിച്ചേൽപ്പിച്ച അരുൺകൊലയെക്കുറിച്ചുള്ള കുറ്റബോധത്തിന്റെ തീക്ഷ്ണതയ്ക്ക് കുറവുവരുത്താനായിരുന്നു അത്.”

അവളുടെ രോഷം മനസ്സിലാക്കി ശിവൻ തലയാട്തി. അവൻ ബൃഹസ്പതിയ്ക്കുനേരെ തിരിഞ്ഞ് “പക്ഷേ സോമരസം എങ്ങനെയാണ് ഇതിനുള്ള കാരണമായിത്തീരുന്നത്?”

ബൃഹസ്പതി വിശദമാക്കി “വിഷാംശമുള്ള ജ്വലനകാരികളെ ശരീരത്തിൽനിന്ന് നീക്കം ചെയ്ത് സോമരസം മനുഷ്യന് ദീർഘായുസ്സ് പദാനം ചെയ്യുന്നുവെന്നാണ് ഞങ്ങൾ കരുതിയിരുന്നത്. പക്ഷേ ആ രീതിയിൽ മാതൃമല അത് പരവർത്തിക്കുന്നത്.”

ശിവനും സതിയും കൂടുതൽ അടുത്തേക്കു നീങ്ങി കുമ്പിഞ്ഞിരുന്നു.

“കൂടുതൽ അടിസ്ഥാനപരമായ നിലയിലും അത് പരവർത്തിക്കുന്നു. കോശങ്ങൾ എന്ന് വിളിക്കപ്പെടുന്ന ഏറ്റവും സൂക്ഷ്മമായ ജൈവഘടകങ്ങൾ കൊണ്ടാണ് നമ്മുടെ ശരീരം നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. ജീവനിർമ്മിതിയുടെ ഘടകങ്ങളാണിവ.”

“അതെ, മെലുഹയിലുള്ള നിങ്ങളുടെ ഒരു ശാസ്ത്രജ്ഞനിൽനിന്ന് ഞാനിപ്പോൾ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ട് ശിവൻ പറഞ്ഞു.

“എങ്കിൽ താങ്കൾ ഒരു കാര്യം കൂടി മനസ്സിലാക്കണം. ഈ കോശങ്ങളാണ് ജീവനുള്ള ഏറ്റവും ചെറിയ വസ്തുക്കൾ. കൈകാലുകളും മറ്റ് അവയവങ്ങളും ചേർത്ത് ജൈവശരീരം രൂപപ്പെടുത്തുന്ന ഘടകങ്ങളാണിവ.”

“ശരി.”

“ഇതിന് സ്വയം വിഭജിക്കാനും വളരാനുമുള്ള ശേഷിയുണ്ട്. ഓരോ വിഭജനവും ഓരോ പുതിയ ജന്മമാണ്. ഒരു പഴയ കോശം മന്തരവിദ്യ പോലെ പുതിയ

ആരോഗ്യസമ്പന്നമായ രണ്ട് കോശങ്ങളായി പുനർജനിക്കുന്നു. വിഭജിക്കപ്പെടുകൊണ്ടിരിക്കെ തന്നെ അവ ആരോഗ്യമുള്ള കോശങ്ങളായി നിലനിൽക്കുന്നു. അങ്ങനെ അമ്മയുടെ ഉദരത്തിൽ വെച്ചുതന്നെ ഒരാൾ കോശത്തിന്റെ രൂപത്തിൽ നമ്മുടെ ജീവിതയാത്ര ആരംഭിക്കുന്നു. പൂർണ്ണമായ ഒരു ശരീരമായി രൂപീകൃതമാകുന്നതുവരെ കോശങ്ങൾ വിഭജിക്കപ്പെടുകയും വളരുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കും.”

“അതെ”, സതി പറഞ്ഞു. മെലുഹയിലെ ഗുരുക്കുലത്തിൽനിന്ന് സതി ഇതെല്ലാം മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു.

“സ്വാഭാവികമായും, ബ്യാഹസ്പതി പറഞ്ഞു “ഈ വിഭജനവും വളർച്ചയും ഒരു ഘട്ടത്തിൽ അവസാനിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതല്ലെങ്കിൽ ശരീരം തുടർച്ചയായി വളർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയും അതിന് വിനാശകരമായ പരയാഘാതങ്ങളുണ്ടാവുകയും ചെയ്യും. അതുകൊണ്ട് കോശങ്ങളുടെ വിഭജനത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ, എത്ര തവണ വിഭജിക്കപ്പെടാമെന്ന കാര്യത്തിൽ ദൈവം ഒരു നിയന്ത്രണം ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ആ പരിധി കൃത്യശേഷം കോശങ്ങളുടെ വിഭജനം നിലയ്ക്കുന്നു. തൽഫലമായി അതിനെ വാർദ്ധക്യവും അനാരോഗ്യവും ബാധിക്കുന്നു.”

“ഇതാണോ ശരീരത്തിന് വാർദ്ധക്യവും തുടർന്ന് മരണവും സമ്മാനിക്കുന്നത്? ശിവൻ ചോദിച്ചു.

“എല്ലാ കോശങ്ങളുടെയും വിഭജനവും വളർച്ചയും ഒരു ഘട്ടത്തിലെത്തുമ്പോൾ നിലയ്ക്കുന്നു. എല്ലാ കോശങ്ങളും ആ പരിധിയിലെത്തി പരവർത്തനം നിർത്തുന്നതോടെ ശരീരത്തിന് വാർദ്ധക്യം ബാധിക്കുകയും മരണം സംഭവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.”

“കോശങ്ങളുടെ വിഭജനത്തിന്റെയും വളർച്ചയുടെയും മേൽ ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള പരിമിതികളെ സോമരസം നീക്കം ചെയ്യുമോ?

“ഉവ്വ്. അതുകൊണ്ടാണ് ആരോഗ്യത്തോടെ ഇരിക്കുന്നതോടൊപ്പം ആ കോശങ്ങൾ വിഭജിക്കപ്പെടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. മിക്കവാറും മനുഷ്യരിൽ തുടർച്ചയായി സംഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഈ വിഭജനം നിയന്ത്രിതമായ രീതിയിലായിരിക്കും നടക്കുക. എന്താൽ ചിലയാളുകളുടെ ശരീരത്തിൽ ചില കോശങ്ങൾ നിയന്ത്രണം വിട്ട് അസാധാരണമായ വേഗത്തിൽ വളരാൻ തുടങ്ങും.”

“അതല്ലേ അർബുദം എന്നറിയപ്പെടുന്നത്? സതി ചോദിച്ചു.

“അതെ”, ബ്യാഹസ്പതി പറഞ്ഞു. “അർബുദം യാതൊരുപൂർണ്ണമായ മരണത്തിന് കാരണമായേക്കാം. എന്താൽ ഈ കോശങ്ങൾ വളർന്നു വലുതായി വലിയ വൈരുദ്ധ്യങ്ങൾ ഉണ്ടാകുവാനുള്ള സാധ്യതയുമുണ്ട്. രണ്ടിലധികം കൈകളുണ്ടാവുക, മൂക്കിന് അസാധാരണമായ നീളം വെക്കുക തുടങ്ങിയ വൈകൃതങ്ങൾ.”

“എത്ര മര്യാദയുള്ളതും ശാസ്ത്രീയവുമായ വിവരണം, വിവർണ്ണയായി കാളി പറഞ്ഞു “വളർന്നുവലുതാകുന്ന ഈ വൈരുദ്ധ്യങ്ങൾ നൽകുന്ന പീഡനങ്ങൾക്കൊണ്ട് എത്രത്തോളം ശാരീരികമായ വേദന കൂടിക്കാലത്ത് ഞങ്ങൾ അനുഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് നിങ്ങൾക്കു കാർക്കികളെങ്കിലും മറിയാമോ?

സതി കൈ നീട്ടി സഹോദരിയുടെ കൈയിൽ പിടിച്ച്.

‘അമിതമായി വളർന്ന ചില അവയവങ്ങളോടെയാണ് നാഗന്മാർ ജനിക്കുന്നത്. തുടക്കത്തിൽ അവ അത്ഭുതപരമായിരിക്കുകയില്ലെങ്കിലും വരാൻ

പോകുന്നത് പീഡനങ്ങളുടെ മുന്നോടിയാണത്”, കാളി തുടർന്നു “നിങ്ങളുടെ ശരീരത്തിൽ ഒരു രാക്ഷസൻ കുടിയേറിയതുപോലുള്ള അവസ്ഥ. ഉള്ളിൽനിന്നും സാവധാനം വർഷങ്ങൾകൊണ്ട് പുറത്തേക്ക് പൊടിപ്പാടുന്നത് അത് ആത്മാവിനെ തകർക്കുന്ന വേദനയെന്ന നിതാന്തസഹചാരിയെ ഞങ്ങൾക്ക് സമ്മാനിക്കുന്നത്. തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയാത്തവിധം നമ്മുടെ ശരീരം ചുരുണ്ടുമടങ്ങുകയും കൗമാരകാലത്തോടെ അതിന്റെ വളർച്ച മുരടിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അതോടെ ബൃഹസ്പതി വിശേഷിപ്പിക്കുന്ന ആ വൈരുദ്ധ്യങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ മേൽ പതിഞ്ഞുകിടക്കും. ഞങ്ങൾ ചെയ്യാത്ത പാപത്തിന്റെ വേതനമാണതെന്നു ഞാൻ പറയും. സോമരസം സേവിച്ചുകൊണ്ട് മറ്റുള്ളവർ ചെയ്യുന്ന പാപത്തിന്റെ ഭാരം ഞങ്ങൾ പേറുന്നു.”

സങ്ക്ടം കലർന്ന പുഞ്ചിരിയോടെ ശിവൻ നാഗന്മാരുടെ രാണിയെ നോക്കി. കാളിയുടെ രോഷം ന്യായീകരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

“നൂറ്റാണ്ടുകളായി നാഗന്മാർ ഇത് അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണോ? ശിവൻ ചോദിച്ചു.

“അതെ”, ബൃഹസ്പതി പറഞ്ഞു. “സോമരസം സേവിക്കുന്നവരുടെ എണ്ണം വർദ്ധിച്ചപ്പോൾ, നാഗന്മാരുടെ എണ്ണവും വർദ്ധിച്ചു. നാഗന്മാരിൽ ഭൂരിഭാഗവും മെലുഹയിൽ നിന്നുള്ളവരാണെന്ന് നമുക്ക് കണ്ടെത്താനാവും. മെലുഹയിലാണ് ഏറ്റവും കൂടുതൽ സോമരസം ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്നത്. അതാണ് അതിനുള്ള കാരണം.”

“ഇതിനെക്കുറിച്ചുള്ള വായുപുത്രസഭ്യുടെ കാഴ്ചപ്പാടെന്താണ്?

“എനിക്ക് നിശ്ചയമില്ല. എന്ന്യാൽ എനിക്ക് ലഭ്യമായ ചെറിയ ചെറിയ കാര്യങ്ങൾ വെച്ചു നോക്കുമ്പോൾ, സോമരസം ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ അത് സർവ്വലോകവാക്യംകുന്നതെന്താണ് വായുപുത്രസഭ്യുടെ നിഗമനം. നാഗന്മാർ അനുഭവിക്കുന്ന ഈ യാതന ഭാഗികമായ ഒന്നാണ്. വിശാലമായ താല്പര്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി അവരിൽ സഹിക്കണം.”

“അസംബന്ധം!” കാളി അലറി.

കാളിയുടെ രോഷം അംഗീകരിക്കുവാൻ ശിവനു സാധിച്ചുവെങ്കിലും സഹസ്രാബ്ദങ്ങളായി സോമരസം നൽകുന്ന വലിയ ഗുണങ്ങളെക്കുറിച്ചും അവനറിയാമായിരുന്നു. സന്തുലിതാവസ്ഥ കണക്കിലെടുത്താൽ അത് ഉപയോഗിക്കുന്നത് ഇപ്രകാരം നല്ലതാണോ?

അവൻ ബൃഹസ്പതിയുടെ നേർക്കു തിരിഞ്ഞു. “സോമരസം തിന്മയാണെന്നു കരുതുവാൻ തക്കവണ്ണം വേറെയെന്തെങ്കിലും കാരണങ്ങളുണ്ടോ?

“ഞാനീ പറയുന്നത് പരിഗണിക്കുക. സരസ്വതി നദി ഇല്ലാതായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത് ചന്ദ്രവംശികളുടെ കുടിലബുദ്ധിയിൽനിന്നുള്ള ഗുഡാലോചനയുടെ ഫലമായിട്ടാണെന്നാണ് ഞങ്ങൾ മെലുഹക്കാർ വിശ്വസിക്കുന്നത്. ഇത് സത്യമല്ല. ഞങ്ങൾ തന്നെയാണ് ഞങ്ങളുടെ നദിമാതാവിനെ കൊന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. സോമരസമുണ്ടാക്കുവാനായി ഞങ്ങൾ സരസ്വതി നദിയിലെ വെള്ളം ക്രമാതീതമായ അളവിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നു. സോമരസത്തിന്റെ നിർമ്മാണപര്യായത്തിൽ ആ മിശ്രിതത്തെ സന്തുലിതമാക്കുന്നത് ഈ നദി ജലമാണ്. സഞ്ജീവനി വൃക്ഷത്തിന്റെ ചെറു ചില്ലകളെ അറച്ചെടുക്കുന്നതിനും ഈ വെള്ളം ആവശ്യമാണ്. മറ്റേതെങ്കിലും

സ്കോതസ്സിൽ നിന്നുള്ള വെള്ളം ഇതിനായി ഉപയോഗിക്കാമോ എന്ന് ഞാൻ പരീക്ഷിച്ചു നോക്കി. പക്ഷേ ഫലം കണ്ടില്ല.

“ഇതിന് അതരയധികം വെള്ളം ആവശ്യം വരുമ്പോഴോ?”

“ഉണ്ട് ശിവ. വെറും ആയിരക്കണക്കിനുള്ളിലേക്ക് മാത്രമായി സോമരസം ഉണ്ടാക്കിയിരുന്നപ്പോൾ സരസ്വതി നദിയിലെ വെള്ളത്തിന് വലിയ ചെലവുണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നാൽ എട്ടു ദശലക്ഷം ആളുകൾക്ക് സോമ രസം തയ്യാർ ചെയ്യേണ്ടതായിവന്നപ്പോൾ അതിന്റെ ബലതന്ത്രത്തിനു മാറ്റം വന്നു. മന്ദരപർവ്വതത്തിലെ വന്തോതിലുള്ള നിർമ്മാണ സംവിധാനം പതുകകളെ നദിയിലെ ജലലഭ്യതയെ കുറച്ചുകൊണ്ടുവന്നു. സരസ്വതി നദി ഇപ്പോൾ പടിഞ്ഞാറൻ സമുദ്രത്തിലേക്ക് ഒഴുകിയെത്തുന്നില്ല. രാജാ സാമന്തന്തരം തെക്കുകിഴക്കുള്ള എക്കൽപ്രദേശത്തായി സരസ്വതി നദി അതിന്റെ യാത്ര അവസാനിപ്പിക്കുകയാണ്. കുറച്ചുകാലം കഴിയുമ്പോഴേക്കും ഈ നദിയുടെ സമൃദ്ധി നശിച്ചു. സംഭവിക്കുകയും. അത് മെലുഹയുടെ മേൽ ഉണ്ടാകാൻ പോകുന്ന പരഭാവമെന്താണെന്ന് താങ്കൾക്ക് സങ്കല്പിക്കുവാൻ കഴിയുമോ? ഭാരതത്തിനുമേൽ ഏല്പിക്കാൻ പോകുന്ന പരത്യാലാതമെന്തെന്ന് ഊഹിക്കാനാകുമോ?”

“നമ്മുടെ സപ്തസിന്ധു സംസ്കാരത്തിന്റെ മാതാവാണ് സരസ്വതി നദി, സപ്തനദികളുടെ ദേശത്തെ സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് സതി പറഞ്ഞു.

“അതെ. നമ്മുടെ പാവനഗർഭമായ ഋഗ്വേദം പോലും സരസ്വതിയെ വാഴ്ചയ്ക്കിയിട്ടുണ്ട്. അത് നമ്മുടെ സംസ്കാരത്തിന്റെ തൊട്ടിൽ മാത്രമല്ല ജീവരക്തം കൂടിയാണ്. ഈ മഹാനദിയിലെങ്ങിനെയും നമ്മുടെ ഭാവിതലമുറയ്ക്ക് എന്ത് സംഭവിക്കും? വൈദിക ജീവിതരീതി തന്നെ അപകടസന്ധിയിലാണ്. നമ്മുടെ ഇന്നത്തെ തലമുറയ്ക്ക് ഇരുനൂറ് വർഷംകൂടി സുഖമായി ജീവിക്കുവാൻ വേണ്ടി ഭാവിതലമുറയുടെ ജീവിതം തടിയെടുക്കുകയാണ് നമ്മൾ ചെയ്യുന്നത്. നേരെമറിച്ച് നമ്മൾ നൂറ് വർഷമേ ജീവിച്ചിരിക്കുകയുള്ളൂ എന്ന്തുകൊണ്ട് ഭയനകരമായ എന്തെങ്കിലും സംഭവിക്കുമോ?”

ശിവൻ തലയാട്തി. സോമരസം മൂലമുണ്ടായ പാരിസ്ഥിതിക നാശവും മറ്റു പാർശ്വഫലങ്ങളും അവനു കാണാൻ കഴിഞ്ഞു. എന്തിനും അവനതിനെ ഒരു തിന്മയായി കാണാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. മുന്നിൽ ഒരാൾ മാർഗ്ഗം മാത്രം ശേഷിപ്പിച്ച തിന്മ, ധർമ്മയുദ്ധം എന്ന പരിഹാരം.

“പിന്നെ എന്തൊക്കെ? ശിവൻ ചോദിച്ചു.

“സോമരസത്തിന്റെ അപകടകരമായ മറ്റൊരു ആഘാതത്തെ താരതമ്യം ചെയ്യുമ്പോൾ സരസ്വതി നദിയുടെ നാശത്തിന് ചെറിയൊരു വില മാത്രമേ കൊടുക്കേണ്ടി വരുന്നള്ളൂ.”

“അതെന്താ?”

“ബ്രഹ്മാലയം മഹാമാരി.”

“ബ്രഹ്മാലയം മഹാമാരി? അതിശയത്തോടെ ശിവൻ ചോദിച്ചു “സോമരസവും അതുമായി എന്താണ് ബന്ധം?”

“വർഷങ്ങളായി ബ്രഹ്മാലയം തുടർച്ചയായുള്ള മഹാമാരികൊണ്ട് പൊതുവിമുട്ടിയിരിക്കുകയാണ്. നിരവധി ജനങ്ങളെ, പര്യായാസം കൂടിക്കളി അത് കൊന്നൊടുക്കിയിരിക്കുന്നു. നാഗന്മാരിൽ നിന്ന് സംഭവിച്ച ദുഷ്ടമാണ് അടിസ്ഥാനപരമായ ആശ്വാസം. അതല്ലെങ്കിൽ പവിത്രപക്ഷികളായ

മയിലുകളെ കൊന്ന് അതിൽ നിന്നെടുക്കുന്നത് ഔഷധമാണ് സമാധാന കാംക്ഷികൾ
നിവസിക്കുന്നത് കാശിയെപ്പോലുള്ള നഗരത്തിൽ ബ്രംഹ്മൻമാർ
ഉപയോഗിക്കുന്നത്.”

“എല്ലാം ശരിയാണ്.” ബൃഹസ്പതി പറഞ്ഞു ‘സോമരസം നിർമ്മിക്കുവാൻ
ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടെന്ന് മാത്രമല്ല, അത് അനവധി വിഷമാലിന്യം
ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നതുമാണ്. യഥാർത്ഥത്തിൽ ഞങ്ങളുടെ കിതുവരെ
പരിഹരിക്കുവാൻ കഴിയാത്ത ഒരു പരശ്നമാണ്. ഭൂഗർഭജലത്തെ മലിനമാക്കുവാൻ
സാധ്യതയുള്ളതിനാൽ ഈ മാലിന്യം ഭൂമിയിൽ നിക്ഷേപിക്കാനും വയ്ക്കും. ഇത്
കടലിൽ തള്ളുവാനും സാധിക്കില്ല. ഈ സോമരസമാലിന്യം ഉപപുവെള്ളവുമായി
ചേർന്ന് ദുരുതഗതിയിൽ അപകടകരവും സഹോടനാത്മകവുമായ
പ്രതിപ്രവർത്തനമാണ് നടത്തുക.”

പെട്ടെന്ന് ഒരു ചിന്താശകലം ശിവന്റെ മനസ്സിലേക്കു കടന്നുവന്നു.
കടൽ ജലം സംഭരിക്കുവാനായി ബൃഹസ്പതി ആദ്യമായി തന്റെ കൂടെ
കരാചാപയിലേക്ക് വരുകയുണ്ടായില്ലേ? മന്ദരപർവ്വതം
നശിപ്പിക്കുവാനാണോ അത് ഉപയോഗിച്ചത്?

ബൃഹസ്പതി തുടർന്നു. “നദിയിലെ ശുദ്ധജലമാണ് യഥാർത്ഥത്തിൽ ഇവിടെ
പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നത്. സോമരസമാലിന്യത്തെ വർഷങ്ങളോളം നദിയിലെ
ശുദ്ധജലംകൊണ്ട് കഴുകിപ്പോൾ അതിന്റെ വിഷാംശം കുറയുന്നതായി
കണ്ടെത്തി. മന്ദരപർവ്വതത്തിൽ നടത്തിയ ചില പരീക്ഷണങ്ങളിലൂടെ ഇത്
തെളിയിക്കപ്പെട്ടു. പര്യയേകിച്ച് തണുത്ത ജലവുമായി അത് നന്നായി
പ്രവർത്തിക്കുന്നതായി കാണപ്പെട്ടു. ഹിമമായിരുന്നു കൂടുതൽ മെച്ചം.
തീർച്ചയായും വന്തോതിലുള്ള സോമരസമാലിന്യം കഴുകി
വെടിപ്പാക്കുവാനായി ഭാരതത്തിലെ സകല നദികളെയും ഉപയോഗിക്കുവാൻ
നമുക്ക് സാധിക്കുകയില്ല. അത് നമ്മുടെ സ്വന്തം ജനതയെ വിഷലിപ്തമാക്കും.
അതിനാൽ ദശാബ്ദങ്ങൾക്കു മുമ്പ് തിബറ്റിലെ പർവ്വതസാനുക്തളിലുള്ള
നദികളെ ഇതിനായി ഉപയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു പദ്ധതി
തയ്യാറാക്കുകയുണ്ടായി. ജനവാസമില്ലാത്ത പർവ്വതങ്ങളിലൂടെയൊഴുകുന്ന ആ
നദികളിലെ ജലത്തിന് ഹിമസമാനമായ തണുപ്പാണുള്ളത്. അതുകൊണ്ട് അവ
സോമരസമാലിന്യം പൂർണ്ണമായും ശുചിയാക്കും. ഹിമാലയത്തിലെ സാങ്ങ്പോ
നദിയിൽ വലിയൊരു മാലിന്യ സംസ്കരണ സംവിധാനം സ്ഥാപിക്കുവാൻ മെലുഹ
തീരുമാനിച്ചിരുന്നു.”

“മെലുഹൻമാർ ഇതിനുമുമ്പും ഞങ്ങളുടെ രാജ്യത്ത് വന്നിട്ടുണ്ടെന്നാണോ
താങ്കൾ പറയുന്നത്?

“ഉണ്ട്. രഹസ്യമായി.”

“പക്ഷേ, ഇത് വലിയ സാധനങ്ങൾ എങ്ങനെ ഒളിപ്പിച്ചുവെക്കാൻ
കഴിയും?

“ഈ നഗരത്തെ പോറ്റുന്നതിന് ഒരു വർഷത്തേക്ക് എന്തെങ്കിലും സോമരസ
ചൂർണ്ണം ആവശ്യമാണെന്ന് താങ്കൾക്ക് മനസ്സിലായി കഴിഞ്ഞില്ലേ. പത്ത്
ചെറിയ പൊതികൾ മതി. മെലുഹയിലെ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട
ക്ഷേത്രങ്ങളിൽവെച്ച് വെള്ളവും മറ്റും ഘടകപദാർത്ഥങ്ങളും
ചേർത്തുകൊണ്ടാണ് സോമരസം നിർമ്മിക്കുന്നത്.”

“അങ്ങനെയൊക്കെങ്കിൽ മാലിന്യത്തിന്റെ അളവ് അത്ഭുതം
വലുതായിരിക്കില്ലേ?

“ഇല്ല. എളുപ്പം വഹിച്ചുകൊണ്ടുപോകാൻ തക്കവണ്ണം ചെറിയ അളവ്. എന്ന് നാൽ അത്ഭുതം ചെറിയ അളവ് വലിയ അളവിലുള്ള വിഷപദാർത്ഥമാണുല്പാദിപ്പിക്കുന്നത്.

‘ഉം. അപ്പോൾ ഈ മാലിന്യസംസ്കാര സംവിധാനം തിബറ്റിലാണ് സ്ഥാപിച്ചിരുന്നത്?

“അതെ. സാങ്ങ്പോ നദീതീരത്തോടു ചേർന്ന് പൂർണ്ണമായും ഒറ്റപ്പെട്ടൊരു സ്ഥലത്താണിത് സ്ഥാപിച്ചിരുന്നത്. ഈ നദി കിഴക്കോട്ടാണൊഴുകിയിരുന്നത്. സാമാന്യേന ജനവാസ രഹിതമായ പർവ്വതത്തു കൂടിയാണിത് കടന്നുപോകുന്നത്. അതുകൊണ്ട് നമ്മുടെ രാജ്യത്തിന് സോമരസത്തിന്റെ ദുഷ്ഘടലക്ഷണങ്ങൾ അനുഭവിക്കേണ്ടി വരില്ല.’

ശിവൻ മുഖം ചുളിച്ചു. ‘പക്ഷേ സാങ്ങ്പോ മുന്തോട്ടൊഴുകുമ്പോൾ കടന്നുപോയിരുന്ന രാജ്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് എന്താണ് പറയാനുള്ളത്? സുവദീപിനപുരമുള്ള കിഴക്കൻ രാജ്യങ്ങളുടെ കാര്യം? സാങ്ങ്പോ നദി കൂടുതലുള്ള തിബറ്റൻ ഭൂമിയുടെ കാര്യം? ഈ വിഷമാലിന്യത്തിന്റെ ദുഷ്ഘടലക്ഷണങ്ങൾ അവരും അനുഭവിച്ചിട്ടുണ്ടാകില്ലേ?

‘ഉണ്ടാകാം”, ബൃഹസ്പതി പറഞ്ഞു. “എന്നാൽ അതെല്ലാം അതിന്റെ ഭാഗമായി സംഭവിക്കാറുള്ള പൊതുവെ അംഗീകരിക്കാറുള്ള നാശങ്ങളാണ്. സാങ്ങ്പോയുടെ തീരത്തു താമസിക്കുന്ന ആളുകളുടെ കാര്യം മെലുഹക്കാർ ശ്രദ്ധിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. രോഗങ്ങൾ പൊടിപ്പുറപ്പെടുകയോ, പൊട്ടുന്നനെ പരയക്ഷമാകാറുള്ള വൈകല്യങ്ങൾ ഉണ്ടാവുകയോ ചെയ്തില്ല. മഞ്ഞിന്റെ തണുപ്പു പടർന്ന നദീജലം വിഷമാലിന്യങ്ങളെ നിഷ്കരിയമാക്കിയിരുന്നു. വായുപുതറസമിതിക്കു മുമ്പാകെ ഇക്കാര്യം സമർപ്പിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. സുവാഭാവികമായും ആ സമിതി അതിന്റെ പരിഗണനയിലുള്ള ബർമയിലെ ജനവാസനിബിഢമല്ലാത്ത സുവദീപിന്റെ കിഴക്കുഭാഗത്തുള്ള പർവ്വതത്തേക്ക് അയച്ചിരുന്നു. ഈ സാങ്ങ്പോ നദിയാണ് ബർമയിലെതുമ്പോൾ അവിടത്തെ പരധാന നദിയായ ഐരാവതിയായി രൂപപ്പെടുന്നത്. അവിടെയൊരിടത്തും രോഗങ്ങളുടെ വർദ്ധനയുണ്ടായില്ല. അതുകൊണ്ടാണ് ആരെയും ശല്യപ്പെടുത്താത്ത വിധത്തിൽ സോമരസമാലിന്യം സംസ്കരിക്കുവാനുള്ള ഒരു വഴി കണ്ടെത്തിക്കഴിഞ്ഞതായി ഞങ്ങൾക്ക് തോന്നിയത്. തിബറ്റിലെ നാട്ടുഭാഷയിൽ സാങ്ങ്പോ എന്ന് പദത്തിന് ശുദ്ധീകരിക്കുന്നത് എന്ന് അർത്ഥം. അത് ഒരു ദൈവികമായ സങ്കേതമായിട്ടാണ് പരിഗണിക്കപ്പെട്ടിരുന്നത്. അങ്ങനെ ഒരു പരിഹാരം കണ്ടുപിടിക്കപ്പെട്ടു. ഇത് മന്ദരപർവ്വതത്തിലെ ശാസ്താജ്ഞർക്ക് ബുദ്ധി പകർന്നു നൽകുന്ന ഒന്നായി മാറി.”

“(ബംഗൻമാരുമായി ഇതിനെന്ത് ബന്ധമാണുള്ളത്?

“ഒരു കാര്യം മനസ്സിലാക്കണം. ബർഹ്മപുത്ര നദിയുടെ മുകൾഭാഗത്തെക്കുറിച്ച് വേണ്ടവിധത്തിലുള്ള ഭൂപടം നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. നദി പടിഞ്ഞാറു ഭാഗത്തേക്കൊഴുകുന്നതിനാൽ കിഴക്കുനിന്നാണൊഴുകി വരുന്നത് എന്ന് കാര്യം ലളിതമായ ഒരു വിശ്വാസം മാത്രം. പരശുരാമന്റെ സഹായത്തോടെ നാഗന്മാർ ബർഹ്മപുത്രയുടെ ഉപരിഗതി രേഖപ്പെടുത്തിയെടുത്തു. ഹിമാലയത്തിന്റെ കണ്ണെത്താത്ത ഉയരങ്ങളിൽ നിന്ന് ആപൽക്കരമായ വേഗത്തിൽ, ഏതാണ്ട് രണ്ടായിരം വാരിയോളം ഉയരമുള്ള മതിലുകൾ പോലെ ഉയർന്നു നിൽക്കുന്ന മലയിടുക്കുകൾക്കിടയിലൂടെ ബംഗയുടെ സമതലങ്ങളിലേക്കു പതിക്കുകയാണു നദി.”

“രണ്ടായിരം വാര!” ശിവൻ കിതച്ചുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു.

“ബ്രഹ്മപുത്ര പോലൊരു നദിയിലൂടെ സഞ്ചരിക്കുകയെന്നത് മിക്കവാറും അസാദ്ധ്യമായ ഒരു കാര്യമാണെന്ന് താങ്ക്ൾക് ആലോചിക്കാവുന്നതേയുള്ളൂ. എന്ന് നാൽ പരശുരാമൻ ഇക്കാർയത്തിൽ വിജയം കണ്ട്. അയാൾ നാഗന്മാരെ ഈ മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ മുന്നോട്ടു നയിച്ചു. നിശ്ചയമായും പരശുരാമൻ ഈ ജലമാർഗ്ഗത്തിന്റെ പ്യാന്യത്തെക്കുറിച്ച് അറിവുണ്ടായിരുന്നില്ല. മഹാറാണി കാളിക്കും ഗണേശപ്രഭുവിനും അതറിയാമായിരുന്നു.”

“താങ്ക്ൾ ബ്രഹ്മപുത്രയുടെ മുകൾ ഭാഗത്തേക്ക് പോയിട്ടുണ്ടോ? ശിവൻ ചോദിച്ചു. “എവിടെ നിന്നാണോ നദി വരുന്നത്? ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ അതിന് സാങ്ങ്പോയുമായി ബന്ധമുണ്ടോ?

ബ്യാഹസ്പതി വിഷാദത്തോടെ പുഞ്ചിരിച്ചു ‘സാങ്ങ്പോയാണത്.”

“എന്ത്?

“തിബറ്റിലൂടെ ഒഴുകുന്ന ഘട്ടത്തിൽ മാത്രമാണത് കിഴക്കോട്ടൊഴുകുന്നത്. ഹിമാലയത്തിന്റെ കിഴക്കേ അറ്റത്തേത്തുന്ന നേരം സാങ്ങ്പോ ഒന്ന് പിറകോട്ട് തിരിഞ്ഞ് വീണ്ടും കിഴക്കോട്ടൊഴുകുവാൻ തുടങ്ങുന്നു. പിന്നെ അത് തെക്കുപടിഞ്ഞാറൻ ദിശയിലേക്കൊഴുകിപ്പെന്ന് കനത്ത മലയിടുക്കുകളിൽ തട്കിത്തകർന്നശേഷം ബ്രഹ്മപുത്ര എന്ന് പേരിൽ ബ്രംഗയിലേക്ക് പരവേശിക്കുന്നു.”

“പുണ്യ സരോവരമേ”. ശിവൻ പറഞ്ഞു. “സോമരസമാലിന്യം ബ്രംഗൻ ജനതയെ വിഷലിപ്തമാക്കുന്നു.”

“അതുതന്നെ. സാങ്ങ്പോയിലെ തണുത്ത വെള്ളം വിഷത്തിന്റെ ശക്തിയെ ഒരുപരിധി വരെ നേർപ്പിച്ചെടുക്കുന്നു. എന്ന് ഈ നദി ബ്രഹ്മപുത്രയായി ഇന്ത്യയിലേക്ക് പരവേശിക്കുന്നതോടെ ഉയരുന്ന താപനില ജലത്തിൽ നിഷ്ക്രിയമായി കിടക്കുന്ന വിഷാംശത്തെ സക്രിയമാക്കി തീർക്കുന്നു. നാഗന്മാരെ പോലെ ബ്രംഗയിലെ കുടികൾ കടുത്ത ശരീരവേദന അനുഭവിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ശാരീരിക വൈരുദ്ധ്യങ്ങളിൽനിന്ന് മുക്തരാണവർ. സങ്ക്ടവശാൽ ബ്രംഗന്മാർക്കിടയിൽ അർബുദ സാധ്യത കൂടുതലായി കാണുന്നു. ജനസംഖ്യ വലുതായതിനാൽ മരണസംഖ്യയും വലുതാണ്.”

ശിവൻ കാര്യങ്ങൾ കൂടിയോജിപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചു “എല്ലാവർഷവും വേനൽക്കാലത്താണ് ബ്രംഗയിൽ മഹാമാരി ഏറ്റെടുക്കും ഉച്ഛിഷ്ടമായിത്തീർന്നതെന്ന് ദിവോദാസൻ എന്ന് പറയുകയുണ്ടായി. ഈ സമയത്താണ് ഹിമാലയത്തിലെ മഞ്ഞുരുക്കുന്നത്. അതുമൂലം നദിയിലൂടെ വലിയ അളവിൽ വിഷപദാർത്ഥം ഒഴുകി വരാൻ തുടങ്ങും.”

“അതെ’ ബ്യാഹസ്പതി പറഞ്ഞു. “അതാണ് യഥാർത്ഥത്തിൽ സംഭവിക്കുന്നത്.”

“സ്വാഭാവികമായും ബ്രംഗന്മാരും നാഗന്മാരും ഒരേ തരത്തിൽപെട്ട ദുരിതം കൊണ്ട് വിഷലിപ്തമായിരിക്കുന്നതിനാൽ, ഞങ്ങളുടെ മരുന്ന് ബ്രംഗന്മാരിൽ നന്നായി പരവർത്തിക്കുന്നു.” കാളി ഉച്ഛിഷ്ടത്തിൽ പറഞ്ഞു. ‘അതുകൊണ്ട് അവരുടെ യാതനക്ക് അല്പമെങ്കിലും ശമനം വരുത്തുന്നതിനായി ഞങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ പക്കലുള്ള മരുന്ന് അവർക്കെത്തിച്ചുകൊടുക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ രാജ്യം എങ്ങനെയാണ് വിഷലിപ്തമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതെന്ന് രാജാ ചന്ദ്രകേതുവിനോട് ഞങ്ങൾ

പറഞ്ഞു നോക്കിയെങ്കിലും, നാഗന്മാരുടെ ഏതോ ശാപം മൂലമാണ് മഹാമാരി അവരെ ഗർഭിണികളാക്കിത്തീർന്നതെന്ന് അർത്ഥം. വിശ്വസിക്കുകയോ താല്പര്യം. ഞങ്ങളെക്കുറിച്ച് അത്ഭുതകരമായ കാര്യങ്ങൾ സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്ന് ഞാൻ ആശിച്ചു പോവുന്നു! എന്നാൽ ചന്ദ്രകേതുവെങ്കിലും ഞങ്ങളെ വിശ്വസിക്കുന്നവരുടെ നേർത്തോർത്തോ. അതുകൊണ്ടാണ് ആ പർവ്വതങ്ങളുടെ മൂല ഹേതുവായ സോമരസനിർമ്മാണശാലകളെ രഹസ്യമായി ആക്രമിക്കുകയോ വേണ്ടി അവർ ഞങ്ങളെക്കുറിച്ച് ആലോചിക്കുകയും സ്വർണ്ണവും രഹസ്യമായി എത്തിച്ചുതരുന്നത്.”

“തിന്മകളെതിരെ ഉപായം കൊണ്ട് പോരാടാനാവില്ല കള്ളി”, ശിവൻ പറഞ്ഞു “തുറന്ന ആക്രമണമാണവിടെ വേണ്ടത്.”

കള്ളി ആ അഭിപ്രായത്തിനോട് എന്തോ പരിഹാസപരമായൊരു മറുപടിയെങ്കിലും ശിവൻ ബൃഹസ്പതിയുടെ നേർക്കു തിരിഞ്ഞു.

“താളങ്ങളെന്താ ഒന്നും മിണ്ടാത്തത്? മെലുഹകു മുന്നിലോ വായു പുതർന്നാരുടെ മുന്നിലോ ഈ പർവ്വതം ഉന്നയിച്ചുകൂടെ?”

“ഞാനങ്ങനെ ചെയ്തു”, ബൃഹസ്പതി പറഞ്ഞു “ദക്ഷപ്രകടനത്തിൽക്കു മുമ്പാകെ ഞാനി വിഷയം അവതരിപ്പിച്ചു. പക്ഷേ അദ്ദേഹത്തിന് ശാസ്ത്രീയമായ കാര്യങ്ങൾ ശരിക്കും മനസ്സിലാക്കാനാവില്ല. സാങ്കേതികമായ വിഷയങ്ങളിൽ ഇടപെടാനാവില്ല. അതിനാൽ തന്റെ വിശ്വസ്ഥനായ അഭിവർദ്ധനായ രാജഗുരു ഭൃഗു മഹർഷിയെ ആണ് അദ്ദേഹം ഉപദേശത്തിനായി ആശ്വദിച്ചത്. ഭൃഗുമുനിക്ക് ഇക്കാര്യത്തിൽ വ്യക്തമായ താല്പര്യമുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ ഈ വിഷയം അവതരിപ്പിക്കുന്നതിനായി അദ്ദേഹം എന്റെ വായുപുതർവസലിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. എന്നാൽ അവർ വിഷയത്തിൽ അനുകൂലമായ നിലപാട് സ്വീകരിച്ചില്ല. ഇവിടെവെച്ചായിരുന്നു ആ വിഷയം വിദഗ്ദ്ധമായി ഉന്മൂലനം ചെയ്ത പ്പെട്. ബ്രഹ്മപുത്രയുടെ ഉറവിടത്തെക്കുറിച്ചുള്ള എന്റെ വിശദീകരണങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുകയോ ആരും തയ്യാറായിരുന്നില്ല. നാഗന്മാർ പറയുന്നതെല്ലാം ഞാൻ പൂർണ്ണമായും വിശ്വസിക്കുകയാണെന്നു കേൾപ്പോൾ അവർക്ക് പരിഹാസമായിരുന്നു. അവരുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ നാഗന്മാരെ ഭരിച്ചിരുന്നത് ഹരിദാൻ എന്ന് തീവ്രവാദ ചിന്തയുള്ള ഒരു സ്ത്രീയാണെന്നാണ് സ്വന്തം ആഗ്രഹങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്നതിലുള്ള മോഹം അവളെ ഉൾക്കൊള്ളിക്കുന്നതിനായിരുന്നു അവരുടെ വിശ്വാസം.”

“ഞാൻ ഒരു ബഹുമതിയായി കരുതുന്നു” കള്ളി പറഞ്ഞു.

കള്ളിയെ നോക്കി ഒന്നു പുഞ്ചിരിച്ച ശേഷം ശിവൻ ബൃഹസ്പതിയെ നോക്കി “പക്ഷേ ബ്രഹ്മസ്പതിയുടെ നടപടികൾ കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് വായു പുതർന്നാർ എങ്ങനെയാണ് യുക്തിസഹമായി പരിശോധിച്ചത്?”

“അവരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം വിചിത്രമായ ആഹാരരീതികളും അറപ്പുപൂർവ്വമായ ആചാരങ്ങളും പുലർത്തുന്ന, അസംസ്കൃതരും, സമീപനരായ ഒരു കൂട്ടമായിരുന്നു ബ്രഹ്മന്മാർ”, ബൃഹസ്പതി പറഞ്ഞു “അതുകൊണ്ട് സോമരസത്തേക്കാൾ അവരുടെ ആ ദുഷ്പ്രവൃത്തികളും കർമ്മങ്ങളും മൂലമായിരിക്കും മഹാമാരി അവരെ ബാധിച്ചിട്ടുണ്ടാവുക. രുദ്രഭഗവാന്റെ അനുയായികൾ പവിത്രമായി കരുതുന്ന മയിലിന്റെ ചോര ബ്രഹ്മന്മാർ പതിവായി കുടിക്കുന്നതാണെന്ന കാര്യം പരക്കെ അറിവുള്ള

തായതിനാൽ വായുപുതർന്നമാർക്ക് ബംഗൻമാരോട് ഒരു സഹതാപവുമില്ല എന്ന കാര്യം ഓർക്കുക.”

“അതുകൊണ്ട് താങ്ക്യോ ശ്രമം ഉപേക്ഷിച്ഛൂ? ശിവൻ പരത്യാരോപണമുന്തയിക്കും പോലെ പറഞ്ഞു. “താങ്ക്യോ അക്കാര്യത്തിൽ സമർത്ഥം ചെലുത്തേണ്ടതായിരുന്നില്ലേ? ചക്രവർത്തി ദക്ഷൻ ബലഹീനനാണ്. വളരെ എളുപ്പം സ്വാധീനത്തിനു വഴങ്ങുന്നവൻ. അദ്ദേഹത്തിന് മെലുഹയിൽ മാറ്റങ്ങൾ കൊണ്ടുവരാൻ സാധിക്കുമായിരുന്നു. വായുപുതർസഭയെല്ല നിങ്ങളുടെ രാജ്യം ഭരിക്കുന്നത്.”

“പക്ഷേ അതിനുവേണ്ടി കൂടുതൽ സമർത്ഥം ചെലുത്താതിരിക്കുവാനുള്ള വ്യക്തമായ കാരണം എന്റെ ഭാഗത്തുണ്ടായിരുന്നു.”

“എന്തു കാരണം?

“ഞാൻ വിവാഹം കഴിക്കാനുദ്ദേശിച്ഛിരുന്ന താരയെ പെട്ടെന്നൊരു ദിവസം കാണുമാനിലാതായി, ബ്യാഹസ്പതി തുടർന്നു “ഏറ്റവും അവസാനം ഞാനവളെ കണ്ട് പരിഹയിൽ വെച്ഛായിരുന്നു. മെലുഹയിൽ തിരിച്ഛെത്തിയപ്പോൾ സോമരസതെക്കുറിച്ഛ് ഞാൻ നടത്തിയ അധിക്ഷേപങ്ങൾ തന്നെ നിരാശയാക്കിയെന്നു കാണിച്ഛുകൊണ്ടുള്ള അവളുടെ ഒരു കത്ത് എനിക്കു ലഭിച്ഛു. ഭൃഗു മുന്നിയോട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മിത്രങ്ങൾ മുഖേന പരിഹയിൽ അവയെക്കുറിച്ഛ് അന്വേഷിക്കുവാൻ ഞാൻ അഭയർത്ഥിച്ഛു. അവൾ പൊടുന്നനെ അപരത്യാക്ഷയായിയെന്നായിരുന്നു അതിന് എനിക്കു കിടിയ മറുപടി.”

ശിവൻ മുഖം ചുളിച്ഛു.

“അത് തട്പ്പാണെന്ന് എനിക്കറിയാം”. ബ്യാഹസ്പതി പറഞ്ഞു “താരയെ ബന്ദിയാക്കിയിരിക്കുകയാണെന്ന് എന്റെ മനസ്സിന്റെ ഉള്ളിന്റയുള്ളിൽ എനിക്ക് ബോധ്യമുണ്ട്. അത് എനിക്കുള്ള ഒരു സന്ദേശമായിരുന്നു. ഒന്നും മിണ്ടാതിരിക്കുക, അല്ലെങ്കിൽ.”

“എന്നിടും താങ്ക്യോ ശ്രമം എന്തിനുപേക്ഷിച്ഛൂ? ശിവൻ ആവർത്തിച്ഛു. “താങ്ക്യോടെ ഭാഗത്താണ് ശരി എന്ന് വിശ്വാസമുണ്ടെങ്കിൽ എന്തിനാണ് താങ്ക്യോ അങ്ങനെ ചെയ്തത്?

‘ഞാനങ്ങനെ ചെയ്തതില്ല’, പരതിരോധത്തിന്റെ ഭാഷയിൽ ബ്യാഹസ്പതി പറഞ്ഞു “പക്ഷേ, അപ്പോഴേക്കും മറ്റ് കാര്യങ്ങളിൽ എന്റെ വിശ്വാസ്യത കുറഞ്ഞു വരികയായിരുന്നു. മെലുഹയിൽ ഞാനാ വിഷയം പർവ്വതീകരിച്ഛിരുന്നവെങ്കിൽ, സൂര്യവംശികൾക്കിടയിൽ എനിക്കുണ്ടായിരുന്ന വിശ്വാസ്യതപോലും നഷ്ടപ്പെടുമായിരുന്നു. എന്തെങ്കിലും ചെയ്യുവാനുള്ള എന്റെ ശേഷിയും നഷ്ടപ്പെടുമായിരുന്നു. ഞാൻ എന്തെങ്കിലും ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട് എന്ന് എനിക്കറിയാമായിരുന്നുവെങ്കിലും ആളുകളെ സ്വാധീനിക്കുവാനുള്ള തുറന്ന സമീപനവും വാദപ്രതിവാദങ്ങളും അടക്കമുള്ള തന്ത്രങ്ങൾ വിപരീത ഫലമുളവാക്കുന്നവയായി മാറിയിരുന്നു. സോമരസത്തിനോട് നിരവധി നിക്ഷിപ്ത താല്പര്യങ്ങൾ ചേർത്തുകെട്ടിയിരുന്നു. നീലകണ്ഠൻ എന്ന് പരസ്ഥാനത്തിലൂടെ അതിനെ തുറന്ന മനസ്സോടെ തടയുവാൻ കഴിയുമായിരുന്നത് വായുപുതർസഭയ്ക്കു മാത്രമായിരുന്നു. എന്താൽ സോമരസം ദുഷ്ടഫലങ്ങളുണ്ടാക്കുവാൻ തുടങ്ങി എന്നു വിശ്വസിക്കുവാൻ അവർ തയ്യാറില്ലായിരുന്നു.”

“അതിനുശേഷം എന്തുണ്ടായി? ശിവൻ ചോദിച്ചു

. “ഞാൻ മൗനം പാലിക്കുവാൻ നിശ്ചയിച്ചു”, ബ്ലൈഹസ്പതി പറഞ്ഞു “പുറമേയെങ്കിലും മൗനം പാലിക്കുവാൻ. പക്ഷേ, എനിക്ക് മറ്റെന്തു കാര്യം ചെയ്യാനുണ്ടായിരുന്നു. സോമരസമാലിന്യത്തെ ഒരു തരത്തിലും ഭയപ്പെടേണ്ടതില്ലെന്ന് ഭൃഗുമഹർഷിയെ ആരോ ബോധ്യപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. അതു മൂലം സോമരസത്തിന്റെ ഉല്പാദനം മാർമിലാതെ ദുതഗതിയിൽ തന്നെ തുടർന്നു. അതിനായി സരസ്വതിനദിയിലെ ജലം വൻതോതിൽ ഉപയോഗിക്കപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. സോമരസമാലിന്യം വലിയ അളവിൽ നിർമ്മിതപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. തണുത്ത്, ശുദ്ധജലം വിഷമാലിന്യം സംസ്കരിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ ഫലപ്രദമാണെന്ന് വിശ്വസിച്ച ചക്രവർത്തി മറ്റെ നദികളിലെ വെള്ളവും ഇതുപോലെ ഉപയോഗിക്കുവാനുള്ള പദ്ധതി ഇടുന്നു. സിന്ധുവിന്റേയോ ഗംഗയുടേയോ ആരംഭഘട്ടം ഇതിനായി ഉപയോഗിക്കുവാനായിരുന്നു അപ്പോഴത്തെ പദ്ധതി.”

“ശ്രീരാമദേവ രക്ഷിക്കേണ”, ശിവൻ മന്ത്രിച്ചു.

“ദശലക്ഷക്കണക്കിന് മനുഷ്യരുടെ ജീവൻ അപകടത്തിൽ പെടുമായിരുന്നു. ഭാരതത്തിന്റെ ഹൃദയത്തിനു നേരെ മുകളിൽ വിഷമാലിന്യം വിതറുവാൻ പോവുകയായിരുന്നു ഞങ്ങൾ. ആ ഘട്ടത്തിൽ ഏതാണ്ട് പരമാത്മാവിന്റെ സന്ദേശം പോലെ ഗണേശപ്രഭു എന്റെ സമീപിച്ചു. അദ്ദേഹം ഒരു പദ്ധതി രൂപപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാക്കുകൾ മഹനീയമായ വിവേകം സ്മരിക്കുന്നതായിരുന്നു എന്ന് കാര്യം അംഗീകരിക്കാതെ വയ്ക്ക. പരിഹാരത്തിന് ഒരേയൊരു സാധ്യതയേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. മന്ദരപർവ്വതത്തിന്റെ വിനാശം. മന്ദരപർവ്വതമിലെങ്കിൽ സോമരസമാലിന്യം സോമരസമിലാതാകുന്നതോടെ ഈ പ്രശ്നങ്ങളും ഇല്ലാതാകും.”

ശിവൻ സതിയെ ഒന്നു പാളി നോക്കി.

“പുതിയൊരു സാഹചര്യം അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടി വന്നതോടെ”, ബ്ലൈഹസ്പതി പറഞ്ഞു. “എന്റെ മനസ്സിലുണ്ടായിരുന്ന ചെറിയ സംശയങ്ങൾ പോലും നീങ്ങി. അത് സംഭവിച്ചപ്പോൾ തിന്മയുടെ നാശത്തിനുള്ള സമയമായിരുന്നത് എന്റെ മനസ്സിന്റെ ആഴങ്ങളിൽ എനിക്ക് കഴിഞ്ഞു.”

“എന്ത് പുതിയ സാഹചര്യം? ശിവൻ ചോദിച്ചു.

‘വായുപുരസ്കരിയുടെ സമതലമിലാതെ, ഒരുവേള അവരുടെ അറിവോടുകൂടിയല്ലാതെ നീലകണ്ഠൻ രംഗത്ത് പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. എനിക്ക് ഉള്ള ഏറ്റവും അവസാനത്തെ സൂചനയായിരുന്നു അത്. തിന്മയെ നശിപ്പിക്കുവാനുള്ള സമയം ആഗതമായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു.”

വിശ്വദൂതൻ തൽക്ഷണം ബംഗൻ സൈനികർക്ക് സൂചന നൽകി. നായാട്ടുസംഘം ഉടൻ തന്നെ മുട്ടുകുത്തി നിന്നു.

വിശ്വദൂതന്റെ തൊട്ടുപുറകിൽ നിന്നിരുന്ന കാർത്തികേയന്റെ കണ്ണുകൾ തിളങ്ങി “ഗംഭീരം” അവൻ പതിയെ ശബ്ദിച്ചു.

വിശ്വദൂതൻ കാർത്തികേയനുനേരെ തിരിഞ്ഞു. ശിവന്റെ സംഘത്തിലെ

ഭൂരിഭാഗം ആളുകളും പഞ്ചവടികുപ്പുറത്തുള്ള താവളത്തിൽ വിശ്വരമിച്ഛുകൊണ്ടിരിക്കുക, ആ വലിയ സംഘത്തിനു ഭക്ഷിക്കുവാൻ വേണ്ട മൃഗമാംസം ശേഖരിച്ഛുകൊണ്ടുവരുവാനായി ഒരു നായാട്സു സംഘത്തെ ഏർപ്പാടു ചെയ്തിരുന്നു. പഞ്ചവടിയിലേക്കുള്ള യാത്രയ്ക്കിടെ താനൊരു കഴിവുറ്റ നായാടുകാരനാണെന്നു സ്വയം തെളിയിച്ഛ കാർത്തികേയൻ സ്വാഭാവികമായും ആ സംഘത്തിലൊന്നിന്റെ മേധാവിയായി. വിശ്വ ദ്യുമനൻ നീലകണ്ഠ പുത്രനെ അനുഗമിച്ഛിരുന്നു. കാർത്തികേയന്റെ പരചണ്ഡമായ പോരാട് പാടവത്തെ അയാൾ അളവറ്റ് അഭിനന്ദിച്ഛു.

“പ്രഭോ, അതൊരു കണ്ഠാമൃഗമാണ്. വിശ്വദ്യുമനൻ പതിയെ പറഞ്ഞു.

ഏതാണ്ട് നാല് വാരിയോളം നീളമുള്ള കണ്ഠാമൃഗം ഭീമാകാരനായ ജന്തുവായിരുന്നു. അതിന്റെ ശരീരത്തിൽ മടക്കുകളായി തൂങ്ങിക്കിടന്നിരുന്ന തവിട്ടു നിറത്തിലുള്ള തൊലി കനത്ത കവചം പോലെ തോന്നിച്ഛു. അതിന്റെ നാസാദ്വാരത്തോടു ചേർന്നുള്ള കൊമ്പ് ഭയമുളവാക്കുന്ന, ആക്രമിക്കാനുതകുന്ന വിധത്തിലുള്ള ഒരായുധം പോലെ ഉയർന്നു നിന്നു. അമ്പത് വിരലോളം നീളമുണ്ടായിരുന്നു അതിന്.

“എനിക്കറിയാം”, കാർത്തികേയൻ മന്ത്രിച്ഛു “കാശിയുടെ പല ഭാഗത്തും ഇവയുണ്ട്. ചെറിയൊരു ആനയുടെ വലിപ്പമുണ്ടിതിന്. ഭയങ്കര കാഴ്ചശക്തിയുള്ള ഈ മൃഗത്തിന് നല്പ ഘ്വരണശക്തിയും ശ്വരണശക്തിയുമുണ്ട്.”

കാർത്തികേയന്റെ അറിവിൽ അതിശയിച്ഛ വിശ്വദ്യുമനൻ അവനെ നോക്കി തല കുലുക്കി. “അങ്ങയുടെ നിർദ്ദേശമെന്താണ് പ്രഭോ?

നായാടുവാൻ ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള ഒന്നായിരുന്നു കണ്ഠാമൃഗം. സ്വതവേ ശാന്തരായ ആ മൃഗങ്ങൾ മറ്റ് കാർയങ്ങളിലൊന്നും ഇടപെടുന്ന സ്വഭാവമുള്ളവരല്ല. എന്നാൽ എന്തെങ്കിലും ഭീഷണി ഉണ്ടായാൽ അവ വന്യമായി മുന്നോട്ട് കുതിച്ഛോടും. ആ ഭീമൻ ശരീരം കൊണ്ടും ഭയങ്കരമായ കൊമ്പുകൊണ്ടുമുള്ള നേരിട്ടുള്ള ആക്രമണത്തിൽനിന്ന് ആർക്കും രക്ഷപെടാനാവില്ല.

കാർത്തികേയൻ ചുമലിലേക്ക് കൈയെത്തിച്ഛ തന്റെ മുതുകിലെ ഉറയിലിട്സിരുന്ന രണ്ടുവാളുകൾ വലിച്ഛെടുത്തു. ജ്യേഷ്ഠൻ ഗണേശൻ ഇഷ്ടപെട്സിരുന്ന വിധത്തിലുള്ള ഇരട് വായ്ത്തലകളുള്ള വാളായിരുന്നു അവന്റെ ഇടത്തേ കൈയിൽ. വലത്തേ കൈയിലുണ്ടായിരുന്നത് വളഞ്ഞ് വായ്ത്തലയുള്ള ഭാരമുള്ള വാളായിരുന്നു. മുന്നോട്ട് ആഞ്ഞുകുത്തുവാൻ അനുയോജ്യമല്ലാത്ത വാൾ. തലങ്ങും വിലങ്ങും വീശി വെട്ടുവാൻ അനുയോജ്യമായ ഒരായുധം - കാർത്തികേയൻ മികവു പുലർത്തിയിരുന്ന അങ്കമുറയായിരുന്നു അത്.

കാർത്തികേയൻ പതിയെ പറഞ്ഞു. “അതിന്റെ പുറകിലേക്ക് അസ്ത്രമെയ്യുക. നിങ്ങളൾക്ക് കഴിയാവുന്നിടത്തോളം ശബ്ദമുണ്ടാക്കണം. അങ്ങനെ നിങ്ങളളതിനെ മുന്നോട്ടോടിക്കണം.”

വിശ്വദ്യുമനന്റെ കണ്ണുകളിൽ ഭയം “അത് ബുദ്ധിയല്ല. പ്രഭോ. ഈ ജന്തു ഭീമാകാരനാണ്. കൂടുതൽ സൈനികർ ഒന്നിച്ഛ മുന്നോട്ടു കുതിച്ഛാൽ അത് നമ്മുടെ നീക്കത്തെ തടസ്സപ്പെടുത്തും. ആ വലിയ കൊമ്പു മായി ആ മൃഗം മുന്നോട്ടു കുതിച്ഛു വന്നാൽ നമ്മുടെ ഇടയിൽ അത് വലിയ ആൾ നാശമുണ്ടാക്കും. എന്നാൽ കുറച്ചുകലെ നിന്നുകൊണ്ട് അസ്ത്രമെയ്ത്

നമുക്കുതിനെ കൊല്ലാം.”

കാർത്തികേയൻ പുരികമുയർത്തി “വിശ്വഭയമനൻ, താങ്കൾ കാർയങ്ങൾ നന്നായി മനസ്സിലാക്കണം. നമ്മുടെ അസ്തരങ്ങൾക്ക് അതിന്റെ ശരീരത്തിൽ ഗുരുതരമായ മുറിവേല്പിപ്പിക്കാൻ കഴിയുമെന്ന് താങ്കൾ കരുതുന്നുണ്ടോ? നിങ്ങളുടെ അസ്തരങ്ങളെല്ലാം, ശബ്ദകോലാഹലമായിരിക്കും അതിനെ മുന്റോട്കോടിക്കുക.”

ഒന്നും മനസ്സിലാവാത്ത മട്ടിൽ വിശ്വഭയമനൻ തുറിച്ചു നോക്കിക്കൊണ്ടു നിന്നു.

“കൂടാതെ, കാർറിന്റെ ഗതിക്കനുകൂലമായിട്ടാണ് അത് നിൽക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് നിങ്ങൾ അതിന്റെ പുറകിൽ നിലയുറപ്പിപ്പിക്കുന്നതായിരിക്കും ശരി. ശബ്ദ കോലാഹലത്തിനൊപ്പം നമ്മുടെ സൈനികരുടെ നാറും കൂടി ചേരുമ്പോൾ ആ ജന്തു മുന്റോട്കോടും. രണ്ട് ദിവസമായി ഭ്രമമാർ കൂട്ടിച്ചിട്ടിട്ടില്ലെന്ന് ഇവിടെ പരയോജനം ചെയ്യും, നർമ്മത്തിന്റേയോ പുഞ്ചിരിയുടെയോ ലാഞ്ചനയില്ലാതെ കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു.

എല്ലാ യോദ്ധാക്കളേയും പോലെ, അപായം നേരിടുന്ന ഘട്ടത്തിൽ വിശ്വഭയമനനും തമാശകൾ ആസ്വദിക്കുകയായിരുന്നു. എന്ന്കാൽ കാർത്തികേയൻ തമാശയായിട്ടാണോ അത് പറഞ്ഞതെന്ന് ഉറപ്പില്ലാത്തതിനാൽ അയാൾ തന്റെ പുഞ്ചിരി നിയന്ത്രിച്ചു നിർത്തി.

“പ്രഭോ, അങ്ങ് എന്താണ് ചെയ്യാൻ പോകുന്നത്?

“ഞാനാ ജന്തുവിനെ കൊല്ലാം”, കാർത്തികേയൻ മന്ത്രിച്ചു. കാർത്തികേയൻ പതുക്കെ മുന്റോടു നീങ്ങി. വിശ്വഭയമനന്റെ പടയാളികൾ ആക്രമിച്ചാൽ ആ ജന്തു മുന്റോടു പായുവാൻ സാധ്യതയുള്ള വഴിയിലേക്കാണ് അവൻ നീങ്ങിയത്. അതേസമയം കാർറിന്റെ ഗതിക്കനുകൂലമായി കണ്ടാമൃഗത്തിന്റെ പുറകിലായി ആ ഭ്രമമാർ നീങ്ങി. ഉദ്ദേശിച്ച സ്ഥലത്ത് നിലയുറപ്പിച്ചു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ കാർത്തികേയൻ പതിയെ ഒന്നു ചുമമടിച്ചു.

“ശരമെയ്യുക!” വിശ്വഭയമനൻ അലറി.

ഭ്രമമാർ ഉറക്കെ അലറിവിളിച്ചതോടൊപ്പം ഒരുപറ്റം അസ്തരങ്ങൾ ആ മൃഗത്തിനു നേരെ പാഞ്ഞുചെന്ന്. അസ്തരങ്ങൾ ആ മൃഗത്തിന്റെ തൊലിപ്പുറമെ തട്ടിത്തൊരിപ്പപ്പോൾ ചെവി വടം പിടിച്ചുകൊണ്ട് അത് തല ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചു. ഭ്രമമാർ കൂടുതൽ അടുത്തേക്ക് നീങ്ങിനിന്ന് അമ്ലൈതപ്പോൾ അതിൽ ചിലത് അതിന്റെ ശരീരത്തിൽ താഴ്ന്നു കയറി. അത് ആ മൃഗത്തെ വെകിളി പിടിപ്പിച്ചു. ഉച്ഛത്തിൽ ചീറിയ ആ മൃഗം ചളി ചവിട്ടിത്തൊരിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് തന്റെ കരുത്തും ശക്തിയും പരകടിപ്പിക്കാൻ തുടങ്ങി. അതിന്റെ കറുത്ത കണ്ണുകൾ തിളങ്ങി. തലതാഴ്ത്തി, ആ ജന്തു കാലുകൾ കൊണ്ട് പരകമ്പനമുണ്ടാക്കി മുന്റോടുകൂടിയിട്ടു.

കാർത്തികേയൻ യഥാസ്ഥാനത്ത് നിലയുറപ്പിച്ചിരുന്നു. ആ ജന്തുവിന് പാർശ്വഭൃഷ്ടി മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അതുകൊണ്ട് നേരെ മുന്തിലുള്ളതൊന്നും കാണാൻ അതിനു കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. അതിനാൽ വഴിയിലേക്കു തുങ്ങിക്കിടന്നിരുന്ന വലിയൊരു മരക്കൊമ്പിൽ അത് ചെന്നിടിച്ചതിൽ അതിശയിക്കാതെ മിടിച്ചുനീങ്ങി. ആ ഇടിയോടെ അതിന്റെ ഗതിയിൽ അല്പം മാറ്റം വന്നു. ആ ഘട്ടത്തിൽ തന്റെ വലതുഭാഗത്തായി നിൽക്കുന്ന കാർത്തികേയനെ അതു കണ്ടു. കോപാകുലനായ ആ കണ്ടാമൃഗം ഉച്ഛത്തിൽ മുക്രയിട്ടുകൊണ്ട്. ശരിക്കുള്ള വഴിയിലേക്ക് ഗതി

മാറ്റി ശിവന്റെ ഹർസവകായനായ പുത്രിന്റെ നേർക്കു കുതിച്ചു.

കാർത്തികേയൻ തന്റെ കണ്ണുകൾ ആ ജന്തുവിൽ തന്നെ ഉറപ്പിച്ചു അങ്ങനെയൊരു അക്ഷോഭനമായി നിന്നു. അവന്റെ ശ്വാസോച്ഛ്വാസം കർമ്മത്തിൽ തന്നെയായിരുന്നു. നേരെ മുന്നിൽ നിന്നിരുന്നതിനാൽ ആ കണ്ടാമ്യഗത്തിന് തന്നെ കാണാൻ സാധിക്കില്ലെന്ന് അവനറിയാമായിരുന്നു. കാർത്തികേയനെ ഏറ്റവും അവസാനമായി കണ്ട് സ്ഥലം ഓർത്തെടുത്തുകൊണ്ട് മുന്നോട്ടോടിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു ആ മൃഗം.

ആ ജന്തുവിന്റെ വേഗത കുറയ്ക്കുന്നതിനായി വിശ്വദൂതൻ ദുരുഗതിയിൽ അതിനു നേരെ അമ്പെടുകൊണ്ടിരുന്നു. ആ മൃഗത്തിന്റെ തൊലിക്ക് അസാധാരണ കട്ടിയായതിനാൽ ആ അമ്പുകൾക്കൊണ്ട് യാതൊരു പരയോജനവുമുണ്ടായില്ല. ആ ജന്തു കാർത്തികേയനു നേർക്കു ഓടിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. എന്തിനും കാർത്തികേയൻ അനുവിട മാറുകയോ നീങ്ങുകയോ ചെയ്തില്ല. ആ ധീര ബാലകൻ തന്റെ വാൾ മുറുകെ പിടിച്ചിരിക്കുന്നത് വിശ്വദൂതൻ കണ്ടു. ശത്രുവിനെ കൂത്തിപ്പിളർക്കുന്നതിന് വായ്തല ഉറപ്പിച്ചു പിടിക്കേണ്ടിയിരുന്നു. അതിന് വിരുദ്ധമായ നിലയായിരുന്നു അത്. മുന്നോട്ടു കുതിക്കുന്ന നിമിഷം തന്നെ ആ വാൾ അവന്റെ കൈയിൽനിന്നും വീണുപോകാൻ സാധ്യതയുണ്ടായിരുന്നു.

ആ ജന്തുവിന്റെ കാലിനടിയിൽപെട്ടു തകർന്നുപോകുമെന്ന് തോന്നിയ നിമിഷം, കാർത്തികേയൻ കുനിഞ്ഞ് മിന്നൽ വേഗത്തിൽ ഇടതുവശത്തേക്ക് ഉരുണ്ടുമാറി. കണ്ടാമ്യം ഓടും തുടർന്നപ്പോൾ വാളിന്റെ പിടിയിലെ കൈകൾ സുതർത്തിലമർത്തി ഇടത്തോട് വീശി വെട്ടി. വാളിൽനിന്ന് പുറത്തേക്കുനിന്നിരുന്ന ഇരട്ട വായ്തല ആ ജന്തുവിന്റെ മുൻകാലിന്റെ തുടയിലെ പേശികളും ഞരമ്പുകളും കീറി മുറിച്ചു. രക്തം പുറത്തേക്ക് കുതിച്ചൊഴുകി. ആ മൃഗത്തിന്റെ മുറിവേറ്റ് കാൽ അതിന്റെ ഭാരിച്ച ശരീരത്തിനു കീഴെ കുഴഞ്ഞാടി. അത് ഒന്നു മുരണ്ടു. മുറിവേറ്റ് തകർന്ന കാലിനു മീതെ അത് തന്റെ ശരീരഭാരം താങ്ങിനിർത്തുവാൻ ശ്രമിച്ചു. ആ കാലിപ്പോൾ അതിന്റെ വയറിനു താഴെ ഉപയോഗശൂന്യമായ ഒരു സാധനം പോലെ തുങ്ങിക്കിടന്നു. അദ്ഭുതകരമെന്നു പറയാം ആ മൃഗം തന്റെ കുതിപ്പ് തുടർന്നു. തന്നെ ആക്രമിച്ച വനെ നേരിടുവാനായി ശേഷിക്കുന്ന മുന്നുകാലുകളിൽ തന്റെ ഭാരിച്ച ശരീരവും പേരി അത് തിരിയുവാൻ ശ്രമിച്ചു. ആ മൃഗത്തിന്റെ ചലനത്തിനനുസരിച്ച് അതിനെ പിന്തുടർന്ന് മുന്നോട്ടോടിയ കാർത്തികേയൻ അതിന്റെ പുറകുവശത്തുകൂടെ ആ ജന്തുവിനെ വളഞ്ഞു. വലതുകൈയിൽ പിടിച്ചിരുന്ന വളഞ്ഞ 'കൊലയാളി വാൾ' കൊണ്ട് അവൻ അതിനെ നിർദ്ദാക്ഷിണ്യം വെട്ടി. ആ വാളിന്റെ വീതിയുള്ള വളഞ്ഞ ലോഹനിർമ്മിതമായ വായ്തല ആ ജന്തുവിന്റെ പിൻകാലിലെ തുടയെല്ലുവരെ ആഴ്ന്നിറങ്ങി. വലതുവശത്തെ രണ്ടുകാലുകൾക്കും അംഗഭംഗം സംഭവിച്ചതോടെ രണ്ടുകാലുകളിൽ നിൽക്കുവാൻ ശ്രമിച്ച ആ കണ്ടാമ്യം നിലത്തേക്ക് ചാഞ്ഞ് വേദനകൊണ്ട് പുളഞ്ഞ് വശത്തേക്ക് ഉരുണ്ടു. പൊടിമണ്ണുമായി കൂടിക്കുഴഞ്ഞ് ചോര മണ്ണിന് ചുവപ്പു കലർന്ന തവിട്ടുനിറം പകർന്നു. യം കൊണ്ട് നിലത്ത് കിടന്നുരുണ്ട് ആ ജന്തുവിന്റെ ദേഹത്താകമാനം ആ മണ്ണു പുരണ്ടു.

ആ മൃഗത്തിന്റെ പരാണൻ പോകുന്നതിനു മുന്നോടിയായുള്ള പരാണസഞ്ചാരം ശ്രദ്ധിച്ചുകൊണ്ട് കുറച്ചിടമാറി കാർത്തികേയൻ ശാന്തനായി നിലപുണ്ടായിരുന്നു.

അദ്ഭുതം കുറികൊണ്ട് കാർത്തികേയന്റെ തൊട്ടു പുറകിലായി നിന്നു വിശ്വഭൃമനൻ അതെല്ലാം കാണുന്നതായിരുന്നു. ഇതര വൈദഗ്ദ്ധ്യത്തോടെ ദ്വരഗതിയിൽ ഒരു മൃഗത്തെ കീഴ്പെടുത്തുന്നത് അയാൾ അന്നുവരെ കണ്ടിട്ടില്ലായിരുന്നു.

കാർത്തികേയൻ ശാന്തനായി ആ കണ്ടാമൃഗത്തിനടുത്തേക്കു ചെന്നു. അനങ്ങാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ലെങ്കിലും ആ ജന്തു ഭയപ്പെടുത്തുന്നവിധം അവനു നേർക്കു തല ഉയർത്തിപ്പിടിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഉച്ഛ്വസമായി മുക്രയിടുകയും മോങ്ങുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. കാർത്തികേയൻ സുരക്ഷിതമായ അകലം പാലിപ്പുകൊണ്ടു നിന്നപ്പോൾ മറ്റു ഭടന്മാർ അവന്റെ സമീപത്തേക്കു പാഞ്ഞെടുത്തു.

നീലകണ്ഠപുത്രൻ ആ ജന്തുവിനെ താണുവണങ്ങി “മഹാമൃഗമേ, എന്തോടു ക്ഷമിക്കുക. ഞാൻ എന്റെ കടമ നിർവ്വഹിക്കുക മാത്രമാണ് ചെയ്യുന്നത്. ഞാനത് വേഗം പൂർത്തിയാക്കാം.”

പൊടുന്നനെ മുന്നോട്യാഞ്ഞ കാർത്തികേയൻ ആ കണ്ടാമൃഗത്തിന്റെ ചർമ്മത്തിനടിയിലൂടെ അതിന്റെ ഹൃദയത്തിലേക്കു തന്റെ വാൾ കുത്തിയിറക്കി. അതിന്റെ ശരീരത്തിൽ ഒരു വിറയൽ പടരുന്നത് അവനറിഞ്ഞു. അതിന്റെ ചലനം നിലയ്ക്കുന്നതുവരെ ആ വിറയൽ തുടർന്നു.

“മഹാരാജൻ, അങ്ങേയ്ക്കു മാത്രമുള്ള ഒരു സന്ദേശവുമായി ഒരു പക്ഷിദൂതൻ എത്തിയിരിക്കുന്നു” മെലുഹൻ പരധാനമന്ത്രി കനകഹാല പറഞ്ഞു. “അതുകൊണ്ടാണ് ഞാൻ തന്നെ അത് നേരിട്ടു കൊണ്ടുവന്നത്.

തന്റെ പള്ളിയിരയിൽ ഇരിക്കുകയായിരുന്നു ദക്ഷൻ. ദുഃഖിതയായ പത്നി വീരിണി അദ്ദേഹത്തിനടുത്ത് ഇരുപ്പുണ്ഡായിരുന്നു. ആ ലിഖിതം കൈപറ്റിയ ശേഷം ചക്രവർത്തി കനകഹാലയോടു പുറത്തുപോവാൻ നിർദ്ദേശിച്ചു.

ചക്രവർത്തിയേയും ചക്രവർത്തിനിയേയും ബഹുമാനപുരസ്കാരം വണങ്ങിയ ശേഷം കനകഹാല പുറത്തേക്കുപോകാനായി തിരിഞ്ഞു നിന്നു. പെട്ടെന്ന് പുറകോടൊന്നു പാളിനോക്കിയപ്പോൾ അവർ രണ്ടുപേരും പരസ്പരം കൈകോർത്തുപിടിപ്പിച്ച പരണയത്തിന്റെ അപൂർവ്വനിമിഷം അവൾ കണ്ടെടുത്തു. കഴിഞ്ഞ കുറച്ചു മാസങ്ങളായി മെലുഹയിൽ അരങ്ങേറിയ വിചിത്രമായ ചില സംഭവഗതികൾക്കു അവൾക്കു സാക്ഷ്യം വഹിക്കേണ്ടി വന്നിരുന്നു. സതിയുടെ ആദ്യത്തെ ഗർഭാവസ്ഥയിൽ ദക്ഷൻ ചെയ്ത വഞ്ചന അവളെ വല്ലാതെ നടുക്കിയിരുന്നു. കനകഹാലയ്ക്കു ചക്രവർത്തിയോടുണ്ടായിരുന്ന ബഹുമാനമെല്ലാം അതോടെ നഷ്ടപ്പെട്ടു. മെലുഹയോടുള്ള കുറിന്റെ പുറത്താണ് അവൾ തന്റെ ജോലിയിൽ തുടർന്നത്. ചക്രവർത്തിയുടെ വിചിത്രമായ ഉത്തരവുകളെ ചോദ്യം ചെയ്യുന്ന പതിവ് അവൾ അവസാനിപ്പിച്ചിരുന്നു. ഭൃഗുവിനും ദിലീപനും മന്ദരപർവ്വതത്തിന്റെ അവശിഷ്ടങ്ങൾ സന്ദർശിക്കുന്നതിനുള്ള യാത്രയ്ക്കു വേണ്ട ഏർപ്പാടുണ്ടാക്കണമെന്ന തലേദിവസത്തെ കല്പന പോലുള്ള ഉത്തരവുകൾ. ഭൃഗുമഹർഷിക്ക് അവിടെ പോകുന്നതിനുള്ള താല്പര്യമെന്താണെന്ന് അവൾക്കു മനസ്സിലായിരുന്നു. എന്നാൽ സ്വദീപിന്റെ ചക്രവർത്തിയ്ക്കു അവിടെ പോകുന്നതിനുള്ള താല്പര്യമെന്താണ്? വീരിണിയുടെ കൈ വിട്ട് ദക്ഷൻ ആ

കർത്തിന്റെ മുദ്ര പൊടിക്കുന്നതിന് വാതിലടയ്ക്കുകവാൻ തിരിയുന്നതിനിടയിൽ കനകഹാല കണ്ടു.

ഭക്ഷൻ കരയാൻ തുടങ്ങി. വീരിണി തൽക്ഷണം കൈ എത്തിച്ച് ആ കർത് വലിച്ച്ചെടുത്തു.

കർത്തുവായിക്കുമ്പോൾ ആശ്വാസത്തിന്റെ വലിയൊരു നിശ്വാസം അവളിൽനിന്നും പുറത്തുവന്നു. അവളുടെ കണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞൊഴുകി.

“അവൾ സുരക്ഷിതയാണ്. അവരെല്ലാവരും സുരക്ഷിതരാണ്.”

നീലകണ്ഠനെ വധിക്കുവാനുള്ള ആസൂത്രണം മൂന്നുപേരുടെ മാർഗ്ഗം നിക്ഷിപ്ത താല്പര്യത്തിൽ ഒരുങ്ങി നിന്നു. ഭൃഗുഹരർഷി, ചക്രവർത്തി ഭക്ഷൻ, ചക്രവർത്തി ദിലീപൻ എന്ന്നിങ്ങളെ മൂന്നുപേർ. നീലകണ്ഠൻ സോമരസം ലക്ഷ്യം വെക്കുകയില്ല എന്ന്തായിരുന്നു. ഭൃഗുവിന്റെ ഏറ്റവും വലിയ നേട്. നീലകണ്ഠൻ എന്ന് ഐതിഹ്യത്തിൽ ജനങ്ങൾക്കുള്ള വിശ്വാസം കരുത്തുറ്റതായിരുന്നു. സോമരസം ദോഷകരമാണെന്ന് പരയ്യാപിച്ഛുകൊണ്ട് നീലകണ്ഠൻ നാഗന്മാരുടെ നിലപാടിനൊപ്പം നിന്നാൽ അനു യായികളും അവന്റെ ഒപ്പം നിൽക്കും. ഒരാൾ ഏറിന് രണ്ടു പക്ഷികളെയാണ് ദിലീപൻ അതുകൊണ്ട് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. അതിലൂടെ ഭൃഗുവിൽ നിന്ന് തനിക്കാവശ്യമായ ജീവാത്മം കിട്ടുമെന്ന് മാർഗ്ഗമല്ല തന്റെ അനന്തരാവകാശിയും തന്റെ രാജാധികാരത്തിനു നേർക്കുള്ളവൻ ഭീഷണിയുമായ ഭഗീരഥനെ അവസാനിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യാം. ഭക്ഷനാകട്ടെ ശല്യകാരനായ നീലകണ്ഠനെ അവസാനിപ്പിക്കുകയും ഒരിക്കൽക്കൂടി നാഗന്മാരുടെ പേരിൽ അത് എഴുതിച്ചേർക്കുകയും ചെയ്യാം. ആ പദ്യതി വളരെ കൃത്യമായിരുന്നു. മകളെ വധിക്കുന്ന കാര്യം ഭക്ഷൻ അനുകൂലിക്കാൻ കഴിയാത്ത ഒന്നായിരുന്നു എന്ന്താ മാർഗ്ഗമായിരുന്നു ആ പദ്യതിയിലെ ഏക ന്യൂനത. സതിക്ക് യാതൊരു കൂഴപ്പവും സംഭവിക്കാതിരിക്കുവാൻ വേണ്ടവിധം കാര്യങ്ങൾ ഒരുക്കുവാനായിരുന്നു അദ്ദേഹം ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നത്. മകളുമായുള്ള ബന്ധത്തിന് വിട്ട് വീണതിനാൽ മെലുഹൻ ചക്രവർത്തി ആ ദൗത്യത്തെ പൂർണ്ണ മനസ്സോടെ അനുകൂലിക്കുമെന്നായിരുന്നു. ഭൃഗുവും ദിലീപനും പരതീക്ഷിച്ചിരുന്നത്. എന്ന്താ അവർക്ക് തെറ്റിപ്പോയി. ശിവനോടുള്ള വെറുപ്പിനേക്കാൾ കൂടുതലായിരുന്നു ഭക്ഷൻ സതിയോടുള്ള വാത്സല്യം.

വീരിണിയുടെ ഉപദേശത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അരിഷ്ടനേമി സേനാവിഭാഗത്തിലെ ഭൂപതിയായ മായാ ശ്വേണിക്കിനെ ഒരു രഹസ്യ ദൗത്യം നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനായി ഭക്ഷൻ ചുമതലപ്പെടുത്തി. മെലുഹനോടുള്ള അന്ധമായ കൂറും നീലകണ്ഠനോടുള്ള കടുത്ത ഭക്തിയുമായിരുന്നു മായാ ശ്വേണിക്കിന്റെ പരത്വേകത. നീലകണ്ഠന്റെ യാത്രാ സംഘത്തെ ആക്രമിക്കാനായി അയച്ചിരുന്ന അഞ്ചു കപ്പലുകൾക്ക് അകമ്പടി പോവുകയെന്നതായിരുന്നു മായാ ശ്വേണിക്കിന്റെ ചുമതല. യാത്രയുടെ നാളുകളിൽ വീരിണി രഹസ്യമായി തന്റെ മകൾ കാളിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരുന്നു. നാഗന്മാർ നദീതീരത്ത് സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള അപായ സൂചനാസംവിധാനത്തെക്കുറിച്ച് പരതിരോധ സംവിധാനത്തെക്കുറിച്ച് കാളിയിൽ നിന്നും ലഭിച്ച വിവരം വീരിണി ഭക്ഷൻ നൽകിയിരുന്നു. ആവശ്യമായ സമയത്ത് അപായ സൂചന മുഴക്കുക മാർഗ്ഗമാണ് ചെയ്യാനുണ്ടായിരുന്നത്. അതായിരുന്നു മായാശ്വേണിക്കിന്റെ രഹസ്യദൗത്യം. അതിനു ശേഷം അവിടെനിന്ന് രക്ഷപെട്ട് മെലുഹയിലെത്തിച്ചേരുക. ആ അരിഷ്ടനേമി സൈനികഭൂപതി ഒരു പരാവിനെ കരുതിയിരുന്നു. ഭക്ഷൻ

യുദ്ധത്തെക്കുറിച്ച് ഉള്ള വിവരങ്ങൾ നൽകുന്നതിനു വേണ്ടിയുള്ളതായിരുന്നു ആ പക്ഷി. തന്റെ സന്തതി പരമപര - സതിയും കാർത്തികേയനും - സുരക്ഷിതരാണ് എന്ന് സന്തോഷവാർത്തയാണ് ദക്ഷൻ ലഭിച്ച സന്ദേശത്തിലുണ്ടായിരുന്നത്.

വീരിണി ഭർത്താവിനെ നോക്കി ‘അങ്ങ് ഞാൻ പറയുന്ന ചില കാര്യങ്ങൾ കൂടി കേൾക്കണമേ.’

ദക്ഷൻ ദീർഘനിശ്വാസമെടുത്തു. “മഹർഷി ഭൃഗുവെങ്ങാനും ഇതറിഞ്ഞാൽ..”

“നമ്മുടെ കുട്ടികൾ മരിച്ചുപോകുന്നത് നിങ്ങൾക്ക് സഹിക്കാൻ കഴിയുമോ?”

ദക്ഷൻ നെടുവീർപ്പിട്തു. സതിയുടെ സുരക്ഷ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനായി ദക്ഷൻ എന്തും ചെയ്യും. അദ്ദേഹം തലകുലുക്കി “ഇല്ല.”

“എങ്ങിനെ നമ്മുടെ ആസൂത്രണം വിജയിച്ചതിന് പരമാത്മാവിനോടു നന്ദി പറയൂ. പിന്നെ ഇതിനെക്കുറിച്ച് ഒരു വാക്കുപോലും ആരോടും പറയരുത്. ഒരിക്കലും!”

ദക്ഷൻ തലയാട്ടി. വീരിണിയുടെ കൈയിൽ നിന്ന് ആ കത്ത് വാങ്ങി ദക്ഷൻ അത് കർത്തിക്കാൻ തുടങ്ങി. പൂർണ്ണമായും കർത്തിയെറിയുന്നതുവരെ അദ്ദേഹമത് തീയിൽ പിടിച്ഛ.

രാജാക്കന്മാർ തീരുമാനിച്ചു കഴിഞ്ഞു

മുൻ

“നീ ബൃഹസ്പതിയെ വിശ്വസിക്കുന്നുണ്ടോ? ശിവൻ ചോദിച്ചു.

നഗരത്തിനു പുറത്ത് പഞ്ചവടിയിലെത്തുന്ന അതിഥികൾക്കായി ഒരുക്കിയിരുന്ന താവളത്തിൽ രാവ് പരന്നുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. പര്യടം തളർച്ചയും ബാധിച്ചിരുന്ന ശിവന്റെ യാത്രാസംഘം അത്യാവശ്യം വേണ്ടുന്ന വിശ്രമത്തിനായി അവരുടെ പാർപ്പിടങ്ങളിലേക്ക് ചേർക്കേണ്ടിയിരുന്നു.

ശിവനും സതിയും അവരുടെ അറയിലായിരുന്നു. നഗരത്തിൽനിന്ന് അവർ അപ്പോൾ മടങ്ങിയെത്തിയതേ ഉള്ളൂ. പഞ്ചവടിയിലെ പാശാലയിൽവെച്ച് കണ്ടെത്തിയ കാർയതെക്കുറിച്ച് ഒരാൾ മനസ്സിലാക്കും. അവർ പറഞ്ഞിരുന്നില്ല. സൂര്യവംശികളുടെ പരിയെക്കരയായ ശാസ്തർജ്ജ്ഞൻ ബൃഹസ്പതി ജീവിച്ചിരിക്കുന്നത് കാർയം സൂര്യവംശികളോടുപോലും അവർ പറഞ്ഞിരുന്നില്ല. അടുത്ത ദിവസവും അവർ ബൃഹസ്പതിയെ കാണാനിരിക്കുകയായിരുന്നു.

“ബൃഹസ്പതി കള്ളം പറയുകയാണെന്ന് തോന്നുന്നില്ല,” സതി പറഞ്ഞു. “രണ്ട് ദശാബ്ദങ്ങൾക്കു മുമ്പ് ഭൃഗു മഹർഷി മാസങ്ങളോളം ദേവഗിരിയിൽ താമസിച്ച് കാർയം ഞാനോർക്കുന്നു. ഒരു രാജഗുരുവിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അസാധാരണമായ ഒരു കാർയമാണത്. ഹിമാലയത്തിലെ ഗുഹയിൽ ധ്യാന നിമഗ്നനായി ജീവിക്കുന്നത് ആ മഹർഷി മെലുഹയിലെത്തുന്നത് അപൂർവ്വമായ കാർയമാണ്.”

“കൊടാരത്തിൽ താമസിച്ച് രാജാവിന് വേണ്ട ഉപദേശങ്ങൾ നൽകേണ്ടവരല്ലേ ഈ രാജഗുരുക്കന്മാർ?

“ഭൃഗുമുനിയെപ്പോലുള്ള ഒരാൾ അങ്ങനെ ചെയ്യണമെന്നില്ല. എന്റെ പിതാവിനെ മെലുഹയുടെ ചക്രവർത്തിയായി തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്നതിന് സഹായിച്ച ആളാണദ്ദേഹം. എന്റെ പിതാവ് മെലുഹയുടെ നന്മ യ്ക്കുതക്കുന്ന ആളാണെന്ന് വിശ്വാസത്തിന്റെ പേരിലാണ് അദ്ദേഹം അത് ചെയ്തത്. അതിനപ്പുറം മെലുഹയുടെ ദൈനംദിന ഭരണകാർയങ്ങളിൽ ഭൃഗുമുനിയ്ക്ക് യാതൊരു താല്പര്യവുമില്ലായിരുന്നു. ലളിത ജീവിതം നയിക്കുന്നത് അദ്ദേഹത്തെ അപൂർവ്വമായി മാത്രമേ അധികാരവൃത്തങ്ങളിൽ കാണാറുള്ളൂ.”

“ദേവഗിരിയിൽ അദ്ദേഹം കുറെ സമയം ചെലവഴിക്കുകയുണ്ടായി. അത് അസാധാരണമായ ഒന്നായിരിക്കാം. പക്ഷേ ബൃഹസ്പതി പറഞ്ഞ മറ്റ് കാർയങ്ങളെക്കുറിച്ച് എന്താണ് പറയാനുള്ളത്?

“മഹർഷി ഭൃഗുവും എന്റെ അച്ഛനും ബൃഹസ്പതിജിയും മാസങ്ങളോളം അവിടെയില്ലായിരുന്നു. വളരെ പരധാനപ്പെട്ട വ്യാപാരസംബന്ധമായ ഒരു യാത്രയാണത് എന്ന്നായിരുന്നു അറിയിച്ചിരുന്നത്. പക്ഷേ ഭൃഗു മുനിയും ബൃഹസ്പതിജിയും വ്യാപാരത്തിലേർപ്പെടുന്നത് കാർയം എനിക്ക്

സങ്ക്ലിപിക്കാനാകുന്നില്ല. ഒരുപക്ഷേ അവരപ്പോൾ പരിഹയിലായിരിക്കാം. മന്ദ്ര പർവ്വതത്തിൽ ജോലി ചെയ്തിരുന്ന സുന്ദരിയും പർതിഭാശാലിയുമായിരുന്ന താരാജിയെ ഒരു പദ്യതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പരിഹയിലേക്കയച്ചിരുന്നു. പെട്രെൻ അവിടെവെച്ച് അവളെ കാണാതായി. അവൾ സന്യാസം സ്വീകരിച്ചുവെന്നാണ് പർവ്യാപനമുണ്ടായത്. പൊതുജീവിതം ഉപേക്ഷിക്കുകയെന്നത് മെലുഹയിൽ സാധാരണമാണ്. എന്ന് അബ്ദുഹസ്സെൻ ഇപ്പോൾ വെളിപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത് കാര്യം മറ്റെന്തോ ആണ്.

“അപ്പോൾ ബ്യാഹസ്സെൻ പറയുന്നത് സത്യമാണെന്നാണോ നീ വിശ്വസിക്കുന്നത്?”

“ബ്യാഹസ്സെൻ ഇത് സത്യമാണെന്ന് വിശ്വസിച്ചിട്ടുണ്ടാകാം എന്ന് ഞാൻ പറയുന്നത്. പക്ഷേ യഥാർത്ഥത്തിൽ കാര്യങ്ങൾ അങ്ങനെയൊന്നോ, അതോ അദ്ദേഹത്തിനു തെറ്റുപറ്റിക്കാണുമാ? അങ്ങയുടെ ഈ തീരുമാനത്തിന് ചരിത്രഗതിയെ മാറ്റിമറിക്കാൻ കഴിയും. താങ്കൾ ഇപ്പോൾ ചെയ്യുന്ന കാര്യം വരുതലമുകളിൽ അതിന്റെ പർവ്യാപനമേൽപ്പിക്കും. ഇത് വളരെ ചരിത്രപരമായ സന്ദർഭമാണ്, ഒരു മഹായുദ്ധം. അങ്ങ ഇക്കാര്യത്തിൽ പൂർണ്ണമായ ഒരു ഉറപ്പുവരുത്തണം.”

“എനിക്ക് വസുദേവന്മാരുമായി സംസാരിക്കണം.”

“അതെ. താങ്കളത് ചെയ്യണം.”

“പക്ഷേ അതുമാത്രമല്ല നീ എന്തോട് പറയാനുദ്ദേശിച്ചിരുന്നത്. ആണോ?”

“മറ്റൊരുവശം കൂടി പരിഗണിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നു. എന്തുകൊണ്ടാണ് ബ്യാഹസ്സെൻ അഞ്ചുവർഷത്തേക്ക് അപ്രത്യക്ഷനായത്? ഇക്കാര്യം പഞ്ചവടിയിൽ അദ്ദേഹം എന്താണ് ചെയ്തു കൊണ്ടിരുന്നത്? ഇത് വളരെ പരധാനപ്പെട്ട ഒരു ചോദ്യമാണെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നു. ഒരുപക്ഷേ അതെല്ലാം സോമസത്തിന്റെ മറ്റൊരു ഉല്പാദനശാലയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടായിരിക്കാം. അച്ഛൻ എന്തോട് അതിനെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞിരുന്നു.”

“അതെ, ഞാനതിന് അപ്പോൾ വലിയ പരധാന്യമൊന്നും കല്പിച്ചിരുന്നില്ല. എന്ന് സോമസം ആപത്താണെങ്കിൽ ആ ഉല്പാദനശാല തന്നെയാണ് ആ പരധാന പരശ്നം.”

‘യഥാർത്ഥത്തിൽ സരസ്വതിയാണ് പരധാന പരശ്നം. ഉല്പാദനസംവിധാനം എപ്പോൾ വേണമെങ്കിലും പുനർനിർമ്മിക്കാം. പക്ഷേ അതിന്റെ നിർമ്മാണം എവിടെയായാലും ശരി അതിന് സരസ്വതിനടിയിലെ ജലം ആവശ്യമാണ്. നാഗന്മാരെ നേരിട്ട് ഉപദ്രവിക്കുകയാണെങ്കിൽ മാത്രമേ അവർ മെലുഹയിലെ ക്ഷേത്രങ്ങളേയും സ്വർഗ്ഗമണ്ഡലത്തെയും ആകർഷിക്കുകയുള്ളൂവെന്ന് ഇചാവറിയിൽവെച്ച് കാളി എന്തോട് പറയുകയുണ്ടായി. തദ്ദേശവാസികൾക്കുവേണ്ടി മന്ദ്രപർവ്വതത്തിലെ പൂർണ്ണമുപയോഗിച്ച് സോമസമുണ്ടാക്കുന്നതിനുള്ള കേന്ദ്രങ്ങൾ ഒരുപക്ഷേ ആ ക്ഷേത്രങ്ങളായിരിക്കാം. ഇതിനുള്ള അവസാന പരിഹാരം സരസ്വതിയിൽനിന്നുതന്നെ ഉരുത്തിരിയുമെന്നാണ് അവർ പറഞ്ഞത്. നാഗന്മാർ അതിനുവേണ്ടി ശ്രമിക്കുന്നതുണ്ടെന്നും അവർ പറഞ്ഞിരുന്നു. ആ ഗുഹാർത്ഥപ്രസാദത്തിന്റെ അർത്ഥമെന്താണെന്ന് എനിക്ക് കിട്ടിയിട്ടില്ല. നമുക്ക് കണ്ടെത്തേണ്ടിവരും.’

‘കാളിയുമായി നടന്ന സംഭാഷണത്തെക്കുറിച്ച് നീ എന്തോടു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.’

“ശിവ, എന്റെ മകൻ ഗണേശനെ അങ്ങ് കണ്ടുമുട്ടിയതിനുശേഷം കാളിയേയും ഗണേശനേയും കുറിച്ച് നമ്മൾ നടത്തുന്ന ആദ്യത്തെ സത്യ സന്ധമായ സംഭാഷണമാണിത്.”

ശിവൻ നിശ്ശബ്ദനായി.

“ഞാൻ അങ്ങയെ കുറ്റപ്പെടുത്തുകയല്ല”, സതി തുടർന്നു “അങ്ങയുടെ ക്ഷോഭത്തെക്കുറിച്ച് എനിക്ക് മനസ്സിലായിട്ടുണ്ട്. ഗണേശൻ ബൃഹസ്പതിജിയെ കൊന്നുവെന്നാണ് താങ്കൾ കരുതിയിരുന്നത്. ഇപ്പോൾ സത്യം പുറത്തുവന്നിരിക്കുന്നു. താങ്കളത് കേൾക്കാൻ തയ്യാറായിരിക്കുന്നു.”

ശിവൻ പുഞ്ചിരിയോടെ സതിയെ പുൽകി.

“നിനക്കുറപ്പുണ്ടോ? ശിവൻ ചോദിച്ചു.

പിററേദിവസം രാവിലെ വൈകിയ വേള. രണ്ടാം പരഹാരത്തിന്റെ ആദ്യത്തെ നാലു മണിക്കൂർ പിന്നിടുന്നു. ശിവൻ സതിയോടൊപ്പം അവരുടെ പള്ളിയിൽ ഇരുന്നു. പർവ്വതേശ്വരനും ഭഗീരഥനും ഒരു പലക താങ്ങിപ്പിടിച്ച് മുന്നിൽ നിൽക്കുകയായിരുന്നു. തകർന്നുപോയ യുദ്ധകപ്പലുകളെക്കുറിച്ച് അന്വേഷണം നടത്തിയശേഷം മെലുഹൻ സർവ്വസൈന്യാധിപനും അയോദ്ധ്യയിലെ രാജകുമാരനും അപ്പോൾ മടങ്ങിയെത്തിയതേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ.

“അതെ സുവാമി. തെളിവ് തർക്കമറ്റതാണ്, ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു.

“കാണിക്കൂ.”

ഭഗീരഥൻ മുന്നോട്ടു നീങ്ങിനിന്നു “ഈ മരപലകയിലെ കൂടിവിളക്കുകൾ മെലുഹൻ ശൈലിയിലുള്ളതാണ്. പർവ്വതേശ്വരൻ അത് തിരിച്ചറിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.”

അത് ശരിവെക്കുന്നമട്ടിൽ പർവ്വതേശ്വരൻ തലയാട്ടി.

“പിന്നെ” ഭഗീരഥൻ തുടർന്നു “വെള്ളം കടക്കാത്ത വിധത്തിലുള്ള ഈ പൊതിച്ചിൽ അയോദ്ധ്യയുടെ ശൈലിയാണ്.”

“ചക്രവർത്തി ദക്ഷനും ചക്രവർത്തി ദിലീപനും നമുക്കെതിരായി ഒരു സഖ്യം രൂപവൽക്കരിച്ചുവെന്നാണോ താങ്കൾ പറയുന്നത്? ശിവൻ പതിയെ ചോദിച്ചു.

“രണ്ടു രാജ്യങ്ങളിലും ലഭ്യമായ ഏറ്റവും മികച്ച സാങ്ക്രേതികവിദ്യ അവർ ഉപയോഗിച്ചു. കപ്പലിൽ പറ്റിപ്പിടിപ്പിരിക്കുന്നത് കക്കകളും മറ്റും കണക്കിലെടുത്താൽ ഈ കപ്പലുകൾ കടലിലൂടെ അനവധി ദൂരം സഞ്ചരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കടലിലൂടെ ഇതര വേഗത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നതിന് മികച്ച കപ്പലുകൾ തന്നെ വേണം.”

ശിവൻ ആലോചനയിലാണ് നെടുവീർപ്പിട്ടു.

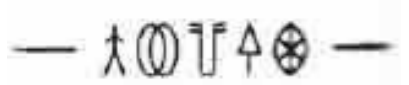
“സ്വാമി’. ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു. “എന്റെ അച്ഛൻ എന്തൊക്കെ കുറ്റങ്ങളും കുറവുകളുമുണ്ടെങ്കിലും ഇങ്ങനെയൊരു ഗുഡാലോചന നയിക്കാനുള്ള ശേഷിയുണ്ടെന്ന് എനിക്ക് സങ്കല്പിക്കാനാവുന്നില്ല. ഈ ഗുഡാലോചനയിൽ അച്ഛൻ ഒരനുയായി മാത്രമായിരിക്കും. തീർച്ചയായും അദ്ദേഹത്തേയും അങ്ങ് ഉന്നംവെക്കണം. എന്നാൽ അദ്ദേഹമാണ് പരധാന ഗുഡാലോചനക്കാരൻ എന്ന് തെറ്റായി ധരിക്കരുത്. അദ്ദേഹമല്ല അതിലെ പരധാനി.”

സതി ശിവനു നേർക്ക് കുനിഞ്ഞു. “എന്റെ അച്ഛൻ ഇത് ചെയ്യാൻ കഴിയുമെന്ന് അങ്ങ് കരുതുന്നുണ്ടോ?

ശിവൻ തലയാട്ടി ‘ഇല്ല. ദക്ഷപർവതത്തിലും ഇങ്ങനെയൊരു ഗുഡാലോചന നയിക്കുവാനുള്ള ശേഷിയില്ല.”

തന്റെ സാമ്രാജ്യത്തിനു നേർക്ക് ഉയർന്നുവന്ന അവതിയെക്കുറിച്ച് ചോർത്ത് അപ്പോഴും ലജ്ജിതനായിരുന്ന പർവ്വതേശ്വരൻ പതിയെ പറഞ്ഞു. “മെലുഹൻ നിയമം അനുശാസിക്കുന്നത് ചട്ടങ്ങൾ പിന്തുടരുന്നവനാണ്, പരമോ. രാജാവിന്റെ ഉത്തരവുകൾ നടപാക്കണമെന്നാണ് ഞങ്ങളുടെ നിയമം അനുശാസിക്കുന്നത്. കാര്യശേഷി കുറഞ്ഞ ഒരു രാജാവിന്റെ കൈകളിൽ എത്തിപ്പെട്ടാൽ ഈ നിയമങ്ങൾ തെറ്റായ നിരവധി വഴികളിലേക്ക് നമ്മെ നയിച്ചേക്കാം.”

“ചക്രവർത്തി ദക്ഷൻ കല്പനകൾ നൽകിയിട്ടുണ്ടാകാം പർവ്വതേശ്വരൻ”, ശിവൻ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ, അവ സ്വയം ആലോചിച്ച് കണ്ടെത്തിയതാവില്ല. മെലുഹയുടെയും സ്വദീപിന്റെയും രാജസിംഹാസനങ്ങളെ ഒന്നിപ്പിച്ച് ഒരു ഗുരുവർയനുണ്ട്. ദിവ്യാസ്തരങ്ങൾ കൈകലാക്കുവാനും അദ്ദേഹത്തിനു സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈയിൽ ഇനിയേതെങ്കിലും ദിവ്യാസ്തരങ്ങളുണ്ടോ എന്ന് ഈശ്വരനുമാത്രമേ അറിഞ്ഞു കൂടു. ഉഗ്രൻ പദ്യതിയായിരുന്നു അത്. ശ്രീരാമദേവന്റെ അനുഗ്രഹത്താൽ അനുവിടയ്കാണ് നമ്മൾ രക്ഷപെട്ടത്. അത് ദക്ഷപർവതത്തിലോ ദിലീപ ചക്രവർത്തിയോ ആകാൻ വഴിയില്ല. കൂടുതൽ പരാമർശവും ബുദ്ധിശക്തിയും ആയുധശേഷിയുമുള്ള ഒരാളാണത്. സ്വന്തം സാന്നിധ്യം മറച്ചു പിടിക്കുവാൻ തക്ക സമർത്ഥനായ ഒരാൾ.”

“മെലുഹയിലേക്ക് മടങ്ങാനോ? വീരഭദ്രൻ ചോദിച്ചു.

വീരഭദ്രനും കൃതിയും അപ്പോൾ ശിവന്റെ പള്ളിയിലായിരുന്നു. കാളിയും സതിയും അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നു.

“അതെ ഭദ്രാ”, ശിവൻ പറഞ്ഞു. “മെലുഹന്മാരും, അയോധ്യയ്ക്കാരും ഒന്നു ചേർന്ന് നമ്മളെ ആക്രമിക്കുകയായിരുന്നു.”

“മെലുഹ ഇതിലുൾപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്ന് താങ്കൾക്ക് ഉറപ്പുണ്ടോ? വീര ഭദ്രൻ ചോദിച്ചു.

“പർവ്വതേശ്വരൻ തന്നെ അത് സ്ഥിരീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.”

“നമ്മുടെ ആളുകളെക്കുറിച്ച് ചോർത്ത് താങ്കൾ വേവലാതിപ്പെടുന്നു.”

“അതെ”, ശിവൻ പറഞ്ഞു “നമ്മളെ സമർത്ഥതയിലാക്കുവാനായി അവർ

ഗുണന്മാരെ പിടികൂടി ബന്ധികളാക്കുമെന്ന് ഞാൻ വേവലാതിപ്പെടുന്നത്. അവരങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതിനുമുമ്പ് ആരോരുമറിയാതെ മെലുഹയിലെത്തിയശേഷം നമ്മുടെ ആളുകളെയുംകൊണ്ട് കാശിയിലേക്കു കടക്കണമെന്ന് എന്റെ ആഗ്രഹം. നമുക്ക് അവിടെ വെച്ചു സന്ധിക്കാം.”

“എന്റെ ചാരന്മാർ രഹസ്യാന്വേഷണത്തിലൂടെ കൃതികളേയും താഴ്ന്നതേയും പുറത്തേക്കു നയിച്ചുകൊള്ളും”, കാളി പറഞ്ഞു. “ഞങ്ങളുടെ കുതിച്ചുചാട്ടം കുതിരകളും വേഗതയാർന്ന തോണികളും രണ്ടാഴ്ചയ്ക്കകം നിങ്ങളെ മൈകയുടെ സമീപത്തേക്കു കൊണ്ടുവരും. അവിടെനിന്നു നിങ്ങളെ സുഖമായി മുന്നോട്ടു നീങ്ങാം.”

“സുരക്ഷിതമായി യാത്രചെയ്യാൻ കഴിയുന്ന രാജ്യമാണ് മെലുഹ കൃതിക പറഞ്ഞു. ‘സരസ്വതി നദിയുടെ മുഖം വരെ പോകാൻ വേഗതയേറിയ കുതിരകളെ നമുക്ക് സംഘടിപ്പിക്കാം. അതിനുശേഷം തോണി മാർഗ്ഗം നമുക്ക് നദി താണ്ടാം. ഒരളുപ്പമാർഗ്ഗമാണത്. ഭാഗ്യം കൂടിയുണ്ടെങ്കിൽ രണ്ടാഴ്ചയ്ക്കകം നമുക്ക് ദേവഗിരിയിലെത്തിച്ചേരാം. അവിടെനിന്നും അധികം ദൂരെയല്ലാത്ത ഒരു ഗ്രാമത്തിലാണ് ഗുണന്മാർ താമസിക്കുന്നത്.’

“അങ്ങനെതന്നെ”, ശിവൻ പറഞ്ഞു. “സമയം വളരെ വിലപ്പെട്ടതാണ്. ഇപ്പോൾതന്നെ പോവണം.”

“എങ്ങിനെ ശരി, ഞാൻ പോകുന്നു. ശിവാ”, ഭാര്യയേയും കൂടി നടന്നു കൊണ്ട് ഭർത്താവ് പറഞ്ഞു.

“പിന്നൊരു കാര്യം ഭർത്താവേ..” ശിവൻ പറഞ്ഞു.

വീരഭദ്രനും കൃതികയും തിരിഞ്ഞുനിന്നു.

“അനാവശ്യമായി ധീരത പരക്കടിപ്പിക്കാൻ മുതിരരുത്”, ശിവൻ പറഞ്ഞു. “ഗുണന്മാരെ അവർ തടവിലാക്കിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, ഉടൻതന്നെ മെലുഹവിട്ട് കാശിയിൽ എന്തെങ്കിലും കാര്യം ചെയ്യണം.”

വീരഭദ്രന്റെ അമ്മ ഗുണന്മാർക്കൊപ്പമായിരുന്നു. അമ്മയെ അങ്ങനെയൊരു വിധിയിൽ വിട്ടുകൊടുക്കുവാൻ വീരഭദ്രൻ തയ്യാറാവുകയില്ലെന്ന് ശിവനറിയാമായിരുന്നു.

‘ശിവാ...” വീരഭദ്രൻ മന്ത്രിച്ചു.

ശിവൻ എഴുന്നേറ്റ് വീരഭദ്രന്റെ ചുമലിൽ പിടിച്ചു. “ഭർത്താവേ. എനിക്ക് വാക്കുതാ.”

വീരഭദ്രൻ ഒന്നും മിണ്ടാതെ നിന്നു.

“നീ ഒറ്റയ്ക്ക് അവരെ മോചിപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചാൽ നിന്നെ അവർ കൊന്നുകളയും. നീ മരിച്ചുപോയാൽ പിന്നെ നിന്റെ അമ്മയ്ക്ക് നിന്നെക്കൊണ്ട് യാതൊരു ഉപയോഗവുമുണ്ടാവില്ല, ഭർത്താവേ.”

വീരഭദ്രൻ നിശ്ശബ്ദത പാലിച്ചു.

“ഗുണന്മാർക്ക് യാതൊന്നും സംഭവിക്കുകയില്ലെന്ന് ഞാൻ നിനക്ക് ഉറപ്പു തരുന്നു. നിനക്ക് അവരെ പുറത്തു കടത്തുവാൻ സാധിച്ചില്ലെങ്കിൽ ഞാനത് ചെയ്യും. പക്ഷേ എടുത്തു ചാടി ഒന്നും ചെയ്യരുത്. നീ എനിക്ക് വാക്കുതരണം.”

വീരഭദ്രൻ ശിവന്റെ ചുമലിൽ കൈ വെച്ചു “ നീ എന്തോട് പറയാതെ

എന്തോ ഒരു കാര്യം നിന്റെ മനസ്സിലുണ്ട്. നീ ഇവിടെ കണ്ട്‌തെന്തിനെത്താണ്? പെട്ടെന്ന്‌നേന്താ നിനക്ക് ഭയം തോന്നാൻ? ഒരു യുദ്ധം പൊട്ടിപ്പുറപ്പെടാൻ പോവുകയാണോ? മെലുഹ നമ്മുടെ ശത്രുരാജ്യമാകുവാൻ പോവുകയാണോ?

“എനിക്ക് നിശ്ചയമില്ല ഭരദാ. ഞാനിപ്പോഴും അക്‌കാര്യത്തിൽ തീരുമാനമെടുത്തിട്ടില്ല.”

“എങ്ങിനെ നിനക്കറിയാവുന്ന കാര്യം എന്തോടു പറ.”

ഇപ്പോൾ മൗനം പാലിക്കാനുള്ള ഊഴം ശിവന്റെതായിരുന്നു.

“ഞാൻ മെലുഹയിലേക്ക് മടങ്ങിപ്പോവുകയാണ് ശിവ. ഒരു മാസം മുൻപാണ് നീ ഇങ്ങനെ ചോദിച്ചിരുന്നതെങ്കിൽ ഏറ്റവും സുരക്ഷിതമായ യാത്ര ഇതായിരിക്കുമെന്ന് ഞാൻ മറുപടി പറയുമായിരുന്നു. അതിനു ശേഷം ഒരുപാട് മാറ്റങ്ങൾ സംഭവിച്ചിരിക്കുന്നു. നീ എന്തോട് സത്യം പറയണം. ഞാനത് അർഹിക്കുന്നു.”

ശിവൻ അവരെ തന്റെ അടുത്ത് ഇരുത്തിയശേഷം കുറച്ചു ദിവസങ്ങൾക്കൊണ്ട് താൻ മനസ്സിലാക്കിയ കാര്യങ്ങൾ അവരോടു വിസ്തരിച്ചു.

“എന്നിട് ആ കണ്ഠാമൃഗത്തിനെ നീ ഒറ്റയ്ക്ക് കൊന്നോ? മുഖത്ത് വിശാലമായൊരു പുഞ്ചിരി പരത്തി ആരാധനാപൂർവ്വം ആനന്ദമായി ചോദിച്ചു.

“അതെ, കുമാരി, സ്ഥായിയായ നിസ്സംഗതയോടെ ഒരു വൈരാഗിയെപ്പോലെ കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു.

ആനന്ദമെയും ആയുർവ്വതിയും കാർത്തികേയനും ഊൺമുറിയിലെ പതു പതുത്ത് ഇരിപ്പിടങ്ങളിൽ ഇരിക്കുകയായിരുന്നു അപ്പോൾ. വാക്കിലും പ്ലവൃത്തിയിലും ക്ഷത്രിയവംശജരായ ആനന്ദമെയും കാർത്തികേയനും ആ കണ്ഠാമൃഗത്തിന്റെ സ്വാഭാവികമായ മാംസം പങ്കിട്ടു കഴിച്ചു. ബ്രാഹ്മണകുലത്തിൽപ്പെട്ട ആയുർവ്വതി റൊടിയും പരിപ്പും പച്ചക്കറികളും മാത്രം കഴിച്ചു.

“ഇനി ഒട്ടും ചിരിയ്ക്കേണ്ടതില്ലെന്ന് നീ തീരുമാനിച്ചു കഴിഞ്ഞോ? ആനന്ദമെയി ചോദിച്ചു. “അതോ ഇത് താല്പര്യമാണോ?”

മുഖത്ത് പുഞ്ചിരിയുടെ നേരിയ ലാഞ്ചനയോടെ കാർത്തികേയൻ ആനന്ദമെയെ നോക്കി “പുഞ്ചിരിക്കാൻ വലിയ അർത്ഥം വേണ്ടിവരുന്നില്ല കുമാരി.”

ആയുർവ്വതി തലയാട്ടി “കാർത്തികേയൻ, നീയിപ്പോൾ വെറുമൊരു ബാലകനാണ്. നീ ഇതരയധികം കഷ്ടപ്പെടരുത്. നീ നിന്റെ ബാല്യം ശരിക്കും ആസ്വദിക്കണം.”

കാർത്തികേയൻ മെലുഹയുടെ മുഖ്യ ഭിഷഗ്വരയുടെ നേർക്ക് നോക്കി “എന്റെ ജ്യേഷ്ഠൻ ഗണേശൻ ഒരു വലിയ മനുഷ്യനാണ് ആയുർവ്വതി ജി. അദ്ദേഹത്തിന് സമൂഹത്തിനു വേണ്ടിയും രാജ്യത്തിനു വേണ്ടിയും അനവധി സംഭാവനകൾ നൽകുന്നുണ്ട്. എന്തിനും എന്തെങ്കിലും രക്ഷിക്കുവാനുള്ള

ശ്രമത്തിനിടയിൽ ചില വന്യമൃഗങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ ജീവനോടെ മിക്കവാറും ഭക്ഷിച്ചതായിരുന്നു.”

ആയുർവ്വതി മുന്നോട്ടു നീങ്ങി കാർത്തികേയന്റെ മുതുകിൽ തട്ടി.

“ഇനിയൊരിക്കലും ഞാൻ നിസ്സഹായനായി നിൽക്കുകയില്ല’, കാർത്തികേയൻ പർതിജ്ഞ ചെയ്തു. “എന്റെ കുടുംബത്തിന്റെ ദുഃഖത്തിന് ഞാനിനി ഒരിക്കലും കാരണക്കാരനാവുകയില്ല.”

വാനിൽ തള്ളിത്തറന്നു. പർവ്വതേശ്വരനും ഭഗീരഥനും അകത്തേക്കു കടന്നുവന്നു. അവരെ നോക്കിപ്പോൾ താൻ ഭയപ്പെട്ടിരുന്ന കാര്യം അവർ കണ്ടെത്തിക്കഴിഞ്ഞതായി ആനന്ദമയിക്കു തോന്നി “അത് മെലുഹ തന്നെയാണോ?

ആയുർവ്വതി ഞെട്ടി. പഞ്ചവടിയുടെ പരാന്തപരദേശത്തുവെച്ച് നീലകണ്ഠന്റെ യാത്രാസംഘത്തെ ആക്രമിക്കുന്നതിനുള്ള ഗുഡാലോചന നടത്തുന്ന പദ്യതിയിലേക്ക് തന്റെ മഹത്തായ രാജ്യം വലിച്ഛിദ്രപ്പെടുത്തുന്ന കാര്യം സങ്കല്പിക്കുവാൻ അവർക്കു കഴിഞ്ഞില്ല. എന്നാൽ മൈകയിൽവെച്ച് സതിയുടെ ഗർഭകോലത്ത് ദക്ഷൻ നടത്തിയ വിശ്വാസവഞ്ചനയെക്കുറിച്ചാലോചിച്ചപ്പോൾ മെലുഹൻ കപ്പലുകൾ ഇങ്ങനെയൊരു നിഷ്ഠൂര കൃത്യം ചെയ്തതിൽ അവർക്ക് ഒട്ടും അഭ്യുതം തോന്നിയില്ല.

“കാര്യങ്ങൾ വളരെ മോശം’, നെടുവീർപ്പിടുകൊണ്ട് ഭഗീരഥൻ ഉപവിഷ്ടനായി.

പർവ്വതേശ്വരൻ ആനന്ദമയിയോടു ചേർന്നിരുന്ന് അവളുടെ കൈ പിടിച്ഛ. അദ്ദേഹം ആനന്ദമയിയെ നോക്കി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വേദന നിഴലിക്കുന്ന ഭാവം അദ്ദേഹമനുഭവിക്കുന്ന കടുത്ത സങ്കടത്തെ പർതിഫലിപ്പിക്കുന്നതായിരുന്നു. മെലുഹയെ, തന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട രാജ്യത്തെ, രാമരാജ്യത്തിന്റെ ഉൽകൃഷ്ടമായ പാരമ്പര്യമായാണ് ആ സേനാപതി വിലയിരുത്തിയത്. രാമരാജ്യത്തിന്റെ സംരക്ഷകരായിരുന്നു മെലുഹ. ആ മഹത്തായ രാജ്യത്തിന്റെചക്രവർത്തിക്ക് ഇങ്ങനെയൊരു നികൃഷ്ടമായ കാര്യം ചെയ്യാൻ എങ്ങനെ സാധിച്ചു?

“വളരെ മോശം’, ആനന്ദമയി ആവർത്തിച്ചു.

“അതെ

. സ്വദീപും ഈ ഗുഡാലോചനയിൽ പങ്കെടുത്തതായി കാണുന്നു.”

ആനന്ദമയി അന്തഃവിഷ്ടരായി “എന്ത്?

“ഒന്നുകിൽ അയോദ്ധ്യയാവാം അല്ലെങ്കിൽ സ്വദീപ്ത് തന്നെ ആവാം. ഇനി സ്വദീപിന്റെ അധീനതയിലുള്ള മറ്റ് രാജ്യങ്ങൾ അയോദ്ധ്യയെ അനുസരിച്ചതാണോ എന്ന്നേനിക്ക് തീർച്ചയില്ല. എന്നാൽ അയോദ്ധ്യ എന്തായാലും ഇതിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.”

ആനന്ദമയി പർവ്വതേശ്വരനെ നോക്കി. ഭഗീരഥന്റെ വാക്കുകൾ ശരി വെക്കുംപോലെ അദ്ദേഹം തലയാട്ടി.

“രുദ്രഭഗവാനേ കരുണ കാട്സേ’, ആനന്ദമയി പറഞ്ഞു “അച്ഛൻ എന്താ പറിയത്?

“ഇക്കാര്യത്തിൽ യാതൊരു അഭ്യുതവും തോന്നാത്ത ആളാണ് ഞാൻ’, തന്റെ

വെറുപ്പ് മറച്ചുപിടിക്കാൻ കഴിയാതെ ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു “ബലഹീനനായ അദ്ദേഹം എളുപ്പത്തിൽ ചൂഷണം ചെയ്തപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെ സ്വാധീനിക്കാൻ അതർ ബുദ്ധിമുട്ടാണു്കുമിപ്പോൾ.”

പിതാവിനെ ഇക്കഴിഞ്ഞതിന് ഇതവനെ ആനന്ദമായി അനുജനെ ശകാരിച്ചിപ്പോൾ. അവർ പർവ്വതേശ്വരനെ നോക്കി. വിഷണുനായി ഒരു നിശ്ചയവുമില്ലാത്ത മടിലായിരുന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അവസ്ഥ. പൗരൂഷപരജകളായ സൂര്യവംശികൾക്ക് മാറ്റങ്ങൾ അസഹനീയമായിരുന്ന്. മാറ്റമില്ലാത്ത ചടങ്ങുകളും അശേഷമായ ദീർഘദർശനവും ശീലിച്ചവരായിരുന്ന് അവർ. ആനന്ദമായി ഭർത്താവിന്റെ മുഖം തന്റെ മുഖത്തിനു നേർക്കു തിരിച്ചു പിടിച്ച് സമാശ്വസിപ്പിക്കുന്ന മടയിൽ ചുംബിച്ചു. ഊഷ്മളമായി അവർ പുഞ്ചിരിച്ചു. പർവ്വതേശ്വരന്റെ മുഖത്ത് ഒരർത്ഥ മന്ദഹാസം തെളിഞ്ഞു.

കാർത്തികേയൻ പതിയെ പാതരം താഴെവെച്ച് കൈ കഴുകിയശേഷം മുറിയിൽനിന്ന് പുറത്തിറങ്ങി.

അപരാഹ്നത്തിന്റെ തുടക്കത്തിൽ പുറത്തേക്കു നടക്കാനിറങ്ങിയ കാർത്തികേയനും ഗണേശനും ചെറുചേർന്നത് അഞ്ച് ആൽമരങ്ങളെ ചുറ്റുന്ന പരദക്ഷിണവഴിയിലാണ്. പഞ്ചവടികൾ ആ പേര് ലഭിച്ചത് ആ അഞ്ച് ആൽമരങ്ങളിൽ നിന്നാണ്. നാഗന്മാരല്ലാത്തവർക്ക് നഗരത്തിന്റെ ഏറ്റവും ഉള്ളിലേക്ക് പരവേശനാനുമതിയില്ല. നാഗന്മാരല്ലാത്തവർ ആ നഗരത്തിനകത്തേക്കു കടന്നാൽ എന്തെങ്കിലും ദുരന്തമനുഭവിക്കേണ്ടിവരുമെന്ന കടുത്ത അന്ധവിശ്വാസംമൂലം, ബ്രഹ്മന്മാരടക്കമുള്ള നിരവധി ആളുകൾ സത്യത്തിൽ ആ നഗരത്തിലേക്കു പരവേശിക്കുവാൻ തയ്യാറായിരുന്നില്ല. എന്നാൽ നീലകണ്ഠന്റെ കുടുംബം അങ്ങനെ വിശ്വസിച്ചിരുന്നില്ല. എന്തായാലും അവർ ആ നഗരത്തിൽ പരവേശിക്കുന്നതു തടയുവാൻ ആരും തയ്യാറായതുമില്ല.

“ജ്യേഷ്ഠാ, ഈ മരങ്ങളിൽ എന്തുകൊണ്ടാണ് ശ്രീരാമഭഗവാന്റെ രൂപങ്ങൾ ആലേഖനം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്? കാർത്തികേയൻ ജ്യേഷ്ഠനോടു ചോദിച്ചു.

“ഭഗവാന്റെ പത്നി സീതാദേവി, അനുജൻ ലക്ഷ്മണൻ എന്നിവരെ എന്തുകൊണ്ടിവിടെ കാണിച്ചിട്ടില്ല എന്നാണോ നീ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്?

“അവരെ മാത്രമല്ല, ഭഗവാന്റെ മഹാനായ ഭക്തൻ ഹനുമാനെയും ഇവിടെ കാണാനില്ല.”

അഞ്ച് ആൽമരങ്ങളിൽ ഓരോന്നിന്റെയും തായ്തടിയിൽ കൊത്തിവെച്ച മനോഹരമായ വിഗ്രഹങ്ങളെ ആരാധനയോടെ നോക്കിക്കാണുകയായിരുന്ന് ഗണേശനും കാർത്തികേയനും. വിഷ്ണുവിന്റെ ഏഴാമത്തെ അവതാരമായ ആ മഹാനായ രാജാവിന്റെ വിവിധ ജീവിത ഘട്ടങ്ങളിലെ അഞ്ച് ദാരുവിഗ്രഹങ്ങളാണ് ആ ആൽമരത്തിൽ കൊത്തിവെച്ചിരുന്നത്. മകൻ, ഭർത്താവ്, സഹോദരൻ, പിതാവ്, പിന്നെ സവിശേഷമായ ഈശ്വര ചൈതന്യമുള്ള രാജാവ്. ഓരോ ആൽമരത്തിന്റെ തായ്തടിയിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലുള്ള രൂപങ്ങളാൽ ആലേഖനം ചെയ്തപ്പോൾ. ഓരോ രൂപവും വളരെ സ്വാഭാവികമായ രീതിയിലാണ് സ്ഥിതി ചെയ്തിരുന്നത്. രുദ്രഭഗവാന്റെയും മോഹിനിദേവിയുടെയും ക്ഷേത്രത്തെ ദർശിക്കുന്ന നിലയിലാണ് ശില്പികൾ

അവ നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്നത്. അതേ സമയം മറ്റ് ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തമായി ഈ ക്ഷേത്രത്തിന്റെ മുൻഭാഗത്താണ് രുദ്രഭഗവാന്റെയും മോഹിനിദേവിയുടെയും വിഗ്രഹങ്ങൾ സ്ഥിതി ചെയ്തിരുന്നത്. അഞ്ച് ആൽമരങ്ങളിലും സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന രാമവിഗ്രഹങ്ങളെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്ന മടലായിരുന്ന ആ രണ്ട് വിഗ്രഹങ്ങളും സ്ഥിതി ചെയ്തിരുന്നത്. ദേവാധിദേവനായ മഹാദേവനും വിഷ്ണുവിന്റെ ഏഴാമത്തെ അവതാരവും പരസ്പരം ആദരപൂർവ്വം നോക്കി നിൽക്കുന്ന സ്ഥിതി നിലനിർത്തുവാൻ വാസ്തുശില്പികൾ ലക്ഷ്യമിടിച്ച് രൂപം എന്ന് തോന്നിപ്പോകാം വിധമായിരുന്ന അതിന്റെ സ്ഥാനം.

“ഭൂമിദേവിയുടെ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കനുസരിച്ചാണ് ഇത് നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളത് ഗണേശൻ പറഞ്ഞു. “സീതാദേവി, ലക്ഷ്മണകുമാരൻ, ഭഗവാൻ ഹനുമാൻ എന്നിവരോടൊപ്പമാണ് സപ്തസിന്ധുവിൽ ശ്രീരാമദേവൻ ചിത്രീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതെന്ന് എനിക്ക് അറിയാം. എന്നാൽ ഞങ്ങളുടെ പഞ്ചവടിയിൽ ശ്രീരാമദേവൻ എപ്പോഴും ഒറ്റയ്ക്കേ ചിത്രീകരിക്കപ്പെടാൻ പാടുള്ളൂ എന്ന് ഞങ്ങളുടെ സ്ഥാപക ദേവതയായ ഭൂമിദേവിയായ കല്പിച്ഛ. ആ അഞ്ച് ആൽമരങ്ങളിൽ മാത്രമേ അത് ചെയ്യാവൂ എന്ന് ദേവി നിർദ്ദേശിച്ചിരുന്നു.”

“എന്തുകൊണ്ട്?”

“എനിക്ക് അറിഞ്ഞുകൂടാ. ഒരുപക്ഷേ വിഷ്ണുവിനെയും മഹാദേവനെയും പോലുള്ള മഹാൻമാരായ നേതാക്കൾക്ക് ദശലക്ഷക്കണക്കിന് അനുയായികളുണ്ടായിരിക്കുമെന്ന് ഞങ്ങൾ വിശ്വസിക്കണമെന്ന് ഭൂമിദേവി ആഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ടാകാം. എന്നാൽ അവസാനം തങ്ങളുടെ ദൂതയത്തിന്റെ ഭാരം ആ മഹത്തുക്കൾ ഒറ്റയ്ക്കു ചുമക്കുകയായിരുന്നു പതിവ്.”

“ബാബയെപ്പോലെ? അവരുടെ അച്ഛനെ ഉദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ട് കാർത്തികേയൻ ചോദിച്ചു.

“അതെ. ബാബയെപ്പോലെ. ഭാരതത്തിനും തിന്മയ്ക്കുമിടയിൽ നില കൊള്ളുന്നത് ആളാണദ്ദേഹം. അദ്ദേഹം പരാജിതനായാൽ ഈ ഉപദ്വീപിലെ ജീവിതമപ്പോടെ നശിച്ചുപോകും.”

“ബാബ തോൽക്കുകയില്ല.”

കാർത്തികേയന്റെ പരതികരണം കേട്ട് ഗണേശൻ പുഞ്ചിരിച്ചു.

“അതെന്തുകൊണ്ടാണെന്ന് അറിയാമോ? കാർത്തികേയൻ ചോദിച്ചു.

ഗണേശൻ തലകുലുക്കി “ഇല്ല, എന്തുകൊണ്ടാണ്?”

പണ്ടുപണ്ട് ഒന്നിച്ച് നിൽക്കുന്ന ധീരസഹോദരന്മാർ ചെയ്യുന്നതു പോലെ കാർത്തികേയൻ ഗണേശന്റെ വലതുകരം പിടിച്ച് തന്റെ നെഞ്ചിലമർത്തി “അദ്ദേഹം ഒറ്റയ്ക്കല്ല എന്തെന്തെയാണ് അതിനുള്ള കാരണം.”

ഗണേശൻ പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് കാർത്തികേയനെ ആലിംഗനം ചെയ്തു. ശ്രീരാമദേവന്റെ വിഗ്രഹങ്ങൾക്കു ചുറ്റും നിശ്ശബ്ദരായി ഭക്തി പുരസ്സരം അവർ പരദക്ഷിണം ചെയ്തു.

“എന്താണ് സംഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്, ജ്ഞാപ്തം? പരദക്ഷിണം വെക്കുന്നതിനിടയിൽ കാർത്തികേയൻ ചോദിച്ചു.

ഗണേശൻ നെറ്റി ചുളിർത്തു.

“ബാബയ്ക്കകൈകൾ തിരിയരുത് രണ്ടുചക്രവർത്തിമാരും ഒന്നിച്ച് ചെന്ന് തിന്മ?”

ഗണേശൻ നെടുവീർപ്പിട്തു. അവൻ കാർത്തികേയനോട് ഒരിക്കൽ പോലും കള്ളം പറഞ്ഞിട്ടില്ല. ജ്യേഷ്ഠനെ മുതിർന്ന ഒരാളായി പരിഗണിച്ച് അതിനനുസരിച്ചാണ് കാർത്തികേയൻ അവനോട് പെരുമാറിയിരുന്നത്. “ബാബ അവരെ ഭയപ്പെടുത്തുന്നതിനാലാണ്, കാർത്തികേയൻ. അവർ വരേണ്യവർഗ്ഗത്തിൽ പെടുന്നവരാണ്. തിന്മയിൽനിന്ന് ലഭിക്കുന്ന ഗുണങ്ങൾക്ക് വശംവദരായിക്കഴിഞ്ഞു അവർ. അടിച്ഛമർത്ഥപെട്ടവർക്ക് വേണ്ടി പോരാടുകയാണ് ബാബയുടെ ഭൗത്യം. ശബ്ദിക്കാനാവാത്തവന്റെ ശബ്ദമായിത്തീരുക. സ്വാഭാവികമായും വരേണ്യവിഭാഗത്തിന് അദ്ദേഹത്തെ തടയാൻ ആഗ്രഹം കാണും.”

“ബാബ പോരാടുന്ന തിന്മ എന്താണ്? എങ്ങനെയാണോ തിന്മ ഇതര ആഴത്തിൽ അതിന്റെ നഖങ്ങളാഴ്ത്തിയത്?”

ഗണേശൻ കാർത്തികേയന്റെ കൈയിൽ പിടിച്ച്. അവനെ ആൽമരങ്ങളുടെ കടയ്ക്കലിരുത്തി. “ഇത് നീ മാത്രം കേൾക്കാനുള്ളതാണ് കാർത്തികേയൻ. നീയിൽ മറ്റാരോടും പറയരുത്. എപ്പോൾ എങ്ങനെയാണ് ഇക്കാര്യം മറ്റുള്ളവർ അറിയേണ്ടതെന്ന് നിശ്ചയിക്കുവാനുള്ള അവകാശം ബാബയുടേതാണ്.”

അതിനുള്ള പരതികരണമായി കാർത്തികേയൻ തലയാട്തി.

കാർത്തികേയന്റെ അടുത്തേക്ക് ചേർന്നിരുന്നുകൊണ്ട്, തലേന്ന് ബ്ലൈഹസ്പതിയും ശിവനും ചർച്ച ചെയ്ത കാര്യങ്ങൾ ഗണേശൻ അവൻ വിശദീകരിച്ചുകൊടുത്തു.

“കഴിഞ്ഞ അഞ്ചുവർഷമായി നിങ്ങളെന്താ ചെയ്തതുകൊണ്ടിരുന്നത്. ബ്ലൈഹസ്പതി? ശിവൻ ചോദിച്ചു.

സതിയും ശിവനും നാഗാണിയുടെ അറയിൽ ആ മുഖ്യ ശാസ്ത്രജ്ഞനൊപ്പം ചേർന്നു. അവർ തന്നെ ചോദ്യം ചെയ്യുകയാണെന്ന് ബ്ലൈഹസ്പതിയ്ക്കു തോന്നി. എന്നാൽ വിഷയത്തിന്റെ ഏറ്റവും ആഴത്തിൽ എത്തുവാനുള്ള ശിവന്റെ ആവശ്യത്തെക്കുറിച്ച് അയാൾക്കറിയാമായിരുന്നു.

“സോമരസമുണ്ടാക്കുന്നത് പരശ്വതങ്ങൾക്ക് ശാശ്വതമായ ഒരു പരിഹാരം കണ്ടെത്തുവാൻ ശ്രമിക്കുകയായിരുന്നു ഞാൻ”, ബ്ലൈഹസ്പതി പറഞ്ഞു.

“ശാശ്വതമായ പരിഹാരമോ?”

“മന്ദരപർവ്വതം നശിപ്പിക്കുന്നത് ഒരു താൽക്കാലിക പരിഹാരമാണ്. അത് പുനർനിർമ്മിക്കപ്പെടുമെന്ന് ഞങ്ങൾക്കറിയാം. പുനർനിർമ്മാണം വളരെ സാവധാനത്തിലായിരുന്നുവെന്ന് നാഗന്മാർ പറയുന്നു. അതിന് അഞ്ചുവർഷം ആവശ്യമില്ലായിരുന്നു. മെലുഹക്കാരുടെ മികവ് നോക്കിയാൽ ഇതരയധികം സമയം വേണ്ട. അത് പുനർനിർമ്മിക്കുന്നതിന് കുറച്ചു സമയം മതി.”

ശിവൻ സതിയെ നോക്കി. പക്ഷേ അവൾ ഒന്നും പറഞ്ഞില്ല.

“മന്ദരപർവ്വതത്തിലെ സോമരസ നിർമ്മാണശാല അതിന്റെ സമുപരിഷ്കരണം

ഉല്പാദന ശേഷിയിലേക്ക് മടങ്ങിയെത്തിക്കഴിഞ്ഞാൽ, സരസ്വതി നദിയുടെ വിനാശവും വിഷമാലിന്യത്തിന്റെ ഉല്പാദനവും വൻതോതിൽ പുനരാരംഭിക്കുവാൻ സാധ്യതയുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് നമുക്കതിനൊരു ശാശ്വതമായ പരിഹാരം കണ്ടെത്തണം. അതിനുള്ള ഏറ്റെടുപ്പും നല്ല മാർഗ്ഗം സോമരസത്തിന്റെ ചേരുവകൾ പരിശോധിക്കുകയാണ്. അത് എങ്ങനെയെങ്കിലും നിയന്ത്രിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയാണെങ്കിൽ നമുക്ക് വിഷം കലർന്ന സോമരസ മാലിന്യങ്ങൾ ഏല്പിക്കുന്ന ആഘാതം നിയന്ത്രിക്കാൻ നമുക്ക് സാധിച്ചേക്കാം. പല ചേരുവകൾക്കും അനായാസം ബദലുകൾ കണ്ടെത്താനാകും. എന്ന് അതിൽ രണ്ടെണ്ണത്തിന് ബദലുകൾ കണ്ടെത്താൻ കഴിയില്ല. സഞ്ജീവനി മരത്തിന്റെ തൊലിയും ശാഖകളുമാണ് ഒന്നാമത്തേത്. രണ്ടാമത്തേത് സരസ്വതി നദിയിലെ വെള്ളം. സഞ്ജീവനി വൃക്ഷത്തിന്റെ ലഭ്യത നമുക്ക് നിയന്ത്രിക്കാനാവില്ല. മെലുഹയുടെ വടക്കുഭാഗത്ത് ഇതിന്റെ തോട്കൾ ധാരാളമായുണ്ട്. ഒരാൾക്ക് എന്തെങ്കിലും തോട്കൾ നശിപ്പിക്കാൻ സാധിക്കും? അതിനുപുറമെ ഈ മരങ്ങൾ വീണ്ടും വീണ്ടും നടപ്പുവളർത്താൻ കഴിയും. അപ്പോൾ പിന്നെ നമുക്ക് സരസ്വതിയുടെ നേർക്ക് ശ്രദ്ധതിരിക്കാം. നമുക്ക് എങ്ങനെയെങ്കിലും അതിലെ നീരാഴുക്കിനെ നിയന്ത്രിക്കാനാവുമോ?

ദേവഗിരിയിൽ ആദ്യമായി കാലുകുത്തിയപ്പോൾ ദക്ഷനുമായി നടന്ന വർത്തമാനത്തിന്റെ ശകലങ്ങൾ ശിവൻ ഓർത്തു “നൂറുവർഷങ്ങൾക്കു മുമ്പ് ചന്ദ്രവംശികൾ സരസ്വതി നദിയെ നശിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിച്ചതായി ദക്ഷചക്രവർത്തി എന്ന്റോട് പറയുകയുണ്ടായി. അതിന്റെ പോഷകനദികളിലൊന്നായ യമുനയെ ഗംഗാനദിക്കുനേരെ ഒഴുക്കിവിടുകൊണ്ടാണ് അങ്ങനെയൊരു ശ്രമം നടത്തിയത്. എന്നിങ്കാ വാദത്തിൽ അത് വിശ്വാസം തോന്നിയില്ല. പക്ഷേ മെലുഹാകാർ അത് വിശ്വസിച്ചതുപോലെ തോന്നി

“ ബൃഹസ്പതി അടക്കിപ്പിരിച്ചു ‘ചന്ദ്രവംശി ഭരണാധികാരികൾക്ക് സ്വന്തം രാജ്യത്ത് നല്ല പാതകൾപോലും നിർമ്മിക്കാൻകഴിയില്ല. പിന്നെയെങ്ങനെ അവർക്ക് ഒരു നദിയുടെ ഗതി മാറ്റുവാൻ കഴിയും? നൂറ് വർഷങ്ങൾക്ക് മുമ്പുണ്ടായ ഭൂകമ്പമാണ് യമുനാനദിയുടെ ഗതി മാറ്റിയത്. തുടർന്ന് മെലുഹൻമാർ ചന്ദ്രവംശികളെ യുദ്ധത്തിൽ തോല്പിപ്പിച്ചു. തുടർന്നുണ്ടായ സമാധാനക്കരാറിൽ യമുനാനദി മുമ്പൊഴുകിയിരുന്ന ഭാഗത്ത് ജനവാസം പാടില്ലെന്ന് ഉപാധിയുണ്ടായിരുന്നു. മെലുഹൻമാർക്ക് നദിയുടെ ഗതി മാറ്റുവാനുള്ള സാങ്കേതികവിദ്യ കൈവശമുണ്ടായിരുന്നു. അവർ വലിയ തിണ്ഡുകൾ നിർമ്മിച്ച് യമുനാനദിയുടെ ഗതി മാറ്റി സരസ്വതി നദിയുടെ നേർക്ക് തിരിച്ചുവിട്ടു.”

“അപ്പോൾ നിങ്ങളുടെ പദ്ധതി എന്തായിരുന്നു? യമുനയുടെ മണൽ തിട്കളെ നശിപ്പിക്കുകയായിരുന്നുവോ?

“അല്ല. ഞാനത് പരിഗണിച്ചിരുന്നു. പക്ഷേ അതും അസാധ്യമായിരുന്നു. അവർക്ക് സുരക്ഷിതമായ പല ഉപായങ്ങളുമുണ്ട്. അഞ്ച് സൈനികളുടെ മാസങ്ങളോളം ശ്രമിച്ചാൽ മാത്രമേ ആ തിട്കൾ തകർക്കാൻ കഴിയൂ. എന്ന് അത് കുറച്ചൊളം ഉപയോഗിച്ച രഹസ്യമായേ ഞങ്ങൾക്ക് ചെയ്യാൻ കഴിയൂ.”

“അങ്ങനെയെങ്കിൽ എന്തായിരുന്നു നിങ്ങളുടെ പദ്ധതി?

“മറ്റൊരു മാർഗ്ഗം. ഞങ്ങൾക്ക് സരസ്വതി നദിയെ മറ്റൊരിടത്തേക്കു കൊണ്ടുപോകാൻ കഴിയില്ല. എന്ന് സോമരസ നിർമ്മാണത്തിനുള്ള സരസ്വതിനദിയുടെ ശേഷി കുറയ്ക്കുവാൻ ഞങ്ങൾക്കു സാധിക്കില്ലേ?

യമുനയിലെ ജലത്തിൽ വിഷമാലിന്യത്തെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു വസ്തു ചേർക്കുക. യമുനയിലെ ജലം സരസ്വതിയിലൊഴുകിയെത്തുമ്പോൾ അത് സരസ്വതിയിലെ ജലത്തിൽ പരവർത്തിക്കുമല്ലോ? അത്തരത്തിലുള്ള ഒരു വസ്തു കണ്ടെത്താൻ കഴിഞ്ഞുവെന്നായിരുന്നു ഞാൻ കരുതിയത്.

“എന്താണത്?”

“സഞ്ജീവനി വ്യക്ഷവുമായി പരിപരവർത്തനം നടത്തി തൽക്ഷണം അതിനെ ജീർണ്ണിപ്പിക്കുന്ന ഒരുതരം ജീവാണു.”

“സഞ്ജീവനി വ്യക്ഷം സ്വതവേ ഉറപ്പിലാത്തതാണെന്നും അതുകൊണ്ട് പെട്ടെന്ന് നശിക്കുന്ന അത് ചീഞ്ഞുപോകുമെന്നും ഞാൻ മനസ്സി ലാകി. സഞ്ജീവനിമരത്തിന്റെ തൊലിയെ സ്ഥാവരമാക്കുന്നതിനായി മറ്റേതോ ഒരു വ്യക്ഷത്തിന്റെ ചിലകൾ കൂടി കൂട്ടിച്ചേർത്ത് അരചെടുക്കുകയാണ് പതിവെന്ന് ആയുർവ്വതി എന്തോടു പറഞ്ഞിരുന്നു. സഞ്ജീവനി പൊതുവെ ഉറപ്പിലാത്തതാണെങ്കിൽ പിന്നെന്തിനാണ് അതിനെ ചീയ്ച്ചു കളയാനായി ഒരു ജീവാണുവിന്റെ സഹായം തേടുന്നത്? അത് ഏതു വിധേനയും ചീഞ്ഞുപോകുന്നതല്ലേ?”

“തടിയിൽനിന്ന് ചെത്തിയെടുത്തു കഴിഞ്ഞാൽ സഞ്ജീവനിയുടെ തൊലിക്ക് തൽക്ഷണം ദൃഢത നഷ്ടപ്പെടും. എന്നാൽ ഒരു ശാഖ മുഴുവൻ ഉപയോഗിച്ചാൽ അങ്ങനെയല്ല. സോമരസത്തിന്റെ ചെറുകിട ഉല്പാദനത്തിന് സഞ്ജീവനി മരത്തിന്റെ തൊലി മതിയാവും. എന്നാൽ വൻകിട ഉല്പാദനത്തിന് ശാഖകൾ ചതച്ചരച്ച് ഉപയോഗിക്കണം. മന്ദ്ര പർവ്വതത്തിൽ അതാണ് ഞങ്ങൾ ചെയ്തിരുന്നത്. പക്ഷേ, എന്റെ ശാസ്ത്രജ്ഞർക്കുമാത്രം അറിയാവുന്ന ഒരു രീതിയാണത്.”

“അതുകൊണ്ട് സഞ്ജീവനി വ്യക്ഷശാഖയെ അസ്ഥിരമാക്കുവാൻ വേണ്ടത് ചെയ്യുവാനാണ് നിങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നത്.”

“അതെ. ഈ ജീവാണു മുഖേനയും അതു ചെയ്യാൻ കഴിയുമെന്ന് ഞാൻ കണ്ടുപിടിച്ഛു. പക്ഷേ മെസോപോട്ടേമിയയിൽ മാത്രമേ ഇത് ലഭിക്കുകയുള്ളൂ.”

“മെലൂഹയിലൂടെയുള്ള എന്റെ ആദ്യ യാത്രയ്ക്കിടെ എന്ന് അനുഗമിച്ചപ്പോൾ കരചാപയിൽനിന്ന് നിങ്ങൾ എടുത്ത സാധനം ഇതായിരുന്നോ? മെസോപോട്ടേമിയയിൽനിന്ന് എന്തോ കപ്പൽചരക്ക് വരാനുണ്ടെന്ന് നിങ്ങൾ എന്തോടു പറഞ്ഞിരുന്നു.”

“അതെ, ബൃഹസ്പതി പറഞ്ഞു. “അത് ഭംഗിയായി പരവർത്തിക്കേണ്ടതുമായിരുന്നു. സഞ്ജീവനി മരവും സരസ്വതിയിലെ വെള്ളവുമില്ലാതെ സോമരസമുണ്ടാക്കാനാവില്ല. സരസ്വതിയിലെ ജലത്തിൽ ഈ കീടാണുവിന്റെ സാന്നിദ്ധ്യമുണ്ടായാൽ നിർമ്മാണ പരക്കിയുടെ തുടക്കത്തിൽത്തന്നെ സഞ്ജീവനി വ്യക്ഷത്തെ അത് ഉപയോഗശൂന്യമാക്കും. എന്തായാലും സരസ്വതി നദിയിലെ ജലമില്ലാതെ സോമരസം നിർമ്മിക്കാനാവില്ല. സഞ്ജീവനിയുടെ ശക്തി കൂടാതെ സോമരസത്തിന് അതിന്റെ ശക്തി ലഭിക്കുകയില്ല. അത് മനുഷ്യന്റെ ആയുർദൈർഘ്യത്തെ മുന്നിർത്തിയോ നാലിർത്തിയോ ആക്കി വർദ്ധിപ്പിക്കുകയില്ല. വെറും ഇരുപതോ മുപ്പതോ വർഷം ആയുസ്സ് വർദ്ധിപ്പിച്ചേക്കാമെന്ന് മാത്രം. സോമരസത്തിന്റെ ചില ശക്തികൾ എടുത്തുകളയുന്നതോടെ സോമരസത്തിൽനിന്നുളവാകുന്ന എല്ലാ വിഷമാലിന്യങ്ങളും അകറ്റുവാൻ നമുക്ക് സാധിക്കും. ഇതിനൊക്കെ പുറമെ ഈ കീടാണു ജലവുമായി

കൂടിചേർന്ന് പെട്ടെന്ന് പെരുകും. ഞങ്ങൾക്ക് ആകെകുടി ചെയ്യാനുണ്ടായിരുന്നത് ആ കീടാണുവിനെ യമുനയിൽ തുറന്നുവിടുക മാത്രമായിരുന്നു. ശേഷിച്ച്കുന്ന് കാർയ്ങളെല്ലാം അത് ചെയ്തുകൊള്ളും.”

“ഗംഭീരമായി തോന്നുന്നു. പിന്നെന്തുകൊണ്ട് നിങ്ങളത് ചെയ്തില്ല?”

“അതർ അനായാസമല്ല”, ബൃഹസ്പതി പറഞ്ഞു “ആ കീടാണുവിന് ചില സ്വയംകൃതാനർത്ഥങ്ങളുണ്ട്. അതിനകത്തുതന്നെ ചെറിയ തോതിലുള്ള വിഷാംശമുണ്ട്. വലിയ അളവിൽ ഈ കീടാണുക്കളെ സരസ്വതിയിൽ കലർത്തിയാൽ പുതിയ ഒരു പറ്റം രോഗങ്ങളെയായിരിയ്ക്കും നമുക്ക് സ്വീകരിച്ചുകൊള്ളുന്നത്. സരസ്വതിയെ ആശയിച്ചു്കുന്ന് ജീവജാലങ്ങൾക്കു മാത്രമല്ല യമുനയെ ആശയിച്ചു്കുന്ന് ജീവജാലങ്ങൾക്കും ഇതു ബാധകമാകും. ഒരു പരഗ്നത്തിനു പകരം മറ്റൊരു പരഗ്നമായിരിയ്ക്കും ഇതുകൊണ്ടുണ്ടാകുക.”

“അതു കൊണ്ട് സഞ്ജീവനി വ്യക്ഷതെ നശിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുള്ള കീടാണുവിന്റെ ശേഷി ഇല്ലാതാക്കുകയോ കുറയ്ക്കുകയോ ചെയ്യാതെ തന്നെ അതിനകത്തെ വിഷാംശം നീക്കം ചെയ്യാനായിരുന്നോ നിങ്ങൾ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നത്?”

“അതെ. രഹസ്യമായിട്ടുവേണം അതു ചെയ്യുവാൻ. സോമരസനിർമ്മാണത്തെ അനുകൂലിച്ചു്കുന്ന്വർ ഈ കീടാണുവിനെക്കുറിച്ചറിഞ്ഞാൽ അതിന്റെ ഉറവിടത്തിൽവെച്ചുതന്നെ അതിനെ നശിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ശ്രമിച്ചു്കും. ഇതുപോലൊരു പരീക്ഷണത്തിലാണ് ഞാൻ ഏർപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതെന്നു മനസ്സിലായാൽ അവർ എന്തെയും വധിച്ചേക്കാം.”

“ഇപ്പോൾ കൊല്ലപ്പെടുമെന്ന ഭയം നിങ്ങൾക്കില്ലേ? ശിവൻ ചോദിച്ചു “താങ്കൾ മന്ദ്രപർവ്വതത്തിന്റെ ആക്രമണത്തിൽ പെട്ടുപോയ ഇരയല്ലെന്നും ആക്രമണം നടത്തിയ പാപിയാണെന്നും മനസ്സിലായാൽ മെലുഹയിലെ നിരവധിയാളുകൾക്ക് നിങ്ങളോട് വിദ്വേഷം തോന്നും.”

ബൃഹസ്പതി ശക്തമായി നെടുവീർപ്പിട്ടു. “എനിക്ക് മാത്രമാണീ ഗവേഷണം നടത്താൻ കഴിയുക എന്നതിനാൽ ഞാൻ ജീവനോടെ ഇരിക്കേണ്ടത് വളരെ പര്യാപ്തപ്പെട്ട കാര്യമായിരുന്നു. പക്ഷേ ഞാൻ പരാജയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. സോമരസ പരഗ്നത്തിനുള്ള പരിഹാരം ഇപ്പോൾ എന്റെ പക്കലില്ല. അതിപ്പോൾ താങ്കളുടെ കൈയിലാണ്. ഞാൻ ഇനി ജീവിച്ചിരിക്കേണ്ടത് ഒരു വിഷയമല്ല. മന്ദ്രപർവ്വതം പുനർനിർമ്മിക്കപ്പെടും. അതിന് കുറച്ചു സമയം മതി. സോമരസത്തിന്റെ ഉല്പാദനം പുനരാരംഭിക്കും. നിങ്ങളത് തടയണം ശിവൻ. ഭാരതത്തിനുവേണ്ടി താങ്കളാ സോമരസനിർമ്മാണം തടയണം.”

“പുനർനിർമ്മാണം ഒരു നാടകമാണ്, ബൃഹസ്പതിജി. സതി പറഞ്ഞു. “സോമരസനിർമ്മാണം പൂർവ്വസ്ഥിയിലാകുവാൻ ഇനിയും സമയം വേണം. അതായത് ചെറിയ അളവിലുള്ള സോമരസം കൊണ്ട് മെലുഹക്ക് നിലനിൽക്കാനാകും എന്ന് ആളുകളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്ന തരംതം.”

“എന്ത്? സോമരസ നിർമ്മാണത്തിനായി മറ്റൊരു സംവിധാനമുണ്ടെന്ന്നോ? കാളിയെ വെട്ടിത്തരിഞ്ഞുനോക്കുകകൊണ്ട് ബൃഹസ്പതി ചോദിച്ചു “പക്ഷേ അത് സത്യമാകാൻ വഴിയില്ല.”

“സത്യമാണ്, സതി പറഞ്ഞു “അച്ഛൻ തന്നെയാണ് എന്തോടത് പറഞ്ഞത്. യഥാർത്ഥത്തിൽ വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പാണ് നിർമ്മിച്ചത്. ഏതെങ്കിലും വിധത്തിൽ മന്ദ്ര പർവ്വതത്തിലെ ഉല്പാദനശാലയുടെ പരവർത്തനം നിലച്ചാൽ

പകരം സംവിധാനമെന്ന നിലയിൽ.”

“എവിടെ? കാളി ചോദിച്ചു.

“എനിക്ക് കറിയണമെന്ന്, സതി പറഞ്ഞു

“നാൾ”, ബൃഹസ്പതിയുടെ നേർക്ക് തിരിയുന്നതിനിടയിൽ കാളി രൂക്ഷമായി അലറി “അതിന് സാധിക്കുകയില്ലെന്നാണ് താങ്ക്സ് പറഞ്ഞിരുന്നത്. മരുന്ന് അരച്ചെടുക്കുന്നവർക്ക് ആവശ്യമായ സാധനങ്ങൾ ഈജിപ്തിൽനിന്ന് കൊണ്ടുവരേണ്ടതുണ്ടായിരുന്നു. ഭാരതത്തിലെ അസംസ്കൃതസാധനങ്ങൾക്കൊണ്ട് അത് നിർമ്മിക്കുക സാധ്യമല്ലായിരുന്നു. ഈജിപ്തിലെ ഖനികൾ നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനുവേണ്ട ചങ്ങാതിമാർ ഞങ്ങൾക്കുണ്ട്. മെലൂഹയിലേക്ക് അവിടെ നിന്ന് ഒരു സാധനവും പോയിട്ടില്ല.”

അതിന്റെ വ്യംഗ്യം മനസ്സിൽ വിരിഞ്ഞപ്പോൾ ബൃഹസ്പതിയുടെ മുഖം വിളറിവെളുത്തു. തലയിൽ കൈവെച്ചുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം പുലമ്പി “ശരീരമദ്വേദം കരുണ കാട്ടണം.. അവർക്കെങ്ങനെ അതിനെ ആശ്രയി ക്കുവാൻ കഴിയുന്നു?

“എന്തിനെ ആശ്രയിക്കുവാൻ?

“സഞ്ജീവനി വ്യക്ഷത്തിന്റെ ശാഖകൾ അരച്ചെടുത്ത് സരസ്വതിനദിയിലെ ജലത്തിൽ കലർത്തുന്നതിന് മറ്റൊരു മാർഗ്ഗമുണ്ട്. പക്ഷേ അത് വിനാശകരവും വെറുപ്പുള്ളവയ്ക്കുന്നതുമാണ്.”

‘കാരണം?

“ഒന്നാമതായി അതിന് സരസ്വതി നദിയിലെ ഒട്ടനവധി വെള്ളം വേണ്ടി വരും. രണ്ടാമതായി മനുഷ്യനെയോ മൃഗത്തിനെയോ ചർമ്മകോശങ്ങൾ അതിനുവേണ്ടിവരും.’

“ഒന്നുകൂടി പറയൂ”, ശിവനും സതിയും ഉച്ഛത്തിൽ പറഞ്ഞു.

“മനുഷ്യനെയോ ജന്തുവിനെയോ ജീവനോടെ തൊലിയുരികുമെന്നല്ല അതിനർത്ഥം”, അവരെ ആശ്വസിപ്പിക്കാനെന്ന മട്ടിൽ ബൃഹസ്പതി പറഞ്ഞു “ജീവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഓരോ നിമിഷവും നമ്മൾ പൊഴിച്ചുകളയുന്ന ജീവനാർ ചർമ്മകോശങ്ങളാണ് ഇവിടെ ആവശ്യം വരുന്നത്. ഈ കോശങ്ങളുടെ സഹായത്തോടെ സരസ്വതിയിലെ ജലത്തിന് സഞ്ജീവനി വ്യക്ഷശാഖകളെ തന്മാത്രകളാക്കി മാറ്റുവാൻ സാധിക്കും. ചതച്ചെടുത്ത ശാഖകളെ ഒരയിൽ സൂക്ഷിച്ച് അവയ്ക്കുമേൽ ഈ ചർമ്മകോശം കലർന്ന സരസ്വതീജലം ഒഴിക്കുന്നു. ഈ പരകിയയിൽ ഒരു തരത്തിലുള്ള മഥനവും ആവശ്യമില്ല. പക്ഷേ, നിങ്ങൾക്കുഹിതമാകുവാനുപോലെ ഒട്ടനവധി ജലം ഇതിനുവേണ്ടി പാഴാക്കിക്കളയേണ്ടതായിവരും. രണ്ടാമതായി ഒരു കാര്യം. സഞ്ജീവനി മരത്തിന്റെ കൊമ്പുകൾ ചതച്ചിട്ട് ഒരു കുളത്തിലോ നദിയിലോ ഇറങ്ങിക്കുളിക്കുന്നതിനായി ഇത്ഭയധികം മനുഷ്യരേയും മൃഗങ്ങളേയും എവിടുന്നു കിട്ടുവാനാണ്? അത് അപായസാധ്യതയുള്ള കാര്യമാണ്.”

“ എന്തുകൊണ്ട്?

“മനുഷ്യരുടേയും മൃഗങ്ങളുടേയും ശരീരത്തിലുള്ള ചർമ്മകോശങ്ങൾ പൊഴിയുന്നത് കുളിക്കുമ്പോഴാണ്. വർഷത്തോറും ഒരു മനുഷ്യൻ രണ്ടു മുതൽ മൂന്നു റാത്ത് ചർമ്മം പൊഴിക്കുന്നുണ്ട്. കുളിക്കുമ്പോൾ ആ പരകിയയ്ക്കു വേഗം കൂടുന്നു.”

“ എന്നാലും അതിലൊന്നിന്റെ അപകടം?

“കാരണമുണ്ട്. സോമരസത്തിന്റെ ഉല്പാദനപരകിയ സ്വാഭാവികമായും അസ്ഥിരതയുള്ളതാണ്. ചർമ്മകോശങ്ങളും ഏതാണ്ട് അതുപോലെ തന്നെയാണ്. സോമരസ നിർമ്മാണ കേന്ദ്രത്തിനോടുത്ത് വലിയൊരു ജനതതി താമസിക്കുന്നത് ഒട്ടും ആശാസ്യമല്ല. സോമരസ നിർമ്മാണപരകിയക്ക് എന്തെങ്കിലും തകരാറുപറ്റിയാൽ തൽഫലമായുണ്ടാകുന്ന പൊട്സിതെറി ആയിരക്കണക്കിനാളുകളുടെ മരണത്തിൽ കലാശിക്കും. സാധാരണ പതിവുള്ള, അപകട സാധ്യത കുറഞ്ഞ കടപ്പിൽ പരകിയ കൊണ്ട് പ്രവർത്തികുന്ന സോമരസ നിർമ്മാണ കേന്ദ്രങ്ങൾ പോലും ഞങ്ങൾ നഗരപ്രദേശത്തൊന്നും നിർമ്മിക്കാറില്ല. ഒട്ടനവധി ആളുകൾ ദിവസേന കുളിക്കുന്ന നഗരപ്രദേശത്തെ സ്നാനഘടം ഈ ചർമ്മ കോശങ്ങൾ കൊണ്ടു സോമരസം ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന സോമരസ നിർമ്മാണ കേന്ദ്രത്തിനു മുകളിൽ സ്ഥാപിച്ചാൽ എന്താണ് സംഭവിക്കുകയെന്ന് താങ്കൾക്കറിയാമോ?

പൊട്ടുന്നനെ ശിവന്റെ മുഖം വിളി വെളുത്തു “മെലുഹൻ നഗരത്തിലെ പൊതുസ്നാനഘടങ്ങൾ...” അവൻ പിറുപിറുത്തു.

“അതുതന്നെ”, ബ്യാഹസ്പതി പറഞ്ഞു “ഒരു നഗരത്തിലെ സ്നാനഘടത്തിനു താഴെയായി ഇങ്ങനെയൊരു നിർമ്മാണ കേന്ദ്രം സ്ഥാപിക്കുക. ആവശ്യമുള്ളതർ ജീവനർ ചർമ്മകോശങ്ങൾ അവർക്കു ലഭിക്കും.”

“എന്തെങ്കിലും കുഴപ്പമുണ്ടായാൽ.. ഒരു സ്ഫോടനമുണ്ടായാൽ..”

“ദൈവി അസ്തർങ്ങളെയും നാഗന്മാരെയും കുറ്റപ്പെടുത്താം. ആവശ്യമെങ്കിൽ ചന്ദ്രവംശികളെയും കുറ്റപ്പെടുത്താം”, ബ്യാഹസ്പതി രോഷത്തോടെ പറഞ്ഞു “ഇതരയധികം തിന്മകളുടെ ഭൂതത്താന്നാറെ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ളതിനാൽ അതിൽനിന്ന് നിങ്ങൾക്കിഷ്ടമുള്ളത് തെരഞ്ഞെടുക്കാമല്ലോ.”

“എന്തോ കുഴപ്പമുണ്ട്”, ഭൃഗു പറഞ്ഞു.

ദിലീപനൊപ്പം മന്ദരപർവ്വതത്തിന്റെ നാശാവശിഷ്ടങ്ങൾ പരിശോധിക്കുകയായിരുന്നു ഭൃഗു. പുനർനിർമ്മാണം നടക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും സോമരസമുല്പാദിപ്പിക്കുവാനുള്ള നടപടികൾ പൂർത്തീകരണത്തിനടുത്തൊന്നുമെത്തിയിട്ടില്ലായിരുന്നു.

ദിലീപൻ മഹർഷിക്ക് നേരെ തിരിഞ്ഞു. “ഞാൻ സമ്മതികുന്ന മഹർഷേ, നാഗന്മാർ മന്ദരപർവ്വതം നശിപ്പിച്ചിട്ട് അഞ്ചുവർഷം പിന്നിട്സിരിക്കുന്നു. ആ ഉല്പാദന സംവിധാനം ഇതുവരെയും പുനർനിർമ്മിച്ചിട്ടില്ലെന്ന് പരിഹാസ്യമാണ്.”

ഭൃഗു ദിലീപനെ നോക്കി അതെല്ലാം നിരാകരിക്കുന്നവിധം കൈ കൊണ്ട് ആംഗ്യം കാട്ടി ‘മന്ദരപർവ്വതത്തിന് ഇനിയങ്ങോട്ട് യാതൊരു പ്രധാന്യവുമില്ല. അതൊരു പ്രതീകം മാത്രമാണ്. പഞ്ചവടിക്കുന്നേരെയുള്ള ആക്രമണത്തെക്കുറിച്ചാണ് ഞാൻ പറയുന്നത്.’

കണ്ണുകൾ മലർക്കെ തുറന്ന് ദിലീപൻ മഹർഷിയെ തുറിച്ചുനോക്കി. മന്ദരപർവ്വതം പ്രധാനപ്തെട്തലെന്നോ? അതിനർത്ഥം കിംവദന്തികൾ സത്യമാണെന്നാണ്. സോമരസം നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള മറ്റൊരു സംവിധാനം

നിലവിലുണ്ട്.

“ഒരുപറ്റം പ്ലാവുകളെ ഞാൻ ആക്രമണസംഘത്തിന് നൽകിയിരുന്നു’, ദിലീപന്റെ അന്ധാളിപ്പോടെയുള്ള നോട്ടം അവഗണിച്ചുകൊണ്ട് ഭൃഗു തുടർന്ന് “അവയ്ക്കകകെല്പാം ഇവിടെ മടങ്ങിയെത്താനാവശ്യമായ പരിശീലനം നൽകിയിരുന്നു. രണ്ട്ഓഴ്ച മുതലാണ് അവസാനത്തെ പ്ലാവ് മടങ്ങിയെത്തിയത്.’

ദിലീപൻ മുഖം ചുളിച്ച് “നിങ്ങളുടെകൈന്റെ ആളെ വിശ്വസിക്കാം, പ്ലോ. അയാൾ തോൽക്കുകയില്ല.”

പഞ്ചവടിയിലേക്കു തിരിച്ച ശിവന്റെ യാത്രികസംഘത്തെ ആക്രമിക്കുവാൻ ഭൃഗു ദിലീപന്റെ സൈന്യത്തിൽപ്പെട്ട ഒരുദ്യോഗസ്ഥനെ നിയോഗിച്ചിരുന്നു. തന്റെ മകളോടുള്ള വാത്സല്യത്തിന്റെ ബന്ധനത്തിൽനിന്ന് ദക്ഷിണ് മുക്തനാവുവാൻ സാധിക്കുമെന്ന് ഭൃഗുവിന് വിശ്വാസമില്ലായിരുന്നു. “അതിനെക്കുറിച്ച് എനിക്ക്കുറപ്പുണ്ട്. ആഴ്ച തോറും സന്ദേശമയക്കണമെന്ന നിർദ്ദേശം കർശനമായി പാലിച്ചുകൊണ്ട് അയാൾ തന്റെ വിശ്വാസ്യത തെളിയിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്ന് പെട്ടെന്ന് സന്ദേശങ്ങൾ നിലച്ചതിനർത്ഥം ഒന്നുകിൽ അയാൾ പിടികൂടപ്പെടുവെന്ന്നോ കൊല്ലപ്പെടുവെന്ന്നോ ആണ്.”

“ഒരു സന്ദേശം അതിന്റെ ലക്ഷ്യത്തിലേക്ക് സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണെന്ന് എനിക്ക്കുറപ്പുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് നമ്മൾ വിഷമിക്കേണ്ടതില്ല.”

ഭൃഗു ദിലീപനു നേർക്ക് വെടിതിരിയ്ക്കുന്നു “മഹാരാജാവേ, അങ്ങ് ഇങ്ങനെയോണോ താങ്കളുടെ സാമ്രാജ്യം ഭരിക്കുന്നത്? താങ്കളുടെ മകൻ സിംഹാസനത്തിനുവേണ്ടി ഉയർത്തുന്നത് അവകാശവാദം ന്യായമായിത്തീരുന്നതിൽ എന്തെങ്കിലും അതിശയമുണ്ടോ?

വാചലമായിരുന്നു ദിലീപന്റെ മൗനം.

ഭൃഗു നെടുവീർപ്പിട്ടു “യുദ്ധത്തിനൊരുങ്ങുമ്പോൾ നമ്മൾ എപ്പോഴും നല്ലത് പരീക്ഷിക്കണം. അതേസമയം ഏറ്റവും മോശപ്പെട്ട അനുഭവം നേരിടാൻ തയ്യാറായിരിക്കുകയും വേണം. പഞ്ചവടിയിലേക്ക് അഞ്ചുദിവസത്തെ നാവിക യാത്ര മതിയെന്നായിരുന്നു അവസാനത്തെ സന്ദേശം. പിന്നീട് ഒരു സന്ദേശവും ലഭിച്ചിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ ഏറ്റവും മോശപ്പെട്ടതു തന്നെ സംഭവിച്ചിരിക്കാമെന്ന് വിചാരിക്കുവാൻ ഞാൻ നിർബ്ബന്ധിതനായിരിക്കുന്നു. ആക്രമണം പരാജയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടാകാം. അതോടൊപ്പം ശിവന് ആക്രമണകാരികളെക്കുറിച്ച് മനസ്സിലായിട്ടുണ്ടാവാമെന്നും ഞാൻ അനുമാനിക്കുന്നു.”

ദിലീപൻ ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല. അയാൾ ഭൃഗുവിനെ ഉറ്റുനോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഭൃഗു അമിതമായി പരതികരിക്കുകയാണെന്ന് അയാൾ വിചാരിച്ചു.

“ഞാൻ അമിതമായി പരതികരിക്കുകയല്ല മഹാരാജൻ”, ഭൃഗു പറഞ്ഞു.

ദിലീപൻ അന്തം വിട്ടുപോയി. അയാൾ ഒരു വാക്കുപോലും ഉറയാടിയില്ലായിരുന്നു.

“ഈ വിഷയത്തെ കുറച്ചു കാണരുത്”, ഭൃഗു പറഞ്ഞു. “ഇത് എന്തെയോ താങ്കളെയോ മാത്രം ബാധിക്കുന്ന കാര്യമല്ല. ഇത് ഭാരതത്തിന്റെ ഭാവിയെ സംബന്ധിക്കുന്ന കാര്യമാണ്. ഏറ്റവും മഹത്തായ നന്മയെ

സംരക്ഷിപ്പുകുന്ന്നതിനെ കുറിച്ചാണ്. അതിൽ പരാജയപ്പെടുന്ന് നമുക്ക് സഹിക്കാനാവില്ല. ബ്രഹ്മദേവനു മുഖപാകെ നമ്മൾ നിർവ്വഹിക്കേണ്ടുന്ന കടമയാണ്; നമ്മുടെ ഈ മഹത്തായ രാജ്യത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള കടമ.'

ദിലീപൻ മൗനം തുടർന്നു. അപ്പോഴും ഒരു ചിന്ത അയാളുടെ മനസ്സിൽ പരകർമ്മം കൊണ്ടു. ഞാനതിലേക്ക് വീണ്ടും താണുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. സാധാരണ ചക്രവർത്തിമാർക്ക് അതീതമായ ശക്തികളുമായി ഞാനിതാ സ്വയം കെട്ടുപിണഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

തവളയുടെ ധർമ്മോപദേശം

നാല്

അപ്പോൾ പാകം ചെയ്ത ഭക്ഷണത്തിന്റെ ഗന്ധം ശിവന്റെ അറയിൽ പരന്നു. ശിവനും കുടുംബവും അത്ഭുതം കഴിഞ്ഞു. ഒരു കുടുംബമെന്ന നിലയിൽ ഒന്നിച്ചുള്ള ആദ്യത്തെ ഭക്ഷണവേളയ്ക്ക് സതി ഒരുക്കിയ പദാർത്ഥങ്ങൾ അവളുടെ പാചക വൈദഗ്ദ്ധ്യവും അഭ്യവൃത്തിയും പരകടമാക്കുന്നതായിരുന്നു. സതി അവർക്കടുത്ത് ഇരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി കാത്ത് ശിവനും ഗണേശനും കാർത്തികേയനും ഭക്ഷണം കഴിക്കാതിരുന്നു.

ആചാരമനുഷ്ഠിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി മഹാദേവന്റെ കുടുംബാംഗങ്ങൾ കൂടിക്കാഴ്ചയ്ക്കായി അവിടെവെച്ചിരുന്ന വെള്ളത്തിൽ നിന്നും അല്പം കൈയിലെടുത്ത് അവരുടെ തളികയിൽ തളിച്ച്. ഭക്ഷണം നൽകുന്ന അന്നപൂർണ്ണദേവികുളള പരതീകാത്മകമായ കൃതജ്ഞതാപരകടനമായിരുന്നു അത്. അതിനുശേഷം അവർ ആദ്യത്തെ ഉരുള ഇഴുപ്പരന്മാർക്ക് നീക്കി വെച്ചു. എന്നാൽ പരമപരാഗതമായ ആചാരം ലംഘിച്ചുകൊണ്ട് ശിവൻ എന്നും തന്റെ ആദ്യത്തെ ഉരുള പത്നിക്കാണ് നൽകിയത്. അവൻ അവൾ തന്നെയായിരുന്നു ഏറ്റവും ദൈവികം. അതുപോലെ സതി തിരിച്ചും ശിവൻ തന്റെ ഭക്ഷണത്തിലെ ആദ്യത്തെ ഉരുള നൽകി.

അങ്ങനെ അത്ഭുതം ആരംഭിച്ചു.

“ഗണേശൻ നിനക്കുവേണ്ടി കുറച്ച് മാർപ്പാദങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ട്”, കാർത്തികേയനെ സന്തോഷിപ്പിക്കാൻ മട്കിൽ സതി പറഞ്ഞു.

കാർത്തികേയൻ ചിരിച്ചു ‘കുശാൽ! നന്ദി ദാദാ.”

ഗണേശൻ പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് കാർത്തികേയന്റെ മുതുകിൽ തടടി.

“നിന്റെ പുഞ്ചിരി അല്പം കൂടി വിടർന്നോട്, കാർത്തികേയ”, ശിവൻ പറഞ്ഞു “ജീവിതം അത്ഭുത വിഷാദം നിറഞ്ഞ ഒന്നല്ല”

കാർത്തികേയൻ അച്ഛനെ നോക്കി മന്ദഹസിച്ച്. “ഞാൻ ശർമിക്കാം, ബാബ.”

തന്റെ മറ്റേ പുത്രനെ നോക്കി ശിവൻ പൊട്ടുന്നനെ വിളിച്ച്. “ഗണേശനോ?”

“ഞാൻ ഇവിടെ. ബാബ”, ശിവനെ ബാബ (അച്ഛൻ) എന്ന് വിളിച്ചതിനുള്ള പരതികരണം എന്തായിരിക്കുമെന്ന് തീർച്ചയില്ലാത്ത മട്കിൽ ഗണേശൻ വിളി കേട്ടു.

“മകനേ.”, ശിവൻ മന്ത്രിച്ചു. “നിന്നെ ഞാൻ തെറ്റിദ്ധരിച്ചു.”

ഗണേശന്റെ കണ്ണുകൾ ഇറുനണിഞ്ഞു.

“എന്നോട് ക്ഷമിക്ക”, ശിവൻ പറഞ്ഞു.

“അരുത് ബാബ്. അമ്പരന്നുകൊണ്ട് ഗണേശൻ ഉറക്കെ പറഞ്ഞു “ എന്തോടെങ്ങനെ അങ്ങേയ്ക്ക് ക്ഷമയാചനം നടത്തുവാൻ കഴിയും? അങ്ങന്റെ പിതാവാണ്.”

ഗണേശനോട് ഒരു രഹസ്യം വെളിപ്പെടുത്തുകയില്ലെന്ന് ശപഥം ചെയ്തണമെന്ന് താൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നതായി ബ്യാഹസ്പതി ശിവനോട് പറഞ്ഞിരുന്നു; മെലുഹയിലെ മുൻമുഖ്യശാസ്ത്രജ്ഞൻ ജീവനോടെ ഇരിപ്പുപുണ്ണെന്ന് ആരും അറിയാൻ പാടില്ല. ബ്യാഹസ്പതിക്ക് ആരെയും വിശ്വാസമില്ലാത്തതിനാൽ മെസോപ്പൊട്ടേമിയയിലെ കീടാണുവിനെ ആസ്പദമാക്കിയുള്ള പരീക്ഷണങ്ങൾ രഹസ്യമാക്കിവെക്കുവാൻ അയാൾ തീരുമാനിച്ചു. തന്റെ അമ്മായെ നഷ്ടപ്പെടുമെന്ന ഘടനത്തിലോ പിതാവായ ശിവനുമായുള്ള ബന്ധത്തിൽ ഗൗരവതരമായ തകരാറുകൾ ഉണ്ടായപ്പോഴോ ആ ശപഥം ലംഘിക്കാതിരിക്കുവാൻ ഗണേശൻ പരത്ഥേകം ശ്രദ്ധിച്ചു.

“സ്വന്തം വാക്കിന് വില കല്പിക്കുന്ന ആളാണു നീ”, ശിവൻ പറഞ്ഞു “ആ ശപഥത്തിനു കൊടുക്കേണ്ടി വരുന്ന വിലയെക്കുറിച്ച് അണുവിട ആലോചിക്കാതെ നീ ബ്യാഹസ്പതിയ്ക്കു കൊടുത്ത വാക്ക് പാലിച്ചു.”

ഗണേശൻ ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല.

“മകനേ, നിന്നെപറ്റി എനിക്ക് ഭിമാനം തോന്നുന്നു”, ശിവൻ പറഞ്ഞു.

ഗണേശൻ പുഞ്ചിരിച്ചു.

സതി ശിവനേയും ഗണേശനേയും കാർത്തികേയനേയും നോക്കി. അവളുടെ ലോകമിപ്പോൾ പൂർണ്ണവൃത്തം പൂണ്ടുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. ജീവിതമിപ്പോൾ ഏതാണ്ട് സമപൂർണ്ണമായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അവൾക്കിനി ഒന്നും വേണ്ടായിരുന്നു. തന്റെ അവസാന ദിനങ്ങൾവരെ പഞ്ചവടിയിൽ ജീവിക്കുവാൻ അവൾക്കു സാധിക്കും. പക്ഷേ ഇനിയങ്ങോട് ഈ ജീവിതം അങ്ങനെയാകാൻ പോകുന്നില്ലെന്ന് അവൾക്കറിയാമായിരുന്നു. ഒരു യുദ്ധം രൂപപ്പെടുന്നുണ്ടായിരുന്നു. വലിയ ത്യാഗങ്ങൾ ആവശ്യമായി വരുന്ന ഒരു യുദ്ധം. ആ നിമിഷങ്ങൾ തനിക്ക് വിഴുങ്ങേണ്ടിവരുമെന്ന് അവൾക്കറിയാമായിരുന്നു.

“അടുത്ത പരിപാടിയെന്താ, ബാബ? കാർത്തികേയൻ ഗൗരവപൂർവ്വം ചോദിച്ചു.

“നമ്മൾ ആഹാരം കഴിക്കാൻ പോകുന്നു” ശിവൻ പൊടിചിരിച്ചു “പിന്നെ നമ്മൾ പോയകിടന്ന് ഉറങ്ങും.”

“അല്ല, അതല്ല”, കാർത്തികേയൻ പുഞ്ചിരിച്ചു. “ഞാനുദ്ദേശിക്കുന്നത് അതല്ലെന്ന് ബാബയ്ക്കറിയാം. സോമരസമാണ് ഏറ്റവും വലിയ തിന്മയെന്ന് പരമ്പരാപിതാക്കൾക്കുണ്ടാകുമെന്നോ നമ്മൾ? സോമരസത്തെ സംരക്ഷിക്കുന്നവരോട് യുദ്ധം പരമ്പരാപിതാക്കൾക്കുണ്ടാകുമെന്നോ നമ്മൾ?

ശിവൻ ആലോചനാപൂർവ്വം കാർത്തികേയനെ നോക്കി “കാർത്തികേയൻ, ഇപ്പോൾതന്നെ ഒട്ടനവധി പോരാട്ങ്ങൾ കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. നമ്മളിനി ഒന്നിലേക്കും എടുത്തുചാടാൻ പോകുന്നില്ല”, പിന്നെ ശിവൻ ഗണേശനു നേരെ തിരിഞ്ഞു. “ഞാൻ വേദിക്കുന്നു മകനേ, പക്ഷേ എനിക്കിനിയും കുറെ കാര്യങ്ങൾ അറിയാനുണ്ട്. കൂടുതൽ കാര്യങ്ങൾ അറിയാനുണ്ട്.”

“എനിക്ക് മനസ്സിലാക്കുന്നുണ്ട് ബാബ. രണ്ടുവിഭാഗം ആളുകൾക്കു മാത്രമേ ഇതിനെക്കുറിച്ചെല്ലാം അറിയുകയുള്ളൂ.”

വായുപുത്ര്നമാർ. വിഷ്ണുവിന്റെ ഏഴാമത്തെ അവതാരമായ ശ്രീരാമദേവനെ അഭിഷേകത്തിന്റെ ദൃഷ്ടി. പൂർത്തീകരിക്കുവാൻ അവർ സഹായിച്ചു. നല്ല മനുഷ്യരായ അവർ എന്തുകൊണ്ടാണ് ഇന്ന് തിന്മയുടെ രൂപമായി കഴിഞ്ഞ സോമരസത്തിന്റെ ദോഷങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല?

ഗണേശൻ പുഞ്ചിരിച്ചു. “അത് സമർത്ഥിക്കുവാൻ എന്റെ പക്കലൊരു സിദ്ധാന്തമുണ്ട്.”

ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്നതിനിടയിൽ ശിവനും സതിയും ഗണേശനെ നോക്കി.

“നീ തവളയെ കണ്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ, അല്ലേ?”

“ഉണ്ട്”. കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു “കൗതുകമുണർത്തുന്ന ജന്തുക്കൾ, പരയേകിച്ഛും അവയുടെ നാക്ക്.”

ഗണേശൻ പുഞ്ചിരിച്ചു. “സ്വാഭാവികമായും ഏതോ ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ പണ്ടുപണ്ട് തവളയെ ഉപയോഗിച്ച പരീക്ഷണങ്ങൾ നടത്തുകയുണ്ടായി. അയാൾ ഒരിക്കൽ ഒരു തവളയെ തിളപ്പിച്ച വെള്ളത്തിലിട്ടു. തവള ഉടൻ പുറത്തു ചാടി. പിന്നെ അയാൾ ഒരു തവളയെ തണുത്ത വെള്ളം നിറച്ച ഒരു പാത്രത്തിലിട്ടു. അവിടെ തവള സുഖമായി കഴിഞ്ഞു. ബ്രാഹ്മണൻ ആ വെള്ളത്തിന്റെ താപനില ക്രമേണ ഉയർത്തിക്കൊണ്ടുവന്നു. തവള ആ വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ചൂടിനൊപ്പിച്ചു ജീവിച്ചു. അവസാനം രക്ഷപെടാൻ ശ്രമിക്കാതെ അത് ചത്തുപോയി.”

ശിവനും സതിയും കാർത്തികേയനും ആ കഥയിൽ ലയിച്ചിരുന്നു.

“നാഗവിദ്യാർത്ഥികൾ ഈ കഥ ജീവിതപാഠമായി സ്വീകരിച്ചിരിക്കുകയാണ്”. ഗണേശൻ പറഞ്ഞു. “പലപ്പോഴും ഉടനടിയുള്ള പരതികരണം പരതിസന്ധികളിനിന്ന് ഞങ്ങളെ രക്ഷിക്കാറുണ്ട്. എന്നാൽ പല പരതിസന്ധികളോടും പടിപടിയായുള്ള പരതികരണം ഞങ്ങളെ അതിനോടു പൊരുത്തപ്പെടുത്തുമെങ്കിലും ആത്മനാശത്തിലേക്കാണ് അത് ഞങ്ങളെ നയിക്കാറുള്ളത്.”

“സോമരസത്തിന്റെ വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന ദൃഷ്ടിഫലങ്ങളോട് വായുപുത്ര്നമാർ പൊരുത്തപ്പെടുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണെന്നാണോ താങ്കൾ പറഞ്ഞു വരുന്നത്? കാർത്തികേയൻ ചോദിച്ചു. “അതായത് ദുർവാർത്ത വേണ്ടത്ര വേഗത്തിൽ പരക്കുന്നില്ല എന്ന് അങ്ങനോ?”

“ഒരുപക്ഷേ”, ഗണേശൻ പറഞ്ഞു “രൂദ്രഭഗവാന്റെ അനുയായികളായ വായുപുത്ര്നമാർ തിന്മ വളർന്നുവലുതാകുവാൻ ബോധപൂർവ്വം അനുവദിക്കുമെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നില്ല. സോമരസത്തിന് ദൃഷ്ടിഫലങ്ങളുണ്ടെന്ന് അവർ ശരിക്കും വിശ്വസിക്കുന്നതിലൊന്നതാണ് അതിന് ആകെയുള്ള ഒരേയൊരു വിശദീകരണം.”

“രസകരം തന്നെ”, ശിവൻ പറഞ്ഞു “പിന്നെ, ഒരുപക്ഷേ നീ പറയുന്നത് ശരിയായിരിക്കാം.”

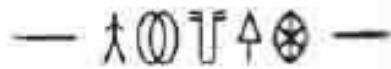
ആ അന്തരീക്ഷത്തിന്റെ കനം കുറയ്ക്കാനെന്ന മട്ടിൽ ഒരു പുഞ്ചിരിയുമായി സതി ഇടപെട്ടു “പക്ഷേ ആ മണ്ഡുക പരീക്ഷണത്തിൽ നീ ശരിക്കും വിശ്വസിക്കുന്നുണ്ടോ?”

ഗണേശൻ പുഞ്ചിരിച്ചു. “ഇതിവിടെ നിലവിലുള്ള ജനപ്രീതിയാർജ്ജിച്ച കഥയായതിനാൽ കുടീകാലത്ത് ഞാനാ പരീക്ഷണം നടത്തിനോക്കിയിട്ടുണ്ട്.”

“നീ തവളയെ പടിപടിയായി തിളപ്പിച്ചിട്ടു കൊന്നിട്ടുണ്ടോ? ചാകുംവരെ അത് അവിടെ അനങ്ങാതെ ഇരുന്നൂ തന്നോ?”

ഗണേശൻ പുഞ്ചിരിച്ചു. “അമ്മേ, നിങ്ങൾ എന്തൊക്കെ ചെയ്താലും തവള അനങ്ങാതിരിക്കുന്ന പരശ്നമില്ല. തിളപ്പിച്ച വെള്ളമോ തണുത്ത വെള്ളമോ ഇളം ചൂടുള്ള വെള്ളമോ ആകട്ടെ, തവള പുറത്തേക്കു ചാടും!”

മഹാദേവന്റെ കുടുംബം ഹൃദയം നിറഞ്ഞ് പൊടിച്ചിരിച്ചു.

നാഗന്മാരിലെ രാജ്യസഭാംഗങ്ങളെ കണ്ട്ശേഷം ശിവനും സതിയും പഞ്ചവടിയിലെ രാജ്യസഭയിൽ നിന്നിറങ്ങി. മെലുഹയെ ആക്രമിച്ച് സോമരസം എന്ന അനർത്ഥത്തെ ഉന്മൂലനം ചെയ്തണമെന്ന കാര്യത്തിൽ ഭൂരിഭാഗം അംഗങ്ങളും കാളിക്കൊപ്പമായിരുന്നു. എന്നാൽ വാസുകിയെയും അസ്തികനേയും പോലുള്ളവർ യുദ്ധം ഒഴിവാക്കണമെന്ന അഭിപ്രായക്കാരായിരുന്നു.

“വാസുകിയും അസ്തികനും ആത്മാർത്ഥമായി സമാധാനമാഗ്രഹിക്കുന്നു. എന്നാൽ അവർ അതിനു മുന്നോട്സൂചകംകുന്ന കാരണങ്ങൾ ശരിയല്ല”, ശിവൻ തല കുലുക്കിക്കൊണ്ടുപറഞ്ഞു “അവർ നാഗന്മാരിലെ അഭിജാതരായിരിക്കാം. പക്ഷേ തങ്ങളുടെ ജനത ഇതരയ്ക്ക് കർശമായ ഒരു ശിക്ഷ അർഹിക്കുന്നുവെന്നാണ് അവർ വിശ്വസിക്കുന്നത്. അത് ശുദ്ധ അസംബന്ധമാണ്”

കർമ്മം ജന്മാന്തരങ്ങളിലേക്ക് നീങ്ങു കിടക്കുന്നുവെന്ന സിദ്ധാന്തത്തിൽ വിശ്വസിച്ചിരുന്ന സതിക്ക് ഇക്കാര്യത്തിലുള്ള തന്റെ എതിർപ്പ് മറച്ചുപിടിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. “ഒരു കാര്യം നമുക്ക് മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല എന്നതിനർത്ഥം അത് അസംബന്ധമാണ് എന്നല്ല, ശിവാ.”

“ഒരു കാര്യം മനസ്സിലാക്കുക സതി. ഇഹലോകത്തിൽ ഈ ജീവിതം ഒന്നുമാത്രമാണുള്ളത്; അതായത് ഈ നിമിഷം. ഇതിനെക്കുറിച്ചുമാത്രമേ നമുക്ക് ഉറപ്പു പറയാനാകൂ. മറ്റെല്ലാതെല്ലാം വെറും സിദ്ധാന്തങ്ങൾ മാത്രമാണ്.”

“പിന്നെന്തുകൊണ്ടാണ് നാഗന്മാർ വൈകല്യങ്ങളോടെ ജനിപ്പത്? എന്തുകൊണ്ട് എനിക്ക് വികർമ്മയായി ദീർഘകാലം ജീവിക്കേണ്ടിവന്നു? തീർച്ചയായും ഒരുതരത്തിൽ ഞങ്ങളത് അർഹിക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കാം. മുൻജന്മപാപങ്ങൾക്കുള്ള പരിഹാരിയായിരിക്കാം അത്.”

“അത് പരിഹാസ്യമാണ്! മുൻജന്മപാപങ്ങളെക്കുറിച്ച് ആർക്കാണ് ഇതര കൃത്യമായി പറയാൻ കഴിയുക? നമ്മുടെ ജീവിതത്തെ നിയന്ത്രിക്കുന്നത് മറ്റ് സംവിധാനങ്ങളെപ്പോലെ വികർമ്മ സംവിധാനവും നമ്മൾ സൃഷ്ടിച്ചതാണ്. നീ വികർമ്മ സംവിധാനത്തോട് പോരാടിക്കൊണ്ട് അതിൽനിന്ന് സ്വയം മോചനം നേടി.”

“പക്ഷേ ഞാൻ സ്വയം മോചിതയാവുകയായിരുന്നില്ല, ശിവാ. അങ്ങാണ് എന്റെ മോചിപ്പിച്ചത്. അത് അങ്ങയുടെ കരുത്തായിരുന്നു. ഞാനടക്കമുള്ള എല്ലാ വികർമ്മരും മോചിപ്പിക്കപ്പെട്ടു. ഞങ്ങളെ മോചിപ്പിക്കേണ്ടത് അങ്ങയുടെ കർമ്മമായിരുന്നു.”

“അങ്ങ്ങനെയാണെങ്കിൽ ഇതെങ്ങ്ങനെ ശരിയാവും? അവിശ്വസനീയതയോടെ ശിവൻ ചോദിച്ചു “എല്ലാ വികർമരും മുൻജന്മത്തിൽ ചെയ്ത പാപകൃത്യങ്ങളുടെ ആകെത്തുക ഞാനീ നിയമം ഇല്ലാതാക്കിയതോടെ, ഒരു ലിഖിതത്തോടെ അവസാനിപ്പിച്ചുവെന്ന്നോ? ആ നിർണ്ണായകദിനത്തിൽ, ഒരു മിന്നായം പോലെ, ഓരോ വികർമമാത്മാവിനേയും മലിനമാക്കിയ പാപങ്ങൾ ഒഴുകിപ്പോയെന്ന്നോ? തീർച്ഛായയും ദൈവികമായ മാപ്പു നൽകലിന്റെ ഒരു ദിവസംതന്നെ”

‘ശിവാ, അങ്ങ്ങനെ കളിയാക്കുകയാണോ?

“ഞാൻ നിന്നെ അങ്ങ്ങനെ ചെയ്യുമോ പ്റിയേ? ശിവൻ ചോദിച്ചു. പക്ഷേ അവന്റെ പുഞ്ചിരി മനസ്സിലുള്ളത് പുറത്തു കാട്ടി “ഈ ആശയം എന്താത്തോളം അയ്യക്തി നിറഞ്ഞതാണെന്ന് നിനക്ക് മനസ്സിലാകുന്നില്ലേ? കളങ്കമില്ലാത്ത ഒരു കുഞ്ഞ് പാപഭാരത്തോടെയാണ് ജനിക്കുന്നതെന്ന് നമുക്കെങ്ങനെ വിശ്വസിക്കാൻ കഴിയും? അത് പകൽവെളിച്ചംപോലെ വ്യക്തമാണ്. നവജാതശിശു ഒരു തെറ്റും ചെയ്തിട്ടില്ല. അത് ഒരു ശരിയും ചെയ്തിട്ടില്ല. അത് പിറന്നുവീണിടേയുള്ളൂ. അവൻ ഒന്നും ചെയ്തിട്ടുണ്ടാവാൻ വഴിയില്ല.”

“ഒരുപക്ഷേ ഈ ജന്മത്തിൽ ചെയ്തിട്ടുണ്ടായിരിക്കുകയില്ല, ശിവാ. പക്ഷേ ആ കുഞ്ഞ് മുജ്ജന്മത്തിൽ തെറ്റ് ചെയ്തിട്ടുണ്ടാകാം. ഒരുപക്ഷേ ആ കുഞ്ഞിന്റെ മുൻഗാമികൾ പാപം ചെയ്തിട്ടുണ്ടാകാം. അതിന് ഈ കുഞ്ഞ് കണക്കു പറയേണ്ടിവരുമായിരിക്കാം.”

ശിവന് അതൊന്നും ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടില്ല. “നിനക്ക് മനസ്സിലായില്ലേ? ആളുകളെ നിയന്ത്രിക്കുവാനായി സ്യഷ്ടിച്ഛ സംവിധാനമാണിത്. യാതന സഹിക്കുകയോ അടിച്ഛമർത്ത്ത്പെടുകയോ ചെയ്തവർ അവരുടെ ദുരിതങ്ങൾക്ക് സ്വയം പഴിക്കുന്നു. നിന്റെ മുൻജന്മത്തിൽ നീ തന്നെയോ അല്പലഭ്കിൽ നിന്റെ പൂർവ്വീകരോ, നീ ജീവിക്കുന്ന സമൂഹം തന്നെയോ ചെയ്ത പാപങ്ങൾക്കുള്ള പ്റതിക്രിയയാണിതെന്ന്നാണ് നീ വിശ്വസിക്കുന്നത്. ഒരു പക്ഷേ ആദ്യം ജനിച്ഛ മനുഷ്യന്റെ പാപം പോലുമാകാം! യാതന ഒരു തരം പ്റായശ്ചിത്തമാണെന്ന്നാണ് ഈ സംവിധാനം പ്റചരിപ്പിക്കുന്നത്. അതേസമയം തന്നെ തനിക്കെതിരെ ചെയ്ത തെറ്റിനെ ചോദ്യം ചെയ്യാനുള്ള അനുവാദം ലഭിക്കുന്നുമില്ല.”

“പിന്നെന്തുകൊണ്ടാണ് ചിലയാളുകൾ യാതന അനുഭവിക്കുന്നത്? എന്തുകൊണ്ടാണ് ചിലയാളുകൾക്ക് അർഹിക്കുന്നതിനേക്കാൾ വളരെ കുറവ് നീതി ലഭിക്കുന്നത്?

“ചിലയാളുകൾക്ക് അവർ അർഹിക്കുന്നതിനേക്കാൾ വളരെയധികം നീതി ലഭിക്കുന്നു എന്നതുതന്നെ കാരണം. എല്ലാം ആകസ്മികം.”

കുതിരപ്റ്റുറത്തു കയറുവാനായി ശിവൻ സതിക്ക് കൈ നീട്ടിക്കൊടുത്തു. അവളത് നിരസിച്ഛുകൊണ്ട് സ്വയം തന്റെ കുതിരപ്റ്റുറത്ത് ചാടിക്കയറി. അതുകണ്ട് ശിവൻ പുഞ്ചിരിച്ഛു.

അവളുടെ കരകളഞ്ഞ് അന്തസ്സും സ്വാശ്വരശീലവുമാണ് അവൻ ഏറ്റവുമധികം ഇഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നത്. തന്റെ കുതിരപ്റ്റുറത്ത് ചാടിക്കയറി കുതിരയെ തൊഴിച്ഛ അതിവേഗം അവൻ സതിയുടെ ഒപ്ഛമെത്തി.

“സത്യം പറയൂ ശിവാ”, ശിവനെ നോക്കിക്കൊണ്ട് സതി ചോദിച്ഛു ‘പരമാത്മാവ് ഈ പ്റപഞ്ച്ഛം കൊണ്ട് ചുതുകളിക്കുകയാണെന്ന് അങ്ങ്ങക്കു

തോന്നുന്നുണ്ടോ? നമ്മുടെ വിധിയെല്ലാം ആകസ്മികമായാണോ നമുக்கு ലഭിക്കുന്നത്?

വഴിയിൽവെച്ച് നാഗന്മാർ ശിവനെ തിരിച്ചറിഞ്ഞു. അവർ അവനെ ആദരപൂർവ്വം വണങ്ങി. നീലകണ്ഠനെ ഐതിഹ്യത്തിലൊന്നും അവർ വിശ്വസിച്ചിരുന്നില്ല. എന്നാൽ അവരുടെ റാണി മഹാദേവനെ ശരിയ്ക്കും ആദരിച്ചിരുന്നു. അത് നാഗന്മാരെ ശിവനിൽ വിശ്വസിക്കാൻ നിർബ്ബന്ധിതരാക്കി. സതിയോട് വർത്തമാനം പറയുന്നതിനിടയിൽതന്നെ അവൻ വഴിയിൽകണ്ട് ഓരോരുത്തരെയും ഭവ്യതയോടെ നമിച്ചു. “പരമാത്മാവ് നമ്മുടെ ജീവിതത്തിൽ ഇടപെടുന്നില്ലെന്നാണ് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നത്. ഈ പരപഞ്ചത്തിന്റെ നിലനില്പിനുവേണ്ടി ചടങ്ങുകൾ അദ്ദേഹം നിർമ്മിക്കുന്നു. പിന്നെ അവൻ, വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടേറിയ ഒരു കാര്യം നിർവ്വഹിക്കുന്നു.”

“എന്ത്?”

“അവൻ നമ്മളെ ഒറ്റയ്ക്കു വിടുന്നു. എല്ലാ കാര്യങ്ങളും സ്വാഭാവികമായ രീതിയിൽ നടക്കുവാൻ അനുവദിക്കുന്നു. തന്റെ സൃഷ്ടികൾക്ക് സ്വന്തം ജീവിതത്തെക്കുറിച്ചുള്ള തീരുമാനങ്ങൾ കൈക്കൊള്ളുവാൻ അനുവാദം നൽകുന്നു. ഭരിക്കുവാനുള്ള അധികാരമുള്ളപ്പോൾ വെറുമൊരു സാക്ഷിയായിരിക്കുക എന്ന് അത് അനായാസമായ കാര്യമല്ല. അങ്ങനെ ചെയ്യുവാൻ ഏറ്റവും ഉന്നതനായ ഈശ്വരനുമാർഗ്ഗം സാധിക്കും. ഇത് നമ്മുടെ ലോകമാണെന്നും കർമ്മഭൂമിയാണെന്നും അവനറിയാം”, തങ്ങളുടെ കർമ്മഭൂമി സൂചിപ്പിക്കുന്ന മട്ടിൽ വട്സത്തിൽ കൈ വിശിഷ്ടാണിച്ച്വെക്കുന്നത് ശിവൻ പറഞ്ഞു.

“ഈ വാദം അംഗീകരിക്കുക ബുദ്ധിമുട്ടാണെന്ന് അങ്ങനേയ്ക്കു തോന്നുന്നില്ലേ? തങ്ങളുടെ വിധി പൂർണ്ണമായും ആകസ്മികമാണെന്ന് ആളുകൾ വിശ്വസിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയാൽപിന്നെ അവർക്ക് ലക്ഷ്യബോധമോ പരോക്ഷശക്തിയോ ഗ്രാഹ്യശേഷിയോ നഷ്ടപ്പെടുന്ന അവസ്ഥയുണ്ടാകും. തങ്ങൾ എവിടെയാണ്, എന്തിനാണ് എന്ന് തോന്നലുകളുണ്ടാകും.”

“നേരെ മറിച്ച് ഇത് ശാക്തീകരണത്തിനുതക്ക ചിന്തയാണ്. നിങ്ങളുടെ വിധി തീർത്തും ആകസ്മികമായ ഒന്നാണെന്ന് മനസ്സിലാകുമ്പോൾ നിങ്ങളുടെ ശക്തി പകരുന്ന ഏതൊരു ആശയത്തേയും സ്വീകരിക്കുവാനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം നിങ്ങൾക്കു ലഭിക്കും. നിങ്ങൾ നന്മ കൊണ്ട് അനുഗൃഹീതനാണെങ്കിൽ അത് ദൈവകൃപയാണെന്ന് വിശ്വസിക്കുവാനും ആത്മാവിനകത്ത് എളിയൊരു രൂപമുലമാക്കുവാനും നിങ്ങൾക്ക് സാധിക്കും. എന്നാൽ തിന്മ നിറഞ്ഞ വിധികൊണ്ട് നിങ്ങൾ ശപിതപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ഒരു മഹാശക്തിയും നിങ്ങളെ ശിക്ഷിക്കുവാനായി അന്വേഷിച്ച് നടക്കുന്നില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കാം. നിങ്ങളുടെ അവസ്ഥ സമപൂർണ്ണമായ ആകസ്മികതകൾ നിറഞ്ഞ സാഹചര്യങ്ങളിൽനിന്ന് ഉളവാകുന്നു. പരപഞ്ചത്തിന്റെ ഒട്ടും വകതിരിവിലാത്ത ഒരു തിരിച്ചിലാണ്. ആയതിനാൽ നിങ്ങൾ സ്വന്തം വിധിയെ വെല്ലുവിളിക്കുകയാണെങ്കിൽ നിങ്ങളുടെ എതിരാളി നിങ്ങളെ ശിക്ഷിക്കാൻ തയ്യാറായി നടക്കുന്ന ഈശ്വരനായിരിക്കുകയില്ല. നിങ്ങളുടെ മനസ്സിന്റെ പരിമിതികൾ മാർഗ്ഗമായിരിക്കും നിങ്ങളുടെ എതിരാളി. ഇത് സ്വന്തം വിധിയെ എതിരിടുന്നതല്ല ശക്തി നിങ്ങൾക്കു നൽകും.”

സതി തലയാട്ടി “ചിലപ്പോൾ നിങ്ങൾ വെല്ലാത്ത വിപ്ലവകാരിയായി മാറുന്നു.”

ശിവന്റെ കണ്ണുകൾ തിളങ്ങി “ഒരുപക്ഷേ അത് എന്റെ മുൻജന്മപാപങ്ങളുടെ ഫലമായിട്ടായിരിക്കാം.”

രുമിച്ഛ പൊട്ടിപ്പിരിച്ചുകൊണ്ട്, അശ്വാരൂഢരായി അവർ നഗരവാടത്തിന്റെ പുറത്തേക്കു കടന്നു.

അങ്ങകലെ പഞ്ചവടിയിലെ അതിമികളുടെ താവളം കണ്ടപ്പോൾ ശിവൻ ഗൗരവത്തോടെ മന്ത്രിച്ചു: “പക്ഷേ ഒരു മനുഷ്യന് ഇഹജീവിതത്തിലെ കർമ്മങ്ങളുടെ പേരിൽ തന്റെ സുഹൃത്തുക്കളോട് കണക്കു പറയേണ്ടി വരും.”

“ബൃഹസ്പതിജി?

ശിവൻ തല കുലുക്കി.

“അങ്ങ് എന്താണ് മനസ്സിൽ കരുതിയിട്ടുള്ളത്?

“അയാൾ ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന കാര്യം പർവ്വതേശ്വരനോടും ആയുർവ്വതിയോടും പറയുന്നതിൽ വിരോധമുണ്ടോ എന്ന് ബൃഹസ്പതിയോട് ഞാൻ ചോദിച്ചിരുന്നു.”

“എന്നിട്?

“അയാൾ അതിന് സമ്മതിച്ചു.”

“അതിൽ കുറഞ്ഞൊന്നും ഞാനഭേദത്തിൽനിന്ന് പരതീക്ഷിക്കു ന്നില്ല.”

“ഇപ്പോൾ എല്ലാം സുഖമായില്ലേ? ആനന്ദമായി ചോദിച്ചു.

പഞ്ചവടിയിലെ അതിമി മന്ദിരങ്ങൾ നിറഞ്ഞ താവളത്തിലെ സ്പന്ദനമുറയിലിരിക്കുകയായിരുന്നു പർവ്വതേശ്വരനും ആനന്ദമായി.

“വല്ലാത്ത ആശയക്കുഴപ്പത്തിലകപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ് ഞാൻ, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു. “മെലുഹയുടെ ഭരണാധികാരികാരി ഞങ്ങളുടെ ജീവിതരീതിയുടെ ഏറ്റവും മികച്ച ഘടകങ്ങളെ - സത്യം കർത്തവ്യം അനന്തസ്സ് - പരതിനിധീകരിക്കേണ്ട ആളാണ്. പക്ഷേ, ഞങ്ങളുടെ ചക്രവർത്തിതന്നെ പതിവായി നിയമം ലംഘിക്കുകയാണെങ്കിൽ പിന്നെ എന്തുപറയാൻ? സതിയുടെ കൂഞ്ഞ് ജനിപ്പിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം നിയമം ലംഘിച്ചു.”

“ചക്രവർത്തി ദക്ഷൻ ചെയ്തത് പരകടമായ തെറ്റാണെന്ന് എനിക്കറിയാം. എന്താൽ വിഡ്ഢിത്തമാർന്ന രീതിയിലാണെങ്കിൽപോലും തന്റെ കൂഞ്ഞ്നെ രക്ഷിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്ന വെറുമൊരു പിതാവാണ് താനെന്ന് ആർക്കും വാദിക്കാവുന്നതേയുള്ളൂ.”

“അദ്ദേഹം ഒരു തെറ്റു ചെയ്തു എന്നതുതന്നെ ധാരാളമാണ് ആനന്ദമായി. അദ്ദേഹം നിയമം ലംഘിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇപ്പോഴിതാ ദിവ്യാസ്തരങ്ങൾ പരയോഗിക്കുകവഴി അദ്ദേഹം ശരീരമഭേദന്റെ നിയമങ്ങൾ ലംഘിച്ചിരിക്കുന്നു. ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും മികവുറ്റ രാജ്യമായ മെലുഹക് ഇദ്ദേഹത്തെ പോലുള്ള ഒരു ചക്രവർത്തിയെ എങ്ങനെ വഹിക്കാൻ കഴിയും? എവിടെയോ എന്തോ ഒരു തെറ്റു പറ്റിയിട്ടില്ലേ?

ആനന്ദമായി ഭർത്താവിന്റെ കൈ പിടിച്ച്. “നിങ്ങളുടെ ചക്രവർത്തി

ഒരിടത്തും നല്ലവനായിരുന്നില്ല. വളരെ വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പുതന്നെ എനിക്ക് നിങ്ങളോട് പറയാൻ കഴിയുമായിരുന്നു. പക്ഷേ അദ്ദേഹം തന്റെ ദുഷ്ടചൈതന്യങ്ങൾക്ക് മെല്ലെയെ അപ്പൊടെ നിങ്ങൾ കുറ്റപ്പെടുത്തേണ്ടതില്ല.”

“അങ്ങനെയല്ല അതിന്റെ പരവർത്തനം. നേതാവെന്നാൽ വെറുതെ ഉത്തരവു നൽകുന്നതിനുള്ള ഒരാൾ മാത്രമല്ല. താൻ നയിക്കുന്ന സമൂഹത്തിന്റെ പരതീകം കൂടിയാണയാൾ. നേതാവ് ദുഷ്ടിയിൽ ആ സമൂഹവും ദുഷ്ടിക്കും.”

“ഈ അസംബന്ധങ്ങളെല്ലാം താഴെക്കിടക്കി പകർന്നു തരുന്നതാണു് പരിയെന്നേ? മറ്റെല്ലാവരെയും പോലെ നേതാവും വെറുമൊരു മനുഷ്യനാണ്. അയാൾ യാതൊന്നിന്റെയും പരതീകമാവുന്നില്ല.”

പർവ്വതേശ്വരൻ തലയാട്ടി “ചോദ്യം ചെയ്യാനൊക്കത്ത ചില സത്യങ്ങളുണ്ട്. ഒരു നേതാവിന്റെ കർമ്മം ആ രാജ്യത്തെ മുഴുവനും സ്വാധീനിക്കും. ജനങ്ങളുടെ ഏറ്റവും വലിയ മാതൃകാ പുരുഷനായിത്തീർന്നാൽ അയാൾ കരുതപ്പെടുന്നത്. അതൊരു പരാപഞ്ചിക സത്യമാണ്.”

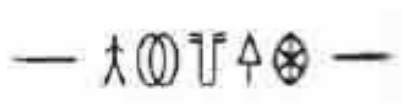
കണ്ണിൽ നേരിയ മിന്നലൊളിയുമായി ആനന്ദമയി ഭർത്താവിനു നേർക്കു കുമിഞ്ഞു “പർവ്വതേശ്വര. ഇവിടെ അങ്ങയുടെ സത്യവുമുണ്ട് എന്റെ സത്യവുമുണ്ട്. ഇനി പരാപഞ്ചിക സത്യത്തിന്റെ കാര്യം? അങ്ങനെയൊന്ന് നിലവിലില്ല.”

പർവ്വതേശ്വരൻ പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് അവളുടെ മുഖത്ത് പാറിവീണിരുന്ന ഒരു മുടിയിഴ വകഞ്ഞുമാറ്റി “വാക്കുകൾ പരയോഗിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ നിങ്ങൾ ചന്ദ്രരംഗികൾ സമർത്ഥരാണ്.”

“വാക്കുകൾ വഹിക്കുന്ന ചിന്തകൾക്കനുസൃതമായി മാത്രമേ അവയെ നല്ലതെന്നും ചീത്തയെന്നും വിശേഷിപ്പിക്കാൻ കഴിയൂ.”

പർവ്വതേശ്വരന്റെ പുഞ്ചിരി അല്പം കൂടി വിടർന്നു. “ഞാൻ ഇനി ചെയ്യേണ്ടതെന്താണ് എന്തെന്നെങ്കുറിച്ച് നിന്റെ അഭിപ്രായമെന്താണ്? ചക്രവർത്തിയുടെ പരവർത്തനങ്ങളുടെപേരിൽ എന്റെ ഈശ്വരനായ ശിവൻ എന്റെ രാജ്യത്തോട് യുദ്ധം പരയോഗിക്കുന്ന അവസ്ഥ സംജാതമായിരിക്കുന്നു. ആ ഘട്ടത്തിൽ ഞാനെന്താണ് ചെയ്യേണ്ടത്? ഏതു ഭാഗത്താണ് ഞാൻ നിലയുറപ്പിക്കേണ്ടത്?

“നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ ദൈവത്തിനൊപ്പം നിൽക്കണം”, തന്റെ ശബ്ദത്തിൽ സന്ദേഹത്തിന്റെ യാതൊരു ലാഞ്ചനയും പരക്കടിപ്പിക്കാതെ ആനന്ദമയി പറഞ്ഞു “പക്ഷേ ഇതൊരു സാങ്കല്പിക ചോദ്യമാണ്. അതു കൊണ്ട് അതിനെങ്കുറിച്ച് അർത്ഥശൂന്യം വേവലാതിപ്പെടേണ്ടതില്ല.”

“പ്രഭോ അങ്ങനെയൊന്നെ വിളിച്ചുവോ? ആയുർവ്വതി ചോദിച്ചു.

പർവ്വതേശ്വരനെപ്പോലെത്തന്നെ ആയുർവ്വതിയും അഭ്യർത്ഥിച്ചപ്പോഴായിരുന്നു. ശിവൻ രണ്ടുപേരെയും തന്റെ അറയിലേക്കു വിളിപ്പിച്ചിരുന്നു. പഞ്ചവടിയിലെത്തിയതു മുതൽ ശിവൻ ഏറെ സമയവും നാഗന്മാർക്കൊപ്പമാണ് ചെലവഴിച്ചിരുന്നത്. ശിവന്റെ യാത്രാസംഘം ആകർഷിപ്പിച്ചതിൽ നാഗന്മാർക്ക് പങ്കാളിത്തമുണ്ടെന്ന് ആയുർവ്വതിക്ക്

ബോധ്യപ്പെട്സിരുന്നു. ഒരു വേള, ശിവൻ പഞ്ചവടിയിൽവെച്ച് നാഗന്മാർ നടത്തിയ വഞ്ചനയുടെ വേരുകൾ അന്വേഷിക്കുകയായിരിക്കുമെന്ന് ആയുർവ്വതി വിശ്വസിച്ചു.

“പർവ്വതേശ്വരനും ആയുർവ്വതിക്കും സ്വാഗതം”, ശിവൻ പറഞ്ഞു “നിങ്ങൾ ഇനിയങ്ങോട്ട് നാഗന്മാരുടെ രഹസ്യമെന്താണെന്ന് അറിഞ്ഞിരിക്കണം. അതിനാണ് ഞാൻ നിങ്ങളെ വിളിച്ചുവരുത്തിയത്.”

പർവ്വതേശ്വരൻ അദ്ഭുതത്തോടെ മുഖമുയർത്തി “പക്ഷേ എന്തിനാണ് ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേരെ മാത്രം വിളിപ്പിച്ചത് സ്വാമി?

“നിങ്ങൾ രണ്ടുപേരും മെലുഹകാരാണ് എന്നതുതന്നെ കാരണം. ഗോദാവരിയിൽവെച്ച് നമുക്കെതിരെ നടന്ന ആക്രമണത്തിന് പല വിഷയങ്ങളുമായും ബന്ധമുണ്ട്. ബ്രംഹയിലെ മഹാമാരി, നാഗന്മാരുടെ ദയനീയാവസ്ഥ, സരസ്വതിയുടെ വരൾച്ച.”

പർവ്വതേശ്വരനും ആയുർവ്വതിയും ഞെട്ടിപ്പോയി.

“പക്ഷേ ഒരു കാര്യം തീർച്ചയാണ് ശിവൻ പറഞ്ഞു. “മന്ദ്ര പർവ്വതത്തെ നശിപ്പിക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെടാണി ആക്രമണം.”

“എന്ത്? എങ്ങനെ?

“ഒരാൾക്കു മാത്രമേ അകാര്യം വിശദീകരിക്കാനാവൂ. മരിച്ചുപോയെന്ന് നിങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്ന ഒരാൾക്ക്.”

പൊട്ടുന്നനെ വാതിൽ തുറക്കുന്ന ശബ്ദം കേട്ട പർവ്വതേശ്വരനും ആയുർവ്വതിയും പുറകോട്ടു തിരിഞ്ഞുനോക്കി.

ബൃഹസ്പതി ശാന്തനായി അകത്തേക്കു കടന്നുവന്നു.

“സോമരസം അനർത്ഥമാണെന്നോ?” ആനന്ദമയി അവിശ്വാസം നിഴലിക്കുന്ന മട്ടിൽ ചോദിച്ചു. “അങ്ങനെയാണോ നീലകണ്ഠസ്വാമി കരുതുന്നതെന്ത്?”

പഞ്ചവടിയിലെ അതിഥികൾക്കുള്ള താവളത്തിൽ അവരുടെ മുറിയിലിരിക്കുകയായിരുന്നു പർവ്വതേശ്വരനും ആനന്ദമയിയും. ഭഗീരഥൻ അപ്പോൾ അവരുടെ മുറിയിലേക്ക് കയറിവന്നതേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ.

“അദ്ദേഹം കരുതുന്നതിനെക്കുറിച്ച് എനിക്ക് യാതൊരു നിശ്ചയവുമില്ല”, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ, ബൃഹസ്പതി അങ്ങനെ ചിന്തിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് തോന്നുന്നു.”

“പക്ഷേ തിന്മ എല്ലാവർക്കും തിന്മ തന്നെയായിരിക്കും”, ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ തരംപോലെ നിറം മാറുന്ന ഒരു സൂര്യവംശിയെന്തിനാണ് തിന്മ ഏതാണെന്ന് നിശ്ചയിക്കുന്നത്? നമ്മളെന്തിനാണ് അയാൾ പറയുന്നത് കേൾക്കുന്നത്? നീലകണ്ഠനെന്തിനാണ് അയാൾ പറയുന്നത് ശ്രദ്ധിക്കുന്നത്?

“ഭഗീരഥൻ, ഞങ്ങളുടെ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ആത്മാവ് തകർത്ത ബൃഹസ്പതിയെ ഞാൻ ന്യായീകരിക്കുമെന്ന് നീ വിശ്വസിക്കുന്നുവോ? പർവ്വതേശ്വരൻ ചോദിച്ചു.

“ഒരുനിമിഷം’, ആനന്ദമയി കൈ ഉയർത്തിയതുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു. “ഇങ്ങനെയൊന്നാലോചിച്ചു നോക്കൂ.. ബ്രഹ്മാലോചനയിലെ മഹാമാരിയ്ക്ക് സോമരസവുമായി ബന്ധമുണ്ടെങ്കിൽ, സരസ്വതിയുടെ സാവധാനത്തിലുള്ള വരൾച്ചയ്ക്ക് സോമരസവുമായി ബന്ധമുണ്ടെങ്കിൽ, നാഗന്മാരുടെ പിറവിക്ക് സോമരസവുമായി ബന്ധമുണ്ടെങ്കിൽ സോമരസം തിന്മയാണെന്നു ചിന്തിക്കുന്നതിൽ ന്യായമില്ലേ?”

“അങ്ങനെയെങ്കിൽ നീലകണ്ഠൻ എന്താണുദ്ദേശിക്കുന്നത്? സോമ രസം വിൽക്കുവാനാണോ അദ്ദേഹമാഗ്രഹിക്കുന്നത്? ഭഗീരഥൻ ചോദിച്ചു.

“എനിക്ക് കറിയുണ്ടാകട്ടെ ഭഗീരഥാ’. ശുണ്ഠി പിടിച്ച് പർവ്വതേശ്വരൻ ജല്പിച്ചു. ദക്ഷനും ഇപ്പോൾ ബ്രഹ്മസപതിയും മൂലം പർവ്വതേശ്വരന്റെ ലോകം കീഴ്മേൽ മറിഞ്ഞിരുന്നു. “എനിക്ക് മറുപടി അറിയാത്തചോദ്യങ്ങളാണ് നീ എന്തോടു ചോദിക്കുന്നത്”

ആനന്ദമയി പർവ്വതേശ്വരന്റെ രണ്ടു ചുമലിലും കൈവെച്ച് “ഒരുപക്ഷേ നമ്മെപ്പോലെ നീലകണ്ഠനും ഞെടിപ്പോയിട്ടുണ്ടാകാം. അദ്ദേഹത്തിന് കാര്യങ്ങൾ നല്ലപോലെ ആലോചിക്കേണ്ടിവരും. തിടുക്കപ്പെടുകൊണ്ടുള്ള തീരുമാനങ്ങളെടുക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിന് കഴിയില്ല.”

“പക്ഷേ അദ്ദേഹം ഒരു തീരുമാനം എടുത്തു കഴിഞ്ഞു”, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു.

ഭഗീരഥനും ആനന്ദമയിയും പർവ്വതേശ്വരനെ ഉത്കണ്ഠയോടെ നോക്കി.

“എല്ലാവരുടേയും പരിക്ക് ഭേദമായിക്കഴിഞ്ഞാൽ നമ്മൾ സ്വദീപിലേക്കു പോകും. അടുത്ത നീക്കം തീരുമാനിക്കുന്നതുവരെ സ്വാമി നമ്മളോടു കാശിയിൽ കാത്തുനിൽക്കാനാണ് നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഗോദാവരീതടത്തിലെ പെട്ടെന്ന് നമ്മെ ആക്രമിക്കുവാനുള്ള ഗുഡാലോചനയിൽ അതിഥിഗ്വ രാജൻ പങ്കുകുചേർന്നിട്ടില്ലെന്നാണ് ഭഗവാൻ കരുതുന്നത്.”

“പക്ഷേ നമ്മൾ കാശിയിൽ ചെന്നാൽ നമ്മൾ ജീവനോടെയുണ്ടെന്ന് എന്റെ അച്ഛൻ മനസ്സിലാക്കും”, ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു “തന്റെ ആക്രമണം പരാജയപ്പെടുത്താൻ അദ്ദേഹത്തിനു മനസ്സിലാവില്ല.”

“നമ്മൾ അതിനെക്കുറിച്ച് ഒന്നും മിണ്ടാൻ പാടില്ല. ഒന്നും സംഭവിച്ചിട്ടില്ലെന്ന്, നമ്മൾ ആക്രമിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലെന്ന് നമ്മൾ ഭാവികണം. യാതൊരു കുഴപ്പവുമില്ലാതെ നമ്മൾ പഞ്ചവടിയിൽ പോയി മടങ്ങിയെത്തിയെന്നുവേണം ഭാവിപ്പെടുവാൻ.”

“അവരുടെ കപ്പലുകൾക്ക് എന്തു സംഭവിച്ചുവെന്ന് അവർ ആലോചിക്കുകയില്ലേ?”

“സ്വാമി പറയുന്നത് അതൊന്നും കുഴപ്പമില്ലെന്നാണ്. സമുദ്രത്തിലൂടെയും നദിയിലൂടെയും നടത്തുന്ന ദീർഘയാത്രകൾക്കിടയിൽ എന്തു വേണമെങ്കിലും സംഭവിക്കാം. നമ്മളെ ആക്രമിക്കുന്നതിനുമുമ്പായി അവരുടെ കപ്പലുകൾ അപകടത്തിൽപ്പെടട്ടെയും അവർക്കു വിശ്വസിക്കാമല്ലോ.”

ഭഗീരഥൻ പുരികക്കൊടി ഉയർത്തി “എന്റെ അച്ഛൻ ആ കഥ വിശ്വസിക്കാൻ തക്ക വിശ്വാസിയായിരിക്കാം. പക്ഷേ അദ്ദേഹമല്ല അവരുടെ നേതാവ്. ഇതരയും വലിയൊരു ഗുഡാലോചന നടത്തിയ ആളുകൾ എവിടെയാണ് കുഴപ്പം പറ്റിയതെന്ന് അന്വേഷിക്കാതിരിക്കുകയില്ല.”

“പക്ഷേ അത്തരം അന്വേഷണങ്ങൾക്കു ധാരാളം സമയം വേണ്ടി വരും. ഇനിയെന്തൊക്കെയാണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്ന് നിശ്ചയിക്കുവാനുള്ള സാവകാശം അതുവഴി നിലകൊണ്ടു ലഭിക്കും.”

“അതിന് സവാമി നമ്മളോടൊപ്പം വരുന്നിലല്ലോ’, ആനന്ദമയി അതിശയപൂർവ്വം പറഞ്ഞു.

പർവ്വതേശ്വരൻ തലയാട്ടി ‘ഇല്ല, അദ്ദേഹമോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുടുംബമോ നമ്മോടൊപ്പം കാശിയിലില്ലെന്ന വിവരം പരചരിപ്പിക്കണമെന്നാണ് അദ്ദേഹം നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളത്. അദ്ദേഹം പഞ്ചവടിയിൽതന്നെയാണെന്ന വിവരം പരസ്യമാക്കണം. ആകർമ്മം അദ്ദേഹത്തെ ലക്ഷ്യം വെച്ചായതിനാൽ അത് നമ്മളെ സംരക്ഷിക്കുമെന്നാണ് സവാമി വിശ്വസിക്കുന്നത്.

“അതിന്റെ അർത്ഥം ഇതുമാത്രമാണ്, ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു “ബൃഹസ്പതിയെ അദ്ദേഹം മുഖവിലയ്ക്കെടുക്കുന്നു. എന്ന് ഒരു തീരുമാനമെടുക്കുന്നതിനു മുമ്പായി കുറച്ചു കാര്യങ്ങൾ കൂടി അദ്ദേഹത്തിന് അറിയാനുണ്ട്.’

ആകാംക്ഷപൂർവ്വം കണ്ണുകളോടെ ആനന്ദമയി ഭർത്താവിനെ നോക്കി. യുദ്ധം അടുത്തു വരികയാണെന്ന് അവൾക്കു മനസ്സിലായി. ഒരുപക്ഷേ ഭാരതം കണ്ട് ഏറ്റവും വലിയ യുദ്ധം. ഒരുവേള മെലുഹയും ശിവനും വിരുദ്ധ ചേരികളിൽ അണിനിരക്കുവാനുള്ള എല്ലാ സാധ്യതകളുമുണ്ട്. ഏതു ഭാഗത്ത് അണിനിരക്കുവാനായിരിക്കും അവളുടെ ഭർത്താവ് തീരുമാനിക്കുക?

“എന്തൊക്കെ സംഭവിച്ചാലും’, പർവ്വതേശ്വരന്റെ മുഖം പിടിച്ചുകൊണ്ട് ആനന്ദമയി തുടർന്നു. “നമുക്ക് നിലകൊണ്ടിരിക്കുക.”

പർവ്വതേശ്വരൻ നിശ്ശബ്ദം തലയാട്ടി.

ശിവനും പരശുരാമനും നന്തിയും ഗോദാവരിയുടെ തീരത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു. ചിലലത്തിൽ നിന്ന് ഒരു പുക ആത്മീയ വലിച്ചെടുത്ത ശേഷം ശിവൻ ആലോചനയിലാണ്. ചങ്ങാതിമാർക്കുനേരെ തിരിഞ്ഞ് ഒന്ന് നെടുവീർപ്പിട്ട ശേഷം അവൻ ചോദിച്ചു. “താങ്കൾക്ക് അക്കാര്യം ഉറപ്പാണോ പരശുരാമ?”

“അതെ. പരമേശ്വരൻ, പരശുരാമൻ പരിവർത്തിതർ “ഈ ഭീമൻ ബ്രഹ്മപുത്രൻ നദിയുടെ ഉത്ഭവസ്ഥാനത്തേക്കുപോലും അങ്ങയെ കൊണ്ടുപോകാൻ എനിക്ക് കഴിയും. അവിടെ ബ്രഹ്മപുത്രൻ സാങ്ങ്ഗോ ആണ്. എന്ന് അപകടം പതിയിരിക്കുന്നത് ആ വഴി വൻ അപായ സാധ്യതയുള്ളതായതിനാൽ ഞാൻ ശുപാർശ ചെയ്യുകയില്ല.”

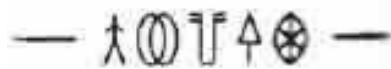
ശിവന്റെ മൗനം പരശുരാമനെ കൂടുതൽ അന്വേഷണത്തിനു പരേരിപ്പിച്ചു “എന്താണ് ആ നദിയെക്കുറിച്ച് ഇതരയ്ക്ക് അന്വേഷിക്കാൻ, സവാമി? ആ നദിയുടെ കാര്യത്തിൽ നാഗന്മാർ പുലർത്തിയ അസാധാരണമായ താല്പര്യവും അയാളുടെ മനസ്സിനെ മമിച്ചു. “ആദ്യം നാഗന്മാർ ഇപ്പോൾ അങ്ങയുടെ; എന്താണ് എല്ലാവരും ഇതിലിത്ര താല്പര്യം കാണിക്കുന്നത്?

“പരശുരാമൻ, അതായിരിക്കാം തിന്മയുടെ വാഹകൻ.”

നന്തി അതിശയത്തോടെ മുഖമുയർത്തി നോക്കി “തിബറ്റിൽ അങ്ങയുടെ വീടിനടുത്തുനിന്നല്ലേ സാങ്ങ്ബോ ആരംഭിക്കുന്നത്, പർഭോ?”

“അതെ. നന്തി, ശിവൻ പറഞ്ഞു. “ആദ്യം കണ്ടതിനേക്കാൾ അടുത്താണ് തിന്മ ഇപ്പോൾ നിലകൊള്ളുന്നതെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നു.”

നന്തി ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല. ശിവന്റെ അനുചര സംഘത്തെ ആകർഷിച്ച നാവികകപ്പലുകൾ മെലുഹയുടേതാണെന്ന് കാര്യം അറിയാവുന്ന ചുരുക്കം പേരിൽ ഒരാളായിരുന്നു അവൻ. താനെന്താണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്ന് അവനറിയാമായിരുന്നു. സ്വന്തം രാജ്യത്തിനൊപ്പം നിൽക്കണോ ശിവന്റെയൊപ്പം നില കൊള്ളണോ എന്ന് ചോദ്യമുയർന്നാൽ അവൻ ശിവന്റെയൊപ്പം നിൽക്കും. പക്ഷേ അത് അപ്പോഴും അവനെ വളരെയധികം വേദനിപ്പിച്ചു. മെലുഹ എന്ന് തന്റെ പരിയപ്പെട്ട മാതൃഭൂമിയെ ആകർഷിക്കുന്ന സൈന്യത്തിന്റെ ഭാഗമാകേണ്ടിവരുമെന്ന് അവനറിയാമായിരുന്നു. തന്നെ ഇങ്ങനെയൊരവസ്ഥയിൽ കൊണ്ടെത്തിച്ചതിന് അവൻ തന്റെ വിധിയെ വെരുത്തു.

“ഇതിനുപിന്നിലെ ബുദ്ധിഭ്രാന്തെ എങ്ങനെ കണ്ടെത്തണമെന്ന് എനിക്കറിയാം പർഭോ, ഗോരമൻ പറഞ്ഞു.

പർവ്വതേശ്വരന്റെ മുറിയിൽനിന്നും പുറത്തിറങ്ങിയ ഉടൻതന്നെ ശിവനെ നേരിൽ കാണുന്നതിനായി അവൻ അനുവാദം ചോദിച്ചിരുന്നു. നീലകണ്ഠനെ എതിർക്കുവാൻ തന്റെ പിതാവ് തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് കാര്യം അവനറിയാമായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് ഉടൻതന്നെ ശിവനോട് തന്റെ കൂറ് പരക്കിപ്പിടിക്കുന്നതാണ് ബുദ്ധിയെന്ന് അവനു തോന്നി. ശിവൻ പരാജയപ്പെടുമെന്ന് അവൻ കരുതുന്നുണ്ടായിരുന്നില്ല. രാജാക്കന്മാരുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ അവഗണിച്ചുകൊണ്ട് ജനങ്ങൾ നീലകണ്ഠനു പിന്നിൽ അണിനിരക്കും.

“എങ്ങനെ? ശിവൻ ചോദിച്ചു.

“എന്റെ അച്ഛൻ ഇങ്ങനെ വിശദമായൊരു പദ്ധതി രൂപപ്പെടുത്തുവാനുള്ള ശേഷിയിലല്ലെന്ന് അങ്ങ് സമ്മതിക്കുമല്ലോ. തന്റെ സ്വാർത്ഥമോഹങ്ങൾ സഫലമാക്കുവാനായി മറ്റെന്തെങ്കിലും ദുഷ്ടത നിറഞ്ഞ കൗശലങ്ങൾക്ക് അച്ഛൻ വിധേയനായിത്തീർന്നുവെന്നാണ് ഞാൻ പറയുന്നത്.”

അലോസരപ്പെട്ടതുപോലെ ശിവൻ അല്പം മുന്നോട് അങ്ങിരുന്നു “അയാൾക്ക് കൈകൂലി ലഭിച്ചുവെന്നാണോ നീ വിചാരിക്കുന്നത്? നിന്റെ അച്ഛൻ പണത്തിന്റെ യാതൊരാവശ്യവുമില്ല.”

“ജീവിതത്തേക്കാൾ മികച്ച കൈകൂലി വേറെ എന്തുണ്ട് പർഭോ? കുറച്ചുവർഷങ്ങൾക്കു മുമ്പ് അങ്ങ് എന്റെ അച്ഛനെ കണ്ടിരുന്നെങ്കിൽ ഇയാളെ ചുടലയിലേക്കെടുക്കാൻ പാകമായിട്ടുണ്ടെല്ലോ എന്ന് വിചാരിക്കുമായിരുന്നു. ഭോഗാസക്തിയും മദ്യാസക്തിയും അച്ഛന്റെ ശരീരത്തിൽ നാശം വിതച്ചു. പക്ഷേ ഇപ്പോൾ അച്ഛൻ മുമ്പത്തേക്കാളും ചെറുപ്പമായതു പോലെ എനിക്ക് തോന്നുന്നു.”

“സോമരസം?”

“എനിക്ക് ഒന്നെ തോന്നുന്നില്ല. മുമ്പും അദ്ദേഹം സോമരസം പരീക്ഷിച്ചു നോക്കിയിട്ടുണ്ട്. അത് ഫലം ചെയ്തില്ല. അതിലും മികച്ച മരുന്നുകൾ ആരോ അച്ഛൻ നൽകുന്നുണ്ട്. സാധാരണയായി ഒരു രാജാവിന് പോലും ലഭിക്കാത്ത ചില മരുന്നുകൾ.”

ശിവന്റെ കണ്ണുകൾ വിടർന്നു. ഒരു രാജാവിനേക്കാൾ ശക്തനും ജ്ഞാനിയുമായ ആൾ ആരായിരിക്കും?

“ഒരു മഹർഷി അദ്ദേഹത്തെ സഹായിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് നീ കരുതുന്നുണ്ടോ?”

ഭഗീരഥൻ തല കുലുക്കി “ഇല്ല, പ്ലേ. ഒരു മഹർഷി അച്ഛനെ നയിക്കുന്നുണ്ടെന്നാണ് തോന്നുന്നത്.”

“എങ്ങനെ ആ മഹർഷി ആരായിരിക്കും?”

“എനിക്ക് റിങ്ങ്സ് കൂടാ. പക്ഷേ ഞാൻ അയോദ്ധ്യയിൽ മടങ്ങിപ്പോകുന്നത്.....”

“അയോദ്ധ്യ?”

“ഗോദാവരീ തീരത്തിലെ ചില ഒരു കപ്പലും നമ്മളെ ആക്രമിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ പിന്നെ ഞാൻ അയോദ്ധ്യയിൽ പോകാതിരിക്കേണ്ടതിന്റെ കാരണമെന്താണ്? അത് സംഗ്രമമുണ്ടാകും. അതിലും പരധാനപ്പെട്ട കാര്യം, ഞാൻ അയോദ്ധ്യയിൽ ചെന്നാൽ മാതൃമേ യഥാർത്ഥ ബുദ്ധി കേന്ദ്രത്തെ മറ നീക്കി വെളിച്ചത്തേതിൽ കുവാൻ എനിക്ക് കഴിയും. എനിക്ക് പ്പോഴും പരവേശനമില്ലാത്ത ആ നഗരത്തിൽ അച്ഛന്റെ കടുത്ത എതിർപ്പുണ്ടായിട്ടുപോലും എനിക്ക് വേണ്ടി പരവർത്തിക്കുന്ന കണ്ണും കാതുമുണ്ട്.”

ഒരു നിമിഷം ശിവനത് പരിഗണിച്ചു. ആ ചിന്താധാരയുമായി അവൻ സമരസപ്പെട്ടു. ഇനി ദിലീപൻ ശിവനെതിരായുള്ള സഖ്യത്തിൽ അണി ചേരുവാൻ നിശ്ചയിച്ചാൽ ഭഗീരഥൻ ശിവനോടുള്ള തന്റെ കൂറ് തെളിയിക്കാൻ കൂടുതൽ ഉത്സാഹം കാണിക്കും.

ശിവൻ തലയാട്ടി “ശരി അയോദ്ധ്യയിലേക്ക് പോയ്ക്കോ.”

“പക്ഷേ ഒരു കാര്യം സ്വാമി. സമയമാകുമ്പോൾ അയോദ്ധ്യയോടും സുവദീപിനോടും അങ്ങ് അല്പം ദയവു കാണിക്കുമെന്ന് ഞാൻ പരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്.”

“ദയവോ?”

“ഞങ്ങളുടെ ഒരിക്കലും അമിതമായി സോമരസമുപയോഗിച്ചിട്ടില്ല. അപൂർവ്വമായി ചില ചന്ദ്രവംശി പർവ്വതകന്മാർ മാത്രമാണ് അതുപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളത്. മെലുഹൻമാരാണ് അത് ദുരുപയോഗം ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. അതാണ് തിന്മ ഉയർന്നുവരാൻ കാരണമായിത്തീർന്നത്. അതുകൊണ്ട് സോമരസമുപയോഗിക്കുന്നതിൽ വിലക്കേർപ്പെടുത്തുമ്പോൾ അത് ഏർപ്പെടുത്തേണ്ടത് മെലുഹയുടെ മേലായിരിക്കണം. ദൈവങ്ങളുടെ ഈ പാനീയത്തിന്റെ ഗുണം സുവദീപ അനുഭവിച്ചിട്ടില്ല. ഞങ്ങളെ അത് ഉപയോഗിക്കുവാൻ അനുവദിക്കുമെന്ന് ഞാൻ പരീക്ഷിക്കുന്നത്.”

“സോമരസം കുറച്ചുപയോഗിക്കുവാൻ നിങ്ങൾ തീരുമാനിച്ചില്ലല്ലോ

ഭഗീരഥാ', ശിവൻ പറഞ്ഞു" "അങ്ങനെ ചെയ്യുവാനുള്ള അവസരം നിങ്ങൾക്കു ലഭിച്ചിട്ടില്ല. അങ്ങനെയൊരവസരം ലഭിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ ആ സാഹചര്യം വ്യത്യസ്തമാകുമായിരുന്നു. എനിക്ക് കഠിനമായിരുന്ന അർത്ഥത്തെ നിനക്കു മറിയാം."

"പക്ഷേ മെലുഹ..."

"അതെ, മെലുഹ അത് കൂടുതൽ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് സ്വാഭാവികമായും അവർ അതിന്റെ ദുഷ്ഫലങ്ങൾ കൂടുതൽ അനുഭവിക്കേണ്ടിവരും. പക്ഷേ ഒരു കാര്യം ഞാൻ വ്യക്തമാക്കട്ടെ, സോമരസം തിന്മയാണെന്ന് ഞാൻ തീരുമാനിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെയൊരുതന്നെ അതുപയോഗിക്കുകയില്ല. ആരും."

ഭഗീരഥൻ നിശ്ശബ്ദനായി.

'കാര്യം വ്യക്തമായോ? ശിവൻ ചോദിച്ചു.

"തീർച്ചയായും സ്വാമി."

എളുപ്പമാർഗ്ഗം

അഞ്ച്

അഞ്ഞൂറു പേരടങ്ങുന്ന ആ സാർത്ഥവാഹകസംഘം പഞ്ചവടിയിൽനിന്ന് വടക്കോട്ടുള്ള പാതയിലൂടെ വാസുദേവന്മാരുടെ നഗരമായ ഉജ്ജയിനിയെ ലക്ഷ്യം വെച്ച് നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. നാഗസൈനികരും ബ്രഹ്മസൈനികരുമടങ്ങുന്ന പരമപരാഗത ശൈലിയിലുള്ള ഒരു സൈനി കഭളത്തിന്റെ നടുവിലായിരുന്നു. ശിവനും കുടുംബവും സഞ്ചരിച്ചിരുന്നത്. ശിവന്റെ സൈനികരിലാർക്കും തന്നെ ഈ വഴി പറഞ്ഞുകൊടുക്കുവാൻ കാളി ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടാണ് അവരിൽ ഒരാളെപ്പോലും ഈ യാത്രാസംഘത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്താതിരുന്നത്. എന്നാൽ നന്തിയും പരശുരാമനും സംഘത്തിലുണ്ടായിരുന്നു. സോമരസതെക്കുകുറിച്ച് വാസുദേവന്മാർ പറയുന്നത് വേണ്ടവിധം ഗ്രഹിച്ചെടുക്കുവാൻ വേണ്ടി ബൃഹസ്പതിയുടെ സഹായം ആവശ്യമായി വന്നാലോ എന്നു കരുതി അയാളെയും സംഘത്തിലുൾപ്പെടുത്തിയിരുന്നു.

ശിവൻ തന്റെ അന്വേഷണങ്ങളും ചോദ്യങ്ങളും നിരന്തരം ആവർത്തിച്ചതോടെ ബൃഹസ്പതിയും ശിവനും തമ്മിലുണ്ടായിരുന്ന ആ സഹോദരതൃപ്തമായ അടുപ്പം നഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നു.

പർവ്വതേശ്വരനും ആയുർവ്വതിയും ആനന്ദമയിയും ഭഗീരഥനും ശിവന്റെ ശരിക്കുള്ള അനുചരസംഘത്തോടൊപ്പം പഞ്ചവടിയിൽതന്നെ തുടർന്നു. ആഴ്ചകൾ കഴിഞ്ഞാൽ അവർ ബംഗ് വഴി ദണ്ഡകാരണ്യത്തിലൂടെ കാശിയിലേക്കു പോകും. ബ്രഹ്മവരെ അവർക്ക് വഴി കാണിച്ചുകൊടുക്കുവാൻ വിശ്വഭയ്മനൻ അവർക്കൊപ്പമുണ്ടാകും.

“ഗണേശാ, ഉജ്ജയിനി പഞ്ചവടിയിലേക്കും മെലുഹയെക്കുറിച്ചിലാണോ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്? അതോ നമ്മൾ മറ്റൊരു വഴിയിലൂടെ പോകണോ? കാടിനു നടുവിലുള്ള പാതയിലൂടെ നീങ്ങുന്നതിനിടയിൽ കുതിരയെ തൊഴിച്ച് മുന്നോട്ടോടിച്ചുകൊണ്ട് ശിവൻ ചോദിച്ചു. ആ പാതയ്ക്കകകിരുവ ശവുമായി രണ്ടു വേലികളുണ്ടായിരുന്നു. അതിന്റെ ഉൾഭാഗം ഒട്ടും ഉപദ്രവകരമല്ലാത്ത നാഗവല്ല്വി കുറ്റിച്ചെടികൾ കൊണ്ടുള്ളതായിരുന്നുവെങ്കിൽ പുറംഭാഗം വിഷാംശമുള്ള കുറ്റിച്ചെടികളും പടർപ്പുകളും നിറഞ്ഞതായിരുന്നു. വന്യമൃഗങ്ങൾ ആ പാതയിലേക്ക് കടന്നുവരുന്നത് തടയുന്നതിനായിരുന്നു അത്.

“ബാബാ, യഥാർത്ഥത്തിൽ ഉജ്ജയിനി സ്വദീപിലേക്കുള്ള വഴിയിലാണ് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്. വടക്കു കിഴക്കു ഭാഗത്ത്. മെലുഹ വടക്കു പടിഞ്ഞാറു ഭാഗത്താണ്.”

വർഗ്ഗ വരണ്ടുപോയ സരസ്വതി നദീതീരത്തെ മെലുഹയെക്കുറിച്ചും മൈകയെക്കുറിച്ചുമുള്ള ഓർമ്മകൾ സതിയുടെ മനസ്സിലേക്ക് കടന്നുവന്നു. പിറവിയുടെ മെലുഹൻ നഗരമെന്നറിയപ്പെടുന്ന മൈക നദീതീരത്ത് അത്ഭുത അകലെയല്ലായിരുന്നു. ‘നദീതീരം നദി നീങ്ങിയുടെ ഒരു പരധാന

ജലമാർഗ്ഗമാണോ? അതിലൂടെ പടിഞ്ഞാട്സു പോയാൽ മെലുഹയിലും കിഴക്കോട്സു സഞ്ചരിച്ചാൽ ഉജ്ജയിനിയിലും സുവദീപിലുമെത്തിച്ചേരുമോ?

“അതെ അമ്മേ, ഗണേശൻ പർതിവചിച്ചു.

ശിവൻ മകനെ നോക്കി “നീ എപ്പോഴെങ്കിലും മൈകയിൽ പോയിട്ടുണ്ടോ? ഉപേക്ഷിക്പ്പെട്സ് നാഗക്കുണ്ണുങ്ങളെ എങ്ങനെയാണ് മറുത്തുവർ ദത്തുകുന്ന്നത്?

“നാഗന്മാരോട് വിവേചനം കാണിക്കാത്ത ഒരു സ്ഥലമാണ് മൈക, ബാബാ, ശരീരത്തിൽ അർബുദം മൂലമുള്ള വൈകല്യങ്ങൾ വളർന്ന് നാഗക്കുണ്ണുങ്ങൾ വേദനകൊണ്ട് നിലവിളിക്കുന്നത് ദൃശ്യം അധികാരികളുടെ ഹൃദയം ദുർവീകരിച്ചിരിക്കാം. കുടികൾ ജനിച്ച് വളരെ പരധാനപ്പെട്സ് ആയത് ഒരു മാസം അവരെ സംരക്ഷിക്കുവാൻ വേണ്ട നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളുവാൻ മൈകയുടെ അധികാരി വ്യക്തിപരമായി രംഗത്തിറങ്ങും. മാസന്തോറും നാഗന്മാരുടെ ഒരു കപ്പൽ നർമ്മദയിലൂടെ സഞ്ചരിച്ച പാതിരാത്രിയിൽ മൈയിലടുക്കും. ആ മാസം ജനിച്ച് കുണ്ണുങ്ങളെ മൈകയിലെ കുണ്ണുങ്ങളുടെ രേഖകൾ സൂക്ഷിക്കുവാൻ ചുമതലപ്പെട്സ് അധികാരി ഞങ്ങൾക്കു കൈമാറും. നാഗന്മാരല്ലാത്ത ചില മാതാപിതാക്കൾ കുണ്ണുങ്ങളോടൊപ്പം പഞ്ചവടിയിലേക്കു പോരും.”

“മൈകയുടെ അധികാരികൾ അവരെ തടയാറില്ലേ?

“യഥാർത്ഥത്തിൽ മെലുഹാ നിയമത്തിലെ പർമാണങ്ങൾ പറയുന്നത് മാതാപിതാക്കളും നാഗക്കുണ്ണുങ്ങൾക്കൊപ്പം പഞ്ചവടിയിലേക്കു വരണമെന്നാണ്. അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതുവഴി അവർ നിയമം അനുസരിക്കുകയാണ്. എന്ന്നാൽ മറു ചിലർ അതുചെയ്യാൻ വിസമ്മതിക്കുന്നു. കുടികളെ ഉപേക്ഷിച്ച് അവർ മെലുഹയിലെ സുഖ സൗകര്യങ്ങളിലേക്ക് മടങ്ങുന്നു. അത്തരം ഘടങ്ങളിൽ കുടികളെ മാത്രം കൈമാറും. മൈകയുടെ അധികാരി ഈ നിയമലംഘനം കണ്ടില്ലെന്നു നടിക്കും.”

സതി തലയാട്ടി. നൂറുവർഷത്തിലേറെ അവൾ മൈകയിൽ താമസിച്ച് പാടിട്ടുണ്ട്. അതിൽ കുറച്ചുകാലം ശിശുവായിട്ടാണ് അവിടെ താമസിച്ചത്. അന്നവൾക്ക് ഈ വക കാര്യങ്ങളൊന്നും അറിഞ്ഞുകൂടായിരുന്നില്ല. തന്റെ സത്യനിഷ്ഠമായ രാജ്യത്തേക്കുറിച്ച് പുതിയ ചില കാര്യങ്ങൾ കണ്ടെത്തുന്നതുപോലെയായിരുന്നു അവളുടെ ഭാവം. അവളുടെ പിതാവു മാതൃമല അപ്രകാരം നിയമം ലംഘിച്ചത്. കുടികളോടും ശരീരമദേവന്റെ നിയമങ്ങളോടുമുള്ള പർതിബദ്ധതയേക്കാൾ മെലുഹയിലെ സുഖസൗകര്യം ഞങ്ങളെയാണ് പല മെലുഹന്മാരും വിലമതിച്ചത്.

മുന്നോട്സു നോക്കിയപ്പോൾ വിശാലമായ ആ ചതുപ്പിൽ വലിയൊരു കപ്പൽ നെക്കൂരമിടിയിരിക്കുന്നത് ശിവൻ കണ്ടു. തിങ്ങിപ്പിളർന്ന ഉപവനം ആ ചതുപ്പിലെ ജലത്തെ അല്പമകലെയായി തടഞ്ഞ് നിർത്തിയിരുന്നു. ബർഗയിൽ ഒഴുകി നടന്നിരുന്ന സുന്ദരീവൃക്ഷങ്ങളെ കണ്ടിരുന്ന ശിവൻ ഈ വൃക്ഷങ്ങൾക്കും ഒഴുകി നടക്കാൻ പാകത്തിലുള്ള വേരുകളുണ്ടായിരിക്കുമെന്ന് വിചാരിച്ചു. മുന്നിലെ വഴി വ്യക്തമായിരുന്നു “നിങ്ങളുടെ രഹസ്യപൊയ്കയിൽ എത്തിച്ചേർന്നിരിക്കുന്നുവെന്ന് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. ആ വനത്തിനപ്പുറം നദിയാണെന്നാണ് എന്റെ ഊഹം.”

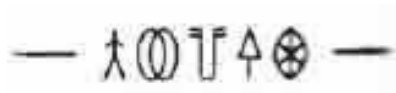
“ആ മുളങ്ക്കുടത്തിനപ്പുറം വലിയൊരു നദിയാണ് ബാബ്, ഗണേശൻ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ അത് നർമ്മദയല്ല. അത് തപിനദിയാണ്. നമുക്കാ നദി കുറുകെ

കടക്കണം. പിന്നെ കുറച്ചു ദിവസം കൂടി യാത്ര ചെയ്താൽ നമുൾ നർമ്മദയിലെത്തിച്ചേരും.”

ശിവൻ പുഞ്ചിരിച്ചു. “മഹാനായ ദൈവം ഈ രാജ്യത്തെ നിരവധി നദികൾകൊണ്ട് അനുഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു. ഭാരതത്തിൽ ഒരിക്കലും ജലക്ഷാമമുണ്ടാകില്ല.”

“സരസ്വതി നദിയെ ദുരുപയോഗം ചെയ്തതുപോലെ ചെയ്യാതിരുന്ന് മാത്രം.”

ഗണേശന്റെ അഭിപ്രായത്തോട് നിശ്ശബ്ദമായി യോജിച്ചുകൊണ്ട് ശിവൻ തലയാട്തി.

ഭൃഗു ആ കത്ത് പൊട്ടിച്ച്. അയാൾ പരതീക്ഷിച്ച പോലെത്തന്നെയായിരുന്നു അത്. വായുപുത്രൻമാർ അയാളെ സഭയിൽനിന്നു പുറത്താക്കിയിരിക്കുന്നു.

മഹർഷി ഭൃഗു,

കരചാപയിൽവെച്ച് ഒരു കുടും കപ്പലുകളിൽ താങ്കൾ ദിവ്യാസ്തരങ്ങൾ കയറിവിട്ട വിവരം ഞങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധയിൽ പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഗവേഷണത്തിനായി താങ്കൾക്കു നൽകിയിരുന്ന വസ്തുക്കളുപയോഗിച്ച് താങ്കളാണത് നിർമ്മിച്ചതെന്ന് സങ്കടകരമായ കാര്യം അന്വേഷണത്തിനൊടുവിൽ വെളി പ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ ദേവനായ രുദ്രഭഗവാൻ വളരെ കർശനമായി നിരോധിച്ച ആയുധങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കാൻ പാടില്ലാത്തതാണെന്നതിനാൽ അവ അനധികൃതമായി കടത്തിക്കൊണ്ടുപോയ പരവൃത്തി ശിക്ഷിക്കപ്പെടാതിരിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല. അതിനാൽ താങ്കളിനി പരിഹയിൽ പരവേശിക്കുന്നതോ വായുപുത്രൻമാരുമായി ആശയവിനിമയം നടത്തുന്നതോ ഇതിനാൽ വിലക്കിയിരിക്കുന്നു. വായുപുത്രൻമാർ രുദ്രഭഗവാൻ മുഖ്പാകെ നടത്തുന്ന ശപഥം താങ്കൾ അംഗീകരിക്കുമെന്ന് ഞങ്ങൾ കരുതുന്നു. ദിവ്യാസ്തരങ്ങൾ ഒരിക്കലും ഉപയോഗിക്കില്ല എന്ന് ശപഥം. താങ്കൾ ഉടൻതന്നെ ആ ദിവ്യാസ്തരങ്ങൾ വായുപുത്രൻമാരുടെ സുരക്ഷാ സമിതി മുഖ്പാകെ സമർപ്പിക്കുമെന്ന് വായുപുത്രൻമാരുടെ സഭ പരതീക്ഷിക്കുന്നത്.

സഭയുടെ മേധാവിയായ മിത്രനാണ് ആ ലിഖിതത്തിൽ ഒപ്പു വെച്ചിരുന്നത്. അതാണ് ഭൃഗുവിനെ അഭ്യുതപ്പെടുത്തിയത്. ഉത്തരവുകളിൽ മിത്രൻ ഒപ്പുവെക്കുന്നത് അപൂർവ്വമായിരുന്നു. സഭയിലെ ആറ് അംഗങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലുമൊരാളാണ് സാധാരണയായി അതിൽ ഒപ്പിടാറുള്ളത്. അമർത്ത്യസ്പന്ദ എന്ന് അവർ അറിയപ്പെട്ടിരുന്നത്. വായുപുത്രൻമാർ ഈ പരശ്നം വളരെ ഗൗരവമായി എടുത്തിരിക്കുന്നു എന്ന് വ്യക്തം.

എന്നാൽ താൻ നിയമം ലംഘിച്ചിട്ടില്ലെന്നാണ് ഭൃഗു വിശ്വസിച്ചിരുന്നത്. സ്വയം അവരോധിതനായ ഈ ആശിമാറാട്കാരനെതിരെ നടപടിയെടുക്കാതെ നീലകണ്ഠൻ എന്ന് പരസ്ഥാനത്തെ പരിഹസിക്കുകയാണ് വായുപുത്രൻമാർ ചെയ്യുന്നതെന്ന് ഭൃഗു അവർക്ക് എഴുതിയിരുന്നു. പക്ഷേ കഷ്ടമെന്നല്ലാതെ എന്തുപറയാൻ. വായുപുത്രൻമാർ അക്കാര്യത്തിൽ ഒരു

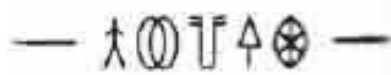
നടപടിയുമെടുത്തില്ല. അതേസമയം താൻ എങ്ങനെയാണ് ഗവേഷണത്തിനുള്ള വസ്തുക്കൾ ദുരുപയോഗം ചെയ്തതെന്ന് അവർ കണ്ടെത്തിയിരിക്കുന്നു. വൈരുദ്ധ്യമെന്ന് പറയട്ടെ അയാൾ അങ്ങനെ ചെയ്തിട്ടില്ല. ആ സാധനങ്ങൾ ദുരുപയോഗം ചെയ്യുന്നതിനെക്കുറിച്ച് ചോർത്തപ്പോഴുണ്ടായ മനസ്സാക്ഷികുത്തിനെ മറികടന്നപ്പോൾ പോലും താൻ ആവശ്യമുള്ള ദിവ്യാസ്തർങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ചിട്ടില്ലെന്ന് ഭൃഗുവിനറിയാമായിരുന്നു. വർഷങ്ങളായി തന്നെത്താൻ ശേഖരിച്ച സാധനങ്ങളുപയോഗിച്ചാണ് ഇതരയധികം ആയുധങ്ങൾ അയാൾ നിർമ്മിച്ചു കൂടിയത്. അതുകൊണ്ടായിരിക്കാം വായുപുതൻമാരുടെ കൈവശമുള്ള ആയുധങ്ങളുടെ ഉഗ്രശേഷി അവയ്ക്കില്ലാതിരുന്നത്. അവർക്ക് ആയുധ നിർമ്മാണത്തിന് വലിയൊരു പരീക്ഷണശാലയുണ്ടായിരുന്നപ്പോൾ ഭൃഗു ഒറ്റയ്ക്കാണ് ആ ആയുധങ്ങളെല്ലാം നിർമ്മിച്ചത്.

ഭൃഗു നെടുവീർപ്പിട്തു. താൻ നിർമ്മിച്ചെടുത്ത ആയുധങ്ങളെല്ലാം അയാൾ ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു. അവരുടെ ലക്ഷ്യം നടപ്പായോ എന്ന് മാത്രമായിരുന്നു ആകെ അവശേഷിച്ചിരുന്ന നിഗൂഢത; അതായത് നീലകണ്ഠൻറെ വധം എന്ന് ലക്ഷ്യം. ദക്ഷനോട് സംസാരിക്കുകയെന്ന് യാതൊരു ഫലവുമില്ലാത്ത വ്യായാമമാണ്. മകളുമായുള്ള ബന്ധം തകർന്നതോടെ അയാൾ ആകെ തളർന്നതുപോലെ കാണപ്പെടും. കാര്യങ്ങളുടെ നിജസ്ഥിതി അന്വേഷിച്ചറിയുന്നതിനായി ദിലീപൻറെ സൈന്യ ത്തിൽനിന്ന് തെരഞ്ഞെടുത്ത ഒരു സംഘത്തെ ഭൃഗു ഒരു കപ്പലിൽ ഗോദാവരീ തീരത്തേക്കയച്ചിരുന്നു. എന്ന് അവിടെ എന്താണ് സംഭവിച്ചതെന്ന് നറിയാൻ ഇനിയും മാസങ്ങൾ വേണ്ടിവരും.

“വേറെയെന്തെങ്കിലും ആവശ്യമുണ്ടോ, പർഭോ? പരിചാരിക ചോദിച്ചു.

അലക്ഷ്യമായ ആംഗ്യത്തോടെ ഭൃഗു അവളെ പറഞ്ഞയച്ചു. ഒരു പക്ഷേ ആ ദൗത്യം നിർവ്വഹിച്ചു കാണും. നീലകണ്ഠൻ അവസാനിച്ചു കാണും. അതേസമയം ഭൃഗുവിന്റെ കപ്പലുകളുടെ ദൗത്യം പരാജയപ്പെടാനുള്ള സാധ്യതയുമുണ്ടായിരുന്നു. ഒരുപക്ഷേ നാഗന്മാരുടെ പരേരണയ്ക്കുവഴങ്ങി നീലകണ്ഠൻ ജനങ്ങളെ സോമരസത്തിനെതിരായി അണി നിരത്തിയാൽ അത് ഏറ്റെടുക്കാനാവാതെയായിരിക്കും. ശിവൻറെ സംഘത്തെ ആക്രമിക്കുവാനായി ഭൃഗു ആയച്ച അഞ്ചു കപ്പലുകളെക്കുറിച്ച് വിവരം ലഭിക്കാതെ യാതൊന്നും തീരുമാനിക്കാൻ കഴിയില്ല. ഇപ്പോൾ ദേവഗിരിയിൽ താമസിക്കുവാൻ അയാൾക്ക് ഒട്ടും ഇഷ്ടമില്ലായിരുന്നുവെങ്കിലും കുറച്ചുകാലം കൂടി കാത്തിരിക്കുകയല്ലാതെ വേറെ നിവൃത്തിയില്ലായിരുന്നു. സോമരസം സുരക്ഷിതമായിരിക്കുന്നതുവരെ അയാൾ അവിടെ താമസിച്ച് മതിയാവൂ. ഭാരതത്തിന്റെ ഭാവി അപകടത്തിലാണെന്ന് അയാൾ വിശ്വസിച്ചു.

ശക്തിയോടെ ശ്വാസം ഉള്ളിലേക്കു വലിച്ച ശേഷം ഭൃഗു ധ്യാനനിരതമായ സമാധിയിലേക്കു മടങ്ങി.

തപി നദി മുറിച്ച് കടന്നശേഷം ശിവൻറെ യാത്രാസംഘം കരപർദേശം ദ്രുതഗതിയിൽ പിന്നിട്തു. അവരിപ്പോൾ മറ്റൊരു ചതുപ്പിന്റെ കരയിൽ വിശ്രമിക്കുകയായിരുന്നു. നാഗന്മാർ കപ്പലിൽ യാത്രയ്ക്കുവേണ്ട

തയ്യാറെടുപ്പുകൾ നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു. തടാകത്തിനു കാവൽ നിന്നിരുന്ന ഒഴുകുന്ന കുറ്റിക്കാടുകൾക്കപ്പുറം മനുഭഗവാൻ നിശ്ചയിച്ച സപ്തസിന്ധുവിന്റെ, ഏഴു നദികളുടെ നാടിന്റെ അതിർത്തിയിലൂടെ മഹാനദിയായ നർമ്മദ ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

“ഇനിയെന്താ ദൂരമുണ്ട് ചേട്സാ?”

“ഇനി അത്ഭുത ദൂരമില്ല കാർത്തികേയ. കുറച്ച് ആഴ്ചകൾ മതി”, ഗണേശൻ മറുപടി പറഞ്ഞ് “നമ്മൾ നർമ്മദയിലൂടെ കുറച്ചു ദിവസം യാത്ര ചെയ്യും. പിന്നെ വിന്ധ്യപർവ്വത നിരകളിലൂടെ കുറച്ചു ദിവസം സഞ്ചരിച്ചാൽ നമ്മൾ ചംബൽ നദി തീരത്തേത്തിച്ചേരും. ചംബൽ കഴിഞ്ഞാൽ നമ്മൾ ഉജ്ജയിനിയിലെത്തിച്ചേരും.”

പാറകൾക്കു മുകളിലേക്ക് നാവികന്മാർ കപ്പലിലേക്കു കയറാനുള്ള പലകകൾ വലിച്ചടുപ്പിക്കുന്നത് സതി നോക്കിനിന്നു.

തന്റെ കുതിര സതിയുടെ കുതിരയുടെ ഒപ്പമെത്തുവാനായി കൃതിക അതിനെ ഒന്നു തടടി “റാണി കാളിയും കൂടി നമ്മളോടൊപ്പമുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ നന്നായിരുന്നു.”

സതി കൃതികയെ നോക്കി “എനിக்கும் തോന്നി. പക്ഷേ അവളൊരു റാണിയല്ലേ. പഞ്ചവടിയിൽ അവൾക്ക് നിരവധി ചുമതലകൾ നിറവേറാനുണ്ട്.”

കപ്പലിലേക്കു കയറുവാനുള്ള പലക പാറയിൽ വന്ന് തടിയതിന്റെ കനത്ത ശബ്ദത്തിൽ അവരുടെ തുടർന്നുള്ള സംഭാഷണം മുറിഞ്ഞ് പോയി.

ഉച്ചതിരിഞ്ഞ് പേൾ പർവ്വതേശ്വരനും ആനന്ദമയിയും ഭഗീരഥനും ആയുർവ്വതിയും ആഹാരം കഴിക്കാനിരുന്നു. ദണ്ഡകാരണ്യത്തിൽ നിന്ന് പഞ്ചവടിയിലേക്കുള്ള പാതയിലുണ്ടായിരുന്ന അഞ്ച് വെളിപ്രദേശങ്ങളിൽ ആദ്യത്തേതിലേക്ക് പരവേശിച്ചിരുന്നു അവർ. അവിടെനിന്നുള്ള വഴി ബർഗയിലെ മധുമതി നദിയിലുള്ള ചതുപ്പിലേക്കാണ് നീങ്ങുകയെന്നിരുന്നത്. ഒരുവർഷം മുമ്പ് ശിവനെ അനുഗമിച്ചിരുന്ന 1600 ഭക്തമാർക്കൊപ്പം കാശിയിലേക്കുള്ള യാത്രയിലായിരുന്നു അവർ. കാശിയിൽ അവർ ശിവനെ കാത്ത് നിൽക്കുവാനായിരുന്നു ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നത്.

ആ അഞ്ച് വഴികളിലേക്ക് ഭഗീരഥൻ അദ്ഭുതത്തോടെ നോക്കി. അതിൽ ശരിയായ പാത ഒന്നുമാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ശേഷിച്ച വഴികളിലൂടെ അതിർത്തിയിലുള്ള കയറുന്നവർ മരണത്തിലെത്തിച്ചേരും. “സുരക്ഷിതത്വത്തെക്കുറിച്ച് നാഗന്മാർ പിടിവാശിയുളളവരാണ്. അവർക്കൊരു ഒഴിയാധാരമില്ല.”

ആനന്ദമയി തല ഉയർത്തിനോക്കി “അതിനവരെ കുറ്റം പറയാൻ പറ്റുമോ? ഗോദാവരീ തീരത്തുവെച്ച് ആ കപ്പലുകൾ നമ്മെ ആക്രമിച്ചപ്പോൾ അവരുടെ ആ സമീപനമാണ് നമ്മളെ രക്ഷിച്ചത്.”

‘സത്യം’ ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞ് “നാഗന്മാർ നല്ല സഖ്യകക്ഷികളാവും. കാരണമെന്തോ ആകട്ടെ, നാഗന്മാർക്കു ശിവനോടുള്ള കൂറിന്റെ കാര്യത്തിൽ യാതൊരു സംശയവും വേണ്ട. സത്യം നമ്മുടെ മുന്നിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്ന നിമിഷം,

ലളിതമായ ഒരു ചോദ്യത്തിന് എല്ലാവരും മറുപടി പറയേണ്ടിവരും: നീലകണ്ഠനുവേണ്ടി അവർ ഈ ലോകത്തോട് പോരാടുമോ? ഞാനത് ചെയ്യുമെന്ന് എനിക്കറിയാം.

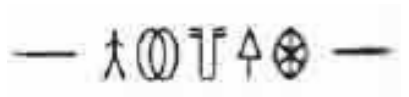
പർവ്വതേശ്വരനെ നോക്കിയപ്പോൾ ആനന്ദമയിയുടെ കണ്ണുകൾ പരകാശിച്ഛ. പിന്നെ ഭഗീരഥനെ നോക്കി അവൾ ശകാരിച്ഛ. “കേഷണം കഴിക്, അനിയാ...”

പീഡിപ്പിക്കപ്പെട്സവന്റെ ഭാവത്തിൽ പർവ്വതേശ്വരൻ ആനന്ദമയിയെ നോക്കി “പരമാത്മാവ് എന്നോട് അത്ഭയക് അലിവില്ലാതെ പെരുമാറുമെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നില്ല. ജീവിച്ഛിരികുന്ന ഈശ്വരനുവേണ്ടി ഒരു നൂറ്റാണ്ട് ഈശ്വരൻ എന്ന് കാത്തിരുത്തരുതായിരുന്നു. രാജ്യംവേണോ നീലകണ്ഠൻ വേണോ എന്ന് പരതിസന്ധി ഘട്സത്തിൽ ചെന്ന്പെടുവാൻ ദൈവമെന്ന് നിർബ്ബന്ധിക്കരുതായിരുന്നു. നീലകണ്ഠൻ സ്വാമിയും മെലുഹയും എതിർചേരികളിൽ നിലകൊള്ളുവാതിരികുവാന്മുള്ള ഒരു പോംവഴി ഈശ്വരൻ കണ്ടുപിടിക്കട്ടെ.”

അദ്ദേഹം സ്വയമതു വിശ്വസിക്കുന്നില്ലെന്ന് പർവ്വതേശ്വരന്റെ പുഞ്ചിരി ആനന്ദമയിയോടു പറഞ്ഞു. അവൾ ഭർത്താവിന്റെ ചുമലിൽ പതുക്കെ ഒന്ന് തൊട്.

ഭഗീരഥൻ തന്റെ പാതർത്തിലുണ്ടായിരുന്ന റാട്സി അശ്ശരഭ്യമായി തിരുപ്പിടിച്ഛ കളിച്ഛ. പർവ്വതേശ്വരന്റെ കാര്യം ഉറപ്പിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്ന് വിശ്വസിക്കാൻ തുടങ്ങിയിരുന്നു ഭഗീരഥൻ. നീലകണ്ഠന്റെ സൈന്യത്തിന് അത് വലിയൊരു നഷ്ടമായിത്തീരും. പർവ്വതേശ്വരന്റെ തന്ത്രപരമായ സിദ്ധികൾക് ഒരു യുദ്ധത്തിലെ ജയ പരാജയങ്ങളെ മാറ്റിമറികുവാൻ സാധിക്കും.

ആയുർവ്വതി പർവ്വതേശ്വരനെ സഹതാപത്തോടെ നോക്കി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സംഘർഷം അവൾക് മനസ്സിലാക്കുവാൻ സാധിച്ഛ. എന്ന് അവളുടെ മനസ്സിൽ കൃത്യമായ ഒരു തീരുമാനം ഉരുത്തിരിഞ്ഞിരുന്നു. മെലുഹയെ അവമതിക്കുന്ന ഒരു ഹീനകൃത്യമാണ് ചക്രവർത്തി ചെയ്തത്. ജീവിതകാലം മുഴുവൻ അവൾ സ്നേഹിക്കുകയും ആരാധിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്ന രാജ്യമല്ല ഇന്ന്തെ മെലുഹ. ദക്ഷന്റെ ഭരണത്തിൻകീഴിൽ മെലുഹ ഇപ്പോൾ നിലം പതിച്ഛിരികുന്ന അസാൻമാർഗ്ഗികമായ അവസ്ഥ ശരീരമദേവൻ ഒരിക്കലും അംഗീകരിക്കുകയില്ല. അവളുടെ മുന്നിലുള്ള മാർഗ്ഗം വ്യക്തമായിരുന്നു. മെലുഹയും ശിവനുമായൊരു യുദ്ധമുണ്ടായാൽ അവൾ നീലകണ്ഠനൊപ്പം നിൽക്കും. കാരണം, അവൻ മെലുഹയെ നേർവഴിക്കു നയിക്കാൻ കഴിയും.

ചംബൽ നദിയുടെ തീരത്തോടടുത്താണ് നാഗന്മാരുടെ കപ്പൽ നങ്ക്കൂരമിട്. ശിവനും സതിയും ഗണേശനും കാർത്തികേയനും ചരടുകൊണ്ട് കെട്സിയുണ്ടാക്കിയ ഗോവണി മാർഗ്ഗം കപ്പലിന്റെ നങ്ക്കൂരത്തിൽ കെട്സിയിരുന്ന വലിയൊരു തോണിയിലേക്കിറങ്ങി. ബൃഹസ്പതിയും നന്തിയും പരശുരാമനും പത്ത് നാഗാസൈനികർകൊപ്പം അവരെ പിന്തുടർന്നു.

എല്ലാവരും തോണിയിലേക്കിറങ്ങിക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവർ കരലക്ഷ്യ

മാക്കി തുഴയുവാൻ തുടങ്ങി. വാസുദേവൻമാർക്ക് നാഗൻമാരേക്കാൾ രഹസ്യസ്വഭാവമുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ ആ നദികളുടെ സമീപം മനുഷ്യവാസ ലക്ഷണങ്ങളെന്തെങ്കിലും കാണുമെന്ന് ശിവൻ പരതിഷ്ഠിച്ചിരുന്നില്ല.

നദീതീരത്ത് തൊട്കു തൊട്കിലെ എന്ന് മട്കിൽ പച്ഛപ്പിന്റെ ഒരു കനൽ മത്തിൽ അവരുടെ മുൻനിലുള്ള കാഴ്ചയെ മറച്ചു. ചമ്പലിലെ സുമ്മയമായ ജലപരപ്പിൽ പരന്നുകിടന്നിരുന്ന കളകൾ തോണി തുഴയുന്ന് കനൽ അഭ്യവാനമാക്കിത്തീർത്തു. വലിയ രണ്ട് പനമരങ്ങൾക്കിടയിലുള്ള വെളിപ്രദേശത്തേക്ക് ഗണേശൻ തോണി തുഴയ്ക്കു. ആ സ്ഥലത്തിന് അസ്വഭാവികമായ സവിശേഷതയുള്ളതായി ശിവനു തോന്നി. പക്ഷേ വിരലുകൊണ്ട് അതിലൊന്നു തൊടുവാൻ അവനു സാധിച്ചില്ല. ആ വെളിപ്രദേശത്തിനു നേർക്ക് ഉറുനോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്ന കാർത്തികേയനുനേരെ അവൻ തിരിഞ്ഞു.

“അച്ഛാ ആ തുറസ്സിനു പുറകിലുള്ള മരങ്ങളെ നോക്കൂ”, കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു “അച്ഛൻ അതു കാണുവാൻ എന്റെ നിലയിലേക്ക് കുനിഞ്ഞു നിൽക്കേണ്ടിവരും.”

ശിവൻ കുനിഞ്ഞപ്പോൾ ആ രൂപം വ്യക്തമായി. ആ വെളിപ്രദേശത്തിനു പുറകിലുള്ള മരക്കൂടം അസ്വഭാവികമായ രീതിയിൽ ചേർന്നു നിൽക്കുന്നവയായിരുന്നു. അതിനുചുറ്റുമുള്ള മരങ്ങളെല്ലാംതന്നെ യാതൊരു നിയന്ത്രണവുമില്ലാത്ത രീതിയിലാണ് വളർന്നിരുന്നത്. കൂടുതൽ അകലേക്ക് നോക്കുന്നതോരും തുല്യ അകലത്തിൽ നിന്നിരുന്ന അവ അകലെ ഉയരമുള്ള ഒരു സ്ഥലത്ത് വളർന്നു നിൽക്കുകയാണെന്നു തോന്നും. ആ പ്രദേശം പടിപടിയായി ഉയർന്നു നിൽക്കുന്നതുകൊണ്ടായിരുന്നു അത്. യഥാർത്ഥത്തിൽ അതൊരു കുന്തിൻ ചെരിവായിരുന്നില്ല. ആ തുറസ്സിനു പുറകിലെ വൃക്ഷങ്ങളിൽ ഭൂരിഭാഗവും ഗുൽമോഹരുകളായിരുന്നു. ചുവന്ന നിറത്തിലുള്ള അവയുടെ പൂക്കൾ കണ്ഠാൽ തീജ്വാലകളാണെന്നു തോന്നും. ഒരു മായക്കാഴ്ച കണ്ടതുപോലെ ആ കാഴ്ച കണ്ടപ്പോൾ ശിവൻ കണ്ടൊന്നു ചിമ്മി. അവൻ പൊട്ടുന്നനെ എഴുന്നേറ്റു നിന്നപ്പോൾ തോണി ഇളകിയാടി. സതിയും ഗണേശനും ശിവനെ വീഴാതെ പിടിച്ഛു നിർത്തുവാൻ കൈ നീട്ടി. ആ രണ്ട് പനമരങ്ങൾക്കുമിടയിൽ കർമ്മമൊപ്പിച്ഛ വളർത്തിയതുപോലെയായിരുന്നു ഗുൽമോഹർ മരങ്ങളുടെ നില. ശരിക്കും ഒരു അഗ്നിജ്വാലയുടെ ആകൃതി, ശിവൻ ആ സവിശേഷ രൂപം തിരിച്ഛറിഞ്ഞു.

“ഹർവാശി”, ശിവൻ മന്ത്രിച്ഛ.

“അച്ഛാ, അങ്ങേക്ക് ആ വാക്ക് എങ്ങനെ അറിയാം? ഗണേശൻ അത്ഭുതത്തോടെ ചോദിച്ചു.

ശിവൻ ഗണേശനേയും ഗുൽമോഹർ മരങ്ങളേയും മാറിമാറി നോക്കി. ആ മായക്കാഴ്ച ഇപ്പോൾ അപ്രത്യക്ഷമായിരിക്കുന്നു. ശിവൻ താഴെയിരുന്നുകൊണ്ട് ഗണേശനെ നോക്കി “നിനക്കെങ്ങനെയാണ് ആ വാക്ക് പരിച്ഛ?”

“അതൊരു വായുപുത്രി പദമാണ്. രുദ്രഭഗവാന്റെ സ്തന്ത്രൈ ശക്തിയെയാണ് പരതിനിധാനം ചെയ്യുന്നത്. ശരിയായ കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യാൻ അത് നമ്മെ സഹായിക്കുന്നു. അത് തള്ളാനോ കൊള്ളാനോ ഉള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം നമുക്കുണ്ട്. എന്ന് അത് ആ ശക്തി ഒരിക്കലും സഹായഭയർത്ഥന നിരസിക്കുകയില്ല. ഒരിക്കലും.”

തന്റെ പഴയകാല ഓർമ്മകൾ മനസ്സിലേക്കു കടന്നുവരുവാൻ തുടങ്ങിയതോടെ ശിവൻ പുഞ്ചിരിച്ചു.

“ഫർവാശിയെക്കുറിച്ച് അങ്ങേയ്ക്കാരാണമ്ലരാ പറഞ്ഞു തന്നത്? ഗണേശൻ വീണ്ടും ചോദിച്ചു.

“എന്റെ അമ്മാവൻ മനോബു’, ശിവൻ പറഞ്ഞു. “അദ്ദേഹം എന്ന് പഠിപ്പിച്ച അനേകം സിദ്ധാന്തങ്ങൾക്കും പരീതികൾക്കുമിടയിൽ അതും ഉണ്ടായിരുന്നു. സമയമാകുമ്പോൾ അതെന്ന് സഹായിക്കുമെന്ന് അദ്ദേഹം അന്നെന്നോട് പറയുകയുണ്ടായി.”

“ആരായിരുന്നു അദ്ദേഹം?

“എനിക്ക് അദ്ദേഹത്തെ അറിയാൻ കഴിഞ്ഞുവെന്ന് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നത്”, ശിവൻ പറഞ്ഞു. “എന്നാൽ അദ്ദേഹത്തെ നല്ലതുപോലെ മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിൽ എന്ന് ഞാനിപ്പോൾ ആലോചിക്കുന്നത്.”

തോണി കരയിൽ ഇടിച്ച് നിന്നപ്പോൾ വർത്തമാനം നിലച്ചു. രണ്ടു നാഗഭക്തർ പുറത്തേക്ക് ചാടിയിറങ്ങി ആ തോണി നനവിലാത്ത കര പരദേശത്തേക്ക് വലിപ്പമുറപ്പിച്ചു. തോണിയിൽ കെട്ടിയിരുന്ന ചരടിൽ ആഞ്ഞുവലിച്ച് അവരത് അവിടെയുണ്ടായിരുന്ന ഒരു മരക്കുറ്റിയിൽ കെട്ടിയിട്ടു. തോണിയിലുണ്ടായിരുന്നവർ കരയിലേക്കിറങ്ങി. ആ വെളിപ്രദേശത്തെ വേർതിരിച്ച അടയാളപ്പെടുത്തിയ പനമരങ്ങളെ കാർത്തികേയൻ നിരീക്ഷിച്ചു. വെളിപ്രദേശത്തിനു നടുവിൽ നിന്നിരുന്ന ഗണേശനു നേർക്ക് അവൻ തിരിഞ്ഞു.

“എല്ലാവരും എന്റെ പുറകിലേക്കു മാറി നിൽക്കുമോ? ഗണേശൻ അപേക്ഷിച്ചു. “എനിക്ക് ആ പനമരങ്ങൾക്കുമിടയിൽ ആരും പാടില്ല.”

ഗണേശൻ കണ്ണുകളടച്ച്, തന്റെ ശരഭ്യ പതറിക്കുന്ന കാർയങ്ങളിൽനിന്ന് അകന്നുമാറി ധ്യാനനിരതനായി മനസ്സ് കേന്ദ്രീകരിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചപ്പോൾ, ചുറ്റുമുണ്ടായിരുന്നവർ പുറകിലേക്കു അകന്നു മാറി നിന്നു.

ഗണേശൻ ഉറക്കെ നിശ്വസിച്ചുകൊണ്ട് ഇടക്കിടെ ആവർത്തിച്ച് കൈ കൊട്ടി. ഉജ്ജയിനിയിലെ ദ്വാരപാലകനിലേക്ക് പരക്ഷേപണം ചെയ്യുന്ന വിധത്തിലുള്ള സന്ദേശസൂചനകളായിരുന്നു ആ കൈ കൊട്ടൽ. നാഗന്മാരുടെ ജനപ്രഭുവായ ഗണേശനാണ് ഞാൻ, ഞങ്ങളുടെ സംഘത്തോടൊപ്പം താങ്കളുടെ നഗരത്തിലേക്കു പ്രവേശിക്കുവാനുള്ള അനുമതിയ്ക്കായി അപേക്ഷിക്കുന്നു.

കൈ കൊട്ടലിന്റെ ചെറിയ ശബ്ദതരംഗങ്ങൾ മടങ്ങി വരുന്നത് ശിവനറിഞ്ഞു. ഉജ്ജയിനിയിലെ ദ്വാരപാലകൻ മറുപടി അയച്ചിരിക്കുന്നത് “സ്വാഗതം ഗണേശപ്രഭോ. ഇത് അപരീതിയായ ഒരു ബഹുമതിയാണ്. അങ്ങ് സ്വദേശിലേക്കുള്ള യാത്രാമധ്യേ ആണോ?

“അല്ല. വാസുദേവന്മാരുടെ മഹാമുഖ്യൻ ഗോപാലിനെ ഞങ്ങൾക്ക് നേരിൽ കണ്ടാൽ കൊള്ളാമെന്നുണ്ട്.”

“അദ്ദേഹവുമായി അങ്ങേയ്ക്ക് എന്തെങ്കിലും ചർച്ച ചെയ്യാനുണ്ടോ ഗണേശപ്രഭോ?”

കാർത്തികേയന്റെ ജനനസമയത്ത് നാഗന്മാരിൽനിന്ന് ദിവ്യൗഷധം

വാങ്ങ്ങിച്ഛു കൊടുത്തുവെങ്ക്കിലും വാസുദേവന്മാർക്ക് നാഗന്മാരുമായി ഇപ്പോൾ ഒടും നല്ല് ബന്ധമല്ല് ഉള്ളത്. ഗണേശനെ അപമാനിക്കാതെ അവനെ എങ്ങനെയെങ്ക്കിലും ഒഴിവാക്കുവാനാണ് ഉജ്ജയിനിയിലെ ദ്വാര പാലകൻ ശ്രമിച്ചത്.

ഗണേശൻ താളക്രമത്തിൽ കൈ കൊടുന്നത് തുടർന്നു. “ആദരണീയനായ ദ്വാരപാലകാ, ഞാനല്ല് ഗോപാല ദേവനെ നേരിൽ കാണാനാഗ്ഗരഹിക്കുന്നത്. നീലകണ്ഠ സ്വാമിയാണ്.”

അല്പ നേരത്തേ നിശ്ശബ്ദ. പിന്നെ തുടർച്ചയായ കൈ കൊടൽ “ആ പനമരത്തിനടുത്ത് നീലകണ്ഠ സ്വാമിയാണോ താങ്ക്ളോടൊപ്പമുള്ളത്?

“അദ്ദേഹം എന്റെ അടുത്ത് നില്പുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന് നിങ്ങ്ങൾ പറയുന്നത് കേൾക്കാം.”

ദ്വാരപാലകൻ മറുപടി പറയുന്നതിനു മുപായി അല്പനേരത്തേ നിശ്ശബ്ദത “ഗണേശപ്രഭോ, ഗോപാലഗേവാൻ നേരിട് ആ വെളിമ്പ്രദേശത്തേക്ക് വരുന്നുണ്ട്. താങ്ക്ളുടെ സംഘത്തിന് ആതിഥ്യമരുളുന്നതിലൂടെ ഞങ്ങ്ങൾ ആദരിക്കപ്പെടുകയാണ്. അവിടെയെത്തിച്ഛേരുവാൻ ഞങ്ങ്ങൾക്ക് ഒരു ദിവസം വേണം. ദയവായി ഞങ്ങ്ങളോടു ക്ഷമിക്കുക.”

“നന്ദി.”

കൈപ്പടങ്ങ്ങൾ കൂട്ങത്തിരുമ്മി ഗണേശൻ ശിവനെ നോക്കി “അച്ഛാ അവർക്കിവിടെ എത്താൻ ഒരു ദിവസം വേണമെന്ന്. അവർ എത്തുന്നതു വരെ നമുക്ക് നമ്മുടെ കപ്പലിൽ കാത്തിരിക്കാം.”

“നീ എപ്പോഴെങ്ക്കിലും ഉജ്ജയിനിയിൽ പോയിട്ങുണ്ടോ? ശിവൻ ചോദിച്ചു.

“ഇല്ല്, ഈ പ്രദേശത്തുവെച്ഛ് ഒരിക്കൽ ഞാൻ വാസുദേവന്മാരെ കണ്ങിട്ങുണ്ട്.”

“ശരി, നമുക്ക് കപ്പലിലേക്കു മടങ്ങ്ങാം.”

“കഴിഞ്ഞവർഷം എട്ങു തവണ ഭൃഗുമഹർഷി അയോധ്യ സന്ദർശിച്ചുവെന്ന്നാണോ താങ്ക്ങൾ പറഞ്ഞു വരുന്നത്? അദ്ദേഹതാധീനനായ സുരപദ്മൻ ചോദിച്ചു.

കഴിവുകേടിന് സുപ്രസിദ്ധമായ മഗധയിലെ ചാരശൃംഖലയിൽനിന്ന് വേരിട് മഗധയിലെ കിരീടാവകാശി മറ്റെരു ചാരശൃംഖല സ്ഥാപിച്ചിരുന്ന്. അയോധ്യയിലെ കൊടാരത്തിൽ നടക്കുന്നത് സംവേങ്ങ്ങളെക്കുറിച്ഛ് ഒരു രഹസ്യാന്വേഷണപ്രവർത്തകൻ അയാൾക്ക് അപ്പോൾ വിവരം കൊടുത്തതേയുള്ള,

“അതേ, രാജൻ. ചാരൻ പറഞ്ഞു. “അതിനുപുറമെ അതേ കാലയളവിൽ ദിലീപചക്രവർത്തി രണ്ങുതവണ മെലുഹ സന്ദർശിച്ചിട്ങുണ്ട്.”

“അതെനിക്കറിയാം’, സുരപദ്മൻ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ നീ നൽകിയ വർത്തമാനം അതിലേക്കു വെളിച്ഛം വീശുന്നതാണ്. ഒരു പക്ഷേ ദിലീപൻ ദക്ഷനെന്ന്

വിഡ്ഢിയെ കാണാൻ പോയതായിരിക്കിലേ. ഭൃഗു മഹർഷിയെ കാണാൻ പോയതായിരിക്കും. പക്ഷേ ആ മഹാമുനികൾ ദിലീപന്റെ കാര്യത്തിൽ എന്താണിത്ര താല്പര്യം?

“അതെനിക്ക്റിഞ്ഞുകൂടാ രാജൻ. പക്ഷേ ഈയിടെ ദിലീപ ചക്രവർത്തിയ്ക്കു ലഭിച്ച യൗവനശേഷിയെക്കുറിച്ച് അങ്ങ് അറിഞ്ഞു കാണുമല്ലോ. ഒരുപക്ഷേ ഭൃഗു മഹർഷി ദിലീപന് സോമരസം നൽകുന്നുണ്ടായിരിക്കാം.”

സുരപദ്മൻ അത് തള്ളിക്കളയുന്ന മട്ടിൽ കൈ കൊണ്ട് ആംഗ്യം കാട്ടി “സുവദീപിന്റെ രാജകുടുംബത്തിന് സോമരസം അനായാസം ലഭിക്കും. അതിനുവേണ്ടി ദിലീപന് ഒരു മഹർഷിയോട് യാചിക്കേണ്ട കാര്യമില്ല. വർഷങ്ങളായി ദിലീപൻ സോമരസമുപയോഗിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് എനിക്കറിയാം. എന്ന്നാൽ ദുരുപയോഗം ചെയ്താൽ സോമരസത്തിനു പോലും പ്റായാധിക്യത്തെ പിടിച്ചു നിർത്താനാവില്ല. സോമരസത്തേക്കാൾ ശേഷി യുള്ള ഔഷധമാണ് ഭൃഗുമഹർഷി ദിലീപന് നൽകുന്നതെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നു.”

“പക്ഷേ ഭൃഗു മഹർഷി എന്തിനാണത് ചെയ്യുന്നത്?

“അതാണ് മനസ്സിലാവാത്തത്. അത് കണ്ടുപിടിക്കാൻ ശ്രമിക്ക. നീലകണ്ഠനെക്കുറിച്ച് വല്ല വിവരവുമുണ്ടോ?

“ഇല്ല രാജൻ. അദ്ദേഹം നാഗാ പരദേശത്തു തന്നെയാണെന്ന് തോന്നുന്നു.”

താടിയിൽ കൈകൊണ്ടുരച്ച് സുരപദ്മൻ കൊടാരത്തിലെ പള്ളിയറയുടെ ജനലിലൂടെ ഗംഗയിലേക്കു നോക്കി. ഗംഗയ്ക്കുപുറം തെക്കുഭാഗത്തേക്കു നീണ്ടു കിടക്കുന്ന വനത്തിലേക്ക് അയാളുടെ നോട്ടം നീണ്ടു; അയാളുടെ സഹോദരൻ ഉഗ്രസേനൻ നാഗന്മാരാൽ വധിക്കപ്പെട്ട കാട്. അയാൾ ഉഗ്രസേനനെ നിശ്ശബ്ദം ശപിച്ചു. സഹോദരന്റെ കൊലയ്ക്കു പിന്നിലെ സത്യം അയാൾക്കറിയാമായിരുന്നു. കാളയോട് മത്സരത്തിന്റെ ലഹരിക്ക് അടിമയായിത്തീർന്ന ഉഗ്രസേനൻ യാതൊരു നിയന്ത്രണവുമില്ലാതെ പന്തയങ്ങളിൽ ചെന്ന്പെട്ടു. തന്റെ കാളകളെ ഓടിക്കാൻ പറ്റിയ കുടികളെ തേടി നടന്നിരുന്ന അയാൾ കാടിലെ ആദിവാസികൾക്കുടികളെ തടിയെടുക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. ഒരിക്കൽ അങ്ങനെയുള്ള ഒരുദയമത്സിനിടയിൽ ഒരു ആദിവാസി സ്ത്രീയേയും കുഞ്ഞിനേയും ആക്രമിച്ച് ഉഗ്രസേനനെ അവരെ രക്ഷിക്കാൻ രംഗത്തേത്തിയ ഒരു നാഗൻ വധിച്ചു. ഒരു നാഗൻ എന്തിനാണ് ആ ആദിവാസി സ്ത്രീയേയും മകനേയും രക്ഷിക്കാനായി രംഗത്തേത്തിയതെന്ന് എന്തർ ആലോചിച്ചിട്ടും സുരപദ്മന് മനസ്സിലായില്ല.

എന്ന്നാൽ ആ മരണം സുരപദ്മന്റെ സാധ്യതകൾ കുറച്ചു. ആരെയാണോ നീലകണ്ഠൻ തിന്മയായി കാണുന്നത് അവർക്കെതിരെ അയാൾ തന്റെ അനുയായികളെ നയിക്കും. ഒരു യുദ്ധം അനിവാര്യമായിരുന്നു. അവനെ എതിർക്കുന്നവർ അതിലുണ്ടാകും. തിന്മയ്ക്കെതിരായുള്ള യുദ്ധം ത്തെക്കുറിച്ച് സുരപദ്മൻ കാര്യമായി ആലോചിച്ചിട്ടില്ല. അയാൾക്കെതിരായി നിൽക്കുന്ന ശക്തികൾക്കൊപ്പമായിരിക്കും മഗധ നിലയുറപ്പിക്കുക എന്ന്റുപ്തുവരുത്തുവാനാണ് അയാളാഗ്രഹിച്ചത്. യുദ്ധകാലത്ത് അനിശ്ചിതത്വവും അലട്ടലും ഉപയോഗിച്ച് മഗധ അയാൾക്കു മേൽ ആധിപത്യം സ്ഥാപിക്കുകയും താൻ അതിന്റെ ചക്രവർത്തിയായിത്തീരുകയും വേണമെന്ന് മാത്രമാണ് അയാൾ ഉദ്ദേശിച്ചത്. എന്ന്നാൽ ഉഗ്രസേനന്റെ വധത്തോടെ അയാളുടെ പിതാവ് മഹേന്ദ്രരാജാവിന് നാഗന്മാരിൽ കറകളുണ്ണെ അവിശ്വാസം ഉടലെടുത്തു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. നാഗന്മാർ

നിലകൊള്ളുന്നത് സഖ്യത്തിനെതിരായി യുദ്ധം ചെയ്യാൻ മഹേന്ദ്ര രാജാവ് തന്നെ നിർബ്ബന്ധിപ്പിക്കുമെന്ന് സുരപദ്മനാഭനായിരുന്നു. അയാളുടെ ചക്രവർത്തി നാഗന്മാരുമായി സഖ്യം സ്ഥാപിക്കുന്നതിലായിരുന്നു അയാളുടെ ഏക പരതീക്ഷ കൂടികൊണ്ടിരുന്നത്.

— ൧൫൪൪ —

ദക്ഷന്റെ കൊടാരത്തിൽ ഭൃഗു മഹർഷി താമസിച്ചിരുന്ന അറയിൽ കനകഹാല ക്ഷമാപൂർവ്വം കാത്തുനിന്നു. കടുത്ത ധ്യാനത്തിലായിരുന്നു മഹർഷി. മഹർഷിയുടെ അറ കൊടാരത്തിലായിരുന്നുവെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തി മുറി ഹിമാലയത്തിൽ കഴിഞ്ഞിരുന്ന ഗുഹയിലെന്ന് പോലെ ലാളിത്യവും പാരുഷ്യവും നിറഞ്ഞതായിരുന്നു. അതിനകത്തുണ്ടായിരുന്ന കൽകട്ഠിപ്പിലായിരുന്നു. ഭൃഗു ഇരുന്ന്നിരുന്നത്. അതുമാർഗ്ഗമായിരുന്നു അവിടെയുണ്ടായിരുന്ന ഇരിപ്പിടം. അതിനാൽ കനകഹാലക്ക് അവിടെ നിൽക്കുകയല്ലാതെ മറ്റു മാർഗ്ഗമൊന്നുമില്ലായിരുന്നു. ചുമരിലും തറയിലും മഞ്ഞു വെള്ളം തളിപ്പിച്ചിരുന്നു. തൽഫലമായുണ്ടായ ഈർപ്പവും തണുപ്പും അവളെ നേരിയതോതിൽ വിറ കൊള്ളിച്ചു. അറയുടെ അറ്റത്തുണ്ടായിരുന്ന തട്സിൽ ഒരു പാതം നിറയെ പഴങ്ങൾ ഇരിപ്പുണ്ടായിരുന്നു. കഴിഞ്ഞ മൂന്നു ദിവസമായി മഹർഷി ഒരാറ് പഴം മാത്രമേ തിന്നിട്ടുള്ളൂവെന്ന് കനകഹാലക്ക് തോന്നി. പുതുപഴങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നുവെക്കാൻ ഏർപ്പാടു ചെയ്തെന്നെന്ന് കാര്യം അവൾ മനസ്സിൽ കുറിച്ചു വെച്ചു. മുറിയുടെ ചുമരിലുള്ള അറയിൽ ബ്രഹ്മദേവന്റെ വിഗ്രഹം സ്ഥാപിച്ചിരുന്നു. കനകഹാല ആ വിഗ്രഹത്തിനുനേർക്കു നോക്കി ഭൃഗു പതിയെ ചൊല്ലിയിരുന്ന മന്ത്രം ഏറ്റെടുത്തു.

‘ഓം ബ്രഹ്മായൈ നമഃ ഓം ബ്രഹ്മായൈ നമഃ’

ഭൃഗു കണ്ണുതുറന്ന് കനകഹാലയെ ധ്യാനാത്മകമായി ഒന്നുനോക്കിയ ശേഷം ചോദിച്ചു. ‘പറയൂ. കൂന്തേ?’

‘പ്രഭോ, പക്ഷിദൂതൻ അങ്ങേയ്ക്കായി മുദ്രവെച്ച ഒരു കത്ത് കൊണ്ടുവന്ന് തന്നിട്ടുണ്ട്. അതീവരഹസ്യമെന്ന് അതിന്മേൽ എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. അതു കൊണ്ട് ഞാൻ തന്നെ അങ്ങേയ്ക്കത് നേരിട്ട് നൽകാമെന്ന് കരുതി.’

ഒരുവാക്കുപോലും ഉറയാതെ ഭൃഗു ആ കത്ത് കൈപറ്റി.

‘മുമ്പ് നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ, ആ പരാവിനെ ഞങ്ങൾ സൂക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. വന്നിടത്തേക്കുതന്നെ അതിനു തിരിച്ചുപോകാം. തീർച്ചയായും കപ്പൽ നീങ്ങിക്കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അത് അസാധ്യമാണ്. പരാവിന്റെ പക്കൽ എന്തെങ്കിലും സന്ദേശം കൊടുത്തയക്കാനുണ്ടോ എന്ന് പറയാൻ ദയവുണ്ടാകണം.’

‘ഉം...’

‘വേറെന്തെങ്കിലുമുണ്ടോ മഹർഷേ? കനകഹാല ചോദിച്ചു.

‘ഇല്ല. നന്ദി.’

കനകഹാല പുറത്തിറങ്ങി വാതിലടച്ചപ്പോൾ ഭൃഗു കത്തിന്റെ മുദ്ര പൊടിച്ച് വായിക്കാൻ തുടങ്ങി. അതിലെ ഉള്ളടക്കം നിരാശാജനകമായിരുന്നു.

മഹർഷേ, ഗോദാവരീ തീരത്ത് നമ്മുടെ കപ്‌പലുകളുടെ ചില അവശിഷ്ടങ്ങൾ ഞങ്ങൾ കാണുകയുണ്ടായി. ആ കപ്‌പലുകൾ തകർന്നുവെന്ന് വ്യക്തമാണ്. അട്‌ടിമറി മൂലമാണോ അതോ ആ കപ്‌പലിലുണ്ടായിരുന്ന വസ്തുക്കൾ മൂലമുണ്ടായ അപകടത്തിലാണോ ആ കപ്‌പലുകൾ തകർന്നതെന്ന് നിശ്ചയിക്കുക ദുഷ്കരമാണ്. എല്ലാ കപ്‌പലുകളും തകർന്നുപോയോ അതോ ഏതെങ്കിലും കപ്‌പൽ തകരാതെ ശേഷിച്‌ചിട്ടുണ്ടോ എന്ന് പറയാനും ബുദ്ധിമുട്ടാണ്. തുടർ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കായി കാക്കുന്നു.

ആ വാക്കുകൾ ഭൃഗുവിന് സാഹചര്യത്തെക്കുറിച്ച് വ്യക്തമായ ധാരണ നൽകി. നീലകണ്ഠനെ വധിക്കുവാനും പഞ്ചവടിയെ ആക്രമിക്കുവാനുമായി അയച്ച അഞ്ചു കപ്‌പലുകളിൽ ഒന്നുപോലും മടങ്ങിവരികയോ അതിൽനിന്ന് എന്തെങ്കിലും സൂചനകൾ ലഭിക്കുകയോ ഉണ്ടായില്ല. ഗോദാവരിയിലൂടെ ഒഴുകിവന്ന കപ്‌പലുകളുടെ ചില അവശിഷ്ടങ്ങൾ കണ്ടെത്താൻ കഴിഞ്ഞു. അനുമാനിക്കാൻ കഴിയുന്ന കാര്യങ്ങളെല്ലാംതന്നെ അസ്‌വസ്ഥത ഉളവാക്കുന്നതാണ്. ഒന്നുകിൽ ആ കപ്‌പലുകൾ ആരെങ്കിലും തകർത്ത് കാണും. അല്ലെങ്കിൽ പിടിച്‌ചടക്കിയിട്ടുണ്ടാവും. കൂടുതൽ അന്വേഷണത്തിനായി ഗോദാവരിയിലേക്ക് ഒരു കപ്‌പൽ കൂടി അയക്കുവാൻ ഭൃഗുവിന് ഇനി സാധിക്കില്ല. അവസാന യുദ്ധത്തിനു തൊട്ടുമുമ്പായി നല്ലൊരു യുദ്ധകപ്‌പൽ ശത്രുവിന് സമമാനിക്കുകയായിരിക്കും അതുകൊണ്ടുണ്ടാവുക. ഒരുപക്ഷേ ആ കപ്‌പലുകൾ ദൂര്യോധന പൂർത്തിയാക്കിയതിനുശേഷം തകർന്നുപോയതായിരിക്കാനും സാധ്യതയുണ്ട്. എന്താൽ ഭൃഗുവിന് അതെന്റെ വെറുതെ ഉറപ്പിക്കാൻ കഴിയില്ലായിരുന്നു.

ഭൃഗു ഇനിയും കാത്തിരിക്കേണ്ടിവരും. ഒരുപക്ഷേ ദണ്ഡകാരണ്യത്തിനുള്ളിൽ നിന്നും ക്രുദ്ധനായ നീലകണ്ഠൻ പുറത്തുവന്നേക്കാം. തന്റെ അനുയായികളെ പിന്നിൽ അണിനിരത്തി തനിക്കെതിരെ സഖ്യമുണ്ടാക്കിയവരെ അവൻ ആക്രമിച്‌ചേക്കാം. അത് സംഭവിച്‌ചില്ലെങ്കിൽ നീലകണ്ഠൻ എന്ന് ഭീഷണി അവസാനിച്‌ചതായി മഹർഷി അനുമാനിക്കും.

പുറത്തുനിൽക്കുന്ന കാവൽക്കാരനെ ഭൃഗു മണിയടിച്‌ചു വിളിച്‌ചു വരുത്തി. ഗോദാവരീ മുഖത്തുള്ള കപ്‌പലിനോട് മടങ്ങാനുള്ള സന്ദേശം അയക്കുവാൻ മഹർഷി നിശ്ചയിച്‌ചു. ആവശ്യമെങ്കിൽ മെലുഹയോടും അയോധ്യയോടും സൈന്യത്തെ യുദ്ധസജ്ജമാക്കി നിർത്തുവാനുള്ള ഉത്തരവും നൽകേണ്ടിവരും.

അഹങ്കാരത്തെ കീഴടക്കുന്ന നഗരം.

ആറ്

പൗരേണ്ണമി രാവായിരുന്നു അത്. നങ്ങ്കൂരമിട് കപ്പലിന്റെ കൈവരിയിൽ പിടിച്ചുനിന്നുകൊണ്ട് ശിവൻ ചംബൽ തീരത്തെ ഇരുണ്ടു കിടക്കുന്ന വിശാലമായ വനത്തിലേക്കു നോക്കി. ശുദ്ധമായ കരിംപാറകൊണ്ടു നിർമ്മിച്ച വലിയൊരു കുന്ന് അല്പമകലെ ഉയർന്നു നിൽക്കുന്നതായി ശിവനു തോന്നി. അന്നു വൈകുന്നേരം മുഴുവനും ശിവൻ ആ കുന്നിനെ തന്നെ നിരീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഒരു കുന്നിന്റെ പര്യവേഷം യോജിക്കാത്തവിധം വളരെ മിനുസമുള്ളതായിരുന്നു അത്. അതിലുമേറെ അസ്വാഭാവികമായിരുന്നു ആ കുന്നിന്റെ ഏറ്റവും മുകൾഭാഗം. കോപ്പ കമഴ്ത്തിവെച്ചതുപോലുള്ള ഒരു കുംഭഗോപുരത്തിന്റെ ആകൃതിയിലുള്ളതായിരുന്നു അത്. ആ കുന്നിന്റെ മറ്റു ഭാഗങ്ങളിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തമായി കുറച്ചുകൂടി കറുത്ത നിറമുണ്ടായിരുന്ന മുകൾഭാഗം നിശ്ചയമായും ആ കുന്നിന്റെ ഭാഗമല്ലായിരുന്നു.

“അത് മനുഷ്യ നിർമ്മിതമാണെന്ന്, കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു. ശിവനും ഗണേശനും ബൃഹസ്പതിയും അല്പം താഴ്ന്ന ഭാഗത്തു കുനിഞ്ഞുനിന്നുകൊണ്ട് നദീതീരത്തേക്കു നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്ന കാർത്തികേയനു നേരെ തിരിഞ്ഞു. കാർത്തികേയൻ നിന്നിരുന്ന നിലയിലേക്ക് ശിവൻ താഴ്ന്നു ചെന്നു. പനമരത്തിനടുത്തുള്ള വെളിപാടേഴും അവൻ നിരീക്ഷിച്ചു; വായുപുത്രന്മാരുടെ പൗരാണിക രൂപമായ ഫർവാശിയുടെ അതേ ആകൃതി അവനവിടെ വ്യക്തമായി കാണാൻ കഴിഞ്ഞു.

ബൃഹസ്പതി സംസാരിച്ചു. “മരങ്ങൾ നിറഞ്ഞ ഈ ചെരിവിലൂടെയായിരിക്കാം കല്പുകൊണ്ടുള്ള ആ കുംഭഗോപുരം കുന്നിൻ മുകളിലേക്കു വലിച്ചു കയറ്റിയിട്ടുണ്ടാവുക. അതിന്റെ ശേഷിപ്പായിരിക്കാം ഇത്.”

വാസുദേവന്മാരുടെ കൃത്യതയാർന്ന സാങ്കേതികവൈദഗ്ദ്ധ്യത്തെക്കുറിച്ചാലോചിച്ച ശിവൻ പുഞ്ചിരി തൂകി. നിഗൂഢരായ ആ ഉപദേശികളെക്കുറിച്ച ശിവൻ നിരവധി വർഷങ്ങളായി അറിയാമായിരുന്നു. അവസാനം അവരുടെ നേതാവിനെ നേരിട്ടുകാണുവാൻ പരതിക്ഷാപൂർവ്വം കാത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു. ശിവൻ.

മങ്ങിയ പരകാശമുള്ള സരസ്വതിയുടെ ജലപ്തരപ്പിൻ പരതിബിംബിച്ച പൗരേണ്ണമിചന്ദ്രനെ ദക്ഷൻ നോക്കി. തന്റെ പള്ളിയായുടെ വിശാലമായ ജാലകത്തിനരികിൽ നിൽക്കുകയായിരുന്നു അയാൾ, ആളുകളെ കാണുന്നത് കഴിവതും ഒഴിവാക്കിക്കൊണ്ട് മാസങ്ങളായി അയാൾ സ്വയം സൃഷ്ടിച്ചെടുത്ത

ഒറ്റപ്പെടലിന്റെ ആധിക്യം വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. പർത്ത്യേകിച്ച് ഭൃഗു മഹർഷിയെ കാണുവാൻ അദ്ദേഹത്തിന് വലിയ യേമായിരുന്നു. തന്റെ ഓമനപുത്രിയെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായി പഞ്ചവടിക്കു നേരെയുള്ള ആക്രമണത്തെ നിഷ്ഫലമാക്കിയത് താൻതന്നെയാണെന്ന് തന്റെ മുഖത്തുനിന്ന് മഹർഷി വായിച്ചെടുക്കുമെന്ന് ഭക്ഷന് നല്ല ബോധ്യമുണ്ടായിരുന്നു.

എന്നാൽ ഈ ഒറ്റപ്പെടലിന്റെ കാലഘട്ടം ഭക്ഷന്റെയും വീരിണിയുടെയും ബന്ധത്തിൽ അഭ്യുത്ഥങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ചു. വിവാഹശേഷമുള്ള ആദ്യവർഷങ്ങളിലേതുപോലെ അവർ പരസ്പരം സംസാരിക്കുവാനും മനോഹരം വെളിപ്പെടുത്തുവാനും തുടങ്ങി. മെലുഹയിലെ ഭരണാധികാരിയാകുവാനുള്ള മോഹം ഭക്ഷന്റെ മനസ്സിൽ നാമ്പെടുക്കുന്നതിനുമുമ്പുള്ള അവസ്ഥ.

വീരിണി ഭർത്താവിന്റെ അടുത്തേക്ക് നടന്നുചെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചുമലിൽ കൈ വെച്ചു. “അങ്ങനതാണ് ആലോചിക്കുന്നത്?”

ഭക്ഷൻ ഭാര്യയിൽനിന്ന് അകന്നുമാറി. വീരിണി നെറ്റി ചുളിച്ചു. അപ്പോഴാണ് അവളുടെ ശരീരഭക്ഷന്റെ കൈകളിൽചെന്ന് പതിഞ്ഞത്. തന്റെ ഗോത്രത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നമന്ത്രരത്നകിടായിരുന്നു ഭക്ഷന്റെ കൈയിലുണ്ടായിരുന്നത്. പുരുഷന്മാരും സ്ത്രീകളും സ്വന്തം തീരുമാനപരകാരം സ്വീകരിച്ചിരുന്ന ജാതി വ്യവസ്ഥയുടെ ഭാഗമായിരുന്നു ആ ഗോത്രങ്ങൾ. താഴ്ന്ന വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ടതായിരുന്നു ഭക്ഷന്റെ ഗോത്രം. കോലാട് സൂചകചിഹ്നമായിരുന്ന ജാതി. കോലാട് ഗോത്രാടയാളമായി സ്വീകരിക്കുന്നവർ പൂർണ്ണ ക്ഷത്രിയരല്ലെന്നായിരുന്നു പല ക്ഷത്രിയരും കണക്കാക്കിയിരുന്നത്. മകനോടുള്ള തന്റെ പുച്ഛം പരകടിപ്പിക്കുന്നതിനായി ഭക്ഷന്റെ പിതാവ് ബ്രഹ്മനായക രാജാവ് തന്നെയാണ് മകന്റെ ഗോത്രം തെരഞ്ഞെടുത്തത്.

“എന്താ പർശ്നം, ഭക്ഷൻ?”

“അവളെന്തിനാണ് ഞാനൊരു ക്ലേശനാണെന്ന് കരുതുന്നത്? അവളുടെ നന്മയ്ക്കുവേണ്ടിയാണ് മകനെ അവളിൽനിന്നും മാറ്റിയത്. നമ്മൾ ഗണേശനെ ഉപേക്ഷിച്ചിട്ടില്ല. പഞ്ചവടിയിൽ അവന് നല്ല രീതിയിലുള്ള സംരക്ഷണം ലഭിച്ചു. അവളുടെ ഭർത്താവിനെ കൊല്ലുന്നതാകാം എനിക്ക് ചിന്തിക്കാവുന്നതെന്നുപോലും അവൾക്കെങ്ങനെ സങ്കല്പിക്കുവാൻ സാധിച്ചു? അത് ചെയ്തത് ഞനായിരുന്നില്ല.”

വീരിണി ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല. സത്യത്തിന്റെ പേരിൽ ഭർത്താവുമായി ഏറ്റുമുട്ടാനുള്ള സമയം ഇതല്ല. സതിയുടെ ആദ്യ ഭർത്താവായിരുന്ന ചന്ദ്രൻ യവജനെ വേണമെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിനു രക്ഷിക്കാമായിരുന്നു. ആരെയെങ്കിലും കുലിക്കെടുത്തായിരിക്കില്ല ഭക്ഷൻ അത് ചെയ്തിട്ടുണ്ടാവുക. അറിഞ്ഞുകൊണ്ട് കണ്ടുപിടിച്ചതായിരിക്കാം. എന്തായാലും ബലഹീനരായ ആളുകൾ സ്വന്തം അവസ്ഥയ്ക്കുള്ള കാരണം തങ്ങൾ തന്നെയാണെന്ന് ഒരിക്കലും അംഗീകരിക്കില്ല. ഒന്നുകിൽ സാഹചര്യത്തെ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റുള്ളവരെ ആയിരിക്കും അവർ എപ്പോഴും കുറ്റപെടുത്തുക.

“ഞാൻ ഒരിക്കൽക്കൂടി പറയുകയാണ് ഭക്ഷൻ, നമുക്കെല്ലാം മറക്കാം”, വീരിണി പറഞ്ഞു. “അങ്ങ് ആഗ്രഹിച്ചതെല്ലാം നേടി. ഭാരതത്തിന്റെ ചക്രവർത്തിയാണങ്ങ്. ഇനി നമുക്ക് പഞ്ചവടിയിൽ ജീവിക്കാൻ കഴിയില്ല. വളരെ മുമ്പുതന്നെ നമുക്കതിനുള്ള അവസരം നഷ്ടപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞു. ക്ഷത്രിയരും ഗണേശനും നമ്മളെ അവജ്ഞയോടെയാണ് കാണുന്നത്. നമുക്ക് സന്യാസം സ്വീകരിച്ച ഹിമാലയത്തിൽചെന്ന് ശിഷ്ടജീവിതം ധ്യാനപൂർവ്വം

ശാന്തിയോടെ കഴിച്ചു കുടും. ഇൗശ്വരനാമം ജപിച്ചുകൊണ്ടു നമുക്ക് മരണം വരിക്കാം.”

‘ഞാൻ ഭയന്നോടുകയില്ല്.’

‘ഭക്ഷാ...’

“എനിക്കിപ്പോൾ എല്ല്യാം വ്യാക്തമായി. സ്വദീപിനെ കീഴടക്കുവാൻ എനിക്ക് നീലകണ്ഠന്റെ ആവശ്യമുണ്ടായിരുന്നു. അവനിപ്പോൾ ആ ആവശ്യം നിറവേറ്റിക്കഴിഞ്ഞു. അവൻ പോയ്ക്കഴിഞ്ഞാൽ സതി മടങ്ങിയെത്തും. അതോടെ നമ്മൾ വീണ്ടും സന്തുഷ്ടരായിത്തീരും.”

ഭയന്നുപോയ വീരിണി ഭർത്താവിനെ തുറിച്ചുനോക്കി “ശ്രീരാമദേവന്റെ പേരിൽ പറയു താങ്ക്ൾ എന്താണ് ആലോചിക്കുന്നത്?

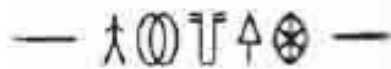
“ഇപ്പോഴെനിക്ക് എല്ല്യാം ശരിയാക്കാൻ കഴിയും.”

“എന്നെ വിശ്വസിക്കു. ഇതെല്ല്യാം വിട്തുപോവുന്നതാണ് നമുക്ക് ഏറ്റവും നല്ല്. താങ്ക്ൾ ഒരിക്കലും ചക്രവർത്തിയായിത്തീരുവാൻ ശ്രമിക്കരുതായിരുന്നു. താങ്ക്ൾക്കിപ്പോഴും സന്തോഷത്തോടെ കഴിയാനുള്ള....”

“ഒരിക്കലും ചക്രവർത്തിയായിത്തീരുവാൻ ശ്രമിക്കരുതായിരുന്നുവെന്ന്നോ? എന്തൊരസംബന്ധം! ഞാനാണ് ചക്രവർത്തി. മെലുഹയുടെ മാത്ഥല്ല്, ഭാരതത്തിന്റെ ചക്രവർത്തി. നീലകണ്ഠമുള്ള ഒരു കാട്കളന് എന്ന്നേ തോല്പിക്കുവാൻ കഴിയുമെന്ന്നാണോ ഭവതി കരുതുന്നത്? ചില്ല്ത്തിൽ കഞ്ചാവ് നിറച്ച് വലിക്കുന്ന ലക്ഷണംക്കെട്, നന്ദിക്കെട് ഒരുത്ത് എന്റെ കുടുംബത്തേ എന്ന്നിൽ നിന്നകറ്റുവാൻ കഴിയുമെന്ന്നോ?

നിരാശമുലം വീരിണി കൈകൊണ്ട് തലയിൽ അമർത്തിപ്പിടിച്ചു.

“ഞാനാണവനെ ഇന്നത്തെ അവനാക്കിയത്? ഭക്ഷൻ പറഞ്ഞു “ഞാൻ തന്നെ അവനെ അവസാനിപ്പിക്കും.”

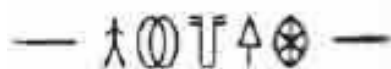
“സ്വാമി’, പരശുരാമൻ അഭ്യുതം കുറി “നോക്കു.”

വെളിമ്പ്രദേശത്തിനപ്പുറത്തുള്ള വനത്തിനുനേർക്ക് ശിവൻ നോക്കി.

കുറച്ചകലെയായി ഏതോ വലിയൊരിളക്കം സംഭവിച്ചതിന്റെ സൂചനയെന്ന്നപോലെ അസ്വസ്ഥരായ ഒരുകൂടും കിളികൾ പൊടുന്നനെ ആകാശത്തേക്കു പറന്നുയർന്നു. കാട്കിലൂടെ കടന്നു വന്നിരുന്ന സംഘം അനായാസം വ്യക്ഷങ്ങളെ വകഞ്ഞുമാറ്റിയാണ് മുന്നോട്തു നീങ്ങിയത്.

‘അവരെത്തിക്കഴിഞ്ഞു”. നന്തി പറഞ്ഞു.

ശിവൻ തിരിഞ്ഞുനോക്കി ഉച്ച്ചത്തിൽ പറഞ്ഞു “ഗണേശാ, തോണി അടുപ്പിക്കു.”

ഭൂരിഭാഗം ഭടന്മാരെയും കപ്പലിൽ വിട്ട് ശിവനും ഇരുന്ന്റോളം വരുന്ന് അനുചരന്മാരും ആ വെളിപ്രദേശത്തേയ്ക്കിറങ്ങിപ്പോയി വലിയ ആനകളുടെ ഒരു കൂട്ടം കാടിനുള്ളിലൂടെ ഇറപ്പ് വന്നു. സ്വർണ്ണത്തിൽ പണിചെയ്ത അതിമനോഹരമായ നെറ്റിപ്പടം അവ അണിഞ്ഞിരുന്നു. ആനയെ നിയന്ത്രിച്ചിരുന്ന ചട്ടക്കാരാകട്ടെ ആനകളുടെ കഴുത്തിൽ കെട്ടിയ വടത്തിൽ കാലിട് സുരക്ഷിതരായി അവയുടെ തലയുടെ തൊട്ടുപുറകിലായി ഇരുന്ന്. ആനകൾ വക്കണ്ണുമാറ്റിയിരുന്ന മരക്കൊമ്പുകളും ചിലലകളും ശരീരത്തിൽ വന്നടിച്ച് പരിക്കു പറ്റാതിരിക്കുവാനായി ആ ആനകൾ അടിമുതൽ മുടിവരെ മുടുന്ന ചൂരൽ കൊണ്ട് നെയ്തുണ്ടാക്കിയ ഒരാവരണം ധരിച്ചിരുന്നു. ആനപ്പുറത്ത് അവയുടെ ഇരുവശത്തുമായി നീളത്തിലുള്ള അമ്പാരികളുണ്ടായിരുന്നു. എല്ലാവരും മുടിയിരുന്ന്തിനാൽ ആ അമ്പാരികൾക്കുള്ളിൽ ഇരിക്കുന്നവർ സുരക്ഷിതരായിരുന്നു. അഴികളിടാണ് അവ മറച്ചിരുന്നത്. അതുകൊണ്ട് വായു ലഭിക്കുവാൻ യാതൊരു ബുദ്ധിമുട്ടുമില്ലായിരുന്നു. അമ്പാരികളുടെ പാർശ്വങ്ങളിലുള്ള വാതിലുകളിലൂടെ അതിനകത്തേക്കു പ്രവേശിക്കുവാനും പുറത്തേക്കിറങ്ങുവാനുമുള്ള സൗകര്യമുണ്ടായിരുന്നു.

ആ വരിയിലെ ആദ്യത്തെ ആനയുടെ മേലായിരുന്നു. ശിവന്റെ കണ്ണ്. ആന നിന്നയുടൻ അമ്പാരിയുടെ പാർശ്വവാതിൽ തുറക്കപ്പെട്ടു. അതിലൂടെ വടം കൊണ്ടുള്ള ഒരു ഗോവണി താഴേക്കു തൂങ്ങിക്കിടന്നു. കാവി മുണ്ടും അംഗവസ്ത്രവും ധരിച്ച നീണ്ടുമെലിഞ്ഞ ഒരു ബ്രാഹ്മണപണ്ഡിതൻ അതിലൂടെ താഴേക്കിറങ്ങിവന്നു. ഗോവണിയിൽനിന്ന് ഭൂമിയിലെ ക്കിറങ്ങിയ പണ്ഡിതൻ തന്റെ പാദങ്ങൾ മണ്ണിൽ തൊടുകയും തിരിഞ്ഞ് നിന്ന് ശിവനെ നോക്കി ആദരവോടെ നമസ്തേ എന്ന് അഭിവാദ്യം ചെയ്തു. വെളുത്തുനീണ്ട താടിയും വെള്ളിനിറത്തിലുള്ള ചർമ്മവുമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശോഷിച്ച മുഖവും ശാന്തി കളിയാടുന്ന കണ്ണുകളും സൗമ്യമായ പുഞ്ചിരിയും യഥാർത്ഥ വിവേകത്തിന്റെ ആഴമേറിയ ധാരണകളാണ് പ്രകടമാക്കിയത്. സത്ചരിദാനന്ദമെന്ന - സത്യ ബോധ്യ ആനന്ദ - അവസ്ഥ.

“നമസ്തേ പണ്ഡിറ്റ്ജി” ശിവൻ പറഞ്ഞ് “വാസുദേവമുഖ്യനെ നേരിൽ കാണാൻ കഴിഞ്ഞത് വലിയൊരു ബഹുമതിയാണ്.”

“നമസ്തേ മഹാനായ മഹാദേവ, ഗോപാൽജി ദേവതയോടെ പറഞ്ഞ് “ബഹുമതി ലഭിക്കുന്നത് എനിക്ക് എന്ന് കാര്യം വിശ്വസിച്ചാലും. ഈ നിമിഷത്തിനുവേണ്ടിയാണ് ഞാൻ കാത്തിരുന്നത്.”

ശിവൻ മുന്നോട്ടു ചെന്ന് ഗോപാലിനെ ആലിംഗനം ചെയ്തു. അദ്ദേഹവുമായ വാസുദേവൻ സന്ദേഹത്തോടെയാണ് പ്രതികരിച്ചത്. നീല കണ്ണന്റെ ഹൃദയം തുറന്ന സമീപനം കണ്ട് അദ്ദേഹം പുഞ്ചിരിച്ചു. അദ്ദേഹം നീലകണ്ഠനെ ആലിംഗനം ചെയ്തു.

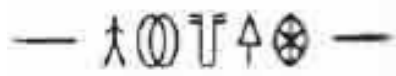
ശിവൻ അല്പം പിന്നോക്കം നീങ്ങിനിന്നുകൊണ്ട് ക്ഷമാപൂർവ്വം കാത്തുനിൽക്കുന്ന ജനക്കൂട്ടത്തെയും ആനകളെയും നിരീക്ഷിച്ച് “ചെറിയൊരു ജനക്കൂട്ടമാണല്ലോ അല്ലേ?

ഗോപാൽ പുഞ്ചിരിച്ചു. “ഇതൊരു ചെറിയ തുറസ്സാണ് മഹാദേവ. ഞങ്ങൾ കുറെ ആളുകളെ നേരിൽ കാണുന്ന പതിവില്ല.”

“ശരി താഴ്കൾ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുള്ള ആനകളുടെ പുറത്തുകയറി നമുക്ക് ഉജ്ജയിനിയിലേക്കു പോകാം.”

“തീർച്ചയായും”, എന്ന് പരഞ്ഞ് ഗോപാൽ തന്റെ അനുചരവൃന്ദത്തിനുനേർക്ക് ആംഗ്യം കാട്ടി.

അത്ഭുപ്പെടുത്തുന്ന വിധം വിശാലമായിരുന്ന് ആ അമ്പാരികൾ. എട്ടു പേർക്ക് സൗകര്യമായി ഇരിപ്പുവാനുള്ള ഇടമുണ്ടായിരുന്ന് അതിൽ. ഗോപാൽജിയും ശിവനും സഞ്ചരിച്ചുകൂടുന്ന ആ അമ്പാരികൾക്കു സതിയും ഗണേശനും കാർത്തികേയനും ബൃഹസ്പതിയും നന്തിയും പരശുരാമനും ഇടംകിട്ടി.

“താങ്ങളുടെ യാത്ര സുഖപ്രദമായിരുന്ന് എന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നു”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു.

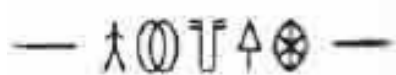
“തീർച്ചയായും. യാത്ര സുഖപ്രദമായിരുന്ന് എന്ന് പരഞ്ഞുകൊണ്ട് ശിവൻ ഗണേശനെ ചൂണ്ടിക്കൊണ്ട് പറഞ്ഞു. “എന്റെ മകൻ എനിക്ക് ശരിക്കുള്ള വഴി കാണിച്ചുതന്നു.”

‘ജനപ്രഭുവിന് വിവേകമതിയെന്ന് ഖ്യാതിയുമുണ്ട്”. ഗോപാൽ ശിവന്റെ അഭിപ്രായം അംഗീകരിക്കുന്ന മട്ടിൽ പറഞ്ഞു. “പിന്നെ താങ്ങളുടെ ഇളയ മകൻ കാർത്തികേയന്റെ പോരാട്ട വീര്യവും ഞങ്ങളുടെ കാതുകളിലെത്തിക്കഴിഞ്ഞു.”

ആ അഭിനന്ദനം ഏറ്റെടുക്കുകയാണ് തലകുനിച്ച വണങ്ങിയ കാർത്തികേയൻ ആദരപൂർവ്വം കൈകുപ്പി നമസ്തേ എന്ന് അഭിവാദ്യം ചെയ്തു.

“പണ്ഡിറ്റ്ജി, ഉജ്ജയിനിയിലെത്താൻ ഒരു ദിവസം വേണ്ടി വരുന്ന് അധിക ദൂരം മൂലമാണോ അതോ ക്വാട്ടിന്റെ നിബിഢത മൂലമാണോ? ശിവൻ ചോദിച്ചു.

“അത് രണ്ടും അതിന് കാരണമാണ് നിലകൊള്ളാൻ. ചമപൽതീരത്ത് തുറസ്സിൽനിന്ന് ഉജ്ജയിനി നഗരത്തിലേക്ക് ഞങ്ങൾ പാതകളൊന്നും നിർമ്മിച്ചിട്ടില്ല. ഞങ്ങൾ ഏറെ ആളുകളെ കാണുന്ന കൂടത്തിലേക്ക്. എന്നാൽ യാത്ര ചെയ്യേണ്ട ആവശ്യം വരുമ്പോൾ വിദഗ്ദ്ധ പരിശീലനം ലഭിച്ച ആനകൾ ഞങ്ങൾക്കു യാത്ര അനായാസമാക്കിത്തീരും.’

അമ്പാരിയുടെ വശങ്ങളിൽ മരച്ചിലുകളും കൊമ്പുകളും വന്നടിക്കുന്നത് അകത്തിരിക്കുന്ന ആളുകൾക്ക് പരിചയമായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ദീർഘനേരം അങ്ങനെ യാത്ര ചെയ്യേണ്ടിവന്നതിനാൽ ആ ശബ്ദം നിലചപ്പോൾ യാത്രക്കാർ അത് ശ്രദ്ധിച്ചു.

അതിനെക്കുറിച്ച് ചോദിക്കുന്നതിനുമുമ്പുതന്നെ ഗോപാൽ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു “നമ്മൾ എത്തിക്കഴിഞ്ഞു.”

ഇത് പറയുന്നതിനിടയിൽ ഗോപാൽ തന്റെ ഇടതുവശത്തുണ്ടായിരുന്ന കൈപ്പിടിയിൽ പിടിച്ചമർത്തി. ജലമർദ്ദമുപയോഗിച്ചുള്ള ഒരു ഉത്തോലക യന്ത്രത്തിന്റെ പരവർത്തനഫലമായി ഇടത്, വലത്, പിൻഭാഗങ്ങളിലുള്ള അമ്പാരിയുടെ അടപ്പുകൾ പുറത്തേക്കു ചാഞ്ഞു. വശങ്ങളിൽ ഉറപ്പിച്ച കരുത്താർന്ന തൂണുകൾക്കു മുകളിലായി അമ്പാരിയുടെ മേൽപ്പുറ ഇളകാതെ

നിന്നു. വശങ്ങളിലും പിന്നിലുമായി സ്ഥാപിച്ചിരുന്ന നീളൻ കൈവരികൾ ഉള്ളതുമൂലം അമ്പാരികകത്തിരികുന്ന്വർ പുറത്തേക്കു വീണില്പ. എന്ന്നാൽ ആ അമ്പാരിയുടെ നിർമ്മാണത്തിനുപയോഗിച്ഛ സാങ്ക്രേതിക മേന്മ ആ യാത്രകക്കാരാറും ശർദ്ധിച്ഛില്പ. ഉജ്ജയിനി എന്ന അഹങ്കാരത്തെ കീഴ്ചപ്പെടുത്തുവാൻ ശക്തിയുള്ള് നഗരത്തെ കണ്ഢ അന്തഃവിട്ഢിരികുകയായിരുന്നു അവരെല്പാവരും.

നിബിഢ വനത്തിനു നടുവിൽ വെട്ഢിത്തെളിച്ഛ വിശാലമായ സമചതുരാകൃതിയിലുള്ള് തുറസ്സിനു നടുവിലായിരുന്നു വൃത്താകൃതിയിലുള്ള് ഉജ്ജയിനി നഗരം. മുപ്പത്തി ഉയരമുള്ള് ബലിഷ്ഠമായ കല്പുകളുടെ ഒരു വലയം ആ നഗരത്തിനു ചുറ്റുമുണ്ഢായിരുന്നു. കരുത്തുറ്റ ഫലപ്ഢമായ ഒരു കോട്ഢമതിൽ, ഉജ്ജയിനിയുടെ ഓരം ചേർന്നൊഴുകിയിരുന്ന ചംബലിന്റെ പോഷകനദിയായ ഷിപ്ഢനദി കോട്ഢമതിലിനു ചുറ്റുമായി വെള്ള്. നിറഞ്ഞ് ഒരു കിടങ്ങ്ഢായി വർത്തിച്ഛ. കാടുവെട്ഢിത്തെളിച്ഛ ഭാഗം മുഴുവനും കിടങ്ങ്ഢായി. അതിനാൽ സമചതുരാകൃതിയിലുള്ള് ജലനിബിഢമായ ഒരു കിടങ്ങ്ഢിനകത്തായിരുന്നു വൃത്താകൃതിയിലുള്ള് ആ നഗരം. ആ കിടങ്ങ്ഢു നിറയെ മുതലകളായിരുന്നു. എങ്ക്ഢിലും ആനകൾ അതിന്നടുത്തേക്ക് നേരെ നടന്നത് എല്പാവരേയും അത്ഭുതപ്പെടുത്തി. ആ കിടങ്ങ്ഢിനു മുകളിൽ പാലമുണ്ഢായിരുന്നില്പ.

കിടങ്ങ്ഢിനു മുകളിൽ വലിച്ഛ മാറ്റാവുന്ന ചങ്ങ്ഢലപ്പാലങ്ങ്ഢുള്ള് നിരവധി കോട്ഢകൾ ശിവൻ ഭാരതത്തിലങ്ങ്ഢളമിങ്ങ്ഢളം കണ്ഢിരുന്നു. നഗരത്തെ ആക്രമിക്കാനൊരുമ്പെബ്ഢുന്ന ശത്രുവിനെതിരെയുള്ള് ഫലപ്ഢമായ പ്ഢതിരോധ സംവിധാനമായിരുന്നു ഈ കിടങ്ങ്ഢുകൾ. വലിച്ഛ മാറ്റാവുന്ന പാലം പ്ഢത്യക്ഷപ്പെടുത്തുവരെ ആനകൾ അവിടെ കാത്തു നിൽക്കുമെന്ന്നാണ് ശിവൻ വിചാരിച്ഛത്. എന്ന്നാൽ ആനകൾ അവിടെ നിന്നില്പ എന്ന്നാത്ഢരമല്പ വലിച്ഛ മാറ്റാവുന്ന പാലങ്ങ്ഢളുടെ യാതൊരു സൂചനയും അവിടെ കണ്ഢില്പ. കിടങ്ങ്ഢിനു ചുറ്റുമുണ്ഢായിരുന്ന ഉയർത്തിക്കെട്ഢിയ തിണ്ഢിനു മുകളിലായി ഇരുപത് ടെന്മാർ നിലയുറപ്പിച്ഛിരുന്നു. ആനകൾ അടുത്തുവന്നപ്പോൾ രണ്ഢുപേർ പുറകിലേക്കു നീങ്ങ്ഢിനിന്നുകൊണ്ഢ് കല്പുപാകിയ പ്ഢതലത്തിൽ ബലമായി പിടിച്ഛു തള്ള്. വലിയ കല്പിന്റെ ആകൃതിയിലുള്ള് ഒരു സ്തംഭം നേർത്ത ചീറ്റലോടെ ആ തിണ്ഢിനകത്തേക്കു താണുപോയി. തൽഫലമായി അതിനുമുന്നിലെ തന്റെ ഇരുവശത്തേക്കും തെന്ന്നിമാറി. ഭൂമിക്കടിയിലേക്കു നയിക്കുന്ന പടിക്ൾ അവിടെ പ്ഢത്യക്ഷപ്പെട്ഢു. നല്പ വെളിച്ഛമുള്ള് ഒരു തുരങ്ക്കത്തിലേക്കാണ് ആ പടി കൾ നീണ്ഢുകിടന്നിരുന്നത്. ആനകൾ അതിലൂടെ താഴേക്കിറങ്ങ്ഢി. നിലകണ്ഢനോടുള്ള് ആദരവ് പ്ഢകടിപ്പിച്ഛുകൊണ്ഢ് അവിടെയുണ്ഢായിരുന്ന കാവൽക്കാർ മുട്ഢുകുത്തി നിന്ന് അദ്ഭേഹത്തെ വണങ്ങ്ഢി.

കാർത്തികേയൻ ഗണേശനെ നോക്കി പുഞ്ചിരിച്ഛു. “ജ്ഢേഷ്ഠാ, എന്തൊരുഗ്ഢൻ സുതരം!”

“അതെ. കിടങ്ങ്ഢിനു മീതെ ഒരു പാലം നിർമ്മിക്കുന്നതിനുപകരം അവർ ഭൂമിക്കടിയിലൂടെ ഒരു തുരങ്ക്കം നിർമ്മിച്ഛിരിക്കുന്നു. തുരങ്ക്കത്തിന്റെ വാതിലാക്ഢെ കല്പുപാകിയ തായ്ക്കുള്ള്ിൽ ലയിച്ഛുപോയ മട്ഢിൽ സമർത്ഥമായി മറച്ഛുപിടിക്കപ്പെട്ഢിരിക്കുന്നു.”

കിടങ്ങ്ഢിനു ചുറ്റുമുള്ള് തറ മുഴുവനും കല്പു പാകിയിരിക്കുകയാണ്. ഇതുമൂലം ഈ തുരങ്ക്കവാടത്തിനടുത്തേക്ക് മൃഗങ്ങ്ഢൾ കടന്നുവരികയില്പ.

തുരങ്ക്കത്തിലേക്കുള്ള് കവാടത്തേക്കുറിച്ഛ വ്യക്തമായ അറിവില്പാതെ ശത്രുവിന് ആ കിടങ്ങ്ഢി മറികടന്ന് നഗരത്തിലെത്താൻ സാധിക്കില്പ.

നന്തി ഗോപാലിനെ നോക്കി “താങ്കളുടെ ഗോതൃരക്ഷാർത്ഥം അതിനിപുണനമാരാണ് പണ്ഡിറ്റ്ജി.”

ഗോപാൽ ഭയത്തോടെ പുഞ്ചിരിച്ചു.

ആനകൾ നഗരവാടത്തിനടുത്തുനിൽക്കുമ്പോൾ വലിയ മതിലുകളുടെ ഓരം പറ്റി നിൽക്കുന്ന ക്ഷേത്ര ഗണിതരൂപങ്ങൾ ആ യാത്രികർ കണ്ടു. ഒരു വൃത്തത്തിനുള്ളിൽ മറ്റൊരു വൃത്തമെന്ന രീതിയിൽ വൃത്തങ്ങളുടെ ഒരു പരമ്പര. ഏറ്റവും പുറത്തുള്ള വൃത്തത്തിന് ഓരം ചേർന്ന് ആ വൃത്തങ്ങളെ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന സമചതുരം. മുകളിൽനിന്ന് ഉജ്ജയിനിയെ വീക്ഷിക്കുമ്പോഴുള്ള ദൃശ്യത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതാണ് ആ രൂപമെന്നു തോന്നി. വൃത്താകൃതിയിലുള്ള കോട്ഠത്തിൽ ആകസ്മികമായി സംഭവിച്ചതല്ല. വാസുദേവന്മാർ വിഭാവനം ചെയ്ത ക്ഷേത്ര ഗണിത രൂപകല്പന തന്നെയായിരുന്നു അത്.

“ഞങ്ങളി നഗരം ഒരു മണ്ഡലത്തിന്റെ ആകൃതിയിലാണ് നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളത്”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു.

“പണ്ഡിറ്റ്ജി, എന്താണീ മണ്ഡലം?” ശിവൻ ചോദിച്ചു.

“ആദ്യയാത്രികതയോടുള്ള സമീപനത്തിന്റെ പരതീകാത്മകമായ രൂപമാണിത്.”

“അതെങ്ങനെ?”

“കിടങ്ങിന്റെ സമചതുരാകൃതിയിലുള്ള അതിർത്തി പൃഥ്വിയിലെ അതായത് നമ്മൾ ജീവിക്കുന്ന ഭൂമിയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ഭൂമിക്ക് നാലു ദിശകളുള്ളതുപോലെ ഈ സമചതുരത്തിനും നാല് അതിർത്തികൾ. ഈ സമചതുരത്തിനുള്ളിലുള്ള ഇടം പര്യന്തം. അതായത് ഞങ്ങൾ ജീവിക്കുന്ന സംസ്കരിക്കപ്പെടാത്ത കൊടും കാട്. അതിനകത്തുള്ള വൃത്തം ബോധമണ്ഡലമായ പരമാത്മാവിലേക്കുള്ള പാതയെ പരതിനിധീകരിക്കുന്നു.”

“എന്തുകൊണ്ടാണതിന് വൃത്താകൃതി?”

“പരമമായ ആത്മാവാണ് ഈശ്വരൻ. അത് അനന്തമാണ്. അനന്തതയെ ക്ഷേത്രഗണിത രീതിയിൽ ആവിഷ്കരിക്കണമെങ്കിൽ ഒരു വൃത്തം മുഖേനയല്ലാതെ മറ്റൊരു രീതിയിൽ പരതിനിധീകരിക്കാനാവില്ല. അതിന് ആദിയില്ല. അന്തമില്ല. മറ്റൊരു വശം അതിനോട് ചേർക്കാനാവില്ല. അതിൽനിന്ന് ഒരു വശം എടുത്തുമാറ്റാനാവില്ല. പരിപൂർണ്ണം. അനന്തം.”

ശിവൻ പുഞ്ചിരിച്ചു.

ഒരു വൃത്തത്തെ മറ്റൊരു വൃത്തം വലയം ചെയ്തുകൊണ്ടുള്ള ആ വൃത്തപരമ്പരയ്ക്കുള്ളിൽ വൃത്താകൃതിയിലുള്ള അഞ്ച് മൂന്നുവരിപ്പാതകൾ. ഏറ്റവും പുറമെയുള്ള പാത കോട്ഠത്തിലിനോടു ചേർന്നുപോകുന്നു. തുടർന്നുള്ള നാലു പാതകളും വ്യാസം കുറഞ്ഞുകുറഞ്ഞുവരുന്ന രീതിയിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നു. ഏറ്റവും ചെറിയ പാത നഗരത്തിനു മധ്യത്തിലെ വിഷ്ണുക്ഷേത്രത്തെ വലയം ചെയ്യുന്നു. ഏറ്റവും പുറത്തെ പാതയിൽനിന്നും ഏറ്റവും ഉള്ളിലുള്ള വൃത്തപാതയിലേക്ക് ഒരേ നടുവിലൂടെ കല്പുപാകിയ ഇരുപതോളം പാതകൾ നീങ്ങുകയുണ്ടാകുന്നു. ഇതാണ് ഉജ്ജയിനിയുടെ വിഹഗവീക്ഷണം.

ഈ പാതകൾ ഉജ്ജയിനിയെ അഞ്ചായി വിഭജിച്ചു. നാലാമത്തെ വൃത്തപാതയ്ക്കും അഞ്ചാമത്തെ വൃത്തപാതയ്ക്കുമിടയിലുള്ള സ്ഥലത്ത് പശു,

കുതിര മുതലായ വളർത്തുമൃഗങ്ങളെ പാർപ്പിപ്പിക്കുന്നതിനായി മരം കൊണ്ടുള്ള തൊഴുത്തുകളും ലായങ്ങളും നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്. പരിശീലനം ലഭിച്ച ആയിരക്കണക്കിന് ആനകളേയും അവിടെ പാർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവയാണ് ആ പരദേശത്തിന്റെ അന്തസ്സുയർത്തിപ്പിടിക്കുന്നത്. മൂന്നാമത്തെ വലയത്തിനും നാലാമത്തെ വലയത്തിനുമിടയ്ക്കുള്ള പരദേശം പരിശീലനം ലഭിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവർക്കും പരിശീലനം ലഭിച്ചിട്ടില്ലാത്ത തുടക്കക്കാർക്കും താമസിക്കുന്നതിനുള്ള സ്ഥലമാണ്. അവർക്കുള്ള പാഠശാലകളും ചന്തകളും വിനോദകേന്ദ്രങ്ങളുമെല്ലാം അവിടെയാണ് സ്ഥിതി ചെയ്തിരുന്നത്. രണ്ടാമത്തേയും മൂന്നാമത്തേയും വലയത്തിനുള്ളിൽ വാസുദേവഗോത്രത്തിലെ ക്ഷത്രിയന്മാരും വൈശ്യന്മാരും ശൂദ്രന്മാരും താമസിച്ചുപോന്നു. ഒന്നാമത്തെയും രണ്ടാമത്തെയും വലയത്തിനിടയ്ക്കുള്ള സ്ഥലം വാസുദേവഗോത്രത്തെ ഭരിച്ചിരുന്ന ബ്രാഹ്മണർക്ക് താമസിക്കാനുള്ളതായിരുന്നു. ഒന്നാമത്തെ വലിയ പാതയ്ക്കുള്ളിലെ നഗര ഹൃദയത്തിൽ ഉജ്ജയിനിയിലെ ഏറ്റവും പാവനമായ സ്ഥലം, അവരുടെ ജീവിതത്തിന്റെ കേന്ദ്രബിന്ദുവായ വിഷ്ണുക്ഷേത്രം സ്ഥിതിചെയ്തു.

കറുത്ത നിറത്തിലുള്ള ഇഷ്ടികകൾ കൊണ്ടാണ് ആ ക്ഷേത്രം നിർമ്മിച്ചിരുന്നത്. ചംബലിൽനിന്ന് നോക്കിപ്പോൾ ശിവൻ കണ്ട് 'കുന്ന്'യിരുന്നു ആ ക്ഷേത്രം. കമഴ്ത്തിവെച്ച കോണിന്റെ ആകൃതിയിലുള്ള ആ ക്ഷേത്രത്തിന്റെ അടിവാരം വൃത്താകൃതിയിലായിരുന്നു. ആയിരക്കണക്കിനു വരുന്ന തൂണുകളാണ് ആ ക്ഷേത്രത്തെ താങ്ങിനിർത്തിയിരുന്നത്. കോണാകൃതിയിലുള്ള ആ ക്ഷേത്രത്തിന്റെ ഉൾവശം പൊള്ളയായിരുന്നു. ഇരുന്ന് വാരയോളം ഉയരമുണ്ടായിരുന്ന ആ ക്ഷേത്രം മുകളിലേക്ക് പോകുന്നതോറും വ്യാസം ചുരുങ്ങി വന്നിരുന്ന ചെറിയ വൃത്തങ്ങൾ കൊണ്ട് തീർത്തതായിരുന്നു. മുകൾത്തട്ടിന്റെ കനത്ത ഭാരം പേറുന്നതിനായി ക്ഷേത്രത്തിന്റെ ഒത്തനടുവിലായി കരിങ്കല്ല്കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ വലിയൊരു തൂണ് സ്ഥാപിച്ചിരുന്നു. കറുത്ത ചുണ്ണാമ്പുകല്ല്കൊണ്ട് നിർമ്മിച്ച വലിയൊരു കുംഭഗോപുരം ക്ഷേത്രത്തിന്റെ ഏറ്റവും മുകളിലായി സ്ഥാപിച്ചിരുന്നു. ഏകദേശം നാല്പതിനായിരം റാത്ത് തൂക്കം വരുന്ന ആ കുംഭഗോപുരം ഇരുപത് നാഴിക ദൂരംവരുന്ന ഒരു ചെരിവ് നിർമ്മിച്ച് ഇരുപത് ആനകളുടെ സഹായത്തോടെ മുകളിലേക്ക് വലിച്ചു കയറ്റുകയാണുണ്ടായത്. ഈ ചെരിവിന്റെ അവശിഷ്ടങ്ങളാണ് ശിവൻ ചംബലിൽ കണ്ടത്.

ശിവനും അനുചര സംഘവും അപ്പോഴും ആ നഗരത്തിന്റെ മഹത്വം കാണാനിരിക്കുന്നതേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. തുരങ്കത്തിൽ നിന്ന് ആനകൾ കോട് മതിലിനോടു ചേർന്നുള്ള പുറത്ത് വൃത്താകൃതിയിലുള്ള പാതയിലേക്ക് പരവേശിപ്പിച്ച് പോൾ ഉജ്ജയിനിയുടെ ഏതു ഭാഗത്തുനിന്നു നോക്കിയാലും കാണുന്ന കാണ്ഡവൃന്ത ദൃശ്യത്തിലേക്ക് എല്ലാവരുടെയും ദൃഷ്ടി പതിഞ്ഞു. നഗരത്തിന്റെ ഏറ്റവും മധ്യഭാഗത്തുള്ള വിഷ്ണു ക്ഷേത്രം. അദ്ഭുതപ്പെടുത്തുന്ന ആ കാഴ്ചയിൽനിന്ന് ആർക്കും കണ്ണെടുക്കാനായില്ല. എല്ലാവർക്കും മനസ്സിനുള്ളിൽ അനുഭവപ്പെട്ട ആ അദ്ഭുതം ബൃഹസ്പതിയുടെ ഉള്ളിൽനിന്നുമാത്രം ശബ്ദരൂപത്തിൽ പുറത്തുവന്നു.

“ഹോ”

നിതാന്ത പങ്കാളിത്തം

ഏഴ്

നഗരത്തിന്റെ മദ്യലഭാഗത്തുള്ള വിഷ്ണുക്ഷേത്രത്തോടു ചേർന്ന് ഉജ്ജയിനിയിലെ ബ്രാഹ്മണർ താമസിക്കുന്ന സ്ഥലത്താണ് ശിവൻ സംഘത്തിനുള്ള താമസസൗകര്യം ഏർപ്പാട് ചെയ്തിരുന്നത്. രാത്രി സുഖമായി വിശ്രമിച്ചതിനുശേഷം ഉണർന്നെഴുന്നേറ്റ് ശിവൻ സകുടുംബം പ്ലാതൽ കഴിച്ചു. അതിനുശേഷം ഒരു വാസുദേവ പണ്ഡിതൻ വന്ന് ശിവനെ വിഷ്ണുക്ഷേത്രത്തിലേക്ക് അകമ്പടി സേവിച്ചു. രാവിലെ ശിവൻ ഗോപാലുമായി ചില ചർച്ചകൾ നടത്താനുണ്ടായിരുന്നു.

ആ വിശാലമായ ക്ഷേത്രത്തിന്റെ ലാളിത്യമാർന്ന മഹത്വം അതിനോടു കൂടുതൽ അടുത്തു ചെല്ലുന്തോറും ശിവൻ കൂടുതൽ അനുഭവപ്പെടാൻ തുടങ്ങി. മിനുസപ്പെടുത്തിയ കരിങ്കല്ല്കളും ലോഹകുടും ചേർത്തുറപ്പിച്ച വൃത്താകൃതിയിലുള്ള ഒരു തായിലായിരുന്നു ആ ക്ഷേത്രം നിർമ്മിച്ചിരുന്നത്. കല്ലുകളിൽ അടുത്തടുത്തായി ദ്വാരങ്ങളും ചാലുകളുമിട് അതിൽ ഉരുക്കിയ ലോഹകുടുംഭാഷിക്കുന്നു; ലോഹകുടും തണുത്തുയുമ്പോൾ അത് കല്ലുകളെ വേർപ്പെടുത്താനാവാത്ത വിധം ചേർത്തുറപ്പിച്ചു പിടിക്കുന്നു. ചെലവല്പം കൂടുതലാണെങ്കിലും കുമ്മായ ചാന്തുപയോഗിച്ച കല്ലുകളെ ചേർത്തു പടുക്കുന്നതിനേക്കാൾ ഉറപ്പ് ഈ വിദ്യകുണ്ടായിരുന്നു. ലാളിത്യം കാത്തുസൂക്ഷിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി പ്ലാതലിൽ യാതൊരു വിധ കൊത്തുപണികളുമില്ലായിരുന്നു. ആ സൗധത്തിന്റെ വിസ്തൃതമായ സാങ്ക്രേതിക മികവ് കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ അത്തരം കൊത്തുപണികൾ അനാവശ്യമായി ആളുകളുടെ ശ്രദ്ധ തിരിച്ചുവിടുന്നതിനു മാത്രമേ ഉപകരിക്കുകയുള്ളൂ. വൃത്താകൃതിയിലുള്ള ആ തായുടെ ചുറ്റുമായി ചവിട്സുപടികൾ നിർമ്മിച്ചിരുന്നതിനാൽ വിഷ്ണുവിന്റെ ഏഴാമത്തെ അവതാരമായ ശ്വീരാംഭവന്റെ ഭക്തർക്ക് ഏതു ഭാഗത്തു കൂടെയും അവിടേക്ക് പ്ലാവേശിക്കാൻ കഴിയുമായിരുന്നു.

വൃത്താകൃതിയിലുള്ള ആയിരം കരിങ്കൽത്തൂണുകൾ ആ തായിൽ ഉയർന്നു നിന്നിരുന്നു. നല്ല ആഴത്തിൽ താഴ്ത്തിയാണ് അവ സ്ഥാപിച്ചിരുന്നത്. ആനകളുടെ കരുത്തുപയോഗിച്ച പ്ലാവർത്തികുന്ന കരിങ്കൽ മുറിക്കുവാനുപയോഗിക്കുന്ന യന്ത്രങ്ങൾ കൊണ്ട് ആ തൂണുകൾ മിനുസപ്പെടുത്തി ഒരേ വലിപ്പത്തിലും ആകൃതിയിലുമാണ് നിർമ്മിച്ചിരുന്നത്. അതുകൊണ്ട് ആ തൂണുകൾക്ക് കനത്ത ഭാരമുള്ള കോണാകൃതിയിലുള്ള ആ ക്ഷേത്രത്തിന്റെ സ്തൂപികയെ താങ്ങിനിർത്താൻ സാധിച്ചു. കൃഷ്ണശിലയിൽ നിർമ്മിച്ച ഭീമാകാരമായ ആ ക്ഷേത്ര സ്തൂപിക അകലെ നിന്നു നോക്കിയാലും തൊട്സുത്തുനിന്നു നോക്കിയാലും വളരെ മിനുസമുള്ളതായി തോന്നിച്ചു. ഓരോ ശിലയും കൃത്യമായ അളവിൽ ചേർത്തുപണിത് അതിമനോഹരമായി മിനുസപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. കരുത്ത ചുണ്ണാമ്പുകല്ല്കൊണ്ട് നിർമ്മിച്ച വലിയൊരു താഴികകുടം അതിനു

മുകളിലായി സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. വിസ്തൃത ഭരിതനായ ശിവൻ ആ ക്ഷേത്രത്തിലേക്കുള്ള പടികൾ കയറുന്നതും നോക്കി ആ വാസുദേവ പണ്ഡിതൻ നിശ്ശബ്ദനായി അവിടെ നിന്നു.

ആ സ്തൂപികയുടെ അകം പൊള്ളയാണെന്നും കോണാകൃതിയിലുള്ള ആ സ്തൂപികയുടെ വൃത്താകൃതിയിലുള്ള വിശാലമായ ഒരു നാടശാലയാണെന്നു ആ ക്ഷേത്രത്തിനകത്തേക്കു പരവേശിപ്പിച്ചപ്പോൾ ശിവനു മനസ്സിലായി. ഭാരതത്തിലെ മറ്റു ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ശിവൻ കണ്ടിട്ടുള്ളതുപോലെ ഇവിടെ വേറിടൊരു ശ്രീകോവിൽ ഇല്ലായിരുന്നു. ആ ക്ഷേത്രത്തിനകം എല്ലാവർക്കും ആരാധന നടത്താനുതകുംവിധം തുറന്നു കിടക്കുകയായിരുന്നു. ശ്രീരാമദേവന്റെ വിവിധ ജീവിതഘട്ടങ്ങൾ പരിപാടിക്കുന്ന് വർണ്ണചിത്രങ്ങൾ കൊണ്ടു അലങ്കൃതമായിരുന്നു അതിന്റെ മേലാപ്പ്. രാമഭഗവാന്റെ ജനനം, വിദ്യാഭ്യാസം, വനവാസം, വിജയകരമായ മടക്കം എന്നിവയായിരുന്നു ആ ചിത്രങ്ങളിലെ പരിപാട്യം. അയോധ്യയിലെ സിംഹാസനാരോഹണത്തിനു ശേഷമുള്ള രാമഭഗവാന്റെ ജീവിതാവസ്ഥയെക്കുറിച്ചുള്ള വലിയ ഭിത്തി ചിത്രങ്ങൾ ഒരു ചുവരിൽ പരായായത്തോടെ പരദർശിപ്പിച്ചിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ യഥാർത്ഥ ശത്രുക്കൾ അവർക്കെതിരായി ഭഗവാൻ നടത്തിയ പോരാട്കൾ, അദ്ദേഹത്തിനെന്നും പരചോദനമായിരുന്ന ധർമ്മപത്നി സീതാദേവി, മെലുഹയുടെ സ്ഥാപനം എന്നിവയെക്കുറിച്ചായിരുന്നു ആ ചിത്രങ്ങൾ.

ആ നാടശാലയുടെ ഒത്ത നടവിലായി വെളുത്ത വെണ്ണക്കല്ല്നിൽ നിർമ്മിച്ച വലിയൊരു തൂണു ഉയർന്നു നിന്നു. കോണാകൃതിയിലുള്ള ആ സ്തൂപികയുടെ അഗ്രംവരെ ഉയർന്നു നിൽക്കുന്ന ആ തൂണിന് ഏക ദേശം 200 വാറു ഉയരമുണ്ടായിരുന്നു. മനുഷ്യൻ കണ്ടെത്തിയതിൽവെച്ച് ഏറ്റവും കടുപ്പമുള്ളതാണ് വെണ്ണക്കല്ല്. അതിൽ കൊത്തുപണികൾ ചെയ്യുക ബുദ്ധിമുട്ടാണെന്നും ശിവൻ മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് ആ തൂണിന്മേൽ കൊത്തു വേലകൾ കണ്ടപ്പോൾ അവൻ അതിശയം തോന്നി. രാമഭഗവാന്റെയും സീതാദേവിയുടെയും വലിയ രൂപങ്ങളായിരുന്നു അത്. കിരീടം ധരിക്കാതെ വെറും സാധാരണ മട്ടിലുള്ള, ദരിദ്രർ ധരിക്കുന്നത്, കൈകൊണ്ട് നെയ്തെടുത്ത വസ്ത്രങ്ങളാണ് അവർ ധരിച്ചിരുന്നത്. പതിനാലുവർഷം നീണ്ട വനവാസത്തിനിടയിൽ ആ ദേവദമ്പതികൾ നെയ്തെടുത്തതായിരുന്നു ആ വസ്ത്രങ്ങൾ. വിഷ്ണുവിന്റെ ഏഴാമത്തെ അവതാരമായ ശ്രീരാമദേവന്റെ ചിത്രങ്ങളിൽ സദാ സന്നിഹിതരായിരുന്ന ലക്ഷ്മണരാജകുമാരന്റെയും ഹനുമാന്റെയും അസാന്നിദ്ധ്യമായിരുന്നു മനസ്സിനെ വല്ലാതെ മമിച്ച ഒരു കാര്യം. സീതാദേവി ശ്രീരാമദേവന്റെ വലതുകൈപ്പടം അവലംബമെന്ന് മട്ടിൽ പിടിച്ചിരുന്നു.

“എന്തിനാണ് അവരുടെ ഏറ്റവും വേദനാപൂർണ്ണമായ ജീവിതം തന്നെ ഇവിടെ ചിത്രീകരിക്കുവാൻ തെരഞ്ഞെടുത്തത്? ശിവൻ ചോദിച്ചു “അയോധ്യയിൽ നിന്ന് അവരെ ഭ്രഷ്ടരാക്കിയപ്പോഴായിരുന്നു അത്. അതിനുശേഷമാണല്ലോ രാക്ഷസരാജനായ രാവണൻ സീതയെ അപഹരിച്ചുകൊണ്ടു പോയതും ദേവിയെ വീണ്ടെടുക്കുവാനായി രാമഭഗവാൻ രാവണനുമായി കടുത്ത പോരാടും നടത്തിയതും.”

വാസുദേവ പണ്ഡിതൻ പുഞ്ചിരിച്ചു “തന്റെ മറ്റെല്ലാ ജീവിതഘട്ടങ്ങളും വിസ്മരിച്ചാലും പത്നി സീതാദേവിക്ക് അനുജനായ ലക്ഷ്മണനും തന്റെ ഭക്തനായ ഹനുമാനുമൊപ്പം ചെലവിട്ട ആ വനവാസകാലം എല്ലാവരും ഓർമ്മിക്കണമെന്നായിരുന്നു ശ്രീരാമദേവൻ പറയാറുണ്ടായിരുന്നത്. തന്നെ താനാക്കി മാറ്റിയ ജീവിതഘടനം അതാണെന്ന്

അദ്ദേഹം വിശ്വസിച്ചു.”

നടുവിലെ തൂണിന്റെ അടിഭാഗത്തിന് അടുത്തായിട്ടാണ് ഗോപാൽ നിന്നിരുന്നത്. അദ്ദേഹം നിന്നിരുന്നതിന് തൊട്ടുപുറത്തായി ശ്രീരാമദേവന്റെയും സീതാദേവിയുടെയും കാൽക്കൽ ആഡംബരപൂർണ്ണമായ രണ്ട് ഇരിപ്പിടങ്ങൾ കിടപ്പുണ്ടായിരുന്നു. ആ രണ്ട് ഇരിപ്പിടങ്ങൾക്കുമിടയിലായി ചെറിയൊരു ഹോമകുണ്ഡമെറിയുന്തുന്നിയിരുന്നു. എല്ലാം ശുദ്ധീകരിക്കുന്ന അഗ്നിദേവന്റെ സാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ ആ രണ്ട് ഇരിപ്പിടങ്ങളിലുമിരിക്കുന്നവർക്കിടയിൽ അസത്യം വിനിമയം ചെയ്തപ്പോൾ കയ്യിലെന്തായിരുന്നു ഏറ്റവും പരധാനപ്പെട്ട കാര്യം. ഗോപാലിന്റെ പിന്നിലായി അനേകം വാസുദേവപണ്ഡിതന്മാർ ക്ഷമാപൂർവ്വം നിൽക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

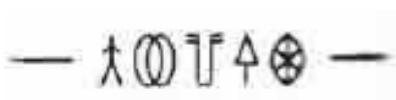
ഗോപാൽ ശിവനെ നോക്കി ആദരവോടെ കൈകുപ്പി വണങ്ങി “ഒരു വാസുദേവൻജീവിക്കുന്നത് രണ്ടു ലക്ഷ്യങ്ങളിൽ സഫലീകരിക്കുന്നതിനാണ്. അടുത്ത വിഷ്ണു അവതരിച്ചേണ്ടത് ഞങ്ങളിൽ നിന്നാണ്. മഹാദേവൻ ഇവിടെ എപ്പോൾ വരുന്തോ അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെ സേവിക്കുവാനും ഞങ്ങൾ ബാധ്യസ്ഥരാണ്.”

ഗോപാലിന്റെ നമസ്തേക്കുള്ള പരതികരണമായി ശിവനും അദ്ദേഹത്തെ തല കുനിച്ചു വണങ്ങി.

“ഞങ്ങളുടെ ജീവിതകാലത്തുതന്നെ ഞങ്ങളുടെ ദൗത്യങ്ങൾ പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിലൂടെ ഞങ്ങൾ ഓരോരുത്തരും അദരികപ്പെടുകയാണ്”, ഗോപാൽ തുടർന്നു “അങ്ങയുടെ ആജ്ഞ അനുസരിക്കുവാൻ തയ്യാറായി നിൽക്കുകയാണ് ഞങ്ങൾ.”

“താങ്കൾ എന്റെ അനുയായിയല്ല, ഗോപാൽ സ്വാമി”, ശിവൻ പറഞ്ഞു “താങ്കളെന്റെ സുഹൃത്താണ്. ഒരു കാര്യത്തിൽ തീരുമാനത്തിലെത്തുവാൻ സാധിക്കാത്തതിനാൽ അങ്ങയുടെ ഉപദേശം തേടി എത്തിയതാണ് ഞാൻ.”

ഗോപാൽ പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് ആ ഇരിപ്പിടത്തിലേക്ക് കൈ ചൂണ്ടി, ശിവനും ഗോപാലും ആ ഇരിപ്പിടങ്ങളിൽ ഇരുന്ന്പോൾ വാസുദേവപണ്ഡിതർ അവർക്കു ചുറ്റും വരിവരിയായി ഇരിപ്പുറപ്പിച്ചു.

ഒരു വാസുദേവക്ഷത്രിയന്റെ അകമ്പടിയോടെ ഗണേശനും കാർത്തികേയനും ബൃഹസ്പതിയും ഉജ്ജയിനി നഗരത്തിൽ ഒരു ലഘു സന്ദർശനത്തിനിറങ്ങി. നഗരത്തിന്റെ ഏറ്റവും പുറംഭാഗത്തുള്ള മൃഗങ്ങളെ പാർപ്പിക്കുന്ന പുരകളോടായിരുന്നു ഗണേശനു പരിയം. പര്യയേകിച്ച് ആനപ്പന്തികളോട്.

തന്റെ കുതിരയെ ഗണേശനിരിക്കുന്ന കുതിരയോടുപ്പിച്ഛുകൊണ്ട് ആ വാസുദേവക്ഷത്രിയൻ ചോദിച്ചു. “പ്രഭോ, അങ്ങേയ്ക്കെന്താണ് ആനകളോടൊത്തായ് പരിയം?”

“ഇനി നടക്കുവാൻ പോകുന്ന യുദ്ധത്തിൽ ഇവയ്ക്ക് വളരെ പരാധാന്യമുണ്ട്. ഞാനുദ്ദേശിക്കുന്ന രീതിയിൽ പരിശീലനം ലഭിച്ചാൽ

ആനകൾ ഈ യുദ്ധത്തിൽ വലിയൊരു പങ്ക്വഹിക്കും.”

വാസുദേവൻ പുഞ്ചിരിച്ചു. അയാൾ തന്റെ കുതിരയെ ആ മൃഗലായങ്ങളുടെ നേർക്ക് നയിച്ചു. തങ്ങളുടെ പടയാനകളിൽ ഗണേശനു താല്പര്യമുണ്ടെന്ന് കേട്പ്പോൾ അയാൾക്ക് സന്തോഷം തോന്നി. ഭരണം നടത്തിയിരുന്ന വാസുദേവപണ്ഡിതന്മാരുടെ നിർദ്ദേശത്തിനു വിരുദ്ധമായി വാസുദേവക്ഷത്രിയന്മാർ ആനകളെ പരിശീലിപ്പിക്കുന്നത് സംവിധാനം പരിഷ്കരിച്ചു. ഒരു കാലത്ത് ഭാരത സൈന്യത്തിലെ പരധാനപ്പെട്ട ഒരു സൈനിക ഭാഗമായിരുന്നു ഈ മൃഗങ്ങൾ. എന്നാൽ ഇവയുടെ ഭയങ്കര ശക്തിയെ തകിടം മറിക്കുന്നത് രീതിയിലുള്ള പുതിയ യുദ്ധതന്ത്രങ്ങൾ വികസിപ്പിച്ചെടുത്തിരുന്നു. പടാങ്ങളടിച്ച ശബ്ദമുണ്ടാക്കി ആനകളെ വിറുപ്പിപ്പിച്ചിച്ച് ഓടിപ്പാൽ അവ സ്വന്തം അണികൾക്കുള്ളിൽത്തന്നെ നാശം വിതയ്ക്കും. അതായിരുന്നു ആനപ്പടയ്ക്കുകൾക്കെതിരെ ശത്രുക്കൾ പരയോഗിച്ചിരുന്ന ഏറ്റവും മികച്ച തന്ത്രം. അതോടെ ഭൂരിഭാഗം രാജ്യങ്ങളും ആനകളെ സൈനികസംവിധാനത്തിൽ നിന്നൊഴിവാക്കി. എന്നാൽ വേണ്ടവിധം പരിശീലനം ലഭിച്ച ആനകൾക്ക് ശത്രനരിയിൽ നാശം വിതയ്ക്കാൻ കഴിയുമെന്ന കാര്യത്തിൽ യാതൊരു സംശയവുമില്ല. വാസുദേവസൈന്യത്തിലെ പരിശീലനം ലഭിച്ച ആനകളെക്കുറിച്ച് ഗണേശൻ കേട്ടിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ വാസുദേവന്മാരുടെ മനശീലംമൂലം അത് സത്യമാണോ കിംവദന്തിയാണോ എന്ന് വിശ്വസിക്കുവാൻ അവർക്ക് കഴിഞ്ഞില്ല. കാർത്തികേയൻ ജ്യേഷ്ഠന്റെ അടുത്തേക്ക് കുറച്ചുകൂടി നീങ്ങിനിന്നു. “ജ്യേഷ്ഠാ, നമ്മൾ ചംബലിനിന്ന് ഇവിടെ വരെ വന്നത് ആനപ്പുറത്തല്ലേ. അതിവിദഗ്ദ്ധമായ രീതിയിൽ പരിശീലനം ലഭിച്ച അച്ഛന്റെയടുത്താണ് ആ ആനകൾ.”

“അതെ, അത് ശരിയാണ് കാർത്തികേയാ”, ഗണേശൻ പറഞ്ഞു “എന്നാൽ അവ പിടിയാനകളാണ്. യുദ്ധത്തിൽ പിടിയാനകളെ ഉപയോഗിക്കാറില്ല. മനുഷ്യരേയും സാധനങ്ങളും ചുമന്നുകൊണ്ടുവരുന്നതുപോലുള്ള ജോലികൾക്കാണ് അവയെ ഉപയോഗിക്കാറുള്ളത്. കൊമ്പനാനകളെയാണ് യുദ്ധത്തിനുപയോഗിക്കാറുള്ളത്.”

“കുടുംബത്തിൽ അക്രമോത്സുകരായതുകൊണ്ടാണോ അവയെ യുദ്ധത്തിനുപയോഗിക്കുന്നത്?”

“സാധാരണയായി ആനകൾ ശാന്തസ്വഭാവക്കാരാണെങ്കിൽപ്പോലും അവയെ പരിശീലിപ്പിക്കുവാനും പരകോപിപ്പിച്ചിച്ച് അക്രമോത്സുകരാക്കുവാനും കഴിയും. പിടിയാനകളെ പരകോപിപ്പിക്കുക ബുദ്ധിമുട്ടാണ്. ന്യായമായ കാരണങ്ങളുണ്ടെങ്കിൽ മാത്രമേ അത് മനുഷ്യരെ കൊല്ലുകയുള്ളൂ. ഉദാഹരണമായി തന്റെ കുഞ്ഞുങ്ങൾക്കുനേരെ ആക്രമണമുണ്ടായാൽ അത് രൂക്ഷമായി പരിഹരിക്കും. എന്നാൽ ഒരു കൊമ്പനാനയെ അക്രമോത്സുകനാക്കി പരിശീലിപ്പിച്ചെടുക്കാൻ എളുപ്പമാണ്.”

“എന്തുകൊണ്ടാണത്?” കാർത്തികേയൻ ചോദിച്ചു. “താരതമ്യേന ബുദ്ധി കുറവുള്ളതുകൊണ്ടാണോ?”

“പിടിയാനകൾ പൊതുവെ സമർത്ഥരാണെന്നാണ് ഞാൻ കേട്ടിട്ടുള്ളത്. പക്ഷേ അവയ്ക്ക് അല്പം കൂടി സങ്കീർണ്ണതയേറും. ആനകൾക്കുണ്ടെങ്കിൽ സാമാന്യേന പെണ്ണാധിപത്യമുള്ളവയാണ്. കാട്ടിൽ പിടിയാനകളാണ് തീരുമാനമെടുക്കുന്നത്. എവിടേക്ക് പോകണം, എപ്പോൾ പോകണം, എവിടെപ്പോയി തീർച്ചപ്പെടുത്തണം, ആനകൾക്കിടയിൽ ആരാകെ വേണം, ആരെയൊക്കെ ചവിട്ടി പുറത്താക്കണം എന്നിങ്ങനെയുള്ള തീരുമാനങ്ങൾ.”

“അതെ. കുമ്മാരപുരം കഴിഞ്ഞാൽ കൊമ്പനാനകൾ കൂടാത്തതിനിന്ന് പുറത്തുപോകണം. ഒന്നുകിൽ അവർ സ്വന്തമായി ജീവിക്കാൻപഠിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ അലഞ്ഞുതിരിഞ്ഞു നടക്കുന്ന ആനകളുടെ കൂടാത്തതിൽ അവർക്ക് ചേരാം.”

“പ്രകൃതിക്ക് നയായനായങ്ങളിൽ താല്പര്യമില്ല, കാർത്തികേയാ കഴിവിൽ മാർഗ്ഗമാണതിന് താല്പര്യം. ആനകുടർത്തിന് കൊമ്പനാകളെക്കൊണ്ട് കാര്യമായ ഉപയോഗമാണ്മുഖമില്ല. സ്വയം പരിശോധിക്കുവാനും കുഞ്ഞുങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുവാനുമുള്ള ശേഷി പിടിയനകൾക്കുണ്ട്. കുഞ്ഞുങ്ങളുണ്ടാകുവാൻ മാർഗ്ഗമേ പിടിയനകൾക്ക് കൊമ്പനാകളുടെ ആവശ്യം വരുന്നുള്ളൂ.”

“പ്രജനന കാലത്ത് പിടിയാനകുടും അലഞ്ഞു നടക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും കൊമ്പനെ സ്വീകരിച്ച് ഇണ ചേർന്ന് ഗർഭം ധരിക്കുന്നു. അതിനുശേഷം അവർ കൊമ്പനാനകളെ വീണ്ടും ഒഴിവാക്കുന്നു.”

“ശരി.പക്ഷേ അതാണവിടത്ത് രീതി. സംഘത്തിലെ തറവാട്കൾ നിർദ്ദേശിക്കുന്നത് വിധത്തിലുള്ള പെരുമാറ്റ രീതികളും സംഘടിതമായ ബലതന്ത്രവുമാണ് ആനകുടും അനുവർത്തിക്കുന്നത്. അതേസമയം കൊമ്പനാകട്ടെ യാതൊരു കെട്ടുപാടുകളോ ചുമതലകളോ ഇല്ലാതെ അലഞ്ഞു നടക്കുന്നു. ഒറ്റയാനാകുമ്പോൾ നിലനിൽപ്പിനുവേണ്ടി അവൻ കൂടുതൽ അക്രമോത്സുകത കാണിക്കും. മുതിർന്ന കൊമ്പനെക്കൊന്നും ചെയ്യുക ബുദ്ധിമുട്ടായതിനാൽ അവനെ കുഞ്ഞിലേ പിടികൂടി പരിശീലിപ്പിക്കേണ്ടിവരും. എന്നാൽ ഒരിക്കൽ അവൻ ചട്ടങ്ങളിൽ അനുസരിച്ചു തുടങ്ങിയാൽ പിന്നെ കാര്യങ്ങൾ എളുപ്പമാണ്. അതോടെ അവൻ ചട്ടക്കാരനെ അനുസരിക്കാൻ തുടങ്ങും. ന്യായാധിപത്യങ്ങൾ നോക്കാതെ അവൻ ആരെയും ആക്രമിച്ചു കൊല്ലും. തന്റെ യജമാനനായ ചട്ടക്കാരൻ കല്പിച്ചതുപോലെ മാത്രം അവനെ ചെയ്യാൻ തയ്യാറാവൂ.”

— 天◎地◎人◎ —

“അത് മനസ്സിലായില്ലെങ്കിൽ ഞാനൊരു സമർത്ഥനായ മനസ്സു വായനക്കാരനായിത്തീരുകയില്ല” ഗോപാൽ പുഞ്ചിരിചു “പക്ഷേ താളുകൾക്കത് അറിയാൻ താല്പര്യമുണ്ടെന്ന് ഞാൻ ഊഹിക്കുന്നു.”

കാരണങ്ങൾ

അറിയാമെങ്കിൽ, എന്താണവയെന്ന് പറയാമോ?”

“ശരി, ആദ്യത്തേത് ആദ്യം പറയാം. നിശ്ചയമായും താങ്കൾ പറയുന്നതിനോട് ഞങ്ങൾ യോജിക്കുന്നു. ഓരോ വാസുദേവനും താങ്കളോട് യോജിക്കുന്നു.”

“എന്തുകൊണ്ട്?”

“മഹാദേവനെന്ന് പരസ്ഥാനത്തിന്റെ വിശ്വസ്ഥരായ അനുയായികളാണു ഞങ്ങൾ. താങ്കളുടെ പക്കൽ കൃത്യമായ ഉത്തരമുണ്ടെങ്കിൽ താങ്കളുമായി ഞങ്ങൾ യോജിച്ച് മതിയാവൂ.”

ശിവന്റെ മനസ്സ് എവിടെയോ ഒന്നുടക്കി. “എന്റെ പക്കൽ ശരിയായ ഉത്തരമുണ്ടെങ്കിൽ?”

“അതെ. വെല്പുവിളികൾ നിരവധി ഉയർന്നിടും മഹാദേവന്മാർക്കു മുന്നിൽ ഉയരുന്ന ചോദ്യത്തിന്, എന്താണ് തിന്മ എന്ന് ചോദ്യത്തിനുള്ള ശരിയായ ഉത്തരത്തിൽ താങ്കൾ എത്തിച്ചേർന്നിരിക്കുന്നു.”

“നിങ്ങൾക്ക് നേരത്തേതന്നെ അതിനുള്ള ഉത്തരം അറിയാമായിരുന്നെന്ന് അതിനർത്ഥം?”

“തീർച്ചയായും. എന്റെ മുന്നിൽ ഉയർന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്കുള്ള ഉത്തരമാണ് എനിക്ക് റിയാലായിരുന്നത്. വിഷ്ണുവെന്ന് പരസ്ഥാനത്തിനു മുന്നിലുയരുന്ന പരധാന ചോദ്യമിതാണ്. എന്താണ് തിന്മ? വിഷ്ണുവിനു മുന്നിൽ ഉയരുന്ന ചോദ്യങ്ങൾ രണ്ടാണ്: ഏതാണ് അടുത്ത ദൈവം? എപ്പോഴാണ് ദൈവം തിന്മയായി മാറുന്നത്?”

“എപ്പോഴാണെന്നോ?”

“അതെ. മഹാദേവൻ പുറത്തുള്ളവനാണെങ്കിൽ വിഷ്ണു അകത്തുള്ളവനാണ്. വലിയൊരു നന്മകൊണ്ട് പുതിയൊരു ജീവിതരീതി വെട്ടിത്തുറന്ന് മനുഷ്യരെ അവിടേക്കു നയിക്കുകയെന്നതാണ് അവന്റെ കടമ. ആ മഹത്തായ നന്മ പലവിധത്തിലുള്ളതാകാം. ദിവ്യാസ്തരം പോലെ പുതിയൊരു സാങ്ക്രേതിക വിദ്യയോ സോമരസം പോലൊരു സ്വയംഷ്ടിയോ ആകാം; ഒരു തത്ത്വശാസ്ത്രം പോലുമാകാം. തൊട്ടുമുമ്പ് തെ വിഷ്ണു വിധിച്ഛത് തുടർന്നുള്ള നേതാക്കന്മാർ പിന്തുടരുന്നു. പക്ഷേ ഇടക്കെപ്പോഴെങ്കിലുമൊക്കെ പുതിയൊരു ജീവിതരീതി സ്വയംഷ്ടിക്കുന്ന് ആളായി വിഷ്ണു മാറുന്നു. ശ്വരീരാമദേവൻ ഒന്നിലധികം അവതാരങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുകയുണ്ടായി. അതായത് നമ്മൾ ജനിച്ഛ ജാതി നിർബ്ബന്ധമായും സ്വീകരിക്കുന്നതിനു പകരം നമുക്കിഷ്ടപ്പെട്ട ജാതി തിരഞ്ഞെടുക്കുവാനുള്ള അവസരം. വരേണ്യവർഗ്ഗത്തിനു മാത്രമല്ല സമൂഹത്തിനു മുഴുവനും സോമരസമുപയോഗിക്കുവാനുള്ള അനുവാദം അദ്ദേഹം നൽകി. എന്താൽ സൗമനസ്യം പലപ്പോഴും നമ്മെ തിന്മയിലേക്കു നയിക്കുന്നു എന്ന് കാര്യം ഓർക്കുക.”

“മനുഹർഷിയുടെ അനുശാസനങ്ങളിൽ നിന്ന് ഞാനത് മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. എന്തുകൊണ്ടാണ് ഇങ്ങനെ സംഭവിക്കുന്നതെന്നതിനുള്ള കാരണങ്ങൾ അങ്ങയിൽനിന്നും അറിഞ്ഞാൽ കൊള്ളാമെന്നുണ്ട്.”

“ഈ ചോദ്യത്തിനു ഭംഗിയായി ഉത്തരം നൽകുന്നത് ഒരു തത്ത്വശാസ്ത്രഗ്ലാനം ഞങ്ങളുടെ ഗോതർത്തിലുണ്ട്. നൂറ്റാണ്ടുകളായി ഞങ്ങൾ ആദരിച്ചുപോരുന്ന ഹരി, മോഹൻ എന്ന് മഹാ ദാർശനികരുടെ അനുശാസനങ്ങൾ അതിലുണ്ട്. വാസുദേവൻ മുതൽക്കുള്ള ഞങ്ങളുടെ ഗോതർത്തിന്റെ എല്ലാ

മുഖ്യാന്മാരും, അനുശാസനങ്ങൾ അതിലുണ്ട്. 'ഭഗവാന്റെ ഗീത'ങ്ങൾ എന്ന് എന്റെ അഭിപ്രായം അതിനെ വിളിക്കുന്നത്."

“ഭഗവാന്റെ ഗീതങ്ങളോ?”

“അതെ.പൗരാണിക സംസ്കൃതത്തിൽ ഭഗവദ്ഗീത എന്നാണതിന്റെ പേര്. ഞാനിവിടെ പറയാനുദ്ദേശിക്കുന്നത് കാര്യം സംക്ഷേപസുന്ദരമായി അതിന്റെ ഒരൊറ്റവരിയിൽ ഒരുങ്ങിയിരിക്കുന്നത്. അതി സർവ്വവത്സര വർജ്ജ യേത്. അമിതമായുള്ളതെല്ലാം ഒഴിവാക്കുക: അമിതമായാൽ എന്തും ചീത്തയാണ്. നമ്മളിൽ ചിലർ നന്മയാൽ ആകർഷിപ്പപ്പെടുന്നു. പക്ഷേ ഈ പരപഞ്ചം സന്തുലിതാവസ്ഥ നിലനിർത്തുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. അതു കൊണ്ട് ചിലർക്ക് നന്മയായി തോന്നുന്നത് ചിലർക്ക് തിന്മയായി തോന്നിയേക്കാം. കൃഷി മനുഷ്യനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം നല്ലതാണ്. അതവൻ ആഹാരത്തിനുള്ള മാർഗ്ഗമാണ്. അതേ സമയം ജന്തുക്കൾക്ക് നല്ലതല്ല. ജന്തുക്കൾക്ക് അവയ്ക്കു ജീവിക്കാനാവശ്യമായ കാടും മേപ്പിൽപ്പുറങ്ങളും കൃഷിമൂലം നഷ്ടമാകുന്നു. പരാണവായു നമ്മെ ജീവൻ നിലനിർത്തുവാൻ സഹായിക്കുന്നു. എന്നാൽ കോടിക്കണക്കിനു വർഷങ്ങളെക്കുറിച്ചു മുമ്പ് ഈ ഭൂമുഖത്തു ജീവിച്ചിരുന്ന വായുവിൽ ജീവിക്കാനാവാത്ത ജീവികൾക്ക് പരാണവായു വിഷസമാനമായിരുന്നു. അവയ്ക്ക് പരാണവായുവുള്ളിടത്ത് ജീവിക്കാനാവില്ല. പരാണവായു അവയെ നശിപ്പിച്ചിട്ടു കളഞ്ഞു. ആയതുകൊണ്ട് ഈ പരപഞ്ചം സന്തുലിതാവസ്ഥ നിലനിർത്തുവാൻ ശ്രമിക്കുമ്പോൾ, നന്മകളൊന്നുംതന്നെ നമ്മൾ അമിതമായി ആസ്വദിക്കുന്നില്ലെന്ന് ഉറപ്പുപരുത്തണം.അതല്ലെങ്കിൽ സന്തുലിതാവസ്ഥ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി നന്മയെ നേരിടുന്നതിനുവേണ്ടി പരപഞ്ചം തിന്മയെ സ്വീകരിക്കും. അതാണ് തിന്മയുടെ ലക്ഷ്യം; അത് തിന്മകളെതിരെയുള്ള സന്തുലിതാവസ്ഥ സൃഷ്ടിക്കുന്നു.”

“എന്തുകൊണ്ടാണ് തിന്മയെ സ്വയംസിദ്ധമാക്കിയത് നന്മ ഉണ്ടാകാത്തത്? ഈ പരമ്പരയിൽനിന്നും സന്തുലിതാവസ്ഥ നിലനിർത്തുന്നത് ഒരു ജീവിതരീതി കണ്ടെത്താൻ നമുക്കെന്തുകൊണ്ടാണ് സാധിക്കാത്തത്?”

“അത് അസാധ്യമാണ്. നമ്മൾ ജീവികുന്ന്നതുതന്നെ സന്തുലിതാവസ്ഥ സൃഷ്ടിക്കുന്ന്ന ഒന്നാണ്. ജീവികുന്ന്നതിനുവേണ്ടി നമ്മൾ ശ്വസിക്കുന്ന്ന. നമ്മൾ ശ്വാസോച്ഛാസം ചെയ്യുമ്പോൾ പ്ലാസ്മയും ഉള്ളിലേക്കു വലിച്ച്ചെടുകുന്ന്ന. ശുദ്ധി നഷ്ടപ്പെട്ട വായു പുറത്തേക്കു തള്ളുന്ന്ന. അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതിലൂടെ ഒരുതരം സന്തുലിതാവസ്ഥയല്ലേ നമ്മൾ സൃഷ്ടിക്കുന്ന്നത്? പുറത്തേക്കുവിടുന്ന അശുദ്ധവായു മറ്റെല്ലാവർക്കു ഹാനികരമല്ലേ? തിന്മയെ സൃഷ്ടിക്കുന്ന്നതു തടയാൻ നമുക്കു കഴിയണമെങ്കിൽ നന്മയെ സ്വീകരിക്കുന്ന്നതു തടയാനും നമുക്കു കഴിയണം. അതായത് നമ്മൾ ജീവിക്കുന്ന്നത് പൂർണ്ണമായും അവസാനിക്കണം. എന്നാൽ ജനിച്ഛിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ജീവിക്കുകയെന്നത് നമ്മുടെ കടമയാണ്. നമുക്കീ പരപഞ്ചത്തിന്റെ കാഴ്ചപ്പാടിൽ നിന്നുകൊണ്ട് അത് നിരീക്ഷിക്കാം. സൃഷ്ടിയുടെ ആ നിമിഷത്തിൽ മാത്രമാണ് ഈ പരപഞ്ചം സന്തുലിതമായിരുന്ന ഒരേയൊരു നിമിഷം. പിന്നെ ഈ പരപഞ്ചം തകർക്കപ്പെടുന്നതിനു തൊട്ടുമുമ്പുള്ള നിമിഷവും. അപ്പോഴാണ് അത് പരിപൂർണ്ണമായ സന്തുലിതാവസ്ഥയിലെത്തിയത്. സൃഷ്ടിക്കും അടുത്ത നാശത്തിനുമിടയിലുള്ളതെല്ലാം ജീവിതയാത്രയാണ്. ഒരേ നിമിഷത്തിന്റെ രണ്ട്ഗുണങ്ങളാണ് സൃഷ്ടിയും നാശവും. സൃഷ്ടിക്കും അടുത്ത നാശത്തിനുമിടയിലുള്ളതെല്ലാം ജീവിതയാത്രയാണ്. സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുക

അനിവാര്യമായ ആ നാശം വരെ ജീവികൾക്കു, ആ നാശത്തിനുശേഷം സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുക എന്നതാണ് പരപഞ്ച ധർമ്മം. ഈ പരപഞ്ചത്തിന്റെ ഹെറിയാരു പതിപ്പാണ് ഞങ്ങൾ.

“ഇതെല്ലാം വെറും സിദ്ധാന്തങ്ങളാണ് പണ്ഡിറ്റ്ജി.”

“അതെ. എന്ന്നാൽ ദുർഗ്ഗഹമായ നിരവധി കാര്യങ്ങൾ അവ വിശദീകരിക്കുന്നു.”

“ഇനി താങ്കൾ പറയുന്നത് ഞാൻ അംഗീകരിച്ചാൽതന്നെ നമ്മുടെ നിലവാരത്തിൽ അതെങ്ങനെ ഫലപ്രദമാകും? ഈ പരപഞ്ചത്തെ താരതമ്യം ചെയ്യുമ്പോൾ നമ്മൾ നിസ്സാരന്മാരാണ്.”

“അതെ. അത് സത്യമാണ്. പക്ഷേ ഈ പരപഞ്ചംതന്നെ ഒരു കുഞ്ഞു മാതൃകയായി നമ്മുടെയുള്ളിൽ ജീവിക്കുന്നു. നമ്മൾ അടക്കമുള്ള ജീവജാലങ്ങൾക്കു. നന്മയും തിന്മയും ജീവിതവഴിയാണ്. നമ്മുടെ സൃഷ്ടിയും സംഹാരവുമെല്ലാം നന്മയിലൂടെയും തിന്മയിലൂടെയുമാണ് സംഭവിക്കുന്നത്; അതായത് സന്ന്യസ്താവസ്ഥയിലൂടെയും അസന്ന്യസ്താവസ്ഥയിലൂടെയും ജന്തുക്കളും സസ്യങ്ങളും ഗൃഹങ്ങളും നക്ഷത്രങ്ങളും അടക്കമുള്ള സർവ്വ ചരാചരങ്ങളുടെയും കാര്യത്തിൽ ഇത് ശരിയാണ്. നന്മയേയും തിന്മയേയും നിയന്ത്രിക്കുവാൻ മനുഷ്യൻ സാധിക്കുന്നു എന്നതാണ് അവനെ വ്യത്യസ്തനാക്കുന്നത്. മിക്ക ജന്തുക്കൾക്കും അതിനുള്ള അവസരം ലഭിക്കുന്നില്ല. ദശലക്ഷക്കണക്കിനു വർഷങ്ങൾക്കു മുമ്പ് നിരവധി ഭീമാകാര ജീവികൾ ഈ ഭൂമുഖത്ത് വസിച്ചിരുന്നു. കാലാവസ്ഥ അവയെ ഈ ഭൂമുഖത്തുനിന്ന് തുടച്ചു നീക്കി. ഈ വംശനാശത്തിനു കാരണം അവയെല്ലെന്ന് പൊടുന്നനെ അവർക്കിടയിൽ തലപൊക്കിയ തിന്മയാണ് അതിനു കാരണമെന്ന് വിശ്വസിക്കാൻ വേണ്ട മതിയായ കാരണങ്ങൾ നമ്മുടെ പക്കലുണ്ട്. എന്ന്നാൽ ഈശ്വരന്റെ ഏറ്റവും വലിയ സമ്മാനമായ ബുദ്ധിശക്തികൊണ്ടനുഗൃഹീതരാണ് മനുഷ്യജീവികൾ. ഈ ശക്തി നമ്മെ കാര്യങ്ങൾ തിരിച്ചറിയാനും ആവശ്യമുള്ളത് തെരഞ്ഞെടുക്കുവാനും പരാപ്തരാക്കുന്നു. നല്ലത് തെരഞ്ഞെടുക്കുവാനും അതുവഴി ജീവിതത്തിന് പുരോഗതിയുണ്ടാകുവാനുമുള്ള ശക്തി നമുക്കുണ്ട്. അതുപോലെതന്നെ തിന്മ നമ്മെ പൂർണ്ണമായി നശിപ്പിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് അതിനെ തടയുവാനുള്ള കരുതും നമുക്കുണ്ട്. മറ്റെ ജീവികൾക്ക് പരകൃതിയുമായുള്ള ബന്ധത്തിൽനിന്ന് വ്യത്യസ്തമാണ് നമ്മളും പരകൃതിയുമായുള്ള ബന്ധം. പരകൃതി അതിന്റെ നിയമം മറു്ള ജീവികളുടെ മേൽ അടിച്ചേൽപ്പിക്കുന്നു. എന്ന്നാൽ മനുഷ്യൻ തന്റെ നിയമങ്ങൾ പലപ്പോഴും പരകൃതിയുടെ മേൽ അടിച്ചേൽപ്പിക്കുന്നു. കൃഷി സൃഷ്ടിച്ചെടുത്തതുപോലെ നന്മ സൃഷ്ടിച്ചും ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയും നമുക്ക് ചെയ്യാൻ കഴിയും. പക്ഷേ പലപ്പോഴും നമ്മൾ മറക്കുന്ന ഒരു കാര്യമുണ്ട്. നമ്മൾ സൃഷ്ടിച്ചെടുക്കുന്ന നന്മയാണ് നമ്മെ നശിപ്പിക്കുന്ന തിന്മയിലേക്ക് നമ്മെ നയിക്കുന്നത്.”

“ആ ഘട്ടത്തിലാണോ മഹാദേവൻ പരയക്ഷപ്പെടുത്തുന്നത്?”

“അതെ. ബ്രഹ്മദേവനെപ്പോലെ സൃഷ്ടിപരമായി ചിന്തിക്കുന്ന ദാർശനികരിൽനിന്നും ശാസ്ത്രജ്ഞരിൽനിന്നുമാണ് നന്മ ഉദയം ചെയ്യുന്നത്. എന്ന്നാൽ ആ നന്മ ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് മനുഷ്യവംശത്തെ പുരോഗതിയിലേക്കു നയിക്കുന്നതിന് ഒരു വിഷ്ണുവിന്റെ ആവശ്യമുണ്ട്. വിരോധാഭാസമെന്നുപറയാം സമൂഹത്തിലെ അസന്ന്യസ്താവസ്ഥ ഈ പുരോഗതിയിൽ അടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. എന്ന്നാൽ നന്മ സമൂഹത്തെ തിന്മയിലേക്കു

നയിക്കുന്നത് ചില ഘടങ്ങളിൽ വിഷ്ണു പരയക്ഷപ്പെടുകയും സമൂഹത്തെ തിന്മയിൽനിന്ന് അകറ്റി നിർത്തുകയും ചെയ്യും; അവൻ നന്മയുടെ മറ്റൊരു ഉപാധി സൃഷ്ടിക്കും. സോമരസത്തിന്റെ വീര്യം നേർപിച്ഛിച്ച് സോമരസ മാലിന്യത്തിന്റെ ദുഷ്ഘടം കുറച്ചുകൊണ്ടുവരുവാൻ ശ്രമിച്ച ബൃഹസ്പതിയും അതരമൊരു ഇടപെടലിനുതന്നെയാണ് ശ്രമിച്ചുനോക്കിയത്. അയാൾ അതിൽ വിജയിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ ആ ദൂതൃയം സഫലീകരിക്കുന്നതിന് ഞങ്ങൾ വാസുദേവന്മാർ സോമരസത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള ഒരു ജീവിതശൈലി അനിവാര്യമായും രൂപപ്പെടുത്തുമായിരുന്നു. കഷ്ടമെന്നെ പറയേണ്ടു. ബൃഹസ്പതി ആ ഉദ്യമത്തിൽ വിജയിച്ചില്ല. അതോടെ ആ മാർഗ്ഗം അടഞ്ഞു. ഇനിയിപ്പോൾ മഹാദേവന്റെ വഴി മാത്രമാണുള്ളത്. തിന്മയായിക്കഴിഞ്ഞ നന്മയെ ചെറുക്കുക പിന്നെ മനുഷ്യരെ അതിൽനിന്നും അകറ്റി നിർത്തുക.”

“നന്മയുടെ മറ്റൊരു മാർഗ്ഗം നൽകിക്കൊണ്ട് തിന്മയായിക്കഴിഞ്ഞ നന്മയിൽ നിന്നും ജനങ്ങളെ അകറ്റി നിർത്തുവാൻ ഒരു വിഷ്ണുവിനു കഴിഞ്ഞെന്നുവരും.പക്ഷേ മഹാദേവൻ മനുഷ്യരോട് നന്മ ഉപേക്ഷിക്കുവാൻ പറയുന്നത് അതിനുപകരം മറ്റൊന്നു നൽകാതെയാണ്.”

“അതെ.അതര എളുപ്പമുള്ള കാര്യമല്ല താനും. ഇപ്പോഴും സോമരസം അനവധി ആളുകൾക്ക് നന്മയാണ്. അതവരുടെ ആയുസ്സിനെ നാടകീയമാംവിധം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നത്. യുവത്വം നിറഞ്ഞതും രോഗമുക്തവും ഉല്പാദനശേഷിയുള്ളതുമായ ഒരു ജീവിതം അവർക്കു നൽകുന്നു. എന്ന്യാൽ സമൂഹത്തിന് സോമരസം ഒരു തിന്മയാണ്. വിശാലമായി സാമൂഹിക നന്മയ്ക്ക് വേണ്ടി സ്വാർത്ഥതാല്പര്യങ്ങൾ ഉപേക്ഷിക്കുവാൻ നാം ആളുകളോട്ഭയർത്ഥിക്കുമ്പോൾ അവർക്ക് തിരികെ ഒന്നും നമുക്കു നൽകാൻ സാധിക്കുന്നില്ല. ഇതിനായി നമുക്ക് പുറമെ നിന്നുള്ള ഒരു നേതാവിനെ, ആളുകൾ അന്ധമായി പിന്തുടരുന്ന ഒരു വ്യക്തിയെ ആണാവശ്യം. ഭ്രാന്തമായി ഭക്തിജനിപ്പിക്കുന്ന ഒരു ദൈവത്തെയാണാവശ്യം. മഹാദേവനെയാണ് നമുക്കിവിടെ ആവശ്യം.”

“അപ്പോൾ സോമരസം തിന്മയാണെന്ന് നിങ്ങൾക്കെപ്പോഴും ബോധ്യമുണ്ടായിരുന്നെങ്കിലേ?”

“അവസാനം അതൊരു തിന്മയായി ഭവിക്കുമെന്ന് ഞങ്ങൾക്കറിയാമായിരുന്നു.എപ്പോഴാണത് സംഭവിക്കുകയെന്നായിരുന്നു ഞങ്ങൾക്കറിയാൻ കഴിയാതിരുന്നത്.തിന്മയ്ക്ക് അതിന്റെ വഴിയിലൂടെ സഞ്ചരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. എന്തോർക്കുക. സമൂഹത്തിൽനിന്ന് നന്മയെ വളരെ നേരത്തെ തന്നെ നമൾ നീക്കം ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ സംസ്കാരത്തിന്റെ മുന്നോട്ടുള്ള പരയാണത്തെ തടയുകയായിരിക്കും നമൾ ചെയ്യുന്നത്. എന്ന്യാൽ വളരെ വൈകിയാണ് നമളത് നീക്കം ചെയ്യുന്നതെങ്കിൽ സമൂഹത്തിന്റെ സമ്പൂർണ്ണ നാശമായിരിക്കും അതുകൊണ്ടുണ്ടാകുന്നത്. അതുകൊണ്ട് തിന്മയ്ക്കെതിരായ പോരാട്ടത്തിൽ അതിനുള്ള സമയമായോ എന്ന് മഹാദേവന്റെ പരസ്ഥാനം നിശ്ചയിക്കുന്നതുവരെ വിഷ്ണുവിന്റെ പരസ്ഥാനം കാത്തുനിൽക്കേണ്ടതായി വരും. ഇവിടെ, നമളുടെ ഈ വിഷയത്തിൽ ഒരു മഹാദേവൻ പരയക്ഷപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞു. അന്വേഷണത്തിനൊടുവിൽ സോമരസം തിന്മയാണെന്ന് തീരുമാനത്തിൽ അദ്ദേഹം എത്തിച്ചേരുകയും ചെയ്തു. അതുകൊണ്ട് തിന്മ നീക്കം ചെയ്യപ്പെടുവാനുള്ള സമയം ആഗതമായിക്കഴിഞ്ഞുവെന്ന് നമുക്ക് മനസ്സിലായി. ഇനി ആ സമവാക്യത്തിൽനിന്ന് സോമരസത്തെ പുറത്തുടയ്ക്കണം.”

ഗണേശനും കാർത്തികേയനും ബൃഹസ്പതിയും ആനപന്തിയുടെ കവാടത്തിൽ നിലയുറപ്പിച്ചു. കരിങ്കല്ല്കൊണ്ട് നിർമ്മിച്ച വൃത്താകൃതിയിലുള്ള പത്ത് പന്തികളാണ് അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നത്. ഓരോ പന്തിയിലും എണ്ണൂറ് മുതൽ ആയിരം ആനകളെ വരെ പാർപ്പിപ്പിക്കുവാൻ കഴിയുമായിരുന്നു. അതിൽ അഞ്ചുപന്തികൾ പിടിയാനകൾക്കും ആനകുടികൾക്കും വേണ്ടിയുള്ളതായിരുന്നു. ബാക്കിയുള്ള അഞ്ചെണ്ണം യുദ്ധത്തിനുവേണ്ടി പരിശീലിപ്പിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന കൊമ്പനാനകൾക്കു വേണ്ടിയുള്ളതായിരുന്നു.

പിടിയാനകൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള പന്തികൾക്കു നടുവിൽ കുളങ്ങളുണ്ടായിരുന്നു. അവയ്ക്ക് ചെളിയിൽ കുളിക്കാനും വെള്ളത്തിൽ ചെറിഞ്ഞു കിടക്കുവാനുമായിട്ടായിരുന്നു അത്. ആ കുളങ്ങൾക്കു ചുറ്റുമുള്ള പരദേശം ആനകൾക്ക് ഒന്നു ചേരുവാനുള്ള സ്ഥലമായിരുന്നു. നടുവിലെ കുളത്തിനു ചുറ്റുമായി പോഷകസമൃദ്ധമായ ഇലകൾ ആ ജീവികൾക്കു ഭക്ഷിക്കുവാൻ വേണ്ടി കൂട്ടിയിട്തിരുന്നു. നല്ല സ്വാദിഷ്ടമായ ഇലകളും സസ്യങ്ങളും തീർന്നതിനായി പിടിയാനകളെ ഇടയ്ക്കിടെ കാടിലേക്കു കൊണ്ടുപോകും. ഇങ്ങനെ കാട്ടിൽ പോകുമ്പോൾ അവയ്ക്ക് തങ്ങളുടെ ശരീരത്തിന്റെ ജീവനർ പൂരംതൊലി വൃക്ഷതടയിലുറപ്പ് പൊഴിച്ചുകളയാനുള്ള അവസരം ലഭിക്കും. പിടിയാനകളുടെ പന്തികളിൽനിന്നുള്ള വിശ്വരൂപരേഖകളിൽ അവയ്ക്ക് സ്വതന്ത്രമായി കൂടിചേരുവാനുള്ള അവസരം ലഭിച്ചു. കൂടാതെ മേഞ്ഞു നടക്കുന്ന പിടിയാനകളുടെ ഓരോ സംഘത്തെയും മുതിർന്ന പിടിയാനകൾ നയിച്ചു.

കൊമ്പനാനകൾക്കുള്ള പന്തികൾ തീർത്തും വ്യത്യസ്തമായിരുന്നു. ഓരോ ആനയ്ക്കും ഭാഗം തിരിച്ച് പന്തികളിട്തിരുന്നു. ഓരോ ആനയുടെയും ചടക്ക്കാരൻ അതിന്റെ പന്തിയുടെ തൊട്ടുമുകളിലാണ് താമസിച്ചിരുന്നത്. അതുമൂലം എല്ലായ്പ്പോഴും ആന ചടക്ക്കാരന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലാണെന്നു പറയാം. അതുകൊണ്ട് ആനയും ആനക്കാരനും തമ്മിൽ നല്ല വ്യക്തിബന്ധമുണ്ടായിരുന്നു. കൊമ്പനാനകളെക്കൊണ്ട് എന്തെങ്കിലും ജോലി ചെയ്യിക്കുവാൻ അവർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നില്ലായിരുന്നു. പാറയിലോ മരത്തിലോ സ്വന്തം ശരീരം ഉറപ്പ് ജീവനർ ചർമ്മശകലങ്ങളെ നീക്കം ചെയ്യുവാൻ ആ ആനകൾ ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നില്ല. പകരം ആനയുടെ ചടക്ക്കാരൻ അതിനെ ദിവസേന കുളിപ്പിച്ചു. തീർയ്ക്കുകയായി പന്തിയുടെ നടുഭാഗത്തേക്ക് അവയ്ക്ക് നടക്കേണ്ടതില്ല. വൃക്ഷങ്ങളിൽനിന്ന് വെട്ടിയെടുത്ത ഓലകൾ അവയുടെ പന്തിയുടെ മുന്നിൽ കൊണ്ടുവന്നിട്ടു കൊടുത്തു. കൊമ്പനാനകൾക്ക് ഒരാൾ ജോലിയെ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ - യുദ്ധത്തിനുള്ള പരിശീലനത്തിനു വിധേയരാകുക.

കൊമ്പനാനകളുടെ പന്തികളുടെ മധ്യഭാഗം ആ ലക്ഷ്യം വെച്ചാണ് ഒരുക്കിയിരുന്നത്. പിടിയാനപന്തികളുടെ മധ്യഭാഗത്തുണ്ടായിരുന്നതു പോലെ ഈ പന്തികൾക്കു നടുവിലും വെള്ളക്കുളങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ അവയ്ക്ക് ആഴം കൂടുതലുണ്ടായിരുന്നു. ഇവിടെ ജന്മസിദ്ധമായി നിന്നുവാനുള്ള അവയുടെ ശേഷി കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെട്ട രീതിയിൽ ഉപയോഗിക്കുവാനുള്ള പരിശീലനം അവയ്ക്ക് ലഭിച്ചു. തോണികൾ ഇടിച്ച് മുക്കുവാൻ അവയെ പഠിപ്പിച്ചിരുന്നു. ആ വെള്ളക്കുളങ്ങൾക്കു ചുറ്റും

പരിശീലനകേന്ദ്രങ്ങളുണ്ടായിരുന്നു. ശത്രുസൈന്യത്തിന്റെ കാലാശീപ്പടയെ തകർക്കുന്നതിനുള്ള പ്ലാൻയേക യുദ്ധമുറകൾ അവയെ പരിശീലിപ്പിച്ചിരുന്നു. ആനകളെ വെകിളി പിടിപ്പിക്കുവാനായി അടുത്തയിടെ പടഹങ്ങളും പെരുമ്പറകളുമുപയോഗിച്ചിരുന്ന കാര്യം വാസുദേവൻമാർക്കറിയാമായിരുന്നു. ഇതിനെ ചെറുക്കുവാനായി വാസുദേവൻമാർ അവയുടെ ചെവിയിൽ വെക്കുവാനായി പുതിയൊരു കാതടപ്പ വീകസിപ്പിച്ചെടുത്തിരുന്നു. ഇതിനു പുറമേ യുദ്ധത്തിനുപയോഗിക്കുന്ന പടഹങ്ങളുടെയും പെരുമ്പറകളുടെയും ശബ്ദം ഇവയ്ക്കു ശീലിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി ഏർപ്പാട് ചെയ്തിരുന്നു.

അടുത്തതായി ഗണേശനേയും കാർത്തികേയനേയും ബൃഹസ്പതിയേയും കൊണ്ടുപോയത് ഒരു കൊമ്പനാനപ്തന്തികകുടത്തേക്കായിരുന്നു. താൻ വ്യക്തിപരമായി അഭിമാനം കൊണ്ടിരുന്ന ഒരാനയുടെ മുന്നിലേക്കാണ് ആ വാസുദേവൻ അവരെ നയിച്ചത്. ആ പന്തിയുടെ മുന്നിലെത്തിയപ്പോൾ അയാൾ ആനക്കാരനെ വിളിച്ച് ആ ആനയെ പുറത്തു കൊണ്ടുവരുവാൻ നിർദ്ദേശിച്ചു. ആനക്കാരൻ അതിന്റെ പുറത്തുകയറി അതിനെ പുറത്തേക്കു കൊണ്ടുവന്നു. തലയിൽ കെടുകൊണ്ട് അതിന്റെ കാഴ്ച മറച്ചിരുന്നത് ഗണേശനെ അഭ്യുത്ഥിപ്പിച്ചു. ആനക്കാരൻ ആനപ്പുറത്തിരുന്ന്കൊണ്ടുതന്നെ ആ തലയിൽകെട്ട് (നെറ്റിപ്പട്ടം) അനായാസം മാറ്റാവുന്നതാണെന്ന് വാസുദേവക്ഷത്രിയൻ ഗണേശനോടു പറഞ്ഞു. ആനക്കാരൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾക്കനുസരിച്ചുമാത്രം ആന പ്ലാൻത്തിച്ചാൽ മതി എന്ന് തോന്നുമ്പോഴാണ് ഈ തലയിൽകെട്ടുപയോഗിക്കുന്നത്. ലോഹം കൊണ്ടുള്ള ഒരു ഗോളം അതിന്റെ തുമ്പിക്കൈ യിനോടു ചേർത്ത് ഓട്തു ചങ്ങല കൊണ്ട് കെട്ടിയിരുന്നു. ആനയുടെ ലക്ഷ്യം പരീക്ഷിക്കുവാനായി വാസുദേവൻ വൃത്താകൃതിയിലുള്ള ഒരു മരപ്പലക സ്ഥാപിക്കുവാനുള്ള ഏർപ്പാട് ചെയ്തു. ഒരു മനുഷ്യശിരസ്സിന്റെ മുൻനിരടിയോളം വലിപ്പം അതിനുണ്ടായിരുന്നു.

“നിങ്ങൾ പുറകോട്ടു നീങ്ങി നിൽക്കണം”, വാസുദേവൻ അവിടെ കൂടിനിന്നവരോടു പറഞ്ഞു.

കാണികൾ പുറകോട്ടു നീങ്ങിയപ്പോൾ വാസുദേവൻ ആനക്കാരനെ നോക്കി തലയാട്ടി. ആനക്കാരൻ പതുക്കെ കാലിന്റെ പെരുവിരൽകൊണ്ട് ആനയുടെ ചെവിക്കലിനു പുറകിലമർത്തി ചില നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകി. ഉത്തരവുകൾ മനസ്സിലാക്കിയ മടടിൽ ആന തലകുലുക്കി സാവധാനം മരപ്പലകയെ ഉന്നം വെച്ച് മുന്നോട്ടു നീങ്ങി. പിന്നെ പൊടുന്നനെ മിന്നൽവേഗത്തിൽ തന്റെ തുമ്പിക്കൈയിൽ കെട്ടിയിട്സിരുന്ന ലോഹഗോളം ആ വൃത്താകൃതിയിലുള്ള മരപ്പലകയിൽ ആഞ്ഞടിച്ചുകൊണ്ട് അതിനെ തകർത്ത് തരിപ്പണമാക്കി.

അതഭിനന്ദിക്കുന്ന മടടിൽ കാർത്തികേയൻ ഒന്ന് ചുളം കുത്തി.

ഗണേശൻ വാസുദേവനെ നോക്കി “നമുക്കു ആനയുടെ ലക്ഷ്യം കുറച്ചുകൂടി രസകരമാക്കിയാലോ?”

ആനയുടെ കഴിവിൽ നല്ല ആത്മവിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്ന വാസുദേവക്ഷത്രിയൻ അതംഗീകരിച്ചു. മറ്റൊരു മരപ്പലക കൊണ്ടുവന്നു. ചക്രങ്ങൾ ഘടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു പലകപ്പുറത്താണ് സ്ഥാപിച്ചത്. ആ പലകയിൽ ഗണേശൻ ഒരു ചെറിയ വൃത്തം വരച്ചു. അതിന് ഒരു മനുഷ്യശിരസ്സിന്റെ വലിപ്പമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അതിനെല്ലാംപുറമെ ആനയുടെ തുമ്പിക്കൈയിൽ കെട്ടിയ ലോഹഗോളത്തിന് ചുവന്ന ചായം കൊടുക്കുവാൻ ഗണേശൻ നിർദ്ദേശിച്ചു. അതിനാൽ ആ ലോഹഗോളം കൊണ്ടുള്ള അടി എവിടെയാണ് കൊണ്ടതെന്ന് അവർക്ക് തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയും.

രണ്ട് ട്രേസർമാർ ആ പലകയിൽ ചരടുകെട്ടി അത് പുറകോട്ടു വലിച്ചു നീക്കുമ്പോൾ ആന അതിനുപുറകെ നീങ്ങി ആ ലോഹപ്ലാറ്റ് ലക്ഷ്യത്തിൽ അടിക്കണമെന്ന നിർദ്ദേശം ഗണേശൻ ആനക്കാരനു നൽകി. ആനയുടെ ആക്രമണത്തിൽനിന്ന് ഒരു ട്രേസർ ഒഴിഞ്ഞുമാറാൻ ശ്രമിക്കുന്നതുപോലുള്ള അവസ്ഥ. വലിയ ആശ്വാസമുണ്ടാകുന്നതിനുപകരം ശത്രുസൈന്യത്തിന്റെ മേധാവിയെ തെരഞ്ഞുപിടിച്ച് വധിക്കാനും അതുവഴി ശത്രുവിന്റെ നേതൃത്വം തകർക്കുവാനും ഈ പദ്ധതി വഴി സാധിക്കും.

എല്ലാവരും പുറകോട്ടു നീങ്ങി. ആനക്കാരൻ ആനപ്പുറത്തിരുന്ന് കൊണ്ട് പുതിയ ലക്ഷ്യത്തിൽ കണ്ണുനട് ആവശ്യമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകിയതോടെ ആന സാവധാനം ലക്ഷ്യത്തിലേക്കു നീങ്ങി. രണ്ട് ട്രേസർ സാവധാനം ആ പലക നിർത്താതെ വലിച്ചു നീക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ആനയുടെ ലക്ഷ്യസ്ഥാനം ചലിച്ചുകൊണ്ടേയിരുന്നു. പൊട്ടുന്നനെ ആനക്കാരന്റെ വലതുകാലിന്റെ പെരുവിരൽ ആനയുടെ ചെവിക്ക് ലിലമർന്നു. ആന പൊട്ടുന്നനെ തുമ്പിക്കെ ആഞ്ഞുവീശി. ആ ലോഹഗോളം മരപ്പലകയുടെ നടുവിൽ തന്നെ കൊണ്ടു. ആ ലക്ഷ്യം തകർക്കുവാൻ പോന്ന അടിയായിരുന്നു അത്.

ഗണേശൻ പുഞ്ചിരിയോടെ ഇതിഹാസ തുല്യമായ മൃഗേശ്വരനെ നമിപ്പുകൊണ്ട് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു. “എന്റെ പശുപതിനാഥാ, എന്തൊരു ഉഗ്രൻ ആനയാണിത്.”

ശിവൻ ആരാകുന്നു

എട്

“ഞാൻ മറ്റെന്തെങ്കിലും ഉത്തരത്തിലാണ് എത്തിച്ചേർന്നതെങ്കിലോ” ശിവൻ ചോദിച്ചു.

“എങ്ങിനെ തിന്നെ ഉയർന്നു വരുവാനുള്ള സമയമായിട്ടില്ലെന്ന് ഞങ്ങൾ വിചാരിക്കും”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു. “സോമരസം ഇപ്പോഴും നമ്മുടെ ശക്തിയാണെന്നു വിചാരിക്കും.”

“അത് പരസ്പരം ലൗകികമായി കാണാതില്ലേ? സാധാരണക്കാരനായ പരീക്ഷണങ്ങൾക്കു വിധേയനാകാത്ത ഒരു വിദേശി ഈ കാലഘട്ടത്തിന്റെ ഏറ്റവും പരധാനപ്പെട്ട സമയത്തുള്ള ഉത്തരം കണ്ടെത്തുമെന്ന് നിങ്ങൾ ശരിക്കും വിശ്വസിക്കുന്നുവോ? ഇങ്ങനെയൊന്നോ നിങ്ങളുടെ സംവിധാനം പരവർത്തികുന്നതാണ്?”

ഗോപാൽ പുഞ്ചിരിച്ചു. “സത്യത്തിൽ അങ്ങനെയല്ല. സംവിധാനം വളരെ വ്യത്യസ്തമാണ്. എന്റെ വിശ്വാസം തെറ്റിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ വാസുദേവപണ്ഡിതന്മാരിലൊരാൾ നിങ്ങളോട് വായുപുത്രന്മാരെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. തൊട്ടു മുഖത്തു വിഷ്ണു ശേഷിപ്പിച്ചിട്ടുപോയ ഗോതൃമാണ് ഞങ്ങൾ. അതുപോലെ തൊട്ടുമുഖത്തു മഹാദേവനായ രുദ്രഗോപൻ ശേഷിപ്പിച്ചിട്ടുപോയ ഗോതൃമാണ് വായുപുത്രന്മാർ. മഹാദേവന്റെയും വിഷ്ണുവിന്റെയും പരസ്പരബോധം പരസ്പര പങ്കാളിത്തത്തോടെയാണ് പരവർത്തികുന്നതാണ്. വാസുദേവന്മാർ വായുപുത്രന്മാരുമായി ചേർന്ന് പരവർത്തികുന്നു. മനുഹർഷി അവർക്കായി നീക്കിവെച്ച ചോദ്യത്തിനോട്; എന്താണ് തിന്നെ എന്ന് ചോദ്യത്തിനോട് ഞങ്ങളും യോജിക്കുന്നു. ഞങ്ങൾക്കായി നീക്കിവെച്ച ചോദ്യത്തിനോട്, ഏതാണ് അടുത്തതായി പരയക്ഷപെടാൻ പോകുന്ന ഏറ്റവും മികച്ച നമ്മെ എന്ന് ചോദ്യത്തിനോട് അവരും യോജിക്കുന്നു. വായുപുത്രന്മാർ നീലകണ്ഠ പരസ്പരം നിയന്ത്രിക്കുന്നു. നീലകണ്ഠന്റെ കടമകൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനുവേണ്ട അനുയോജ്യമായ ആളുകൾക്ക് അവർ പരിശീലനം നൽകുന്നു. തിന്നെ പരയക്ഷപെടുവെന്ന് ബോധ്യമായാൽ നീലകണ്ഠനെ അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള വിജ്ഞാപനം അവർ പുറത്തിറക്കും.”

“കാളി ഇതിനെക്കുറിച്ച് എന്തോട് പറഞ്ഞു. പക്ഷേ വായുപുത്രന്മാർ എങ്ങനെയെന്ന് അവർക്കു തോന്നുന്ന സമയത്ത് ഒരു മനുഷ്യന്റെ കഴുത്തിനെ നീലകണ്ഠമാക്കി മാറ്റുന്നത്?”

“നീലകണ്ഠനാകേണ്ട ആൾക്ക് അവന്റെ കൗമാരകാലത്തുതന്നെ അവർ ചില ഔഷധങ്ങൾ നൽകാറുണ്ടെന്നാണ് ഞാൻ കേൾക്കുന്നത്. ഈ ഔഷധത്തിന്റെ ശക്തി അവന്റെ കഴുത്തിൽ വർഷങ്ങളോളം ഉറങ്ങിക്കിടക്കും. പിന്നീട് സോമരസം സേവിക്കുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ അത് പുറത്തു വരും. സോമരസം സേവിക്കുമ്പോൾ അത് മുഖം സേവിച്ച ഔഷധത്തിന്റെ ഉറങ്ങിക്കിടക്കുന്ന ഘടകങ്ങളുമായി

കൂടിചേർന്ന് കഴുത്തിന് നീല നിറം നൽകും. ഇത് ഉദ്ദേശിച്ച മട്ടിൽ നടക്കണമെങ്കിൽ ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പരവർത്തനങ്ങളെല്ലാം നിശ്ചിതമായ ഒരു കാലയളവിൽ സമയബന്ധിതമായി നിർവ്വഹിച്ചിരിക്കണം. ഉദാഹരണത്തിന് ഒരാൾ കൗമാരപരായം പിന്നിട്ട് പതിനഞ്ചുവർഷത്തിനുശേഷമാണ് സോമരസം സേവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. വായുപുത്ര്യാർ നൽകിയ ഔഷധം കഴിച്ച് കിട്ടിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ പോലും അയാളുടെ കഴുത്തിന്റെ നിറം നീലയായി മാറുകയില്ല.”

ശിവന്റെ കണ്ണുകൾ മലർക്കെ വിടർന്നു. “ഇത് വളരെ സങ്കീർണ്ണമായ കാര്യം തന്നെ!”

“ഈ സംവിധാനം നിയന്ത്രിക്കുവാനുള്ള ഒരു മാർഗ്ഗമാണിത്. നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട സമയത്ത് ഒരാളുടെ കഴുത്ത് നീലനിറമായിത്തീരുന്ന ആ പരകിയെ നിയന്ത്രിക്കുവാൻ വായുപുത്ര്യാർമാർക്കുമാർത്തമേ കഴിയൂ എന്ന് കാര്യം താങ്കൾക്ക് സങ്കല്പിക്കാവുന്നതേയുള്ളൂ. എതിർപ്പുകളുള്ള ജനങ്ങളുടെ അന്ധമായ വിശ്വാസം അവർ നിലകൊണ്ടിരുന്നതിനാൽ കാര്യം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നു. ഒപ്പം തിന്ന ആ സമയത്ത് തിന്നിന് നീക്കം ചെയ്യപ്പെടുമെന്നും. സോമരസം തിന്നുമായി മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണെന്ന് കുറച്ചുകാലമായി നാം ആലോചിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു എന്ന് കാര്യം ഞാൻ ഇത്തരുന്നത്തിൽ സൂചിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. എന്താൽ നിലകൊണ്ടിരുന്ന സംവിധാനത്തെ ഞങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുന്നില്ല. വായുപുത്ര്യാർമാരാണ് ചെയ്യുന്നത്. സോമരസം നല്കുന്നതെന്നതാണ് അവർ വിശ്വസിച്ചത്. അതുകൊണ്ടാണ് അവർ നിലകൊണ്ടിരുന്ന നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യപ്പെട്ട ആളെ വെളിപ്പെടുത്താതിരുന്നത്. നിലകൊണ്ടിരുന്ന പരയക്ഷനാകേണ്ട സമയമായെന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് ബോധ്യമുണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിലും, അതു സംഭവിച്ചിട്ടില്ല.”

“നിങ്ങൾ ആ പരശ്നം വായു പുത്ര്യാർക്കു മുന്നിൽ അവതരിപ്പിച്ചുവോ?”

“ഞങ്ങൾ അവതരിപ്പിച്ചു. പക്ഷേ അവരത് സമ്മതിച്ചിട്ടില്ല. പിന്നെ ഞങ്ങളുടെ മുന്നിൽ അവശേഷിച്ചിരുന്നത് വൈഷ്ണവ ശൈലിയാണ്. മറ്റൊരു നന്മയെ സ്വീകരിക്കുക. അതുമായി ഞങ്ങൾ മുന്നോട്ടു പോകുന്നതിനിടയിലാണ് വായുപുത്ര്യാർ അടക്കമുള്ള സർവ്വരേയും സ്തബ്ധരാക്കിയ ഒരു സംഭവമുണ്ടായത്.”

ശിവൻ തനിക്ക് കുന്നേരെ വിരൽ ചൂണ്ടി “പെട്ടെന്ന് എവിടെനിന്നോ ഞാൻ പരയക്ഷപ്പെട്ടു.”

“അതെ. എന്താണ് സംഭവിച്ചതെന്ന് യഥാർത്ഥത്തിൽ ആർക്കും മനസ്സിലായില്ല. വായുപുത്ര്യാർ അംഗീകരിച്ച സ്ഥാനാർത്ഥിയല്ല. താങ്കളെന്ന് ഞങ്ങൾക്കറിയാമായിരുന്നു. താങ്കൾ ഒരു വ്യാജനാണെന്നും വൈകാതെത്തന്നെ താങ്കൾ തുറന്നുകാണിക്കപ്പെടുമെന്നും നിരവധി വായുപുത്ര്യാർ വിശ്വസിച്ചിരുന്നതാണ് സത്യം. നിലകൊണ്ടിരുന്നതിന്റെ താല്പര്യങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി താങ്കളെ വധിക്കണമെന്നുപോലും പലരും ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നു. എന്താൽ വായുപുത്ര്യാരുടെ മേധാവിയായ മിത്രൻ അവരെ എതിർക്കുകയും താങ്കളെ താങ്കളുടെ കടമകൾ ചെയ്ത് ജീവിക്കാനനുവദിക്കണമെന്ന് ഉത്തരവിടുകയും ചെയ്തു.”

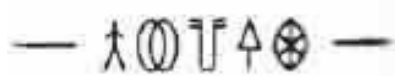
“എന്തുകൊണ്ടാണ് മിത്തൻ അങ്ങനെ ചെയ്തത്?”

“എനിക്ക് കറിയുണ്ടാകാം. അതിന്റെ കാരണം നിഗൂഢമാണ്. ഞങ്ങളുടെ കിടപ്പിലും അതിനെക്കുറിച്ച് വലിയ ചർച്ച നടക്കുകയുണ്ടായി. താങ്കളുടെ ആഗമനം ശരിയായ സമയത്താണെന്നും നന്മതിനകങ്ങളുടെ സമവാക്യ ത്തിൽനിന്ന് സോമരസത്തെ നീക്കം ചെയ്യുവാൻ താങ്കളെ ഉപയോഗിക്കാമെന്നും ഞങ്ങളിൽ ചിലർ വിശ്വസിച്ചു. താങ്കൾ അജ്ഞാതനായ ഒരു ദൈവമാണെന്നും നീലകണ്ഠനെന്ന് ഐതിഹ്യത്തെ ഉപയോഗിച്ച് താങ്കളിവിടെ അലങ്കോലമുണ്ടാക്കുമെന്നും വിശ്വസിച്ചിരുന്നവരും ഞങ്ങളുടെ കിടപ്പിലുണ്ടായിരുന്നു. തിന്മയുടെ വിധി നിശ്ചയിക്കേണ്ടത് ഞങ്ങളുടെ കടമയല്ല എന്ന് വിശ്വസിക്കുന്ന ചില ആളുകളും ഞങ്ങളുടെ സമൂഹത്തിലുണ്ടായിരുന്നു. അത് നീലകണ്ഠന്റെ മാതൃക കടമയാണ്. താങ്കൾ വെറുമൊരു കാടാളാണെന്നും തിന്മ കണ്ടെത്തുന്ന കാര്യത്തിൽ താങ്കൾ എത്തിച്ചേരുന്നത് തെറ്റായ ധാരണകളിലായിരിക്കുമെന്നും, വേണ്ടതർക്കമായാലൊന്നും അകമ്പടിയോടെ ചില ആളുകൾ അഭിപ്രായപ്പെടുകയുണ്ടായി. എന്താൽ പരമാർത്ഥം താങ്കളെ നീലകണ്ഠനായി അവരോധിക്കുവാൻ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, ശരിയായ ഉത്തരത്തിലേക്ക് അദ്ദേഹം താങ്കളെ നയിച്ചുകൊള്ളുമെന്നായിരുന്നു അവസാനമായി ഞങ്ങൾ പുലർത്തിയ കാഴ്ചപ്പാട്. എല്ലാ എളിയൊക്കെയും കൂടെ ഞങ്ങളാവിശ്വാസം സ്വീകരിച്ചേ തീരൂ.”

“അങ്ങനെ ഞാൻ സോമരസത്തിലെത്തിച്ചേർന്നു.”

“ആ തീരുമാനത്തെ അത് സ്വാഭാവികമാക്കിത്തീർക്കുന്നില്ലേ? ഈ ഭൂതയത്തിനുവേണ്ടി നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട ആളായിരുന്നില്ല താങ്കൾ. എന്തിനും എങ്ങനെയൊക്കെയോ കൃത്യമായ സമയത്ത് താങ്കൾക്ക് വായുപുതർന്നൊരു ഔഷധം നൽകപ്പെടുകയുണ്ടായി. അതിനുംപുറമേ അനുയോജ്യമായ സമയത്താണ് താങ്കൾ മെലുഹയിലെത്തിയതും അവിടെവെച്ച് സോമരസം സേവിച്ചതും. അപ്പോൾ മുതൽ താങ്കളുടെ കഴുത്തിന് നീല നിറമായി. നീലകണ്ഠന്റെ ഭൂതയത്തിനാവശ്യമായ പരിശീലനമൊന്നും താങ്കൾക്ക് ലഭിച്ചിരുന്നില്ല. പരധാനപ്പെട്ട ചോരയത്തിനുള്ള ഉത്തരം താങ്കൾക്കുമാകാം. നൽകിയില്ല. താങ്കളുടെ മനസ്സിൽ പക്ഷപാതമുണ്ടാകാൻ കാര്യങ്ങളെല്ലാം ഞങ്ങൾ ബോധപൂർവ്വം പറയാതിരുന്നതാണ്. താങ്കളുടെ ഭൂതയത്തെക്കുറിച്ചുള്ള കാര്യങ്ങൾ പറയാതിരിക്കാൻ ഞങ്ങൾ നന്നായി ശ്രമിച്ചിരുന്നു. എന്തിനും താങ്കൾ ശരിയായ ഉത്തരത്തിൽത്തന്നെ എത്തിച്ചേർന്നു. താങ്കൾ യഥാർത്ഥ മഹാദേവനാണെന്നതിനും പരമാർത്ഥം താങ്കളെ ആ പദവിയിലേക്ക് തെരഞ്ഞെടുക്കുകയായിരുന്നുവെന്നതിനുമുള്ള മതിയായ തെളിവു തന്നെയല്ലേ ഇതെല്ലാം? താങ്കളെ പിന്തുടരുന്നതിലൂടെ ഞങ്ങൾ പരമാർത്ഥവിനെ തന്നെയാണ് പിന്തുടരുന്നത് എന്ന് എന്റെ തീരുമാനത്തെ അത് അനായാസം സാധൂകരിക്കുന്നില്ലേ?”

നെറ്റി തുടച്ചുകൊണ്ട് ശിവൻ കസേരയിലേക്ക് ചാഞ്ഞു. അവന്റെ നെറ്റിയിൽ തന്റെ അസ്വസ്ഥത അനുഭവപ്പെട്ടു.

ഗണേശനും കാർത്തികേയനും ബൃഹസ്പതിയും ഉജ്ജയിനിയിലെ

ഹർസവസന്ദർശനത്തിനു ശേഷം അതിഥി മന്ദിരത്തിൽ മടങ്ങിയെത്തി. സതിയും നന്തിയും പരശുരാമനും അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നു.

“ഉജ്ജയിനി നഗരം എങ്ങനെയുണ്ട് ബൃഹസ്പതിജി”, സതി ചോദിച്ചു.

“മനോഹരം, സുസജ്ജം”, ബൃഹസ്പതി പറഞ്ഞു. “പഞ്ചവടിയേക്കാളും മെലുപയേക്കാളും ശ്രീരാമദേവന്റെ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ കൂടുതൽ നന്നായി പരാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളത് ഈ നഗരത്തിലാണ്.”

“മകളേ നിങ്ങൾക്ക് ഈ നഗരം ഇഷ്ടമായോ?” ഗണേശനോടും കാർത്തികേയനോടും സതി ചോദിച്ചു.

ഗണേശന്റെ കൗശലമുള്ള മനസ്സ് അവന്റെ അഭിപ്രായം പരതിഫലിപ്പിച്ചു. “ഉജ്ജയിനി കൊളാമെങ്കിലും എനിക്ക് ഇഷ്ടമായത് അവിടത്തെ ആനപ്പന്തികളാണ്. പോരാട് വീര്യമുള്ള ആ ജന്തുക്കളെ ആനകാർ മേയ്ക്കുന്നത് ഞങ്ങൾ കണ്ട്. അയ്യായിരം ആനകളുള്ളതിൽ ഓരോന്നും ആയിരം കാലാളിന് തൃപ്തമാണ്. വാസുദേവന്മാർ നീലകണ്ഠനെ പിന്തുണക്കുകയാണെങ്കിൽ നമ്മുടെ ശക്തി പതിനുമടങ്ങായി തീരുമെന്ന് ഞാൻ ഉറപ്പിച്ചു പറയാം. ഈ ആനകൾ നമ്മുടെ ഭാഗത്തുണ്ടെങ്കിൽ പിന്നെ മുഖ്യാതെപ്പോലെ ആപത്കരമായ അവസ്ഥയിലായിരിക്കുകയില്ല നമ്മൾ.”

“ആപത്കരമായ അവസ്ഥയിലോ?” പരശുരാമൻ ചോദിച്ചു. “ഗണേശപ്രഭോ, അങ്ങനെയായി വിധോജിക്കുന്നതിൽ ദയവായി എന്തോടു ക്ഷമിക്കണം. പക്ഷേ താഴെക്കെണ്ടെന്നെ അതു പറയാൻ കഴിയും? നമുക്ക് നീലകണ്ഠനാണിത്. അതുകൊണ്ട് ഭൂരിഭാഗം ഭാരതീയരും നമോടൊപ്പമായിരിക്കും. സാഹചര്യങ്ങൾ വളരെയേറെ നമുക്കനുകൂലമായിരിക്കുമെന്ന് എനിക്ക് പറയാനുള്ളത്.”

“പരശുരാമ. താഴെക്കളുടെ ധീരതയേയും നീലകണ്ഠ ഭക്തിയേയും ഞാനെന്തും അഭിനന്ദിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ പര്യാഗംകൊണ്ടു മാത്രം യുദ്ധം ജയിക്കാനാവില്ല. ബലഹീനതകൾ സത്യസന്ധമായി വിലയിരുത്തുന്നതോടൊപ്പം അവ ലഘൂകരിക്കുകയും കൂടി ചെയ്താലേ വിജയിക്കാനാകൂ.” “എന്ത് ബലഹീനതകളാണ് നമുക്കുള്ളത്? നീലകണ്ഠനാണ് നമ്മളെ നയിക്കുന്നത്. ആളുകൾ അദ്ദേഹത്തെ പിന്തുടർന്നുകൊള്ളൂ.”

“ജനങ്ങൾ നീലകണ്ഠനെ പിന്തുടരുന്നതിനായിരിക്കും. പക്ഷേ അവരുടെ രാജാക്കന്മാർ നീലകണ്ഠനെ പിന്തുടരുകയില്ല. പിന്നെ ഒരു കാര്യം ഓർക്കുക സൈന്യത്തെ നിയന്ത്രിക്കുന്നത് ജനങ്ങളല്ല, രാജാക്കന്മാരാണ്. ചക്രവർത്തി മുഖ്പേ നമുക്കെതിരാണ്. ദിലീപ ചക്രവർത്തിയും നമ്മളെ എതിർക്കുന്നു. അവരൊന്നിപ്പാൽ മെലുപയുടെ സാങ്കേതിക മികവും സ്വദീപിന്റെ സൈനികസംഖ്യാബലവും ഒന്നിടകൂടെ. അതോടെ ആ സൈന്യം അതിശക്തമായിത്തീരും.”

“പക്ഷേ ഒരു കാര്യം ജ്ഞേയം”, കാർത്തികേയൻ തർക്കമുന്നയിച്ചു “എന്തെങ്കിലും സൈന്യമായാലും കഴിവുകേട് വരാൻ അതിനെ നയിക്കുന്നതെങ്കിൽ അതുകൊണ്ട് യാതൊരു കാര്യവുമില്ല. അവരുടെ ഭാഗത്ത് ഒരു മികച്ച സർവ്വസൈന്യാധിപനുണ്ടോ? ഞാനാരെയും കാണുന്നില്ല.”

ബൃഹസ്പതിയേയും നന്തിയേയും നോക്കി തലയാടിയശേഷം ഗണേശൻ കാർത്തികേയനോടു പറഞ്ഞു “അവർക്ക് ഏറ്റവും മികച്ച സൈനിക മേധാവിയുണ്ട്. പരീക്ഷിക്കുക.”

സതി ദേഷ്യത്തോടെ പൊടിയിട്ടെറിഞ്ഞു. “ഗണേശാ, പിതൃതൃപ്തനെ

അവഹേളിക്കരുതെന്ന് പലതവണ ഞാൻ നിനക്ക് മുന്നറിയിപ്പ് തന്നിട്ടുള്ളതാണ്.”

“അദ്ദേഹം അമ്മയ്ക്ക് പിതൃതുല്യനാണെന്ന് എനിക്ക് കറിയും അമ്മേ”, ഗണേശൻ ഭയത്തോടെ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ പർവ്വതേശ്വരൻ മെലുഹ്നക്കു വേണ്ടി പോരാടുമെന്നതാണ് സത്യം.”

“ഇല്ല. അദ്ദേഹം അതു ചെയ്യില്ല. നിന്റെ അച്ഛൻ അദ്ദേഹത്തെ പൂർണ്ണമായി വിശ്വസിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം ഇവിടെനിന്ന് ആരും കാണാതെ രക്ഷപെട്ട് നിലകൊണ്ടെ വധിക്കാൻ ശ്രമിച്ചവർക്കൊപ്പം ചേരുമെന്ന് നിനക്കെങ്ങനെ വിശ്വസിക്കാൻ കഴിയുന്നു?”

“അമ്മേ പർവ്വതേശ്വരജി അഭിമാനിയായാണ്. അദ്ദേഹം ആരും കാണാതെ രക്ഷപെടാനൊന്നും ശ്രമിക്കില്ല. അച്ഛനോട് തന്റെ മനസ്സിലിരുപ്പ് തുറന്ന് പറഞ്ഞ് പരസ്യമായിട്ടായിരിക്കും അദ്ദേഹം പോവുക. ഞാൻ പറയുന്നത് വിശ്വസിക്കൂ. അച്ഛൻ അദ്ദേഹത്തെ പോകാൻ അനുവദിക്കും. അദ്ദേഹത്തെ വിലക്കുവാൻ പോലും അച്ഛൻ ശ്രമിക്കില്ല. രണ്ടുപേരും വലിയ അഭിമാനികളായതിനാൽ സ്വന്തം ജീവൻ ത്യാജിച്ചാലും അന്തസ്സ് കൈവിടുകയില്ല.”

“തീർച്ചയായും അദ്ദേഹം അന്തസ്സുള്ള ആളുതന്നെയാണ്, ഗണേശാ. പക്ഷേ ആ ചുമതലാബോധം നിലകൊണ്ടിട്ട് ഒപ്പം നിൽക്കാതിരിക്കുന്നതിന് പർവ്വതേശ്വരനെ പരോപദ്രവിക്കുമോ?”

“ഇല്ല. പർവ്വതേശ്വരൻ അച്ഛനോടുള്ള പരിബദ്ധത കൊണ്ട് ലേ അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പം നിൽക്കുന്നത്. മറിച്ച് അച്ഛൻ പർവ്വതേശ്വരന് ഒരു പരചോദനമായതുകൊണ്ടാണ്. ഒരാൾ കാര്യത്തോടു മാത്രമാണ് അദ്ദേഹത്തിന് പരിബദ്ധതയുള്ളത്. എല്ലാ മെലുഹ്നമാർക്കും അങ്ങനെ തന്നെ: മെലുഹയുടെ രക്ഷ. ഇവിടെയുള്ള ഏതു മെലുഹ്നമാരോടും അമ്മയ്ക്കത് ചോദിച്ചു നോക്കാം.”

സ്വതവേ കരുദ്ധനാകാത്ത നന്തിയുടെ കണ്ണുകൾ ദേഷ്യംകൊണ്ട് ജ്വലിച്ചു. ഇമവെട്ടാതെ അയാൾ ശിവന്റെ മകനെ തുറിച്ചുനോക്കി “ഗണേശപരമോ, ഞാൻ എന്റെ കാര്യം തീരുമാനിച്ചു കഴിഞ്ഞു. ഞാൻ നിലകൊണ്ടുവേണ്ടിയാണ് ജീവിക്കുന്നത്. ഞാൻ മരിക്കുന്നതും നിലകൊണ്ടുവേണ്ടിയായിരിക്കും. അതിനുവേണ്ടി എനിക്ക് എന്റെ രാജ്യത്തെ എതിർക്കേണ്ടിവന്നാൽ അതങ്ങനെതന്നെ സംഭവിക്കും. എന്റെ രാജ്യത്തെ ചതിച്ചതിന്റെ പേരിലുള്ള കർമ്മം നേരിടാൻ ഞാൻ തയ്യാറാണ്. പക്ഷേ ഇനിയൊരിക്കലും എന്റെ കുറിനെ ചോദ്യം ചെയ്യാൻ താളകളെ ഞാൻ സമ്മതിക്കില്ല.”

ഗണേശൻ ഉടൻതന്നെ നന്തിയുടെ അടുത്തേക്കു ചെന്നു. “ഞാൻ താളകളുടെ കുറിനെ ചോദ്യം ചെയ്തതല്ല, വീരനായ നന്തി. പർവ്വതേശ്വരൻ എങ്ങനെ പരിഹരിക്കുമെന്നായിരിക്കും താളകൾ കരുതുന്നത് എന്തായിരുന്നു ഞാൻ ആലോചിച്ചത്.”

“സർവ്വസൈന്യാധിപൻ എന്താണാലോചിക്കുന്നതെന്ന് എനിക്ക് കറിയ്ക്കൂ. ഞാൻ ആലോചിക്കുന്ന കാര്യം മാത്രമേ എനിക്ക് കറിയ്ക്കാവൂ” നന്തി കോപിച്ഛു.

“പർവ്വതേശ്വരൻ ഏതുവിധമാണ് ചിന്തിക്കുന്നതെന്ന് എനിക്ക് കറിയ്ക്കാം”, ബൃഹസ്പതി പറഞ്ഞു “സതി, അത് ഭവതിയെ വേദനിപ്പിക്കുമെന്ന് എനിക്ക് കറിയ്ക്കാം. പക്ഷേ ഗണേശൻ പറഞ്ഞത് ശരിയാണ്. പർവ്വതേശ്വരൻ

മെലുഹയെ ഉപേക്ഷിക്കിലേ. യഥാർത്ഥത്തിൽ മെലുഹയെ ആക്രമിക്കുന്നവരെ അദ്ദേഹം ചെറുക്കും. സോമരസം തിന്മയാണെന്ന് ശിവൻ തീരുമാനിക്കുകയാണെങ്കിൽ മെലുഹയായിരിക്കും നമ്മുടെ പരധാന ശത്രുവെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നു. യുദ്ധത്തിനുള്ള ചേരികൾ രൂപപ്പെടു കഴിഞ്ഞു. കുഞ്ഞേ.”

ഒന്നും മിണ്ടാനാവാതെ ജനലിലൂടെ വിഷ്ണുക്ഷേത്രത്തിനു നേരെ നോക്കി സതി നെടുവീർപ്പിട്തു.

തുടിക്കുന്ന നെറ്റിയിൽ കൈ കൊണ്ടുരപ്പ് ശിവൻ തന്റെ കുടീകാലത്ത് നിഗൂഢതകളെക്കുറിച്ചുപോർത്തു.

ഗോപാൽ മുന്നോട്ടു കുനിഞ്ഞു. “അതെന്താണ്. മഹാനായ നീലകണ്ഠ?”

“വിധിയുടെ കൈകൾ കൊണ്ട് പണ്ഡിറ്റ്ജി”. ശിവൻ പറഞ്ഞു. “പരമാത്മാവിന്റെ മഹാപദ്യതിയുമനുസരിച്ചപ്പോൾ ഞാൻ നീലകണ്ഠനായിത്തീർന്നത്. അതെന്റെ അമ്മാവന്റെ പരവൃത്തി മൂലമാണോ എന്ന് ഞാൻ സംശയിക്കുന്നു. പക്ഷേ അദ്ദേഹം അതെങ്ങനെ ചെയ്തുവെന്ന് എനി ക്കിപ്പോഴും മനസ്സിലായിട്ടില്ല.”

“താളകളെന്താ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്?”

“കുടീകാലത്ത് അമ്മാവൻ എന്തോ ഒരു മരുന്ന് എനിക്ക് കഴിക്കുവാൻ തന്നതായി ഞാനോർമ്മപ്പെടുത്തുന്നു. വളരെ ചെറുപ്പത്തിൽതന്നെ തിരുനെറ്റിയിൽ എനിക്ക് വലുതായ എരിച്ചിൽ അനുഭവപ്പെട്ടിരുന്നു. അമ്മാവന്റെ മരുന്ന് കഴിച്ചതോടെ ആ എരിച്ചിലിന് ശമനമുണ്ടായി. ആ തടിപ്പ് ഇപ്പോഴുമുണ്ടെങ്കിലും പണ്ട്തെപ്പോലെ രുക്ഷമല്ല. ആ മരുന്ന് തയ്യാറാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞ വാക്കുകൾ ഞാൻ ഇപ്പോഴും ഓർമ്മപ്പെടുന്നു. “രൂദ്രഭഗവാനേ അങ്ങയുടെ ആജ്ഞകൾ ഞങ്ങൾ എന്തെന്നും ഭക്തിപുരസ്സരം അനുസരിക്കും. ഇത് ഒരു വായുപുത്രന്റെ പരിജ്ഞയാകുന്നു” പിന്നെ ചൂണ്ടുവിരലിൽനിന്ന് ഒരിരൂപോര അദ്ദേഹം ആ മരുന്ന് ലേക്കിറുപ്പിച്ചു. ആ മിശ്രിതമാണ് അദ്ദേഹം എനിക്ക് നൽകിയത്. അദ്ദേഹം എന്തെങ്കൊണ്ട് ആ മരുന്ന് എന്റെ കഴുത്തിനു പുറകിൽ പുരട്ടിപ്പിച്ചു.”

അദ്ഭുതം കൊണ്ട് ഗോപാലിന്റെ കണ്ണുകൾ ശിവന്റെ മേൽ തറച്ചു നിന്നു. അവിടെ മുൻനിരയിൽ ഇരുന്നിരുന്ന അയോദ്ധ്യയിലെ ക്ഷേത്രത്തിൽനിന്നുള്ള വാസുദേവ പണ്ഡിതന്റെ മേൽ അവന്റെ കണ്ണുകൾ പതിഞ്ഞു.

അയോദ്ധ്യയിലെ വാസുദേവപണ്ഡിതൻ ചോദിച്ചു. “മഹാനായ നീലകണ്ഠ, അങ്ങയുടെ അമ്മാവന്റെ പേരെന്തായിരുന്നു?”

“മനോബു”, ശിവൻ പറഞ്ഞു.

സ്തബ്ധനായി അയോദ്ധ്യയിലെ വാസുദേവൻ ഗോപാലിനെ നോക്കി “ശ്രീരാമദേവ, കാത്ത് രക്ഷിക്കേണ!”

“എന്താ കാര്യം?” ശിവൻ അദ്ഭുതം പുണ്യം ചോദിച്ചു.

“മനോബു ഭഗവാനായിരുന്നോ അങ്ങയുടെ അമ്മാവൻ? ഗോപാൽ ചോദിച്ചു.

“ഭഗവാൻ മനോബു?”

“വായുപുത്ര ഭഗവാൻമാരിലൊരാളായിരുന്നു അദ്ദേഹം. അമർത്ഥ്യസ്തപന്ദൻമാരിലൊരാൾ. വിവേകമതികളായ ആറ് സ്ത്രീ പുരുഷന്മാരടങ്ങുന്ന വായുപുത്രസഭയിലെ അംഗം. മിത്രന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള ആ സഭയാണ് വായുപുത്രൻമാരെ ഭരിച്ചിരുന്നത്.”

“അദ്ദേഹം വായുപുത്രഭഗവാനായിരുന്നോ!!!”

“അതെ. അദ്ദേഹം വായുപുത്രഭഗവാനായിരുന്നു. അനേക വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പ് സോമരസം തിന്മയായി മാറുകയാണെന്ന് വായുപുത്രൻമാരെ ഞങ്ങൾ ബോധ്യപ്പെടുത്താൻ ശ്രമിച്ചപ്പോൾ ഞങ്ങളുടെ അഭിപ്രായം ശരിവെച്ച ഒരേയൊരു അമർത്ഥ്യസ്തപന്ദനായിരുന്നു അദ്ദേഹം. നിർഭാഗ്യവശാൽ മറ്റ് സഭാംഗങ്ങളിൽനിന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് പിന്തുണ ലഭിച്ചില്ല. മനോബുദേവന്റെ അഭിപ്രായത്തെ മിത്രൻ നിരാകരിച്ചു.”

“അതിനുശേഷം എന്തുണ്ടായി?”

“ആ സംഭാഷണം ഇന്നലെ നടന്നതുപോലെ ഞാനോർക്കുന്നത് ഗോപാൽ പറഞ്ഞു. “മനോബു ദേവനും ഞാനും സോമരസത്തെക്കുറിച്ച് മണിക്കുകയുള്ള സംസാരിച്ചു. വായുപുത്രസഭയെ ബോധ്യപ്പെടുത്താനാവില്ലെന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് ഉറപ്പായി. ഒരു നീലകണ്ഠന്റെ അവതാരം താൻ ഉറപ്പുവരുത്തിക്കൊള്ളാമെന്ന് അദ്ദേഹം വാക്യം തന്നു. അതെങ്ങനെ സാധിക്കുമെന്ന് ചോദിച്ചപ്പോൾ രുദ്രഭഗവാൻ സഹായിച്ചുകൊള്ളാമെന്ന് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. നീലകണ്ഠൻ അവതരിപ്പുകഴിഞ്ഞാൽ ഞാനും എന്റെ അനുകൂലികളായ വാസുദേവൻമാരും അവൻ സർവ്വവാത്മനാ പിന്തുണ നൽകണമെന്ന് അദ്ദേഹം എന്തെങ്കിലും പർതിജ്ഞ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എന്തുവന്നാലും ഇതു ഞങ്ങളുടെ കടമയാണെന്ന് ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിനു വാക്യം കൊടുത്തിരുന്നു.”

“തുടർന്ന് എന്താണുണ്ടായത്?”

“മനോബു ദേവൻ അപ്രത്യക്ഷനായി. അദ്ദേഹത്തിന് എന്തു സംഭവിച്ചുവെന്ന് ആർക്കും അറിഞ്ഞുകൂടാ. വായുപുത്രസഭയിൽ ഒറ്റപ്പെട്ടതോടെ അദ്ദേഹം തന്റെ ജന്മഭൂമിയായ തിബറ്റിലേക്ക് മടങ്ങിപ്പോയെന്നാണ് ചിലർ കരുതുന്നത്. മറ്റു ചിലർ കരുതുന്നത് അദ്ദേഹം കൊല്ലപ്പെട്ടുവെന്നാണ്. അദ്ദേഹം കൊല്ലപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടാകുമെന്നാണ് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നത്. കാരണം വാഗ്ദാനം പാലിക്കുന്നതിൽനിന്ന് അദ്ദേഹത്തെ തടയുവാൻ മരണത്തിനു മാത്രമേ കഴിയൂ. പക്ഷേ അദ്ദേഹം അതിൽ പരാജയപ്പെട്ടില്ല. മനോബു താങ്കളെ സൃഷ്ടിച്ചു. അദ്ദേഹമിപ്പോൾ എവിടെയാണ്? താങ്കളെ മെലുഹയിലേക്ക് ക്ഷണിച്ചുകൊണ്ടുവരുവാനും സോമരസം കഴിപ്പിക്കുവാനുമായി എന്ത് ഉപായമാണ് അദ്ദേഹം പരയോഗിച്ചത്?”

“അദ്ദേഹം ഒന്നും ചെയ്തില്ല. നിരവധി വർഷങ്ങൾക്കു മുമ്പ് തിബറ്റിൽ ഞങ്ങളുടെ ശത്രുക്കളായിരുന്ന പരകതികളുമായി ഒരു സമാധാന ചർച്ചയ്ക്കുപോയപ്പോൾ ആ ഭീരുക്കൾ അദ്ദേഹത്തെ വധിച്ചു.”

“പിന്നെങ്ങനെയാണ് ആ നിശ്ചിത സമയത്തിനുള്ളിൽ താങ്കൾ മെലുഹയിലേക്ക് ക്ഷണിക്കപ്പെട്ടത്? ഞാൻ മുമ്പേ പറഞ്ഞതുപോലെ കുമാരത്തിലെ പതിനഞ്ചുവർഷത്തിനുള്ളിൽ സോമരസം സേവിച്ചാൽ മാത്രമേ താങ്കളുടെ കഴുത്ത് നീലനിറമുള്ളതായിത്തീരുകയുള്ളൂ.”

“എനിക്ക്കുറിയിലേ”, ശിവൻ പറഞ്ഞു “കുടിയേറ്റർക്കാരെ അന്വേഷിച്ച് ആ സമയത്താണ് നന്തി മാനസസരോവരത്തിൽ എത്തിയത്

ശ്രീരാമദേവന്റെയും സീതാദേവിയുടെയും രൂപങ്ങൾ കൊത്തി വെച്ച് ക്ഷേത്രമധ്യത്തിലെ തൂണിനു നേരെ ഗോപാൽ നോക്കി “അപ്പോൾ കാര്യം വ്യക്തമായി. സംഭവങ്ങൾ ആ രീതിയിൽ ഉരുത്തിരിഞ്ഞത് ഈശ്വരേച്ഛ മൂലമാണ്.”

ശിവൻ ഗോപാലിനെ നോക്കി. തന്റെ ജീവിതമപ്പൊടെ ദിവ്യമായ ഏതോ പദ്യത്തിയുടെ ഭാഗമാണെന്ന് ധാരണയോടുള്ള അവിശ്വാസം അവന്റെ കണ്ണുകൾ പരക്കടമാക്കി.

ഗോപാൽ തന്തർപൂർവ്വം വിഷയം മാറ്റി “ചങ്ങാതി, ചെറുപ്പത്തിലേ പുരികങ്ങൾക്കിടയിലെ നെറ്റിത്തടം തടിക്കുക പതിവായിരുന്നെന്ന് താങ്കൾപറഞ്ഞുവെല്ലോ. ഒരു പര്യായേക സംഭവത്തിനു ശേഷമാണോ അതാരംഭിച്ചത്? അമ്മാവൻ തന്നെ മരുന്ന് കഴിച്ചതിനു ശേഷമാണോ ആ എരിവ് തുടങ്ങിയത്?”

ശിവൻ മുഖം ചുളിച്ച് “അല്ല. ഓർമ്മവെച്ച് നാൾ മുതൽ എനിക്ക് അനുഭവപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഞാൻ ജനിച്ച് അന്നുമുതൽക്ക് അതുണ്ടെന്ന് എന്റെ വിശ്വാസം. എന്റെ മനസ്സ് അസ്വസ്ഥമാകുമ്പോൾ ആ നെറ്റിത്തടം തുടിക്കാൻ തുടങ്ങും.”

“താങ്കളുടെ ഹൃദയസ്ഥനം അസ്വാഭാവികമായ രീതിയിൽ വർദ്ധിക്കുമ്പോൾ ഇത് സംഭവിക്കാറുണ്ടോ?”

ശിവൻ ഒരു നിമിഷം ആലോചിച്ച് “ഉവ്വ്. എനിക്ക് ദേഷ്യം വരുമ്പോൾ, മനസ്സ് അസ്വസ്ഥമാകുമ്പോൾ ഹൃദയസ്ഥനം അമിതമായി വർദ്ധിക്കും. അല്ലെങ്കിൽ സതിയെ കുറിച്ച് ആലോചിക്കുമ്പോൾ. അപ്പോൾ പക്ഷേ ആനന്ദം കൊണ്ടുള്ള ഹൃദയസ്ഥനമാണ് ഞാനനുഭവിക്കാറുള്ളത്.”

ഗോപാൽ മന്ദഹസിച്ച് “അതിനർത്ഥം ജനനം മുതലേ താങ്കളുടെ മൂന്നാം കണ്ണ് സജീവമായിരുന്നെന്ന് അർത്ഥപൂർവ്വമായ ഒരു കാര്യം. താങ്കളെ പരമാത്മാവ് നേരിട്ട് തെരഞ്ഞെടുത്തതാണെന്ന് അതെന്തെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്നു.”

“മൂന്നാം കണ്ണോ?”

“ഒരാളുടെ കൺപുരികങ്ങൾക്കിടയിലെ സ്ഥാനമാണത്. ഒരു മനുഷ്യ ശരീരത്തിൽ ഊർജ്ജത്തെ സ്വീകരിക്കുന്നതിനും പരസാരണം ചെയ്യുന്നതിനുമായി ഏഴു ചക്രങ്ങളുണ്ടെന്ന് വിശ്വസിക്കപ്പെടുന്നത്. അതിൽ ആറാമത്തെ ചക്രമാണ് അജ്ഞാതം. അതായത് മൂന്നാം കണ്ണ് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത് എന്ന് സങ്കല്പിക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥാനം. നിരന്തരമായ പരിശീലനത്തിലൂടെയാണ് യോഗിവര്യന്മാർ ഈ ചക്രങ്ങളെ സജീവമാക്കുന്നത്. തീർച്ചയായും ഔഷധങ്ങളുപയോഗിച്ച് അവയെ സജീവമാക്കാം. നിലകൊണ്ടാകാൻ സാധ്യതയുള്ള ചെറുപ്പക്കാരുടെ മൂന്നാം കണ്ണിനെ സജീവമാക്കുവാൻ വായുപുതർന്മാർ ചില ഔഷധങ്ങളുപയോഗിക്കാറുണ്ട്. പക്ഷേ എന്റെ ഈ നൂറ്റിനാല്പതു വർഷത്തെ ജീവിതത്തിനിടയിൽ പരവർത്തനക്ഷമമായ മൂന്നാം കണ്ണുമായി ജനിച്ച് ഒരു കുട്ടിയെക്കുറിച്ച് ഞാൻ ആദ്യമായി കേൾക്കുകയാണ്.”

“അതിലൊന്നാ ഇതര പര്യായേകത്? അതെനിക്ക് ബുദ്ധിമുട്ടു

മാൽരമാണുണ്ട് അക്ക്കുന്നത്. അത് വലിലാതെ എറിയുന്നൂ.”

ഗോപാൽ പുഞ്ചിരിചിട്ടു.“അത് ചെറിയൊരു പാർശ്വഫലം മാൽരം. താങ്ങുകളുടെ പ്റവർത്തനനിരതമായ മൂന്നാംകണ്ണുമൂലമായിരിക്കാം അമ്മാവൻ താങ്ങുകളെ തെരഞ്ഞെടുത്തതെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നൂ. അത് വായു പുത്ര്മാരുടെ ഔഷധം അനായാസം സ്വീകരിക്കുവാനുള്ള ശേഷി താങ്ങുകളുടെ ശരീരത്തിനു നൽകുന്നൂണ്ടാകാം.”

“അതെങ്ങനെ?”

“നമ്മുടെ മസ്തിഷകത്തിന്റെ ഏറ്റവുമുള്ളിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന ഊർദ്ധ്വഗ്ഗർമ്മി നേർരകമാണ് ഈ ത്തിലോചനം എന്ന് പരിഹയിലെ ചികിത്സാസംഹിത വിവരിക്കുന്നത്. സവിശേഷ സ്വഭാവമുള്ള ഒരു ഗ്ഗർമ്മിയാണിത്. രണ്ട് അർദ്ധഗോളങ്ങളായാണ് മസ്തിഷകം വിഭജിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. അതിലെ ഓരോ ഘടകങ്ങളും ഈരണ്ണെണ്ണം വീതമാണുള്ളത്. എന്ന് ഒരണ്ണം മാൽരമുള്ള ഊർദ്ധ്വഗ്ഗർമ്മി ഈ രണ്ട് അർദ്ധ ഗോളങ്ങളിൽക്കുമിടയിലാണ് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്. അത് ഏതാണൊരു കണ്ണു പോലെയാണ്. വെളിപ്പം അതിനെ അമർത്തുന്നൂ; ഇരുട്ട് അതിനെ സക്രിയമാക്കുമ്പോൾ വെളിപ്പം അതിന്റെ പ്റവർത്തനത്തെ വിലകുന്നൂ. അമിതമായി പ്റവർത്തിക്കുന്ന ഊർദ്ധ്വഗ്ഗർമ്മി നേർരകം നവോന്മേഷമുണ്ടാക്കുന്നൂ. അതുകൊണ്ടായിരിക്കാം സോമരസം താങ്ങുകളുടെ ആയുസ്സ് വർദ്ധിപ്പിച്ചിട്ടാവാം ശരീരത്തിലെ മുറിവുകൾ ഉണക്കിയത്. ഇതിനൊക്കെ പുറമെ രക്തചംക്രമണ തടസസംവിധാനത്തിനു വിധേയമായിട്ട് ല്ല ഈ ഗ്ഗർമ്മി പ്റവർത്തിക്കുന്നത്.”

“രക്തചംക്രമണ തടസസംവിധാനമോ?”

“അതെ. ഒരു മനുഷ്യശരീരത്തിലൂടെ രക്തം അനുസൃതമായി ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കും. എന്ന് മസ്തിഷകത്തിനെ സമീപിക്കുമ്പോൾ ചെറിയൊരു തടസം ആ ചംക്രമണത്തിന് നേരിടേണ്ടിവരും. ഒരു മനുഷ്യജീവിയുടെ ആത്മാവായ മസ്തിഷകത്തെ അണുബാധയിൽനിന്ന് രക്ഷിപ്പാനായിട്ടായിരിക്കാം ഈ സംവിധാനമൊരുക്കിയിട്ടുള്ളത്. എന്ന് മസ്തിഷകത്തിന്റെ രണ്ട് അർദ്ധഗോളങ്ങളിൽക്കുമിടയിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ഊർദ്ധ്വഗ്ഗർമ്മിയെ ഈ തടസം ബാധിക്കുന്നില്ല. അപ്പോൾ എന്തുകൊണ്ടാണ് താങ്ങുകളുടെ മനസ്സ് അസ്വസ്ഥമാകുമ്പോൾ തിരുനെറ്റി തുടിക്കുന്നതെന്ന് വ്യക്തമായല്ലോ; അതിസക്രിയമായ ഊർദ്ധ്വഗ്ഗർമ്മിയിലൂടെ രക്തം കുതിച്ചൊഴുകുന്നതുകൊണ്ടാണ് അങ്ങനെ സംഭവിക്കുന്നത്.”

ശിവൻ പതിയെ തലയാട്ടി “ഇത് മറ്റുള്ളവരുടെ കാര്യത്തിലും സംഭവിക്കുന്നതല്ലേ?”

“അതെ. അത് സംഭവിക്കും. പക്ഷേ ദശകങ്ങളായി യോഗവിദ്യയിലൂടെ തന്റെ മൂന്നാംകണ്ണിനെ ആ വിധത്തിൽ പരിശീലിപ്പിക്കുന്നവരിൽ മാൽരം. അല്ലെങ്കിൽ തൃക്കണ്ണിനെ ഉത്തേജിപ്പിക്കുവാനായി ഔഷധസേവ നടത്തിയിട്ടുള്ളവരിലും അത് സംഭവിക്കാം. എന്ന് ജനിക്കുമ്പോൾതന്നെ അതിസക്രിയമായ ഒരു മൂന്നാംകണ്ണ് ഉണ്ടായിരുന്നൂവെന്ന്താണ് താങ്ങുകളുടെ സവിശേഷത. അതു കേടുകേൾവിയില്ലാത്ത കാര്യമാണ്.”

ശിവൻ അസ്വസ്ഥതയോടെ കസേരയിൽ ഒന്നിളകിയിരുന്നൂ “അപ്പോൾ ജന്മനാലുള്ള ഒരു വിശേഷമാണ് എന്ന് വേഷം കെട്ടിപ്പിട്? എന്റെ അമ്മാവൻ തെറ്റു പറ്റിയതാവാം. എന്റെ കാര്യത്തിൽ അദ്ദേഹം നടത്തിയത്

അബദ്ധവശാലുള്ള തെരഞ്ഞെടുപ്പായിരിക്കാം. അദ്ദേഹം ഉദ്ദേശിച്ച ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കുവാൻ എനിക്ക് സാധിച്ചില്ലെന്നു വരാം.”

“സജീവമായ മൂന്നാം കണ്ണിനെമാത്രം അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയായിരിക്കില്ല. താങ്കളുടെ അമ്മാവൻ ആ തീരുമാനമെടുത്തിരിക്കുക. അദ്ദേഹം താങ്കളുടെ സ്വഭാവം നിരീക്ഷിച്ചു കാണും. അത് ഈ പദവിക്ക് മൂല്യവത്താണെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് തോന്നിക്കാണും. അദ്ദേഹം ഇതിനായി താങ്കളെ പരിശീലിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടായിരിക്കും.”

“അദ്ദേഹം എന്ന് പരിശീലിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് കാര്യത്തിൽ സംശയമില്ല. അദ്ദേഹം എന്ന് നീതിശാസ്ത്രവും യുദ്ധമുറകളും മനശ്ശാസ്ത്രവും കലകളും പഠിപ്പിച്ചു. പക്ഷേ എന്റെ ദൂതന്മാരെക്കുറിച്ച് ലക്ഷ്യത്തെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹം യാതൊന്നും പറഞ്ഞുതന്നില്ല.”

“എന്നാലും മനോഹരമായ പരവൃത്തിയാണ് അദ്ദേഹം ചെയ്തതെന്ന് താങ്കൾ അംഗീകരിക്കണം. നീലകണ്ഠനെന്ന് നിലയിൽ താങ്കൾ സ്തുത്യർഹമായി പരവർത്തിച്ചിരിക്കുന്നു.”

“അത് വെറും ഭാഗ്യം”, പരിഹാസം കലർന്ന സ്വരത്തിൽ ശിവൻ പറഞ്ഞു.

“മഹാനായ നീലകണ്ഠ, അവിശ്വാസി ഏറ്റവും വലിയ നേട്‌പ്പെടുള്ള കാരണം ഭാഗ്യത്തിനു ചാർത്തിക്കൊടുക്കും. പക്ഷേ പരമാത്മാവിൽ വിശ്വസിക്കുന്ന എന്തെപ്പോലുള്ള വിശ്വാസികൾ മനസ്സിലാക്കുന്നത് പരമാത്മാവിന്റെ ഹിതപരകാരം നീലകണ്ഠൻ എല്ലാം നേടിയെടുത്തുവെന്നു തന്നെയാണ്. നീലകണ്ഠൻ തന്റെ യാത്ര പൂർത്തിയാക്കുമെന്നും അവസാനം തിന്മയെ നീക്കം ചെയ്യുമെന്നുമാണ് അതിന്റെ അർത്ഥം.”

ശിവൻ പുഞ്ചിരിച്ചു. “ചിലപ്പോൾ വിശ്വാസത്തിന് അമിതലാളിയ്ക്കിത്തന്നിട്ടുണ്ടെന്നു തല കുനിക്കാൻ കഴിഞ്ഞെന്നുവരും.”

അതിനു മറുപടിയായി ഗോപാൽ പുഞ്ചിരിച്ചു “ഒരുവേള ലോകത്തിനിപ്പോൾ ആവശ്യം ഈ ലാളിയ്മയായിരിക്കും.”

ശിവൻ പതിയെ ചിരിച്ചുകൊണ്ട് അവർ തമ്മിലുള്ള സംഭാഷണം അതീവശ്രദ്ധയോടെ കേട്ടുകൊണ്ടിരുന്ന വാസുദേവപണ്ഡിതന്മാർക്കു നേരെ നോക്കി “എന്തായാലും എന്റെ പല സംശയങ്ങളും നീങ്ങിക്കിട്ടി. സോമരസമാണ് ഈ ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ നന്മ, അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഭാവിയിൽ അതുതന്നെയായിരിക്കും ഏറ്റവും വലിയ തിന്മ. പക്ഷേ അതിനുള്ള സമയമായെന്ന് നമ്മളെങ്ങനെ മനസ്സിലാക്കും? നമുക്കെങ്ങനെ അത് ഉറപ്പാക്കാൻ കഴിയും?”

വാസുദേവപണ്ഡിതന്മാരിലൊരാൾ അതിനു മറുപടി പറഞ്ഞു “മഹാനായ നീലകണ്ഠ, അക്‌കാര്യത്തിൽ നമുക്കൊന്നുതന്നെ പൂർണ്ണമായി ഉറപ്പാക്കാൻ കഴിയില്ല. എന്നാൽ ഒരഭിപ്രായ പരകടനത്തിന് താങ്കളെന്തെ അനുവദിക്കുകയാണെങ്കിൽ ഞാനത് പറയാം. സഹസ്രാബ്ദങ്ങളായി മഹത്തായൊരു നന്മ നമുക്കൊപ്പം സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ ഔദാര്യത്തിൽ മനുഷ്യകുലം അഭ്യുതകരമായ വിധം പടർന്നു പന്തലിച്ചു. അതേസമയംതന്നെ ആ നന്മ തിന്മയായി മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു എന്ന് കാര്യവും നമുക്കറിയാം. അല്പം നേരത്തെ സോമരസം എടുത്തുമാറിയാൽ കുറച്ചു ശതാബ്ദങ്ങളോളം ഈ ലോകത്തിന് ആ നന്മയുടെ നഷ്ടം സഹിക്കേണ്ടിവന്നേക്കാം. എന്നാൽ സഹസ്രാബ്ദങ്ങളായി അത് മനുഷ്യകുലത്തിന് നൽകിയ സംഭാവന പരിഗണിക്കുമ്പോൾ ഈ നഷ്ടം

നിസ്സാരമാണ്. നേരെ മറിച്ച് തിന്മയായി മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത് സോമരസം ഈ സമൂഹത്തിൽ വിനാശവും ദോഷങ്ങളുമുണ്ടാക്കാനുള്ള എല്ലാ സാധ്യതയുമുണ്ട്. വളരെ പരകടമായ തോതിൽ തന്നെ അത് നാശം വിതച്ചു തുടങ്ങിക്കഴിഞ്ഞു. നാഗന്മാരുടെ വൈകല്യമോ ബ്രഹ്മഗയിലെ മഹാമാരിയോ മാതൃമലല ഞാനിവിടെ സൂചിപ്പിക്കാനുദ്ദേശിക്കുന്നത്. മെലുഹൻ സമൂഹത്തിലെ ജനനനിരക്കിൽ വൻതോതിലുള്ള കുറവുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അതിനുള്ള കാരണം സോമരസമാണെന്നാണ് വിശ്വസിക്കപ്പെടുന്നത്.”

‘ശരിക്കും?’

“അതെ”, ഗോപാൽ പരിതിവചിച്ചു “ഒരുപക്ഷേ മരണത്തെ പുൽകാൻ തയ്യാറിലാത്തതിനുള്ള വിലയായി സ്വന്തം ജനതയുടെ പരജനനശേഷിയാണവർ നൽകുന്നത്.”

പതിയെ തലയാടിക്കൊണ്ട് തനിക്കത് മനസ്സിലായെന്ന് ശിവൻ സൂചിപ്പിച്ചു. മധ്യഭാഗത്ത് തൂണിൽ കൊത്തിവെച്ച ശരീരമദ്ദേവന്റേയും സീതാദേവിയുടെയും വലിയ രൂപങ്ങൾ തന്നെ നോക്കി പുഞ്ചിരി തൂകുന്നതായി അവനു തോന്നി. അവരുടെ അനുഗ്രഹാശിസ്സുകൾ സ്വീകരിച്ചതിനുപിന്നാലെ അവന്റെ കണ്ണുകൾ ചെന്ന് നൂന്നിന്ത് പുണ്യഭൂമിയായ രാമേശ്വരത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ രുദ്രഭഗവാന്റെ പാദത്തിങ്കലിരിക്കുന്നത് ശരീരമദ്ദേവന്റെ ഒരു ചിത്രത്തിലാണ്. ജീവിതത്തിന്റെ ആ മഹാവലയത്ത് നോക്കി ശിവൻ പുഞ്ചിരിതൂകി. ആദരവു പരകടിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് കൈ കൂപ്പി കണ്ണടച്ച് ശിവൻ പരാർത്ഥനയിൽ മുഴുകി ജയ് മാ സീതാ ജയ് ശരീരം.

കണ്ണു തുറന്ന് ഗോപാലിനെ നോക്കുമ്പോൾ ശിവൻ കാര്യങ്ങൾ തീരുമാനിച്ചുറപ്പിച്ചിരുന്നു. “ഞാൻ തീരുമാനിച്ചു കഴിഞ്ഞു. യുദ്ധവും അനാവശ്യമായ രക്തചൊരിച്ചിലുമൊഴിവാക്കുവാൻ നമ്മൾ പരയത്നിക്കും. എന്ന് നാൽ നമ്മുടെ പരിശ്രമം വ്യർത്ഥമാകുകയാണെങ്കിൽ അവസാനത്തെ ആളും മരിച്ചു വീഴുന്നതുവരെ നമ്മൾ പൊരുതും. സോമരസത്തിന്റെ ആധിപത്യം നമ്മൾ അവസാനിപ്പിക്കും.”

പ്രണയബാധയേറ്റ് കാട്കാളൻ

ഒൻപത്

“അങ്ങ്യുടെ അമ്മാവൻ ഒരു വായുപുത്രദേവനായിരുന്നുവോ?” സതി അതിശയത്തോടെ ചോദിച്ചു.

സതിയും ശിവനും അവരുടെ സ്വകാര്യമുറിയിലായിരുന്നു അപ്പോൾ. വാസുദേവന്മാരുമായി നടത്തിയ സംഭാഷണത്തെക്കുറിച്ചും അതിനു ശേഷം എത്തിച്ചേർന്ന തീരുമാനത്തെക്കുറിച്ചും ശിവൻ സതിയോട് അപ്പോൾ വിശദീകരിച്ചതേയുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ.

“വെറുമൊരു സാധാരണ ദേവനല്ല”, ശിവൻ പുഞ്ചിരിയോടെ പറഞ്ഞു “അമർത്ത്യസ്പന്ദൻ.”

സതി കൈകളുയർത്തി ശിവന്റെ പേശീബലമുള്ള ചുമലിൽ വെച്ചു. അവളുടെ കണ്ണുകളിൽ കളിയാക്കലിന്റെ സൂചനയുണ്ടായിരുന്നു “അങ്ങ്ങ്കെന്തോ പ്രത്യേകതയുണ്ടെന്ന് എനിക്ക് പലപ്പോഴും തോന്നിയിരുന്നു; അങ്ങ്ങ് വെറുമൊരു അപരിഷ്കൃതനായ ഗോത്രവർഗ്ഗക്കാരനല്ല എന്ന് തോന്നൽ. ഇനിയിപ്പോൾ എനിക്കതിനുള്ള തെളിവുകിട്ടി. അങ്ങ്ങ്ങ് നല്ലൊരു വംശപാരമ്പര്യമുണ്ട്”

സതിയെ ചേർത്തുപിടിച്ചുകൊണ്ട് ശിവൻ പൊടിച്ചിരിച്ചു. “അസംബന്ധം! എന്ന് ആദ്യമായി കണ്ടപ്പോൾ നീ കരുതിയത് ഞാനൊരു അപരിഷ്കൃതനായ കാട്കാളനാണെന്നായിരുന്നു!”

പെരുവിലൂന്നി പൊങ്ങി സതി ശിവന്റെ ചുണ്ടിൽ ഊഷ്മളമായി ചുംബിച്ചു “ഓ, അങ്ങ്ങ്ങ്ങ് പോഴും ആ പരുക്കൻ കാട്കാളൻ തന്നെയാ...”

ശിവൻ പുറകുകൊടിയുയർത്തി.

“അതെ. അങ്ങ്ങ്ങ് പോഴും എന്തൊരു പരുക്കൻ കാട്കാളൻ തന്നെ.”

സതിയ്ക്കുവേണ്ടി നീക്കിവെച്ചിരുന്ന കള്ളപ്പുഞ്ചിരി ശിവന്റെ മുഖത്ത് വിടർന്നു; അവളെ കാൽമുട്ടിനു താഴേക്ക് തളർത്തിയിരുന്ന പുഞ്ചിരി. അവ നവളെ ഇറുകെ പുണർന്ന് പൊക്കിയെടുത്ത് തന്റെ ചുണ്ടോടുപിടിപ്പിച്ചു. അവളുടെ പാദങ്ങൾ വായുവിൽ കിടന്നാടിപ്പോൾ അവർ പരസ്പരം അലസമായ ചുംബിച്ചു. ചുടുചുംബനം.

“നീ എന്റെ ജീവനാണ്”, ശിവൻ മന്ത്രിച്ചു.

“എന്റെ സകല ജീവന്റെയും സമൂലമാണങ്ങ്”, സതി പറഞ്ഞു.

അപ്പോഴും സതിയെ ഇറുകെ പുണർന്ന് ഉയർത്തിപിടിച്ചിരുന്ന ശിവൻ അവളുടെ തോളിൽ തല ചായ്ച്ചു. സതിയുടെ കൈകൾ ഭർത്താവിനെ ചുറ്റിപ്പിടിച്ചിരുന്നു. അവളുടെ വിരലുകൾ അവന്റെ തലമുടിയിടുകളിലൂടെ ഓടി നടന്നു.

മുപടിയായി ശിവൻ തലയാട്ടി. അവൻ യാതൊരു തിടുക്കവുമില്ലായിരുന്ന്.

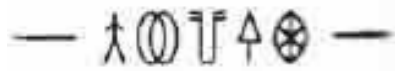
— 大圓寺 4 8 —

“അതെ. യുദ്ധമൊഴിവാക്കുവാനുള്ള മറ്റെന്തു വഴിയെക്കുറിച്ച് ഞാനിതുവരെ

ആലോചിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. ബ്ലംഗയിലേയും കാശിയിലേയും പഞ്ചവടിയിലേയും ഭരണാധിപന്മാരിൽ നിന്നുമാത്രമാണ് ഇക്കാർയ്ക്കിൽ കറകളുണ്ടെന്ന് പിന്നുണ ഞാൻ പരീക്ഷിക്കുന്നത്. മറ്റെല്ലാ രാജാക്കന്മാരും സ്വാർത്ഥ താല്പര്യങ്ങൾക്കനുസൃതമായിട്ടായിരിക്കും തീരുമാനമെടുക്കുക.”

ശിവന്റെ കൈ കവർന്ന് സതി പുഞ്ചിരിച്ചു “പക്ഷേ രാജാധിരാജനായ പരമാത്മാവ് നമുക്കൊപ്പമുണ്ടല്ലോ. നമ്മൾ തോൽക്കുകയില്ല.”

“നമുക്ക് തോൽക്കാൻ വയ്യ”, ശിവൻ പറഞ്ഞു. “രാജ്യത്തിന്റെ ഭാവി അപകടത്തിലാണ്.”

“കാർത്തികേയ, നിനക്കിത് ചെയ്യാൻ കഴിയുമെന്ന് ഉറപ്പാണോ? ഗണേശൻ ചോദിച്ചു.

അക്ഷോഭനയായി കാർത്തികേയൻ ജ്വേഷ്ഠനെ നോക്കി “തീർച്ചയായും എനിക്ക് ചെയ്യാൻ കഴിയും. ഞാൻ ജ്വേഷ്ഠന്റെ അനുജനല്ലേ.”

ഗണേശൻ പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് ആനപ്പുറത്തു കയറാനുള്ള പടിയിൽനിന്നു മാറിനിന്നു. കാർത്തികേയനും കുറിയ ശരീരമുള്ള മറ്റൊരു വാസുദേവ സൈനികനും ഉജ്ജയിനിയിലെ ഏറ്റവും വലിയ കൊമ്പനാകളിലൊന്നിന്റെ പുറത്തു സ്ഥാപിച്ച അമ്പാരിയിൽ ഇരിപ്പുണ്ടായിരുന്നു. അമ്പാരിക്ക് മാറ്റം വരുത്തിയിരുന്നു. അതിന്റെ മേൽഭാഗത്ത് മൂടി നീക്കം ചെയ്തിരുന്നു. വശങ്ങളിലെ മരം കൊണ്ടുള്ള ഭിത്തിയുടെ ഉയരം പകുതിയാക്കിയിരുന്നു. ഇത് അതിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നവരുടെ സുരക്ഷിതത്വം കുറയ്ക്കുമെങ്കിലും ആയുധങ്ങൾ അനായാസം പരയോഗിക്കുവാൻ അതു മൂലം അവർക്കു കഴിയും. ആനയെ ശത്രു സൈന്യത്തിനിടയിലേക്ക് ഓടിപ്പുകയറ്റി നാശമുണ്ടാക്കുകയെന്നതിനേക്കാൾ നൂതനമായ മറ്റൊരു രണതന്ത്രവുമാണ് കാർത്തികേയൻ ആനപ്പുറത്തു കയറിയത്. കൂടുതൽ ഉയരത്തിലിരുന്നുകൊണ്ട് വിവിധ ദിശകളിലേക്ക് ആഗ്നേയായുധങ്ങൾ പരയോഗിക്കാമെന്നതായിരുന്നു ആ പുതിയ തന്ത്രം.

ആനയെ വിരളിപ്പിപ്പിച്ഛ് ശത്രുക്കൾക്കിടയിലേക്ക് ഓടിപ്പുകയറ്റുന്നതിനു വിരുദ്ധമായി വളരെ ആസൂത്രണത്തോടെ സംയോജിതമായി അതിനെ മുന്നോട്ടു നയിക്കുകയെന്നതായിരുന്നു പുതിയ രണതന്ത്രം. എന്താൽ അത് ഏതു തരത്തിലുള്ള ആയുധമാണ് ഇതിനുവേണ്ടി തെരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടതെന്ന് കാർയ്ക്കും അപ്പോഴും അവിടെ ശേഷിച്ചു. വലിയ നാശമുണ്ടാക്കാൻ പോന്നവിധത്തിൽ അസംഖ്യം അസ്ത്രങ്ങളൊന്നും അനപ്പുറത്തിരുന്നുകൊണ്ട് തൊടുത്തുവിടാൻ ഒരിക്കലും സാധിക്കില്ല. വാസുദേവസൈന്യത്തിന്റെ സാങ്കേതികവിദഗ്ദ്ധന്മാർ അപ്പോഴേക്കും അതിനൊരു പരിഹാരം കണ്ടുപിടിപ്പിച്ചിരുന്നു. മെസോപൊട്ടമിയയിൽ നിന്ന് ഇറക്കുമതി ചെയ്ത പരിഷ്കരിച്ച കറുത്ത ദ്രാവകരൂപത്തിലുള്ള ഇന്ധനം ഉപയോഗിച്ച് പന്തമേറ് നടത്താം. വിനാശകരമായ ആ ആയുധം അത് കടന്നുപോകുന്ന വഴിയിലുള്ള സകലതിനേയും തീപ്പുഴ തീർത്ത് സ്മമാക്കും. ദ്രാവകരൂപത്തിലുള്ള ആ ഇന്ധനം നിറച്ച സംഭരണി തന്നെ അമ്പാരിയിലെ ഭൂരിഭാഗം സ്ഥലവും കൈയടക്കുന്നതോടെ കഷ്ടിച്ച് രണ്ടു പേർക്കിരിക്കുവാനുള്ള സ്ഥലമേ അതിനകത്തുണ്ടാവൂ. ആ പന്തങ്ങൾ അത്

വലുതായിരിക്കിലെങ്കിൽ കത്തിച്ചെറിയുപോൾ കടുത്ത ചൂടായിരിക്കും അതു വമിടുക. അതുകൊണ്ട് അതു പരവർത്തിപ്പിക്കുവാൻ കരുത്തരായ ആളുകൾ തന്നെ വേണ്ടിവരും. എന്ന് അമ്പാരികകത്ത് സ്ഥലപരിമിതിയുള്ളതിനാൽ ഹർസവകായരായ രണ്ടുപേർക്ക് മാത്രമേ അതിനകത്ത് ഇരിക്കാൻ കഴിയൂ. കാർത്തികേയനും അതേ ശരീരപ്രകൃതക്കാരനായ മറ്റൊരു സൈനികനും ചേർന്ന് നരകാഗ്നി സംവിധാനം പരവർത്തിപ്പിക്കുവാൻ സ്പയം തയ്യാറായി.

അല്പം അകലെയായി പർവ്വതേശ്വരൻ, നന്തി, ബ്ധഹസ്പതി എന്ന് വിളിക്കപ്പെട്ട ഗണേശൻ നിലയുറപ്പിച്ചു. അവൻ അനുജനോട് ഉച്ചത്തിൽ ചോദിച്ചു. “നീ തയ്യാറായോ കാർത്തികേയ?”

“ജ്ഞേയോ, ഞാനെപ്പഴേ തയ്യാർ”, കാർത്തികേയൻ ഉറക്കെ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു.

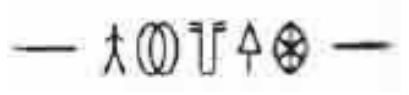
ഗണേശൻ പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് വാസുദേവ സേനാനായകനെ നോക്കി പറഞ്ഞു. “എങ്ങിനെ നമുക്ക് തുടങ്ങാം, വാസുദേവ.”

സേനാനായകൻ തലയാടിക്കൊണ്ട് ചുവന്ന കൊടി വീശി.

കാർത്തികേയനും വാസുദേവസൈനികനും ഉടൻ ആഗ്നേയായുധങ്ങൾക്ക് തീ കൊടുത്തു. ഭയപ്പെടുത്തുംവിധം നീളമുള്ള രണ്ട് തീ നാളെങ്ങൾ ആനയുടെ ഇരുവശത്തുമായി ഏകദേശം മുപ്പതുവാര അകലേക്ക് ചീരിപ്പാഞ്ഞു. ആനയുടെ പുറത്ത് ചൂടനുഭവപ്പെടാതിരിക്കുവാനായി ഒരു ആവരണം കെട്ടിയിരുന്ന്. മണ്ണുകൊണ്ടുള്ള മുപ്പത്തോളം രൂപങ്ങൾ തകർക്കുന്നതിനുള്ള ഭയത്താൽ കാർത്തികേയന്റെയും സഹായിയുടെയും മുന്നിലുണ്ടായിരുന്ന്. ആഗ്നേയായുധങ്ങളുടെ ഉന്നവും ശേഷിയും പരീക്ഷിക്കുന്നതിനാണ് മണ്ണുകൊണ്ടുള്ള ശത്രു സൈനികരെ നിരത്തി നിർത്തിയിരുന്ന്. ഭാരമുള്ളവയായിരുന്ന് വെങ്കിലും സമർത്ഥമായി പരയോഗിക്കാൻ കഴിയുന്ന വിധത്തിലായിരുന്ന് അത് രൂപകല്പന ചെയ്തിരുന്ന്. കാർത്തികേയന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് ആനക്കാരൻ ആനയെ നയിച്ചു. താമസംവിനാ ആ മൺഭടന്മാർ ചാരമായി തീർന്നു.

പരശുരാമൻ ഗണേശന്റെ നേരെ തിരിഞ്ഞ് “ഗണേശപ്രഭോ, യുദ്ധത്തിൽ ഇത് വൻ നാശം വിതയ്ക്കും. താങ്കൾക്കെന്താ തോന്നുന്നത്?”

ഗണേശൻ പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് പിതാവിന്റെ ഒരു പ്രയോഗം കടമെടുത്ത് “നരകസത്യം.”

“നീലകണ്ഠപ്രഭോ, താങ്കളുടെ വിളംബരം ഞങ്ങൾ പകർത്തിയെടുത്തുകഴിഞ്ഞു” ഗോപാൽ പറഞ്ഞു.

വിഷ്ണുക്ഷേത്രത്തിനു നടവിലുള്ള തുണിനോടു ചേർന്നാണ് ശിവനും ഗോപാലും നിന്നിരുന്ന്. പെപിറസ് ചുരുൾ നിവർത്തി ശിവൻ വായിച്ചു.

മനുവിന്റെ മക്കളെന്ന് സ്പയം കരുതുന്ന സനാതനധർമ്മം പിന്തുടരുന്ന എല്ലാവർക്കുമായി ഞാൻ, ശിവനെന്ന് നിങ്ങളുടെ ഏവരുടെയും നീലകണ്ഠൻ പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന സന്ദേശം.

നിരവധി ദേശങ്ങളായി വിഭജിക്കപ്പെട്ടു കിടക്കുന്ന ഈ മഹാരാജ്യത്തിലൂടെ സഞ്ചരിച്ചപ്പോൾ ഈ രാജ്യത്ത് നിവസിക്കുന്ന നിരവധി ഗോത്രങ്ങളെ കാണുവാനുള്ള അവസരം എനിக்கு ലഭിച്ചു. ആത്മീയനായ തിന്മയെ കണ്ടുപിടിക്കുവാനാണ് ഞാനി യാത്ര നടത്തിയത്. അതാണെന്റെ ദൗത്യം. തിന്മ അകന്നു മാറി നിൽക്കുന്ന ചെങ്കുത്തായനല്ല എന്ന് മനുപിതാമഹൻ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. തിന്മ അതിന്റെ വിനാശകരമായ പ്ലവർത്തനം നടത്തുന്നത് നമ്മുടെ തൊട്ടടുത്ത് വെച്ചാണ്. നമുക്കൊപ്പമാണ്; നമ്മുടെ ഉള്ളിലിരുന്ന്നുകൊണ്ടാണ്. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞത് ശരിയാണ്. തിന്മ നമ്മുടെ അടിയിൽനിന്ന് പൊന്തിവന്ന് നമ്മെ വിഴുങ്ങുകയല്ല. മറിച്ച് നമ്മെ നശിപ്പിക്കുവാനായി തിന്മയെ നമ്മൾ സഹായിക്കുകയാണ്. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞത് ശരിയാണ്. നന്മയും തിന്മയും ഒരു നാണയത്തിന്റെ രണ്ട് വശങ്ങളാണെന്ന് അദ്ദേഹം നമ്മോടു പറഞ്ഞു. അതായത് ഒരു ദിവസം ഏറ്റവും വലിയ നന്മ ഏറ്റവും വലിയ തിന്മയായി മാറും. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞത് ശരിയാണ്. നന്മയിൽ നിന്ന് കൂടുതൽ കൂടുതൽ ഗുണങ്ങൾ ഊർറിയെടുക്കാൻ ശ്രമിക്കുമ്പോൾ അത് തിന്മയായി മാറുന്നു. സന്തുലിതാവസ്ഥ പുനസ്ഥാപിക്കുവാനുള്ള ഒരു പരപഞ്ചരീതിയാണ്.

സോമരസം നമ്മുടെ കാലഘട്ടത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ തിന്മയാണെന്ന് ധാരണയിലാണ് ഞാനിപ്പോൾ എത്തിച്ചേർന്നിരിക്കുന്നത്. സോമരസത്തിൽനിന്ന് ഊർറിയെടുക്കാവുന്ന ഗുണഗണങ്ങൾ ഊർറിയെടുത്ത് കഴിഞ്ഞു. അതിലടങ്ങിയിട്ടുള്ള തിന്മ നമ്മെ നശിപ്പിക്കുന്നതിനു മുമ്പായി സോമരസത്തിന്റെ ഉപയോഗം അവസാനിപ്പിക്കണം. ഇപ്പോൾ അതിനുള്ള സമയമായിക്കഴിഞ്ഞു. സോമരസ നിർമ്മാണത്തിനുവേണ്ടി സരസ്വതി നദിയെ നശിപ്പിച്ചതിലൂടെ നമ്മുടെ ചില രാജ്യങ്ങളിൽ വൈകല്യങ്ങളും മഹാമാരിപോലുള്ള രോഗങ്ങളും നാശം വിതച്ചിരിക്കുന്നു. പിൻഗാമികൾക്കുവേണ്ടി, ഈ ലോകത്തിന്റെ നിലനിൽപ്പിനുവേണ്ടി നമുക്കി സോമരസം ഉപയോഗിക്കാതിരിക്കാം.

അതിനാൽ, എന്റെ ഈ ഉത്തരവിലൂടെ ഇനി മുതൽ സോമരസം നിരോധിച്ചിരിക്കുന്നു.

നീലകണ്ഠനെന്ന് ഐതിഹ്യത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവരോട്: എന്റെ പിന്തുടരുക. സോമരസത്തിന്റെ ഉപയോഗം അവസാനിപ്പിക്കുക.

സോമരസം ഉപേക്ഷിക്കാൻ തയ്യാറല്ലാത്തവരോട്: ഒരു കാര്യം മനസ്സിലാക്കുക. നിങ്ങളുടെ ശതവായിത്തീരും. സോമരസം അവസാനിപ്പിക്കുന്നതുവരെ ഞാൻ എന്റെ പരയാണമവസാനിപ്പിക്കില്ല. ഇത് നീലകണ്ഠന്റെ പരതിജ്ഞയാകുന്നു.

ശിവൻ മുഖമുയർത്തിക്കൊണ്ട് തലയാട്.

“സപ്തസിന്ധുവിലെ എല്ലാ വാസുദേവക്ഷേത്രങ്ങളിലുമുള്ള പണ്ഡിതന്മാർക്കിടയിൽ ഇത് വിതരണം ചെയ്യണം”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “നമ്മുടെ വാസുദേവക്ഷേത്രീയന്മാർ ഈ രാജ്യത്തുടനീളമിടങ്ങുമുള്ള ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ പോകണം. താങ്കളുടെ വിളംബരം ആലേഖനം ചെയ്ത ചെറുശിലകൾ അവർ കൊണ്ടുപോകണം. അവരത് ആ ക്ഷേത്രചുമരുകളിൽ പതിക്കണം. ഇന്നേക്കു ഒരു വർഷം തികയുന്ന രാത്രിയിൽ തന്നെ അതെല്ലാം പതിച്ചിരിക്കണം. ഒരൊറ്റ രാത്രിതന്നെ അതെല്ലാം സംഭവിക്കുമെങ്കിൽ രാജാക്കന്മാർക്ക് അത് തടയാൻ മാർഗ്ഗമൊന്നുമുണ്ടാവില്ല. താങ്കളുടെ ഉത്തരവ് ജനങ്ങളിലെത്തിച്ചേരും.”

ഇതുതന്നെയാണ് ശിവൻ യഥാർത്ഥത്തിൽ ആഗ്രഹിച്ചത് “കൊള്ളാം പണ്ഡിറ്റ്ജി. ഇതുമൂലം യുദ്ധത്തിനൊരുങ്ങാൻ നമുക്ക് ഒരു വർഷത്തെ സമയം ലഭിക്കും. ഈ വിളംബരം പുറത്തുവിടുന്ന സമയത്ത് ഞാൻ കാശിയിലുണ്ടായിരിക്കണമെന്നാണ് എന്റെ മോഹം.”

“ശരി സുഹൃത്ത്. അതുവരെ നമുക്ക് യുദ്ധത്തിനുവേണ്ട തയ്യാറെടുപ്പുകൾ നടത്താം.”

‘എന്റെ യഥാർത്ഥ ശത്രുവാരാണെന്ന് കാര്യം വെളിപ്പെടുത്താനും ഈ ഒരു വർഷം എനിക്ക് പയോഗിക്കണം.’

ഗോപാൽ മുഖം ചുളിപ്പിച്ചു. ‘മഹാനായ നീലകണ്ഠ, താങ്ക്സ് എന്താണുദ്ദേശിക്കുന്നത്?’

ചക്രവർത്തി ദക്ഷനോ ചക്രവർത്തി ദിലീപനോ ഇത്തരവും വലിയൊരു ഗുഡാലോചന നടത്താൻ കഴിയുമെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നില്ല. നിശ്ചയമായും മറ്റെങ്ങോ ആണ് ഇവരെ നയിക്കുന്നത്. അയാളാണ് എന്റെ യഥാർത്ഥ ശത്രു. എനിക്ക് കണ്ടുപിടിക്കണം.’

“താങ്കളുടെ യഥാർത്ഥ ശത്രുവിനെ താങ്ക്സ് ക്കറിയാമെന്നാണ് ഞാൻ കരുതിയത്.”

“അയാളാരാണെന്ന് താങ്ക്സ് ക്കറിയാമോ?”

“ഉവ്വ്. എനിക്കറിയാം. പിന്നെ, താങ്ക്സ് പറഞ്ഞത് ശരിയാണ്. അയാൾ ശരിക്കും അപകടകാരിയാണ്.”

“അയാൾ അത്ഭുതകൃത് കഴിവുള്ളവനാണോ, പണ്ഡിറ്റ്ജി?”

“കഴിവുള്ളവർ നിരവധിയുണ്ട് നീലകണ്ഠ. കഴിവുള്ളവനെ അപകടകാരിയാക്കുന്നത് അവന്റെ വിശ്വാസമാണ്. തിന്മയോടൊപ്പം നിന്നാണ് പോരാടുന്നതെന്ന് നമുക്ക് വിശ്വാസമുണ്ടെങ്കിൽ, അത് നമ്മുടെ മനസ്സിൽ ധർമ്മികമായ ബലക്ഷയമുണ്ടാക്കും. നമ്മൾ ചെയ്യുന്നത് തെറ്റാണെന്ന് നമ്മുടെ ഹൃദയത്തിന്റെ ആഴങ്ങളിലൊരിടത്ത് നമുക്ക് അനുഭവപ്പെടേക്കാം. എന്ന് നാൽ നമ്മൾ ശരിയുടെ ഭാഗത്താണ് നിലയുറപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത് എന്ന് നമുക്ക് തോന്നിയാലോ? താങ്കളുടെ ശത്രു കരുതുന്നു അയാൾ പോരാടുന്നത് നന്മയ്ക്കു വേണ്ടിയാണെന്ന്. താങ്ക്സ് പോരാടുന്നത് തിന്മയ്ക്കുവേണ്ടിയാണെന്ന്. അങ്ങനെയെങ്കിൽ എന്താണ് സംഭവിക്കുക?”

ശിവൻ അതിശയത്തോടെ പുരികകൊടി ഉയർത്തി ‘അങ്ങനെയൊരാൾ പോരാടും ഒരിക്കലും അവസാനിപ്പിക്കില്ല. ഞാൻ ചെയ്യാത്തതുപോലെ.”

“അതുതന്നെ.”

“ആരാണയാൾ?”

“ഒരു മഹർഷി. സത്യത്തിൽ ഭൂരിഭാഗം ഭാരതീയരും അദ്ദേഹത്തെ സപ്തറിഷി ഉത്തരാധികാരിയായി ആദരിക്കുന്നു”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു ‘സപ്തറിഷികളുടെ മഹാനായ പിന്മുറക്കാരൻ എന്താണ് ആ പരയോഗത്തിനർത്ഥം. ആധുനികകാലഘട്ടത്തിലെ ആർക്കും തന്നെ ശാസ്ത്രവിജ്ഞാനത്തിലായാലും പരമാത്മാവിനോടുള്ള ഭക്തിയിലായാലും അദ്ദേഹത്തെ മറികടക്കാനാവില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അസാമാന്യമായ തപഃശക്തി മൂലം അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടാൽ ഏതു രാജാവും വിരയ്ക്കും. ഹിമാലയൻ ഗുഹകളിലൊരിടത്ത് നിസ്വാർത്ഥവും ആർഭാടരഹിതവുമായ ജീവിതമാണ് അദ്ദേഹം നയിക്കുന്നത്. ഭാരതത്തിന്റെ

താല്പര്യങ്ങൾക്കകെതിരായി ഭീഷണി ഉയരുമ്പോഴെല്ലാം അദ്ദേഹം ഹിമാലയം വിട്ട് സമതലങ്ങളിലേക്കിറങ്ങി വരും. കഴിഞ്ഞ ഒരു വർഷമായി അദ്ദേഹം മെലുഹയിലും അയോധ്യയിലും മാറിമാറി താമസിക്കുകയാണ്.”

“സോമരസം നന്മ നിറഞ്ഞതാണെന്ന് അയാൾ ശരിക്കും വിശ്വസിക്കുന്നുണ്ടോ?”

“ഉണ്ട്. കൂടാതെ താളുകൾ ഒരു വ്യാജനാണെന്നും അദ്ദേഹം വിശ്വസിക്കുന്നു. വായുപുത്രൻമാർ താളുകളെ തെരഞ്ഞെടുത്തിട്ടില്ലെന്ന കാര്യം അദ്ദേഹത്തിനറിയാം. വായുപുത്രൻമാർ അദ്ദേഹത്തിനൊപ്പമാണെന്നാണ് ഞങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നത്. പഞ്ചവടി ആകർമിക്കുന്നതിനുപയോഗിച്ച ദിവ്യാസ്തരങ്ങൾ അവരല്ലാതെ മറ്റാരാണ് അദ്ദേഹത്തിന് നൽകിയിട്ടുണ്ടാവുക?”

“അദ്ദേഹം ആ ദിവ്യാസ്തരങ്ങൾ സ്വയം നിർമ്മിച്ചെടുത്തതാവാനും സാധ്യതയില്ലേ? അങ്ങനെ സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടാകുമെന്ന് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നത്.”

“എന്നെ വിശ്വസിക്കൂ. അങ്ങനെ സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടാവുകയില്ല. വായു പുത്രൻമാർക്കു മാത്രമേ ദിവ്യാസ്തരങ്ങളുണ്ടാകുവാൻ അറിയൂ. മറ്റാർക്കും അതിന്റേതുകൂടാ. ഞങ്ങൾക്കുപോലും.”

ശിവൻ അപ്രകാരം ഗോപാലിനെ നോക്കി ‘വായുപുത്രൻമാർ എന്നെ പിന്തുണയ്ക്കുമെന്ന് ഞാൻ പരതീക്ഷിച്ചിട്ടില്ല; ഞാൻ അവരിലൊരുത്തനല്ല. എന്നാൽ അവർ നിഷ്പക്ഷത പാലിക്കുമെന്ന് ഞാൻ കരുതിയത്.”

“ഇല്ല സുഹൃത്തേ. വായുപുത്രൻമാർ താളുകളുടെ ശത്രുപക്ഷത്താണെന്നു കരുതുകയേ നിർവ്വാഹമുള്ളൂ. സോമരസം നന്മയാണെന്ന് കാര്യത്തിൽ അവർക്ക് അദ്ദേഹത്തോടു യോജിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടാകും.”

ശിവൻ ഉറക്കെ നെടുവീർപ്പിട്ടു. അയാളൊരു യേശുനാണെന്നു തോന്നുന്നു. “ആരാണയാൾ?”

“മഹർഷി ഭൃഗു.”

ഭൃഗുവിന്റെ കണ്ണുകൾ അല്പമകലെ പരിശീലനം നടത്തുകയായിരുന്നു മെലുഹൻ സൈനികരെ സസൂക്ഷ്മം നിരീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നത്. വെറുതെ തായിൽ ഉറു നോക്കിക്കൊണ്ട് ദക്ഷൻ ഭൃഗുവിന്റെ തൊടടുത്ത് നില്പുണ്ടായിരുന്നു. പർവ്വതേശ്വരന്റെ അസാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ മെലുഹൻ സൈന്യത്തിന്റെ താല്പരകാലിക മേധാവിയായി ചുമതല നിർവ്വഹിച്ചിരുന്ന മായാശ്വരണിക് വാരകൾക്കുപുറത്ത് നില്പുണ്ടായിരുന്നു.

“താളുകളുടെ സൈനികർ അസാധാരണ ശേഷിയുള്ളവരാണ് രാജൻ”, ദക്ഷനെ നോക്കാതെ പതിഞ്ഞ സ്വരത്തിൽ ഭൃഗു പറഞ്ഞു.

തറ വിശദമായി പഠിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതിനാൽ ദക്ഷൻ അതിനു മറുപടി പറഞ്ഞില്ല.

ഭൃഗു തലകുലുക്കി “രാജൻ, താങ്കളുടെ ഭടന്മാർ നല്ല പരിശീലനം ലഭിച്ചവരാണെന്നാണ് ഞാൻ പറഞ്ഞത്.”

ദക്ഷൻ അപ്പോൾ ഭൃഗുവിനെ നോക്കി “തീർച്ചയായും മഹർഷേ. ഞാനിപ്പോൾ മുമ്പേ അങ്ങയോടു പറഞ്ഞതാണ്. വേവലാതിപ്പെടാനൊന്നുമില്ല. ഒരു യുദ്ധത്തിനുള്ള സാധ്യതയില്ല. ഇനി ഒരു യുദ്ധത്തിനുള്ള സാധ്യത ഉരുത്തിരിയുകയാണെങ്കിൽതന്നെ അയോധ്യൻ സൈന്യത്തേയും മെലുഹൻ സൈന്യത്തേയും സംയുക്തമായി എന്റെ ആജ്ഞ നിർവ്വഹിക്കുവാൻ പാകത്തിൽ തയ്യാറാക്കി നിർത്തിയിരിക്കുന്നതിനാൽ യാതൊന്നും ഭയക്കാനില്ല.”

“നമുക്കേറെ ഭയപ്പെടാനുണ്ട്”, ദക്ഷൻ പറയുന്നതിന്റെ ഇടയ്ക്കുകയറി ഭൃഗു പറഞ്ഞു “നിങ്ങളുടെ ഭടന്മാർ നല്ല പരിശീലനം ലഭിച്ചവരാണ്. എന്താൽ അവർ വേണ്ടവിധം നയിക്കപ്പെടുന്നില്ല.”

“പക്ഷേ മായാശ്വരണിക്.....”

“മായാശ്വരണിക് ഒരു നായകനല്ല. അയാളൊരു നല്ല ഉപനായകനാണ്. ഉത്തരവുകൾ മറുചോദ്യമില്ലാത്ത വിധം ഫലപ്രദമായി അയാൾ നടപാകും. പക്ഷേ അയാൾക്ക് സൈന്യത്തെ നയിക്കാനാവില്ല.”

“പക്ഷേ...”

“നമുക്ക് നന്നായി ചിന്തിക്കുവാൻ കഴിയുന്ന ഒരാളെ വേണം. തന്ത്രങ്ങളാവിഷ്കരിക്കുവാൻ കഴിയുന്ന ആൾ, വലിയൊരു നന്മയ്ക്കുവേണ്ടി ത്യാഗം ചെയ്യാൻ തയ്യാറുള്ള ആൾ. നമുക്കൊരു നേതാവിനെയാണാവശ്യം.”

“പക്ഷേ ഞാനവരുടെ നേതാവാണ്.”

ഭൃഗു പുച്ഛത്തോടെ ദക്ഷനെ നോക്കി “അങ്ങൊരു നേതാവല്ല രാജൻ, പർവ്വതേശ്വരൻ ഒരു നേതാവാണ്. പക്ഷേ അയാളെ നിങ്ങൾ ആ തട്സിപ്പുകാരൻ നീലകണ്ഠനൊപ്പമയച്ചു. അയാൾ ജീവനോടെ ഇരിപ്പുണ്ടോ എന്ന്റിഞ്ഞുകൂടാ. ഇനി അയാൾ തിബറ്റിൽനിന്നുള്ള കാടാളന്റെ ഭാഗത്തേക്ക് കുറു മാറിയെങ്കിൽ അത് കൂടുതൽ മോശമായി.”

ഭൃഗുവിന്റെ വിമർശനത്തെ ദക്ഷൻ എതിർത്ത് “പ്രഭോ, പർവ്വതേശ്വരൻ മാതൃമല്ല മെലുഹയിലെ മഹാവിരൻ. നമുക്ക് വിദ്യുന്മാലിയെ ഉപയോഗിക്കാം. സമർത്ഥനായ ഒരു യുദ്ധതന്ത്രജ്ഞനായ അയാൾ നല്ലൊരു സൈന്യാധിപനായിരിക്കും.”

“ഞാൻ വിദ്യുന്മാലിയെ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. ഒരു കാര്യാകൂടി ഞാൻ പറയാം. ആളുകളെ വിലയിരുത്തുന്ന കാര്യാത്തിൽ അങ്ങ് സമർത്ഥനല്ല.”

കുറച്ചു നിമിഷങ്ങൾക്കുമുമ്പ് കൗതുകം കണ്ടെത്തിയ പരവൃത്തിയിലേക്ക്, താ നിരീക്ഷിക്കുന്ന പരിപാടിയിലേക്ക് ദക്ഷൻ തൽക്ഷണം മടങ്ങി. ഭൃഗു ഒരു നെടുനിശ്വാസമുതിർത്തു. യാതൊരു കാര്യാമുലാൽത്തായിരുന്ന ആ സംഭാഷണം “ഞാൻ അയോധ്യയിലേക്കു പോവുകയാണ്, രാജൻ. അങ്ങ് അതിനുവേണ്ട ഏർപ്പാടുകൾ ചെയ്യണം.”

“ശരി മഹർഷേ”, ദക്ഷൻ പറഞ്ഞു.

“പർവ്വതേശ്വരൻ, താങ്ക്സ് ഇത് രക്തം ഇതിനെ കുറ്റം ആലോചിച്ചിട്ടില്ലായിരുന്നു”, ആയുർവ്വതി പറഞ്ഞു.

പർവ്വതേശ്വരൻ വിഷാദത്തോടെ ചിരിച്ചു. “കഴിഞ്ഞ കുറെ മാസങ്ങളായി ഞാൻ മററാൻ ആലോചിക്കുന്നില്ലായിരുന്നു. ഞാൻ സ്വീകരിക്കേണ്ട വഴി എന്തെന്ന് എനിക്കറിയാം.”

“പക്ഷേ താങ്ക്സ് ഡിപ്ലോമയെക്കുറിച്ച് നിങ്ങൾക്ക് ദൈവത്തിനെയറിയാൻ പരവർത്തികുവാൻ താങ്ക്സ് കഴിയുമോ?”

“മററു വഴികളൊന്നുമില്ലാത്തതിനാൽ, ഞാൻ ചെയ്തേ മതിയാവൂ.”

“പക്ഷേ നമ്മൾ നമ്മുടെ വിശ്വാസം സംരക്ഷിക്കണമെന്നാണ് ശരീരമേവൻ അരുളിച്ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. മഹാദേവന്മാരും വിഷ്ണുഗോപന്മാരുമാണ് ജീവിച്ചിരിക്കുന്നത് നമ്മുടെ ഈശ്വരന്മാർ. ജീവിച്ചിരിക്കുന്നത് ഈശ്വരന്മാർക്കൊപ്പം നിലകൊണ്ടിട്ടില്ലെങ്കിൽ പിന്നെങ്ങനെ നമുക്ക് നമ്മുടെ വിശ്വാസങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുവാൻ സാധിക്കും?”

“ഭേതി വിശ്വാസത്തെയും മതത്തെയും കൂട്ടിക്കുഴയ്ക്കുകയാണ്. അവ രണ്ടും വ്യത്യസ്തമായ കാര്യങ്ങളാണ്.”

“അല്ല. അവ വ്യത്യസ്തമായ കാര്യങ്ങളല്ല.”

“അതെ, അവ വ്യത്യസ്തമായ കാര്യങ്ങളാണ്. സനാതനധർമ്മമാണെന്ന് മതം. പക്ഷേ അതെന്ന് വിശ്വാസമല്ല. എന്റെ വിശ്വാസം എന്റെ രാജ്യമാണ്. എന്റെ വിശ്വാസം മെലുമാണ്. മെലുമാ മാത്രം.”

ആയുർവ്വതി നെടുവീർപ്പിട്ടുകൊണ്ട് ആകാശത്തേക്ക് നോക്കി. പിന്നെ തലയാട്ടിക്കൊണ്ട് പുറകിലേക്ക് തിരിഞ്ഞ് പർവ്വതേശ്വരനെ നോക്കി “താങ്ക്സ് നീലകണ്ഠനോട് എന്താണോ ഭക്തിയുണ്ടെന്ന് എനിക്കറിയാം. താങ്ക്സ് ഗോപനെയെ യുദ്ധം ചെയ്യാൻ സാധിക്കുമോ; അദ്ദേഹത്തെ ചെറുതാക്കുന്നത് ശല്യപ്പെടുത്തുന്നത് കാര്യം ആലോചിക്കുവാൻ പോലും താങ്ക്സ് കഴിയുമോ?”

പർവ്വതേശ്വരൻ ഉറക്കെ നെടുവീർപ്പിട്ടു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ണുകൾ ഈണമിടുന്നു. “മെലുമായെ ഉപദ്രവിക്കാനൊരുങ്ങുന്ന സകലരും ഞാൻ പോരാട്ടം. മെലുമായെ കീഴടക്കണമെങ്കിൽ അതെന്ന് മൃതശരീരത്തിനു മുകളിലൂടെ മാത്രമേ സാധിക്കുകയുള്ളൂ.”

“പർവ്വതേശ്വരാ, സോമരസം ദോഷകരമല്ലെന്ന് അങ്ങ് ശരിക്കും വിശ്വസിക്കുന്നുണ്ടോ? അത് നിരോധിക്കപ്പെടേണ്ടതല്ലെന്ന് കരുതുന്നുണ്ടോ?”

“ഇല്ല. അത് നിരോധിക്കപ്പെടേണ്ട ഒന്നാണെന്ന് എനിക്കറിയാം. സോമരസം ഉപയോഗിക്കുന്നത് ഞാൻ മുമ്പേ നിർത്തിക്കഴിഞ്ഞു. എല്ലാ തിന്മകൾക്കും ദോഷങ്ങൾക്കും കാരണം സോമരസമാണെന്ന് ബൃഹസ്പതി പറഞ്ഞ ദിവസം മുതൽ ഞാൻ സേവിക്കുന്നത് നിർത്തി.”

“പിന്നെ താങ്ക്സ് നിന്നാണ് ഈ ഹലാഹലിനെ ന്യായീകരിക്കുവാൻ വേണ്ടി പോരാട്ടമുണ്ടാകുന്നത്? ഈ പരമ്പരയിൽ കൊട്ടും വിഷത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള സംസ്കൃത പദമുപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് ആയുർവ്വതി ചോദിച്ചു.

“ഞാൻ സോമരസത്തെ ന്യായീകരിക്കുന്നില്ല”, പർവ്വതേശ്വരൻ

പറഞ്ഞു. “മെലുഹയെ പ്രതിരോധിപ്പിക്കുകയാണ് ഞാൻ ചെയ്യുന്നത്.”

“പക്ഷേ അത് രണ്ടും ഒരു വശത്താണ് നിലകൊള്ളുന്നത്, ആയുർവ്വതി പറഞ്ഞു.

“അതെന്റെ നിർഭാഗ്യം. പക്ഷേ മെലുഹയെ പ്രതിരോധിപ്പിക്കുന്നത് എന്റെ ജീവിതലക്ഷ്യമാണ്; അതു ചെയ്യാൻ വേണ്ടിയാണ് ഞാൻ ജനിച്ഛത്.”

“പർവ്വതേശ്വരാ, മെലുഹ പഴയ മെലുഹയല്ല. ചക്രവർത്തി ദക്ഷൻ ശ്രീരാമദേവനല്ലെന്ന് കാര്യം താങ്കൾക്ക് നന്നായറിയാമല്ലോ. നിലവിലില്ലാത്ത ഒരാൾക്കായി വേണ്ടിയാണ് താങ്കൾ പോരാടുന്നത്. മഹത്വം ഓർമ്മകളിൽ മാത്രം ശേഷിക്കുന്നത് ഒരു രാജ്യത്തിനുവേണ്ടിയാണ് താങ്കൾ പോരാടുന്നത്. ശുദ്ധീകരിച്ച് എടുക്കാനാവാത്തവിധം മലിനമാക്കപ്പെട്ട ഒരു വിശ്വാസത്തിനുവേണ്ടിയാണ് താങ്കൾ പോരാടുന്നത്.”

“അത് അങ്ങനെയായിരിക്കാം ആയുർവ്വതി. പക്ഷേ ഇതാണെന്റെ ലക്ഷ്യം; മെലുഹയ്ക്കുവേണ്ടി പോരാടി മരിക്കുക.”

ആയുർവ്വതി ശുണ്ഠി പിടിച്ച് മട്സിൽ തലകുലുക്കി. പക്ഷേ അവരുടെ സ്വരം അപ്പോഴും ഭവ്യമായിരുന്നു “പർവ്വതേശ്വരാ, താങ്കൾ അബദ്ധമാണ് കാണിക്കുന്നത്. ജീവിച്ഛിരിക്കുന്നത് സ്വന്തം ഈശ്വരനെതിരെയെന്ന് താങ്കൾ അണിനിരക്കുന്നത്. തിന്മയായി കഴിഞ്ഞുവെന്ന് താങ്കൾ തന്നെ വിശ്വസിക്കുന്നത് സോമരസത്തെ താങ്കൾ തന്നെ ന്യായീകരിക്കുകയാണ്. താങ്കളിതെല്ലാം ചെയ്യുന്നത് ചില ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയാണ്. മെലുഹയെ പ്രതിരോധിപ്പിക്കുന്നതിലൂടെ താങ്കൾ വരുത്തുന്ന തെറ്റുകളെല്ലാം ന്യായീകരിക്കുവാൻ കഴിയുമെന്ന് താങ്കൾക്കു തോന്നുന്നുണ്ടോ?”

പർവ്വതേശ്വരൻ സൗമ്യമായി ഇങ്ങനെ ചൊല്ലി “ശ്രേയാൻ സ്വ ധർമ്മോ വിഗുണാ പര ധർമ്മാത് സ്വാനുഷ്ഠിതാത്.”

ആ പഴയ സംസ്കൃത ശ്ലോകം കേൾപ്പോൾ ആയുർവ്വതി ശോകഭാവത്തോടെ പുഞ്ചിരിച്ചു. ഹരിയുപ്പ എന്ന് നഗരത്തിന്റെ സ്ഥാപകനായ ഭഗവാൻ ഹരിയുടെതായിരുന്നു ആ ശ്ലോകം. തന്റെ ആത്മാവിന് അനുയോജ്യമല്ലാത്ത ഒരു പാതയിലൂടെ പവിത്രമായ ഒരു ജീവിതം നയിക്കുന്നതിനേക്കാൾ നല്ലത് തെറ്റുകൾ വരുത്തിയിട്ടാണെങ്കിൽപ്പോലും നമുക്കനുയോജ്യമായ പാതയിൽ ജീവിക്കുന്നതാണ് എന്നായിരുന്നു ആ ശ്ലോകത്തിന്റെ സാരം. മറ്റൊരാൾക്കുവേണ്ടി ജീവിക്കുന്നതിനേക്കാൾ നല്ലത് സ്വധർമ്മം നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി തെറ്റുകുറ്റങ്ങൾ നിറഞ്ഞ ജീവിതം നയിക്കുന്നതാണ്.

ആയുർവ്വതി തലയാട്ടി “ഇതാണ് താങ്കളുടെ സ്വധർമ്മമെന്ന് താങ്കൾക്കെങ്ങനെ ഉറപ്പു പറയാൻ കഴിയും? ഈ സമൂഹം താങ്കളിൽ അടിച്ഛേൽപ്പിച്ചിട്ടുള്ള വേഷത്തോട് നീതി പുലർത്തേണ്ട കാര്യമുണ്ടോ? സമൂഹം നിർബ്ബന്ധം ചെയ്യുന്നത് കാര്യം താങ്കൾ അന്ധമായി അനുസരിക്കുകയല്ലേ?”

“സ്വധർമ്മം നിശ്ചയിക്കുന്നതിന് മറ്റുള്ളവരെ അനുവദിക്കുന്നവർ സ്വന്തം ജീവിതമല്ല നയിക്കുന്നത് എന്നാണ് ഹരി പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. യഥാർത്ഥത്തിൽ അവർ മറ്റുള്ളവരുടെ ജീവിതമാണ് ജീവിച്ച് തീർക്കുന്നത്.”

“പക്ഷേ യഥാർത്ഥത്തിൽ അതാണ് താങ്കൾ ചെയ്യുന്നത്. സ്വന്തം

ചുമതലകൾ നിശ്ചയിക്കുവാൻ മറ്റ് ഉള്ളവരെ അനുവദിക്കുകയാണ് താങ്ങൾ ചെയ്യുന്നത്. താങ്ങളുടെ ആത്മാവിന്റെ ലക്ഷ്യം നിശ്ചയിക്കുവാൻ താങ്ങൾ മെലുഹയെ അനുവദിക്കുകയാണ്.”

“അല്ല. ഞാനതല്ല ചെയ്യുന്നത്.”

“അതെ. അതാണ് താങ്ങൾ ചെയ്യുന്നത്. ശിവഭഗവാണൊപ്പമാണ് താങ്ങളുടെ മനസ്സ്. അത് നിഷേധിക്കുവാൻ താങ്ങൾക്കുവുമോ?”

“ഇല്ല. എനിക്ക് അവില്ല. നീലകണ്ഠനൊപ്പമാണെന്റെ ഹൃദയം.”

“മെലുഹയെ സംരക്ഷിക്കുന്നത് താങ്ങളുടെ കടമയാണെന്ന് എന്തു കാരണത്താലാണ് താങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നത്?”

“എനിക്ക് തറിയും എന്തതുതന്നെ കാരണം”, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു “അതെന്റെ ചുമതലയാണെന്ന് മാത്രം എനിക്ക് തറിയും. അതുതന്നെയല്ലേ ഭഗവാൻ ഹരി പറയുന്നത്? ഈ ലോകത്തിലുള്ള ആർക്കും, ഈശ്വരനു പോലും നമ്മുടെ കടമയെന്താണെന്ന് പറഞ്ഞുതുറുവാൻ കഴിയില്ല. നമ്മുടെ ആത്മാവിനു മാത്രമേ അത് സാധിക്കുകയുള്ളൂ. നമുക്ക് ആകപ്പാടെ ഒരു കാര്യമേ ചെയ്യാനുള്ളൂ. മൗനത്തിന്റെ ഭാഷയ്ക്ക് കീഴടങ്ങുക. പിന്നെ ആത്മാവിന്റെ മന്ത്രങ്ങളെക്കുറിച്ച് കാര്യമേയുള്ളൂ. എന്റെ ആത്മാവിന്റെ മന്ത്രം വളരെ വ്യക്തമാണ്. മെലുഹയാണെന്റെ വിശ്വാസം; എന്റെ മാതൃഭൂമിയെ സംരക്ഷിക്കുകയാണെന്റെ കടമ.”

ആയുർവ്വതി രോമരഹിതമായ തന്റെ മുർദ്ദാവില്ലുടെ കൈയോടിച്ച് ബ്രഹ്മണ്യ സൂചകമായി മെടത്തിട് കുടുമയിൽ തൊടും. അല്പം അകന്നു മാറി നിൽക്കുന്ന ആനന്ദമയിയേയും ഭഗീരഥനെയും അവർ തിരിഞ്ഞു നോക്കി. കുടുമലായി ഇനിയൊന്നും പറയാനില്ലെന്ന് അവൾക്കു തോന്നി.

“പർവ്വതേശ്വരാ, താങ്ങൾ തോൽക്കുന്നത് ഭഗത്തായിരിക്കും”, ആയുർവ്വതി പറഞ്ഞു.

“അതെ, എനിക്ക് തറിയും.”

“താങ്ങൾ കൊല്ലപ്പെടും.”

“അറിയാം. പക്ഷേ അതാണെന്റെ ലക്ഷ്യമെങ്കിൽ അങ്ങനെ സംഭവിക്കട്ടെ.”

ആയുർവ്വതി തലയാട്കി. സഹതാപത്തോടെ അവർ പർവ്വതേശ്വരന്റെ ചുമലിൽ തൊടും.

പർവ്വതേശ്വരന്റെ പുഞ്ചിരിക്ക് ഒട്ടും പരസന്നതയില്ലായിരുന്നു.

“അതൊരു ശ്വേതസുകരമായ മരണമായിരിക്കും. നീലകണ്ഠന്റെ കൈ കൊണ്ടായിരിക്കും എന്റെ മരണം.”

ആ പേര് കേൾക്കുമ്പോൾതന്നെ ഭയംതോന്നും!

പത്ത്

ചാറുകസേരയിൽ കിടന്ന് ഉയരം കുറഞ്ഞ മേശപ്പുറത്ത് കാൽ പൊക്കി വെച്ച് ശിവൻ സതിയോടൊപ്പം അവരുടെ പള്ളിയായുടെ മടുപ്പാവിലൂടെ ഉജ്ജയിനിയിലെ ക്ഷേത്രം കണ്ട്. ഗണേശൻ വാതിൽപ്പഴുതിലൂടെ കുനിഞ്ഞ് നിന്ന് അപ്പോൾ കാർത്തികേയൻ കൈവരിയിൽ ചാരി നിന്നു. വാസുദേവന്മാരുമായി സംസാരിച്ചതും യഥാർത്ഥ ശത്രുവാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കിയതുമെല്ലാം ശിവൻ തന്റെ ഭാര്യയോടും മക്കളോടും അപ്പോൾ വിശദീകരിച്ചുകൊടുത്തതേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ.

സന്ധ്യാകാശത്തെ നോക്കിയശേഷം നീലകണ്ഠൻ സതിയുടെ നേരെ തിരിഞ്ഞ്. “എന്തെങ്കിലും പറയൂ.”

“എനിക്ക് എന്തു പറയാൻ കഴിയും? മഹർഷി ഭൃഗു..... ശ്രീരാമദേവ..... കരുണ കാണിക്കണേ.....”

“അദ്ദേഹത്തിന് അത്ഭുതം ശക്തി കാണിക്കാനാവില്ല.”

സതി തലയുയർത്തി ശിവനെ നോക്കി “സപ്തർഷി ഉത്തരാധികാരികളിൽ ഒരാളാണ് അദ്ദേഹം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആദ്യയാത്മികവും ശാസ്ത്രീയവുമായ ശക്തികൾ ഐതിഹ്യമാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശക്തിയെക്കുറിച്ചുള്ള ഭയമല്ല എന്തെന്ന് നടുക്കിയത്. ഇത്തരം ശക്തിയും വ്യക്തിത്വവുമുള്ള ഒരാൾ നമ്മളെ എതിർക്കുവാൻ തീരുമാനിച്ചതാണ് എന്തെന്ന് അഭ്യുത്സാഹത്തോടെ നോക്കൂ.”

“അങ്ങനെയൊന്നെ പറയുവാൻ കാര്യമെന്താണ്?”

“തീർത്ഥം നിസ്വാർത്ഥവും ഒരിക്കലും കുറ്റമാരോ പിടികൂടാൻ കഴിയാത്തതും ധർമ്മികബോധവുമുള്ള ആളാണ് അദ്ദേഹം.”

“എന്നിടം, നമ്മളെ ഇല്ലാതാക്കുവാനായി അദ്ദേഹം അഞ്ചു കപ്പലുകളെയയ്ക്കും.”

“അതെ. സോമരസം നല്ലതാണെന്ന് അദ്ദേഹം ശരിക്കും വിശ്വസിക്കുന്നുണ്ടാവും, നമ്മളതിന്റെ ഉപയോഗം തടയാൻ ശ്രമിക്കുകയാണെന്നും. അദ്ദേഹത്തിന്റേ ബോധം വന്നിടങ്ങളുടെയെല്ലാം നമ്മൾക്ക് തെറ്റു പറയുന്നതായിക്കൂടെ?”

കാർത്തികേയൻ ഇടയ്ക്കു കയറി എന്തോ പറയാനൊരുങ്ങിയപ്പോൾ ശിവൻ കൈ ഉയർത്തിക്കാണിച്ച്.

“അല്ല”, ശിവൻ പറഞ്ഞു. “എനിക്ക് കുറുപ്പാണ്. സോമരസം തിന്മയാണ്. അതിന്റെ ഉപയോഗം തടയണം. അതിൽ നിന്നൊരു തിരിച്ചുപോക്കില്ല.”

“പക്ഷേ മഹർഷി ഭൃഗു...” സതി പറഞ്ഞു.

“സതി, അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ ഇത്തരം വലിയ ധർമ്മിക മൂല്യങ്ങളുള്ള

ഒരാൾ രുദ്രഭഗവാൻ തന്നെ നിരോധിച്ചതെന്ന് നമുക്കെല്ലാവർക്കും അറിവുള്ള ദിവ്യാസ്തരങ്ങൾ എന്തിനുപയോഗിച്ചു?”

സതി ഒന്നും മിണ്ടാതെ ശിവനെ നോക്കി.

“ഭൃഗു മഹർഷിക്ക് സോമരസവുമായുള്ള ബന്ധം മൂലമാണ് അദ്ദേഹമത് ചെയ്തത്”, ശിവൻ പറഞ്ഞു. “കൂടുതൽ വലിയൊരു നന്മയ്ക്കു വേണ്ടിയാണ് താനിതു ചെയ്യുന്നതെന്ന് അദ്ദേഹം കരുതുന്നത്. എന്താൽ യഥാർത്ഥത്തിൽ അദ്ദേഹം സോമരസവുമായി അത്ഭുതധികം ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ആളുകളെ അവരുടെ ധർമ്മിക കടമകളെക്കുറിച്ചും താൻ യഥാർത്ഥത്തിൽ ആരാണെന്നതിനെക്കുറിച്ചും വിസ്മരിപ്പിക്കുന്നത് ഈ ആശാപാശമാണ്.”

അവസാനം കാർത്തികേയൻ സംസാരിച്ചു. “ബാബ പറയുന്നത് ശരിയാണ്. ഭൃഗു മഹർഷിയെപ്പോലൊരാളുടെ കാര്യാലയത്തിൽ സോമരസത്തിന് ഇങ്ങനെയൊക്കെ ചെയ്യാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ അത് തീർച്ചയായും തിന്മയായിരിക്കണം.”

തലയാടിക്കൊണ്ട് ശിവൻ സതിയെ നോക്കി “നമ്മൾ ചെയ്യുന്നതാണ് ശരി. സോമരസം നിരോധിക്കണം.”

സതി ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല.

“താമസംവിനാ ഉണ്ടാകാൻ സാധ്യതയുള്ള യുദ്ധത്തിലായിരിക്കണം ഇനി നമ്മുടെ ശ്രദ്ധ” ശിവൻ പറഞ്ഞു. “മെലുഹയുടെയും അയോധ്യയുടെയും സൈന്യത്തോടൊപ്പം ഭൃഗു മഹർഷിയെപ്പോലുള്ള ഒരു നേതാവിന്റെ സേവനവും അവർക്ക് ലഭിക്കും. സാഹചര്യങ്ങളെല്ലാം നമുക്കെതിരാണ്. നമ്മൾക്ക് ഇതിനെന്ന് പരിഹാരമാണ് കണ്ടെത്താൻ സാധിക്കുക?”

“അവരുടെ ശേഷികളെ ഭിന്നിപ്പിക്കുക” കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു.

“പറയൂ.”

കാർത്തികേയൻ അവന്റെ കിടപ്പുമുറിയിൽ ചെന്ന് ഒരു ഭൂപടവുമായി തിരികെയെത്തി. “ബാബാ, ദേവായി അങ്ങ് ഈ കാലൊന്ന്.....”

ശിവൻ മേശപ്പുറത്തുനിന്ന് കാലെടുത്ത് മാർഗ്ഗപ്രകാശം കാർത്തികേയൻ ആ ഭൂപടം അവിടെ നിവർത്തിയിട്ടു. പിന്നെ ഗണേശനെ നോക്കി അവൻ സംസാരിക്കാനാരംഭിച്ചു. “അവരുടെ ശക്തി മെലുഹയുടെ സാങ്ക്രേതിക മേന്മയും അയോധ്യയുടെ സൈനികസംഖ്യാബലവും ചേർന്നതാണ് എന്ന് കാര്യാലയത്തിൽ ജ്യേഷ്ഠനും ഞാനും യോജിക്കുന്നു. നമുക്കതിനെ ഭിന്നിപ്പിക്കാൻ കഴിഞ്ഞാൽ അതോടെ ആ പരതികൂല സാഹചര്യം അവസാനിക്കും.”

“നമ്മളെ പഞ്ചവടിയിൽ വെച്ച് വധിക്കുവാനായി മെലുഹയേയും അയോധ്യയേയും ഒരുഭാഗത്ത് ഒന്നിച്ചണിനിർത്താൻ കഴിഞ്ഞത് ഭൃഗു സമർത്ഥമായി കരുക്കൾ നീക്കിയതുകൊണ്ടാണ്. ഞാൻ ജീവനോടെ ഇരിക്കുന്നുവെന്ന് കാണുമ്പോൾ അവരെന്ന് ഒരു പൊതു ശത്രുവായി കണക്കാക്കി ഒന്നിച്ചണി നിരക്കും. എന്തൊക്കെയാലും ശത്രുവിന്റെ ശരയു മിതമാകുന്നു.”

കാർത്തികേയൻ പുഞ്ചിരിച്ചു. “ഞാനവരുടെ സഖ്യം പിരിയ്ക്കേണ്ട കാര്യാലയം പറഞ്ഞത്. പകരം അവരുടെ ശേഷിയെ ഭിന്നിപ്പിക്കാനാണ് ഞാനുദ്ദേശിച്ചത്.”

മേശപ്പുറത്തു കിടന്നിരുന്ന ഭൂപടം സൂക്ഷ്മമായി

പരിശോധിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന സതി ആശ്ചര്യത്തോടെ പറഞ്ഞു “മഗധ!”

“അതുതന്നെ”, എന്ന് പറഞ്ഞുകൊണ്ട് കാർത്തികേയൻ ഭൂപടത്തിൽ മഗധയുടെ സ്ഥാനത്ത് കൈവരലുകൊണ്ട് കൊട്ടി. “സുവദീപിൽ പാതകൾ വളരെ മോശമാണെന്നോ അല്ലെങ്കിൽ പാതയെന്തെന്നില്ലെന്നോ പറയാം. അതുകൊണ്ടാണ് സൈന്യം നദികളെ ഗതാഗതോപാധിയായി ഉപയോഗിക്കുന്നത്. കൊടും കാടിനുള്ളിലൂടെ അയോധ്യയുടെ സേന കടന്നുവരില്ല. അവർ കപ്പൽമാർഗ്ഗം സരയു നദി വഴി ഗംഗയിലെത്തിയശേഷം ദേവഗിരിയിലേക്ക് മെലുഹകാർ നിർമ്മിച്ച പാതയിലൂടെ വരും.”

ശിവൻ തലയാട്ടി “സരയു നദിയും ഗംഗയും ചേരുന്ന സംഗമസ്ഥാനത്തുള്ള മഗധയിലൂടെ വേണം അയോധ്യയുടെ കപ്പലുകൾക്ക് കടന്നു പോകാൻ. മഗധകാർ നദിയിലൂടെയുള്ള അവരുടെ യാത്ര തടയുകയാണെങ്കിൽ അയോധ്യയുടെ കപ്പലുകൾക്ക് മുന്നോട്ടു പോകാനാവില്ല. മഗധയിലെ ചെറിയൊരു നാവികസൈന്യത്തിന്റെ സഹായത്തോടെ അവരുടെ വർഷം സൈന്യത്തെ നമുക്ക് തടുത്തിടാം.”

“ശരിയാണ്”. കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു.

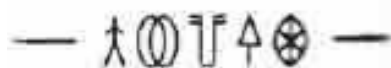
ശിവൻ പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് കാർത്തികേയന്റെ ചുമലിൽ തട്ടി “എനിക്ക് നിന്റെ നിർദ്ദേശം ഇഷ്ടമായി മകനേ.”

കാർത്തികേയൻ അച്ഛനെ നോക്കി പുഞ്ചിരി തൂകി.

സതി ശിവനെ നോക്കി “ആദ്യം നമ്മൾ സുരപത്മരാജകുമാരനെ നമുക്കൊപ്പം നിർത്തണം. മഹേന്ദ്ര രാജാവല്ല തീരുമാനമെടുക്കുന്നതെന്നും രാജകുമാരനാണ് തീരുമാനമെടുക്കുന്നതെന്നുമാണ് ഭഗീരഥൻ എന്തോടു പറഞ്ഞത്.”

അതംഗീകരിക്കുന്ന മട്ടിൽ ശിവൻ ഗണേശനു നേരെ തിരിഞ്ഞു.

ഗണേശൻ നിശ്ശബ്ദത പാലിച്ചു. പുതിയ സംഭവവികാസങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ അവനല്ല അസ്വസ്ഥനായി കാണപ്പെട്ടു.

“അത് നല്ല ആശയമാണ്, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു.

ശിവനും സതിയും ഗണേശനും കാർത്തികേയനും അപ്പോൾ ഗോപാലിനൊപ്പം ആ വിഷ്ണു ക്ഷേത്രത്തിനകത്തുണ്ടായിരുന്നു.

“മഗധയെ നമ്മുടെ ഭാഗത്തേക്ക് കൊണ്ടുവരുന്നത് താരതമ്യേന എളുപ്പമാണ്”. ഗോപാൽ തുടർന്നു “മഹേന്ദ്രരാജാവിന് വയസ്സായതിനാൽ തീരുമാനങ്ങളെടുക്കാൻ കഴിയാതായിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മകൻ തന്ത്രശാലിയും ബുദ്ധിമാനുമാണ്. കൂടാതെ വീരനായ പോരാളിയും. അതിനൊക്കെയുപുറം കണക്കുകൂട്ടി മുന്നോട്ടു നീങ്ങുന്ന ഉൽക്കർഷേച്ഛയുള്ള ഒരു തനാണയാൾ.”

“ഉൽക്കർഷേച്ഛയുള്ളവനായാൽ ഈ വരുന്ന യുദ്ധത്തിൽ ലഭിക്കാൻ സാധ്യതയുള്ള അവസരങ്ങളെക്കുറിച്ചായിരിക്കും അയാൾ ആലോചിക്കുന്നുണ്ടാവുക”. ശിവൻ പറഞ്ഞു “ഈ അവസരമുപയോഗിച്ച്

തന്റെ കഴിവുകാടി അയോധ്യയിൽനിന്ന് സ്വാതന്ത്ര്യം നേടുവാനായിരിക്കും അയാൾ ശ്രമിക്കുക.”

“അതുതന്നെ”, സതി പറഞ്ഞു “നമ്മളെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നതിന് കാരണമെന്തോ ആയിരിക്കാമെങ്കിലും അയാളുമായുള്ള സഖ്യം ഈ യുദ്ധം ജയിക്കുവാൻ നമുക്ക് സഹായകരമായിരിക്കും.”

ഗണേശൻ ചിന്താഗർഭമായിത്തീർന്നത് പൊട്ടുന്നനെ ഗോപാലിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടു “ഗണേശ പരഭോ?”

ഗണേശൻ ഒന്നു ഞെട്ടി.

“ഈ പദ്യത്തിലെ ഏതെങ്കിലും കാര്യം താങ്കളെ അലട്ടുന്നുണ്ടോ? ഗോപാൽ ചോദിച്ചു.

ഗണേശൻ തല കുലുക്കി “അത് ഈ ഘട്ടത്തിൽ പറയേണ്ടതായ കാര്യങ്ങളെല്ലാ, പണ്ഡിറ്റ്ജി.”

മഗധയുടെ കനിഷ്ഠ രാജകുമാരനായ ഉഗ്രസേനനെ കൊലപ്പെടുത്തിയതുവഴി അറിയാതെയെങ്കിലും മഗധയുമായി ഒരു സഖ്യം സ്ഥാപിക്കുവാനുള്ള സാധ്യതയാണു താൻ നശിപ്പിച്ചെടുത്ത വിഷമത്തിലിരിക്കുകയായിരുന്നു ഗണേശൻ. ഒരമയേയും മകനേയും രക്ഷപ്പെടുത്തുവാനുള്ള ശ്രമത്തിനിടയിലാണ് ഗണേശൻ ഉഗ്രസേനനെ കൊന്നത്. താനാണ് അയാളെ കൊന്നതെന്ന് കാര്യം സുരപദ്മൻ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ടാവില്ല എന്ന് അയാൾ വിചാരിച്ചത്.

“ജ്യേഷ്ഠനും ഞാനും തമ്മിൽ ഇക്കാര്യം ചർച്ചചെയ്യുകയുണ്ടായി”, കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു “മഗധ നമ്മുടെ ഭാഗത്തേക്ക് മാറുമെന്ന് നമ്മൾ പരതീക്ഷിക്കേണ്ടതില്ല എന്ന് ഞങ്ങൾ കരുതുന്നത്. ആവശ്യമെങ്കിൽ മഗധയെ കീഴടക്കാനും നമ്മൾ തയ്യാറായിരിക്കണം.”

“ആട്ടെ, അങ്ങനെയൊരു സാഹചര്യം ഉണ്ടാവില്ലെന്ന് പരതീക്ഷിക്കാം”, ഗണേശനു നേർക്ക് തിരിഞ്ഞുകൊണ്ട് ശിവൻ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ ഒരു കാര്യം. അടിയന്തിര സാഹചര്യത്തിൽ മഗധയോടു യുദ്ധം ചെയ്യാൻ നമ്മൾ ഒരുങ്ങിയിരിക്കണം. യുദ്ധത്തിന്റെ ആദ്യ കരുനീക്കത്തിൽതന്നെ നമ്മളത് ചെയ്യണം.”

“എങ്കിൽ ഞാൻ മഗധയിലേക്ക് പോകുവാനുള്ള തയ്യാറെടുപ്പുകൾ തുടങ്ങട്ടെ”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു.

“അങ്ങ് ഞങ്ങളോടൊപ്പം വരുനുവോ പണ്ഡിറ്റ്ജി” ശിവൻ അതിശയം പുഞ്ച് ചോദിച്ചു. “അത് താങ്കളുടെ കൂറ് ഏതു ഭാഗത്തോടാണെന്ന് തുറന്ന് കാണിക്കില്ലേ?”

“അത് മറുപടിയില്ലാത്ത ഒരു കാര്യമായിരുന്നു. സുഹൃത്തേ”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ ഇപ്പോൾ നമുക്ക് നേരെ ഉയർന്നുവന്നിട്ടുള്ള തിന്മയെ ചെറുക്കാൻ ഞങ്ങൾ പുറത്തുവന്നേ മതിയാവൂ. ഞങ്ങൾ ഏതു ഭാഗത്താണ് നില കൊള്ളുന്നതെന്ന് തുറന്നു കാണിക്കണം. പുണ്യയുദ്ധത്തിൽ വെറും കാഴ്ചക്കാരല്ലേ.”

പർവ്വതേശ്വരനും ആനന്ദമയിയും അവർക്ക് ഏറ്റവും പരിയപ്പെട്ട കുതിരകളുടെ പുറത്തിരുന്ന്കൊണ്ട് മുന്നോട്ടു നീങ്ങുന്നതിനിടയിൽ പരസ്പരം മന്ത്രിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. പർവ്വതേശ്വരൻ വലതുഭാഗത്തേക്ക് അല്പമൊന്നു കുനിഞ്ഞ് ആനന്ദമയിയുടെ കൈ പിടിച്ചിരുന്നു. യുദ്ധമുണ്ടാവുകയാണെങ്കിൽ മെലുഹ്കുവേണ്ടി പോരാടുകയല്ലാതെ തനിക്കു വേറെ മാർഗ്ഗമൊന്നുമില്ലെന്ന് പർവ്വതേശ്വരൻ ആനന്ദമയിയോട് അല്പമുച്ഛിതപരഞ്ഞതേയുള്ളൂ. തനിക്കു മെലുഹയെ എതിർക്കുകയല്ലാതെ വേറെ പോംവഴിയില്ലെന്ന് ആനന്ദമയി അതിനുള്ള മറുപടിയായി പർവ്വതേശ്വരനോടു പറഞ്ഞിരുന്നു.

“അതെന്തുകൊണ്ടാണെന്ന് എന്തോടു ചോദിക്കുവാൻ പോലും അങ്ങ് തയ്യാറില്ല?” ആനന്ദമയി ചോദിച്ചു.

പർവ്വതേശ്വരൻ തല കുലുക്കി “എനിക്ക്തിന്റെ ആവശ്യമില്ല. നീ എങ്ങനെയാണ് ചിന്തിക്കുന്നത്തെന്ന് എനിക്കറിയാം.”

ഇഹനണിഞ്ഞ കണ്ണുകളോടെ ആനന്ദമയി ഭർത്താവിനെ നോക്കി.

“ഞാൻ എങ്ങനെയൊക്കെ ചിന്തിക്കുന്നുവെന്ന് നിനക്കറിയാമെന്ന്നുള്ള കാര്യം എനിക്ക്കുഹിക്കാവുന്നതേയുള്ളൂ”, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു “ ‘കാരണം നീ എന്തോട് അതിനെക്കുറിച്ചൊന്നും ചോദിച്ചില്ല.’”

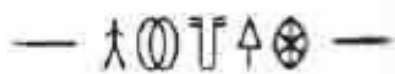
പർവ്വതേശ്വരന്റെ കൈ മൃദുവായി ഞെരിച്ചുകൊണ്ട് ആനന്ദമയി വിഷാദത്തോടെ പുഞ്ചിരിച്ചു.

“നമ്മളിനി എന്തു ചെയ്യും?” പർവ്വതേശ്വരൻ ചോദിച്ചു.

“ഒന്നിച്ചി ഇങ്ങനെ സഞ്ചരിക്കുക”, ആനന്ദമയി നെടുവീർപ്പിച്ചു.

പർവ്വതേശ്വരൻ ഭാര്യയെ ഉറ്റുനോക്കി.

“നമ്മുടെ മാർഗ്ഗം അനുവദിക്കും വരെ.”

ചംബൽ നദിയിലൂടെ സാവധാനം നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്ന കപ്പലിന്റെ കൈവരിയിൽ ചാരി ശിവൻ നിന്നു. നദിയോരത്തിനു ചുറ്റുമുള്ള കൊടുംകാട് ശിവൻ കാണാൻ കഴിഞ്ഞു. അവിടെ ഒരു ദിക്കിലും മനുഷ്യവാസത്തിന്റെ യാതൊരു ലക്ഷണവുമില്ലായിരുന്നു. ആ കപ്പലിന്റെ പിന്നാലെയുണ്ടായിരുന്ന അഞ്ചു കപ്പലുകളെ ശിവൻ തിരിഞ്ഞുനോക്കി. അപതു കപ്പലുകളടങ്ങുന്ന വാസുദേവ് നാവികസേനയുടെ ചെറിയൊരു ഭാഗമായിരുന്നു അത്. വെറും രണ്ടുമാസം കൊണ്ട് അങ്ങനെയൊരു യാത്ര പുറപ്പെടാനുള്ള ഒരുക്കങ്ങൾ പൂർത്തിയാക്കുവാൻ അവർക്കു സാധിച്ചു.

“സുഹൃത്തേ, താങ്കൾ എന്താണാലോചിക്കുന്നത്?” ഗോപാൽ ചോദിച്ചു.

ശിവൻ മുഖ്യ വാസുദേവനു നേരെ തിരിഞ്ഞു “തിന്മയുടെ അടിസ്ഥാന ശ്വേതസ്സ് മനുഷ്യന്റെ അത്യാഗ്രഹമാണെന്നാലോചിക്കുകയായിരുന്നു ഞാൻ. നന്മയിൽനിന്ന് അതിന്റെ ഗുണങ്ങൾ കൂടുതൽ കൂടുതൽ ഉറ്റിയെടുക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നതാണെന്നും അത് തിന്മയായി മാറുന്നു. ഉറവിടത്തിൽ തന്നെ നിയന്ത്രണമേർപ്പെടുത്തിയാൽ അതായിരിക്കില്ലേ കൂടുതൽ നന്നാവുക?

മനുഷ്യർ അത്യാഗ്രഹികളല്ലാതായി തീരുമെന്ന് നമുക്ക് പരീക്ഷിക്കാനാവുമോ? ഇരുന്ന് വർഷം ജീവിക്കുവാനുള്ള ആഗ്രഹം ത്വജിക്കുവാൻ നമ്മളിൽ എത്രപേർ തയ്യാറാവും? സഹസ്രാബ്ദങ്ങളായി നിലനിൽക്കുന്നത് സോമരസത്തിന്റെ പരബലമായ സ്വാധീനം നന്മയ്ക്കും തിന്മയ്ക്കും കാരണമായിട്ടുണ്ടെന്ന കാര്യം അംഗീകരിക്കപ്പെട്താണ്. എന്ന് വെകാതെത്തന്നെ പരായോഗിക തലത്തിൽ അതൊരു പരാജയമായിത്തീരും. വിശാലാടിസ്ഥാനത്തിൽ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ അത് ഗുണപരമായ കാര്യങ്ങളൊന്നും ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നു പറയുന്നതല്ലേ ശരി? സോമരസം കണ്ടുപിടിക്കപ്പെട്തിട്ടില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ അതു കൂടുതൽ ഗുണകരമായി തീർന്നേനെ. ഒരു സ്ഥലം ലക്ഷ്യം വെച്ചു യാത്രയാരംഭിക്കുന്നത് നമ്മൾ തുടങ്ങിയ സ്ഥലത്തുനിന്നെ എത്തിച്ചേരുകയാണെങ്കിൽ എന്തിനാണ് അങ്ങനെയൊരു യാത്ര ചെയ്യുന്നത്?

“നമ്മളെ തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ടെന്നെ എത്തിക്കാത്ത ഏതെങ്കിലും ഒരു യാത്രയുണ്ടോ?”

ശിവൻ നെറ്റി ചുളിപ്പിച്ചു. “തീർച്ചയായും അത്തരം യാത്രകളുണ്ട്.”

ഗോപാൽ തല കുലുക്കി ‘യാത്രയാരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട് താങ്കൾ തിരിച്ചെത്തിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ താങ്കളുടെ യാത്ര പൂർത്തിയായിട്ടില്ല എന്ന് അറിയാൻ. ഒരുപക്ഷേ ഒരു ജീവിതകാലം തന്നെ അതിനുവേണ്ടി വന്നേക്കാം. പക്ഷേ തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ടെന്നെയായിരിക്കും നിങ്ങളോ യാത്ര അവസാനിപ്പിക്കുക. അതാണ് ജീവിതത്തിന്റെ സ്പോർട്ട്. പരപഞ്ചം പോലും തുടങ്ങിയ സ്ഥലത്തുനിന്നെയായിരിക്കും അതിന്റെ യാത്ര അവസാനിപ്പിക്കുക - സമപൂർണ്ണ മൃത്യുവിന്റെ അതിസൂക്ഷ്മമായ ഇരുണ്ട് നാളിയിൽ. മരണത്തിന്റെ മറുപുറത്തായി ഒരു മഹാ ശബ്ദത്തോടെയാണ് ജീവന്റെ ആരംഭം. ഒരിക്കലും അവസാനിക്കാത്ത ഒരു പരിവൃത്തിയായി അതു തുടരും.”

“അതിന്റെയൊക്കെ അർത്ഥമെന്താണ്?”

“നമ്മളി പാതയിലെത്തിയിട്ടുള്ളത് എവിടെയോ എത്തിച്ചേരാൻ വേണ്ടിയാണ് എന്ന് വിശ്വാസമുണ്ടല്ലോ അതാണ് ഏറ്റവും വലിയ വിഡ്ഢിത്തം.”

“അങ്ങനെയല്ലേ?”

“അല്ല. ലക്ഷ്യമല്ല ആ യാത്ര തന്നെയാണ് അതിന്റെ ഉദ്ദേശം. ഈ ലളിതമായ സത്യം മനസ്സിലാക്കുന്നവർക്കു മാത്രമേ യഥാർത്ഥ സന്തോഷം അനുഭവിക്കുവാൻ കഴിയൂ.”

“ഇപ്പോൾ അങ്ങ് പറഞ്ഞുവരുന്നത് ലക്ഷ്യസ്ഥാനം മാത്രമല്ല ഉദ്ദേശം പോലും പരധാനപ്പെട്ട കാര്യമല്ല എന്ന് അങ്ങനോ? സോമരസത്തിന് ഇതെല്ലാം അനുഭവിക്കേണ്ടി വരുമെന്നാണോ. അതായത് മനുഷ്യർക്കു സഹസ്രാബ്ദങ്ങളായി ഗുണം ചെയ്യുന്ന സോമരസം തന്നെ അതേ അളവിൽ ദോഷവും ചെയ്യുന്നു. അതിന്റെ ആ യാത്ര അവസാനിപ്പിക്കുന്നതിനായി ഒരു നീലകണ്ഠ ഉദയം ചെയ്യുന്നു. വിശാലമായ അർത്ഥത്തിൽ ഒരാൾ ഇതു വിശ്വസിക്കുകയാണെങ്കിൽ സോമരസം യാതൊരു നേട്സവും ഉണ്ടാക്കിയിട്ടില്ല.”

“ഞാനിത് മററൊരുതരത്തിൽ വ്യാഖ്യാനിക്കാം. ഭാരതത്തിൽ എങ്ങനെയെന്ന് മഴ പെയ്യുന്നതെന്ന് താങ്കൾക്കറിയാമെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു.”

“തീർച്ചയായും എനിക്കറിയാം. താങ്കളുടെ ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ എനിക്കത് വിശദീകരിച്ചു തന്നിട്ടുണ്ട്. സൂര്യതാപം കൊണ്ട് സമുദ്രജലം ആവിയായി അന്തരീക്ഷത്തിലേക്കുയരുന്നു. ഈ ജലാംശം പിന്നീട് മേഘങ്ങളായി രൂപപ്പെടുന്നു. കാലവർഷക്കാറ്റിനൊപ്പം അവ കരയ്ക്കു മുകളിലൂടെ സഞ്ചരിക്കുന്നു. പർവ്വതത്തിൽ തടങ്ങുന്ന ആ മേഘങ്ങൾ മഴയായി വർഷിക്കുന്നു.”

“വളരെ ശരി. പക്ഷേ താങ്കൾ അതിന്റെ യാതൊരു പകുതിയെക്കുറിച്ചേ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളൂ. മഴയായി പെയ്തിനുശേഷം പിന്നെന്താണ് സംഭവിക്കുന്നത്?”

അതെല്ലാം മനസ്സിലാക്കുന്ന മട്സിലുള്ള ശിവന്റെ പുഞ്ചിരി അവനതെല്ലാം മനസ്സിലാക്കാൻ തുടങ്ങിയെന്ന് സൂചിപ്പിച്ചു.

ഗോപാൽ തുടർന്നു ‘ആ ജലം ചെറിയ അരുവികളിലേക്കും പുഴകളിലേക്കും നീങ്ങുന്നു. അവസാനം ആ വെള്ളം കടലിലേക്കുതന്നെ ഒഴുകുന്നു. അങ്ങനെ മഴയായി പെയ്യുന്ന ജലത്തിൽനിന്നും കുറച്ചു ഭാഗം മനുഷ്യരും ജന്തുക്കളും സസ്യജാലങ്ങളും - ജീവനോടെയുള്ള ഏതു വസ്തുവും - ഉപയോഗിക്കുന്നു. എന്ന് നമ്മൾ ഉപയോഗിക്കുന്ന ജലം പോലും നദികളിലേക്കും കടലിലേക്കും ഒഴുകിയെത്തുന്നു. ആ യാത്ര തുടങ്ങിയിടത്തുതന്നെ എപ്പോഴും അവസാനിക്കുന്നു. ആ ജലത്തിന്റെ യാത്രയ്ക്ക് യാതൊരു ലക്ഷ്യവുമില്ലെന്ന് പറയാനാകുമോ? തുടങ്ങിയിടത്തുതന്നെ അവസാനിക്കുന്ന ആ യാത്രകൊണ്ട് യാതൊരു കാര്യവുമില്ലെന്ന് സമുദ്രം തീരുമാനിച്ചാൽ നമുക്കെന്തു സംഭവിക്കും?”

“നമ്മളെല്ലാം മരിച്ചു പോകും.”

“അതുതന്നെ. ഈ ജലം കൊണ്ട് മനുഷ്യന് ഗുണം മാത്രമേയുള്ളൂ എന്ന് ആളുകൾ ചിന്തിച്ചേക്കാം ഇല്ലേ? അതേസമയം സോമരസമാകട്ടെ നന്മയ്ക്കും തിന്മയ്ക്കും കാരണമായിട്ടുണ്ട്.”

ശിവൻ ചുണ്ട് വക്രിച്ചു കൊണ്ട് പുഞ്ചിരിച്ചു “പക്ഷേ ഒരു കാര്യം, അക്ക്കാര്യത്തിൽ എന്തെക്കുറിച്ച് എന്തെങ്കിലും തെറ്റിദ്ധാരണയുണ്ടെങ്കിൽ അത് മാറ്റണം.”

ശിവന്റെ പുഞ്ചിരിപോലെ വരണ്ടതായിരുന്നു ഗോപാലിന്റെ പുഞ്ചിരിയും “മഴ മൂലമുണ്ടാകുന്ന വെള്ളപ്പൊക്കത്തിനെക്കുറിച്ച് എന്തു പറയുന്നു? മഴ മൂലമുണ്ടാകുന്ന പകർച്ചവ്യാധികളെ കുറിച്ച് എന്തു പറയുന്നു? മഴ മൂലമുള്ള വെള്ളപ്പൊക്കത്തിന്റെയും രോഗങ്ങളുടെയും കെടുതികൾ അനുഭവിച്ച ആളുകളോടു ചോദിച്ചാൽ മഴയാണ് ഏറ്റവും വലിയ ദോഷമെന്ന് അവർ പറയും.”

“അതിവൃഷ്ടി ദോഷം തന്നെയാണ്”. ശിവൻ തിരുത്തി.

ഗോപാൽ പുഞ്ചിരി തൂകിക്കൊണ്ട് അതംഗീകരിച്ചു. “ശരിയാണ്. അങ്ങനെ വരുമ്പോൾ ജലത്തിന്റെ കടലിൽനിന്ന് കരയിലേക്കുള്ള യാത്രയും പിന്നെ കടലിലേക്കു തന്നെയുള്ള തിരിച്ചുപോക്കും കരയിൽ ജീവൻ നിലനിർത്തുകയെന്ന ലക്ഷ്യം സാധിക്കുന്നു. അതുപോലെതന്നെ സോമരസത്തിന്റെ യാത്രയും താങ്കൾ അടക്കമുള്ള ചില ലക്ഷ്യങ്ങൾ സാധ്യമാക്കുന്നു. സോമരസത്തിന്റെ യാത്ര അവസാനിപ്പിക്കുകയാണല്ലോ താങ്കളുടെ ദൂതം. സോമരസം ഇവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ താങ്കൾ എന്തു ചെയ്യുമായിരുന്നു?”

“മറ്റ്റെപ്പല കാര്യാളെക്കുറിച്ചും എനിക്കാലോചിക്കാൻ സാധിക്കും! ഉദാഹരണത്തിന് സതിയുമായി സല്പപിക്കുക. അല്പലെങ്കിൽ സംഗീതത്തിലും നൃത്തത്തിലും മുഴുകി സമയം കളയുക. അതൊരു സുഖകരമായ ജീവിതമായിരിക്കും.”

ഗോപാൽ മൃദുവായി ചിരിച്ചു “പക്ഷേ ഗൗരവമായി ചോദിക്കട്ടെ, സോമരസം താങ്ക്ളുടെ ജീവിതത്തിന് ഒരു ലക്ഷ്യം നൽകിയില്പേ?”

ശിവൻ പുഞ്ചിരിച്ച “ഉണ്ട്.”

“താങ്ക്ളുടെ യാത്ര് എന്റെ ജീവിതത്തിനൊരു ലക്ഷ്യം നൽകി. മഹാദേവന്റെ അവതാരത്തെ സഹായിക്കുവാൻ സാധിച്ചിലെങ്കിൽ പിന്നെ വാസുദേവന്മാരുടെ മുഖ്യനായി തുടരുന്നതിൽ എന്തു കാര്യാ?”

ശിവൻ പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് ഗോപാലിന്റെ മുതുകിൽ തടടി.

“മഹാനായ നീലകണ്ഠാ, ജീവിതലക്ഷ്യത്തേക്കാളേറെ ജീവിതയാത്ര്യാണ് നമ്മുടെ ജീവിതത്തിന് അർത്ഥം നൽകുന്നത്. നമ്മുടെ ജീവിതപാതയോടു പുലർത്തുന്ന വിശ്വാസം നമ്മെ നന്മയിലേക്കും തിന്മയിലേക്കും നയിച്ചേക്കാം. അതാണ് പരപഞ്ചത്തിന്റെ രീതി.”

“ഉദാഹരണത്തിന്, ഭാവിഭാരതത്തിനുമേൽ എന്റെ യാത്ര് ക്ഷത്രിയാത്മകമായ സ്വാധീനം ചെലുത്തിയേക്കാം. എന്നാൽ സോമരസത്തിനോട് ആസക്തിയുള്ളവർക്ക് അത് ദോഷഫലങ്ങളുള്ളവാക്കിയേക്കാം. ഒരുപക്ഷേ അതായിരിക്കാം എന്റെ ലക്ഷ്യം.”

“അതുതന്നെ. നാം നമ്മുടെ തന്നെ ശ്വാസഗതിയുടെ നിയന്ത്രണത്തിലാണെന്ന് കരുതാൻ പാടില്ലെന്ന് വാസുദേവ് ഭഗവാൻ അരുളിയിടടുള്ളത്. നമ്മൾ ‘ശ്വസിക്കപ്പ്പെടുക’ യാണെന്ന് ലളിതമായ സത്യം നാം ഉൾക്കൊള്ളണം. നമ്മുടെ യാത്ര്കൊരു ലക്ഷ്യമുള്ളതുകൊണ്ടാണ് നമ്മുടെ ജീവൻ നിലനിൽക്കുന്നത്. ആ ലക്ഷ്യം നിറവേരിക്കഴിഞ്ഞാൽ നമ്മുടെ ശ്വാസഗതി നിലയ്ക്കും. പരപഞ്ചം നമ്മുടെ രൂപത്തെ മറ്റൊരു ലക്ഷ്യം നിറവേറ്റുന്നതിനായി മറ്റൊരു രൂപത്തിലേക്കു മാറ്റും.”

ബ്രഹ്മഗൗരവമയമായ സഖ്യം

പതിനൊന്ന്

മധുരമതി നദിയിലൂടെ സഞ്ചരിച്ച പർവ്വതേശ്വരനും അനുചരസംഘവും മഹാനദിയായ ബ്രഹ്മഗൗരവത്തിൽനിന്ന് അത് വഴിപിരിയുന്ന സ്ഥലത്തെയെത്തിയപ്പോൾ മുൻനോട്ടുള്ള യാത്ര നിർത്തിവെച്ചു. ഭഗീരഥൻ മടങ്ങിവരുന്നതും കാത്ത് അവരവിടെ നെടുമുടിപ്പിടിച്ചു. ഭഗീരഥന്റെ കപ്പൽ കിഴക്കോട്ട് തിരിഞ്ഞ് ബ്രഹ്മഗൗരവ പരധാനപോഷകനടിയായ പത്മാനദിയിലേക്ക് നീങ്ങി. ഒരാഴ്ച പിന്നിട്പ്പോൾ അയാളുടെ കപ്പൽ ബ്രഹ്മഗൗരവ രാജ്യത്തിന്റെ തലസ്ഥാന നഗരമായ ബ്രഹ്മഗൗരവയെത്തിന്റെ തീരത്തടുത്തു.

ഭഗീരഥന്റെ വരവിനെക്കുറിച്ച് ചന്ദ്രകേതുവിന് അറിയിപ്പു നൽകിയിരുന്നു. അയോധ്യയുടെ രാജകുമാരനെ ആദരപൂർവ്വം തന്റെ കൊട്ടാരത്തിലേക്ക് കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുവാനായി വേണ്ട ഏർപ്പാടുകൾ ബ്രഹ്മഗൗരവ രാജാവ് ഉറപ്പാക്കിയിരുന്നു.ഔപചാരികമായ കൊട്ടാരം ദർബാറിലേക്കുവെച്ച രാജാവിന്റെ സ്വകാര്യമുറിയിലേക്കാണ് തന്റെ കൊണ്ടുപോകുന്നതെന്ന് മനസ്സിലാക്കിയ ഭഗീരഥൻ ചന്ദ്രകേതു തന്റെ സുവദീപിന്റെ കിരീടാവകാശിയായലള ഒരു സുഹൃത്തായിട്ടാണ് പരിഗണിക്കുന്നതെന്ന് തിരിച്ചറിഞ്ഞു.

ചന്ദ്രകേതു തന്റെ ഭാര്യയും മകളുമായി കൊട്ടാരവാതിൽക്കൽ കാത്തുനിൽക്കുന്നത് ഭഗീരഥൻ കണ്ടു. ഔപചാരികമായി കൈകുപ്പിക്കുകയാണ് ബ്രഹ്മഗൗരവ രാജാവ് ഭഗീരഥനെ നമിപ്പിച്ചു.

“അയോധ്യയുടെ ധീരനായ രാജകുമാര, അങ്ങേയ്ക്ക് സുഖം തന്നെയല്ലേ?”

ഭഗീരഥൻ പുഞ്ചിരിയോടെ തലകുനിച്ച് പരയഭിവാദ്യം ചെയ്തു “സുഖമായിരിക്കുന്നു രാജൻ.”

ചന്ദ്രകേതു സ്നേഹമസൃണമായ പുഞ്ചിരിയോടെ തന്റെ പത്നിയെ നോക്കി ഭഗീരഥനോടു പറഞ്ഞു “ഭഗീരഥ കുമാര, ഇതാണെന്റെ പത്നിസ്നേഹ,”

ഭഗീരഥൻ തലകുമ്പിട്ട് സ്നേഹിയെ അഭിവാദ്യം ചെയ്തു “രാജപത്നിക്കെന്റെ ആശംസകൾ.”

പരാക്രമശാലിയായ ഭഗീരഥൻ പിന്നെ തന്റെ തിളങ്ങുന്ന കണ്ണുകൾ കൊണ്ട് നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്ന ആറുവയസ്സുകാരി ബാലികയുടെ മുന്നിൽ ഒറ്റകാലിൽ മുട്ടുകുത്തിയിരുന്നു.

“ആട്, ഈ സുന്ദരിയെക്കുറിച്ച് ആരാ?”

ചന്ദ്രകേതു പുഞ്ചിരിച്ചു. “അതെന്റെ മകൾ.നവ്വ രാജകുമാരി.”

“നമസ്തേ കുമാരി”, ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു.

മുഖം പൊത്തി നവ്വ അമ്മയുടെ പുറകിലൊളിപ്പിച്ചു.

ഭഗീരഥന്റെ പുഞ്ചിരി വിടർന്നു “കുഞ്ഞ്ഞെ ഞാൻ നിന്റെ അച്ഛന്റെ കൂട്ടുകാരനാണ്. നീ എന്തെ പേടിച്ച് മറഞ്ഞു നിൽക്കേണ്ട.”

“നിങ്ങളെക്കുറിച്ച് വിചിത്രമായൊരു ഗന്ധം...”, മുഖം പുറത്തേക്കു നീട്ടി നവ്വ പിറുപിറുത്തു.

ആദ്യം പരിഭ്രമിച്ചുപോയ ഭഗീരഥൻ പിന്നെ പൊടിയിറുപ്പിച്ചു.

ചന്ദ്രകേതു കൈകുപ്പി ‘എന്നോടു ക്ഷമിക്കൂ, ഭഗീരഥ കുമാര. ചിലസമയത്ത് ഇവൾ ഇങ്ങനെ ഒരു മറയുമില്ലാതെ സംസാരിക്കും.”

ഭഗീരഥൻ തന്റെ പൊടിയിറുപ്പി നിയന്ത്രിച്ചു ‘ഹേയ് അതല്ല. അവൾ പറഞ്ഞത് സത്യമാണ്”. അയാൾ നവ്വയുടെ നേരെ തിരിഞ്ഞ് “പക്ഷേ കുമാരി, അപരിചിതരോട് മര്യാദയോടെ പെരുമാറണമെന്നാണ് എന്റെ പഠിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. അത് പര്യാപ്തപ്പെട്ട കാര്യമാണെന്ന് കുമാരിയ്ക്കു തോന്നുന്നില്ലേ?”

“മര്യാദ എന്തുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് നുണ പറയണമെന്നല്ല”, നവ്വ പറഞ്ഞു. “എല്ലായ്പ്പോഴും സത്യം പറയണമെന്നാണ് ശ്രീരാമസ്വാമി പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. എപ്പോഴും...”

അത്ഭുതാധിനനായി പുരികക്കൊടികളുയർത്തി ഭഗീരഥൻ ചന്ദ്രകേതുവിനെ നോക്കി “അദ്ഭുതം ഈ പരായത്തിൽ ശ്രീരാമദേവന്റെ വചനങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കുകയോ? ഇവൾ മിടുക്കിയാണ്.”

“ഇവൾ ബുദ്ധിമതിയാണ്, ചന്ദ്രകേതു അഭിമാനപുരസ്സരം പറഞ്ഞു.

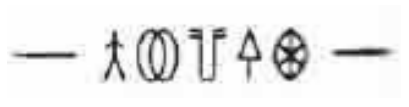
ഭഗീരഥൻ വാത്സല്യത്തോടെ നവ്വയുടെ നേർക്കു തിരിഞ്ഞ് “തീർച്ചയായും നീ പറഞ്ഞത് ശരിയാണ് കുഞ്ഞ്ഞെ കഠിനമായ ഒരു ദീർഘദൂരയാത്രയുടെ ദുർഗന്ധം പേറിയാണ് ഞാൻ വരുന്നത്. ഇനി നമ്മൾ തമ്മിൽ കാണുന്നതിനു മുമ്പായി ഞാൻ കൂട്ടിച്ചിരിക്കും എന്ന് കാര്യം ഉറപ്പ്. അടുത്ത തവണ കാണുമ്പോൾ എന്റെ ഗന്ധം പരുഷമായിരിക്കില്ല എന്ന് കാര്യം ഞാൻ പന്തയം വെക്കാം.”

ചന്ദ്രകേതു ചിരിച്ചു. “കുമാര, കരുതിയിരുന്നെങ്കിൽ നമ്മുടെ കുഞ്ഞ്ഞെ നവ്വ ഇതുവരെ ഒരു പന്തയത്തിലും തോറ്റിട്ടില്ല.”

നവ്വ അമ്മയെ നോക്കി പുഞ്ചിരിച്ചു. “അദ്ദേഹം അത്ഭുതം ചിത്ര ആളൊന്നുമല്ല അമ്മേ. അയ്യോയുടെ രാജകുമാരനെപ്പോലാവാം ചിത്രയല്ല.”

ഭഗീരഥൻ ഒരിക്കൽക്കൂടി പൊടിയിറുപ്പിച്ചു “രാജാ ചന്ദ്രകേതു. എന്റെ അന്തസ്സിനുനേർക്ക് ഇനിയൊരു കടന്നാക്രമണമുണ്ടാവുന്നതിനു മുമ്പ് നമുക്ക് അങ്ങയുടെ അറയിലേക്കു പോകുന്നതാണ് നല്ലതെന്ന് എനിക്കുതോന്നുന്നു.”

പുഞ്ചിരിയോടെ ചന്ദ്രകേതു ഭാര്യയെ നോക്കി തലയാട്ടി. പിന്നെ ഭഗീരഥനെ നോക്കി അയാൾ പറഞ്ഞു “വരു ഭഗീരഥ കുമാര..”

“അച്ഛാ.” ഗണേശൻ മന്ത്രിച്ചു.

വാസുദേവ- നാഗ സംയുക്തസംഘത്തിന്റെ ഏറ്റവും നടുവിലുള്ള

കപ്പിലിലെ ശിവന്റെ മുറിയിലേക്ക് ഗണേശൻ പരവേശിപ്പിച്ചു.

താളിയോല ഗ്രന്ഥം ഒരുവശത്തേക്കു മാറ്റിവെച്ചുകൊണ്ട് ശിവൻ മുഖമുയർത്തിനോക്കി

“എന്താകാർയം മകനേ?”

“എനിക്ക് അങ്ങയോടൊരു കാർയം സംസാരിക്കാനുണ്ട്” പരിഭ്രമത്തോടെ ഗണേശൻ മന്ത്രിപ്പിച്ചു.

മേശ്കുമുകളിൽനിന്ന് പാദം മാറ്റിവെക്കുന്നതിനിടയിൽ ശിവൻ തന്റെ തൊട്സപ്പുറത്ത് കിടക്കുന്ന കസേരയിലേക്കു ചൂണ്ടിക്കാട്ടി.

ഗണേശൻ നെടുവീർപ്പിട്ടു “അച്ഛാ, മഗധയുടെ കാർയത്തിൽ ചില ആശയക്കുഴപ്പങ്ങളും പരസ്പരങ്ങളുമുണ്ടായേക്കാം.”

ശിവൻ പുഞ്ചിരിച്ചു “നീ അതെപ്പോഴാണ് എന്നോടു പറയുകയെന്ന് കാത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു ഞാൻ.”

ഗണേശൻ മുഖം ചുളിപ്പിച്ചു. “അച്ഛനറിയാമായിരുന്നോ?”

“ഉഗ്രസേനൻ കൊലചെയ്തപ്പെട് ഒരു നാഗന്റെ കൈ കൊണ്ടാണെന്ന് എനിക്കറിയാമായിരുന്നു. അത് കാർയങ്ങൾ കുഴപ്പത്തിലാക്കുമെന്ന് എനിക്കറിയാം.”

ഗണേശൻ നിശബ്ദനായി.

“എന്നിട്? ഉഗ്രസേനനെ കൊന്നത് ആരാണെന്ന് നിനക്കറിയാമോ? അതൊരു കുറ്റകൃത്യമാണെങ്കിൽ നമ്മൾ സുരപത്മനെ പിന്തുണയ്ക്കണം. അതുകൊണ്ട് നീതി നടപ്പാക്കുക മാത്രമല്ല മഗധയെ നമോടൊപ്പം നിർത്താൻ അത് സഹായകരമാവുകയും ചെയ്യും.”

ഗണേശൻ ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല.

ശിവൻ മുഖം ചുളിപ്പിച്ചു. “ഗണേശൻ?”

“അത് ചെയ്തത് ഞാനാണ്, ഗണേശൻ കുറ്റം ഏറ്റുപറഞ്ഞു.

ശിവന്റെ കണ്ണുകൾ വിടർന്നു “ഓ.... ഇതെന്തായാലും കാർയങ്ങൾ സങ്കീർണ്ണമാകും.”

ഗണേശൻ മിണ്ടാതിരുന്നു.

“അതിനു തക്കതായ ഒരു കാരണമുണ്ടായിരുന്നോ?”

“ഉണ്ടായിരുന്നു അച്ഛാ.”

“എന്തായിരുന്നു അത്.”

“ചന്ദ്രവംശികളായ അഭിജാതർ കാളയോട് മത്സരം പരോത്സാഹിപ്പിച്ചിരുന്നു. കാളയെ ഓടിക്കാൻ പറ്റിയ ചെറുപിള്ളേരെ തേടാനുള്ള ശ്രമം കടുത്തതോടെ ആ കായിക വിനോദം മനുഷ്യത്വരഹിതമായി. കാളകളുടെ പുറത്തിരുത്തുവാൻ പറ്റിയ ചെറിയ ആൺകുട്ടികളെ രാജാക്കന്മാരും പരഭുക്കന്മാരും തട്കിക്കൊണ്ടുപോകാൻ തുടങ്ങി. ഈ ക്രൂരവിനോദം നിരവധി കുട്ടികളെ വികലാംഗരാക്കി. അനേകം കുട്ടികൾ വേദനതിന്നു മരിച്ചു.”

ശിവൻ ഭീതിയോടെ ഗണേശനെ നോക്കി “ഏത് കാടാളന്മാരാണ് കുട്ടികളോട് ഇവ്വിധം ക്രൂരമായി പെരുമാറിയത്?”

“ഉഗ്രസേനനെപ്പോലുള്ളവർ.അയാൾ ഒരു ആൺകുടിയെ തടിക്കുകൊണ്ടുപോകാനൊരുങ്ങുന്നത് ഞാൻ കണ്ടു.ആ കുഞ്ഞിന്റെ അമ്മ അവനെ വിട്ടുകൊടുക്കുവാൻ ഒരുക്കമല്ലായിരുന്നു.അതോടെ ഉഗ്രസേനനും അയാളുടെ സിൻബന്ധികളും ആ സ്ത്രീയെ കൊലനൊരുങ്ങി.എനിക്ക് പിന്നെ വേറെ മാർഗ്ഗമൊന്നുമില്ലായിരുന്നു.”

കാളി മുമ്പൊരിക്കൽ പറഞ്ഞ കാര്യം ശിവനോർത്തു ‘ആ സമയത്താണോ നിനക്ക് ഗുരുതരമായി പരിക്കേറ്റത്?’

“അതെ അച്ഛാ.”

ശിവൻ നെടുനിശ്വാസമുതിർത്തു. സ്വന്തം ജീവൻ അപകടപ്പെടുമെന്നറിഞ്ഞിട്ടും അനീതിക്കെതിരായി പോരാടിക്കൊണ്ട് ഗണേശൻ അവന്റെ മാറ്റ് തെളിയിച്ചിരിക്കുന്നു. തന്റെ മകനെക്കുറിച്ച് ശിവൻ അഭിമാനം കൊണ്ടു “നീ ചെയ്തത് ശരിയായ കാര്യമാണ്.”

“ഈ വിഷയം ഞാൻ മൂലം കൂഴഞ്ഞു മറിഞ്ഞെങ്കിൽ എന്തോട് ക്ഷമിക്കുക.”

ശിവൻ പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് തലയാടടി.

“എന്താണുണ്ടായത് അച്ഛാ?”

“എന്ത് വിചിത്രമാണീ ലോകത്തിലെ കാര്യങ്ങൾ”, ശിവൻ പറഞ്ഞു “നീയൊരു നിഷ്കളങ്കനായ കുടിയെയും അവന്റെ അമ്മയേയും അധർമ്മികനായ ഒരു രാജകുമാരനിൽനിന്ന് രക്ഷപെടുത്തി. എന്താൽ നാഗ തീവ്രവാദികളുടെ ആക്രമണത്തിലാണ് ഉഗ്രസേനൻ കൊല്ലപ്പെട്ടതെന്ന് കള്ളം പരചരിപ്പിക്കുവാൻ മഗധക്കാർക്ക് ഒരു മടിയുമുണ്ടായില്ല. ആളുകളാകട്ടെ ആ കള്ളം വിശ്വസിക്കാൻ തയ്യാറായി.”

ഗണേശൻ തോൾ വെട്ടിച്ഛു “നാഗന്മാർക്ക് എന്തും ഇതാണനുഭവം. നുണകൾ ഒരിക്കലും അവസാനിക്കുന്നില്ല.”

ശിവൻ തന്റെ അറയുടെ മേലാപ്പിലേക്കു നോക്കി.

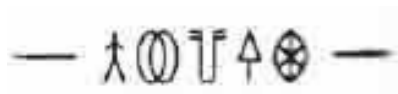
“നമ്മളിനി എന്തു ചെയ്യണം?” ഗണേശൻ ചോദിച്ചു.

“മറ്റെന്തും ചെയ്യേണ്ട.നമ്മൾ നമ്മുടെ പദധതിയിൽ ഉറച്ചു നിൽക്കും. മഗധയുടെ താല്പര്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുവാൻ തക്ക ഉൽക്കർഷേച്ഛാ സുരപത്മനുണ്ടെന്നു നമുക്കു പരത്യാശിക്കാം.”

ഗണേശൻ തലയാടടി.

“നീ കാശിയിൽതന്നെ താമസിക്കുക”, ശിവൻ തുടർന്നു. “ഞങ്ങളോടൊപ്പം മഗധയിലേക്കു വരേണ്ട.”

“ശരി അച്ഛാ.”

മുടി ചുരുട്ടിപ്പിടിച്ഛുകൊണ്ട് ചന്ദ്രകേതു തന്റെ മനസ്സിനുള്ളിൽ പതഞ്ഞു പൊന്തിയിരുന്ന രോഷമടക്കുവാൻ പാടുപെട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. തലമുറകളായി ബ്രഹ്മയെ നശിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന മഹാമാരിയുടെ കാരണം സോമരസമാലിന്യമാണെന്ന് ഭഗീരഥൻ തൊട്ടുമുമ്പാണ് ചന്ദ്രകേതുവിനോടു

പറഞ്ഞത്.

“ദശകങ്ങളായി ഞങ്ങളുടെ ആളുകൾ മരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതും മാരകരോഗങ്ങൾ ബാധിച്ച് ഞങ്ങളുടെ കുഞ്ഞുങ്ങൾ ചത്തുവീണതും വയസ്സായവർ കഠിനവേദന അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതും വരേണ്യരായ ഈ മെലുഹക്കാർക്ക് ഇരുന്ന്റു കൊല്ലം ജീവിച്ചിരിക്കുവാൻ വേണ്ടിയിരുന്നതുവെല്ലേ!” ചന്ദ്രകേതു മുരണ്ടു.

ചന്ദ്രകേതുവിന്റെ ന്യായയുക്തമായ രോഷം മുഴുവനും പുറത്തു ചാടുന്നതിനനുവദിച്ചുകൊണ്ട് ഭഗീരഥൻ നിശ്ശബ്ദനായി നിന്നു.

“നീലകണ്ഠസ്വാമിക്ക് എന്താണ് പറയാനുള്ളത്? എപ്പോഴാണ് നമ്മൾ ആക്രമണമാരംഭിക്കേണ്ടത്?”

“അക്ക്കാര്യം അറിയിക്കാം മഹാരാജൻ. ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു “ഒരു പക്ഷേ അതു പെട്ടെന്ന് നുണയാകാം. ചിലപ്പോൾ മാസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ; സൈന്യത്തെ ഏകോപിപ്പിച്ച് തയ്യാറാക്കി നിർത്തിക്കൊള്ളൂ.”

“സൈന്യത്തെ മാത്രമല്ല, പോരാട്ടവാൻ ശേഷിയുള്ള സകല ബ്രഹ്മഗന്മാരെയും ഞങ്ങൾ അണി നിരത്തും. ഇത് ഞങ്ങൾക്ക് വെറുമൊരു യുദ്ധമല്ല. പരതികാരമാണ്.”

“നാഗന്മാരും പരശുരാമനും നല്കിയ ചില സമ്മാനങ്ങൾ ബ്രഹ്മഗന്മാരുടെയ്ക്കായി തുറന്നുവെച്ച് ഇറക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ് ഞങ്ങളുടെ നാവികർ. മുമ്പ് നീലകണ്ഠൻ വാഗ്ദാനം ചെയ്തതുപോലെ നാഗന്മാരുടെ ഔഷധം നിർമ്മിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ സാധനങ്ങൾ അവർ ഇവിടെ കൊണ്ടുവന്നുതരും. ഈ ഔഷധം എങ്ങനെ നിർമ്മിക്കണമെന്ന് പറഞ്ഞുതരുന്നതിനായി നാഗാ ശാസ്ത്രജ്ഞരിലൊരാൾ ഇവിടെ താമസിക്കുന്നതായിരിക്കും. ഈ സാധനങ്ങളും നിങ്ങളുടെ രാജ്യത്തുണ്ടാകുന്ന ചില ഔഷധ ചെടികളും ചേർത്താൽ നിങ്ങൾക്ക് മുന്നുവർഷത്തേക്കാവശ്യമായ മരുന്നുകൾ ഇവിടെ ഉണ്ടാകാം.”

ചന്ദ്രകേതു ചെറുതായൊന്ന് പുഞ്ചിരിച്ചു “നീലകണ്ഠസ്വാമി വാക്കു പാലിച്ചിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം രുദ്രഭഗവാന്റെ ശരിയായ പിൻഗാമി തന്നെ.”

“അതെ. അതങ്ങനെ തന്നെയാണ്.”

“പക്ഷേ ഞങ്ങൾക്ക് ഇതരയധികം മരുന്ന് വേണ്ടിവരുമെന്ന് തോന്നുന്നില്ല. അയോധ്യയും ബ്രഹ്മഗന്മാരും ചേർന്നാൽ മുന്നുവർഷത്തിനുള്ളിൽ മെലുഹയുടെ പരാജയം ഉറപ്പാകാം. സോമരസത്തിന്റെ നിർമ്മാണം അവസാനിപ്പിക്കുവാനും ഹിമാലയത്തിലെ മാലിന്യ സംസ്കരണ കേന്ദ്രം തകർക്കുവാനും നമുക്ക് സാധിക്കും. മാലിന്യം ബ്രഹ്മപുത്രാ നദിയെ വിഷലിപ്തമാക്കുന്നത് നിലച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ മഹാമാരിയുണ്ടാവില്ല. പിന്നെ മരുന്നിന്റെ ആവശ്യമുണ്ടാകില്ല.”

ഭഗീരഥൻ സന്ദേഹത്തോടെ കണ്ണുകൾ ഇറുക്കി.

“ഭഗീരഥകുമാരാ, എന്താ പർശ്നം?”

“രാജൻ, ഈ യുദ്ധത്തിൽ അയോധ്യ നമുക്കൊപ്പമുണ്ടാകാനുള്ള സാധ്യതയില്ല.”

“എന്ത്? അയോധ്യ മെലുഹക്കൊപ്പം നിൽക്കുമെന്നാണോ താങ്കൾ പറയുന്നത്?”

“അതെ. സത്യത്തിൽ അവർ മെലുഹയോടൊപ്പം ചേർന്നു കഴിഞ്ഞു.”

“പിന്നെന്തിനാണ്....”

ഭഗീരഥൻ ചോദ്യം പൂർത്തിയാക്കി “ഞാനെന്തിനാണ് എന്റെ അച്ഛനും രാജ്യത്തിനുമെതിരെ നില കൊള്ളുന്നത്?”

“അതെ. എന്തുകൊണ്ടാണത്?”

“മഹാനായ നീലകണ്ഠസ്വാമിയുടെ അനുയായിയാണ് ഞാൻ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാർഗ്ഗം ശരിയാണ്. സ്വന്തം സഹോദരങ്ങളോടും ആളുകളോടും പോരാടേണ്ടിവന്നാൽപോലും ഞാനാവഴിയിലൂടെ തന്നെ സഞ്ചരിക്കും.”

ചന്ദ്രകേതു എഴുന്നേറ്റു നിന്ന് ഭഗീരഥനെ വണങ്ങി “നീതിക്കുവേണ്ടി സ്വന്തം ആളുകളോടു പോലും പോരാടാൻ തയ്യാറാവണമെങ്കിൽ അതിനൊരു വിശിഷ്ടമായ മഹത്വം വേണം. എന്ന് സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം താങ്കൾ പോരാടുന്നത് ബ്രഹ്മം നീതി ലഭിക്കുന്നതിനാണ്. ഭഗീരഥ കുമാര, അങ്ങയുടെ ഈ പരവൃത്തി ഞാൻ എന്തും ഓർക്കും.”

സംഭാഷണം പുരോഗമിക്കുന്നത് രീതിയിൽ സന്തുഷ്ടനായി ഭഗീരഥൻ പുഞ്ചിരിച്ചു. ശിവൻ ഏല്പിച്ച ദൗത്യം അയാൾ പൂർത്തിയാക്കിയത് ബ്രഹ്മത്തിലേ മഹാസമർപ്പനയായ രാജാവിന്റെ വ്യക്തിപരമായ സ്നേഹവും താല്പര്യവും ആർജ്ജിച്ചുകൊണ്ടാണ്. അയ്യോയ്ക്കയിലെ സിംഹാസനത്തിൽ കയറിയിരിക്കുവാനുള്ള ശ്രമം നടത്തുമ്പോഴായിരിക്കും ഈ സഖ്യത്തിന്റെ ഗുണം മനസ്സിലാവുക. ചന്ദ്രകേതുവിന്റെ വൈകാരികമായ സമീപനം കണ്ട്പോൾ ആ സഖ്യം രക്തമുദ്ര പതിപ്പിച്ചത് ദൃഢമാക്കുന്നതാണ് ഉചിതമെന്ന് ഭഗീരഥനു തോന്നി.

അയാൾ കത്തി വലിച്ചെടുത്ത് കൈവെട്ട് കീറി രാജാവിനു നേർക്കുനീടിപ്പിടിച്ച് “എന്റെ രക്തം താങ്കളുടെ ഞരമ്പുകളിലൂടെ ഒഴുകട്ടെ സോദരാ..”

കണ്ണുകൾ ഈറനണിഞ്ഞ ചന്ദ്രകേതു സ്വന്തം കത്തി വലിച്ചെടുത്ത് കൈവെട്ട് കീറി അത് ഭഗീരഥന്റെ കൈപ്പടത്തോടു ചേർത്തുപിടിച്ച് “എന്റെ രക്തം താങ്കളുടെ ഞരമ്പുകളിലൂടെ ഒഴുകട്ടെ.”

വാസുദേവ- നാഗ കപ്തൽവയുഹത്തിന്റെ ഏറ്റവും മുന്നിലെ കപ്തലിന്റെ മുകൾ തടിലിരുന്ന്കൊണ്ട് ബൃഹസ്പതിക്കും നന്തിക്കും പരശുരാമനും തങ്ങളുടെ പിന്നാലെയുള്ള കപ്തലിൽ ഗണേശനും കാർത്തികേയനും വാൾപ്പയറ്റ് പരിശീലിക്കുന്നത് അവ്യക്തമായി കാണാൻ സാധിച്ചു. അതിനു കുറച്ചു പുറകിലായി ശിവനും സതീയും മുകൾതട്സിൽ ഇരിപ്പുണ്ടായിരുന്നു.

ബൃഹസ്പതിയുടെ വികാരത്തിന് കടുത്ത ദുഃഖത്തിന്റെ ചുവയുണ്ടായിരുന്നു. “എന്റെ ദൗത്യം എനിക്ക്കൊരു നേതാവിനെ നേടിത്തന്നു. അതോടൊപ്പം ഒരു സുഹൃത്തിനെ നഷ്ടപ്പെടു.”

നന്തി ബൃഹസ്പതിയുടെ നേരെ നോക്കി “തീർച്ചയായും അങ്ങനെയല്ല ബൃഹസ്പതിജി നീലകണ്ഠസ്വാമി ഇപ്തോഴം അങ്ങയെ സ്നേഹിക്കുന്നു.”

ബൃഹസ്പതി പുരികമുയർത്തി പുഞ്ചിരിചിട്ടു “നന്തി നുണ പറയുന്നത നിനക്ക് ഭൂഷണമല്ല.”

നന്തി പതിയെ ചിരിച്ചു. “താങ്ക്സ്ക് കേൾക്കാൻ സുഖം തോന്നുന്നുണ്ടെങ്കിൽ ഒരു കാര്യം പറയാം. താങ്ക്സ് മരിച്ചുപോയെന്ന് കേൾപ്പോൾ ഭഗവാൻ ശിവൻ വല്ലാതെ വിഷമിച്ചു പോയി. താങ്ക്സ് എപ്പോഴും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സിനുളളിലുണ്ടായിരുന്നു.”

“ഞാനതിൽ കുറവൊന്നും പരതീക്ഷിക്കുന്നില്ലായിരുന്നു”, ബൃഹസ്പതി പറഞ്ഞു “പക്ഷേ ഞാൻ എന്തു ചെയ്തുവെന്നും എന്തുകൊണ്ടു ചെയ്തുവെന്നും അദ്ദേഹം മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നില്ല.”

“സത്യം പറഞ്ഞാൽ എനിக்கும் അതറിയില്ല”, നന്തി പറഞ്ഞു “താങ്ക്സുടെ മരണം വ്യാജമാക്കി സൂക്ഷിക്കേണ്ടത് വളരെ പരധാനപ്പെട്ട കാര്യമായിരുന്നു എന്ന് കാര്യം ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു. പക്ഷേ താങ്ക്സാ സത്യം ശിവനോട് തുറന്നു പറയേണ്ടതായിരുന്നു.”

“എനിക്ക് നിന്റ കഴിയില്ലായിരുന്നു”, ബൃഹസ്പതി പറഞ്ഞു. “എന്റെ പരധാന ശത്രുവായ ദക്ഷന്റെ മകളുടെ ഭർത്താവാണ് ശിവൻ. ഞാൻ ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ടെന്ന് നിറുത്തുവെങ്കിൽ എന്തെ വധിക്കുവാൻ ദക്ഷൻ ആളെ അയക്കുമായിരുന്നു. എനിക്ക് അവശ്യമായ പരീക്ഷണങ്ങൾ പൂർത്തിയാക്കുന്നതിനാവശ്യമായ കാലം ഞാൻ ജീവനോടെ ഇരിക്കുകയില്ലായിരുന്നു. ദക്ഷനോട് ഈ വക കാര്യങ്ങൾ വെളിപ്പെടുത്താതിരിക്കാൻ തക്ക വണ്ണമുള്ള വിശ്വാസം ശിവന് എനിലുണ്ടോ എന്ന് കാര്യം അറിയാൻ എനിക്കൊരു മാർഗ്ഗവുമില്ലായിരുന്നു.”

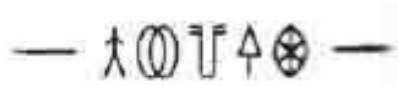
പരശുരാമൻ ബൃഹസ്പതിയെ ആശ്വസിപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചു “അദ്ദേഹം താങ്ക്സ്ക് മാപ്പു നൽകിയിരിക്കുന്നു. എന്തെ വിശ്വസി ക്കണം.”

“അദ്ദേഹം എനിക്ക് മാപ്പു നൽകിയിട്ടുണ്ടാകാം. എന്നാൽ എന്തെ വേണ്ടവിധം മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ടാകുമെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നില്ല”, ബൃഹസ്പതി പറഞ്ഞു “പക്ഷേ എന്റെ സുഹൃത്തിനെ മടക്കിക്കിട്ടുന്ന് ഒരു കാലം വരുമെന്ന് ഞാൻ പരതീക്ഷിക്കുന്നു.”

“അങ്ങനെ സംഭവിക്കും”. പരശുരാമൻ പറഞ്ഞു. “സോമരസം നശിപ്പിക്കപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞാൽ, നമ്മളെല്ലാവരും ഭഗവാനൊപ്പം കൈലാസത്തിൽ ചെന്ന് സന്തോഷത്തോടെ ജീവിക്കും.”

നന്തി പുഞ്ചിരിച്ചു. “താങ്ക്സ് പരതീക്ഷിക്കുന്നതുപോലെ അത്ഭുത സുഖകരമായ സ്ഥലമൊന്നുമല്ല കൈലാസ പർവ്വതം. ഞാൻ അവിടെ കഴിഞ്ഞിരുന്ന ആളായിരുന്നതിനാൽ എനിക്ക് വിടതെ കാര്യങ്ങളുറിയാം. അത് ഒട്ടും ആർഭാടകരമായ ജീവിത സൗകര്യങ്ങളുടെ പരുഭീസയല്ല.”

“ശിവഭഗവാന്റെ കാൽക്കലിരിക്കുന്നിടത്തോളം കാലം നമുക്ക് ഏത് സ്ഥലവും പരുഭീസ തന്നെയായിരിക്കും.”

“നീ കൺമഷി എഴുതിയിട്ടുണ്ടോ? ശിവൻ അദ്ഭുതത്തോടെ ചോദിച്ചു.

മുകൾത്തട്സിലെ ചാറുകസേരയിൽ ചാരിക്കിടന്നുകൊണ്ട് ശിവൻ തന്റെ മക്കൾ പരസ്പരം പോരാടി പരിശീലിപ്പുകൊണ്ട് വാത്സല്യപൂർവ്വം നിരീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. സതി അവനോടു ചേർന്നിരുന്നുകൊണ്ട് കുറച്ചു നേരത്തേക്കെങ്കിലും ആ നിമിഷത്തിലലിഞ്ഞുപോയിരുന്നു.

സതി ചമയമിടുന്നത വളരെ അപൂർവ്വമായേ ശിവൻ കണ്ടിട്ടുള്ളൂ. അവളുടെ സൗന്ദര്യം സ്വർഗ്ഗീയമാണെന്നും കെട്ടിയൊരുക്കമൊന്നും അവൾക്കാവശ്യമില്ലെന്നുമാണ് ശിവൻ വിശ്വസിച്ചിരുന്നത്.

നാണംകലർന്ന പുഞ്ചിരിയോടെ സതി ശിവനെ നോക്കി. പരകമായ അവളുടെ സൂര്യവംശി വ്യക്തിത്വത്തെ ചന്ദ്രവംശി സ്ത്രീകൾ പരയേകിപ്പും ആനന്ദമായി അതിസൂക്ഷ്മമായി സ്വാധീനിച്ചിരുന്നു. സൗന്ദര്യം നൽകുന്ന ആനന്ദത്തെ, പരയേകിപ്പും പരണയിക്കുന്ന പുരുഷന്റെനോടും നൽകുന്ന ആനന്ദം അവൾ കണ്ടെത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. “ഉണ്ട്. അങ്ങത് ശർദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടാവില്ലെന്നാണ് ഞാൻ കരുതിയത്.”

കണ്ണെഴുത്ത് ബദാമിന്റെ ആകൃതിയുള്ള വിശാലമായ അവളുടെ കണ്ണുകളെ എടുത്തു കാട്ടി. നാണം കലർന്ന പുഞ്ചിരി അവളുടെ നൂണിപ്പുകഴികളെ സജീവമാക്കി.

എന്നതെയും പോലെ ശിവനതിൽ മോഹിതനായി “ഗംഭീരം. മനോഹരമായിരിക്കുന്നു.”

മൃദുവായി ചിരിച്ചുകൊണ്ട് ശിവന്റെ മുഖത്തേക്കു കുനിഞ്ഞ് സതി അവനെ പതിയെ ചുംബിച്ചു.

മുകൾത്തട്സിൽ ഗണേശനും കാർത്തികേയനും രൂക്ഷമായ പോരാട്ടത്തിലേർപെട്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. അവരുടെ പാരമ്പര്യമനുസരിച്ച് മരം കൊണ്ടുള്ളവാളുകൾക്കു പകരം ശരിയായ വാളുകൾ തന്നെയാണ് അവർ പരിശീലനത്തിനുപയോഗിച്ചത്. ഗുരുതരമായി മുറിവേൽക്കുമെന്ന ബോധം മൂലം മനസ്സുകുറുപ്പിച്ച് പരിശീലനം നടത്തുവാനും പരിശീലനം മികവുറ്റതാക്കുവാനും സാധിക്കുമെന്ന് അവർ വിശ്വസിച്ചു. മാതൃകയായ ഒരു കടുംവെട്ടിനു തൊട്ടുമുമ്പായി പോരാടും നിർത്തി തനിക്കുള്ള പഴുത് തുറന്നു കിട്ടിയെന്ന് ഒരാൾ മറയൊളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തും.

തന്റെ കുറിയ ശരീര ഘടന പരയോജനപ്പെടുത്തിയ കാർത്തികേയൻ ഉയരമുള്ള തന്റെ എതിരാളിക്ക് അനായാസം വീശിവെട്ടുവാനുള്ള അവസരം നൽകിയില്ല. പുറകോട്ടു വലിഞ്ഞ ഗണേശൻ പരിതരോധത്തിന്റെ അടിയിൽ പരിചവീശി കാർത്തികേയന്റെ തോളോടു ചേർത്തുവെച്ചു.

“കാർത്തികേയാ, എന്റെ പരിചയിൽ ഒരു കത്തിയുണ്ട്”. ഗണേശൻ പറഞ്ഞു. ഒരു യന്ത്രസുതരത്തിൽ പിടിച്ചമർത്തിയപ്പോൾ പരിചയിൽനിന്ന് ഒരു കത്തി പുറത്തുവന്നു. “ഞാൻ നിന്നെ വെട്ടിയതായി കണക്കാക്കണം. ഞാനിപ്പോൾ നിന്നോട് മുമ്പോരിക്കൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഒരേ സമയം രണ്ടു വാളുപയോഗിച്ച് പോരാടുന്നത് അക്രമോത്സുകമാണ്. നീ ഒരു പരിച ഉപയോഗിക്കണം. ആക്രമിക്കുന്നതിനായി നീ എനിക്കൊരു പഴുത് നൽകിയിരിക്കുകയാണ്.”

കാർത്തികേയൻ പുഞ്ചിരിച്ചു “ഇല്ല ജയേഷ്ഠാ. അടുത്തത് എന്റെ വെട്ടായിരിക്കും. താഴേക്കു നോക്കൂ.”

ലോഹത്തിന്റെ നേർത്ത സ്പർശമനുഭവപ്പെട്ടപ്പോൾ ഗണേശന്റെ കണ്ണുകൾ സ്വന്തം നെഞ്ചിൽ പതിച്ചു. കാർത്തികേയന്റെ

കൈയിലുണ്ടായിരുന്ന വാളിന്റെ പിടിയുടെ അറ്റത്തുനിന്ന് ചെറിയൊരു വായ്ത്തല പുറത്തേക്കുനിന്നി നിന്നിരുന്നു. വാളൊന്നു വടം ചുറ്റി കത്ത് പുറത്തു ചാടിപ്പ ച അത് ഗണേശന്റെ ശരീരത്തിനോടുപ്പിക്കുമ്പോൾ തന്റെ അവന്റെ വലതുഭാഗത്ത് ഒരു പഴുതുണ്ടെന്ന് തോന്നിപ്പിച്ഛു. കാർത്തികേയൻ ആ പോരാട്ടത്തിൽ നിന്ന് തന്റെ വാൾ പുറകോട്ട് വലിച്ഛുവെന്ന് ശിവന്റെ മുത്ത പുത്ർൻ അനുമാനിച്ഛു.

അനിയന്റെ ശേഷികണ്ട് അഭൂതത്തോടെ കണ്ണുകൾ മലർക്കെ തുറന്ന് ഗണേശൻ അവിടെ നിന്നു. “ഭൂമിദേവിയെ സാക്ഷിയാക്കി പറ നിനക്കെങ്ങനെ അതിനു സാധിച്ഛു?”

ഈ അഭയാസപ്രകടനം കപ്ലലിന്റെ മുകൾത്തട്ടിൽ നിന്ന് കാണുന്നതുണ്ടായിരുന്ന ശിവനും കാർത്തികേയന്റെ പ്രകടനത്തിൽ അതിശയിച്ഛുപോയിരുന്നു. സതിയുടെ ആലിംഗനത്തിൽനിന്ന് വഴുതിമാറി ശിവൻ ഉറക്കെ വിളിച്ഛു പറഞ്ഞു “കാർത്തികേയൻ, ഭേഷ്”

ഭേഷ്യം പുണ്ട് കണ്ണുകൾ തന്റെ ദേഹത്ത് തുളച്ഛു കയറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതായി മനസ്സിലാക്കിയ ശിവൻ തൽക്ഷണം സതിയുടെ നേർക്ക് തിരിഞ്ഞു. ഭേഷ്യത്തോടെ ശ്വാസം പിടിച്ഛു ഭർത്താവിനെ തുറിച്ഛു നോക്കിക്കൊണ്ട് അപ്പോഴും ചുണ്ഡുകൾ കടിച്ഛു പിടിച്ഛിരിക്കുകയായിരുന്നു സതി.

“ക്ഷമിക്കണം ഞാൻ വേദിക്കുന്നു. ഞാൻ വളരെയധികം വേദിക്കുന്നു”, സതിയെ ചേർത്തുപിടിച്ഛു ചുംബിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ഛുകൊണ്ട് ശിവൻ പറഞ്ഞു.

കപട ഭേഷ്യം കാട്ടി സതി ശിവന്റെ മുഖം തള്ളിമാറ്റി “ആ അവസരം നഷ്ടപ്പെട്.”

“എന്നോടു ക്ഷമിക്കു. കാർത്തികേയൻ അപ്പോൾ ചെയ്ത സംഭവം.”

“തീർച്ഛായായും”, തലകുലുക്കി പുഞ്ചിരിയോടെ സതി മന്ത്രിച്ഛു.

“ഇനി അങ്ങനെ സംഭവിക്കുകയില്ല്.”

“ഇല്ലെങ്കിൽ നല്ലത്.”

“എന്നോട് ക്ഷമിക്ക...”

സതി തന്റെ ശിരസ്സ് ശിവന്റെ നെഞ്ചിൽ ചായച്ഛു. ശിവൻ അവളെ തന്റെ ദേഹത്തോടു ചേർത്തുപിടിച്ഛു “എനിക്ക് കൺമഷി ഇഷ്ടമാണ്. നിനക്ക് ഇതരയധികം സുന്ദരിയാകുവാൻ കഴിയുമെന്ന് ഞാൻ കരുതിയില്ല്.”

ശിവനെ നോക്കി സതി കണ്ണുകളുരുട്ടി. അവൾ അവന്റെ മാറിൽ കൈകൾകൊണ്ട് മൃദുവായി തല്ല്. “വളരെ കുറഞ്ഞുപോയി, വളരെ വൈകിപ്പോയി.”

കലക്കവെള്ളം

പന്തരണ്ട്

“കാര്യാടങ്ങൾ എന്തായി? ആനന്ദമായി ചോദിച്ചു.

ഭഗീരഥൻ പത്മാനഭി ബ്രഹ്മാനഭിയിൽനിന്ന് വേർപെട്ടുപോകുന്നിടത്ത് നങ്ങ്കുരമിട്സിരുന്ന പർവ്വതേശ്വരന്റെ കപ്പലിലെത്തിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. നങ്ങ്കുരമുയർത്തി കപ്പൽ വിടാനുള്ള തയ്യാറെടുപ്പിലായിരുന്നു കപ്പിത്താൻ. പർവ്വതേശ്വരനും ആനന്ദമായിരും ആയുർവ്വതിയും ഭഗീരഥൻ ബ്രഹ്മാനഭിയിൽ പോയതിന്റെ വിശേഷങ്ങളറിയാനായി കപ്പലിന്റെ മുകൾ തട്ടിൽ കാത്തു നിൽപ്പുണ്ടായിരുന്നു.

പർവ്വതേശ്വരനേയും ആയുർവ്വതിയേയും തിടുക്കത്തിലൊന്നു നോക്കിയശേഷം ഭഗീരഥൻ ആനന്ദമയിയെ നോക്കി “നീയെന്താ കരുതുന്നത്?”

“അയാളോട് താങ്കൾ എല്ലാ വിവരവും പറഞ്ഞോ? ആയുർവ്വതി ചോദിച്ചു.

“നീലകണ്ഠസ്വാമി എന്ന്നോട് പറയാൻ നിർദ്ദേശിച്ചതെല്ലാം ഞാൻ പറഞ്ഞു”, ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു.

വലിയൊരു ദീർഘനിശ്വാസം വിട്ട് പർവ്വതേശ്വരൻ നടന്നു നീങ്ങി.

ഭർത്താവിനെ ഒന്നു ശ്രദ്ധിച്ച ശേഷം ആനന്ദമയി ഭഗീരഥനെ നോക്കി “ബ്രഹ്മരാജൻ എന്തു പറഞ്ഞു. ഭഗീരഥാ?”

“തന്റെ രാജ്യത്തെ ജനങ്ങൾ മാരകമായ മഹാമാരികൊണ്ടുളളയാതന അനുഭവിക്കുന്നതുമൂലമാണ് മെലുഹക്കാർക്ക് ദീർഘായുസ്സ് ലഭിക്കുന്നതെന്ന് കേട്ടപ്പോൾ ചന്ദ്രകേതു രാജാവിന്റെ മുഖം വിവർണ്ണമായി.”

“പക്ഷേ ഭൂരിഭാഗം മെലുഹക്കാർകും ഇക്കാര്യമറിയില്ലെന്ന് താങ്കൾ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടാകുമെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നത്,” ആയുർവ്വതി പറഞ്ഞു “സോമരസമാണ് ബ്രഹ്മാനഭിയിൽ നാശം വിതയ്ക്കുന്നതെന്ന് മനസ്സിലായിരുന്നെങ്കിൽ ഞങ്ങളെ ഉപയോഗിക്കുകയില്ലായിരുന്നു.”

അവിശ്വാസം നിഴലിക്കുന്ന മട്ടിൽ ആയുർവ്വതിയെ നോക്കി പരിഹാസരൂപേണ പറഞ്ഞു. “സോമരസത്തിനോടുളള അവരുടെ ആസക്തിയുണ്ടാക്കിയ നാശത്തെക്കുറിച്ച് ഭൂരിഭാഗം മെലുഹക്കാർകും അറിയില്ലായിരുന്നെന്ന് ഞാൻ പറഞ്ഞു. കൗതുകമെന്ന് പറയാം അതൊന്നും രാജാചന്ദ്രകേതുവിന്റെ രോഷം ശമിപ്പിച്ചതായി തോന്നുന്നില്ല.”

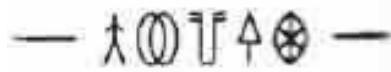
ആയുർവ്വതി ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല.

ആനന്ദമയി അലോസരം പുണ്ട് മട്ടിൽ പറഞ്ഞു. “ഇങ്ങനെ വിധി ന്നായാ പരസ്താവികുന്ന പോലുള്ള മട്ഠൊന്നുമാറ്റി ഇനി ബ്രഹ്മാനഭിയിൽ സംഭവിക്കുവാൻ

പോകുന്നതെന്താണ് എന്തൊന്നു പറയാമോ?”

“ഇനിയിപ്പോൾ അവരുടെ ആളുകൾക്കാവശ്യമുള്ള മരുന്നുണ്ടാകുന്ന കാര്യത്തിലാണ് ചന്ദ്രകേതു ശ്രദ്ധയൂന്നിയിരിക്കുന്നത്”. ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു. “അതേസമയം തന്നെ യുദ്ധത്തിനു വേണ്ട തയ്യാറെടുപ്പുകൾ അദ്ദേഹം ആരംഭിച്ചു കഴിഞ്ഞു. മൂന്നുമാസത്തിനുള്ളിൽ നീലകണ്ഠസ്വാമിയുടെ ഏത് ആജ്ഞയും നിർവ്വഹിക്കുവാൻ തയ്യാറെടുത്തുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണദ്ദേഹം.”

അകലെ നിൽക്കുകയായിരുന്ന പർവ്വതേശ്വരനെ പരതീക്ഷാപൂർവ്വം നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കെ ആയുർവ്വതിയുടെ കണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുലീന ഹൃദയത്തിനകത്ത് അനുഭവപ്പെട്ട വേദന അവൾക്ക് ഊഹിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞു. കാരണം അവളുടെ ഹൃദയത്തിലും കനത്ത ഭാരം അനുഭവപ്പെടുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

“പ്രഭോ, ഭൃഗു മഹർഷി ഇങ്ങോട്ടു വന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണെന്ന് വിവരം ലഭിച്ചിരിക്കുന്നു”, ദിലീപന്റെ പള്ളിയിലേക്കു കടന്നുവന്ന് അയോധ്യയുടെ പരധാനമന്ത്രി സ്വയമന്തകൻ പറഞ്ഞു.

“ഭൃഗു മഹർഷിയോ? ദിലീപൻ അതിശയിച്ചു. “ഇവിടേയ്ക്കോ?”

“അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആഗമനം അറിയിച്ചുകൊണ്ട് എത്താറുള്ള തോണി എത്തിക്കഴിഞ്ഞു പ്രഭോ”, സ്വയമന്തകൻ പറഞ്ഞു. “ഭൃഗു മഹർഷി നാളെ രാവിലെ ഇവിടെ എത്തിയേക്കാം.”

“എന്നോടെന്താ ഇക്കാര്യം നേരത്തേ പറയാതിരുന്നത്?”

“എനിக்கும் ഇക്കാര്യം അറിയില്ലായിരുന്നു രാജൻ.”

“മെലുഹകാർ ഇങ്ങനെ ചെയ്യാൻ പാടില്ലായിരുന്നു. മഹർഷി ഭൃഗുവിനെ ഇങ്ങോട്യകും മുമ്പ് അവരത് നമ്മളെ മുൻകൂറായി അറിയിക്കണമായിരുന്നു.”

“മെലുഹകാരെക്കുറിച്ച് ഞാനെന്തു പറയാനാ പ്രഭോ? നിന്ദിക്കുന്ന സ്വഭാവം തന്നെ.”

പരിഭ്രമിച്ചുപോയ ദിലീപൻ കൈകൊണ്ട് മുഖം തടവി “കപ്തൽ നിർമ്മാണശാലയിൽനിന്ന് എന്തെങ്കിലും വിവരമുണ്ടോ? നമ്മുടെ കപ്പലുകളുടെ നിർമ്മാണം പൂർത്തിയാകാറായോ?”

സ്വയമന്തകൻ ഉൽക്കണ്ഠയോടെ “ഇല്ല പ്രഭോ. നടപാതയിൽ കുടിയേറിയിരിക്കുന്നവരുടെ കാര്യം നോക്കാനാണ് അങ്ങനെയോടു പറഞ്ഞിരുന്നത്.”

“ഞാനെന്താണ് താങ്കളോടു പറഞ്ഞിരുന്നതെന്ന് എനിക്കറിയാ! എന്നോട് ഉണ്ട് അല്ലെങ്കിൽ ഇല്ല എന്ന് ലളിതമായി മറുപടി മാത്രം പറഞ്ഞാൽ മതി!”

“ക്ഷമിക്കണം പ്രഭോ. ഇല്ല. കപ്പലുകളുടെ പണി പൂർത്തീകരണത്തിന്റെ അടുത്തൊട്ടുമെത്തിയിട്ടില്ല.”

“എപ്പോഴാണ് പൂർത്തിയാവുക?”

“മറ്റെല്ലാ പണികളും നിർത്തിവെച്ച് കപ്പലിന്റെ പണി

ചെയ്യുകയാണ്ടെങ്ക്നിൽ അടുത്ത ഒപ്പത്തുമാസത്തിനുള്ളിൽ അത് പൂർത്തിയാകും.”

ദിലീപന്റെ ശ്വാസം നേരെ വീണതു പോലെ തോന്നി “അതർ മോശമല്ല. അടുത്ത ഒപ്പത്തു മാസത്തിനുള്ളിൽ ഒന്നും സംഭവിക്കാൻ പോകുന്നില്ല.”

“അതെ, രാജൻ.”

ചക്രവർത്തി ദിലീപൻ ഭൃഗു മഹർഷിയോടൊപ്പം അയോധ്യയിലെ കപ്തലിനിർമ്മാണശാലയിലെത്തി. മെലുഹൻ ഭൂപതിയായ പരസൻജിത് അവരുടെ അല്പം അകലെയായി നിലയുറപ്പിച്ചു.

കരകിറങ്ങിയപ്പോൾ തനിക്ക്കായി തയ്യാറാക്കിയിരുന്ന ആതിഥ്യമർയാദയുടെ സംവിധാനങ്ങൾക്കൊന്നും പിടികൊടുക്കാതെ ഭൃഗു നേരെ കപ്തലിനിർമ്മാണശാലയിലേക്ക് തിരിച്ചു. അമ്ലപരമ്പരയായ ദിലീപൻ ഗത്യന്തരമില്ലാതെ തന്റെ അമ്ലപടി സംഘത്തോടൊപ്പം അദ്ദേഹത്തെ അനുഗമിച്ചു. സ്വയമന്തകനോടും മറ്റ് അനുവാചകരോടും അല്പം അകലെ നിൽക്കുവാൻ അദ്ദേഹം ആഗ്രഹം കാട്ടി. ഭൃഗു ക്ഷഭിതനാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കിയ ദിലീപൻ മഹർഷിയുടെ ശകാരം പരതിക്കിട്ടിരുന്നു.

“രാജൻ”, സാവധാനം തന്റെ രോഷം അല്പം നിയന്ത്രിച്ചുകൊണ്ട് ഭൃഗു പറഞ്ഞു “കപ്തലികളെല്ലാം തയ്യാറായിരിക്കുമെന്ന്നല്ലേ അങ്ങ് എന്ന്നോട് പറഞ്ഞിരുന്നത്?”

“എനിക്ക്തറിയും മഹർഷേ”, ദിലീപൻ സൗമ്യമായി പറഞ്ഞു “പക്ഷേ സത്യം പറയാമല്ലോ. കുറച്ചു മാസം വൈകിയതുകൊണ്ട് യാതൊരു കുഴപ്പവും സംഭവിക്കാൻ പോകുന്നില്ല. പഞ്ചവടിക്കുന്നേരെ നമ്മൾ നടത്തിയ ആക്രമണം കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്തപ്പോൾ മാസങ്ങൾ പിന്നിട്ടില്ലേ. നിലകണ്ഠനെ ക്കുറിച്ച് യാതൊരു വിവരവുമില്ല. നമ്മൾ വിജയിച്ചുവെന്ന് എനിക്ക്കുറപ്പാണ്. പരിഭ്രാന്തിയുടെ ആവശ്യമില്ല. യുദ്ധത്തിന്റെ സാധ്യത നല്ലപോലെ കുറഞ്ഞുവെന്നാണ് ഞാൻ സത്യമായും വിശ്വസിക്കുന്നത്.”

ഭൃഗു ദിലീപനുമേൽ തിരിഞ്ഞ് “മഹാരാജൻ, എന്താണ് ചിന്തിക്കേണ്ടതെന്ന് ഞാൻ തീരുമാനിച്ചോളാം”.

ദിലീപൻ തൽക്ഷണം നിശ്ശബ്ദനായി.

“കപ്തലിനുകൾ രൂപം മാറ്റി യുദ്ധസജ്ജമാക്കാമെന്ന് അങ്ങുതന്നെയല്ലേ നിർദ്ദേശിച്ചത്?”

“അതെ, മഹർഷേ”, ദിലീപൻ പറഞ്ഞു.

“നമുക്ക് ഗംഗയിൽ നാവികയുദ്ധം ചെയ്യേണ്ടി വരില്ല എന്ന് ഞാൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരുന്നു. നമുക്ക് ഗതാഗതത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള കപ്തലികൾ മാത്രമേ ആവശ്യമുള്ളൂ. അതിന് താങ്ങുകളുടെ വാണിജ്യകപ്തലികൾ മതിയാകും എന്നാണ് ഞാൻ പറഞ്ഞിരുന്നത്.”

“അതെ, അങ്ങനെയൊന്നെങ്ങെന്ന് പറഞ്ഞത്, സ്വാമി.”

“എന്നാലും ഇനി ഒരു നാവികയുദ്ധമുണ്ടാവുകയാണെങ്കിൽ യുദ്ധകപ്തലികൾ സജ്ജമാക്കി നിർത്തുന്നത് നന്നായിരിക്കുമെന്ന്

“ഒരാറ് ഉപാധിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് ഞാനത് സമ്മതിച്ചത്. യുദ്ധകാലാവസ്ഥകൾ ആനുസൃതികരമായതായിരിക്കണം. ശരിയല്ലേ?”

“അതെ. മഹർഷേ.”

“എന്നിട്സിപ്പോൾ ഏഴുമാസം കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. നിങ്ങൾ ക്ഷമിക്കുക. അടുത്തുവെച്ചിരിക്കുന്നു. അതേസമയം അവയുടേതല്ലാത്തതുകൊണ്ട് രൂപപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. അങ്ങനെ ഏഴുമാസം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ നമ്മുടെ പക്ഷം യുദ്ധകർമ്മങ്ങളോ, ഗതാഗതത്തിനുപയോഗിക്കുന്ന ക്ഷമിക്കുക. ഇല്ല.”

ആശയക്കുഴപ്പത്തിൽപെട്ട ഭൃഗു കടുത്ത രോഷം മൂലം കൈകൾ കൂട്ടിത്തീരുമ്മി “അതും ഈ കപ്പലുകളുമായി എന്താണ് ബന്ധം?”

ഭൂഗു അന്തഃവിട് ദിലീപനെ ഉദ്ദാനോക്തി.

ഭൃഗു സൗമ്യതയോടെയാണ് സംസാരിച്ചതെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദേഷ്യം ഉച്ഛ്വാസമായിരിക്കുമെന്നു “മഹാരാജൻ, ഭാരതത്തിന്റെ ഭാവി അപകടത്തിലാണ്. അപ്പോഴാണ് താങ്കളുടെ സമിതി ചർച്ച

ചെയ്യാനാരംഭിക്കുന്നത്.”

“പക്ഷേ മൂന്നേ, ചർച്ചകൾ പരധാനപ്പെട്ട കാര്യമാണ്. എല്ലാ കാഴ്ചപ്പാടുകളും ക്ലോഡിക്കുവാൻ അത് സഹായിക്കുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ നമുക്ക് ഹിതകരമല്ലാത്ത തീരുമാനങ്ങൾ.”

“ശ്രീരാമദേവന്റെ പേരിൽ ഞാൻ പറയട്ടെ. അങ്ങനെയൊരു ഇവിടത്തെ രാജാവ് വിധി അങ്ങനെയെ ഇവിടെ പരിഷ്കരിച്ചിട്ടുള്ളത് ജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി തീരുമാനമെടുക്കാനാണ്.”

ദിലീപൻ നിശ്ശബ്ദനായി.

തന്റെ രോഷം നിയന്ത്രിക്കുവാനായി കുറച്ചു നിമിഷം മൗനം പാലിച്ച ശേഷം ഭൃഗു സ്വരം താഴ്ത്തി സംസാരിച്ചു “രാജൻ, അങ്ങ് സ്വന്തം രാജ്യത്തിനകത്ത് ചെയ്യുന്ന കാര്യങ്ങൾ തന്നെയാണ് താങ്കളുടെ പേര്. കപ്പലുകളുടെ പുനർനിർമ്മാണം ഇന്നുതന്നെ തുടങ്ങണം. മനസ്സിലായോ?”

“ഉവ്വ് മഹർഷേ.”

“എന്താണോളം വേഗത്തിൽ കപ്പലുകൾ തയ്യാറാവും?”

“എന്റെ ആളുകൾ ദിവസംതോറും മുടങ്ങാതെ ജോലി ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ ആറുമാസം കൊണ്ട്.”

“ആ മന്ദബുദ്ധികളെക്കൊണ്ട് എല്ലാദിവസവും പണിയെടുപ്പിക്കുക. മുന്നൂറുമാസം കൊണ്ട് പണി പൂർത്തിയാക്കുക. കാര്യം മനസ്സിലായോ?”

“ഉവ്വ്, മഹർഷേ.”

“പിന്നെ നിങ്ങളുടെ ഭൂപട നിർമ്മാതാക്കളോട് അയോധ്യയിൽ നിന്ന് ഗംഗയുടെ മുകൾത്തടാവരെയുള്ള കാനനപാതയുടെ രേഖാചിത്രം തയ്യാറാക്കാൻ പറയണം.”

“ഉം.. പക്ഷേ.. അതെന്തിനാ..?”

ഭൃഗു ദേഷ്യംപൂണ്ട് നെടുവിർപ്പയച്ചു. “മഹാരാജൻ, മെലുഹയായിരിക്കും യഥാർത്ഥ രണഭൂമിയെന്ന് ഞാൻ പരീക്ഷിക്കുന്നു. താങ്കളുടെ അയോധ്യയ്ക്ക് അങ്ങനെയൊരു അപകട സാധ്യതയില്ല. ആവശ്യമെങ്കിൽ മെലുഹയിലേക്ക് താങ്കളുടെ സൈനികരെ എത്തിക്കാനാണ് ഈ കപ്പലുകൾ ആവശ്യമായി വരിക. ഈ കപ്പലുകൾ ഉടൻ തയ്യാറാവുന്നില്ലെങ്കിൽ, കുറച്ചു മാസത്തിനകം യുദ്ധപരമ്പരയുണ്ടാവുകയാണെങ്കിൽ നമ്മൾ മറ്റെന്തെങ്കിലും ഉപായങ്ങൾ ആരായണം. കാട്കളുടെ വടക്കുപടിഞ്ഞാറൻ ദിശയിലേക്ക് നിങ്ങളുടെ ഗംഗയുടെ മുകൾത്തടിലെ ധർമ്മകേതിലെത്തണം. അതിനായി താങ്കളുടെ സൈനികരെ ഉപയോഗിക്കേണ്ടിവരും. ധർമ്മകേതിയിൽനിന്ന് മെലുഹക്കുറുപ്പുതായി നിർമ്മിച്ച പാതയിലൂടെ നിങ്ങൾക്ക് നീങ്ങാം. കാട് വെട്ടിത്തെളിച്ച് നിങ്ങളുവാൻ ധാരാളം സമയമെടുക്കും. എന്നാലും എന്താതിരിക്കുന്നതിനേക്കാൾ ഭേദമാണ് അല്പം വൈകിയിട്ടാണെങ്കിലും അവിടെ എത്തിച്ചേരുന്നത്. പിന്നെ നിങ്ങളുടെ സൈനികർ വഴിതെറ്റി കാട്കൾ അകപ്പെട്ടു പോകാതിരിക്കുവാൻ ഈ ഭൂപടങ്ങൾ ഉപകരിക്കും. സഖ്യകക്ഷികളെ സഹായിക്കുവാനായി താങ്കളുടെ സൈനികഉപയോഗവിധികൾക്ക് മെലുഹയിലെത്തിച്ചേരുവാൻ ആഗ്രഹമുണ്ടായിരിക്കുമല്ലോ.

ദിലീപൻ തലയാട്ടി.

“പിന്നൊരു കാര്യാം, അയോധ്യ നേരിട്ട് ആക്രമിക്കപ്പെടാനുള്ള സാധ്യതയില്ല.”

“തീർച്ചയായും. എന്തിനാണ് അവർ അയോധ്യയെ നേരിടാക്രമിക്കുന്നത്?” ദിലീപൻ ചോദിച്ചു. “നമ്മൾ ആരേയും ഉപദ്രവിച്ചിട്ടില്ലല്ലോ?”

യഥാർത്ഥത്തിൽ അയോധ്യ ആക്രമിക്കപ്പെടുകയില്ലെന്ന് ഭൃഗുവിന് യാതൊരു ഉറപ്പുമില്ലായിരുന്നു. പക്ഷേ അദ്ദേഹം അതൊന്നും കണക്കിലെടുത്തില്ല. സോമരസതെക്കുകുറിച്യായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന് ആകെയുണ്ടായിരുന്ന ഉൽക്കണ്ഠ. സോമരസതെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായി മെലുഹ സംരക്ഷിക്കപ്പെടണം. അയോധ്യയുടെ സൈന്യത്തെ നേരിട്ട് ദേവഗിരിയിലേക്കയക്കേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണെന്ന് ദിലീപനെ ബോധ്യപ്പെടുത്താൻ സാധിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ ഭൃഗു ദിലീപനെക്കൊണ്ട് അതിന് ഉത്തരവിടാൻ പരോപപിക്യമായിരുന്നു. ഭൃഗുവിന് അകാര്യത്തിൽ ഒരു സന്ദേഹവും തോന്നുകയില്ലായിരുന്നു.

“കാട്സിലൂടെയുള്ള പാതയുടെ രൂപരേഖയുണ്ടാക്കുവാൻ ഭൂപടനിർമ്മാതാക്കൾക്ക് ഞാൻ നിർദ്ദേശം നൽകാം പ്ലേ”, ദിലീപൻ പറഞ്ഞു.

“നന്ദി. രാജൻ”. ഭൃഗു പുഞ്ചിരിച്ചു. “അതിനിടയിൽ ഒരു കാര്യാം ഞാൻ ശ്രദ്ധിച്ചു. താങ്കളുടെ ജരകൾ പോലും അപ്രത്യക്ഷമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. താങ്കളുടെ കഥത്തിലെ രക്തത്തിന്റെ അംശം കുറഞ്ഞുവോ?”

“അപ്രത്യക്ഷമായി, മഹർഷേ. താങ്കളുടെ ഔഷധങ്ങൾ വിസ്മയകരമായ ശക്തിയുള്ളവയാണ്.”

“രോഗിയുടെ മരുന്ന്നിനോടുള്ള പരതികരണമാണ് ഒരു മരുന്ന്നിനെ മികവുറ്റതാക്കുന്നത്. അതിന്റെ ബഹുമതിയെല്ലാം താങ്കൾക്കുള്ളതാണ്. രാജൻ.”

“അങ്ങ് വളരെ ദയാലുവായി പെരുമാറുന്നു. അങ്ങ് ചെയ്ത കാര്യങ്ങൾ എന്റെ ശരീരത്തിൽ മാന്ത്രികഫലമുളവാക്കിയിരിക്കുന്നു. പക്ഷേ ഒരു കാര്യാം മഹർഷേ, എന്റെ കാൽമുട്ട് ഇപ്പോഴും എന്തെ ബുദ്ധിമുട്ടിട്ടില്ലാ കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ വേദന..”

“നമുക്ക് അതും ശരിയാക്കാം. വിഷമിക്കാതിരിക്കൂ”

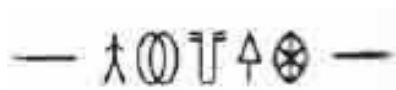
“വളരെ നന്ദി.”

ഭൃഗു തന്റെ പുറകിലേക്ക് നോക്കി ആംഗ്യം കാണിച്ചു. “മെലുഹയിൽ നിന്ന് അവരുടെ ദളപതിയായ പരസൻജിത്തിനെ ഞാൻ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വന്നിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹം താങ്കളുടെ സൈനികരെ ആധുനിക യുദ്ധമുരകൾ പരിശീലിപ്പിക്കും.”

“ഉം.. പക്ഷേ...”

“രാജൻ, ദയവായി അങ്ങയുടെ സൈനികർ അദ്ദേഹം പറയുന്നത് കേൾക്കുന്നുവെന്ന് ഉറപ്പാക്കുക.”

“ശരി, സർവാമി.”

പർവ്വതേശ്വരനേയും അനുചരസംഘത്തേയും പേരി രണ്ടുകുപ്പലുകൾ ബ്രഹ്മയുടെ തൊട്ട് അയൽപക്കമായ വൈശാലി തുറമുഖത്തടുത്ത്.

വൈശാലിയുടെ രാജാവായ മാതലിയുമായി നീലകണ്ഠനെ പിന്തുണക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച് സംസാരിക്കുവാൻ ശിവൻ പർവ്വതേശ്വരനെ ചുമതലപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. എന്ന് മെലുഹകുവേണ്ടി നില കൊള്ളുവാനും മഹാദേവനെ എതിർക്കുവാനും നിശ്ചയിച്ച് കഴിഞ്ഞതിനാൽ താൻ ആരാജാവിനെ സമീപിക്കുന്നത് ശരിയല്ലെന്ന് പർവ്വതേശ്വരനു തോന്നി. അതിനാൽ ആനന്ദമയിയോട് ആ ദൂതയെ നിർവ്വഹിപ്പുകൊള്ളുവാൻ പർവ്വതേശ്വരൻ നിർദ്ദേശിച്ചു.

വൈശാലി തുറമുഖത്ത് ഇറങ്ങുന്നതിനുള്ള നീക്കുപാലം താഴ്ന്നുവരുന്നതും കാത്ത് ഭഗീരഥനും ആനന്ദമയിയും ആയുർവ്വതിയും കപ്പലിൽ നിന്ന്. കപ്പലിൽത്തന്നെ നിൽക്കുവാൻ തീരുമാനിച്ച പർവ്വതേശ്വരൻ മുൻഭാഗത്തെ കപ്പലിൽ ഉത്തേജനമായി വാശിപ്പയറ്റ് പരിശീലിക്കുന്നതിലേർപ്പെട്ടു. ആ നദിയോരത്തുള്ള തുറമുഖത്തിന് വളരെ അടുത്തായി സ്ഥിതി ചെയ്തിരുന്ന മത്സ്യദേവനായി സമർപ്പിക്കപ്പെട്ട അതിമനോഹരമായ വിഷ്ണുക്ഷേത്രത്തെ നോക്കിനിൽക്കുകയായിരുന്നു ആ കപ്പലിലുണ്ടായിരുന്നവർ. വിഷ്ണുവിന്റെ ആദ്യത്തെ അവതാരത്തെ അവർ തലകുമ്പിട്ടു വണങ്ങി.

“ഞാൻ നിങ്ങളോടൊപ്പം വരുന്നില്ല”, ആനന്ദമയിയുടെ നേർക്കു തിരിഞ്ഞുകൊണ്ട് ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു.

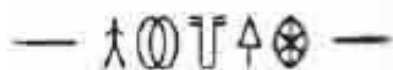
“നീ നേരെ അയോധ്യയിലേക്കു പോവുകയാണോ? ആനന്ദമയി ചോദിച്ചു.

“അതെ. അത് വൈകിക്കുന്നതെന്തിനാ? രണ്ട് മത്സ്യ കപ്പലിൽ കയറി സരയൂവിലൂടെ അയോധ്യയിലെത്തുവാനാണ് ഞാനുദ്ദേശിക്കുന്നത്. വൈശാലി രാജാവിന്റെ പിന്തുണ ഉറപ്പായി. നിങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ കാണാൻ പോകുന്നത് ഔപചാരികതയുടെ പേരിൽ മാത്രമാണ്. നീലകണ്ഠസ്വാമി ഏല്പിച്ചിട്ടുള്ള മറ്റൊരു ചുമതലയിൽ ശ്രദ്ധകേന്ദ്രീകരിക്കുവാനാണ് ഞാനുദ്ദേശിക്കുന്നത്.”

“ആയ്കകോട്”, ആനന്ദമയി പറഞ്ഞു.

“ശ്രീരാമദേവന്റെ ആശീർവാദമുണ്ടാകട്ടെ ഭഗീരഥാ”, ആയുർവ്വതി പറഞ്ഞു.

“ഭവതികും”. ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു.

ശിവന്റെ യാത്രാസംഘത്തിലെ മുൻനിരക്കപ്പലുകൾ കാശിയിലെ അസിഘട്ടിൽ നങ്ങ്കുരമിട് പ്പോൾ മറ്റുള്ള കപ്പലുകൾ തൊട് പ്പുറത്തുള്ള ബർഹ്മഘട്ടിൽ അടുത്തു. വലിയൊരു അനുചര സംഘത്തോടൊപ്പം അതിഥിരാജാവ് ശിവനെ ആചാരപരമായി സ്വീകരിക്കുവാൻ തയ്യാറായി നിന്നു. കപ്പലിൽനിന്ന് തുറമുഖത്തേക്കിറങ്ങുവാനുള്ള നീക്കുപാലത്തിൽ ശിവൻ കാലേടുത്തുവെച്ചയുടെ താളക്രമത്തിൽ പെരുമ്പരയും ശംഖ നാദവും മുഴങ്ങി. ആചാരനിർഭരമായ ആരതിയും പുരുഷാരത്തിന്റെ ആരവവും ചേർന്ന് ആ അന്തരീക്ഷത്തിന് ഉത്സവചരായ പകർന്നു. അവരുടെ ദൈവം മടങ്ങിയെത്തിക്കഴിഞ്ഞു.

അതിഥിരാജൻ കുമ്പിട്ട് ശിവന്റെ പാദങ്ങൾ തൊട്ടു വന്ദിച്ചു.

“ആയുഷ്ടമാൻ ഭവ”, ശിവൻ അതിഥിരാജന് ദീർഘായുസ്സ് നേർന്നു.

അതിഥിരാജൻ പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് കൈ കുപ്പി “അങ്ങയുടെ

സാന്നിദ്ധ്യം കാശിയിലുണ്ടായില്ലെങ്കിൽ ഈ ദീർഘായുസ്സുകൊണ്ട് യാതൊരു ഉപയോഗവുമില്ല, ഭഗവാനേ.”

അമിതവിനയം കാണിക്കുന്നത് അതരം വിശേഷണങ്ങൾ കേടാൽ അസ്വസ്ഥനാകുന്നത് ശിവൻ വിഷയം മാറി “എന്തൊക്കെയാണ് വിശേഷങ്ങൾ, രാജൻ?”

“നല്ല വിശേഷങ്ങൾ. വ്യാപാരം നന്നായിരുന്നു. പക്ഷേ നീലകണ്ഠ ഏതോ പരധാനപ്പെട്ട ഒരു പരവ്യാപനം നടത്തുവാൻ പോകുന്നുണ്ടെന്നു കിംവദന്തികൾ കേൾക്കുന്നു. അത് ശരിയാണോ സ്വാമി?”

“കൊടാരത്തിൽ എത്തുന്നതുവരെ നമുക്ക് ക്ഷമിക്കാം, രാജൻ.”

“തീർച്ചയായും”. അതിഥിഗൃഹം പരഞ്ഞു. “അതിവേഗ തോണിക്കാരിൽനിന്ന് ഞാനൊരു വിവരം ഗ്രഹിച്ചു. റാണി കാളി കാശിയിലേക്ക് വരുന്നുണ്ടെന്ന്. കുറച്ചു ദിവസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ കാളി ഇവിടെ എത്തിച്ചേരുമായിരിക്കും. അങ്ങയുടെ തൊട്ടുപിന്നാലെ റാണി കാളിയും ഇവിടെ എത്തിച്ചേരേണ്ടതാണ്.”

പുരികുകൊടി ഉയർത്തിപ്പിടിച്ച് കാളിയുടെ നൗക വന്നുചേരാൻ സാധ്യതയുള്ള ദിക്കിലേക്ക്, നദിയുടെ അറ്റത്തേക്ക് ഉൾപരേണയാലെന്ന പോലെ ശിവൻ തിരിഞ്ഞുനോക്കി “ആട്, കാളി ഇവിടെ എത്തിച്ചേരുകയാണെങ്കിൽ അത് നല്ല കാര്യം. നമുക്ക് ഒടനവധി കാര്യങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യാനുണ്ട്.”

ഗുണന്മാർ രക്ഷപ്പെടുന്ന്

പതിമൂന്ന്

ആഹ്ലാദപൂർവ്വം ശിവൻ വീരഭദ്രനെ ആലിംഗനം ചെയ്തപ്പോൾ സതി കൃതികയെ പുൽകി. കാശിയിലെ കൊട്ഠാരത്തിലുള്ള ശിവന്റെ സ്പകാര്യ മുറിയിലേക്ക് ആ ഇണകൾ അപ്പോൾ പരവേശിച്ഛതേ ഉണ്ഢായിരുന്ന്ഉള്ളു.

വീരഭദ്രന്റെയും കൃതികയുടെയും മെലുഹയിലൂടെയുള്ള യാത്ര്ക്കകിടെ അസ്വാഭാവികമായി യാതൊന്നുമുണ്ഢായില്ല്. ഗുണന്മാരെ പാർപ്പിച്ഛിരുന്ന് ഗ്രാമത്തിൽ എത്തിച്ഛേർന്ന്പ്പോൾ അവർ അഭ്യുതപ്പെട്ടു.അവിടെ പട്ഠാക്കാരോ, അപായസൂചനകളോ, അസാധാരണമായ മറ്റെന്തെങ്കിലും വിശേഷങ്ങങ്ങളോ ഉണ്ഢായിരുന്ന്നിലല്ല്. ഗുണന്മാരെ നീലകണ്ഠനെതിരായിട്ടുള്ള ഒരു ഉപായമായി ഉപയോഗിക്കുന്നത്നന്റെ യാതൊരു സൂചനയുമില്ലായിരുന്ന്. കൃത്യമായ സാമൂഹ്യസംവിധാനത്തിനനുസരിച്ഛ ജീവിച്ഛിരുന്ന് മെലുഹക്കാർ അവരുടെ നിയമങ്ങൾ കൊണ്ഢുഭേഗിക്കുന്നത് കാര്യങ്ങൾ തന്ന്നെയാണ് പ്റാവർത്തികമാക്കിയത് - ആർക്കും പ്റത്യേക പരിഗണനയില്ല്യാത്, എല്ല്യാവർക്കും നിയമത്തിനുമുന്ന്നില്ല് തുല്യപ്റാധാന്യമുള്ള സംവിധാനം.

“നിനക്ക എന്തെങ്കിലും പ്റശ്നങ്ങൾ നേരിടേണ്ഢി വന്ന്നുവോ? ശിവൻ ചോദിച്ഛു.

“ഒരു പ്റശ്നവുമുണ്ഢായില്ല്”, വീരഭദ്രൻ പറണ്ണു “നമ്മുടെ ഗോത്ര്ക്കാർ മെലുഹയിലെ മറ്റാളുകളെപ്പോലെ സുഖമായി ജീവിച്ഛു. ഞങ്ങൾ പെട്ടെന്ന് തന്ന്നെ അവരെയുംകൊണ്ഢ് അവിടെ നിന്ന് രക്ഷപ്പെട്ടു. മാസങ്ങൾക്കുശേഷം ഞങ്ങൾ കാശിയിലെത്തിച്ഛേർന്ന്.

“അപ്പോൾ ഗോഭാവരിയില്നിന്ന് ഞാൻ രക്ഷപ്പെട്ട കാര്യം ഇപ്പോഴും അവർക്കറിണ്ണുകുടാ എന്ന്നര്ത്ഥം.” ശിവൻ പറണ്ണു. “അതല്ല്ലെങ്കില് അവർ ഗുണന്മാരെ ബന്ധികളാക്കുമായിരുന്ന്.

“അത് യുക്തിസഹമായ നിര്ണ്ണയമാണ്.”

“പക്ഷേ അതേസമയം തന്ന്നെ ഏതെങ്കിലും മെലുഹൻ ഗുണന്മാരെ പാർപ്പിച്ഛിട്ടുള്ള സ്ഥലം പരിശോധിക്കാനിടവന്ന്നാൽ അവർ രക്ഷപ്പെട്ടതായി മനസ്സിലാക്കും. ഞാൻ ജീവനോടെ ഇരിപ്പുണ്ഢെന്ന്. ഒരേറ്റുമുട്ഢിന് തയ്യാറെടുക്കുകയാണെന്ന്. ആ സംഭവത്തിലൂടെ അവർ അനുമാനിക്കും.”

“അതും വളരെ യുക്തിസഹമായ നിര്ണ്ണയമാണ്. പക്ഷേ അക്കാര്യത്തില് നമുക്കൊന്ന്. ചെയ്യാനില്ല്. ഉണ്ഢോ?”

“ഇല്ല്. ഒന്ന്. ചെയ്യാനില്ല്”, ശിവൻ സമ്മതിച്ഛു.

“ചേച്ഛി” സഹോദരിയെ പുൽകിക്കൊണ്ട് കാളി പുഞ്ചിരിച്ചു.

“സുഖമാണോ കാളി?”, സതി ചോദിച്ചു.

“എനിക്ക് ക്ഷീണം തോന്നുന്നു. നിങ്ങളുടെ ഒപ്പമെത്താൻ വേണ്ടി ചംബലിലൂടെയും ഗംഗയിലൂടെയും എന്റെ കപ്പലിന് കുതിച്ചു പായേണ്ടതായി വന്നു.”

“കുറെ മാസങ്ങൾക്കു ശേഷമാണെങ്കിലും നിന്നെ കാണാൻ കഴിഞ്ഞതിൽ എനിക്ക് സന്തോഷമുണ്ട്”, ശിവൻ പറഞ്ഞു.

“എനിக்கும்.” കാളി പറഞ്ഞു “ഉജ്ജയിനി എങ്ങനെയുണ്ട്?”

“ശ്രീരാമദേവന്റെ മൂല്യങ്ങൾ ഉയർത്തിപ്പിടിക്കുന്ന നഗരം”, ശിവൻ പറഞ്ഞു.

“ചില വാസുദേവന്മാർ നിങ്ങളെ ഇങ്ങോട്ട് അനുഗമിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് കാര്യം സത്യമാണോ?”

“അതെ. വാസുദേവ മൂല്യൻ ഗോപാൽ സ്വാമിയും ഞങ്ങളുടെയൊപ്പമുണ്ട്.”

കാളി ചെറുതായൊന്ന് മുളി “അന്നത്ത് ആ ദിവസംവരെ വാസുദേവമൂല്യന്റെ പേര് എനിക്ക് അറിയാമായിരുന്നു. ഇനി വൈകാതെത്തന്നെ അദ്ദേഹത്തെ നേരിൽ കാണേണ്ടിവരുമെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നത്. തന്റെ ഏകാന്തവാസത്തിൽ നിന്ന് ഇതുപോലൊരു സ്ഥലത്തേക്ക് തിരിച്ചെത്തിയെങ്കിൽ കാര്യങ്ങൾ വളരെ ഗുരുതരമായിരിക്കണം.

“മാറ്റം അത് അളുപ്പത്തിൽ നടക്കുന്ന കാര്യമല്ല”, ശിവൻ പറഞ്ഞു “ഒരാൾ സൂര്യാസ്തമയം കൊണ്ട് സോമരസത്തെ അനുകൂലിക്കുന്നവരെല്ലാം മാഞ്ഞുപോകുമെന്ന് ഞാൻ പരീക്ഷിക്കുന്നില്ല. യുദ്ധം പരയോപിച്ചിട്ടുവെണ്ടെങ്കിലും ഇല്ലെങ്കിലും യുദ്ധം തുടങ്ങിക്കഴിഞ്ഞുവെന്നുതന്നെയാണ് വാസുദേവന്മാർ വിശ്വസിക്കുന്നത്. യഥാർത്ഥ ശത്രുത ആരംഭിക്കുന്നത് എപ്പോൾ എന്ന് മാത്രമാണ് വിഷയം. ഞാനത് അംഗീകരിക്കുന്നു.”

“അതുകൊണ്ടാണോ അസ്സിനദിയിലേക്ക് എന്റെ കപ്പലിനെ വലിച്ചു കൊണ്ടുപോയത്?” കാളി ചോദിച്ചു. “കപ്പൽ തുറമുഖത്തേക്കുവരില്ലെന്ന് ഞാൻ വേവലാതിപ്പെട്ടത്. ആ നദി വളരെ ചെറുതാണ്. അതിനേതോടൊന്നു വിളിക്കുന്നതായിരിക്കും ശരി.”

“അത് ചെയ്തത് കപ്പലിന്റെ സുരക്ഷയ്ക്കു വേണ്ടിയാണ് കാളി”, ശിവൻ പറഞ്ഞു. “അതിഥിഗൃഹ രാജാവിന്റെ ആശയമായിരുന്നു അത്. കാശി തുറമുഖത്തിന് കാശി നഗരത്തെപ്പോലെ മതിലുകളുടെ സുരക്ഷിതത്വമൊന്നുമില്ല. കാശിയുടെ മേൽ രുദ്രഭഗവാന്റെ സുരക്ഷാകവചം ഇപ്പോഴും നിലനിൽക്കുന്നുവെന്ന് വിശ്വാസത്തിൽ നമ്മുടെ ശത്രുക്കൾ കാശി നഗരത്തെ ആക്രമിക്കുവാൻ ഒന്നു മടിക്കും. എന്നാൽ ഗംഗാനദിയിൽ നദീതീരമിടുന്ന കപ്പലുകൾ ആക്രമണത്തിന് ഇരയായിത്തീരുകയും.”

“അതുകൊണ്ടാണ് ഗംഗയിലേക്ക് ഒഴുകിച്ചേരുന്ന അസ്സി നദിയിലേക്ക് നമ്മുടെ കപ്പലുകളെ ഗതി മാറ്റിവിടുവാൻ തീരുമാനമെടുത്തത്”, സതി പറഞ്ഞു

“നദീമുഖത്തുള്ള തോട് ഇടുങ്ങിയതായതിനാൽ അതിനകത്തേക്ക് ഒരു ശത്രുക്കപ്പലിനുമാത്രമേ പരവേശിക്കുവാൻ കഴിയൂ. അതു കൊണ്ട് നമ്മുടെ കപ്പലുകളെ അനായാസം നമുക്ക് പരതിരോധിക്കുവാൻ സാധിക്കും. കൂടാതെ അസ്സി നദി കാശി നഗരത്തിലൂടെയാണ് ഒഴുകുന്നത്. അബദ്ധവശാൽപോലും നഗരത്തിനകത്തേക്കു കടന്നു കയറിയാൽ രുദ്രഭഗവാന്റെ തേജസ്സ് ശപിക്കുമെന്ന ഭീതിയുള്ളതുകൊണ്ട് ശത്രുക്കളാരും അങ്ങോട്ടു കടക്കുവാൻ ധൈര്യപ്പെടുകയില്ല.”

കാളി കൺപുരികമുയർത്തിപ്പിടിച്ചു “ശത്രുവിന്റെ അന്ധവിശ്വാസത്തെ അവനെതിരായിത്തന്നെ ഉപയോഗിക്കുന്നോ? കൊള്ളാം എനിക്കതിഷ്ടപ്പെട്കൂ.”

“ചിലപ്പോൾ ചില തന്ത്രങ്ങൾക്ക വാളിന്റെ വായ്തലയേക്കാൾ മുർച്ച കാണും”. ശിവൻ പുഞ്ചിരിയോടെ പറഞ്ഞു.

“ഓ”, കാളി പറഞ്ഞു. “എന്റെ വാളിന്റെ മുർച്ച അറിയാത്തതുകൊണ്ട് മാത്രമാണ് താങ്ക്ൾ ഇങ്ങനെയൊക്കെ പറയുന്നത്.”

ശിവനും സതിയും സോല്ലാസം ചിരിച്ചു.

ശിവനും അവന്റെ പരധാനപ്പെട്ക അനുചരസംഘവും കാശിവിശ്വനാഥ ക്ഷേത്രത്തിന്റെ പരധാന നടശാലയിലെത്തി. രുദ്രഭഗവാന്റെയും മോഹി നിദേവിയുടെയും വിഗ്രഹത്തിനു മുമ്പാകെ നിവേദ്യം സമർപ്പിക്കുന്നതിനായി ക്ഷേത്രത്തിലെ പരധാനപൂജാരിക്കൊപ്ക. അതിമിഗ്ധരാജാവ് ശ്രീകോവിലിനകത്തേക്കു പരവേശിച്ചു. ദൈവങ്ങ്ൾക്ക ആചാരപരമായ വഴിപാടുകൾ നടത്തിയ ശേഷം അദ്ദേഹം പുറത്തേക്കിറങ്ങി.

“രുദ്രഭഗവാനും മോഹിനിദേവിയും നമ്മുടെ പരിശ്രമങ്ങ്ളെ അനുഗ്രഹിക്കുമാറാക്കട്ക” ശിവന് പരസാദം നൽകിക്കൊണ്ട് അതിമിഗ്ധൻ പറഞ്ഞു.

രങ്ങ്ളുകെയും നീട്കി പരസാദം വാങ്ങിയ ശിവൻ അതുമുഴുവനും കഴിച്ചശേഷം വലതുകൈകൊണ്ട് സ്വന്തം തലയിൽ തടവി ദേവിക്കും ദേവനും അവരുടെ അനുഗ്രഹാശിസ്സുകൾക്ക നന്ദി പരകാശിപ്പിച്ചു. അതിനിടയിൽ ക്ഷേത്ര പൂജാരി മറ്റ്കളവർക്കെല്പാം പരസാദം വിതരണം ചെയ്തു. അനുഷ്ഠാനങ്ങ്ൾ പൂർത്തിയായപ്പോൾ അതിമിഗ്ധൻ യുദ്യതന്ത്രങ്ങ്ൾ ചർച്ചചെയ്യുന്നതിനായി ആ സംഘത്തോടൊപ്ക ഇരുന്ന്. കാശിയിലെ അർദ്ധസൈനികവിഭാഗം പൂജാരിയെ പുറത്തേക്കു കൂട്കിക്കൊണ്കുപോയിക്കഴിഞ്ഞ്പോൾ ക്ഷേത്രകവാടം അടച്ചുപൂട്കി മുദ്രവെച്ചു. ആ യോഗം നടക്കുന്ന സമയത്ത് മറ്റാരെയും അതിനകത്തേക്ക കടത്തിവിട്കില്ല.

“ഭഗവാനേ, ആത്മരക്ഷയ്ക്കെല്പാതെ മറ്റൊരു ഘട്കത്തിലും അക്രമത്തിലേർപ്പെടുന്നതിൽനിന്ന് എന്റെ ആളുകൾക്ക വിലക്കുണ്ക്ക”, അതിമിഗ്ധൻ പറഞ്ഞു. “അതുകൊണ്ട് താങ്ക്ളോടൊപ്ക ഈ യുദ്യത്തിൽ സജീവമായി പങ്ക്കെടുക്കാൻ ഞങ്ങ്ൾക്കു സാധിക്കില്ല. എന്ന്കാൽ എന്റെ രാജ്യത്ത്െ എല്പാ വിഭാഗങ്ങ്ളും സൗകര്യങ്ങ്ളും അങ്ങ്ളുടെ ഇഷ്ട്കത്തിനനുസരിച്ച ഉപയോഗിക്കാം.”

ശിവൻ പുഞ്ചിരിച്ചു. സമാധാനപ്രിയരായ കാശിയിലെ സൈനികർ

എന്തായാലും മികച്ച സൈനികരാവുകയിലേ. അവരെ യുദ്ധത്തിലേക്കു നയിക്കുവാൻ ശിവൻ താല്പര്യമില്ലായിരുന്നു. “എനിക്ക് ഏതൊരു യുദ്ധത്തിനും താല്പര്യമില്ല. താല്പര്യമില്ലാത്ത ആളുകൾക്ക് സത്യസന്ധമായി ചെയ്യാൻ സാധിക്കാത്ത കാര്യങ്ങൾ ഞാൻ ചോദിക്കുകയില്ല. യുദ്ധത്തിനാവശ്യമായ പല സാധനങ്ങളും ഇവിടെ സൂക്ഷിക്കുവാൻ ഞങ്ങളുദ്ദേശിക്കുന്നു. അതു കൊണ്ട് ഒരുപക്ഷേ ഇവിടെ ആക്രമിക്കപ്പെട്ടാൽ അതിനെ പരിരോധിക്കുവാൻ താല്പര്യമില്ല.”

“അവസാനശ്വാസംവരെ ഞങ്ങളുടേതിനെ പരിരോധിക്കും, പരമോ”, അതിഥിശ്വരൻ പറഞ്ഞു.

ശിവൻ തലയാട്ടി. ചന്ദ്രവംശികൾ കാശിയെ ആക്രമിക്കുമെന്ന് ശിവൻ യഥാർത്ഥത്തിൽ പരിരോധിക്കുന്നില്ലായിരുന്നു. അവൻ ഗോപാലിനു നേർക്കു തിരിഞ്ഞ് “പണ്ഡിറ്റ്ജി, നമുക്ക് പല കാര്യങ്ങളും ചർച്ച ചെയ്യാനാണ്. മെലുപയിലെ യുദ്ധവേദിയിൽനിന്നും ചന്ദ്രവംശികളെ എങ്ങനെ അകറ്റി നിർത്തും എന്താണ് ആദ്യത്തെ കാര്യം. മെലുപയിൽ നമ്മൾ ഏതുതരത്തിലുള്ള തന്ത്രമാണ് പരിരോധിക്കേണ്ടത് എന്താണ് രണ്ടാമത്തെ ചോദ്യം.”

“ഗണേശപ്രഭുവും കാർത്തികേയനും നിർദ്ദേശിച്ച കാര്യം മികച്ച ഒന്നാണെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നു”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞ് “മഗധയെ നമ്മുടെ ഭാഗത്ത് ചേർത്തു നിർത്തുവാൻ കഴിയുമെന്ന് നമുക്ക് പരിരോധിക്കാം.”

“അത് പറയാനുള്ളപ്പോഴാണ്. കാളി പറഞ്ഞ് “മണ്ഡനയെ ഉൾപ്പെടുത്തി കൊലപ്പെടുത്താൻ പരിരോധിക്കാം. ചെയ്യാനുള്ളത് അയാളുടെ അച്ഛൻ സുരപട്ടമനോട് ആവശ്യപ്പെട്ടേക്കാം. നായായായ ആ കൊലപാതകത്തിന്റെ പേരിൽ ഗണേശനെ അവർക്കു വിട്ടുകൊടുക്കുവാൻ ഞാൻ അഭിപ്രായപ്പെടുകയില്ല.”

“അങ്ങനെയെങ്കിൽ നീ എന്താണുദ്ദേശിക്കുന്നത്, കാളി? സതി ചോദിച്ചു.

“ഞാൻ പറയുന്നത് ഇതാണ്. ഒന്നുകിൽ മഗധയെ ആക്രമിച്ചു കീഴ്പ്പെടുത്തുക. അല്ലെങ്കിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി കൊലയാളിയെ അന്വേഷിച്ചു കണ്ടെത്തി അവർക്ക് വിട്ടുകൊടുക്കാമെന്ന് പറയുക.”

പൊട്ടുന്നതൊക്കെ മകനെ സംരക്ഷിക്കാനെന്ന് മട്ടിൽ സതി ഗണേശന്റെ കൈയിൽ സ്വാഭാവികമായും കടന്നുപിടിച്ചു.

കാളി പതിയെ ചിരിച്ചു. “ചേച്ചി, നമ്മൾ അവനെ വിട്ടുകൊടുക്കാൻ പോവുകയാണെന്ന് തോന്നൽ സുരപട്ടമനിലുണ്ടാകണം എന്ന് മാത്രമാണ് ഞാനുദ്ദേശിച്ചത്. ആ മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ നമുക്ക് പണം സമയം ലഭിക്കും. ആ വഴിക്ക് നമുക്ക് അയോധ്യയെ ആക്രമിക്കാം.”

“മഗധക്കാരോട് നമ്മൾ കള്ളം പറയണമെന്നോ ദേവി പറയുന്നത്? ഗോപാൽ ചോദിച്ചു.

കാളി ഗോപാലിനെ നോക്കി മുഖം ചുളിച്ചു. “മഹാനായ വാസുദേവ, സത്യത്തിനോട് നമ്മൾ മുഴുവൻ സത്യവും പറയേണ്ട എന്ന് മാത്രമാണ് ഞാൻ പറയുന്നത്. ഭാരതത്തിന്റെ ഭാവി അപരകടത്തിലാണ്. അനവധിയാളുകൾ നമ്മിൽ പരിരോധയർപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. വലിയൊരു നന്മയ്ക്കുവേണ്ടി നമ്മുടെ ജീവിതത്തിൽ പാപത്തിന്റെ ചെറിയൊരു കറുപ്പുരണ്ടുനേഴ്കിൽ അതെങ്ങു സംഭവിക്കട്ടെ.”

“ഞാൻ കള്ളം പറയുകയില്ല” ശിവൻ പറഞ്ഞു. “ഇത് തിന്മകളെതിരായ യുദ്ധമാണ്. നമ്മൾ നന്മയുടെ ഒപ്പമാണ് നിലകൊള്ളുന്നത്. നമ്മുടെ പോരാട്ടം

അത് പ്ലാതിഫലിപ്പിക്കണം.”

“അച്ഛാ”, ഗണേശൻ പറഞ്ഞു. “സാധാരണ സാഹചര്യങ്ങളിൽ ഞാൻ അങ്ങനെയായി യോജിക്കുമായിരുന്നു. എന്ന് അങ്ങനെ കൈകൊള്ളുന്നത് അതേ സമീപനം തന്നെയാണോ എതിർഭാഗം കൈകൊള്ളുന്നത്? പഞ്ചവടിയിൽ വെച്ച് നമുക്കെതിരായ ആക്രമണം കൊടും ചതിയും കാപട്യവുമല്ലേ?”

“തയ്യാറെടുപ്പ് നടത്താത്ത ഒരു സൈന്യത്തെ ആക്രമിക്കുന്നത് തെറ്റാണെന്നൊന്നും ഞാൻ കരുതുന്നില്ല. ശരിയാണ് ദിവ്യാസ്തരങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നത് ചോദ്യം ചെയ്തപ്പോഴാണ് തന്നെ. എന്ന് നിരുന്നാലും രണ്ടു തെറ്റുകൾക്കാണ് ഒരു ശരിയുണ്ടാവുകയില്ലല്ലോ. ഈ യുദ്ധം ജയിക്കുന്നതിനായി ഞാൻ കള്ളം പറയുകയില്ല. ശരിയായ മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ തന്നെ നമ്മളീ യുദ്ധം ജയിക്കും.”

കാർത്തികേയൻ നിശ്ശബ്ദത പാലിച്ഛ. ഗണേശന്റെ വാക്കുകളിലെ പ്ലാതിഫലി സമീപനത്തിനോട് യോജിപ്പുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും ശിവന്റെ വാക്കുകളിൽ പരകടമായ ധർമ്മികതയിൽ അവൻ പരചോദനം കൊണ്ടു.

ഗോപാൽ ശിവനെ നോക്കി പുഞ്ചിരിച്ചു. “സത്യം വെ അസത്യം ന വെ.”

“എന്ത്?” ശിവൻ ചോദിച്ചു.

“അത് പഴയ സംസ്കൃതം”, കാളി പറഞ്ഞു. “സത്യം പറയുക, ഒരിക്കലും അസത്യം പറയാതിരിക്കുക.”

സതി പുഞ്ചിരിച്ചു. “ഞാനതിനോട് യോജിക്കുന്നു.”

“കേടോ, എനിക്ക് പഴയ ചില സംസ്കൃത ശ്ലോകങ്ങളറിയാം”, സതി പറഞ്ഞു “സത്യം ബ്രഹ്മാത് പരിയം ബ്രഹ്മാത്, ന ബ്രഹ്മാത് സത്യം അപരിയം.”

ശിവൻ അന്ധാളിച്ച് കൈകളുയർത്തി ‘പഴയ സംസ്കൃതം കൊണ്ടുള്ള ഈ ഒറ്റയാൾ പരകടനത്തിലടങ്ങിയ സാരം ഒന്നു വ്യക്തമാക്കാമോ? നിങ്ങൾ പറയുന്നതൊന്നും എനിക്ക് മനസ്സിലാകുന്നില്ല.”

ഗോപാൽ അത് ശിവൻ ഭാഷാന്തരം ചെയ്തുകൊടുത്ത് ‘സന്തോഷിപ്പിക്കുന്ന രീതിയിൽ സത്യം പറയുക. മറ്റുള്ളവർക്ക് അപരിയമായിത്തീരുന്ന സത്യം ഒരിക്കലും പറയാതിരിക്കുക എന്ന് കാളി ഉദ്ദേശിച്ചത്.”

“അതെന്റെ സമീപനമല്ല”, ശിവനുനേരെ തിരിഞ്ഞ് കാളി പറഞ്ഞു “പണ്ടുകാലത്ത് ജീവിച്ചിരുന്ന ഏതെങ്കിലും മൂന്നു പണ്ഡിതന്മാരിൽ ഒരാൾ. പക്ഷേ അത് ബുദ്ധിപരമാണെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നു. സുരപത്മനോട് അയാളുടെ സഹോദരന്റെ കൊലപാതകിയെക്കുറിച്ച് നമുക്കറിയാമെന്ന് നമ്മൾ പറയേണ്ടതില്ല. നമ്മൾ അയോധ്യയെ ആക്രമിക്കുന്നതുവരെ സുരപത്മൻ മിത്രങ്ങളേയും ശത്രുക്കളേയും തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതുവരെ അയാളെ നമുക്ക് മോഹിപ്പിച്ചിട്ടു നിൽക്കാം. അയാളുടെ ഉൽക്കർഷേച്ഛ നമ്മളുദ്ദേശിക്കുന്ന ദിശയിലേക്ക് അയാളെ നയിച്ചു കൊള്ളാം.”

“അയോധ്യയുടെ മതിലുകൾ അഭേദമാണ്, മറ്റൊരു കാര്യത്തിലേക്ക് അവരുടെ ശ്രദ്ധ തിരിച്ചുകൊണ്ട് ഗോപാൽ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. “അത് നമുക്ക് തകർക്കാൻ സാധിച്ചേക്കാം. എന്ന് അത് ആ നഗരം തകർക്കുവാൻ നമുക്ക് സാധിക്കുകയില്ല.”

“എനിക്ക് തറിയണം”. ഗണേശൻ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ അയ്യോയ്ക്കു നശിപ്പിക്കുകയല്ല നമ്മുടെ ലക്ഷ്യം. അയ്യോയ്ക്കു കപ്പലുകൾ അവരുടെ സേനയെ മെലുഹൻ മണ്ണിൽ എത്തിക്കുന്നില്ല എന്ന് ഉറപ്പാക്കുകയാണ് നമ്മുടെ ലക്ഷ്യം. മെലുഹയിൽ വെച്ചായിരിക്കും നമ്മുടെ യുദ്ധം.”

“നമ്മൾ അയ്യോയ്ക്കെ ഉപയോഗിക്കുമ്പോൾ, സുരപട്ടൻ നമ്മളെ പിന്നിൽ നിന്ന് ആക്രമിച്ചാലോ? ഗോപാൽ ചോദിച്ചു. “മുന്നിൽനിന്ന് അയ്യോയ്ക്കും പുറകിൽനിന്ന് സുരപട്ടനും നമ്മളെ ആക്രമിക്കുകയാണെങ്കിൽ നമ്മൾ തകർന്നുപോകില്ലേ?”

“യഥാർത്ഥത്തിൽ ഇല്ല”, ഗണേശൻ പറഞ്ഞു “സുരപട്ടൻ പുറകിൽനിന്ന് ആക്രമിക്കുകയാണെങ്കിൽ നമുക്ക് കാര്യങ്ങൾ എളുപ്പമാവും. അയാൾ മഗധയിൽനിന്ന് നീങ്ങുമ്പോഴായിരിക്കും നമ്മുടെ നീക്കം.”

ശിവനും കാർത്തികേയനും സതിയും പുഞ്ചിരിച്ചു. അവർക്ക് ആ പദ്ധതി മനസ്സിലായി.

“ഉജ്ജ്വലം”, പരശുരാമൻ അതിശയത്തോടെ പറഞ്ഞു.

പരശുരാമന്റെ സ്വരം താഴ്ത്തിയുള്ള വിശദീകരണം കേൾക്കുവാനായി എല്ലാവരും അയാളുടെ നേരെ തിരിഞ്ഞു.

“താങ്ങൾ നുണ പറയേണ്ടതില്ല”, കാളി തുടർന്നു “മുഴുവൻ സത്യവും അയാളോടു പറയാതിരുന്നാൽ മതി. അയാളെ ഒരു കിരീടം നിർമ്മാണത്തിനായി ഭാഗമൊഴികെ. അയാളുടെ അതിമോഹം ബാക്കിയെല്ലാം ചെയ്തുകൊള്ളും. സരയുവും ഗംഗയും ചേരുന്ന സംഗമസ്ഥാനത്തുകൂടെ അയ്യോയ്ക്കിലേക്കു നമ്മുടെ കപ്പലുകൾ കടന്നുപോകാൻ അയാൾ സമ്മതിക്കണമെന്നതാണ് നമ്മുടെ ആവശ്യം. ഒരിക്കൽ അത് നടന്നു കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ നാം നമ്മുടെ ലക്ഷ്യം നേടും. ഏതെങ്കിലും ഒരു മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ, ഒന്നുകിൽ അയ്യോയ്ക്കെ പുറകോട്ടു നീങ്ങാൻ നിർബന്ധിച്ച് അല്പലക്ഷത്തിൽ മഗധൻ സൈന്യത്തെ തകർത്ത്.”

സമമതം സൂചിപ്പിക്കുന്ന മട്ടിൽ ശിവൻ പതുക്കെ തലയാട്ടി “പക്ഷേ മെലുഹയുടെ കാര്യത്തിൽ എന്തു ചെയ്യും? സർവ്വശക്തിയുമെടുത്ത് നമ്മളവരെ മുന്നിൽ നിന്നാക്രമിച്ചാലോ? അല്പലക്ഷത്തിൽ അവരുടെ സൈന്യത്തിന്റെ ശ്രദ്ധ പലയിടങ്ങളിലേക്ക് തിരിച്ചുവിടാനുള്ള തന്ത്രമുപയോഗിച്ച് സോമരസ നിർമ്മാണത്തിനുള്ള രഹസ്യകേന്ദ്രം തകർത്താലോ?”

“ബ്രഹ്മാലയം വൈശാലിയിലുള്ള നമ്മുടെ സൈന്യം മഗധയിലും അയ്യോയ്ക്കിലും ആക്രമണം നടത്തും. അപ്പോൾ നാഗസൈന്യത്തിനും വാസുദേവസൈന്യത്തിനും മെലുഹക്കെതിരെ നീങ്ങാം.” സതി പറഞ്ഞു. “മെലുഹയിലുള്ള നമ്മുടെ സൈന്യത്തിന് ആൾബലം കുറവാണ്. തീർച്ചയായും അവർക്ക് മികച്ച പരിശീലനം ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. സാങ്കേതികമികവുണ്ട്. അടുത്തിടെ വാസുദേവന്മാർ വികസിപ്പിച്ചെടുത്ത തീ തുപ്പുന്ന ആനകളുണ്ട്. പക്ഷേ നമ്മൾ മെലുഹൻ സൈന്യത്തെ മാനിച്ച് മതിയാവില്ല. മികച്ച പരിശീലനം ലഭിച്ചു. സാങ്കേതികമികവും വൈവിധ്യവുമുള്ള സൈന്യമാണ് മെലുഹയുടേത്.”

“നേരിട്ടുള്ള ആക്രമണം നമ്മൾ ഒഴിവാക്കണമെന്നാണോ നീ പറയുന്നത്? ശിവൻ ചോദിച്ചു.

“അതെ”, സതി പറഞ്ഞു. “സോമരസ നിർമ്മാണ കേന്ദ്രം തകർക്കുക എന്നതായിരിക്കണം നമ്മുടെ പരധാന ലക്ഷ്യം. അത് പുനർനിർമ്മിക്കാൻ

വർഷങ്ങൾ വേണ്ടിവരും. ആ സമയം മതി അങ്ങയുടെ വാക്കുകൾ ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ പരചരിക്കാൻ. ശരാശരി മെലുഹൻ പൗരൻ നീലകണ്ഠ ഭക്തിയുള്ളവനാണ്. അതോടെ സോമരസത്തിന് സവാഭാവമായ അനന്തം സംഭവിച്ചുകൊള്ളും. നമ്മൾ മെലുഹയെ നേരിടാക്രമിക്കുകയാണെങ്കിൽ ആ യുദ്ധം കുറെക്കാലം നീണ്ടുനിൽക്കും. കൂടുതൽക്കാലം അത് നീണ്ടു നിൽക്കുന്നതോരും നിഷ്കളങ്കരായ അനേകം മനുഷ്യർ കൊല്ലപ്പെടും. അതോടെ യുദ്ധം മെലുഹക്കെതിരെയുള്ളതാണെന്നും സോമരസത്തിനെതിരായിട്ടല്ലെന്നും ജനങ്ങൾ ചിന്തിക്കുവാൻ തുടങ്ങും. സോമരസത്തിനെതിരായി പരവർത്തിക്കുവാൻ നിരവധി ആളുകൾ മുന്നോട്ടു വന്നെന്നു വരും. എന്ന് അവിരുടെ സുവേശാഭിമാനത്തെ ചോദ്യം ചെയ്താൽ നമുക്കായുദ്ധത്തിൽ വിജയിക്കാൻ സാധിക്കില്ല.”

കാളി പുഞ്ചിരിയ്ക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

“എന്താ?” സതി ചോദിച്ചു.

“മെലുഹയിലെ ആളുകളെക്കുറിച്ച് പരഞ്ഞെടുപ്പോൾ ഞങ്ങൾ എന്തിനെന്നുപരം അവർ എന്താണ് ദേവി പറഞ്ഞത്. അത് ഞാൻ ശ്രദ്ധിച്ചു”, കാളി പറഞ്ഞു.

സതി അമ്ബരനനുപോലെ തോന്നി. മെലുഹതന്റെ രാജ്യമാണെന്നു തന്നെയാണ് സതി അപ്പോഴും വിശ്വസിച്ചിരുന്നത് ‘ഉം അതൊട്ടും പരധാനപ്പെട്ട കാര്യമല്ല. അതിപ്പോഴും എന്റെ രാജ്യം തന്നെയാണ്.”

“തീർച്ചയായും അതെ”, കാളി പുഞ്ചിരിച്ചു.

ഗോപാൽ ഇടപെട്ടു ‘നേരിട്ട് സർവ്വ ശക്തിയുമെടുത്ത് യുദ്ധം ചെയ്താൽ എന്തു സംഭവിക്കുമെന്ന് നമുക്കൊന്നു സങ്കല്പിച്ചു നോക്കിയാലോ?”

“അതാണ് നമ്മൾ ഒഴിവാക്കേണ്ടതായ കാര്യം”, ശിവൻ പറഞ്ഞു “സതി പറയുന്നതിൽ കാര്യമുണ്ടെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നു.”

“എന്നിരുന്നാലും ഭൃഗുമഹർഷിയും ദക്ഷനും ആലോചിക്കാൻ സാധ്യതയുള്ള കാര്യം നമുക്ക് പരിഗണിക്കാം”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “നമ്മൾ താല്പര്യമെടുത്ത് അവരുമായി നേരിടൊരു യുദ്ധം വേണ്ടെന്നുവെക്കാം. എന്ന് അവിരാൻ മുൻകൈയെടുക്കുന്നതെങ്കിൽ നേരിടൊരു യുദ്ധമുണ്ടാവാം. അത് വളരെ വിനാശകരവുമായിത്തീരാം. ആളുകൾക്കിടയിൽ ആശയക്കുഴപ്പമുണ്ടാക്കുവാനായി അവർക്ക് പിരിമുറുക്കം വർദ്ധിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. പിന്നെ അവർ ആരോപിക്കുക നീലകണ്ഠൻ മെലുഹയെ വഞ്ചിച്ചുവെന്നായിരിക്കും. സതീദേവി പറഞ്ഞതുപോലെ മെലുഹക്കാരുടെ സുവരാജ്യസന്ദേഹത്തിൽ ഒരുപക്ഷേ നീലകണ്ഠനോടുള്ള ഭക്തി മുങ്ങിപ്പോയേക്കാം.”

“ഈ സാഹചര്യം വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുവാനായിരിക്കും ഭൃഗു ആഗ്രഹിക്കുക എന്ന് കാര്യത്തിൽ ഞാൻ യോജിക്കുന്നു”, ശിവൻ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ അയാളത് എങ്ങനെ കൈകാര്യം ചെയ്തെടുക്കും എന്ന് എനിക്ക് മനസ്സിലാകാത്തത്. ഞാൻ മെലുഹൻ സൈന്യത്തെ അടുത്തു നിന്നു കണ്ടിട്ടുണ്ട്. വളരെ നന്നായി ശരീരാഭയാസം നടത്തിയിട്ടുള്ള കേന്ദ്രീകൃതമായ ഒരു സംഘമാണത്. പക്ഷേ നല്ലൊരു നായകനെ വല്ലാതെ ആശ്രയിച്ചായിരിക്കും സൈന്യത്തിന്റെ പരവർത്തനം എന്ന് അവിർ പരധാനപരം. അവരുടെ സർവ്വസൈന്യാധിപനായ പർവ്വതേശ്വരൻ നമുക്കൊപ്പമാണ്. എന്ന് വിശ്വസിക്കും. അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ മറ്റൊരാൾ

അവരുടെ സൈന്യത്തിലില്പ. താങ്ക്സ് പറഞ്ഞതുപോലെ ഭൃഗുമുനി അത്ഭുതമായിമാനാണെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിന് അതു മനസ്സിലായിക്കാണും.”

ഗണേശനും കാർത്തികേയനും ഒരേസമയം നെടുവീർപ്പിട്തു.

ശിവൻ തന്റെ പുത്രന്മാരെ തീക്ഷ്ണമായി നോക്കി.

“ജ്ഞേഹ്...”, കാർത്തികേയൻ വിളിച്ചു.

“അസംബന്ധം! ശിവൻ അലറി “അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുറിനെക്കുറിച്ച് സംശയിക്കരുത്. ഞാൻ പറഞ്ഞത് വ്യക്തമായോ?”

ഗണേശനും കാർത്തികേയനും തലകുനിച്ച്. അവരുടെ ചുണ്ടുകൾ ഇറുകിപ്പിടിച്ചു.

“കാര്യങ്ങൾ വ്യക്തമായോ?” ശിവൻ ഒരിക്കൽക്കൂടി ചോദിച്ചു.

ശിവനെ നോക്കി നെറ്റി ചുളിച്ച് കാളി ഗണേശനേയും കാർത്തികേയനേയും നോക്കി. എന്താൽ അവർ ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല.

ശിവൻ ഗോപാലിനെ നോക്കി “പ്രകോപനം നമുക്ക് ഒഴിവാക്കേണ്ടതുണ്ട്. നമ്മുടെ സൈനികഘടന പരിരോധത്തിനായിരിക്കണം ഉന്നത നൽകേണ്ടത്. തുറന്ന പോരാട്ടത്തിലേർപ്പെടുന്നതിൽനിന്ന് അവരെ യാതൊരു വിധത്തിലും പിന്തിരിപ്പിക്കുന്നതിനാണ്. അവരുടെ ശ്രദ്ധ മറ്റൊരിടത്തേക്കു തിരിച്ച് വിടുക എന്നതായിരിക്കണം നമ്മുടെ ലക്ഷ്യം. അങ്ങനെ വന്നാൽ നമ്മുടെ ഹിതം സൈനിക സംഘത്തിന് സോമരസ നിർമ്മാണശാല കണ്ടുപിടിക്കാൻ കഴിയും. ആ സോമരസ നിർമ്മാണശാല തകർത്തുകളഞ്ഞാൽ നമ്മൾ യുദ്ധം ജയിച്ചു.”

“നന്തി”, മെലുഹയുടെ ഉപനായകനെ നോക്കി സതി വിളിച്ചു.

നന്തി ഉടൻതന്നെ മെലുഹയുടെ ഒരു ഭൂപടം നിവർത്തിവെച്ചു. എല്ലാവരും അതിലേക്കു നോക്കി.

“നോക്കൂ”, സതി പറഞ്ഞു “ സരസ്വതി നദി എക്കൽപ്രദേശത്താണ് അവസാനിക്കുന്നത്. മെലുഹകാർക്ക് അവരുടെ വൻ കപ്പൽവ്യൂഹത്തെ കരാചാപയിൽനിന്ന് സരസ്വതിയിലെത്തിക്കുവാൻ സാധിക്കില്ല. അവരുടെ പരിരോധസംവിധാനം സംരക്ഷിക്കുന്നത് രണ്ട് ഭീഷണികളെയാണ്. സിന്ധു നദിവഴിയുള്ള ആക്രമണത്തെ അല്പലക്ഷത്തിൽ കിഴക്കുനിന്ന് കരമാർഗ്ഗേണയുള്ള സൈനികാക്രമണത്തെ. അതുകൊണ്ടാണ് സരസ്വതിനദിയിൽ അവർക്ക് നാവികവ്യൂഹം ഇല്ലാത്തത്.”

സതി ഉദ്ദേശിക്കുന്നതെന്താണെന്ന് ശിവൻ മനസ്സിലാക്കി “ സരസ്വതിയിൽവെച്ച് ഒരു നാവികാക്രമണം നടത്തുവാൻ അവർ തയ്യാറല്ല.”

“പക്ഷേ അതിന് തനതായ കാരണമുണ്ടെന്ന് കാര്യം താങ്ക്സ് മനസ്സിലാക്കണം. ശത്രുവിന്റെ കപ്പലുകൾ സരസ്വതി നദിയിൽ പ്രവേശിക്കുകയില്ലെന്നാണ് അവർ കരുതിയത്. ശത്രുവിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള നദികളൊന്നും അവിടേക്ക് ഒഴുകിയെത്തുന്നില്ല. സരസ്വതിയാകട്ടെ സമുദ്രത്തിലേക്ക് ഒഴുകുന്നുമില്ല.”

“പക്ഷേ അതു മാത്രമാണോ പരമം? കുമ്പളിയിൽപെട്ട അതിമിശ്രൻ ചോദിച്ചു. “നമ്മൾ എങ്ങനെ നമ്മുടെ കപ്പലുകൾ സരസ്വതി നദിയിലെത്തിക്കും?”

“നമ്മളത് ചെയ്യുകയില്ല’ ശിവൻ പറഞ്ഞു ‘അതിനുപകരം സരസ്വതി നദിയിൽ കിടക്കുന്ന മെലുഹൻ കപ്പലുകൾ നമ്മൾ പിടിച്ചെടുക്കും.”

കാളി തലയാട്ടി “അവർ പ്രതീക്ഷിക്കാത്ത ഒന്നായിരിക്കും അത്. അതുകൊണ്ട് അത് ഫലപ്രദമായിത്തീരും.”

“അതെ”, സതി പറഞ്ഞു. “മെലുഹൻ നാവികസേനയുടെ സരസ്വതിനദിയിലെ വ്യൂഹം തമിഴ്നാട്ടിലേക്കു നീക്കം ചെയ്തുകൊടുക്കുകയാണ് നമ്മൾ ചെയ്യേണ്ടത്. ആ കപ്പലുകൾ നമ്മുടെ കൈവശമായിക്കഴിഞ്ഞാൽ സരസ്വതി നദിയുടെ നിയന്ത്രണം നമ്മുടെ കൈയിലാവും. യാതൊരു എതിർപ്പും നേരിടാതെ നമുക്ക് മുന്നോട്ടു നീങ്ങാം. അതോടൊപ്പം സോമരസനിർമ്മാണ കേന്ദ്രം കണ്ടെത്തുന്നതിനുള്ള തിരച്ചിൽതുടരുകയും ചെയ്യാം.”

“അത് ശരിയാണ്”. ബൃഹസ്പതി അഭിപ്രായപ്രകാശിപ്പിച്ചു “സോമരസനിർമ്മാണശാല സരസ്വതിയുടെ തീരത്തുതന്നെയായിരിക്കണം. അത് മറ്റേതെങ്കിലും സ്ഥലത്തായിരിക്കാൻ സാധ്യതയില്ല.”

“അതൊരു നല്ല പദ്ധതിയായി തോന്നുന്നു”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ നമ്മളെങ്ങനെ അവരുടെ കപ്പൽ പിടിച്ചെടുക്കും? അവരുടെ അതിർത്തിക്കുള്ളിലേക്ക് ഏതു വഴി കടന്നുകയറും? മൃതിക വാടി അതിർത്തിപ്രദേശത്തുള്ള പട്ടണമല്ല. നമുക്കവിടേക്ക് സൈന്യത്തെ നയിക്കേണ്ടി വരും. അതിനിടക്കുള്ള അതിർത്തി പട്ടണമായ ലോതലിൽവെച്ച് നമുക്ക് വെല്ലുവിളി നേരിടേണ്ടതായി വരും.”

“ലോതൽ?” കാർത്തികേയൻ ചോദിച്ചു.

“മൈകയുടെ തുറമുഖമാണ് ലോതൽ”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു. “സത്യത്തിൽ അവ ഇറക്കു നഗരങ്ങളാണ്. മൈകയിലാണ് മെലുഹയിലെ കുഞ്ഞുങ്ങൾ ജനിച്ചുവളരുന്നത്. ലോതൽ പരാദേശിക സൈനിക കേന്ദ്രമാണ്.

“മൈകയെ കുറിച്ചോ ലോതലിനെക്കുറിച്ചോ നിങ്ങൾ വേവലാതിപ്പെടേണ്ടതില്ല”, കാളി പറഞ്ഞു “അവർ നമ്മുടെ ഭാഗത്തായിക്കൊള്ളും.”

ഗോപാലും സതിയും ശിവനും ശരിക്കും അതിശയിച്ചുപോയി.

“മെലുഹയിലെ ജനങ്ങളിൽ ആർക്കെങ്കിലും നമ്മളോട് അനുഭാവം തോന്നുന്നുവെങ്കിൽ അത് മൈകയിലുള്ള ആളുകൾക്കായിരിക്കും”, കാളി തന്റെ വിശദീകരണം തുടർന്നു “നാഗന്മാരുടെ കുഞ്ഞുങ്ങൾ യാതൊരു അനുഭവിക്കുന്നതിനും അവർ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. സ്വന്തം നിയമം ലംഘിച്ചു. പലവടം അവർ ഞങ്ങളെ സഹായിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. മൈകയുടെ പ്രവിശ്യാധിപനായ ചെന്നാർയ്വജൻ തന്നെയാണ് ലോതലിനെയും ഭരണാധിപൻ. വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പാണ് കാശ്മീരിൽ നിന്ന് അദ്ദേഹത്തെ ഇങ്ങോട്ടു മാറ്റിയത്. അദ്ദേഹം നീലകണ്ഠനോട് കൂറു പുലർത്തുന്ന ആളാണ്. അതിനൊക്കെ പുറമെ ഒരുതവണ ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവൻ രക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഞാൻ പറയുന്നത് വിശ്വസിക്കൂ. യുദ്ധം പൊട്ടിപ്പുറപ്പെടാൻ മൈകയും ലോതലും നമുക്കൊപ്പമായിരിക്കും നിലകൊള്ളുക.”

“ചെന്നാർയ്വജനെ ഞാനോർക്കുന്നുണ്ട്”, ശിവൻ പറഞ്ഞു “എങ്കിൽ അങ്ങനെയൊക്കെ. മൃതികവാടി കീഴടക്കുവാൻ നമുക്ക് ലോതലിന്റെ സഹായം ഉപയോഗപ്പെടുത്താം. പിന്നെ അവരുടെ കപ്പലുകൾ ഉപയോഗിച്ച് സരസ്വതി നദീതീരത്തെ പട്ടണങ്ങളിൽ തെരച്ചിൽ നടത്താം. പക്ഷേ ഒരു കാര്യം

പ്രത്യേകം ഓർക്കണം. നേരിട്ടുള്ള ഏറ്റെടുക്കൽ ഒഴിവാക്കുവാൻ നമ്മൾ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കണം.”

മനസ്സു വായിക്കുന്നവർ

പതിന്നാല്

‘അയാളെ ബോധ്യപ്പെടുത്താൻ കഴിയുമെന്ന് താങ്കൾ കരുതുന്നുണ്ടോ?’ ശിവൻ ചോദിച്ചു.

വാസുദേവമുഖ്യനായ ഗോപാൽ അപ്പോൾ ശിവന്റെ അരിലേക്കു കടന്നുവന്നതേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. സതിയും നീലകണ്ഠനും അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പം മഗധയിലേക്ക് പോകാനൊരുങ്ങുകയായിരുന്നു. ഗണേശനും കാർത്തികേയനും അവരുടെ മാതാപിതാക്കളോട് യാത്ര പറയാൻ എത്തിയിരുന്നു.

‘ഭൃഗുമുനിയെയാണ് കാണേണ്ടിവരുന്നതെങ്കിൽ ഞാൻ വേവലാതിപ്പെടുമായിരുന്നു.’ ഗോപാൽ പറഞ്ഞു. ‘ഇതു പക്ഷേ സുരപദ്മനലേ.’

‘ഭൃഗുവിന്റെ കാര്യാലയത്തിൽ എന്താണിതര പര്യായകത്?’ ശിവൻ ചോദിച്ചു. ‘അയാളൊരു മനുഷ്യൻ മാത്രമാണ്. അയാളെക്കുറിച്ച് ചോർത്ത് നിങ്ങളെല്ലാവരും വേവലാതിപ്പെടുന്നതെന്തിന്?’

‘അദ്ദേഹം ഒരു മഹർഷിയാണ് ശിവ’ സതി പറഞ്ഞു. ‘സത്യത്തിൽ ഗോപാൽജി സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ, അനവധിയാളുകൾ അദ്ദേഹത്തെ മഹർഷിக்கும் മീതെയുള്ള ആളായിട്ടാണ് കാണുന്നത്. ഒരു സപ്തർഷി ഉന്നതാധികാരിയാണദ്ദേഹം.’

‘നിങ്ങൾ ബഹുമാനിക്കേണ്ടത് വ്യക്തിയെയാണ്. അയാളുടെ പദവിയെ അല്ല.’ എന്ന് പറഞ്ഞ് ശിവൻ ഗോപാലിനു നേർക്ക് തിരിഞ്ഞ് ‘ഒരിക്കൽക്കൂടി ഞാൻ ചോദിക്കട്ടെ സുഹൃത്തേ, അയാളെക്കുറിച്ച് പറയുമ്പോൾ നിങ്ങളുടേതാ വിഷമിക്കുന്നതെന്തിന്?’

‘അദ്ദേഹത്തിന് ആളുകളുടെ മനസ്സുവായിക്കാൻ കഴിയും എന്നതാണ് പരധാനപ്പെട്ട കാര്യം’ ഗോപാൽ പറഞ്ഞു.

‘അതുകൊണ്ടെന്താ?’ ശിവൻ ചോദിച്ചു. ‘നിങ്ങൾക്കും എനിக்கும் അത് സാധിക്കും. യഥാർത്ഥത്തിൽ വാസുദേവ പണ്ഡിതന്മാർക്കും അത് സാധിക്കും.’

‘ശരി, പക്ഷേ ഞങ്ങളുടെ ക്ഷേത്രത്തിനകത്ത് നിൽക്കുമ്പോഴേ ഞങ്ങൾക്കതിനു സാധിക്കുകയുള്ളൂ. ഭൃഗുമുനികൾ തന്റെ ചുറ്റുമുള്ള ആരുടെയും മനസ്സ് എപ്പോൾ വേണമെങ്കിലും വായിക്കാം. എവിടെവെച്ചും വായിക്കാം.’

ഗണേശൻ ശരിക്കും അദ്ഭുതപ്പെട്ടതുപോലെ തോന്നി ‘എങ്ങനെ?’

‘ഞങ്ങൾ ആലോചിക്കുമ്പോൾ ഞങ്ങളുടെ തലമുറ രാജതരംഗങ്ങൾ പരക്ഷേപണം ചെയ്യുന്നു. വളരെ ശക്തിയുള്ള പരക്ഷേപിണികൾക്കുള്ള പരിശീലനം ലഭിച്ച ഒരാൾക്ക് ആ ചിന്തകൾ കണ്ടെത്തിപ്പിടിക്കാൻ കഴിയും. എന്നാൽ മഹർഷിമാർക്ക് അതിലും ഒരുപടി മുകളിലേക്കു പോകാൻ

കഴിയുമെന്ന് നാണി കരുതപ്പെടുന്നത്. നമ്മുടെ ചിന്തകൾ രാദതരംഗങ്ങളായി മാറിയിട്ടു കഴിഞ്ഞുവെന്നതിനായി മുന്നിട്ടുകൊണ്ട് കാത്തുനിൽക്കേണ്ടതില്ല. അല്ലാത്തതെന്ന് അർത്ഥം ഗ്രഹിക്കാൻ കഴിയും. ഞങ്ങളുടെ ചിന്തകൾ രൂപപ്പെടുത്തിക്കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്ന അർത്ഥം വായിക്കാൻ കഴിയും.

‘അതെങ്ങനെ സാധിക്കും?’

‘നമ്മുടെ മസ്തിഷകത്തിലുണ്ടാകുന്ന വൈദ്യുത പരമാവധിയിലാണ് ചിന്തകൾ’ ഗോപാൽ പറഞ്ഞു. ‘ഈ പരമാവധിയിലാണ് നമ്മുടെ കണ്ണിലെ കൃഷ്ണമണികളെ നേരിയ തോതിൽ ചലിപ്പിക്കുന്നത്. മഹേഷിയെപ്പോലെ പരിശീലനം ലഭിച്ച ഒരാൾക്ക് നമ്മുടെ കണ്ണിലെ കൃഷ്ണമണികളുടെ അനേകം മനസ്സിലാക്കുവാനും നമ്മുടെ ചിന്തകൾ ഗ്രഹിക്കുവാനും സാധിക്കും.’

‘ശ്രീരാമദേവ, രക്ഷിക്കേണം’ സ്തബ്ധനായിപ്പോയ കാർത്തികേയൻ മന്ത്രിച്ചു.

‘ഇത് എങ്ങനെ സാധിക്കുമെന്ന് എനിക്ക് വിശ്വാസം മനസ്സിലായിട്ടില്ല’ അവിശ്വാസത്തോടെ ശിവൻ പറഞ്ഞു. ‘കണ്ണിലെ കൃഷ്ണമണിയുടെ ചലനങ്ങളിലൂടെയാണ് നമ്മുടെ ചിന്തകൾ പരമാവധിയിലെത്തുന്നത്. താഴെ കിടക്കുന്നതല്ലേ? എന്തെങ്കിലും കാര്യങ്ങളായിരിക്കാം ആ ആശയവിനിമയം നടക്കുന്നത്? ഇതിന് യാതൊരു യുക്തിയുമില്ല.’

‘എന്റെ സുഹൃത്ത്’ ഗോപാൽ പറഞ്ഞു ‘ആശയവിനിമയത്തിനുള്ള ഭാഷയും മസ്തിഷകത്തിന്റെ ആന്തരിക ഭാഷയും തമ്മിൽ താഴെ ആശയക്കുഴപ്പമുണ്ടാകുകയാണ്. ഉദാഹരണത്തിന് സംസ്കൃതം ആശയവിനിമയത്തിനുള്ള ഭാഷയാണ്. മറ്റുള്ളവയുമായി ആശയവിനിമയം നടത്തുവാൻ നിങ്ങളോ ഭാഷ ഉപയോഗിക്കുന്നത്. സ്വന്തം മസ്തിഷകവുമായി ആശയവിനിമയം നടത്തുവാനും നിങ്ങളോ ഭാഷ ഉപയോഗിക്കുന്നത്. അതുമൂലം നിങ്ങളുടെ ബോധമനസ്സിന് ആന്തരിക ചിന്തകൾ മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിക്കും. എന്നാൽ മസ്തിഷകം അതിന്റെ പരമാവധിയിലെത്താൻ ഒരു ഭാഷ മാത്രമേ ഉപയോഗിക്കുകയുള്ളൂ. എല്ലാ ജീവജാലങ്ങളുടെയും മസ്തിഷകത്തിൽ വ്യാപകമായി പരമാവധിയിലെത്താൻ സാധ്യമായ ഒരു ഭാഷയാണത്. ഈ ഭാഷയിലെ ലിപിക്ക് രണ്ട് അക്ഷരങ്ങളോ അടയാളങ്ങളോ ഉണ്ട്.’

‘രണ്ട് അടയാളങ്ങളോ? സതി ചോദിച്ചു.

‘അതെ’ ഗോപാൽ പറഞ്ഞു ‘രണ്ടെണ്ണം മാത്രം. വിദ്യുത്സഹിതവും വിദ്യുത്ഗ്രഹിതവും. ഒരു സമയം ദശലക്ഷക്കണക്കിന് ചിന്തകളും നിർദ്ദേശങ്ങളുമാണ് നമ്മുടെ മസ്തിഷകത്തിൽ ഉണ്ടാവുന്നത്. എന്നാൽ ഒരു സമയം ഈ ചിന്തകളിൽ ഒന്നിനു മാത്രമേ നമ്മുടെ ബോധപൂർവ്വമുള്ള ശ്രദ്ധ പിടിച്ചെടുക്കുവാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. മസ്തിഷകത്തിന്റെ ഭാഷയിലൂടെ ആ ചിന്ത നമ്മുടെ കണ്ണിൽ പരിവർത്തിതമാകും. ഒരു മഹേഷിക്ക് ഈ ചിന്തയെ വായിച്ചെടുക്കുവാൻ സാധിക്കും. അതുകൊണ്ട് ഒരു മഹേഷിയുടെ മുന്നിൽവെച്ച് ചിന്തിക്കുമ്പോൾ നമ്മൾ വളരെയധികം ശ്രദ്ധിക്കണം.’

‘അപ്പോൾ ഒരാളുടെ കണ്ണുകൾ അയാളുടെ ആത്മാവിന്റെ ജാലകമാണ് ഗണേശൻ പറഞ്ഞു.

ഗോപാൽ പുഞ്ചിരിച്ചു ‘അങ്ങനെയൊന്നാണ് തോന്നുന്നത്.’

പുരികക്കൊടി ഉയർത്തി ശിവൻ പല്ലിളിപ്പിച്ചു കാട്ടി. ‘അങ്ങനെയെങ്കിൽ ഭൃഗുമഹേഷിയുടെ മുന്നിലെത്തുമ്പോൾ ഞാനെന്റെ കണ്ണുകൾ ഉറപ്പായും

അടപ്ചുകൊള്ളാം.’

ഗോപാലും സതിയും പതിയെ ചിരിച്ചു.

‘എന്നിരുന്ന്നാലും നമ്മൾ വിജയിക്കും.’ ഗോപാൽ പറഞ്ഞു.

‘അതെ’ ഗണേശൻ പറഞ്ഞു ‘നമ്മൾ നന്മയുടെ ഭാഗത്താണ്.’

‘അത് സത്യമാണെന്ന് കാര്യാലത്തിൽ യാതൊരു സംശയവുമില്ല.’ ഗോപാൽ പറഞ്ഞു ‘പക്ഷേ വിജയത്തിനുള്ള കാരണം അതല്ല ഗണേശഭാവം. താങ്കളുടെ പിതാവ്, നമുക്കൊപ്പമുള്ളതുകൊണ്ടായിരിക്കും നമ്മൾ വിജയിക്കുക.’

‘അല്ല’ ശിവൻ പറഞ്ഞു. ‘ഞാൻ കാരണം മാത്രമായിരിക്കുകയില്ല. നമ്മളെല്ലാവരും ഒന്നിച്ചു നിൽക്കുന്നതുകൊണ്ടായിരിക്കും നമ്മൾ വിജയിക്കുന്നത്.’

‘മഹാനായ നീലകണ്ഠ, താങ്കളാണ് ഞങ്ങളെ ഒരുമിച്ചു നിർത്തുന്നത്.’ ഗോപാൽ പറഞ്ഞു. ‘ഒരുപക്ഷേ താങ്കളെപ്പോലെ അല്ലെങ്കിൽ അതിലുമേറെ ബുദ്ധിശാലിയായിരിക്കണം ഭൃഗു മഹർഷി. പക്ഷേ അയാൾ താങ്കളെപ്പോലെ മികച്ചൊരു നേതാവല്ല. അയാൾ തന്റെ ബുദ്ധിശക്തി തന്റെ അനുയായികളെ പേടിപ്പിച്ചു നിർത്തുന്നതിനാണ് ഉപയോഗിക്കുന്നത്. അല്ലെങ്കിൽ ദുരുപയോഗിക്കുന്നത്. അവർ ഭൃഗുവിനെ ആരാധിക്കുകയല്ല, ഭയപ്പെടുകയാണ്. അതേസമയം, താങ്കൾ അനുയായികളുടെ മികവ് ശരിക്കും പുറത്ത്െടുക്കുവാൻ അവരെ പരചോദിപ്പിക്കുകയാണ്, സുഹൃത്തേ. കുറച്ചു ദിവസം മുമ്പ് താങ്കൾ ചെയ്തതെന്താണെന്ന് എനിക്ക് മനസ്സിലായിട്ടില്ലെന്ന് താങ്കൾ വിചാരിക്കരുത്. എന്തുചെയ്താണെന്ന് കാര്യാലത്തിൽ താങ്കളൊരു തീരുമാനമെടുത്തിരുന്നു. എന്നാൽ ഒരു ചർച്ച നടത്തുവാനോ അതിൽ ഞങ്ങളെ ഭാഗഭാക്കാക്കുവാനോ താങ്കൾക്ക് യാതൊരു സന്ദേഹവുമുണ്ടായില്ല. എങ്ങനെയൊക്കെയോ ഞങ്ങൾക്ക് പറയാനുള്ളത്. താങ്കൾക്ക് കേൾക്കാനുള്ളത് താങ്കൾ ഞങ്ങളെക്കൊണ്ടു പറയിച്ചു. അതേസമയം ആ തീരുമാനം ഞങ്ങളുടെ ഓരോരുത്തരുടേയും സ്വന്തമാണെന്ന് ഒരു ബോധ്യം താങ്കൾ ഞങ്ങളിലുണ്ടാക്കി. അതാണ് നേതൃത്വം. ഭൃഗുമുനിക്ക് നമ്മളേക്കാൾ വലിയ സൈന്യമുണ്ടായിരിക്കാം. പക്ഷേ അയാൾ ഒറ്റയ്ക്കാണ് പോരാടുന്നത്. മഹാനായ നീലകണ്ഠ, അത് താങ്കളുടെ നേതൃമികവിനുള്ള സത്യയുപഹാരമാണ്.’

അഭിനന്ദനങ്ങൾ വർഷിക്കപ്പെടുമ്പോൾ എല്ലായ്പ്പോഴും പതിവുള്ളതു പോലെ അമ്ബരം പായ ശിവൻ പൊട്ടുന്നതെ വിഷയം മാറി ‘ഗോപാൽജി, താങ്കൾ വല്ലാതെ ദയവ് കാണിക്കുന്നു. എന്തായാലും നമുക്ക് പോകാനുള്ള സമയമായെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നു. മഗധനമ്മളെ കാത്തിരിക്കുകയാണ്.’

— ౧౦౪ —

‘ഭഗീരഥൻ ഇവിടെയുണ്ടോ?’

സ്തബ്ധനായിപ്പോയ ചക്രവർത്തിയെ നോക്കി സ്തബ്ധനായിത്തീർന്നു.

‘ഉണ്ട് പരമേശ്വര.’

‘പക്ഷേ അയാളെങ്ങനെ...’

‘പ്രധാനമന്ത്രി സ്തബ്ധനായി’ ദിലീപൻ പറയുന്നതിന്റെ ഇടയ്ക്കുകയറി

ഭൃഗു പറഞ്ഞു. 'അദ്ദേഹത്തെ കാണുന്നതിൽ എനിക്ക് സന്തോഷമുണ്ട്. രാജകുമാരി ആനന്ദമെയിയും അവരുടെ ഭർത്താവും കുമാരനൊപ്പം വന്നിട്ടുണ്ടോ?'

'ഇല്ല പർവ്വതേ' സയമന്തകൻ പറഞ്ഞു. 'അദ്ദേഹം ഒറ്റയ്ക്കാണ് വന്നിട്ടുള്ളത്.'

'അതാണ് ഏറ്റവും നിർഭാഗ്യകരം' ഭൃഗു പറഞ്ഞു. 'എല്ലാ ആദരവോടുംകൂടെ അദ്ദേഹത്തെ ഞങ്ങളുടെ മുന്നിലേക്ക് ആനയിക്കുക.'

'അങ്ങയുടെ ഉത്തരവുപോലെ' എന്ന് പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ഭൃഗുവിനെയും ദിലീപനെയും വണങ്ങി സയമന്തകൻ പുറത്തേക്കുപോയി.

അയാൾ പുറത്തേക്കിറങ്ങിയ ഉടൻ ഭൃഗു ദിലീപനെ നോക്കി 'രാജൻ അങ്ങ് സ്വയം നിയന്ത്രിക്കുവാൻ പഠിക്കണം. ഗോദാവരിയിലെ ആക്രമണത്തെക്കുറിച്ച് സയമന്തകന് യാതൊന്നുമറിഞ്ഞുകൂടാ.'

'ഞാൻ ഖേദിക്കുന്നു മഹർഷേ' ദിലീപൻ പറഞ്ഞു. 'പെട്രെൻ ഞാൻ നടത്തിയിട്ടില്ലാത്തതാണ്.'

'ഞാൻ നടത്തിയിട്ടില്ല.'

ദിലീപൻ മുഖം ചുളിച്ച്. 'എന്തുകൊണ്ടാണ് അങ്ങ് ഞെടാതിരുന്നത്. അങ്ങ് ഇത് പരിശീലിപ്പിച്ചിരുന്നോ?'

'ഞാൻ ഇത്തരം പരിശീലിപ്പിച്ചിരുന്നില്ല. എന്നാൽ നമ്മുടെ ആക്രമണം വിഫലമായി എന്ന് ശക്തമായ സംശയം എനിക്കുണ്ടായിരുന്നു. ഇതിന് എങ്ങനെ ഒരു സ്ഥിരീകരണം ലഭിക്കും എന്ന് മാത്രമാണ് എന്റെ മുന്നിലുള്ള ഒരേയൊരു ചോദ്യം.'

'എനിക്ക് മനസ്സിലാവുന്നില്ല, മൂനേ. നമ്മുടെ കപ്പലുകൾ പല വിധേന തകർന്നിട്ടുണ്ടാവാം.'

'അതിൽ കപ്പലുകളുടെ നാശം മാത്രമല്ല. അതിൽ മറ്റെന്തോ കൂടി ഉണ്ട്. കനകഹാലയോട് ഗുണനമാരെ കണ്ടുപിടിക്കാൻ ഞാൻ പറഞ്ഞിരുന്നു.'

'ആരാണീ ഗുണനമാർ?'

'ആ തട്സിപ്പുകാരൻ നിലകണ്ഠന്റെ ഗോത്രം. മെലൂഹയിലേക്ക് കൂടിയേറിയവരാണ് ഗുണനമാർ. കൂടിയേറാകാരുടെ കാര്യാലയത്തിൽ മെലൂഹയിൽ ചില നിശ്ചിത നയങ്ങളും നിയമങ്ങളുമൊക്കെയുണ്ട്. അവരുടെ രേഖകൾ പരമരഹസ്യമായി സൂക്ഷിക്കുമെന്ന് അതിലൊന്ന്. കൂടിയേറാകാരെ ഉന്നംവെക്കുകയല്ലെന്ന്. അവരോട് മാനയമായി പെരുമാറുമെന്ന്. ഉറപ്പുവരുത്ത ഒന്നാണീ സംവിധാനം. രേഖകൾ സൂക്ഷിക്കുന്ന കാര്യാലയക്കാരൻ പരധാനമന്ത്രിയോടു പോലും ഗുണനമാർ എവിടെയാണ് താമസിക്കുന്നതെന്ന് വെളിപ്പെടുത്തുകയില്ല എന്ന് അതിന്റെ പരിണത ഫലം.

'രേഖകൾ സൂക്ഷിക്കുന്ന കാര്യാലയക്കാരൻ അതെങ്ങനെ സാധിക്കും? പരധാനമന്ത്രിയുടെ നിർദ്ദേശം ചക്രവർത്തിയുടെ ഉത്തരവുപ്രകാരമായിരിക്കില്ലേ. പരധാനമന്ത്രിയുടെ വാക്കല്ലെ രാജ്യത്തെ നിയമം.'

'ശരി' ഭൃഗു പുഞ്ചിരിച്ചു. 'ദിലീപ് രാജൻ, മെലൂഹ അങ്ങയുടെ സാമ്രാജ്യം പോലെയല്ല. നിയമങ്ങൾ കടുകിട തെറ്റാതെ അനുസരിക്കുകയും നടപാക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ശീലം അവർക്കുണ്ട്.'

ഭൃഗുവിന്റെ പരിഹാസമൊന്നും ദിലീപന്റെ മേൽ ഏശിയില്ല.

‘അപ്പോൾ എന്തുണ്ടായി മഹർഷേ? അങ്ങേയ്ക്കു ഗുണനാശം കണ്ടെത്താൻ സാധിച്ചില്ലേ?’

‘ഗുണനാശം ദേവഗിരിയിൽത്തന്നെ ഉണ്ടെന്നാണ് കനകഹാല ഉറപ്പായും വിചാരിച്ചിരുന്നത്. ആദ്യത്തെ തെരുവിലായി യാതൊരു ഫലവും കാണാതെ വന്നപ്പോൾ അവർക്ക് ദക്ഷപ്രവർത്തിയെ സമീപിക്കുകയല്ലാതെ മറ്റൊരു വഴിയുമില്ലായിരുന്നു. ആ രേഖകൾ സൂക്ഷിക്കുന്നത് ഉദ്യോഗസ്ഥനോട് ഗുണനാശം താമസസ്ഥലം വെളിപ്പെടുത്താൻ നിർദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരുതരവ് ചക്രവർത്തി രാജ്യസഭയിൽ അംഗീകരിച്ചെടുത്തു. അങ്ങൾ അവർ താമസിച്ചിരുന്ന ഗ്രാമത്തിലെത്തിച്ചേർന്നപ്പോൾ അവർ സ്ഥലം വിട്ടിരുന്നു.’

‘എവിടെപ്പോയി?’

എനിക്ക് കിഴക്കുവശം. ഇങ്ങനെ പലപ്പോഴും സംഭവിക്കാറുണ്ടെന്നാണ് അവർ എന്തോ പറഞ്ഞത്. മലയാളത്തിലെ സംസ്കാരസമൂഹത്തിന്റെയും പട്ടാളത്തിന്റെയും ജീവിതം നയിക്കുവാൻ ഭൂരിഭാഗം കുടിയേറ്റക്കാർക്കും സാധിക്കാറില്ല. അതിനാൽ അവർ സ്വന്തം നാടിലേക്കു മടങ്ങും. അതുകൊണ്ട് ഗുണനാശം ഹിമാലയത്തിലേക്കു മടങ്ങിപ്പോയിട്ടുണ്ടാവുമെന്നാണ് അവർ എന്ന് വിശ്വസിച്ചിരിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചത്.

‘എന്തിന് താങ്ങുതു വിശ്വസിച്ചോ?’

‘തീർച്ചയായും ഇല്ല. തടിച്ചപ്പുകാരനായ നീലകണ്ഠൻ യുദ്ധം പരജയപ്പെടുന്നതിനുമുമ്പ് തന്റെ ഗോത്രത്തെ നാടിലേക്കു പോകാൻ പരേതപ്പെട്ടു കാണും. പിന്നെ എന്തിനെന്ന് ചെയ്യാൻ കഴിയും? ഗുണനാശം എവിടെ പോയെന്ന് എനിക്ക് കിഴക്കുവശം.’

‘പക്ഷേ ഭഗീരഥൻ എന്തിനാണ് ഇവിടെ വന്നിട്ടുള്ളത്? നീലകണ്ഠൻ എന്തിനാണ് തന്റെ രഹസ്യങ്ങൾ വെളിവാക്കുന്നത്?’

‘പ്രഭോ, തടിച്ചപ്പുകാരൻ നീലകണ്ഠൻ എന്ന് പറയൂ.’ ഭൃഗു ദിലീപനെ തിരുത്തി.

‘കഷ്ടമിരിക്കണം, മൂന്നേ.’ ദിലീപൻ പറഞ്ഞു.

ഭൃഗു മേലാപ്പിലേക്കു നോക്കി ‘അതെ. എന്തിനാണ് ശിവൻ ഭഗീരഥനെ ഇങ്ങോട്ടയച്ചത്?’

‘ദൈവമേ!’ ദിലീപൻ മന്ത്രിച്ചു. ‘എന്തിനെ വധിക്കാനായിരിക്കുമോ ഇവനെ അയച്ചിട്ടുണ്ടാവുക?’

ഭൃഗു തലകുലുക്കി. ‘അതിന് സാധ്യതയില്ല. രാജൻ, താങ്ങുതു വധിച്ചതുകൊണ്ട് വലിയ ഗുണമൊന്നുമുണ്ടാവാൻ വഴിയില്ല.’

ദിലീപൻ എന്തോ പറയാനായി വാ തുറന്നുവെങ്കിലും ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല.

‘അതേ’ കണ്ണുകൾ ഇറുക്കിപ്പിടിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഭൃഗു തുടർന്നു.

‘എന്തിനാണ് ഭഗീരഥൻ രാജകുമാരൻ ഇവിടെ വന്നിട്ടുള്ളതെന്ന് അറിയണം. ഞാൻ അയാളെ കാണാനിരിക്കുകയാണ്.’

‘അച്ഛാ’ ദിലീപന്റെ അറയിലേക്ക് ആത്മവിശ്വാസത്തോടെ കടക്കുമ്പോൾ ഭഗീരഥൻ വിളിച്ചു.

ദിലീപൻ തനിക്ക് കഴിയാവുന്നവിധം പുഞ്ചിരിച്ചു. അയാൾ ശരിക്കും തന്റെ മകനെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നുവെന്നിലെ. ‘സുഖം തന്നെയല്ലേ ഭഗീരഥാ?’

‘സുഖം തന്നെ, അച്ഛാ.’

‘പഞ്ചവടിയിലേക്കുള്ള യാത്ര എങ്ങനെ ഉണ്ടായിരുന്നു?’

ഭഗീരഥൻ ഭൃഗുവിനെ നോക്കി. ആ വ്യക്തമായ ബ്രഹ്മാണൻ ആരാണെന്ന് മനസ്സിലാവാതെ അദ്ദേഹത്തോടെ അവൻ ദിലീപനെ നോക്കി.

‘ഒട്ടും സംഭവബാധമല്ലാത്ത യാത്രയിലായിരുന്നു അച്ഛാ. ഒരുവേള നാഗന്മാർ നമ്മൾ കരുതുന്നതുപോലെ അത് ചീത്ത ആളുകളല്ല. ഞങ്ങളിൽ ചിലർ നേരത്തേ മടങ്ങി. നിലകൊണ്ടിരുന്നവർ പിന്നീട് ഞങ്ങളോടൊപ്പം ചേർന്നു.’

അദ്ദേഹത്തോടെ മുഖം ചുളിച്ച ദിലീപൻ ഭൃഗുവിന്റെ നേരെ തിരിഞ്ഞു. ഭഗീരഥൻ പുരികം വളർത്തിയപ്പോൾ ഭൃഗുവിന് നേരെ തിരിഞ്ഞതും തലകുമ്പിട്ടു വണങ്ങി നമസ്തേ പറഞ്ഞതും പെട്ടെന്നായിരുന്നു. ‘ബ്രഹ്മാണ ശ്രേഷ്ഠ എന്റെ ക്ഷമയാചനം സ്വീകരിച്ചാലും. അച്ഛനെ കണ്ടതിന്റെ വികാരപരവശ്യത്തിനു കീഴടങ്ങിപ്പോയി ഞാൻ.’

ഭൃഗു ഭഗീരഥന്റെ കണ്ണുകളിലേക്ക് ഉറുനോക്കി.

ഞാനാണെന്ന് ഉൽക്കണ്ഠയിലാണ് ഭഗീരഥൻ. ഇപ്പോൾ കൂടുതൽ ചോദ്യങ്ങളുമായി അവനെ അലോസരപ്പെടുത്താതിരുന്നാൽ അവന്റെ ബോധമനസ്സിനെ കൂടുതൽ ഉപയോഗപദമായ ചിന്തകളിലേക്ക് തിരിച്ചുവിടാൻ കഴിഞ്ഞേക്കാം.

‘ഒരുവേള ഞാനാണ് അങ്ങനെയോ ക്ഷമയാചനം നടത്തേണ്ടത്.’ ഭൃഗു പറഞ്ഞു. ‘ഞാൻ സ്വയം പരിചയപ്പെടുത്തിയില്ല. ഞാൻ ഹിമാലയത്തിൽ താമസിക്കുന്നത് ഒരു സാധാരണ സംസ്കാരം. ഭൃഗു എന്ന് പേരിലാണ് ഞാൻ അറിയപ്പെടുന്നത്.’

അദ്ദേഹം കൊണ്ട് ഭഗീരഥൻ ഒന്നു നിവർന്നു നിന്നു. മുമ്പ് കണ്ടിട്ടില്ലാത്തതൊന്നും തീർച്ചയായും ഭൃഗു ആരാണെന്ന് അയാൾക്കറിയാമായിരുന്നു. ഭഗീരഥൻ മുന്നോട്ടുനീങ്ങി തലകുമ്പിട്ടു മുനിയുടെ പാദങ്ങളിൽ മുട്ടിപ്പിച്ചു. ‘ഭൃഗു മഹർഷി അങ്ങനെയൊക്കെ കാണാനിടയായതിൽ എന്റെ ജീവിതം ധന്യമായി. അങ്ങനെയൊക്കെ അനുഗ്രഹം തേടുന്നതിനവസരം ലഭിച്ചത് ഏറ്റവും വലിയ ഭാഗ്യമായി ഞാൻ കരുതുന്നു.’

‘ആയുഷ്കാലം ഭവ’ ഭൃഗു ഭഗീരഥനെ അനുഗ്രഹിച്ചു.

കൈകൾ ഭഗീരഥന്റെ ചുമലിൽവെച്ച് ഭൃഗു അയാളെ പിടിച്ചെടുത്തുപിടിച്ചു. അതിനിടയിൽ ഒരിക്കൽക്കൂടി ഭൃഗു ഭഗീരഥന്റെ കണ്ണുകളിലേക്ക് ഉറുനോക്കി.

തന്റെ മന്ദബുദ്ധിയായ പിതാവ് നേതാവല്ലെന്ന് ഭഗീരഥനു മനസ്സിലായിരുന്നു. നേതാവ് ഞാൻ ആണ്. അയാൾക്ക് ഭയമുണ്ട് നന്നായി. ഇനി അയാളെക്കൊണ്ട് കുറച്ചുകൂടി ചിന്തിപ്പിക്കുക മാത്രമേ

ചെയ്യേണ്ടതുളളു.

‘നീലകണ്ഠൻ സുഖമാണെന്ന് ഞാൻ വിശ്വസിക്കുകയുണ്ടു.’ ഭൃഗു ചോദിച്ചു. ‘സാധാരണക്കാരൻ ഈ കാലഘട്ടത്തിന്റെ രക്ഷകനാണെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നത് ആ മനുഷ്യനെ കാണാനുള്ള ആഹ്ലാദകരമായ അവസരം എനിക്കിനിയും ലഭിച്ചിട്ടില്ല.’

‘അദ്ദേഹത്തിനു സുഖമാണ് പർഭോ’ ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു. ‘അദ്ദേഹം വഹിക്കുന്നത് ആ പദവിക്ക് അർഹനാണദ്ദേഹം. സത്യത്തിൽ അദ്ദേഹം മഹാദേവന്റെ പദവിയും അർഹിക്കുന്നവനാണെന്ന് വിശ്വസിക്കുന്നവരും ഞങ്ങൾക്കിടയിലുണ്ട്.’

അപ്പോൾ ഭഗീരഥൻ ഒരു യഥാർത്ഥ നേതാവിന്റെ വ്യക്തിത്വം തുറന്നു കാട്ടുവാൻ ശ്രമിക്കുകയാണ് കരുതുകയുണ്ട്. ദിലീപൻ ഒരു നേതാവല്ലെന്ന കാര്യം ആ തിബറ്റൻ കാട്ടാളൻ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അവൻ ഞാൻ വിചാരിച്ചതിനേക്കാളും ബുദ്ധിയുണ്ട്.

‘ഒരു മനുഷ്യനു ചാർത്തിക്കൊടുത്തിട്ടുള്ള പദവികളും മഹത്വവും ഭാവിക്കാലും തീരുമാനിക്കട്ടെ. അയോധ്യരാജകുമാരൻ’ ഭൃഗു പറഞ്ഞു ‘കർത്തവ്യം അനുഷ്ഠിക്കപ്പെടേണ്ടത് കർത്തവ്യത്തിനു വേണ്ടിയാണ്. അല്ലാതെ കർത്തവ്യം മൂലമുണ്ടാകുന്നത് അധികാരത്തിനും സമർപ്പത്തിനും വേണ്ടിയല്ല. വാസുദേവപ്രഭുവിന്റെ വിവേകമുറുന്ന് ഈ ചിന്താസരണി താഴ്ന്നു കീഴടങ്ങിപ്പോകും. അറിവുണ്ടാകുമെന്ന് എനിക്കുറപ്പുണ്ട്. കർമ്മമണ്ഡലം വാധികാരസേമ മാഹലേഷു കഥാചന.’

‘ഓ, നീലകണ്ഠൻ ആ ചിന്താസരണിയുടെ ആശീർവമാണ് മഹർഷിജി’ ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു. ‘അദ്ദേഹം ഒരിക്കലും സ്വയം മഹാദേവനെന്ന് വിശേഷിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. ഞങ്ങളാണ് അദ്ദേഹത്തെ അങ്ങനെ അഭിസംബോധന ചെയ്യുന്നത്.’

ഭൃഗു പുഞ്ചിരിച്ചു. ‘ധീരനായ കുമാരൻ ഇത്തരയധികം കുറ്റ് പർവ്വതപ്രതികൂലനവനാണെങ്കിൽ നിങ്ങളുടെ നീലകണ്ഠൻ ശരിക്കും മഹാനാണ്. ആട്ടെ, പഞ്ചവടി എങ്ങനെയുണ്ട്? എനിക്ക് രാജ്യം സന്ദർശിക്കുവാനുള്ള ഭാഗ്യം ഇതുവരെ ഉണ്ടായില്ല.’

‘അതൊരു മനോഹരമായ നഗരമാണ്, മഹർഷിജി.’

പഞ്ചവടിയുടെ (പാൻതർപരദേശത്തുവെച്ചാണ് അവർ ആകർഷകപ്പെട്ടത്. നമ്മുടെ കപ്പലുകൾ അവിടെ വരെ എത്തി. അപ്പോഴാണ് അവരുടെ തിന്തോണികൾ നമ്മളെ ആകർഷിച്ചത്. അപ്പോൾ പഞ്ചവടിയുടെ സ്ഥാനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള നമ്മുടെ അറിവ് ശരിയാണ്.

‘ശ്രീരാമദേവന്റെ അനുഗ്രഹത്തോടെ ഞാനൊരിക്കൽ പഞ്ചവടി സന്ദർശിക്കും.’ ഭൃഗു പറഞ്ഞു.

‘നാഗന്മാരുടെ രാണി അങ്ങയെ ആദരിക്കുമെന്ന് എനിക്കുറപ്പുണ്ട്. മഹർഷേ’ ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു.

ഭൃഗു പുഞ്ചിരിച്ചു. ഒരു അർദ്ധാവസരം കിട്ടിയാൽപോലും കാളി എന്ന് കൊല്ലും. രുദ്ര ഭഗവാന്റെ ഐതിഹാസികമായ ക്ഷോഭത്തേക്കാൾ തീക്ഷ്ണമാണ് കാളിയുടെ ക്ഷോഭം.

‘പക്ഷേ, ഭഗീരഥികുമാരൻ, താഴ്ന്നു ചെൽ ഒരു

അനുചിതയത്തെക്കുറിച്ഛഎനിക്ക് പരാതി പറയാതിരിക്കാനാവില്ല.' ഭൃഗു പറഞ്ഞു.

അപരന്നു പോയ ഭഗീരഥൻ കൈകൂപ്പി ക്ഷമയാചിക്കുംപോലെ വണങ്ങി. 'മഹർഷേ, ഏതെങ്കിലും വിധത്തിൽ താങ്കളെ വിഷമിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ഞാൻ നിർവ്യാജം മാപ്തുചോദിക്കുന്നു. അതെങ്ങനെ പരിഹരിക്കാമെന്ന് ദയവായി എന്തോടു പറയുക.'

'അത് വളരെ ലളിതമായ കാര്യമാണ് ഭൃഗു പറഞ്ഞു. 'ഞാൻ ചക്രവർത്തിയുടെ മകളേയും അവരുടെ നവവരനേയും കാണാനിരിക്കുകയായിരുന്നു. എന്ന്താൽ താങ്കൾ കുമാരി ആനന്ദമയിയെ താങ്കൾക്കൊപ്പം കൊണ്ടുവന്നില്ല.'

'എന്റെ നോട്ട്കുറവ് ക്ഷമിച്ചാലും പ്ലേ' ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു. 'എന്റെ ആദരണീയനായ പിതാവിനെ കുരേക്കാലമായി കണ്ടിട്ടില്ലായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തെ മുഖം കാണിക്കാനായി ഞാൻ തിടുക്കപ്പെട്ടു വന്നതുകൊണ്ടാണ് ഞാനത് പറയാൻ മറന്നത്. കുമാരി ആനന്ദമയിയും അവളുടെ ഭർത്താവ് സേനാപതി പർവ്വതേശ്വരനും കാശിയിലേക്കു പോയിരിക്കുകയാണ്.'

ഭഗീരഥന്റെ ചിന്തകൾ വായിച്ചെടുത്ത ഭൃഗു പെട്ടെന്ന് ശ്വാസം അടക്കിപ്പിടിച്ഛ. പർവ്വതേശ്വരൻ കുരുമാറുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നുവോ? അദ്ദേഹം മെലുഹയിലേക്ക് മടങ്ങാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നുവോ?

'കുമാരി ആനന്ദമയിയേയും പർവ്വതേശ്വരനേയും നേരിൽ കാണാനവസരം ലഭിക്കുന്നത് ഈശ്വരോപകാരനുസരിച്ഛുമാർത്ഥമായിരിക്കുമെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നു.' ഭൃഗു പറഞ്ഞു.

ഭൃഗുവിന്റെ മുഖത്തെ പുഞ്ചിരി കണ്ട്പോൾ ഭഗീരഥൻ അസ്വസ്ഥനായി.

'വൈകാതെത്തന്നെ അങ്ങനെ സംഭവിക്കട്ടെ, മഹർഷേ' ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു. 'എനിക്ക് ചില ആളുകളെ കണ്ടശേഷം ചില കാര്യങ്ങൾ പൂർത്തിയാക്കുവാനായി കാശിയിലേക്കു പോകണം.'

ദിലീപൻ എന്തോ പറയാനൊരുങ്ങിയപ്പോൾ ഭൃഗു തന്റെ കൈകൾ ഉയർത്തി അത് ഭഗീരഥന്റെ ശിരസ്സിൽ വെച്ഛ.

'തീർച്ഛയായും അങ്ങനെയൊക്കട്ടെ ധീരനായകുമാരോ. ശ്രീരാമദേവനെ സ്മരിച്ഛുകൊണ്ടു പോകൂ.'

'മഹർഷേ, എന്തുകൊണ്ടാണ് അങ്ങനെ വിട്ടയച്ഛത്?' ഭഗീരഥൻ പോയ ഉടൻ ദിലീപൻ ചോദിച്ചു. 'നമുക്കവനെ തടവിലാക്കുകയായിരുന്നു. അവനെ ചോദ്യം ചെയ്താൽ പഞ്ചവടിയിൽ നടന്ന കാര്യങ്ങളെല്ലാം വ്യക്തമായി പുറത്തു വരുമായിരുന്നു.'

'അവിടെ എന്താണുണ്ടായതെന്ന് എനിക്കറിയാം' ഭൃഗു പറഞ്ഞു. 'നമ്മുടെ കപ്പലുകൾ പഞ്ചവടിയിലെത്തി. അവരുടെ യാത്സംഘത്തിലെ അനേകംപേരെ കൊല്ലുവാനും നമുക്കു സാധിച്ചു. പക്ഷേ പരധാനപ്പെട്ട നേതാക്കളെ വധിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ശിവനിപ്പോഴും ജീവിച്ഛിരിപ്പുണ്ട്. ആ യുദ്ധത്തിൽ നമ്മുടെ കപ്പലുകൾ തകർക്കപ്പെട്ടു.'

'എന്നാലും ഭഗീരഥനെ നമ്മൾ വിടാൻ പാടില്ലായിരുന്നു. അവരുടെ പരധാന നേതാക്കളിലൊരുത്തന്റെ നമ്മളെന്തിനാണ് വെറുതെ വിടുന്നത്?'

'ഞാൻ അയാൾക്ക് ദീർഘായുസ്സ് നേർന്നു രാജൻ. എന്ന് ഒരു നുണയനാക്കുവാൻ അങ്ങ് ആഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടാവില്ലെന്ന്

എനിക്കുറപ്പുണ്ട്.’

‘തീർച്ചയായും, മഹർഷേ.’

ഭൃഗു ദിലീപനെ നോക്കി പുഞ്ചിരിച്ചു. ‘മഹാരാജാവേ, അങ്ങ് ചിന്തിക്കുന്നതെന്താണെന്ന് എനിക്കറിയോ. അങ്ങ് എന്ന് വിശ്വസിക്കുക. ചതുരംഗത്തിലെപ്പോലെ യുദ്ധത്തിലും നമ്മൾ ചെറിയൊരു കരുവിനെ ബലികൊടുക്കുന്നത് ഭാവിയിൽ ഏറെ പരധാനപ്പെട്ട മറ്റൊരു കരുവിനെ പിടിചെടുക്കാനാണ്.’

ദിലീപൻ മുഖം ചുളിച്ചു.

‘ഞാൻ ഒന്നുകൂടെ വ്യക്തമാക്കാം, പർഭോ’ ഭൃഗു പറഞ്ഞു. ‘അയോധ്യയിൽവെച്ച് ഭഗീരഥ കുമാരൻ യാതൊരാപത്തും ഉണ്ടാകാൻ പാടില്ല. ഒരുദിവസത്തിനുള്ളിൽ അയാൾ ഈ നഗരം വിട്ടുപോവുമെന്നാണ് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നത്. അയാൾ സുരക്ഷിതനായി ഇവിടെനിന്ന് പോകണം. ഭഗീരഥന്റെ ഈ ഹർസംസന്ദർശനത്തിൽനിന്ന് നമ്മൾ കൂടുതൽ പരയോജനം നേടിയിട്ടില്ലെന്ന് അവർ മനസ്സിലാക്കണമെന്നാണ് ഞാനുദ്ദേശിക്കുന്നത്.’

‘ശരി മഹർഷേ.’

‘ഉടൻതന്നെ ഒരു അതിവേഗ തോണി തയ്യാറാക്കുക. എനിക്ക് ഉടൻ കാശിയിലേക്ക് തിരിയണം.’

‘ശരി മഹർഷേ.’

‘എന്റെ നൗകയുടെ മുകളിൽ ഞാൻ പരയാഗയിലേക്കാണ് പോകുന്നതെന്ന് എല്ലാവരും ധരിയ്ക്കേണ്ടത്. ഭഗീരഥന അയോധ്യയിൽ ഇപ്പോഴും സുഹൃത്ത്സുക്കളുണ്ട്. ഞാൻ കാശിയിലേക്കാണ് പോകുന്നതെന്ന് അയാളറിയാൻ പാടില്ല. മനസ്സിലായോ?’

‘തീർച്ചയായും സർവാമി. ഇപ്പോൾതന്നെ ഇക്കാര്യം ഞാൻ സ്വയമന്തകനെ ഏല്പിച്ചേക്കാം.’

മഗധ

പതിനഞ്ച്

മഗധയിലെ തുറമുഖങ്ങളുടെ ചുമതലയുള്ള മന്ത്രി അന്തകൻ ശിവനേയും സതിയേയും ഗോപാലിനേയും സുരപദ്മന്റെ കൊടാരത്തിലേക്കു അപ്പോൾ കൂടിക്കൊണ്ടു ചെന്നതേയുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ.

“സുരപദ്മന്റെ സ്വകാര്യവസതിയിലാണ് നമുക്ക് താമസസൗകര്യമൊരുക്കിയിടുള്ളത്, മഹേന്ദ്രരാജന്റെ കൊടാരത്തിലല്ല. അതാണ് എനിക്ക് വിചിത്രമായി തോന്നിയത്, അന്തകൻ പോയതിനുശേഷം ഗോപാൽ പറഞ്ഞു.

“നമുക്കും തന്റെ പിതാവിനുമിടയിലെ ആശയവിനിമയ സങ്കേതമായിനിൽക്കുവാനാണ് സുരപദ്മൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നത്”, സതി പറഞ്ഞു “അയാൾ മാത്രമാണ് ഒരേയൊരു ഇടനിലക്കാരൻ. അതുകൊണ്ട് അയാൾ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ മാത്രമേ പിതാവിനടുത്തുതെത്തുകയുള്ളൂ. അതുകൊണ്ട് നമ്മുടെ ദൗത്യം വിജയിക്കുമെന്നാണെന്റെ പരതിക്ഷ.”

“എനിക്ക് അത്ഭുതകരമായ പരതിക്ഷയൊന്നുമില്ല”, ശിവൻ പരിവർത്തിച്ചു “സുരപദ്മന്റെ വാക്കുകളാണ് മഗധയിലെ നടപടി എന്ന് കാര്യത്തിൽ സംശയമില്ല. രാജകുമാരനാണെന്നതിനുപുറമെ രാജമുദ്ര അയാളുടെ കൈവശമാണ്. ഉഗ്രസേനരാജകുമാരൻ കൊല്ലപ്പെട്ട വിഷയത്തിൽ പിതാവിന്റെ പരതികരണത്തിൽനിന്ന് വ്യത്യസ്തമാണ് അയാളുടെ സമീപനം. അതുകൊണ്ടായിരിക്കാം അയാൾ നമ്മളോട് ഇവിടെ വെച്ച് സ്വകാര്യസംഭാഷണം നടത്തുവാൻ തയ്യാറാവുന്നത്.”

“ഒരുപക്ഷേ”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു. “അതുകൊണ്ടായിരിക്കാം നമ്മളെ സ്വീകരിക്കുവാൻ മഹേന്ദ്രരാജാവിന്റെ പരിനിധിക്കുപകരം അന്തകൻ എത്തിയത്.”

“അതെ”, ശിവൻ പറഞ്ഞു “അന്തകൻ സുരപദ്മനോട് കുറുപുലർത്തുന്നവനാണ് എന്നാണെന്റെ വിശ്വാസം.”

“നല്ലത് സംഭവിക്കുമെന്നു നമുക്ക് പരിയാശിക്കാം”, സതി പറഞ്ഞു.

ശിവനും സതിയും ഗോപാലും സുരപദ്മന്റെ രാജകീയ വസതിയിലേക്കു പരിവേശിപ്പിച്ചപ്പോൾ അയാൾ തന്റെ സിംഹാസനത്തിൽനിന്ന് എഴുന്നേറ്റു നിന്നു. നിലകണ്ഠന്റെ അടുത്തേക്ക് നടന്നുവന്ന അയാൾ അവന്റെ മുന്നിൽ മുട്ടുകുത്തിയിരുന്നു. സുരപദ്മൻ ശിരസ്സ് ശിവന്റെ പാദത്തിൽ അർപ്പിച്ചു. “മഹാനായ നീലകണ്ഠ, എന്നെ അനുഗ്രഹിച്ചാലും.”

“സുഖിനോ ഭവ”, സുരപദ്മന്റെ ശിരസ്സിൽ കൈവെച്ച് ശിവൻ അയാളെ അനുഗ്രഹിച്ചു.

സുരപദ്മൻ തല ഉയർത്തി ശിവനെ നോക്കി “ഈ സംഭാഷണം അവസാനിപ്പിക്കുമ്പോൾ വിജയവും ആഹ്ലാദവും ചേർത്ത് അങ്ങ്ങ്നെ അനുഗ്രഹിക്കുമെന്ന് ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു.”

ശിവൻ തന്റെ കൈകൾ സുരപദ്മന്റെ ഇരുചുമലുകളിലും വെച്ച് പ്പോൾ സുരപദ്മൻ എഴുന്നേറ്റു “സുരപദ്മൻ, എന്തോടൊപ്പം വന്നിട്ടുള്ളവരെ ഞാൻ താങ്കൾക്കു പരിചയപ്പെടുത്താം. ഇതെന്റെ പത്നി സതി.”

സുരപദ്മൻ ഭവ്യതയോടെ സതിക്കുനേരെ തലകുനിച്ച് വന്ദിച്ചു. സതി അയാളെ പര്യവേഷിച്ചു ചെയ്തു.

“ഇത് എന്റെ പരിചയപ്പെട്ട സുഹൃത്ത്, വാസുദേവമുഖ്യൻ ഗോപാൽ”, ശിവൻ പരിചയപ്പെടുത്തി.

കൈകുപ്പി നമസ്തേ പറയുമ്പോൾ സുരപദ്മന്റെ കണ്ണുകൾ അദ്ഭുതംകൊണ്ട് വിടർന്നു “ശ്രീരാമഭഗവാനേ, രക്ഷിക്കേണം.”

“പ്രാർത്ഥിച്ചു കൊള്ളുക”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “ഭഗവാൻ രക്ഷിക്കും.”

സുരപദ്മൻ പുഞ്ചിരിച്ച് “എന്തോടു ക്ഷമിക്കണം, ഗോപാൽജി. ഇതിഹാസതുല്യരായ വാസുദേവന്മാർ യഥാർത്ഥത്തിലുള്ളതാണെന്ന് എന്റെ ദൂതന്മാർ എന്തോടു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ നിലനില്പിന് വലിയ ഭീഷണി ഉണ്ടായാൽ മാത്രമേ അവർ ലൗകിക കാര്യങ്ങളിൽ ഇടപെടാറുള്ളൂ എന്ന് ഞാൻ വിശ്വസിച്ചിരുന്നത്.”

“ഇപ്പോൾ അങ്ങനെയൊരു സാഹചര്യമുളവായിരിക്കുന്നു സുരപദ്മൻ”. ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “ശ്രീരാമദേവന്റെ അനുയായികളെല്ലാവരും നീലകണ്ഠന്റെ ഒപ്പം അണിനിരക്കേണ്ടതായ ഒരു ഘട്ടമെത്തിക്കഴിഞ്ഞു.”

സുരപദ്മൻ നിശ്ശബ്ദത പാലിച്ച്.

“മഗധയുടെ ധീരനായ രാജകുമാര, നമുക്ക് അല്പംകൂടി സൗകര്യാപരമായ സ്ഥലത്ത് ചെന്നിരിക്കാം” ശിവൻ പറഞ്ഞു.

അലങ്കരിച്ച ഇരിപ്പിടങ്ങൾ നിരത്തിയിട്ടിരുന്ന ആ വസതിയുടെ മധ്യത്തിലുള്ള ഒരു സ്ഥലത്തേക്ക് സുരപദ്മൻ അവരെ നയിച്ചു. അന്തകനൊഴികെ മറ്റ് മഗധൻ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരാരുംതന്നെ അവിടെ ഇല്ല എന്ന് കാര്യം ഗോപാൽ ശ്രദ്ധിച്ചു. താമസിയാതെ അന്തകൻ മഗധയുടെ സൈന്യത്തിന്റെ ചുമതല ഏറ്റെടുക്കുമെന്ന് കിംവദന്തി ശരിയായേക്കാമെന്ന് തോന്നി. മഗധയിലെ കൊടാരത്തിലെ മറ്റ് പരധാനികളാരുംതന്നെ നീലകണ്ഠനുമായി ബന്ധം സ്ഥാപിച്ചിട്ടില്ലെന്ന് അനുമാനിക്കാവുന്നതേയുള്ളൂ. അയോധ്യയുമായി മഗധയ്ക്കുള്ള പരമപരാഗത ശത്രുതയുടെ പേരിൽ മഗധക്കാരെ നീലകണ്ഠനുമായി സഖ്യമുണ്ടാക്കിയേക്കാമെന്ന് ആളുകൾ സങ്കല്പിച്ചേക്കാം. എന്താൽ ഉഗ്രസേനന്റെ കൊലപാതകം ആ സാധ്യത ഇല്ലാതാക്കിയെന്നുവേണം അനുമാനിക്കുവാൻ.

“അങ്ങേയ്ക്കുവേണ്ടി ഞാൻ എന്താണ് ചെയ്തുതരേണ്ടത്, പരഭോ?” സുരപദ്മൻ ചോദിച്ചു.

“ഞാൻ നേരിട്ട് കാര്യത്തിലേക്കുകടക്കാം സുരപദ്മൻ” ശിവൻ പറഞ്ഞു

“താളുകളുടെ സമർത്ഥൻമാരായ രഹസ്യാന്വേഷണവിഭാഗം ഒരു യുദ്ധമുണ്ടാവാൻ ഉള്ള സാധ്യതയെക്കുറിച്ച് താളുകളെ ധരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടായിരിക്കും.”

സുരപദ്മൻ നിശ്ശബ്ദം തലയാട്തി.

“അയോധ്യയുടെ തീരുമാനം അത്ഭുത ബുദ്ധിപരമല്ല എന്ന് നുകുടി ഒരു പക്ഷേ താളുകൾ മനസ്സിലാക്കിക്കാണും”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു.

“അതെ, അതെനിക്കറിയാം”, ഒരു പുഞ്ചിരിയുടെ ലാഞ്ചനയോടെ സുരപദ്മൻ പറഞ്ഞു. “എന്നാൽ അയോധ്യയുടെ അനിശ്ചിതവും ആശയക്കുഴപ്പം നിറഞ്ഞതുമായ സമീപനം മൂലം അവർ ഏതു ഭാഗത്ത് നിൽക്കുമെന്ന് ആർക്കും ഉറപ്പിക്കാനാവില്ല”

സതി പുഞ്ചിരിച്ചു. “ആട്ടെ, കുമാരാ താളുകളെന്താണ് ചെയ്യാനുദ്ദേശിക്കുന്നത്?”

“ദേവി”, സുരപദ്മൻ സതിയോടായി പറഞ്ഞു. “ഞാൻ നീലകണ്ഠന്റെ ഐതിഹ്യത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നത് ആളാണ്. അദ്ദേഹം മഹാദേവന്റെ പദവി തികച്ചും അർഹിക്കുന്നവനാണെന്ന്, അനുയോജ്യനായ പിൻഗാമിയാണെന്ന് ഭഗവാൻ തെളിയിച്ചിരിക്കുന്നു.”

രുദ്രഭഗവാനോടു തന്നെ താരതമ്യപ്പെടുത്തുന്നത് കേട് അസ്വസ്ഥനായിത്തീർന്ന ശിവൻ ആ ഇരിപ്പിടത്തിൽ ഒന്ന് ഇളകിയിരുന്നു.

“അതിനൊക്കെ പുറമെ അയോധ്യ ഭയങ്കരമായ അധീശത്വം പരക്കിപ്പിക്കുന്നു.” സുരപദ്മൻ തുടർന്ന് “സ്വദീപിന്റെ താല്പര്യങ്ങളുടെ പേരിൽ അത് ചെറുക്കേണ്ടതുണ്ട്. മഗധക്കു മാത്രമാണ് അത് ചെയ്യാനുള്ള ശേഷിയുള്ളത്.”

“ശക്തനായ മഗധസാമ്രാജ്യത്തിനു മാത്രമേ അയോധ്യയെ ചെറുക്കാനുള്ള ശേഷിയുള്ള എന്ന് അത് എനിക്ക് തോന്നുന്നത്”, സതി പറഞ്ഞു.

“ഭവതി പറഞ്ഞതാണു ശരി” സുരപദ്മൻ പറഞ്ഞു “നീലകണ്ഠന്റെ സൈന്യത്തോടൊപ്പം നിലകുവാനുള്ള രണ്ടു നല്ല കാരണങ്ങൾ ഞാൻ പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു.”

“എന്നാൽ” എന്ന അനിവാര്യമായ ആ വാക്ക് പുറത്തുവരുന്നത് കേൾക്കുവാനായി ശിവനും സതിയും ഗോപാലും നിശ്ശബ്ദം കാത്ത്.

“എന്നിട്സും” സുരപദ്മൻ തുടർന്ന്. “സാഹചര്യങ്ങൾ എന്റെ അവസ്ഥയെ കൂടുതൽ സങ്കീർണ്ണമാക്കി”

ശിവനുനേരെ തിരിഞ്ഞ് സുരപദ്മൻ തുടർന്ന്. “സ്വാമി, എന്റെ സങ്കീർണ്ണമായ അവസ്ഥയെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹം മനസ്സിലായിട്ടുണ്ടാവും. എന്റെ അനുജൻ ഉഗ്രസേനൻ നാഗാ തീവ്രവാദി ആക്രമണത്തിൽ കൊല്ലപ്പെട്ടു. അതുകൊണ്ട് എന്റെ പിതാവ് അതിനു പരിഹാരം ചെയ്യണമെന്ന് കർക്കശമായ നിലപാടിൽ ഉറപ്പു നിൽക്കുകയാണ്.”

വിഷയത്തിന്റെ സങ്കീർണ്ണത മനസ്സിൽ വെച്ചുകൊണ്ട് ശിവൻ സൗമ്യമായി സംസാരിച്ചു “സുരപദ്മൻ ആ സംഭവം.”

“പ്രഭോ” സുരപദ്മൻ പറഞ്ഞു “അദ്ദേഹം സംസാരിക്കുന്നതിനിടയിൽ കയറുന്നതിന് ക്ഷമിക്കണം. എനിക്ക് തന്റെ പരമാർത്ഥമറിയാം.”

“താങ്ക്സുകൾക്കറിയാമെന്ന് കാർയത്തിൽ എനിക്കുറപ്പിലില്ല, സുരപദ്മൻ. ആയിരുന്നെങ്കിൽ താങ്ക്സുകളുടെ പരതികരണം മറ്റെരു വിധത്തിലാകുമായിരുന്നു.”

സുരപദ്മൻ പുഞ്ചിരിയോടെ അന്തകനെ ഒന്ന് പാളിനോക്കിയശേഷം സംസാരം തുടർന്നു “പ്രഭോ, ഞാനും അന്തകനും ചേർന്ന് അക്കാർയത്തിൽ വ്യക്തിപരമായ അന്വേഷണം നടത്തി. എന്റെ അനുജൻ കൊല്ലപ്പെട്ട്സംഭവം ഞങ്ങൾ സന്ദർശിച്ചു. ആ സംഭവത്തെക്കുറിച്ച് ഞങ്ങൾക്കറിയാം.”

അപ്പോൾ സതിക്ക് ഇങ്ങനെ ചോദ്യംകാതിരിക്കാനായില്ല. “പിന്നെ എന്തുകൊണ്ടാണ്...?”

“എനിക്കെന്തു ചെയ്യാൻ കഴിയും ദേവി?” സുരപദ്മൻ ചോദിച്ചു “സ്വന്തം രാജ്യത്തേ പരതിരോധിക്കുവാനുള്ള ശ്രമത്തിനിടെ നാഗന്മാരുടെ ഭീരുത്വപൂർണ്ണമായ ആക്രമണത്തിൽ തന്റെ കുലീനനും ധീരനുമായ മകൻ കൊല്ലപ്പെട്ടുവെന്നാണ് ദുഃഖാർത്തനായ എന്റെ പിതാവ് ധരിച്ചിട്ടുള്ളത്. അദ്ദേഹത്തോട് ഞാനെങ്ങനെ സത്യാപനം? ചുരുക്കത്തിലും പന്തയത്തിലും ഭ്രമിച്ചുവരുന്ന, പണത്തിനോട് ആർത്തിയുണ്ടായിരുന്ന മകൻ കാളയോട്തിനുവേണ്ടി ഒരു കൊച്ചു ബാലനെ തടിയെടുക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചുവെന്ന് എനിക്കെങ്ങനെ അദ്ദേഹത്തോട് പറയാൻ കഴിയും? സ്വന്തം മകനെ സംരക്ഷിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ച അമ്മയെ വധിക്കുവാനാണ് തന്റെ ധീരപുത്രൻ ശ്രമിച്ചതെന്ന് അച്ഛനോടു ഞാൻ പറയണോ? കർമ്മമാരെന്ന് അറിയപ്പെടുന്ന നാഗന്മാർ തന്റെ മകന്റെ മൃതദേഹത്തിൽനിന്ന് രാജ്യത്തെ ഒരു പരജയെ സംരക്ഷിച്ച നായകന്മാരാണെന്ന് ഞാനെങ്ങനെ പിതാവിനോടു പറയും? ഞാൻ പറയുന്നത് കേൾക്കുവാൻപോലും അദ്ദേഹം തയ്യാറാകുമെന്ന് അങ്ങ് വിചാരിക്കുന്നത്സോ?”

“വേദനപ്പെടുത്തുന്നതാണെങ്കിൽപ്പോലും സത്യത്തിൽ കുലീനതയുണ്ട്”, സതി പറഞ്ഞു.

സുരപദ്മൻ മൃദുവായി ചിരിച്ചു. “ദേവി, ഇത് മെലുപയല്ല. മെലുപയുടെ ‘സത്യ’ത്തോടുള്ള കേതി ചിന്തയുടെ കാർക്കശ്യം മാർമ്മാണെന്ന് പലരും വിശ്വസിക്കുന്നത്. ഒരേസമയം നിലവിലുള്ള നിരവധി സത്യങ്ങളിൽനിന്ന് ഒരാണ്ണം തെരഞ്ഞെടുക്കുവാനാണ് ചന്ദ്രവംശികൾ താല്പര്യപ്പെടുന്നത്.”

സതി മൗനം പാലിച്ചു.

സുരപദ്മൻ ശിവന്റെ നേരെ തിരിഞ്ഞു “ഗേവൻ, സിംഹാസനത്തിൽ കയറിപ്പറ്റുവാൻ അക്ഷമനായി നിലകൊള്ളുന്ന ഒരു യുദ്ധക്കൊതിയാണ് ഞാൻ എന്നാണ് എന്റെ പിതാവ് വിചാരിച്ചിട്ടുള്ളത്. പിതാവിന്റെ കാഴ്ചപ്പാടിനൊപ്പം നിൽക്കുന്ന എന്റെ ജ്ഞേഷ്ണനാണ് അദ്ദേഹം കിരീടാവകാശിയായി വാഴിക്കാനിഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നത്. എന്റെ ലക്ഷ്യം നേടുന്നതിനായി ജ്ഞേഷ്ണന്റെ കൊലപാതകം ഞാൻ ആസൂത്രണം ചെയ്തതാണെന്ന് അച്ഛൻ സംശയിക്കുന്നതെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നു.”

“അത് ശരിയാണെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നില്ല”, ശിവൻ പറഞ്ഞു “താങ്ക്സാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കഴിവു് പുത്രൻ.”

“ആത്മവിശ്വാസമുള്ള ഒരാൾക്കുമാർമേ പരതിഭാധനനായ മറ്റെരുത്തന്റെ കഴിവിനെ അംഗീകരിക്കാനാകൂ. സ്വാമി”, സുരപദ്മൻ പറഞ്ഞു “സ്വന്തം പിൻഗാമിയായാലും അത് അങ്ങനെയാണ്. വൈരുദ്ധ്യമെന്ന് പറയാം, നാഗന്മാർ എന്നെ സഹായിച്ചിരിക്കുകയാണ്. സിംഹാസനത്തിലേക്കുള്ള എന്റെ വഴി ഇപ്പോൾ സുഗമമായി. ഇനി എന്റെ പിതാവ് മരിക്കുന്നതുവരെ കാത്തിരുന്ന്

മതി. അദ്ദേഹം എന്ന് അനന്തരാവകാശിയാക്കാതിരികുവാൻ തക്കവിധത്തിലുള്ള കാര്യങ്ങൾ ഞാൻ ചെയ്യാതിരുന്ന് മതി. അല്പലക്ഷത്തിൽ അച്ഛനത് എന്റെ മറ്റെങ്ങെങ്കിലും ബന്ധുവിന് നൽകും. ഇതൊക്കെ കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ നാഗന്മാർ എന്റെ ജ്യേഷ്ഠനെ വധിച്ചതിനെ ഞാൻ ന്യായീകരിച്ചാൽ ചരിത്രത്തിലെ ഏറ്റവും വിഡ്ഢിയായ രാജകുമാരനായി ഞാൻ മാറിയേക്കാം.”

ഗോപാൽ ചെറുതായൊന്ന് പുഞ്ചിരിച്ചു “സുരപദ്മരാജകുമാര, ഞങ്ങൾ ഇപ്പോൾ ഒരു ദുരൂഹസന്ധിയിലകപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്. ഞങ്ങളിനി എന്തു ചെയ്യും?”

സുരപദ്മൻ കണ്ണുകളിറുക്കി “എനിക്കൊരു നാഗനെ തന്നാൽ മാത്രം മതി.”

“എനിക്ക് സാധിക്കില്ല”, ശിവൻ പറഞ്ഞു.

“ഉഗ്രസേനനെ വധിച്ച ആ നാഗനെത്തന്നെ വേണമെന്നൊന്നും ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നില്ല പ്ലേ” സുരപദ്മൻ പറഞ്ഞു. “അയാൾ ഏതോ പരധാനപ്പെട്ട വ്യക്തിയാണെന്ന് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. ഏതെങ്കിലുമൊരു നാഗനാണ് ഞാനാവശ്യപ്പെടുന്നത്. ഉഗ്രസേനന്റെ ഘാതകനായി ഞാനയാളെ പിതാവിനു സമർപ്പിക്കും. പിന്നെ അയാളെ വധിക്കും. അതോടെ പിതാവ് സന്തോഷത്തോടെ എന്റെ ജ്യേഷ്ഠന്റെ ആത്മാവിനുവേണ്ടി പരാർത്ഥിച്ച സന്യാസം സ്വീകരിക്കും. പിന്നെ മഗധയുടെ സകല വിഭവങ്ങളുമൊത്ത് ഞാൻ അങ്ങയുടെ കൂടെ ഉണ്ടാകും. ബ്രഹ്മഗന്മാർ അങ്ങയോടൊപ്പമാണെന്ന് എനിക്ക്റിയം. ബ്രഹ്മയും മഗധയും ഒരു ഭാഗത്താണെങ്കിൽ ആ ഭാഗത്തിനു വിജയം സുനിശ്ചിതമാണ്. അങ്ങ് യുദ്ധം ജയിക്കും. തിന്മ നശിപ്പിക്കപ്പെടും. നിസ്സാരനായ മുൻജന്മപാപങ്ങളുടെ യാതന അനുഭവിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലുമൊരു നാഗനെ ബലിനൽകുക മാത്രമാണ് അങ്ങ് ചെയ്യേണ്ടത്. യഥാർത്ഥത്തിൽ ആ നാഗന് സൽക്കർമ്മം ചെയ്യുവാനുള്ള ഒരവസരമാണ് നമ്മൾ നൽകുന്നത്. അങ്ങ് എന്തു പറയുന്നു?”

ശിവൻ ഒരു നിമിഷംപോലും ശങ്കിച്ചില്ല “എനിക്ക് സാധ്യമല്ല.”

“പ്ലേ...”

“ഞാനത് ചെയ്യില്ല.”

“പക്ഷേ...”

“ഇല്ല...”

സുരപദ്മൻ കസേരയിലേക്ക് ചാഞ്ഞിരുന്ന്. “ഞങ്ങളും വല്ലാത്തൊരു പരതിസന്ധിപ്പെട്ടതിലാണ് മഹാനായ വാസുദേവ. പിതാവിന്റെ പരതികാരം ശമിപ്പിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ നാഗന്മാരടങ്ങുന്ന ഒരു സഖ്യത്തിനൊപ്പം നിലകൊള്ളാൻ പിതാവ് എന്റെ അനുവദിക്കുകയില്ല.”

ഗോപാലിന് പരതികരിക്കാൻ സാധിക്കുന്നതിനു മുൻപ് ശിവൻ അതിനു മറുപടി പറഞ്ഞു. “ഇനി താങ്കൾ ഒരുപക്ഷവും പിടിച്ചില്ലെങ്കിലോ?”

സംശയത്തോടെ സുരപദ്മൻ മുഖം ചുളിച്ചു.

“നിഷ്പക്ഷത പാലിക്കുവാൻ പിതാവിനെ പരേരിപ്പിക്കുക”, ശിവൻ തുടർന്ന് “അയ്യോയ്യയുമായി യുദ്ധം ചെയ്യുവാനായി എന്റെ കപ്പലുകളെ ഇതുവഴി കടന്നുപോകുവാൻ അനുവദിക്കുക. അവരെ പരാജയപ്പെടുത്താൻ ഞങ്ങൾക്കു സാധിച്ചാൽ നിങ്ങളുടെ പരധാന ശത്രു തളർന്നു കഴിഞ്ഞു

എന്നർത്ഥം. നാഗന്മാരടങ്ങുന്ന ഞങ്ങളുടെ സേനതോറ്റാൽ ഞങ്ങൾ തിരിച്ചുപോയും. ശേഷിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ താങ്കൾക്കു സങ്കല്പിക്കാവുന്നതേയുള്ളൂ. രണ്ടുവിധത്തിലായാലും താങ്കൾ വിജയിക്കും” സുരപദ്മൻ പുഞ്ചിരിച്ചു. “ആകർഷണീയമായ ഒരു പദ്ധതിയാണിത്.”

കാശി നഗരത്തിൽ അടുത്തയിടെ എത്തിച്ചേർന്ന ആനന്ദമയിക്കും പർവ്വതേശ്വരനും താമസസൗകര്യമൊരുക്കിയിരുന്നത് കാശികൊടാരത്തിലെ മറ്റൊരു ഭാഗത്തായിരുന്നു. ആനന്ദമയിയും ആയുർവ്വതിയും ഒരുമിച്ചാണ് വീരഭദ്രനേയും ഗുണന്മാരെയും കാണുവാൻ പോയത്.

താമസിച്ച്‌വരുന്ന അറയുടെ മടുപ്പാവിലായിരുന്നുവെന്ന് മെലുഹൻ സേനാപതി അങ്ങകലെ ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരുന്ന ഗംഗാനദിയെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

“പ്രഭോ” ദ്വാരപാലകൻ വിളിച്ചു.

“പറയൂ?” പർവ്വതേശ്വരൻ അയാൾക്കു നേരെ തിരിഞ്ഞു.

“ഒരു ദൂതൻ അങ്ങയ്ക്കു തരുവാനായി ഒരു കുറിപ്പ് തന്നിട്ടുണ്ട്.”

“അതിങ്ങു തരു.”

“ശരി പ്രഭോ.”

“ആരാണി സന്ദേശം കൊണ്ടുവന്നത്? ദ്വാരപാലകൻ അകത്തു വന്നപ്പോൾ പർവ്വതേശ്വരൻ ചോദിച്ചു.

“കൊടാരത്തിലെ പരധാന ദ്വാരപാലകൻ.”

പർവ്വതേശ്വരൻ പുരികമുയർത്തി “പുറത്തുള്ള ഒരാൾക്ക് അകത്തുകടക്കുവാൻ അനുവാദം നൽകാറില്ലല്ലോ, ഉണ്ടോ? കൊടാരം ദ്വാരപാലകന് ആരാണി സന്ദേശം നൽകിയതെന്ന് എനിക്ക് അറിയാം.”

ദ്വാരപാലകൻ നിസ്സഹായനായി “പ്രഭോ, എനിക്ക് അങ്ങനെയൊന്ന അറിയാൻ കഴിയും?”

പർവ്വതേശ്വരൻ നെടുവീർപ്പിട്ടു “ഈ സ്വദീപന്മാർക്ക് ചിട്ടയും നിയമ സംവിധാനങ്ങളും പാലിക്കുന്ന ശീലമില്ല. അവരുടെ പരധാനപ്പെട്ട് സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ശത്രു കടന്നു കയറാത്തത് അഭൂതം തന്നെ, ദ്വാരപാലകന്റെ കൈയിൽനിന്നും വ്യതിചലിച്ചു ചുരുട്ടിയ പേപ്പറിനു ചുരുൾ വാങ്ങിയ ശേഷം അയാളെ പറഞ്ഞുവിട്ടു. ആ മുദ്ര തിരിച്ചറിയാൻ പർവ്വതേശ്വരനു സാധിച്ചില്ല. പഴകിയ ജ്യോതിഷ പരമാണുക്കളിൽ കാണുന്നതു പോലുള്ള ഒരു നക്ഷത്ര ചിഹ്നം. പർവ്വതേശ്വരൻ തോൾവെട്ടിച്ച് ആ ചുരുൾ തുറന്നു. അതിലെ അക്ഷരങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ അഭൂതപ്രഭാവത്തിൽ മെലുഹയിലെ സൈനിക രഹസ്യസന്ദേശങ്ങളിൽ ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന ഗുഹ്യരഹസ്യങ്ങൾ. മുതിർന്ന സൂര്യവംശി സൈനികോദ്യോഗസ്ഥൻ മാത്രം ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന ഗുഹ്യരഹസ്യങ്ങൾ. യുദ്ധകാലത്ത് ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന ഏറ്റവും രഹസ്യസ്വഭാവമുള്ള ഗുഹ്യരൂപങ്ങൾ. മറ്റാരെങ്കിലും അത് വായിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ അവർക്കത് തന്നെ അസംബന്ധമായേ തോന്നുകയുള്ളൂ.

പരിവേഷങ്ങൾ സന്തോഷത്തോടെ സ്വീകരിച്ചു. അദ്ദേഹം ആ സന്തോഷം

ഉത്തരാധികാരിയെ തിരിച്ചറിഞ്ഞു. കടുത്ത സ്വാധീനം ചെലുത്തിയിരുന്ന ആളായിരുന്നുവെങ്കിലും മെലുഹയുടെ പർവതത്തനത്തിൽ ഭൃഗു ഒരിട്കലും ഇടപെടാറില്ലായിരുന്നുവെന്ന് പർവതേശ്വരനറിയാമായിരുന്നു. ഈ ഭൗതികലോകത്തിലെ ലൗകിക കാര്യാങ്ങളിൽ ഭൃഗുവിന് ഇടപെടാൻ സാധിക്കുമെന്ന് കണ്ട്പ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന് വിശ്വസിക്കുവാൻ പര്യാസം തോന്നി.

“താങ്കളെ നേരിൽ കാണുന്നതിനുവേണ്ടി വലിയൊരു അപകടമാണ് ഞാൻ ഏറ്റെടുക്കുന്നത്. ഭൃഗു പുഞ്ചിരിച്ചു. “താങ്കൾ ഒറ്റയ്ക്കാണെന്ന് എനിക്ക് ഉറപ്പു വരുത്തേണ്ടതുണ്ടായിരുന്നു.”

“മഹർഷിജി, അങ്ങ് എന്താണിവിടെ? ആ മഹാമുനിയെ താണുവണങ്ങിക്കൊണ്ട് പർവതേശ്വരൻ ചോദിച്ചു.

“ഞാനെന്റെ കടമ നിർവ്വഹിക്കുന്നു. താങ്കൾ താങ്കളുടെ കടമ ചെയ്യുന്നതുപോലെ.”

“പക്ഷേ താങ്കളൊരിക്കലും ലൗകിക കാര്യാങ്ങളിൽ ഇടപെടാറില്ല.”

“ഞാൻ ഇടപെടാറിട്ടുണ്ട്”. ഭൃഗു പറഞ്ഞു “പക്ഷേ അപൂർവ്വ സന്ദർഭങ്ങളിൽ മാത്രം. ഇത് അങ്ങനെയുള്ള ഒരു സന്ദർഭമാണ്.”

പർവതേശ്വരൻ നിശ്ശബ്ദത പാലിച്ചു. അപ്പോൾ ഭൃഗു യഥാർത്ഥ നേതാവാണ്. പഞ്ചവടിയുടെ പുറത്തുവെച്ച് ആരോരുമായിരുന്നെ ശിവന്റെ യാത്രിക സംഘത്തെ ആക്രമിക്കുവാൻ മെലുഹയുടെയും അയോധ്യയുടെയും സംയുക്ത നാവികസേനയെ അയച്ചത് ഇദ്ദേഹമാണ്. ഭൃഗുവിനോടുള്ള പർവതേശ്വരന്റെ ബഹുമാനം ഇടിഞ്ഞു. ഈ മഹാമുനി അപ്പോൾ മനുഷ്യനായിരുന്നു.

“താങ്കൾ എന്താണു ചെയ്യേണ്ടതെന്ന് താങ്കൾക്കറിയാം”. ഭൃഗു പറഞ്ഞു “താങ്കളുടെ മാതൃഭൂമിയെ ആക്രമിക്കുന്നതിനായി ആ വ്യാജ നീലകണ്ഠനെ പിന്തുണയ്ക്കുകയില്ലെന്ന് എനിക്കറിയാം.”

പർവതേശ്വരൻ ദേഷ്യം കൊണ്ടു വിറച്ചു “ശിവഭഗവാൻ വ്യാജനല്ല. ശ്രീരാമദേവനുശേഷം ഈ ഭൂതലത്തിലൂടെ നടന്ന പുരുഷോത്തമനാണ്ദ്ദേഹം.”

സ്തബ്ധനായി ഭൃഗു ഒരടി പുറകോട്ടു നീങ്ങി “ഒരുപക്ഷേ ഞാൻ പറഞ്ഞത് തെറ്റായിരിക്കാം. ഒരുപക്ഷേ ഞാൻ വിചാരിച്ച അത്ഭുതങ്ങളും താങ്കൾ മെലുഹയെ സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ടാവില്ല.”

“ഭൃഗു മഹർഷേ, മെലുഹയ്ക്കുവേണ്ടി ഞാൻ മരിക്കും”, പർവതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു “കാരണം അതെന്റെ കടമയാണ്. പക്ഷേ ഞാൻ നീലകണ്ഠസ്വാമിയെ തള്ളിപ്പറയുമെന്ന് താങ്കൾ വിചാരിക്കരുത്. എനിക്ക് ദൈവമാണദ്ദേഹം.”

വർദ്ധിച്ച അഭൂതത്തോടെ ഭൃഗു മുഖം ചുളിഞ്ഞു. അദ്ദേഹം പർവതേശ്വരന്റെ കണ്ണുകളിലേക്കു നോക്കി. പൊതുവെ സംയമനം പാലിക്കുന്ന സന്യാസിയുടെ വായ് നേരിയതോതിൽ പിളർന്നു. താൻ ചിന്തിക്കുന്ന കാര്യാങ്ങൾ തുറന്നുപറയുന്ന ഒരുപൂർവ്വമനുഷ്യനെയാണ് താൻ നോക്കിക്കാണുന്നതെന്ന് ഭൃഗുവിന് മനസ്സിലായി. ഭൃഗുവിന്റെ സ്വരം ആദരവിന്റെ സ്വരമായി “മഹാനായ സേനാപതിക്ക് എന്റെ ക്ഷമാപണം. താങ്കളുടെ കീർത്തി ന്യായയുക്തമാണെന്ന് എനിക്ക് മനസ്സിലാവുന്നു. ഞാൻ താങ്കളെ തെറ്റിദ്ധരിച്ചു. ചിലപ്പോൾ ഈ ലോകത്തിന്റെ കപട സ്വഭാവം വളരെ ആത്മാർത്ഥത നിറഞ്ഞ ഒരു മനുഷ്യനെ മനസ്സിലാക്കുന്നതിന് നമുക്ക് പരിബന്ധമായിത്തീരുന്നു.”

പർവ്വതേശ്വരൻ മൗനം പാലിച്ഛൂ.

“അങ്ങ് മെലുഹക്കുവേണ്ടി പോരാടുമോ? ഭൃഗു ചോദിച്ചു.

“എന്റെ അവസാനശ്വാസംവരെ,” പർവ്വതേശ്വരൻ മന്ത്രിച്ഛൂ “പക്ഷേ, ശരീരമദ്ദേവന്റെ നിയമങ്ങൾക്കനുസൃതമായേ ഞാൻ പോരാടുകയുള്ളൂ.”

“തീർച്ചയായും.”

“ഞങ്ങൾ യുദ്ധനിയമങ്ങൾ ലംഘിക്കുകയില്ല.”

ഭൃഗു നിശ്ശബ്ദം തലയാട്ടി.

“മഹർഷിജി”, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു “അങ്ങ് മെലുഹയിലേക്കു മടങ്ങണമെന്നാണ് ഞാൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്നത്. ആഴ്ചകൾക്കകം ഞാനവിടെ എത്തിക്കൊള്ളാം.”

“ഇവിടെ ഇങ്ങനെ തുടരുന്ന് ബുദ്ധിയല്ല സേനാപതേ”, ഭൃഗു പറഞ്ഞു “താങ്കൾക്കെന്തെങ്കിലും സംഭവിക്കുകയാണെങ്കിൽ മെലുഹയ്ക്കു ഗുരുതരമായ പ്ലാഗ്യാപാതമാണുണ്ടാകുക. താങ്കളുടെ സൈന്യത്തിന് മികച്ച ഒരു മേധാവി വേണം.”

“ഭഗവാന്റെ അനുജനായില്ലാതെ എനിക്ക് വിട്ടുപോരാനാവില്ല.” താൻ അത് ശരിയായി കേട്ടില്ലെന്ന് ഭൃഗുവിന് തോന്നി “എന്ത്? പോകുന്നതിനു മുമ്പ് നിലകണ്ഠന്റെ അനുജനായില്ലാതെ താങ്കൾ പറഞ്ഞത്?”

“വ്യാജ നിലകണ്ഠൻ” എന്ന് പറയാതിരിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം പ്ലാഗ്യാപാതയെ ശ്രദ്ധിച്ചു.

“അതെ”, പർവ്വതേശ്വരൻ പരിവർത്തിച്ചു.

“പക്ഷേ അയാളെന്തുകൊണ്ട് താങ്കളെ പോകാനനുവദിക്കണം?”

“അദ്ദേഹം അനുവദിക്കുമോ എന്ന് എനിക്കറിയില്ല. പക്ഷേ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുജനായില്ലാതെ ഇവിടെ നിന്ന് പോകാൻ കഴിയില്ലെന്ന് മാത്രം എനിക്കറിയാം.”

ഭൃഗു ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം പറഞ്ഞു. “ഹേ.....പർവ്വതേശ്വരാ. അങ്ങ് സാഹചര്യത്തിന്റെ ഗുരവ് മനസ്സിലാക്കിയെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നില്ല. നിലകണ്ഠന്റെ ശത്രുക്കളാണ് താങ്കൾ നയിക്കാൻ പോകുന്നതെന്ന് പറഞ്ഞാൽ അയാൾ താങ്കളെ കൊല്ലും.”

“ഇല്ല. അദ്ദേഹം അങ്ങനെ ചെയ്തില്ല. അദ്ദേഹം അങ്ങനെ ചെയ്താൽ അതെന്റെ വിധിയായിരിക്കും.”

“ഞാനി പറയുന്നത് മര്യാദകേടാണെങ്കിൽ ക്ഷമിക്കുക. താങ്കളി ചെയ്യുന്നത് മുശ്ശൽവമാണ്.”

“അല്ല. അങ്ങനെയല്ല. ഒരു ഭക്തൻ തന്റെ സ്വാമിയെ വിട്ടുപോകുമ്പോൾ ചെയ്യേണ്ടതിപ്രകാരമാണ്.”

“എന്നാൽ...”

“ഭൃഗു മഹർഷേ, ശിവഭഗവാനെ നേരിൽ കാണാത്തതുകൊണ്ടാണ് അങ്ങേയ്ക്ക് ഇങ്ങനെയൊക്കെ തോന്നുന്നത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുചരന്മാർ യഥാമുലമല്ല അദ്ദേഹത്തെ പിന്തുടരുന്നത്. അവരുടെ ജീവിതത്തിൽ ഏറ്റവും മധ്യം പ്ലാഗ്യാപാത. നിറയ്ക്കുന്ന സാന്നിദ്ധ്യമായതുകൊണ്ടാണ് ശിവനെ അവർ പിന്തുടരുന്നത്.

എന്റെ വിധി മൂലം എനിക്ക് ദേഹത്തിന്റെ എതിർപക്ഷത്തു നിലയുറപ്പിക്കേണ്ടതായി വരും. അതെന്റെ ഹൃദയം തകർക്കുന്നു. ഞാൻ ചെയ്യേണ്ടതെന്താണോ അത് ചെയ്യാനായി എനിക്ക് ദേഹത്തിന്റെ അനുവാദവും അനുഗ്രഹവും വേണം.”

ഭൃഗുവിന്റെ സാവധാനത്തിലുള്ള തലയാടൽ അദ്ദേഹത്തിന്റേയുള്ളിലുള്ള പക കൊണ്ടുള്ള ബഹുമാനത്തിന്റെ ചെറിയൊരു അംശം പരകടമാക്കുന്നതായിരുന്നു “ഇത്തരത്തിലുള്ള കൂറ് പരചോദിപ്പിക്കണമെങ്കിൽ നീലകണ്ഠ വിശേഷപ്പെട്ട വിധത്തിലുള്ള ഒരാളായിരിക്കണം.”

മഹാർഷിജി, അദ്ദേഹം വിശേഷപ്പെട്ട മനുഷ്യനല്ല. ജീവിക്കുന്ന ദൈവമാണദ്ദേഹം.”

മെലുഹ വെളിപ്പെടുന്നു

പതിനാറ്

“എന്തിനുവേണ്ടിയാണോ നമ്മളിവിടെ വന്നിട്ടുള്ളത് അത് നമ്മൾ നേടിയെടുത്തു കഴിഞ്ഞുവെന്നാണ് എനിക്ക് തോന്നുന്നത്”, സതി പറഞ്ഞു.

ഗോപാലും സതിയും ശിവനും സുരപദ്മന്റെ കൊട്ഠാരത്തിൽ അവർക്കുവേണ്ടി ഏർപ്പാടു ചെയ്ത മുറികളിൽ വിശ്രമിച്ചു. സൗഹൃദത്തിന്റെ സൂചനയായി താൻ ശിവന്റെ സൈന്യത്തിനുവേണ്ടി അല്പദിവസങ്ങൾക്കകം കുറച്ച് ആയുധങ്ങളുണ്ടാക്കി കൊടുക്കാമെന്നും അതുവരെ അവർ തന്റെ കൊട്ഠാരത്തിൽ താമസിക്കണമെന്നും അയാൾ ശിവനോട് അഭ്യർത്ഥിച്ചു.

“ശരി. എനിക്ക് തിനു സമ്മതമാണ്”. ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “ആയുധങ്ങൾ നൽകാമെന്ന സുരപദ്മന്റെ വാഗ്ദാനം ചെറുതാണെങ്കിലും നമ്മളുമായി അയാൾ സഖ്യമുണ്ടാക്കിയതിന്റെ പരതീകമാണത്.”

“പക്ഷേ മഗധൻ കൊട്ഠാരത്തിൽനിന്ന് ഇതുവരെ ഒരാൾപോലും താങ്കളെ കാണാൻ തിയില്ല”, ശിവൻ പറഞ്ഞു “സുരപദ്മൻ പറഞ്ഞതു വിശ്വസിച്ചു ബുദ്ധിയില്ലായ്മ പരവർത്തികുവാണെന്നും മഹേന്ദ്രരാജാവ് തയ്യാറുണ്ടാവില്ല.”

“നമ്മുടെ കപ്പലുകൾ അയോധ്യയിലൂടെ കടന്നു പോകുമ്പോൾ അയാൾ അത് തടയുമെന്ന് താങ്കൾ കരുതുന്നുവോ? ഗോപാൽ ചോദിച്ചു.

“എനിക്ക് ഉറപ്പു പറയാനാവില്ല”, ശിവൻ പറഞ്ഞു “നമ്മളുമായി സഹകരിക്കുവാനാണ് കൂടുതൽ സാധ്യതയെങ്കിലും അയാളുടെ പിതാവിന്റെ പരതികരണമനുസരിച്ചിരിക്കാം അത്.”

“നല്ലത് വേർതിരിച്ചു നമുക്ക് പരീക്ഷിക്കാം”, സതി പരത്യാശിച്ചു.

“പണ്ഡിറ്റ്ജി, എന്റെ വിളംബരത്തിന്റെ കാര്യം എന്തായി?

“ആഴ്ചകൾക്കുള്ളിൽ അത് തയ്യാറാക്കി വിതരണം ചെയ്യപ്പെടും”. ഗോപാൽ പറഞ്ഞു. “രാജ്യത്തുടനീളമുള്ള വാസുദേവപണ്ഡിതന്മാർ ജനങ്ങളുടെയും രാജാക്കന്മാരുടെയും പരഭുക്കന്മാരുടെയും പരതികരണത്തെക്കുറിച്ച് ഏറ്റെടുക്കുന്ന വിവരങ്ങൾ നമുക്ക് നൽകും.”

“പക്ഷേ വാസുദേവപണ്ഡിതന്മാരെ അവർ തിരിച്ചറിഞ്ഞാലോ?

“ഇല്ല. അവർ തിരിച്ചറിയപ്പെടില്ല. വാസുദേവ ഗോത്രം നിലകൊണ്ടുമായി സഖ്യത്തിലാണെന്ന് അഭിജാത വിഭാഗത്തിനറിയാം. പക്ഷേ സ്വന്തം രാജ്യത്ത് വാസുദേവന്മാർ കടന്നുകയറിയ കാര്യം അവർ അറിയുകയില്ല.”

ശിവൻ ദീർഘമായി ശ്വാസം ഉള്ളിലേക്ക് വലിച്ച ശേഷം പുറത്തേക്കുവിട്ടു “അങ്ങനെ അത് ആരംഭിക്കുകയായി.”

ഭഗീരഥൻ വൈകുന്തനേരമാണ് കാശിയിലെത്തിച്ചേർന്നത്. ചെന്ന്പാടെ അയാൾ നേരെ കൊട്ഠാരത്തിലേക്കു തിരിച്ചു. സുരപദ്മനുമായി ഒരു സഖ്യസാധ്യതയെക്കുറിച്ചാലോചിക്കുവാനായി ശിവൻ മഗധയിലേക്കു പോയിരിക്കുകയാണെന്ന് അപ്പോഴാണ് അയാൾക്ക് വിവരം ലഭിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് ഗണേശനേയും കാർത്തികേയനേയും നേരിൽകണ്ട് താനറിഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾ അയാൾ അവരോട് പങ്കുവെച്ചു.

“അയോധ്യകാർക്കു വേറൊരു രഹസ്യപദ്യതിയുണ്ടെന്ന് തോന്നുന്നു” ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു “ഗംഗയിലൂടെ മെലുഹയിലേക്കു അവരുടെ കപ്പലുകളിൽ സൈനികരെ കൊണ്ടുപോവുന്നത് മഗധക്കാർ തടയുമെന്ന് അവർ പരീക്ഷിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് കാടുവെട്ടിത്തെളിച്ച് വഴിയുണ്ടാക്കി വടക്കുപടിഞ്ഞാറു ദിശയിലൂടെ ധർമ്മകേതിലേക്കു നീങ്ങുവാനാണ് അവരുടെ പരിപാടി. അവിടെ നിന്ന് ഗംഗാനദി മുറിച്ചു കടന്ന് പുതുതായി വെട്ടിയുണ്ടാക്കിയ വഴിയിലൂടെ മെലുഹയിലെത്തുവാനാണ് അവരുദ്ദേശിക്കുന്നത്.”

“അത് യുക്തിസഹമാണ്”. ഗണേശൻ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ സാവധാനത്തിലായിരിക്കും ആ നീക്കം. ആ നിബിഢവനത്തിലൂടെ പാത വെട്ടിത്തെളിച്ച്യുണ്ടാക്കി മെലുഹയിലെത്തിച്ചേരുവാൻ മാസങ്ങൾ വേണ്ടിവരും. അപ്പോഴേക്കും യുദ്ധം കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടാകും.”

ഭഗീരഥൻ അത് ശരിവെച്ചു. “ശരിയാണ്.”

ഗണേശൻ മുന്നോട്ടു കുനിഞ്ഞ് “പക്ഷേ അതിലുമേറെ കാര്യങ്ങൾ എനിക്ക് കാണാൻ കഴിയുന്നുണ്ട്.”

ഭഗീരഥൻ തന്റെ മനസ്സിലുള്ളത് നിയന്ത്രിച്ചു നിർത്താനായില്ല. “നമ്മുടെ ശത്രുവിനെ നയിക്കുന്നത് ആളെക്കുറിച്ച് എനിക്കറിയാം.”

“മഹർഷി ഭൃഗു? കാർത്തികേയൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

ഭഗീരഥൻ അതിശയിച്ചു. “നിനക്കെങ്ങനെ മനസ്സിലായി?”

“അച്ഛന്റെ സുഹൃത്തുക്കളായ വാസുദേവൻമാർ ഞങ്ങളോടു പറയുകയുണ്ടായി”. ഗണേശൻ പറഞ്ഞു.

ഇതിഹാസതുല്യരായ വാസുദേവൻമാരെക്കുറിച്ചുള്ള കഥകൾ ഭഗീരഥൻ കേൾക്കുന്നു “ഈ വാസുദേവൻമാർ യഥാർത്ഥത്തിൽ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നവരാണോ?

“ഉണ്ട്. അവർ ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ട് ധീരനായ കുമാരൻ.” കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു.

“അവരെപ്പോലുള്ള സുഹൃത്തുക്കളുള്ളപ്പോൾ ശിവഭഗവാൻ എന്തെപ്പോലുള്ള അനുയായികളുടെ ആവശ്യമില്ല”, ഭഗീരഥൻ പുഞ്ചിരിച്ചു.

ഗണേശൻ ചിരിച്ചു. “താങ്കളുടെ നിർദ്ദേശം അംഗീകരിക്കുമ്പോൾ വാസുദേവൻമാർ മുഖ്യ ഗുഡാലോചനക്കാരന്റെ പേര് വെളിപ്പെടുത്തുമെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് അറിവുണ്ടായിരിക്കുകയില്ല.”

“തീർച്ചയായും”. ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ മനുഷ്യനു പരവേശിക്കാൻ കഴിയാത്ത ആ കാർത്തികന്റെ അയ്യപ്പയുടെ വടക്കുപടിഞ്ഞാറൻ ദിശയിലേക്ക് പടനീക്കം നടത്തുവാനുള്ള പദ്ധതിയെക്കുറിച്ച് നമുക്ക് ഇപ്പോഴെങ്കിലും അറിയാൻ കഴിഞ്ഞുവെല്ലോ.”

“അതെ, അത് വളരെ ഉപയോഗപ്രദമായ വിവരമാണ് ഭഗീരഥാ”, ഗണേശൻ പറഞ്ഞു.

കാർത്തികേയൻ പൊട്ടുന്നനെ എഴുന്നേറ്റിരുന്ന് “ഭഗീരഥകുമാരാ, താങ്കൾ ഭൃഗു മഹർഷിയെ നേരിടുകയുണ്ടായോ?

“ഉവ്വ്.”

കാർത്തികേയൻ ഗണേശനെ ഉൽക്കണ്ഠയോടെ നോക്കി.

“എന്താ കാര്യം?”, ഭഗീരഥൻ ചോദിച്ചു.

“താങ്കളോടു വർത്തമാനം പറയുമ്പോൾ അദ്ദേഹം താങ്കളുടെ കണ്ണുകളിലേക്ക് ഉററുനോക്കുകയുണ്ടായോ?”, ഗണേശൻ ചോദിച്ചു.

“എന്നോടു വർത്തമാനം പറയുമ്പോൾ അദ്ദേഹം പിന്നെ മറുവിടേക്കാണ് നോക്കേണ്ടത്?”

കാർത്തികേയൻ മുകൾത്തടിലേക്കു നോക്കി “ശ്രീരാമഭഗവാനെ രക്ഷിച്ചുകൊള്ളേ.”

“എന്തുണ്ടായി? ആശയക്കുഴപ്പത്തിൽപ്പെട്ട ഭഗീരഥൻ ചോദിച്ചു.

“താങ്കളുടെ കണ്ണുകളിലേക്കു നോക്കിയാൽ ഭൃഗുമഹർഷിക്ക് താങ്കളുടെ മനസ്സിലുള്ളത് വായിച്ചെടുക്കുവാൻ സാധിക്കുമത്രേ, കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു.

“എന്ത്? അസാധ്യം”

“അദ്ദേഹം ഒരു സപ്തർഷി ഉത്തരാധികാരിയാണ് ഭഗീരഥാ”, ഗണേശൻ പറഞ്ഞു “വളരെ കുറച്ചുകാര്യങ്ങൾ മാത്രമേ അദ്ദേഹത്തിന് സാധിക്കാത്തതായിട്ടുള്ളൂ. അദ്ദേഹം താങ്കളുടെ കണ്ണുകളിലേക്കു തന്നെയാണ് ഉററുനോക്കിയിരുന്നതെങ്കിൽ താങ്കളുടെ മനസ്സിലെ ബോധചിന്തകളെ അദ്ദേഹം വായിച്ചെടുത്തിട്ടുണ്ടാവാൻ ഉള്ള എല്ലാ സാധ്യതകളുമുണ്ട്. അതിനാൽ, നമ്മുടെ പദ്ധതികളെക്കുറിച്ചുള്ള വളരെ പരധാനപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന് ലഭിച്ചുകാണും.”

“ഈശ്വരാ!” ഭഗീരഥൻ പിറുപിറുത്തു.

“ഭൃഗു മഹർഷിയുമായി സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ താങ്കൾ എന്താണ് ആലോചിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതെന്ന് ഓർമ്മിച്ചു നോക്കൂ”, ഗണേശൻ പറഞ്ഞു.

“ഞാൻ സംസാരിച്ചത്.”

കാർത്തികേയൻ ഇടപെട്ടു “താങ്കൾ എന്തു സംസാരിച്ചു എന്നതല്ല വിഷയം. എന്തു ചിന്തിച്ചുവെന്നാണ് അറിയേണ്ടത്.”

ഭഗീരഥൻ കണ്ണുകളടച്ച് ഓർത്തെടുക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. “മന്ദബുദ്ധിയായ എന്റെ പിതാവിന് ആ ഗുഡാലോചനയുടെ അമരക്കാരനാകുവാൻ കഴിയുകയില്ലെന്നാണ് ഞാൻ ആലോചിച്ചത്.”

“അതൊരു രഹസ്യമല്ല”, ഗണേശൻ പറഞ്ഞു. “പിന്നെന്തൊക്കെയാണ് താങ്കൾ ആലോചിച്ചത്?”

“ഭൃഗുമഹർഷിയാണതിന്റെ ശരിയായ നേതാവെന്ന് മനസ്സിലാക്കിയ നിമിഷം ഭയം തോന്നിയ കാര്യം ഞാനോർത്തു.”

“ഞാനായിരുന്നെങ്കിൽ ആ ഭയം അദ്ദേഹം അറിയാനുള്ള അവസരം നൽകുകയില്ലായിരുന്നെന്ന്”, കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ അതിനൊന്നും നമുക്ക് ഹാനിയുണ്ടാകാൻ കഴിയില്ല.”

“ഗൃദ്ധാലോചനയുടെ യഥാർത്ഥ നേതാവ് ആരെന്ന് കണ്ടെത്തുവാനായി ശിവഭഗവാൻ എന്റെ അയോധ്യയിലേക്കയച്ച കാര്യം ഞാനോർത്തു.”

“അതും നമ്മുടെ ശത്രുവിന് ലഭിക്കാവുന്ന, നമുക്ക് ഹാനികരമായ വിവരമല്ല”. ഗണേശൻ പറഞ്ഞു.

“മെലുഹയുടെയും അയോധ്യയുടെയും സംയുക്ത നാവികവ്യൂഹം നമ്മളെ ആക്രമിച്ചതിനെക്കുറിച്ചും നമ്മളാ ആക്രമണത്തെ ചെറുത്തതിനെക്കുറിച്ചും ഞാൻ ആലോചിച്ചു”, ഭഗീരഥൻ താനാലോചിച്ച കാര്യം വെളിപ്പെടുത്തി.

ഗണേശൻ ശ്വസിക്കുന്നതിനിടയിൽ ശ്വസിച്ചു.

ഭഗീരഥൻ മാപ്പേക്ഷിക്കുന്നതുപോലെ ഗണേശനെ നോക്കി “അപ്പോൾ ഭൃഗു മഹർഷി പഞ്ചവടിയിലെ പ്രതിരോധ സംവിധാനത്തെക്കുറിച്ചു മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ടാവും. എന്നിടയിൽ വിഷമമുണ്ട് ഗണേശാ,”

കാർത്തികേയൻ ഭഗീരഥനെ ആശ്വസിപ്പിക്കുന്നത് മട്ടിൽ അയാളുടെ കൈത്തണ്ടയിൽ മെല്ലെ തടി “ഭഗീരഥ കുമാരാ, താങ്കളിൽ വേണമെന്ന് വെച്ച് ചെയ്തതല്ലല്ലോ. പിന്നെ മറ്റെന്തെങ്കിലും ആലോചിക്കുകയുണ്ടായോ?”

“ഹോ, രുദ്രഭഗവാനേ!” ഭഗീരഥൻ മന്ത്രിച്ചു.

ഗണേശന്റെ കണ്ണുകളിടുങ്ങി “എന്ത്?”

“പർവ്വതേശ്വരൻ മെലുഹയിലേക്ക് കുറുമാറുന്നതിനെക്കുറിച്ച് ഞാനാലോചിക്കുകയുണ്ടായി”. ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു.

ഗണേശൻ ശ്വസിക്കുന്നത് നിർത്തിയപ്പോൾ കാർത്തികേയൻ ശിരസ്സ് കൈയിൽ താങ്ങി “ഇനി എന്തു ചെയ്യും ജ്യേഷ്ഠാ?”

“കാർത്തികേയാ, ഇപ്പോൾതന്നെ നീ ചെന്ന് ചെറിയമ്മയെ വിളിച്ചോണ്ടുവാ!” ഗണേശൻ കാർത്തികേയനോട് നാഗരാണി കാളിയെ വിളിച്ചു കൊണ്ടുവരുവാൻ നിർദ്ദേശിച്ചു. “എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്ന് ഞങ്ങൾക്കറിയാം, പക്ഷേ അച്ഛന്റെ രോഷം കടുത്തതായിരിക്കും. ചെറിയമ്മക്ക് അദ്ദേഹത്തെ അനുനയിക്കാൻ കഴിഞ്ഞേക്കും. ഇനി അറിയേണ്ടത് ചെറിയമ്മ നമ്മൾ പറയുന്നത് അംഗീകരിക്കുമോ എന്നാണ്.”

കാർത്തികേയൻ ഉടനെ മുറിവിട് പുറത്തുപോയി.

ഭഗീരഥൻ നടുക്കത്തോടെ ഗണേശനെ നോക്കി “താങ്കൾ അരുതാത്തത് ഒന്നും ചിന്തിക്കുന്നില്ലല്ലോ.”

“നമുക്കിനി മറ്റൊരു മാർഗ്ഗമുണ്ടോ ഭഗീരഥാ? കിട്ടുന്ന ആദ്യ അവസരത്തിൽതന്നെ ഭൃഗുമഹർഷി പർവ്വതേശ്വരനെ സമീപിച്ച് അദ്ദേഹത്തെ റാഞ്ചിയെടുക്കും.”

“ഗണേശാ, പർവ്വതേശ്വരൻ എന്റെ സഹോദരിയുടെ ഭർത്താവാണ്. അദ്ദേഹത്തെ നമുക്ക് വധിക്കാനാവില്ല.”

ഗണേശൻ ഈർഷ്യയോടെ കൈകൾ ഉയർത്തി “അദ്ദേഹത്തെ വധിക്കുകയോ? താങ്കൾ എന്തിനെക്കുറിച്ചാണ് പറയുന്നത്. ഭഗീരഥാ?

ഭഗീരഥൻ നിശ്ശബ്ദനായി.

“പർവ്വതേശ്വരൻ രക്ഷപ്പെടാതിരിക്കുവാനായി അദ്ദേഹത്തെ തടവിലാക്കാൻ മാതൃരമേ ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നുള്ളൂ,”

ഭഗീരഥൻ എന്തോ പറയാനൊരുങ്ങിയപ്പോൾ ഗണേശൻ ഇടപെട്തു.

“നമുക്ക് വേറെ വഴിയില്ല. പർവ്വതേശ്വരൻ മരുഭാഗത്ത് പോയാൽ അത് നമുക്ക് വലിയ നാശമുണ്ടാക്കും. അതിസമർത്ഥനായ ഒരു യുദ്ധ തന്ത്രജ്ഞനാണദ്ദേഹം.”

ഭഗീരഥൻ നെടുവീർപ്പിട്തു. “ഞാൻ നിങ്ങൾ പറയുന്നതിനോട് വിരോധിക്കുന്നില്ല. എന്താണോ ചെയ്യേണ്ടത് അത് ചെയ്യുകതന്നെ വേണം. പക്ഷേ, നമുക്കദ്ദേഹത്തെ കൊല്ലാനാവില്ല. എന്റെ സഹോദരിയെ വിധവയാക്കുന്നതിന് ഉത്തരവാദിയാകാൻ എനിക്ക് കഴിയില്ല.”

“പർവ്വതേശ്വരനെപ്പോലൊരാളെ വധിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച് സ്വപ്നം കാണാൻ പോലും എനിക്ക് കാവില്ല. പക്ഷേ നമുക്കദ്ദേഹത്തെ തടവിലാക്കണം. നമുക്കെല്ലാവർക്കുമറിയാവുന്നതു പോലെ ഭൃഗു മഹർഷി അദ്ദേഹവുമായി ബന്ധപ്പെടാൻ ശ്രമിക്കും.”

തീർത്ഥം നിശ്ശബ്ദമായ കാശിയിലെ അസ്പഷ്ടടിനുമീതെ നിലാവില്ലാത്ത രാത്രി ഞാനു കിടന്നു. പൊതുവെ തിരക്കുപിടിച്ഛ ആ തുറമുഖത്ത് രാത്രിയിൽ കുറച്ച് കപ്പലുകൾ അടുക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ആ ഇരുട്ട് രാത്രിയിൽ കപ്പലടുപ്പിക്കുവാൻ ധൈര്യം കാട്ടുന്ന ധീരന്മാരായ കപ്പിത്താന്മാരെപ്പോലും അവിടെ നിന്നകറ്റി നിർത്തി.

മൂകനായി, വിഷാദചിന്തയിലാണ് പർവ്വതേശ്വരൻ ഘട്ടിൽനിന്ന് തിരിച്ചു നടന്നു. മൂടുപടമണിഞ്ഞ ഭൃഗു മഹർഷിയെ അവിടെ കാത്തുകിടന്നിരുന്ന ഒരു തോണിയിൽ കയറി നദിമദ്ധ്യത്തിൽ നങ്ങ്കുരമിടിരിക്കുന്ന കപ്പലിലേക്ക് പറഞ്ഞയച്ചതേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. കുറച്ചുനേരം പരയാഗയിൽ തങ്ങിയ ശേഷം മെലുഹയിലേക്ക് പോകാനായിരുന്നു. ഭൃഗു ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നത്.

“സേനാപതി പർവ്വതേശ്വരൻ.”

പർവ്വതേശ്വരൻ തല ഉയർത്തി നോക്കിയപ്പോൾ കാളിയെയാണ് കണ്ടത്. ഗണേശൻ, കാർത്തികേയൻ എന്നിവരെ കൂടാതെ അമൃപത് സൈനികരും അവർക്കൊപ്പമുണ്ടെന്ന് പന്തത്തിന്റെ വെളിച്ചവും വ്യക്തമാക്കി. പർവ്വതേശ്വരൻ പുഞ്ചിരിച്ചു.

“ഒരാളെ കീഴ്പ്പെടുത്താനായി നിങ്ങൾ അമൃപത് സൈനികരെ കൊണ്ടു വന്നിരിക്കുന്നോ? വാളിന്റെ പിടിയിൽ കൈവെച്ചുകൊണ്ട് പർവ്വതേശ്വരൻ

ചോദിച്ചു. “നിങ്ങൾ എന്ന് വളരെ വലിയൊരാളായി കണക്കാക്കിയിരിക്കുന്നു. മഹാനി കാളി.”

“സേനാപതേ, അങ്ങ് രക്ഷപ്പെടാൻ ശ്രമിക്കുകയായിരുന്നോ? കാളി ചോദിച്ചു.

സൈനികർ പർവ്വതേശ്വരനെ, അദ്ദേഹത്തിനു രക്ഷപ്പെടാൻ കഴിയാത്തവിധം ചുറ്റിലും വളഞ്ഞു.

പർവ്വതേശ്വരൻ അതിനു മറുപടി പറയാനൊരുങ്ങുമ്പോൾ കാർത്തികേയനടുത്ത് തനിക്ക് പരിചിതമായൊരു മുഖം കണ്ടു.

“ഭഗീരഥൻ?”

“അതെ”. ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു. “ഇന്ന് എനിക്കൊരു ദുഃഖകരമായ ദിവസമാണ്.”

“അങ്ങനെയൊന്നെന്ന് എനിക്ക് തീർച്ചയുണ്ട്”, പർവ്വതേശ്വരൻ പരിഹാസരൂപേണ പറഞ്ഞു. പിന്നെ അദ്ദേഹം കാളിയെ നോക്കി “ആട് കാളി ഇനിയെന്തു ചെയ്യാനാണ് നിങ്ങളുടെ പരിപാടി? എന്ന് ഉടൻ കൊല്ലാനോ അതോ നീലകണ്ഠസ്വാമി വരുന്നതുവരെ കാക്കുമോ?

“അപ്പോൾ ഒരു രാജ്യദ്രോഹിയാണെന്ന് താങ്കൾ സ്വയം സമ്മതിക്കുന്നു”, കാളി പറഞ്ഞു.

“നിങ്ങൾ ഒന്നും ചോദ്യകാർത്തുകൊണ്ട് ഞാനൊന്നും സമ്മതിക്കുന്നില്ല.”

“താങ്കൾ രക്ഷപ്പെടാൻ ശ്രമിക്കുകയാണോ എന്നാണ് ഞാൻ ചോദിച്ചത്.”

“അതായിരുന്നു എന്റെ ഉദ്ദേശമെങ്കിൽ അസിഘ്ട്സിൽ നിന്ന് ഞാൻ തിരിച്ചു നടക്കുകയില്ലായിരുന്നു. റാണി.”

“താങ്കൾ ഭൃഗു മഹർഷിയെ കണ്ടോ? ഗണേശൻ ചോദിച്ചു.

“കണ്ടു”, പർവ്വതേശ്വരൻ ഒരികിലും കള്ളം പറയാറില്ല.

കാളി ശക്തിയോടെ ശ്വാസം ഉള്ളിലേക്കെടുത്ത് വാളിനുനേരെ കൈ എത്തിച്ചു.

“ചെറിയമ്മേ”. ഗണേശൻ നാഗറാണിയെ ക്ലേശം നിയന്ത്രിക്കണമെന്ന് യാചിക്കുന്ന വിധം വിളിച്ചു. “മഹർഷി എവിടെയാണ് സേനാപതേ?

“അദ്ദേഹം ഒരു തോണിയിൽ കയറി പോയി”, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു. “മെലുഹയിലേക്കുള്ള യാത്രയിലായിരിക്കും അദ്ദേഹം.”

“ഇനി എന്താണ് സംഭവിക്കുകയെന്ന് താങ്കൾക്കറിയാമോ? കാളി ചോദിച്ചു.

“എനിക്കൊരു സൈനികന്റെ മരണം ലഭിക്കുമോ? പർവ്വതേശ്വരൻ ചോദിച്ചു. “നിങ്ങൾ ഓരോരുത്തരായി എന്ന് ആക്രമിക്കുകയാണെങ്കിൽ നിങ്ങളിൽ ചിലരെയെങ്കിലും എനിക്ക് കൊല്ലാൻ കഴിയും. അതോ ഭീരുക്കളായ ഒരുക്കും കഴുതപ്പൂലികളെപ്പോലെ നിങ്ങളൊന്നിച്ച് എന്റെ മേൽ ചാടിവിഴാണൊരുങ്ങുന്നോ?

“ആരും കൊല്ലപ്പെടാൻ പോകുന്നില്ല സേനാപതേ”, ഗണേശൻ പറഞ്ഞു. “ഞങ്ങൾ നാഗന്മാർക്ക് ഒരു നീതിവ്യവസ്ഥയുണ്ട്. താങ്കളുടെ രാജ്യദ്രോഹകുറ്റം ആ നീതിപീഠത്തിനു മുമ്പാകെ തെളിയിക്കപ്പെടും.

അതിനുശേഷമായിരിക്കും ശിക്ഷ.”

“ഒരു നാഗനും എന്തെ വിചാരണ ചെയ്ത് വിധിപ്പാൻ പോകുന്നില്ല” പർവ്വതേശ്വരൻ പരതികരിച്ചു. “രണ്ട് കോടതികളെ മാത്രമേ ഞാൻ അംഗീകരിക്കുന്നുള്ളൂ മെലുഹ അംഗീകരിച്ച ന്യായപീഠവും പിന്നെ നീലകണ്ഠ ഭഗവാന്റെ ന്യായപീഠവും.”

“എങ്ങിനെ നീലകണ്ഠൻ മങ്ങിയെത്തുമ്പോൾ താഴെക്കുക നീതി ലഭിക്കും”, എന്ന് പറഞ്ഞുകൊണ്ട് കാളി സൈനികർക്കുനേരെ തിരിഞ്ഞു “സേനാപതിയെ തടവിലാക്കുക.”

പർവ്വതേശ്വരൻ തർക്കത്തിന് മുതിർന്നില്ല. കൈകൾ മുന്നോട്ട് നീട്ടിപ്പിടിച്ച് തന്നെ വിലങ്ങണിയിക്കാണെത്തിയ തല താഴ്ത്തിപ്പിടിച്ച് മനുഷ്യനെ നോക്കി. നന്തിയായിരുന്നു അത്.

ശിവനും സതിയും ഗോപാലും മഗധയിലെ നീലകണ്ഠന്റെ അയിലിരുന്ന് അതാഴെ കഴിക്കുകയായിരുന്നു.

“വെക്കുന്നേരം ആ കപ്പലിന്റെ അമരക്കാരൻ എന്തെ വന്നുകൊണ്ടു”, സതി പറഞ്ഞു. “ആയുധങ്ങളെല്ലാം കയറിക്കഴിഞ്ഞു. നാളെരാവിലെ നമുക്ക് കാശിയിൽ പോകാൻ സാധിക്കും.”

“നന്നായി”. ശിവൻ പറഞ്ഞു “ആഴ്ചകൾക്കുള്ളിൽ നമുക്ക് പരചരണമാരംഭിക്കാം.”

ഗോപാൽ അത് പരീക്ഷിച്ചിരുന്നു. “ഞാൻ മഗധയിലെ നരസിംഹക്ഷേത്രത്തിലുള്ള പണ്ഡിതന് ഒരു സന്ദേശം അയച്ചിരുന്നു. അയാളത് രാജാ ചന്ദ്രകേതുവിന് കൈമാറും. അദ്ദേഹം ഒരു പടക്കപ്പൽ കൂട്ടവുമായി വൈശാലിയിൽ എത്തി നമ്മുടെ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് കാത്തു നിൽക്കും.”

“ഭഗീരഥനും ഗണേശനും കാർത്തികേയനും അവർക്കൊപ്പം അയയ്ക്കുന്നതിനായി നീക്കം”. ശിവൻ പറഞ്ഞു “കിഴക്കൻ സൈനാവിഭാഗത്തെ ഗണേശൻ നയിച്ചു കൊള്ളും.”

“വളരെ നല്ല തീരുമാനം”. ഗോപാൽ പറഞ്ഞു.

“വാസുദേവന്മാരും നാഗന്മാരും അവരുടെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള ബ്രഹ്മന്മാരും അടങ്ങുന്ന പശ്ചിമസേനാവ്യൂഹത്തെ ഞാൻ നയിക്കും. ഞങ്ങൾ മെലുഹയെ ആക്രമിക്കും. കാശിയിലെത്തി ഒരാഴ്ചയ്ക്കകം പർവ്വതേശ്വരനും കാളിയുമൊത്ത് ഞങ്ങൾ പുറപ്പെടും.”

“ഞാൻ ഉജ്ജയിനിയിലേക്ക് ഒരു സന്ദേശം അയച്ചിട്ടുണ്ട്.”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “നമ്മുടെ കപ്പലുകളുടെ വേർപെടുപോയ ഭാഗങ്ങളുമായി സൈന്യം നീങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. നർമ്മദയിൽവെച്ച് ആ കപ്പലിന്റെ ഭാഗങ്ങൾ കൂട്ടിച്ചേർക്കും. നമ്മളൊരുമിച്ച് പശ്ചിമസമുദ്രത്തിലേക്കും അവിടെനിന്ന് ലോതലിലേക്കും യാത്ര തിരിക്കും.”

“പണ്ഡിറ്റ്ജി, താങ്കളുടെ ആനകളുടെ കാര്യം എന്തായി?”, സതി ചോദിച്ചു “അവ എങ്ങനെ മെലുഹയിലെത്തും?”

“നമ്മുടെ ഗജസേന ഉജ്ജയിനിയിൽനിന്ന് വനത്തിനുള്ളിലൂടെ സഞ്ചരിച്ച് ലോതലിലെത്തും. അവിടെ വെച്ച് നമ്മൾ അവരുമായി സന്ധിക്കും”, ഗോപാൽ പരിതിവചിച്ചു.

“ഗോപാൽജി, നരസിംഹക്ഷേത്രത്തിലെ പണ്ഡിറ്റ്ജി വഴി പഞ്ചവടിയിലുള്ള സുപർണക് ഒരു സന്ദേശം നൽകാൻ കഴിയുമോ? ശിവൻ ചോദിച്ചു “തന്റെ അസാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ കാളി അവരെയാണ് സൈന്യത്തിന്റെ ചുമതല ഏല്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. നർമ്മദയിൽവെച്ച് അവർ നമ്മളുമായി സന്ധിക്കണം.”

“ഞാനത് ചെയ്തേക്കാം, നീലകണ്ഠൻ”. ഗോപാൽ പറഞ്ഞു.

തടവിലാക്കപ്പെട്ട അഭിമാനം

പതിനേഴ്

പർവ്വതേശ്വരനെ പാർപ്പിപ്പിക്കുന്നതിനായി രാജകൊട്ഠാതത്തിന്റെ അടിയിലുള്ള ഒരു നിലവറ താലക്കാലിക തടവറയാക്കി മാറ്റിയിരുന്നു. കാശിയിലെ സാധാരണ തടവറകൾ മനുഷ്യത്വപൂർണ്ണമായിരുന്നുവെങ്കിലും, പർവ്വതേശ്വരനെപ്പോലെ ഉന്നതശ്രേണിയിലുള്ള ഒരു വ്യക്തിയെ സാധാരണ കുറ്റവാളികൾക്കൊപ്പം പാർപ്പിപ്പിക്കുന്നത് അദ്ദേഹത്തെ അവഹേളിക്കുന്ന നടപടിയായിരിക്കും. വളരെ വിശാലമായ ആ അർദ്ധമുട്ടുതായിരുന്നുവെങ്കിലും ജനലുകളിലാത്തതായിരുന്നു. പരീക്ഷണത്തിനൊന്നും നിൽക്കാതെ പർവ്വതേശ്വരന്റെ കൈകാലുകൾ ചങ്ങലകൊണ്ട് ബന്ധിപ്പിച്ചിരുന്നു. ആകപ്പാടെ തടവറയ്ക്കുണ്ടായിരുന്ന ഒരേയൊരു കവാടത്തിൽ വലിയൊരു സംഘം നാഗാസൈനികർ കാവൽ നിന്നു. രണ്ടുമുതീർന്ന സൈനികോദ്യോഗസ്ഥന്മാർ പർവ്വതേശ്വരന്റെ നീക്കങ്ങൾ സദാ നിരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. നന്തിയും പരശുനാമനുമായിരുന്നു അതിന് ആദ്യമായി നിയോഗിക്കപ്പെട്ടത്.

“സേനാപതേ, ക്ഷമിച്ചാലും”, പരശുരാമൻ പറഞ്ഞു.

പർവ്വതേശ്വരൻ പുഞ്ചിരിചിട്ടു “താങ്കൾ ക്ഷമ യാചിക്കേണ്ടതില്ല പരശുരാമൻ. താങ്കൾ മേലാവിൽനിന്നുള്ള ഉത്തരവുകൾ അനുസരിക്കുകയല്ലേ. അത് താങ്കളുടെ കടമയാണ്.”

പർവ്വതേശ്വരന്റെ നേരെ എതിർവശത്ത് നന്തി ഇരിപ്പുണ്ടായിരുന്നു. അയാൾ പർവ്വതേശ്വരന് മുഖം കൊടുത്തില്ല.

“ഉപനായകൻ നന്തി, താങ്കൾക്കെന്തോട് ദേഷ്യമാണോ? പർവ്വതേശ്വരൻ ചോദിച്ചു.

“അങ്ങയോട് ദേഷ്യപ്പെടാൻ എനിക്ക്കെന്തവകാശം, സേനാപതേ.”

“താങ്കളെ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കുന്ന വിധത്തിലുള്ള എന്തെങ്കിലും എന്റെ ഭാഗത്തുനിന്നുമുണ്ടായിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ എന്തോട് ദേഷ്യപ്പെടാനുള്ള എല്ലാ അവകാശവും താങ്കൾക്കുണ്ട്. “സ്വന്തം ആത്മാവിനോട് സത്യസന്ധത പുലർത്തേ”മെന്നാണ് ശ്രീരാമദേവൻ നമോടു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്.”

നന്തി ഒന്നും മിണ്ടാതിരുന്നു.

ശോകാർദ്രമായ പുഞ്ചിരിയോടെ പർവ്വതേശ്വരൻ അലക്ഷ്യമായി എവിടേക്കോ നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

നന്തി സംസാരിക്കുവാനുള്ള ധൈര്യം ആർജ്ജിച്ചു. “അങ്ങ് സ്വന്തം ആത്മാവിനോട് സത്യസന്ധത പുലർത്തുന്നുവോ സേനാപതേ?

“ഉവ്വ്.

“ഞാൻ പറയുന്നത് തെറ്റാണെങ്കിൽ ക്ഷമിക്കൂ. താങ്കൾ അക്കാര്യത്തിൽ സത്യസന്ധനല്ല. ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന സ്മരണം ദൈവത്തെ വഞ്ചിക്കുകയാണ് താങ്കൾ ചെയ്യുന്നത്.”

പ്രകടമായ അഭ്യവാനതയോടെ പർവ്വതേശ്വരൻ തന്റെ രോഷം നിയന്ത്രിച്ചു. “സ്മരണമെന്നും സ്മരണം ഈശ്വരനുമിടയിൽ പെട്ട് കഷ്ടപ്പെടുന്ന നിർഭാഗ്യവാന്മാർ അപൂർവ്വമാണ്.”

“വ്യക്തിപരമായ ധർമ്മം ഈശ്വരനിൽനിന്ന് താങ്കളെ അകറ്റിക്കൊണ്ടുപോകുമെന്നാണോ താങ്കൾ പറയുന്നത്?

“നന്തി അങ്ങനെയുള്ള കാര്യങ്ങളൊന്നുമല്ല ഞാൻ പറയുന്നത്. എന്ന്മെല്ലെപ്പോയ നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതായ എന്റെ കർത്തവ്യം എനിക്ക് വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ടതാണ്.”

“സ്മരണം ദൈവത്തിനെതിരായുള്ള വിപ്ലവം രാജ്യഭരണമാണ്.”

“ഞാനതിനോട് വിരോധിക്കുന്നില്ല. തീർച്ചയായും മെല്ലെപ്പോയ എനിക്ക് വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ടതുതന്നെ. ഞാനതിനുവേണ്ടി മരിക്കാനും തയ്യാർ. പക്ഷേ മെല്ലെപ്പോയവേണ്ടി എന്റെ ഈശ്വരനെ തയ്ജിക്കുവാൻ ഞാനൊ രുക്മമല്ല. അത് പൂർണ്ണമായും തെറ്റാണ്.”

“നന്തി, താങ്കൾ പറയുന്നത് തെറ്റാണെന്നൊന്നും ഞാൻ പറയുന്നില്ല.”

“എങ്കിൽ താങ്കൾ ചെയ്യുന്നത് തെറ്റാണെന്ന് സമ്മതിക്കുക.”

“ഞാനതും പറഞ്ഞില്ലല്ലോ.”

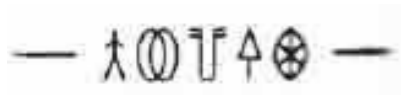
“അതെങ്ങനെ സാധിക്കും, സേനാപതേ? നന്തി ചോദിച്ചു “വിരുദ്ധ ധർമ്മങ്ങളിലുള്ള കാര്യങ്ങളെ കാണിച്ചാണ് നമ്മൾ സംസാരിക്കുന്നത്. നമ്മളിലൊരാൾ തെറ്റായേ മതിയാവൂ.”

പർവ്വതേശ്വരൻ പുഞ്ചിരിച്ചു. “അത് വളരെ ശക്തമായ സൂര്യവംശി വിശ്വാസമാണ്. സത്യത്തിന്റെ വിപരീതം അസത്യമായിരിക്കണം.”

നന്തി നിശ്ശബ്ദനായി.

“എന്ന്മെല്ലെ, ആനന്ദമായി വളരെ ഗഹനമായ ഒരു കാര്യം എന്ന് പഠിപ്പിച്ചു”, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു “നിങ്ങളുടെ സത്യവുമുണ്ട് എന്റെ സത്യവുമുണ്ട്. കേവലസത്യം, അങ്ങനെയൊന്ന് നിലനിൽക്കുന്നില്ല.”

“മനുഷ്യജീവികൾക്ക് കേവലസത്യം ഒരു സമസ്തയാണെങ്കിലും അങ്ങനെയൊന്ന് നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്”, പരശുരാമൻ പുഞ്ചിരിച്ചു “ഈ നശ്വരശരീരത്തിൽ ജീവിക്കുന്നിടത്തോളം അതൊരു സമസ്തയായിത്തന്നെ തുടരും.”

കാശി കൊടാരത്തിലുള്ള ഭഗീരഥന്റെ മുറിയിലേക്ക് അവിടെ കാവൽ നിന്നിരുന്ന പാറാവുകാരനെ തട്ടിമാറ്റി ആനന്ദമായി ഒരു കൊടുങ്ങാർ പാലെ കുതിച്ചു ചെന്ന്.

“എന്ത് തെമ്മാടിത്തമാണ് നീ ചെയ്തത്? അവൾ അലറി.

ഭഗീരഥൻ ചാടിയെഴുന്നേറ്റ് ഉടപ്പിറന്നവളുടെ അടുത്തേക്കു നടന്നു ചെന്നു “ആനന്ദമയി, ഞങ്ങളെക്കുറിച്ച് വേറെ മാർഗ്ഗമില്ലായിരുന്നു.”

“നാശം! അദ്ദേഹം എന്റെ ഭർത്താവാണ്! നിനക്കെങ്ങനെ ധൈര്യംവന്നു?”

“ആനന്ദമയി അദ്ദേഹം നമ്മുടെ പദ്ധതികൾ ശത്രുവുമായി പങ്കുവെക്കും.”

“നിനക്ക് പർവ്വതേശ്വരനെ അറിയില്ലെന്നുണ്ടോ? സത്യത്തിനു നിരക്കാത്ത എന്തെങ്കിലും അദ്ദേഹം ചെയ്യുമെന്ന് നിനക്കു തോന്നുന്നുണ്ടോ? നീലകണ്ഠന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങളെക്കുറിച്ച് നിങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്യുമ്പോഴെല്ലാം അദ്ദേഹം അകന്നുമാറിപ്പോയിരുന്നു. നിങ്ങളുടെ “രഹസ്യസ്വഭാവമുള്ള” സൈനികപദ്ധതികളെക്കുറിച്ചൊന്നും അദ്ദേഹത്തിനറിയില്ല.”

“നീ പറഞ്ഞത് ശരിയാണ്. ഞാൻ ഖേദിക്കുന്നു.”

“പിന്നെന്തിനാണ് അദ്ദേഹത്തെ തടവിലാക്കിയിരിക്കുന്നത്?”

“ആനന്ദമയി അത് എന്റെ തീരുമാനമായിരുന്നില്ല.”

“അസംബന്ധം! എന്തിനാണ് അദ്ദേഹത്തെ തടവിലാക്കിയിട്ടുള്ളത്?”

“അദ്ദേഹം രക്ഷപെടാൻ ശ്രമിക്കുകയോ...”

“വേണമെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിനു രക്ഷപെടാൻ കഴിയില്ലെന്നാണോ നിങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നത്? നീലകണ്ഠ ഭഗവാനെ കാത്തിരിക്കുകയാണദ്ദേഹം. അതിനുശേഷമേ അദ്ദേഹം മെലുഹയിലേക്കു പോകൂ.”

“അങ്ങനെയാണ് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞത്. എന്താൽ...”

“എന്താൽ? “എന്താൽ” എന്തുകൊണ്ട് നീ എന്ത് നരകമാണുദ്ദേശിച്ചത്? അദ്ദേഹത്തിന് നുണ പറയാൻ കഴിയുമെന്നാണോ നീ വിചാരിക്കുന്നത്?”

“ഇല്ല”.

“ശിവഭഗവാൻ മടങ്ങിയെത്തുന്നതുവരെ താൻ പോകുന്നില്ലെന്ന് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, ദയവായി വിശ്വസിക്കൂ അദ്ദേഹം എവിടെയെങ്കിലും പോവുകയില്ല”

ഭഗീരഥൻ നിശ്ശബ്ദത തുടർന്നു.

ആനന്ദമയി അനുജന്റെ അടുത്തേക്കുചെന്നു “അദ്ദേഹത്തെ വധിക്കുവാനാണോ നിങ്ങളുടെ പദ്ധതി?”

“അല്ല, ആനന്ദമയി” നടുങ്ങിപ്പോയ ഭഗീരഥൻ അലറി “ഞാൻ അങ്ങനെയൊരു കാര്യം ചെയ്യുമെന്ന് നിനക്കെങ്ങനെ ചിന്തിക്കാൻപോലും കഴിയുന്നു?”

“എന്റെ മുന്നിൽ ഈ നാടകം കളി വേണ്ട, ഭഗീരഥാ. എന്റെ ഭർത്താവിന് എന്തെങ്കിലും സംഭവിച്ചാൽ, അത് അവിചാരിതമായിട്ടാണെങ്കിൽ പോലും നീലകണ്ഠന്റെ കരോധം കടുത്തതായിരിക്കും. നീയും നിന്റെ സഖ്യകക്ഷികളും ഞാൻ പറയുന്നത് വിലവെക്കുകയില്ലായിരിക്കാം, പക്ഷേ നിങ്ങളെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹത്തെ ഭയമാണ്. എന്തെങ്കിലും വിഡ്ഢിത്തം ചെയ്യുന്നതിനുമുമ്പ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കരോധത്തെക്കുറിച്ചോർക്കുക.”

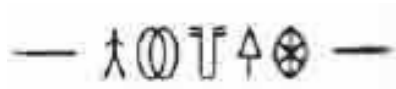
“ആനന്ദമയി ഞങ്ങളൊന്നും..”

“നീലകണ്ഠസ്വാമി ഒരാഴ്ചയ്ക്കകം മടങ്ങിയെത്തും. അതുവരെ നിങ്ങൾ പർവ്വതേശ്വരനെ തടവിൽ പാർപ്പിച്ചിട്ടുള്ള നിലവാരം മുന്തിരി ജാഗ്രതയോടെ ഞാനുണ്ടാവും. ആർക്കെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തെ അപായപ്പെടുത്തണമെങ്കിൽ അവർ എന്റെ കീഴ്പ്പെടുത്തേണ്ടിവരും.”

“ആനന്ദമയി ആരും അദ്ദേഹത്തെ...”

ഭഗീരഥനെ ആ വാചകം പൂർത്തിയാക്കാൻ സമ്മതിക്കാതെ ആനന്ദമയി തിരിഞ്ഞ് പുറത്തേക്കു കുതിച്ചു നടന്നു. തന്റെ വഴിയിൽനിന്നിരുന്ന ഹർസവകായനായ കാശിഭനെ ഒരു വശത്തേക്കു തള്ളിവിഴ്ത്തി അവൾ ആ അറയുടെ വാതിൽ വലിപ്പടച്ചു.

ആയുർവ്വതി ആനന്ദമയിയുടെ ചുമലിൽ കൈവെച്ചു. പർവ്വതേശ്വരനെ തടവിൽ പാർപ്പിച്ചിരുന്ന നിലവാരയുടെ പുറത്ത് ഇരിയ്ക്കുകയായിരുന്നു അയ്യായയുടെ ആ രാജകുമാരി. കുറച്ചുദിവസമായി അവിടെനിന്ന് മാറുവാൻ അവൾ തയ്യാറായില്ല.

“നിനക്കെന്താ, നിന്റെ മുറിയിൽ പോയി കുറച്ചുനേരം ഉറങ്ങിയാൽ”, ആയുർവ്വതി പറഞ്ഞു. “ഞാനിവിടെ ഇരുന്ന്റോളാം.”

തീരുമാനിച്ചുറപ്പിച്ചതുപോലെ ആനന്ദമയി തലയാട്ടി. ആനകൾക്കു പോലും അവളെ അവിടെ നിന്ന് വലിപ്പു നീക്കാൻ കഴിയുമായിരുന്നില്ല.

“ആനന്ദമയി...”

“അദ്ദേഹത്തെ ഒന്ന് കാണുവാൻപോലും അവരെന്റെ അനുവദിക്കുന്നില്ല. ആയുർവ്വതി”, ആനന്ദമയി തേങ്ങി.

ആയുർവ്വതി ആനന്ദമയിയുടെ തൊട്സുത്തായി ഇരുന്നു. “എനിക്കറിയാം.”

തടവറക്കു കാവൽ നിന്നിരുന്ന നാഗാ സൈനികനെ നോക്കി ആനന്ദമയി ചീറി “എന്റെ ഭർത്താവ് കുറ്റവാളിയൊന്നുമല്ല.”

ആയുർവ്വതി ആനന്ദമയിയുടെ കൈയിൽ പിടിച്ച്. “ശാന്തയാവൂ....ഭന്മാർ അവർക്കു ലഭിച്ച ഉത്തരവ് അനുസരിക്കുക മാത്രമാണ് ചെയ്യുന്നത്.”

“അദ്ദേഹം കുറ്റവാളിയല്ല.... അദ്ദേഹം നല്ലവനാണ്.

“എനിക്കറിയാം....”

ആനന്ദമയി ആയുർവ്വതിയുടെ ചുമലിൽ തലചായ്ച്ചുകൊണ്ട് കരയാൻ തുടങ്ങി.

“ശാന്തയാവൂ....”, ആയുർവ്വതി സാന്ത്വനിപ്പിച്ചു.

ആനന്ദമയി മുഖമുയർത്തി ആയുർവ്വതിയെ നോക്കി. “ഈ ലോകം മുഴുവനും അദ്ദേഹത്തിനെതിരെ തിരിഞ്ഞാലും ഞാൻ ഗുണിക്കാൻ പോകുന്നില്ല. നീലകണ്ഠ അദ്ദേഹത്തിനെതിരെ തിരിഞ്ഞാൽപോലും ഞാൻ ഗുണിക്കില്ല. ഞാനെന്റെ ഭർത്താവിനൊപ്പം തന്നെ നിൽക്കും. അദ്ദേഹം നല്ലവനാണ്.... നല്ലവനാണ്”

“നീലകണ്ഠനിൽ വിശ്വാസമർപ്പിക്കുക. നീതിയിൽ വിശ്വസിക്കുക. അദ്ദേഹം

കാശിയിലെത്തുമ്പോൾ സംസാരിക്കൂ.”

ശിവന്റെ കപ്‌പൽ അസ്സിഘട്ടിൽ അടുക്കുന്നേരം സൂര്യൻ നേരെ തലയ്ക്കുമുകളിലെത്തിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ശിവനും സതിയും ഗോപാലും കപ്‌പലിന്റെ മട്ടുപ്‌പാവിൽ നിൽപ്പുണ്ടായിരുന്നു.

“ഞാനിവിടെ വരുമ്പോഴൊക്കെ എന്തിനാണ് അതിമിശ്യാരാജൻ ഇത്‌രവലിയൊരു സ്വീകരണമൊരുക്കുന്നതെന്ന് എനിക്ക്‌ മനസ്സിലാവുന്നില്ല”, കരയിൽ സ്ഥാപിച്ഛിട്ടുള്ള വലിയ വിതാനത്തേയും തിങ്ങിനിറഞ്ഞ ജനക്കൂട്ടത്തേയും നോക്കി ശിവൻ പറഞ്ഞു.

“അതിമിശ്യാരാജൻ ജനങ്ങളോട് അവിടെ തിങ്ങിനിറഞ്ഞു നിൽക്കണമെന്ന് ഉത്തരവു നൽകിയതായിരിക്കുമെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നില്ല, സുഹൃത്തേ”, ഗോപാൽ പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു “അവരുടെ നീലകണ്ഠനെ സ്വാഗതം ചെയ്യാൻ ജനങ്ങൾ സ്വമനസ്സാലെ എത്തിച്ചേർന്നതാണ്.”

“അതെ. പക്ഷേ അതൊക്കെ അനാവശ്യമാണ്”. ശിവൻ പറഞ്ഞു “സ്വന്തം ജോലിക്ക്‌ വിട്ട് എന്ന് സ്വാഗതം ചെയ്യാൻ വരുന്ന് ശരിയല്ല. എന്ന് ശരിക്കും സ്വാഗതം ചെയ്യാനാണ് ആഗ്രഹിക്കുന്നതെങ്കിൽ അവർ അവരുടെ പ്‌രവൃത്തി കൂടുതൽ ആത്മാർത്ഥമായി ചെയ്യുകയാണ് വേണ്ടത്‌.”

ഗോപാൽ ചിരിച്ചു “അടിച്ഛേൽപ്പിക്‌പ്പെട്ട് ജോലി ചെയ്യുന്നതിനേക്കാൾ ആളുകൾക്കിഷ്ടം അവർക്കിഷ്ടപ്പെട്ട് ജോലി ചെയ്യുന്നതിനാണ്.”

കരയിൽ നിൽക്കുന്ന ആളുകളുടെ ചേഷ്ടകളും ഭാവങ്ങളും കാണാൻ തക്കവണ്ണം തുറമുഖത്തോടടുത്തുകഴിഞ്ഞിരുന്നു അവരുടെ കപ്‌പൽ. കരയുടെ ഉയർന്ന ഭാഗത്തു നിന്നിരുന്ന ആഭിജാതരുടെ പോലും ചേഷ്ടകൾ അവർക്ക് വ്യക്തമായി കാണാമായിരുന്നു.

“എന്തോ ശരിയല്ലായ്കയുണ്ട്”, സതി പറഞ്ഞു.

“എന്താ എല്ലാവരും വിഷമിച്ചതുപോലെ നിൽക്കുന്നത്? ഗോപാൽ ചോദിച്ചു.

ശിവൻ ആ ജനക്കൂട്ടത്തെ ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം നിരീക്ഷിച്ചു. “നിങ്ങൾ പറഞ്ഞത് ശരിയാണ്. എന്തോ കുഴപ്പമുണ്ട്.”

“അതിമിശ്യാരാജൻ വ്യാകുലപ്പെടുന്നതുപോലെയുണ്ട്”, സതി പറഞ്ഞു.

“കാളിയും ഗണേശനും കാർത്തികേയനും ഭഗീരഥനും എന്തോ ഗൗരവപ്പെട്ട ചർച്ചയിലാണ്”. ശിവൻ പറഞ്ഞു “അവരെ ഇത്‌രയധികം അസ്വസ്ഥമാക്കുന്നത്‌ കാര്യമെന്താണ്?”

സതി ശിവനെ പതിയെ തടടി “ആനന്ദമയിയെ നോക്കൂ.”

“എവിടെ? അഭിജാതർക്കായി നീക്കിവെച്ചിട്ടുള്ള സ്ഥലത്ത് അവളെ കാണാൻ ശിവൻ ചോദിച്ചു.

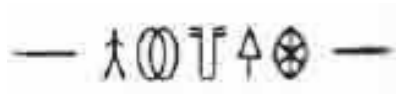
“അവൾ ആൾക്കൂട്ടത്തിലുണ്ട്”, സതി കണ്ണുകൊണ്ട് ആംഗ്യം കാണിച്ചുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു. “കപ്‌പലിന്റെ വലിപ്പപാലം

വെക്കുന്ന്നിടത്ത്.”

“താങ്ക്ൾ കപ്‌പലിൽനിന്ന് ഇറങ്ങുന്ന് ഉടനെ എന്തോ പറയാനായിട്‌ടാണ് അവൾ നിൽക്കുന്ന്ത്, ചങ്ങാതി”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു.

“കഠിനമായി ക്ഷോഭിച്‌ച മട്‌ടിലാണ് അവളുടെ നില്പ്”, സതി പറഞ്ഞു.

ശിവൻ ആ തുറമുഖപ്രദേശം സസൂക്ഷ്മം നിരീക്ഷിച്‌ചു “പർവ്‌വതേശ്‌വരനെവിടെ?

താല്‌കാലിക തടവറക്കുനേരെ നീലകണ്‌ഠൻ കുതിച്‌ചുപാഞ്ഞെപ്‌പോൾ പാറാവുകാർ മാറി നിന്നു. സതിയും ഗോപാലും ആനന്ദമയിയും കാളിയും അവനോടൊപ്‌പം ഓടിയെത്താൻ കഷ്ടപ്‌പെട്‌ടു.

ചങ്ങലകൊണ്ട് ബന്ധിതനായ പർവ്‌വതേശ്‌വരനുമായി വീരഭദ്രനും പരശുരാമനും എന്തോ വിശദമായ സംഭാഷണത്തിലേർ‌പ്‌പെട്‌ടറിക്‌കുന്ന്‌താണ് അവൻ കണ്‌ടത്‌.

“എന്‌താണ് ഇതിന്‌റെയൊക്‌കെ അർ‌ത്‌ഥം? വിവർ‌ണ്‌ണനായ ശിവൻ ചോദിച്‌ചു.

“സ്‌വാമി”, എന്ന്‌ പറഞ്ഞുകൊണ്ട് പർവ്‌വതേശ്‌വരൻ എഴുന്‌നേറ്‌റു. ചങ്ങല കിലുങ്‌ങ്ങി.

നന്‌തിയും വീരഭദ്രനും പരശുരാമനും എഴുന്‌നേറ്‌റു.

“അദ്ദേഹത്തിന്‌റെ ചങ്ങല അഴിച്‌ചു മാറ്‌റു.”

“ശിവാ”, കാളി സൗമ്യമായി പറഞ്ഞു. “അതർ‌ ബുദ്ധിയാണെന്ന്‌ എനിക്‌കുതോന്‌നുന്നില്പ...”

“ചങ്ങല ഉടൻ അഴിച്‌ചുമാറ്‌റണം.”

നന്‌തിയും പരശുരാമനും തൽക്ഷണം ചങ്ങല അഴിക്‌കാനാരംഭിച്‌ചു. പെട്‌ടെന്‌നൂതന്‌നെ അവർ ചങ്ങല അഴിച്‌ചുമാറ്‌റി. രക്‌തപ്രവാഹം സാധാരണ നിലയിലാക്‌കുവാനായി അദ്ദേഹം കൈതതണ്‌ടകൾ കൂട്‌ടിത്‌തിരുമ്മി.

“എന്‌നേയും പർവ്‌വതേശ്‌വരനേയും ഒറ്റയ്‌ക്‌കു വിട്‌ടുപോകു.”

“ശിവാ...”, വീരഭദ്രൻ വിളിച്‌ചു.

“ഞാൻ പറഞ്ഞത് നിനക്‌ക് മനസ്സിലായില്‌ലേ ഭ്രമം? എല്‌ലാവരും ഇവിടെനിന്ന് ഉടൻ പോകണം.”

അംഗീകരിക്‌കാത്തവിധം തലയാട്‌ടിയെങ്‌കിലും കാളി അതനുസരിച്‌ചു. പർ‌തിഷേധത്തിന്‌റെ യാതൊരു സൂചനയുമില്ലാതെ മറ്‌റുള്‌ളവരും പുറത്‌തുടന്‌നൂ.

ദേഷ്യം കൊണ്ട് കത്‌തുന്ന്‌ കണ്‌ണുകളോടെ ശിവൻ പർവ്‌വതേശ്‌വരനേരെ തിരിഞ്‌തു.

പർവ്‌വതേശ്‌വരനാണ് സംസാരത്തിനു തുടക്‌കമിട്‌ടത് “പ്രഭോ....”

ശിവൻ കൈയുയർ‌ത്തി മിണ്‌ടാതിരിക്‌കുവാൻ ആംഗ്യം കാട്‌ടി. പർവ്‌വതേശ്‌വരൻ ഉടന്‌ടി അതനുസരിച്‌ചു. മനസ്സ് ശാന്തമാക്‌കുവാനായി

മുന്നോടും പിന്നോടും നടന്നുകൊണ്ട് ശിവൻ ഉറക്കെശ്വാസം വലിച്ചുവിടുകൊണ്ടിരുന്നു. അവനപ്പോൾ മനോബു അമ്മാവന്റെ വാക്കുകൾ ഓർത്തു.

കരോധമാണ് നിന്റെ ശത്രു. അത് നിയന്ത്രിക്കുക. അത് നിയന്ത്രിക്കുക.

ദേഷ്യം നിയന്ത്രിക്കുവാൻ കൂടുതൽ ശ്രമിക്കുന്നതോറും ആഞ്ഞുകൊത്തുവാൻ കാത്ത് ചുരുണ്ടുകൂടിയിരിക്കുന്നത് ഒരു സർപ്പപത്മപോലെ കരോധം തന്റെയുള്ളിൽ നൂരഞ്ഞുപൊന്തുന്നതായി ശിവനു തോന്നി. എന്ന് അത് ദേഷ്യം വിധിനിർണ്ണയത്തെ ഒരിക്കലും ബാധിക്കാൻ പാടില്ലാത്ത വിധത്തിലുള്ള വളരെ പരധാനപ്പെട്ട ഒരു വിഷയമാണ് തന്റെ മുന്നിലുള്ളതെന്ന് ശിവന്റെ മനസ്സ് അവനോടു പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു.

മനസ്സിനുള്ളിലേക്കും ഹൃദയത്തിനുള്ളിലേക്കും ശ്വാസത്തോടൊപ്പം അല്പം ശാന്തത വലിച്ചു കയറ്റിയ ശേഷം ശിവൻ പർവ്വതേശ്വരനു നേരെ തിരിഞ്ഞു.

“അത് സത്യമല്ലെന്ന് പറയൂ. താഴെകളത് പറഞ്ഞാൽ മതി, ഞാനത് വിശ്വസിച്ചുകൊള്ളാം. മറ്റുള്ളവർ എന്തുപറഞ്ഞാലും ഞാനത് കണക്കിലെടുക്കുകയില്ല.”

“പ്രഭോ, എന്റെ ജീവിതത്തിൽ ഞാൻ ഇന്നുവരെ എടുത്തതിൽവെച്ച് ഏറ്റവും ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള തീരുമാനമാണിത്.”

“പർവ്വതേശ്വരാ താഴെകൾ എന്തോടു പോരാടുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുവോ?

“ഇല്ല, പ്രഭോ. എന്ന് അത് മെലുഹയെ രക്ഷിക്കുക എന്ന് കടമ ചെയ്യാൻ ഞാൻ ബാധ്യസ്ഥനാണ്. അങ്ങനെയും മെലുഹയും വിപരീതയുണ്ടാകാതിരിക്കുവാൻ പോന്ന എന്തെങ്കിലും അഭ്യൂതം സംഭവിച്ചെങ്കിലെന്ന് ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നു.”

“അഭ്യൂതം! അഭ്യൂതം! താഴെകളൊരു ശിശുവാനോ പർവ്വതേശ്വരാ? സോമരസവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് മെലുഹയുമായി സമവായത്തിന് എനിക്ക് കഴിയുമെന്ന് താഴെകൾ കരുതുന്നുണ്ടോ പർവ്വതേശ്വരാ?

“ഇല്ല പ്രഭോ.”

“സോമരസം തിന്മയല്ലെന്ന് താഴെകൾ കരുതുന്നുണ്ടോ?”

“ഇല്ല ഭഗവാൻ, സോമരസം തിന്മയാണ്. അത് തിന്മയാണെന്ന് അങ്ങ് പറഞ്ഞ നിമിഷം ഞാനത് ഉപയോഗിക്കുന്നത് നിർത്തി.”

“പിന്നെന്തിനാണ് താഴെകൾ സോമരസത്തെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായി പോരാടുന്നത്?

“മെലുഹയെ സംരക്ഷിക്കുവാൻ വേണ്ടി മാത്രമേ ഞാൻ യുദ്ധം ചെയ്യുകയുള്ളൂ.”

“പക്ഷേ അത് രണ്ടും ഒരു ഭാഗത്താണ്ല്ലോ.”

“അതെന്റെ നിർഭാഗ്യമാണ്. സ്വാമി.”

“ഇങ്ങനെ പിടിവാശി പിടിക്കാതെ!”

സമയോചിതമായി ശിവൻ സ്വയം നിയന്ത്രിച്ചു. പർവ്വതേശ്വരൻ

നിശ്ശബ്ദമായി. നീലകണ്ഠന്റെ രോഷം ന്യായീകരിക്കത്തക്കതാണെന്ന് അദ്ദേഹത്തിനറിയാമായിരുന്നു.

“ഭൃഗുവാനോ താളകളെ ഇങ്ങനെ ചെയ്യാൻ നിർബ്ബന്ധിപ്പിക്കുന്നത്? താളകളുടെ വളരെ പരിയപ്പെട്ട് ആരെയെങ്കിലും അയാൾ പിടികൂടിയിട്ടുണ്ടോ? നമുക്കത് കൈകാര്യം ചെയ്യാം. ഞാൻ ജീവനോടെയിരിക്കും കാലം താളകളുടെ പരിയപ്പെട്ട് ആർക്കും തന്നെ അയാളുടെ ഉപദ്രവമുണ്ടാകില്ല.”

“ഭൃഗുമഹർഷി യാതൊരുതരത്തിലും എന്തെ നിർബ്ബന്ധിപ്പിക്കുന്നില്ല പരഭോ.”

“പിന്നെ രുദ്രഭഗവാന്റെ പേരിൽ ആരാണ് താളകളെ ഇതിന് നിർബ്ബന്ധിപ്പിക്കുന്നത്?

“എന്റെ ആത്മാവ്. എനിക്ക് വേറെ മാർഗ്ഗമില്ല. ഇതാണ് ഞാൻ ചെയ്യേണ്ട കാര്യം.”

“അത് എനിക്ക് ബോധ്യമായില്ല പർവ്വതേശ്വരാ. തിന്മയ്ക്കെതിരെ പോരാടുവാൻ താളകളുടെ ആത്മാവ് താളകളെ നിർബ്ബന്ധിക്കുകയാണെന്ന് താളങ്ങൾ ശരിക്കും വിശ്വസിക്കുന്നതുവോ?

“മാതൃഭൂമിക്കുവേണ്ടി പോരാടുവാൻ മാത്രമാണ് എന്റെ ആത്മാവ് എന്തെ നിർബ്ബന്ധിപ്പിക്കുന്നത് പരഭോ. ആ ആഹ്വാനം എനിക്ക് തള്ളിക്കളയുവാനാവില്ല. അതെന്റെ ലക്ഷ്യമാണ്.”

“താളകളുടെ ആത്മാവ് താളകളെ അപകടകരമായ പാതയിലേക്കാണ് കൊണ്ടുപോകുന്നത്, പർവ്വതേശ്വരാ..”

“എങ്ങിനെ അങ്ങനെയൊക്കെ. ഒരാൾ അയാളുടെ പാതയിലൂടെ നടക്കുന്നതിൽനിന്ന് വ്യതിചലിപ്പിക്കുവാൻ ഒരപകടത്തിനും സാധിക്കുകയില്ല.”

“എന്തൊരു അസംബന്ധമാണിത്? ഭൃഗു താളകളെ സംരക്ഷിക്കുമെന്ന് താളങ്ങൾക്കു തോന്നുന്നുണ്ടോ? സോമരസത്തിൽ മാത്രമാണ് അയാളുടെ നോട്. ഞാൻ പറയുന്നത് വിശ്വസിക്കൂ. താളകളുടെ കടമ നിറവേറ്റിക്കഴിഞ്ഞാൽ, താളങ്ങൾ വധിക്കപ്പെടും.”

“ഒരു ലക്ഷ്യം നിറവേറ്റിക്കഴിഞ്ഞാൽ നമ്മളെല്ലാവരും മരിക്കും. അതാണീ പരപഞ്ചത്തിന്റെ രീതി , ,

കടുത്ത ഇച്ഛാരാഭംഗം മൂലം ശിവൻ മുഖംപൊത്തി.

“അങ്ങ് ക്ഷുഭിതനാണെന്ന് എനിക്കറിയാം പരഭോ”, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ തിന്മയോടു പോരാടുകയാണ് അങ്ങയുടെ ലക്ഷ്യം. എന്ന് അത് സഫലീകരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി താളങ്ങൾക്കു കഴിയാവുന്നതെല്ലാം ചെയ്യണം.”

ശിവൻ നിശ്ശബ്ദം പർവ്വതേശ്വരനെ ഉറ്റുനോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

“താളങ്ങൾ താളകളുടെ ലക്ഷ്യത്തിനുവേണ്ടി പരവർത്തികുന്നതുപോലെ എന്റെ ലക്ഷ്യപരാപ്തിക്കുവേണ്ടി ഞാനും പരവർത്തികേണ്ടതുണ്ട് എന്ന് താളങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കണം എന്ന് മാത്രമേ ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നുള്ളൂ. തിന്മയെ നശിപ്പിക്കുന്നതുവരെ വിശ്വമിക്കുവാൻ സ്വന്തം ആത്മാവ് താളകളെ സമ്മതിക്കുകയില്ല. മെലുഹയെ രക്ഷിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി എനിക്ക്

ചെയ്യാൻ കഴിയുന്നതെല്ലാം ചെയ്യുന്നതുവരെ എന്റെ ആത്മാവ് എന്നെ വിശ്വമിടുകുവാൻ അനുവദിക്കുകയില്ല.

എങ്ങനെയെങ്കിലും സംയമനം പാലിടുകുന്നതിനായി ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ശിവൻ കൈ കൊണ്ട് മുഖം തലോടിക്കൊണ്ടിരുന്നു. “ഞാൻ ചെയ്യുന്നത് തെറ്റാണെന്ന് താങ്കൾക്ക് തോന്നുന്നുണ്ടോ പർവ്വതേശ്വര?”

“ക്ഷമിക്കണം പർവ്വതേ. അങ്ങനെ ചിന്തിക്കുവാൻ എനിക്ക് എങ്ങനെ സാധിക്കും സ്വാമി? തെറ്റായ ഒരു കാര്യവും താങ്കൾ ഒരിക്കലും ചെയ്യുകയില്ല.”

“എങ്കിൽ താങ്കളുടെ മനസ്സിന്റെ വിചിത്രമായ പരവർത്തനവഴികൾ എനിക്കൊന്നു വിശദീകരിച്ചു തരുമോ? എന്റെ വഴി ശരിയാണെന്ന് സമമതികൂമ്പോഴും താങ്കൾ എന്തോടൊപ്പം നടക്കുകയില്ല. പകരം മരണത്തിലേക്കു നയിക്കാവുന്ന ഒരു പാതയിലൂടെ നടക്കുവാനാണ് താങ്കൾ നിർബ്ബന്ധം പിടിക്കുന്നത്. രൂദ്രഭഗവാന്റെ പേരിൽ ഞാൻ ചോദിക്കുകയാണ്, എന്തിനാണ് അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നത്?”

“സ്വധർമ്മ നിഭാനം ശ്വേതാഃ പരധർമ്മോ ഭയ വഹഃ”, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു. “മറ്റൊരാൾ സഞ്ചരിക്കുന്നത് അപകടകരമായ പാതയിലൂടെ സഞ്ചരിക്കുന്നതിനേക്കാൾ നല്ലത് സ്വന്തം കർമ്മം ചെയ്യുവോൾ മരണം വരിക്കുന്നതാണ്.”

ശിവൻ പർവ്വതേശ്വരനെ അവസാനിക്കാത്ത മട്ടിൽ കണ്ണെടുക്കാതെ ഉറ്റുനോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. പിന്നെ പുറകോട്ട് തിരിഞ്ഞുനിന്നുകൊണ്ട് അട്ഭുതമായി.

“നന്തി! ഭദ്രൻ! പരശുരാമൻ”

അവർ ഓടിയെത്തി.

“സേനാപതി പർവ്വതേശ്വരൻ നമ്മുടെ തടവുകാരനായി തുടരും”, ശിവൻ പറഞ്ഞു.

“കല്പിച്ഛാലും പർവ്വതേ”, ശിവനെ അഭിവാദ്യം ചെയ്തുകൊണ്ട് നന്തി പറഞ്ഞു.

“നന്തി, സേനാപതിയെ ബന്ധിപ്പിക്കരുത്.”

അഭിമാനമോ അതോ വിജയമോ?

പതിനെട്ട്

“നമുക്ക് വേറെ മാർഗ്ഗമില്ലെന്നാണ് ഞാൻ പറയുന്നത് കാളി പറഞ്ഞു “നമുക്ക് അദ്ദേഹത്തെ വധിക്കുവാൻ കഴിയില്ലെന്ന കാര്യം ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു. പക്ഷേ യുദ്ധമനസാണിപ്പോൾ അദ്ദേഹം നമ്മുടെ തടവുകാരനായി തന്നെ തുടരണം.”

കാശി കൊടാരത്തിലെ ശിവന്റെ സുവകാശ്യത്തിൽ യോഗം ചേർന്നിരിക്കുകയായിരുന്നു. ശിവനും കുടുംബാംഗങ്ങളും ഗോപാലും അപ്പോൾ.

കുടുംബം തിളച്ചു മറിഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്ന സതിയെ ഒന്ന് ചെറിഞ്ഞുനോക്കിയ ഗണേശൻ തന്റെ അഭിപ്രായം പറയാതെ മിണ്ടാതിരുന്നു.

കാർത്തികേയൻ അത്തരം കുറ്റബോധമൊന്നുമുണ്ടായിരുന്നില്ല “ചെറിയമ്മ പറഞ്ഞതിനോട് ഞാൻ യോജിക്കുന്നു.”

ശിവൻ കാർത്തികേയനെ നോക്കി.

“അതൊരു ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള തീരുമാനമാണെന്ന് എനിക്കറിയാം”, കാർത്തികേയൻ തുടർന്ന് “വളരെ അന്തസ്സോടെയാണ് പർവ്വതേശ്വർജി പെരുമാറിയത്. നമ്മുടെ തന്ത്രങ്ങളെക്കുറിച്ച് ചർച്ചകൾ അദ്ദേഹം ഒളിപ്പിച്ചു നിന്ന് കേൾക്കില്ല. നിരവധി തവണ വേണമെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിന് രക്ഷപെടാമായിരുന്നു. പക്ഷേ അദ്ദേഹം രക്ഷപെടാതിട്ടില്ല. അങ്ങയുടെ അനുവാദത്തോടെ പോകാനായി അങ്ങു വരുന്നതുവരെ അദ്ദേഹം കാത്തിരുന്നു. പക്ഷേ, അച്ഛാ അങ്ങ നീലകണ്ഠനാണ്. ഭാരതത്തിനുവേണ്ടി വലിയൊരു ചുമതല അങ്ങയ്ക്കു നിർവ്വഹിക്കാനുണ്ട്. ചിലപ്പോൾ വിശാലമായ താല്പര്യങ്ങളെ മുൻനിർത്തി ശരിയല്ലെന്നു തോന്നിയെക്കാവുന്ന ചില കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യേണ്ടതായിവരും. സ്തുത്യർഹമായ പര്യവസാനത്തിന് തെറ്റായ മാർഗ്ഗങ്ങളെ ന്യായീകരിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞെന്നുവരും.”

സതി തന്റെ ഇളയപുത്രനെ തുറിച്ചു നോക്കി “കാർത്തികേയൻ, മഹത്തായ ഒരു ഫലത്തിന് അത് കൈവരിക്കാനുപയോഗിച്ച തെറ്റായ മാർഗ്ഗത്തെ ന്യായീകരിക്കുവാൻ കഴിയുമെന്ന് നിനക്കെങ്ങനെ ചിന്തിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നു?

“സോമരസം നാശിക്കുവാൻ പുഷ്പപെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് ഒരു ലോകത്തെ നമുക്ക് അംഗീകരിക്കുവാൻ കഴിയുമോ. അമ്മേ?

“തീർച്ചയായും കഴിയില്ല”, സതി പറഞ്ഞു “പക്ഷേ ഈ പോരാടും സോമരസത്തെപ്പോലെ മാർഗ്ഗമാണെന്നാണോ നീ കരുതുന്നത്?

“തീർച്ചയായും അതിനെക്കുറിച്ച് മാർഗ്ഗമാണ് അമ്മേ”, ഗണേശൻ പറഞ്ഞു.

“അല്ല, അങ്ങനെയല്ല”, സതി പറഞ്ഞു “നമ്മൾ ഇവിടെ ശേഷിപ്പിക്കുവാൻ പോകുന്ന ചരിത്രത്തിൽ ശിവൻ എപ്പോഴും

ഓർമ്മിക്കപ്പെടും എന്ന പൈതൃകം കൂടി ഉൾപ്പെടുന്നു. ഈ ലോകത്തിലങ്ങോളമിങ്ങോളമുള്ള ആളുകൾ ശിവന്റെ ജീവിതത്തിലെ ഓരോ സംഭവങ്ങളെയും വിശകലനം ചെയ്ത് പുതിയ പാഠങ്ങൾ കണ്ടെത്തും. ആളുകൾക്ക് അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ ആകണമെന്ന് ആഗ്രഹം തോന്നും. പഞ്ചവടിയിലെ ആകർമ്മിച്ഛപ്പോൾ നമ്മളതിനെ വിമർശിച്ഛിലേ? നീ ഇപ്പോൾ പറയുന്നതുപോലെയുള്ള വാദങ്ങൾകൊണ്ട് മഹർഷി അതിനെ ന്യായീകരിച്ഛിട്ടുണ്ടാകും. നമ്മളും അതുപോലെത്തന്നെ ചെയ്താൽ അദ്ദേഹവും നമ്മളും തമ്മിൽ പിന്നെ എന്തു വ്യത്യാസം?

“വിജയികുന്ന്വരെ മാതൃമേ ആളുകൾ ഓർമ്മിക്കുകയുള്ളൂ ചേച്ഛി”, കാളി പറഞ്ഞു “കാരണം, വിജയികുന്ന്വരാണ് ചരിത്രമെഴുതുന്നത്. അവർക്കിഷ്ടമുള്ളപോലെ ചരിത്രമെഴുതാം. വിജയികൾ ചിത്രികരിക്കുന്നതിനനുസരിച്ഛായിരിക്കും പരാജിതർ ഓർമ്മിക്കപ്പെടുക. വിജയമുറപ്പിക്കുക എന്നതാണ് നമ്മളിപ്പോൾ ചെയ്യേണ്ട പരധാനപ്പെട് കാര്യം.”

“അതിനോട് വിധോജിക്കുവാൻ എന്തെ അനുവദിക്കണം ദേവി”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “വിജയികുന്ന്വർ മാതൃമാണ് ചരിത്രം നിശ്ചയിക്കുന്നതെന്ന് കാര്യം ശരിയല്ല.”

“തീർച്ഛായയും അങ്ങനെയൊണ്.”കാളി പറഞ്ഞു. “ചരിത്രസംഭവങ്ങളെക്കുറിച്ഛുള്ള ദേവന്മാരുടെ അഭിപ്രായവും അസുരന്മാരുടെ അഭിപ്രായവുമുണ്ട്. ഏത് അഭിപ്രായമാണ് നമ്മൾ ഓർക്കുന്നത്?”

“ഇന്നത്തെ ഭാരതത്തെക്കുറിച്ഛാണ് ദേവി പറയുന്നതെങ്കിൽ ശരിയാണ്, ദേവന്മാരുടെ അഭിപ്രായമാണ് ഓർമ്മിക്കപ്പെടുന്നത് ഗോപാൽ പറഞ്ഞു. “എന്നാൽ അസുരന്മാരുടെ അഭിപ്രായം ഭാരതത്തിനുപുറത്ത് ഇപ്പോഴും പരചാരത്തിലുണ്ട്.”

“പക്ഷേ നമ്മൾ ജീവിക്കുന്നത് ഇവിടെയാണ് കാളി പറഞ്ഞു. “മറ്റെവിടെയെങ്കിലും നിലവിലുള്ള വിശ്വാസത്തെ നമ്മളെന്തിന് ഗൗനീക്കണം?”

“ഒരുപക്ഷേ, എനിക്ക ഞാനുദ്ദേശിച്ഛ കാര്യം വ്യക്തമായി അവതരിപ്പിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടാവില്ല ദേവി,”ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “സ്ഥലത്തെക്കുറിച്ഛ മാതൃമല്ല സമയത്തെക്കുറിച്ഛും പറയേണ്ടതുണ്ട്. ചരിത്രത്തെക്കുറിച്ഛുള്ള ദേവന്മാരുടെ വ്യാഖ്യാനം അതേപടി ഓർമ്മിക്കപ്പെടുമെന്ന് കരുതാമോ? അല്ലെങ്കിൽ മറ്റെരു തരത്തിലുള്ള വ്യാഖ്യാനം ഉയർന്നവരുമോ? സംഭവങ്ങളെക്കുറിച്ഛ വിജയി പറയുന്നതുപോലെത്തന്നെ ഇരുയുടെ വ്യാഖ്യാനവും നിലനിൽക്കും. വിജയികൾ അധികാരത്തിലിരിക്കുന്നിടത്തോളം കാലം അവരുടെ അഭിപ്രായത്തിന് കൂടുതൽ പരസക്തി കൈവരും. പക്ഷേ ചരിത്രം നമ്മേ പഠിപ്പിച്ഛ ഒരു കാര്യമുണ്ട് വേലിയേറ്റവും വേലിയിറക്കവും പോലെയാണ് മനുഷ്യസമൂഹത്തിന്റെ കയറ്റവും ഇറക്കവും. വിജയിയുടെ ശക്തിജയിക്കുന്ന കാലഘട്ടമുണ്ടാകും. പഴയ ഇരകൾ വരേണ്യവർഗ്ഗമായി മാറുന്ന കാലം വരും. അപ്പോൾ വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ നാടകീയമായി മാറിമാറിയുന്ന് നമുക്ക കാണാൻ കഴിയും. പുതിയ വ്യാഖ്യാനം അതുകാലത്തെ ജനപ്രിയ വ്യാഖ്യാനമായി മാറും.”

“ഞാനതിനോട് വിധോജിക്കുന്നത്”, കാളി അത് തള്ളിക്കളഞ്ഞുകൊണ്ട് തുടർന്നു “അസുരന്മാരെപ്പോലെ പരാജയപ്പെട് ഇരകൾ മറ്റെരു രാജ്യത്തേക്ക രക്ഷപ്പെട്ഛിലെങ്കിൽ അവർക്ക അധികാരം ലഭിക്കുകയില്ല.

അവരുടെ അനുഭവങ്ങൾ വെറും പുരാണകഥകളെന്ന പേരിൽ തിരസ്കരിക്കപ്പെടും.”

“പൂർണ്ണമായും അങ്ങനെയല്ല” ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “ഭവതിയുടെ ഹൃദയത്തോട് വളരെയധികം ചേർന്നു നിൽക്കുന്ന ഒരു കാര്യം ഞാൻ പറയട്ടെ. നമ്മൾ ജീവിക്കുന്ന ഈ വർത്തമാന കാലഘട്ടത്തിൽ നാഗന്മാർ രാക്ഷസന്മാരാണെന്ന് മുദ്രകുത്തപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ശപിതപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ആളുകൾ അവരെ ഭയപ്പെടുന്നു. സഹസ്രാബ്ദങ്ങൾക്കുമുമ്പ് അവർ ബഹുമാനിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. ഈ യുദ്ധം ജയിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ നിലകൊണ്ട സഖ്യകക്ഷിയെന്ന നിലയിൽ നാഗസമൂഹം ഒരിക്കൽക്കൂടി ശക്തരും ആദരണീയരുമായിത്തീരും. അതോടെ ഭവതിയുടെ ചരിത്രവ്യാഖ്യാനത്തിന് പര്യാപ്തം ലഭിക്കും. അങ്ങനെയല്ലേ സംഭവിക്കുക?

അത് ബോധ്യമാകാത്തതിനാൽ കാളി ഒന്നും മിണ്ടാതിരിക്കാമെന്ന് തീരുമാനിച്ചു.

“പുതിയ കാലഘട്ടത്തിൽ പഴയകാല ഇരകളുടെ സ്വഭാവമാണ് ഇവിടെ കൗതുകം ജനിപ്പിക്കുന്നത് ഒരു കാര്യം,” ഗോപാൽ ചോദിച്ചു. “നവശാക്തീകരണത്തിന്റെ ആയുധമേന്തിയ അവർ ജീവനോടെയിരിക്കുന്നത് പഴയ വരേണ്യവർഗ്ഗത്തിനു നേർക്ക് പരതികാരം തീർക്കുമോ?

“സ്വാഭാവികമായും ഇരകൾ ഹൃദയത്തിൽ പരതികാരം ഊർപ്പിച്ചുതുടങ്ങുന്നുണ്ടാകാം. അവരുടെ മനസ്സിൽ മനുഷ്യനോടുള്ള ദയ നിറഞ്ഞിരിപ്പുണ്ടാവുമെന്ന് താങ്കൾക്കു തോന്നുന്നുണ്ടോ? കാളി പരിഹാസപൂർവ്വം ചോദിച്ചു.

“ഭവതി മെലുഹകാരെ വെറുക്കുന്നുണ്ട്, ഇല്ലേ?

“ഉവ്വ്. ഞാൻ വെറുക്കുന്നു.”

“എന്നാൽ മെലുഹയുടെ സ്ഥാപക പിതാമഹനായ രാമഭഗവാനെക്കുറിച്ച് ഭവതിക്കെന്താണ് തോന്നിയിട്ടുള്ളത്?”

കാളി നിശ്ശബ്ദയായി. ശ്രീരാമദേവനോട് അവൾക്ക് നിറഞ്ഞ ആദരവുണ്ടായിരുന്നു.

“നിങ്ങൾ ശ്രീരാമദേവനെ ആദരിക്കുന്നു. അതേ സമയം അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിൻമുറക്കാരെ തിരസ്കരിക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ടാണ് നിങ്ങൾ അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നത്? ഗോപാൽ ചോദിച്ചു.

സതി അനിയത്തിക്കുവേണ്ടി സംസാരിച്ചു. “അതിനുകാരണമുണ്ട്. ശ്രീരാമദേവൻ ശത്രുക്കളോടുപോലും മാനയമായിട്ടാണ് പെരുമാറിയത്. ഇന്നത്തെ മെലുഹകാരെ പോലെയല്ല.”

തികഞ്ഞ തൃപ്തിയോടെ ശിവൻ സതിയെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

“വിജയികൾക്കും പരാജിതർക്കുമ്പുറത്തുള്ള കാഴ്ചപ്പാടുള്ള മനുഷ്യൻ ദൈവമായിത്തീരുന്നു”, സതി പറഞ്ഞു. “ശിവന്റെ സന്ദേശം എന്തെന്നും നിലനിൽക്കേണ്ട ഒന്നാകുന്നു. വിജയികളും പരാജിതരും ഒരുപോലെ ശിവനിൽ മൂല്യം കണ്ടെത്തുമ്പോൾ മാത്രമേ അങ്ങനെ സംഭവിക്കുകയുള്ളൂ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിജയം അനിവാര്യമാണ്. എന്നാൽ ശരിയായ വിധം വിജയിക്കുകയെന്നതും നിർണ്ണായകമാണ്.”

ഗോപാൽ സതിയെ പിന്തുണച്ചു. “ആദരവ് ആദരവിനെ ജനിപ്പിക്കണം.

അത് മാത്രമാണ് ഏകപോംവഴി.”

മടുപ്പപാവിലേക്കു നടന്നു ചെന്ന ശിവൻ പരിശുദ്ധപാതയിലുള്ള കാശി വിശ്വനാഥ ക്ഷേത്രത്തിനു നേരെയും അതിനപ്പുറത്തുള്ള പുണ്യഗംഗയേയും നോക്കിക്കൊണ്ടു നിന്നു.

എല്ലാവരും ശിവന്റെ തീരുമാനത്തിനുവേണ്ടി കാത്തു നിൽക്കുകയായിരുന്നു.

“എനിക്ക് കുറച്ചു സമയം കൂടി ആലോചിക്കണം. നമുക്ക് നാളെ വീണ്ടും കാണാം”. അവൻ തിരിഞ്ഞുനിന്നുകൊണ്ട് മന്ത്രിച്ചു.

സതി താഴേക്കു നോക്കി. അവൾക്കു താഴെ തടാകത്തിലെ സ്പഷ്ടമായ ജലപ്രപാത നിവർന്നു കിടന്നു. അകലെ കരയിലേക്ക് ജലപ്രപാതയിനു മുകളിലൂടെ അവൾ നിന്നിപ്പറന്നപ്പോൾ അവൾക്കൊപ്പം ആ മത്സ്യം അതി വേഗം നീന്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

ചുറ്റുമുള്ള മലകളുടേതിൽനിന്ന് വേറിടുന്നിറമുള്ള ആ കറുത്ത നിറമുള്ള വലിയ പർവ്വതത്തിനു നേർക്ക് അവൾ തല ഉയർത്തിനോക്കി. ആ പർവ്വതത്തിന്റെ ശിഖരം വെള്ള മഞ്ഞുകൊണ്ട് മൂടിയിരുന്നു. തീരത്തോടുത്തുചെന്നപ്പോൾ ആ തടാകക്കരയിലുള്ള ഒരു യോഗിയുടെ മേൽ അവളുടെ ദൃഷ്ടി പതിഞ്ഞു. പേശി സമൃദ്ധമായ അവന്റെ ശരീരത്തിൽ നിറയെ യുദ്ധത്തിൽ നിന്നേറ്റ് മുറിപ്പാടുകളുണ്ടായിരുന്നു.

ചുറ്റുമുള്ള മലകളുടേതിൽനിന്ന് വേറിടുന്നിറമുള്ള ആ കറുത്ത നിറമുള്ള വലിയ പർവ്വതത്തിനു നേർക്ക് അവൾ തല ഉയർത്തിനോക്കി. ആ പർവ്വതത്തിന്റെ ശിഖരം വെള്ള മഞ്ഞുകൊണ്ട് മൂടിയിരുന്നു. തീരത്തോടുത്തുചെന്നപ്പോൾ ആ തടാകക്കരയിലുള്ള ഒരു യോഗിയുടെ മേൽ അവളുടെ ദൃഷ്ടി പതിഞ്ഞു. പേശി സമൃദ്ധമായ അവന്റെ ശരീരത്തിൽ നിറയെ യുദ്ധത്തിൽ നിന്നേറ്റ് മുറിപ്പാടുകളുണ്ടായിരുന്നു.

ഏതാണ്ട് സൂര്യനെപ്പോലൊരു തേജോവലയം അവന്റെ തലയ്ക്കു പുറകിലുണ്ടായിരുന്നു. തലമുടിയിൽ ചന്ദ്രക്കല ഇരിപ്പുണ്ടായിരുന്നു. ഒരു സർപ്പം അവന്റെ കഴുത്തിനു ചുറ്റുമായി ഇടറി നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. പാതിയോളം മണ്ണിൽ ആഴ്ന്നിറങ്ങിയ ഒരു വലിയ തൃശൂലം അവനു കാവലായ് നില്പുണ്ടായിരുന്നു. ആ യോഗിയുടെ മുഖം അവ്യക്തമായേ കാണാനുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അപ്പോൾ ആ മുടൽമഞ്ഞ് നീങ്ങി.

“ശിവാ”, സതി വിളിച്ചു.

ശിവൻ അവളെ നോക്കി പുഞ്ചിരിച്ചു.

“ഇതാണോ അങ്ങയുടെ പാർപ്പിടം? കൈലാസം?”

അവളുടെ ശരീരത്തിൽനിന്ന് ദൃഷ്ടിമാറ്റാതെ ശിവൻ തലയാട്

“എന്റെ പ്രിയനേ. ഒരുദിവസം നമ്മൾ ഇവിടെവരും. എല്ലാം പൂർത്തിയാക്കിയുമാകുമ്പോൾ നമ്മൾ അങ്ങയുടെ ഈ മനോഹരഭൂമിയിൽ ഒന്നിച്ച് ജീവിക്കും.”

മട്സ്യപ്പാവിലേക്കു നടക്കുമ്പോൾ വിശ്വനാഥക്ഷേത്രത്തെ നോക്കി ചാറുകസേരയിൽ ചാരികിടയ്ക്കുന്ന ശിവന്റെ നിശ്ചിതരൂപം അവൾ കണ്ടു.

കസേരയ്ക്കകയിലിരുന്ന്കൊണ്ട് ഭർത്താവിന്റെ ശരീരത്തിൽ പറ്റിപ്പിടിച്ച് കിടന്ന അവൾ അവന്റെ മുടിയിഴകളിൽ പരന്നുവെച്ചു. വിരലോടിപ്പിടിച്ചു.

അന്ന് പൗർണ്ണമിയായിരുന്നില്ല. എങ്കിലും ശിവൻ തന്റെ ഭാര്യയുടെ ഭാവം വ്യക്തമായി കാണാൻ വേണ്ടത്ര വെളിച്ചമുണ്ടായിരുന്നു.

“എന്താ കാര്യം? ശിവൻ ചോദിച്ചു.

സതി തലയാട്ടി “ഒന്നുമില്ല.”

“എന്തോ കുഴപ്പമുണ്ട്. നിന്റെ മുഖം വെളിച്ചമില്ലാത്തതായിരിക്കുന്നു.”

“ഞാനൊരു വിചിത്രമായ സ്വപ്നം കണ്ടു.”

“ഹും...”

“നമ്മൾ വേർപിരിഞ്ഞതായി ഞാൻ സ്വപ്നം കണ്ടു.”

ശിവൻ പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് സതിയെ ശരീരത്തിലേക്കടുപ്പിച്ച് പൂർണ്ണമായി “നിനക്കിഷ്ടംപോലെ സ്വപ്നങ്ങൾ കാണാം. പക്ഷേ നീ എന്തിനാണ് എങ്ങോടും പോവുകയുണ്ടാവുന്നത്?”

സതി ചിരിച്ചു “എനിക്ക് നിന്റേ ഉദ്ദേശമില്ല.”

ശിവൻ ഭാര്യയെ അടുക്കിപ്പിടിപ്പിച്ചുകൊണ്ട്, വിശ്വനാഥക്ഷേത്രത്തിനു നേരെ നോക്കി.

“അങ്ങനെയൊരു ആലോചിക്കുന്നത്? സതി ചോദിച്ചു.

“നിന്നെ വിവാഹം കഴിഞ്ഞതാണ് ഞാൻ ചെയ്ത ഏറ്റവും നല്ല കാര്യമെന്നാണ് ഞാൻ ആലോചിക്കുന്നത്.”

സതി പുഞ്ചിരിച്ചു. “ഞാനതിനോട് വിരോധിക്കാനൊന്നുമില്ല. പക്ഷേ എന്താണ് അങ്ങനെയൊരു ചിന്ത ഇപ്പോൾ ഉയർന്നു വരുന്നത്?”

സതിയുടെ മുഖത്ത് ശിവൻ തലോടി “നീ എന്തൊക്കെ ചെയ്തതോളം കാലം എന്തെ നീ നേർവഴിക്ക് നയിക്കുമെന്ന് എനിക്കറിയാം. അതുതന്നെ കാരണം.”

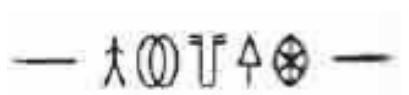
“അപ്പോൾ, ഇനി ശരിയായ കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യാൻ തീരുമാനിച്ചു.”

“ഉവ്വ്. ഞാൻ തീരുമാനിച്ചു.

“സതി തലയാട്ടി “നമ്മൾ വിജയിക്കും, ശിവൻ.”

“അതെ. പക്ഷേ അത് ശരിയായ മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ വേണം.”

“തീർച്ചയായും”, സതി ശ്രീരാമദേവനെ ഉദ്യോഗിച്ചു. “ശരിയായ കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതിന് തെറ്റായ മാർഗ്ഗങ്ങളില്ല.”

രണ്ടാം പരഹാരത്തിൽ കാശികൊട്ടാരത്തിലെ ദർബാറിൽ ഹാജരാകുവാനായി പർവ്വതേശ്വരനെ കൊണ്ടുവരുന്നതും കാത്ത് തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഒരു സംഘം കാത്തുനിൽക്കുകയായിരുന്നു. കാശിയിലെ അഭിജാതരെ പരതിനിധീകരിച്ച് അതിഥിഗൃഹം മാർഗ്ഗം അതിലൂടെയായിരുന്നു. നിർവ്വഹിക്കാനായി ശിവൻ അവിടെ ഇരിപ്പുണ്ടായിരുന്നു. അവന്റെ ഏറ്റവും

അടുത്ത ഉപദേശകവൃന്ദം അർദ്ധവൃത്താകൃതിയിൽ അവനു ചുറ്റും ഇരിപ്പുണ്ടായിരുന്നു. ഗോപാൽ, സതി, കാളി, ഗണേശൻ പിന്നെ കാർത്തികേയൻ. ഭഗീരഥനും ആയുർവ്വതിയും അല്പം അകലെയായി നില്പുണ്ടായിരുന്നു. ആനന്ദമയിയെ അവിടെ കാണുമാനുണ്ടായിരുന്നില്ല.

ശിവൻ അതിഥിഗൃഹം നോക്കി തലയാട്തി.

അതിഥിഗൃഹം ഉച്ചത്തിൽ ആജ്ഞാപിച്ചു. “സേനാപതിയെ കൊണ്ടു വരിക.”

പരശുരാമനും വീരഭദ്രനും നന്തിയും സേനാപതിക്ക് അകമ്പടിയായി വന്നു. ശിവന്റെ വ്യക്തമായ ഉത്തരവിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പർവ്വതേശ്വരനെ ചങ്ങലകൊണ്ട് ബന്ധിപ്പിച്ചിട്ടില്ലായിരുന്നു. സതിയെ ഒന്ന് നോക്കിയ ശേഷം അദ്ദേഹം ശിവന്റെ നേർക്കു തിരിഞ്ഞു. ശിവന്റെ പരുഷമായ മുഖം ദുർഗ്ഗാഹയമായിരുന്നു. തന്റെ വധിശിക്ഷയ്ക്കു വിധിപ്പെടുമെന്നായിരുന്നു പർവ്വതേശ്വരൻ പരീക്ഷിച്ചിരുന്നത്. ശിവൻ ഒരുവേള അങ്ങനെ ആഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നില്ല. പക്ഷേ മറ്റുള്ളവർ സേനാപതിയെ അവസാനിപ്പിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയെക്കുറിച്ച് ശിവനെ ബോധ്യപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടാവാം.

തനിക്ക് എന്തൊക്കെ സംഭവിച്ചാലും ശരി നീലകണ്ഠനോട് അദ്ദേഹം അർഹിക്കുന്ന ആദരവ് നൽകിക്കൊണ്ടു മാത്രമേ പെരുമാറുകയുള്ളൂ എന്ന് പർവ്വതേശ്വരൻ നിശ്ചയിച്ചിരുന്നു. സേനാപതി പാദങ്ങൾ തറയിലുന്ന് വലതുകൈപിടം ചുരുട്ടി മാറിൽ അമർത്തിവെച്ച് മെലുഹൻ സൈനികാചാരപരകാരമുള്ള അഭിവാദ്യം നിർവ്വഹിച്ചു. അത് പൂർത്തിയാക്കിയ ശേഷം അദ്ദേഹം നീലകണ്ഠനെ താണുവണങ്ങി. മറ്റാരെയും അദ്ദേഹം ഗൗരവിച്ചില്ല.

“പർവ്വതേശ്വരാ”, ശിവൻ വിളിച്ചു.

പർവ്വതേശ്വരൻ തല ഉയർത്തി നോക്കി.

“ഈ കാര്യാലയത്തിൽ എന്തെയും പെട്സെന്റ് ഒരു തീരുമാനം എടുക്കുവാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. ശിവൻ പറഞ്ഞു “താങ്കളുടെ എതിർപ്പ് എന്തെങ്കിലും കാര്യമുണ്ട്. പക്ഷേ അതോടൊപ്പം ഞങ്ങൾ പോരാടുന്നത് തിന്മയോടാണെന്നും അതാൽ എളുപ്പമുള്ള പോരാട്തായിരിക്കില്ലെന്നും ഉള്ള എന്റെ വിശ്വാസത്തിന് ബലംവെപ്പിക്കുന്നതായി അത്. ഞങ്ങൾക്കിടയിലെ ഏറ്റവും മികച്ചവരെ വഴിതെറ്റിക്കുവാൻ തിന്മയ്ക്ക് പരലോന്നേങ്ങില്ലയുടെ സാധിച്ചില്ലെങ്കിൽ അഭിമാനത്തിന്റെ സംശയകരമായ ആഹ്വാനങ്ങളില്ലയെങ്കിലും വഴിതെറ്റിക്കുവാൻ സാധിക്കുമെന്ന് എനിക്ക് മനസ്സിലായി.”

വിധിവാക്യത്തിനായി കാത്തുകൊണ്ടു നിന്ന് പർവ്വതേശ്വരൻ ശിവനെത്തന്നെ ഉറ്റു നോക്കിക്കൊണ്ടു നിന്നു.

“എന്നാൽ തിന്മയോടു പോരാടുമ്പോൾതന്നെ നന്മയോടും പോരാടേണ്ടതായി വരും”, ശിവൻ തുടർന്നു “നന്മയുടെ ഭാഗവുമായല്ല ആ പോരാട്ടം, നന്മപേരുന്ന് ഒരു ഹൃദയത്തോടാണ്. അതുകൊണ്ട് താങ്കളെ വെറുതെ വിടുവാൻ ഞാൻ തീരുമാനിച്ചിരിക്കുന്നു.”

പർവ്വതേശ്വരൻ തന്റെ കാതുകളെ വിശ്വസിക്കാനായില്ല.

“താങ്കൾക്കുപോകാം”, ശിവൻ പറഞ്ഞു.

അതിന്റെ പാതിയേ പർവ്വതേശ്വരൻ ശർദ്ധിച്ഛൂട്ടൂ. നീലകണ്ഠന്റെ ഉദാരമനസ്കത കണ്ട് പർവ്വതേശ്വരന്റെ കണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞൊഴുകി.

“പക്ഷേ ഒരു കാര്യം ഞാൻ ഉറപ്പു പറയുകയാണ്”. ശിവൻ നിർവ്വകാരതയോടെ പറഞ്ഞു “അടുത്ത തവണ നമ്മശ്തമ്മിൽ കാണുന്നതേ യുദ്ധഭൂമിയിൽ വെച്ഛായിരിക്കും. അന്ന് ഞാൻ താഴ്കളെ വധിക്കും.”

പർവ്വതേശ്വരൻ ഒരിട്കൽക്കൂടി തലകുനിച്ചു. കണ്ണീർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാഴ്ച മറച്ചു “അന്നുതന്നെയായിരിക്കും എന്റെ മോചനദിനവും, പരഭോ.”

ശിവൻ സമചിത്തതയോടെ ഇരുന്നു.

പർവ്വതേശ്വരൻ ഉയർത്തി വീണ്ടും ശിവനെ നോക്കി “പക്ഷേ ജീവി ച്ചിരിക്കുന്നിടത്തോളം കാലം, മെലുഹകുവേണ്ടി ഞാൻ പോരാടും.”

“പോകൂ”, ശിവൻ പറഞ്ഞു.

പർവ്വതേശ്വരൻ സതിയെ നോക്കി പുഞ്ചിരിച്ചു. കൈകുപ്പി അവൾ അദ്ദേഹത്തെ നമസ്തേ എന്ന് അഭിവാദ്യം ചെയ്തുവെങ്കിലും തീർത്തും നിർവ്വചികാരമായിരുന്നു അത്. തന്റെ വളർത്തുമകളെ അദ്ദേഹം നിശ്ശബ്ദമായി “വിജയി ഭവ” എന്ന് അനുഗ്രഹിച്ചു.

അദ്ദേഹം പോകാനിറങ്ങുമ്പോൾ വാതിൽക്കൽ ആയുർവ്വതിയും ഭഗീരഥനും നിൽക്കുന്നതു കണ്ടു. അദ്ദേഹം അവരുടെ അടുത്തേക്കു ചെന്നു.

“ക്ഷമിക്കണം, പർവ്വതേശ്വരാ”, ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു.

“ഞാൻ മനസ്സിലാക്കുന്നു”, പർവ്വതേശ്വരൻ നിസ്സംഗതയോടെ പറഞ്ഞു.

പർവ്വതേശ്വരൻ ആയുർവ്വതിയെ നോക്കി.

ആയുർവ്വതി തലകുലുക്കി “ഇന്നു വരെ ജന്മംകൊണ്ടതിൽവെച്ഛ് ഏറ്റവും മികച്ച ഒരു മനുഷ്യനെ ഉപേക്ഷിച്ചാണ് താഴ്കൾ പോകുന്നതെന്ന് താഴ്കൾക്ക് മനസ്സിലായിട്ടുണ്ടോ?

“എനിക്കറിയാം” പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈകൾകൊണ്ട് മരിക്കുവാനുള്ള ഭാഗ്യം എനിക്ക് ലഭിക്കും.”

കനത്ത നെടുവീർപ്പിടുകൊണ്ട് ആയുർവ്വതി പർവ്വതേശ്വരന്റെ മുതുകിൽ തടി “സുഹൃത്തേ, താഴ്കളെ ഇനി എനിക്ക് കാണാൻ കഴിയില്ല.”

“നിന്നെ എനിക്ക് കാണാൻ കഴിയില്ല.”

പർവ്വതേശ്വരൻ പെട്ടെന്ന് ആ മുറിക്കുള്ളിൽ ആരെയോ തിരയുന്നതു പോലെ നോക്കി “ആനന്ദമായി എവിടെ?

“അവൾ താഴ്കളെക്കാത്ത് തുറമുഖത്ത് നില്പുണ്ട്”. ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു. “താഴ്കൾക്ക് പോകാനുള്ള കപ്പലിനടുത്ത്.”

പർവ്വതേശ്വരൻ തലയാടി. അവസാനമായി ഒരു തവണകൂടി ശിവനെ നോക്കിയശേഷം അദ്ദേഹം പുറത്തേക്കു നടന്നു.

പർവ്വതേശ്വരൻ അസിഘട്സിലെത്തിയപ്പോൾ തുറമുഖത്തിന്റെ മുഖ്യഉദ്യോഗസ്ഥൻ അദ്ദേഹത്തിനടുത്തേത്തി. “സേനാപതേ, അങ്ങേയ്ക്കു പോകാനുള്ള കപ്പൽ അവിടെയാണ്.”

അയാൾ ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയ സ്ഥലത്തേക്ക് പർവ്വതേശ്വരൻ നടന്നു. ചെറിയൊരു കപ്പലിന്റെ വലിപ്പം പലകയ്ക്കുകളിൽ ആനന്ദമായി നിൽക്കുന്നത് അദ്ദേഹം കണ്ടു. അതൊരു കപ്പലാവുകയായിരുന്നു.

“എന്തെ മനോഹരമായി പറഞ്ഞേക്കുമെന്ന് നിനക്കറിയാമായിരുന്നോ? അവർക്കടുത്തേത്തിയപ്പോൾ പർവ്വതേശ്വരൻ പുഞ്ചിരിയോടെ ചോദിച്ചു.

“ഗംഗയിലേക്കു പോകാനായി ഒരു കപ്പൽ ഏർപ്പാടാക്കണമെന്ന് അവർ പറഞ്ഞപ്പോൾ അത് താങ്ങുകളുടെ ശവം മെലുഹയിലെത്തിക്കുവാനും സൂര്യവംശികൾക്കു മുക്താകെ അത് പരദേശിപ്പിക്കാനുമുള്ള കപ്പലായിരിക്കിലെന്ന് ഞാനുഹിച്ചു.”

പർവ്വതേശ്വരൻ ചിരിച്ചു.

“പിന്നെ നീലകണ്ഠനിൽ എനിക്ക്കുള്ള വിശ്വാസം നഷ്ടപ്പെട്ടിട്ടുമുണ്ടായിരുന്നില്ല.”

“അതെ”, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു “ശ്രീരാമദേവനു ശേഷം ജനിച്ഛ ഏറ്റവും നല്ല മനുഷ്യനാണദ്ദേഹം.”

ആനന്ദമായി കപ്പലിനുമുന്നെ നോക്കി “ഇതത് മികച്ച കപ്പലൊന്നുമല്ല എന്ന് കാര്യം ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു. അതിലത് സൗകര്യങ്ങളൊന്നുമില്ല. പക്ഷേ വേഗം പോകും.”

പർവ്വതേശ്വരൻ പെട്ടെന്ന് മുന്നോട്ടു വന്ന് ആനന്ദമായി ആലിംഗനം ചെയ്തു. അദ്ദേഹത്തോടുപോയ ആനന്ദമായി പരതിക്കുകയാൽ ഒരു നിമിഷം വേണ്ടിവന്നു. പൊതുസ്ഥലങ്ങളിൽ പരന്നുവെക്കുന്നവർ പരക്കിപ്പിടിക്കുന്ന ശീലമുള്ള ആളായിരുന്നില്ല അദ്ദേഹം. അതുകൊണ്ട് പർവ്വതേശ്വരനെ അസ്വസ്ഥനാക്കുന്നതിനായി പൊതുസ്ഥലങ്ങളിൽവെച്ച് അദ്ദേഹത്തെ ആലിംഗനം ചെയ്യാതിരിക്കുവാൻ അവർ പരയേകം ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നെന്ന്

ആനന്ദമായി ഉഷ്മളമായി പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുറത്ത് തലോടി “എല്ലാം അവസാനിച്ചുകഴിഞ്ഞു.”

പർവ്വതേശ്വരൻ അല്പം പുറകോട്ടു വലിഞ്ഞുവെങ്കിലും കൈകൊണ്ട് ഭാര്യയെ ചുറ്റി “ഇനി എനിക്ക് നിന്നെ കാണാൻ കഴിയില്ല.”

“എന്തെയോ? ആനന്ദമായി ചോദിച്ചു.

“എനിക്ക് ലഭിച്ച ഏറ്റവും വലിയ സമപത്താണു നീ”, വികാരഭരിതനായ പർവ്വതേശ്വരൻ ഇറുന്നിന്റെ കണ്ണുകളോടെ പറഞ്ഞു.

ആനന്ദമായി കൺപുരികമുയർത്തി ചിരിച്ചു. “ഞാൻ താങ്ങുകളുടെ സമപത്തായിത്തന്നെ തുടരും. നമുക്കു പോകാം.”

“നമുക്കു പോകാനോ?

“അതെ.”

“എങ്ങോട്ട്?

“മെലുഹയിലേക്ക്.”

“നീ മെലുഹയിലേക്കു വരുന്തോ?”

“അതെ.”

പർവ്വതേശ്വരൻ പുറകോട്ടു നീങ്ങി “ആനന്ദമയി മുന്നിലുള്ള വഴി അപകടകരമാണ്. മെലുഹക്ക് വിജയിക്കാനാവുമെന്ന് സത്യമായും ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല.”

“അതുകൊണ്ട്?”

“നിന്റെ ജീവിതത്തെ അപകടത്തിലാക്കാൻ എനിക്ക് സാധിക്കുകയില്ല.”

“അതിന് ഞാൻ താളുകളുടെ സമതം ചോദിച്ചോ?”

“ആനന്ദമയി നിനക്കറിയാ...?”

ആനന്ദമയി ഭർത്താവിന്റെ കൈപിടിച്ച് പലകയ്ക്ക് മുകളിലൂടെ നടക്കാൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ പർവ്വതേശ്വരൻ വർത്തമാനം നിർത്തി. മുഖത്ത് പൂഞ്ചിരിയും മിഴികളിൽ ഈറനുമായി പർവ്വതേശ്വരൻ ഒന്നും മിണ്ടാതെ ആനന്ദമയിയെ പിന്തുടർന്നു.

നീലകണ്ഠൻറെ വിളംബരം

പത്തൊൻപത്

“എന്റെ മനസ്സിൽ നല്ലൊരു പദ്യതി തോന്നുന്നു”, ദക്ഷൻ പറഞ്ഞു.

ദക്ഷനും വീരിണിയും ദേവഗിരിയിലെ കൊട്ഠാരത്തിലിരുന്ന് അത്ഭുതം കഴിഞ്ഞുകയറിയിരുന്നു. എന്തോ വീണ്ടുവിചാരം തോന്നിയതുപോലെ വീരിണി രോടിയും കറിയും തളികയിലെക്കു തിരികെയിട്തു. വാതിൽക്കൽ നിന്നിരുന്ന കാവൽക്കാരെ അവർ തിടുക്കത്തിലൊന്നു നോക്കി.

“എന്ത് പദ്യതി?”, വീരിണി ചോദിച്ചു.

“എന്നെ വിശ്വസിക്ക”, ആവേശഭരിതനായ ദക്ഷൻ പറഞ്ഞു “നമുക്കത് നടപ്പാക്കാൻ സാധിക്കുമെങ്കിൽ. തുടങ്ങുന്നതിനു മുമ്പുതന്നെ ആ യുദ്ധം അവസാനിക്കും.”

“പക്ഷേ, ഭൃഗു മഹർഷി....”

“ഭൃഗു മഹർഷിപോലും അതിഷ്ടപ്പെടും. നീലകണ്ഠൻ എന്ന പദം എന്തെന്തെങ്കുമായി നമ്മൾ അവസാനിപ്പിക്കും.”

“വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പ് നീലകണ്ഠനെ അവസാനിപ്പിക്കുവാനുള്ള അവസരം ലഭിച്ചതല്ലേ? പരിഹാസത്തോടെ വീരിണി ചോദിച്ചു.

“ഇവിടെ സംഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതെന്താണെന്ന് നിനക്കു മനസ്സിലാകുന്നില്ലേ? ക്ഷുഭിതനായി ദക്ഷൻ ചോദിച്ചു. “ഞാനെല്ലാം നിനക്കുവിശദമായി പറഞ്ഞു തരേണ്ടതുണ്ടോ? യുദ്ധം പൊട്ടിപ്പുറപ്പെടാറായി. നമ്മുടെ സൈനികർ പരിശീലനം തുടരുകയാണ്.”

“ഉവ്വ്, എനിക്ക്തറിയാം. പക്ഷേ നമ്മൾ ഇതിൽനിന്നെല്ലാം ഒഴിഞ്ഞു മാറുകയാണ് നല്ലതെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നു. കാര്യങ്ങളെല്ലാം ഭൃഗു മഹർഷിക്ക് വിട്ടുകൊടുക്കുക.”

“എന്തിന്? ഭൃഗുമുനിയല്ല ഭാരതത്തിന്റെ ചക്രവർത്തി. ഞാനാണ്.”

“ഭൃഗുമുനിയോട് അങ്ങ് അകാര്യം പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ?

“നീയെന്തെ ക്ഷോഭിപ്പിക്കാതെ വീരിണി, ഞാൻ പറയുന്ന കാര്യങ്ങളിൽ നിനക്കു താല്പര്യമില്ലെങ്കിൽ അതു പറ.”

“എന്നോടു ക്ഷമിക്കുക. പക്ഷേ തീരുമാനമെടുക്കുന്ന കാര്യം മുഴുവനും ഭൃഗുമഹർഷിയെ ഏല്പിക്കുകയാണ് നല്ലതെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നു. നമ്മുടെ കുടുംബത്തെക്കുറിച്ച് മാത്രം നമ്മൾ ചിന്തിച്ചാൽ മതി.”

“ഓ നീ വീണ്ടും തുടങ്ങി”, ദക്ഷൻ ശബ്ദമുയർത്തിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു “കുടുംബം! കുടുംബം! കുടുംബം! ഈ ലോകം എന്തെ എങ്ങനെ കാണുമെന്ന് നിനക്ക് വല്ല ശ്രദ്ധയുമുണ്ടോ? ചരിത്രം എങ്ങനെ എന്നെ വിലയിരുത്തുമെന്ന്

“ഏറ്റവും മഹാൻമാരായ ആളുകൾക്കുപോലും ഭാവി അവരെ എങ്ങനെ വിലയിരുത്തുമെന്ന് പരയാനാവില്ല.”

പരിചാരകരെ നോക്കിയശേഷം വീരിണി ഭർത്താവിനടുത്തേക്ക് തിരിഞ്ഞ് “ശബ്ദം താഴ്ത്തി പറയൂ ദക്ഷൻ. നമ്മുടെ വിവാഹജീവിതത്തെ പരിഹസിക്കരുത്.”

ദക്ഷൻ ക്ഷുഭിതനായി എഴുന്നേറ്റ് കൊടുങ്കാറ്റ് പോലെ പുറത്തേക്കു കുതിച്ചു.

ഗണേശനും കാർത്തികേയനും കാശികൊട്ഠാരത്തിലെ കാളിയുടെ അറയിലിരിക്കുകയായിരുന്ന് അപ്പോൾ.

“ഞാൻ വിചാരിച്ചു നീ ഞങ്ങളുമായി യോജിപ്പിലാണെന്ന് കാളി മുഖം ചുളിച്ച്ചുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു.

“ഞാൻ അങ്ങനെയായിരുന്നൂ. പക്ഷേ അമ്മയുടെ വാക്കുകൾ എന്റെ മറിച്യു ബോധ്യപ്പെടുത്തി.”

“ചെറിയമ്മേ, ഏതുവിധത്തിലായാലും അതു സംഭവിച്ചു”, ഗണേശൻ പറഞ്ഞു. “ഇനി അതിനെക്കുറിച്ച്ചോർത്ത് നമുക്കു വിലപിക്കാതിരിക്കാം. അതിനുപകരം യുദ്ധത്തിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കാം.”

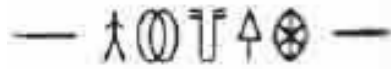
“നമുക്ക് വേറെ മാർഗ്ഗമുണ്ടോ?, കാളി ചോദിച്ചു.

“അയ്യോയ്യയിലെ യൂദധകാര്യാന്ദോളനം ഞാൻ നേതൃത്വം കൊടുക്കണമെന്നാണ് അച്ഛൻ പറയുന്നത്”, ഗണേശൻ പറഞ്ഞു “കാർത്തികേയ, നീയും എന്തോടൊപ്പമുണ്ടാകണം.”

“നമ്മളവരെ തകർക്കും ജ്ജയേഷ്ഠാ”, മുഷ്ടി ചുരുട്ടി ഉയർത്തിപ്പിടിച്ച് ചു കൊണ്ട് കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു.

“അത് നമ്മൾ ചെയ്തിരിക്കും”. ഗണേശൻ പറഞ്ഞു “ലോതലിന്റേയും മൈകയുടെയും കാര്യം ചെറിയമ്മ നോക്കികുകൊള്ളുമല്ലോ?

“പ്രവിശ്യാധിപൻ ചേനാർധ്വജന്റെ അടുത്തേക്ക് രാജഭൂതന്മാരെ അയക്കുവാൻ ഞാൻ സുപർണകു നീർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. എന്റെ വിശ്വസിക്കുക. അയാളന്റെ സുഹൃത്താണ്.”

കാർത്തികേയൻ കുമ്പിട് അമ്മയുടെ പാദം തൊട്ടു വന്ദിച്ചു.

“വിജയിച്ചു വരു മകനേ”, വിജയവും ഭാഗ്യവും സൂചിപ്പിക്കുന്നത് ചുവന്ന തിലകം കാർത്തികേയന്റെ നെറ്റിയിലണിയിച്ചുകൊണ്ട് സതി അനുഗ്രഹിച്ചു.

സതിയും ഗണേശനും കാർത്തികേയനും നീലകണ്ഠന്റെ അറയിലായിരുന്ന് അപ്പോൾ. നെറ്റിയിൽ തിലകം ചാർത്തിക്കഴിഞ്ഞിരുന്ന ഗണേശൻ അനുജനെ അഭിമാനത്തോടെ നോക്കി. കാർത്തികേയൻ ചെറിയ കുടിയായിരുന്ന് വെളുപ്പിലും ലോകം ആദരിക്കുന്നത് ഭയങ്കരമായ പോരാളിയായി മാറിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ശിവന്റെ രണ്ടു പുത്രന്മാരും ഗംഗയിലൂടെ സഞ്ചരിച്ച് വൈശാലിയിൽ ചെന്ന് സഖ്യകക്ഷികളുമായി കൂടിക്കാഴ്ച നടത്താനിരിക്കുകയായിരുന്നു. അവിടെനിന്ന് സരയുവിലൂടെ ചെന്ന് അയോധ്യയെ ആക്രമിക്കുവാനായിരുന്ന് അവരുടെ പരിപാടി. ഗണേശൻ അച്ഛന്റെ നേരെ തിരിഞ്ഞുനിന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാൽതൊട്ടു വന്ദിച്ചു.

ശിവൻ പുഞ്ചിരിയോടെ ഗണേശനെ വലിച്ചടുപ്പിച്ച് ആലിംഗനം ചെയ്തു “എന്റെ അനുഗ്രഹത്തിന് നിന്റെ അമ്മയുടെ ഹൃദയത്തിനുള്ളിൽ നിന്ന് വരുന്ന അനുഗ്രഹത്തിന്റെ അർശശക്തിയിലേ. പക്ഷേ നീ എന്റെ അഭിമാനഭാജനമാകുമെന്ന് എനിക്ക് കരുതുന്നു.”

“ഞാൻ എന്റെ കഴിവിന്റെ പരമാവധി ശ്രമിക്കാം അച്ഛാ”

കാർത്തികേയൻ ഗണേശന്റെ കാൽ തൊട്ടു വന്ദിച്ചു. ശിവൻ തന്റെ ഇളയ പുത്രനെ ആലിംഗനം ചെയ്തു.

“അവർക്ക് നീ നരകദണ്ഡനം നൽകണം.”

കാർത്തികേയൻ ചിരിച്ചു. “ഞാനത് ചെയ്യാം. അച്ഛാ.”

“നീ വല്ലഭപ്രേമമൊക്കെ പുഞ്ചിരിക്കണം, കാർത്തികേയൻ”, സതി പറഞ്ഞു “പുഞ്ചിരിക്കുമ്പോൾ നിന്നെ കാണാൻ നല്ല ഭംഗിയുണ്ട്.”

കാർത്തികേയൻ വിശാലമായി പുഞ്ചിരിച്ചു. “നമ്മൾ തമ്മിൽ അടുത്ത തവണ കാണുമ്പോൾ ഞാൻ ഒരു ചെവിമുതൽ മറ്റേ ചെവിവരെ നീളുന്ന വിടർന്ന പുഞ്ചിരി പൊഴിക്കുന്നതായിരിക്കും. കാരണം അപ്പോഴേക്കും നമ്മുടെ സൈന്യം അയോധ്യയെ തോൽപ്പിച്ചിരിക്കും.”

കാർത്തികേയന്റെ മുതുകിൽ തടിയശേഷം ശിവൻ ഗണേശനു നേരെ തിരിഞ്ഞു. “എന്റെ വിളംബരം പരസ്യമാക്കിയ ശേഷം അയോധ്യ മെലുഹയുമായുള്ള സഖ്യം വിചാരമില്ലാതെ നമ്മൾ അയോധ്യയെ ആക്രമിക്കേണ്ടതിലേ എന്താണ് എനിക്ക് തോന്നുന്നത്.”

“എനിക്ക് മനസ്സിലായി അച്ഛാ,” ഗണേശൻ പറഞ്ഞു. “അതുകൊണ്ടാണ് ഭഗീരഥനെ ഞാൻ ഒപ്പം കൂട്ടുന്നത്. ഭഗീരഥന്റെ പിതാവിന് മകനോടു വെറുപ്പായിരിക്കാം. എന്തായാലും ഭഗീരഥന് അവിടുത്തെ അഭിജാതർക്കിയിൽ

ഇപ്പോഴും നല്ല സ്വാധീനമുണ്ട്. അവരെ കാര്യാലയങ്ങൾ ബോധ്യപ്പെടുത്താൻ ഭൗമനാശനം കഴിയുമെന്നാണെന്റെ വിശ്വാസം.”

“എപ്പോഴാണ് വിളംബരം പുറത്തുവരിക, അച്ഛാ?, കാർത്തികേയൻ ചോദിച്ചു.

“അടുത്ത ആഴ്ച”, ശിവൻ പറഞ്ഞു “സ്വദീപിലെ ആളുകളുടെ പരിഭവമറിയാൻ വൈശാലിയിലെ വാസുദേവപണ്ഡിതനുമായി ബന്ധപ്പെടുക. അയാളെയിലും എന്തുണ്ടാവുമെന്ന് ഇതിലൂടെ നമുക്ക് അനുമാനിക്കാം.”

“ശരി അച്ഛാ”, കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു.

ശിവൻ ഗണേശനു നേരെ തിരിഞ്ഞു. “ദിവോദാസനേയും ബ്രഹ്മ ഭക്തന്മാരെയും നീ നമ്മുടെ സൈന്യത്തിലേക്ക് എടുത്തിടുന്നുണ്ടെന്ന് കേൾക്കട്ടേ.”

“ഉവ്വ്”, ഗണേശൻ പറഞ്ഞു. “അഞ്ചുകുടുംബങ്ങളിലായി ചെന്ന് ഞങ്ങൾ ബ്രഹ്മ-വൈശാലി സംയുക്തസേനയുമായി വൈശാലിയിൽ വെച്ച് സന്ധിപ്പിക്കും. അവരുടെ പക്ഷം ഇരുന്നൂറു കുടുംബങ്ങളുണ്ടെന്നാണ് ഞാൻ അറിഞ്ഞത്. അതിൽ അഞ്ചുതരം അയ്യപ്പരുടെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള പട്ടാളക്കാർ സൈനികവിഭാഗത്തിലേക്ക് നിയോഗിച്ചിരിക്കുകയാണ്. ബാക്കിയുള്ള നൂറുതരം കുടുംബം എന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലായിരിക്കും. ഒന്നരലക്ഷം ഭക്തന്മാരെ ഉപയോഗിച്ച് നമ്മൾ അയാളെയെ ആക്രമിക്കും.”

“അവരെ കീഴടക്കുവാൻ അത് മതിയാവില്ല”, സതി പറഞ്ഞു “പക്ഷേ അവരെ നിയന്ത്രിച്ചു നിർത്താൻ കഴിഞ്ഞേക്കാം.”

“അതെ”, ഗണേശൻ പരിവചിച്ചു.

“നമ്മൾ അവരെ പുറകോട്ടടിക്കുകയും അച്ഛാ”, കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു. “ഞാൻ വാക്കു തരുന്നു.”

ശിവൻ പുഞ്ചിരിച്ചു.

“അവൾക്കിപ്പോൾ എങ്ങനെയുണ്ട്? കാളി ചോദിച്ചു.

കാശിരാജാവായ അതിഥിഗൃഹം കിഴക്കുഭാഗത്തുള്ള കൊട്കാരത്തിന്റെ പുഴക്കരയിലെ കവാടത്തിൽ നിൽക്കുകയായിരുന്നു കാളി. സ്ഥിരവാസത്തിനുള്ള കെട്ടിടങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുവാൻ അനുചിതമെന്നു കരുതപ്പെട്ടിരുന്ന ഗംഗാനദിയുടെ തീരത്താണ് ആ കൊട്കാരം പണിതിരുന്നത്. കാശിയിലെ പരജകളാരുതന്നെ ആ ഭാഗത്ത് താമസമാക്കുകയില്ല എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തിയ ശേഷമാണ് കാശി രാജാക്കന്മാർ ആ സ്ഥലം വാങ്ങിയത്. ഈ കൊട്കാരത്തിലാണ് അതിഥിഗൃഹം തന്റെ നാഗരൂപത്തിലുള്ള സഹോദരി മായെ പാർപ്പിച്ചിരുന്നത്. ഗണേശന്റെയും കാളിയുടെയും തുറന്ന സാന്നിധ്യം തന്റെ സഹോദരിയെ പുറത്തുകൊണ്ടുവരുവാനുള്ള ധൈര്യം അതിഥിഗൃഹം നൽകി.

“ഭവതിയുടെ മരുന്നുകൾ വലിയ ഗുണം ചെയ്തു”, അതിഥിഗൃഹം പറഞ്ഞു “ഇപ്പോൾ അവൾക്ക് കഠിനമായ വേദനയില്ല. എന്റെ സഹോദരിയെ

സഹായിക്കുവാനായി പരമാത്മാവ് അയച്ച മാലാവയാണ് ദേവി.”

കാളി വിഷാദത്തോടെ ചിരിച്ചു. നെഞ്ചിനു താഴോട് ഒരു ശരീരമായി ജീവിക്കുന്ന ഇരട്ട ജന്മമായ മായയ്ക്ക് ഇനി അധികകാലമില്ലെന്ന് കാളി ക്കറിയാമായിരുന്നു. മായ ഇതരകാലം ജീവിച്ചുവെന്നതുതന്നെ അതിശയമാണ്. അവളുടെ വേദന കുറയ്ക്കുവാനായി കാളി തന്റെ പക്കലുണ്ടായിരുന്ന മരുന്ന് നൽകി. പിറ്റേന്ന് തന്നെ പശ്ചിമസേനാ വിഭാഗത്തോടൊപ്പം പോകേണ്ടതിനാൽ തന്റെ കൈയിലുണ്ടായിരുന്ന മരുന്ന് മുഴുനും മായയ്ക്ക് കൊടുത്തുപോകാൻ വന്നതായിരുന്നു കാളി.

“ഞാൻ മാലാവയൊന്നുമല്ല”, കാളി പറഞ്ഞു. “പരമാത്മാവിന് എന്തെങ്കിലും നീതിബോധമുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ നിഷ്കളങ്കയായ താങ്കളുടെ സഹോദരിക്ക് ഇതരയധികം യാതന പകർന്നു നൽകുമായിരുന്നില്ല. ഈശ്വരന്റെ അനീതികൾ ശരിയാക്കിയെടുക്കാൻ വേണ്ടി എനിക്ക് കഴിയാവുന്നതെല്ലാം ഞാൻ ചെയ്യുന്നു.”

അതിഥിഗൃഹം നിസ്സഹായതയോടെ നോക്കി. ദൈവത്തെ ശപിക്കാതിരിക്കാൻ തക്കവണ്ണം ഈശ്വരവിശ്വാസമുള്ളവനായിരുന്നു അയാൾ.

അമൃതം കപ്പലുകളടങ്ങുന്ന കപ്പൽവ്യൂഹം തലേദിവസം ഗംഗയിൽ നെടുമിടുകയുണ്ടായിരുന്നു. കാളിയുടെ കണ്ണുകൾ അങ്ങോട്ടു തിരിഞ്ഞു. ആ കപ്പൽ വ്യൂഹം വീതിയേറിയ ആ നദി മുഴുവനും നിറഞ്ഞു കിടന്നു. ഒരു കരമുതൽ മറുകര വരെ അത് നീണ്ടു കിടന്നു.

പരിഭ്രമം നിറഞ്ഞ ഒരാവേശം കാശിയിലങ്ങോളമിങ്ങോളം പരക്കുമായിരുന്നു. കാരിൽ യുദ്ധത്തിന്റെ ഗന്ധമുണ്ടായിരുന്നു.

തുടക്കത്തിൽ ഒഴുക്കിനെതിരായി നീങ്ങുന്നതിനാൽ ആ ചെറുകപ്പൽ വ്യൂഹത്തിന്റെ ആരംഭത്തിലുള്ള യാത്ര സാവധാനത്തിലായിരിക്കും. തുടർന്ന് അത് തെക്കോട്ട് ചംബലിനു നേർക്ക് നീങ്ങും. പിന്നെ നർമ്മദയിലൂടെയുള്ള രണ്ടാംഘട്ട നാവികനീക്കം നർമ്മദയിലൂടെ പടിഞ്ഞാറൻ സമുദ്രത്തിലേക്കും അവിടെ നിന്ന് വടക്കോട്ട് മെലുഹയിലേക്കും നീങ്ങും.

“നമുക്ക് അകത്തേക്കു പോകാം,” കാളി പറഞ്ഞു. “പോകുന്നതിനു മുമ്പ് എനിക്ക് മായയെ ഒന്ന് കണ്ടാൽ കൊള്ളാം.”

“രാജൻ”, ദക്ഷന്റെ സുവകാശ കാര്യാലയത്തിലേക്ക് കനകഹാല ഓടിചെന്നു.

വായിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന പേപ്പറിസ് ചുരുൾ മേശയുടെ വലിപ്പിലേക്ക് തിരികിവെച്ചുകൊണ്ട് ദക്ഷൻ പരധാനമന്ത്രിയെ നോക്കി “കനകഹാല, എന്താണ് ഇതര അത്യാവശ്യം.

“രാജൻ” അംഗവസ്ത്രത്തിന്റെ മടക്കുകൾക്കുള്ളിൽ എന്തോ ഒരുസാധനം തിരികിവെച്ചിരുന്നത് ദക്ഷന്റെ ശ്രദ്ധയിൽ പെടുത്താൻ വെപ്രാളത്തോടെ കനകഹാല പറഞ്ഞു “അങ്ങ് ഇതൊന്ന് കാണണം.”

കനകഹാല കല്പുകൊണ്ടുള്ള കനം കുറഞ്ഞ ഒരു ഫലകം പുറത്തെടുത്ത് കനകഹാല ദക്ഷന്റെ മേശപ്പുറത്ത് വെച്ചു.

“എന്താണിത്? ദക്ഷൻ ചോദിച്ചു.

“രാജൻ, അങ്ങ് ഇതൊന്നു വായിച്ചുനോക്കണം.”

ദക്ഷൻ തല കുനിച്ചത് അത് വായിച്ചു.

മനുവിന്റെ മക്കളെന്ന് സുവയം കരുതുന്ന സനാതനധർമ്മം പിന്തുടരുന്ന എല്ലാവർക്കുമായി ഞാൻ, ശിവനെ, നിങ്ങളുടെ ഏവരുടെയും നീലകണ്ഠൻ പുറപ്പെടുവിപ്പിക്കുന്ന സന്ദേശം.

നിരവധി ദേശങ്ങളായി വിഭജിക്കപ്പെട്ടു കിടക്കുന്ന ഈ മഹാരാജ്യത്തിലൂടെ സഞ്ചരിച്ചപ്പോൾ ഈ രാജ്യത്ത് നിവസിക്കുന്ന നിരവധി ഗോത്രങ്ങളെ കാണാനുള്ള അവസരം എനിക്ക് ലഭിച്ചു. ആത്മീയമായി തിന്മയെ കണ്ടുപിടിക്കുവാനാണ് ഞാനീ യാത്രകൾ നടത്തിയത്. അതാണെന്റെ ദൗത്യം, തിന്മ അകന്നുമാറി നിൽക്കുന്ന ചെകുത്താനല്ല എന്ന് മനുപിതാമഹൻ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. തിന്മ അതിന്റെ വിനാശകരമായ പരവർത്തനം നടത്തുന്നത് നമ്മുടെ തൊടടുത്തുവെച്ചാണ്. നമുക്കൊപ്പം നിന്നുകൊണ്ടാണ്. നമ്മുടെ ഉള്ളിലിരുന്ന്കൊണ്ടാണ്. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞത് ശരിയാണ്. തിന്മ നമ്മുടെ അടിയിൽനിന്ന് പോന്തിവന്ന് നമ്മെ വിഴുങ്ങുകയല്ല ചെയ്യുന്നത്. മറിച്ച് നമ്മെ നശിപ്പിക്കുവാനായി തിന്മയെ നമ്മൾ തന്നെ സഹായിക്കുകയാണ്. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞത് ശരിയാണ്. നന്മയും തിന്മയും ഒരു നാണയത്തിന്റെ രണ്ടുവശങ്ങളാണെന്ന് അദ്ദേഹം നമ്മളോടു പറഞ്ഞു. അതായത് ഏറ്റവും വലിയ നന്മ ഒരുദിവസം ഏറ്റവും വലിയ തിന്മയായി മാറും. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞത് ശരിയാണ്. നന്മയിൽനിന്ന് കൂടുതൽകൂടുതൽ ഗുണങ്ങൾ ഉൾറിയെടുക്കുവാൻ നമ്മൾ ശ്രദ്ധിക്കുമ്പോൾ അത് തിന്മയായി മാറുന്നു. സന്തുലിതാവസ്ഥ പുനസ്ഥാപിക്കുവാനുള്ള ഒരു പരപഞ്ച സംവിധാനമാണത്.

സോമരസം നമ്മുടെ കാലഘട്ടത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ തിന്മയാണെന്ന് ധാരണയിലാണ് ഞാനിപ്പോൾ എത്തിച്ചേർന്നിരിക്കുന്നത്. സോമരസത്തിൽനിന്ന് ഉൾറിയെടുക്കാവുന്ന ഗുണഗണങ്ങൾ ഉൾറിയെടുത്തു കഴിഞ്ഞു. അതിലടങ്ങിയിട്ടുള്ള തിന്മ നമ്മെ നശിപ്പിക്കുന്നതിനു മുമ്പായി സോമരസത്തിന്റെ ഉപയോഗം അവസാനിപ്പിക്കണം. ഇപ്പോൾ അതിനുള്ള സമയമായിക്കഴിഞ്ഞു. സോമരസ നിർമ്മാണത്തിനുവേണ്ടി സരസ്വതി നദിയെ നശിപ്പിച്ചതിലൂടെ നമ്മുടെ ചില പരദേശങ്ങളിൽ ശാരീരിക വൈകല്യങ്ങളും മഹാമാരി പോലുള്ള രോഗങ്ങളും നാശം വിതച്ചു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ പിൻഗാമികൾക്കുവേണ്ടി, ഈ ലോകത്തിന്റെ നിലനില്പിനു വേണ്ടി നമുക്കീ സോമരസം ഉപയോഗിക്കുവാൻ സാധിക്കില്ല.

അതിനാൽ എന്റെ ഈ ഉത്തരവിലൂടെ ഇനിമുതൽ സോമരസം നിരോധിച്ചിരിക്കുന്നു;

നീലകണ്ഠനെ ഐതിഹ്യത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവരോട് എന്ന് പിന്തുടരുക. സോമരസത്തിന്റെ ഉപയോഗം അവസാനിപ്പിക്കുക.

സോമരസം ഉപേക്ഷിക്കുവാൻ തയ്യാറല്ലാത്തവരോട്. ഒരു കാര്യം മനസ്സിലാക്കുക. നിങ്ങളെന്റെ ശത്രുവായിത്തീരും. സോമരസത്തിന് അന്ത്യമുണ്ടാകുന്നതുവരെ ഞാനീ (പ്രയാണമവസാനിപ്പിക്കുകയില്ല. ഇത് നീലകണ്ഠന്റെ പരതിജ്ഞയാകുന്നു;

ദക്ഷൻ സ്തബ്ധനായിപ്പോയി “എന്തൊരു നാശമാണിത്?”

“എനിക്കിതിന്റെ അർത്ഥം മനസ്സിലാകുന്നില്ല പരഭോ” കനക ഹാല

പറഞ്ഞു “നമ്മൾ സോമരസമുപയോഗിക്കുന്നത് നിർത്തണോ?” “താങ്ക്യൂക്കിത് എവിടെനിന്നാണ് ലഭിച്ചത്?”

“എനിക്ക് ലഭിച്ചതല്ല, രാജൻ” കനകഹാല പറഞ്ഞു “പൊതുസ്നാനഘട്ഠത്തിനടുത്തുള്ള ദേവേന്ദ്രക്ഷേത്രത്തിന്റെ മതിലിൽ തൂക്കിയിട്തിരിക്കുകയായിരുന്നു ഈ ഫലകം. നമ്മുടെ പ്രജകളിൽ പകുതിയോളം ഇതു കണ്ടുകഴിഞ്ഞു. അവരിൽ ഇതിനകം ബാക്കിയുള്ള ആളുകളോട് പറഞ്ഞു കാണും.”

“ഭൃഗു മഹർഷി എവിടെ?”

“പ്രഭോ, സോമരസത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ എന്തു ചെയ്യണം? ഞാൻ...”

“ഭൃഗു മഹർഷി എവിടെ?”

“പക്ഷേ നീലകണ്ഠനാണ് ഈ ഉത്തരവിറക്കിയിട്ടുള്ളതെങ്കിൽ നമുക്ക് വേറെ മാർഗ്ഗമില്ല...”

“അസംബന്ധം പറയാതെ, കനകഹാല!” ദക്ഷൻ അലറി “ഭൃഗു മഹർഷി എവിടെ?”

ഒരു നിമിഷം കനകഹാല നിശ്ശബ്ദയായി. ചക്രവർത്തി തന്നോട് സംസാരിച്ച രീതി അവർക്കിഷ്ടപ്പെട്ടിട്ടില്ല.

“ഭൃഗു മഹർഷി ഒരുമാസം മുമ്പ് പരയാഗയിലേക്ക് പോയി. അദ്ദേഹത്തെ അന്നാണ് ഞാൻ അവസാനമായി കണ്ടത് പ്രഭോ. അദ്ദേഹം ദേവഗിരിയിലെത്തുവാൻ ഇനി രണ്ടുമാസം കൂടി വേണ്ടിവരും.”

“എങ്കിൽ ഇനി എന്തു ചെയ്യണമെന്ന് തീരുമാനിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം വരുമ്പതുവരെ കാത്തിരിക്കാം”. ദക്ഷൻ പറഞ്ഞു.

“പക്ഷേ, നമുക്കെങ്ങനെ നീലകണ്ഠന്റെ വിളംബരത്തെ എതിർക്കാൻ സാധിക്കും, പ്രഭോ?”

“കനകഹാല, ആരാണിവിടത്തെ ചക്രവർത്തി?”

“അങ്ങുതന്നെ പ്രഭോ.”

“ഞാനൊരു തീരുമാനമെടുത്തിട്ടുണ്ടോ?”

“ഉണ്ട് പ്രഭോ.”

“എങ്കിൽ അതാണ് മെലുപയുടെ തീരുമാനം.”

“പക്ഷേ, ജനങ്ങൾ ഈ വിളംബരം വായിച്ചു.”

“ഈ വിളംബരം വ്യാജമാണെന്ന് ഒരു അറിയിപ്പ് പുറത്തിറക്കുക. ബ്രഹ്മദേവന്റെ ഏറ്റവും മഹത്തായ കണ്ടുപിടിത്തമായ സോമരസത്തിനെതിരായി നീലകണ്ഠൻ നീലകൊളുതയിൽ എന്തെന്നാൽ ഈ പ്രഖ്യാപനം യഥാർത്ഥ നീലകണ്ഠൻ പുറപ്പെടുവിച്ചതായിരിക്കുകയില്ല.”

“പക്ഷേ അത് സത്യമാണോ രാജൻ?”

ദക്ഷന്റെ കണ്ണുകൾ ഇടുങ്ങി. അദ്ദേഹം ദേഷ്യം അടക്കാനായില്ല “കനകഹാല ഞാൻ പറഞ്ഞതെങ്ങെങ്കിലും ചെയ്താൽ മതി. അല്ലെങ്കിൽ ഞാൻ മറ്റൊരാളെ പ്രധാനമന്ത്രിയായി നിയമിക്കും.”

കനകഹാല കൈകുప్పി ഔപചാരികമെങ്കിലും നിർവ്വികാരമായി നമസ്തേ

എന്ന് അഭിവാദ്യം ചെയ്ത് പോകാനൊരുങ്ങി. എന്ന് അത്ഭുതമായി
പിരിയുന്നതിനുമുമ്പ് ഒരു മൂന്നു വെച്ച് ചോദ്യം ഉന്നയിക്കാതിരിക്കുവാൻ
അവർക്കായില്ല. “ഇതുപോലുള്ള വിളംബരങ്ങൾ
രാജ്യത്തുപോലുമുണ്ടാകില്ലേ?”

ദക്ഷൻ കനകഹാലയെ നോക്കി “രാജ്യത്തുടനീളം പക്ഷിദൂതന്മാരെ
അയയ്ക്കുക. ഇത്തരം വിളംബര ഫലകങ്ങൾ കണ്ടാൽ അത് പരിച്ഛിന്താഴെയിട
ശേഷം, അതിനുപകരമായി ഞാൻ പുറപ്പെടുവിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള അറിയിപ്പ് അവിടെ
സ്ഥാപിക്കുവാൻ പറയുക. ഈ അറിയിപ്പ് വ്യാജമാണ്. മനസ്സിലായോ?”

“ഉവ്വ്, മഹാരാജൻ”, കനകഹാല പറഞ്ഞു.

കനകഹാല പുറത്തേക്കിറങ്ങി വാതിൽ വലിച്ച് ചെപ്പടപ്പോൾ ദക്ഷൻ ആ
വിളംബര ഫലകം ദേയ്യത്തോടെ തറയിലെറിഞ്ഞു. “ഞാനുദ്ദേശിക്കുന്നത് വഴി
മാർഗ്ഗമാണ് ഇത് അവസാനിപ്പിക്കുവാനുള്ള പരായോഗിക മാർഗ്ഗം. ഭൃഗു മഹർഷി
ഞാൻ പറയുന്നത് കേൾക്കേണ്ടിവരും.”

അഗ്നിഗീതം

ഇരുപത്

ഗോപാൽ സ്ഥലത്തേയ്ക്കു തിരിച്ചു വന്ന അദ്ദേഹം ശിവന്റെ സുഹൃത്തായ അയിലേക്ക് ആനയിക്കപ്പെട്ടു. ശിവനും സതിയും അപ്പോൾ മടുപ്പാവിൽ ഇരിപ്പുണ്ടായിരുന്നു. അവരുടെ അടുത്ത് ഒഴിഞ്ഞു കിടന്നിരുന്ന കസേരയിൽ ഗോപാലും ഇരുന്നു.

“പണ്ഡിറ്റ്ജി എന്തൊക്കെയാണ് വർത്തമാനം? ശിവൻ ചോദിച്ചു.

ശിവന്റെ വിളംബരം മെലുഹയിലും സുവദീപിലും ഒരേസമയം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ട് അപ്പോൾ ഒരാഴ്ച പിന്നിടുന്നു. ആളുകൾ തന്റെ ശാസനം അനുസരിക്കുമെന്നാണ് ശിവൻ പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നത്.

“രാജ്യത്തുടനീളമുള്ള ബ്രഹ്മണപണ്ഡിതന്മാർ ഇതിനെക്കുറിച്ച് വാർത്തകൾ എഴുതിയെടുത്തിട്ടുണ്ട്.”

“എന്തിന്?”

“സുവദീപിലെ ജനങ്ങളുടെ പ്രതികരണത്തിനിന്ന് വ്യത്യസ്തമാണ് മെലുഹയിലെ ജനങ്ങളുടെ പ്രതികരണം.”

“ഞാനത് പ്രതീക്ഷിച്ചു.”

“സുവദീപിലെ ജനങ്ങൾ ഈ വിളംബരത്തെ പുൽകിയതായി കാണുന്നു. മെലുഹൻ വിരുദ്ധ ചായ്വുള്ള അവരുടെ മനസ്സിനകത്തേക്ക് ഇത് കയറിക്കൂടിയിരിക്കും. മറ്റുള്ള രാജ്യങ്ങൾക്കുമീതെ ഉയർന്നു നിൽക്കുവാനായി മെലുഹ അന്യായമായ ഗൂഢാലോചന നടത്തുന്നതിന്റെ മറ്റൊരു ഉദാഹരണമായി ഇത് നിലനിൽക്കും. അവരും ഒരുതരത്തിലും സോമരസം ഉപയോഗിക്കുന്നില്ലെന്ന കാര്യം ഓർക്കുക. അതുകൊണ്ട് ഇത് അവരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഒരു യഥാർത്ഥ തയാഗമല്ല.”

“പക്ഷേ രാജാക്കന്മാർ എങ്ങനെയാണ് പ്രതികരിച്ചത്? സതി ചോദിച്ചു “അവരാണ് സൈന്യത്തെ നിയന്ത്രിക്കുന്നത്.”

“അത് പറയാനിടയില്ല, സതീദേവി”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “സുവദീപിലെ രാജാക്കന്മാർ ഇപ്പോൾ അവരുടെ ഉപദേശക വൃന്ദവുമായി ഇക്കാര്യം ചർച്ച ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.”

“പക്ഷേ”, ശിവൻ പറഞ്ഞു. “മെലുഹക്കാർ എന്റെ വിളംബരം തിരസ്കരിച്ചിരിക്കുന്നു. അല്ലേ?”

ഗോപാൽ ഉറക്കെ ശ്വാസം ഉള്ളിലേക്കു വലിച്ചു. “അതേ അല്ലെങ്കിൽ എന്തു ചെയ്യണം. എന്റെ ബ്രഹ്മണപണ്ഡിതന്മാർ പറഞ്ഞത് താഴെക്കൂടെ വിളംബരം കണ്ടപ്പോൾ ആദ്യം അവർ അസ്വസ്ഥരായെന്നാണ്. നഗരത്തിലെ കവലകളിൽ ഇതിനെക്കുറിച്ച് ഗൗരവത്തിലുള്ള ചർച്ചകൾ നടന്നു. നിലകളിന്റെ

വാക്യങ്ങൾ അനുസരിച്ചേണ്ടതുതന്നെയാണെന്നാണ് അവരിൽ ഭൂരിഭാഗവും വിശ്വസിക്കുന്നത്.”

“പിന്നെ എന്തുണ്ടായി?”

“സുഹൃത്തേ, മെലൂഹൻ ഭരണസംവിധാനം അതീവ കാര്യാക്ഷമതയുള്ളതാണ്. ആദ്യത്തെ മൂന്നുദിവസത്തിനകം വലിയ നഗരങ്ങളിൽ ആ വിളംബരം നീക്കം ചെയ്തപ്പോൾ. അടുത്തതായി ആ പരവ്യാപനത്തിനുപകരം മറ്റൊരു അറിയിപ്പ് അവിടെ സ്ഥാപിതമായി. ആദ്യത്തെ പരവ്യാപനം നടത്തിയത് വ്യാജനിലകളാണെന്നാണ് എന്ന്നായിരുന്നത് ആ പുതിയ അറിയിപ്പ്.”

“എന്നിട്, ആളുകൾ അതു വിശ്വസിച്ചുവോ?”

“തലമുറകളായി മെലൂഹയിലെ പൗരജനങ്ങൾ അവരുടെ ഭരണകൂടത്തെ വിശ്വസിക്കുവാനാണ് പഠിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. ശിവ”, സതി പറഞ്ഞു “ഭരണകൂടം പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾ അവർ എപ്പോഴും വിശ്വസിക്കും.”

“പിന്നെ, താഴെക്കെ മെലൂഹക്കാർ കണ്ടിട് വർഷങ്ങളായി ചങ്ങാതി. നിലകളാൻ മെലൂഹയെ മറന്നുപോയോ എന്ന് ശരിക്കും വിശ്വസിക്കുന്നത് ആളുകൾ അവിടെയുണ്ട്.”

ശിവൻ തലയാടി “ഒരു യുദ്ധം അനിവാര്യമായതു പോലെ തോന്നുന്നു.”

“ദക്ഷിണം അതിലുമേറെ ഭൂഗുവും അത് ഉറപ്പാക്കും”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ നമ്മുടെ സന്ദേശം മെലൂഹയിലെ ഭൂരിഭാഗം ജനങ്ങൾക്കിടയിലും എത്തിക്കഴിഞ്ഞു. അവരിൽ പലരും അതിനെക്കുറിച്ച് ചോദ്യങ്ങൾ ഉന്നയിക്കുമെന്നാണ് എന്റെ പരീക്ഷണം.”

ഗംഗാനദിയിൽ നെക്കൂരമിട്തിരിക്കുന്ന ബ്രഹ്മഗണങ്ങളുടെയും വാസുദേവന്മാരുടെയും നാഗന്മാരുടെയും കപ്പലുകളെ ശിവൻ നിരീക്ഷിച്ചു “രണ്ടു ദിവസത്തിനുള്ളിൽ നമ്മൾ പുറപ്പെടുന്നു.”

“അല്ല, അല്ല”, ശിവൻ അന്ധാളിപ്പോടെ തലയാടി “നിങ്ങൾ ചെയ്തതൊക്കെ തെറ്റാണ്.”

തീക്കുണ്ഡത്തിലെ നിഴലും വെളിച്ചവും ചേർന്ന് ബൃഹസ്പതിയുടെയും വീരഭദ്രന്റെയും നന്തിയുടെയും പരശുരാമന്റെയും മുഖത്ത് നൃത്തം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ തെറ്റു തിരുത്തപ്പെടാത്തവരെപ്പോലെ അവർ ശിവനെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. നിലാവില്ലാത്ത രാത്രിയായിരുന്നു അത്. നദിയിൽനിന്നും തണുത്ത കാറ്റ് വീശിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ബ്രഹ്മൻ കപ്പൽവൃഹത്തിൽ നിന്നുയർന്ന പന്തങ്ങളുടെ വെളിച്ചത്തിൽ ഗംഗയുടെ ജലപ്പരപ്പ് തിളങ്ങി.

പൗരാണിക ആചാരമനുസരിച്ച് ഗുണന്മാർ പഞ്ചഭൂതങ്ങൾക്ക് സ്മരാരം ചെയ്തി. യുദ്ധത്തിനു പോകുമ്പോൾ ആ ദേവന്മാരുടെ സംരക്ഷണം അപേക്ഷിച്ചുകൊണ്ടും കാത്തിരിക്കുന്ന അപായത്തിനു മുന്നിൽ പൗരഷം പ്രകടിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുമുള്ളതായിരുന്നു ആ സ്മരാരങ്ങൾ. ഗുണന്മാരുടെ മഹാനായ നേതാവ് ശിവന്റെ സുഹൃത്തുക്കൾ ഈ ആചാരത്തിന് സാക്ഷ്യം വഹിക്കാനെത്തിയിരുന്നു. പിറ്റേന്ന് അതിരാവിലെ അവർ പുറപ്പെട്ടു.

ശിവൻ തന്റെ ചിലലും പരശുരാമനു നൽകിയശേഷം തന്റെ സുഹൃത്തുക്കളെ പാട്സു പാടുന്നതെങ്ങനെയെന്നെന്ന് പഠിപ്പിക്കുവാൻ തീരുമാനിച്ചു.

“ശരിയായ സുതരം ഇതിനകത്താണ്” ഉരോദരഭിത്തിയിലേക്കു ചൂണ്ടി ശിവൻ പറഞ്ഞു.

“ഞാൻ വിചാരിച്ചത് ഇവിടെയായിരിക്കുമെന്നാണ്”. ശിവന്റെ തൊണ്ടയിലേക്കു ചൂണ്ടി വീരഭദ്രൻ കളിയായി പറഞ്ഞു.

ശിവൻ തലകുലുക്കി “ഭദ്രാ! ശബ്ദനാളി യഥാർത്ഥത്തിൽ വായുകൊണ്ടു പരവർത്തികുന്ന സംഗീതോപകരണമാണ്. ശബ്ദനിയന്ത്രണത്തിനെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുകയും അതിലുള്ള നിന്റെ കഴിവ്. അതായത് ശ്വാസകോശത്തിന്മേലുള്ള നിയന്ത്രണം. ഉരോദര ഭിത്തിവഴിയാണ് ശ്വാസകോശത്തെ നിയന്ത്രിക്കുന്നത്. ഇതുപയോഗിച്ച് പാടാൻ ശ്രമിക്കുക. അപ്പോൾ നിനക്ക് ശബ്ദത്തെ നിയന്ത്രിക്കുവാനും പുറത്തേക്കു നീട്സുവാനും അനായാസം സാധിക്കും.”

“സ്വാമി, ഞാൻ പാടുന്നത് ശരിയായ രീതിയിലാണോ? ഒരു വരി പാടിയശേഷം നന്തി ചോദിച്ചു.

“അതെ.”, നന്തിയുടെ വലിയ വയറിനു നേരെ നോക്കിക്കൊണ്ട് ശിവൻ പറഞ്ഞു “നിന്റെ ഉരോത്തര ഭിത്തിയുടെ സമർത്ഥം വയറിനുമുകളിൽ അനുഭവപ്പെടുന്നുണ്ടെങ്കിൽ നീ ചെയ്യുന്നത് ശരിയായ രീതിയിലാണ്. എപ്പോൾ ശ്വാസമെടുക്കണം എന്ന്താണ് ഇനി നീ അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതായ മറ്റൊരു കാര്യം. കൃത്യസമയം വെച്ചാണ് അത് ചെയ്യുന്നതെങ്കിൽ പാടിന്റെ അവസാനവരിയെത്തുമ്പോഴേക്കും നിനക്ക് കഷ്ടപ്പെടേണ്ടതായിവരില്ല. കഷ്ടപ്പെടേണ്ടി വരുമ്പോഴെങ്കിൽ അവസാനത്തെ കുറച്ചു സ്വരസ്ഥാനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഒട്ടും തിടുക്കപ്പെടാതെ നിനക്കാ ഈണം പൂർത്തിയാക്കാൻ സാധിക്കും.”

ബൃഹസ്പതിയും പരശുരാമനും നന്തിയും അത് സാക്ഷ്യം ശ്രദ്ധിച്ചു.

എങ്ങിലും വീരഭദ്രൻ കളയാക്കുന്നത് മട്ടിൽ തലയാട്ടി. അവന്റെ കണ്ണുകളിൽ ആഹ്ലാദം നിറഞ്ഞു. പാടിന്റെ ഈണത്തിന്റെ കാര്യത്തിലൊന്നും അവൻ അതര ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നില്ല “ശിവാ, നീയിത് വളരെ ഗൗരവമായി എടുക്കുകയാണ്. ചിന്തയാണ് ഇതിൽ പരധാനം. ഹൃദയത്തിൽതൊട്ട് പാട്സു പാടുന്നിടത്തോളം കാലം ആരും അതിനെ വിമർശിക്കുകയില്ല.”

വീരഭദ്രനുനേരെ കൈവീശിക്കാണിച്ഛശേഷം പരശുരാമൻ ശിവനെ നോക്കി “പ്രഭോ, പാട്സു പാടുന്നതെങ്ങനെയെന്ന് ഞങ്ങൾക്കൊന്നു കാണിച്ചു തന്നുകൂടെ?

അവരെല്ലാവരും ശിവന്റെ മേൽ കണ്ണുകളുറപ്പിച്ചപ്പോൾ അവൻ ആകാശത്തേക്കു നോക്കിക്കൊണ്ട് തണുത്ത കഴുത്തിൽ കൈകൊണ്ടു തടവി മുരടനക്കി, തൊണ്ട് ശരിയാക്കി.

“അഭിനയമൊക്കെ മതി”, വീരഭദ്രൻ പറഞ്ഞു. “ഇനി പാട്സു പാട്.”

ശിവൻ കളിയായി വീരഭദ്രന്റെ കൈയിൽ ഒന്നടിച്ച്.

“ഇപ്പോൾ ശരിയായി” സ്വാഭാവികമായ ചിരിയോടെ ശിവൻ പറഞ്ഞു “ഇനി ആരും മിണ്ടരുത്.”

വീരഭദ്രൻ നിഷ്കളങ്കമായി തന്റെ വിരൽ ചൂണ്ടിലമർത്തിയപ്പോൾ

ബൃഹസ്പതി അവനെ ഉറുനോക്കി. വീരഭദ്രൻ കൈയെത്തിച്ച പരശുരാമന്റെ കൈയിൽനിന്നും ചിലലം വാങ്ങി ആഞ്ഞ് ഒരു ഉഗ്രൻ പുകയെടുത്തു.

ശിവൻ കണ്ണുകളടച്ച് തന്റെ ആത്മാവിനുള്ളിലേക്ക് ഊളിയിട്തു. ശരിയായ സ്വരസ്ഥാനം കണ്ടെത്തിയതോടെ ശബ്ദമധുരമായ ഒരു മൂളൽ അവന്റെ ഉള്ളിന്റെ ഉള്ളിൽനിന്ന് ബഹിർഗ്ഗമിച്ചു. വാക്കുകളുടെ ഒരു സംഗീതസഞ്ചയം തുള്ളിച്ചാടി പുറത്തേക്കുവന്നു. അതിൽ നിമഗ്നരായ ആ ശ്വേതാക്ഷർ ആ ഗീതത്തിന്റെ പരധാന്യമറിഞ്ഞു. അഗ്നിയുടെ അനുഗ്രഹാശിസ്സുകൾ അപേക്ഷിച്ഛുകൊണ്ടുള്ള ഒരു പോരാളിയുടെ പരാർത്ഥനയായിരുന്നെന്ന് അത്. ഇതിനുപകരമായി അവൻ യുദ്ധത്തിൽ കൊന്നു തള്ളുന്ന ശത്രു പോരാളികളുടെ ശരീരം ആർത്തിപുണ്ഡ്രനിൽക്കുന്ന് ചിതയിലെ അഗ്നിജ്വാലകൾക്കു നൽകാമെന്നായിരുന്നെന്ന് ആ പരാർത്ഥന. ശിവന്റെ പരകൃതി പഞ്ചഭൂതങ്ങളിൽ അഗ്നിയോടാണ് അടുത്തുനിൽക്കുന്നതെന്ന് ആ ശ്വേതാക്ഷർക്ക് മനസ്സിലായി. പഞ്ചഭൂതങ്ങളിൽ ഓരോന്നിനുമായി വെവ്വേറെ പരാർത്ഥനാഗീതങ്ങൾ ഗുണനാഥർ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നു.

വളരെ ഹർസ്വമായിരുന്നു ആ പരാർത്ഥനാ ഗീതമെങ്കിലും ശ്വേതാക്ഷർ അതുകേട് വിസ്മയിച്ഛുപോയി. ശ്വേതാക്ഷരുടെ നീണ്ടു നിന്ന ഉഗ്രൻ കൈയടിയോടെയാണ് ശിവന്റെ ആ പരാർത്ഥനാ ഗീതം അവസാനിച്ചത്.

“നിന്റെ ചുണ്ടിൽ ഇപ്പോഴും ആ മധുരസംഗീതമുണ്ട് വീരഭദ്രൻ പുഞ്ചിരിച്ഛു. “ആ തണുത്ത തൊണ്ട് നിന്റെ മധുരശബ്ദത്തെ നശിപ്പിച്ചിട്ടില്ല”

ശിവൻ പുഞ്ചിരിച്ഛുകൊണ്ട് വീരഭദ്രന്റെ പക്കൽനിന്നും ആ ചിലലംവാങ്ങി ഒരു പുക എടുക്കാനൊരുങ്ങുന്നേരം മേൽതളത്തിന്റെ വാതിലിനടുത്തുനിന്ന് ആരോ പതിയെ ചുമയ്ക്കുന്ന ശബ്ദം അവൻ കേട്ടു. ആ സുഹൃത്തുക്കളെല്ലാവരും തിരിഞ്ഞു നോക്കിയപ്പോൾ സതി അവിടെ നിൽക്കുന്നതു കണ്ടു.

ശിവൻ പുഞ്ചിരിയോടെ ചിലലം താഴെ വെച്ഛു. “ഞങ്ങൾ നിന്നെ ഉണർത്തിയോ?

സതി ചിരിച്ഛുകൊണ്ട് ശിവന്റെ അടുത്തേക്ക് നടന്നുവന്നു “ഈ നഗരത്തെ മുഴുവൻ ഉണർത്തുവാൻ തക്കവണ്ണം ഉച്ഛത്തിലായിരുന്നു നിങ്ങളുടെ പാട്! പക്ഷേ ആ പാട് വളരെ മനോഹരമായതിനാൽ ഉണർന്നാലും കൂഴപ്പമിലലേന്ന് എനിക്ക് തോന്നി.”

എല്ലാവരും ചിരിച്ഛു. സതി ശിവന്റെ തൊട്സുതായി ഇരുന്നു.

ശിവൻ പുഞ്ചിരിച്ഛു. “ഇത് ഞങ്ങളുടെ നാടിലെ പഴയൊരു പാടാണ്. ഇത് പോരാളിയുടെ ഹൃദയത്തിന് കരുതുകേം.”

“ആ പാടിനേക്കാൾ മനോഹരമായിരുന്നു അതിന്റെ ആലാപനം”, സതി പറഞ്ഞു.

“അതെ. അത് ശരിയാണ്”. ശിവൻ പറഞ്ഞു.

“ദേവീ, ഭവതിക്കെന്താ ഈ പാടൊന്നു പാടി്കൂടെ?”

“ഇല്ല” സതി പറഞ്ഞു “നിർബന്ധമായും അത് പാടില്ല.”

“എന്തുകൊണ്ട് പാടില്ല? വീരഭദ്രൻ ചോദിച്ചു. “എനിക്ക് നിന്റെ പാടൊന്നു കേടാൽ കൊള്ളാമെന്നുണ്ട്, കുട്സി”, ബൃഹസ്പതി പറഞ്ഞു.

“പാട്”, ശിവൻ യാചിച്ചു.

“ശരി”, പുഞ്ചിരിയോടെ സതി പറഞ്ഞു. “ഞാൻ ശ്രമിച്ചു നോക്കാം.”

ശിവൻ ചിലലമെടുത്ത് സതിയ്ക്കുനീടി. സതി വേണ്ടെന്ന് തലയാട്ടി.

നേരത്തേ ശിവൻ പാടിയത് വളരെ ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം സതി കേട്ടിരുന്നു. ആ പാടും അതിലെ വരികളും സംഗീതവും എല്ലാം അവളുടെ ഓർമ്മയിൽ തെളിഞ്ഞു കിടപ്പുണ്ടായിരുന്നു. സതി കണ്ണുകളടച്ച് ഉറക്കെശ്വാസം അകത്തേക്കു വലിച്ചുകൊണ്ട് തന്റെ മനസ്സ് ആ പാട്സിലേക്ക് അർപ്പിച്ചു. വളരെ താഴ്ന്ന സ്വരാഷ്ടകത്തിലാണ് അവൾ തുടങ്ങിയത്. ശിവൻ പാടിയത് ഏതാണ്ട് ആവർത്തിക്കുന്ന മട്ടിൽ വാക്കുകളെ ഒരു പരവാഹമായി അവൾ പുറത്തേക്ക് വരുവാനനുവദിച്ചു. ആവശ്യമായ ഘട്തങ്ങളിൽ ചില പദങ്ങളെ മനോജ്ഞമായി ആടിക്കളിക്കുവാൻ വിട്ടുകൊടുത്തു. അവസാനഘട്തമെത്തിയപ്പോൾ തന്റെ ശ്വാസഗതി വേഗത്തിലാക്കി സ്വരങ്ങളെ കൂടുതൽക്കൂടുതൽ ഉച്ഛ്വാസമായിലേക്ക് നയിച്ച് ഒരാറ് ആച്ഛിയിൽ അതിന്റെ മൂർദ്ധ്വനയാവസ്ഥയിലെത്തിച്ചു. സതി പാടിയ ആ അഗ്നിഗീതത്തോട് ആ തീക്കുണ്ഡലത്തിലെ അഗ്നിജ്വാലകൾപോലും പരതികരിക്കുന്നതുപോലെ തോന്നി.

“ഗംഭീരം!”, ആ പരാർത്ഥനാ ഗീതം പൂർത്തിയാക്കിയതും ശിവൻ സതിയെ ആലിംഗനം ചെയ്തു. “ഇതേ മനോഹരമായി നിനക്ക് പാടാൻ കഴിയുമെന്ന് എനിക്ക്ററിഞ്ഞുകൂടായിരുന്നു.”

“അതേയ്ക്ക് നന്നായിരുന്നോ? സതിയുടെ മുഖം തുടുത്തു.

“എന്റെ ദേവി” വിസ്മയത്തോടെ വീരഭർതൃ പറഞ്ഞു. “അതിഗംഭീരമായി. ഈ പരപഞ്ചത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ ഗായകൻ ശിവനായിരിക്കുമെന്ന് ഞാൻ കരുതിയത്. പക്ഷേ ദേവി ശിവനേക്കാൾ മേലെയാണ്.

“തീർച്ചയായും അല്ല”, സതി പറഞ്ഞു.

“തീർച്ചയായും അതെ”, ശിവൻ പറഞ്ഞു “ചുറ്റുപാടുമുള്ള അഗ്നി മുഴുവനും നീ നിന്നെയുള്ളിലേക്ക് ആവാഹിച്ചതുപോലെയാണ് എനിക്ക് തോന്നിയത്.”

“എങ്ങിനെ ആ അഗ്നി ഞാൻ എന്റയുള്ളിൽതന്നെ സൂക്ഷിച്ചു കൊള്ളാം”, സതി പറഞ്ഞു “നമ്മുടെ ജീവിതത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയൊരു യുദ്ധത്തിനാണ് നമ്മൾ ഒരുങ്ങുന്നത്. അതിനു വേണ്ടി കിടാവുന്ന അഗ്നി മുഴുവനും നമുക്ക് ശേഖരിച്ചുവെക്കണം.”

വൈശാലിയിലെ മാതലി രാജന്റെ പട്ട്ളിഅറയിലാണ് ഗണേശനും കാർത്തികേയനും താമസിക്കുവാനുള്ള സൗകര്യം ഒരുക്കിയിരുന്നത്. അവർക്കൊപ്പം അയോധ്യയിലെ രാജകുമാരൻ ഭഗീരഥനും ബ്രഹ്മഗിരിയിലെ രാജാവ് ചന്ദ്രകേതുവുമുണ്ടായിരുന്നു. അയോധ്യയ്ക്കുനേരെ നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന അവരുടെ കപ്പലുകളെ മഗധതടയുകയിലെന്നായിരുന്നു അവർക്കു കിടിയ വിവരം. ഇത് ഒന്നുകിൽ സുരപദ്മന്റെ മുൻകരുതൽ നടപടിയായിരിക്കാം. അതല്ലെങ്കിൽ അയോധ്യയുമായുള്ള യുദ്ധത്തിൽ ചെറിയ ക്ഷീണമുണ്ടാകുമ്പോൾ അവരെ ആക്രമിക്കുക എന്നതായിരിക്കാം മഗധയുടെ

പരിപാടി.

“മഗധ വഴി കടന്നുപോകുമ്പോൾ നമ്മുടെ കപ്പലുകൾക്കോ ആളുകൾക്കോ നാശം സംഭവിക്കുവാനാൻ പാടില്ല” ഗണേശൻ പറഞ്ഞു “ഏറ്റവും മോശപ്പെട്ട സാഹചര്യം നേരിടാൻ നമ്മൾ തയ്യാറായിരിക്കണം.”

“അവരുടെ ആദ്യത്തെ തെറ്റാലികൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ളത് സരയുവിന്റെ പടിഞ്ഞാറേക്കരയിലാണെന്നാണ് ഇതിലൂടെ നോക്കുമ്പോൾ എനിക്ക് തോന്നുന്നത് മേശപ്പുറത്ത് നിവർത്തിവെച്ച ഭൂപടത്തിലേക്ക് ചൂണ്ടി ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു “കിഴക്കേ തീരത്തും അവർക്കൊരു ചെറിയ കോട്ഡുണ്ട്. അവിടെനിന്ന് തെറ്റാലിയുപയോഗിച്ച് തീക്കുടുക്കുകൾ എയ്തു വിടുവാൻ അവർക്ക് സാധിക്കും. എന്ന് കോട്ഡുടെ വലിപ്പം വെച്ചു നോക്കുമ്പോൾ അവർക്ക് അത് അകലേക്ക് അത് എയ്തുവിടുവാൻ സാധിക്കുകയില്ല. അതുകൊണ്ട് നമുക്ക് സരയുവിന്റെ കിഴക്കേതീരത്തോട് ചേർന്നു പോകുന്നതായിരിക്കും നല്ലതെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നു.”

“പക്ഷേ, അത് ചേർന്നുപോകുന്നതും നന്നല്ല!” ചന്ദ്രകേതു പറഞ്ഞു.

“തീർച്ചയായും”. ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു “കിഴക്കേതീരത്ത് സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള ചെറിയ തെറ്റാലികളുടെ ഇരകളാകാനും നമ്മളാഗ്രഹിക്കുന്നില്ല.”

“മറ്റെന്തു കൂടി. നമ്മൾ കാറ്റുപായ്കളെ മാത്രം ആശ്രയിച്ചാൽ പോരാ. അതിവേഗം തുഴയുന്ന് നല്ല തുഴക്കാരും നമ്മുടെ ഒപ്പമുണ്ടാകണം”, വൈശാലി രാജൻ മാതലി പറഞ്ഞു.

“പക്ഷേ നമ്മൾ നദിയുടെ ഏതു ഭാഗത്തുകൂടെ സഞ്ചരിച്ചാലും എന്ത വേഗത്തിൽ സഞ്ചരിച്ചാലും അവർ ആക്രമിക്കുകയാണെങ്കിൽ നമുക്ക് ആശ്വാസമുണ്ടാവും” ഗണേശൻ പറഞ്ഞു “നമ്മൾ കപ്പലിലാണ് സഞ്ചരിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് പരത്യാക്രമണം നടത്തുന്നതിനായി നമ്മുടെ ആളുകളെ പെട്രെൻ കരയ്ക്കിറക്കാൻ നമുക്ക് കഴിയില്ല എന്ന് കാര്യം ഓർക്കണം.”

“നമുക്ക് അവരുടെ അപകടസാധ്യത വർദ്ധിപ്പിച്ചാലോ? കാര്യത്തിനേയൻ ചോദിച്ചു.

“അതെങ്ങനെ? ഗണേശൻ ചോദിച്ചു.

“മഗധ എത്തുന്നതിനു തൊട്ടുമുമ്പായി നമ്മുടെ കപ്പലുകളിലെ പകുതി ഭാഗം കരയിലിറക്കി അവരോട് നദിയുടെ കിഴക്കേതീരത്തു കൂടെ നീങ്ങാൻ പറയുക. പകുതിപേർ ഇറങ്ങിയാൽ പിന്നെ ഭാരം കുറഞ്ഞ കപ്പൽ അതിവേഗം മുന്നോട്ടു നീങ്ങും. കിഴക്കൻ തീരത്തെ മഗധക്കാരുടെ കോട്ഡിലുള്ളവർ വലിയൊരു സൈന്യം അവരെ ആക്രമിക്കാനൊരുങ്ങി വരികയാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കി സംയമനം പാലിക്കും. എന്തെങ്കിലും വിഡ്ഢിത്വം ചെയ്യുന്നതിനു മുമ്പ് രണ്ടു തവണ അവർ ആലോചിക്കാതിരിക്കില്ല.”

“എനിക്ക് ആശയം കൊള്ളാമെന്ന് തോന്നുന്നു”. ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു.

“ഞാൻ കുറച്ചുകൂടി ലളിതമായ ഒരു സൂത്രമാണ് ആലോചിച്ചത്”, ചന്ദ്രകേതു അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

ഗണേശൻ ബ്രഹ്മാധിപനെ നോക്കി.

“സ്വദീപിലെ ഏറ്റവും ദുർഭരമായ രാജവംശമാണ് മഗധ”, ചന്ദ്രകേതു പറഞ്ഞു “ശക്തമായ രാജ്യമാണെങ്കിലും മഹേന്ദ്രരാജാവിന്റെയും

ഇന്റർസേനന്റെയും കടുത്ത ചൂതാട്‌ടർമം മൂലം അവർക്ക് വലിയ സാമ്പത്തിക നഷ്ടങ്ങൾ സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്.”

“അവർക്ക് കൈകൂലി കൊടുക്കാമെന്നാണോ പറഞ്ഞു വരുന്നത്? ഭഗീരഥൻ ചോദിച്ചു.

“എന്തുകൊണ്ട് പാടില്ല?”

“ഒരു കാര്യം. അതിനു വലിയൊരു തുക വേണ്ടിവരും. കുറച്ച് ആയിരം സ്വർണ്ണനാണയങ്ങളൊന്നും മതിയാവില്ല. നമ്മൾ ഇടപാടൂർപ്പിപ്പിക്കുന്നത് സൈനികോദ്യോഗസ്ഥന്മാരുമായിട്ടല്ല, രാജകുടുംബവുമായിട്ടാണ്.”

“പത്ത് ലക്ഷം സ്വർണ്ണനാണയം മതിയാകുമോ?”

ഭഗീരഥൻ അന്തംവിട്ടു. “പത്തു ലക്ഷമോ?”

“അതെ.”

“രുദ്രഭഗവാൻ നീണ്ടു വാഴട്ടെ. മഗധയുടെ ആറുമാസത്തെ നികുതിപിരിഞ്ഞു കിട്ടുന്ന തുകയാണ്.”

“അതെ. പകുതി തുകയുമായി ദിവോദാസിനെ ആദ്യത്തെ കപ്പലിൽ അയക്കാം. നമ്മുടെ കപ്പലുകളെല്ലാം സുരക്ഷിതമായി അപ്പുറം കടന്നാൽ ബാക്കി തുക നൽകാം.”

“പക്ഷേ ഈ പണം അവർക്ക് ആയുധം വാങ്ങുവാൻ ഉപയോഗിക്കാം” കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു.

“അത് വേഗത്തിലൊന്നും അവർക്കതിനു സാധിക്കില്ല.” ചന്ദ്രകേതു പറഞ്ഞു. “യുദ്ധത്തിനുശേഷം അവർ പണം എന്തിനുപയോഗിക്കുന്നു എന്ന് നമ്മുടെ വിഷയമല്ല.”

“(ബംഗരാജൻ, ഇതരയധികം സ്വർണ്ണനാണയങ്ങൾ നൽകാൻ അങ്ങേയ്ക്കു സാധിക്കുമോ? ഗണേശൻ ചോദിച്ചു.

ചന്ദ്രകേതു പുഞ്ചിരിച്ചുകി “ഞങ്ങൾക്ക് വേണ്ടതിലധികമുണ്ട്, ഗണേശപ്രഭോ. പക്ഷേ അത് ഞങ്ങൾക്ക് യാതൊന്നുമല്ല. സോമരസം അവസാനിപ്പിക്കുവാനായി എന്റെ പക്കലുള്ള സ്വർണ്ണം മുഴുവനും നൽകാൻ ഞാൻ ഒരുക്കമാണ്.”

“എങ്ങിനെ ശരി”, ഗണേശൻ പറഞ്ഞു “ആ ഉപായം ഫലവത്താകാതിരിക്കുവാനുള്ള കാരണമൊന്നും ഞാൻ കാണുന്നില്ല.”

അയോധ്യയെ ഉപരോധിക്കുന്നു

ഇരുപത്തി ഒന്ന്

തണുത്ത വടക്കൻകാറ്റ് ശിവൻ സുഖകരമായ ആശ്വാസം നൽകി. മുൻ കപ്പലിന്റെ മുകൾത്തട്ടിൽ ഇരിക്കുകയായിരുന്ന ശിവന്റെ ചുറ്റുമായി ഗോപാൽ, സതി, കാളി എന്ന്നിവർ ഇരിപ്പുണ്ടായിരുന്നു. അമ്ബതാർ കപ്പലുകളടങ്ങുന്ന ആ നാവിക വ്യൂഹം കൃത്യമായി മുന്നോട്ടു നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഇങ്ങനെപോയാൽ ആഴ്ചകൾക്കുള്ളിൽ ചംബൽ നദിയുടെ തീരത്തേതുമെന്റും പട്ടാളക്കാർക്ക് അവിടെ ഇറങ്ങി നർമ്മദാ നദിക്കരയിലേക്ക് നീങ്ങാൻ കഴിയുമെന്റും ശിവൻ മനസ്സിലായി.

“പണ്ഡിറ്റ്ജി, നർമ്മദയിൽ നമ്മെ കാത്തുകിടക്കുന്ന താളുകളുടെ കപ്പലുകൾക്ക് നമ്മുടെ അമ്ബതിനായിരം സൈനികരെ ഉൾക്കൊള്ളാനുള്ള ശേഷിയുണ്ടോ? കാളി ചോദിച്ചു.

“ഉണ്ട് റാണി”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “നമ്മളിപ്പോൾ സഞ്ചരിക്കുന്ന കപ്പൽ നർമ്മദയിൽ ഉപയോഗിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയില്ലെന്ന് അറിയാമായിരുന്നതിനാൽ ഇതിനകത്തേ സൈനികരെ ഉൾക്കൊള്ളുതക്കവണമാണ് ഞങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ കപ്പലുകൾ രൂപകല്പന ചെയ്തിട്ടുള്ളത്.”

“നമ്മൾ കണ്ട് ഭൂപടം അനുസരിച്ചത്”, സതി ചോദിച്ചു. “മുന്നൂമാസം കൊണ്ട് നമ്മൾ ലോതലിലെത്തിച്ചേരും അല്ലേ പണ്ഡിറ്റ്ജി?

“അതെ, ദേവി”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “കാറ്റ് നമുക്കനുകൂലമാണെങ്കിൽ അതിലും നേരത്തേ എത്തിയെന്റുവരാം.”

“ലോതൽ പ്റവിശ്യാധിപന്റെ പക്കൽ നിന്ന് വല്ല അറിയിപ്പും ലഭിച്ചോ കാളി? ശിവൻ ചോദിച്ചു.

“നർമ്മദാതീരത്ത് എന്റെ രാജഭൃതൻ അറിയിപ്പുമായി കാത്തുനിൽപ്പുണ്ടാകും”, കാളി പ്റതിവചിച്ചു. “എന്നെ വിശ്വസിക്കൂ. ലോതലിലേക്ക് നമുക്ക് അനായാസം പ്റവേശിക്കുവാൻ കഴിയും. പക്ഷേ അവിടെനിന്ന് വലിയൊരു സൈന്യത്തെ ലഭിക്കുമെന്റൊന്നും പ്റതീക്ഷിക്കരുത്. അവർക്ക് രണ്ടായിരമോ മൂവായിരമോ വരുന്ന സൈന്യമേ ഉള്ളൂ.”

“യഥാർത്ഥത്തിൽ നമുക്കവരുടെ സൈന്യത്തിന്റെ ആവശ്യമില്ല”, ശിവൻ പറഞ്ഞു “നമുക്ക് സ്വന്തമായി വേണ്ടത് സൈനികരുടെല്ലോ. നർമ്മദയിൽ കാത്തുനിൽക്കുന്ന വാസുദേവ സൈന്യവും നിന്റെ നാഗാസൈന്യവും പിന്നെ ഈ ബ്റംഗ സൈന്യവും ചേർന്നാൽ ഒരു ലക്ഷം സൈനികരായി. അത് മെലുഹൻ സൈന്യത്തിന് തുല്യമായി.”

“നമുക്കവരെ എളുപ്പത്തിൽ തോൽപ്പിക്കാം”, കാളി പറഞ്ഞു.

“എനിക്ക് വരെ ആക്രമിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശമില്ല”. ശിവൻ പരതിവചിച്ചു.

“താങ്കൾ ആക്രമിക്കണമെന്നാണ് എനിക്ക് തോന്നുന്നത്.”

“സോമരസനിർമ്മാണകേന്ദ്രം നശിപ്പിക്കുക മാത്രമേ നമുക്കാവശ്യമുള്ളൂ, കാളി.”

“പക്ഷേ നാഗന്മാർ താങ്കളോടൊപ്പമില്ലെ, നേരിട്ടുള്ള ഒരേറ്റുമുടലിന് താങ്കൾ ഭയപ്പെടേണ്ടതില്ല.”

“എനിക്ക് ഭയമൊന്നുമില്ല. അങ്ങനെ ആക്രമിക്കുന്നതിൽ ഒരർത്ഥവും ഞാൻ കാണുന്നില്ല. പരധാനലക്ഷ്യത്തിൽ നിന്ന് - സോമരസം നശിപ്പിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തിൽനിന്ന് - അത് നമ്മളെ വ്യതിചലിപ്പിക്കും. മെലുഹയെ നശിപ്പിക്കുവാൻ നമ്മൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല. അത് മറക്കരുത്.”

“ഓരോ തവണയും ഞാനത് മറക്കുമ്പോൾ താങ്കളത് ഓർമ്മിപ്പിക്കുമെന്ന് ഞാൻ പരീക്ഷിക്കുന്നു” കാളി പറഞ്ഞു.

ശിവൻ പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് തലയാടി.

സരയു വരെയുള്ള യാത്ര പരസ്മനരഹിതമായിരുന്നു. മെലുഹാകാർ ഗണേശന്റെ കപ്പലുകളെ ആക്രമിച്ചില്ല. ആ കപ്പൽവ്യൂഹം വളരെ വലുതായിരുന്നതിനാൽ മെലുഹയിലെ ഗോപുരങ്ങളിൽ കാവൽനിന്നിരുന്ന സൈനികർക്ക് ഒരു ദിവസം മുഴുവനും ആ കപ്പലുകൾ കടന്ന് പോകുന്നത് നോക്കി നിൽക്കേണ്ടിവന്നു.

ഒരാഴ്ചക്കുശേഷം ഗണേശൻ തന്റെ കപ്പലുകളോട് നങ്ങ്കൂരമിടുവാൻ ഉത്തരവിട്ടു. കാർത്തികേയനും ഭഗീരഥനും ചന്ദ്രകേതുവും ഗണേശനും ഒരു ചെറിയ തോണിയിൽ കയറി കരയിലേക്ക് തുഴഞ്ഞു. നല്ലൊരു ഭാഗം കാട് വെട്ടിത്തെളിയിച്ചിരുന്നു. കാശിയിലെ ബ്രഹ്മാന്റെ കൂടിയേറ്റ്കാരുടെ നേതാവായ ദിവോദാസൻ ഇരുപത് അനുചരരുമായി അവിടെ കാത്ത് നിന്നിരുന്നു.

തോണി ഏതാണ്ട് കരയ്ക്കടുത്തുതെത്താറായപ്പോൾ ഗണേശൻ ചാടിയിറങ്ങി ആഴം കുറഞ്ഞ സ്ഥലത്തുകൂടെ കരയിലേക്ക് നടന്നു. മറ്റുള്ളവർ അയാളെ പിന്തുടർന്നു. കരയിലെത്തിയപ്പോൾ അയാൾ കുനിഞ്ഞ് ശിരസ്സ് ഭൂമിയിൽ മുട്ടിച്ചു. ആ കാടിനകത്തേക്ക് നോക്കി നിന്നപ്പോൾ താൻ മുമ്പോരിക്കൽ അമ്മായ നിരീക്ഷിച്ചുകൊണ്ട് മറക്കുട്തിനു പിന്നിൽ മറഞ്ഞുനിന്ന കാര്യം അവനോർത്തു.

“കാർത്തികേയൻ, ഇതാണ് ബല-അതിബലകുണ്ട്. ഇവിടെവെച്ചാണ് സപ്തറിഷി വിശ്വാമിതൻ ശരീരമദേവൻ ചില വിദ്യകൾ പഠിപ്പിച്ചുകൊടുത്തത്.”

കാർത്തികേയന്റെ കണ്ണുകൾ അഭൂതം കൊണ്ടു വിടർന്നു. കുനിഞ്ഞ് ഭൂമിയിൽ കൈ കൊണ്ടു തൊട്ട് അവൻ മന്ത്രിച്ചു: “ജയ് ശരീരം.”

അവനു ചുറ്റുമുണ്ടായിരുന്നവരെല്ലാം അതാവർത്തിച്ചു “ജയ് ശരീരം.”

“കാർത്തികേയൻ”. ഗണേശൻ പറഞ്ഞു “സപ്തറിഷി വിശ്വാമിതനാലും ശരീരമദേവനാലും അനുഗ്രഹിക്കപ്പെട്ട സ്ഥലമാണിത്. പക്ഷേ പല ആളുകളും

ഇതിന്റെ മഹത്വം മറന്നു കഴിഞ്ഞു. രക്തംകൊണ്ട് നമുക്കീ പരദേശത്തിന്റെ അഭിമാനം വീണ്ടെടുക്കേണ്ടിവരും.”

അതു മനസ്സിലാക്കുവാൻ കാർത്തികേയൻ അല്പസമയം വേണ്ടി വന്നു “സുരപദ്മൻ നമ്മുടെ പിന്നാലെ പാഞ്ഞുവരുമെന്ന് താങ്ക്യൂക്ക്ക് തോന്നുന്നുണ്ടോ?

ഗണേശൻ പുഞ്ചിരിച്ചു. “അയാൾ നമ്മെ ആക്രമിക്കാൻ വരും. എന്ന് വിശ്വസിക്കൂ. അയോധ്യ ഉപരോധം സുരപദ്മനെ മഗധയിൽനിന്ന് പുറത്തു ചാടിക്കുവാനുള്ള ഒരു പരലോഭനമായി ഞാൻ കാണുന്നു. അയാൾ പുറത്തുവന്നു കഴിഞ്ഞാൽ അയാളുടെ സൈന്യത്തെ തകർത്ത് നമ്മൾ അയാളുടെ നഗരം പിടിച്ചെടുക്കും. മഗധയെ ഉപയോഗിച്ച് നമുക്ക് ഗംഗ വഴിയുള്ള അയോധ്യയുടെ മുന്നേർ തടയാം. മഗധയുടെ ഭാവി നിശ്ചയിക്കുവാനുള്ള യുദ്ധം ഇവിടെ നടക്കും. കാരണം ഇവിടെ വെച്ച് അയാളെ ആക്രമിക്കുവാനാണ് എനിക്ക് കിഴ്ച.”

“സുരപദ്മൻ അയാളുടെ പിതാവ് പറഞ്ഞതു പോലെ ചെയ്യും എന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നത്.”

“അയാൾ കൗശലക്കാരനാണ് കാർത്തികേയൻ. എനിക്ക് മനസ്സിലാക്കുവാൻ സാധിച്ചിട്ടിട്ടില്ലാത്തതും നമ്മളെ പിന്തുണക്കുവാനാണ് അയാൾക്ക് സ്വതവേ താല്പര്യം. പക്ഷേ കനത്ത എതിർപ്പുയരുമ്പോൾ അപ്പോഴത്തെ താല്പര്യങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് അയാൾ ചുവടുമാറ്റും. അയാൾക്ക് ഒരുപാട് കാര്യങ്ങൾ നേടാനുണ്ട്. സഹോദരന്റെ മരണത്തിനു പകരം വീടിക്കൊണ്ട് അയാൾ പിതാവിന്റെയും പരജകളുടെയും പിന്തുണയാർജ്ജിക്കും. അല്പം വൈകി അയോധ്യയുടെ ശേഷി കുറഞ്ഞശേഷം അയാൾ അയോധ്യയുടെ രക്ഷകനായി എത്തും. പിന്നെ ആർക്കറിയാം, അയാൾ നീലകണ്ഠന്റെ പുത്രന്മാരെപ്പോലും പിടികൂടുമെന്ന്. അത് അയാളെ ഭൃഗുവിന്റെ കരുത്തനായ സഖ്യകക്ഷിയാക്കി തീർക്കുകയില്ലേ? ഗണേശൻ വിപരീതാർത്ഥം ധ്വനിപ്പിക്കുന്ന പുഞ്ചിരിയോടെ പറഞ്ഞു. “അതെ, സഹോദരാ, അയാൾ ആക്രമിക്കും. സമർത്ഥരായ ആളുകൾ സ്വന്തം സഹജാവബോധത്തിന് കാതുകൊടുക്കണമെന്ന് അയാൾ മനസ്സിലാക്കുകയും ചെയ്യും.”

ശക്തിയോടെ ശ്വാസംഉള്ളിലേക്കു നീടിവലിച്ച് ആകാശത്തേക്കു നോക്കിയശേഷം കണ്ണുകളിൽ നിശ്ചയദാർഢ്യവുമായി കാർത്തികേയൻ ഗണേശനെനോക്കി “നമ്മളി നദി ചോരകൊണ്ട് ചുവപ്പാക്കും ജയേഷ്ഠാ.” പരിചിതമായ ആകർഷകത്വവും ഭയവും നിറഞ്ഞ ഭാവത്തോടെ ഭഗീരഥൻ കാർത്തികേയനെ നോക്കി.

“എന്തുകൊണ്ടാണ് ഈ പരദേശം തന്നെ അതിനു തെരഞ്ഞെടുത്തത്, ഗണേശൻ? ചന്ദ്രകേതു ചോദിച്ചു.

“രാജൻ”. ഗണേശൻ പരിവചിച്ചു. “താങ്ക്യൂ ഇടുങ്ങിയ നീണ്ടുകിടക്കുന്ന കരപരദേശം കണ്ടുവെല്ലോ. ഇതുകാണുമ്പോൾ സുരപദ്മൻ അയാളുടെ കപ്പലുകൾ ഈ തീരത്തോടടുപ്പിക്കുവാൻ പരലോഭിതനാവും. ഈ കാട് തീരത്തുനിന്നും ഏറെ അകലെലേ. അതായത് നമ്മുടെ സൈന്യത്തിന് കാടിലെ മരങ്ങൾക്കു പുറകിൽ മറഞ്ഞിരിക്കുവാൻ സാധിക്കും. നദിക്കരയിൽ ചെറിയൊരു സംഘം സൈനികരെ മാർമേ നമ്മൾ നിയോഗിക്കുകയുള്ളൂ.”

ഭഗീരഥൻ പുഞ്ചിരിച്ചു. “അത് വളരെ ആകർഷണീയമായ പരലോഭനമായിരിക്കും. അയോധ്യയുടെ ഉപരോധത്തിൽ നിന്ന് ഒറ്റപെട്ടുപോയ ചെറിയൊരു സൈനികസംഘമായിരിക്കും അതെന്ന് സുരപദ്മൻ

വിചാരിക്കും. സ്വന്തം സൈനികരെ വിജയത്തിന്റെ രൂപി അനുഭവിപ്പിക്കുവാനായി ആ ചെറിയ സംഘത്തെ കൊന്നു തള്ളാമെന്ന് അയാൾ വിചാരിക്കും.”

“അതെ” ഗണേശൻ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ പരധാനയുദ്യം കരയിലായിരിക്കുകയില്ല. വലിയ സൈന്യം കൂടെയുള്ളതിനാൽ അയാളുടെ ധൈര്യം വർദ്ധിക്കും. അതിനാൽ അയാളെ ഇവിടെ പിടിച്ഛു നിർത്തുകയാണ് നമ്മൾ ചെയ്യേണ്ടത്. അതുകൊണ്ടാണ് കാർത്തികേയൻ ഇവിടെ വേണമെന്ന് ഞാൻ പറയുന്നത്. പക്ഷേ നദിയിൽ വെച്ഛുതന്നെ സുരപദ്മൻ പരാജയപ്പെടും.”

“അതെങ്ങനെ? ചന്ദ്രകേതു ചോദിച്ചു.”

“ഞാൻ അയോധ്യയിൽ നിന്ന് പുറകിലേക്കു വന്ന്, മുന്നിൽനിന്ന് അയാളുടെ കപ്പലുകൾക്കു നേരെ ഇടിച്ഛു കയറും”, ഗണേശൻ പറഞ്ഞു “മുപ്പതു കപ്പലുകളായി ശാരദാനദിയിൽ കാത്തുനിൽക്കുവാൻ വൈശാലി രാജൻ മാതലിക് ഞാൻ നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. സരയുവിന്റെ കീഴ്ഭാഗത്താണ് ശാരദാനദി അതുമായി സന്ധിക്കുന്നത്. സുരപദ്മന്റെ കപ്പലുകൾ കടന്നുപോയിക്കഴിഞ്ഞാൽ വൈശാലി നാവിക വ്യൂഹം അവരുടെ പുറകെ നീങ്ങും. എന്റെ സൈനിക സംഘം മുന്നിൽനിന്ന് മഗധൻ സേനയെ ആക്രമിക്കുമ്പോൾ വൈശാലിസേന അവരെ പിന്നിൽനിന്നാക്രമിക്കും. കാർത്തികേയൻ സുരപദ്മന്റെ നാവികസേനയെ അനങ്ങാതെ കുറച്ഛു സമയം പിടിച്ഛു നിർത്തിയാൽ മതി.”

“മാതലി രാജന്റെയും താളകളുടെയും കപ്പൽവൃഹത്തിനിടയിൽ അയാൾ പെട്ടുപോകും” ചന്ദ്രകേതു പറഞ്ഞു. “അയാൾക്ക് പിന്നെ ഒന്നു പ്രതിരോധിക്കാൻ പോലുമുള്ള അവസരം ലഭിക്കുകയില്ല.”

“അതുതന്നെ.”

“അത് നല്ല പദ്ധതിയാണെന്നു തോന്നുന്നു”. ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു.

“യുദ്ധത്തിന്റെ വിജയം രണ്ടു കാര്യാളങ്ങളെ ആശ്രയിച്ഛാണിരിക്കുന്നത്, ഗണേശൻ പറഞ്ഞു “ഒന്നാമതായി സുരപദ്മന്റെ കപ്പലുകൾ നങ്ങ്കുരമുറപ്പിച്ഛശേഷം നദിക്കരയിലുള്ള നമ്മുടെ സൈനികരെ ആക്രമിക്കണം. അതിനുവേണ്ടി സുരപദ്മനെ കാർത്തികേയൻ പ്രലോഭിപ്പിക്കണം. അങ്ങനെ ചെയ്തില്ലെങ്കിൽ അയാൾ മുന്നോട്ടു നീങ്ങും. അയാളുടെ വലിയ തോണികൾ എന്റെ ചെറിയ കപ്പലുകൾക്കിടയിലേക്ക് ഇടിച്ഛു കയറും. അതോടെ കാര്യാളങ്ങൾ അയാൾക്കനുകൂലമായി മാറും. നമ്മുടെ കപ്പലുകൾ ഭാരം കുറഞ്ഞവയാണ്. വേഗത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നതിന് ലക്ഷ്യം വെച്ഛു നിർമ്മിച്ഛവയാണ്. മഗധയുടെ കപ്പലുകൾ വലുതാണ്. കൂടുതൽ ശക്തി ലക്ഷ്യം വെച്ഛു നിർമ്മിച്ഛവയാണ്. കാർത്തികേയൻ സുരപദ്മനെ കരയിലേക്കുകൊണ്ടുവരികാൻ കഴിഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ നമ്മുടെ കപ്പൽ വ്യൂഹത്തിലെ എന്റെ കപ്പൽ സംഘത്തിനു കനത്ത നാശം നേരിടേണ്ടതായി വരും. ആ സാധ്യത നേരിടുന്നതിന് ഞാൻ അമരത്തുണ്ടായേ തീരൂ.”

“പിന്നെ രണ്ടാമതെ കാര്യാളമെന്താണ്?

“സുരപദ്മൻ മഗധയിലേക്കു രക്ഷപ്പെടുമ്പോൾ അത് തടയാൻ തയ്യാറായി മാതലി രാജൻ നിലയുറപ്പിക്കണം. അതോടെ കേണിയുടെ രണ്ടാറുവും മുറുകും.”

കാർത്തികേയന്റെ ധൈര്യത്തെയെക്കുറിച്ചോ തന്ത്രങ്ങളോവിഷ്കരിക്കുവാനുള്ള അവന്റെ മനസ്സിന്റെ ശേഷിയെക്കുറിച്ചോ

ഭഗീരഥൻ സംശയമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ആ യുവപോരാളിയോട് ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞ വാക്കുകൾ അവനോടുള്ള ആദരവ് പരകടമാക്കുന്നതായിരുന്നു. “നിനക്ക് നിന്റേതായ കഴിവുകളുണ്ട് കാർത്തികേയൻ. എന്തു ചെയ്യണമെന്ന് നിനക്ക് നിശ്ചയിക്കാം.”

കൈ വാൾപ്പിടിയിൽ വെച്ചുകൊണ്ട് കാർത്തികേയൻ കണ്ണടച്ചു. “ഞാനയാളെ അങ്ങോട്ടു വലിച്ചടുപ്പിക്കും, രാജാ ചന്ദ്രകേതു. ഒരിക്കൽ അങ്ങനെ ചെയ്തു കഴിഞ്ഞാൽ അയാളുടെ സൈന്യത്തെ ഞാൻ ഒറ്റയ്ക്ക് ഛിന്നഭിന്നമാക്കും. നമ്മുടെ കപ്പലുകൾ പോലും ആ യുദ്ധത്തിൽ ചേരേണ്ടതായി വരില്ല.”

ഗണേശൻ അനുജനെ നോക്കി പുഞ്ചിരിച്ചു.

മേശകുമ്പുകളിൽ കിടന്നിരുന്ന രേഖകളുടെ കുമ്പാരത്തിൽ നിന്ന് മറ്റൊരു ലിഖിതമെടുത്ത് ഗണേശൻ വായിക്കാൻ തുടങ്ങി. പിന്നെ തന്റെ ക്ഷീണിപ്പ കണ്ണുകൾ തുടച്ചു. തന്റെ സുഖകാര്യ അറയിൽ ഇരിക്കുകയായിരുന്ന ഗണേശന്റെ ചുറ്റും യുദ്ധപുരോഗതിയെക്കുറിച്ച ചാരന്മാർ നല്കിയ വിവരങ്ങൾ അടങ്ങുന്ന രേഖകൾ കിടപ്പുണ്ടായിരുന്നു. അയോധ്യയുടെ ആളുകളുടെ അപ്പോഴത്തെ വികാരം മുതൽ അമ്ബെയ്തുകാരുടെ ആവശ്യമനുസരിച്ച അസ്ത്രങ്ങൾ വിതരണം ചെയ്യുന്നതിൽ ആയുധം സൂക്ഷിപ്പുകാർ കാണിക്കുന്ന പരവർത്തനമികവു വരെയുള്ള കാര്യങ്ങളടങ്ങുന്ന വിവിധതരത്തിലുള്ള അനവധി തീട്കൾ അവിടെ കിടപ്പുണ്ടായിരുന്നു. യുദ്ധം തുടങ്ങിയതുമുതൽ ഗണേശൻ ഉറങ്ങിയിരുന്നില്ല. അവന്റെ ശരീരം വിശ്രമത്തിനുവേണ്ടി ദാഹിച്ചു. പക്ഷേ ആ അറിയിപ്പുകൾ വായിക്കാതെ വെച്ച് താമസിപ്പിക്കാനാവില്ല. അയോധ്യ കിഴക്കേഭാഗം നരകമായിരുന്നു. കാലൊന്നു തെറ്റിയാൽ സർവ്വനാശമായിരിക്കും ഫലം. കാർത്തികേയനും ചന്ദ്രകേതുമ്പോൾ ക്ഷമാപൂർവ്വം ഗണേശന്റെ അടുത്തിരുന്നുവെന്ന് എണ്ണമറ്റ ആ സന്ദേശങ്ങൾ പരിശോധിക്കുവാൻ സഹായിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. തന്റെ ഭാര്യയും പൂർത്തിയാക്കി ഭഗീരഥൻ വരുന്നതുകാൽ ഒന്നുമിണ്ടാതെ കാത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു അവർ മൂന്നുപേരും.

അയോധ്യയുടെ ഉപരോധമാരംഭിച്ചിട്ട് ഒരുമാസം പിന്നിടുന്നു. പൗരാണിക യുദ്ധഗ്ഗർവ്വങ്ങളിൽ പറയുന്നതുപോലെ ശാസ്ത്രീയമായ രീതിയിലാണ് ഗണേശന്റെ നാവികവ്യൂഹം അയോധ്യയെ ആക്രമിച്ചത്. ആ വ്യൂഹത്തിന്റെ വലിയൊരു ഭാഗം സരയു നദിയുടെ പടിഞ്ഞാറേ കരയിൽ രണ്ടുവരിയായി നെടുമിട്തു. കിഴക്കേ കരയിലെ കോട്ടമതിലുകളിൽ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള തെറ്റാലികൾക്ക് ആക്രമിക്കാൻ കഴിയാത്ത ദൂരത്തിലാണ് അവ നെടുമുറപ്പിച്ചിരുന്നത്. അയോധ്യയുടെ വടക്കേ അറ്റം വരെ സരയു നദി ഉദ്ഭവിച്ചിരുന്ന വെള്ളപ്പാട് സ്ഥിതി ചെയ്തിരുന്ന കിഴക്കുംതൂക്കുകൾക്കടുത്തുവരെ ആ കപ്പൽനിര നീങ്ങു കിടന്നു. ഗണേശന്റെ സംഘത്തിലെ കപ്പലുകളുടെ വലതുഭാഗത്തായി രക്ഷാപരവർത്തനം നടത്തുവാനുള്ള ചെറിയ തോണികൾ കെട്ടിയിടുന്നു. അവയിൽ എല്ലായ്പ്പോഴും കാവൽക്കാരുണ്ടായിരുന്നു. അയോധ്യയുടെ അറ്റത്തുനിന്നുള്ള കപ്പലുകളിൽ തീത്തോണികൾ വഴി തീവെപ്പു നടത്തുന്നത്

തടയാനായിരുന്ന് അങ്ങനെ ചെയ്തിരുന്ന്. അയോധ്യയിലെ ഒളി പ്പോരാളികളുടെ ആക്രമണം നിഷ്ഫലമാക്കുവാനായി കപ്തലുകളുടെ ഇടതുവശത്തായി ഒരു സൈനികവിഭാഗം നിലയുറപ്പിച്ചിരുന്നു.

അല്പം തെക്കോട്ടുമാറി ഗണേശൻ തന്റെ കപ്തലുകളെ പത്തെണ്ണം വീതമുള്ള കൂടങ്ങളായി കൂടിക്കെട്ടി നദിக்கு കുറുകെ നെക്കുരമുറപ്പിച്ചു. ഒന്നാം നിരയിലെ ഉപരോധം തീർക്കുന്ന കപ്തലുകൾക്ക് പിന്നിലായി മറ്റൊരു വരി കപ്തലുകളുണ്ടായിരുന്നു. ഇതിനു പുറകിലായി അതിവേഗം സഞ്ചരിക്കുന്ന ഒറ്റപ്പായ്ക്ക് തോണികൾ നദിയുടെ താഴ്വരഗത്ത് റോന്തു ചുറ്റിയിരുന്നു. അയോധ്യൻ സൈനികർ രക്ഷപെടാൻ ശ്രമിച്ചാൽ അവരെ ആക്രമിക്കുവാൻ വേണ്ടിയിരുന്ന് ആ തോണികൾ. നദിയിൽ ഉപരോധം തീർത്തിരിക്കുന്ന ഈ ശൃംഖല ഭേദിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്ന അയോധ്യൻ കപ്തലുകൾക്ക് ഇരുപത് ശതരൂപപലുകൾ തീർക്കുന്ന കനത്ത പരതിരോധത്തെയും അഞ്ച് ഒറ്റപ്പായ്ക്ക് തോണികളെയും ഭേദിച്ചു കൊണ്ടുവേണം മുന്നോട്ടു നീങ്ങുവാൻ.

ആക്രമണമുണ്ടായാൽ അത് വ്യക്തമായി കാണുന്നതിനുവേണ്ടി അയോധ്യയ്ക്കു ചുറ്റുമുള്ള കാടലിലും വെട്ടിത്തളിപ്പു. ഭൃഗു അവിടെ നിയോഗിച്ചിരുന്ന മെലുഹൻ ദളപതി പരസൻജിത് കൂടുതൽ പരദേശത്ത് കാട് വെട്ടിത്തളിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത അയോധ്യയ്ക്കാരെ ബോധ്യപ്പെടുത്താൻ ശ്രമിച്ചു നോക്കിയെങ്കിലും അയാളിൽ വിജയിച്ചില്ല. ഗണേശൻ തന്റെ സൈനികരെക്കൊണ്ട് വെളിപരദേശത്തിനപ്പുറത്തുള്ള രണ്ടാമതൊരു നിര മരങ്ങൾ കൂടി വെട്ടിമാറ്റിയിരുന്നു. മുൻകരുതലെന്ന നിലയിലായി ഒരു അഗ്നിരേഖ തയ്യാറാക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയിരുന്ന് അത്. പുരംഭാഗത്ത് അഗ്നിരേഖ തയ്യാറാക്കിക്കഴിഞ്ഞ ഉടൻ ആ രണ്ടു തുറസുകൾക്കുമിടയിലുള്ള മരങ്ങൾക്ക് തീ കൊടുക്കുവാൻ ഗണേശൻ ഉത്തരവു നൽകി. ക്ഷേണം കടത്തിക്കൊണ്ടുപോകുവാനായി അയോധ്യയ്ക്കു ചുറ്റുമായി ഏതെങ്കിലും തുരങ്കങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ഈ തീയിൽനിന്നുള്ള കടുത്ത ചൂടുമൂലം അവ തകർന്നുപോവും. നാലു ദിവസം തുടർച്ചയായി ആ മരങ്ങൾ നിന്നു കത്തി. അഭേദ്യമായ ആ നഗരത്തിലെ ജനങ്ങളുടെ ആത്മവിശ്വാസത്തെ കെടുത്തുവാൻ പോന്നതായിരുന്നു അത്. ഉപരോധംതീർത്ത ആളുകളുടെ നിശ്ചയദാർഢ്യത്തിന് കൂടുതൽ ശക്തി പകരുന്നതായി ആ സംഭവം.

അയോധ്യയുടെ വടക്കുഭാഗത്തുള്ള കിഴുക്കുംതൂക്കായ പരദേശത്ത് വെള്ളപ്പാടും പരകൃതിദത്തമായ ഒരു പരതിരോധമായി പരവർത്തിച്ചു. ഇതു മൂലം സരയൂവിന് വടക്കോട്ട് കപ്തലുകൾക്ക് പോകാൻ കഴിയില്ലായിരുന്നു. ആ വെള്ളപ്പാട്തിനു തൊട്ടുമുമ്പുള്ള സ്ഥലത്ത് മതിൽ കെട്ടിത്തീർപ്പ കപ്തൽ നിർമ്മാണശാലയിലേക്ക് അവരൊരു നീർച്ചാൽ നിർമ്മിച്ചിരുന്നു. ഈ നീർച്ചാലിലേക്കുള്ള ഇടുങ്ങിയ പഴുത് അനായാസം പരതിരോധം തീർക്കാവുന്ന വിധത്തിലാണ് രൂപകല്പന ചെയ്തിരുന്ന്. കവാടമുള്ള മതിലുകൾക്കിടയിലൂടെ കടന്നുപോയിരുന്ന നീർച്ചാല് അയോധ്യയുടെ കപ്തൽ നിർമ്മാണശാലയെ സംരക്ഷിച്ചതോടൊപ്പം അവരുടെ കപ്തലുകൾക്ക് ആ വഴിയിൽ ഉപരോധം തീർക്കുവാൻ ശതരൂപിനെ അനുവദിക്കുകയും ചെയ്തു. കാടിനകത്ത് ശേഷിച്ചിരുന്ന മരത്തടികൾ കൊണ്ടുവന്ന് ഗണേശൻ ഈ ചാലിൽ ഗതാഗത തടസ്സം സൃഷ്ടിച്ചു. അതോടെ ആ ഉപരോധം കപ്തൽനിർമ്മാണശാലവരെ നീണ്ടു. എങ്ങോട്ടും നീങ്ങാനാകാത്ത വിധം അവരെ അതിനകത്ത് കുടുക്കുവാനാണ് ഗണേശൻ ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നത്. ആ നീർച്ചാലിൽ തടസം

സൃഷ്ടിച്ഛതോടെ കപ്തൽ നിർമ്മാണശാലക്ക് ഉപരോധം തീർക്കുവാൻ വേറെ കപ്തലുകൾ അവിടേക്ക് അയക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ലെന്ന് ഗണേശൻ ഉറപ്താക്കി.

അയോധ്യക്കുവേണ്ടി മെലുഹക്കാർ പക്ഷിഭൂത സംവിധാനം ഉണ്ടാക്കിയിട്തുളള കാര്യം ഗണേശനറിയാമായിരുന്ന്. ഇതു തക്തർക്കുവാനായി വളരെ ലളിതമായ ഒരു സംവിധാനം അവൻ വിക്സിപ്പിച്ഛെടുത്തീരുന്ന്. അയോധ്യക്കു പുറത്ത് സരയു നദിയുടെ തീരത്തായി മരങ്ങ്ങൾക്കു മുകളിൽ അറുനൂറ് അമ്പെയ്ത്തുകാരെ അവൻ നിയോഗിച്ഛിരുന്ന്. എട്ടു മണിക്കുർ വീതം ജോലി ചെയ്ത ഈ അമ്പെയ്ത്തുകാരുടെ മൂന്ന് വയ്യാഹങ്ങ്ങൾ ഇരുപത്തിനാലു മണിക്കുറും ജാഗ്രത്തായിരുന്ന്. അവർക്കു ലഭിച്ഛ ഉത്തരവ് വളരെ ലളിതമായിരുന്ന്. ആകാശത്തിലൂടെ പറക്കുന്ന് ഏതൊരു പറവയേയും അമ്പെയ്തിടുക. അമ്പേറ്റ്റ്റു വീണ പക്ഷികളെയെല്പാം തിരച്ഛിലുകാർ കണ്ടടുത്ത്. ആ ചത്തുപോയ പക്ഷികളിൽനിന്ന് മെലുഹക്കും അയോധ്യക്കുമിടയിലുളള സന്ദേശങ്ങ്ങൾ മാത്രമല്പ ആ സൈനികർക്കു ലഭിച്ഛത്. നല്പ രൂപികരമായ പക്ഷിമാംസംകൂടി അവർക്കു ലഭിച്ഛു.

നഗരത്തിന്റെ മതിൽക്കെട്ടിനുള്ളിലേക്ക് സരയുനദിയിൽനിന്ന് നിർമ്മിച്ഛ നിർച്ഛാലുകളിൽനിന്നാണ് അയോധ്യക്കാവശ്യമായ ശുഭ്ധജലം ലഭിച്ഛിരുന്ന്. സരയു നദിയിൽ അതിസമർത്ഥമായി നിർമ്മിച്ഛിരുന്ന് വലിയ ചക്രങ്ങ്ങൾ പ്രവർത്തിപ്പിച്ഛാണ് ആ ചാലുകളിലേക്ക് ജലം ഒഴുക്കിയിരുന്ന്. ചക്രത്തിൽ നിരവധി തൊടികൾ കെട്ടിയിട്ടുണ്ടായിരുന്ന്. ചക്രങ്ങ്ങൾ തിരിയുമ്പോൾ ആ തൊടികളിൽ വെളളം നിറയുകയും അവ ആനിർച്ഛാലുകളിലേക്ക് ചൊരിയപ്പെടുകയും ചെയ്തു. ആ ചക്രങ്ങ്ങളെ ആക്രമണങ്ങ്ങളിൽനിന്ന് തടയാനായി ഉയരത്തിലുളള മതിലുകൾ നിർമ്മിച്ഛിരുന്ന്. എന്ന്താൽ ജലോപരിതലത്തിനു തൊട്ടുമുകളിലായി ആ മതിലുകളിൽ വിടവുകളുണ്ടായിരുന്ന്. വെങ്ക്കലം കൊണ്ടുനിർമ്മിച്ഛ പലകകൾ ആ വിടവുകളെ മറച്ഛുവെങ്ക്കിലും വെളളം കടന്നുപോകാനുളള പഴുത്ത് അതിനപ്പോഴുമുണ്ടായിരുന്ന്. എന്ന്താൽ ഒരു മനുഷ്യന് അതിനക്തതേക്ക് നീന്തിക്കടക്കുവാനുളള പഴുതില്പായിരുന്ന്. പക്ഷേ, അതൊന്ന് ഗണേശനൊരു തടസമായില്പ.

മരംകൊണ്ടുളള വീപ്തകളും തളളി രാത്രിയിൽ സരയുനദി നീന്തിക്കടക്കുവാൻ ഗണേശൻ കുറച്ഛു ഭടന്മാരെ നിയോഗിച്ഛിരുന്ന്. ആ മരവീപ്തകളിൽ എണ്ണനിറച്ഛ ചെറിയ ഇരുമ്പ് അളുക്കുകളുമുണ്ടായിരുന്ന്. മരവീപ്തകൾക്കും എണ്ണനിറച്ഛ ഇരുമ്പുകൊണ്ടുളള അളുക്കുകൾക്കുമിടയിൽ നിറഞ്ഞ് വെളളവും ആ വീപ്തയിൽ സൂക്ഷിച്ഛിരുന്ന് ചണനാറുകൊണ്ടുളള പതിയെ കത്തിപ്പിടിക്കുന്ന് തിരികളും ആ പുതിയ സൂത്രം പൂർണ്ണമാക്കി. ആ തിരിയിൽ തീ കൊളുത്തിക്കഴിഞ്ഞ്താൽ എണ്ണക്ക് തീ പിടിക്കും. അതോടെ വെളളം തിളക്കുകയും അതിനക്തത് ആവി നിറയുകയും ചെയ്തും. ആവിക്കു പുറത്ത് പോകാൻ കഴിയാതെ വരുമ്പോൾ അത് വീപ്തക്കതെ മർദ്ദം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും അവസാനം പൊട്ടിത്തൊറിക്കുകയും ചെയ്തും. ആ പൊട്ടിത്തൊറിയിൽ മരംകൊണ്ടുളള വീപ്തയും ഇരുമ്പുകൊണ്ടുളള ടിന്നുകളും പൊട്ടിച്ഛിതരും. അതിന്റെ ചീളുകൾ വൻതോതിൽ നാശം വിതയ്ക്കും. ഈ വീപ്തകൾ വളരെ കൗശലപൂർവ്വം വെളളം കോരിയൊഴിക്കുവാനായി ചക്രങ്ങ്ങളിൽ ഘടിപ്പിച്ഛ വലിയ തൊടികളിൽ നിക്ഷേപിക്കുകയെന്ന്തായിരുന്ന് ഭടന്മാരുടെ ഭൗത്യം. വീപ്തകൾ പൊട്ടിത്തൊറിക്കുന്ന്തോടെ ആ തൊടികൾ തക്തർന്നുപോവും എന്ന്തായിരുന്ന് ഈ ഉപായം കൊണ്ടുളള നേട്ടം. അയോധ്യയിലെ കിണറുകളിൽനിന്നുളള വെളളം കൊണ്ടുമാത്രം അവിടത്തെ

ജനങ്ങളിൽക്കുറേ ഭാഗം ശമിപ്പിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയില്ലായിരുന്നു.

നഗരത്തിലെ പോരാളികളല്ലാത്ത സ്ത്രീകൾക്കും പുരോഹിതന്മാർക്കും നഗരത്തിനു പുറത്തുവന്ന് ചെറിയ അളവിൽ അവരവരുടെ ആവശ്യത്തിനുള്ള വെള്ളം എടുത്തുകൊണ്ടുപോകുവാൻ ഗണേശൻ അനുവാദം നൽകിയിരുന്നു. കർമ്മേണ ഇവരുടെ എണ്ണം കുറയ്ക്കണമെന്നും അയോധ്യ കീഴടങ്ങുന്നതുവരെ അതു തുടരണമെന്നും അവൻ നിർദ്ദേശം നൽകിയിരുന്നു. സ്വന്തം നേതാക്കൾക്കുനേരെ ജനരോഷം തിരിച്ചുവിടുന്നതിനുവേണ്ടി തയ്യാറാക്കിയ പദ്ധതി ആയിരുന്നു അത്. അയോധ്യയ്ക്കു മെലുപയുടെ പക്ഷം പിടിച്ച നീലകണ്ഠനെ എതിർക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ഗണേശന്റെ സൈനികർ അയോധ്യയിൽനിന്ന് പുറത്തുവരുന്ന ജനങ്ങളെ ആക്ഷേപിച്ചു. അത് മനശ്ശാസ്ത്രപരമായ യുദ്ധ രീതിയായി മാറി. നിഷ്കളങ്കരായ അയോധ്യാനിവാസികൾക്ക് ചക്രവർത്തി ദിലീപന്റെ തീരുമാനങ്ങളിൽ യാതൊരു പങ്ക്വുമില്ലെന്ന് അറിയാവുന്നതുകൊണ്ടാണ് നഗരത്തിനു നേരെ ആഗ്നേയാസ്ത്രങ്ങൾ തൊടുത്തു വിടാത്തതെന്ന് സൈനികർ ജനങ്ങളെ അറിയിച്ചിരുന്നു.

അയോധ്യയിൽനിന്ന് ദിവസേന പുറത്തേക്കുവരികയും പോവുകയും ചെയ്തിരുന്ന ചില ആളുകളെക്കൊണ്ട് വളരെ പരധാനപ്പെട്ട ഒരു ഉപയോഗമുണ്ടായി. രാമജന്മഭൂമി ക്ഷേത്രത്തിനകത്ത് ഒളിപ്പിരുന്ന ഒരു വാസുദേവപണ്ഡിതൻ ഭാരതത്തിൽ അങ്ങോളമിങ്ങോളമുണ്ടായിരുന്ന വാസുദേവപണ്ഡിതന്മാരിൽനിന്ന് അയാൾക്ക് ലഭിച്ചിരുന്ന വിവരങ്ങൾ ഒരു ദൂതൻ വഴി ഗണേശന് കൈമാറി.

രണ്ടാഴ്ചക്കുശേഷം ഗണേശൻ, ഭഗീരഥനെ അയോധ്യയിലെ അഭിജാതരെ നേരിൽക്കണ്ട് ഒരു അനുരഞ്ജന ചർച്ച നടത്തുവാൻ നിയോഗിച്ചു. അയോധ്യയ്ക്കു ആ അവസരം ഉടൻതന്നെ കൈക്കലാക്കി. അവരാ നിർദ്ദേശം സ്വീകരിച്ചു.

തളർന്ന പേശികൾ വലിച്ചു കൂടാൻ ഗണേശൻ തന്റെ അടുത്തിരുപ്പുണ്ടായിരുന്ന കാർത്തികേയനേയും ചന്ദ്രകേതുവിനേയും നോക്കി. അവർ അന്നുവരെ ഉറങ്ങിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. എങ്കിലും തങ്ങളുടെ മുഖത്ത് ക്ഷീണം മറച്ചുപിടിച്ചുകൊണ്ട് അവരാ രേഖകൾ പരിശോധിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഗണേശൻ സ്വയം പുഞ്ചിരിച്ചു. ഇതെല്ലാം അവസാനിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ മറ്റി അടച്ചുപൂട്ടി ഒരാഴ്ച ഉറങ്ങൂ.

മുറിക്കു പുറത്ത് കാൽപെരുമാറ്റത്തിന്റെ ശബ്ദവും തുടർന്ന് വാതിലിൽ ഒരു മുട്ടും കേട്ടു. വാതിൽ തള്ളിത്തുറക്കപ്പെട്ടു. ഭഗീരഥന്റെ തല മുടി പാറിപ്പറന്നിരുന്നു. ആ മൂന്നുപേർക്കുപോലും ഒരു കസേരയിൽ ഇരിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് അയാൾ ഗണേശനെ ചെറുതായൊന്ന് വണങ്ങി.

“എന്തുണ്ട് വർത്തമാനം, ഭഗീരഥാ”, ആ വാർത്താശകലങ്ങൾ ഒരുവശത്തേക്കു തള്ളിനിക്ഷിപ്തമാക്കി ഗണേശൻ ചോദിച്ചു.

“നല്ല വർത്തമാനമല്ല എന്നിട്ടു പറയുവാനുള്ളത്.”

“എന്തു പറി”, ചന്ദ്രകേതു ചോദിച്ചു. “ഞാൻ വിചാരിച്ചത് അയോധ്യൻ സേനയ്ക്കുള്ളിൽ വലിയ അഭിപ്രായ ഭിന്നതയുണ്ടായിരിക്കുമെന്നാണ്. ഇതര വേഗത്തിൽ നഗരത്തിനുമേൽ നമുക്ക് ഉപരോധമേർപ്പെടുത്താൻ കഴിഞ്ഞതിന് മറ്റൊരു കാരണവും എന്നിട്ടു കാണാൻ കഴിയുന്നില്ല. ഏറ്റുമുട്ടലില്ല, ഒളിപ്പോർ ആക്രമണങ്ങളില്ല. മറ്റ് യാതൊന്നുമില്ല. സൈന്യം യുദ്ധം

ചെയ്യാൻ തയ്യാറാലേ എന്ന് മാത്രമേ അതിനർത്ഥമുള്ളൂ.”

ഭഗീരഥൻ തലകുലുക്കി “രാജാചന്ദ്രകേതു, അങ്ങേയ്ക്ക് അയോധ്യയെക്കുറിച്ച് യാതൊന്നും അറിഞ്ഞുകൂടാ. സൈന്യത്തിന്റെ ഭീരുത്വമല്ല അവിടുത്തെ അഭിജാത വർഗ്ഗത്തിന്റെ തീരുമാനമെടുക്കാനുള്ള ശേഷിയില്ലായ്മയാണ് നമുക്കനുഭവമായിത്തീർന്നത്. നമ്മളെ ആക്രമിക്കാനുതകുന്ന ഏറ്റവും അനുയോജ്യമായ രീതിയെക്കുറിച്ച് സമവായത്തിലെത്താൻ അവർക്കു കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. അതിനുപുറമെ ഭൃഗുഹർഷി മെലുഹയിൽനിന്ന് പരസൻജിത് എന്ന്ൊരു ദളപതിയെ അയോധ്യയിലെ യുദ്ധ സന്നാഹങ്ങൾക്കു മേൽനോട്ടം വഹിക്കാനായി കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ട്. സൈന്യത്തിൽ മറ്റൊരു ചേരികൂടി ഉണ്ടാക്കുവാനല്ലാതെ മറ്റൊരു ഗുണവും അതുകൊണ്ടുണ്ടായില്ല. അവർ ഒരു തന്ത്രമാവിഷ്കരിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച് സമവായത്തിലെത്തിച്ചേർന്നപോഴേക്കും നദിയുടെ നിയന്ത്രണം നമ്മുടെ കൈയിലായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അതിനുശേഷം അവർക്ക് കൂടുതലൊന്നും ചെയ്യാനുള്ളതായിരുന്നില്ല.”

“അതുകൊണ്ട്? ഗണേശൻ ചോദിച്ചു. “ഈ പദങ്ങൾ അവരുടെ ആരുടെയും കണ്ണുതുറപ്പിച്ചിട്ടില്ലേ?”

“ഇല്ല”, ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു “നഗരത്തിനകത്ത് വലിയ ആശയക്കുഴപ്പം നിലനിൽക്കുകയാണ്. അയോധ്യയിലെ നിരവധി ആളുകൾ ഭഗവാൻ ശിവന്റെ കടുത്ത ആരാധകരാണ്. നീലകണ്ഠൻ ഒരുതരത്തിലും തങ്ങളെ ഉപദ്രവിക്കുകയില്ലെന്നാണ് അവർ കരുതുന്നത്. ശിവനാണ് ഈ ആക്രമണത്തിന് ഉത്തരവിട്ടിരിക്കുന്നത് എന്ന് വിശ്വസിക്കാൻ അവർ തയ്യാറല്ല. ആ അന്ധമായ വിശ്വാസം അവരെ നമ്മൾക്ക് എതിരാക്കിയിരിക്കുന്നു.”

“ആക്രമണത്തിന് ഉത്തരവ് നൽകിയത് ആരാണെന്ന് അവർ വിചാരിക്കുന്നത്? ചന്ദ്രകേതു ചോദിച്ചു.

“സൈന്യത്തിൽ നിരവധി ബ്രഹ്മണമാരെ കാണാനുള്ളതിനാൽ താങ്കളാണ് ചെയ്തതെന്ന് അവർ വിചാരിക്കുന്നു”. ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു.

ചന്ദ്രകേതു കൈകൾ ഉയർത്തി “ഞാനെന്തിന് അയോധ്യയെ ആക്രമിക്കണം?”

“ബ്രഹ്മണ സ്വഭാവമുള്ള ആധിപത്യം സ്ഥാപിക്കുവാൻ ആഗ്രഹമുണ്ടെന്ന് അവർ വിശ്വസിക്കുന്നത്”. ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു “ശിവഭഗവാന്റെ അസാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ ഇവരെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുവാൻ നമുക്ക് വേറെ വഴിയൊന്നുമില്ല. അവിടെ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള വിളംബരത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവരുണ്ട്. പക്ഷേ അതൊരു ന്യൂനപക്ഷം മാത്രമാണ്. വളരെ ലളിതമായ ഒരു യുക്തികൊണ്ട് അവരുടെ ശബ്ദത്തിന്റെ ശക്തി അവഗണിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. “ഞങ്ങൾ ഒരിക്കലും സോമരസമുപയോഗിച്ചിട്ടില്ല. പിന്നെന്തിനാണ് നീലകണ്ഠൻ ഞങ്ങളെ ആക്രമിക്കുന്നത്? അദ്ദേഹം മെലുഹയെയാണ് ആക്രമിക്കേണ്ടത്.” തീർച്ചയായും അഭിജാത വർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട കുറച്ചുപേരാണ് സോമരസമുപയോഗിക്കുന്നത്. അക്കാർക്കും ജനങ്ങൾക്കറിഞ്ഞുകൂടാ.”

“ഇപ്പോൾ ഏറ്റവും പരധാനപ്പെട്ട കാര്യം അഭിജാതവർഗ്ഗത്തിന്റെ അഭിപ്രായമാണ്” കാര്യത്തിനേതൻ പറഞ്ഞു. “സാധാരണജനങ്ങളിലെ സൈന്യത്തെ നിയന്ത്രിക്കുന്നത്. അഭിജാതർ എന്താണ് ആലോചിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്?”

“അഭിജാതർക്കകിടയിൽ കടുത്ത അഭിപ്രായ ഭിന്നതയുണ്ട്. നമുൾ വിജയിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നു അവരിൽ ചിലരെങ്കിലും വിശ്വസിക്കുന്നുണ്ട്. മെലുഹയെ സഹായിക്കുന്നതിനിന്ന് വിട്ടുനിൽക്കാൻ അത് വിശ്വാസ്യയോഗ്യമായ കാരണമായിത്തീരും. കീഴടങ്ങൽ വലിയ അപമാനമായിട്ടാണ് മറ്റു ചിലർ കരുതുന്നത്. അയോധ്യയ്ക്ക് എന്തും ചെയ്യാനുള്ള ശേഷിയുണ്ടെന്ന് സ്പദീപിലെ മറ്റു ദേശങ്ങളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുവാനായി അയോധ്യയുടെ സൈന്യം ധീരമായി ആക്രമിക്കണമെന്നാണ് ഇവർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നത്.”

“മെലുഹയെ സഹായിക്കാൻ തയ്യാറിലാത്തവരെ നമ്മളെങ്ങനെ സഹായിക്കും? ഗണേശൻ ചോദിച്ചു.

“അതു ബുദ്ധിമുട്ടാണ്”. ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു “കഴിഞ്ഞയാഴ്ച എന്റെ അച്ഛൻ ഒരു ഉഗ്രൻ നീക്കം നടത്തി. ജീവിതകാലം മുഴുവനും അവർക്ക് സോമരസം നൽകാമെന്ന് അച്ഛൻ വാഗ്ദാനം ചെയ്തു.”

“എന്ത്?”

“അതെ. അയോധ്യയ്ക്ക് വൻതോതിൽ സോമരസചൂർണ്ണം നൽകാമെന്ന് ഭൃഗുമുനി വാഗ്ദാനം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്ന് അച്ഛൻ അവരോടു പറഞ്ഞു.”

“പക്ഷേ ഭൃഗുമഹർഷിക്ക് അതെങ്ങനെ വാഗ്ദാനം ചെയ്യാൻ സാധിക്കും? കാർത്തികേയൻ ചോദിച്ചു “എവിടെനിന്നാണ് ലഭിക്കുന്നത്? ഇതരയധികം ചൂർണ്ണം നിർമ്മിക്കുവാൻ ശേഷിയുള്ള ഉല്പാദനശാലകളുണ്ടോ?”

“തീർച്ചയായും ഉണ്ടായിരിക്കണം”. ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു. “എന്തായാലും ഈ വാഗ്ദാനം അഭിജാതർക്കു മാത്രമുള്ളതാണ്. അതുകൊണ്ട് ആവശ്യകാരുടെ എണ്ണം കുറവായിരിക്കും.”

“നാശം!” ഗണേശൻ പറഞ്ഞു.

“ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ നൂറുവർഷം കൂടി ജീവിച്ചിരിക്കുവാനുള്ള അവസരം അവർക്കു ലഭിക്കും. എന്തർ അധികം സ്പദീണ്ണമുണ്ടായാലും ശരി സോമരസത്തിനൊപ്പം അതിന് മത്സരിക്കാനാവില്ല.”

“നമ്മളിനി എന്തു ചെയ്യും? ചന്ദ്രകേതു ചോദിച്ചു.

“യുദ്ധത്തിനു തയ്യാറാവുക”. ഗണേശൻ പറഞ്ഞു “ഈ ഉപരോധം മറികടക്കാൻ അവർ കടുത്ത ശ്രമം നടത്തും.”

മഗധയുടെ പടയൊരുക്കം

ഇരുപത്തിരണ്ട്

നർമ്മമാനദിക്കരയിൽനിന്ന് വലിയൊരു സൈന്യം വാസുദേവന്മാരുടേയും നാഗന്മാരുടേയും കപ്പലിൽ കയറുന്നത് സതിയോടും ഗോപാലിനോടും കാളിയോടും ഒപ്പം ശിവൻ വീക്ഷിച്ചു. സൈനികർക്ക് നങ്ങ്കുരമിട് കപ്പലിലെത്തുന്നതിനായി തടികൾ കൂട്ടിക്കെട്ടി വെള്ളത്തിൽ പൊങ്ങിക്കിടക്കുന്നത് ഒരു തട് ഉണ്ടാക്കിയിരുന്നു. നദീതീരത്തുള്ള ഒരാൽ മരത്തിൽ ഒരു നിരീക്ഷണതട് ഉണ്ടാക്കിയിരുന്നു. സൈനികർ കപ്പലിൽ കയറുന്നതടക്കമുള്ള ദൃശ്യങ്ങൾ കാണുന്നതിനായി മരത്തിന്റെ ഇലകളെല്ലാം വെട്ടിക്കളഞ്ഞിരുന്നു. നോക്കെത്താദൂരത്തോളം കപ്പലുകളുടെ നിര നീണ്ടു കിടന്നു. ബ്രഹ്മ, വാസുദേവ, നാഗസൈന്യങ്ങളടങ്ങുന്ന ഒരുലക്ഷത്തിലധികം സൈനികർ കപ്പലുകളിൽ ചിട്യാപിച്ഛ കയറിക്കൊണ്ടിരുന്നു. രണ്ടായിരംപേരെ ഒരു കപ്പലിൽ കയറ്റിക്കൊണ്ടുള്ള യാത്ര സുഖകരമായിരിക്കില്ല. പക്ഷേ ഭാഗ്യവശാൽ ലോതലിലേക്കുള്ള യാത്രയ്ക്ക് ഏറെ നേരം വേണ്ട.

“നാളെക്കൊണ്ട് പുറപ്പെടാൻ നമ്മൾ തയ്യാറായി ഇരിക്കണം, ശിവ”, കാളി പറഞ്ഞു.

“സുപർണ കയറിയോ? ശിവൻ ചോദിച്ചു.

ആരിലും ഭയമുളവാക്കുന്ന പോരാളിയായ സുപർണ ഗരുഡനാഗന്മാരുടെ നേതാവായിരുന്നു.

“ഇതുവരെ കയറിയിട്ടില്ല”, കാളി പറഞ്ഞു.

“എനിക്ക് വളരെ ഒന്നു കാണാമോ? അവളുടെ കീഴിലുള്ള നാഗന്മാരെക്കുറിച്ച് ഉള്ള ചില കാര്യങ്ങൾ അവളുമായി പങ്ക്വെച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നു തോന്നുന്നു.”

കാളി പുരികക്കൊടികളുയർത്തി. യുദ്ധത്തിൽ താനായിരിക്കും നാഗന്മാരെ നയിക്കുകയെന്നാണ് അവൾ കരുതിയിരുന്നത്.

“കാളി, നീ എന്തോടൊപ്പമുണ്ടാകണമെന്നാണ് എന്റെ ആഗ്രഹം”, അവളെ സാന്ത്വനിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ശിവൻ പറഞ്ഞു. “ഞാൻ നിന്നെ വിശ്വസിക്കുന്നു. മെലുഹൻ നഗരങ്ങളിൽ എവിടെയാണ് സോമരസ നിർമ്മാണശാലകൾ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതെന്ന് അന്വേഷിച്ചു കണ്ടുപിടിക്കുന്നത് സംഘത്തെ നയിക്കുന്നത് ഞാനായിരിക്കും. ഒട്ടും കോലാഹലമില്ലാതെ, ആരോരുമറിയാതെ വേണം നമ്മളതു ചെയ്യുവാൻ. ആ സമയം നമ്മുടെ സേനയെ നേരിടുന്ന തിരക്കിലായിരിക്കും മെലുഹൻ സൈന്യം.”

“താങ്കൾ വളരെ തന്ത്രശാലിയാണല്ലോ ശിവ.”

ശിവൻ നെറ്റി ചുളിച്ചു.

“തന്നെ ചെറുതാക്കിക്കിടക്കാണിച്ഛവെന്ന് മറ്റെരാൾക്കു തോന്നാത്ത വിധത്തിൽ കാര്യം നടത്താൻ താങ്ങുകൾക്കുറിയും”. കാളി പറഞ്ഞു.

ശിവൻ വീണ്ടും നിശ്ശബ്ദം പുഞ്ചിരിച്ചു.

“പക്ഷേ സോമരസ നിർമ്മാണശാല കണ്ടുപിടിക്കുകയെന്നത് വളരെ നിർദ്ദിഷ്ടമായതാണ്, കാളി പറഞ്ഞു. “അതുകൊണ്ട് താങ്ങുകളെ അനുഗമിക്കുകയെന്നത് എനിക്ക് ലഭിക്കുന്ന ബഹുമതികളിലൊന്നാണ്.”

“ശരി”, ശിവൻ പറഞ്ഞു. പിന്നെ ഗോപാലിനെ നോക്കി അവൻ ചോദിച്ചു “വാസുദേവന്മാരുടെ വലുതായ വിവരവുമുണ്ടോ പണ്ഡിറ്റ്ജി?

“അയ്യോയ്യ ഉപദേശം വളരെ എളുപ്പമായിരുന്നു” ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “അയ്യോയ്യയ്ക്കു ചെറുത്തുനിന്നിലെ. ഗണേശൻ നഗരത്തെ കൂട്ടിപ്പിടിച്ചു ഞെരിയുകയാണ്.”

“പക്ഷേ ദിലീപരാജാവ് തന്റെ നിലപാടിൽ മാറ്റം വരുത്തിയോ?”

“ഇതുവരെ ഇല്ല. ഗണേശനാകട്ടെ ബുദ്ധിപൂർവ്വം നഗരത്തിനെതിരെ ആക്രമണത്തിനു മുതിരുന്നില്ല. ആക്രമണം നടത്തിയാൽ ജനങ്ങൾ രാജാവിനു പിന്നിൽ അണിനിരക്കും. നമ്മൾ ക്ഷമ കാണിക്കണം.”

“അയ്യോയ്യസേന മെലുഹയുടെ സഹായത്തിന് എത്താത്തതിനേക്കാൾ ഞാൻ സന്തോഷവാനാണ്. മഗധയുടെ വിവരമെന്താ? “അവരുടെ കപ്പലുകൾ തയ്യാറാണ്”. ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ അയാൾക്ക് ഇനിയും പടയാളം നടത്താനായിട്ടില്ല.”

അതിശയപ്രേരണയോടെ ശിവൻ പുറകുകൊട്ടികളുയർത്തി “പക്ഷേ, സുരപട്ടമൻ ഇത്തരമൊരവസരം പാഴാക്കുമെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നില്ല. അയാളുടെ പിതാവ് മഹേന്ദ്രരാജാവ് നമ്മളെ ആക്രമിക്കുന്നതിന് അയാളുടെമേൽ സമ്മർദ്ദം ചെലുത്തും.”

“നമുക്ക് നോക്കാം”, സതി പറഞ്ഞു “ആദ്യം അയ്യോയ്യയും നമ്മുടെ സേനയും തമ്മിൽ പോരാടും നടക്കട്ടെ എന്ന് നായിരിക്കും. സുരപട്ടമൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നത്. അതിനുശേഷം തളർന്ന ശത്രുവിനെ അയാൾ ആക്രമിക്കും.”

ശിവൻ തലയാട്ടി “ഒരുപക്ഷേ.”

“നോക്കൂ ഭഗീരഥാ”, ഗണേശൻ പറഞ്ഞു.

കുമാരൻ അപ്പോൾ ഗണേശന്റെ മുറിയിലേക്കുകടന്ന് ചെന്നതേയുള്ളൂ. പരിക്രേന്ദ പക്ഷിയിൽനിന്ന് കണ്ടെടുത്ത ഒരു മെലുഹൻ സന്ദേശം സൈനികരിലൊരുത്തൻ ഗണേശനു കൊടുവന്ന് കൊടുത്തിരുന്നു. മെലുഹയും അയ്യോയ്യയും തമ്മിൽ നടത്തിയിരുന്ന ഗൂഢാർത്ഥ സന്ദേശങ്ങളിലെ ലിപികൾ വായിച്ചെടുക്കുവാൻ ഭഗീരഥനറിയാമായിരുന്നു. ഗണേശന്റെ ഭടന്മാരെ അത് വായിച്ചെടുക്കുവാൻ അയാൾ പരിശീലിപ്പിച്ചിരുന്നു.

ഭഗീരഥൻ ആ സന്ദേശം ഉറക്കെ വായിച്ചു. “പ്രധാനമന്ത്രി സയമന്തകൻ, ഭൃഗുഹർഷി അയ്യോയ്യയിലേക്കു മടങ്ങിയിട്ടുണ്ടോ? അദ്ദേഹം പരയാഗയിൽനിന്ന് പോന്നിട്ട് മാസങ്ങളായെങ്കിലും ഇതുവരെ

മെലുഹയിലെത്തിയിട്ടില്ല. ശിവഭഗവാനും സേനാപതി പർവ്വതേശ്വരനും എവിടെയാണെന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് അറിഞ്ഞാൽ കൊള്ളാമെന്നുണ്ട്. അത് അറിയാമെങ്കിൽ ഞങ്ങൾക്ക് വിവരം തരിക.”

ഭഗീരഥന്റെ പരതികരണത്തിനു കാത്തിരുന്ന ഗണേശൻ ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല.

“പ്രധാനമന്ത്രി കനകഹാലയാണ് ഇതിൽ തുല്യം ചാർത്തിയിരിക്കുന്നത്”. ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു “കൗതുകകരം.”

“തീർച്ചയായും കൗതുകകരം തന്നെ” ഗണേശൻ പറഞ്ഞു. “ഭൃഗു മഹർഷി എവിടെയാണ്? മെലുഹൻ പ്രധാനമന്ത്രി എന്തുകൊണ്ടാണ് പർവ്വതേശ്വരനെ ക്കുറിച്ച് വേഷിപ്പുകുന്നത്? അദ്ദേഹം ഇതുവരെയും അവിടെ എത്തിയിട്ടില്ലേ? അദ്ദേഹം തങ്ങളുടെ ഭാഗത്തേക്ക് കൂറുമാറിയെന്ന കാര്യം അവർക്കറിയില്ലെന്നുണ്ടോ?”

“അവർ എവിടെയാണെന്ന് നന്നാൽ താളുകൾക്കു തോന്നുന്നത്?”, ഭഗീരഥൻ ചോദിച്ചു.

“അവർ മെലുഹയിലില്ല എന്ന് തീർച്ച”, ഗണേശൻ പറഞ്ഞു “അത് എന്റെ പിതാവിന് കാര്യങ്ങൾ എളുപ്പമാക്കിക്കൊടുക്കും.”

“ശിവഭഗവാൻ മെലുഹയിലെത്തിച്ചേർന്നുവെന്ന് താളുകൾ കരുതുന്നുണ്ടോ?”

“അവിടെ എത്തിച്ചേരാൻ അദ്ദേഹത്തിന് കുറച്ച് ആഴ്ചകൾ കൂടി വേണ്ടിവരും.”

“അയ്യോയ്യയുടെ സൈന്യത്തിന് പുറപ്പെടാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുമില്ല”, ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു “വാർത്തകൾ മെച്ചപ്പെടുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.”

കാർത്തികേയൻ പെട്ടെന്ന് അങ്ങോട്ടു വന്നു “ജയേഷ്ഠാ.”

“എന്താ കാര്യം കാർത്തികേയ?”

“മഗധ പടയോരുക്കം നടത്തുന്നു.”

“നിന്നോടൊരു പറഞ്ഞു? വാസുദേവപണ്ഡിതനാണോ? ഭഗീരഥൻ ചോദിച്ചു.

“അതെ”, ഗണേശനു നേർക്കു തിരിഞ്ഞുകൊണ്ട് കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു. “പടയോരുക്കുകൾ കപ്പലിലേക്ക് കയറ്റിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണെന്നാണ് എനിക്ക് തോന്നുന്നത്. ഭടന്മാർക്ക് തയ്യാറായിനിൽക്കാൻ നിർദ്ദേശം ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.”

ഗണേശൻ പുഞ്ചിരിച്ചു “എന്തെ ഭടന്മാരുണ്ട്?”

“എഴുപത്തിയയ്യായിരം.”

“എഴുപത്തി അയ്യായിരം”. ഭഗീരഥൻ അതിശയിച്ചു “സുരപട്ടമൻ സകല ശക്തിയും ഉപയോഗിക്കാനൊരുങ്ങുകയാണോ? മഗധയ്ക്ക് പരതിരോധമുണ്ടാവില്ല.”

“അവർ എപ്പോൾ പുറപ്പെടുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കാം? ഗണേശൻ ചോദിച്ചു.

“ഒരുപക്ഷേ രണ്ട് ആഴ്ചകൾക്കകം”, കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു “ഏറ്റവും കുറഞ്ഞത് അങ്ങനെയെന്ന് വാസുദേവപണ്ഡിതന്മാർ ഊഹിക്കുന്നത്.”

“കുറച്ചു ദിവസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ നീ പുറപ്പെടണം”, ഗണേശൻ പറഞ്ഞു “ഒരുലക്ഷം ഭടന്മാരെ കൂടിക്കൊള്ളുക.”

“എന്തിനാണിത്രയധികം പേർ, ജ്യേഷ്ഠാ?, കാർത്തികേയൻ ചോദിച്ചു “താങ്ക്ൾക്കിവിടെ കുറച്ചുപേരുടെ ആവശ്യം വരില്ലേ?

“കപ്തൽ ഓടിക്കാനും ആഗ്നേയാസ്തരങ്ങൾ അയക്കാനും വേണ്ടി കുറച്ചുപേർ മതി”, ഗണേശൻ പറഞ്ഞു “ബല-അതിബലകുണ്ഡിൽ സുരപദ്മനെ നിനക്കു പിടിച്ച് നിർത്താൻ സാധിച്ചിലെങ്കിൽ, അയാൾ തന്റെ വലിയ കപ്പലുകളുമായി നമുക്കിടയിലേക്ക് ഇടിച്ച് കയറി നമ്മളെ മുക്കിക്കളയും. നമ്മുടെ സൈനികന്മാരുടെ മെച്ഛപ്പെട് സേവനം നിന്റെ ഭാഗത്താണ് വേണ്ടത്. എന്റെ ഭാഗത്തല്ല.”

“ഞാൻ ഉടൻതന്നെ പോകാനുള്ള ഒരുക്കങ്ങൾ ചെയ്തേക്കാം” കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു.

ഉച്ഛതിരിഞ്ഞയുടെ ഒരുലക്ഷത്തോളം വരുന്ന ഉത്സാഹഭരിതരായ സൈനികർ ബല-അതിബല കുണ്ഡിനടുത്തുള്ള വനത്തിലെത്തി. കാർത്തികേയന്റെ മുഖ്യഉപദേഷ്ടാവായി അയോധ്യാ രാജകുമാരൻ സൈന്യത്തിനൊപ്പമുണ്ടായിരുന്നു. ബ്രഹ്മ സൈനികർക്ക് ആരുടെ ആജ്ഞാനുസരിക്കണം എന്ന് ആശയക്കുഴപ്പമൊഴിവാക്കുവാനായി രാജാചന്ദ്രകേതു ഗണേശനൊപ്പംതന്നെ തുടർന്നു.

അവിടെ എത്തിച്ചേർന്നയുടെ മഗധയുടെ നാവികവ്യൂഹത്തിനു തീകൊടുക്കുവാൻ വേണ്ട തീത്തോണികൾ ഉണ്ടാക്കാനാവശ്യമായ, വെള്ളം കടക്കാത്ത ചെറിയ തോണികൾ തേടിപ്പിടിക്കുകയാണ് കാർത്തികേയൻ ആദ്യംതന്നെ ചെയ്തത്. ആയിരം സൈനികർ ചേർന്ന് അവ ഉണ്ടാക്കിയെടുത്തു. എന്ന്നിടത് നദിയുടെ കിഴക്കേതീരത്ത് ഒളിപ്പിച്ച് വെച്ച്. കുണ്ഡിനു ചുറ്റുപാടുമുള്ള പരദേശത്ത് യുദ്ധം നടക്കുമ്പോഴും മറുഭാഗത്ത് അത് ശത്രുനുകകളെ നശിപ്പിച്ചുകൊള്ളും.

സന്ദേശങ്ങൾ കൈമാറുന്നതിനായി മരത്തിന്റെ മുകളിൽ ആരും കാണാത്ത വിധത്തിലുള്ള തടുകൾ കെടിയുണ്ടാക്കിയിരുന്നു. ഈ സൈനികർക്ക് ആശയവിനിമയം നടത്തുന്നതിനായി വളരെ ലളിതമായ ഒരു ഉപകരണം നിർമ്മിച്ചിരുന്നു. കടുകൽക്കരി നിറച്ച മൺകുടങ്ങളുടെ വായവട്ത്തിനുമേൽ ചെറിയൊരു ലോഹക്കുഴൽ ഘടിപ്പിച്ചിരുന്നു. പുകയില്പാൽ ചെറിയജ്വാലകൾ ഉണ്ടാക്കാൻ പോന്നതായിരുന്നു അത്. ഈ ലോഹക്കുഴലിനുമീതെയുള്ള മുടി എളുപ്പം തുറക്കുവാനും അടയ്ക്കാനും പറ്റിയതായിരുന്നു. അതുമൂലം ആ ജ്വാലയിൽനിന്നുയരുന്ന പുകാശതെ പലരൂപത്തിൽ കാണിച്ച് ഒരു അടയാള സന്ദേശം നൽകുവാൻ പറ്റിയതായിരുന്നു ആ സംവിധാനം. അതിന്റെ ഇടുങ്ങിയ ദ്വാരത്തിലൂടെ ആ ജ്വാലകൾ പുറത്തു കാണുമ്പോൾ അത് മിന്നാമിനുങ്ങുകളാണെന്നേ ആളുകൾക്ക് തോന്നുകയുള്ളൂ. എന്നാൽ കാർത്തികേയന്റെ സൈനികർക്ക് നദിയുടെ രണ്ടുഭാഗത്തുനിന്നും ആ അടയാളങ്ങൾ വഴിയുള്ള സന്ദേശങ്ങൾ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

ബല-അതിബലകുണ്ഡിനു ചുറ്റുമുള്ള പരദേശത്തിന് യാതൊരുശല്യ വുമുണ്ടാകാതിരിക്കുവാൻ കാർത്തികേയൻ ആഗ്രഹിച്ചു. സൈന്യം നിർബ്ബന്ധമായും വനത്തിനുള്ളിൽത്തന്നെയെ തമിപ്പിക്കാൻ പാടുള്ള എന്നും നിഷ്കർഷിച്ചിരുന്നു.

“എനിക്ക് മനസ്സിലാകുന്നില്ല കാർത്തികേയൻ. ശത്രുവിനെ

പ്രലോഭിപ്പിക്കുന്നത് ഇരകളായി വർത്തിക്കുവാൻ നമ്മുടെയാളുകൾ നദീതീരത്തുണ്ടായിരിക്കണമെന്ന് നല്ലേ നമ്മൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നത്? അല്ലെങ്കിൽ ഏറ്റവും കുറഞ്ഞത് ഗണേശന്റെ മനസ്സിലെങ്കിലും അതാണുള്ളത്.”

“ഭഗീരഥകുമാരാ, സുരപദ്മനെ കുറച്ചുകാണുവാൻ ഞാനുദ്ദേശിക്കുന്നില്ല. അയാൾ നമ്മളേയും കുറച്ചു കാണാൻ സാധ്യതയില്ലെന്ന് എനിക്ക്കുറപ്പുണ്ട്. കുറച്ചു സൈനികരെമാത്രം നദിയിൽനിന്ന് കാണാവുന്ന ദൂരത്തിലുള്ള ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ നിർത്തിയിരിക്കുന്നത്കാണുമ്പോൾ തന്നെ നമ്മൾ കെന്നിയൊരുക്കിയിരിക്കുകയാണെന്ന് അയാൾ കരുതും. ഇനി നമ്മൾ നമ്മുടെ സൈനികരെ ഉപേക്ഷിച്ചതാണെങ്കിൽതന്നെ കാണാൻ പാകത്തിലുള്ള ഒരു സ്ഥലത്ത് തമിഴിയിൽ മാത്രം വിധി കളാണോ നമ്മൾ?”

“അത് ശരിയാണ്. പിന്നെ താളുകൾ എന്തു നിർദ്ദേശമാണ് മുന്നോട്ടു വെയ്ക്കുന്നത്?”

“നമ്മളിപ്പോൾ പടിഞ്ഞാറൻ തീരത്താണുള്ളത്. മഗധ നമ്മുടെ തെക്കുകുമാരനാണ്. സരയൂവിന്റെ പശ്ചിമതീരത്ത്. അത് നിബിഡ വനപ്രദേശമല്ലാത്ത ആ പുഴയോരത്തുകൂടെ നമ്മൾ കാൽനടയായി സഞ്ചരിക്കുകയാണെങ്കിൽ രണ്ടോ മുന്നോ ആഴ്ചകൊണ്ട് നമുക്കവിടെ എത്തിച്ചേരാം.”

ഭഗീരഥൻ പുഞ്ചിരിച്ചു. “നമ്മുടെ അയോധ്യ ഉപരോധം അയാളെ പുരമേക്കാകർഷിക്കുവാനുള്ള ഒരു ത്വന്തം മാത്രമാണെന്ന് കാര്യം സുരപദ്മൻ ഊഹിച്ചെടുത്തോട് എന്താണോ താളുകൾവിചാരിക്കുന്നത്. മഗധയെ കീഴടക്കിക്കഴിഞ്ഞാൽ നമുക്ക് അതിലൂടെ കടന്നുപോകുന്ന അയോധ്യയുടെ കപ്പലുകൾക്കുമേൽ ഫലപ്രദമായ നിയന്ത്രണമുണ്ടാകും. അയോധ്യയെ ഉപരോധിക്കുന്നതിനേക്കാൾ അതായിരിക്കും കൂടുതൽ ഫലപ്രദം.”

“അതുതന്നെ. അങ്ങനെ സംശയിക്കുവാൻ തക്ക സമർത്ഥനാണ് അയാളെങ്കിൽ. അതിനുള്ള കഴിവ് അയാൾക്കുണ്ടെന്ന് എനിക്ക്കുറപ്പുണ്ട്. ആ പുഴയോരത്തു നീണ്ടു കിടക്കുന്ന കാടിനെ നിരീക്ഷിക്കുവാൻ ചാരന്മാരെ അയാൾ ഏർപ്പാട് ചെയ്തിരിക്കും. നമ്മുടെ സൈന്യത്തിന്റെ വലിയ ആൾബലതെക്കുറിപ്പുള്ള വിവരങ്ങൾ ലഭിക്കുമ്പോൾ അയാൾ വ്യക്തമായ ചില നിർദ്ദേശങ്ങളിലെത്തിച്ചേരും. അയാൾ അയോധ്യയിലേക്ക് സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ട് സമയം പാഴാക്കുമ്പോൾ നമ്മൾ മഗധ പിടിച്ചടക്കാൻ നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത് എന്ന് നിർദ്ദേശം,”

“മറ്റൊരു രാജ്യത്തെ കീഴടക്കുവാനായി സ്വന്തം രാജ്യത്തിന്റെ പ്രതിരോധമുപേക്ഷിച്ചു പോകുമ്പോൾ നമ്മുടെ രാജ്യത്തെ മറ്റൊരുത്തൻ വന്ന് കീഴടക്കുന്നത് കാണേണ്ടിവരിക.”

“താളുകൾക്ക് മനസ്സിലായല്ലോ”, കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു. “അതിനു സുരപദ്മന്റെ കണ്ണിൽ വിശ്വാസ്യത ലഭിക്കുകയും ചെയ്യും. സമർത്ഥനായ ശത്രു അതാണ് ചെയ്യുകയെന്ന് അയാൾ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നുണ്ടാകും. അയാൾ നമ്മളെ കുറച്ചുകാണുമെന്ന് ഞാൻ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നില്ല.”

“പക്ഷേ പൊടുന്നനെ തിരിഞ്ഞ് അയാൾ മഗധയ്ക്കുനേരെ കപ്പലോ ടിച്ഛുവരികയാണെങ്കിൽ അതിനെ എങ്ങനെ തടയാൻ സാധിക്കും?”

“ഒരു നദിയിൽ ഇതരവലിയൊരു നാവികവ്യൂഹത്തെ പൊടുന്നനെ തിരിച്ചു പുറകോട്ടടിച്ചുകൊണ്ടുവരികയെന്നത് അത് എളുപ്പമല്ല. പര്യായ കിച്ഛു സമയക്കുറവുള്ള ഘട്ടത്തിൽ. ഇനി സുരപദ്മൻ അതിനു സാധിച്ചുവെന്ന് തന്നെ

വിചാരികുക, നമ്മളേക്കാൾ മുഖ്പേ മഗധയിലെത്തിച്ചേരാൻ കഴിഞ്ഞുവെന്ന് തന്നെ കരുതുക, എങ്കിൽ പോലും നമ്മുടെ സൈന്യം മുന്നോട്ടു നീങ്ങാതിരുന്നത് അയാളുടെ നഗരത്തിന്റെ കവാടത്തിൽ നമ്മളെ കാണാൻ കഴിയില്ലെന്ന് അയാൾക്കറിയാം. അപ്പോളുതന്നെ മറ്റൊരു വ്യാഖ്യാനമുണ്ടാകും. തന്റെ രാജ്യം അപകടത്തിലാണെന്ന് പറഞ്ഞുകൊണ്ട് അയോധ്യക്കകെതിരായുള്ള നീക്കത്തിൽനിന്ന് അയാൾ ഭയന്നോടിയതാണെന്ന് വ്യാഖ്യാനം. കിരീടാവകാശിയായ ഒരു രാജകുമാരൻ താൻ ഭീരുവാണെന്ന് മുദ്രകുത്തപ്പെടുന്നത് സഹിക്കാൻ കഴിയില്ല. അതുകൊണ്ട് ഇവിടെ വെച്ചുതന്നെ നമ്മളെ ആക്രമിക്കുകയല്ലാതെ അയാൾക്കു വേറെ പോംവഴിയില്ല. താഴെക്കെന്ന് തോന്നുന്നു?

“എനിക്ക് പദ്ധതി ഇഷ്ടമായി” ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു “സുരപട്ടമനെപ്പോലെ നല്ലൊരു സൈനികമേധാവിയുടെ കാര്യത്തിൽ അതിനു ഫലം ഉണ്ടാവേണ്ടതാണ്. നദീകരയിൽ എന്തൊക്കെ സംഭവിക്കുന്നുവെന്ന് നീറവധി ചാരന്മാരെ അയാൾ നിയോഗിച്ചിട്ടുണ്ടാവും. നമ്മളാ ചാരന്മാരെ ആക്രമിക്കണം. പക്ഷേ അവരിൽ കുറച്ചുപേരെ രക്ഷപ്പെടുവാൻ അനുവദിക്കുകയും വേണം. നമ്മുടെ സൈന്യത്തിന്റെ വലിപ്പമെന്താണെന്ന് അവർ അറിഞ്ഞിരിക്കണം. നമ്മുടെ താവളത്തിന് രണ്ട് നാഴികയോളം നീളമുണ്ട്. അവരുടെ കപ്പലുകൾ നമ്മുടെ താവളത്തിനു മുന്നിലൂടെ കടന്നുപോകുമ്പോൾ, നമ്മുടെ താവളത്തിന്റെ തുടക്കത്തിലുള്ള മരങ്ങളിൽ പാർക്കുന്ന പക്ഷികളെ നമ്മൾ ശല്യം ചെയ്യണം. കൂടാതെ നമ്മുടെ താവളത്തിന്റെ അവസാനം നമ്മൾ അലക്ഷ്യമായി ഉപേക്ഷിച്ചതാണെന്ന് തോന്നാവുന്ന തീക്കുണ്ഡങ്ങളുമുണ്ടായിരിക്കണം. ഈ രണ്ട് അടയാളങ്ങൾക്കുമിടയിലെ വലിയ ദൈർഘ്യം വെച്ചുകൊണ്ട് നദീകരയിലൂടെ ഒരു വർഷം സൈന്യം തെക്കോട്ട് നീങ്ങിയിട്ടുണ്ടെന്ന് അയാൾ അനുമാനിക്കും. ആക്രമണം നടത്തുവാൻ അയാൾ നിർബ്ബന്ധിതനാവും.”

“ശരിയാണ്.”

“പടിഞ്ഞാറേ ഭാഗത്ത് നമ്മൾ കുറച്ചു തീത്തോണികൾ തയ്യാറാക്കി നിർമ്മിക്കണം.”

“പക്ഷേ യുദ്ധം നടക്കുന്നത് ഇവിടെ പടിഞ്ഞാറേകരയിലായിരിക്കും”, കാർത്തികേയൻ നെറ്റി ചുളിച്ചുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു “നമ്മുടെ ആളുകൾ ഇവിടെ യുദ്ധത്തിലേർപ്പെടും. അപ്പോൾ നമ്മുടെ തീത്തോണികൾ അവർക്കു കാണാൻ കഴിയും. മിന്നലാക്രമണത്തിലൂടെ മാത്രമേ തീത്തോണികൾക്ക് കപ്പലുകളിൽ തീപടർത്തുവാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. അവയെ ശത്രുവിനു കാണുവാൻ കഴിഞ്ഞാൽ അവരത് അനായാസം ആക്രമിച്ചു മുക്കും. അതുകൊണ്ടാണ് തീത്തോണികൾ കിഴക്കുഭാഗത്തു നിർമ്മിച്ചത്.”

“യുദ്ധം നടക്കുന്നത് നമ്മുടെ ഭാഗത്തായിരിക്കുമെങ്കിലും”. ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു “ബല-അതിബല കൂണ്ഡിനടുത്തുള്ള മണൽതിട്ടയിൽ സൈനികരെ ഇറക്കുവാൻ സുരപട്ടമൻ നിർബ്ബന്ധിതനാകും. പടിഞ്ഞാറൻ തീരത്തെ മറ്റൊരു ഭാഗത്തും അയാൾക്കതിനു സാധിക്കുകയില്ല. വടക്കുഭാഗത്തേക്കു നീങ്ങുകിടക്കുന്ന നിബിഡവനത്തിൽ ഇതരയധികം സൈനികരെ ഇറക്കിനിർത്തുവാൻ അയാൾക്കു സാധിക്കുകയില്ല. അതുകൊണ്ട് തീത്തോണികളെ വടക്കുഭാഗത്തു നിർമ്മിച്ചാൽ അവ ശത്രുവിന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽ പെടാതെ കിടക്കും. നമ്മുടെ താവളത്തെ കുറിച്ചറിയാനായി അയാളുടെ കപ്പലുകൾ നങ്ങ്കുരമുറപ്പിക്കുമ്പോൾ അയാളുടെ വ്യൂഹത്തിന്റെ വടക്കേ അറ്റം നമ്മൾ ആക്രമിക്കും.”

“നല്ല ആശയം. ഞാൻ അതിനുള്ള ഉത്തരവു നൽകാം.”

വലിയൊരു നാവികവ്യൂഹ സരയൂനദിയിലൂടെ തുഴഞ്ഞുവരുന്ന ശബ്ദം കേൾപ്പോൾ കാർത്തികേയന്റെ സൈന്യം ആക്രമണത്തിന് തയ്യാറായി നിന്നു. പെരുമ്പറയടിയുടെ നേരിയ ശബ്ദവും തുഴകൾ ജലവുമായി മലിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ പതിഞ്ഞ ശബ്ദവും വെച്ചുനോക്കിയാൽ മഗധയുടെ കപ്പലുകൾ അടുത്ത ഒന്നോരണ്ടോ മണിക്കൂറുകൾക്കകം എത്തുമെന്ന് കരുതുന്നത് ന്യായം തന്നെ.

ആക്രമണത്തിനു തയ്യാറായി നിൽക്കുവാനുള്ള ആജ്ഞ സൈനികർക്കു നൽകപ്പെട്ടു. ആയുധങ്ങൾ പരിശോധിക്കപ്പെട്ടു. പരതിരോധം പരീക്ഷണവിധേയമാക്കി.

കാർത്തികേയൻ കാടിന്റെ അറ്റത്തേക്കു നടന്നു. അയാൾ ബലത്തിലകപ്പെട്ടിരുന്നതിനുള്ള തീരുമാനം നിരീക്ഷിച്ചു. രാത്രിയുടെ അന്ത്യയാമങ്ങളിലെ അന്ധകാരത്തെ നീക്കം ചെയ്യുന്നതിൽ ആ ചന്ദ്രരശ്മികളെ പരാജയപ്പെടുത്തും. ആ അന്ധകാരം അയാളുടെ യുദ്ധതന്ത്രത്തിന് അനുയോജ്യമായിരുന്നു. കാലാനുസൃതമായ നേരിയ മൂടൽമഞ്ഞ് ആ നദിയിൽ പരക്കുവാൻ തുടങ്ങി. അത്ഭുതം! എല്ലാം നിരീക്ഷിച്ച ശീലമുള്ള കണ്ണുകൾക്കൊണ്ട് കാർത്തികേയൻ ആ മൂടൽമഞ്ചിലൂടെ അടയാളങ്ങൾ നൽകുവാനുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ കാണുന്നില്ലേ എന്ന് നോക്കി. അതെല്ലാം അയാളെ സന്തുഷ്ടനാക്കി.

കാർത്തികേയൻ ഭഗീരഥനു നേരെ തിരിഞ്ഞു. പിന്നെ അപ്പുറത്ത് നിരന്നുനിന്നിരുന്ന ദിവോദാസിനെയും ബ്രഹ്മസൈന്യത്തിന്റെ മറ്റ് സൈനികോദ്യോഗസ്ഥന്മാരെയും അയാൾ നോക്കി.

“സുഹൃത്തുക്കളേ”, കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു “എന്റെ അച്ഛനെപ്പോലെ വാക്കുകൾക്കൊണ്ടു മിടുക്കു കാട്ടാനുള്ള കഴിവ് എനിക്ക് ഇല്ല. അതുകൊണ്ട് ഞാൻ കാര്യങ്ങൾ ചുരുക്കിപ്പറയാം. മഗധക്കാർ യുദ്ധം ചെയ്യുന്നത് ദിഗ്വിജയത്തിനും പെരുമയ്ക്കും വേണ്ടിയാണ്. അവയെല്ലാം ശോഷിച്ച ലക്ഷ്യങ്ങളാണ്. നിങ്ങളിവിടെ പോരാടുന്നത് പരതികാരനിർവ്വഹണത്തിനാണ്. നിങ്ങളുടെ കുടുംബങ്ങൾക്കും രാജ്യത്തിനും വേണ്ടിയാണ്. നിങ്ങളുടെ കുഞ്ഞുങ്ങളെ കൊല്ലുകയും നിരവധി ആളുകളെ അംഗവിഹീനരാക്കുകയും ചെയ്ത സോമരസം അവസാനിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയാണ് നിങ്ങളിപ്പോൾ യുദ്ധം ചെയ്യുന്നത്. ഈ തിന്മയുടെ ശ്വേതരസം നശിപ്പിക്കുന്നതിനാണ് നിങ്ങൾ പോരാടുന്നത്. അവസാനംവരെ നിങ്ങൾ പോരാടണം. ശത്രു അവസാനിക്കുന്നതുവരെ. എനിക്ക് യുദ്ധതടവുകാരെ വേണ്ട. എനിക്ക് വരുടെ ശവങ്ങൾ മതി. ആരെങ്കിലും തിന്മയോടൊപ്പം നിൽക്കുന്നെങ്കിൽ ജീവിക്കുവാനുള്ള അവകാശം അവർ വേണ്ടെന്നു വെക്കുകയാണ്. ഓർക്കുക! നിങ്ങളുടെ കുഞ്ഞുങ്ങളുടെ വേദന ഓർക്കുക!”

ബ്രഹ്മസൈന്യം ഭട്ടനായകന്മാർ ഒന്നിച്ചിലിവിളിച്ച് “മഗധക്കാർക്ക് മരണം!”

“നമ്മളിപ്പോൾ നിൽക്കുന്ന ഭൂമി” കാർത്തികേയൻ തുടർന്നു “ശരീരാമദേവന്റെ പാദസ്പർശംകൊണ്ട് അനുഗൃഹീതമാണ്. നമ്മൾ അദ്ദേഹത്തെ രക്തം നൽകി ആദരിക്കണം. ജയ് ശരീരം.”

“ജയ് ശ്രീരാം..”

“അവരവരുടെ സ്ഥാനങ്ങളിൽ ചെന്നു നിൽക്കുക”,
കാർത്തികേയൻ ആജ്ഞാപിച്ചു.

ബ്രഹ്മൻ സൈനികനായകന്മാർ തിടുക്കത്തിൽ നടന്നുപോയി. അവർ കേൾക്കാപ്പാട് എത്തിയപ്പോൾ ഭഗീരഥൻ ചോദിച്ചു “കാർത്തികേയൻ, താളുകളെന്തിനാ അവരെല്ലാം കൊല്ലപ്പെടണമെന്നാഗ്രഹിക്കുന്നത്?

“ഭഗീരഥകുമാരാ, ഒട്ടനവധി മഗധൻ തടവുകാരുണ്ടായാൽ അവരെ നിരീക്ഷിക്കുവാനായി നമുക്ക് ഒട്ടനവധി ആളുകളെ നിയോഗിക്കേണ്ടിവരും. കഴിയാവുന്നിടത്തോളം സൈനികരെ മെലുഹയിലേക്ക് കൊണ്ടു പോകണമെന്നതാണ് നമ്മുടെ ലക്ഷ്യം. മഗധൻ സൈന്യം പൂർണ്ണമായി ഇല്ലാതായാൽ മഗധയിലെ കാര്യാളങ്ങൾ നോക്കുവാൻ നമ്മുടെ കുറച്ച് സൈനികർ മതി. നഗരത്തിലെ കാര്യാളങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുവാൻ ഒന്നു രണ്ട് ആയിരം സൈനികർ മതിയാവും. പിന്നെ മുഴുവൻ മഗധസൈനികരേയും വധിക്കുകയാണെങ്കിൽ അത് കൃത്യമായ ഒരു സന്ദേശമായിരിക്കും അയോധ്യയിലെത്തിക്കുക. അതോടെ മെലുഹയുമായി ഒരു സഖ്യം വേണോ എന്ന് നാം കാര്യാളം പുനരാലോചിക്കുവാൻ അവർ നിർബ്ബന്ധിതരാവും.”

കാർത്തികേയന്റെ നിഷ്ഠൂരമെങ്കിലും ഫലപ്രദമായ ചിന്താപദ്ധതി അംഗീകരിക്കുവാൻ ഭഗീരഥൻ നിർബ്ബന്ധിതനായി.

ബല-അതിബലകുണ്ഡ യുദ്ധം

ഇരുപത്തിമൂന്ന്

മഗധയുടെ നാവികസേനയിലെ നായകകപ്പൽ ബല-അതിബലകുണ്ഡ കടന്നു. തുഴപ്പിലിന്റേയും ചെണ്ടകൊടുങ്കാരുടെ കൊട്ടിന്റേയും മടുപ്പിക്കുന്ന നേർത്ത ശബ്ദം മഗധയുടെ കപ്പലുകൾ കാണുന്നതിനു വളരെമുമ്പുതന്നെ കാർത്തികേയന്റെ സൈനികർ കേട്ടിരുന്നു.

കാർത്തികേയൻ കൈകൊണ്ട് ഒരുയാളും കാണിച്ഛപ്പോൾ, സന്ദേശം കൈമാറാനായി നിയോഗിച്ചിരുന്ന ആളുകൾ അത് കൈമാറിക്കൈമാറി ഒരു നാഴികയിലധികം ദൂരെയുള്ള താവളത്തിന്റെ തെക്കേയറ്റത്തേതിച്ഛ. ഒരുസംഘം ഭടന്മാർ പതുക്കെ ഒരു ചരടുവലിച്ഛപ്പോൾ ഒരുക്കൂടം പക്ഷികളെ ഇറുക്കെ മുടിയിട്സിരുന്ന വല നീങ്ങിപ്പോയി. അപ്രതീക്ഷിതമായി ലഭിച്ച സ്വാതന്ത്ര്യത്താൽ പരിഭ്രമിച്ച ആ പക്ഷികൾ പറന്നുയർന്നു. മഗധയുടെ കപ്പലിൽ അനക്കമുണ്ടായത് കാർത്തികേയൻ ശ്രദ്ധിച്ചു. അവർ പക്ഷികളുടെ ചിറകടിശബ്ദം വ്യക്തമായി കേട്ടിരുന്നു.

കാർത്തികേയൻ കണ്ണുകൾ വടംപിടിച്ഛ. മഗധയുടെ സൈനികർ അവരുടെ നോടും പരധാന പാമരങ്ങളിലാണ് ഉറപ്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നത്.

“നാശം”. ഭഗീരഥൻ മന്ത്രിച്ഛ. അതിന്റെ ധ്വനി അയാൾക്കു മനസ്സിലായിരുന്നു.

ശത്രുവിന്റെ കഴിവിനെ അംഗീകരിക്കുന്ന ഒരു കോടിയ പുഞ്ചിരിക്കാർത്തികേയന്റെ മുഖത്ത് തെളിഞ്ഞു. തന്റെ തൊട്സുപിന്നിൽ നിന്നിരുന്ന ദിവോദാസിനുനേർക്ക് അവൻ തിരിഞ്ഞു “ദിവോദാസ് മഗധകാർ കാക്കകൂടുകൾക്കുമേൽ നിരീക്ഷകരെ വെച്ഛിട്സുണ്ടെന്ന് കാർയം മരങ്ങളിൽ കാവലിരിക്കുന്ന നമ്മുടെ സൈനികരെ അറിയിക്കുക. അവരുടെ കണ്ണിൽ പെടാതിരിക്കുവാൻ നമ്മുടെ സൈനികരോട് താഴ്ന്നു കിടക്കുവാൻ നിർദ്ദേശിക്കുക.”

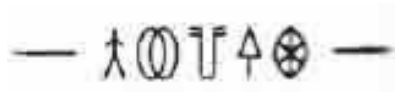
ഒരു കപ്പലിന്റെ പരധാനപാമരത്തിനു മുകളിലായി സ്ഥാപിക്കുന്ന നിരീക്ഷണകേന്ദ്രമാണ് കാക്കകൂടം. അങ്ങകലെയുള്ള വസ്തുക്കളെ നിരീക്ഷിക്കുവാനും താഴെ കപ്പലിന്റെ കപ്പിത്താൻ അതിനെക്കുറിച്ഛ വിവരങ്ങൾ നൽകുവാനുമാണ് ഈ കാക്കകൂട് ഉപയോഗിക്കുന്നത്. കടലിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന കപ്പലുകളിലാണ് ഈ സംവിധാനം സാധാരണ ഉപയോഗിക്കാറുള്ളത്. നദിയിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന കപ്പലുകളിൽ അപൂർവ്വമായി മാത്രമേ ഇത് ഉപയോഗിക്കാറുള്ളൂ. അപകടസാധ്യത മുൻകൂടി കാണുന്ന ആളായിരുന്നതിനാൽ സുരപദ്മൻ തന്റെ കപ്പലുകളിൽ ഈ സംവിധാനം സ്ഥാപിച്ചിരുന്നു. കാർത്തികേയന്റെ ആജ്ഞ നിർവ്വഹിക്കുവാനായി ദിവോദാസ് ശബ്ദമുണ്ടാക്കാതെ സ്ഥലം വിട്സു.

“കപ്പലുകൾ തുഴകൾ എടുത്തുമാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു”, മുന്നോട്സു

ചുണ്ട് ടി ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു.

നദിയുടെ ഒഴുക്കിനെതിരായി സഞ്ചരിക്കുന്നതിനാൽ മഗധയുടെ കപ്പലുകളുടെ നീക്കം സാവധാനത്തിലായി. കപ്പലുകൾ നിർത്തുന്നതിനു വേണ്ടി കാർപ്പായകളിൽ ചില കർമ്മികരണങ്ങൾ വരുത്തി. അവയ്ക്ക് കുറച്ചുമുമ്പ് വേഗതയുണ്ടായിരുന്നവെങ്കിലും കാർത്തികേയൻ നിൽക്കുന്ന സ്ഥലത്തെയെത്തിയപ്പോൾ ഏറ്റവും കുറഞ്ഞത് പത്തു കപ്പലുകളെങ്കിലും അനങ്ങാതെ നിന്നു. അതിലുണ്ടായിരുന്ന ഭടന്മാർ പടിഞ്ഞാറെ കരയലുള്ള നിബിഡവനത്തിനുള്ളിലേക്ക് ഉറ്റുനോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

“ഇനി നമുക്ക് കാത്തിരിക്കാം”, കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു.

ഭഗീരഥൻ കാർത്തികേയനുനേരെ കുനിഞ്ഞ് “നദിയുടെ അരികിൽ നമ്മുടെ പിന്നിലായി അവരുടെ ചാരന്മാർ പതിയിരിപ്പുണ്ട്.”

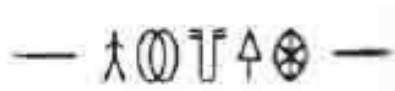
അതിശയോക്തി കലർന്നമട്ടിൽ കൈകൾ നിവർത്തിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ട് മഗധയുടെ ചാരന്മാർ കേൾക്കാൻ കഴിയുന്നതര ഉച്ചത്തിൽ കാർത്തികേയൻ ദിവോദാസിനോടു പറഞ്ഞു “അവരുടെ കപ്പലുകൾ മുന്നോട്ടു നീങ്ങുവാൻ തുടങ്ങിയോ എന്നു നോക്കൂ.”

ദിവോദാസ് നദിയുടെ നേരെ നടന്നപ്പോൾ ചാരന്മാർ ശബ്ദമുണ്ടാകാതെ പുഴയിലേക്കിറങ്ങി. അയാൾ ഉടൻതന്നെ തിരിച്ചെത്തി “പ്രഭോ, അവരുടെ ചാരന്മാർകപ്പലിലേക്ക് തിരികെ നീന്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.”

കാർത്തികേയൻ ഉടനെ എഴുന്നേറ്റ് കാടിന്റെ അറ്റത്തേക്ക് ഇഴഞ്ഞ് നീങ്ങി. മഗധയുടെ ചാരൻ ശബ്ദമുണ്ടാകാതെ നീന്തിപ്പോകുന്നത് അവർക്ക് കാണാൻ കഴിഞ്ഞു.

“ഞാൻ ഉടൻതന്നെ ഒരാകരണം പരീക്ഷിക്കുകുന്നു”. ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു “നമ്മൾ നമ്മുടെ അതത് സ്ഥാനങ്ങളിലേക്ക് മടങ്ങണം.”

“നമുക്ക് കുറച്ചുകൂടി കാത്ത്”, കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു. “അവർ ഏതു കപ്പലിലേക്കാണ് കയറുന്നതെന്നറിയണം. സുരപദ്മൻ എവിടെ യാണെന്ന് ആ വഴിക്ക് നമുക്കറിയാം.”

“ഏകദേശം ഒരു മണിക്കൂറായി”. ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു. “അയാളെന്തിനാണ് കാത്തുനിൽക്കുന്നതാവോ?

കാട് അവസാനിക്കുന്നതിന്റെ തൊട്ടുപിന്നിലായിട്ടാണ് കാർത്തികേയനും സൈന്യവും നിലയുറപ്പിച്ചിരുന്നത്. ബ്രംഹന്മാർ യുദ്ധത്തിനു തയ്യാറിലാണെന്ന് ഒരു തോന്നൽ സുരപദ്മനിലുളവാക്കുവാനാണ് അവർ ഉദ്ദേശിച്ചത്. മിന്നലാകരണം നടത്താമെന്ന് വിശ്വാസത്തിൽ മയങ്ങിയിരിക്കുകയായിരിക്കും അയാൾ എന്ന് അവർ വിചാരിച്ചു.

“നായിന്റെ മോൻ”. കാർത്തികേയൻ പൊടുന്നനെ അലറി.

“ഇല്ല. എനിക്ക് വേണ്ടിവരില്ല”, കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു “അയാൾ

നദിയുടെ താഴേക്ക് തുഴഞ്ഞുപോയിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. അയാളുടെ പக்கൽ കുതിരകളുണ്ടായിരിക്കിലേ. എനിക്ക് കുതിരപ്പടയുണ്ട്.”

ഭഗീരഥൻ ഉടൻ കാർയം മനസ്സിലായി. ഒരു കുതിരപ്പടയാളി പത്ത് കാലാളിനു തുല്യമാണ്. ഉയരത്തിന്റെ മെപ്പം മാത്രമല്ല അതിനുള്ളത്. കുതിരകൾ താഴെനിൽക്കുന്ന കാലാളിനെ ചവിട്ടിമെതിച്ചുകൊള്ളുമെന്ന ഗുണവുമുണ്ട്. “ശരി അങ്ങനെയാകട്ടെ.”

എഴുന്നേൽക്കുന്നതിനിടയിൽതന്നെ കാർത്തികേയൻ ദിവോദാസിനു കല്പനനല്കി “തെക്കോട് നീങ്ങുക. ഉടൻതന്നെ മഗധക്ക്കാരുടെ ഒരാക്രമണമുണ്ടാകുമെന്ന് നമ്മുടെ ആളുകൾക്ക് വിവരം നൽകുക. താങ്ങുളായിരിക്കും അതിനെ നേരിടുന്നത്. പടിഞ്ഞാറുനിന്നും വലിയൊരു അർദ്ധവൃത്താകൃതിയിൽ രണ്ടായിരം കുതിരപ്പടയാളികളുമായി ഞാൻ പടയോട്സം തുടങ്ങുകയാണ്. സുരപദ്മന്റെ സേനയെ പുറകിൽനിന്നാക്രമിക്കുവാനാണ് ഞാനുദ്ദേശിക്കുന്നത്. എന്റെ കുതിരപ്പടക്കും താങ്ങുകളുടെ സൈന്യത്തിനുമിടയിലിട് നമ്മളവരെ തകർക്കും.”

ദിവോദാസൻ പുഞ്ചിരിച്ചു. “തീർച്ചയായും.”

“താൻ ഉറപ്പിച്ചാലോ”, കാർത്തികേയൻ വിളിച്ചുചൊല്ലി “ഹരഹര മഹാ ദേവ!”

“ഹരഹര മഹാദേവ്” ദിവോദാസനും അതേറ്റു ചൊല്ലി.

ദിവോദാസൻ കുതിരയുടെ അടുത്തേക്കോടിചെന്നു് ഒറ്റ കുതിപ്പിന് കുതിരപ്പുറത്ത് ചാടിക്കയറി ഓടിപ്പുപോയി.

തന്റെ മനസ്സിലുള്ള ഒരാറ് നിർദ്ദേശംപോലും വിടുകയുവാൻ കാർത്തികേയൻ ഒരുക്കമായിരുന്നില്ല. നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഒന്നൊന്നായി ഓർത്തെടുക്കുവാൻ അവൻ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

“ഞാൻ പല യുദ്ധ ത്തിലും പങ്കെടുത്തിട്ടുണ്ട് കാർത്തികേയോ”, കൗതുകം പൂണ്ടഭാവത്തോടെ ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു “താങ്കൾ താങ്ങുകളുടെ ശൈലിയിൽ യുദ്ധം ചെയ്യുക. ഞാൻ എന്റെ ശൈലിയിൽ യുദ്ധം ചെയ്തതു കൊള്ളാം.”

കാർത്തികേയൻ മന്ദഹസിച്ച്, “എന്റെ അച്ഛൻ നമ്മൾ പരശസ്ത മായൊരു വിജയം സമ്മാനിക്കും.”

“നമ്മളത് ചെയ്തിരിക്കും”. ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു.

ഉയരക്കുറവുള്ളവനായതിനാൽ കാർത്തികേയൻ കുതിരയുടെ അടുത്തേക്ക് നടന്നുചെന്ന് കുതിരപ്പുറത്ത് ചവിട്ടിക്കയറുവാനുള്ള പടയിൽ ഇടതുകാലുന്ന് വലതുകാൽ വളച്ചുവീശി കുതിരപ്പുറത്തു കയറി ഇരുന്നു. കാർത്തികേയനെ പിന്തുടർന്ന ഭഗീരഥൻ മൃഗങ്ങളെ വേടയാടുന്നേരം കാർത്തികേയന്റെ കണ്ണുകളിൽ കാണാറുള്ള അതേ കാഠിന്യമാണ് ഇപ്പോൾ കാണാൻ കഴിഞ്ഞത്. പരിചിതമായ ഒരുതരം ഭയവും വശ്യതയും ഭഗീരഥന്റെ ഹൃദയത്തിലേക്കു കടന്നുവന്നു. പരിഭ്രമത്തോടെ പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് അയാൾ മനസ്തരിച്ചു. “ഈശ്വരാ സുരപദ്മനോട് ദയ കാണിക്കണം...”

അതുകേട്പ്പോൾ കാർത്തികേയൻ പതിയെറന്നു ചിരിച്ചു. “ദൈവം തന്നെ അയാളോടു കാണിക്കേണ്ടിവരും. കാരണം ഞാനയാളോടു ദയ കാണിക്കുകയില്ല.”

നീലകണ്ഠന്റെ മകൻ കുതിരയെ തെളിച്ച് ഇരുട്ടിലേക്ക് പാഞ്ഞു പോയി.

നേർത്ത ചന്ദ്രക്കലയ്ക്ക് മേലങ്ങൾ മേലങ്കി ചാർത്തിയിരുന്നു. അതിന്റെ നേർത്ത പരകാശം മൂടൽമഞ്ഞിൽ തെളിഞ്ഞുകിടന്നു. തന്റെ സമീപമുള്ള മരക്കൂട്ത്തിനിടയിലെ ആളുകളെ തിട്തപ്പെടുത്താൻ ഭഗീരഥൻ ശരിയ്ക്ക് കഴിഞ്ഞില്ല. ഇരുട്ടിൽ മുഴങ്ങിയിരുന്ന അവരുടെ ശ്വാസോച്ഛാസത്തിന്റെ ശബ്ദത്തിലൂടെ അയാൾ അവരുടെ സാന്നിദ്ധ്യം മനസ്സിലാക്കി. വിയർപ്പിന്റെ ആ അന്തരീക്ഷത്തിൽ കനംവെച്ച് തങ്ങിനിന്നു. ഒരു വിയർപ്പമണി തന്റെ മേൽചൂണ്ടിനു മുകളിലൂടെ ഉരുണ്ട് ചൂണ്ടിന്റെ മൂലയിൽ ചെന്നിറങ്ങുന്നത് അയാളറിഞ്ഞു. ആ സൈനികനിലയ്ക്കുള്ള മിങ്ങലും അലയടിച്ച ആ മന്ത്രണം - ഹരഹര മഹാദേവ ഹരിഹര മഹാ ദേവ് - സുരപദ്മനെ നേരിടാനൊരുങ്ങിനിൽക്കുന്ന ആ ഭടന്മാരുടെ ചൂണ്ടിൽനിന്നും ഒരു പരാർത്ഥനപോലെ തന്റെ കാതുകളിലേക്കൊഴുകി വരുന്നത് അയാളറിഞ്ഞു.

പെട്ടെന്ന് ചന്ദ്രൻ മേലങ്ങൾക്കിടയിൽനിന്ന് പുറത്തുവന്നു. ശതരൂപലിനരികിലൂടെ ഭടന്മാർ തീർപ്പന്തങ്ങളുമായി തലങ്ങും വിലങ്ങുമോടുന്നത് ഭഗീരഥൻ കണ്ടു. അപ്രയത്നതുകാരുടെ അസ്തരങ്ങളിൽ തീ പകരുകയായിരുന്നു അവർ.

“പരിചകളുയർത്തിപ്പിടിക്കുക” ഭഗീരഥൻ അലറി.

തങ്ങളിൽക്കുന്നേരെ പറന്നിറങ്ങാൻ സാധ്യതയുള്ള അസ്തരങ്ങളെ പരതിരോധിക്കാൻ ഭഗീരഥന്റെ കീഴിലുള്ള ബ്രംഹൻ സൈന്യം തയ്യാറെടുത്തു നിന്നു. അനേയ്തത്ത്വകാർ അസ്തരമെയ്തതുവിട്തപ്പോൾ ആകാശത്ത് പരഭാപുരം. വിലിപ്പിന്റെ ആകൃതിയിൽ അവ കാടിനുള്ളിലേക്ക് പറന്നിറങ്ങി. ഭഗീരഥൻ സൈനികരെ കാട്ടിനുള്ളിൽ തന്നെയാണ് നിർത്തിയിരുന്നത്. അതുകൊണ്ട് മരങ്ങൾ അവർക്ക് ഒന്നാംഘട്ട പരതിരോധവലയമായി. ആ വലയം ഭേദിച്ചു കടന്ന അപൂർവ്വം അസ്തരങ്ങളെ അവർ പരിചകൊണ്ട് അനായാസം തടഞ്ഞിട്ടു.

മഗധകാർ കരുതിയത് ആ തീയമ്പുകൾ കാട്ടുതീയുണ്ടാകുകമെന്നും അത് ബംഗൻമാരിൽ ആശയക്കുഴപ്പമുണ്ടാകുകമെന്നുമാണ്. എന്താൽ ആ രാത്രിയിലെ മഞ്ഞും തണുപ്പും മരങ്ങളിലെ ഇലകളെ നനച്ചു. അതു കൊണ്ട് മരങ്ങൾക്ക് തീ പിടിച്ഛില്ല.

അസ്തരവർഷം അവസാനിച്ചപ്പോൾ ഭഗീരഥൻ ഉറക്കെ ആക്രോശിച്ചു “ഹരഹര മഹാദേവ!”

സൈനികർ അത്നുകരിച്ചപ്പോൾ അന്തരീക്ഷത്തിൽ അവരുടെ അലർച്ച മുഴങ്ങി “ഹരഹര മഹാദേവി”

ഉടൻതന്നെ മഗധകാർ ഒരുനിര അസ്തരങ്ങൾക്കുടി തൊടുത്തുവിട്ടു. ഒരികൽക്കുടി വൃക്ഷങ്ങളും പരിചകളും ചേർന്ന് ബംഗസൈന്യത്തിന് ആശിനാശമുണ്ടാവുന്നില്ലെന്ന് ഉറപ്പാക്കി.

പരിച മാറിവെച്ചുകൊണ്ട് ബംഗൻമാർ ഒരികൽക്കുടി യുദ്ധഭേരി മുഴക്കി ശതരുവിനെ പരകോപിപ്പിച്ചു. “ഹരഹര മഹാദേവി”

കപ്പലിൽനിന്ന് ചെറിയ വഞ്ചികൾ താഴേക്കിറക്കുന്നത് ഭഗീരഥൻ കണ്ടു. ആക്രമണം ആരംഭിക്കുവാൻ പോവുകയാണ്. അഗ്നിശരങ്ങൾ ഒരു പടം മാത്രമാണ്.

അഗ്നിശരങ്ങൾ വീണ്ഡും തൊടുക്കുന്ന്നതുകണ്ഡപ്പോൾ ഭഗീരഥൻ തന്റെ സൈനികരോടു കല്പിച്ചു

“പരിച ഉയർത്തുക!”

അടുത്ത ഒരു നിര അസ്തരങ്ങൾകൂടി ബ്രഹ്മഗന്മാർ അനായാസം പരിതിരോധിച്ചു.

“അടുത്തതായി നമ്മുടെ ആളുകളോട് തീത്തോണികൾ ഇറക്കുവാൻ സന്ദേശമയ്ക്കുക! ഉടൻ.”

തന്റെ സഹായി ഓടിപ്പോയപ്പോൾ ശത്രുക്കൾ കൂണ്ഡിനു നേർക്കു നീങ്ങുന്നതിന് ഭഗീരഥൻ കണ്ഡ. ഒരു വടം കൂടി അഗ്നിശരങ്ങൾ വർഷിക്കപ്പെട്ടു,

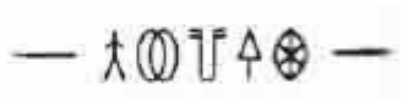
“അനങ്ങരുത്”, ഭഗീരഥൻ തന്റെ സൈനികരെ തടഞ്ഞുനിർത്തി “അവർ ആദ്യം കരയ്ക്കുകക്കിറങ്ങട്ടെ.”

കാടിന്റെ മുന്നുഭാഗത്തുനിന്നുമായി ഒരാക്രമണം നടത്തുന്നതിനു മുമ്പായി ശത്രുവിന്റെ വലിയൊരു വ്യൂഹം തന്നെ കരയ്ക്കിറങ്ങട്ടെ എന്നായിരുന്ന് ഭഗീരഥന്റെ മനസ്സിലിരുപ്പ്. അങ്ങനെയൊന്നെങ്കിൽ ശത്രുവിന് വലിയ ആശങ്കയും വരുത്തുവാൻ അവർക്കു സാധിക്കും. തന്റെ അഭേദ്യമായ ഒരു സൈനികനിര പരിചയമായി മുന്നോട്ടു വന്ന് തോളോടുതോൾ ചേർന്നുനിന്ന് മഗധൻ സൈനികരെ പരിതിരോധിക്കാൻ കഴിയാത്തവിധം ശക്തിയോടെ പുറകോട്ടുതള്ളും. പുറകോട്ടുനീങ്ങുന്ന സൈന്യം ചെന്ന് വീഴുന്നതിന് നദിയിലായിരിക്കും. ആയുധങ്ങളുടെയും മറ്റു പടക്കോപ്പുകളുടെയും ഭാരം താങ്ങാനാവാതെ അവർ മുങ്ങിപ്പോകും. മുൻനിരയുടെ എണ്ണം കുറയുമ്പോൾ അവരെ എളുപ്പം വകവരുത്താം.

“പരിച ഉയർത്തുക!” ഒരിക്കൽകൂടി അനേയ്തരു കണ്ഡ ഭഗീരഥൻ ആജ്ഞാപിച്ചു.

ഇത് അവസാനത്തെ അമ്പുകളായിരിക്കുമെന്ന് അയാളുടെ മനസ്സു പറഞ്ഞു. ശത്രുഭക്തർ തോണിയിൽനിന്ന് ബല-അതിബലയിലെ മണ്ണിലേക്ക് ചാടിയിറങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഇനി നേർക്കുനേർ പോരാട്ടങ്ങൾക്ക് നിമിഷങ്ങൾ മാത്രം. തന്റെ ഞരമ്പുകളിലേക്ക് അതിവൃക്തഗർഭമികളിലെ രസം പാഞ്ഞുകയരുന്നത് ഭഗീരഥനറിഞ്ഞു. ഇനി അവിടെ ചിന്താവാൻ പോകുന്ന രക്തത്തിന്റെ ഗന്ധം ഏകദേശം അയാൾക്കനുഭവിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞു.

“ആക്രമിക്കുക”, ഭഗീരഥൻ അലറി

രണ്ടായിരം കുതിരപ്പടാളവുമായി കാർത്തികേയൻ ശക്തമായി മുന്നോട്ടു കുതിച്ചു. ആ കനത്ത പാച്ചിലകാട്സിനകത്തുകൂടെ മഗധയുടെ കപ്പലുകളിൽ നിന്ന് എയ്തതുവിടുന്ന അഗ്നിശരങ്ങൾ അവനു കാണാമായിരുന്നു. അവർ യുദ്ധം തുടങ്ങിക്കഴിഞ്ഞു. മഗധയുടെ സൈന്യത്തിന്റെ ദക്ഷിണ വ്യൂഹ ആക്രമണ സജ്ജരായിക്കഴിഞ്ഞു എന്നായിരുന്നു അതിനർത്ഥം.

“വേഗം” കാർത്തികേയൻ കുതിരകാരോട് അലറി. കപ്പൽവ്യൂഹത്തിനു നടുവിലെ കപ്പലിനു തീ പിടിച്ഛുവെന്ന് അവൻ കണ്ടിരുന്നു. തീത്തോണികൾ ആ കപ്പലുകളിൽ ചെന്ന് ഇടിച്ഛു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ഭഗീരഥൻ മഗധയുടെ

നാവികസേനയെ ശരിയ്ക്കും കഷ്ടപ്പെടുത്തുന്നുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ നാവികവ്യൂഹത്തിന്റെ തെക്കേഅറ്റത്തും തീ പിടിച്ചിരുന്നു എന്ന് താണ് ഏറെ അഭ്യുതമുളവാക്കിയ ഒരു കാര്യം. വൈശാലി സൈന്യം അവിടെ എത്തിച്ചേർന്നിട്ടുണ്ടാവണം. അവരായിരിക്കാം മഗധൻനാവിക സേനയുടെ പുറകിൽ ചെന്ന് ആക്രമണമഴിച്ചുവിട്.

മുന്നിൽ ഉയർന്നുകേട് ബഹളം കാർത്തികേയന്റെ ശര്യതിരിച്ചു; മഗധയുടെ സൈന്യത്തിന്റെ ദക്ഷിണവിഭാഗവും ദിവോദാസിന്റെ ബ്രംഗൻ സൈന്യവും തമ്മിലുള്ള കനത്ത പോരാട്ത്തിന്റെ കോലാഹലമായിരുന്നുത്.

“കുതിരയെ വേഗത്തിലോടിക്ക്.”

സുരപദ്മന്റെ ആളുകൾ വീണ്ടും അഗ്നിശരങ്ങളെ എയ്തിട്ടുണ്ടായിരിക്കണം. അതുകൊണ്ടായിരിക്കാം, സൈനികതാവളത്തിന്റെ ചില ഭാഗങ്ങളിൽ തീ പടർന്നിരുന്നു. എന്നാൽ ഇത് കാർത്തികേയന്റെ കുതിരകൾക്ക് മുന്നറിയിപ്പു നൽകുന്ന വിളക്കായി മാറി. അവർ കുതിരയെ തൊഴിച്ച മുന്നോട് കുതിപ്പിച്ചു. തെക്കുഭാഗത്ത് നിലയുറപ്പിച്ചിരുന്ന ബ്രംഗൻമാർ ഇരുപതിനായിരത്തോളം ശത്രു സൈനികരെ പുറകോട് അകറ്റി നിർത്തുന്ന കഠിനാഭ്യാവാനത്തിലേർപ്പെട്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. തയ്യാറെടുപ്പിലാത്ത ശത്രു സൈന്യത്തെ സംഹരിക്കാമെന്ന പരതീക്ഷയിലേത്തി ച്ചേർന്ന മഗധൻ സൈന്യം ഈ കടുത്ത ചെറുത്തുനില്പു കണ്ട് ഞെട്ടിപ്പോയി. പുറകിൽ നിന്ന് അപകടം കടന്നുവരുമെന്ന് മഗധൻ സൈന്യം പരതീക്ഷിച്ചിട്ടില്ലായിരുന്നു. അതുകൂടിയാകുമ്പോൾ കാര്യങ്ങൾ വളരെ മോശമായിത്തീരും.

“ഹരഹര മഹാദേവി” തന്റെ നീളമേറിയ വാൾ വലിച്ചെടുത്തുകൊണ്ട് കാർത്തികേയൻ അട്കാസിച്ചു.

“ഹരഹര മഹാദേവ” കുതികാർ മുന്നോട് കുതിക്കുന്നതിനിടയിൽ അലറി.

മഗധയുടെ കാലാശിപ്പടയിലെ ഏറ്റവും അവസാനത്തെ വരിയിലുണ്ടായിരുന്നവർ പുറകിൽനിന്നുള്ള കുതിരപ്പടാളത്തിന്റെ ആക്രമണം നേരിടാനുള്ള യാതൊരു തയ്യാറെടുപ്പും നടത്തിയിട്ടില്ലായിരുന്നു. നിമിഷങ്ങൾക്കകം അവർ ക്രൂരമായി കശാപ്പു ചെയ്യപ്പെട്ടു. കാർത്തികേയനും അവന്റെ കുതിരപ്പടാളവും ശത്രുസൈന്യത്തിനിടയിലൂടെ വലിയൊരു പഴുത് വെട്ടിത്തുറന്നു. കാർത്തികേയന്റെ കുതിരപ്പടാളത്തിന്റെ കുതിരകൾ ഭാഗ്യഹീനരായ ശത്രു സൈനികരെ ചവിട്ടി മെതിച്ചു. വഴിയിൽ തടസ്സമായി നിന്നവരെ അവർ വാൾ കൊണ്ട് അരിഞ്ഞിട്ടു.

ശത്രുസേനയുടെ വലിപ്പവും യുദ്ധത്തിന്റെ രൂക്ഷതയും കൂടിചേർന്നപ്പോളുള്ളവായ വൻശബ്ദകോലാഹലങ്ങൾ മൂലം തുടക്കത്തിൽ പിൻഭാഗത്തുകൂടെയുണ്ടായ ബ്രംഗൻ കുതിരപ്പടയുടെ ആക്രമണം മഗധകാർ തിരിച്ചറിഞ്ഞില. പെട്ടെന്ന്യുണ്ടായ ഈ മിന്നലാക്രമണം മൂലമുണ്ടായ നടുക്കും മറികടന്ന ചില ധീരന്മാരായ മഗധൻ സൈനികർ കുതിരപ്പടക്കുന്നേരെ പാഞ്ഞെടുത്തു. അവർ കുതിരകൾക്കുന്നേരെ ഭയലേശമെന്യേ ആക്രമണം നടത്തുകയും ജീനിച്ചുവടിൽ പിടിച്ചു വലിച്ച അവയെ വീഴ്ത്താൻശ്രമിക്കുകയും ചെയ്തു. കുതിരപ്പടയുടെ നേതാവ് കാർത്തികേയനാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കിയ ഒരുസംഘം കാലാളുകൾ കാർത്തികേയനായെന്നു മനസ്സിലാക്കിയ ഒരുസംഘം കാലാളുകൾ കാർത്തികേയന്റെ കുതിരയേയും അതുവഴി അവനേയും ആക്രമിച്ച താഴെ വീഴ്ചത്തി. അവരങ്ങനെ ചെയ്തതായിരുന്നുവെന്ന് അവരുടെ ആഗ്രഹിച്ചിരിക്കാം.

പൂർണ്ണയുത്തേപോലുള്ള പ്ലാസ്റ്റിക്വർത്തിനശേഷിയിൽ കാർത്തികേയൻ ചാടി ഉയർന്നു. കൊടും ദേഷ്യത്തോടെ തന്റെ രണ്ടാമത്തെ വാൾകൂടി വലിപ്പമെടുത്ത് തന്റെ ദേഹത്തമർന്ന ആദ്യത്തെ സൈനികനെ അവൻ വെട്ടി. ആ മഗധ സൈനികന്റെ ശ്വാസനാളം വേർപെട്ടു. മുറിഞ്ഞ ചെങ്കിരനിന്ന് വായുപുറത്തേക്കു ചാടുന്നതിന്റെ ശബ്ദമുയർന്നു. ചുറ്റും രക്തം തെറിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ട് അവൻ വേർപെട്ട താഴെ വീണു. രണ്ടാമതൊരുത്തൻ കാർത്തികേയനുനേർക്കു കുതിച്ചുവെങ്ങിലും രണ്ട് മുന്മോട്ടു വെക്കുന്നതിനു മുമ്പേ കാർത്തികേയന്റെ വാളുകൊണ്ടുള്ള ഒന്ന് വെട്ട് അവന്റെ ഉടൽ പിളർന്ന് സുഷുമ്ന വരെയെത്തി.

ഈ ബാലകൻ എതിരാളിയെ അനായാസം കൊന്നു. തട്ടുവാൻ കഴിയുമെന്ന് കണ്ടതോടെ ബാക്കിയുള്ളവർ മുന്മോട്ടുവരുവാൻമടിച്ചു. അവർ അവനു ചുറ്റുമായി ഒരു വലയം തീർത്ത് വാളുകളുയർത്തി ആക്രമിക്കുവാൻ തയ്യാറെടുത്തു. നാനാഭാഗത്തുനിന്നും അവർ പാഞ്ഞെടുക്കുമെന്ന് മനസ്സിലാക്കിയ കാർത്തികേയൻ അവരുടെ അടുത്ത നീക്കത്തിനായി കാത്തിരുന്നു.

മുന്നിൽനിന്ന് രണ്ടുപേർ, പുറകിൽനിന്ന് ഒരാൾ ഇടതുഭാഗത്തുനിന്ന് നാലാമതൊരാൾ എന്ന കണക്കിൽ അവർ അവനെ ആക്രമിച്ചു. കാർത്തികേയൻ ഒന്ന് കുമ്പിട്ട് മനുഷ്യാതീത വേഗത്തിൽ ഇടത്തോട്ടുമാറി ആഞ്ഞുവെട്ടി. തന്റെ വീശിവെട്ടുകൾക്ക് അവൻ അതിതീവ്രമായ വേഗത പകർന്നതോടെ എതിരാളികളുടെ കാലും കൈയും തലയും ഉടലും അവനുചുറ്റും മുറിഞ്ഞുവീണു. ചോരയും കൂടൽമാലകളും മറ്റ് ആന്തരാവയവങ്ങളും അവനുചുറ്റും ചിതറിപ്പിടന്നു.

രക്തം ഇറുപ്പിഴുന്ന രണ്ട് വാളുകളുമേന്തി അവൻ നിന്ന് കിതച്ചു. ചുറ്റും ഒന്ന് ചുറ്റും നോക്കിയശേഷം ഒരതിരാളിയെ തെരഞ്ഞെടുത്ത് അവൻ അയാൾക്കുനേരെ കുതിച്ചു. ഭഗവദ്ഗീതയിൽ പറയുന്നതുപോലെ കാർത്തികേയൻ മരണമായി ലോകങ്ങളുടെ സംഹാരനായി.

അടുത്ത അരമണിക്കൂർ നേരത്തേക്ക് യുദ്ധം കൊടുമ്പിരികൊണ്ടു. യുദ്ധത്തിന്റെ ഗതി മഗധക്കാർക്ക് കൂടുതൽ പ്ലാസ്റ്റിക്വർത്തിനശേഷിയിൽനിന്ന് പക്ഷേ, കാർത്തികേയനും അവന്റെ സൈന്യവും ഒരു പഴുതുപോലും നൽകാത്തതിനാൽ അവർ പോരാടും തുടർന്നു.

സാവധാനം മരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നവരുടെ ആകർഷണങ്ങൾ കുറഞ്ഞു വന്നു. സുരപട്ടമന്റെ സൈന്യം ക്ഷയിച്ചതോടെ ആ ശബ്ദം ഇല്ലാതായി. സൈനികർ കശാപ്പു നിർത്തി. തളർന്നുപോയ അവർ വാൾ നിലത്ത് കുത്തിപ്പിടിപ്പിച്ചുനിന്നുകൊണ്ട് കിതച്ചു. പക്ഷേ കാർത്തികേയൻ തളർന്നില്ല. അവിടെ ജീവനോടെ നിന്നവരെല്ലാം അവൻ ആക്രമിച്ചു.

കാർത്തികേയന്റെ അടുത്തേക്കു ചെന്ന് ദിവോദാസൻ ഓടേണ്ടതായി വന്നു. തളർന്നവശനായതിനാൽ കാലുകഴിഞ്ഞ് അയാൾക്ക് വേർപെടുവേർപെടു ഓടാനേ കഴിഞ്ഞുള്ളൂ. ചെറിയ മുറിവുകളിൽ നിന്നുളവാകുന്ന രക്തം അയാളുടെ ദേഹം മുഴുവനും പുരണ്ടിരുന്നു. തോളിലേക്ക് ആഴത്തിലുള്ള മുറിവുമൂലം വലതുകൈ ഒരു വശത്തേക്കു തുങ്ങി ആടിപ്പൊങ്ങി.

“സ്വാമി”, അയാൾ ശ്വാസം കിടാതെ പറുക്കൽ ശബ്ദത്തിൽ ഉറക്കെ വിളിച്ചു. “സ്വാമി.”

കാർത്തികേയൻ അപ്പോഴും ആഞ്ഞുവെട്ടി. തീവ്രമായ അവന്റെ ചലനങ്ങൾ വാളിന്റെ വായ്തൽതലയ്ക്ക് അസാമാന്യമായ കരുത്തേകി. ദിവോദാസൻ

തന്റെ പരിചകൊണ്ട് ആ വെട്ടുകൾ തടുത്തുവെങ്കിലും അവയുടെ ശക്തിമൂലം അയാളുടെ ഇടതുകൈയും ചുമലും മരവിച്ഛുപോയി.

“പ്രഭോ”, നിസ്സഹായനായ അയാൾ നിലവിളിച്ചു. “ഇത് ഞാനാണ്. ദിവോദാസൻ.”

പൊട്ടുന്നനെ കാർത്തികേയൻ ആക്രമണം നിർത്തി. വലതുകൈയിൽ ഉയർത്തിപ്പിടിച്ഛ നീളമേറിയ വാളും ഇടതുഭാഗത്തേക്ക് താഴ്ചത്തിപ്പിടിച്ഛ വളഞ്ഞ വായ്തത്തലയുള്ള് വാളുമായി ഉച്ഛത്തിൽ ശ്വസിച്ഛുകൊണ്ട്, ചോരക്കൊതിയാൽ പുറത്തേക്കുതള്ള്യ കണ്ണുകളുമായി അവൻ നിന്നു.

“സ്വാമി”, ദിവോദാസൻ ഭയം പരകടമായ ശബ്ദത്തിൽ കേണു. “അങ്ങ്ങ് എല്ല്വാരേയും കൊന്നിരിക്കുന്ന്. ദയവായി നിർത്തിക.”

കാർത്തികേയന്റെ ശ്വാസഗതി സാവധാനത്തിലായി. തനിക്കു ചുറ്റും സംഭവിച്ഛിരിക്കുന്ന് നാശത്തിലേക്ക് അവൻ തന്റെ കണ്ണുകളെ അലയാൻ വിട്തു. ആ യുദ്ധഭൂമിയിൽ കബന്ധങ്ങ്ങ്ങ് ചിതറിക്കിടന്ന്. ഒരിക്കൽ വലിയ അഭിമാനമായിരുന്ന മഗധൻ സൈന്യം പൂർണ്ണമായും സംഹരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന്. ദിവോദാന്റെ മുൻനിരയിലുള്ള് ആക്രമണത്തോടൊപ്പം പുറകിൽ നിന്ന് കുതിരപ്പട്ഛാളം കൂടി ചേർന്നതോടെ കാർത്തികേയന്റെ യുദ്ധപദ്ധതി വിജയം കണ്ടിരിക്കുന്ന്.

അപ്പോഴും തന്റെ ഞരമ്പുകളിലൂടെ അതിവൃക്കരസം പതഞ്ഞ്ഞാഴു കുന്നതുപോലെ കാർത്തികേയനു തോന്നി.

അപ്പോഴും കാർത്തികേയനെ ഭയന്നുകൊണ്ടുനിന്ന് ദിവോദാസൻ മന്ത്രിച്ഛ. “അങ്ങ്ങ് വിജയിച്ഛിരിക്കുന്ന്. സ്വാമി.”

കാർത്തികേയൻ തന്റെ നീളമേറിയ വാൾ ഉയർത്തിപ്പിടിച്ഛ ഉച്ഛത്തിൽ അലറി “ഹരിഹര മഹാദേവ!”

ബ്രംഗന്മാർ അതേറ്റുവിളിച്ചു. “ഹരഹര മഹാദേവ!”

“സുരപദ്മനെ കണ്ടുപിടിക്കുക. അയാളിൽ അല്പമെങ്കിലും ജീവനുണ്ടെങ്കിൽ എനിക്കയാളെ ജീവനോടെത്തന്നെ വേണം”, കാർത്തികേയൻ ഒന്ന് കുനിഞ്ഞ് അറ്റുകിടന്ന് ഒരു മഗധസൈനികന്റെ വാൾകൊണ്ട് തോണ്ടിയെറിഞ്ഞ്ഞുകൊണ്ട് ദിവോദാസനെന്നോക്കി പറഞ്ഞ്.

“ശരി പ്രഭോ”, ദിവോദാസ് തിടുക്കത്തിൽ ഓടി.

മരിച്ഛുവീണ ഒരു മഗധസൈനികന്റെ വസ്ത്രത്തിൽ ചോരപുരണ്ട് വാളുകൾ തുടച്ഛു വൃത്തിയാക്കിയശേഷം കാർത്തികേയൻ അത് തന്റെ പുറകിൽ ബന്ധിച്ഛിരുന്ന വാളുറയിൽ നിക്ഷേപിച്ഛ. അതുവരെ കണ്ട് ആ കർരമായ കൂടക്കുരുതിയിൽ ഭയം കൊണ്ട് ബ്രംഗസൈനികർ കാർത്തികേയനിൽനിന്ന് ആദരണീയമായ അകലം പാലിച്ഛുകൊണ്ടുനിന്ന്. അവൻ സാവധാനം നദിയിലേക്കു ചെന്ന് കുനിഞ്ഞ്ഞുനിന്നശേഷം കൈക്കുടന്നയിൽ കുറച്ഛു വെള്ള്മെടുത്ത് മുഖത്തേക്കൊഴിച്ഛ. ആ ചോരക്കുരുതിയിൽ നദിയിലെ വെള്ള് ചുവന്നിരുന്നത്. അവന്റെ ശരീരം നിറയെ രക്തം പുരണ്ടിരുന്നത്. പക്ഷേ കണ്ണുകൾ സ്വച്ഛരമായിരുന്നത്. ആ രക്തദാഹം അവയിൽനിന്ന് വിട്ഛൊഴിഞ്ഞ്ഞിരുന്നത്.

അന്ന് വൈകിട് കൊല്ല്പപെട്ഛ ആളുകളുടെ കണക്കെടുത്തപ്പോൾ എഴുപത്തിഅയ്യായിരം പേരുള്ള് മഗധസൈന്യത്തിലെ എഴുപതിനായിരം പേർ

കശാപ്തപുഷ്പയ്യപ്പെടുകയോ അഗ്നിക്കിരയാവുകയോ നദിയിൽ മുങ്ങി മരിക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്ന് കണ്ടെത്തി. അതേസമയം കാർത്തികേയന്റെ പക്കലുള്ള ഒരുലക്ഷം സൈനികരിൽ അയ്യായിരംപേരെ മാർഗ്ഗമേ നഷ്ടപ്പെടുത്തിയെന്നുള്ളൂ. അതൊരു യുദ്ധമായിരുന്നില്ല. ഒരു കൂടുകുലയായിരുന്നു.

കാർത്തികേയൻ ആകാശത്തേക്കുനോക്കി. പുതിയൊരു ദിനത്തിന്റെ വരവറിയിച്ചുകൊണ്ട് സൂര്യന്റെ ആദ്യകിരണങ്ങൾ ചക്രവാളത്തിൽ പൊടിവിരിയുന്നതേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ഈ ദിവസം ഇതാ ഒരിതിഹാസം ജനിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. കാർത്തികേയനെന്ന് ഇതിഹാസം, യുദ്ധത്തിന്റെ ദേവൻ!

അക്രമത്തിന്റെ കാലം

ഇരുപത്തിനാല്

കാർഗുപായ്ക്കുകളിൽ നിറഞ്ഞ തെക്കൻകാറ്റിന്റെ അകമ്പടിയോടെ അവരുടെ കപ്പൽ ലോതൽ തുറമുഖത്തേക്കു കുതിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കെ ഉദയസൂര്യന്റെ പൊന്നിൻ തളിക വൻകരയിൽനിന്ന് അവരുടെ നേരെ എത്തി നോക്കി. ശിവനും സതിയും കപ്പലിന്റെ മുന്നിലെ മുകൾത്തട്ടിൽ വലതു വശത്തേക്ക് നോക്കിനിന്നുകൊണ്ട് അവരുടെ കപ്പലിന് സർവ്വവിധ വേഗതയും ലഭിക്കട്ടെയെന്ന് ആശംസിച്ചു.

“സ്പദീപിൽ യുദ്ധത്തിന്റെ പുരോഗതി എങ്ങനെയുണ്ടോ ആവോ? സതി പറഞ്ഞു.

പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് ശിവൻ സതിയെ നോക്കി “അവിടെ യുദ്ധമുണ്ടായിട്ടുണ്ടോ എന്ന്പോലും നമുക്കറിയില്ല. സതീ, ഒരുപക്ഷേ ഗണേശന്റെ തന്ത്രങ്ങൾ ഫലിച്ചുകാണും.”

ശിവൻ സതിയുടെ കരം കവർന്നു. “നമ്മുടെ പുത്രൻമാർ പോരാളികളാണ്. അവർ എന്താണോ ചെയ്യേണ്ടത് അതാവർ ചെയ്യുന്നത്. അവരെക്കുറിച്ചാർത്ത് നീ വ്യാകുലപ്പെടേണ്ട.”

“എനിക്ക് ഗണേശനെക്കുറിച്ചാർത്ത് യാതൊരു വേവലാതിയുമില്ല. രക്തചൊരിച്ചിൽ ഒഴിവാക്കാൻ സാധിക്കുമെങ്കിൽ അവനത് ചെയ്യുമെന്ന് എനിക്ക്റിയം. അവനൊരു ഭീരുവാണെന്ന്ല, പക്ഷേ അവന് യുദ്ധത്തിന്റെ വ്യർത്ഥത അറിയാം. പക്ഷേ കാർത്തികേയൻ. അവൻ യുദ്ധം എന്ന് കലയെ സ്നേഹിക്കുന്നു. അപകടത്തെ കൂട്ടുപിടിക്കുന്നതിനായി അവൻ വഴിവിട്ടു സഞ്ചരിക്കുമോഎന്നാണെന്റെ ഭയം.”

“ഒരുപക്ഷേ നീ പറഞ്ഞത് ശരിയായിരിക്കും”. ശിവൻ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ അവന്റെ സ്ഥായിയായ സ്വഭാവം മാർഗ്ഗവാൻ നിനക്കു സാധിക്കില്ല. പിന്നെ ഒരു യോദ്ധാവെന്നാൽ ഇങ്ങനെയൊക്കെത്തന്നെയല്ലേ?

“പക്ഷേ മറ്റെല്ലാ യോദ്ധാക്കളും യുദ്ധത്തിനിറങ്ങുന്നത് അതിനാഗ്രഹമില്ലാതെയാണ്. അയാൾ പോരാടുന്നത് അങ്ങനെ ചെയ്യാതെ നിവൃത്തിയില്ലാത്തതുകൊണ്ടാണ്. കാർത്തികേയൻ അതുപോലെല്ല. അവന് യുദ്ധമെന്നാൽ ആവേശമാണ്. യുദ്ധം അവന്റെ സ്വധർമ്മമാണെന്നാണ് അത് കണ്ടാൽ തോന്നുക. അതെന്നെ വിഷാദിപ്പിക്കുന്നു”, കാർത്തികേയന്റെ സ്വധർമ്മമെന്നു കരുതിയ കാര്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഉൽക്കണ്ഠ പരക്കിപ്പിടിക്കുമാറ് സതി പറഞ്ഞു.

സതിയെ തന്നിലേക്ക് വലിച്ചടുപ്പിച്ച് ആശ്വസിപ്പിക്കുന്ന മട്ടിൽ ശിവൻ അവളുടെ ചുണ്ടിൽ ചുംബിച്ച് “എല്ലാം ശരിയാകും.”

സതി പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് ശിവന്റെ നെഞ്ചിൽ തല ചായ്ച്ചു.

“അതല്പം സഹായിച്ചുവെന്ന് കാര്യം ഞാൻ സമീകരിക്കുന്നു.”

ശിവൻ പതിയെ പുഞ്ചിരിച്ചു “എങ്ങിനെ ഞാൻ അല്പം കൂടി നിന്നെ സഹായിക്കാം.”

സത്യയുടെ മുഖം പിടിച്ഛായർത്തി ശിവൻ വീണ്ടും അവളെ ചുംബിച്ചു.

“ആ”, ഒരു മുരടനക്കർത്തിന്റെ ശബ്ദം.

ആ ശബ്ദംകേൾക്കി ശിവനും, സത്യയും തിരിഞ്ഞുനോക്കി. വീരഭദ്രനും കൃതികയും അവരുടെ അടുത്തേക്കുവന്നു.

“ഇത് തുറന്ന മുകൾത്തട്ടാണ്, പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് വീരഭദ്രൻ തന്റെ ചങ്ങാതിയെ കളിയാക്കി “പോയി ഒരു മുറി കണ്ടുപിടിക്കൂ.”

അതുകേൾക്കുന്ന പരന്ന കൃതിക മെല്ലെ വീരഭദ്രന്റെ വയറ്റ്തൊന്ന് അടിച്ചു “ഒന്നു മിണ്ടാതിരിക്കുന്നുണ്ടോ?

ശിവൻ പുഞ്ചിരിച്ചു. “കൃതിക, സുഖമാണോ?

“സുഖം തന്നെ, പ്ലേഡോ.”

“കൃതിക”, ശിവൻ പറഞ്ഞു “നിന്നോട് എത്രതവണ പറയണം? നീയെന്ന് സുഹൃത്തിന്റെ ഭാര്യയാണ്. എന്ന് ശിവനെന്ന് വിളിച്ചാൽമതി.”

കൃതിക പുഞ്ചിരിച്ചു. “ഇനി അങ്ങനെ ചെയ്യാം.”

ശിവൻ വീരഭദ്രന്റെ ചുമലിൽ കൈവെച്ചു. “കപ്പിത്താൻ എന്താണ് പറയുന്നത് ഭദ്രാ? ഇനി എത്ര ദൂരമുണ്ട്?”

“ഈ നിലയ്ക്ക് പോയാൽ, കുറച്ചു ദിവസം കൂടി മതി. കാറ്റ് അനുകൂലമാണ്.”

“ഉം... കൃതിക, നീ ഇതുവരെ ലോതലിലോ മൈകയിലോ പോയിട്ടുണ്ട്?”

കൃതിക ഇല്ലെന്ന് തലയാട്ടി “ഞാൻ ഗർഭിണിയാകുവാൻ ബുദ്ധിമുട്ടാണ് ശിവാ. പുറത്തുള്ള ഒരാൾക്ക് മൈകയിൽ കടക്കുവാൻ അത്യാവശ്യമാണ് ഒരുവഴി.”

ശിവൻ വിഷമമായി. അവൻ മർദ്ദത്തിലാണ് തൊട്ടത്. കൃതികക്ക് ഗർഭം ധരിക്കാൻ സാധിക്കില്ല എന്ന് കാര്യമൊന്നും വീരഭദ്രനെ അലട്ടിയില്ല. പക്ഷേ അതെപ്പോഴും അവളെ വിഷമിപ്പിച്ചിരുന്നു.

“ഞാൻ വേദിക്കുന്നു”, ശിവൻ പറഞ്ഞു.

“അതൊന്നും സാരമില്ല”, കൃതിക പുഞ്ചിരിച്ചു. “ഞങ്ങൾക്ക് ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേരും മതിയെന്ന് വീരഭദ്രൻ എന്ന് ബോധ്യപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. പൂർണ്ണതയ്ക്കായി ഞങ്ങൾക്കൊരു കുഞ്ഞിന്റെ ആവശ്യമില്ല.”

ശിവൻ വീരഭദ്രന്റെ മുതുകിൽ തട്ടി “ചില സമയങ്ങളിൽ ഞങ്ങൾ കാട്ടാളന്മാർക്ക് തന്നെ ഞങ്ങളുടെ ബുദ്ധിയിൽ അഭ്യുതം തോന്നിയിട്ടുണ്ട്.”

കൃതിക പതിയെ ചിരിച്ചു “പക്ഷേ ഞാൻ പണ്ട്തെ ലോതലിൽ പോയിട്ടുണ്ട്.”

“പണ്ട്തെ ലോതലിലോ?

“ഞാനത് പറഞ്ഞിട്ടില്ലേ? സതി ചോദിച്ചു. “ലോതലിലെ തുറമുഖം യഥാർത്ഥത്തിൽ പുതിയ നഗരമാണ്. പഴയ ലോതൽ സരസ്വതിനദിയിലെ തുറമുഖമാണ്. പക്ഷേ സരസ്വതി നദി കടലിലേക്കൊഴുകാതായപ്പോൾ, പഴയ

നഗരത്തിൽ വെള്ളമില്ലാതായി. അതോടെ ആ നഗരത്തിന്റെ സ്പന്ദനം നിലച്ചു. തദ്ദേശവാസികൾ ആ നഗരം കടൽത്തീരത്ത് പുനർനിർമ്മിക്കുവാൻ നിശ്ചയിച്ചു. പുതിയ ലോതൽ പഴയ നഗരപോലെതന്നെയാണ്, അത് കടൽത്തീരത്താണ് എന്ന് കാർയത്തിലൊഴികെ.”

“രസകരം തന്നെ”, ശിവൻ പറഞ്ഞു. “എന്നിടം, പഴയ ലോതലിന് എന്തു സംഭവിച്ചു?”

“ഫലത്തിൽ അത് ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടു. പക്ഷേ ഇപ്പോഴും കുറച്ചൊളം അവിടെ താമസിക്കുന്നുണ്ട്.”

“പക്ഷേ പുതിയ നഗരത്തിനെന്ന് മാറ്റൊരുപേർ നൽകാതിരുന്നത് എന്തുകൊണ്ട് അതിനെ ലോതൽ എന്ന് തന്നെ വിളിക്കുന്നു?”

“വയസ്സായ ആളുകൾക്ക് പഴയനഗരത്തിനോട് ഇപ്പോഴും വലിയ സ്നേഹമാണ്. സാമ്രാജ്യത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ നഗരങ്ങളിലൊന്നായിരുന്നു. അത്. കാലക്രമേണ ആ പേർ മൺമറഞ്ഞുപോകുവാൻ അവരാഗ്രഹിച്ചില്ല. ഭൂരിഭാഗം ആളുകളും പഴയലോതലിനെ മറന്നുപോകുമെന്ന് അവർ വിചാരിച്ചു.”

ശിവൻ സമുദ്രത്തിലേക്കു നോക്കി “പുതിയ ലോതൽ, ഞങ്ങളിതാ വരുന്നു.”

ബല-അതിബലകുണ്ഡിനുമീതെ സൂര്യൻ ഉദിച്ചുയർന്നിരുന്നു. രണ്ട് ഫരഹാരത്തിലെ മൂന്നാമത്തെ മണിക്കൂർ, കൊല്ലപ്പെട്ട മഗധൻ സൈനികരുടെയും ബ്രഹ്മൻ സൈനികരുടെയും മൃതദേഹങ്ങൾ കാടിനുള്ളിലെ തുറസ്സായ സ്ഥലത്തേക്കു മാറ്റിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ആചാരമനുസരിച്ചുള്ള മന്ത്രധ്വനികളുടെ അകമ്പടിയോടെ അവരുടെ മൃതശരീരങ്ങൾ സംസ്കരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. കൊല്ലപ്പെട്ട മഗധൻ സൈനികരുടെ എണ്ണം നോക്കുമ്പോൾ അത് നടവൊടിക്കുന്ന ജോലിയായിരുന്നു. പക്ഷേ അക്കാർയത്തിൽ കാർത്തികേയൻ ചില നിർബന്ധങ്ങളുണ്ടായിരുന്നു. ധീരത ആദരവർജ്ജിക്കുന്നതാകുന്നു. അത് ഒരാൾ ജീവിച്ചിരിക്കുമ്പോഴായാലും മരണാനന്തരമായാലും ശരി.

“സുരപദ്മനെ ഇനിയും കണ്ടെത്താൻ കഴിഞ്ഞില്ല, അല്ലേ? കുണ്ഡിലെ മണൽതിടുകളിൽ സൂക്ഷ്മ നിരീക്ഷണം നടത്തിക്കൊണ്ട് ഭഗീരഥൻ ചോദിച്ചു. ഇന്നലെവരെ ആ മണൽതിടുകൾക്ക് ആദിമമായ വെള്ളനിറമായിരുന്നു. വലിയ അളവിൽ രക്തചൊരിച്ചിൽ നടന്നതിനാൽ ഇന്നതിന് ഇളംചുവപ്പു നിറമായിരിക്കുന്നു.

“ഇനിയും കണ്ടെത്താനായിട്ടില്ല”, കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു “അയാൾ തെക്കൻ മൂന്നണിയിൽ പടവെട്ടുകയായിരിക്കുമെന്ന് ഞാൻ ആദ്യം വിചാരിച്ചത്. അവിടെയും ഞങ്ങൾക്കകയാളെ കണ്ടെത്താൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അതുകൊണ്ട് അയാൾ ഇവിടെ ഉണ്ടായിരിക്കുമെന്ന് ഞാൻ കരുതിയത്.”

വൈശാലി രാജാവായ മാതലി മഗധയുടെ നാവികവ്യൂഹത്തിന്റെ പിന്നണിയെ തകർത്തുകൊണ്ട് തന്റെ നാവികവൈദഗ്ദ്ധ്യം തെളിയിച്ചിരുന്നു. കാർത്തികേയന്റെ ധീരതയെക്കുറിച്ചും രാജ്യത്തെക്കുറിച്ചും കേട്ടറിഞ്ഞതോടെ, അയാൾ ഇപ്പോൾ അവനെ വർദ്ധിച്ച ആദരവോടെ

കാണുവാൻ തുടങ്ങി. നീലകണ്ഠന്റെ മകനു നൽകിയിരുന്ന സൗജന്യത്തിന്റെ ലക്ഷണങ്ങൾ പോയ്മറഞ്ഞിരുന്നു.

“മാതലി രാജൻ, എന്റെ ജ്യേഷ്ഠന്റെ സേനാ വ്യൂഹം ഇപ്പോൾ എവിടെയാണ്? കാർത്തികേയൻ ചോദിച്ചു.

“ഞാൻ നദിയുടെ മുകൾഭാഗത്തേക്ക് കുറച്ചു തുഴവഞ്ചികളെ അയച്ചിട്ടുണ്ട്. മഗധയുടെ കപ്പലുകളുടെ അവശിഷ്ടങ്ങളിൽ കുടുങ്ങിക്കിടക്കുക കയാണവ. നമ്മുടെ തോണികൾ ആ തടസ്സങ്ങൾ നീക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. പക്ഷേ അതിന് സമയമെടുക്കും. തന്റെ കപ്പലുകൾക്ക് തകരാറൊന്നും സംഭവിക്കാതിരിക്കുവാൻ ഗണേശരാജൻ ശ്രദ്ധാപൂർവ്വമാണ് നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് ഇവിടെ എത്തിച്ചേരുവാൻ അദ്ദേഹത്തിന് കുറച്ചുകൂടി സമയം വേണ്ടിവരും.”

കാർത്തികേയൻ തലയാട്ടി.

“എങ്ങിലും അങ്ങയുടെ മഹത്തായ വിജയത്തെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹത്തെ അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്, കാർത്തികേയ പരഭോ” മാതലി പറഞ്ഞു. “അങ്ങയെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹം അഭിമാനം കൊള്ളുന്നു.”

കാർത്തികേയന്റെ മുഖം ചുളിഞ്ഞു. “ഇത് എന്റെ വിജയമല്ല രാജൻ. ഇത് നമ്മുടെ വിജയമാണ്. പിന്നെ മഗധൻ നാവികസേനയുടെ വടക്കേഅറ്റം തകർത്തത് എന്റെ ജ്യേഷ്ഠനാണ്. അദ്ദേഹമില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ ഈ വിജയം സാധ്യമാവുകയില്ലായിരുന്നു.”

“അത് ശരിയാണ്”. മാതലി പറഞ്ഞു.

“പരഭോ”, കാട്കിനകത്തുനിന്നും ദിവോദാസ് ബല-അതിബലകുണ്ഡിലെ മണൽത്തിടയിലേക്കോടിവന്നു. ശരീരത്തിലെ മുറിവുകളും തോളിലെ വലിയ വെച്ഛുകെടും അയാളെ പരിക്ഷീണനാക്കിയിരുന്നതിനാൽ അയാളെ സഹായിക്കുവാനായി അഞ്ച് സൈനികർ തൊട്ടുപുറകിലായി വന്നു. അവർ എന്തോ ഒരു വസ്തു കയറുകൊണ്ട് കെട്ടിവലിച്ചുകൊണ്ടു വരുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

അവർ വലിച്ചുകൊണ്ടുവന്നിരുന്ന സാധനം എന്തെന്ന് മനസ്സിലാക്കുവാൻ കാർത്തികേയന് അല്പസമയം വേണ്ടിവന്നു. “ദിവോദാസ് അദ്ദേഹത്തോട് ആദരവോടെ പെരുമാറൂ”

ദിവോ ദാസൻ തൽക്ഷണം അവിടെ നിന്നു. കാർത്തികേയൻ അവർക്കുനേരെ ഓടിചെന്നു. ഭഗീരഥനും മാതലിയും അവന്റെ തൊട്ടുപുറകിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു. നല്ല തണുത്തതും ഉയരവുമുള്ള ഒരു ശവശരീരമാണ് അവർ വലിച്ചുകൊണ്ടുവന്നത്. അയാളുടെ വസ്ത്രങ്ങളും പടച്ചട്ടയുമെല്ലാം രക്തത്തിൽ നനഞ്ഞുകുതിർന്നിരുന്നു. ശരീരം നിറയെ മുറിവുകളായിരുന്നു. ചില മുറിവുകൾ ഉണങ്ങി കരുവാളിച്ചിരുന്നു. മറ്റ് ഉള്ള മുറിവുകൾക്ക് അപ്പോഴും നനവുണ്ടായിരുന്നു. നെറ്റിയുടെ സമീപം അയാളുടെ തലയോടി വെട്ടിപ്പിളർന്നിരുന്നു. അയാൾ എങ്ങനെയാണ് മരിച്ചതെന്ന് അതിലൂടെ വ്യക്തമായിരുന്നു. ഒരു പോരാളിയുടെ ധീരത സൂചിപ്പിക്കുംവിധം അയാളുടെ ശരീരത്തിൽ എണ്ണമറ്റു മുറിവുകളുണ്ടായിരുന്നു. എല്ലാ മുറിവുകളും മുൻഭാഗത്തായിരുന്നു. ഒരൊറ്റ മുറിവു പോലും പിൻഭാഗത്തുണ്ടായിരുന്നില്ല. വളരെ അന്തസ്സുറ്റ മരണമായിരുന്നു അത്.

“സുരപദ്മൻ...” ഭഗീരഥൻ പറുപിറുത്തു.

“ഇയാൾ തെക്കുകുളാഗത്ത് യുദ്ധമുൻനണിയിലായിരുന്നു പ്ലേഡോ”, ദിവോദാസൻ പറഞ്ഞു.

കാർത്തികേയൻ അരയിൽനിന്ന് കത്തി വലിച്ചുപിടി കുനിഞ്ഞുനിന്ന് സുരപദ്മന്റെ ചുമലിൽ കെട്ടിയിരുന്ന് ചർച്ച മുറിച്ചശേഷം പരാജിതനായ ആ രാജകുമാരനെ പതുക്കെ നിലത്ത് കിടത്തി. സുരപദ്മന്റെ വലതു കരം അപ്പോഴും വാളിൽ മുറുകെ പിടിച്ചിരിക്കുന്നത് കാർത്തികേയൻ ശ്രദ്ധിച്ചു. കാർത്തികേയൻ ആ വാളിൽ തൊട്തു. അതിന്റെ വായ്തൽതലയിൽ രക്തം കടപിടിപ്പിച്ചിരുന്നു. വാളിൽ മുറുകെപ്പിടിച്ചിരിക്കുന്ന സുരപദ്മന്റെ കൈപടം നിവർത്തുവാൻ ദിവോദാസൻ ശ്രമിച്ചു.

“നിർത്തു”, കാർത്തികേയൻ ആജ്ഞാപിച്ചു. “സുരപദ്മൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാൾ പരലോകത്തിലേക്ക് കൊണ്ടുപോകട്ടെ.”

ദിവോദാസൻ ഉടനെ കൈ പിൻവലിച്ചു. സുരപദ്മന്റെ കൈ താഴേക്കുവീണു.

സുരപദ്മന്റെ വായ്ക്ക് പാതി തുറന്നുകിടന്നു. അവസാനത്തെ ശ്വാസത്തോടൊപ്പം ആത്മാവ് ശരീരത്തെ വിട്ടുപോകുന്നുവെന്നാണ് മരണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വേദമന്ത്രങ്ങളിൽ പറയുന്നത്. അതുകൊണ്ട് മരണസമയത്ത് വായ് തുറന്നിരിക്കും. എന്നാൽ മരണശേഷം വായ് അടപ്പിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ പരേതാത്മാക്കൾ ആത്മാവിലാത്ത ശരീരത്തിനകത്തു പരവേശിക്കുമെന്ന ഭരണവിശ്വാസവും നിലവിലുണ്ട്.

കാർത്തികേയൻ സുരപദ്മന്റെ വായ് പതുക്കെ അടച്ചു.

“മുഖ്യപുരോഹിതനെ വിളിക്കു”, കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു “സുര പദ്മന്റെ ഭൗതികശരീരം സംസ്കരിക്കുവാനുള്ള തയ്യാറെടുപ്പുകൾ നടത്തുക. ഒരു രാജകുമാരനെപ്പോലെ അദ്ദേഹത്തെ സംസ്കരിക്കുക.”

ദിവോദാസൻ തല കുലുക്കി.

കാർത്തികേയൻ ഭഗീരഥനു നേരെതിരിഞ്ഞു. “എന്റെ ജ്യേഷ്ഠൻ വരുന്നതുവരെ നമുക്ക് കാത്തിരിക്കാം. അതിനുശേഷം സുരപദ്മനെ രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ബഹുമതികളോടെ സംസ്കരിക്കാം.”

മഗധയുടെ കോട്ഠോടനുബന്ധിച്ചുള്ള കൊത്തളത്തിൽനിന്നുകൊണ്ട് സരയു എന്ന് മഹാനദി ഗംഗയിൽ ചേരുന്ന രംഗം നോക്കി നിൽക്കുകയായിരുന്നു ഗണേശൻ. അസ്തമയസൂര്യൻ ജലപ്രപാതി ചെങ്കല്ല്വിന്റെ ഉജ്വലമായ നിറം പകർന്നു. തന്റെ സൈന്യത്തിന്റെ സർവ്വനാശവും സുരപദ്മരാജകുമാരന്റെ മരണവുംമൂലം സ്മയമായിപ്പോയ മഹേന്ദ്രരാജാവും മഗധയിലെ ജനങ്ങളും ഗണേശന്റെ സൈന്യം നഗരത്തിൽ പരവേശിച്ചയുടൻ കീഴടങ്ങി. ഫലത്തിൽ സൈനികരില്ലാതിരുന്നതിനാൽ ഗണേശൻ മഗധയിൽനിന്നൊരു ചെറുതുന്നില്പ് പരതീക്ഷിച്ചിരുന്നില്ല. മഗധയുടെ കോട്ടുകാവലിനും അയോധ്യയുടെ കപ്പലുകൾ വന്നാൽ അവയെ തടഞ്ഞിടാനുമായി പതിനായിരം പേരടങ്ങുന്ന ചെറിയൊരു സൈനികവ്യൂഹത്തെ അവിടെ നിയോഗിക്കുവാൻ ഗണേശൻ തീരുമാനിച്ചു. അതിനു ശേഷം മെലൂഹയിൽ തന്റെ പിതാവിന്റെ സൈന്യത്തോടൊപ്പം ചേരുവാനായി പുറപ്പെടാമെന്നായിരുന്നു ഗണേശന്റെ ഉദ്ദേശം. പിറ്റേദിവസമായിരുന്നു അവർക്ക് യാത്ര ആരംഭിക്കേണ്ടിയിരുന്നത്.

സ്വദീപിലെ യുദ്ധം ഗണേശൻ ഉദ്ദേശിച്ചതുപോലെത്തന്നെയായി. അയോധ്യയെ ഉപരോധിക്കുവാൻ വേണ്ടിവരുന്ന സൈനികരുടെ എണ്ണത്തിന്റെ ചെറിയൊരു ഭാഗം ഉപയോഗിച്ച് അയോധ്യൻ സൈന്യത്തിനു തടയിടാൻ ഗണേശനു സാധിച്ചു.

“എന്താണ് ആലോചിക്കുന്നത്. ജയേഷ്ഠാ? കാർത്തികേയൻ ചോദിച്ചു.

അനുജനേനോട്കി പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് ഗണേശൻ നദീസംഗമത്തിനു നേർക്കുചുണ്ടി “സരയുനദി ഗംഗയുമായി ചേരുന്ന ആ സംഗമത്തിലേക്കൊന്നു നോക്കൂ.”

അങ്ങോട്ടുനോക്കുന്നതിനുമുമ്പുതന്നെ ആ സംഗമത്തിന്റെ ജലപ്രവാഹത്തിലെ ചുഴിയുടെ ശബ്ദം കാർത്തികേയൻ കേട്ടു. ചെറുപ്പത്തിന്റെ സാഹസികത നിറഞ്ഞ സരയു പർവതത്തിലും പർവ്വതത്തെയുമായ ഗംഗയിലേക്കു കുതിച്ചു ചാടുന്നതും ഈ കരകൾക്കുമിടയിൽ ഇടം തേടി അവർ രണ്ടും കുത്തിമറിയുന്നതുമാണ് കാർത്തികേയൻ കണ്ടത്. ചിലപ്പോഴൊക്കെ സ്ഥലം അനുവദിച്ചുകൊടുത്തെങ്കിലും ഗംഗ പലപ്പോഴും സരയുവിന്റെ ജലശരീരത്തെ അർദ്ധഭാഗപ്പെടുത്തുന്ന അനായാസതയോടെ ഒരുവശത്തേക്കു തള്ളിമാറ്റുകയും അതിനിടയിൽ ചെറിയ ചുഴികളും പർവ്വതങ്ങളും രൂപപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. നിതാന്ത മാതാവായ ഗംഗ ഉത്സാഹവതിയായ ഈ പോഷകനദിയെ തന്റെ മാറിലേക്കു മർദ്ദിക്കുന്നതു വരെ, പിന്നെ വേർതിരിച്ചറിയാൻ കഴിയാത്ത ഒരൊറ്റ നദിയായി ശാന്തമായി ഒഴുകുന്നതുവരെ ഈ കുത്തിമറിപ്പിൽ തുടർന്നു.

“എന്നും അവസാനം ഐക്യമുണ്ടാവും”, ഗണേശൻ പറഞ്ഞു. “അത് പുതിയൊരു പർവ്വതത്തി കൊണ്ടുവരും. എന്താൽ രണ്ടുലോകങ്ങളുടെ സംഗമം താല്പരകാലികമായ അനവധി കൃഷിപ്പാളങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കും.”

കാർത്തികേയൻ പരിഭ്രമത്തോടെ പുഞ്ചിരിച്ചു.

“അത് ഒഴിവാക്കുവാൻ സാധിക്കില്ലായിരുന്നെന്ന്”. ഗണേശൻ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ മഹേന്ദ്രരാജാവിന്റെ നടുക്കും പൂണ്ട് മുഖം ഹൃദയഭേദമായിരുന്നെന്ന്. ബല-അതിബലകുണ്ഡിലെ യുദ്ധത്തിൽ മഗധയിലെ ഓരോ വീടുകാർക്കും ഒരു മകനെയോ മകളെയോ നഷ്ടപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.”

“പക്ഷേ മഹേന്ദ്രരാജാവാണ് സുരപട്ടമനോട് യുദ്ധം ചെയ്യുവാൻ ആജ്ഞാപിച്ചത്. അദ്ദേഹത്തിന് സ്വയം കുറ്റപ്പെടുത്തുവാനേ സാധിക്കൂ”, കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു “സുരപട്ടമൻ യഥാർത്ഥത്തിൽ നിഷ്പക്ഷനായിരിക്കുവാനാണ് ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നത് അങ്ങനെയാണ് എനിക്ക് കിട്ടിയ വിവരം.”

“അത് ശരിയായിരിക്കാം, കാർത്തികേയാ. പക്ഷേ മഗധയുടെ യുവജനങ്ങളിൽ പകുതിയോളം പേരെ നാം കൊന്നുവെന്ന് യഥാർത്ഥ്യത്തിൽ നിന്ന് നമുക്ക് മാറിനിൽക്കാനാവില്ല.”

“നമുക്ക് വേറെ മാർഗ്ഗമില്ലായിരുന്നെന്ന് ജയേഷ്ഠാ”, കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു.

“അതെനിഷ്കരിയാം”, ഗംഗാസരയു സംഗമത്തിലേക്കു തിരിഞ്ഞുനോക്കവേ ഗണേശൻ പറഞ്ഞു “നദികൾ അവർക്കറിയാവുന്ന മാർഗ്ഗത്തിലൂടെയാണ് കലഹിക്കുന്നത്. ജലം എന്ന് മാധ്യമത്തിലൂടെ. നമ്മൾ മനുഷ്യർ ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ നമുക്കുപരിചിതമായ ഒരു മാധ്യമത്തി ലൂടെയാണ് പോരാടുന്നത്. അർദ്ധം എന്ന് മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ.”

“പക്ഷേ ഇങ്ങനെയല്ലാതെ പിന്നെങ്ങനെയാണ് ഒരാൾ തന്റെ നിലപാട്

സ്ഥാപിച്ഛെടുക്കുക, ജ്ഞേയ്യാ”, കാർത്തികേയൻ ചോദിച്ചു. “യുക്തി ഫലിക്കാത്ത ചില ഘട്ടങ്ങളുണ്ട്. സമാധാനശ്രമങ്ങൾ മതിയാവാതെ വരുന്ന ഘട്ടങ്ങളുണ്ട്. അക്രമം അവസാനത്തേ ആശയമാണ്. എല്ലായ്പ്പോഴും ഇത് ഇങ്ങനെത്തന്നെയായിരുന്നു. ഈ ലോകം, ഒരു പക്ഷേ ഒരുതരത്തിലും വ്യത്യസ്തമാകാൻ പോകുന്നില്ല.”

ഗണേശൻ തലയാട്ടി “ഒരുദിവസം അതിന് മാറ്റം സംഭവിക്കും. നമ്മൾ ക്ഷത്രിയ യുഗത്തിലാണ് ജീവിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് മാറ്റം വരുത്താനുതകുന്ന ഒരേയൊരു മാർഗ്ഗം അക്രമമാണെന്നു നാം കരുതുന്നു.”

“ക്ഷത്രിയ യുഗമോ? ഞാനതിനെക്കുറിച്ച് ഇന്നുവരെ കേൾക്കുകയുണ്ടായില്ല.”

“നാലു യുഗങ്ങളെക്കുറിച്ച് നീ കേൾക്കുകയും കാലത്തിന്റെ അവസാനിക്കാത്ത ചാക്രിക സഞ്ചാരം: സത്യയുഗം, ത്രേതാ യുഗം, ദ്വാപര യുഗം, കലിയുഗം.”

“ഉണ്ട്.”

“ഈ യുഗങ്ങൾക്കുള്ളിൽ തൊഴിൽ വിഭജനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള വർണ്ണശ്രമങ്ങളുടെ ചെറിയ വലയങ്ങൾ. ബ്രാഹ്മണയുഗം, ക്ഷത്രിയയുഗം, വൈശ്യയുഗം, ശൂദ്രയുഗം.”

“ബ്രാഹ്മണ യുഗമോ, ജ്ഞേയ്യാ? ഞാൻ അതിനെക്കുറിച്ച് കേൾക്കുകയുണ്ടായില്ല!”

“തീർച്ചയായും നീ കേൾക്കുകയുണ്ടാകും. പരജാപതിയുടെ കഥ നമ്മളെല്ലാവരും കേൾക്കുകയുണ്ടാകും. മാനന്ദ്രിയയുടെ കാലത്തെക്കുറിച്ച്.”

കാർത്തികേയൻ പുഞ്ചിരിച്ചു: “തീർച്ചയായും! അജ്ഞാനിക്ക് ജ്ഞാനം ഒരു മന്ദിരജാലം പോലെയാണ്.”

“അതെ. ബ്രാഹ്മണയുഗത്തിലെ പരധാന മാധ്യമം അറിവായിരുന്നു. നമ്മുടെ കാലഘട്ടത്തിൽ അത് അക്രമമാണ്. നമ്മുടെ യുഗത്തിനുശേഷം അത് വൈശ്വയുഗമായിരിക്കുമെന്നാണ് ചില ഭാഗികർ വിശ്വസിക്കുന്നത്.”

“അപ്പോൾ ആ കാലഘട്ടത്തിലെ അവരുടെ നിലപാട് സ്ഥാപിച്ഛെടുക്കുന്നതിനായി അക്രമം ഉപയോഗിക്കില്ലെന്നാണ്?”

“അക്രമം ഒരിക്കലും അവസാനിക്കില്ല, കാർത്തികേയാ. അറിവും അവസാനിക്കുകയില്ല. പക്ഷേ കാര്യങ്ങൾ നിർണ്ണയിക്കുന്ന ഘടകങ്ങൾ ഇവയായിരിക്കുകയില്ല. കാരണം വൈശ്വയുഗത്തിൽ ലാഭമായിരിക്കും നിർണ്ണായക ശക്തി. അവർ നിലപാട് സ്ഥാപിച്ഛെടുക്കുവാൻ പണം ഉപയോഗിക്കും.”

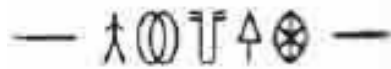
“അങ്ങനെയൊരു ലോകത്തെക്കുറിച്ച് സങ്കല്പിക്കുവാൻ എനിക്ക് സാധിക്കില്ല. ജ്ഞേയ്യാ.”

“ആ യുഗം വരും. അതിന് ഏറെ സമയം വേണ്ടിവരുമെന്ന് എന്ന് ഞാൻ പറയാൻ പറ്റാത്തത്. അക്രമത്തെ യുക്തിയില്ലാത്തതല്ല. ദുഃഖനിരോധന നിരവധി ഹൃദയങ്ങളെ അത് സ്പർശിക്കുന്നു എന്ന് കൊണ്ടാണ് ഞാനിങ്ങനെ പറയുന്നത്.”

“ജ്ഞേയ്യാ, ഇനി അങ്ങനെയൊരു കാലം വരുമെന്നു കരുതിയാൽ തന്നെ, പണം അക്രമത്തേക്കാൾ കുറഞ്ഞ നാശമേ ഉണ്ടാക്കുകയുള്ളൂ എന്ന് അങ്ങ് കരുതുന്നുണ്ടോ? അപ്പോഴും വിജയികളും പരാജിതരും ഇല്ലാതാകുമോ? സങ്കടം അപരതയ്ക്കുമാകുമോ?”

ഗണേശൻ അതിശയം കൊണ്ട് പുരികമുയർത്തി. അയാൾ പുഞ്ചിരിചിട്ടു കൊണ്ട് അനുജന്റെ പുറത്തു തടടി “നീ പറഞ്ഞത് ശരിയാണ്. വിജയികളും പരാജിതരും എന്തുമുണ്ട്‌ടാകും. അതാണീ ലോകനീതി.”

കാർത്തികേയൻ തന്റെ കൈ ഗണേശന്റെ അരകൈകൾ ചുറ്റിയപ്പോൾ ഗണേശൻ തന്റെ കൈ അനുജന്റെ ചുമലിൽ വെച്ചു “പക്ഷേ നമ്മൾ മറുത്തവരുടെ യാതനയ്ക്ക് കാരണകാരായിത്തീർന്നു എന്നറിയുമ്പോഴുള്ള ദുഃഖത്തിന് അതുകൊണ്ടും ഒരു പരിഹാരമാവില്ല.”

“നിനക്കിത് ഒരുപക്ഷേ വിചിത്രമായിത്തോന്നാം”, ലോതലിലെ പ്രവിശ്യാധിപന്റെ വസതിയിലെ സുഖസൗകര്യങ്ങളിൽ വിശ്വരഥ ആസ്വദിക്കവേ ശിവൻ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ സ്വന്തം വീടിലേക്കുവന്നതുപോലെയാണ് എനിക്ക് തോന്നുന്നത്. മെലുഹയിൽ നിന്നാണ് എന്റെ യാത്രയാരംഭിച്ചത്.”

കാളി പരതീക്ഷിച്ചതുപോലെത്തന്നെ ലോതലിന്റെ പ്രവിശ്യാധിപനായ ചെന്നാർവ്വജൻ മെലുഹയിലെ അഭിജാത സമൂഹവുമായുള്ള ബന്ധം വിച്ഛേദിച്ചു നിലകൊണ്ടോടുള്ള കുറ്റ് വയക്തമാക്കിക്കൊണ്ട് ശിവന്റെ സൈന്യത്തിനുമുന്നിൽ നഗരകവാടം തുറന്നുകൊടുത്തു.

“ഇവിടെയായിരിക്കും ഇതെല്ലാം അവസാനിക്കുക”, സതി പറഞ്ഞു “അതിനു ശേഷം നമുക്കെല്ലാവർക്കും കൈലാസത്തിൽ പോയി താമസിക്കാം.”

ശിവൻ അതുകേട്ടു പുഞ്ചിരിച്ചു. “നീ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതുപോലെ ഒരു കാവ്യാത്മകപരദേശമൊന്നുമില്ല കൈലാസം. വളരെ കഷ്ടപ്പാടു നിറഞ്ഞ ഒരു ഊഷരഭൂമിയാണ്.”

“പക്ഷേ അങ്ങവിടെ ഉണ്ടാകുമല്ലോ. അത് എനിക്ക്‌പരദേശത്ത് സർവ്വഗ്ഗമാക്കിത്തരും.”

ശിവൻ ചിരിച്ച് മുന്നോട്ടു കുനിഞ്ഞ്, അവളെ വലിച്ചടുപ്പിച്ച് പരമപൂർവ്വം ചുംബിച്ചു.

“പക്ഷേ നമ്മളാട് സോമരസത്തിനുവേണ്ടി നിലകൊള്ളുന്നവരെ കൈകാര്യം ചെയ്യണം”, സതി പറഞ്ഞു.

“മഗധക്കാരുടെ തോൽവിയോടെ അതാരംഭിച്ചുകഴിഞ്ഞു.”

“ഉം... അത് ശരിയാണ്. മഗധയിപ്പോൾ നമ്മുടെ പൂർണ്ണനിയന്ത്രണത്തിലായതിനാൽ അയോധ്യയുടെ നാവികസേനയെ നമുക്ക് അനായാസം തടയാം. ഗണേശനും കാർത്തികേയനും എപ്പോഴാണ് മെലുഹയിലേക്ക് പുറപ്പെടുക?

“അവർ പുറപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞു.”

“അപ്പോൾ നമ്മളെപ്പോഴാ മൃതികവാടിയിലേക്ക് പുറപ്പെടുന്നത്?

“കുറച്ചു ദിവസത്തിനകം.”

ശിവന്റെ മുഖത്തുള്ള നിശ്ചയദാർഢ്യം തിരിച്ചറിയുവാൻ സതി ശീലിച്ചിരുന്നു. ജന്മഭൂമിയെക്കുറിച്ചുള്ള ഉൽക്കണ്ഠ തന്റെ മനസ്സിനെ നൊമ്പരപ്പെടുത്തുന്നത് അനുഭവിക്കാതിരിക്കാൻ അവൾക്കായില്ല.

“സ്വന്തം രക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി അവർ കീഴടങ്ങുമായിരിക്കും.”

ദൈവമോ രാജ്യമോ?

ഇരുപത്തിയഞ്ച്

“മഹാനായ ബ്രഹ്മദേവാ!” ഭൃഗു മുരണ്ടു.

അവസാനം ഭൃഗു ദേവഗിരിയിലെത്തിച്ചേർന്നിരുന്നു. സുവദീപിലെ ധർമ്മകേതിനും മെലുഹക്കുമിടയിലായി പുതുതായി നിർമ്മിച്ച പാത കര കവിഞ്ഞൊഴുകിയ യമുനയിലെ പര്യയജ്ഞത്തിൽ മുങ്ങിയപ്പോൾ ഭൃഗുവിന്റെ യാത്രയ്ക്ക് തടസ്സം നേരിട്ടു. സൂര്യവംശി സാമ്രാജ്യത്തിനും ചന്ദ്രവംശി സാമ്രാജ്യത്തിനുമിടയിൽ ആരോരുമില്ലാത്ത ഒരു സ്ഥലത്തു ചെന്ന് പെട്ടുവെക്കിലും പാതയോരത്തായി മെലുഹക്കാർ സഞ്ചാരികൾക്കായി നിർമ്മിച്ചിരുന്ന അതിഥിമന്ദിരത്തിലെ താമസസൗകര്യം ഭൃഗു ഉപയോഗപ്പെടുത്തി. ശീഘ്രം ദേവഗിരിയിലെത്തേണ്ടതിനാൽ ഈ സൗകര്യങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ ശാന്തനാക്കിയില്ല. പർവ്വതേശ്വരന്റെയും ആനന്ദമയിയുടെയും വരവാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സിന്റെ സമർപ്പണം അല്പം കുറച്ചത്. അവിടം മുതൽ അവരൊരുമിച്ചാണ് യാത്ര ചെയ്തത്. യുദ്ധതന്ത്രങ്ങൾ പർവ്വതേശ്വരനുമായി ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിന് ഭൃഗു ഈ സന്ദർഭം ഉപയോഗിച്ചു. ആഴ്ചകൾ മാത്രം വേണ്ടിവരുന്ന ദൂതഗതിയിലുള്ള യാത്ര യമുനയിലെ വെള്ളംപൊക്കം മൂലം മാസക്കണക്കിലേക്ക് നീണ്ടു.

ഭൃഗു, ദക്ഷൻ, പർവ്വതേശ്വരൻ, കനകഹാല എന്നിവർ ദേവഗിരിയിലെ കൊടാരം കാര്യാലയത്തിൽ ഒത്തുകൂടി നീലകണ്ഠന്റെ വിളംബരത്തിന്റെ ഓരോ ഭാഗവും പരിശോധിക്കുവാൻ തുടങ്ങി.

“എനിക്ക് അറിയിപ്പൊന്നു കാണാമോ മഹർഷിജി? പർവ്വതേശ്വരൻ ചോദിച്ചു.

ഭൃഗു ആ ശിലാഫലകം പർവ്വതേശ്വരനു നൽകിയശേഷം ദക്ഷന്റെയും കനകഹാലയുടെയും നേരെ തിരിഞ്ഞ് “എപ്പോഴാണ് ഇവ സ്ഥാപിക്കപ്പെടുന്നത്?”

“കുറച്ചുമാസങ്ങൾക്കു മുമ്പ്, പരമേ”, ദക്ഷൻ പറഞ്ഞു.

“ഈ രാജ്യത്തിനകത്ത് നഗരങ്ങളിലുള്ള എല്ലാ ക്ഷേത്രങ്ങളിലും”, കനകഹാല കൂടി ചേർത്തു.

“ഇതെല്ലാം ഒരാൾ ദിവസം തന്നെയോ സ്ഥാപിച്ചത്? അവസ്ഥാപിക്കുന്നതിൽ പുലർത്തിയ ശൃംഖലാബന്ധിതമായ മികവുണ്ട് പർവ്വതേശ്വരൻ ചോദിച്ചു.

“അതെ”, കനകഹാല പറഞ്ഞു “നീലകണ്ഠന്മാരമേ ഇത് ഇപ്രകാരം സംഘടിപ്പിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. പക്ഷേ അദ്ദേഹം എന്തിന് ചെയ്യണം? അദ്ദേഹം മെലുഹയെ സ്നേഹിക്കുന്നു. ഞങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ ആരാധിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് ഭഗവാന്റെ സൽപ്പേരിനെ താടിച്ഛകാണിക്കുന്നതിനായി മറ്റാരെങ്കിലുമായിരിക്കും ഇത് ചെയ്തതെന്ന്

ഞങ്ങൾ അനുമാനിച്ചു. ദുഃഖകരമെന്നു പറയാം ഞങ്ങളുടെ അനുഭവം ഒരിടത്തുമെത്തിയില്ല. ആരാണ് യഥാർത്ഥത്തിൽ ഈ പാതകം ചെയ്തതെന്ന് ഞങ്ങൾക്കറിഞ്ഞുകൂടാ.”

“നിങ്ങളുടെ ഭരണസംവിധാനത്തിനുള്ളിൽ രാജ്യഭരണികളുണ്ടോ, രാജൻ? ഭൃഗു ചോദിച്ചു.

ദക്ഷൻ ക്ഷോഭം വന്നുവെങ്കിലും അയാൾക്കത് പുറത്തുകാണിക്കുവാൻ ധൈര്യംവന്നില്ല. “തീർച്ചയായും ഇല്ല പരഭോ. എന്ന് വിശ്വസിക്കുന്നതുപോലെ മെലുഹക്കാരെയും അങ്ങേയ്ക്ക് വിശ്വസിക്കാം.”

ഭൃഗുവിന്റെ ദ്വയാർത്ഥം വെച്ചുള്ള ചിരി അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സിലുള്ളത് മറച്ചുവെച്ചിട്ടില്ല. “പർവ്വതേശ്വര. അങ്ങേയ്ക്ക് ഇതിൽനിന്ന് എന്തു മനസ്സിലായി?

“ഇതിൽ കുറവൊന്നും ഞാൻ നിലകൊണ്ടിരിക്കുന്നു പരതിക്ഷിക്കുന്നില്ല”, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു.

ആ വെളിപ്പെടുത്തൽ കേട്ടപ്പോൾ കനകഹാല ഞെട്ടിപ്പോയി. എങ്കിലും അവർ മൗനം അവലംബിച്ചു.

“പക്ഷേ ഞങ്ങൾ അതിനോട് നന്നായിത്തന്നെ പരിചരിക്കണം എന്ന് പറയാം, പരഭോ”, ദക്ഷൻ ഭൃഗുവിനോടുപറഞ്ഞു “ദിവസങ്ങൾക്കകം അവനീക്കം ചെയ്യുകയും നിലകൊണ്ടിരുന്ന പേരുവെച്ച് ആ ശിലാഫലകങ്ങൾ ആരോ വ്യാജമായി സ്ഥാപിച്ചതാണെന്നും ആരും അത് വിശ്വസിക്കരുതെന്നുമുള്ള മറ്റൊരിയ്യപ്തം അതിനുപകരം അവിടെ സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്യൂ.”

കനകഹാല അതിന്റെ ഞെട്ടലിൽ ചെറുതായൊന്നു ഉലഞ്ഞു. ആ അറിയിപ്പുകൾ സ്ഥാപിച്ചപ്പോൾ കനകഹാല നേരിട്ടെല്ലാതെ ഒരു പാപത്തിൽ പങ്കാളിയാവുകയായിരുന്നു. ഒരു നുണയുടെ ഭാഗഭാക്കാവുകയായിരുന്നു. അവർ തന്റെ പദവി ത്യാജിക്കുവാൻ ആലോചിച്ചിരുന്നു. എന്തായാലും ഉടൻ ഒരു യുദ്ധമുണ്ടാകുമെന്ന കാര്യം വ്യക്തമായി കഴിഞ്ഞിരുന്നു. തന്റെ യുദ്ധകാല കർത്തവ്യങ്ങൾ എന്തായിരിക്കുമെന്ന അവർക്ക് വ്യക്തമായി അറിയാമായിരുന്നു. രാജ്യത്തിനോടുള്ള സമ്പൂർണ്ണവും ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടാത്തതുമായ കൂറ്. തന്റെ കടമകളും ധർമ്മവും തമ്മിൽ നേരിടേണ്ടുമുട്ടുന്ന ഒരു സാഹചര്യം അവർ ഒരിക്കലും അഭിമുഖീകരിച്ചിരുന്നില്ല. അപരപിതാവെന്നതായിരുന്നു ആ ആശയക്കുഴപ്പം.

“ഈ പരഗ്നം ഞങ്ങൾ എങ്ങനെ കൈകാര്യം ചെയ്തുവെന്ന് അങ്ങ് കണ്ടുവെല്ലോ”, ദക്ഷൻ പറഞ്ഞു. “ഇനി ശിവന്റെ സൈന്യത്തെ എങ്ങനെ തിരിച്ചുചോദിക്കണമെന്ന കാര്യത്തിൽ ഞങ്ങൾ ശ്രദ്ധകേന്ദ്രീകരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.”

ഭൃഗു ദക്ഷനെ നോക്കി ആഗ്നം കാട്ടി, “അത് ഇപ്പോഴല്ല വേണ്ടത്. രാജൻ. ആദ്യം ഞാൻ സേനാപതി പർവ്വതേശ്വരനുമായി ചില കാര്യങ്ങൾ സ്വകാര്യമായി ചർച്ച ചെയ്യട്ടെ.”

സ്വന്തം മനസ്സാക്ഷിയുടെ പരക്ഷസ്ഥിതിയിൽ അകപ്പെട്ടുപോയിരുന്ന കനകഹാല അവിടെ നടന്ന കാര്യങ്ങളൊന്നും ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നില്ല.

“നീലകണ്ഠനാണ് ആ പരവ്യാപനം നടത്തിയത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കല്പന നമുക്കെങ്ങനെ ധീകരിക്കാനാവും? ഇത് തെറ്റാണ്. സോമരസം ഉപയോഗിക്കരുതെന്ന് ഭഗവാൻ പറയുകയാണെങ്കിൽ അതിനെതിരായി മുന്നോട്ടുപോകുവാൻ നമുക്കെങ്ങനെ സാധിക്കുമെന്ന് എനിക്കറിഞ്ഞു കൂടാ.”

യോഗത്തിനുശേഷം പർവ്വതേശ്വരൻ കനകഹാലയോടൊപ്പമാണ് അവരുടെ കാര്യാലയത്തിലേക്കു പോയത്. അന്നു രാവിലെയുണ്ടായ സംഭവങ്ങൾ അവരുടെ മനസ്സിനെ അസ്വസ്ഥമാക്കുന്നുണ്ടെന്ന് പർവ്വതേശ്വരൻ മനസ്സിലായി.

“സോമരസമുപയോഗിക്കുന്നത് ഞാൻ പണ്ട് നിർത്തിയിരുകയാണ്, കനകഹാല.”

“ഈ നിമിഷം മുതൽ ഞാനും. പക്ഷേ അതൊന്നുമല്ല എന്റെ വിഷമിപ്പിക്കുന്നത്. മെലുഹയിലെല്ലാവരും സോമരസമുപയോഗിക്കുന്നത് നിർത്തിവെക്കണമെന്നാണ് നീലകണ്ഠന്റെ ആഗ്രഹം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ തീരുമാനത്തെ അവഗണിക്കുന്നതിന്റെ ഫലം എന്തായിരിക്കുമെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സന്ദേശത്തിൽനിന്ന് വ്യക്തമാണ്. സോമരസമുപയോഗിക്കുന്നത് നിർത്തിയില്ലെങ്കിൽ നമ്മൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശത്രുക്കളായി മാറും.”

“എനിക്കതറിയാം. എല്ലാറ്റിനും ഒരു പരായോഗിക പരിഹാരം കാണുന്നതിനായി യുദ്ധം പരവ്യാപിപ്പിച്ച് കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. നമ്മൾ സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് ഈ സമയതുപോലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സൈന്യം യുദ്ധസന്നാഹത്തിലേർപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്.”

“മെലുഹ സോമരസമുപയോഗിക്കുന്നത് നിർത്തിത്തന്നു.”

“ഞാനോ താങ്കളോ സോമരസം നിരോധിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിന് നിയമം അനുവദിക്കുന്നുണ്ടോ?”

“ഇല്ല. ചക്രവർത്തിയ്ക്കുമാത്രമേ അതു ചെയ്യാൻ കഴിയൂ.”

“എന്നിട് അദ്ദേഹം അതു ചെയ്തില്ലല്ലോ, ചെയ്തതോ? പിന്നെ യുദ്ധ കാലത്ത് ചക്രവർത്തിയുടെ ഉത്തരവുകൾ ചോദ്യം ചെയ്യാൻ പാടില്ലാത്തവയാണ്.”

“എങ്ങനെയെങ്കിലും നമുക്ക് യുദ്ധം ഒഴിവാക്കാൻ കഴിയുകയില്ലേ? നിങ്ങൾ എന്തുകൊണ്ടാണ് മഹർഷിഭൃഗുവിനോട് സംസാരിക്കാത്തത്? അദ്ദേഹം താങ്കളെ ബഹുമാനിക്കുന്നുണ്ട്.”

“സോമരസം തിന്മയായി മാറിയെന്ന കാര്യം മഹർഷിക്ക് ബോധ്യപ്പെട്ടിട്ടില്ല.”

“എങ്കിൽ നമ്മൾ ജനങ്ങളെ നേരിട്ട് സമീപിക്കണം.”

“കനകഹാല, ഭവതിക്ക് കാര്യങ്ങൾ നന്നായി അറിയാം. ചക്രവർത്തിയുടെ ഉത്തരവിനെതിരായി ഭവതി നേരിട്ടു നീങ്ങുമ്പോൾ, അത് പരധാന മന്ത്രിയെന്ന നിലയിൽ താങ്കൾ നടത്തുന്ന സത്യപ്രതിജ്ഞാ ലംഘനമാണ്.”

“പക്ഷേ ഞാനെന്തിന് ചക്രവർത്തിയുടെ ഉത്തരവുകൾ അനുവർത്തിക്കണം?

നമ്മുടെ ആളുകളോട് അദ്ദേഹം എന്തെക്കൊണ്ടു കള്ളം പറയിച്ചു”

“ഞാൻ ജീവനോടെ ഇരിക്കുകകാലം, അതും മെലുഹയിൽ ഇങ്ങനെയൊരു കാര്യാം സംഭവിക്കുകയിലല്ലെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുന്നു.”

വൈകാരികക്ഷോഭം നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനായി കഷ്ടപ്പെട്ടു കൊണ്ടിരുന്ന കനകഹാല അകലെയെവിടേക്കോ നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

“കനകഹാല, നമ്മൾ മെലുഹക്കാരെ നേരിട്ടു സമീപിക്കുന്നുവെന്ന് തന്നെ കരുതുക”, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു “പ്രതീക്ഷിച്ചതിലും വളരെ നേരത്തെ ജീവിതം അവസാനിപ്പിക്കേണ്ടിവരുമെന്ന് കാര്യാം ജനങ്ങളെ നമ്മൾ ബോധ്യപ്പെടുത്തേണ്ടതായി വരും. അതിന് പകരമായി അവർക്ക് നമുക്കൊന്നും നൽകാനുമാവില്ല. മെലുഹക്കാർ വളരെയധികം സത്യ സന്ധ്യരും കർത്തവ്യബോധമുള്ളവരുമാണെങ്കിൽകൂടി അവരെ ഇങ്ങനെയൊരു കാര്യാം ബോധ്യപ്പെടുത്തുക എളുപ്പമല്ല. അതിന് സമയമെടുക്കും. സോമരസത്തിന്റെ കാര്യാം വരുമ്പോൾ നീലകണ്ഠൻ ക്ഷമ കാണിക്കുകയില്ല. തൽക്ഷണം അതിന്റെ ഉപയോഗം അവസാനിപ്പിക്കണമെന്നാണ് അദ്ദേഹം ആവശ്യപ്പെടുന്നത്. അതിന്റെ പരവേകേന്ദ്രം ആകർഷിക്കുകയെന്നതുമാത്രമാണ് അദ്ദേഹത്തിന് ഇക്കാര്യത്തിൽ അവലംബിക്കാൻ കഴിയുന്ന ഒരേയൊരു മാർഗ്ഗം.”

“ആ പരവേകേന്ദ്രം മെലുഹയാണ്.”

“അതുതന്നെ. രാജ്യത്തെ രക്ഷിക്കുക എന്നതാണ് ഇപ്പോൾ നമ്മുടെ ദൗത്യം. നമ്മുടെ പരാമമികബോധ്യത രാജ്യത്തിനോടാണെന്നാണ് ശ്രീരാമദേവന്റെ നിയമങ്ങൾ വ്യക്തമായിപറയുന്നത്. വേതിക്കറിയാമല്ലോ. ശ്രീരാമദേവനെന്നോ രാജ്യത്തെന്നോ രക്ഷിക്കേണ്ടതെന്ന് ഒരു സന്നിഗ്ദ്ധ്യയുണ്ട്. വന്നാൽ രാജ്യത്തെ രക്ഷിക്കണമെന്നാണ് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്.”

“ഇങ്ങനെയൊരു മാർഗ്ഗം മുന്നിൽ വരുമെന്ന് ആരാണ് സങ്കല്പിച്ചിട്ടുണ്ടാവുക, പർവ്വതേശ്വരാ? അതായത് ദൈവത്തിനും രാജ്യത്തിനുമിടയിൽ നിന്ന് ഇതിൽ ഏതെങ്കിലുമൊന്നിനെ നമുക്കു തെരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടിവരുമെന്ന് അവസ്ഥ?

പർവ്വതേശ്വരൻ വിഷാദത്തോടെ പുഞ്ചിരിച്ചു. “കനകഹാലാ, മറ്റെന്തിനേക്കാളും എനിക്കെന്റെ രാജ്യത്തോടുള്ള കടമയാണ് വലുത്.”

കനകഹാല തന്റെ മുണ്ഡനം ചെയ്ത തലയോടിയിലൂടെ കൈ ഓടിച്ച് ഉച്ചിയിൽ കെട്ടിവെച്ച് കൂടുമയിൽത്തൊട്ട് അതിൽനിന്ന് ശക്തി സംഭരിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നതുപോലെ തോന്നി.

“എന്തൊരു വെല്ലുവിളിയാണ് ഈ വിധി നമുക്ക് നേരെ വെച്ചിട്ടുള്ളത്?

“ഇത് വിഡ്ഢിത്തമാണ്, രാജൻ”. ഭൃഗു പറഞ്ഞു “തന്ത്രങ്ങളെക്കുറിച്ച് കിനാവുകാണുമ്പോൾ താദൃകൾ മുന്നുമാസത്തിനപ്പുറത്തേക്കു നോക്കുന്നില്ല. അതാണ് താദൃകളുടെ പരശ്നം.”

മഹർഷിയുടെ പരതികരണത്തിനായി പരതീക്ഷയോടെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാല്ക്കലിരിക്കുകയായിരുന്നു ദക്ഷൻ. യുദ്ധം അപ്പാടെ ഒഴിവാക്കുന്നതിനുള്ള

തന്റെ “ഉജ്ജ്വലമായി ഒരു പദ്യതി അദ്ദേഹം മഹർഷിയുടെ മുന്നിൽ അപ്പോൾ തുറന്നു കാടിയതേ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.”

അചഞ്ചലനായ ഭൃഗു തന്റെ കൽക്കട്ഠിലിലിരുന്ന്കൊണ്ട് ചക്രവർത്തിയുടെ അടുത്തേയ്ക്കു കുനിഞ്ഞ് “നമ്മൾ നീലകണ്ഠനോടല്പ യുദ്ധം ചെയ്യുന്നത. ജനങ്ങളിൽ അയാൾ പരചോദിപ്പിക്കുന്ന കേതിയോടാണ്. അയാളെ ഒരു രക്തസാക്ഷിയാക്കിയാൽ ജനം താങ്ങുകയ്ക്കെതിരായി തിരിയും. സോമരസത്തിനെതിരെയും അവർ അനിവാര്യമായി അണിനിരക്കും.”

ദക്ഷൻ അത് അംഗീകരിച്ചു. “അങ്ങ് പറയുന്നത് ശരിയാണ് പരഭോ. നമ്മൾ അവനെ പഞ്ചവടിയിൽ വെച്ച് വധിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ ജനങ്ങൾ നാഗന്മാരെ കുറ്റപ്പെടുത്തുമായിരുന്നു. ഏറ്റവും നിർഭാഗ്യകരമായ ഒരു പരാജയമാണത്.”

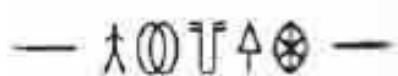
“മറ്റൊരു കാര്യംകൂടി രാജൻ, തയ്യാറെടുപ്പു നടത്തിയിട്ടില്ലാത്ത ഒരു സൈന്യത്തെ ആക്രമിക്കുന്നത് നീതിക്കുനിരക്കാത്തതൊന്നുമല്ലെങ്കിൽപോലും യുദ്ധകാലത്തുപോലും ലംഘിക്കാൻ പാടില്ലാത്ത ചില മര്യാദകളുണ്ട്. സമാധാനദൂതനെയോ അല്ലെങ്കിൽ സന്ദേശവാഹകനെയോ വധിക്കുന്നതുപോലുള്ള നടപടി.”

“തീർച്ചയായും പരഭോ”, മറ്റൊവിടേയ്ക്കോ ശ്രദ്ധമാറിപ്പോയ ദക്ഷൻ പറഞ്ഞു. ദക്ഷന്റെ മനസ്സ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പദ്യതികൾ പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള ശ്രമത്തിലേർപ്പെട്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു.

“രാജൻ, അങ്ങ് ഞാൻ പറയുന്നത് ശ്രദ്ധിക്കുന്നുണ്ടോ? രോഷത്തോടെ ഭൃഗു ചോദിച്ചു.

സ്ഥലകാലബോധം വന്ന ദക്ഷൻ തൽക്ഷണം മുഖമുയർത്തി: “തീർച്ചയായും, മഹർഷേ.”

ഭൃഗു നെടുവീർപ്പിടുകൊണ്ട് ദക്ഷനോട് പുറത്തുപോകാൻ സൂചിപ്പിക്കുന്ന മട്ടിൽ കൈ വീശി,

പർവ്വതേശ്വരൻ തന്റെ വീടിനകത്തേയ്ക്കു നടന്നു കയറി. നടുമുറ്റത്തെ ചുറ്റി മുകളിലേയ്ക്കു നീങ്ങുകിടക്കുന്ന പടികൾ ഓടിക്കയറുന്നതിനിടയിൽ അദ്ദേഹം പരിചാരികയെ നോക്കി തലയാട്ടി. അദ്യത്ത് നിലയിലെത്തി ക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അദ്ദേഹം എന്തോ ഓർക്കുന്നതുപോലെ തോന്നി. നടുമുറ്റത്തേയ്ക്കഭിമുഖമായി നിൽക്കുന്ന കോണിപ്പടിയുടെ തടിലേയ്ക്ക് അദ്ദേഹം മടങ്ങിവന്നു.

“രതി.”

“എന്താ സ്വാമി?? പരിചാരിക ചോദിച്ചു.

“ആനന്ദമയിദേവി പാലിലും പനിനീർദലങ്ങളിലും കുളിക്കുന്ന ദിവസമല്ലേ ഇന്ന്? പർവ്വതേശ്വരൻ ചോദിച്ചു.

“അതെ, പരഭോ. ഞായറാഴ്ചയൊഴികെ എല്ലാദിവസവും ചൂടുവെള്ളം. ഞായറാഴ്ച പാലും പനിനീർദലങ്ങളും ചേർത്തുള്ള കുളി.”

പർവ്വതേശ്വരൻ പുഞ്ചിരിച്ചു “എങ്ങിനെ അതുതയ്യാറായോ?”

അതു സമ്മതിച്ഛതുപോലെ അവൾ പുഞ്ചിരിച്ചു. തന്റെ ഇതുവരെയുള്ള ജീവിതകാലം മുഴുവനും അവൾ പർവ്വതേശ്വരനെ സേവിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും കഴിഞ്ഞ കുറച്ചു ദിവസങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം പരകടിപ്പിപ്പിടുന്ന ആഹ്ലാദം അവൾ ഇതുവരെ കണ്ടിട്ടില്ലായിരുന്നു. പുതിയ സ്വാമിനിയോടൊത്തു വന്നതിനുശേഷമാണ് അദ്ദേഹത്തിൽ ഈ മാറ്റം കണ്ടുതുടങ്ങിയത്. “ഇനി ഏതു നിമിഷവും അത് തയ്യാറാണ്, പരഭോ.”

“അതു തയ്യാറായിക്കഴിഞ്ഞാൽ ദേവിയെ അറിയിക്കുക.”

“ശരി, പരഭോ.”

ശേഷിച്ഛ രണ്ടുവരി ഗോവണിപ്പടികൾ അതിവേഗം ഓടിക്കയറി അദ്ദേഹം മുകളിലുള്ള തന്റെ സ്വകാര്യ അറയിലെത്തി. താഴെ നിരത്തിൽ നടക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ നിരീക്ഷിച്ചുകൊണ്ട് ആനന്ദമയി മടുപ്പാവിൽ ഒരുക്കിയിരുന്ന സൗകര്യപരമായ ഒരു കസേരയിലിരിപ്പുണ്ടായിരുന്നു. തുണികൊണ്ടുള്ള ഒരു മേലാപ്പ് പോക്കുവെയിലിനെ മറച്ചു.

പർവ്വതേശ്വരൻ തിടുക്കപ്പെട്ടോടി വരുന്ന ശബ്ദം കേട്ട് അവൾ തിരിഞ്ഞുനോക്കി.

“എന്താ ഇതർ തിടുക്കം?”, ആനന്ദമയി പുഞ്ചിരിയോടെ ചോദിച്ചു.

വിടർന്ന മന്ദഹാസത്തോടെ പർവ്വതേശ്വരൻ ഒന്ന് നിന്നു. “നിനക്കു സുഖം തന്നെയല്ലേ എന്തറിയാനായി ഓടി വന്നതാണ്.”

ആനന്ദമയി പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് പർവ്വതേശ്വരനെ അടുത്തേക്കു വിളിച്ചു. മെലുഹയുടെ സർവ്വസൈന്യാധിപൻ ആനന്ദമയിയുടെ അടുത്തുചെന്ന് അവളിരുന്നിരുന്ന കസേരക്കെയിലിരുന്നു. പർവ്വതേശ്വരന്റെ കൈതണ്ട്യിൽ തലചായ്ച്ച് ആനന്ദമയി താഴെയുള്ള കാഴ്ചകൾ കാണുന്നതു തുടർന്നു. കമ്പോളങ്ങൾ അപ്പോഴും തുറന്നു കിടന്നിരുന്നു വെങ്കിലും ഉച്ചത്തിൽ സംസാരിക്കുന്ന വാചാലന്മാരായ ചന്ദ്രവംശികളെപ്പോലെയായിരുന്നില്ല മെലുഹയിലെ പർജകൾ. വളരെ മര്യാദ പാലിക്ക് നന്നവരായിരുന്നു അവർ. അവിടത്തെ പാതകളും വീടുകളും ജനങ്ങളും എല്ലാം സൂര്യവംശികളുടെ ഉന്നതമൂല്യങ്ങളായ അടക്കവും അന്തസ്സും ഏകത്വവും പരകടമാക്കുന്നവരായിരുന്നു.

“ഞങ്ങളുടെ തലസ്ഥാനനഗരി കണ്ടിട്ട് എന്തു തോന്നുന്നു?”, പർവ്വതേശ്വരൻ ചോദിച്ചു. “അതിശയകരമായ ആസൂത്രണമികവും ചിട്ടയും അനുഭവപ്പെടുന്നില്ലേ?”

ആനന്ദമയിയുടെ ചുണ്ടിൽ വഴങ്ങിക്കൊടുക്കുന്ന മട്സിലുള്ള ഒരു പുഞ്ചിരി തത്ത്വിക്കളിച്ഛ. “ഹൃദയഭേദമൊ വിധം നിറം കെട്ടുതും ചൈതന്യമില്ലാത്തതുമായ നഗരം.”

പർവ്വതേശ്വരൻ പൊടിച്ഛിരിച്ചു “ഈ നഗരത്തിനു നിറം പകരുവാൻ നീ തന്നെ ധാരാളം.”

“അപ്പോൾ ഈ ഭൂമിയിലായിരിക്കും ഇനി എന്റെ മരണം.” പർവ്വതേശ്വരന്റെ കൈകളുമുകളിൽ തന്റെ കൈ വെച്ചുകൊണ്ട് ആനന്ദമയി പറഞ്ഞു.

അതിനു മറുപടിയായി പർവ്വതേശ്വരൻ കൈപടം തിരിച്ച് അവളുടെ കൈയിൽ പിടിച്ഛ.

“എന്തെങ്കിലും വാർത്തകൾ”. ആനന്ദമയി ചോദിച്ചു. “ഭഗവാൻ മെലുഹയുടെ അതിർത്തിയിൽ പരവേശിച്ഛുവോ?”

“ഇതുവരെ ഒരു വിവരവുമില്ല”, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ അയോധ്യയിൽനിന്ന് പക്ഷിദൂതന്മാരാരും വരുന്നില്ല എന്ന്താണ് ഏറ്റവും വേവലാതിപ്പെടുത്തുന്നവിവരം.”

ഉൽക്കണ്ഠമൂലം നിവർന്നിരുന്ന്പോൾ ആനന്ദമയിയുടെ മുഖത്ത് ഭാവം മാറി “അയോധ്യ കീഴടക്കപ്പെടുവോ?”

“എനിക്ക്റിഞ്ഞുകൂടാ. ഓമല്ലേ. അയോധ്യയെ കീഴടക്കുവാൻ ആവശ്യമായതര ആളുകൾ ഭഗവാനോടൊപ്പമുണ്ടെന്ന് ഞാൻകരുതുന്നില്ല. രൂപകല്പന മികച്ചതല്ലെങ്കിലും നഗരത്തിന് ഒന്നിനുപുറകെ ഒന്നായി ചുറ്റുന്ന വൃത്താകൃതിയിലുള്ള ഏഴുമതിലുകളുണ്ട്. സൈനികർക്ക് ആവശ്യമായ പരിശീലനം ലഭിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽപോലും ഈ മതിലുകൾ കനത്ത സുരക്ഷ തന്നെയാണ്.”

ആനന്ദമയി രോഷത്തോടെ കണ്ണുകൾ അടച്ചു. “അവരുടെ നേതൃത്വം ദുരിദ്രമാണ് പർവ്വതേശ്വര, പക്ഷേ സൈനികർ ധീരന്മാരാണ്. എന്റെ രാജ്യത്തെ സൈനികമേധാവികൾ വിഡ്ഢികളായിരിക്കാം. പക്ഷേ സാധാരണക്കാർ അവരുടെ രാജ്യത്തിനുവേണ്ടി കഠിനമായി പോരാടും.”

“ബംഗലിലേയും വൈശാലിലേയും ഒന്നരലക്ഷം ഭക്തമാരുടേതെന്ന സൈന്യം അയോധ്യയെ കീഴടക്കിയിട്ടുണ്ടാവും എന്ന് എന്റെ സംശയത്തെ ഇത് ബലപ്പെടുത്തുന്നു.”

“എങ്ങിനെ എന്തു സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടാവാമെന്നാണ് താങ്കൾ കരുതുന്നത്?”

“മെലുഹൻ താല്പര്യങ്ങൾ അയോധ്യയിൽ നിർവ്വഹിക്കപ്പെടുന്നില്ല എന്ന് വ്യക്തം. നിന്റെ പിതാവ് ദിലീപരാജാവ് നീലകണ്ഠനുമായി സഖ്യമുണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ടാവാം എന്ന്താണ് ഒരു സാധ്യത.”

“അസാധ്യം. അച്ഛൻ സ്വന്തം ശരീരത്തോടുമാത്രമാണ് സ്നേഹം. ഭൃഗുമഹർഷിയിൽനിന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് ഔഷധം ലഭിക്കുന്നുണ്ട്. അതു കൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം ജീവനോടെ ഇരിക്കുന്നത്. മറ്റെന്തെങ്കിലും കാര്യത്തിനായി അദ്ദേഹം അത് അപകടത്തിലാക്കുകയില്ല.”

“അയോധ്യയിലെ പ്രജകൾ രാജാവിനെതിരെ കലാപം നടത്തിയിരിക്കും. എനിക്ക് അവർ നീലകണ്ഠനൊപ്പം ചേർന്നുകാണും.”

“ഉം... അതിനു സാധ്യതയുണ്ട്. എന്റെ രാജ്യത്തെ ആളുകൾക്ക് എന്റെ അച്ഛനെക്കാൾ നീലകണ്ഠനോടാണ് കൂറ്.”

“അയോധ്യ തന്റെ നിയന്ത്രണത്തിൽ വന്നാൽ നീലകണ്ഠൻ തന്റെ ശ്രദ്ധ പരധാനലക്ഷ്യത്തിലേക്കു തിരിയുകയും മെലുഹയിലേക്കു.”

“സോമരസം നശിപ്പിക്കുകയാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം, പർവ്വ. അനാവശ്യമായ നശീകരണത്തിലൊന്നും അദ്ദേഹം ഏർപ്പെടുകയില്ല. അദ്ദേഹം എന്തിനത് ചെയ്യണം? അത് നിങ്ങളുടെ ജനങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിനെതിരെ തിരിയാൻ ഇടയാക്കും. അദ്ദേഹം സോമരസത്തെ മാത്രമേ ഉന്നം വെക്കുകയുള്ളൂ.”

പൊടുന്നനെ പർവ്വതേശ്വരന്റെ കണ്ണുകൾ മലർകൈ തുറന്നു “തീർച്ചയായും! രഹസ്യമായി സോമരസം നിർമ്മിക്കുന്ന നിർമ്മാണശാലയും അതിലെ ശാസ്ത്രജ്ഞരുമാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം. അതവസാനിപ്പിച്ചു

കഴിഞ്ഞാൽ സോമരസത്തിന്റെ വിതരണം നിലയ്ക്കും. അതില്പാതെ ജീവികുവാൻ പരിശീലിക്കുക മാത്രമാണ് ആളുകളുടെ മുന്നിലുള്ള വഴി.”

“താങ്ക്സ് പറഞ്ഞത് ശരിയാണ്. അതാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം. രഹസ്യമായി സോമരസം നിർമ്മിക്കുന്ന കേന്ദ്രം എവിടെയാണ്?”

“എനിക്ക്റിഞ്ഞുകൂടാ. പക്ഷേ. ഞാൻ അത് കണ്ടുപിടിക്കും.”

“അതെ. താങ്ക്സ് അത് കണ്ടുപിടിക്കണം.”

“എന്തായാലും ഇനിയങ്ങോട് അയോധ്യയിലേക്ക് സന്ദേശങ്ങൾ അയയ്ക്കരുതെന്ന് ഞാൻ കനക ഹാലയോട് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്”, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു “ശത്രുവിന് കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ നൽകുകയായിരിക്കും അതു കൊണ്ടുള്ള ഫലം.”

“അയോധ്യ അവരുടെ നിയന്ത്രണത്തിലായി കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അവരിപ്പോൾ മെലുഹയിലേക്ക് തിരിയണം. താമസിയാതെ അവർ മെലുഹയിലെത്തും.”

“അതെ. ആറുമാസം കൊണ്ട് അവരിവിടെ എത്തിച്ചേർന്നേക്കാം. കൂടാതെ അയോധ്യയുടെ സൈന്യത്തെക്കൂടി കൂട്ടിച്ചേർത്താൽ ഭഗവാന്റെ സൈനികശക്തി ഭീമമായിത്തീരും.”

“താങ്കളുടെ തയ്യാറെടുപ്പ് ഇരട്ടിവേഗത്തിലാക്കുക.”

“ഉം... വിദ്യുന്മാലിയോട് ഇരുപതിനായിരം ഭടന്മാരുമായി ലോതലിലേക്ക് പോകാൻ ഞാനിപ്പോൾ ഉത്തരവു നൽകും.”

“ലോതൽ? മാസംതോറുമുള്ള വിശദമായ അറിയിപ്പ് നൽകാത്തതു കൊണ്ടാണോ താങ്ക്സ് അങ്ങോട് സൈന്യത്തെ അയയ്ക്കുന്നത്? അതല്പം അതിരുകടന്ന പരാതികൾക്കു കാരണമാകില്ലേ?”

“അവരെക്കുറിച്ച് എനിക്ക് നല്ല അഭിപ്രായമൊന്നുമില്ല”, പർവ്വതേശ്വരൻ പതിയെ തലയാടിക്കൊണ്ട് തുടർന്നു. “എന്റെ പക്ഷി സന്ദേശത്തിന് അവർ മറുപടി നൽകിയില്ല.”

“വെറുമൊരു ഭൂതോദയത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഇരുപതിനായിരം സൈനികരെ അങ്ങോടയയ്ക്കുവാൻ താങ്ക്സ്കു കഴിയുമോ?”

“ലോതൽ അത്ഭുതം അകലെയൊന്നുമല്ല. മാത്രമല്ല, അതൊരു അതിർത്തി നഗരമാണ്. പഞ്ചവടിയോട് ഏറ്റവും അടുത്തുകിടക്കുന്ന മെലുഹൻ നഗരം. അതിന്റെ സൈനികശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നത് അത്ഭുതം മോശം ആശയമൊന്നുമല്ല.”

മൃതികവാടിയിലെ യുദ്ധം

ഇരുപത്തി ആറ്

സൈനികൻ എങ്ങനെയൊക്കെയോ പാടുപെട്ട് തിടുക്കത്തിൽ അഭിവാദ്യം ചെയ്തപ്പോൾ ഭൂപടത്തിൽ നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്ന ശിവൻ തല ഉയർത്തിപ്പിടിച്ഛ. “എന്ത്?”

എയ്തുവിട് അസ്തരംപോലെയുള്ള ശിവന്റെ ശബ്ദം കേട്ട് കാളിയും സതിയും ഗോപാലും ചെന്നാർദ്യവജനും തല ഉയർത്തി. വേവലാതി അവരുടെ മുഖത്ത് ചുളിവുകളുണ്ടാക്കി. ലോതലിൽനിന്ന് വേഗത്തിൽ പടയോരം നടത്തിയ അവർക്ക് മൃതികവാടിയിലെത്തുവാൻ ഇനി ഒരു ദിവസം സഞ്ചരിച്ചാൽ മതിയായിരുന്നു.

“സ്വാമി, ഞാനൊരു ദുർവാർത്തയാണ് കൊണ്ടുവന്നിട്ടുള്ളത്.”

“യഥാർത്ഥകാര്യം പറ. അനുമനങ്ങളിലേക്ക് എടുത്തു ചാടരുത്.”

“മുമ്പത്തേക്കാളേറെ മെച്ഛപ്പെട്ട് പർതിരോധമാണിപ്പോൾ മൃതികവാടിയിലുള്ളത്. കുറച്ചുദിവസങ്ങൾക്കുമുമ്പ് ഭൂപതി വിദ്യുൻമാലി നഗരത്തിലേക്ക് ജലമാർഗ്ഗം തിരിച്ചിട്ടുണ്ട്. സ്വാഭാവികമായും മെലുഹയുടെ അതിർത്തിയിലെ പർതിരോധം ശക്തിപ്പെടുത്തുവാനായിട്ടാണ് ലോതലിലേക്ക് അദ്ദേഹം പുറപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. ലോതൽ നീലകണ്ഠൻ പിന്നിൽ അണിനിരന്നിട്ടുള്ള കാര്യം ചക്രവർത്തി ദക്ഷൻ അറിയില്ലെന്ന കാര്യം വ്യക്തമാണ്.”

“വിദ്യുൻമാലിയുടെ കൂടെ എന്തപേരുണ്ട്? ചെന്നാർദ്യവജൻ ചോദിച്ചു.

“ഏകദേശം ഇരുപതിനായിരം. ഇതുകൂടാതെ മറ്റൊരു അയ്യായിരം പേർ മൃതികവാടിയിൽ വേറെയുമുണ്ട്.”

“പക്ഷേ ആശംസയുടെ കാര്യത്തിൽ നമുക്കിപ്പോഴും നല്ല മുൻതൂക്കമുണ്ട്, സ്വാമി”, ചെന്നാർദ്യവജൻ പറഞ്ഞു “മൃതികവാടിയുടെ പർതിരോധസംവിധാനത്തിന് ഇരുപതിനായിരം ഭക്തർ പോലും വലിയ മുൻതൂക്കം നൽകും.”

ശിവൻ തലകുലുക്കി “അതൊരു പരശ്നമാണെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നില്ല. അവർക്ക് എന്ത സൈനികരുണ്ട് എന്ന് കാര്യം നമുക്കൊരു വിഷയമല്ല. അവരുടെ കപ്പലുകളെ പിടിച്ഛടക്കുവാൻ മാത്രമാണ് നമ്മൾ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. അല്ലാതെ അവരുടെ നഗരം കീഴടക്കുവാനുദ്ദേശിക്കുന്നില്ല. ഇരുപതിനായിരംപേരോടൊപ്പം വിദ്യുൻമാലി മൃതികവാടിയിലെത്തിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അവർ സഞ്ചരിച്ച കപ്പലുകളും ആ തുറമുഖത്തുണ്ടായിരിക്കും. ഞാൻ പറഞ്ഞത് ശരിയല്ലേ? അതുകൊണ്ട് നമുക്ക് കൂടുതൽ കപ്പലുകളെ കീഴടക്കേണ്ടതായിവരും.”

കാളി പുഞ്ചിരി തൂകി. “അത് ശരിയാണ്.”

“മൃതികവാടിലേക്കുള്ള പടപുറപ്പാടിന് തയ്യാറായിരിക്കുക”, ശിവൻ

പറഞ്ഞു. “രണ്ട് ദിവസത്തിനകം നമ്മൾ അവരെ ആക്രമിക്കുകുന്നു.”

മൃതികവാടിയുടെ കൊത്തളങ്ങളിൽനിന്ന് ശത്രുവിന്റെ സാന്നിദ്ധ്യമറിയിച്ചു കൊണ്ടുള്ള ശംഖനാദം ആവർത്തിച്ച് മുഴങ്ങിയപ്പോൾ പരിഭ്രാന്തരായ ജനങ്ങൾ നഗരത്തിനകത്തേക്ക് ഓടുന്നത് ശിവനു കാണാൻ കഴിഞ്ഞു. ശത്രുസേനയ്ക്കിടയിൽ അപ്രതീക്ഷിതമായ കടന്നു വരവ് മെലുഹയിലെ ജനങ്ങളെ നടുക്കിയിരിക്കുന്നു.

കുന്നിൻമുകളിൽ എല്ലായിടവും കാണാവുന്ന ഒരു സ്ഥലത്ത് കുതിരപ്പുറത്തിരുന്ന് ശിവൻ മൃതികവാടി നഗരവും അതിനോടനുബന്ധിച്ച തുരുമുഖവും വ്യക്തമായി കാണാൻ സാധിച്ചു. മെലുഹയിലെ മറ്റു നഗരങ്ങളെപ്പോലെ സരസ്വതിനദിയിൽനിന്ന് ഒരു നാഴിക അകലെയായി വലിയൊരു തായ്ക്കുമുകളിലാണ് മൃതികവാടിയും നിർമ്മിച്ചിരുന്നത്. പര്യടത്തിൽനിന്ന് സുരക്ഷിതമായിരിക്കുവാൻ വേണ്ടിയാണ് അങ്ങനെ നിർമ്മിച്ചിരുന്നത്. എന്നാൽ ആ മഹാനദിയുടെ തീരത്ത് നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട ആ തുരുമുഖമാണ് ശിവനെ കൂടുതൽ ആകർഷിച്ചത്.

സരസ്വതിനദിയിലെ ജലം ചെറിയൊരു വിടവിലൂടെ അകത്തേക്കു കടന്നു ചെന്ന്നിരുന്ന ആ വൃത്താകൃതിയിലുള്ള തുരുമുഖം വളരെ വലുതായിരുന്നു. അർദ്ധവൃത്താകൃതിയിലുള്ള നൗകാശയം തുരുമുഖത്തിന്റെ ബാഹ്യവലയത്തിനുള്ളിലെ ജലപ്പരപ്പിനാൽ വേർതിരിയ്ക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. ഒരു കുംഭഗോപുരത്താൽ മൂടപ്പെട്ട ആന്തരിക നൗകാശയം കപ്പലുകളുടെ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള വിവിധ ശാലകളെ സംരക്ഷിച്ചു. ആന്തരിക നൗകാശയത്തിന്റെ ഓരങ്ങളിലും പുറംഭാഗത്തേ കടൽപ്പാലത്തിനടുത്തുമായി കപ്പലുകൾ നെടുമുറ്റപ്പിടിപ്പിരുന്നു. വളരെയധികം മികച്ച ആ രൂപഘടനമൂലം പരായേണ വിസ്തൃതി കുറഞ്ഞ ആ പരദേശത്തിന് അമ്ലതോളം കപ്പലുകളെ ഉൾക്കൊള്ളാൻ സാധിച്ചു. രണ്ടുകപ്പലുകൾക്കിടയിലെ വിശാലമായ ജലവിതാനം മറ്റു കപ്പലുകളുടെ അനായാസമായ സഞ്ചാരത്തിന് അനുയോജ്യമായിരുന്നു. ആ നൗകാശയത്തിനകത്ത് ഒരാറുവരിയായി കപ്പലുകൾക്ക് സാമാന്യം നല്ല വേഗത്തിൽതന്നെ സഞ്ചരിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നു. നൗകാശയകവാടം താരതമ്യേന ചെറുതായതിനാൽ ഒരേസമയം ഒരു കപ്പലിനു പുറത്തുപോകാനും ഒരു കപ്പലിനു അകത്തുകടക്കാനുമേ സാധിച്ചിരുന്നുള്ളൂ വൃത്താകൃതിയിലുള്ള ആ ജല പാതയിൽ ഒരു കപ്പലിനു പുറകെ മറ്റൊരു കപ്പലിനുപോകാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നതിനാൽ കവാടം ഇടുങ്ങിയതാണെങ്കിലും അകത്തുകടക്കുന്നതും പുറത്തുപോകുന്നതുമായ കപ്പലിന്റെ വേഗതയെ അതു ബാധിച്ചിരുന്നില്ല. എങ്കിലും ശത്രുക്കപ്പലുകൾക്കുനേരെ ഫലപ്രദമായ പരിരോധം തീർക്കുവാൻ അതു സഹായിച്ചു. കവാടം അടച്ചിരുന്നു. പരിരോധം തീർക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നനിരവധി ഇടങ്ങൾ ആ നൗകാശയത്തിന്റെ ഭിത്തികളിൽ ശിവനു കാണുവാൻ കഴിഞ്ഞു.

ശിവൻ പുഞ്ചിരിച്ചു. മെലുഹക്കാരെക്കുമാത്രം സാധ്യമായ ന്യൂനതകളില്ലാത്ത ആസൂത്രണപാടവം.

കാളി ശിവന്റെ അടുത്തേക്കു കുനിഞ്ഞു: “നഗരത്തിനും

തൂമുഖത്തിനുമിടക്കുള്ള കോട് കെട്ടി സുരക്ഷിതമാക്കിയ സ്ഥലം ഒരു ബലഹീന പരദേശമായിരിക്കാം.”

“അതെ”, സതി പറഞ്ഞു “നമുക്ക് അവിടെനിന്ന് അകരണം തുടങ്ങാം. നമ്മളത് ഭേദിക്കുമെന്ന് അവരെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്ന കാര്യത്തിൽ നമ്മൾ വിജയിച്ചാൽ അവർ ആ നടവഴിയിലേക്കുള്ള നഗരകവാടം അടയ്ക്കുവാൻ നിർബ്ബന്ധിതരാകുകയും സൈനികരെ ഉള്ളിലേക്കു വലിക്കുകയും ചെയ്യും. നഗരവും തൂമുഖവും അടുത്തായതിനാൽ ഈ നടവഴിയുടെ മതിലുകൾ ഭേദിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ അവർക്ക് ഇതിൽ ഏതെങ്കിലുമൊന്ന് ബലികഴിക്കേണ്ടിവരും. അവർ ഇക്കാര്യത്തിൽ ഒന്നുരഞ്ജനം നടത്തി തൂമുഖം വിടുതരുമെന്നാണ് എന്റെ തോന്നൽ.”

ശിവൻ സതിയെ നോക്കി “വിദ്യുന്മാലി അകരമോത്സുകനാണ്. അനുരഞ്ജനങ്ങൾക്ക് താല്പര്യമില്ലാത്തവനാണയാൾ. നമ്മൾ അവരുടെ കപ്പലുകളെയാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നതെന്ന് നഗരത്തെയല്ലെന്ന് നഗരസ്ഥിവാക്കിയാൽ അയാളൊരു ചുരുട്ടുതീനു തയ്യാറായെന്ന് വരും. നഗരത്തിൽനിന്ന് പുറത്തുകടന്ന് നമ്മുടെ സൈന്യത്തെ പുറകിൽനിന്നാകർമ്മിക്കുവാൻ അയാൾ ശ്രമിച്ചെന്ന് വരും. അയാൾക്ക് വളരെ ബുദ്ധിപരമായി തോന്നിയേക്കാം. നടവഴിയിൽവെച്ച് നമ്മളെ നേരിട്ടു കൊണ്ട് നഗരവും തൂമുഖവും രക്ഷിക്കാമെന്ന് അയാൾ വിചാരിച്ചേക്കാം. അയാൾ അങ്ങനെ ഒരു അബദ്ധം ചെയ്യുമെന്ന് ഞാൻ പരതീക്ഷിക്കുന്നു.”

ബ്രഹ്മഗന്മാർ, വാസുദേവന്മാർ, നാഗന്മാർ പിന്നെ ലോതലിലെ സൂര്യവംശികൾ എന്നിങ്ങനെ വിവിധ വിഭാഗങ്ങളെക്കൂട്ടുന്ന സേനയുടെ ഇടയിലൂടെ ശിവൻ അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും സഞ്ചരിച്ചു. സതിയും കാളിയും താന്താങ്ങളുടെ വിഭാഗത്തെ നയിച്ചുകൊണ്ട് കുതിരപ്പുറത്തിരിപ്പുണ്ടായിരുന്നു. ഭടന്മാർ യുദ്ധത്തിനു തയ്യാറായിരുന്നെങ്കിലും മെലുഹാകാർ ശക്തന്മാരാണെന്ന് അവർക്കറിയാമായിരുന്നു.

“പടയാളികളേ, ശിവൻ ഉറക്കെ വിളിച്ചു. “മഹാദേവന്മാരെ! ഞാൻ പറയുന്നത് കേൾക്കുക!”

ആളുകൾ നിശ്ശബ്ദരായി.

“ആയിരം വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പ് ഒരു മഹാനുഭാവൻ ഈ ഭൂമിയിലൂടെ നടന്നുവെന്നാണ് പൂർവ്വികർ നമ്മളോട് പറഞ്ഞു തന്നിട്ടുള്ളത്. മര്യാദാ പുരുഷോത്തമനായ ശ്രീരാമദേവൻ, രാജാധിരാജൻ. പക്ഷേ സത്യം നമുക്കറിയാം! അദ്ദേഹം ഒരു മനുഷ്യനേക്കാൾ മീതെയായിരുന്നു! ദൈവമായിരുന്നു അദ്ദേഹം!” സൂചിവിണാൽപോലും കേൾക്കാവുന്നതര നിശ്ശബ്ദത പാലിച്ചുകൊണ്ട് ഭടന്മാർ അത് ശ്രദ്ധിച്ചുകേട്ടു.

മൃതികവാടിയുടെ കോട്മതിലുകൾക്കുമുകളിൽ നിലയുറപ്പിച്ചിട്ടുള്ള മെലുഹൻ സൈനികരെപ്പറ്റി ശിവൻ പറഞ്ഞു “ഇവർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേര് ഓർമ്മിക്കുക മാത്രമാണ് ചെയ്യുന്നത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാക്കുകൾ അവരോർക്കുന്നില്ല. എന്നാൽ ഞാൻ ശ്രീരാമദേവന്റെ വാക്കുകൾ ഓർമ്മിക്കുന്നു “നിങ്ങൾക്ക് എന്റെ ആളുകളെയാണോ ധർമ്മത്തെയോ

തെരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടത് എന്ന് ചോദിച്ചാൽ ഞാൻ ധർമ്മത്തെ തെരഞ്ഞെടുക്കണമെന്ന് പറയും. എന്റെ കുടുംബത്തെയോണോ ധർമ്മത്തെയോണോ തെരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടത് എന്ന് ചോദിച്ചാൽ ഞാൻ ധർമ്മത്തെ തെരഞ്ഞെടുക്കണമെന്ന് പറയും! ധർമ്മത്തിനും മറ്റ് കാര്യങ്ങൾക്കുമിടയിൽനിന്ന് നമ്മൾ എന്തിനെയാണ് തെരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടതെന്ന് ചോദ്യം വന്നാൽ ധർമ്മത്തെ തെരഞ്ഞെടുക്കണം! എന്തെയാണോ ധർമ്മത്തെയോണോ കൈക്കൊള്ളേണ്ടതെന്ന് ചോദ്യമുയർന്നാൽ ധർമ്മത്തെ കൈക്കൊള്ളണം. എപ്പോഴും ധർമ്മത്തെ കൈക്കൊള്ളുക.'

“ധർമ്മം’ സൈന്യം ഒരാറ് ശബ്ദത്തിൽ അലറി.

“മെലുഹക്കാർ തിന്മയെ തെരഞ്ഞെടുത്തിരിക്കുകയാണ്”. ശിവൻ അലറി വിളിച്ചു. “നമ്മൾ ധർമ്മത്തെ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നു.”

“ ധർമ്മം!”

“അവർ മരണത്തെ തെരഞ്ഞെടുത്തിരിക്കുന്നു! നമ്മൾ വിജയം തെരഞ്ഞെടുത്തിരിക്കുന്നു!”

‘ജയ് ശ്രീരാം’, സതി ഉറക്കെ ചൊല്ലി.

“ജയ് ശ്രീരാം’, കാളി ആ യുദ്ധകാഹളത്തിൽ പങ്ക്ുചേർന്നു.

“ജയ് ശ്രീരാം”, സൈനികരെല്ലാവരും അതാവർത്തിച്ചു.

“ജയ് ശ്രീരാം.”

“ജയ് ശ്രീരാം.”

നീലകണ്ഠൻ സൈനികരുടെ പരിചിതമായ സ്വരം മൃതികവാടിയുടെ മതിലുകളിൽ തടടി പരതിയപ്പോൾ; മെലുഹക്കാരെ ഉത്തേജിപ്പിച്ചിരുന്ന അലർച്ച. പക്ഷേ ഇപ്പോഴത് യേശുമാണ് അവരുടെ മനസ്സിൽ നിറയുന്നത്.

സൈനികരുടെ അട്യാഹ്വാനത്തോടെ വലയം ചെയ്തപ്പോൾ ശിവൻ കാളിയുടെ നേർക്ക് തിരിഞ്ഞുകൊണ്ട് തലയാടി. നിസ്സംഗമായ നേർത്ത പുഞ്ചിരി കാളിയുടെ ചുണ്ടുകളിൽ വിളങ്ങി. ശിവനെ നോക്കി അവൾ തലയാടി. അവളുടെ കണ്ണുകൾ തിളങ്ങി. വാൾ വീശിയപ്പോൾ അത് സൂര്യപ്രകാശമേറ്റ് വെട്ടിയിട്ടുണ്ടി. പിന്നെ തന്റെ പുറകിലുള്ള സൈനികർക്കുനേരെ ഒരു കൈ ഉയർത്തി. അതോടെ നിശ്ശബ്ദതയുടെ ഒരു ആ സൈന്യത്തിനു മേൽ ഉറുപ്പു കയറി. പിന്നെ അവിടെ ശബ്ദമുണ്ടാകുന്നത് അവരുടെ മുകളിൽ കാറ്റിൽ തത്ത്കളിപ്പ കൊടികളുടെ ശബ്ദമായിരുന്നു. അവൾ ഒരിക്കൽക്കൂടി സൂചന നൽകിയപ്പോൾ ആളുകൾ ആയുധങ്ങൾ തയ്യാറാക്കിപ്പിടിച്ചു. കാളി വാൾ ആകാശത്തേക്കുയർത്തിപ്പിടിച്ചു. പിന്നെ ചോര മരവിപ്പിക്കുന്ന ഒരു അലർച്ചയോടെ അവൾ തന്റെ വാൾതല മുന്നോട്ടു കൊണ്ടുവന്നതും ആ ചുമരുകളിലേക്ക് ഗർജ്ജിക്കുന്ന ഒരു മനുഷ്യന്റെ പാഞ്ഞെടുത്തു.

കോട് കെട്ടിയ ആ ഇടുങ്ങിയ വഴിയിൽ രൂക്ഷമായിക്കൊണ്ടിരുന്ന പോരാടും നിരീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു ശിവൻ. ഒരു ചെറിയ വിഭാഗത്തെ തകർക്കുവാനായി വാസുദേവന്മാരുടെ ആനപ്രസരം താല്പരമായി

കവണകളും ഉപയോഗിച്ച് കാളി ആവർത്തിച്ച് ആക്രമണമഴിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. മെലുഹക്കാർ അമ്പെയ്യുകയും ആ കോട്സമതിലിൽ കയറിനിന്ന് തിളപ്പ എണ്ണ ഒഴിക്കുകയുമൊക്കെ ചെയ്തുവെങ്കിലും അസാമാന്യ ധീരന്മാരായ ചെറിയൊരു സംഘം നാഗസൈനികർ അതിനെയെല്ലാം ധീരമായി ചെറുത്തു. അമാനുഷയെര്യത്തിനു പേരുകേട് നാഗന്മാർ തന്നെയാണ് ഈ യുദ്ധത്തിനനുയോജ്യരായ ആളുകൾ, നടവഴിയുടെ മതിലുകൾ ചെറിയ ചെറിയ പിളർപ്പുകൾ പരയക്ഷപ്പെടുവാൻ തുടങ്ങി. താമസിയാതെതന്നെ ശിവന്റെ സൈനികർ നഗരത്തിനു തുറമുഖവുമായുള്ള ബന്ധം വിച്ഛേദിക്കും. ഇത് ശിവൻ വിദ്യുന്മാലിയിൽനിന്ന് പരതീക്ഷിച്ച പരതികരണം തന്നെ സ്തബ്ധമായി. മൃതികവാടിയിലെ പരധാന കവാടങ്ങൾ തുറക്കപ്പെട്ടു. മെലുഹൻ സൈനികർ ശിവനിൽനിന്നുതന്നെ മുഖ് പഠിച്ചെടുത്ത സൈനികവ്യൂഹം ചമച്ചുകൊണ്ടാണ് അവർ പുറത്തുവന്നത്.

സമചതുരാക്യതിയിലുള്ള ഇരുപതുപേരുടെ സംഘങ്ങളായാണ് മെലുഹക്കാർ മുന്നോട്ടു നീങ്ങിയത്. ഓരോ സൈനികനും അവന്റെ ശരീരത്തിന്റെ ഇടതുവശത്ത് പകുതി തന്റെ പരിചകൊണ്ട് മറച്ചു. അതോടൊപ്പം ആ പരിച അവന്റെ ഇടതുഭാഗത്തുള്ള സൈനികന്റെ വലതുപാതിയും മറച്ചു. പുറകുവശത്ത് സൈനികൻ അവന്റെ പരിചകൊണ്ട് തന്നെത്തന്നെയും മുന്തിലുള്ള സൈനികനെയും മറച്ചു. ഓരോ സൈനികനും തന്റെയും തൊടടുത്തുള്ള സൈനികന്റെയും പരിചകൾക്കിടയിലൂടെ കുന്തം ഉയർത്തിപ്പിടിപ്പിച്ചു. ഇത് പരതിരോധത്തിന്റെ കൂർമ്മവ്യൂഹമായിരുന്നു. അതേസമയം നീളൻ കുന്തങ്ങളും പരിചകളുമായി ശത്രുവിനുനേരെ ഇടിച്ച് കയറുവാൻ സാധിക്കുന്ന സംവിധാനംകൂടിയായിരുന്നു ഇത്.

എന്നാൽ ഈ കൂർമ്മവ്യൂഹത്തിന് ചെറിയൊരു ന്യൂനതയുണ്ടായിരുന്നു. അത് ഇതിന്റെ സ്രഷ്ടാവിനുതന്നെ നന്നായി അറിയാമായിരുന്നു. ശിവൻ എന്ന് സ്രഷ്ടാവിന്. പുറകിലായിരുന്നു ഈ വ്യൂഹത്തിന്റെ വിട്ടുതൽ; പുറകിൽനിന്ന് ഒരാക്രമണം വന്നാൽ സൈനികർക്ക് ഒന്നും ചെയ്യാൻ കഴിയില്ല. വലിയ നീളൻ കുന്തങ്ങളുടെ ഭാരം അവരെ കീഴോട്മർത്തി. പെട്ടെന്ന് പുറകോട്ടു തിരിയുക ബുദ്ധിമുട്ടായിരുന്നു. ആ വ്യൂഹത്തിന്റെ പുറകുവശത്ത് പരിചകൊണ്ടുള്ള സംരക്ഷണമില്ലായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് ശത്രു പുറകിൽനിന്നാക്രമിച്ചാൽ ആ വ്യൂഹം പൂർണ്ണമായും ശിഥിലമാകുവാനുള്ള സാധ്യതയുണ്ടായിരുന്നു.

ശിവൻ സതിയുടെ നേർക്കു തിരിഞ്ഞ് പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു “ഈ വിദ്യുന്മാലി എന്തുചെയ്യുമെന്ന് നമുക്ക് മുൻകൂടി കാണാവുന്നതേയുള്ളൂ.”

സതി തലയാട്ടി “വ്യൂഹത്തിനു നേർക്കുണ്ടോ? ശിവൻ സമമതിച്ചു. “അതെ, വ്യൂഹത്തിനുനേർക്കു.” സതി ഉടൻതന്നെ കുതിരയെ വലുതുഭാഗത്തേക്കോടിപ്പുകൊണ്ട് തന്റെ കീഴിലുള്ള സൈന്യത്തെ നടവഴിയുടെ മതിലിനടുത്തേക്കു നയിച്ചു. നഗര കവാടത്തിൽ നിന്ന് പുറത്തേക്കു വന്നിരുന്ന മെലുഹയുടെ കൂർമ്മവ്യൂഹത്തിനും നടവഴി ആക്രമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന കാളിയുടെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള നാഗ സൈന്യത്തിനുമിടയിലായിരുന്നു അവരുടെ സൈന്യത്തിന്റെ ആക്രമണനിയോഗം. ആദ്യം കടുത്ത പോരാട്ത്തിലേർപ്പെടുക പിന്നെ സാവകാശം പുറകോട്ടു നീങ്ങുക എന്നതായിരുന്നു അവളുടെ പരയോഗിക്കാനിരുന്ന യുദ്ധതന്ത്രം. അവൾ പുറകോട്ടിറങ്ങുമ്പോൾ മെലുഹക്കാർക്ക് തങ്ങൾ വിജയിച്ചുവെന്ന തോന്നലുണ്ടാകും. അവർ കൂടുതൽ കൂടുതൽ മുന്നോട്ടു നീങ്ങും. മുന്തിൽനിന്ന് നേരിട്ട് കൂർമ്മവ്യൂഹത്തെ ആക്രമിക്കുന്നതാകയാൽ വലിയ ആശ്വാസത്തിനു സാധ്യതയുണ്ടായിരുന്നു.

മെലുഹൻ സൈന്യം മുന്നോട്ടു നീങ്ങുമ്പോൾ അവരുടെ പുറകിൽനിന്ന് ശിവൻ ആക്രമിക്കുവാനുള്ള ഇടം തുറന്നുകിട്ടും. ശിവന്റെ അശ്വസൈന്യം പുറകിൽനിന്ന് അവരെ ആക്രമിക്കും.

ഇതിനിടയിൽ ശിവൻ ആനപ്പടയ്ക്കുനേരെയും ഇടതുഭാഗത്തുള്ള അശ്വസൈന്യത്തുനേരെയും ആവശ്യമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുവാനായി സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

“തയ്യാറാവുക”, ആനപ്പടയുടെ ചുമതല വഹിച്ചിരുന്ന വാസുദേവ ഭളപതിയോട് ശിവൻ ആജ്ഞാപിച്ചു.

ശിവൻ അതിവേഗം നീങ്ങേണ്ടിയിരുന്നു എന്ന് നുമാർമല ആ നീക്കം കൃത്യസമയത്തുതന്നെ നടത്തേണ്ടിയിരുന്നു. വളരെ നേരത്തെ നീക്കം നടത്തിയാൽ വിജയനാലി ആ കെണി മണൽതറിയും.

മെലുഹയുടെ കൂർമ്മവ്യൂഹം സതിയുടെ നേർക്കു കുതിച്ചു വരുന്നതുകണ്ട വീരഭർതാ വേവലാതിയോടെ ശിവനെ നോക്കി “സതിയുടെ ദൗത്യം കഠിനമാണ്. നമുൾ...”

‘ശ്രദ്ധിച്ചു നിൽക്കേ ഭർതാ’, ശിവൻ പറഞ്ഞു “അവർ എന്താണ് ചെയ്യാൻ പോകുന്നതെന്ന് അവൾക്ക് നന്നായി അറിയാം.”

കൂർമ്മവ്യൂഹം സതിയുടെ വ്യൂഹത്തിനുനേരെ പാഞ്ഞെടുത്തുകൊണ്ടിരുന്നു. സൂര്യവംശികളുടെ രണനീതിക്കനുസൃതമായി സതി മുന്നിൽനിന്നുകൊണ്ടുതന്നെ പടനയിച്ചു. പരിചകൾ തീർത്ത ഒരു മതിൽ തനിക്കു നേരെ സാവധാനം നീങ്ങുന്ന സതി കണ്ടു. ഓരോ പരിചകൾക്കുമിടയിൽനിന്നും ഓരോ കുന്തം പുറത്തേക്കു നീങ്ങുന്നിരുന്നു. ഓരോ തവണയും കനത്ത ശബ്ദത്തോടെ അവർ മുന്നോട്ടു നീങ്ങുമ്പോൾ തേച്ചുമിനുക്കിയ പരിചകളിൽനിന്ന് സൂര്യപരകാശം പരതിപ്പോയി. സാവധാനം നിശ്ചയിച്ച കുതിരയെ പതിഞ്ഞ താളത്തിൽ കുറച്ചു മുന്നോട്ടു നടത്തിയ ശേഷം കുതിരപ്പുറത്തു ഇരിപ്പിടത്തിൽനിന്ന് ശരീരം അല്പം ഉയർത്തിപ്പിടിച്ച് കുതിരയെ വേഗത്തിൽ മുന്നോട്ടോടിച്ച് ആക്രമണത്തിനുള്ള നിമിഷത്തിനായി അവൾ കാത്തിരുന്നു.

ആ വ്യൂഹത്തിനടുത്തേക്ക് അടുക്കുന്നതോറും ഒരു വിടവിനായി തിരയുകയായിരുന്നു അവളുടെ കണ്ണുകൾ. മെലുഹൻ സൈനികർ മുന്നോട്ടോടുന്നതിനിടയിൽ അവരിൽ ഒരാളുടെ പരിച അല്പം തെന്തിനായി. ആ വിടവിലൂടെ അയാളുടെ കഴുത്തും ചുമലും ദൃശ്യമായി. ഇരിപ്പിടത്തിൽനിന്ന് അനങ്ങാതെ ഉറയിൽനിന്ന് കത്തി വലിച്ചുറി അവളാ സൈനികനുനേരെ എറിഞ്ഞു. അത് കൃത്യമായി ലക്ഷ്യം കണ്ടു. ആ ഭേദം താഴെ വീണു.

കൂർമ്മവ്യൂഹം ഇപ്പോൾ അവളുടെ തൊട്ടുമുന്നിലെത്തിയിരുന്നു. കുതിര മുന്നോട്ടോടാൻ ശ്രമിച്ചുവെങ്കിലും അവൾ കുതിരയുടെ കടിഞ്ഞാണിൽ മുറുക്കിപ്പിടിച്ച് പുറകോട്ട് തിരിഞ്ഞോടാൻ ശ്രമിച്ചു. ചുമലിൽ പെട്ടെന്ന് ഒരു കൊടുംവേദന അവൾക്കനുഭവപ്പെട്ടു. കുതിര വേദന സഹിക്കാനാവാതെ ചിന്തയ്ക്കുന്ന ആവശ്യപ്പെട്ടു. തനിക്കു കീഴെ ആ കുതിര പിടയുന്ന ആവശ്യം അറിഞ്ഞു. കുന്തം ചുമലിൽ തുളഞ്ഞുകയറിയ വേദന സഹിക്കാനാവാതെ തന്റെ കുതിരയുടെ പുറത്തുനിന്നും അവൾ ചാടിയിറങ്ങാൻ ശ്രമിച്ചു. അവളുടെ കുതിര മുട്ടുകുത്തി വീണുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. ഏത് ഭേദമാണ് തന്നെ കുന്തം കൊണ്ട് ആക്രമിച്ചതെന്ന് കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ അവൾ ശ്രമിച്ചു. പക്ഷേ, ആ പരിചയുടെ പുറകിൽ പതിയിരിക്കുന്ന തന്റെ ചുമലിൽ

താൻതന്നെയും കുന്തം പിടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നവൻ ആരാണെന്ന് അവൾക്ക് കണ്ടെത്താനായില്ല. കുന്തം നല്കവെന്ന് ആഴ്ന്നിറങ്ങിയിരുന്നു. പകുതി വേദന മൂലവും പകുതി രോഷമൂലവും അവൾ അലറിവിളിച്ചു. കണ്ണുകൾ സജലങ്ങളായി. തന്റെ കൈയിലുണ്ടായിരുന്ന വാൾ ആത്മസംഹാരം അലോകനം കഴിഞ്ഞു. ആ കുതിരയെ തള്ളി നീക്കി നിവർന്നു നിന്നു.

കുറുപ്പ് അസ്തമിക്കുകയും സത്യം ചുമലുകൾക്കടുത്തുകൂടെ പാഞ്ഞുപോയി. അവളുടെ കൈകൾ പഴുതിലൂടെ അസ്തമിക്കുകയും കർമ്മവ്യൂഹത്തിലെ മെലുഹൻ സൈനികരുടെ ദേഹത്ത് ചെന്ന്കൊണ്ടു. ഒരു നിമിഷനേരത്തേക്ക് മെലുഹൻ സൈനികരുടെ മുൻനിര സാവധാനത്തിലായി. അതു താമസമായി. ആ പഴുതുകുവാമായി പരിചയത്തിൽ പകരക്കാരായെത്തിയ മെലുഹൻ സൈനികർ കഷ്ടപ്പെട്ടു. പൊട്ടുന്നതെ കർമ്മവ്യൂഹം പുനർമറിച്ചു അവർ മുൻനിരയിൽ നിൽക്കുകയും ചെയ്തു. സതി ഒരു പിന്നോക്കം വെച്ചപ്പോൾ അവളുടെ സൈനികവ്യൂഹവും പിന്നോക്കം നീങ്ങി. പക്ഷേ ധീരതയോടെ പോരാടിക്കൊണ്ടുതന്നെയോ അവർ പുറകോട്ടു നീങ്ങിയത്. തടസ്സനിർമ്മാണത്തിന് കർമ്മവ്യൂഹത്തിന്റെ ആക്രമണത്താലെന്ന മട്ടിൽ അവർ സാവധാനം പിന്നോട്ടു നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അങ്ങനെ കുറുപ്പു സമയം സത്യം അവളുടെ സൈനികവ്യൂഹവും പുറകോട്ടു നീങ്ങിയപ്പോൾ മെലുഹൻ അതിനനുസൃതമായി മുൻനിര നീങ്ങിവന്നു. അതോടെ ശിവൻ മെലുഹൻ സൈന്യത്തെ പുറകിൽനിന്നാക്രമിക്കുവാനുള്ള സൗകര്യം ലഭിച്ചു.

അകലെ യുദ്ധം കൊടുമുടിയിലുണ്ടായിരുന്ന നോക്കിക്കൊണ്ടു നിൽക്കുകയായിരുന്നു. ശിവൻ, കർമ്മവ്യൂഹത്തിന്റെ പാർശ്വങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുന്ന മെലുഹൻ തേരുകൾക്കുമേൽ അവന്റെ കണ്ണുകൾ പതിച്ചു. അതിൽ ഒരാൾ തേരുതെളിച്ചപ്പോൾ മറ്റൊരാൾ യുദ്ധം ചെയ്തു. ആ രണ്ടുപേരുടെയും സംഘം വേഗതയും നിഷ്ഠൂരമായ ശക്തിയും പരസമാക്കി. ഈ തേരുകൾക്ക് ശിവന്റെ കുതിരപ്പടയെ ചെറുക്കാൻ സാധിക്കും.

“താൻതന്നെയും ആനകൾ ആ തേരുകളെ ആക്രമിക്കട്ടെ”. അവൻ വാസുദേവസൈന്യത്തിന്റെ ഭദ്രപതിയോട് കല്പിച്ചു.

വാസുദേവ ഭദ്രപതി ഉടൻതന്നെ ആ കല്പന തന്റെ ആനകൾക്കു കൈമാറി.

അതിവേഗതയിൽ ആനകൾ ഓടിയപ്പോൾ ഭൂമി പരകർമ്മം കൊണ്ടു. ആനകൾ പാഞ്ഞുവരുന്നത് മെലുഹൻ സൈനികർ ആത്മവിശ്വാസത്തോടെയാണ് നിരീക്ഷിച്ചത്. തേരുതെളിച്ചിരുന്നവർ കുതിരയുടെ കടിഞ്ഞാണിവിട് ആ വിശേഷാവസരത്തിനായി സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചിരുന്ന പടഹങ്ങളെ പുറത്തുടയ്ക്കു. ചന്ദ്രവംശസൈന്യത്തെ ആനകളെ മുൻപൊരിക്കൽ നേരിടുകയും മെലുഹൻ ഓർക്കുന്നത്കൊണ്ടായിരുന്നു. പടഹങ്ങളിൽനിന്നുയർന്ന ഉച്ചത്തിലുള്ള ശബ്ദം അന്ന് ആനകളെ വിറുപ്പിപ്പിച്ചിട്ടിരുന്നു. അതോടെ സർവ്വം സൈന്യത്തെ ചവിട്ടിമെതിച്ച് അവ അനിയന്ത്രിതമായി ഓടാൻ തുടങ്ങി. പക്ഷേ ഇവിടെ ഈ ആനകളെ വലിയ ശബ്ദങ്ങൾ കേൾപ്പിച്ചു വാസുദേവന്മാർ പരിശീലിപ്പിച്ചിരുന്നു. അവയ്ക്കു ശബ്ദങ്ങൾ ശീലമായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. മെലുഹൻ തേരുകളെ അപരപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് ആനകൾ മുൻനിരയിൽനിന്നു ഓടി.

തങ്ങളുടെ തന്ത്രം പരാജയപ്പെടുത്തുന്ന മനസ്സിലായതോടെ പടഹങ്ങൾ താഴെയിട് അവർ കുതിരകളുടെ കടിഞ്ഞാണി കൈയിലെടുത്തു. യോദ്ധാക്കൾ കുന്തം കൈയിലെടുത്തുപിടിച്ച് യുദ്ധത്തിന് തയ്യാറായി നിന്നു.

വാസുദേവസൈന്യത്തിന്റെ ആനകൾ മുന്നോട്ടു കുതിച്ചപ്പോൾ മെലുഹൻ രഥങ്ങളിൽ വേഗത്തിൽ മുന്നോട്ടു നീങ്ങി. നല്ല തൊലിപ്പകുപ്പുള്ള മൃഗങ്ങൾക്കു ചുറ്റും നിരന്ന മെലുഹൻ സൈനികർ അവയ്ക്കുനേര കൂന്തങ്ങളെറിഞ്ഞുകൊണ്ട് അവയുടെ നീക്കം സാവധാനത്തിലാക്കാനും അവയെ പരിക്രമിപ്പിക്കുവാനും ശ്രമിച്ചുനോക്കി. പക്ഷേ ആനകൾ ആക്രമണസന്നദ്ധരായിരുന്നു. അവയുടെ തുമ്പികൈകളിൽ വലിയ ലോഹഗോളങ്ങൾ കെട്ടിവെച്ചിരുന്നു. ആനകൾ വിദഗ്ദ്ധമായി തുമ്പികൈ വീശി കുതിരകളെയും രഥങ്ങളെയും അടിച്ചു. തകർത്തു. ചില മെലുഹന്മാർക്ക് ആ അടിയേറ്റ് തൽക്ഷണം മരിച്ചുപോകാനുള്ള ഭാഗ്യം സിദ്ധിച്ചു. പക്ഷേ എല്ലാക്കൾ ഒടിഞ്ഞുതകുന്ന ശേഷിച്ച സൈനികർ വേദനതിന് അവിടെ കിടന്നു. പിന്നെ ഇതൊന്നും പോരാഞ്ഞ് രണ്ടാമതൊരു അഭ്യൂതംകൂടി മെലുഹന്മാരെ കാത്തിരിപ്പുണ്ടായിരുന്നു. പെട്ടെന്ന് ആനകളുടെ അമ്പാരികളുള്ളതിനിന്ന് ശത്രുസൈന്യത്തിനുനേരെ തീഗോളങ്ങൾ വർഷിക്കപ്പെട്ടു.

വാസുദേവന്മാർ അവരുടെ സാങ്കേതികവിദഗ്ദ്ധർ രൂപകല്പന ചെയ്ത തീ തുപ്പുന്ന യന്ത്രങ്ങൾ ആനപ്പുറത്ത് സ്ഥാപിച്ചിരുന്നു. രണ്ടുവാസുദേവസൈനികർ അവയുടെ ദണ്ഡുകൾ പിടിച്ച് വലിച്ചപ്പോൾ വലിയൊരു തീജ്വാല പുറത്തുചാടി. കടന്നുപോകുന്ന വഴിയിലുള്ളതു മുഴുവനും അത് ഭസ്മമാക്കി. ഈ അഗ്നിജ്വാലയിൽനിന്നു രക്ഷപെട്ട ചില നിർഭാഗ്യവാന്മാർ ആനകളുടെ കാലിനടിയിൽപെട്ട് ഞെരിഞ്ഞമർന്നു. മെലുഹന്മാരുടെ രഥവ്യൂഹം ഒരുതരത്തിലും വാസുദേവന്മാരുടെ ഗജസേനയ്ക്ക് കിടപിടിക്കുന്നതായിരുന്നില്ല.

ശിവൻ വാൾ ഊരി ഉയർത്തിപ്പിടിച്ച്. തന്റെ അശ്വവ്യൂഹത്തെ നോക്കി അവൻ ഉറക്കെ ആജ്ഞാപിച്ചു 'ആ കൂർമ്മവ്യൂഹത്തിന്റെ പുറകിലൂടെ കയറി ആക്രമിക്കുക! അതിനകത്തേക്ക് ഇടിച്ചു കയറുക! അവരെ തകർക്കുക!'

ശിവന്റെ കുതിരപ്പട ആക്രമിച്ചുകയറുമ്പോഴും സതി അവളുടെ കൃത്യം ഭംഗിയായി നിർവ്വഹിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അവളുടെ സൈനികർ സാവധാനം പിൻവാങ്ങി മെലുഹൻ സൈന്യത്തെ മുന്നോടുകർഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. കോട്ട മതിലിനും കൂർമ്മവ്യൂഹത്തിനുമിടയിൽ ഇപ്പോൾ വലിയൊരു പഴുത് പരയൽക്കുമായി. അതേ സമയം തന്ത്രപരമായ ഒരു സമീപനമാണ് സതിയുടെ സൈനികർ സ്വീകരിച്ചത്. അവർ പിന്തിരിഞ്ഞോടുകയലല പോരാടുക തന്നെയാണ് ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നത്. ഇതുമൂലം സതിയുടെ സൈനികവ്യൂഹത്തിന് ആശ്വാസമുണ്ടായി. സതിക്ക് ഗുരുതരമായി മുറിവേറ്റു. അവളുടെ ചുമലിനും തുടയ്ക്കും പരിക്കേറ്റിരുന്നു. എന്തിനും അവൾ പോരാടും തുടർന്നു. തനിക്ക് പരാജയം സഹിക്കാനാവില്ലെന്ന് അവൾക്കറിയാമായിരുന്നു. അവളുടെ സൈന്യത്തെ ഏല്പിച്ച് ഇട്ടുള്ള ദൂതയത്തിന്റെ വിജയം അവരുടെ സൈന്യത്തിന്റെ ഒട്ടാകെയുള്ള വിജയത്തിന് അനിവാര്യമായ ഒരു ഘടകമായിരുന്നു.

ശിവന്റെ കുതിരപ്പടാളം അർദ്ധവൃത്താകൃതിയിൽ ആ യുദ്ധമുന്നണിയെ പുറകിൽനിന്ന് പൊതിഞ്ഞു. തന്റെ വലതുവശത്ത് വാസുദേവന്മാരുടെ ഗജസൈന്യം മെലുഹൻ രഥങ്ങളെ ആക്രമിക്കുന്നത് അവൻ കണ്ടു. രഥവ്യൂഹം മിക്കവാറും തകർന്നുകഴിഞ്ഞതിനാൽ അവയ്ക്ക് ശിവന്റെ കുതിരപ്പടാളത്തെ നേരിടാൻ കഴിയുകയില്ലായിരുന്നു. യാതൊരു ചെറുത്തുനില്പും നേരിടേണ്ടി വരാത്തതിനാൽ ശിവന്റെ കുതിരപ്പടയ്ക്ക് അനായാസം മെലുഹയുടെ കൂർമ്മവ്യൂഹത്തിന്റെ പുറകുവശത്തേതിൽ ചേരുവാൻ സാധിച്ചു.

“ജയ് ശ്രീരാം’ ഇടിമുഴക്കം പോലെ ശിവന്റെ രണഭേരി ഉയർന്നു. ’

ഹരഹര മഹാദേവ’ കുതിരകളെ മുന്നോട്ടു പായിച്ചുകൊണ്ട് ശിവന്റെ കുതിരപ്പടയാളികൾ ആർത്തു വിളിച്ചു.

ശിവന്റെ മുമ്പായിരും കുതിരപ്പടയാളികൾ മെലുഹൻ സൈന്യത്തിനുനേരെ കുതിച്ചു. മുന്നിലുള്ള ശത്രുവിന്റെ ആക്രമണത്തെ ചെറുത്തിരുന്ന അവർക്ക് ഭാരമുള്ള കുന്തങ്ങൾമൂലം പുറകോട്ടു തിരിയാനായില്ല. ശിവന്റെ കുതിരപ്പട മെലുഹൻ കൂർമ്മവയുഹത്തെ അവരുടെ നീളമേറിയ വാളുകൾകൊണ്ട് വെട്ടിമുറിച്ചു. ആ നിഷ്ഠൂരമായ ആക്രമണം തുടങ്ങി ഏറെ പിന്നിടുംമുമ്പുതന്നെ മെലുഹൻ കൂർമ്മവയുഹം ചിന്നിച്ഛിതറി. ചില സൈനികർ ശത്രുവിന് കീഴടങ്ങിയപ്പോൾ ജീവനോടെ ശേഷിച്ഛ ബാക്കി സൈനികർ ഓടിരക്ഷപെട്ടു. സൈന്യത്തിന്റെ മുൻനിരയിൽനിന്നുകൊണ്ട് ആക്രമണത്തിന് നേതൃത്വം കൊടുത്തിരുന്ന വിദ്യുന്മാലി തന്റെ സൈന്യത്തിന്റെ തകർച്ചയെക്കുറിച്ചറിയുമ്പോഴേക്കും വളരെ വൈകിപ്പോയിരു ന്നു. മെലുഹൻ സൈന്യം ശത്രുസൈന്യത്തിന്റെ ആക്രമണത്തിൽ നിഷ്പ്രഭമായിപ്പോയിരുന്നു. പൂർണ്ണമായും പരാജയപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞിരുന്നു.

ശിവൻ സംസാരിക്കുന്നു

ഇരുപത്തി ഏഴ്

ശത്രുപക്ഷത്തെ ജീവനോടെ ശേഷിപ്പുമാക്കുന്ന സൈനികരെ നിരായുധരാക്കിയശേഷം കൂടാതെ ചങ്ങലകൾ ഉറപ്പിച്ചത്. ശിവന്റെ ഏറ്റവും മികച്ച നാലു സൈനിക സംഘം അതിനുചുറ്റും കാവൽനിന്നു. ഒരുതരത്തിലും അവർക്ക് രക്ഷപെടാൻ സാധിക്കുകയില്ലായിരുന്നു. തുറമുഖത്തിനുപുറത്തുള്ള പരദേശത്തിന്റെ ചുമതലയേറ്റെടുത്ത ആയുർവ്വതി അവിടെ ഒരു താലിപ്പാലിക ആതുരായം സ്ഥാപിച്ച് പരിചരണം ശിവന്റെ സൈനികർക്കും മെലുഹയിലെ സൈനികർക്കും അവിടെ ചികിത്സ നൽകി.

ദുരുതഗതിയിലുള്ള ഒരു ശസ്ത്രക്രിയയ്ക്കു വിധേയമായിക്കഴിഞ്ഞ സതി ഉയരം കുറഞ്ഞ കടലിൻമേൽ വിശ്രമിച്ചു. അതിനു തൊട്ടടുത്തുള്ള ഒരു പീഠത്തിൽ ശിവൻ ചമ്രം പടിഞ്ഞിരിപ്പുണ്ടായിരുന്നു. അവളുടെ ചുമലിലെ മുറിവ് പെട്ടെന്നുണങ്ങുമെങ്കിലും തുടയിലെ മുറിവുണങ്ങുവാൻ സമയമെടുക്കും. അല്പം അകലെയായി കാളിയും ഗോപാലും നില്പുണ്ടായിരുന്നു.

“എനിക്ക് കുഴപ്പമൊന്നുമില്ല”, ശിവനെ തള്ളിമാറ്റിക്കൊണ്ട് സതി പറഞ്ഞു “മൃതികവാടിയിലേക്ക് ചെല്ലൂ. ഉടൻതന്നെ നഗരത്തിന്റെ നിയന്ത്രണം അങ്ങ് ഏറ്റെടുക്കണം. അവർ അങ്ങയെ കാണണം. അങ്ങ് അവരെ ശാന്തരാക്കണം. മൃതികവാടിയിലെ ജനങ്ങളും നമ്മുടെ സൈനികരും തമ്മിൽ കലഹം പാടില്ല.”

“എനിക്കറിയാം. എനിക്കറിയാം. ഞാൻ പോവുകയാണ്”. ശിവൻ പറഞ്ഞു. “എനിക്ക് നിന്റെ സുഖവിവരം അറിയണമെന്നുണ്ടായിരുന്നു.”

സതി പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് അവനെ ഒരിക്കൽക്കൂടി തള്ളിമാറ്റി “ഞാൻ സുഖമായിരിക്കുന്നു. അതയെളുപ്പത്തിലൊന്നും ഞാൻ മരിച്ചുപോവുകയില്ല. ഇനി പോകൂ.”

“ചേച്ചി പറഞ്ഞത് ശരിയാണ്”, കാളി പറഞ്ഞു “നമ്മുടെ സൈനികർ നഗരം ഏറ്റെടുത്തതായി കാണിച്ച് കൊണ്ട് ഒരു ഘോഷയാത്ര നടത്തണം. പരജകളെ യേപ്പെടുത്തി നമ്മുടെ വരുതിയിലാക്കണം.”

അതിശയത്തോടെ ശിവൻ കാളിയുടെ നേരെ തിരിഞ്ഞു “നമ്മൾ സൈന്യത്തെ നഗരത്തിലേക്കു കൊണ്ടുപോകുന്നില്ല.”

“എങ്ങിനെപ്പിന്നെ എന്തിനാണ് നമ്മൾ നഗരം കീഴടക്കിയത്? നിരാശ മൂലം കൈകൾ പരസ്പരം ഞെരിച്ചുകൊണ്ട് കാളി ചോദിച്ചു.

“നമ്മൾ ആ നഗരം കീഴടക്കിയിട്ടില്ല. അവരുടെ സൈന്യത്തെ തോല്പിച്ച് മാത്രമേ നമ്മൾ ചെയ്തിട്ടുള്ളൂ. മൃതികവാടിയിലെ പരജകളെ നമ്മുടെ ഭാഗത്തേക്കു കൊണ്ടുവരണം.”

“നമ്മുടെ ഭാഗത്തേക്കോ? എന്തിന്?”

“അങ്ങ്നെയാണെങ്കിൽ നമുക്ക് നമ്മുടെ മുഴുവൻ സൈന്യവുമായി ഇവിടെനിന്ന് പോകാൻ സാധിക്കും. നമ്മുടെ പക്കൽ ഇപ്പോൾ മെലുപെക്കാരായ പതിനായിരം യുദ്ധത്തടവുകാരുണ്ട്. നമ്മുടെ സൈന്യം ആ യുദ്ധത്തടവുകാർക്ക് കാവൽനിന്നാൽ മതിയെന്നാണോ നീ കരുതുന്നത്? മൃതികവാടി നമ്മുടെ അധീനതയിലായിക്കഴിഞ്ഞാൽ മെലുപൻ സൈന്യത്തെ ആ നഗരത്തിൽത്തന്നെ തടവുകാരായി പാർപ്പിക്കാമല്ലോ?”

“അവർ അതൊന്നും ചെയ്യാൻ പോകുന്നില്ല ശിവാ. യഥാർത്ഥത്തിൽ നമ്മളിൽ എന്തെങ്കിലും ഒരു ബലഹീനത കണ്ടെത്തിയാൽ അവർ അത് കലാപമുണ്ടാക്കുവാനുള്ള ഒരു സരമാക്കി മാറ്റിയെടുക്കും.”

“അത് ബലഹീനതയല്ല, കാളി, അനുകമ്പയാണ്. അവ തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസമെന്താണെന്ന് ആളുകൾക്കറിയാം.”

“താങ്കൾ തമാശ പറയുകയാണ്. സൈന്യത്തെ കൂടുകുരുതി നടത്തിയതിനുശേഷം ദൈവത്തെപ്പറ്റി താങ്കൾക്കെങ്ങനെ അവരോട് അനുകമ്പ കാണിക്കാൻ കഴിയും?”

“എന്റെ സൈന്യവുമായി അവരുടെ നഗരത്തിലേക്ക് പടയോട്ടം നടത്താതെത്തന്നെ ഞാനത് ചെയ്യും. ഭർമനേയും നന്തിയേയും പരശുരാമനേയും കൂടി ഞാനവിടെ ചെല്ലും. അവിടെത്തെ പരജകളുമായി ഞാൻ സംസാരിക്കും.”

“അതുകൊണ്ടെന്തു ഗുണം?”

“ഗുണമുണ്ടാകും.”

“താങ്കളിപ്പോൾ അവരുടെ സൈന്യത്തെ തകർത്തതേയുള്ളൂ ശിവാ! താങ്കൾ പറയുന്നതു കേൾക്കുവാൻ അവർക്കു താല്പര്യമുണ്ടാകുമെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നില്ല.”

“അവർക്കു താല്പര്യമുണ്ടാകും. ഞാൻ അവരുടെ നിലകണ്ഠനാണ്.”

കാളിക്ക് രോഷം മറച്ചുപിടിക്കാനായില്ല “കുറച്ചു നാഗസൈനികരുമായി താങ്കളെ അനുഗമിക്കാനെങ്കിലും എന്ന് അനുവദിക്കുക. താങ്കൾക്ക് അല്പം സംരക്ഷണം ആവശ്യമുണ്ട്.”

‘വേണ്ട...

‘ശിവാ...’

“നിനക്കെന്തെ വിശ്വാസമുണ്ടോ?”

“അതുകൊണ്ടെന്തു കാര്യം.”

“കാളി, നിനക്കെന്തെ വിശ്വാസമുണ്ടോ?”

“തീർച്ചയായും. ഞാനങ്ങയെ വിശ്വസിക്കുന്നു.”

“എങ്കിൽ ഇത് കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ എന്ന് അനുവദിക്കുക.”

തന്റെ വാദം പൂർത്തിയാക്കിയ ശിവൻ പിന്നെ സതിയെ നോക്കി “ഞാൻ വേഗം മടങ്ങിവരാം, പരിയേ.”

സതി പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് ശിവന്റെ കൈയിൽതൊട്ടു

. “ശ്രീരാമദേവനോടൊപ്പം പോവുക സുഹൃത്തേ’ ശിവൻ പോകാനായി എഴുന്നേറ്റ്പോൾ ഗോപാൽ പറഞ്ഞു.

“അദ്ദേഹം എല്ലായ്ക്കപ്പോഴും എന്റോടൊപ്പമുണ്ട്”. ശിവൻ പുഞ്ചിരി തൂകി.

തങ്ങളുടെ സ്വന്തം നീലകണ്ഠനെ ഒരുനോക്കു കാണുവാനായി മ്യാതി കവാടിയിലെ ജനങ്ങൾ കൂടുകൂടമായി നഗരമദ്ധ്യത്തിലെ മൈതാനത്ത് തടിച്ചുകൂടിയപ്പോൾ അവരുടെ ബഹുസ്വരങ്ങൾ കൂടിചേർന്ന് ഒരു മുളക്കം രൂപം കൊണ്ടു. നീലകണ്ഠന്റെ സാന്നിദ്ധ്യത്തെയെക്കുറിച്ചുള്ള വാർത്ത ഒരു കാട്കുതി പോലെ പടർന്നുപിടിച്ചിരുന്നു.

നീലകണ്ഠന്തന്നെയോ നമ്മളെ ആകർഷിച്ചത്?

അവൻ എന്തിനാണ് നമ്മളെ ആകർഷിക്കുന്നത്?

നമ്മൾ അവന്റെ പ്രജകളാണ്. അവൻ നമ്മുടെ ദൈവമാണ്!

യഥാർത്ഥത്തിൽ സോമരസം നിരോധിച്ചത് ഇവന്തന്നെയോ അതോ വ്യാജനീലകണ്ഠനോ? ചക്രവർത്തി നമ്മളോടു നുണ പറഞ്ഞതാണോ? ഇല്ല. അങ്ങനെയൊരാൾ വഴിയില്ല.

കല്പുകൊണ്ടുള്ള പ്രസംഗപീഠത്തിൽ നിന്നുകൊണ്ട് ശിവൻ കഷ്ടതകൾ അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് ആവേശഭരിതരായ ജനങ്ങളെ നിരീക്ഷിച്ചു. തന്റെ നീലകണ്ഠം അവർക്കു വ്യക്തമായി കാണുവാൻ സാധിക്കുന്നത് വിധത്തിലാണ് അവൻ അവിടെ നിന്നത്. നേരത്തേ അവൻ കല്പിച്ചതുപോലെ നിരായുധരായാണ് നന്തിയും വീരഭർതൃവും പരശുരാമനും ആശങ്കയോടെ അവനു പുറകിൽ നിലയുറപ്പിച്ചിരുന്നത്.

“മൃതികവാടിയിലെ പ്രജകളേ”, ശിവൻ ഉദ്ഘോഷിച്ചു. “ഞാൻ നിങ്ങളുടെ നീലകണ്ഠനാകുന്നു.”

ആ മൈതാനത്ത് പിറുപിറുപ്പ് മുളിപ്പൊന്നു നടന്നു.

“ആരും സംസാരിക്കരുത്”, നന്തി കൈ ഉയർത്തി ശ്വേതാക്ഷരളെ ഉടൻ നിശ്ശബ്ദരാക്കി.

“ഹിമാലയത്തിലെ വിദൂരമായ ഒരിടത്തുനിന്നാണ് ഞാൻ വരുന്നത്. മൃതസഞ്ജീവനിയെന്ന് ഞാൻ കരുതിയിരുന്ന ഒരു വസ്തു എന്റെ ജീവിതത്തെ മാറ്റിമറിച്ചു. പക്ഷേ എനിക്ക് തെറ്റുപറ്റിപ്പോയി. ഞാനീ കഴുത്തിൽ കൊണ്ടുനടക്കുന്നത് അടയാളം ഈശ്വരൻമാർ നൽകിയ അനുഗ്രഹമല്ല. മറിച്ച് തിന്മയുടെ ശാപമാണ്. വിഷത്തിന്റെ അടയാളമാണ്. ഞാനീ അടയാളം വഹിക്കുന്നു”, തന്റെ നീലനിറമാർന്ന കഴുത്തിലേക്കു ചൂണ്ടി ശിവൻ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ എന്റെ പരിയപ്പെട്ട മെലുഹൻ പ്രജകളേ, നിങ്ങളും ഈ വിപത്ത് വഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ട്! നിങ്ങൾ അതറിയുന്നുമില്ല”

ആളുകൾ അന്തഃവിട്ഠതുപോലെ അതു കേട്ടുനിന്നു.

“സോമരസം നിങ്ങൾക്ക് ദീർഘായുസ്സു നൽകുന്നു. നിങ്ങളതിന് നന്ദിയുളളവരുമാണ്. പക്ഷേ നിങ്ങൾക്ക് ആ സമ്മാനം ലഭിക്കുന്നത് സൗജന്യമായിട്ടല്ല! നിങ്ങൾക്കു തരുന്നതിനേക്കാൾ കൂടുതൽ അത് നിങ്ങളിൽനിന്ന് ഈടാക്കുന്നുണ്ട്! നിങ്ങളുടെ ആത്മാവിനോടുള്ള അതിന്റെ

ആർത്തിക്ക് യാതൊരു പരിധിയുമില്ല.”

“കുറച്ചുകാലത്തേക്കുകൂടി ദീർഘിപ്പിച്ചുകിട്ടുന്നത് ഈ ക്ഷണിക ജീവിതത്തിന് നിതാന്തമായ ഒരു വിലയാണ് നിങ്ങൾ നൽകുന്നത്. മെലുഹയിലെ അനേകം സ്ത്രീകൾക്ക് കുടികളുണ്ടാകുന്നില്ല എന്ന് വെറും ആകസ്മികതയല്ല. സോമരസത്തിന്റെ ശാപമാണത്”

ശിവന്റെ വാക്കുകൾ മെലുഹക്കാരുടെ ഹൃദയത്തിൽ തട്ടി പരതിയപ്പോൾ. മൈകയിലെ ദത്തേയർക്കൽ സംവിധാനത്തിൽ നിന്ന് കുടികളെ ലഭിക്കുന്നതും കാത്തിരുന്ന് ഹൃദയം തകർന്നവരായിരുന്നു അവരിൽ ഏറെയും. ഒരു കുഞ്ഞിലൊക്കെ ജീവിക്കുന്നതിന്റെ ദുരിതം അവർക്കറിയാമായിരുന്നു.

“നിങ്ങളുടെ രാജ്യത്തിന്റെ മാതാവും, ഭാരതീയ സംസ്കൃതിയുടെ തന്നെ മാതാവും ആദരണീയമായ സരസ്വതി നദി വർദ്ധിക്കുകയാണ്. സോമരസത്തോടുള്ള ആർത്തി നദിയിലെ വെള്ളം കുറയുവാനുള്ള കാരണമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. സോമരസമെന്ന ഈ തിന്മ മൂലമായിരിക്കും ആ നദിയുടെ അന്ത്യം!

സരസ്വതി നദി വെറുമൊരു ജലശരീരമാത്രമല്ല; യഥാർത്ഥത്തിൽ ഒരു നദിയും അങ്ങനെയായിരുന്നില്ല. സരസ്വതിയായിരുന്നു അവയിൽ ഏറ്റവും പുണ്യവതി. അതായിരുന്നു അവരുടെയെല്ലാം ആദ്യയാത്മിക മാതാവ്..

വേദനയുളവാക്കുന്ന പലതരം അർബുദങ്ങളുമായാണ് അയിരുകണക്കിന് കുഞ്ഞുങ്ങൾ മൈകയിൽ പിറന്നുവീഴുന്നത്. സോമരസമാലിന്യത്തിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന മഹാമാരിമൂലം ദശലക്ഷക്കണക്കിന് സ്വദീപന്മാരാണ് മരിച്ചുപോകുന്നത്. ഇവരെല്ലാം സോമരസമുപയോഗിക്കുന്നവരെ ശപിക്കുകയാണ്. അവർ നിങ്ങളെ ശപിക്കുകയാണ്. ജന്മങ്ങളോളം നിങ്ങളുടെ ആത്മാവ് ഈ ഭാരം പേറേണ്ടതായി വരും. ഇതാണ് സോമരസം നൽകുന്ന തിന്മ’

ശിവന്റെ പിന്നിലേക്ക് നോക്കിയ വീരഭദ്രൻ പിന്നെ ആളുകളെ നിരീക്ഷിച്ചു.

തന്റെ നീലകണ്ഠത്തിൽ സ്ഥിരമായിരിക്കാൻ ശിവൻ വിഷാദത്തോടെ പുഞ്ചിരിച്ചു. “സോമരസം എന്റെ കഴുത്തിലാണെന്ന് തോന്നിയേക്കാം. എന്നാൽ യഥാർത്ഥത്തിൽ അത് മെലുഹക്കാരുടെയെല്ലാവരുടേയും കഴുത്തിലുണ്ട്. നിങ്ങളറിയാതെ പതുക്കെ പതുക്കെ അത് നിങ്ങളുടെ ജീവൻ പിഴിഞ്ഞെടുത്തുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. നിങ്ങളെല്ലാവരും അറിഞ്ഞു വരുമ്പോഴേക്കും വളരെ വൈകിയിരിക്കും. മെലുഹ മുഴുവനും, ഭാരതം മുഴുവനും നശിച്ചിരിക്കും!”

മൃതികവാടിയിലെ പർവ്വതം മുഴുവനും അവന്റെ പർവ്വതത്തിൽ മുഴുകിപ്പോയിരുന്നു.

“സമാധാനമാർഗ്ഗത്തിലൂടെ ഇതിനെ തടയുവാൻ ഞാൻ ശ്രമിച്ചു നോക്കി. ഭാരതത്തിലെങ്ങോളമിങ്ങോളമുള്ള സകല നഗരങ്ങളിലേക്കും ഞാനൊരു അറിയിപ്പ് അയച്ചുകൊടുക്കുകയുണ്ടായി. എന്നാൽ നിങ്ങളുടെ ചക്രവർത്തി എന്റെ അറിയിപ്പ് നീക്കി പകരം മറ്റെന്തെങ്കിലും അറിയിപ്പ് സ്ഥാപിച്ചു. സോമരസം നിരോധിച്ചുകൊണ്ടുള്ള അറിയിപ്പ് പുറപ്പെടുവിച്ചത് ഞാനല്ലെന്ന് മറ്റെന്തെങ്കിലും വ്യാജ നീലകണ്ഠനാണെന്ന് അദ്ദേഹം പുറപ്പെടുവിച്ച അറിയിപ്പിലുണ്ടായിരുന്നത്.”

കാര്യങ്ങൾ മാറിമറിയുന്നത് നന്തി മനസ്സിലാക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

“നിങ്ങളുടെ ചക്രവർത്തി നിങ്ങളോട് കള്ളം പറഞ്ഞു.”

കനത്ത മുകത.

“ആയിരം വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പ് ശ്രീരാമ ഭഗവാൻ വഹിച്ചിരുന്ന അതേ പദവിയാണ് ദക്ഷ ചക്രവർത്തി വഹിക്കുന്നത്. വിഷ്ണുവിന്റെ ഏഴാമത്തെ അവതാരത്തെയെന്ന് അദ്ദേഹം പരതിനിധീകരിക്കുന്നത്. ചക്രവർത്തി നിങ്ങളുടെ സംരക്ഷകനാകേണ്ട ആളാണ്. അദ്ദേഹം നിങ്ങളോട് കള്ളം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്.”

പരശുരാമൻ ശിവനെ ആദരവോടെ നോക്കി. അദ്ദേഹം പരജകളെ തന്റെ വശത്തേക്ക് മാറ്റിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

“അതുകൊണ്ടാണ് മതിയാവാത്തതുപോലെ എനിക്ക് നിങ്ങളെക്കുമിടയിൽ സ്വർദ്ധയുണ്ടാകുന്നതിനുവേണ്ടി അദ്ദേഹം സൈന്യത്തെ അയച്ചു. പക്ഷേ യാതൊന്നിനും നമ്മളെ തമ്മിൽ വേർപിരിക്കാനാവില്ലെന്ന് എനിക്കറിയാം; നിങ്ങൾ ഞാൻ പറയുന്നത് ശ്രദ്ധിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് എനിക്കറിയാം. കാരണം ഞാൻ മെലുഹകുവേണ്ടിയാണ് പോരാടുന്നത്. നിങ്ങളുടെ കുടികളുടെ ഭാവിക്ക് വേണ്ടിയാണ് ഞാൻ പോരാടുന്നത്.”

കാര്യങ്ങൾ ബോധ്യപ്പെടാതിന്റെ ഫലമായി കൂടായ്മയുടെ ഒരു തിര ജനകൂടത്തിൽ അലയടിച്ച്; നീലകണ്ഠ അവർക്കുവേണ്ടിയാണ് പോരാടുന്നത്. അവർക്കെതിരായല്ല.

“മഹാനായ ശ്രീരാമദേവൻ ശേഷിപ്പിച്ചുപോയ മഹത്തായ വാസുദേവഗോത്രത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഐതിഹ്യങ്ങൾ നിങ്ങൾ കേൾക്കുന്നു. ഇതിഹാസതുല്യമായ ആ ഗോത്രം ഇപ്പോഴും നിലവിലുണ്ട്. അവർ ശ്രീരാമ ഭഗവാന്റെ പൈതൃകം പേരുന്നു. എന്റെ ദൂതയത്തിൽ ഭാഗഭാക്കുകുന്നതിനു വേണ്ടി അവരിപ്പോൾ എന്തോടൊപ്പമുണ്ട്. സോമരസത്തിൽനിന്ന് ഭാരതത്തെ രക്ഷിക്കുവാൻ അവരും ആഗ്രഹിക്കുന്നു.”

ശ്രീരാമദേവന്റെ ഗോത്രമായ വാസുദേവന്മാരെക്കുറിച്ചുള്ള കഥകൾ മെലുഹയിലെ ഭൂരിഭാഗം ആളുകൾക്കും അറിയാമായിരുന്നു. അവർ രക്തവും മാംസവുമുള്ള മനുഷ്യരാണെന്നും നീലകണ്ഠനോടൊപ്പം അവർ വന്നിട്ടുണ്ടെന്ന് കേൾക്കുമ്പോൾ മെലുഹക്കാരുടെ മനസ്സിൽ അതൊരു സാധാരണ വിഷയമല്ലാതായിത്തീർന്നു.

“ഞാൻ മെലുഹയെ രക്ഷിക്കാൻ പോവുകയാണ്! ഞാൻ സോമരസം നിരോധിക്കാൻ പോവുകയാണ്” ശിവൻ അട്കാടി. “ആരെക്കെ എന്തോടൊപ്പം ചേരാനാഗ്രഹിക്കുന്നു?”

‘ഞാൻ’ നന്തി അലറി.

“ഞാനുമുണ്ട്”, മൃതികവാടിയിലെ ഓരോ പരജയും അലറി.

“മെലുഹയെ ഞാൻ സോമരസത്തേക്കാൾ സ്നേഹിക്കുന്നു”, ശിവൻ പറഞ്ഞു. “അതുകൊണ്ട് സോമരസം നിരോധിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു പരവ്യാപനം ഞാൻ പുറപ്പെടുവിക്കുകയാണ്. നിങ്ങളുടെ ചക്രവർത്തി മെലുഹയേക്കാൾ സോമരസത്തെ സ്നേഹിക്കുന്നതിനാൽ എന്ന് എതിർക്കുവാൻ തീരുമാനിച്ചിരിക്കുന്നു. ഏതു ഭാഗത്തു നിൽക്കുവാനാണ് നിങ്ങളിഷ്ടപ്പെടുന്നത്? മെലുഹയുടെ ഭാഗത്തോ സോമരസത്തിന്റെ ഭാഗത്തോ?”

“മെലുഹ!”

“അങ്ങനെയെങ്കിൽ നിങ്ങളുടെ ചക്രവർത്തിയ്ക്കുവേണ്ടി പോരാടുന്ന സൈന്യത്തെ; സോമരസത്തിനുവേണ്ടി പോരാടുന്ന സൈന്യത്തെ നമൾ എന്തുചെയ്യണം?”

“അവരെ കൊല്ലുക!”

“അവരെ കൊല്ലുകയോ?”

“അതെ!”

“ഇല്ല!” ശിവൻ ഉച്ഛത്തിൽ പറഞ്ഞു.

അമ്ലപരന്നതുപോലെ ജനങ്ങൾ നിശ്ശബ്ദരായി.

“നിങ്ങളുടെ സൈന്യം അവർക്കു ലഭിച്ച ആജ്ഞകൾ പാലിക്കുക മാത്രമാണ് ചെയ്തത്. അവരിപ്പോൾ കിഴങ്ങിയിരിക്കുന്നു. യുദ്ധത്തടവുകാരെ കൊല്ലുന്നത് ശ്രീരാമദേവന്റെ നിയമങ്ങൾക്കു വിരുദ്ധമാണ്. അതുകൊണ്ട് നമൾ അവരെ എന്തു ചെയ്യണം?”

ശ്വേതാക്ഷർ ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല.

“ആ സൈനികരെ മൃതിവാടിയിൽ തടവിൽ പാർപ്പിക്കുവാൻ ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നു”, ശിവൻ പറഞ്ഞു. ‘അവർ രക്ഷപെടുകയില്ലെന്ന് നിങ്ങൾ ഉറപ്പാക്കണം. രക്ഷപെടുകയാണെങ്കിൽ അവർ ചക്രവർത്തിയുടെ ഉത്തരവനുസരിച്ചുവരാൻ. അതുകൊണ്ട് അവർക്ക് വീണ്ടും എന്തോ പോരാടേണ്ടിവരും. ഈ നഗരത്തിൽനിന്നെ അവരെ നിങ്ങൾ തടവിലിടുകയില്ലേ?’

“ഉവ്വ്”

“അവരിലാരുംതന്നെ രക്ഷപെടുകയില്ലെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുകയില്ലേ?”

“ഉവ്വ്.”

ശിവന്റെ ചുണ്ടിൽ നേരിയ ഒരു പുഞ്ചിരി മിന്നിമറഞ്ഞു “ദൈവങ്ങൾ എന്റെ മുന്നിൽ നിൽക്കുന്നത് ഞാൻ കാണുന്നു. തിന്മയെ ചെറുക്കാൻ തയ്യാറെടുത്ത ദൈവങ്ങൾ! തിന്മയോടുള്ള ബന്ധം വിച്ഛേദിക്കുവാൻ തയ്യാറെടുത്ത ദൈവങ്ങൾ’

മൃതിവാടിയിലെ ജനങ്ങൾ നീലകണ്ഠന്റെ പരകീർത്തനങ്ങളിൽ അലിഞ്ഞു ചേർന്നു.

ശിവൻ മുഷ്ടി ചുരുട്ടി ഉയർത്തിപ്പിടിച്ഛു.

‘ഹരഹര മഹാദേവ!’

“ഹരഹര മഹാദേവ!” ജനങ്ങൾ ആർത്തുവിളിച്ചു.

നന്തിയും വീരഭരനും പരശുരാമനും മുഷ്ടിചുരുട്ടി ഉയർത്തിപ്പിടിച്ഛു നീലകണ്ഠന്റെ അനുകൂലിയർത്തിയ ആർപ്പുവിളി ആവർത്തിച്ഛു ‘ഹര ഹര മഹാദേവ!’

‘ഹരഹര മഹാദേവ!’

കീഴടങ്ങിയ മെലുഹൻ സൈനികരെ തടവിൽ പാർപ്പിപ്പിട്കുന്നതിനുവേണ്ടി മൃതികവാടിയിലെ പ്ലാവിശ്യാധിപന്റെ കൊട്കാരം താല്പ്കാലിക തടവറയാക്കി മാറ്റിയിരുന്ന്. ശിവന്റെ ഭേന്മാർ ഈ തടവുകാരെ ചെറിയ ചെറിയ സംഘങ്ങളാക്കി അതിനകത്തേക്കു കൊണ്ടുപോയി. വിദ്യുന്മാലിയെ അകത്തേക്കു കൊണ്ടുപോകുപോൾ ശിവനും സതിയും കാളിയും ഗോപാലും ചെന്നാർദ്യവജനും അല്പം അകലെ നില്പുണ്ഡായിരുന്ന്. കാവൽക്കാർക്കിടയിൽനിന്ന് കുതറിമാറി പൊടുന്നന്തെ അയാൾ ശിവനെ ആക്രമിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ഛു. ഒരു ഭേന് വിദ്യുന്മാലിയെ തൊഴിച്ഛ് വരിയിലേക്കുതന്തെ തളളി.

“കുഴപ്പമില്ല്”, ശിവൻപറണ്ണു “അയാൾ വന്തോട്”

പട്കാളക്കാർ പിടിച്ഛിരുന്ന് മുളകൊണ്ടുളള പരിചക്കുക്കപ്പുറത്തേക്കു കടന്ന് ശിവന്റെ അടുത്തേക്കു ചെല്പുവാൻ വിദ്യുന്മാലിയെ അവർ അനുവദിച്ഛു.

“നിങ്ങളൾ നിങ്ങളളുടെ കടമയാണ് ചെയ്തത്. വിദ്യുന്മാലി”, ശിവൻ പറണ്ണു “നിങ്ങളൾ ഉത്തരവ് അനുസരിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. എനിക്കു നിങ്ങളളോട് യാതൊരു വിരോധവുമില്ല്. പക്ഷേ സോമരസം നീക്കും ചെയ്തപ്പൊടുന്നതുവരെ നിങ്ങളൾ തടവിൽ കിടക്കേണ്ടിവരും. അതിനുശേഷം നിങ്ങളൾക്കു നിങ്ങളളുടെ ഇഷ്ടംപോലെ എന്തുവേണമെങ്കിലും ചെയ്യാം.”

തന്റെ രോഷം മറച്ഛുവെക്കാതെ വിദ്യുന്മാലി ശിവനെ തുറിച്ഛുനോക്കി “നിന്തെ ഞങ്ങളൾ കണ്തെത്തുപോൾ നീ വെറുമൊരു കാട്കാളനായിരുന്ന്. നീ ഇപ്പോഴും ഒരു കാട്കാളൻ തന്തെ. ഞങ്ങളൾ മെലുഹക്കാർ കാട്കാളന്മാരുടെ ഉത്തരവുകൾ അനിസരിക്കാറില്ല്.”

ചെന്നാർദ്യവജൻ വാൾ ഊരി “നീലകണ്തനോട് ബഹുമാന്തത്തോടെ സംസാരിക്കണം.”

ലോതൽ - മൈക പ്ലാദേശത്തിന്റെ അധിപനുനേരെ വിദ്യുന്മാലി കാരിത്തുപ്പി “രാജ്യഭരോഹികളോടുഞാൻ സംസാരിക്കാറില്ല്.”

കാളി കത്തി വലിച്ഛുരിക്കൊണ്ടു വിദ്യുന്മാലിയുടെ അടുത്തേക്കു നടന്ന്. “എങ്കിൽ നീയിനി സംസാരിക്കുകയേ വേണ്ട...”

‘കാളി’. ശിവൻ പതിയെ വിളിച്ഛു. പിന്തെ അവൻ വിദ്യുന്മാലിയെ നോക്കി “നിങ്ങളളുടെ രാജ്യത്തോട് എനിക്കു യാതൊരു ശത്രുതയുമില്ല്. സമാധാനപൂർവ്വം എന്റെ ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കുവാൻ ഞാൻ ശ്രമിച്ഛു നോക്കി. സോമരസം ഉപയോഗിക്കുന്നത് അവസാനിപ്പിക്കണമെന്ന് കാണിച്ഛ് ഞാൻ ഒരു വിളംബരംപുറപ്പെടുവിച്ഛു. പക്ഷേ...”

“ഞങ്ങളളുടേത് ഒരു സ്വതന്ത്ര രാഷ്ട്രമാണ്. ഞങ്ങളൾ എന്താണ് ഉപയോഗിക്കുവാൻ പാടില്പാത്തതെന്ന് ഞങ്ങളൾ തീരുമാനിക്കും.”

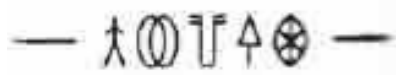
“തിന്മയുടെ കാര്യത്തിൽ അതു പറ്റില്ല്. സോമരസത്തിന്റെ കാര്യം വരുപോൾ ജനങ്ങളളുടെ നന്മയ്ക്കുന്നനുസ്ഥയായും മെലുഹയുടെ ഭാവിയിലക്കരുതിയും നിങ്ങളൾ പ്ലാവർത്തിക്കേണ്ടിവരും.”

“ഞങ്ങളളുടെ താല്പര്യങ്ങളൾ നിശ്ചയിക്കുവാൻ നീയാരാണ്?

ശിവന്റെ ക്ഷമ കെട്ടിരുന്ന്. അയാളെ അവിടെ നിന്ന് കൊണ്ടുപോവാൻ ശിവൻ ആഗ്രഹം കാണിച്ഛു. “അയാളെ കൊണ്ടുപോകൂ.”

അപ്പോഴും കുതിമാറ്റാൻ ശ്രമിച്ച വിദ്യുന്മാലിയെ നന്തിയും വീരഭരനും ചേർന്ന് താല്കാലിക തടവറയിലേക്ക് വലിച്ചുകൊണ്ടുപോയി.

“എടാ തട്സിപ്പുകാരാ, നീ തോൽക്കും”, വിദ്യുന്മാലി അലറി “മെലുഹ തോൽക്കുകയില്ല”

‘ശിവ, താളകളെ നേരിൽകാണിക്കുവാനായി ഇയാളെയും കൊണ്ടുവന്നതാണ് ഞാൻ’, ബ്യാഹസ്പതി പറഞ്ഞു.

മൃതികവാടിയിലെ ഔദ്യോഗിക അതിഥി മന്ദിരത്തിലുള്ള ശിവന്റെ മുറിയിലേക്ക് ഒരു ബ്രാഹ്മണനോടൊപ്പം വന്നതായിരുന്നു ബ്യാഹസ്പതി. സതിയും ഗോപാലും കാളിയും നീലകണ്ഠനോടൊപ്പം അവിടെയെത്തിയിരുന്നു.

“താളകൾ പാണിനിയെ ഓർക്കുന്നുവോ? ബ്യാഹസ്പതി ചോദിച്ചു “മന്ദരപർവ്വതത്തിൽ ഇദ്ദേഹം എന്റെ സഹായിയായിരുന്നു.”

“തീർച്ചയായും. എനിക്ക് നീയോ, പാണിനിയെ നോക്കി ശിവൻ പറഞ്ഞു “സുഖം തന്നെയല്ലേ പാണിനി?”

“എനിക്ക് സുഖം തന്നെ നീലകണ്ഠ.”

‘ശിവ, പാണിനി മൃതികവാടിയിലെ സരസ്വതിനദിയുടെ എക്കൽ പരദേശത്ത് ഒരു ശാസ്ത്രഗവേഷണപദ്ധതിയിലേർപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്’, ബ്യാഹസ്പതി പറഞ്ഞു. “സോമരസത്തിനെതിരായുള്ള നമ്മുടെ യുദ്ധത്തിൽ തനിക്ക് പങ്കുചേരാനോ എന്ന് ഇയാൾ ചോദിക്കുന്നത്.”

പര്യായേകിച്ഛൊരു പരസക്തിയുമില്ലാത്ത അഭ്യർത്ഥന നടത്തിക്കൊണ്ട് തന്നെ എന്തിനാണ് ബ്യാഹസ്പതി ശല്യം ചെയ്യുന്നതെന്നാലോചിച്ച് ശിവൻ മുഖം ചുളിച്ച് “ബ്യാഹസ്പതി, ഇദ്ദേഹം താളകളുടെ സഹായിയായിരുന്നില്ലേ. താളകളുടെ വിലയിരുത്തലിനെ ഞാൻ പൂർണ്ണമായും വിശ്വസിക്കുന്നു. താളകൾ ഇക്കാര്യം ഞാനുമായി ആലോചിക്കേണ്ടതില്ല.”

“നമുക്ക് ഉപയോഗപ്രദമായ ചില വിവരങ്ങൾ ഇയാളുടെ പക്കലുണ്ട്”, ബ്യാഹസ്പതി ഇടകുകയറി പറഞ്ഞു.

“അതെന്താ, പാണിനി? ശിവൻ ഭയത്തോടെ ചോദിച്ചു.

“പ്രഭോ, പാണിനി പറഞ്ഞു. “മന്ദരപർവ്വതത്തിൽ രഹസ്യമായ ചില ജോലികൾ ചെയ്യുന്നതിനായി, മഹർഷി ഭൃഗുവാണെന്നെ നിയമിച്ചത്.”

പൊട്ടുന്നതെ ശിവന്റെ കൗതുകം വർദ്ധിച്ചു. “മന്ദരപർവ്വതത്തിലെ സോമരസനിർമ്മാണശാല പുനർനിർമ്മിച്ചിട്ടില്ലെന്നാണ് ഞാൻ വിചാരിച്ചത്.”

“എന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽ സോമരസവുമായി യാതൊരു ബന്ധവുമില്ല, പ്രഭോ. ഭൃഗു മഹർഷി നൽകിയ അസംസ്കൃത സാധനങ്ങളെ ഉപയോഗിച്ച് ദിവ്യാസ്തരങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള മെലുഹൻ ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ സംഘത്തിനു നേതൃത്വം കൊടുക്കുക എന്നതായിരുന്നു എന്റെ ചുമതല.”

“എന്ത്? ആ ദിവ്യാസ്തരങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചത് താളകളായിരുന്നോ?”

“അതെ.”

“വായുപുത്ര്നമാർ അതിന് നിങ്ങളെ സഹായിച്ചിരുന്നോ?”

“അസംസ്കൃത രാസവസ്തുക്കളുപയോഗിച്ച് ദിവ്യാസ്തരങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനുവേണ്ട പരിശീലനം ഭൃഗുമഹർഷിയാണ് ഞങ്ങൾക്ക് നൽകിയത്. ദിവ്യാസ്തരങ്ങളെക്കുറിച്ച് ചെറിയതോതിലുള്ള സാങ്കേതികദജ്ഞാനം എനിക്ക്കൂടെയുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ ദിവ്യാസ്തരം നിർമ്മിക്കുവാനുള്ള വഴിയൊന്നും എനിക്ക്കുറഞ്ഞുകൂടായിരുന്നു. ഒരുപക്ഷേ ആ അറിവുതന്നെ ധാരാളമാണെന്നു കരുതിയായിരിക്കണം ഭൃഗുമുനി എന്ന് തെരഞ്ഞെടുത്തത്.”

“താങ്കളെ സഹായിക്കാനായി വായുപുത്ര്നമാർ ആരുതന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലേ? ശിവൻ വീണ്ടും ചോദിച്ചു “ഒരുപക്ഷേ ഭൃഗു മഹർഷിക്കൊപ്പം താങ്കൾ അവരെ കണ്ടുകാണും?”

“ഭൃഗുമഹർഷി കൊണ്ടുവന്ന പരധാനപ്പെട് രാസവസ്തു വായുപുത്ര്നമാരിൽനിന്നല്ല ലഭിച്ചത് എന്ന്തന്നെ അനുമാനം.”

ശിവൻ അദ്ഭുതത്തോടെ ഗോപാലിനെ നോക്കി പിന്നെ വീണ്ടും പാണിനിയെ നോക്കി “താങ്കളതു പറയാനുള്ള കാരണമെന്താണ്?”

“ദിവ്യാസ്തരങ്ങളെക്കുറിച്ച് എനിക്ക്കുറിച്ചുവന്ന കാര്യങ്ങൾ വായുപുത്ര്നമാരുടെ സാങ്കേതികവിദ്യയെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയുള്ളതാണ്. എന്ന്താൽ മഹർഷി ഭൃഗുവിന്റെ പരയോഗങ്ങളും സിദ്ധാന്തങ്ങളും അദ്ദേഹം കൊണ്ടുവന്ന രാസവസ്തുക്കളും പൂർണ്ണമായും അതിൽനിന്ന് വ്യത്യസ്തമായിരുന്നു.”

“ദിവ്യാസ്തരങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനുവേണ്ട പരധാനപ്പെട് രാസവസ്തുക്കൾ മഹർഷിയുടെ പക്കൽതന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നുവോ?”

“അങ്ങനെയാണ് എനിക്ക്കു തോന്നിയത്.”

ശിവൻ ഒരിക്കൽക്കൂടി ഗോപാലിനെ നോക്കി “ആ അനുമാനങ്ങൾ വ്യക്തവും അശുഭസൂചകവുമായിരുന്നു. വായുപുത്ര്നമാർ ഒരുവിധത്തിലും ഭൃഗുവിനോടൊപ്പമായിരുന്നില്ല എന്ന്താണ് ഒന്നാമത്തെ കാര്യം. സ്വന്തമായി ദിവ്യാസ്തരങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുവാൻ കഴിവുള്ള ഭൃഗു കൂടുതൽ ശക്തനായ എതിരാളിയായിരിക്കുമെന്നതാണ് അതിലുമേറെ പരധാനപ്പെട് കാര്യം.”

“പിന്നെ, എനിക്ക്കുതോന്നുന്ന മറ്റൊരു കാര്യം കൂടിയുണ്ട്”, പാണിനി പറഞ്ഞു. “എന്നോട് ദിവ്യാസ്തരം നിർമ്മിക്കുവാൻ പറഞ്ഞ സമയത്ത് ഭൃഗുമഹർഷി അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈയിലുള്ള അവസാനത്തെ രാസവസ്തുക്കളാണ് ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ടാവാൻ സാധ്യതയുള്ളത്.”

“അങ്ങനെ കരുതുവാൻ എന്താ കാരണം?”

“താൻ നൽകിയ രാസവസ്തുക്കൾ ശ്രദ്ധയോടെ ഉപയോഗിക്കണമെന്നും അല്പം പോലും പാഴാക്കരുതെന്നും അദ്ദേഹം നിഷ്കർഷിച്ചിരുന്നു. ഒരുതവണ ഞങ്ങൾ ആ വസ്തുവിന്റെ ചെറിയൊരംശം അബദ്ധ വശാൽ പാഴാക്കിയതിന് അദ്ദേഹം ഞങ്ങളെ കഠിനമായി ശകാരിച്ച കാര്യം ഞാൻ ഓർക്കുന്നു. തന്റെ പക്കൽ ആകുലമായുള്ള രാസവസ്തുവാണെന്നും അതുകൊണ്ട് അത് വളരെ ശ്രദ്ധിച്ചുപയോഗിക്കണമെന്നും അദ്ദേഹം പറയുകയുണ്ടായി.”

ഒരു ദീർഘനിശ്വാസമയച്ഛുകൊണ്ട് ശിവൻ ഗോപാലിനെ നോക്കി “അദ്ദേഹത്തിന്റെ പക്കൽ ഇപ്പോൾ ദിവ്യാസ്തർങ്ങളിലേ.”

“അങ്ങനെ തോന്നുന്നു”, ഗോപാൽ പർതിവചിച്ചു.

“പിന്നെ, വായുപുതർന്നാർ മഹർഷിക്കൊപ്തമിലേ.”

“അത് ന്യായമായ ഒരുമാനമാണ്.”

“ശിവൻ”, ബൃഹസ്പതി പറഞ്ഞു “ഇനിയും ചില കാർയങ്ങൾ പറയാനുണ്ട്.”

ശിവൻ ഒരു കൺപുരികമുതർത്തി പാണിനിയെ നോക്കി.

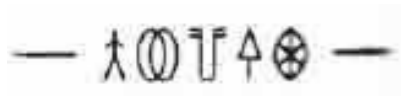
“പ്രഭോ”, പാണിനി പറഞ്ഞു. “ദേവഗിരിയിൽ രഹസ്യമായി സോമരസം നിർമ്മിക്കുന്ന ഒരു നിർമ്മാണശാലയുണ്ടെന്ന് ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു.”

“താങ്കൾക്ക് അകാർയത്തിൽ എന്താ ഇതർ ഉറപ്പ്? ശിവൻ ചോദിച്ചു. “സോമരസമുണ്ടാക്കുവാൻ വൻതോതിൽ സഞ്ജീവനി വ്യക്ഷങ്ങൾ ആവശ്യമാണ് എന്താർയം. താങ്കൾക്കറിയാലോന്ന. നഗരത്തിലെത്തുന്ന സഞ്ജീവനി വ്യക്ഷകൊമ്പുകളുടെ ഗുണനിലവാരം പരിശോധിക്കുവാനായി എന്റെ മിക്തവാറും രാത്രികളിൽ ദേവഗിരിയിലേക്ക് കൊണ്ടുവരാറുണ്ടായിരുന്നു.”

“എനിക്ക് മനസ്സിലാവുന്നില്ല. ആ വ്യക്ഷകൊമ്പുകൾ സോമരസനിർമ്മാണശാലയിലേക്കയക്കുന്നതിനുമുമ്പ് അവ പരിശോധിക്കേണ്ടത് താങ്കളുടെ സാധാരണ ചുമതലയിൽപെടുന്ന ഒരു കാർയമല്ലേ?”

“അത് ശരിയാണ്. ചരക്കുകൾ നഗരത്തിനു പുറത്തേക്കയക്കുമ്പോൾ അവയ്ക്ക് തീരുവ ചുമത്തി വിടുകൊടുക്കുന്നതിന്റെ ചുമതലയുണ്ടായിരുന്ന ഒരുദ്യോഗസ്ഥൻ എന്റെ സുഹൃത്തായിരുന്നു. സഞ്ജീവനി വ്യക്ഷകൊമ്പുകൾ നഗരത്തിനു പുറത്തേക്കു പോകുന്നുണ്ടോ എന്ന് അയാൾ മുഖേന ഞാൻ അന്വേഷിച്ചു. അവ പുറത്തേക്കു പോകുന്നില്ലെന്നാണ് അയാൾ എന്റെ അറിയിച്ചത്. ഇതർയധികം സഞ്ജീവനി വ്യക്ഷകൊമ്പുകൾ ദേവഗിരിയിൽത്തന്നെ ഉണ്ടെങ്കിൽ ദേവഗിരിയിൽത്തന്നെയാണ് അവ ഉപയോഗിച്ച് സോമരസം നിർമ്മിക്കുന്നതെന്ന് നമുക്ക് അനുമാനിക്കാവുന്നതേയുള്ളൂ.”

ആ ബ്രാഹ്മണനോടുള്ള കൃതജ്ഞത ശിവന്റെ മുഖത്ത് പർതിഫലിച്ചു. “താങ്കൾക്ക് നന്ദി, പാണിനി. താങ്കൾ ഇപ്പോൾ നൽകിയ ഈ വിവരങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്ക് എതർത്തോളം ഗുണകരമാണെന്ന് താങ്കൾക്ക് മനസ്സിലായിട്ടുണ്ടാവില്ല.”

“മഗധ വീണോ?”, പർവ്വതേശ്വരൻ ചോദിച്ചു.

മെലുഹൻ പരധാനമന്ത്രിയായ കനകഹാലയുടെ കാർയാലയത്തിലായിരുന്നു പർവ്വതേശ്വരൻ. കുറേ മാസങ്ങൾക്കു ശേഷം അയോധ്യയിൽനിന്നുള്ള ഒരു പക്ഷിദൂതൻ അവളുടെ അടുത്തേത്തിരിരുന്നു.

“കൂടുതൽ വിവരങ്ങളുണ്ട്”. കനകഹാല പറഞ്ഞു “മഗധയുടെ സൈന്യം പൂർണ്ണമായി തുടച്ചുനീക്കപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞു. സുരപദ്മകുമാരൻ

കൊല്പപ്പെട്സിരിക്കുന്ന്. മഹേന്ദ്ര രാജാവ് ദുഃഖത്തിലാണ്സിരിക്കുകയാണ്. മഗധയിപ്പോൾ ബ്രഹ്മഗന്മാരുടെ നിയന്ത്രണത്തിലാണ്.”

അതിന്റെ പര്യാലോചനയ്ക്കുകുറിച്ചാലോചിച്ചു കൊണ്സിരിക്കെ പര്വ്വതേശ്വരൻ മൂക്കിന്റെ പാലത്തിൽ വിരൽകൊണ്ടമർത്തിപ്പിടിച്ചു. “മഗധയുടെ നിയന്ത്രണം അവരുടെ കൈയിലായിക്കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ ഗംഗയിലെ നിർണ്ണായകമേഖലകളെല്ലാം അവരുടെ നിയന്ത്രണത്തിലാകും. അതുവഴി കടന്നുപോകുന്ന അയോധ്യയുടെ കപ്പലുകളെ ആക്രമിക്കുവാൻ അവർക്ക് അവിടെ കുറച്ചു സൈനികരെ നിയോഗിച്ചാൽ മതി.”

“അതുതന്നെ. അതായത് അയോധ്യയ്ക്ക് പെട്ടെന്ന്നൊന്നും ഇനി നമ്മുടെ സഹായത്തിനെത്തുവാൻ സാധിക്കുകയില്ല എന്ന്നർത്ഥം. പടിഞ്ഞാറു ഭാഗത്തുള്ള വനത്തിലൂടെ മാർഗ്ഗമേ അവർക്കിനി നമ്മുടെ സഹായത്തിന് എത്തിച്ചേരുവാൻ കഴിയുകയുള്ളൂ.”

“മഗധ കീഴടക്കിക്കഴിഞ്ഞുവെങ്കിൽ ചെറിയൊരു സൈനികവ്യൂഹത്തെ അവിടെ നിയോഗിച്ച ശേഷം നീലകണ്ഠഭവാന് ശേഷിച്ച സൈനികരുമൊത്ത് സ്വദീപിത്തിന് ഗംഗയിലൂടെ മെലുഹയിലെത്താം. മൂന്നുനാലുമാസങ്ങൾക്കകം നമുക്ക് ഒരാക്രമണം പരീക്ഷിക്കാം. അയോധ്യയുടെ സഖ്യകക്ഷികളോട് ഉടൻതന്നെ മെലുഹയിലേക്കു പുറപ്പെടാൻ നിർദ്ദേശം നൽകണം. ഞാൻ ഭൃഗുമഹർഷിയുമായി സംസാരിക്കാം.”

“ഇനിയും ചില വാർത്തകൾ കൂടിയുണ്ട്”. കനകഹാല വേവലാതിയോടെ പറഞ്ഞു. “അയോധ്യയെ ഉപരോധിക്കുകയും മഗധയെ ആക്രമിച്ചു കീഴടക്കുകയും ചെയ്ത സൈന്യത്തെ നയിക്കുന്നത് ഗണേശനും കാർത്തികേയനും ഭഗീരഥനും ചന്ദ്രകേതുവും ചേർന്നാണെന്ന്.”

‘അപ്പോൾ നീലകണ്ഠ ഭവാനെവിടെ?

“അതുതന്നെയാണ് ഞാനും ചോദിക്കുന്നത്, കനകഹാല പറഞ്ഞു. ‘നീലകണ്ഠ ഭവാനെവിടെപ്പോയി?

പെട്ടെന്ന് ഒരു ഭയത്തൻ കനകഹാലയുടെ കാര്യാലയത്തിലേക്ക് ഓടിക്കിടച്ചുവന്നു. ‘പ്രഭോ, ദേവീ, ഇപ്പോൾതന്നെ തിരുമനസ്സിന്റെ അറയിലേക്കു വരു. ഭൃഗുമുനി രണ്ടുപേരോടും തൽക്ഷണം അവിടെ എത്താൻ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.’

കനകഹാലയും പര്വ്വതേശ്വരനും തിടുക്കപ്പെട്ട് പുറത്തേക്കു വരുമ്പോൾ മറ്റൊരു ഭയത്തൻ മെലുഹൻ സേനാപതിയുടെ ഒരു സന്ദേശവുമായി അവരെ സമീപിച്ചു. ആ കത്ത് വിടയുന്മാലിയുടേതാണെന്ന് അതിന്മേൽ പരിച്ചിരുന്ന മുദ്ര കണ്ട്പ്പോൾ പര്വ്വതേശ്വരനു മനസ്സിലായി. ചക്രവർത്തിയുടെ മുറിയിലേക്കു നടക്കുന്നതിനിടയിൽ അതു വായിക്കണമെന്ന ഉദ്ദേശത്തോടെ പര്വ്വതേശ്വരൻ ആ കത്ത് പൊടിച്ചു.

മെലുഹ സ്മയമാകുന്നു

ഇരുപത്തി എട്ട്

‘പർവ്വതേശ്വരാ, എന്താ കാര്യാ? കനകഹാല ചോദിച്ചു.

വിദ്യുന്മാലിയുടെ സന്ദേശം വായിച്ചതോടെ പർവ്വതേശ്വരന്റെ മുഖം വിളറിവെളുത്തത് കനകഹാല കണ്ടു. പർവ്വതേശ്വരന് അതിന് മറുപടി പറയാൻ കഴിയുന്നതിനു മുന്പായി അവർ ചക്രവർത്തിയുടെ കാര്യാലയത്തിന്റെ വാതിൽക്കൽ എത്തിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

പർവ്വതേശ്വരനും കനകഹാലയും ചക്രവർത്തിയുടെ മുറിയിലേക്കു പരവേശിച്ചു. ദക്ഷൻ രോഷം കൊണ്ട് ചീറി ‘പർവ്വതേശ്വരാ! താങ്കൾക്ക് സൈന്യത്തിനുമേൽ നിയന്ത്രണമുണ്ടോ ഇല്ലയോ? ശരീരമഭേദന്റെ നാമത്തിൽ താങ്കളെന്താ ഇവിടെ ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്?

ചക്രവർത്തി എന്തിനെക്കുറിച്ചാണ് പറയുന്നതെന്ന് പർവ്വതേശ്വരനു മനസ്സിലായിരുന്നു. ഈ വിഷയത്തിൽ ചക്രവർത്തിയുമായി സംസാരിക്കുന്നത് പാഴ്വേലയായിരിക്കുമെന്ന് അദ്ദേഹത്തിനറിയാമായിരുന്നു. തല കുനിച്ച് ചക്രവർത്തിയെ നോക്കി കൈകുപ്പി അഭിവാദ്യം ചെയ്തശേഷം അദ്ദേഹം ഒന്നും മിണ്ടാതെന്നിരുന്നു. ഒന്നും മിണ്ടാതിരിക്കുന്നത് ബുദ്ധിയെന്ന് അദ്ദേഹത്തിനു തോന്നി.

“സേനാപതേ, മോശം വാർത്തകൾ”, ഭൃഗു പറഞ്ഞു “ശിവൻ മൃതികവാടി ആക്രമിച്ച് കീഴടക്കിയിരിക്കുന്നു.”

“എന്ത്?”, സ്മയമായിപ്പോയ കനകഹാല ചോദിച്ചു. “അവരെങ്ങനെ ഇതാവേം മൃതികവാടിയിലെത്തി? അവരെങ്ങനെ ലോതലിന്റെ പ്രതിരോധത്തെ ഭേദിച്ചു?

അതിഗംഭീരമായി രൂപകല്പന ചെയ്തപ്പൊഴ് കടൽക്കോട്സായിരുന്നു ലോതൽ. ലോതലിന്റെ പ്രതിരോധത്തെ പരാജയപ്പെടുത്തണമെങ്കിൽ ശത്രുവിന് നിരവധി പ്രതികൂല ഘടകങ്ങളെ മറികടക്കേണ്ടതുണ്ടായിരുന്നു. തെക്കുകിഴക്കൻ മെലുഹയിലേക്കുള്ള ഒരു കവാടമായിട്ടാണ് ലോതൽ അറിയപ്പെട്ടിരുന്നത്. ശത്രു സൈന്യത്തിന് മൃതികവാടിയിലെത്തണമെങ്കിൽ ലോതലിനെ ഭേദിക്കുകയല്ലാതെ മറ്റെന്തെങ്കിലും മാർഗ്ഗവുമില്ലായിരുന്നു.

ഭൃഗു അഞ്ച് പേപ്പിറസ് ചുരുളുകൾ ഉയർത്തിപ്പിടിച്ച്. “ഇത് മൃതികവാടിയിലെ പ്രവിശ്യാധിപൻ അയച്ചതാണ്. സ്വാഭാവികമായും ചെന്നാർയ്വജൻ ശിവനോടു കൂറു പ്രവ്യാപിച്ച് കഴിഞ്ഞു. രാജ്യഭരോഹി!”

“പന്നി”, ദക്ഷൻ മുരണ്ടു “അയാളെ ഒരിക്കലും വിശ്വസിക്കാൻ പാടില്ലെന്ന് എനിക്കറിയാമായിരുന്നു.”

“പിന്നെന്തിനാണ് രാജൻ, അയാളെ അങ്ങ് ലോതലിലെ പ്രവിശ്യാധിപനായി നിയമിച്ചത്? ഭൃഗു ചോദിച്ചു.

രാജൻ വിഷണുനായി.

ഭൃഗു പർവ്വതേശ്വരനു നേരെ തിരിഞ്ഞു “പർവ്വതേശ്വരാ. ലോതലിനെക്കുറിച്ച് താങ്കളുയർത്തിയ സംശയങ്ങൾ ശരിയായി ഭവിച്ചു. താങ്കൾ പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾ വേണ്ടവിധം ശ്രദ്ധിക്കാത്തതിന് എന്തോടു ക്ഷമിച്ചാലും. കുറച്ചുകൂടി മുമ്പ് വിദ്യുന്മാലിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ കരുത്തുർ ഒരു സേനയെ ലോതലിലേക്ക് അയച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ ആ നഗരത്തിന്റെ നിയന്ത്രണം നമ്മുടെ കൈയിൽത്തന്നെ ആകുമായിരുന്നു.”

“പ്രഭോ, സംഭവിച്ചുപോയ കാര്യങ്ങൾ തിരുത്താൻ നമുക്ക് കഴിയില്ല, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു. “ഇനി എന്തുചെയ്യണം എന്ന് കാര്യത്തിൽ നമുക്ക് ശ്രദ്ധയൂന്നാം. വിദ്യുന്മാലിയുടെ ഒരു സന്ദേശം എനിക്ക് ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.”

ഭൃഗു പർവ്വതേശ്വരന്റെ കൈയിലുള്ള കത്ത് കണ്ട്.

“ആ ദളപതി എന്താണ് പറയുന്നത്?

“ആ സന്ദേശം വായിച്ചപ്പോൾ രഹസ്യാന്വേഷണ വിഭാഗത്തിന് പരാജയം സംഭവിച്ചതായിട്ടാണ് എനിക്ക് തോന്നുന്നത്, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു “പെട്രെന്റ് ഒരു ലക്ഷം സൈനികരുമായി ശിവഭവാൻ മൃതികവാടിയുടെ കവാടത്തിൽ പര്യായക്ഷപ്പെട്ടുവെന്ന് അയാൾ പറയുന്നത്. വെറും ഇരുപത്തയ്യായിരം സൈനികരുമായി അയാൾ ധീരമായ ചെറുത്തുനില്പ് നടത്തിനോക്കിയെങ്കിലും പരാജയപ്പെട്ടു.”

മൃതികവാടിയുടെ തന്ത്രപരമായ പരാധാന്യത്തെക്കുറിച്ച് കനകഹാലക്കുറിയായിരുന്നു. “സരസ്വതിയിലെ നാവികസേനാവ്യൂഹത്തിന്റെ ആസ്ഥാനമാണ് മൃതികവാടി. ഭവാൻ മൃതികവാടിയുടെ നിയന്ത്രണം പിടിച്ചെടുത്തുവെങ്കിൽ സരസ്വതിയുടെ നിയന്ത്രണവും അദ്ദേഹത്തിനായിരിക്കും.”

“ശിവൻ ഭവാനൊന്നുമല്ല. ദക്ഷൻ അലറി “നിങ്ങൾക്കെങ്ങനെ അതു പറയാൻ ധൈര്യം വന്നു? നിങ്ങൾക്ക് ആരോടാണ് കൂറ്, കനകഹാല?”

“രാജൻ. ഭൃഗു പറഞ്ഞു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വരത്തിലെ ശാന്തത അതിനകത്തെ ഭീഷണിയെ മറച്ചുപിടിക്കുന്നതായിരുന്നു.

ദക്ഷൻ ഭയംകൊണ്ട് പുളഞ്ഞു.

“രാജൻ, അങ്ങിപ്പോൾ പള്ളിയിറയിൽ പോയി വിശ്വമിക്കുന്നതായിരിക്കും ഉചിതം.”

“എന്നാലും...”

“രാജൻ”, ഭൃഗു പറഞ്ഞു. “എന്റേ ഒരു അപേക്ഷയായിരുന്നില്ല.”

തനിക്കെതിരെ ഭൃഗു ഉയർത്തിയ കടുത്ത അനാദരവിൽ നടുക്കും കൊണ്ട് ദക്ഷൻ കണ്ണടച്ചു. അദ്ദേഹം എഴുന്നേറ്റ് പുറത്തേക്ക് നടന്നു. പോകുന്നതിനിടയിൽ ഭാരതത്തിന്റെ ചക്രവർത്തിയ്ക്ക് നൽകപ്പെടേണ്ടതായ ആദരവിനെക്കുറിച്ച് ശ്വാസോച്ഛ്വാസത്തിനിടയിലൂടെ അയാൾ പിറു പിറുത്തു.

ഒന്നും സംഭവിക്കാത്ത മട്ടിൽ അക്ഷോഭ്യനായി ഭൃഗു പർവ്വതേശ്വരനു നേരെ തിരിഞ്ഞു. “സേനാപതേ, പിന്നെന്തൊക്കെയാണ് വിദ്യുന്മാലി പറയുന്നത്?

“ഇപ്പോൾ സരസ്വതി നദി മുഴുവനും ഭഗവാൻ ശിവന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലാണ്. പക്ഷേ കാര്യാലയങ്ങൾ അതിലൂടെ മോശമായിരിക്കുന്നു.”

“മോശമായിരിക്കുന്നുവെന്ന്?”

“മൃതികവാടിയിലെ ജനങ്ങൾ ഇപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിനോട് കുറ്റ് പരയ്യാപിച്ച് കഴിഞ്ഞു. വിദ്യുന്മാലിയുടെ സൈന്യത്തിലെ ശേഷിക്കുന്ന സൈനികരെ യുദ്ധത്തടവുകാരാക്കിയിരിക്കുന്നു. ഭാഗ്യവശാൽ അഞ്ഞൂറ് ഭക്തമാരുമൊത്ത് രക്ഷപെടുവാനും ഈ സന്ദേശമയക്കുവാനും വിദ്യുന്മാലിക്ക് കഴിഞ്ഞു.”

“അപ്പോൾ നീലകണ്ഠ നേരിട്ട് മൃതികവാടിയിലെത്തിയിരിക്കുകയാണല്ലോ? ഭൃഗു ചോദിച്ചു. പർവ്വതേശ്വരന്റെ മുന്നിൽവെച്ച് വ്യാജനീലകണ്ഠ എന്ന പരയാഗം പുറത്തുവരാതിരിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം പരയ്ക്കുക ശ്രദ്ധിച്ചു “അപ്പോൾ നമ്മുടെ സൈനികർക്ക് കാവൽ നിൽക്കുവാൻ സ്വന്തം സൈനികരെ അയാൾക്ക് ഉപയോഗിക്കേണ്ടതായി വന്നിരിക്കുന്നു. അങ്ങനെയല്ലേ?”

“അല്ല”, തലയാടിക്കൊണ്ട് പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു “മൃതികവാടിയിലെ പരജകളാണ് നമ്മുടെ സൈനികരെ തടവുകാരായി പിടിച്ചുവെച്ച് അവർക്ക് കാവൽ നിൽക്കുന്നത്.”

‘പരജകളോ?’

“അതെ. അതുകൊണ്ട് നീലകണ്ഠഭഗവാൻ തന്റെ സൈനികരിൽ ആരെയും യുദ്ധത്തടവുകാർക്ക് കാവൽ നിൽക്കേണ്ടതില്ല. നമ്മുടെ ഇരുപത്തയ്യായിരം ഭക്തമാരെ കീഴടക്കിയിട്ടുപോലും സ്വന്തം സൈന്യം മുഴുവനും അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പമുണ്ട്. നമ്മുടെ സരസ്വതി നദി ഇപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലാണ്. നമ്മൾ സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് ഈ സമയത്തുപോലും അദ്ദേഹം വടക്കുഭാഗത്തേക്കു നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണെന്ന് എനിക്കുറപ്പുണ്ട്. അതിഭയങ്കരമായ ഒരു ഗജസൈന്യം ഭഗവാനോടൊപ്പമുണ്ടെന്ന് അവരെ തോല്പിക്കുക അസാധ്യമാണെന്ന് വിദ്യുന്മാലി എഴുതിയിരിക്കുന്നു.”

“ശ്രീരാമദേവ, രക്ഷിക്കേണേ’, സ്തബ്ധയായിപ്പോയ കനകഹാല പറഞ്ഞു.

“നമ്മൾ സങ്കല്പിച്ചിരിക്കുന്നതിനേക്കാൾ വളരെ മോശമാണിത്. ഭൃഗു പറഞ്ഞു.

“പക്ഷേ എനിക്ക് മനസ്സിലാകാത്ത ഒരു കാര്യമുണ്ട്, കനകഹാല പറഞ്ഞു “ഒരാഴ്ച മുമ്പ് ഭഗവാന്റെ ഒന്നരലക്ഷം സൈനികർ അയോധ്യയിലായിരുന്നു. പിന്നെ എങ്ങനെ അദ്ദേഹത്തിന് മെലുഹയിൽ ഒരു ലക്ഷം സൈനികരെ അണിനിരത്താൻ സാധിച്ചു?”

“അയോധ്യയിലോ? അദ്ഭുതത്തോടെ ഭൃഗു ചോദിച്ചു.

“അതെ’, കനകഹാല പറഞ്ഞു. പിന്നെ അയോധ്യ നേരിടുന്ന ഉപരോധത്തെക്കുറിച്ചും മഗധയുടെ പതനത്തെക്കുറിച്ചും തനിക്ക് ലഭിച്ച സന്ദേശത്തെക്കുറിച്ചും അവർ വിശദീകരിച്ചു.

“ബ്രഹ്മദേവ!” ഭൃഗു പരാർത്ഥനാ പൂർവ്വം പറഞ്ഞു. “അയോധ്യയുടെ സൈന്യത്തിന് ഇനി മഗധവഴി നീങ്ങാൻ കഴിയില്ല. അവർക്കിനി വനത്തിലൂടെ വേണം നമുക്കടുത്തതാൻ. അതിന് ഒരുപാട് സമയം വേണ്ടി വരും.”

“പക്ഷേ മെലുഹയിൽ നീലകണ്ഠനാഥൻ ഇത്രയധികം സൈനികർ ഉണ്ടായതെങ്ങനെ എന്നാണ് എനിക്ക് മനസ്സിലാക്കാത്തത്, കനകഹാല ആവർത്തിച്ചു “ബ്രഹ്മാരുടെയും നാഗാരുടെയും സൈന്യം ഒന്നിച്ച് പോലും ഇത്ര എണ്ണം വരില്ല.”

അവസാനം ഭൃഗുവിന് സത്യം മനസ്സിലായി “വാസുദേവൻമാർ ശിവനുമായി ചേർന്നിരിക്കുന്നു. സൂര്യവംശികളേക്കളയും ചന്ദ്രവംശികളേയും കൂടാതെ കൂടുതൽ സൈനികരെ കൊണ്ടുവരുവാൻ ശേഷിയുള്ളത് അവർക്കു മാത്രമാണ്. മൃതികവാടി യുദ്ധത്തിൽ ശിവന്റെ സൈന്യം ഉപയോഗിച്ച് അസാധാരണ രീതിയിൽ പരിശീലനം ലഭിച്ച ആനകളുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്തിനുള്ള കാരണവും വാസുദേവൻമാർ തന്നെ. വാസുദേവൻമാരുടെ ആനകൾക്കുള്ള അസാധാരണശേഷിയെക്കുറിച്ച് ഞാൻ കേൾക്കുകയുണ്ട്.”

വാസുദേവൻമാരുടെ തന്ത്രപരമായ ഏർപ്പാടും വലിയ ശക്തി അവരുടെ ഗജസേനയല്പെന്ന് സപ്തസിന്ധുവിൽ അങ്ങോളമിങ്ങോളമുള്ള ക്ഷേത്രങ്ങളിലുള്ളിൽ മറഞ്ഞിരിക്കുന്ന വാസുദേവ പണ്ഡിത ബ്രഹ്മണരാണെന്നും ഉള്ള കാര്യം ഭൃഗുവിനറിഞ്ഞുകൂടാത്തതല്ല. നീലകണ്ഠൻ കണ്ണും കാതുമായിരുന്നു ആ പണ്ഡിത ബ്രഹ്മണൻമാർ. ശിവൻ ഏർപ്പാടും സമയബന്ധിതവും കൃത്യവുമായ വിവരങ്ങൾ നൽകിക്കൊണ്ട് അവർ യുദ്ധത്തിൽ നിർണ്ണായകമായ പങ്ക് വഹിച്ചു.

“വലിയൊരു സൈന്യവുമായി ശിവഭഗവാൻ താമസിയാതെ ഇവിടെ എത്തിച്ചേരും”, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു “അയ്യോയ്യയിലെ മൂന്നുലക്ഷം വരുന്ന സൈനികരുടെ ഇവിടെ സമയത്തിന് എത്തിച്ചേരുകയുമില്ല. അദ്ദേഹം തന്റെ കരുക്കൾ സമർത്ഥമായി നീക്കിയിരിക്കുന്നു.”

“എനിക്ക് സൈനികബന്ധിതമായ മനസ്സല്ല ഉള്ളത്, സേനാപതേ, ഭൃഗു പറഞ്ഞു “എങ്ങിലും നമ്മൾ വലിയ പരതിസന്ധിയിലാണെന്ന് എനിക്ക് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുന്നുണ്ട്. താങ്കൾക്ക് ഇത്തരൂണത്തിൽ നൽകാനുള്ള ഉപദേശമെന്താണ്?

പർവ്വതേശ്വരൻ തന്റെ കൈപിടം ചേർത്തുപിടിച്ച് ചൂണ്ടുവിരൽ കൊണ്ട് കവിളിലുറപ്പിച്ചു. കുറച്ചുനേരം അദ്ദേഹം ഭൃഗുവിനെ നോക്കി “ഗണേശൻ വടക്കുഭാഗത്തുകൂടെ മെലുഹയിലേക്കു കടക്കുവാൻ തീരുമാനിച്ചാൽ നമ്മൾ അവസാനിച്ചു. രണ്ടുഭാഗത്തുനിന്നുള്ള ആക്രമണം ചെറുക്കാൻ നമുക്കു കഴിയില്ല. യമുനയിലെ വെള്ളപ്പൊക്കം മൂലം തകർന്ന പാതകളുടെ കേടുപാടുകൾ തീർത്തുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ് നമ്മുടെ സാങ്കേതിക വിദഗ്ദ്ധർ. ആ പാത അതുപോലെ ഇട്കേക്കാൻ ഉടൻതന്നെ ഞാനവർക്ക് സന്ദേശമയ്ക്കാം. ഗണേശൻ ആ വഴിയിലൂടെയാണ് കടക്കാനുദ്ദേശിക്കുന്നതെങ്കിൽ അയാളുടെ യാത്ര നമുക്ക് ദുരിതപൂർണ്ണമാക്കാം. ഒന്നരലക്ഷത്തോളം വരുന്ന വലിയൊരു സേനയെ ആ തകർന്ന പാതയിലൂടെ നയിക്കുന്നത് ഒട്ടും അനായാസകരമായിരിക്കുകയില്ല.”

“നല്ല സൂത്രം.”

“ആഴ്ചകൾക്കുള്ളിൽ നീലകണ്ഠഭഗവാൻ ദേവഗിരിയിലെത്തും.”

“സൈന്യത്തിന് ആവശ്യമായ പരിശീലനവും വ്യായാമവും നൽകുവാൻ താങ്കൾ തീരുമാനിച്ചത് നന്നായി. ഭൃഗു പറഞ്ഞു.

“ഭഗവാൻ ഇവിടെ വിജയിക്കില്ല”, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു. “ഞാൻ അങ്ങേയ്ക്കു വാക്കു തരുന്നു. മഹർഷിജി.”

“താങ്കളെ എനിക്ക് വിശ്വാസമാണ് സേനാപതേ. പക്ഷേ വാസുദേന്മാരുടെ ഗജസേനയുടെ കാര്യാലയത്തിൽ നമ്മൾ എന്തുചെയ്യും? ആനകളെ തടയാൻ കഴിഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ നമുക്ക് ശിവന്റെ സൈന്യത്തെ തോല്പിക്കാനാവില്ല.”

— ൧൫൪ —

“ശിവാ, താങ്കൾക്കെന്തുതോന്നുന്നു?” ഗോപാൽ ചോദിച്ചു.

ഗോപാൽ, സതി, കാളി എന്നിവർ ശിവന്റെ മുറിയിൽ ചർച്ചയിലേർപ്പെട്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. പാണിനി നൽകിയ വിവരങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തങ്ങളുടെ യുദ്ധതന്ത്രങ്ങൾ പുനഃപരിശോധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു അവർ. കാളിയുടെ മനസ്സിൽ വ്യക്തമായ ധാരണയുണ്ടായിരുന്നു. “ശിവൻ, താങ്കൾ മൃതികവാടിയിൽനിന്ന് പരിഹയിലേക്ക് കപ്പൽ മാർഗ്ഗം പുറപ്പെടുക. വായുപുത്ര്മാരെ കാര്യാലയങ്ങൾ ബോധ്യപ്പെടുത്തി അവരുടെ പക്കൽനിന്നും ബ്രഹ്മാസ്ത്രം തരപ്പെടുത്താൻ കഴിഞ്ഞാൽ അതോടെ ഈ യുദ്ധം അവസാനിക്കും.”

‘യഥാർത്ഥത്തിൽ നമ്മളി ദിവ്യാസ്ത്രങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല, റാണി’, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു. “അതു മാനുഷിക നിയമങ്ങൾക്കെതിരാണ്. ശത്രുവിനെ ഭയപ്പെടുത്തി തടഞ്ഞുനിർത്താൻ മാത്രമേ അതുപയോഗിക്കുവാൻ പാടുള്ളൂ.”

“ശരി, ശരി”, കാളി അത് ശരിവെക്കുന്ന മട്ടിൽ പറഞ്ഞു. “ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു.”

“പണ്ഡിറ്റ്ജി പരിഹയിലെത്തിച്ചേരുവാൻ എന്തെങ്കിലും സമയമെടുക്കും? ശിവൻ ചോദിച്ചു.

“ഏറ്റവും കുറഞ്ഞത് ആറുമാസം”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “കാറ്റ് നമുക്കനുകൂലമല്ലെങ്കിൽ അതിന് ഒപ്പമുതൽ പന്ത്രണ്ടുമാസം വരെ വേണ്ടിവരും.”

“എങ്കിൽ തീരുമാനം വ്യക്തമായി”. ശിവൻ പറഞ്ഞു “ഈ ഘട്ടത്തിൽ പരിഹയിലേക്ക് പോകുന്നത് ബുദ്ധിപരമല്ല.”

“എന്തുകൊണ്ട്? കാളി ചോദിച്ചു.

“സമയവും വേഗതയും ഇപ്പോൾ നമുക്കൊപ്പമാണ്, കാളി”, ശിവൻ പറഞ്ഞു “ഏറ്റവും കുറഞ്ഞത് ആറോ ഏടോ മാസത്തിനുള്ളിൽ അയോധ്യയിലെ സൈന്യത്തിന് മെലുഹയിലെത്തിച്ചേരാൻ കഴിയില്ല. ഗണേശനും കാർത്തികേയനും ആഴ്ചകൾക്കകം മെലുഹയുടെ വടക്കൻ അതിർത്തിയിൽ എത്തിച്ചേരുവാൻ കഴിയും. നമുക്ക് ആറുമാസത്തെ സാവകാശവും രണ്ടരലക്ഷം സൈനികരുടെ പിൻബലവും ലഭിക്കും. അതുവരെ മെലുഹക്ക് എഴുപത്തിയയ്യായിരം സൈനികരുടെ പിൻബലമേയുള്ളൂ. ആ സാഹചര്യമാണ് ഞാനിഷ്ടപ്പെടുന്നത്. നമുക്കി യുദ്ധം ഇപ്പോൾ ഇവിടെകൊണ്ട് അവസാനിപ്പിക്കണം. ഞാൻ പരിഹയിൽ പോയി മടങ്ങിവരുമ്പോഴേക്കും സാഹചര്യങ്ങൾ അപ്പാടെ മാറിയിരിക്കും. പിന്നെ ഒരു കാര്യാലയം മറയ്ക്കാതിരിക്കുക. വായുപുത്ര്മാർ ഭൂഗുമഹർഷിക്കൊപ്പമല്ല. അതിനർത്ഥം അവർ നമ്മളെ പിന്തുണയ്ക്കുമെന്നല്ല. അവർ നിഷ്പക്ഷത പാലിക്കാൻ

തീരുമാനിച്ചുപോകാം.”

“അത് ബുദ്ധിയാണ്, സതി സമമതിച്ചു. “നമ്മൾ ദേവഗിരി കീഴടക്കി അവിടത്തെ സോമരസ നിർമ്മാണശാല നശിപ്പിച്ചപ്പോൾ പിന്നെ വായുപുത്രൻമാർ എന്തുതന്നെ വിചാരിച്ചാലും യുദ്ധം അതോടെ അവസാനിക്കും.”

“ശിവൻ ഇക്കാര്യത്തിൽ എന്താണ് പറയാനുള്ളത്? ഗോപാൽ ചോദിച്ചു.

“നമ്മൾ നമ്മുടെ നാവികസേനയെ രണ്ടാക്കി വിഭജിക്കണം”. ശിവൻ പറഞ്ഞു “ഇരുപത്തിയഞ്ച് കപ്പലുകളടങ്ങുന്ന ചെറിയൊരു വ്യൂഹവുമായി സരസ്വതി നദിയിലൂടെ ഞാൻ പോകാം. പിന്നെ അവിടെനിന്ന് വടക്കോട്ടു തിരിഞ്ഞ് യമുനയിലേക്കു കയറാം. ഗണേശനും കാർത്തികേയനും യമുനയുടെ തീരത്തുകൂടെയുള്ള പാതയിലൂടെ വരുമ്പോൾ അവിടെ വെച്ച് ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ കണ്ടുമുട്ടും. അവിടെനിന്ന് ഞാനവരുടെ ഭേദമാരെ എന്റെ കപ്പലിലേക്കു കയറ്റിക്കൊള്ളാം. കപ്പൽവഴി ഞങ്ങൾക്ക് കാൽനടയായി എത്തുന്നതിനേക്കാൾ വേഗത്തിൽ ദേവഗിരിയിലെത്താം. അതിനിടയിൽ സതി മൃതികവാടിയിലുള്ള നമ്മുടെ സൈന്യത്തെ വഹിക്കുന്ന കപ്പൽ വ്യൂഹവുമായി സരസ്വതി നദി വഴി ദേവഗിരിയിലെത്തും. ഞാൻ പുറപ്പെട്ട് മൂന്നാഴ്ച കഴിഞ്ഞ് സതി പുറപ്പെടുകയാണെങ്കിൽ ഞങ്ങൾ ഏതാണ്ട് ഒരേ സമയത്ത് ദേവഗിരിയിലെത്തും. രണ്ടരലക്ഷം സൈനികർ ദേവഗിരിയെ ഉപരോധിക്കുമ്പോൾ അവർക്ക് കാര്യങ്ങളുടെ കിടപ്പ് മനസ്സിലാകും.”

“താത്വികമായി നന്നായി തോന്നുന്നു”, കാളി പറഞ്ഞു. “ഇതിന്റെ സംഘാടകത്വമാണ് പരായോഗികമായ വെല്ലുവിളി. പലപ്പോഴും താമസമുണ്ടാകാം. നമ്മുടെ സൈനികവ്യൂഹങ്ങളിലൊരാണ് ആഴ്ചകൾക്കുമുമ്പേ ദേവഗിരിയിലെത്തിയാൽ മെലുഹാകാരുടെ മുന്നിൽ യോജിച്ച ശക്തി പരക്കടിപ്പിക്കുവാൻ അവർക്കു കഴിഞ്ഞില്ലെന്നു വരാം.”

“പക്ഷേ നമ്മുടെ ഏതെങ്കിലുമൊരു സൈനികവ്യൂഹം അവിടെ എത്തിക്കഴിഞ്ഞാലുടൻ അവർ ഉടനെ ഒരാക്രമണം നടത്തണമെന്നല്ല ശിവൻ പറയുന്നത്, സതി പറഞ്ഞു “നമ്മൾ സ്വയം ശക്തി സംഭരിച്ച് മറ്റേ സൈനികവ്യൂഹം വരുന്നതുവരെ കാത്തിരിക്കണം. അവരെതിരക്കഴിഞ്ഞാൽ എല്ലാവരും ഒന്നിച്ച് ആക്രമണം ആരംഭിക്കണം.”

“ശരി. പക്ഷേ മെലുഹാകാർ ആദ്യം ആക്രമണം തുടങ്ങിയാലോ?”, കാളി ചോദിച്ചു. “ഓർക്കുക, നങ്ങ്കൂരമിട കപ്പലുകൾ തീത്തോണികളുടെ മുന്നിൽപെട്ടുപോകുന്ന അവസ്ഥ പോലിരിക്കും അത്.”

“കോടയുടെ സുരക്ഷിതത്വത്തിൽനിന്ന് അവർ പുറത്തുവരുമെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നില്ല”, ശിവൻ പറഞ്ഞു “കരുതുന്നില്ലായ മഗധൻ സൈന്യത്തെ തോല്പിച്ച് ഒന്നരലക്ഷം സൈനികരുള്ള ഒരു സേനയെയാണ് ഞാൻ നയിക്കുന്നത്. അങ്ങനെയുള്ള ഒരു സേനയ്ക്കുനേരെ വെറും എഴുപത്തിയായിരം സൈനികരുമായി മെലുഹ ആക്രമണമഴിച്ചു വിടുകയില്ല. സതിയുടെ സൈന്യത്തിൽ ഒരുലക്ഷം പേരുണ്ട്. വാസുദേവൻമാരുടെ ആനകളും അവർക്കൊപ്പമുണ്ടാകുമെന്ന കാര്യം മറക്കരുത്. അതുകൊണ്ട് നമ്മുടെ രണ്ട് സൈനികവ്യൂഹത്തിനും ഒറ്റയ്ക്കൊറ്റയ്ക്ക് മെലുഹയുടെ സൈന്യത്തെ നേരിടാൻ കഴിയും. സേനാപതി പരീവപതേശ്വരന്റെ കരുത്തുറ്റ ചുമലുകൾക്കുമുകളിലുള്ളത് ശാന്തമായി ആലോചിക്കുവാൻ ശേഷിയുള്ളതലയാണ്. പുറത്തേക്കിറങ്ങിവന്ന് നമ്മളെ ആക്രമിക്കുന്നതിലും നല്ലത്

കോട്സയുടെ സുരക്ഷിതത്വത്തിൽ കഴിയുകയാണെന്ന് അദ്ദേഹത്തിനറിയാം.’

“പക്ഷേ നീ പറഞ്ഞ കാര്യം എനിക്ക് മനസ്സിലായി, കാളി”, സതി പറഞ്ഞു. “ഞാൻ അവിടെ നേരത്തെ എത്തിയാൽ ദേവഗിരിയിൽനിന്ന് പത്മനാഭിക തെക്കുമാറി ഞാൻ താവളമുറപ്പിപ്പിക്കും. സരസ്വതിയുടെ കരയിൽ വലിയൊരു കുന്ന്യൂണ്ട്. ഉയരമുള്ള പർവ്വതമായതിനാൽ ആ കുന്ന് നമ്മുടെ പർവ്വതരോധ തന്ത്രങ്ങൾക്ക് ഗുണകരമായ ഘടകമായിത്തീരും. വാസുദേവന്മാരുടെ ഗജസേനയുപയോഗിച്ച് ഏറ്റെടുക്കും മുന്നിൽ ഞാനൊരു ചക്രവർണ്ണ ചമയ്ക്കും. അത് ഭേദിക്കുക അവർക്ക് ഒട്ടും എളുപ്പമായിരിക്കുകയില്ല.”

“ആ കുന്ന് നെക്കുറിച്ച് എനിക്കറിയാം”. ശിവൻ സതിയോടു പറഞ്ഞു “നിന്നെക്കാൾ മുമ്പ് ഞാനാണ് അവിടെ എത്തിയതെങ്കിൽ ആ കുന്ന് നിൻ മുകളിലായിരിക്കും ഞാൻ താവളമുറപ്പിപ്പിക്കുക.”

‘ശരി’

“ഈ വേഗതയിൽനിന്ന് ഒരു വിശ്വാസത്തിലല്ല, അല്ലേ പരമോ?”

ശിവനും പരശുരാമനും നായകപാലിന്റെ മുകൾത്തട്ടിൽനിന്നുകൊണ്ട്, അതിവേഗം നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്ന ആ കപ്പലിനുനേരെ ആഞ്ഞടിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന കാറ്റിനുനേർക്ക് കണ്ണുതുറന്നുപിടിക്കുവാൻ കഷ്ടപ്പെടുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

സരസ്വതിനദിയിലൂടെ നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു ആ നാവികവർണ്ണം. വെറും രണ്ടായിരം ടൺ മാത്രമുണ്ടായിരുന്ന ആ കപ്പൽ മെലുഹകാർക്ക് ആക്രമിക്കുവാനുള്ള യാതൊരു അവസരവും നൽകിയില്ല. സരസ്വതി നദിക്കരയിലെ നഗരങ്ങളൊന്നുംതന്നെ ഒരു നാവികയുദ്ധത്തിന് തയ്യാറല്ലാതിരുന്നതിനാൽ - മെലുഹകാർ അങ്ങനെയൊരു ആക്രമണം പരീക്ഷിക്കുന്നില്ലായിരുന്നു - അവരെ പരലോഭിപ്പിക്കേണ്ടതില്ലെന്ന് ശിവൻ തീരുമാനിച്ചിരുന്നു. മെലുഹൻ സൈനികർക്ക് അന്തസ്സം ധൈര്യവും ഒട്ടും കുറവല്ലായിരുന്നു. സാധാരണയിൽ കവിഞ്ഞ്തൊരു മുൻകരുതലെന്ന നിലയിൽ ധീരനായ അനേകം നാഗാ പടയാളികളെ ശിവൻ തന്റെ നാവികസേനയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. നാഗന്മാരുടെ രാണിയായ കാളി ആ നാവികവർണ്ണത്തിന്റെ ഏറ്റെടുക്കൽ പൂർത്തിയാക്കിയില്ലെങ്കിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു.

“ഇല്ല പരശുരാമ”, ശിവൻ പുഞ്ചിരിയോടെ പറഞ്ഞു “വേഗതയിൽനിന്ന് ഒരു മോചനവുമില്ല ഇപ്പോൾ വേഗത വളരെ ആവശ്യമാണ്.”

ശിവന്റെ ഉത്തരവും പരകാരം തുച്ഛമായി യാതൊരു ഇടവേളയുമുണ്ടായില്ല. ആറു മണിക്കൂർ വീതമുള്ള തുടർച്ചയായ കഠിനാധ്വാനത്തിനായി നാലു സംഘങ്ങളെ തയ്യാറാക്കിയിരുന്നു. തുച്ഛമായികാർക്ക് താളം പകർന്നുകൊണ്ട് ചെണ്ടകാർ ദൂരത്താളം തകർത്തടിച്ചു. പരവചനാതീതമായ കാറ്റിനെ വിശ്വസിക്കുവാൻ ശിവൻ തയ്യാറായില്ല. അതുകൊണ്ട് കാറ്റിനെ ആശ്രയിക്കേണ്ടതില്ലെന്ന് ശിവൻ നിശ്ചയിച്ചു. ന്യായയുക്തമായ പരവർത്തനശൈലി നടപാകുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ശിവനും തുച്ഛമായി പങ്കെടുത്തിരുന്നു. അവന്റെ അന്തർത്ത

തുഴച്ഛിൽ ജോലിയുടെ സമയം ആകുന്നതേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ.

“പ്രഭോ, എന്തെ മനോഹരമായ നദിയാണിത്. പരശുരാമൻ പറഞ്ഞു “നമുക്കിതിനെ നശിപ്പിക്കേണ്ടി വരുന്നതുവെന്ന് എന്തെ സന്ദേശമാണ്.”

“താങ്ങൾ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതെന്താണ്?

“സോമരസതെക്കുകുറിച്ഛി ഗവേഷണം നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ് ഞാൻ. ഗോപാൽ സ്വാമി എന്നിങ്ക് നിരവധി കാർയങ്ങൾ വിശദീകരിച്ചുതന്നിട്ടുണ്ട്. അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഒരാശയം എന്റെ മനസ്സിൽ രൂപപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.”

“എന്ത്?

“ഇതിലൊരതെ സോമരസമുണ്ടാക്കാൻ സാധിക്കില്ല”, സരസ്വതി നദിയിലേക്ക് ചൂണ്ടിക്കാട്ടി പരശുരാമൻ പറഞ്ഞു.

“ബ്രഹ്മസ്പതി അതിനു ശ്രമിച്ചുനോക്കി, പരശുരാമൻ, സരസ്വതിനദിയിലെ വെള്ളം ഉപയോഗശൂന്യമാക്കുവാനുള്ള ഒരു വഴികണ്ടെത്തുവാൻ അദ്ദേഹം ശ്രമിച്ചുനോക്കി. പക്ഷേ അത് ഫലപ്രദമായില്ല, മനസ്സിലായോ?

“ഞാൻ അതല്ല ഉദ്ദേശിച്ചത്. പ്രഭോ. സരസ്വതി നദി ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിലോ? സോമരസവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിലോ?

ശിവൻ പരശുരാമനെ ദുർഗ്ഗാഹാരമായ കണ്ണുകളോടെ നിരീക്ഷിച്ചു.

“പ്രഭോ, സരസ്വതി നദി ഇല്ലാതിരുന്ന ഒരു കാലഘട്ടമുണ്ടായിരുന്നു. യമുനാ നദി കിഴക്കോട്ട് ഗംഗാനദിക്കുന്നേരെ ഒഴുകാൻ തുടങ്ങിയിരുന്ന ഒരു കാലമുണ്ടായിരുന്നു. യമുനയും സത്ലജ നദിയും സംഗമിക്കാതെ സരസ്വതി നദി ഉണ്ടാകുമായിരുന്നില്ല.”

“ സരസ്വതി നദിയെ നമുക്ക് നശിപ്പിക്കാനാവില്ല”, ശിവൻ തന്നത്തന്നെ മട്ടിൽ പറഞ്ഞു.

“പ്രഭോ, ഒരു നൂറുവർഷം മുമ്പ് അതുതന്നെയാണ് പ്രകൃതിയും ചെയ്യാൻ ശ്രമിച്ചത്. ഒരു ഭൂകമ്പമുണ്ടായപ്പോൾ യമുനാനദി ഗതിമാറി ഗംഗക്കുന്നേരെ ഒഴുകുവാൻ തുടങ്ങി. ദക്ഷ ചക്രവർത്തിയുടെ പിതാവ് ബ്രഹ്മനായക രാജാവ് യമുനയെ സത്ലജിലേക്ക് തിരിച്ചുവിട്ട് സരസ്വതിനദിയെ പുനഃസ്ഥാപിച്ചില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ ചരിത്രം മറന്നാകുമായിരുന്നു. ഒരുവേള പ്രകൃതിയും സോമരസതെ ഇല്ലാതാക്കുവാനാണ് ശ്രമിച്ചത്.”

ശിവൻ നിശ്ശബ്ദം അതു കേട്ടുനിന്നു.

“ സരസ്വതി നശിക്കുമെന്ന് നമ്മൾ കരുതേണ്ടതില്ല. യമുനയുടെയും സത്ലജിന്റെയും രൂപത്തിൽ അതിന്റെ ആത്മാവ് ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കും. അതിന്റെ ശരീരം മാത്രമേ അപ്രത്യക്ഷമാവുകയുള്ളൂ.”

സരസ്വതിനദിയിലേക്ക് ശിവൻ ഉററുനോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. പരശുരാമൻ പറഞ്ഞതിൽ കാർയമുണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും ശിവനത്ത് അംഗീകരിക്കുവാനാഗ്രഹിച്ചില്ല. സ്വന്തം മനസ്സുകൊണ്ടുപോലും അവനതിന് തയ്യാറല്ലായിരുന്നു. ഒരുതരത്തിലും അംഗീകരിക്കുവാൻ അവൻ തയ്യാറായില്ലായിരുന്നു.

എല്ലാ സൈന്യത്തിലും ഒരാർകാരനുണ്ട്.

ഇരുപത്തി ഒമ്പത്

“എന്തെങ്കിലും വാർത്തയുണ്ടോ ഗണേശ?”, ഭഗീരഥൻ ചോദിച്ചു. ഭഗീരഥനും ചന്ദ്രകേതുവും, ഗണേശനും കാർത്തികേയനും സഞ്ചരിച്ചിരുന്ന കപ്പലിലേക്ക് അപ്പോൾ വന്നു ചേർന്നതേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ആ വൻ നാവികവ്യൂഹം വടക്കുഭാഗത്തുനിന്നും ഗംഗവഴി മെലുഹയിലേക്ക് സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. അങ്ങകലെ, ഗംഗ - യമുന പാതയിലെത്തുകയായിരുന്നു അവരുടെ ലക്ഷ്യം. ഒരു തോണിക്ക് ആ നാവികവ്യൂഹത്തിനൊപ്പമെത്തുവാൻ വേണ്ടി അവർ വേഗത കുറച്ചു. വാസുദേവപണ്ഡിതന്റെ സന്ദേശവും കൊണ്ടുവന്നതായിരുന്നു ആ തോണിക്കാരൻ.

“അച്ഛന്റെ സൈന്യം മൃതികവാടി കീഴടക്കിയെന്ന വാർത്ത ഇപ്പോൾ എനിക്ക് ലഭിച്ചതേയുള്ളൂ”, ഗണേശൻ പറഞ്ഞു.

ചന്ദ്രകേതു ആവേശഭരിതനായി. “അതൊരു ഗംഭീരൻ വാർത്തയാണല്ലോ!”

“തീർച്ചയായും”, ഗണേശൻ പറഞ്ഞു. ‘ഒപ്പം കുറച്ചുകൂടി നല്ല വാർത്തയുണ്ട്, മൃതികവാടിയിലെ പ്ലാജകൾ അച്ഛനോടൊപ്പം ചേർന്നിരിക്കുന്നു. മെലുഹൻ സൈന്യത്തിലെ ശേഷിക്കുന്ന സൈനികരെ അവർ ആ നഗരത്തിലെ ഒരു താലൂക്കാലിക തടവറയിൽ പാർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.”

‘സോമരസ നിർമ്മാണശാല എവിടെയാണെന്ന് അവർ കണ്ടു പിടിച്ചുവോ?’, ഭഗീരഥൻ ചോദിച്ചു.

“ഉവ്വ്”, കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു. “ദേവഗിരിയിലാണത്.”

“ദേവഗിരിയിലോ? താങ്കളെന്താണീ പറയുന്നത്? എന്തൊരു വിഡ്ഢിത്തമാണിത്. അത് അവരുടെ തലസ്ഥാനമല്ലേ. ഇങ്ങനെയൊരു നിർമ്മാണശാല സ്ഥാപിക്കേണ്ടത് രഹസ്യവും സുരക്ഷിതവുമായ ഒരു സ്ഥലത്താണ്.”

“പക്ഷേ വലിയ ജനസംഖ്യയുള്ള നഗരങ്ങളിലല്ലേ ഇത്തരം നിർമ്മാണശാലകൾ സ്ഥാപിക്കേണ്ടത്? അങ്ങനെയെങ്കിൽ ദേവഗിരിയേക്കാൾ ഉചിതമായ നഗരം വേറെയുണ്ട്? തലസ്ഥാനനഗരം സുരക്ഷിതമായി സൂക്ഷിക്കാമെന്ന് അവർ വിചാരിച്ചുകാണും.”

“എങ്ങിനെ ഇനി നമുക്കുള്ള ഉത്തരവുകൾ എന്തൊക്കെയാണ്?”, ചന്ദ്രകേതു ചോദിച്ചു.

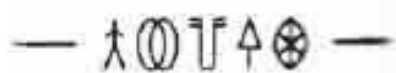
“മെലുഹക്ക് ദേവഗിരിയിൽ എഴുപത്തയ്യായിരം സൈനികരെ ഉള്ളൂ”, ഗണേശൻ പറഞ്ഞു “അതുകൊണ്ട് നമ്മളൊന്നായി ആക്രമണം നടത്താനാണുദ്ദേശിക്കുന്നത്.”

“ആ പദ്ധതിയുടെ വിശദാംശങ്ങളെന്തൊക്കെയാണ്?

“ഗംഗയിലൂടെ മുന്നോടടു നീങ്ങി നമ്മൾ ഗംഗ-യമുന പാതയിലെത്തിച്ചേരുന്നു. അവിടെനിന്ന് നമ്മൾ മെലുഹയിലേക്ക് പടനീക്കം നടത്തും. നമ്മൾ ആ പാതയിലൂടെ നീങ്ങുമ്പോൾ അച്ഛൻ യമുനാനദിവഴി നമുക്കടുത്തേത്തും. പിന്നെ നമ്മളൊന്നിച്ച് ദേവഗിരിയിലേക്കു പോകും. അതിനിടയിൽ എന്റെ അമ്മ ഒരു ലക്ഷം ഭടന്മാരുമായി അവിടെ എത്തിച്ചേരും.”

“അങ്ങനെ വരുമ്പോൾ നമ്മുടെ ഭാഗത്ത് വിജയാഹ്ലാദത്താൽ ആവേശഭരിതരും ഉത്തേജിതരായ രണ്ടരലക്ഷം പടയാളികളുണ്ടായിരിക്കും. മെലുഹയുടെ ഭാഗത്ത് എഴുപത്തിയയ്യായിരം പടയാളികളും, ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു. “എനിക്ക് ആ സാഹചര്യം നമുക്കു ഗുണകരമായി തോന്നുന്നു.”

“അതുതന്നെയായിരിക്കും അച്ഛനും പറയുക, കാർത്തികേയൻ ചിരിച്ചു.

“നിങ്ങൾക്ക് ഇഷ്ടമാണെങ്കിലും ഇല്ലെങ്കിലും ശരി, വിദ്യുന്മാലി മുരണ്ടു “ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നത് ഉത്തരം നിങ്ങൾ എന്തോടു പറയാൻ പോവുകയാണ്.”

ശിവന്റെ സൈന്യത്തിൽനിന്നും പിടികൂടിയ വാസുദേവവിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ട ഒരു ഉപനായകനെ കനത്ത തോൽപ്പടക്കൊണ്ട് തള്ളിയാൽ നീങ്ങുന്ന ഒരു മരപ്പെട്ടിമേൽ ബന്ധിപ്പിരുന്നു. ആ ഇരുട്ടറയിൽ കെട്ടിനിന്നിരുന്ന വായുവിന് ദുർഗന്ധമുണ്ടായിരുന്നു. പിടിയിലകപ്പെട്ട ആ വാസുദേവസൈനികൻ വിയർത്തു കൂളിപ്പിരുന്നുവെങ്കിലും അയാൾക്ക് ലവലേശം ഭയമില്ലായിരുന്നു.

അല്പമകലെയായി നിന്നിരുന്ന മെലുഹൻ സൈനികർ വിദ്യുന്മാലിയെ സൂക്ഷിപ്പിച്ചുനോക്കി. ആ ദളപതി അവരോട് ചെയ്യാൻ നിർദ്ദേശിച്ച കാര്യം ശ്രീരാമദേവൻ അരുളിച്ചെയ്ത നിയമങ്ങൾക്കെതിരായിരുന്നു. പക്ഷേ അവർക്ക് വളരെ മികച്ച പരിശീലനം ലഭിച്ചിരുന്നു. തന്റെ മേലുദ്യോഗസ്ഥൻ കല്പിച്ചത് അതുപോലെ ചെയ്യുക എന്നതായിരുന്നു മെലുഹയുടെ സൈനികപരിശീലനത്തിന്റെ ഏറ്റവും പരധാനപ്പെട്ട സവിശേഷത. തങ്ങളുടെ മനസ്സിലെ ആശങ്കകൾ അമർത്തിവെച്ച് വിദ്യുന്മാലിയുടെ ഉത്തരവ് നടപാക്കുവാൻ ഈ പരിശീലനം അവരെ നിർബന്ധിതരാക്കി. എന്നാൽ അവരുടെ ധർമ്മിക നീതിശാസ്ത്രം ആ പരവൃത്തിയിലൂടെ കനത്ത വെല്ലുവിളിക്ക് വിധേയമാവുകയായിരുന്നു.

വാസുദേവസൈനികൻ വീണ്ടും വീണ്ടും എന്തോ പിറുപിറുക്കുന്നത് വിദ്യുന്മാലി കേട്ടു. അയാൾ ആ സൈനികന്റെ അടുത്തേക്ക് കുനിഞ്ഞു നിന്നു “നിനക്ക് എന്തെങ്കിലും പറയാനുണ്ടോ?

വാക്കുകളിൽനിന്ന് ശക്തി സംഭരിച്ചുകൊണ്ട് അയാൾ പതിയെ പിറുപിറുത്തു ‘ജയ് ഗുരു വിശ്വാമിതർ, ജയ് ഗുരു വസിഷ്ഠ. ജയ് ഗുരു വിശ്വാമിതർ ജയ് ഗുരു വസിഷ്ഠ.”

വിദ്യുന്മാലി അറിയിച്ചു. “നിന്നെ സഹായിക്കുവാൻ അവരൊന്നും ഇവിടെയില്ല, ചങ്ങാതി.”

അയാൾ തിരിഞ്ഞ് പരിഭ്രമിച്ചു നിന്നിരുന്ന ഒരു മെലുഹൻ ഭടനെ അടുത്തേക്കു വിളിച്ചു. അവിടെ കിടന്നിരുന്ന വലിയൊരു ആണിയിലേക്കും

ലോഹ നിർമ്മിതമായ ചുറ്റികയിലേക്കും അയാൾ വിരൽ ചൂണ്ടി,

“പ്രഭോ, ബന്ധനസ്ഥനും നിരായുധനുമായ ഒരാളെ ആക്രമിക്കുന്നത് ശ്രീരാമദേവന്റെ സിദ്ധാന്തങ്ങളിൽ എതിരാണെന്ന് നല്ലപോലെ അറിയാമായിരുന്ന ആ ഭ്രാന്തൻ പരിഭ്രമത്തോടെ വിളിച്ചു. “നമ്മൾ അങ്ങനെ ചെയ്യാൻ പാടുണ്ടോയെന്ന്.”

“അത് പാടുണ്ടോയെന്ന് നോക്കേണ്ടത് നിന്റെ ജോലിയല്ല”, വിദ്യുന്മാലി മുരണ്ടു “അത് എന്റെ ജോലിയാണ്. ഞാൻ കല്പിക്കുന്നത് ചെയ്യുകയാണ് നിന്റെ ജോലി.”

“ശരി പ്രഭോ, സാവധാനം വിദ്യുന്മാലിയെ അഭിവാദ്യം ചെയ്തുകൊണ്ട് അയാൾ പറഞ്ഞു. അയാൾ ആ ചുറ്റികയും ആണിയും കൈയിലെടുത്തു. അയാൾ അതുമായി സാവധാനം ആ വാസുദേവഭടന്റെ അടുത്തേക്കു ചെന്ന് ആ ആണി അയാളുടെ കൈത്തണ്ടയുടെ അല്പം മുകളിലേക്ക് നീക്കി ഉറപ്പിച്ച് പിടിച്ഛ. ആ ആണിയുടെ മുകളിൽ അടിക്കുവാനായി ചുറ്റിക ഉയർത്തിപ്പിടിച്ഛ അയാൾനിന്നു.

വിദ്യുന്മാലി വാസുദേവഭടന്റെ അടുത്തേക്ക് തിരിഞ്ഞ് “ഇനി സംസാരിക്കുന്നത് നിനക്കു നല്ലത്.”

“ജയ്ഗുരു വിശ്വാമിതർ ജയ് ഗുരു വസിഷ്ഠ.”

വിദ്യുന്മാലി ചുറ്റിക പിടിച്ഛ ഭ്രാന്തൻ നോക്കി തലയാട്.

“ജയ് ഗുരു വിശ്വാമിതർ ജയ് ഗുരു. ആ ആ ആ..!”

ആ വാസുദേവഭടന്റെ കാതു പിളർക്കുന്നത് നിലവിളി ഇരുടറയുടെ ചുമരുകളിൽ തടടി പരതിയപ്പോൾ മൃതിവാടിക്കും ദേവഗിരികുമിടയിലുള്ള ആ പാതാളഗർഭം നൂറ്റാണ്ടുകളായി ആരും ഉപയോഗിക്കാതെ ഒറ്റപ്പെട്ടു കിടക്കുകയായിരുന്നു. ആ മുറിയുടെ ഏറ്റവും പുറകിൽ പരിഭ്രമിച്ചുനിന്നിരുന്ന മെലുഹൻ ഭടന്മാരൊഴികെ മറ്റാരുംതന്നെ ആ പ്രദേശം തെങ്ങുമില്ലായിരുന്നു. ശ്രീരാമദേവനോട് മാപ്പിരന്ന് പരാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ട് നിൽക്കുകയായിരുന്നു ആ ഭടന്മാർ.

ആ മെലുഹൻ ഭ്രാന്തൻ യാതൊരു കാര്യവും അറിയാതെ ചുറ്റിക കൊണ്ടുള്ള അടി തുടർന്നു. അയാളാ ആണി വാസുദേവ ഭടന്റെ കൈത്തണ്ടയിൽ അടിച്ചിറക്കി. മസ്തിഷ്കം വേദന തടയുന്ന ഘടംവരെ ആ ഭ്രാന്തൻ നിലവിളി തുടർന്നു. അയാൾക്കിപ്പോൾ തന്റെ കൈത്തണ്ട് നിലവിലുള്ളതായി തോന്നുന്നില്ലായിരുന്നു. ആ മുറിവിലൂടെ രക്തം പുറത്തേക്ക് കുതിച്ചൊഴുകവേ അയാളുടെ ഹൃദയം ശക്തിയായി സ്പന്ദിച്ചു.

തന്റെ മനസ്സ് സ്വന്തം ഗോതർത്തിലും ദൈവങ്ങളിലും പരിജ്ഞകളിലും ആ വലതുകരമൊഴികെയുള്ള സമസ്തരൂപങ്ങളിലും സമർപ്പിച്ച് ആ വാസുദേവൻ ശക്തമായി നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കെ വിദ്യുന്മാലി അയാളുടെ കാതിനടുത്തേക്കു കുനിഞ്ഞു.

“നിനക്കു മറ്റു ചില പരോത്സാഹനങ്ങൾകൂടി തരട്ടെ?”

തന്റെ മനസ്സ് മന്ത്രങ്ങളിലുറപ്പിച്ച് ആ വാസുദേവൻ എങ്ങോടോ അലക്ഷ്യമായി നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

വിദ്യുന്മാലി അയാളുടെ കൈയിൽ അടിച്ചുറപ്പിച്ചിരുന്ന ആണി വലിച്ചുറിയെടുത്ത്, ഒരു നനഞ്ഞ തുണികൊണ്ട് അയാളുടെ കൈത്തണ്ട്

തുടർച്ച. പിന്നെ ചെറിയൊരു കുപ്പിയെടുത്ത് അതിനുള്ളിലുണ്ടായിരുന്ന ദ്രാവകം ആ മുറിവിലേക്കൊഴിച്ചു. അത് വലിയ നീർലുണ്ടാക്കിയെങ്കിലും ആ വാസുദേവഭടന്റെ രക്തം രക്തം തൽക്ഷണം കട്ടപിടിപ്പിച്ചിരുന്നു.

“നീ മരിക്കാൻ പാടില്ല”, വിദ്യുന്മാലി പിറുപിറുത്ത് “അത് പറയുന്നതുവരെയെങ്കിലും.”

വിദ്യുന്മാലി തന്റെ ഭടനെ നോക്കി തലയാട്ടി.

“പ്രഭോ, കണ്ണീരോടെ ആ ഭടൻ വിദ്യുന്മാലിയെ നോക്കി മന്ത്രിച്ചു. താൻ ചെയ്തുകൂടുന്ന പാപങ്ങളുടെ എണ്ണം അയാൾക്ക് ഓർക്കാൻ കഴിയുന്നില്ലായിരുന്നു. “ഭയവുമെന്ത്.”

വിദ്യുന്മാലി അയാളെ രൂക്ഷമായി നോക്കി.

ആ ഭടൻ ഉടൻതന്നെ മറ്റൊരു കുപ്പി എടുത്തുകൊണ്ടുവന്നു. അതുമായി വാസുദേവന്റെ അടുത്തേത്തിയ അയാൾ അതിനകത്തേ സാൻദ്രത കൂടിയ ദ്രാവകം ആ മുറിവിലൊഴിച്ചു.

വിദ്യുന്മാലി ഒരറ്റം സാവധാനം കർത്തിക്കൊണ്ടിരുന്ന ഒരു തീക്ഷ്ണമായി മടങ്ങിയെത്തി “ഇതിനുശേഷം നിനക്ക് തലക്ക് വെളിവുകിടടുമെന്ന് ഞാൻപ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.”

വാസുദേവന്റെ കണ്ണുകൾ ഭീതികൊണ്ടു വിടർന്നു. പക്ഷേ അയാൾ സംസാരിക്കുവാൻ തയ്യാറായില്ല; ആ രഹസ്യം പുറത്തുവിടാൻ പാടില്ലെന്ന് അയാൾക്കറിയാം. അത് അയാളുടെ ഗോത്രത്തിന്റെ നിലനിൽപ്പിനുതന്നെ വിനാശകരമായിരിക്കും.

“ജയ്.. ഗു...രു. വിശ്വാ...”

“അഗ്നി നിന്നെ ശുദ്ധീകരിക്കും”. വിദ്യുന്മാലി മൃദുവായി മന്ത്രിച്ചു “അപ്പോൾ നീ എല്ലാം പറയൂ.”

“മിത്രാ.ജയ് ഗു...രു വസി.”

ഒരിക്കൽക്കൂടി ആ നിലവരയിൽ ആ വാസുദേവഭടന്റെ നിലവിളി മുഴങ്ങി. കരിഞ്ഞൊരുകൂട്ടത്തിന്റെ ചൂർ ആ നിലവരയെ ദുഷിപ്പിച്ചു.

“ഉറപ്പാണോ?”, പർവ്വതേശ്വരൻ ചോദിച്ചു.

“എന്നതത്രേയുംപോലെ, പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് വിദ്യുന്മാലി പറഞ്ഞു.

പർവ്വതേശ്വരൻ ഒരു നെടുങ്ങൻ ശ്വാസം ഉള്ളിലേക്കെടുത്ത്.

രണ്ടാഴ്ചമുമ്പ് ദേവഗിരിയിലൂടെ കടന്നുപോയ ആ വലിയ നാവിക വ്യൂഹത്തെ നയിച്ചത് ശിവനാണെന്ന് കാര്യം അദ്ദേഹത്തിനറിയാം. ഗണേശന്റെ സൈന്യത്തെ കപ്പലിൽ കയറ്റി ദേവഗിരിയിലേക്കു കൊണ്ടു വരുന്നതിനാണ് ശിവൻ വടക്കോട്ടു പോയതെന്ന് പർവ്വതേശ്വരൻ സംശയിച്ചിരുന്നു. പരളയം മൂലം തകർന്നുകിടക്കുന്ന ഗംഗ-യമുന പാതയിലൂടെയുള്ള ഗണേശന്റെ സൈനികമുന്നേറ്റത്തിന് താമസം നേരിടേണ്ട വിവരവും അദ്ദേഹത്തിനു ലഭിച്ചിരുന്നു. ഒന്നര ലക്ഷത്തോളമുള്ള ഗണേശന്റെ സൈന്യത്തേയും കൊണ്ട്

മടങ്ങിവരുവാൻ ശിവൻ ഒരു മാസമെങ്കിലും വേണ്ടിവരും.

നീലകണ്ഠന്റെ സൈന്യത്തിലെ ഒരുലക്ഷം ഭക്തമാരുടെയുടേതായ മറ്റൊരു വ്യൂഹം സതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ മൃതിവാടിയിൽനിന്ന് പുറപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്ന് പർവ്വതേശ്വരൻ അറിഞ്ഞിരുന്നു. ഒന്നോ രണ്ടോ ആഴ്ചകളുള്ളിൽ അവർ ദേവഗിരിയിലെത്തും. ഗണേശന്റെ നീക്കത്തിന് താമസം നേരിടുമെന്ന് നന്നായി അറിയുമായിരുന്ന പർവ്വതേശ്വരൻ സതിയുടെ സൈന്യം ദേവഗിരിയിൽ ആദ്യം എത്തിച്ചേരുമെന്ന് പരതീക്ഷിച്ചു. അതിൽ ഒരു ലക്ഷംപേരുണ്ടെന്ന് തന്റെ സൈന്യത്തിൽ എഴുപത്തിയയ്യായിരം പേരെ ഉള്ളുവെന്നുമുള്ള കാര്യവും അദ്ദേഹത്തിനറിയാം. ശിവന്റെയും ഗണേശന്റെയും നേതൃത്വത്തിലുള്ള സൈന്യം കൂടി എത്തിച്ചേർന്നുകഴിഞ്ഞാൽ ശത്രുസൈന്യത്തിന്റെ ആശ്വലം രണ്ടരലക്ഷമായിരിക്കും. അതുകൊണ്ട് ശിവനും ഗണേശനുമെത്തുന്നതിനുമുമ്പ് സതിയുടെ സൈന്യത്തെ ആക്രമിക്കുന്നതായിരിക്കും ഏറ്റവും ഉചിതമെന്ന് അദ്ദേഹം വിലയിരുത്തി.

എന്നാൽ സതിയുടെ കീഴിലുള്ള വാസുദേവന്മാരുടെ ഗജസൈന്യത്തെ എങ്ങനെ തടയും എന്നതായിരുന്നു പർവ്വതേശ്വരന്റെ മുന്നിലുണ്ടായിരുന്ന ഒരേയൊരു പരശ്നം. അതിന് അതുവരെ അദ്ദേഹത്തിന് ഒരു പോംവഴിയും തോന്നിയില്ല.

“മുകളും ചാണകവുമോ? പർവ്വതേശ്വരൻ ചോദിച്ചു. “അത് വളരെ നിസ്സാരമായി തോന്നുന്നു.”

“സ്വതവേ ഈ ആനകൾക്ക് മുകളിന്റെ മണം ഇഷ്ടമല്ല പരഭോ. അത് അവയെ കലിതുള്ളിക്കും. ചാണകവരളിയും മുകളും ചേർത്ത് കത്തിക്കുക. എന്ന്നിടത് തെറ്റാലിയുപയോഗിച്ച് ആനകൾക്കുനേരെ എയ്തുവിടുക. എരിവിലേർന്ന ആ പുക അവയെ വിറളി പിടിപ്പിക്കും; മിക്കവാരും അവ സ്വന്തം സൈനിക നിരയിലേക്കുതന്നെ കലിയിളകി ഓടിക്കൊള്ളും.”

“പക്ഷേ, ഇത് പരീക്ഷിക്കാൻ നമ്മുടെ പക്കൽ ആനയില്ലല്ലോ, വിദ്യുന്മാലി. യുദ്ധത്തിൽ മാത്രമേ ഇത് പരീക്ഷിക്കുവാൻ കഴിയൂ. ഇനി അഥവാ അത് ഫലിച്ചില്ലെങ്കിലോ?

‘ക്ഷമിക്കണം പരഭോ, ഇതല്ലാതെ നമുക്ക് മറ്റെന്തെങ്കിലും വഴിയുണ്ടോ?

“ഇല്ല.”

“എങ്കിൽ അതൊന്നു പരീക്ഷിക്കുന്നതിലേന്താ കുഴപ്പം?

പർവ്വതേശ്വരൻ തല കുലുക്കി. പിന്നെ തിരിഞ്ഞ് അകലെ തന്റെ സൈനികർ പരിശീലിക്കുന്നതും നോക്കിനിന്നു “താങ്കൾക്കിവിവരം എവിടെനിന്നാണ് ലഭിച്ചത്?”

വിദ്യുന്മാലി ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല.

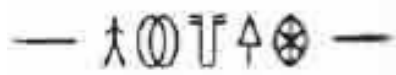
പർവ്വതേശ്വരൻ വീണ്ടും വിദ്യുന്മാലിയെ നോക്കി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ നോട്ടം അയാളിൽ തുളഞ്ഞു കയറി. “ഭൂപതേ, ഞാൻ നിങ്ങളോടൊരു കാര്യം ചോദിച്ചു.”

“എല്ലാ സൈന്യത്തിലും ഒറ്റുകാര്യണ്ട്, പരഭോ.”

പർവ്വതേശ്വരൻ ഞെട്ടിപ്പോയി. വാസുദേവന്മാർക്കിടയിലെ അച്ഛക്കും ഐതിഹാസികമായിരുന്നു “ഒരു ഒറ്റുകാരൻ വാസുദേവനെ താങ്കൾ കണ്ടുവെന്നോ?

“ഞാൻ ഇപ്പോൾ പറഞ്ഞതുപോലെ എല്ലാ സൈന്യത്തിലും ഒറ്റുകാര്യണ്ട്. ഞാൻ എങ്ങനെ രക്ഷപെടുവെന്ന് അങ്ങ് കരുതുന്നത്?

പരീപ്വതേശ്വരൻ ഒരിക്കൽക്കൂടി തന്റെ സൈനികരുടെ നേർക്കു നോക്കി. ഈ തന്ത്രം പരീക്ഷിക്കുന്നതിൽ തെറ്റില്ല. ഒരുപക്ഷേ അത് ഫലം കണ്ടേക്കാം.

ദൈവങ്ങളുടെ വസതിയായ ദേവഗിരി ഇപ്പോൾ തികച്ചും അമ്ലപരന്നു പോയവരുടെ നഗരമായി മറിയുന്നു. അവിടത്തെ രണ്ടുലക്ഷത്തോളം വരുന്ന പ്ലാജകൾക്ക് ഒരു ശത്രുസൈന്യം തങ്ങളുടെ നഗരത്തിനു നേർക്ക് ആക്രമണമഴിച്ചുവിട്ട് ഒരു സന്ദർഭത്തേക്കുറിച്ച് ഓർക്കാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല. എന്ന് ഇപ്പോഴിതാ അവിശ്വസനീയമായ ചില സംഭവങ്ങൾക്ക് അവർ സാക്ഷ്യം വഹിച്ചിരിക്കുന്നു.

ആഴ്ചകൾക്കുമുമ്പ് യുദ്ധകപപലുകളുടെ വലിയൊരു വ്യൂഹം സരസ്വതി നദിയിലൂടെ അതിവേഗം കടന്നുപോകുന്നത് അവിടത്തെ ജനങ്ങൾ കണ്ടിരുന്നു. ആ കപപലുകൾ മൃതികവാടിയിൽ നിലയുറപ്പിച്ചിരുന്ന മെലുഹൻ നാവികസേനയുടെ കപപലുകളാണെന്ന് വ്യക്തമായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ ആ കപപലുകൾ ശത്രുവിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. എന്നാൽ ശത്രുവിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള ആ കപപലുകൾ എന്തുകൊണ്ടാണ് ദേവഗിരിയെ ആക്രമിക്കാതെ കടന്നുപോയതെന്ന് കാര്യം നിഗൂഢതയായി ശേഷിച്ചു.

നഗരത്തിന്റെ പത്തുനാഴിക തെക്കുഭാഗത്ത് സരസ്വതി നദിയിൽ വലിയൊരു സേന തമ്പടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് വാർത്തയും അവിടെ പരന്നു. പൊതുവെ സുരക്ഷിതരായ ദേവഗിരിയിലെ പ്ലാജകൾ സദാ നഗരത്തിന്റെ മതിൽക്കെട്ടിനകത്തുതന്നെ കഴിപ്പുകൂടി. അടിയന്തിരാവശ്യങ്ങൾക്കുമാത്രം അവർ പുറത്തിറങ്ങി. വ്യാപാരികൾ അവരുടെ വ്യാപാരപരവർത്തനങ്ങൾ നിർത്തിവെച്ചു. കപ്പലുകൾക്കുവേണ്ടി തുറമുഖത്ത് നെടുമിട്ടു.

നഗരത്തിൽ നിരവധി കിംവദന്തികൾ പരചരിച്ചു. ദേവഗിരിയുടെ തെക്കുഭാഗത്തു നിലയുറപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ശത്രുസൈന്യത്തെ നയിക്കുന്നത് നീലകണ്ഠൻ തന്നെയാണെന്ന് ചിലയാളുകൾ കൂശുകൂശുതു. അതിലൂടെ കടന്നുപോയ യുദ്ധകപപലിൽ നീലകണ്ഠനെ കണ്ടെന്ന് മറ്റു ചിലർ ആണയിട്ടു. എന്നാൽ ഇതര തിടുക്കപ്പെട്ട നീലകണ്ഠൻ എങ്ങോട്ടാണ് പോയതെന്ന് ആർക്കും അറിഞ്ഞുകൂടാ. മറ്റുള്ള നഗരങ്ങളിൽനിന്നും സത്യങ്ങൾ അകത്തേക്കുള്ള വഴി കണ്ടെത്തിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. മൃതികവാടിയുടെ കാര്യത്തിൽ ഒഴികെ. സരസ്വതി നദിയിലൂടെ സഞ്ചരിക്കവേ ഈ വർഷം സേന മൃതികവാടിയുമായി മാത്രമാണ് യുദ്ധം ചെയ്തത്. അവർ ഒരു നഗരവും കൊള്ളയടിച്ചിട്ടില്ല, ഒരു ഗ്രാമത്തിലും കവർച്ച നടത്തിയിട്ടില്ല. ഒരു തരത്തിലുമുള്ള അനിയന്ത്രിതമായ അക്രമവും അവർ നടത്തിയിട്ടില്ല എന്ന് മാത്രമല്ല സന്യാസികൾ പുലർത്തുന്ന ആത്മനിയന്ത്രണത്തോടെയാണ് മെലുഹയിലൂടെ അവർ നടന്നുനീങ്ങിയത്.

അവിടെ പരചരിക്കപ്പെട്ട വ്യാജവാർത്തകൾ ഒരുപക്ഷേ സത്യമായ്കൂടായ്കയില്ല എന്ന ചില ആളുകളെങ്കിലും വിശ്വസിക്കാൻ തുടങ്ങിയിരുന്നു. നീലകണ്ഠൻ മെലുഹക്കെതിരായിരുന്നില്ല.

സോമരസത്തിനോടു മാത്രമേ അദ്ദേഹത്തിനെതിർപ്പുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. മാസങ്ങൾക്കുമുമ്പ് അവർ വായിച്ച വിളംബരം യഥാർത്ഥത്തിൽ അവരുടെ ഭഗവാൻ തന്നെ പുറപ്പെടുവിച്ചതായിരുന്നു. അല്ലാതെ ചക്രവർത്തി പരചരിപ്പിച്ചതുപോലെ ഒരു നുണയായിരുന്നില്ല. സരസ്വതിനദിയുടെ തീരത്ത് മെലുഹയെ ആക്രമിക്കാതെ നിന്ന് ആ സൈന്യം നീലകണ്ഠന്റേതുതന്നെയായിരിക്കാം. ഒരു പക്ഷേ ചക്രവർത്തിയുമായി ഭഗവാൻതന്നെ നേരിട്ടുതന്നെ ചർച്ച നടത്തുകയായിരിക്കാം. ചക്രവർത്തിയോട് കീഴടങ്ങുവാനുള്ള ഉപാധികൾ നിർദ്ദേശിക്കുകയായിരിക്കാം.

എന്നാൽ ഭരണും നുണപറയുമെന്ന് വിശ്വസിക്കാത്ത, മെലുഹയോട് കൂറു പുലർത്തുന്ന ആളുകളുമുണ്ടായിരുന്നു. ശിവന്റെ സൈന്യത്തിൽ ചന്ദ്രവംശികളും നാഗന്മാരുമുണ്ടെന്ന് വിശ്വസിക്കുന്നതിനുവേണ്ട കാരണങ്ങളും അവരുടെ മുന്നിലുണ്ടായിരുന്നു. നാഗന്മാരുടെ രാണി തന്നെ നീലകണ്ഠന്റെ സൈന്യത്തിലെ നായകപദവിയിൽ പരവർത്തികുറുന്നൂണ്ടെന്ന് ചന്ദ്രവംശികളും നാഗന്മാരും ചേർന്ന തിന്മയുടെ സംയുക്തം നീലകണ്ഠനെ തെറ്റിദ്ധരിപ്പിച്ചിരിക്കുകയാണെന്ന് അവർ വിശ്വസിച്ചു. മെലുഹയ്ക്കുവേണ്ടി ജീവൻ ത്യാജിക്കുവാൻ അവർ ഒരുക്കമായിരുന്നു. എന്തുകൊണ്ടാണ് മെലുഹൻ സൈന്യം യുദ്ധം ചെയ്യാത്തത് എന്ന് കാര്യം മാത്രം അവർക്കു മനസ്സിലായില്ല.

“തീർച്ചയായോ സേനാപതേ?”, ഭൃഗു ചോദിച്ചു.

ദേവഗിരി കൊട്ഠാരത്തിലുള്ള ഭൃഗുവിന്റെ മുറിയിൽ എത്തിയതായിരുന്നു പർവ്വതേശ്വരൻ.

“അതെ. അതൊരു ഭാഗ്യപരീക്ഷണമായിരിക്കും. എങ്കിലും നമുക്ക് ചെയ്തേ തീരൂ. നമ്മൾ കൂടുതൽ കാത്തിരുന്ന് ഭഗവാൻ ഗണേശന്റെ സൈന്യവുമായി യമുനയിൽനിന്ന് ദേവഗിരിയിലെത്തും. സതിയുടെ സൈന്യവുമായി അവർ ചേർന്നാൽ അവരുടെ ആശ്വലം വർദ്ധിക്കും. അങ്ങനെ വന്നാൽ നമുക്ക് വിജയിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയില്ല. ഇപ്പോൾ നമുക്ക് നദീതീരത്തിനടുത്ത് തമ്പടിച്ച് ഇട്ടുള്ള സതിയുടെ സൈന്യത്തോടു മാത്രമേ യുദ്ധം ചെയ്യേണ്ടതുള്ളൂ. അവരിപ്പോൾ ഒരു യുദ്ധത്തിനു തയ്യാറാകുന്നതാണ് എന്റെ അനുമാനം. അവരെ പരകോപിപ്പിച്ച് ഇങ്ങോട്ടു വരുത്തിയതിനുശേഷം അവരുടെ ഗജസൈന്യത്തിനുള്ളിൽ അലങ്കോലമുണ്ടാക്കാം എന്ന് എന്റെ യുദ്ധപദ്ധതി. പുറകിൽ നദിയായതിനാൽ അവർക്ക് പിന്തിരിഞ്ഞോടാനും സാധിക്കില്ല. എല്ലാം ഞാൻ ഉദ്ദേശിച്ചതുപോലെ നടക്കുകയാണെങ്കിൽ ഇന്നത്തെ ദിവസം നമ്മൾ വിജയിക്കും.”

“സതി താളങ്ങളുടെ വളർത്തുപുത്രിയല്ലേ?”, പർവ്വതേശ്വരന്റെ കണ്ണുകളിലേക്ക് ഉറുനോക്കിക്കൊണ്ട് ഭൃഗു ചോദിച്ചു.

പർവ്വതേശ്വരൻ ശ്വാസമടക്കിപ്പിടിച്ച് “ഈ ഘട്ടത്തിൽ അവളെനിക്ക് മെലുഹയുടെ ശത്രു മാത്രമാണ്.”

പർവ്വതേശ്വരന്റെ വാക്കുകളിൽനിന്ന് താൻ വായിച്ചെടുത്ത കാര്യങ്ങളിൽ സംതൃപ്തനായ ഭൃഗു പർവ്വതേശ്വരന്റെ കണ്ണുകളിലേക്ക് ഉറുനോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു “താളങ്ങൾക്ക് അതരയ്ക്ക് ബോധമുണ്ടെങ്കിൽ ഞാനും അകാര്യത്തിൽ തൃപ്തനാണ് സേനാപതേ. ശ്രീരാമദേവന്റെ പേരിൽ നമുക്ക് ആക്രമണമാരംഭിക്കാം.”

നങ്ക്രമിട് കപ്‌പലുകളിൽതന്നെ ഉറപ്പിച്ചിരിക്കുവാൻ സതിക്കു കഴിഞ്ഞിരിയ്ക്ക. ജലപ്പരപ്പിലൂടെ അതിവേഗം നീങ്ങുമ്പോൾ കപ്‌പലുകളെ ആക്രമിക്കുക സാധ്യമല്ല. എന്നാൽ നങ്ക്രമിട് കപ്‌പലുകളെ തീത്തോണികൾ കൊണ്ടും മറ്റു ആയുധങ്ങൾകൊണ്ടും ആക്രമിക്കുവാൻ കഴിയും. അതുകൊണ്ട് കരയിലിറങ്ങി നിൽക്കുന്നതാണ് നല്ലതെന്നും കപ്‌പലിനെ ആക്രമിക്കാനെത്തുന്ന മെലുഹൻ സൈന്യത്തേ തനിക്കു തടയാൻ കഴിയുമെന്നുമുള്ള വിശ്വാസത്തിൽ അവർ സൈന്യസമേതം കരയിലേക്കിറങ്ങുവാൻ തീരുമാനിച്ചു.

സൈന്യത്തിനു തമ്പടിക്കുവാൻ പറ്റിയ നല്ലൊരു സ്ഥലം അവർ തെരഞ്ഞെടുത്തു. സരസ്വതിയുടെ തൊട്കുമാറി ചെറിയ ചെരിവുള്ള വിശാലമായൊരു കുന്ന്നിർമുകളിലായിരുന്നു ആ താവളം. ആ കുന്ന്നിന്നും ദേവഗിരിയ്ക്കുമിടയിലുണ്ടായിരുന്ന വൃക്ഷങ്ങളെല്ലാം മുറിച്ച് മാറ്റിയിരുന്നു. അതുമൂലം കുന്ന്നിർമുകളിൽ നിന്നാൽ പത്തുനാഴിക അകലെയുള്ള ദേവഗിരി നഗരത്തിന്റെ കവാടത്തിൽ ശത്രുവിന്റെ നീക്കങ്ങൾ വ്യക്തമായി കാണുവാൻ സതിക്കു സാധിക്കുമായിരുന്നു. താവളം കുന്ന്നിർമുകളിലായതുമൂലം മറ്റൊരു സൗകര്യംകൂടി സതിക്കു ലഭിച്ചു. കുന്ന്നിർമുകളിൽ നിന്ന് താഴേക്ക് പടയോട് നടത്തുന്നതിന് കുന്ന്നിർമുകളിലേക്ക് പടനീക്കം നടത്തുന്നതിനേക്കാൾ എളുപ്പമായിരിക്കും. കുന്ന്നിർമുകളിലേക്കു കയറിചെല്ലാതെ ശത്രുസൈന്യത്തിന് സതിയെ ആക്രമിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയില്ലായിരുന്നു. ഉയരത്തിൽനിന്നുകൊണ്ട് അമ്‌പെയ്യുന്നതും കൂടുതൽ സൗകര്യപരമായിരുന്നു.

ഉയരമുള്ള സ്ഥലം താവളമാക്കിയശേഷം സതി ഏറ്റവും ഫലപ്രദമായ ഒരു പരതിരോധവ്യൂഹം തീർക്കുവാൻ നിശ്ചയിച്ചു. ചക്രവ്യൂഹം എന്ന പരതിരോധസംവിധാനം. കൂർമ്മരൂപത്തിൽ കാലാശ്ലിപ്പടയെ നിരത്തുകയെന്നതായിരുന്നു ചക്രവ്യൂഹത്തിലെ ഏറ്റവും പരധാനപ്പെട്ട സവിശേഷത. പിന്നിൽ നദിയും നദിയുടെ നടുവിൽ നങ്ക്രമിട് കിടക്കുന്ന നാവികവ്യൂഹവും കൂർമ്മവ്യൂഹത്തെ സുരക്ഷിതമാക്കി. നദിയിൽനിന്നുള്ള ഏതു മെലുഹൻ ആക്രമണത്തിനുമെതിരെ നാവികസേന രക്ഷാകവചം തീർത്തുകൊള്ളും. അടിയന്തിര സാഹചര്യത്തിൽ ആവശ്യമെങ്കിൽ മടങ്ങിപ്പോകാനായി തുഴവഞ്ചികളും കരയ്ക്കടുപ്പിച്ചു നിർത്തിയിരുന്നു. മൂന്നുവരി കുതിരപ്പടയും ഏറ്റവും മുന്നിലെ കാലാശ്ലിപ്പടയെ സഹായിക്കുവാനായി നിയോഗിച്ചിരുന്നു. ഏറ്റവും ഉള്ളിലെ സംവിധാനത്തെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായി രണ്ടുവരി ഗജസൈന്യത്തെ അർദ്ധവൃത്താകൃതിയിൽ വിന്യസിച്ചിരുന്നു. അപരിനായകരും സൈനികരുടെയ്ക്കു നേതാവായ ചക്രവ്യൂഹം സൈനികർക്ക് യഥേഷ്ടം മുന്നോട്ടും പിന്നോട്ടും നീങ്ങുവാനും വ്യൂഹത്തിന്റെ ബാഹ്യഭിത്തിയിൽ ആവശ്യമെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള ദേനമുണ്ടാവുകയാണെങ്കിൽ കുതിരപ്പടയുടെ സഹായം നൽകുവാനും ഉള്ള രീതിയിലാണ് രൂപപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. ദീർഘദൂര അസ്ത്രായുധങ്ങളുടെ ആക്രമണമുണ്ടായാൽ അതിൽനിന്നു രക്ഷനേടുന്നതിനായി എല്ലാ മൃഗങ്ങളുടെയും ശരീരത്തിൽ ലോഹനിർമ്മിതമായ കവചം ഉറപ്പിച്ചിരുന്നു. സൈനികർക്കെല്ലാം ഓടുകൊണ്ടുള്ള പരിചകൾ നൽകിയിരുന്നു.

യുദ്ധം ഒഴിവാക്കുവാനും ആവശ്യമെങ്കിൽ അതിവേഗം പിൻവാങ്ങുവാനും

അനുയോജ്യമായ രീതിയിൽ രൂപകല്പന ചെയ്ത മിക്സവാറും പരിപൂർണ്ണമെന്ന് പറയാവുന്ന സൈനികസംവിധാനമായിരുന്ന് അത്.

ശിവന്റെ നിർദ്ദേശം ലഭിക്കുന്നതുവരെ ഈ സംവിധാനം അതുപോലെ നിലനിർത്തുവാൻ തന്നെയായിരുന്ന് സതി ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നത്.

ദേവഗിരിയിലെ യുദ്യം

മുപ്പത്

കുതിരപ്പട നിലയുറപ്പിച്ചിരുന്നതിന് തൊട്ടുപുറകിലായി തനിക്കു വേണ്ടി നിർമ്മിച്ച മരംകൊണ്ടുള്ള തട്സിൽ സതി ഇരുന്നു. ആ തട്സിന് നല്ല ഉയരമുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ അതിലിരിക്കുന്നയാൾക്ക് ആ പരദേശത്തിന്റേയും അകലെ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന ദേവഗിരി നഗരത്തിന്റേയും പര്യന്ത സുന്ദരമായ ദൃശ്യം കാണുമായിരുന്നു. താൻ ഒരിക്കൽ വീടേന്ന് വിളിച്ച്, തന്റെ ജീവിതത്തിന്റെ ഭൂരിഭാഗവും ചെലവഴിച്ച ആ നഗരത്തെ അവൾ നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ആ നഗരത്തിന്റെ നിശ്ശബ്ദമായ കാര്യക്ഷമതയിലും സംസ്കാരത്തിലും അവളുടെ ഹൃദയത്തിന്റെ ഗൃഹാതുരമായ ഒരു മൂല അഭിരമിക്കുവാൻ ആഗ്രഹിച്ചു. ദുർവ്വിധിയുടെ ഇരയായി വികർമ്മയെന്ന നിലയിൽ എല്ലാം ശുദ്ധീകരിക്കുന്ന അഗ്നിദേവനെ ആരാധിക്കുവാനായി അഗ്നിദേവന്റെ ക്ഷേത്രത്തിൽ പോയത് അവളോർത്തു. ഇതര അടുത്തുണ്ടായിട്ടും സ്വന്തം അമ്മയെ കാണുവാനായി പോലും ആ നഗരത്തിൽ പരവേശിക്കുവാൻ അവൾക്കു സാധിക്കുകയില്ല. അവൾ തലയാട്. ഇത് വികാരം കൊള്ളുവാനുള്ള സമയമല്ല. യുദ്ധകാര്യങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കാനുള്ള സമയമാണ്.

ആ തട്സിനോടു ചേർത്തു കെട്ടിയിരുന്ന കുതിരയെ അവൾ പരിശോധിച്ചു. ആ തട്സിന്റെ തൊട്ടടുത്തായി കുതിരപ്പുറത്ത് നന്തിയും വീരഭേരനും നിലയുറപ്പിച്ചിരുന്നു. അവളുടെ അംഗരക്ഷകരായി അവരെയാണ് ശിവൻ നിയോഗിച്ചിരുന്നത്.

ഗണേശന്റെ സൈന്യവുമായി ശിവൻ മടങ്ങിവരുന്നതുവരെയുള്ള ഘട്ഠംവരെ -ഏറ്റവും വിഷമം നിറഞ്ഞ ഘട്ഠമായിരിക്കും അതെന്ന് സതിയ്ക്കറിയാമായിരുന്നു. അവൾക്ക് തന്റെ ഭക്തമാരെ യുദ്ധസന്ദർഭമായി നിർത്തുന്നതോടൊപ്പം തന്നെ യുദ്ധം ഒഴിവാക്കുകയും വേണം. ഏതൊരു സേനാനായകനും അറിയാവുന്നതുപോലെ ഈ ഘട്ഠമാണ് സൈനികർക്കിടയിൽ അസ്വസ്ഥതയും ദേഷ്യവും ഉണർത്തുന്ന സമയം.

അങ്ങനെയെല്ലാം ചില അനേകങ്ങൾ കണ്ടപ്പോൾ അവളുടെ ശ്രദ്ധ അങ്ങോട്ടു തിരിഞ്ഞു. അവിടെ കണ്ട ദൃശ്യം അവൾക്കു വിശ്വസിക്കാനായില്ല. ദേവഗിരിയുടെ തമിര അഥവാ ഓട് എന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന പരദേശത്തിന്റെ പരധാനകവാടം തുറന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

അവരന്താണ് ചെയ്യുന്നത്? എന്തിനാണ് മെലുഹകാർ നഗരത്തിനു പുറത്തേക്കു വരുന്നത്? അവർ എണ്ണത്തിൽ കുറവാണല്ലോ!

“തയ്യാറാവുക”, സതി ആജ്ഞാപിച്ചു “എല്ലാവരും അവരവരുടെ സ്ഥാനങ്ങളിൽ നിൽക്കണം. നമ്മൾ പരകോപിതരായി ആക്രമണം നടത്തുവാൻ പാടില്ല.”

താഴെ ഉണ്ടായിരുന്ന സന്ദേശവാഹകർ ഉടൻ ആ കല്പന സൈനിക

ഭൂമിയിലെ ഉപനായകന്മാർക്ക് കൈമാറി. നിയന്ത്രണരേഖയിൽ തന്നെ നിലയുറപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു സത്യം സൈനികരെ സംബന്ധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും പരധാനപ്രഭാവം കാര്യമായിരുന്നു. അങ്ങനെ നിൽക്കുന്നിടത്തോളം കാലം അവരെ പരാജയപ്പെടുത്തുക അസാധ്യമായിരുന്നു. സത്യം സേനാധ്യക്ഷന്റെ പരാന്തരപ്രദേശത്തു തന്നെയായിരുന്നു ഗജസേനയും നിലയുറപ്പിച്ചിരുന്നത്. വളരെ നിർദ്ദേശമായ ഒരു കാര്യമായിരുന്നു അത്. സത്യം പരതിരോധത്തിന്റെ പുറംകോടിയായിരുന്നു അവ.

ദേവഗിരിയിൽനിന്നു പുറത്തേക്കു വന്നുകൊണ്ടിരുന്ന സൈനിക സംഘത്തെ സതി നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഒരു സേനാഭ്യന്തരിലായിരുന്നെങ്കിലും അതിന്റെ വലിപ്പം. അവർ പുറത്തിറങ്ങിയ ഉടൻ നഗരകവാടം അടഞ്ഞു.

അതൊരു ചാവേർ പടയാണോ? എന്തിനുവേണ്ടിയാണവർ....

സതി നിലയുറപ്പിച്ചിരുന്ന സ്ഥലത്തിനുമേൽ സാവധാനം അവർ നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അവരുടെ നീക്കത്തിന്റെ പുരോഗതി സതി തുടർച്ചയായി നിരീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. നല്ല ഉയരത്തിൽനിന്നിരുന്നതിനാൽ ആ സൈനികസംഘത്തിനു പുറകിലായി കാളവണ്ടികൾ നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നത് അവർക്ക് വേഗം കണ്ടുപിടിക്കാൻ കഴിഞ്ഞു.

ആയിരത്തോളം വരുന്ന ഈ കാലാശ്ചര്യം എന്തു നേടാനുദ്ദേശിച്ചാണ് വരുന്നത്? അവർക്കുപിന്നാലെ വരുന്ന ഈ കാളവണ്ടികൾ എന്തിനാണ്?

മെലുഹൻ സൈനികർ കുന്നിനടുത്തു നിൽക്കുന്നതുപോലെ ഭൂരിഭാഗം സൈനികരുടെയും ഇടതുകൈയിൽ നീളമുള്ള ആയുധം ഉള്ളതായി അവർ കണ്ടത്.

അമ്ബെയ്ത്തുകാർ.

അവരുടെ നിലയുറപ്പിച്ചതും കണ്ടുപിടിച്ചതും ഇനിയെന്താണ് സംഭവിക്കാൻ പോകുന്നതെന്ന് അവർ പെട്ടെന്ന് തിരിച്ചറിഞ്ഞു. അവർക്കു കൂലമായി കാറ്റ് നല്ലപോലെ വീശുന്നുണ്ടായിരുന്നു. കാറ്റ് അനുകൂലമായി വീശുമ്പോൾ തങ്ങളുടെ ദേശീയ കാര്യം നടത്താമെന്നു തന്നെയായിരുന്നു അവർ പര്യാപ്തിപ്പെട്ടിരുന്നത്. ഇത്തരം സന്ദർഭങ്ങളിൽ എന്തൊക്കെ സംഭവിക്കാമെന്ന് അവർക്ക് നല്ല തിട്ടമുണ്ടായിരുന്നു. തന്റെ അമ്ബെയ്ത്തുകാർക്ക് കൊടുക്കുന്നതിന്റെ അതര തന്നെ തിരിച്ചു കൊടുക്കാനാകില്ലെന്ന് അവർക്ക് ഉടൻ മനസ്സിലായി.

“പരിചകൾ നിവർത്തിപ്പിടിക്കുക”, സതി അലറി “അസ്ത്രങ്ങൾ പാഞ്ഞുവരുന്നു.”

പക്ഷേ അമ്ബെയ്ത്തുകാർ വളരെ അകലെയായിരുന്നു. അവർ കാറ്റിന്റെ സഹായം പരീക്ഷിച്ചത് കൂടുതലായിപ്പോയി. അസ്ത്രങ്ങൾ സത്യം സൈന്യത്തിനടുത്തു എത്തിയില്ല. ആ ശക്തമായ കാറ്റ് മെലുഹന്മാർക്ക് അനുകൂലമായിരുന്നുവെങ്കിലും സതിക്ക് ഗുണകരമായിരുന്നില്ല. മെലുഹന്മാരുടെ അസ്ത്രാക്രമണത്തിന് അതേ നാളയത്തിൽ തന്റെ അമ്ബെയ്ത്തുകാരിലൂടെ മറുപടി നൽകുവാൻ അവർക്ക് കഴിഞ്ഞില്ല. മെലുഹൻ സൈനികർ സാവധാനം മുന്നോട്ടു നീങ്ങിവരുന്നതായും അമ്ബെയ്ത്തുകാർക്ക് തൊട്ടുപുറകിൽ കാളവണ്ടികൾ കണ്ടുപിടിച്ചു ഇഴങ്ങുന്നിടത്തായും സതി കണ്ടു. കാളവണ്ടികൾ യുദ്ധത്തിനുപയോഗിക്കുന്നത് തന്റെ ഇതരയും കാലത്തേ ജീവിതത്തിനിടയിൽ ആദ്യമായി കാണുകയായിരുന്നു സതി.

സതി നെറ്റ്റിച്ചുളിച്ചു. ശ്രീരാമദേവ! ഈ കാളകൾക്ക് ആനകൾക്കെതിരെ എന്തു ചെയ്യാൻ കഴിയും? എന്തൊക്കെയാണീ പിതൃതുല്യൻ ചെയ്യുന്നത്?

ഇന്ന് സേനാപതി പർവ്വതേശ്വരന്റെ യുദ്ധതന്ത്രങ്ങളെ പരീക്ഷിക്കുവാനുദ്ദേശിക്കുന്നതിലേക്ക് സതി ഉറപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. തീർച്ചയായും പരലോഭിപ്പിക്കുന്ന വിധത്തിലുള്ള ഒരു നീക്കമായിരുന്നു അത്. അവൾ ആനകളെ വിട്ടിരുന്ന് നെടകിൽ നിമിഷങ്ങൾക്കകം ആ ചെറു സൈനികഭൂമി തുടച്ചുനീക്കപ്പെടുമായിരുന്നു. എന്തായാലും അതൊരു കണിയാണോ എന്ന് അവൾക്ക് ചെറിയൊരു സംശയം തോന്നിയിരുന്നു. ഉയരത്തിൽനിന്ന് താഴേക്കിറങ്ങുവാൻ അവളുദ്ദേശിച്ചിരുന്നില്ല. എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്ന് അവൾക്കറിയാം. ശിവൻ എന്തുനടത്തണമോ ആ സ്ഥലത്ത് നിലയുറപ്പിക്കുക. യുദ്ധം ചെയ്യുവാൻ അവളാഗ്രഹിച്ചിരുന്നില്ല. ഇന്ന് ഒട്ടുമില്ല.

കൂടുതൽ അടുത്തുവന്നതിനുശേഷം മെലുഹയുടെ അമ്ബെയ്ത്തുകാർ വീണ്ടും അസ്ത്രം തൊടുത്തു.

“പരിചകൾ ഉയർത്തിപ്പിടിക്കൂ”, സതി കല്പിച്ചു.

ഇത്തവണ അവരുടെ അസ്ത്രങ്ങൾ സതിയുടെ സൈനികവ്യൂഹത്തിന്റെ നേരെ മുകളിൽ പിടിച്ചിരുന്ന പരിചകളിൽ വന്നുകൊണ്ടു. അസ്ത്രങ്ങളുടെ ദൂരപരിധി മനസ്സിലാക്കിയ മെലുഹൻ അമ്ബെയ്ത്തുകാർ വീണ്ടും മുന്നോട്ടു നീങ്ങി.

മെലുഹൻ സൈന്യത്തിനുതന്നെ തിട്തമില്ലാത്ത ഏതോ ഒരു രഹസ്യമായും അവരുടെ പക്കൽ ഉണ്ടാകാൻ സാധ്യതയുണ്ട്. കാളവണ്ടികൾക്ക് അതിൽ എന്തെങ്കിലും പങ്ക്യുണ്ടായിരിക്കും. ശത്രുവിനെ പരകോപിപ്പിച്ചു മുന്നോട്ടു വരുത്തിയശേഷം ആ ആയുധം പരയോഗിക്കാനാണ് അവരുടെ ഉദ്ദേശമെന്ന് തോന്നുന്നു.

പരിണാമം വ്യക്തമായിരുന്നു. സൈന്യം പരകോപിതരായില്ലെങ്കിൽ യുദ്ധമുണ്ടാവില്ല. സതിയുടെ സൈന്യത്തിലുള്ള മൃഗങ്ങളെല്ലാം വേണ്ടവിധത്തിൽ കവചിതരായിരുന്നു. സൈനികരുടെ പക്കൽ വലിയ പരിചകളുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ മെലുഹൻ അമ്ബെയ്ത്തുകാരുടെ ആക്രമണം പരിരോധിക്കുവാൻ അവർക്കു സാധിച്ചു. രണ്ടുതവണ ശരവർഷമുണ്ടായെങ്കിലും ഒരു സൈനികനുപോലും പരിക്കുപറ്റിയിട്ടില്ലായിരുന്നു. ആ സൈനികഘടന ഭേദിക്കുന്നതുകൊണ്ട് യാതൊരു നേടവുമില്ലായിരുന്നു. ആ സൈനികഘടന നിലനിർത്തുന്നതുകൊണ്ട് നഷ്ടമൊന്നുമുണ്ടാകാൻ പോകുന്നില്ലായിരുന്നു.

ശത്രു അടുത്തുവന്നു കഴിഞ്ഞതിനാൽ തന്റെ അമ്ബെയ്ത്തുകാരോട് അവർക്കെതിരെ അമ്ബെയ്തുവാൻ ഉത്തരവു നൽകിയാൽ അത് വിപരീത ഫലമാണുളവാക്കുകയെന്ന് സതിയ്ക്കു തോന്നി. കാളവണ്ടിയിൽ ആളുകളില്ലായിരുന്നു. ഒരുപറ്റം അമ്പുകൾമതി ആ മൃഗങ്ങളെ പരിഭ്രാന്തരാക്കുവാൻ. അതോടെ അവർ ഏതു ദിശയിലേക്കുമോടാം. ഒരുപക്ഷേ ആ വണ്ടിയിലുള്ള ആപത്തകരമായിത്തീരാവുന്ന സാധനങ്ങളുമായി തന്റെ സൈന്യത്തിനുനേർക്ക് അത് പാഞ്ഞുവന്നേക്കാമെന്നും സതിയ്ക്കു തോന്നി. കുറച്ചുകൂടി നല്ല ഒരു ആശയം അവളുടെ മനസ്സിലുണ്ടായിരുന്നു. തങ്ങളിപ്പോൾ നിലയുറപ്പിച്ചിട്ടുള്ള കുന്ന്നിന്റെ പിൻഭാഗത്തുകൂടെ ഒരു അശ്വസൈനിക സംഘത്തോട് കുന്ന്നിനെ ചുറ്റി പടിഞ്ഞാറുഭാഗത്തേക്ക് നീങ്ങുവാൻ നിർദ്ദേശം നൽകണമെന്ന് തന്റെ സന്ദേശവാഹകരോട് പറഞ്ഞു.

കുന്ന്നിൻപുറകിൽനിന്ന് വശങ്ങളിലൂടെയുള്ള മിന്നലാക്രമണം മെലുഹൻ അമ്പെയ്തുതുകാരെ ഞെട്ടിക്കുകയെന്നും അവരതിൽ തകർന്നുപോകുമെന്നും കാളകൾ ഓടിപ്പോകുമെന്നും സതി കരുതി. മെലുഹൻ സൈന്യം കുറച്ചുകൂടി അടുത്തുവരുന്നതിന് കാത്തുനിൽക്കുകയാണ് അവൾക്കിനി ചെയ്യാനുണ്ടായിരുന്നതെന്ന്. അവസരമൊത്തുവരുമ്പോൾ കുതിരപ്പടാളത്തിന്റെ മിന്നലാക്രമണത്തിലൂടെ അവരെ നിഷ്പ്രഭരാക്കും.

“ശാന്തരാകുക. നിലവിട്സി നീങ്ങരുത്! ഈ സ്ഥിതിയിൽ നിലയുറപ്പിച്ചാൽ നമ്മെ അവർക്ക് ഒന്നും ചെയ്യാൻ കഴിയില്ല”, സതി ഉറക്കെ വിളിച്ചുപറഞ്ഞു.

കുറച്ചുകൂടി അടുത്തുവന്ന മെലുഹൻ അമ്പെയ്തുതുകാർ വില്ല്യ കുലച്ച് അമ്പെയ്തുവിട്സി.

“പരിചകൾ ഉയർത്തുക’

സതിയുടെ സൈന്യം തയ്യാറായിരുന്നു. സതിയുടെ സൈന്യത്തിന്റെ നേർമുകളിൽ തന്നെ ആ അസ്തരങ്ങൾ പെയ്തിറങ്ങിയെങ്കിലും ഒരു പടാളക്കാരനുപോലും പരിക്കേറ്റില്ല. വില്ല്യകൾ ഒരുവശം ചേർത്തുപിടിച്ച് മെലുഹർക്കു വീണ്ടും മുന്നോട്ടു നീങ്ങാൻ തുടങ്ങി. പരീക്ഷണാത്മകമായ മട്സിലായിരുന്നു ഇപ്പോഴവരുടെ നീക്കം.

അവരുടെ പദ്യതി ഫലം കാണുന്നില്ല. അതുകൊണ്ട് അവരിപ്പോൾ പരിഭ്രാന്തരായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

“എന്തൊരു കഷ്ടമാണിത്, ആനപ്പുറത്തുണ്ടായിരുന്ന ഒരു വാസുദേവസൈനികൻ തന്റെ തൊട്സുത്തുള്ള ആനപ്പുറത്തെ മറ്റൊരു വാസുദേവനോട് പറഞ്ഞു “നമ്മുടെ സൈന്യത്തിന് ആ കാളകളുടെ സൈന്യം ഒരു ഇരയല്ല. എന്തുകൊണ്ടാണ് നമ്മുടെ സേനാപതി സതിദേവി അവരെ ആക്രമിക്കുവാൻ നമ്മളെ അനുവദിക്കാത്തത്?

“വാസുദേവഗോത്രത്തിൽപ്പെട്ടവളല്ലാത്തതിനാൽ”, ആ വാസുദേവ പടയാളി മുറങ്ങു “അവർക്ക് യുദ്ധം ചെയ്യാനറിഞ്ഞുകൂടാ.”

“പ്രഭോ’, ആനക്കാരെ ആനപ്പുറത്തിരിയ്ക്കുന്ന സൈനികരോട് പറഞ്ഞു “സേനാപതിയുടെ ഉത്തരവാണ് നമ്മൾ അനുസരിക്കേണ്ടത്.”

ആ വാസുദേവൻ ഈർഷ്യയോടെ ആനക്കാരനെ നോക്കി “ഞാൻ നിന്റെ അഭിപ്രായം ചോദിച്ചോ? എന്റെ ഉത്തരവ് അനുസരിക്കുന്നതാണ് നിന്റെ ജോലി.”

പെട്ടെന്ന് ‘പരിചകൾ’ എന്ന് ഭൂപതിയുടെ ഉത്തരവ് ഉച്ഛത്തിൽ മുഴങ്ങിയപ്പോൾ ആനക്കാരൻ നിശ്ശബ്ദനായി.

വീണ്ടും ഒരു ശരവർഷംകൂടി. യാതൊരു കുഴപ്പവുമുണ്ടായില്ല.

“ഈ അസംബന്ധം അവസാനിപ്പിക്കണം’, ആനപ്പുറത്തെ സൈനികരിലൊരാൾ രോഷം കൊണ്ടു. “നമ്മൾ ക്ഷത്രിയന്മാരാണ്. ഭീരുക്കളായ ബ്രാഹ്മണരെപ്പോലെ പതുങ്ങിയിരിക്കുന്നവരല്ല നമ്മൾ യുദ്ധം ചെയ്യേണ്ടവരാണ് നമ്മൾ!”

സേനയുടെ ഏറ്റവും വലുതെ അറ്റത്തുണ്ടായിരുന്ന മെലുഹൻ സൈന്യത്തിനോട് കൂടുതൽ അടുത്തു നിലയുറപ്പിച്ചിരുന്ന ചില ആനകൾ മുന്നോട്ട് ഇറച്ചുകയറുവാൻ ശ്രമിച്ചു.

“നിൽക്കുകുന്നിടത്തുനിന്നും ആരും മുൻനോട്ടു നീങ്ങരുത്”, സതി അലറി “നമ്മുടെ സൈനികവ്യൂഹത്തിൽ വിജ്ഞാപനം പാടില്ല.”

സന്ദേശവാഹകർ തൽക്ഷണം ആ കല്പന വ്യൂഹത്തിന്റെ ഏറ്റവും അറ്റത്തേതിലായി. ആനക്കാർ ആനകളെ പുറകോട്ടു വലിച്ചു.

“നന്തി”, സതി താഴേക്കു നോക്കിക്കൊണ്ടുപറഞ്ഞു “നമ്മുടെ സൈന്യത്തിന്റെ ഏറ്റവും അറ്റംവരെ പോയി ആ വിഡ്ഢികളോട് നമ്മുടെ സൈനികവ്യൂഹത്തിൽനിന്ന് മാറാൻ പാടില്ലെന്ന് പറയൂ.”

“ശരി, ദേവി”. അഭിവാദ്യം ചെയ്തുകൊണ്ട് നന്തി പരിവർത്തിതമായി.

“നിൽക്കുക”, മെലുഹൻ അമ്ലൈയ്ക്കുകാർ അമ്ലൈ തൊടുക്കുന്നതുകൊണ്ട് സതി പറഞ്ഞു “ഈ ശരവർഷം കൂടി കഴിഞ്ഞിട്ട് പോകാം.”

“പരിചകൾ” എന്ന കല്പന വീണ്ടും ഉയർന്നുകേൾക്കും. ഉയർത്തിപ്പിടിച്ച പരിചകൾക്കുമുകളിൽ കിലുങ്ങുന്ന ശബ്ദത്തോടെ അസ്തരങ്ങൾ വന്നുപതിച്ചു. സതിയുടെ ഭക്തമാർക്കുകാർക്കുംതന്നെ അപായമുണ്ടായില്ല.

തന്റെ പരിച താഴ്ത്തി പുറത്തേക്കു നോക്കിയ സതി ആ കാഴ്ച കണ്ട് ഭയന്നുപോയി. വലതുഭാഗത്തുള്ള ഇരുപത് ആനകൾ നിയന്ത്രണം വിട്ടതുപോലെ മുൻനോട്ടു പാഞ്ഞു കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

“വിഡ്ഢികൾ”, തട്ടിൽനിന്ന് കുതിരപ്പുറത്തു ചാടിക്കയറിക്കൊണ്ട് സതി അലറി.

നിയന്ത്രണം വിട്ടോടിയ ആനകൾ ഉണ്ടാക്കിയ വിടവ് നികത്തുന്നതിനായി സതി കുതിരപ്പുറത്ത് അങ്ങോട്ടു കുതിച്ചു. സതിയുടെ പിന്നിലായി വീരഭരണവും നന്തിയുമുണ്ടായിരുന്നു. കുതിരപ്പടക്കുമുന്നിലൂടെ നീങ്ങുന്നതിനിടയിൽ ശേഷിക്കുന്ന കുതിരപ്പടയോട് തന്റെ പിന്നാലെ വരുവാൻ സതി നിർദ്ദേശിച്ചു. നിമിഷങ്ങൾക്കകം വാസുദേവന്മാരുടെ ആനകൾ ശേഷിപ്പിച്ച വിടവിനുമുന്നിൽ അവൾ നിന്നു.

“ഇവിടെ നിൽക്കുക, കൈ ഉയർത്തി തന്റെ പിന്നിലുള്ള സൈനികർക്ക് സതി നിർദ്ദേശം നൽകി.

അകലെ മുന്നിൽ ആനകൾ ഓടുന്നത് അവൾ കണ്ടു. ആനക്കാർ ഉറക്കെ ഓപ്പവെച്ചുകൊണ്ട് അവയെ ഓടിക്കുകയായിരുന്നു. മെലുഹൻ അമ്ലൈയ്ക്കുകാർ ധൈര്യപൂർവ്വം അവിടെത്തന്നെ നിന്നുകൊണ്ട് ഒരു വടം കൂടി. അമ്ലൈയ്ക്കുകാർ

“പരിചകൾ”, എന്ന ഉത്തരവ് സതിയുടെ സൈനികനിരയിൽ മുഴങ്ങി.

വാസുദേവ സൈനികർ നയിച്ചിരുന്ന ആനകൾ അമ്ലൈയ്ക്കുകാരെ ഇടിച്ചു തകർത്തപ്പോൾ ‘ജയ് ശ്രീരാം’ വിളികൾ മുഴങ്ങി.

ആനകളുടെ തുമ്പികൾക്കകകളിൽ വലിയ ലോഹഗോളങ്ങൾ വെച്ചുകെട്ടിയിരുന്നു. അവ അത് ചുറ്റിയിട്ടില്ല. ശക്തമായ ആ അടിയേറ്റ് മെലുഹൻ സൈനികർ അകലേക്കു തെറിച്ച്പോയി. ശേഷിക്കുന്ന ആളുകൾ ആനകളുടെ കാൽക്കീഴിൽ തെറിഞ്ഞമർന്നു. ഈ നരമേധത്തിനു തൊട്ടുപിന്നാലെ അമ്ലൈയ്ക്കുകാർ പിൻവാങ്ങുവാനാരംഭിച്ചു.

വാസുദേവ സേനയിലെ ഇരുപതു ഗജങ്ങൾ മെലുഹൻ അമ്ലൈയ്ക്കുകാരെ ഒടിച്ച് കഷണങ്ങളാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത് എന്ന് പരയക്ഷത്തിൽ

തോന്നിപ്പൊക്കിലും സതിയുടെ നടപ്പിലിലൂടെ ഭീതിയുടെ ഒരു കുളിരല പാഞ്ഞുപോയി. എന്തോ അനിഷ്ടസംഭവങ്ങളുടെ സൂചന അവൾക്കനുഭവപ്പെട്ടു. താൻ ഉറക്കെ വിളിച്ചുകൂവിയാൽ പോലും ആനപ്പുറത്തുള്ളവർ അതു കേൾക്കുവാൻ പോകുന്നില്ലെന്ന് സതിക്കറിയാമായിരുന്നു. എന്നിടും അവൾ വിളിച്ചു കൂവി.

“വിഡ്ഢികളേ മടങ്ങിവരു.”

ആനപ്പുറത്തുണ്ടായിരുന്ന സൈനികർ മുന്നോട്ടുള്ള ഓടും നിർത്താൻ കഴിയാത്ത അവസ്ഥയിലായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അനായസവിജയം നൽകിയ പ്ലോത്സാഹനത്താൽ അവർ ആനകളെ മുന്നോട്ടോടിക്കുവാൻ ആനക്കാരെ നിർബ്ബന്ധിച്ചു.

“ആക്രമിക്കുക.”

ആനപ്പുറത്തിരുന്ന് അവരുടെ പരധാനപ്പെട്ട ആയുധം പരയോഗിക്കാനാരംഭിച്ചു. അഗ്നിജ്വാലകൾ പുറത്തേക്കു തുപ്പുന്ന യന്ത്രത്തിന്റെ കൈപ്പിടിയിൽ പിടിചുവലിച്ചതോടെ അമ്പാരികളുള്ളിൽനിന്ന് കുന്തത്തിന്റെ നീളം വരുന്ന ജ്വാലകൾ പുറത്തേക്കു തള്ളിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ആനപ്പുറത്തിരിക്കുന്നവർ മെലുഹൻ സൈന്യത്തിന്റെ നിലയ്ക്കനുസരിച്ച് ആ തീ തുപ്പുന്ന യന്ത്രം പരവർത്തിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

കുറച്ചപ്പുറത്തായി കാളവണ്ടികൾ കണ്ടതോടെ ആനകൾ ഇടിച്ച് കയറി. പിന്നെയാണ് കാര്യങ്ങൾ മാറിമറിഞ്ഞത്. തിരിഞ്ഞോടിക്കൊണ്ടിരുന്ന മെലുഹൻ അമ്പെയ്തുവാൻ സ്പന്തം കാളവണ്ടികളുടെ നേർക്ക് തീ കൊളുത്തിയ അമ്പെയ്തുവിട്ടു. കാളവണ്ടികൾക്കു മുകളും ചാനകവരളിയും കൂടിയിട്ടിരുന്നു. അമ്പുകൾ ചെന്ന് പതിച്ചയുടെ അതിനു തീപിടിച്ച് തങ്ങളുടെ പുറകിൽ എവിടെയോ തീ പിടിചുവെന്ന പരിഭ്രാന്തിയോടെ കാളകൾ മുന്നോട്ടു കുതിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ആനകൾക്കു നേരെ ഓടി.

എന്തോ കൃപപരമായൊരു ആദ്യം മണൽത്തരിയെത്ത ആനക്കാരായിരുന്നു. ആനകളുടെ സ്പന്തവുമായി ഏറെ ഇടപഴകി ശീലിച്ചിരുന്നതിനാൽ അവയുടെ ഉള്ളിലെ അസ്പന്തമെത്ത ആനക്കാരെ വേഗം മനസ്സിലാക്കി. പക്ഷേ മുകളിലിരുന്ന വാസുദേവ ഭടന്മാർ അപ്പോഴും ആനകളെ മുന്നോട്ടോടിക്കുന്നതിൽ വീര്യം കാട്ടി. താമസിയാതെ കാളവണ്ടികൾക്കുണ്ടായിരുന്ന സാധനങ്ങൾ ആളിക്കത്തുവാൻ തുടങ്ങി. അതിൽനിന്ന് എരിവുള്ള കനത്തപുക പുറത്തു ചാടി. പക്ഷേ ആനയെ നയിച്ചിരുന്ന സൈനികർക്ക് പിൻമാറാൻ പറ്റാത്ത അവസ്ഥയിലായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അവർ നേരെ ആ കണ്ണടപ്പിടുന്ന ആ പുകയിലേക്ക് ഓടിക്കയറി.

പുകയേറ്റതോടെ ആനകൾ അസ്പന്തമായി ചിന്നം വിളിച്ച് ആനക്കാരെ അത് എന്തിന്റെ മണമാണെന്ന് മനസ്സിലായി.

“മുളക്”

“തിരിഞ്ഞോട്, ആനക്കാരൻ നിലവിളിച്ച്.”

“ഇല്ല”, യുദ്ധോത്സുകനായ ഒരു ഭടൻ അലറി “നമുക്കവരെ വേണം! കാളകളെ തകർക്കുക. മുന്നോട്ടു പോ.”

പക്ഷേ അപ്പോഴേക്കും ആനകൾ ഭ്രാന്തെടുത്തതുപോലുള്ള അവസ്ഥയിലെത്തിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. തങ്ങളുടെ

ശരീരാസ്വാസ്ഥ്യമുണ്ടാക്കിയ ആ സ്ഥലത്തുനിന്നും അവ പിന്തിരിഞ്ഞോടി. പരിഭ്രാന്തരായ കാളകൾ പിന്നിലുള്ള് വണ്ടികൾ ആളിക്കത്തീയതോടെ അതിൽനിന്ന് രക്ഷപെടാനെന്നവണ്ണം മുന്നോട്സോടി.

അകലെ നിന്നുകൊണ്ടുതന്നെ അവുടെ സംഭവിച്ചിരിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതെന്താണെന്ന് സതിയ്ക്കു കാണാൻ സാധിച്ചു. ആ കാളകൾ വഹിച്ചുകൊണ്ടു നടക്കുന്ന സാധനമേതായാലും ശരി അതാണ് ആനകളെ വെകിളി പിടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. കുറച്ചുനിമിഷങ്ങൾ കൂടി കഴിഞ്ഞാൽ ആ കാളകൾ സതിയുടെ സൈനികനിരയിൽ കടന്നുകയറി പരിഭ്രാന്തി വിതറും. ദേവഗിരിയുടെ കവാടം ഒരിക്കൽക്കൂടി തുറന്ന് അവിടെനിന്നും ഒരാഗ്നേയാസ്തരം തൊടുത്തുവിടുന്നത് അവൾ കണ്ട്. തങ്ങളുടെ തന്ത്രരത്തിന് ഫലം കാണുന്നതായി മനസ്സിലാക്കിയ മെലുഹാകാർ ആകർമണം ഊർജ്ജിതമാക്കി. മെലുഹയുടെ കുതിരപ്പട പുറത്തേക്കു കുതിച്ചുവരുന്നത് കണ്ട്പോൾ അവൾ ഏറ്റവും ഭയന്നിരുന്ന ഒരു കാര്യത്തിന് സ്ഥിരീകരണമായി. നഗരം പത്തുനാഴിക അകലെയായിരുന്നതിനാൽ അവർ സതിയുടെ സൈനികനിരയുടെ സമീപത്തേതുവാൻ കുറച്ചു സമയമെടുക്കും. പക്ഷേ ആ കാളകൾ തന്റെ സൈനികനിരയിലുള്ള് എല്ലാ ആനകളേയും വിറളി പിടിപ്പിക്കുമോ എന്ന് അവ സ്വന്തം സൈനികനിരയിൽ നാശം വിതയ്ക്കുമോ എന്ന്യുമായിരുന്ന സതിയുടെ ഏറ്റവും വലിയ ആശങ്ക.

“നമ്മുടെ നിരയിലെ ഏറ്റവും പുറകിലുള്ളവരോട് ഉടൻ തോണികളിൽ കയറിക്കൊള്ളുവാൻ നിർദ്ദേശിക്കുക. ഉടൻ, പുറകോട്ടു തിരിഞ്ഞ് അവൾ തന്റെ സന്ദേശവാഹകനോടു വിളിച്ചു പറഞ്ഞു.

ശേഷിക്കുന്ന ആനകളെ അഴിച്ചുവിട്ട് അവയെ തെക്കോട്സോടിക്കുവാൻ അവൾ നിർദ്ദേശിച്ചു. ആ കത്തുന്ന കാളവണ്ടികൾ ശേഷിക്കുന്ന ആനകൾക്കിടയിലേത്തി അവയെ വിറളിപിടിപ്പിച്ചാൽ അവ ചിതറിയോടി തന്റെ സൈന്യത്തെ ചരിന്നഭിന്നമാക്കുമെന്ന് സതി മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു.

പിന്നെ അവൾ തന്റെ കുതിരപ്പടയോട് മുന്നോട് ആകർമിച്ചു കയറിക്കൊള്ളുവാൻ നിർദ്ദേശിച്ചു.

“നമുക്കുനേരെ പാഞ്ഞെടുക്കുന്ന ഈ ജന്തുക്കളെ ആകർമിക്കുക! നമുക്കവയെ മററൊരു ദിശയിലേക്ക് വിടണം. നമ്മുടെ സൈനികർക്ക് പിന്തിരിഞ്ഞോടുവാനുള്ള സാവകാശം ലഭിക്കണം.”

കുതിരപ്പടയാളികൾ വാൾ വലിച്ചുറി അട്ക്കഹസിച്ച്. “ഹരഹര മഹാദേവ

“ഹരഹര മഹാദേവ’ എന്ന്ടക്കഹസിച്ച് വാൾ ഊരിപ്പിടിച്ച്കൊണ്ട് സതി മുന്നോട് കുതിച്ചു.

സതിയുടെ വിദഗ്ദ്ധരായ കുതിരപ്പടയാളികൾ കാളകളുടെയും ആനകളുടെയും അടുത്തേതിയപ്പോൾ അമ്ബെയ്തു ഇതിന്റെ ഫലമായി നിരവധി കാളകൾ വഴിമാറിപ്പോയെങ്കിലും ആനകൾ മുന്നോടുകുതിപ്പു തുടർന്നു. തുടർച്ചയായി തീജ്വാലകൾ പുറത്തേക്കു തുപ്പിക്കൊണ്ടിരുന്ന അമ്പാരികൾ ഇപ്പോൾ നരകാഗ്നിഗർഭവരങ്ങളായി മാറിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. വിറളിപിടിച്ച് ആനകളുടെ മീതെയിരുന്ന് നടുങ്ങിപ്പോയിരുന്ന ഭടന്മാർ തീ തുപ്പിക്കൊണ്ടിരുന്ന യന്ത്രങ്ങളുടെ കൈപ്പിടികൾ തകർത്തു.

കുറച്ചുനിമിഷങ്ങൾ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ സതിയുടെ കുതിരപ്പട തിരിഞ്ഞോടുന്ന ആനകളുടെ നേർക്ക് കുതിച്ചു. ആനകളുടെ ലോഹഗോളം കെട്ടിത്തൂക്കിയ തുമ്പികൈക്കു കൊണ്ടുള്ള മാറകമായ അടിയിൽനിന്നും അവർ

വിദഗ്ദ്ധമായി ഒഴിഞ്ഞുമാറി. അവർക്ക് ഏതുവിധേനയും ആനകളെ നിയന്ത്രണവിധേയമാക്കേണ്ടിയിരുന്നു. അതിനായി ആനകളുടെ തൊട്ടുപിന്നിൽ ചെന്ന് അവയുടെ പിൻതുടയിലെ ഞരമ്പ് അടിച്ച് തകർക്കേണ്ടിയിരുന്നു. പിൻഞരമ്പ് തകർത്താൽ അവയ്ക്ക് മുന്നോട്ടു നീങ്ങാൻ കഴിയാതെയാവും. പക്ഷേ ആനപ്പുറത്ത് അമ്പാരിയിലെ തീ തുപ്പുന്ന യന്ത്രത്തിന്റെ പ്ലവർത്തനം ലക്സംലഗാനുമിലാത്ത മട്സിലായതോടെ അവ ചുറ്റുപാടും തുടർച്ചയായി തീ തുപ്പികൊണ്ടിരുന്നു. ആയതിനാൽ അവയുടെ അടുത്തു ചെല്ലുവാൻപോലും ബുദ്ധിമുട്ടായി. ഈ ദൗത്യം നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനായി സതി തന്റെ കുതിരപ്പടയെ ധീരതയോടെ നയിച്ചു. ഇരുപത് ആനകൾ മാത്രമേ ആ സംഘത്തിലുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ എന്ന്തിനാൽ വളരെവേഗംതന്നെ അവയെ കീഴ്പ്പെടുത്തുവാൻ സാധിച്ചു. എന്ന്താൽ ഈ ഉദ്യമത്തിൽ നിരവധി കുതിരപ്പടയാളികളുടെ ജീവൻ നഷ്ടപ്പെട്ടു. ആനകളുടെ ചവിട്ടേറ്റും തീ തുപ്പുന്ന യന്ത്രങ്ങളിൽനിന്നുള്ള പൊള്ളലേറ്റുമാണ് അവരെല്ലാം മരിച്ചു വീണത്. സതിയുടെ മുഖത്തിന്റെ ഒരുവശത്ത് പൊള്ളലേറ്റിരുന്നു.

അതിനിടയിൽ സതിയുടെ കുതിരപ്പടയാളികൾ അമ്പും കുന്തവുമുപയോഗിച്ച് കാളകളെ മറ്റൊരിടത്തേക്ക് വഴി തിരിച്ചുവിട്ടിരുന്നു. പുറകിൽ ആളിക്കത്തിക്കൊണ്ടിരുന്ന കാളവണ്ടിയുമായി ആ വിരണ്ടുപോയ കാളകൾ ഓടിക്കൊണ്ടിരുന്നുവെങ്കിലും സതിയുടെ സൈന്യത്തിനു ഹാനിയുണ്ടാകാത്ത വിധം പടിഞ്ഞാറോട്ടാണ് അവ നീങ്ങിയത്. കിഴക്കോട്ടു നോക്കിയപ്പോൾ തന്റെ സൈനികർ കപ്പലുകളുടെ സുരക്ഷിതത്വത്തിലേക്ക് നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത് അവൾ കണ്ടു. അത്തരമൊരു സാഹചര്യം നേരിടുന്നതിന് കുറെ തുഴവഞ്ചികൾ ഒരുക്കി നിർത്തിയ അവളുടെ ജാഗ്രതയായ ആസൂത്രണപാടവം ഭൂരിഭാഗം സൈനികർക്കും രക്ഷപ്പെടുവാനുള്ള അവസരം ഉറപ്പാക്കി.

എന്ന്താൽ സമ്പൂർണ്ണനാശത്തിനുമുമ്പുള്ള ചെറിയൊരു വിജയം മാത്രമായിരുന്നു അത്. ആ അവസരമുപയോഗിച്ച് മെലുഹൻ കുതിരപ്പടാളം യുദ്ധഭൂമിയിലേക്ക് പാഞ്ഞെടുക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. കാളകളെ തുരത്തിയോടിച്ച് കഴിഞ്ഞപ്പോൾ മെലുഹൻ സൈനികർ സതിയുടെ അശ്വസൈന്യത്തിനു നേർക്ക് ആക്രമണമഴിച്ചുവിട്ടു.

വാളുകൾ കൂടിച്ചേർന്നു.

സതിയുടെ കുതിരപ്പടയിൽ മൂവായിരം പേരുണ്ടായിരുന്നു. മെലുഹൻ സൈന്യത്തിന് ഏതാണ്ട് സമം. എന്ന്താൽ വെകിളി പിടിച്ച് കാളകളേയും ആനകളേയും നേരിടപ്പോൾ പല സൈനികരേയും നഷ്ടപ്പെടുവെന്ന്തോടൊപ്പം ശേഷിച്ചവരുടെ ശേഷിയും കരുതും ചോർന്നുപോവുകയും ചെയ്തു. തിരിഞ്ഞോടുന്നത് ഒരു പോംവഴിയല്ലെന്ന് സതിയ്ക്കു തോന്നി. തന്റെ കാലാൾപ്പട മുഴുവനും കപ്പലുകളുടെ സുരക്ഷിതത്വത്തിലേക്ക് ചേക്കേറുന്നതുവരെ ശത്രുവിനെ പ്ലവർത്തിച്ചു മതിയാവൂ എന്ന്താൽ തീരുമാനിച്ചു.

അപ്പോൾ വീണ്ടും ആനകളുടെ ചിന്നംവിളി കേട്ടു.

തന്റെ തൊട്ടുമുന്നിലെ മെലുഹൻ ഭടനെ കൊന്നുതള്ളി അവൾ പുറകിലേക്കു നോക്കി.

“ശ്രീരാമഭഗവാനേ രക്ഷിക്കണേ!”

തെക്കുകുഭാഗത്തുണ്ടായിരുന്ന ആനപ്പട ഇപ്പോൾ തിരിഞ്ഞോടുകയായിരുന്നു. ആ ആനകൾ വെപ്രാളപ്പെട്ട് ചിന്നം വിളിച്ച്. അവയുടെ ചുറ്റു പാടും തീജ്വാലകൾ പുറത്തേക്കു തള്ളിവന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. ആനയെ നിയന്ത്രിച്ചിരുന്ന ആനക്കാര്യ വീണുപോയതിനാൽ അവയുടെ നിയന്ത്രണം പൂർണ്ണമായും നഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നു. ആനകളുടെ പുറകിലായി ആളിക്കത്തിക്കൊണ്ടിരുന്ന വണ്ടികൾ വലിച്ചുകൊണ്ട് കാളകൾ കുതിച്ചു പാഞ്ഞു.

സതിയുടെ സേന നിലയുറപ്പിച്ചിരുന്നതിന്റെ തെക്കുകുഭാഗത്തായി പർവ്വതേശ്വരന്റെ നിർദ്ദേശപ്രകാരം മുളകും ചാണകവരളികളും കുത്തിനിറച്ച് കാളവണ്ടികൾ തയ്യാറാക്കി നിർത്തിയിരുന്നു. തലേദിവസം വൈകുന്നേരം കാർഷികോല്പന്നങ്ങളിൽ കൊണ്ടുപോവുകയാണെന്ന വ്യാജേന ദേവഗിരിയിൽനിന്നും പുറത്തേക്കു കടത്തിക്കൊണ്ടു പോന്നവയായിരുന്നു ആ കാളവണ്ടികൾ, സതി നഗരത്തെ ഉപരോധിച്ചിട്ടില്ലായിരുന്നു. ആയുധങ്ങളുടെയെല്ലാം വാഹനങ്ങളെ മാത്രമേ അവർ ആക്രമിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. അപായകരമല്ലാത്ത വസ്തുക്കൾ കൊണ്ടുപോകുന്നതിന് അവർ തടസ്സം നിന്നിരുന്നില്ല. അതിനുള്ള കാരണം വ്യക്തമായിരുന്നു. ഉപരോധത്തിനായി അനേകം സൈനികരെ നിയോഗിക്കേണ്ടിവരും. അത് ഒരു യുദ്ധം പൊട്ടിപ്പുറപ്പെടുന്നതിനുള്ള കാരണമായേക്കാം. സതി അത്തരമൊരു സാഹചര്യം ഒഴിവാക്കാനാഗ്രഹിച്ചിരുന്നു. ചാണകവും ഒരു കാർഷികോല്പന്നവും ഇതരയ്ക്ക് അപകടകരമായിത്തീരുമെന്ന് സതിയുടെ ചന്ദ്രവംശികളായ ചാരന്മാർക്ക് മനസ്സിലാക്കുവാൻ സാധിച്ചില്ല.

ആനകൾ ഈ കാളവണ്ടികൾക്കു നേരെ പാഞ്ഞെടുത്തപ്പോൾ മെലുഹ്കാർ ഈ കാളവണ്ടികൾക്ക് തീ കൊളുത്തി. പരതീക്ഷിച്ചതുപോലെ ഈ തീയും പുകയുമേറത്തോടെ ആനകൾ വിരണ്ടോടി. അവ നേരെ യുദ്ധഭൂമിയിലേക്ക് തിരിഞ്ഞോടി.

സതി ഇപ്പോൾ ഒരു കെണിയിലകപ്പെട്ടതുപോലെയായി. മുന്നിൽ മെലുഹൻ കുതിരപ്പട, പിന്നിൽ വിറളിപ്പൂണ്ട്, തീ പടർത്തുന്ന ആനകൾ.

“തിരിഞ്ഞോടുക”, സതി അലറി.

തൽക്ഷണം അവളുടെ കുതിരപ്പട പോരാട്ടമുപേക്ഷിച്ച് യുദ്ധം നിർത്തി നദീകരയിലേക്കു പാഞ്ഞു. ഭാഗ്യവശാൽ മെലുഹൻ കുതിരപ്പട അവരെ പിന്തുടർന്നില്ല. ആനകൾ പാഞ്ഞെടുക്കുന്നതു കണ്ടതോടെ അവർ തങ്ങളുടെ കോട്ഠമതിലുകളുടെ സുരക്ഷിതത്വത്തിലേക്കു ഓടി രക്ഷപെട്ടു.

സതിയുടെ പല കുതിരക്കാരും പൊള്ളലേറ്റും ആനകളുടെ ചവിട്ടേറ്റും കാലപുരി കണ്ട്. ബാക്കിയുള്ളവർ യാതൊരു സന്ദേഹവുമില്ലാതെ നദിയിലേക്ക് കുതിരകളെ ഓടിപ്പിറക്കി. കുതിരകൾ എങ്ങനെയൊക്കെയോ ആ വെള്ളത്തിലൂടെ നീന്തി തങ്ങളുടെ യജമാനന്മാരെ സുരക്ഷിതമായി കപ്പലിലെത്തിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചു. അവരിൽ പലരും പടച്ചട്ടയുടെ ഭാരം താങ്ങാനാവാതെ നദിയിൽ മുങ്ങിത്താഴ്ന്നു. സതിയും വീരഭരനും നന്തിയും അപ്രകാരം രക്ഷപെട്ട് കപ്പലിലെത്തിച്ചേർന്ന ഭാഗ്യവാന്മാരുടെ കൂടത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടു.

കാലാശ്വപ്പടയിൽ ഭൂരിഭാഗവും രക്ഷപെട്ടുവെങ്കിലും ഗജസേനയും അശ്വസേനയും തുടച്ചുനീക്കപ്പെട്ടു. മൃതികവാടിയിലെ യുദ്ധത്തിൽവെച്ച് ആനകൾ ശത്രുപാളയത്തിനേൽപ്പിച്ച മാരകമായ അടിയുടെ ദൃശ്യങ്ങൾ അവ ഇവിടെ സ്വന്തം സൈനികനിരയ്ക്ക് ഏല്പിച്ച കടുത്ത നാശത്തിന്റെ

പശ്ചാത്തലത്തിൽ അതിവേഗം വിസ്ഫോടനം.

രക്ഷപെട അവസാനത്തെ ഭേദം കപ്പലിൽ കയറിക്കഴിഞ്ഞയുടൻ കപ്പലുകളുടെ ചുമതലയുണ്ടായിരുന്ന ചെന്നൈവർഗ്ഗം മടങ്ങാൻ ഉത്തരവിട്ടു. കാലാശ്ചര്യയുടെ സുരക്ഷിതത്വമില്ലാതെ നദിയിൽ അനങ്ങാതെ കിടക്കുന്ന നാവികവൃഹത്തിന് ശത്രുവിന്റെ ആക്രമണത്തെ പരതിരോധിക്കാൻ സാധിക്കാതെ വരും.

സ്തംഭം

മുപ്പത്തിന്റെ

“സമപൂർണ്ണ നശീകരണം”, വിദ്യുന്മാലി ആർത്തുവിളിച്ചു. “നമളിപ്പോൾ ആ മന്ദബുദ്ധികളെ പിന്തുടരണം. എന്നിക്ക് ആ തടിപ്പുകാരന്റെ ശേഷിപ്പുകുന്ന സൈന്യത്തെ അവസാനിപ്പിക്കണം. നമ്മുടെ മാതൃഭൂമിയെ ആർക്കും കീഴടക്കാൻ കഴിയില്ലെന്ന പാഠം അവർ പഠിക്കണം.”

ദക്ഷനും ഭൃഗുവും പർവ്വതേശ്വരനും കനകഹാലയും ദക്ഷന്റെ സ്വകാര്യ അറയിലിരുന്ന സംസാരിക്കുകയായിരുന്നു. അവിടേക്ക് ചെന്നതായിരുന്നു വിദ്യുന്മാലി. സാധാരണയായി സൈന്യത്തിലെ ഭൂപതിമാരെ തന്ത്രപരമായ ചർച്ചകളിൽ പങ്കെടുപ്പിക്കാറില്ലായിരുന്നുവെങ്കിലും ആനപ്സയെക്കുറിച്ച് വിദ്യുന്മാലി നൽകിയ വളരെ നിർദ്ദേശകരമായ വിവരങ്ങൾ പരിഗണിച്ചുകൊണ്ടാണ് ദക്ഷൻ അയാളെ ആ ചർച്ചയിൽ പങ്കെടുപ്പിക്കണമെന്ന് നിഷ്കർഷിച്ചത്.

വിദ്യുന്മാലിയെ നിശ്ശബ്ദനാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി പർവ്വതേശ്വരൻ കൈ ഉയർത്തി “ആവേശംകൊണ്ട് എടുത്തുചാടാതെ വിദ്യുന്മാലി. സമർത്ഥതയിനിയലും സതിയുടെ തന്ത്രങ്ങൾ അനിതരസാധാരണയായിരുന്നു. കാലാൾപ്പടയിൽ ഭൂരിഭാഗത്തേയും അവൾക്ക് രക്ഷപെടുത്തുവാൻ സാധിച്ചു. അവരെ പിന്തുടർന്നതുകൊണ്ട് നമുക്ക് വലിയ ഗുണമൊന്നുമില്ലെങ്കിൽ പിന്നെ അതുകൊണ്ടെന്തുകാര്യം.”

നോടും തറയിലുറപ്പിച്ച വിദ്യുന്മാലി നിശ്ശബ്ദനായി രോഷം കൊണ്ടു. ശത്രുസേനാമേധാവിയെ പുകഴ്ത്തുകയോ? ഈ പർവ്വതേശ്വര സേനാപതിക്ക് എന്തുപറ്റി? പണ്ട് അവൾ മെലുഹയിലെ രാജകുമാരിയായിരിക്കാം. പക്ഷേ ഇപ്പോൾ അവൾ മാതൃഭൂമിയുടെ എണ്ണപ്പെട്ട ശത്രുവാണ്.

“പിന്നെ ഒരു കാര്യം നമ്മൾ മറക്കാൻ പാടില്ല”, കനകഹാല പറഞ്ഞു “വലിയൊരു സൈന്യവുമായി നീലകണ്ഠൻ വടക്കുനിന്ന് വന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. നമ്മുടെ സൈന്യത്തിന് ഏറ്റവും സുരക്ഷിതമായ സ്ഥലം ഈ കോട്ഠത്തിലിനകം തന്നെയാണ്.”

നീലകണ്ഠനോ? രാജ്യത്തെ ഏറ്റവും ഉയർന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുമായി തർക്കിക്കുവാൻ ആഗ്രഹിക്കാത്തതിനാൽ വിദ്യുന്മാലി നിശ്ശബ്ദമായി രോഷം കൊണ്ടു. അവൻ നീലകണ്ഠനല്ല. അവൻ നമ്മുടെ ശത്രുവാണ്. ഈ കോട്ഠത്തിൽക്കെടിനുള്ളിൽ സുരക്ഷിതമായി ഒരുങ്ങിനിൽക്കാതെ നമ്മുടെ സൈന്യം പുറത്തിറങ്ങി പോരണം!

“കനകഹാല പറയുന്നത് ശരിയാണ്, ദക്ഷൻ പറഞ്ഞു “നമ്മുടെ സൈന്യത്തെ ഇവിടെത്തന്നെ നിർത്തണം. എന്നിക്ക് ആ വ്യാജൻ നീലകണ്ഠന്റെ കപ്തൽ തുറമുഖത്തടുക്കുമ്പോൾ ആകർമിക്കണം. ആ ഭീരു എന്റെ മകളെ യുദ്ധം ചെയ്യാൻ ഒറ്റയ്ക്കുവിട്ട് യമുനയിൽ അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും സഞ്ചരിച്ച്

ഉല്പലസിക്കുവാൻ പോയി! അവന്റെ ഭീരുത്വത്തിന് അവൻ വില കൊടുക്കണം!’

താൻ കേൾക്കുന്നത് വിശ്വസിക്കുവാൻ വിദ്യുന്മാലിക്ക് കഴിഞ്ഞില്ല. എല്ലാറ്റിനും മുകളിലായി മെലുഹയുടെ താല്പര്യങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുവാൻ ഇവിടെ ആരുണ്ട്?

“സതിയെക്കുറിച്ച് അവളോട് അവളുടെ ഭർത്താവ് കാണിക്കേണ്ട ഉത്തരവാദിത്തത്തെക്കുറിച്ച് വേവലാതിപ്പെടുന്നതിനുപകരം നമുക്ക് മെലുഹയെക്കുറിച്ച് വേവലാതിപ്പെടാം”, ഭൃഗു പറഞ്ഞു “പർവ്വതേശ്വരൻ പറയുന്നത് ശരിയാണ്. നമ്മൾ വലിയൊരു വിജയമാണ് നേടിയിട്ടുള്ളത്. പക്ഷേ വളരെ ശ്രദ്ധിച്ചുവേണം നമ്മൾ അടുത്ത പടി കൈക്കൊള്ളുവാൻ. എന്തുതോന്നുന്നു. സേനാപതേ?

“സ്വാമി, സതിയുടെ ഗജസൈന്യത്തേയും കുതിരപ്പടാളത്തേയും നമ്മൾ പുറത്തു ചാടിച്ച്, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു “സതിയുടെ സൈന്യം തിരിഞ്ഞോടിയിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് നീലകണ്ഠൻ ഇവിടെ ഇറങ്ങി നമ്മളെ ആക്രമിക്കുമെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നില്ല.”

“തീർച്ചയായും അവനതു ചെയ്തില്ല”. ദക്ഷൻ പരിഹസിച്ച് “അവനൊരു ഭീരുവാണ്.”

“രാജൻ”, തന്റെ രോഷം മറച്ചുവെക്കാതെ ഭൃഗു ദക്ഷനെ വിളിച്ച്. മഹർഷി പർവ്വതേശ്വരനെ നോക്കി “സേനാപതേ, എന്താണ് അയാൾക്കിവിടെ ഇറങ്ങിയാൽ?

“ഗണേശന്റെ സൈന്യത്തെക്കുറിച്ച് നമ്മൾ മുൻപു നടത്തിയ വിലയിരുത്തലിനെ സ്ഥിരീകരിക്കുന്ന വിവരമാണ് എന്റെ ചാരന്മാർ നൽകിയിട്ടുള്ളത്”, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു “അവരുടെ പക്ഷത്ത് ഒരു ലക്ഷത്തിൽപ്പരമായിരം സൈനികരുണ്ട്. അത് വലിയൊരു സൈന്യമാണ്. എന്ന് നമ്മൾ നമ്മുടെ കോട്കുളിത്തന്നെ കഴിഞ്ഞാൽ സതിയുടെ സൈന്യത്തിന്റെ സഹായമില്ലെങ്കിൽ അവർക്ക് നമ്മളെ തോല്പിക്കാനാവില്ല. നമ്മുടെ കോട്കുളിയിൽനിന്നുകൊണ്ട് അവരുടെ സൈന്യത്തെ നമുക്ക് തളർത്തുവാൻ കഴിയും. ആയതുകൊണ്ട് നീലകണ്ഠൻ ഇവിടെ വലിയൊരു ഉപരോധമേർപ്പെടുത്താൻ വഴിയില്ല. അദ്ദേഹത്തിനിവിടെ നേട്സങ്ങളൊന്നുമുണ്ടാവില്ലെന്ന് മാത്രമല്ല അനാവശ്യമായി സൈനികരെ നഷ്ടപ്പെടുകയും ചെയ്യും.”

“അപ്പോൾ അയാൾ എന്തു ചെയ്യുമെന്ന് താങ്കളുടെ നിഗമനം?

“അദ്ദേഹം ദേവഗിരിയിലിറങ്ങാതെ മൃതിക വാടിയിലോ ലോതലിലോ വെച്ച് സതിയുടെ സൈന്യവുമായി ചേരും.”

“അപ്പോൾ നമ്മൾ അവരുടെ കപ്പലുകളെ ആക്രമിക്കും”, ദക്ഷൻ ഇടയ്ക്കുകയറി പറഞ്ഞു.

“അത് ബുദ്ധിമുട്ടായിരിക്കും രാജൻ”, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു “അവരുടെ കപ്പൽ പുഴയുടെ താഴ്ഭാഗത്തേക്കാണ് സഞ്ചരിക്കുന്നത്. സരസ്വതി നദിയിൽ നമ്മുടെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള യുദ്ധകപ്പലുകളൊന്നും തന്നെയില്ലാത്തതിനാൽ കാൽനടയായി വേണം നമുക്ക് മുന്നോട്ടുപോകാൻ. വേഗതയുടെ മെച്ഛം അവർക്കു ലഭിക്കും. നമുക്കവരുടെ ഒപ്പമെത്താൻ കഴിയില്ല.”

“അങ്ങനെയൊക്കെങ്കിൽ എവിടെവെച്ചാണ് നമ്മളവരെ ആക്രമിക്കുക? ഭൃഗു

ചോദിച്ചു.

“നമ്മളവരെ ആക്രമിക്കുന്നെങ്കിൽ, അത് മൃതികവാടിയിൽവെച്ചായിരിക്കണം.”

“എന്തുകൊണ്ട്?”

“ലോതലിൽവെച്ചാക്രമിക്കുന്നത് അത്ഭുതകരമായ മികച്ച ഒരാൾമാണ്. ലോതലിലെ പരതിരോധ സംവിധാനം ഞാൻ തന്നെയാണ് രൂപകല്പന ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. ദുരഭിമാനം വെടിഞ്ഞുകൊണ്ട് ഞാൻ പറയട്ടെ, അവരുടെ പരതിരോധസംവിധാനം ഉറപ്പുള്ളതു തന്നെയാണ്. നമുക്കവരുടെ പത്തിരടി പടാളക്കാർ ഉണ്ടെങ്കിലേ ലോതൽ കീഴടക്കുവാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. അത് നമുക്കില്ല. രണ്ടരലക്ഷത്തോളം സൈനികരുള്ള സതി-ഗണേശ സൈന്യത്തിനെതിരെ നമുക്ക് നിരത്ത്വാൻ എൺപതിനായിരം സൈനികരെ ഉള്ളൂ. അതുകൊണ്ട് ലോതൽ ആക്രമിക്കുന്നത് നമുക്ക് വിനാശകരമായിരിക്കും; നമുക്ക് അനവധി ആളുകളെ നഷ്ടപ്പെടുത്തേണ്ടിവരികയും. അതേസമയം മൃതികവാടിയുടെ പരതിരോധത്തിന് അത്ഭുതകരമായ സൈനികർ ഉണ്ടായിട്ടും പരയോജനമില്ല. കൂടാതെ നമ്മുടെ ഇരുപതിനായിരം സൈനികർ മൃതികവാടിക്കകത്തുണ്ട്. അവർ തടവിലായിരിക്കുമെന്ന കാര്യം ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു. പക്ഷേ മെലുഹൻ സൈനികർ മൃതികവാടിയിൽ പോരാടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നുവെന്നു കേട്ടാൽ അവർ തടവറയിൽ ഭഗവാനെതിരെ പല പരാധീനങ്ങളുമുണ്ടാകും. ഇവക കാരണങ്ങൾ കൊണ്ട് ഭഗവാൻ ലോതലിലേക്കല്ലാതെ മൃതികവാടിയിലേക്കു മടങ്ങുകയില്ല എന്ന് ഞാൻ പരീക്ഷിക്കുന്നു.”

പൂർണ്ണമായും വേറിട്ട യുദ്ധതന്ത്രമാണ് പർവ്വതേശ്വരൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതെന്ന് ഭൃഗുവിന് തോന്നിയിരുന്നു. “ആക്രമണമേ വേണ്ട എന്ന്താണ് താങ്കളുടെ തീരുമാനമെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നു.”

“ആക്രമണമേ വേണ്ടെന്ന്? ദക്ഷൻ അദ്ഭുതപ്പെട്ടു കൊണ്ട് ചോദിച്ചു “എന്തുകൊണ്ട് ആക്രമിച്ചുകൂടാ? നമ്മുടെ സൈന്യം വിജയം രൂപിച്ഛിക്കുകയുണ്ടാകും. പർവ്വതേശ്വരൻ താങ്കൾ.”

“രാജൻ. ഭൃഗു ഇടപെട്ടു. “നമ്മൾ എന്തു ചെയ്യണമെന്ന കാര്യം പർവ്വതേശ്വരനെപ്പോലെ വിദഗ്ദ്ധനായ ഒരാൾക്ക് വിട്ടുകൊടുക്കണം. സേനാപതേ, അങ്ങനെ പറയൂ.”

“ഇപ്പോൾ നമ്മൾ ആക്രമിക്കും എന്ന്നായിരിക്കും നിലകണ്ട് ഭഗവാൻ പരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ടാവുക. അതാണ് ഇപ്പോൾ നമ്മൾ ആക്രമണം നടത്തരുതെന്ന് ഞാൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നതിനുള്ള കാരണം, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു “നല്ല ആശ്വലമില്ലാതെ മികച്ച പരതിരോധസംവിധാനമുള്ള ഒരു കോട്ട ആക്രമിക്കുവാൻ ആർക്കും സാധിക്കുകയില്ല. അത്തരത്തിൽ ഒരാക്രമണം നടത്തിയാൽ നമുക്ക് ഒന്നും നേടാനാവില്ലെന്നു മാത്രമല്ല നമ്മുടെ പക്ഷത്ത് വൻതോതിൽ ആശ്വലമുണ്ടാവുകയും ചെയ്യും. അതുകൊണ്ട് ദേവഗിരിയുടെ കോട്ടമതിലുകൾ നൽകുന്ന സുരക്ഷിതത്വത്തിൽ കഴിയുന്നതായിരിക്കും ഉചിതമെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നു. ആറു മാസം കൂടി കാത്തിരുന്ന് അയോദ്ധ്യയുടെ സേന ഇവിടെ എത്തിച്ചേരും. അവരുടെ മുന്നൂ ലക്ഷം സൈനികരെക്കൂടി നമുക്കൊപ്പം ചേർത്താൽ ഭഗവാന്റെ സൈന്യത്തിനുള്ളതിനേക്കാൾ വലിയ സംഖ്യാബലം നമുക്ക് ലഭിക്കും.”

“അതുകൊണ്ട് ഇപ്പോൾ നമ്മൾ ഭീരുക്കളെപ്പോലെ അനങ്ങാതിരിക്കണമെന്നാണോ താങ്കൾ പറയുന്നത്? ദക്ഷൻ ചോദിച്ചു.

“അനുകൂലമല്ലാത്ത സാഹചര്യത്തിൽ ആക്രമണത്തിൽ നിന്നൊഴിഞ്ഞുനിൽക്കുന്നത് ഭീരുത്വമല്ല”, ഭൃഗു പ്രതികരിച്ചു. “പറയു സേനാപതേ”, അദ്ദേഹം പർവ്വതേശ്വരനെ നോക്കിപ്പറഞ്ഞു.

“അയോദ്ധ്യയുടെ സേന എത്തിക്കഴിഞ്ഞാൽ നമ്മൾ കരാപയിലേക്ക് നീങ്ങണം”, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു “സിന്ധുനദിയിലെ നാവികപാത ഇപ്പോഴും നമ്മുടെ നിയന്ത്രണത്തിലാണ്. അയോദ്ധ്യയുടെ സൈനികർ കൂടി ചേരുന്നതോടെ നമ്മുടെ പക്ഷത്ത് നാലുലക്ഷം സൈനികരുണ്ടായിരിക്കും. സിന്ധു നദിയിലെ നമ്മുടെ മികച്ച നാവികവൃ്ഗം കൂടിചേർന്നാൽ ലോതലിൽ നമുക്ക് കനത്ത ഒരാക്രമണം നടത്താൻ കഴിയും.”

“താങ്ക്സ് പറയുന്നതിൽ കാര്യമുണ്ടെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നത്”, ഭൃഗു അഭിപ്രായപ്പെട്ടു “നമ്മൾ സേനാപതി പർവ്വതേശ്വരന്റെ നിർദ്ദേശം പിന്തുടരണമെന്ന് എന്റെ അഭിപ്രായം. എന്തു പറയുന്നു മഹാരാജൻ?

ദക്ഷൻ തലയാടിക്കൊണ്ട് സമ്മതം അറിയിച്ചു.

ചക്രവർത്തിയുടെ മനസ്സ് ഈ നിർദ്ദേശത്തിനനുകൂലമല്ലെന്ന് വിദ്യുന്മാലിക്ക് ഊഹിക്കാൻ സാധിച്ചു. കൂടുതൽ ആക്രമണോത്സുകമായ ഒരു സൈനിക നടപടിയെക്കുറിച്ച് ചക്രവർത്തിയെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുവാനുള്ള ഒരവസരം തനിക്കു ലഭിച്ചെങ്കിലെന്ന് അയാൾമോഹിച്ചു.

സരസ്വതി നദിയിലൂടെ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കേ ദേവഗിരിയുടെ തെക്കുഭാഗത്തെ കുന്ന്നിൻചെരുവിലെ യുദ്ധഭൂമിയിലെ നാശനഷ്ടങ്ങൾ കണ്ട് ഗണേശന്റെ സൈന്യം സ്തബ്ധരായി. ആനകളുടെയും കുതിരകളുടെയും ചീർത്ത ശരീരാവശിഷ്ടങ്ങൾ അവിടെ ചിതറിக்கിടപ്പുണ്ടായിരുന്നു. അവയ്ക്കു ചുറ്റും ഈച്ചകൾ ആർത്തു. ചുറ്റും നിരവധി ശവശരീരങ്ങൾ കിടപ്പുണ്ടായിരുന്നിട്ടും ജന്തുക്കളുടെ ആന്തരാവയവങ്ങൾക്കുവേണ്ടി കാക്കകളും കഴുകന്മാരും പോരടിച്ഛു. കാക്കകളുടെയും കഴുകന്മാരുടെയും ശബ്ദകോലാഹലം ഭീകരമായ ആ ദൃശ്യത്തെ കൂടുതൽ ആർദ്രമാക്കി.

എന്നാൽ ആ യുദ്ധഭൂമിയിൽ മനുഷ്യശരീരങ്ങളൊന്നുംതന്നെ ശേഷിച്ചിരുന്നില്ല എന്ന്താണ് ആ സൈനികരെ അഭ്യുതപ്പെടുത്തിയ ഒരു കാര്യം. മെലുഹാകാർ, അവരുടെ പരമപരാഗതമായ മര്യാദയനുസരിച്ച് തങ്ങളുടെ ശത്രുഭടന്മാരുടെ മൃതദേഹങ്ങൾ ആചാരവിധിപ്രകാരം സംസ്കരിച്ചിട്ടുണ്ടാവാൻ ഉള്ള എല്ലാ സാധ്യതയുമുണ്ടായിരുന്നു. സരസ്വതി നദിയിൽ നാശാവശിഷ്ടങ്ങളൊന്നുംതന്നെ കാണാനില്ലായിരുന്നു എന്ന് കാര്യവും അവർ ശ്രദ്ധിച്ചു. സതിയുടെ കപ്പലുകൾ ഭൂരിഭാഗം ഭടന്മാരുമൊത്ത് ആ നാശത്തിൽനിന്നും രക്ഷപെട്ടിട്ടുണ്ടാകാമെന്നായിരു അതിനർത്ഥം.

പുത്തൻമാർക്കും ഭാര്യാസഹോദരികളുമൊപ്പം ആ യുദ്ധഭൂമി നിരീക്ഷിച്ചുകൊണ്ട് ആ കപ്പലിന്റെ മുകൾതട്ടിൽ നിൽക്കുകയായിരുന്നു ശിവൻ. ഇപ്പോൾ യാത്ര നിർത്തിവെച്ച് ദേവഗിരിയിൽ ചെന്ന് യുദ്ധം ചെയ്യാൻ തനിക്ക് കഴിയില്ലെന്ന് ശിവൻ അറിയാമായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ അവൻ ആശ്വലത്തിന്റെ ആനുകൂല്യമില്ലായിരുന്നു. തെക്കേ അറ്റത്ത് ചെന്ന് ശേഷം സതിയുടെ സൈന്യത്തിൽ എന്തെ പേർ ശേഷിപ്പുണ്ടെന്ന് നോക്കണം. സാധാരണ സംഭവിക്കുന്നതിനേക്കാളേറെ നാശം സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടാവാൻ

സാധ്യതയെന്ന് ചാരന്മാർ അവനെ അറിയിച്ചിരുന്നു. സതിയുടെ കാലാശ്ചര്യത്തിൽ ഭൂരിഭാഗം ഭക്തന്മാരും രക്ഷപെട്ടിരുന്നു. അവരുടെ കപ്പലുകൾ അപ്പോൾ തെക്കുകിഴക്കൻ സുരക്ഷിതമായ ഒരിടത്തേക്ക് നീങ്ങിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. സതിയുടെ കാലാശ്ചര്യം നാശം സംഭവിച്ചിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ ഒരു പോരാട്ടത്തിനുള്ള സാധ്യത ഇപ്പോഴും ശേഷിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് അവനറിയാമായിരുന്നു. എങ്കിലും ആ യുദ്ധ തന്ത്രം ഉടച്ചുവാർത്ത് പുതിയതൊന്ന് രൂപീകരിക്കേണ്ടിവരും.

അതൊക്കെ പക്ഷേ, പിന്നീട് ചെയ്യേണ്ട കാര്യങ്ങളാണ്. അപ്പോൾ അവന്റെ മനസ്സിനെ മമിച്ചത് ഒരേയൊരു ചിന്ത മാത്രമായിരുന്നു. അവന്റെ സതി സുഖമായിരിക്കുന്നുണ്ടാകുമോ? അതോ അവൾക്ക് പരിക്കേറ്റിട്ടുണ്ടാകുമോ? അവൾ ജീവനോടെ ഇരിപ്പുണ്ടാകുമോ?

“നീലകണ്ഠ”, ഗോപാൽ ശിവന്റെ അടുത്തേക്ക് തിടുക്കപെട്ട് ചെന്നു. സരസ്വതി നദിയുടെ കിഴക്കു ഭാഗത്ത് സതിയുടെ കപ്പലുകൾ എത്തുന്നതും കാത്ത് ഒളിച്ചിരുന്ന വാസുദേവ പണ്ഡിതനായ ഒരു ചാരൻ നൽകിയ വിവരം ഗോപാലിന് അപ്പോൾ ലഭിച്ചതേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. “പിന്തിരിഞ്ഞുപോയിരുന്ന ഒരു കപ്പലിലേക്ക് കയറുമ്പോൾ സതിദേവിക്ക് ജീവനുണ്ടായിരുന്നു.”

“ജീവനുണ്ടായിരുന്നുവെന്ന് താങ്കളെന്താ ഉദ്ദേശിച്ചത്?”

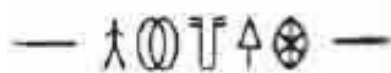
“അവൾക്ക് സാരമായി പരിക്കേറ്റിരുന്നു. ശിവാ. മെലുഹയിലെ കുതിരപ്പോരാളികൾക്കും ചവിട്ടിമെതിച്ചു വരുന്ന ആനകൾക്കുമെതിരെ ദേവി നേരിട്ടാണ് പടനയിച്ചത്. നന്തിയും വീരഭരണവും ചേർന്ന് ഒരുവിധത്തിൽ അവരെ രക്ഷപെടുത്തി. കപ്പലിലെത്തിക്കുമ്പോൾ ദേവിക്ക് ബോധം നഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നു. നിർഭാഗ്യവശാൽ എനിക്ക് വിവരങ്ങൾ തന്നെ ആൾക്ക് അതിനുശേഷം എന്തു സംഭവിച്ചുവെന്ന് അറിഞ്ഞുകൂടാ.”

ശിവൻ ഉടനെ ഒരു തീരുമാനമെടുത്തു. തന്റെ നാവികവൃഹം വളരെ സാവധാനമാണ് മുന്നോട്ടു നീങ്ങുന്നതെന്ന് ശിവൻ മനസ്സിലായി. ഇനി അത്ഭുതം സമയം അവൻ കാത്തുനിൽക്കാനാവില്ല.

“ഗണേശ, ഏറ്റവും വേഗതയുള്ള കപ്പൽ ഞാൻ കൊണ്ടുപോവുകയാണ്. തെക്കുകിഴക്കൻതേക്കാണ് യാത്ര. നിന്റെ അമ്മയുടെ കപ്പൽ എവിടെയാണെന്ന് എനിക്ക് കണ്ടുപിടിക്കണം. കാളിയും കാർത്തികേയനും നീയും ഈ വ്യൂഹത്തിൽതന്നെ വേണം. യുദ്ധങ്ങളെല്ലാം ഒഴിവാക്കി ഏറ്റവും വേഗത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുക. മൃതികവാടിയിൽവെച്ച് നമുക്ക് സന്ധിക്കാം.”

അമ്മയെക്കുറിച്ചോർത്ത് സങ്കടപ്പെട്ടുകൊണ്ട് ഗണേശനും കാർത്തികേയനും ഒന്നും മിണ്ടാതെനിന്നു.

“അവൾ ജീവനോടെയുണ്ട്”, മക്കളുടെ ചുമലിൽ അമർത്തിപ്പിടിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ശിവൻ പറഞ്ഞു “അവൾ ജീവനോടെയുണ്ടെന്ന് എനിക്ക്ററിയം. എന്തെങ്കൂടാതെ അവൾക്ക് മരിക്കാനാവില്ല.”

സരസ്വതിനദിയിലൂടെ അതിവേഗം സഞ്ചരിച്ച ശിവന്റെ കപ്പൽ മടങ്ങിപ്പോയിക്കൊണ്ടിരുന്ന സതിയുടെ കപ്പലിനൊപ്പമെത്തിച്ചേർന്നു.

ഭാര്യയുടെ കപ്‌പലിലേക്ക് ചാടിക്കയറിയ ശിവൻ തന്റെ ഭാര്യ ശയ്യാവലംബിയാണെങ്കിലും അപകടനില തരണം ചെയ്തുവെന്ന് മനസ്സിലായി. എങ്കിലും ഈ ആശ്വാസത്തോടൊപ്പം തന്നെ ഒരു വാസുദേവപണ്ഡിതൻ ശിവനൊരു ദുർവാർത്ത നൽകി. ദേവഗിരിയിൽവെച്ച് സതിയുടെ സൈന്യത്തിനുണ്ടായ തകർച്ചയുടെ വാർത്ത മൃതികവാടിയിലുണ്ടായിരുന്ന മെലുഹയുടെ യുദ്ധത്ത്‌വുകാർക്ക് പരജകളെ വെല്ലുവിളിക്കുവാനുള്ള ധൈര്യം നൽകി. തടവറ ഭേദിച്ച് പുറത്തുവന്ന അവർ നഗരത്തിലിറങ്ങി നിയന്ത്രണമേറ്റെടുത്തു. നീലകണ്ഠനോടു കൂറു പുലർത്തിയിരുന്ന മൂവായിരത്തോളം വരുന്ന പരജകൾ ആ പരക്രിയയിൽ കൊല്ലപ്പെട്ടു. സരസ്വതിയുടെ മറ്റൊരു പോഷകനഭിവഴി ലോതലിലേക്കു മടങ്ങിപ്പോകാമെന്ന് ശിവൻ നിശ്ചയിച്ചു. ഒരു വാസുദേവപണ്ഡിതൻ വഴി ഈ ഉത്തരവുകൾ ഗണേശന്റെ സൈന്യത്തിനു നൽകി.

ആ സമയം സരസ്വതിയിലൂടെ മുന്നോട്ടു നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്ന സതിയുടെ കപ്‌പലിൽതന്നെയായിരുന്നു. ശിവൻ, കപ്‌പലിന്റെ കപ്‌പിത്താനുമായി നാവികനീക്കങ്ങളെക്കുറിച്ച് സംസാരിച്ചശേഷം ശിവൻ വീണ്ടും സതിയുടെ മുറിയിലേക്കുതന്നെ മടങ്ങി.

സതിയുടെ പൊള്ളലേറ്റ് മുഖത്ത് ആയുർവ്വതി എന്തൊക്കെയോ ചില ഔഷധങ്ങൾ പുരടിക്കുകൊണ്ടിരുന്നു. പെട്ടെന്ന് അതിവിദഗ്ദ്ധമായി അവൾ ആർവേപ്പിലകൊണ്ടുള്ള ഒരുവെച്ചുകെട്ട് സതിയുടെ മുഖത്ത് കെട്ടിവെച്ചു. “വേതിയുടെ മുഖത്ത് അണുബാധയുണ്ടാവാതിരിക്കുവാനാണിത്.”

സതി ഭവ്യതയോടെ പുഞ്ചിരിച്ചു “നന്ദി, ആയുർവ്വതിജി.”

“പിന്നെ”, മുഖത്തിന്റെ കാൽഭാഗത്തോളം പരന്നുകിടക്കുന്ന വിരുപമായ പാടുകളെക്കുറിച്ച് സതി വിഷമിക്കുന്നുണ്ടാകും എന്നാലോചിച്ചുകൊണ്ട് ആയുർവ്വതി തുടർന്നു. “ആ പാടുകളെക്കുറിച്ഛാലോചിച്ച് വിഷമിക്കേണ്ട. എപ്പോഴാണ് വേണ്ടതെന്ന്വെച്ചാൽ വേതിയുടെ മുഖചർമ്മ കാന്തി വീണ്ടെടുക്കുന്നതിനുള്ള സൗന്ദര്യവർദ്ധക ശസ്ത്രകരിയ ഞാൻ നടത്തിക്കൊള്ളാം.”

ചുണ്ടുകൾ ഇറുകെ അമർത്തി സതി തലയാട്‌ടി.

ശിവനെ ഒന്ന് നോക്കിയശേഷം ആയുർവ്വതി വീണ്ടും സതിയുടെ നേരെ നോക്കി “നീ ശ്രദ്ധിക്കണം, കുട്‌ടി.”

“ഒരിക്കൽക്കൂടി വളരെയധികം നന്ദിയുണ്ട്, ആയുർവ്വതിജി”, സതി പറഞ്ഞു. മുഖത്തെ മുറിവേറ്റ് പാടുകൾ ഉണങ്ങിപ്പോകുന്നുണ്ടെന്നതിനാൽ പുഞ്ചിരിക്കുവാൻ സതിയ്ക്കു ബുദ്ധിമുട്ടായിരുന്നു.

ആയുർവ്വതി തിടുക്കത്തിൽ ആ മുറിയിൽനിന്ന് പുറത്തേക്കിറങ്ങി. ശിവൻ മുട്ടുകുത്തിനിന്നുകൊണ്ട് സതിയുടെ കൈ പിടിച്ച്‌.

“എന്നോടു ക്ഷമിക്കു ശിവാ. ഞാൻ അങ്ങു പറഞ്ഞത് അനുസരിച്ചില്ല.

“വീണ്ടും വീണ്ടും അത് എടുത്തുപറയാതെ”, ശിവൻ പറഞ്ഞു “മുളകുപൂക്കണ്ണു കത്തിയപ്പോൾ ആനകൾ എപ്രകാരമാണ് പരതികരിച്ചതെന്ന് ഞാനറിഞ്ഞു. ഇതരയധികം ആളുകളെ നീ രക്ഷിച്ചെടുത്തതു തന്നെ വലിയൊരുഭൂതമാണ്.”

“അങ്ങയുടെ ഭാര്യയായതുകൊണ്ട്‌ലേ അങ്ങനെയോട് ഇതരയ്ക്ക് ദയവു കാണിക്കുന്നത്. നമുക്ക് നമ്മുടെ ഗജസേനയേയും ഭൂരിഭാഗം കുതിരപ്പടയേയും

നഷ്ടപ്പെട്ടു. ഇതൊരു വർണാശം തന്നെയാണ്.”

“നീയെന്തിനാ ഇത് രത്നം ആത്മനിന്ദ നടത്തുന്നത്? ദേവഗിരിയിൽ സംഭവിച്ച കാര്യങ്ങൾ നിന്റെ തെറ്റുകൊണ്ടല്ല. മുളക് കത്തിച്ചാലുണ്ടാകുന്ന പുകയേക്കാൾ ആനകൾ വെകിളിപിടിച്ചോടുമെന്ന് മെലുഹക്കാർ മനസ്സിലാക്കിയതോടെ നമ്മുടെ ആനപ്പട നമുക്ക് നഷ്ടപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞിരുന്നു.”

“പക്ഷേ അല്പംകൂടി മുഴുവനാണെന്ന് പിൻവാങ്ങേണ്ടതായിരുന്നു.”

“ആനകളുടെ പരതികരണം കണ്ടയടുത്തൊന്നെ നീ പിൻവാങ്ങിയല്ലോ. കുതിരപ്പട ഉപയോഗിക്കുകയല്ലാതെ നിനക്കു വേറെ വഴിയില്ലായിരുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ നമ്മുടെ കാലാളുകൾ അപ്പാടെ കൂടുകകൊല ചെയ്തപ്പോഴായിരുന്നു. ഫലത്തിൽ നമ്മുടെ സൈന്യത്തിന് യാതൊരു കൂഴപ്പവും സംഭവിച്ചിട്ടില്ല. വലിയൊരു നാശം സംഭവിച്ചില്ലെന്ന് ഉറപ്പാക്കിയതുവഴി നീ മഹത്തായൊരു സേവനമാണ് ചെയ്തത്.”

അപ്പോഴും കടുത്ത കുറ്റ ബോധം അനുഭവിക്കുന്നതു പോലെ അസന്തുഷ്ടയായി അവൾ എങ്ങോടോ നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

ശിവൻ അവളുടെ മുർച്ഛാവിൽ പതിയെ തൊട്ടു “ഓമലേ, ഞാൻ പറയുന്നതൊന്നു കേൾക്കൂ.”

“കുറച്ചുനേരം എന്ന് ഒറയ്ക്കുകൂവിട്ടു. ശിവാ.”

“സതി...”

“ശിവാ, ദയവായി, ദയവായി എന്ന് ഒറയ്ക്കുകൂവിട്ടു.”

ശിവൻ സതിയെ മുദ്രവായി ചുംബിച്ചു. “അത് നിന്റെ തെറ്റല്ല. നമ്മൾ ശരിക്കും ഉത്തരവാദികളായ എന്തയോ ദുരന്തങ്ങൾ ജീവിതത്തിൽ സംഭവിക്കാറുണ്ട്. അതിനെക്കുറിച്ചാൽ കുറ്റബോധമനുഭവിക്കുന്നതിൽ തെറ്റില്ല. പക്ഷേ നിന്റെതല്ലാത്ത കൂഴപ്പം മൂലമുണ്ടായ പരാജയങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള കുറ്റബോധം മനസ്സിൽപേരി നടക്കുന്നതിൽ യാതൊരു കാര്യവുമില്ല.”

പീഡനമനുഭവിക്കുന്ന ഭാവത്തോടെ സതി ശിവനെ നോക്കി “എങ്കിൽ സ്വന്തം കാര്യത്തെക്കുറിച്ച് അങ്ങേയ്ക്കെന്തു പറയാനുണ്ട്, ശിവാ? ആരു വയസ്സുകാരനായ ഒരു ബാലന് കൈലാസത്തിൽവെച്ച് ആ സ്ത്രീയെ രക്ഷിക്കുവാൻ സാധിക്കുമായിരുന്നെന്ന് അങ്ങ് കരുതുന്നുണ്ടോ?

ഇത്തവണ മൗനം പാലിക്കുവാനുള്ള ഊഴം ശിവന്റെതായിരുന്നു.

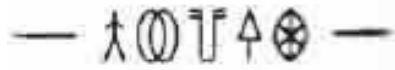
“ഇല്ല എന്താണ് സത്യസന്ധമായ ഉത്തരം”, സതി പറഞ്ഞു. “എന്നിടത്ത് അതിനെക്കുറിച്ചുള്ള കുറ്റബോധം അങ്ങ് ഇപ്പോഴും മനസ്സിൽ കൊണ്ടു നടക്കുന്നില്ലേ? എന്തു കൊണ്ടാണത്? കാരണം, തനിക്ക് ഇതിൽ കൂടുതൽ കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യാനാകുമെന്ന് അങ്ങ് പരതീക്ഷിച്ചു.”

ആ ബാല്യകാലസ്മൃതിയുടെ വേദനമൂലം ശിവന്റെ കണ്ണു നിറഞ്ഞു. തനിക്ക് രക്ഷിക്കുവാൻ കഴിയാതിരുന്ന ആ സ്ത്രീയോട് മാപ്പിരക്കാത്ത ഒരു ദിവസംപോലും അവന്റെ ജീവിതത്തിലുണ്ടായിരുന്നില്ല. ആ സ്ത്രീയെ രക്ഷിക്കുന്നതിനായി ഒരു ശ്രമം നടത്തുവാൻപോലും അവനു സാധിച്ചില്ല.

“ഞാനും എന്തിനാണ് ഇതിൽക്കൂടുതൽ പരതീക്ഷിച്ചിരുന്നു”,

ഇന്നുനണിഞ്ഞ കണ്ണുകളോടെ സതി പറഞ്ഞു.

നിശ്ശബ്ദമായ ഒരാലിംഗനത്തിലൂടെ അവരുടെ ആത്മാവുകൾ പരസ്പരം അലിഞ്ഞുചേർന്നു.

സരസ്വതിയുടെ ആ പോഷകനദിയിലൂടെ കപ്പലുകൾക്ക് സഞ്ചരിക്കാവുന്ന ഏറ്റവും അവസാനത്തെ ഭാഗത്ത് ശിവനും സതിയുമടങ്ങുന്ന നാവിക വ്യൂഹം എത്തിച്ചേർന്നു. അതിനപ്പുറത്ത് വരണ്ടു കിടന്ന സരസ്വതിനദിക്ക് കടലിലേക്ക് ഒഴുകിയെത്താൻ സാധിച്ചിരില്ല.

മൃതികവാടിയിലേക്കുള്ള പോഷകനദിയെ ശിവൻ ഒഴിവാക്കിയിരുന്നു. സരസ്വതിനദിയുടെ ഏറ്റവും തെക്കുഭാഗത്തുള്ള നദീമുഖത്തായിരുന്നു ശിവൻ. ഇവിടെനിന്ന് കരമാർഗ്ഗം അവന്റെ സേന ലോതലിന്റെ ശക്തി ദുർഗ്ഗമായ അതിർത്തിപരദേശത്തേക്കു സഞ്ചരിക്കും. ഒഴിഞ്ഞ കപ്പലുകൾ അവിടെ ഉപേക്ഷിച്ചുപോകുന്നത് അപകടപൂർണ്ണമായിരിക്കും. മെലുഹക്കാർക്ക് അതൊന്നുമറിയാൻ ഏറെ നേരം വേണ്ട. ഫലത്തിൽ ഏറ്റവും മികച്ച ഇരുപത്തിയഞ്ച് കപ്പലുകൾ ശത്രുവിന് സമ്മാനിക്കുന്നതിന് തുല്യമായിരിക്കും അത്. ആ കപ്പലുകളുപയോഗിച്ച് അവർക്ക് തങ്ങളുടെ സൈന്യത്തെ സരസ്വതിയിലൂടെ അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും അതിവേഗം കൊണ്ടുപോകാൻ കഴിയും. ശിവന്റെ തീരുമാനം വ്യക്തമായിരുന്നു. കപ്പലുകളെല്ലാം നശിപ്പിച്ചുകളയുക.

സൈന്യത്തെ മുഴുവനും കപ്പലിൽനിന്നിറക്കിയശേഷം ലോതലിലേക്കുള്ള യാത്രാസംഘത്തെ ഏർപ്പാടാക്കിക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ കപ്പലുകളെല്ലാം കത്തിച്ചുകളയുവാൻ ശിവൻ ഉത്തരവു നൽകി. ഭാഗ്യവശാൽ മഴ അല്പം ശ്ശമിച്ചിരുന്നു. അതുമൂലം കപ്പലുകൾ അതിവേഗം അഗ്നിജ്വാലകൾക്ക് ഭക്ഷണമായിത്തീർന്നു.

ശിവൻ ആ ഭീമാകാരമായ അഗ്നിജ്വാലകളെ നോക്കിക്കൊണ്ടുനിന്നു. ഗോപാലും ചെന്നാർധ്വജനും അടുത്തുവന്നത് ശിവൻ അറിഞ്ഞിരില്ല.

“അഗ്നിദേവൻ അതിവേഗം ആ വസ്തുക്കൾ ഭക്ഷിക്കുന്നു”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു.

“നമുക്ക് വേറെ മാർഗ്ഗമില്ല, പണ്ഡിറ്റ്ജി”. കത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കപ്പലുകളെ നോക്കി ശിവൻ ഗോപാലിനോടു പറഞ്ഞു.

“ഇല്ല. നമുക്ക് വേറെ മാർഗ്ഗമില്ല.”

“നമ്മൾ എന്തു ചെയ്യണമെന്നാണ് അങ്ങയുടെ അഭിപ്രായം, പണ്ഡിറ്റ്ജി? ശിവൻ ചോദിച്ചു.

“ഇവിടെ മഴക്കാലമാണിപ്പോൾ”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു. “ഇനി ദേവഗിരിയെ പെട്ടെന്ന് ആക്രമിക്കുക ബുദ്ധിമുട്ടാണ്. ഇനി അതിനു നമുക്കു കഴിഞ്ഞാൽതന്നെ കുതിരപ്പടയുടെ സഹായമില്ലാതെ ദേവഗിരിയെപ്പോലെ അതിഗംഭീരമായി രൂപകല്പന ചെയ്ത നഗരദുർഗ്ഗത്തെ ആക്രമിച്ചു കീഴടക്കുക സാധ്യമല്ല.”

“പക്ഷേ ലോതലിൽവന്ന് നമ്മളെ ആക്രമിക്കുവാൻ അവർക്കും വലിയ

ബുദ്ധിമുട്ടാണ്". ശിവൻ പറഞ്ഞു. "സത്യത്തിൽ ദേവഗിരിയേക്കാൾ മികച്ച പർതിരോധസംവിധാനമാണ് ലോതലിനുള്ളത്."

"അത് ശരിയാണ്". ഗോപാൽ പറഞ്ഞു. "'അങ്ങനെ വരുമ്പോൾ ഇതൊരു സ്തംഭനാവസ്ഥയാണ്. മെലുഹർക്കർക്കിത് അനുകൂലസന്ദർഭമാണ്. അയോധ്യയുടെ സൈന്യം മെലുഹയിലെത്തുന്നതുവരെ കാത്തിരിക്കുക മാത്രമാണ് അവർക്കു ചെയ്യാനുള്ളത്. ഏറ്റവും കുറഞ്ഞത് ആറു മാസത്തിനുള്ളിൽ അവരിങ്ങെത്തും."

സംഭവങ്ങളുടെ അശുഭരമായ ഗതിവിഗതികളെക്കുറിച്ചാലോചിച്ച് ആ കപ്പലുകൾ കത്തുന്നതു നോക്കി ശിവൻ ഒന്നുമുറിയാതെ നിന്നു.

"എനിക്കൊരഭിപ്രായം പറയാനുണ്ട്, പ്ലാമോ, ചെന്നാർദ്ദവജൻ പറഞ്ഞു.

നെറ്റിച്ചുളിച്ച്ചുകൊണ്ട് ശിവൻ ചെന്നാർദ്ദവജനു നേരെ തിരിഞ്ഞു.

"എന്റെ സേനയിൽനിന്നും നാഗന്മാരുടെ സൈന്യത്തിൽനിന്നും കുറച്ചു പേരെ ചേർത്ത് നമുക്കൊരു വിദഗ്ദ്ധ സൈനിക സംഘം ഉണ്ടാക്കാം, ചെന്നാർദ്ദവജൻ പറഞ്ഞു. "ആ സൈനികസംഘം രഹസ്യമായി സോമരസ നിർമ്മാണശാല അർക്കിക്കും. അതൊരു ചാവേർ ആക്രമണമായിരിക്കുമെങ്കിലും അതുവഴി നമ്മളത് നശിപ്പിക്കും."

"വേണ്ട", ശിവൻ പറഞ്ഞു.

"എന്തുകൊണ്ട്, സവാമി?"

"കാരണം പർവ്വതേശ്വരൻ അതിനു തയ്യാറായിത്തന്നെയായിരിക്കും ഇരിക്കുന്നത്. അദ്ദേഹം ഒരു വിഡ്ഢിയല്ല. തീർച്ചയായും അതൊരു ചാവേർ ദൗത്യമായിരിക്കും. പക്ഷേ വിജയകരമല്ലാത്ത ഒരു ദൗത്യം."

"മറ്റൊരു വഴിയുണ്ട്". ഗോപാൽ പറഞ്ഞു.

'വായുപുതർന്മാർ? ശിവൻ ചോദിച്ചു.

"അതെ."

ശിവൻ കത്തുന്ന കപ്പലുകൾക്കുനേരെ നോക്കി. അവന്റെ അപ്‌പോഴത്തെ ഭാവം ദുർഗ്ഗരാഹ്യമായിരുന്നു. വായുപുതർന്മാർ മാത്രമായിരുന്നു ഇനി ഏക ആശ്രയം.

അവസാനത്തെ ആശയം

മുപ്പത്തിരണ്ട്

കനംകുറഞ്ഞ ഒരു തുണികൊണ്ട് തലയിലൂടെ ചുറ്റിക്കെട്ടിയ ശേഷം അതിന്റെ ബാക്കിഭാഗം കൊണ്ട് കണ്ണുകൾ മാത്രം പുറത്തുകാണാവുന്ന വിധത്തിൽ ശിവൻ തന്റെ മുഖം മറച്ചുകെട്ടി. നേർത്ത മഴച്ചപ്പാർലിൽനിന്ന് രക്ഷ നൽകുമാറ് അംഗവസ്ത്രം തന്റെ ഉടലിലൂടെ അവൻ ചുറ്റിയിട്ടിരുന്നു. മേലാപ്പുളള ഒരു കാളവണ്ടിയിലാണ് സതി കിടന്നിരുന്നത്. കാളകൾ അത് മന്ദമന്ദം വലിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അവൾക്കിപ്പോൾ നടക്കാനുള്ള ശക്തിയൊക്കെ കൈവന്നിരുന്നുവെങ്കിലും ലോതലിലേക്കുള്ള ആ യാത്രയിൽ ആവശ്യമായ മുൻകരുതൽ വേണമെന്ന് ആയുർവ്വതി നിഷ്കർഷിച്ചിരുന്നു. ആ കാളവണ്ടിയിലെ തിരശ്ശീല മാറ്റി ശിവൻ ഉറങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്ന ഭാര്യയെ നോക്കി. ഒന്നു പുഞ്ചിരിച്ചത് അവനാ തിരശ്ശീല തിരികെ യഥാസ്ഥാനത്തിട്ടു.

വേഗതകുറയ്ക്കുവാൻ വേണ്ടി അവൻ കുതിരയെ ഒന്നു ചവിട്ടി.

“ പണ്ഡിറ്റ്ജി’. കുതിരയുടെ വേഗത കുറച്ചു കൊണ്ട് ശിവൻ ഗോപാലിനടുത്തേക്കു ചെന്നു ‘വായുപുത്രൻമാരെക്കുറിച്ച്.’

“പറയൂ?

‘കാളി സൂചിപ്പിച്ചത് അവരുടെ കൈയിലെ ഏറ്റവും ഭീകരമായ ആയുധമെന്താണ്?

‘ബ്രഹ്മാസ്ത്രമാണോ? ബ്രഹ്മാവിന്റെ ഏറ്റവും ഭീകരമായ ആയുധത്തെ സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഗോപാൽ ചോദിച്ചു.

“അതെ. മറ്റു ദിവ്യസ്ത്രങ്ങളിൽനിന്ന് അതിനെന്താണ് വ്യത്യസ്തം?”, ശിവൻ ചോദിച്ചു. മറ്റു ദിവ്യസ്ത്രങ്ങളേക്കാൾ ബ്രഹ്മാസ്ത്രത്തിനുള്ള പരഹരശേഷിയെക്കുറിച്ച് ശിവനറിഞ്ഞുകൂടായിരുന്നു.

“മിക്ക ദിവ്യസ്ത്രങ്ങളും മനുഷ്യരെ കൊലപ്പെടുത്തുന്നു. എന്താൽ ബ്രഹ്മാസ്ത്രത്തെപ്പോലെ ഒരു രാജ്യത്തെ നശിപ്പിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ലെങ്കിൽപ്പോലും നഗരത്തെ നശിപ്പിക്കുവാൻ കഴിയുന്ന ദിവ്യസ്ത്രങ്ങളുണ്ട്.”

“എന്റെ പുണ്യസരോവരമേ! ഒരായുധത്തിന് ഇതൊക്കെ ചെയ്യാൻ എങ്ങനെ സാധിക്കുന്നു?

“സുഹൃത്തേ, ബ്രഹ്മാസ്ത്രമെന്നാൽ സമപൂർണ്ണനാശത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള ആയുധമാണ്; നഗരങ്ങളുടെ സംഹാരകൻ മനുഷ്യരെ കൂടുകുല ചെയ്യുന്ന ആയുധം. ഭൂമിയിലെ ഏതെങ്കിലും ഒരിടത്തേക്ക് അത് തൊടുത്തു വിട്ടു കഴിഞ്ഞാൽ ആകാശം മുട്ടെ ഉയരത്തിൽ ഒരു കുണിന്റെ ആകൃതിയിലുള്ള പുകപടലമുയരും. ഉന്നംവെച്ച പദാഭരണങ്ങളുള്ള സകല മനുഷ്യരും വസ്തുക്കളും തൽക്ഷണം ആവിയിലായിത്തീരും. ഈ വ്യത്യസ്തതയെപ്പറ്റി മരണത്തെ

അതിജീവിച്ചുകൊണ്ട് കഴിഞ്ഞ ആളുകൾ നിർഭാഗ്യവാന്മാരാണ്. കാരണം അവരുടെ വരും തലമുറകൾ ഇതിന്റെ ഫലമായുണ്ടായ യാതനകൾ അനുഭവിക്കും. ഭൂമിയിലെ ജലം ദശാബ്ദങ്ങളോളം വിഷലിപ്തമായിരിക്കും. ഭൂമി നൂറ്റാണ്ടുകളോളം ഉപയോഗരഹിതമായിരിക്കും; അവിടെ ഒന്നും മുളയ്ക്കുകയില്ല, വളരുകയില്ല. ഈ ആയുധം ഒരിക്കൽ മാത്രമല്ല മനുഷ്യനെ കൊല്ലുന്നത്; വീണ്ടും വീണ്ടും അത് കൊല്ലുന്നു. അത് പരയോഗിച്ഛതിനുശേഷമുള്ള നൂറ്റാണ്ടുകളിലും കൊലയുടെ പരമപര തുടരുന്നു.”

‘യഥാർത്ഥത്തിൽ ഇങ്ങനെയൊരായുധം ആലോചിച്ചിട്ടുതന്നെയായിരിക്കുമോ ആളുകൾ ഉപയോഗിക്കുന്നത്? ശിവൻ ഭീതിയോടെ ചോദിച്ചു “പണ്ഡിറ്റ്ജി ഇതരയും ഭീകരമായ ഒരായുധം ഉപയോഗിക്കുന്നത് മാനവികതയുടെ നിയമങ്ങൾക്കെതിരാണ്.”

“തികച്ചും അങ്ങനെയൊന്നാണ്, മഹാനായ നിലകൾ. ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒരായുധം ഒരിക്കലും ഉപയോഗിക്കാൻ പാടില്ലാത്തതാണ്. ശത്രുവിന്റെ പക്കൽ ഇങ്ങനെ ഒരായുധമുണ്ടെന്ന അറിവുതന്നെ എതിരാളിയുടെ മനസ്സിൽ ഭീതി സൃഷ്ടിക്കുകയാണ് പോന്നതാണ്. സാഹചര്യങ്ങൾ എന്തൊക്കെയായാലും അയാൾ കീഴടങ്ങും. ബ്രഹ്മാസ്ത്രത്തെ വിജയിക്കുകയാണ് ആർക്കുമാവില്ല.”

‘വായുപുത്രൻമാർ ഈ ആയുധം എനിക്ക് തരമെന്ന് താങ്കൾ കരുതുന്നുവോ? ഞാൻ ധിക്കാരം കാണിക്കുകയാണോ? എല്ലാറ്റിനുമപ്പുറം ഞാൻ അവരിൽ ഒരുത്തനല്ല, ഞാനൊരു വ്യാജനാണെന്നാണ് അവർ കരുതുന്നത്, അല്ലേ?

“അവർ നമ്മളെ സഹായിക്കുവാനുള്ള രണ്ടുകാരണങ്ങൾ എനിക്ക് ആലോചിക്കാൻ കഴിയുന്നുണ്ട്. ഒന്നാമതായി താങ്കളൊരു വ്യാജനാണെന്നാണ് അവരിൽ ഭൂരിപക്ഷവും കരുതുന്നുവെങ്കിൽ വളരെ മുമ്പുതന്നെ താങ്കളെ വധിക്കുവാൻ അവർ ശ്രമിക്കേണ്ടതായിരുന്നു. അവരിനു ശ്രമി ച്ചിട്ടില്ല. അവരിൽ പരബലമായ ഒരുവിഭാഗം ഇപ്പോഴും താങ്കളുടെ അമ്ബാവനായ മനോബു ഭഗവാനെ ബഹുമാനിക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കാം.”

‘രണ്ടാമത്തേതോ?

“പഞ്ചവടി ആകർഷിക്കുന്നതിനായി ഭൂഗു മഹർഷി ദിവ്യാസ്ത്രങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു. അതൊരു ബ്രഹ്മാസ്ത്രമായിരുന്നില്ലെങ്കിലും ദിവ്യാസ്ത്രമായിരുന്നു. ഭൂഗു മൂന്നി തന്റെ പക്കലുണ്ടായിരുന്ന സാധനങ്ങളിൽ നിന്ന് നിർമ്മിച്ചെടുത്തതായിരുന്നു ആ അസ്ത്രങ്ങളെങ്കിലും. അത് പരയോഗിക്കുക വഴി അദ്ദേഹം രുദ്രഭഗവാന്റെ നിയമങ്ങൾ ലംഘിക്കുകയായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടായിരിക്കാം വായുപുത്രൻമാർ അദ്ദേഹത്തിനെതിരെ ശക്തമായി രംഗത്തുവന്നത്. അതുകൊണ്ട് ശത്രുവിന്റെ ശത്രു..’

“.. മിത്രമാണ്. ഗോപാൽ എന്താണ് പറയാൻ പോകുന്നതെന്ന് അനുമാനിച്ചുകൊണ്ട് ശിവൻ അതു പൂർത്തിയാക്കി “പക്ഷേ ഈ കാരണങ്ങളൊന്നും മതിയാവുകയില്ലെന്നാണ് എന്റെ വിശ്വാസം.”

“നമുക്ക് വേറൊരു മാർഗ്ഗമില്ല. സുഹൃത്തേ.”

“ഒരുപക്ഷേ. വായുപുത്രൻമാരുടെ രാജ്യത്തേക്ക് പോകാനുള്ള വഴിയേതാണ്?

“നമ്മുടെ രാജ്യത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറു ഭാഗത്തായി വളരെ ദൂരെയാണ് പരിഹ. വലിയൊരു പർവ്വതം കടന്നുവേണം അവിടെയെത്തിച്ചേരുവാൻ. പക്ഷേ അത്

വളരെ അപകടം നിറഞ്ഞതും സമയമപഹരിക്കുന്നതുമാണ്. കടൽമാർഗ്ഗം പോകയാണ് മറ്റെൊരു വഴി. പക്ഷേ നമുക്കതിനായി വടക്കുകിഴക്കൻ കാർറിനെ ആശ്രയിക്കേണ്ടതായി വരും.”

“വടക്കുകിഴക്കൻ കാർറോ? പക്ഷേ മഴ നിലച്ഛാലലല്ലേ അതാരംഭിക്കുകയുള്ളൂ ഒന്നോ രണ്ടോ മാസംകൂടി നമ്മൾ അതിനായി കാത്തിരിക്കേണ്ടിവരും.”

“അതെ, നമ്മളുടേതിന് കാത്തിരിക്കേണ്ടിവരും.”

“എനിക്ക്കൊരു ഉപായം തോന്നുന്നു. നമ്മൾ ലോതലിൽ തിരിച്ചെത്തിയിട്ടുണ്ടെന്നറിഞ്ഞാൽ മെലുഹക്കാർ നമുக்கு ചുറ്റും ചാരന്മാരെ നിയോഗിക്കാൻ സാധ്യതയുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് പരിഹയിലേക്കുള്ള പതിവു മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ നമ്മൾ പോയാൽ ഞാൻ പടിഞ്ഞാറ് ഭാഗത്തേക്കാണ് പുറപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതെന്ന് അവർ അറിയും. ഞാൻ പരിഹയിലേക്കാണെന്ന് ഭൃഗു മഹർഷി അനുമാനിച്ചേക്കാം. അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ എന്ന് വധിക്കുവാനായി അദ്ദേഹം കൊലയാളികളെ നിയോഗിച്ചേക്കാം. കുറച്ചു നാവിക കപ്പലുകളുടെ അകമ്പടിയോടെ തെക്കോട്ടുപോയാൽ എങ്ങനെയായിരിക്കും?”

ഗോപാലിന് തൽക്ഷണം കാര്യം മനസ്സിലായി “നമ്മൾ നർമ്മദയിലേക്കു പോവുകയാണെന്ന്, ഉജ്ജയിനിയിലേക്കോ, പഞ്ചവടിയിലേക്കോ പോവുകയാണെന്ന് അവർക്കു തോന്നണം.”

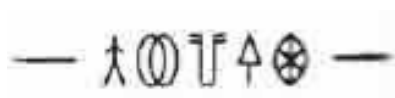
“അതുതന്നെ”, ശിവൻ പറഞ്ഞു. “ഇടയ്ക്കുവെച്ച് ഏതെങ്കിലും രഹസ്യ സങ്കേതത്തിൽ നമ്മളിറങ്ങും. എന്ന്നിട് ഒരു സാധാരണ കച്ചവടക്കപ്പലിൽ പരിഹയിലേക്കു പോകാം.”

“ഗംഭീരം. നമ്മൾ പരിഹയിലേക്കു സഞ്ചരിക്കുന്നേരം മെലുഹക്കാർ നർമ്മദയിൽ നമ്മളെ തിരഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കും.”

“അതെ.”

“വലിയൊരു കപ്പൽവ്യൂഹത്തിനു പകരം ഒരൊറ്റ വാണിജ്യക്കപ്പലാണ് നമ്മൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതെങ്കിൽ അത് നമ്മുടെ യാത്രയുടെ സ്വകാര്യതയും വേഗതയും വർദ്ധിപ്പിക്കും.”

“അതുതന്നെ.”

പടിഞ്ഞാറു ഭാഗത്ത് പരന്നു കിടക്കുന്ന കടലിലേക്കുറ്റു നോക്കിക്കൊണ്ട് ലോതൽ കോട്ടയുടെ തെക്കേയറ്റത്തുള്ള ഒരു നിരീക്ഷണകേന്ദ്രത്തിന്റെ ജനലിനടുത്ത് സതി നിന്നു. കൃത്യസമയത്തുതന്നെ കാലവർഷമെത്തി. കനത്ത മഴ നഗരത്തിനുമേൽ വർഷപാതമായി.

നഗരത്തിലെ മതിൽക്കെട്ടിനുള്ളിൽ ശിവനും സൈന്യവും സുരക്ഷിതരായിരുന്നു. ഗണേശൻ തന്റെ സൈന്യവുമായി ഒന്നുരണ്ടാഴ്ചക്കകം അവിടെ എത്തുമെന്നാണ് പരതീക്ഷിക്കപ്പെട്ടിരുന്നത്.

ആ മുറിയുടെ വാതിലിനടുത്ത് തന്റെ വടിയും തുണികൊണ്ടുള്ള കൂടയും

കുത്തിച്ഛാരി ആർപ്പുവിളിയോടെയാണ് ആയുർവ്വതി അതിനകത്തേക്കു കടന്നുവന്നത് ‘ദേവേന്ദ്രനും വരുണഭഗവാനും സ്തുതി! ഈ വർഷത്തെ മഴ മുഴുവനും ഒരാർദ്രവസം കൊണ്ട് ചെയ്തതുതീർക്കുവാനാണ് അവർ തീരുമാനിച്ചിട്ടുള്ളതെന്ന് തോന്നുന്നു!’

വിവർണ്ണമായ ഭാവത്തോടെ സതി ആയുർവ്വതിയെ നോക്കി.

സതിയുടെ അടുത്തിരുന്നുകൊണ്ട് ആയുർവ്വതി തന്റെ അംഗവസ്ത്രം പിഴിഞ്ഞു. “എനിക്ക് മഴ ഇഷ്ടമാണ്. നമ്മുടെ ദുഃഖം ഒഴുക്കിക്കളഞ്ഞ് പുതിയ പ്ലാതാശകൾ അത് നമുക്ക് നൽകുന്നു. അങ്ങനെയല്ലേ കുടീ?”

താല്പര്യമില്ലാത്ത മടിലാണെങ്കിലും ഭവ്യതയോടെ സതി തലയാടി “അതെ, ആയുർവ്വതിജി. ദേവി പറഞ്ഞത് ശരിയാണ്.”

ആയുർവ്വതി സതിയുടെ വിഷാദഭാരം കുറയ്ക്കുന്നതിനായി എന്തെങ്കിലുമൊക്കെ പറയാൻ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. “ഇപ്പോൾ എനിക്ക് ശരിക്കും ഒഴിവുകാലമാണ്. മുറിവേറ്റ് ആളുകൾ വളരെ കുറവാണ്. അതിശയകരമെന്നു പറയാം വർഷകാലരോഗങ്ങളും ഇത്തവണ വളരെ കുറവാണ്.”

‘അത് നല്ലൊരു വാർത്തയാണല്ലോ, ആയുർവ്വതിജി’, സതി പറഞ്ഞു.

“അതാണ്. നിന്റെ ശസ്ത്രകീഴെ നടത്താൻ പറ്റിയ സമയമിതാണല്ലോ എന്നാലോചിക്കുകയായിരുന്നു ഞാൻ.”

സതിയുടെ ഇടതുകവിളിൽ വിരുപമായ ഒരു പാടുണ്ടായിരുന്നു. ദേവഗിരിയിലെ യുദ്ധത്തിനിടയിൽ പൊള്ളലേറ്റിരുന്ന ആ ഭാഗത്ത് അതിന്റെ ശേഷിപ്പുകളുണ്ടായിരുന്നു. അവിടെ കോശങ്ങൾ രൂപപ്പെട്ടതിന്റെ അടയാളങ്ങളുണ്ടായിരുന്നു.

“എനിക്ക് യാതൊരു കുഴപ്പവുമില്ല”, സതി ഭവ്യതയോടെ പറഞ്ഞു.

“തീർച്ഛായയും യാതൊരു കുഴപ്പവുമില്ല. നിന്റെ മുഖത്തെ പാടിനെ ക്കുറിച്ഛാണ് ഞാൻ സൂചിപ്പിച്ചത്. സൗന്ദര്യവർദ്ധകശസ്ത്രകീഴെയിലൂടെ അനായാസം അത് നീക്കം ചെയ്യാൻ കഴിയും.”

“വേണ്ട. എനിക്ക് ശസ്ത്രകീഴെ വേണ്ട.”

ശസ്ത്രകീഴെക്കുശേഷം സുഖം പരാപിക്കാൻ ദീർഘകാലം വേണ്ടിവരുമെന്നും അടുത്ത യുദ്ധത്തിൽ പങ്കെടുക്കാനുള്ള തന്റെ ശേഷിയെ അത് ബാധിക്കുമെന്നുമായിരിക്കും സതി വ്യാകുലപ്പെടുന്നതെന്ന് ആയുർവ്വതി അനുമാനിച്ചു. “ഇത് വളരെ ലളിതമായ ഒരു പരകിയയാണ്, സതി. ഒന്ന് രണ്ട് ചക്രങ്ങളിൽ അതെല്ലാം ദേപ്പെടും. ഇത്തവണ നല്ല വർഷപാതമുണ്ടാകുമെന്നാണ് എനിക്ക് തോന്നുന്നത്. അങ്ങനെയൊക്കെങ്കിൽ കുറച്ചുകാലത്തേക്ക് യുദ്ധകോലാഹലങ്ങളൊന്നുമുണ്ടാകില്ല. അതുകൊണ്ട് യുദ്ധത്തിനുള്ള അവസരമൊന്നും നിനക്ക് നഷ്ടപ്പെടുകയില്ല.”

“അടുത്ത യുദ്ധത്തിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിൽനിന്ന് ഒരു ശക്തിക്കും എന്തെങ്കിലും തടയാനാവില്ല.”

ഗൗരവം നിറഞ്ഞ അവളുടെ മുഖത്ത് നേർത്തൊരു പുഞ്ചിരി മിന്നിമാഞ്ഞു “പാട് ഉണ്ടായാലും ഇല്ലെങ്കിലും ഞാൻ എന്തതെയും പോലെ സുന്ദരിയാണെന്നാണ് ശിവൻ പറയുന്നത്. എന്തെങ്കിലും ആർക്കും ഭയം തോന്നുമെന്ന് എനിക്കറിയാം. എന്തെങ്കിലും സന്തോഷിക്കുന്നതു കൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം ഇങ്ങനെ കള്ളം പറയുന്നത്. പക്ഷേ ഞാനത് വിശ്വസിക്കാനിഷ്ടപ്പെടുന്നില്ല.”

“നീ എന്താ ഇങ്ങനെയൊക്കെ ആലോചിക്കുന്നത്? ആയുർവ്വതി ക്ഷോഭത്തോടെ ചോദിച്ചു. “അത് നിന്നെ ഒരുതരത്തിലും വേദനിപ്പിക്കുകയില്ല; നിനക്ക് വേദനയേമുണ്ടെന്ന്നല്ല ഞാൻ പറയുന്നത്.”

“ഇല്ല, ആയുർവ്വതിജി.”

“പിന്നെന്താണ്? അതിനുള്ള ഒരു കാരണം പറയൂ.”

“കാരണം, എനിക്ക് പാട് മുഖത്ത് വേണം”, സതി വിഷാദത്തോടെ പറഞ്ഞു.

ആയുർവ്വതി ഒരു നിമിഷം ആലോചിച്ചു “എന്തുകൊണ്ട്?”

“ഇത് എല്ലായ്പ്പോഴും എന്റെ പരാജയത്തെക്കുറിച്ച് എന്റെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നു. അത് ശരിയാക്കാതെ, എന്റെ സൈന്യത്തിനു വരുത്തിയ നഷ്ടം നികത്താതെ എനിക്ക് വിശ്വമയില്ല.”

“സതി! അത് നിന്റെ തെറ്റുകൊണ്ടല്ല.”

“ആയുർവ്വതിജി”, മെലുഹയുടെ മുൻ ശസ്ത്രകിയാ മേധാവിയെ തടസ്സപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് സതി പറഞ്ഞു “മറ്റെല്ലാവരെപ്പോലെ ദേവിയും എന്നോട് പാടുകയുള്ളൂ. പറയരുത്. ഞാനായിരുന്നു ആ സേനയെ നയിച്ചിരുന്നത്. ആ സൈന്യം പരാജയപ്പെടുകയും ചെയ്തു. അത് എന്റെ തെറ്റുതന്നെയാണ്.”

“സതി...”

“ഈ പാട് എന്റെ ശരീരത്തിലുണ്ടായിരിക്കും. ഓരോ തവണ ഞാനെന്റെ പ്രതിബിംബത്തിൽ നോക്കുമ്പോഴും എനിക്ക്കിനിയും ജോലി ചെയ്യാനുണ്ടെന്ന് അതെന്റെ ഓർമ്മിപ്പിക്കും. എന്റെ സൈന്യത്തിനുവേണ്ടി യുദ്ധം ജയിക്കുവാൻ എന്റെ അനുവദിക്കും. അതിനുശേഷം നമുക്ക് ശസ്ത്രകരിയ നടത്താം.”

“ജ്യേഷ്ഠാ”, രോഷാകുലനായ സഹോദരന്റെ കൈകുമീതെ തന്റെ കൈ വെച്ചുകൊണ്ട് കാർത്തികേയൻ മന്ത്രിച്ചു.

ഗണേശന്റെ സൈന്യം അപ്പോൾ ലോതലിലെത്തിയതേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളു വാസുദേവപണ്ഡിതൻ ഉപദേശിച്ച പരകാരം മൃതികവാടിയിൽനിന്ന് വഴിമാറിയാണ് അവരും സഞ്ചരിച്ചത്. ശിവനെപ്പോലെ, തന്റെ സൈന്യം ലോതലിലേക്കു പുറപ്പെടുന്നതിനുമുമ്പായി ഗണേശനും ആ കപ്പലുകൾ നശിപ്പിച്ചു.

നഗരകവാടത്തിൽവെച്ച് ലോതലിന്റെ പ്രവിശ്യാധിപനായ ചെന്നാർദ്ദ്യവജൻ അവരെ സ്വീകരിച്ചു. ഗണേശനും കാർത്തികേയനും ഉടൻതന്നെ മാതാപിതാക്കളെ കാണണമെന്ന് ചെന്നാർദ്ദ്യവജനെ അറിയിച്ചുവെങ്ങട്കിലും അതിനുമുമ്പ് ശിവൻ അവരെ കാണാനാഗ്രഹിക്കുന്ന കാര്യം ചെന്നാർദ്ദ്യവജൻ അവരെ ബോധിപ്പിച്ചു. ദേവഗിരിയിലെ യുദ്ധത്തിൽ തോറ്റതിനുശേഷം അവർ അമ്മയെ ആദ്യമായി കാണാൻ പോവുകയായിരുന്നു. ആ സമാഗമത്തിനുമുമ്പ് അവരെ അതിനു തയ്യാറെടുപ്പിക്കുവാൻ ശിവൻ ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നു.

അതിനിടയിൽ നീലകണ്ഠന്റെ സഖ്യകക്ഷികളെ - അയോധ്യയിലെ രാജകുമാരനായ ഭഗീരഥൻ, ബ്രഹ്മയുടെ രാജാവ് ചന്ദ്രകേതു, വൈശാലി രാജൻ

മാതലി എന്ന്നിവരെ - സ്വീകരിച്ചാനയികുന്ന്നതിന്റെ ചുമതലയുണ്ടായിരുന്ന കാര്യാക്കാർ അവരെ ലോതലിന്റെ പ്റവിശ്യാധിപന്റെ കൊട്കാരത്തിലേക്ക് നയിച്ചു. സ്വന്തം രാജ്യത്ത് ആർഭാടവും അമിതമായ സുഖ സൗകര്യാങ്ങ്ങളും അനുഭവിച്ചിരുന്ന ചന്ദ്ദരവംശി രാജാക്കന്മാർ തീർത്തും ലാളിത്യമാർന്ന മെലുഹൻ ജീവിതസൗകര്യാങ്ങ്ങൾ കണ്ട അമ്പരന്നു. ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും സമ്പന്നമായ സാമ്രാജ്യത്തിലെ ഏറ്റവും സമ്പന്നമായ പ്റവിശ്യാകളിലൊന്നിന്റെ അധിപൻ ഇത്ര് ലളിതമായാണ് ജീവിക്കുന്നതെന്ന് വിശ്വസികുവാൻ ബുദ്ധിമുട്കായിരുന്നു. എന്ന്നാൽ ശിവന്റെ ആഗ്രഹപ്റകാരമാണിതെല്പാമെന്ന് മനസ്സിലായതോടെ സന്തോഷപൂർവ്വം അവർ ആ താമസസൗകര്യാങ്ങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചു.

നഗരത്തിലെ അതിഥി മന്ദിരങ്ങ്ങളിലും താല്ക്കാലികമായി നിർമ്മിച്ച അഭയകേന്ദ്രങ്ങ്ങളിലുമാണ് സൈന്യത്ത് പാർപ്പിച്ചത്. മെലുഹയുടെ അതി ശക്തമായ നഗരാസൂത്രണത്തിന്റെ ഫലമായിടാണ് ഇത്ര്യാധികം സൈനികർക്ക് ഇത്ര്വേഗത്തിൽ സാമാന്യം ഭേദപ്പെട് നിലവാരത്തിലുള്ള് താമ സസൗകര്യാം നൽകാൻ സാധിച്ചത്. ഏതുവിധത്തിൽ നോക്കിയാലും ഏകദേശം രണ്ടരലക്ഷം വരുന്ന സൈന്യത്തിനുവേണ്ട താമസസൗകര്യാങ്ങ്ങൾ ലോതലിൽ ഒരുക്കാൻ സാധിച്ചു.

ശിവനെക്കണ്ടു സംസാരിച്ചതിനുശേഷം ഗണേശനും കാർത്തികേയനും അമ്മായെകാണാനായി തിടുക്കപ്പെട്കുപോയി. അമ്മായുടെ ശരീരത്തിലെ മുറിവുകളുടെ സ്വഭാവത്ത്കെക്കുറിച് ശിവൻ അവരോടു പറണ്ണിരുന്നു. അറിയാതെയാണെങ്കിൽപ്പോലും അവർ അവളെ വിഷമിപ്പികുന്ന്നത് ശിവനിഷ്ടപ്പെട്കിരുന്നില്പ. നടുക്കവും ക്ഷോഭവും നിയന്ത്രിക്കണമെന്ന് ശിവൻ കാർത്തികേയനെ നിഷ്കർഷിച്ചിരുന്നതിനാൽ കാർത്തികേയൻ അതുപാലിച്ചു. എന്ന്നാൽ അമ്മായോട് തീവ്റമായ സ്നേഹം പുലർത്തിയിരുന്ന ഗണേശന് തന്റെ രോഷം നിയന്ത്രിക്കുവാനുള്ള് കഴിവ് അതു മൂലം നഷ്ടപ്പെട്കു.

അമ്മായുടെ വിരുപമായ മുഖത്ത്കെക്കുനോക്കി ഗണേശൻ മുഷ്ടി ചുരുട്കിപ്പിടിച്ചു. അവൻ പല്ല്യുകടിച്ചു. അവന്റെ ശ്വാസോച്ഛ്വാസം ദ്റുതഗതിയിലായി. സ്വതവേ ശാന്തമായ അവന്റെ കണ്ണുകൾ രോഷം കൊണ്ടു ജ്വലി ഛ്ചു. അവന്റെ നീണ്കുടിടന്ന നാസിക ദേഷ്യംമൂലം വിറച്ചു. വലിയ അയണ്ണ ചെവികൾ കട്കിപെച്ചതുപോലെ അനങ്ങ്ങതെ നിന്നു.

“എല്പാറ്റിനേയും ഞാൻ കൊന്നുകളയും.” ഗണേശൻ മുരണ്ടു.

“ഗണേശാ”, ശാന്തമായി അവനെ തടണ്ണുകൊണ്ട് സതി പറണ്ണു “മെലുഹൻ സൈനികർ എന്ന്നെപ്പോലെ അവരുടെ കടമ നിർവ്വഹികുക്ക മാത്ര്മാണ് ചെയ്തത്. അവരൊരു തെറ്റും ചെയ്തിട്കില്പ.”

ഗണേശന്റെ മൗനത്തിന് അവന്റെ ക്രോധത്ത് മറച്ചുപിടിക്കാനായില്പ.

“ഗണേശാ, ഒരു യുദ്ധമാകുപോൾ ഇങ്ങ്ങനെയുള്ള് കാര്യാങ്ങ്ങൾ സംഭവികുക്കും. അത് നിനക്കറിയാമല്പോ.”

“ജ്വേഷ്ഠാ, അമ്മ പറയുന്നത് ശരിയാണ്. കാർത്തികേയൻ പറണ്ണു.

സതി കുറച്ചുകുടി ഗണേശന്റെ അടുത്ത്കെക്കു ചെന്ന് അവനെ ആലിംഗനം ചെയ്തു. അവന്റെ മുഖം പിടിച്ചു താഴ്ത്തി അവന്റെ നെറ്റിയിൽ ചുംബിച്ചുകൊണ്ട് അവൾ പുണ്ചിരിച്ചു “ശാന്തനാകു. ഗണേശാ.”

കാർത്തികേയൻ അമ്മായേയും ജ്വേഷ്ഠനേയും ചേർത്തുപിടിച്ചു “ജ്വേഷ്ഠാ,

യുദ്യത്തിലേറ്റ മുറിവുകൾ ഒരു പോരാളിയുടെ അഭിമാനത്തിന്റെ അടയാളമാണ്.”

ഗണേശന്റെ കവിളിലൂടെ കണ്ണീർ ധാരയായി ഒഴുകി. അവൻ അമ്മയെ ഇറുകെ ചേർത്തുപിടിപ്പിച്ചു. “ഞാൻ അമ്മയുടെ മുന്നിലിലെങ്കിൽ അമ്മ ഇനി യുദ്യഭൂമിയിൽ പരവേശിക്കാൻ പാടില്ല.”

ദുർബ്ബലമായി പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് സതി ഗണേശന്റെ മുതുകിൽ തലോടി.

ലോതലിലെ പർവിശ്യാധിപന്റെ വസതിയിൽ തനിക്ക് ഏർപ്പാടുചെയ്തിരുന്ന മുറികളിലൊന്നിലേക്ക് ശിവൻ നടന്നു ചെന്നു. പരിശീലനത്തിനാവശ്യമായ ഒരു വലയം തീർക്കുന്നതിനായി സതി കുറച്ച് ഇരിപ്പിടങ്ങൾ ആ മുറിയിൽ കൊണ്ടുവന്നിട്ടിരുന്നു. അവിടെ അവൾ വാൾപ്പയറ്റ് പരിശീലിപ്പിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. സതിയെ ശല്യപ്പെടുത്താത്തവിധം ചുമരിൽ ചാരിനിന്ന് ശബ്ദമുണ്ടാകാതെ ശിവൻ അവളെ നിരീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അവളുടെ ഓരോ പോർനീക്കത്തെയും മെയ്വഴക്കത്തോടെയുള്ള ചലനങ്ങളേയും അവൻ അഭിനയിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു; അവളുടെ വെടികളും കുത്തുകളും പരിചകൊണ്ടുള്ള അതിവേഗ നീക്കങ്ങളും അവൻ അദ്ഭുതത്തോടെ നോക്കിനിന്നു. പരിച മറ്റെന്തു സ്വതന്ത്രമായ ആയുധമായിട്ടാണ് അവൾ ഉപയോഗിച്ചത്. എന്തുകൊണ്ടാണ് താനവളെ ഇത്രയധികം സ്നേഹിക്കുന്നത് എന്ന് മനസ്സിലാക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തവലിയൊരു നെടുവീർപ്പ് ശിവന്റെ ഉള്ളിൽനിന്ന് പുറത്തേക്കു വന്നു.

പരിച ഉയർത്തി കുതിച്ചുപൊങ്ങിയപ്പോൾ അവളുടെ കണ്ണുകൾ ശിവന്റെ മേൽ പതിച്ചു.

“അങ്ങനെയൊരു നോക്കിനിൽക്കാൻ തുടങ്ങിയിട്ട് എന്തെന്തൊരു നേരമായി?”, സതി അതിശയത്തോടെ ചോദിച്ചു.

“നീയുമായി ഞാനിനി ഒരു ദ്വന്ദ്വയുദ്യത്തിലേർപ്പെടാൻ പാടില്ല എന്ന് മനസ്സിലാകുമ്പോൾ.”

ഒന്നും മിണ്ടാതെ അവൾ ചെറുതായൊന്ന് പുഞ്ചിരിച്ചു. അവൾ വേഗം വാൾ ഉറയിലിട്ട് പരിച താഴെവെച്ചു. ശിവൻ അടുത്തുചെന്ന് വാളും അഴിപ്പിച്ചുമാറ്റുവാൻ അവളെ സഹായിച്ചു.

“നന്ദി”, ശിവനിൽനിന്ന് വാളും ഏറ്റുവാങ്ങുമ്പോൾ അവൾ മന്ത്രിച്ചു. വാളും പരിചയുന്മേൽ ചെറിയ ആയുധപുരക്കുനേരെ അവൾ നടന്നു.

“നമുക്കൊന്നിച്ച് പരിഹയിലേക്കു പോകാൻ കഴിയില്ല”, ശിവൻ പറഞ്ഞു.

“എനിക്കറിയാം”, സതി പറഞ്ഞു “വായുപുതർന്നമാർക്കും വാസുദേവന്മാർക്കും മാത്രമേ പരിഹർക്കാൻ അവരുടെ രാജ്യത്ത് പരവേശനം അനുവദിക്കുകയുള്ളൂ എന്ന് ഗോപാൽജി എന്തോടു പറഞ്ഞു. ഞാനിത് രണ്ടുമല്ലല്ലോ.”

“അങ്ങനെയെങ്കിൽ, സാങ്ക്രേതികമായി നോക്കിയാൽ, ഞാനുമല്ല.”

ഇടതുകവിൾമറയ്ക്കുകുന്നതിനായി അംഗവസ്ത്രം വലിച്ഛ അവൾ തലയിലൂടെയിട്തു. ആ വസ്ത്രത്തിന്റെ അരിക് കടിച്ഛു പിടിച്ഛ അവൾ മുഖത്ത് പാട് മറച്ഛു. “പക്ഷേ അങ്ങ് നീലകണ്ഠനാണ്. അങ്ങേയ്ക്കുവേണ്ടി ഏതു നിയമവും ലംഘിക്കുപ്പെടാം.”

ശിവൻ മുന്നോട്തു ചെന്ന് ഒരു കൈകൊണ്ട് സതിയെ ദേഹത്തോടു ചേർത്തുപിടിച്ഛു. മററുകൈകൊണ്ട് അവളുടെ അംഗവസ്ത്രത്തിൽപിടിച്ഛ അതു പുറകോട്തു വലിച്ഛു മാറുവാൻ ശ്രമിച്ഛു. അവനത്തൊന്നും കാര്യമാക്കുകുന്നില്ലെന്ന് അറിയാമെങ്കിലും സതി അവനിൽനിന്ന് മറച്ഛു പിടിക്കാനിഷ്ടപ്പെട്തു. മററുള്ളവരൊക്കെ കണ്ഠാലും ശരി, ശിവനത് കാണാൻ പാടില്ല.

“ശിവാ”, അംഗവസ്ത്രം അടുപ്പിച്ഛു പിടിച്ഛുകൊണ്ട് സതി മന്ത്രിച്ഛു.

ആ അംഗവസ്ത്രത്തിൽ മുറുകെ പിടിച്ഛുവലിച്ഛുകൊണ്ട് ശിവനത് അവളുടെ വായിൽനിന്ന് വലിച്ഛു മാറി. സ്തബ്ധയായിപ്പോയ സതി അത് പിടിച്ഛെടുക്കുവാൻ ശ്രമിച്ഛുവെങ്കിലും ശിവനവളെ കീഴ്പ്പെടുത്തി തന്നോട് ചേർത്തുപിടിച്ഛു.

“എന്റെ കണ്ണുകളിലൂടെ നിനക് എല്ലാം കാണാൻ കഴിഞ്ഞെങ്കിലെന്ന് ഞാനാഗ്രഹിച്ഛു”. ശിവൻ പിറുപിറുത്തു “അങ്ങനെ നിനക് നിന്റെ സ്വർഗ്ഗീയമായ സൗന്ദര്യം കാണാൻ സാധിക്കും.”

സതി കണ്ണുരുട്ടി മുഖം തിരിച്ഛ, ശിവന്റെ പിടിയിൽനിന്ന് കുതിമാറുവാൻ ശ്രമിച്ഛുകൊണ്ടിരുന്ന്. “ഞാൻ വിരുപയാണ്! എനിക്കതറിയാം! അങ്ങയുടെ സ്നേഹം കൊണ്ട് എന്റെ അപമാനികരുത്.”

“സ്നേഹം?”, പരിഹാസപൂർവ്വം അഭ്യുതം അഭിനയിച്ഛ കൺപുരികങ്ങ്ൾ വശങ്ങളിലേക് ചലിപ്പിച്ഛുകൊണ്ട് ശിവൻ ചോദിച്ഛു. “പ്രണയത്തേക്കുറിച്ഛ ആരെങ്കിലും എന്തെങ്കിലും പറഞ്ഞുവോ? അത് കാമമാണ്. ശുദ്ധവും ലളിതവും!”

കണ്ണുകൾ മലർക്കെ തുറന്ന് സതി ശിവനെ തുറിച്ഛുനോക്കി. പിന്നെ അവൾ പൊട്ടിച്ഛിരിച്ഛു.

ശിവൻ ഇളിച്ഛുകൊണ്ട് അവളെ വീണ്ടും ചേർത്തുപിടിച്ഛു. “ഇതിൽ ചിരിക്കാനൊന്നുമില്ലെന്റെ രാജകുമാരി. ഞാൻ ഭവതിയുടെ ഭർത്താവാണ്. എനിക് ചിലഅവകാശങ്ങളുണ്ടെന്ന് നിനക്കറിയാമല്ലോ?

കളിയായി ശിവന്റെ നെഞ്ചിൽ ഇടിച്ഛുകൊണ്ട് സതി ചിരി തുടർന്ന്.

ശിവൻ മൃദുവായി അവളെ ചുംബിച്ഛു. “ഞാൻ നിന്നെ സ്നേഹി ക്കുന്നു.”

“നിനക് ഭ്രാന്താണ്”

“അതെ. പക്ഷേ എന്നിട്സും ഞാൻ നിന്നെ സ്നേഹിക്കുന്നു.”

ഗുഡാലോചനയുടെ ആഴം

മുപ്പത്തിമുന്ന്

“ധീരമായ ആശയമാണിത്, രാജൻ”, വിദ്യുന്മാലി പറഞ്ഞു.

തന്റെ പുതിയ വിശ്വസ്തനായ വിദ്യുന്മാലിയുമൊത്ത് സ്വകാര്യ കാര്യാലയത്തിലിരുന്ന് സംസാരിക്കുകയായിരുന്നു ദക്ഷൻ. പർവ്വതേശ്വരന്റെ മുൻകരുതലോടെയുള്ള നീക്കത്തിൽ അസ്വസ്ഥനായതോടെയാണ് വിദ്യുന്മാലിയും ദക്ഷനുമായുള്ള പുതിയ സഖ്യം രൂപംകൊണ്ടത്. പർവ്വതേശ്വരന്റെ കാത്തിരുന്ന് കാണാമെന്നുള്ള സമീപനം ശിവന്റെ സൈന്യത്തിന് ദേവഗിരിയിലേറ്റ് പരാജയത്തിൽനിന്ന് വിമുക്തരാകുവാനുള്ള സാധകാര്യം നൽകുന്നതുവെന്നായിരുന്നു വിദ്യുന്മാലിയുടെ വാദം. അയാൾ ചക്രവർത്തിയുമൊത്ത് കൂടുതൽ സമയം ചെലവഴിക്കാൻ തുടങ്ങി. ചക്രവർത്തിയുടെയും കുടുംബത്തിന്റേയും കൊടാരത്തിന്റേയും സുരക്ഷയ്ക്കായി ആയിരംപേരുള്ള ഒരു സൈനികസംഘം രൂപീകരിച്ച് അതിന്റെ ചുമതലക്കാരനായി വിദ്യുന്മാലിയെ നിയമിപ്പിച്ചു. ഇത് അയാൾക്ക് വളരെ ലളിതമായ ഒരു മെപ്പം നേടിക്കൊടുത്തു. ചക്രവർത്തി ഏല്പിക്കുന്നത് വ്യക്തിപരമായ രഹസ്യഭാര്യയെക്കൂടി നിർവ്വഹിക്കുവാനുള്ള ചുമതല ഈ സൈനിക ഭട്ടത്തിനായിരിക്കും.

ഈ ബന്ധത്തിലെ വർദ്ധിച്ചു വരുന്ന ഊഷ്മളത മനസ്സിലാക്കിയ ദക്ഷൻ അവസാനം യുദ്ധമവസാനിപ്പിക്കുന്നതിനായി താൻ കണ്ടെത്തിയ ഉപായത്തെക്കുറിച്ച് അയാളോടു പറഞ്ഞു. ഭൃഗുവിൽനിന്നുണ്ടായതിനേക്കാൾ തികച്ചും വ്യത്യസ്തമായ പരതികരണമാണ് വിദ്യുന്മാലിയിൽനിന്നുണ്ടായത് എന്ന് കണ്ടപ്പോൾ ദക്ഷൻ ആഹ്ലാദം കൊണ്ടു.

“അതുതന്നെ’ ആഹ്ലാദവാനായ ദക്ഷൻ പറഞ്ഞു “മറുതുള്ളവർക്ക് എന്തുകൊണ്ടാണിത് മനസ്സിലാവാത്തതെന്ന് എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ.”

“തിരുമനസ്സേ, അങ്ങൊണിവിടത്തെ ചക്രവർത്തി’. വിദ്യുന്മാലി പറഞ്ഞു “മറുതുള്ളവർ ഇക്കാര്യത്തിൽ യോജിക്കുന്നുണ്ടോ എന്ന്നോന്നും അങ്ങേ നോക്കേണ്ടതില്ല. അങ്ങേ ഈ പദ്ധതിയുമായി മുന്നോട്ടു പോകാൻ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതായിരിക്കും മെലുഹയുടെ തീരുമാനം.’

“നമൾ മുന്നോട്ടു പോകണമെന്ന് താങ്ങൾ ശരിക്കും കരുതുന്നുണ്ടോ?

“ഞാനെന്തു കരുതുന്നുവെന്ന്നോന്നും അങ്ങേ നോക്കേണ്ടതില്ല, രാജൻ. അങ്ങേയ്ക്കെന്തു തോന്നുന്നു?

“അത് ഗംഭീരമായ ഉപായമാണെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നു.”

“എങ്ങിനെ, അതുതന്നെയാണ് മെലുഹയുടെ തോന്നൽ, തിരുമനസ്സേ.”

“നമൾ അതു നടപ്പാക്കണമെന്നാണ് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നത്.”

“അങ്ങേയ്ക്ക്, എന്തോടെന്താണ് കല്പിക്കാനുള്ളത്? “ഞാനതിന്റെ

വിശദാംശങ്ങൾ തയ്യാറാക്കിയിട്ടില്ല. ദളപതേ, ദക്ഷൻ പറഞ്ഞു “താങ്ക്സ് അതിനെക്കുറിച്ച്ചൊന്ന് വിശദമായി ആലോചിക്കുക. അതിന്റെ വിപുലമായ കാര്യങ്ങൾ പരിശോധിക്കുന്നത് എന്റെ ജോലിയാണ്.’

“തീർച്ചയായും’. വിദ്യുന്മാലി പറഞ്ഞു. “എന്നോട് പറയുക. പ്ലോ. പക്ഷേ മഹർഷിയും സേനാപതിയും ദേവഗിരിയിൽനിന്നു പോകാതെ നമുക്കി പദ്യതി നടപ്പാക്കുവാൻ സാധിക്കയില്ലെന്നാണ് എനിക്ക് തോന്നുന്നത്. നമ്മുടെ ഉദ്ദേശങ്ങളെക്കുറിച്ച് എന്തെങ്കിലും ചെറിയ സൂചനകൾ ലഭിച്ചാൽ അവർ നമ്മളെ തടയാൻ ശ്രമിക്കും.”

“കരാചാപയിലേക്കു പോകാനാണ് അവർ പദ്യതിയിട്സിരിക്കുന്നത്. അല്ലെങ്കിൽ അതായിരിന്നു പർവ്വതേശ്വരന്റെ ഏറ്റവും അവസാനത്തെ തീരുമാനം. ആ ആശയത്തോട് ഇതുവരെ അനുകൂലമായ നിലപാടല്ല എനിക്ക് ഉള്ളത്. എന്ന് അതിനെ പ്ലോത്സാഹിപ്പിച്ച് അവരുടെ യാത്ര വേഗത്തിലാക്കാം.’

‘ആവേശകരമായ നീക്കമാണിത്, രാജൻ. പക്ഷേ പദ്യതിക്കനുയോജ്യമായ കൊലയാളികളെ കണ്ടെത്തുവാനുള്ള ശ്രമത്തിൽ നമ്മൾ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കണം.”

“സമ്മതിച്ചു. പക്ഷേ എവിടെനിന്ന് നമ്മളവരെ കണ്ടെത്തും?

‘അവർ വിദേശികളായിരിക്കണം, പ്ലോ. അവരെ ആരും തിരിച്ചറിയാൻ പാടില്ല. മേലന്മാരും മുഖമുടികളും ധരിച്ചവരായിരിക്കണം എന്ന് കാര്യം നിശ്ചയം. അവരെ കണ്ടാൽ നാഗന്മാരാണെന്നു തോന്നണം. അങ്ങനെയല്ലേ?

“തീർച്ചയായും, അതെ.’

“എനിക്ക് ചില ആളുകളെ അറിയാം. ഈ പണിയിൽ ഏറ്റവും മിടു ക്കുള്ളവർ.”

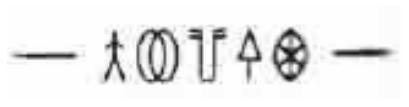
“അവർ എവിടെത്തുക്കാരാണ്?

“ഈജിപ്തത്.’

“ഹോ, വരുണേശ്വരനേ, അത് വളരെ അകലെയല്ലേ. അവർക്കിവിടെ എത്തിച്ചേരുവാൻ കുറെ സമയം വേണ്ടിവരും.”

“ഞാൻ ഉടൻതന്നെ പുറപ്പെടാം, രാജൻ. അതായത് അങ്ങയുടെ അനുമതി ലഭിക്കുകയാണെങ്കിൽ.”

“തീർച്ചയായും നിങ്ങളുടെ കയ്യിൽനിന്നുള്ള അനുമതി തന്നിരിക്കുന്നു. ഈ ഉദ്യമം സഫലമാക്കുക വിദ്യുന്മാലി. എങ്കിൽ നൂറ്റാണ്ടുകളോളം മെലുഹ നിങ്ങളുടെ പരകീർത്തനങ്ങൾ പാടിക്കൊണ്ടിരിക്കും.”

“ഗോപാൽസ്വാമിയും ഞാനും ഒരാഴ്ചയ്ക്കുള്ളിൽ പുറപ്പെടും”. ശിവൻ പറഞ്ഞു. പ്ലോവിശ്വാധിപന്റെ കാര്യാലയത്തിലിരിക്കുകയായിരുന്നു അവർ. സതി, കാളി, ഗണേശൻ, ഭഗീരഥൻ, ചെന്ദ്രാക്ഷൻ, ചന്ദ്രകേതു, മാതലി എന്നിവർ അവർക്കു ചുറ്റുമായി ഇരിപ്പുണ്ടായിരുന്നു. വർഷകാലം അവ സാനിക്കാരായിരുന്നു. യാത്രിമൊഴി ചൊല്ലുവാനെന്ന് മട്ടിൽ ഇടയ്ക്കിടെ ചാറ്റൽമഴ പരയക്ഷപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. മുഹ്

പദ്യത്തിയിട്സിരുന്ന്നതുപോലെ നാവികക്കപ്പലുകളുടെ അകമ്പടിയോടെ തെക്കു ഭാഗത്തേക്ക് പോകുവാനാണ് ശിവനും ഗോപാലും നിശ്ചയിച്ചിരുന്നത്. നർമ്മദ നദിയുടെ എക്കൽ പരദേശത്തുള്ള ഒരു രഹസ്യസങ്കേതത്തിൽവെച്ച് ഒരു കച്ചവടക്കപ്പലിലേക്കു രഹസ്യമായി മാറിക്കയറി യാത്ര തുടരുവാനാണ് അവരുദ്ദേശിച്ചിരുന്നത്. അപ്പോഴേക്കും തെക്കുപടിഞ്ഞാറൻ കാറ്റ് പിൻവാങ്ങും. അതോടെ മഴയും നിലയ്ക്കും. അപ്പോൾ ഒരു കച്ചവടക്കപ്പലിൽ കയറി വടക്കുകിഴക്കൻ കാറ്റിന്റെ സഹായത്തോടെ പടിഞ്ഞാറോട്ട് പരിഹയുടെ നേരെ അവർ യാത്രയാരംഭിക്കും. ഭാഗ്യമുണ്ടെങ്കിൽ ആ സൂര്യം വിജയിക്കും. അങ്ങനെയെങ്കിൽ ശിവൻ യഥാർത്ഥത്തിൽ എവിടെയാ ണ്ടെന്ന് മെലുഹക്കാർക്ക മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിക്കാതെ വരും.

“നമ്മുടെ ലക്ഷ്യസ്ഥാനം രഹസ്യമാക്കിവെക്കുവാനാണ് ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നത്”, ശിവൻ തുടർന്നു. “നമ്മുടെ ദൗത്യം വിജയിക്കുകയാണെങ്കിൽ വിജയം ഉറപ്പാണ്.”

“എന്തു ചെയ്യാനാണ് അങ്ങ് പദ്യത്തിയിടുന്ന് പരഭോ? ഭഗീരഥൻ ചോദിച്ചു.

“അത് പിന്നീട് പറയാം ചങ്ങാതി”, ഗൃധാർത്ഥത്തിൽ ശിവൻ പറഞ്ഞു. “എന്റെ അസാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ സതിയായിരിക്കും നമ്മുടെ മേധാവി.”

അതംഗീകരിക്കുന്നത് മട്ടിൽ എല്പാവരും തലയാട്ടി. സതി ഈ തീരുമാനത്തോട് വിരോധിച്ചതാണെന്ന് കാര്യം പക്ഷേ അവർക്കാർക്കുമറിയില്പായിരുന്നു. ദേവഗിരിയിലെ സംഭവത്തിനുശേഷം തനിക്കതിനുള്ള അർഹതയില്ലെന്നായിരുന്നു അവളുടെ വിശ്വാസം. പക്ഷേ ശിവൻ അവളെ അതിനു നിർബ്ബന്ധിച്ചു. അവളെയാണ് അവൻ ഏറ്റവുമധികം വിശ്വസിച്ചത്.

“ഞങ്ങളുടെ ദൗത്യം വിജയിക്കുവാൻ ശരീരമാഗേവാനോടും രൂദ്രഭഗ വാനോടും പരാർത്ഥിക്കുക’, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു.

മാനസസരോവരത്തിന്റെ തീരത്ത് സന്ധ്യാകാശത്തിലേക്ക് സാവധാനം താഴ്ന്നിറങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത് സൂര്യനെ നോക്കിനിൽക്കുകയായിരുന്നു. ശിവൻ, ഒരിളം തെന്തൽപോലും അവിടെയെങ്ങുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. യേപ്പെടുത്തുന്നത് നിശ്ചലതയായിരുന്നു അവിടെ. പെട്ടെന്നൊരു കുളിർ അവനെ പൊതിഞ്ഞു. അവൻ താഴേക്കു നോക്കി. മുട്രോളം വെള്ളത്തിലാണ് താൻ നിൽക്കുന്നത്തെന്തുകണ്ട് അവൻ അതിശയിച്ചു. അവൻ തിരിഞ്ഞ് വെള്ളം വക്ക്കണ്ണുമാറ്റി തടാകക്കരയിലേക്കു നടന്നു. മാനസ സരോവരത്തിന്റെ തീരം കനത്ത മൂടൽമഞ്ഞ് പുതച്ചിരുന്നു. അവൻ തന്റെ ഗ്ഗരാം കാണാനേ കഴിഞ്ഞില്ല. അവൻ തടാകത്തിൽനിന്ന് കയറിവന്ന്പോൾ ആ മഞ്ഞല ഇന്ദ്രജാലത്തിലെന്തോണം ഒഴിഞ്ഞുപോയി

സതി അതിശയം പുണ്ഡ് ശിവൻ വിളിച്ചു.

വിറകുകൊണ്ടുള്ള കനത്ത അട്കിക്കുമേലെ സതി ശാന്തമായി ഇരിപ്പുണ്ടായിരുന്നു. ലോഹനിർമ്മിതമായ പടപ്പട് അവളുടെ ഉടലിനോട് ചേർത്തു കെട്ടിയിരുന്നു.കൈത്തണ്ടയിലെ വളകൾ സന്ധ്യസമയത്തെ

വെളിച്ചത്തിൽ തിളങ്ങി. പരിച അവളുടെ പുറകിൽ
കൈവെച്ചിരിക്കുന്നു. യുന്ധത്തിനു തയ്യാറായിരുന്നു അവൾ. പക്ഷേ
എന്തിനാണ് അന്ത്യയാത്രയിൽ ധരിക്കാറുള്ള കാവിനിറത്തിലുള്ള അംഗവസ്ത്രം
അവൾ ധരിച്ചിരുന്നത്?

‘സതി’, അവളുടെ അടുത്തേക്കു നടന്നുചെന്നുകൊണ്ട് ശിവൻ വിളിച്ചു.

സതി കണ്ണുതുറന്ന് ശാന്തമായി പുഞ്ചിരിയടിച്ചു. അവൾ എന്തോ
സംസാരിക്കുന്നതായി തോന്നി. പക്ഷേ ശിവൻ ആ വാക്കുകൾ കേൾക്കാൻ
സാധിക്കുന്നില്ലായിരുന്നു. കുറച്ചുനേരം കഴിഞ്ഞതിനുശേഷമാണ് അവ
ശിവന്റെ കാതുകളിലെത്തിയിരുന്നത് “ഞാൻ നിന്നെ കാത്തിരിക്കാം.”

“എന്ത്? നീ എവിടെക്കാണ് പോകുന്നത്?”

പെട്ടെന്ന് അവ്യക്തമായ ഒരു രൂപം കത്തുന്ന പന്തവുമായി
പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. ഒരു നിമിഷംപോലും ശക്തികൊണ്ട് അയാൾ ആ പന്തം സതി
ഇരുന്നിരുന്ന ആ വിറകുന്നയിലേക്ക് തള്ളിക്കയറ്റി, തൽക്ഷണം അതിനു തി
പിടിച്ച്.

“സതി”, സ്തബ്ധനായി സതിയുടെ നേർക്ക് ഓടിചെന്നുകൊണ്ട് ശിവൻ
അലറി.

സതി അപ്രോഴും ആളിക്കത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ആ ചിതയ്ക്കു മുകളിൽ
ശാന്തത വിടാതെ ഇരുന്നു. അവളുടെ സ്വർഗ്ഗീയമായ ആ പുഞ്ചിരി അവൾക്കു
ചുറ്റും കുതിച്ചു പൊങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്ന ജ്വാലകൾക്ക് ദുരുഹ ഭീകരമായ
വൈരുദ്ധ്യം ചർത്തി

“സതി. ശിവൻ അലറി പുറത്തേക്ക് ചാട്. ”

പക്ഷേ സതി ഇളകിയില്ല. അവളിൽനിന്നും കുറച്ചുവാരകൾ മാത്രം അകലെ
എത്തിയപ്പോൾ ശിവന്റെ മുന്നിലേക്ക് ഒരു കുടും പടയാളികൾ ചാടിയിറങ്ങി.
അവരെ വശത്തേക്കു തള്ളിമാറ്റുന്നതിനായി ശിവൻ വാളെടുത്തു വീശി; പക്ഷേ
അവർ അവനോട് നിർത്താതെ പോരാടി. അവന്റെ പഴയ സ്വപ്നത്തിൽ
കണ്ടതുപോലെ രോമാവ്യതശരീരമുള്ള രാക്ഷസന്മാരായിരുന്നു അവർ ശിവൻ
അവരുമായി അക്ഷീണം പോരാടിയെങ്കിലും അവരെ പിന്തള്ളി അവനു
മുന്നോട്സന്നിഹിതൻ സാധിച്ചില്ല. അതിനിടയിൽ ആ തീജ്വാലകൾ അവളെ
അവൻ കാണാൻ കഴിയാത്ത വിധം പൊതിഞ്ഞു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. എന്നിടും
രക്ഷപ്പെടാൻ ശ്രമിക്കാതെ അവൾ ആ ചിതയ്ക്കുമുകളിൽ തന്നെ ഇരുന്നു.

“സതി)”

വിയർത്തുകളിച്ച് എഴുന്നേറ്റ് ശിവൻ കൈ നീട്ടി പറ്റി. കണ്ണുകൾക്ക്
ഇരുട്ടുമായി സമരസപ്പെടുവാൻ ഒരു നിമിഷം വേണ്ടിവന്നു. അവൻ ഇട
തുവശത്തേക്കു തിരിഞ്ഞു. സതി ഉറങ്ങുകയായിരുന്നു. അവളുടെ പൊളളിയ
കവിൾ ആ രാവിന്റെ നേർത്തവെളിച്ചത്തിൽ വ്യക്തമായി കാണാമായിരുന്നു.

ശിവൻ ഉടൻ ഭാര്യയെ പുൽകി.

‘ശിവാ.’ ഒന്നിളകിക്കൊണ്ട് സതി മന്ത്രിച്ചു.

ശിവനൊന്നും മിണ്ടിയില്ല. അവൻ ഭാര്യയെ ഇറുകെ പുൽകി. അവന്റെ
കവിളിലൂടെ കണ്ണീരൊഴുകി.

‘ശിവാ? പൂർണ്ണമായും ഉണർന്നുകഴിഞ്ഞ സതി വിളിച്ചു “എന്താ കാര്യം,

പ്രിയനേ?

വികാരംകൊണ്ട് വിമർദ്ദിപ്പപ്പെട്ട ശിവൻ ഒരുവാക്യപോലും ഉറയാടുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

മങ്ങിയ വെളിച്ചത്തിൽ അവനെ അല്പംകൂടി വ്യക്തമായി കാണാനായി അവൾ തല പുറകോട്ടു വലിച്ഛു. അവൾ കൈ എത്തിച്ച് അവന്റെ കവിളിൽ തൊട്ടു. അവ ഇറങ്ങിപ്പോയി.

“ശിവാ? പ്രിയനേ? നിനക്കെന്തുപറ്റി? നീ ദുസ്വപ്നം കണ്ടോ?”

“സതി, ഞാൻ മടങ്ങിവരുമ്പോൾ നീ യുദ്ധത്തിനിറങ്ങുകയില്ലെന്ന് എനിക്ക് വാക്യമാണ്.”

“ശിവാ, അങ്ങനെയൊന്നെ സേനാമേധാവിയാക്കിയത്. സൈന്യത്തിന് യുദ്ധത്തിനിറങ്ങേണ്ടിവന്നാൽ എനിക്ക് വരെ നയിക്കേണ്ടിവരും. അത് അങ്ങനെയൊന്നല്ലേ?”

ശിവൻ മൗനം പാലിച്ഛു.

“അങ്ങനെയൊന്നാണ് കണ്ടത്?”

അവൻ തലയാട്ടുകമാത്രം ചെയ്തു.

“അത് വെറും സ്വപ്നമാണ് ശിവാ. അതിന് യാതൊരുതീരുമാനവുമില്ല. അങ്ങനെയൊന്നാണ് ആ യാത്രയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുക. അങ്ങനെയൊന്നാണ് പുറപ്പെടുകയാണ്. വായുപുരസ്കാരമായി ബന്ധപ്പെട്ടുള്ള ഭൂതയത്തിൽ അങ്ങനെയൊന്നാണ് വിജയിക്കണം. അത് ഈ യുദ്ധത്തിന് അറുതി വരുത്തും. എന്തെങ്കിലും പരതിയുള്ള ഉൽക്കണ്ഠകൾ അങ്ങനെയൊന്നാണ് ശ്രദ്ധ തെറ്റിക്കാതിരിക്കേണ്ടത്.”

പോകാൻ കൂടാകാതെ ശിവൻ നിസ്സംഗമായി അവിടെ നിന്നു.

‘ശിവാ, അങ്ങനെയൊന്നാണ് ചുമലേറ്റിക്കൊണ്ടുപോവുകയാണ്. ഞാൻ ഒരിക്കൽക്കൂടി പറയുകയാണ്. എന്തോട്ടുള്ള സ്നേഹം ഒരിക്കലും അങ്ങനെയൊന്നാണ് ശ്രദ്ധതെറ്റിക്കാതിരിക്കേണ്ടത്. അത് വെറുമൊരു സ്വപ്നം മാത്രമായിരുന്നു. അത്മാത്മാണ്.’

“നീയില്ലാതെ എനിക്ക് ജീവിക്കാനാവില്ലല്ലോ.”

“അങ്ങനെയൊന്നാണ് വേണ്ടിയിരിക്കേണ്ടത്. അങ്ങനെയൊന്നാണ് മടങ്ങിവരുമ്പോൾ ഞാനിവിടെത്തന്നെ ഉണ്ടാകും. ഞാൻ വാക്യം തരുന്നു.”

ശിവൻ അല്പം പിന്നോട്ടുമാറി. സതിയുടെ കണ്ണുകളിലെ ആഴങ്ങളിലേക്കു നോക്കി ‘തീയുളളിടത്തുനിന്ന് അകന്നുമാറി നിൽക്കണം.’

‘ശിവാ, നിനക്കെന്തുപറ്റി...?’

“സതി, എനിക്ക് വാക്യമാണ്! നീ തീയുളളിടത്തുനിന്ന് അകന്നുമാറി നിൽക്കണം.”

“ശരി, ശിവാ. ഞാൻ വാക്യം തരുന്നു.”

ഉംബർഗാവിന്റെ സഹായത്തോടെ

മുപ്പത്തിനാല്

ശിവൻ പുറപ്പെടാൻ തയ്യാറായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അവന്റെ സഞ്ചികൾ കപ്പലിലേക്ക് കൊടുത്തയച്ചു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. തന്റെ അടുത്ത ചങ്ങാതി മാരോടും സഹായികളോടും മുറിക്ക് പുറത്തു പോകാൻ അവൻ ആജ്ഞാപിച്ചു. സതിയുമായി കുറച്ചു നിമിഷങ്ങൾ ചെലവഴിക്കണമെന്ന് അവനാഗ്രഹിച്ചിരുന്നു.

“ഞാൻ പോയി വരാം”, ശിവൻ മന്ത്രിച്ചു.

അവൾ പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് ശിവനെ പുൽകി. “എന്റെ പ്റിയനേ. എനിക്ക്കൊന്നും സംഭവിക്കുകയില്ല. അത് എളുപ്പത്തിലൊന്നും താങ്ക്സ്ക്ക് എന്റെ ഒഴിവാക്കാൻ കഴിയുകയില്ല.”

താൻ ഉപയോഗിക്കാറുള്ള ആ വരികൾ സതി പരയോഗിക്കുന്നതുകേട്ട ശിവൻ മ്യാദവായി ചിരിച്ചു. “എനിക്ക്റിയം. വിവേകശൂന്യമായ ഒരു പേടി സ്വപ്നത്തോടുള്ള അമിതപ്രതികരണം മാത്രമായിരുന്നു അത്.”

സതിയുടെ മുഖം പിടിച്ചുയർത്തി വാത്സല്യപൂർവ്വം അവനവജ ചുംബിച്ചു. “ഞാൻ നിന്നെ പരണയിക്കുന്നു.”

“ഞാനും നിന്നെ പരണയിക്കുന്നു.”

രണ്ടാഴ്ചയ്ക്കുശേഷം നർമ്മദ എക്സൽപ്രദേശത്തിന്റെ വടക്കുഭാഗത്തുള്ള ആരും കാണാത്ത ചതുപ്പു നിറഞ്ഞ ഒരു തടാകത്തിന്റെ തീരത്ത് ശിവനും ഗോപാലും നിന്നു. തലേന്ന് രാത്രി ഒരുസംഘം സൈനികകപ്പലുകൾ ആ തടാകത്തിലേക്ക് രഹസ്യമായി പ്രവേശിച്ചിരുന്നു. ചെറിയൊരു സംഘം ആളുകളുമായി തുഴവഞ്ചിയിൽ കയറിയ ശിവനും ഗോപാലും രഹസ്യമായി ആ തടാകക്കരിയിലേക്ക് നീങ്ങി. പിറേദിവസം അതിരാവിലെ അവരെ പരിഹയിലേക്കു കൊണ്ടുപോകാനുള്ള കപ്പലടക്കം ആ തടാകത്തിലെത്തി.

“ഉംം! കരവിരുത് ഗംഭീരംതന്നെ” ശിവൻ ആരാധനാപൂർവ്വം പറഞ്ഞു

വലിയ ചരക്കുകൾ കയറ്റിക്കൊണ്ടുപോകുവാൻ ഉദ്ദേശിച്ചു നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട വലിയൊരു കപ്പലായിരുന്നു അതെന്ന് ആർക്കും സംശയമുണ്ടാവില്ല. എന്നാൽ ഇതിന്റെ പായ്ക്കുമരവും ഉയരമുള്ള അമരവും താഴ്ന്ന അണിയവും കാണുന്ന ഒരു നാവികൻ അതിവേഗം സഞ്ചരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയാണ് ഇത് രൂപകല്പന ചെയ്തിട്ടുള്ളതെന്ന് മനസ്സിലാക്കുവാൻ സാധിക്കും. ഇതിനുപുറമെ കപ്പലിന്റെ ഇരുവശത്തും രണ്ടുവരി തുഴകൾ സ്ഥാപിച്ചിരുന്നു. ആവശ്യമെങ്കിൽ ‘മനുഷ്യശക്തി’

ഉപയോഗിച്ഛ കപ്‌പലിനെ മുന്നോട്ടു നീക്കുവാൻ വേണ്ടിയായിരുന്നു അത് ചെയ്തിരുന്നത്.

“യഥാർത്ഥത്തിൽ നമുക്ക് തുടർച്ചയിൽക്കാരുടെ ആവശ്യമില്ല”. ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “നമ്മുടെ കാറ്റു പായ്കൾക്ക് വടക്കുകിഴക്കൻ കാറ്റിന്റെ സഹായം ലഭിക്കും.”

‘എവിടുത്തുകാരിയാണീ സുന്ദരി?

“ഉംബർഗാവ് എന്ന കപ്‌പലുകൾ നിർമ്മിക്കുന്നത് ഗ്രാമത്തിൽനിന്നുള്ള വളാണിവൾ.’

‘ഉംബർഗാവ്? അതെവിടെയാണ്?

‘നർമ്മയുടെ എക്കൽപ്രദേശത്തിനു തെക്കുഭാഗത്ത്.’

“അത് സുന്ദരിയോ മെലുഹയുടെയോ ഭാഗമല്ലല്ലോ.”

“താങ്ങൾ ഊഹിച്ചത് ശരിയാണെന്ന് ചങ്ങാതി. ആരും പിന്തുടർന്നു ചെല്ലാത്ത സ്ഥലമായതിനാൽ കപ്‌പലുകൾ നിർമ്മിക്കുവാൻ അത്യുത്തമം. ആ പ്രദേശത്തിന്റെ ഭരണാധികാരിയായ ജാദവ് റാണ പരായോഗികമായി യായ മനുഷ്യനാണ്. നാഗന്മാർ അയാളെ പലവടം സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവരുടെ സൗഹൃദത്തിന് വലിയ വില കല്പിക്കുന്നത് ആളാണയാൾ. അയാളുടെ ആളുകൾ കപ്‌പലുകൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിൽ അതിവിദഗ്ദ്ധരാണ്. മനുഷ്യശേഷിക്ക് കഴിയാവുന്നതിൽ വെച്ച് ഏറ്റവും വേഗത്തിൽ ഈ കപ്‌പൽ നമ്മളെ പരിഹയിലെത്തിക്കും.”

“കൗതുകകരം. അവരുടെ അമൂല്യമായ സൗഹൃദത്തിന് നമ്മൾ എന്തും നന്ദിയുള്ളവരായിരിക്കണം.”

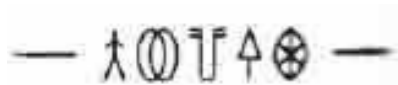
“അല്ല”, ഗോപാൽ പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു “നീലകണ്ഠനെന്ന് സമ്മാനം പരിഹയിലെത്തിയവന്റെ ഉപപാകുകയാണ് ഉംബർഗാവ് ചെയ്യുന്നത്. അതുകൊണ്ട് പരിഹയാണ് ഉംബർഗാവിനോട് നന്ദി പറയേണ്ടത്.’

“ഞാനൊരു സമ്മാനമൊന്നുമല്ല”, ശിവൻ പറഞ്ഞു.

“അതെ. വായുപുതർന്നാരുടെ ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കുവാൻ താങ്ങൾ അവരെ സഹായിക്കുന്നതാണ് അതിനുള്ള കാരണം. തിന്മ വിജയിക്കുകയില്ല എന്ന് നൊരു ശപഥം അവർ രൂഢഭാവാനുമുപകെ നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. അത് സഫലീകരിക്കുവാൻ താങ്ങൾ അവരെ സഹായിക്കും.”

പതിവുപോലെ അമ്‌പരന് ശിവൻ ഒന്നും മിണ്ടാതെ നിന്നു.

“ഒരുദിവസം പരിഹ ഈ സമ്മാനത്തിനുപകരം മറ്റെന്ന് ഉംബർഗാ വിനു നൽകും”, ദീർഘദർശിയായ ഗോപാൽ പറഞ്ഞു.

“സുഹൃത്തേ താങ്ങൾക്കിപ്പോൾ എന്തുതോന്നുന്നു? ശിവന്റെ മുറിയിൽ പ്രവേശിച്ചയുടനെ ഗോപാൽ ചോദിച്ചു.

രണ്ടുപേരെയും വഹിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ആ കപ്‌പൽ ഒരാഴ്ചയിലധികമായി കടലിലൂടെ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. കടൽതീരം വിട്ട് ഏറെദൂരം മുന്നോട്ടു

സഞ്ചരിച്ചിരുന്നതിനാൽ അവർ ഏതെങ്കിലും മെലുഹൻ നാവികകപ്പലുകളുടെ മുന്നിൽ എത്തിപ്പെടാനുള്ള സാധ്യത ഇല്ലാതായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അശാന്തമായ സമുദ്രത്തിലൂടെയാണ് അവസാനത്തെ കുറച്ചു ദിവസം അവർ യാത്ര ചെയ്തതെങ്കിലും നാവികർക്ക് അതെല്ലാം ശീലമായിരുന്നതിനാൽ അവർക്കതുകൊണ്ട് യാതൊരു ബുദ്ധിമുട്ടുമുണ്ടായില്ല. നരവധിതവണ ആ ജലപ്രപാതയിലൂടെ സഞ്ചരിച്ചിരുന്ന ഗോപാലിനും അതൊരു ബുദ്ധിമുട്ടായിരുന്നില്ല. ഒരിക്കൽ മാത്രമാണ് ശിവൻ സമുദ്ര യാത്ര നടത്തിയിരുന്നത്. നർമ്മദയുടെ എക്കൽപരദേശത്തുനിന്നും ലോതലിലേക്കുള്ള ആ യാത്ര പക്ഷേ തീരപരദേശത്തോട് ചേർന്നുള്ളതായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് നീലകണ്ഠൻ കടൽച്ചൊരുക്കിന്റെ വിഷമങ്ങളുണ്ടായതിൽ അതിശയിക്കാതെ നമിപ്പോയിരുന്നു.

“എന്റെ വയർറിനകത്ത് ഇനി യാതൊന്നും ശേഷിച്ചില്ല. അതെല്ലാം ഇളക്കിമറിച്ച് പുറത്തിട്സിരിക്കുകയല്ലേ”. കടലിൽ കിടന്ന് മുകളിലേക്കു നോക്കിക്കൊണ്ട് ശിവൻ ശ്ലാഘിക്കൊണ്ടിരുന്നു “ഈ കള്ളക്കടലിന് ഭരാനു പിടിച്ചിരിക്കുന്നത്.”

“മരുന്നു കഴിക്കാനുള്ള സമയമായി, നീലകണ്ഠാ, ഗോപാൽ പതിയെ ചിരിച്ചു.

“ഇതെന്താ ഇങ്ങനെ പണ്ഡിറ്റ്ജി? ഒന്നും വയറിൽ കിടക്കുന്നില്ലല്ലോ?”

“എന്തനേരം ഈ മരുന്ന് അകത്തുകിടക്കുന്നുവോ അത്ഭുതമായിരിക്കും അതിന്റെ ഫലം. ഈ മരുന്നു കഴിക്കൂ.”

ഗോപാൽ എന്തോ ഒരുതരം പാചകമരുന്നിന്റെ നീര് ഒരു മരത്ത്വിലിലേക്ക് ഒഴിച്ചു. പതുക്കെയൊന്ന് ഇളക്കിയശേഷം വാസുദേവമുഖ്യൻ അത് ശിവനു നൽകി. അത് ഇറക്കിയശേഷം ശിവൻ കടലിലേക്കു മലർന്നു.

“പുണ്യസരോവരമേ, എന്റെ രക്ഷിക്കണേ, ശിവൻ പിറുപിറുത്തു “അല്പസമയമെങ്കിലും ഈ മരുന്ന് എന്റെ വയറിൽ കിടക്കേണമേ.”

പക്ഷേ ആ പരാർത്ഥന മാനസസരോവരത്തിൽ സമയത്തിനൊന്നിലൊന്നു തോന്നുന്നു. ഒരു വശത്തേക്കു ചെറിഞ്ഞുകിടന്ന് താഴെ വെച്ചിരുന്ന പാത്രം ശിവൻ കൈയെത്തിച്ച് എടുത്തു. കടലിനടുത്തു നിന്നിരുന്ന ഒരു നാവികൻ ഒരു നനഞ്ഞ തുവർത്തുമായി ഓടിവന്നു. അത് കൈയിൽ വാങ്ങി ശിവൻ മുഖം തുടച്ചു.

“വിരോധം”, തലകുലുക്കി മുകൾത്തടിലേക്കു നോക്കിക്കൊണ്ട് ശിവൻ പറഞ്ഞു.

ദേവഗിരിയിൽനിന്ന് പുറത്തേക്കിറങ്ങിയ വലിയൊരു സൈന്യത്തിന്റെ മുന്നിലായി ഭൃഗുവും പർവ്വതേശ്വരനും കുതിരപ്പുറത്ത് സഞ്ചരിച്ചു. ബിയാസ് നദീതീരത്തേക്കായിരുന്നു അവരുടെ ആ യാത്ര. അവിടെനിന്ന് കപ്പലിൽ കരാചാപയിലേക്കു പോകാനായിരുന്നു അവരുടെ ഉദ്ദേശം.

“കരാചാപയിലുള്ള ഈ ശക്തിമത്തായ നാവികവ്യൂഹം മാത്രമല്ല ഈ

“അതെ. വളരെ ലളിതമായ ഒരു പേര്. ഈളം, മെസെപ്പൊട്സേമിയ തുടങ്ങി ഏറ്റവും പടിഞ്ഞാറുഭാഗത്തുള്ള പ്ലാറ്റോയ്ക്കുവേണ്ടി പോകണമെങ്കിൽ നിങ്ങൾക്ക് ഈ കടലിടുക്ക് കടന്നുപോയേ തീരൂ. പരിഹ്വലി

ലേക്യുപോകണമെങ്കിൽ നിങ്ങൾ ഈ കടലിലൂടെ വന്നേ മതിയാവൂ എന്ന്താണ് അതിലുമേറെ പരധാനപ്പെട് കാര്യാം.”

“മെസെപ്പൊട്സേമിയയെക്കുറിച്ഛ് ഞാൻ കേട്ടിട്സുണ്ട്. മെലുഹയുമായി ആ രാജ്യത്തിന് ഉറപ്പ് വ്യാപാര ബന്ധങ്ങളുണ്ടെന്ന് തോന്നുന്നു. ശരിയല്ലേ?

“അതെ. യൂഫ്റട്ടീസ് ടൈഗ്റീസ് എന്നീ രണ്ടുപരധാനപ്പെട് നദികൾക്കിടയിൽ സ്ഥാപിതമായ അതിശക്തവും സമ്പന്നവുമായ ഒരു രാജ്യമാണത്.”

“മെലുഹയെക്കാളും സുവദീപിനേക്കാളും വലുതാണോ?

“അല്ല”. ഗോപാൽ പുഞ്ചിരിച്ചു. “മെലുഹയുടെ അർദ്ധപോലും വരില്ല. പക്ഷേ മാനവസംസ്കൃതിയുടെ ആരംഭം അവിടെയാണെന്നാണ് അവർ വിശ്വസിക്കുന്നത്.”

“ശരിയല്ലേ? മാനവസംസ്കൃതിയുടെ ആരംഭം ഭാരതത്തിലാണെന്നാണ് ഞാൻ വിചാരിച്ചത്.”

‘അത് ശരിയാണ്.’

“അപ്പോൾ ആരു പറയുന്നതാണ് ശരി?

“എനിക്ക്റിഞ്ഞുകൂടാ’, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു. “സഹസ്രാബ്ദങ്ങൾക്കു മുമ്പുള്ള കാര്യമാണത്. പക്ഷേ നമ്മളെല്ലാവരും സംസ്കാരസമ്പന്നരായിക്കഴിഞ്ഞുവെങ്കിൽ ആരാണ് ആദ്യം എന്ന് ചോദ്യത്തിൽ കഴിപ്പില്ല.”

“ശരിയാണ്”. ശിവൻ പുഞ്ചിരിച്ചു. “ആട് ഈ ഈളം എവിടെയാണ്?

“മെസെപ്പൊട്സേമിയയുടെ തെക്കുകിഴക്കായി സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന വളരെ ചെറിയൊരു രാജ്യമാണ് ഈളം.”

“തെക്കുകിഴക്കോ? ശിവൻ ചോദിച്ചു “അപ്പോൾ ഈളം പരിഹയുടെ സമീപത്താണോ?

“അതെ. പരിഹയ്ക്കും മെസെപ്പൊട്സേമിയയ്ക്കും ഇടയ്ക്ക് കിടക്കുന്ന ഒരു രാജ്യമാണ് ഈളം. അതുകൊണ്ടാണ് പരിഹയ്ക്കാർ ഈളം നിവാസികളെ അനുഭയോഗികമായിടാണെങ്കിലും സഹായിക്കാറുള്ളത്.”

“പക്ഷേ ഞാൻ വിചാരിച്ചത് പരാദേശിക രാഷ്ട്രീയത്തിലൊന്നും പരിഹ ഇടപെടുകയില്ലെന്നാണ്.”

“അവരത് ഒഴിവാക്കാൻ ശ്രമിക്കാറുണ്ട്. ആ പരദേശത്ത് ഭൂരിഭാഗം ആളുകളും വായുപുത്ര്യാരെക്കുറിച്ച് കേട്ടിട്സില്ല. വികസിച്ഛുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് മെസൊപ്പൊട്സേമിയ തങ്ങളുടെ ഭൂമി കൈയേറുമെന്നാണ് അവരുടെ ആശങ്ക.

“മെസൊപ്പൊട്സേമിയയുടെ വികാസമോ?

‘അനുഗൃഹീതനായ ഒരു ഉദ്യാനപാലകൻ ഒരിക്കൽ മെസൊപ്പൊട്സേമിയ മുഴുവൻ കീഴടക്കുകയുണ്ടായി.”

“ഉദ്യാനപാലകൻ? എങ്ങനെയാണ് ഉദ്യാനപാലകൻ യോദ്ധാവായി മാറിയത്? അയാൾ റഹസ്യമായി പരിശീലിച്ചതായിരുന്നോ?

“ഞാൻ കേട് കഥയനുസരിച്ച് അയാൾക്കൊരു പരിശീലനവും ലഭിച്ചിരുന്നില്ല’, ഗോപാൽ പുഞ്ചിരിച്ചു.

ശിവന്റെ കണ്ണുകൾ അർദ്ധമുടയായി വിടർന്നു “അയാൾ വളരെ യധികം അനുഗൃഹീതനായിരിക്കുമല്ലോ.”

“തീർച്ചയായും സർഗ്ഗ ധനനായിരുന്ന അയാൾ. പക്ഷേ ഉദ്യമ പാലനത്തിലല്ല.”

ശിവൻ പൊടിച്ചിരിച്ചു “എന്തായിരുന്നു അയാളുടെ പേര്?”

“അയാളുടെ യഥാർത്ഥ പേര് ആർക്കും അറിഞ്ഞുകൂടാ. പക്ഷേ സാർഗോൺ എന്ന് അയാൾ സ്വയം വിളിച്ചിരുന്നത്.”

“എന്നിട് മെസോപ്പൊട്ടേമിയ മുഴുവനും അയാൾ കീഴടക്കിയോ?”

“ഉവ്വ് എന്ന് മാത്രമല്ല, അതിവേഗം അയാളതു പൂർത്തീകരിച്ചു. പക്ഷേ അതൊന്നും അയാളുടെ ഉൽക്കർഷേച്ഛയെ ശമിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. ഈ അടക്കം സമീപത്തുള്ള രാജ്യങ്ങളെല്ലാം അയാൾ കീഴടക്കി.”

“അതോടെ അയാൾ പരിഹയുടെ അതിർത്തിയിൽ എത്തിക്കുന്നുമല്ലോ.”

“അങ്ങനെ പറയാൻ വയ്യ, ചങ്ങാതി. അസ്വാസ്ഥ്യകരമാം വിധം അടുത്ത് എന്ന് പറയേണ്ടത്.”

“പിന്നെന്താ അയാൾ കൂടുതൽ കീഴടക്കോട്സി നീങ്ങാതിരുന്നത്?”

“എനിക്ക് അറിഞ്ഞുകൂടാ. അയാളോ അയാളുടെ പിൻഗാമികളോ അങ്ങനെ ചെയ്തില്ല. എന്നാൽ ഈളത്ത് രഹസ്യമായി സഹായിക്കുവാൻ വായുപുത്രന്മാർ നിർബ്ബന്ധിതരായി. ഈ സഹായമുപയോഗിച്ച് തിരിച്ചടിക്കുവാൻ ഈളംകാർക്കു സാധിച്ചു. അതോടെ മെസോപ്പൊട്ടേമിയയുടെ ദിഗ്വിജയം ഏറെനാൾ നീണ്ടുനിന്നില്ല.”

“സാർഗോൺ രാജാവ് ഒരു രസികനായിരുന്നുവെന്നു തോന്നുന്നു.”

“അയാൾ ഈ ലോകത്തെ വെല്ലുവിളിച്ചു. എന്തിനേറെ വിധിയെപ്പോലും വെല്ലുവിളിച്ചു. വെള്ളം ചുമടുകാരന്റെ പേർ സ്വന്തം സാമ്രാജ്യത്തിനു നൽകാൻ തക്ക രസികത്വവും ഊർജ്ജസ്വലതയുമുള്ള ആളായിരുന്നു അയാൾ. ആ വെള്ളം ചുമടുകാരൻ അയാളുടെ ഭക്തരുടെ പിതാവായിരുന്നു.”

“വെള്ളം ചുമടുകാരനായിരുന്നോ അയാളുടെ പിതാവ്?”

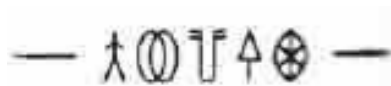
“അതെ. അക്കി എന്ന് അയാൾ അയാളുടെ പേര്. അക്കാദിയൻ എന്ന് അത് സാമ്രാജ്യം അറിയപ്പെടാതിരുന്നത്.”

“ആ സാമ്രാജ്യം ഇപ്പോൾ നിലവിലുണ്ടോ?”

“ഇല്ല.”

“അത് കഷ്ടമായി. അസാമാന്യന്മാരായ ആ അക്കാദിയന്മാരെ എനിക്ക് കണ്ടാൽ കൊള്ളാമെന്നുണ്ടായിരുന്നു.”

“ഈളത്തിലെ ജനങ്ങൾ തികച്ചും വ്യത്യസ്തമായി ചിന്തിക്കുമായിരുന്നു. നീലകണ്ഠൻ.”

“പട്ടാളക്കാർ അസ്വാസ്ഥരാണ്. അവർക്കു മടുത്തുകഴിഞ്ഞു”. ഗണേശൻ

പറഞ്ഞു “അവരെ യുദ്ധസന്നദ്ധരാക്കി നിർത്തിയിരിക്കുകയാണ്. പക്ഷേ അവർക്ക് യാതൊരു ജോലിയുമില്ല, യുദ്ധവുമില്ല.”

കാർത്തികേയനും ഗണേശനും അപ്പോൾ സതിയുടെ മുറിയിലേക്ക് കടന്നു ചെന്ന തേയുട്ട്ള. കാളിയെ അമയോടൊപ്പം കണ്ട്പ്പോൾ അവർക്കു സന്തോഷം തോന്നി.

“ചേച്ചിയുമായി ഞാൻ അതാണ് ചർച്ച ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നത്, കാളി പറഞ്ഞു “ചുതുകളിപ്പും കുടിപ്പും ആണ് അവർ സമയം പോകുന്നത്. അടുത്തൊന്നും ഒരു യുദ്ധത്തിനുള്ള സാധ്യത കാണത്തനിനാൽ പരിശീലനം നടത്തുന്നതിൽ ഒരു കാർയവുമില്ലെന്നാണവർ കരുതുന്നത്. അതു കൊണ്ട് പരിശീലനവും നിലപ്പും.”

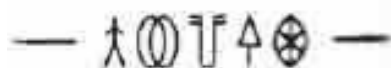
“ഈ ഘട്ടത്തിലാണ് വിവേകശൂന്യമായ സംഭവങ്ങളുണ്ടാകാറുള്ളത്. അവ പിന്നെ ഗുരുതര പ്രശ്നങ്ങളായി മാറും”, സതി പറഞ്ഞു.

“നമുക്കവർക്ക് എന്തെങ്കിലും ജോലി കൊടുക്കാം’, കാർത്തികേയൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു “നഗരത്തിന്റെ ചുറ്റുവട്ടത്തുള്ള ഏതെങ്കിലും വനത്തിൽ മൃഗങ്ങളെ നായാടുന്ന പരിപാടി സംഘടിപ്പിക്കാം. മെലുഹൻ സൈന്യം കരാചാപയിൽനിന്ന് ഇതുവരെയും പുറപ്പെട്ടിട്ടില്ലെന്ന നമുക്കറിയാം. അതു കൊണ്ട് നമ്മുടെ സൈനികരെ വലിയ സംഘങ്ങളായി വേടയ്ക്കു പറഞ്ഞയക്കുന്നതുകൊണ്ട് കുഴപ്പമൊന്നുമുണ്ടാവില്ല. ഈ വേട അവർക്ക് എന്തോ ജോലി ചെയ്തുവെന്ന തോന്നലുളവാകും.”

“നല്ല ആശയം’, കാളി അതിനോടു യോജിപ്പിച്ചു. “നമ്മുടെ ആവശ്യം കഴിഞ്ഞ് അധികം വരുന്ന മാംസംകൊണ്ട് ലോതലിലെ ജനങ്ങൾക്ക് സഭയയൊരുക്കാം. ഇതരയും വലിയൊരു സൈന്യത്തിന് ആതിഥേയത്വം വഹിക്കേണ്ടി വന്നതിൽ അവർക്കുണ്ടാകാൻ സാധ്യതയുള്ള ദേഷ്യം അതുവഴി കുറഞ്ഞുകിടും.”

“അതിന്റെ ആവേശവും ചോരത്തിളപ്പും സൈനികരിലുണ്ടാവാനിയുള്ള മടുപ്പിനെയും ആലസ്യത്തേയും തടയുകയും ചെയ്യും.”

“എനിക്ക് സമതമാണ്, സതി പറഞ്ഞു. “ഞാൻ ഉടൻതന്നെ അതിനാവശ്യമായ ഉത്തരവു പുറപ്പെടുവിക്കാം.”

നർമ്മയുടെ എക്സൽപ്രദേശത്തുള്ള രഹസ്യതടാകത്തിൽ നിന്ന് അവർ യാത്രയാരംഭിച്ച് ഏകദേശം ഒന്നരമാസത്തോളമായിരുന്നു. ജാം കടലിലെ ഒറ്റപ്പെട്ട തീരപ്രദേശത്താണ് ശിവന്റെ കപ്പൽ നെടുമിടത്ത്. ആ സ്ഥലത്ത് ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള ജനവാസം ഉണ്ടെന്ന് തോന്നുകയില്ല. ശിവൻ അതിൽ അതിശയം തോന്നിയില്ല. വാസുദേവന്മാരെപ്പോലെ വായുപുത്രന്മാരും തങ്ങളുടെ അസ്തിത്വം രഹസ്യമാക്കി വെക്കുന്ന സ്വഭാവക്കാരായിരുന്നു. അവിടേക്ക് മനുഷ്യരെ സ്വാഗതം ചെയ്യുന്ന രീതിയിലുള്ള എന്തെങ്കിലും തുറമുഖ സംവിധാനം അവൻ പരീക്ഷിച്ചിരുന്നില്ല. എന്ന് അത് ചർച്ചതീർത്തിനടുത്തുള്ള ഉജ്ജയിനിയിൽ കണ്ട് വാസുദേവ സാന്നിദ്ധ്യം സൂചിപ്പിക്കുന്ന ജ്വാലാരുപംപോലെ എന്തെങ്കിലുമൊന്ന് ഇവിടെയും കാണുമെന്ന് അവൻ പരീക്ഷിച്ചു.

താൻ കൗതുകകരമായ എന്തോ ഒന്ന് കണ്ടെത്തിയതുപോലെ അവനു തോന്നി.

ആ തീരപ്രദേശത്ത് മൂന്നോ നാലോ വാറ ഉയരംവരുന്ന കുറ്റി ച്ചെടികൾ നിരയാപ്ചിച്ച തഴച്ചു വളർന്നു നിന്നിരുന്നു. നങ്ക്രമിട്സിരിക്കുന്ന കപ്ചലിൽനിന്നുനോക്കിയപ്ചോൾ ആ ചെടികളിൽ ചെങ്ക്ൽ നിറത്തിലുള്ള ധാരാളം കായ്ക്കുകനികൾ തുങ്ങ്ങ്ങ്ക്കിടക്കുന്നതായി തോന്നി. ആ കുറ്റിച്ചെടികളുടെ ഏറ്റവും മുകളിലൊഴികെ മറ്റ്റെല്ലായിടത്തും കടുംപച്ച നിറത്തിലുള്ള ചെറിയ ഇലകൾ കൊണ്ടു മൂടിയിരുന്നു. ഏറ്റവും മുകളിലെ ഇലകൾക്ക് കടും ചുവപ്ചുനിറമായിരുന്നു. ഈ കടും ചുവപ്ചുനിറത്തിലുള്ള ഇലകളും ചെങ്ക്ൽനിറത്തിലുള്ള പഴങ്ങ്ങളും ചേർന്ന ആ കുറ്റിക്കാടിന് തീ പിടിച്ചതുപോലുള്ള തോന്നലാണുളവാക്കിയിരുന്നത്.

കത്തുന്ന കുറ്റിക്കാട്.

ശിവൻ ഉടൻതന്നെ പ്ചധാന പാമരത്തിലൂടെ കയറി അതിനുമുകളിലുള്ള നിരീക്ഷണക്കുടിനടുത്തേത്തി. അവിടെ എത്തിക്കഴിഞ്ഞ്ചെപ്ചോൾ ആ പ്ചരതീകാത്മകരൂപം എന്താണെന്ന് ശിവന് വ്യക്തമായി. കുറ്റിച്ചെടികളും വെളുത്ത മണലും തവിട്ചുനിറത്തിലുള്ള പാറകളും ചേർന്നൊരു ക്കിയ പ്ചരതീകാത്മക രൂപം ഫർവശി എന്ന് പവിത്ർജ്വാല. സേതൈണാത്മാവ്.

ശിവൻ താഴേക്കിറങ്ങ്ങ്ങ്ങ്ച്ചെന്നപ്ചോൾ ഗോപാൽ അവിടെ നില്പുണ്ടായിരുന്നു.

“താങ്ക്കളവിടെ ഒരുക്കുടും കണ്ടുവോ, സുഹൃത്ത്? ഗോപാൽ ചോദിച്ചു.

“ഞാനാ പവിത്ർജ്വാല കണ്ടു; പരിശുദ്യജീവിയെ. ഞാൻ ഫർവശിയെ കണ്ടു.”

ഗോപാൽ ആദ്യം ഒന്ന്മപരന്ന്. പക്ഷേ അത് ദീർഘനേരം നീണ്ടു നിന്നില്പ്ചീർച്ചയായും. മനോബു ഗോവാൻ. അദ്ദേഹം താങ്ക്കൾക്ക് ഫർവ ശിയെക്കുറിച്ച പരഞ്ഞ്ചുതന്നിട്ചുണ്ടാവും.”

“അതെ.”

“രുദ്ദഗോവാന്റെ പ്ചരജകളുടെ വിശ്വാസപ്ചരതീകമാണത്. പരിശുദ്യാത്മക്കളെയാണ് ഫർവശി പ്ചരതിനിധീകരിക്കുന്നത്. മാലാഖമാരെ. അവർ നിരവധി പേരുണ്ട്. പുരാണങ്ങ്ങൾ്ചറയുന്ന് പതിനായിരക്കണക്കിനുണ്ടെന്താണ്. അവർ മനുഷ്യാത്മാക്കളെ ഈ ലോകത്തേക്കാനയിക്കുന്നത്. നന്മയും തിന്മയും തമ്മിലുള്ള നിതാന്തമായ പോരാട്ചത്തിൽ അവർ മനുഷ്യനെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നത്. ഈ പ്ചരപഞ്ചം സ്യഷ്ടിക്കുന്നതിന് ദൈവത്ത് സഹായിച്ചത് അവരാണെന്ന് വിശ്വസിക്പ്പെടുന്നത്.”

ശിവൻ തലകുലുക്കി “വാസുദേവന്മാരും ഫർവശിയിൽ വിശ്വസിക്പ്പുന്നത്വെന്താണ് ഞാൻ കരുതുന്നത്.”

“ഞങ്ങ്ങൾ ഫർവശിയെ ബഹുമാനിക്പ്പുന്നത്. പക്ഷേ അത് പരിഹയുടെ പ്ചരതീകമാണ്.”

“പിന്നെന്തിനാണ് താങ്ക്കളുടെ രാജ്യത്തിന്റെ കവാടത്തിൽ ഒരു ഫർവശിയെ സ്ഥാപിച്ചിട്ചുള്ളത്?

ഗോപാൽ മുഖം ചുളിച്ചു. “ഫർവശി പ്ചരതീകമോ? എവിടെ?”

“ച്ചമ്ചലിലെ വെളിമ്ചരദേശത്ത്, താങ്ക്കളുമായി കൈകൊടി ആശയവി നിമയം നടത്തിയ സ്ഥലത്ത്.”

“ഓ” ഗോപാൽ പുഞ്ചിരിചിട്ടു. അദ്ദേഹത്തിന് ശിവനുദ്ദേശിക്കുന്ന കാര്യം മനസ്സിലായതുപോലെ കാണപ്പെട്ടു. “ചങ്ങാതി, ഞങ്ങളെക്കും അതുപോലൊരു ജ്വാലാ പരതീകമുണ്ട്. ഞങ്ങളുതിനെ ഫർവശി എന്ന്നല്ക വിളിക്കുന്നത്. ഞങ്ങളുതിനെ അഗ്നിയെന്ന്നാണ് വിളിക്കുന്നത്. അഗ്നിദേവൻ.”

“പക്ഷേ ആ രൂപത്തിന് ഫർവശിയുടെ രൂപത്തിനോട് നല്ക സാമ്യമുണ്ട്.”

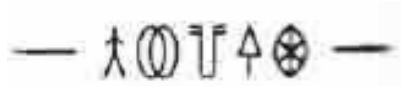
“അതെ. ശരിയാണ്. പരിഹയിലുള്ളവർ അഗ്നിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ആരാധനാക്രമങ്ങൾക്ക് വലിയ പരാധാന്യംകൊടുക്കുന്നുണ്ടെന്ന്നാണ് എന്റെ അറിവ്. നമ്മൾ ഭാരതീയരും അങ്ങനെയെന്തെ.. ഋഗ്വേദത്തിലെ പരമമാദ്യായത്തിലെ ആദ്യത്തെ മന്ത്രം അഗ്നിദേവനെക്കുറിച്ചുള്ളതാണ്. അഗ്നി എന്ന് പരകൃതി മൂലകത്തിന്റെ പരാധാന്യം ലോകമെമ്പാടുമുള്ള മതങ്ങളിൽ ഒരുപോലെയാണ് കാണപ്പെടുന്നത്.”

“തീയാണ് മനുഷ്യസംസ്കൃതിയുടെ തുടക്കം.”

“എല്ലാ ജീവന്റെയും തുടക്കമാണത്, സുഹൃത്തേ. സമസ്ത ഊർജ്ജങ്ങളുടെയും ഉറവിടമാണത്. നക്ഷത്രങ്ങളെ നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു രീതി അവയെ അഗ്നിഗോളങ്ങളായി കാണുകയെന്താണ്.”

ശിവൻ പുഞ്ചിരിച്ചു.

ഒരു നാവികൻ അവരുടെ അടുത്തേക്കുവന്ന് “പ്രഭോ, തുഴവഞ്ചികൾ ഇറക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഞങ്ങൾ എല്ലാ ഒരുക്കങ്ങളും ചെയ്തുക്കഴിഞ്ഞു.”

തുഴവഞ്ചി തീരത്തിന് ഏകദേശം നൂറുവാര അകലെ എത്തിയപ്പോൾ കുറ്റിക്കാടിനൂപിനിൽ നിന്ന് ഉയരമുള്ള ഒരാൾ പരയക്ഷപ്പെട്ടു. തവിട്ടു കലർന്ന കറുത്ത നിറത്തിലുള്ള ഒരു നീളൻ മേലങ്കി ധരിച്ചിരുന്ന അയാളുടെ കൈയിൽ അധികാരണ്ഡപോലുള്ള ഒരു സാധനമുണ്ടായിരുന്നു. അല്പലങ്കിൽ അതൊരു കുന്തമാകാനും മതി. അകാര്യം ശിവന് തീർച്ചയില്ലായിരുന്നു. അവൻ വാളിനുനേരെ കൈയെത്തിച്ചു.

ഗോപാൽ കൈയെത്തിച്ച ശിവനെ തടഞ്ഞു. “അതു സാരമില്ല, ചങ്ങാതി.”

‘താങ്കൾക്ക് ഉറപ്പാണോ? അപരിചിതനിൽനിന്ന് കേടുക്കാതെ ശിവൻ ചോദിച്ചു.

“അതെ. അയാളൊരു പരിഹക്കാരനാണ്. നമുക്ക് വഴി കാട്ടുവാൻ വന്നതാണയാൾ.’

ശിവൻ വാളിന്മേലുള്ള പിടി അയച്ചുവെങ്കിലും കൈ വാൾപ്പിടിപ്പിക്കുത്തതെന്തെ വെച്ചു.

കുറ്റിക്കാടിനകത്തു ചെന്ന് ആ അപരിചിതൻ വടംപോലുള്ള ഒരു വസ്തു പുറത്തേക്കു വലിച്ചിട്ടു. ശിവൻ ഉടനെ ശ്വാസം പിടിച്ഛ. അവന്റെ കൈ വീണ്ടും വാളിനു നേർക്ക് നീണ്ടു.

അവനെ അടുത്തുപെടുത്തുമാറ് നാലു കുതിരകൾ ആ കുറ്റിച്ചെടികൾക്കു പിന്നിൽനിന്ന് പുറത്തുവന്നു. മൂന്നു കുതിരകളുടെ പുറത്ത് ആരു മുണ്ടായിരുന്നില്ല. മൂന്നുപേർക്ക് സവാരി ചെയ്യുവാൻ പറ്റിയ

വിധത്തിലായിരുന്നു അവയെ ഒരുക്കിയിരുന്നത്. നാലാമത്തെ കുതിരയുടെ പുറത്ത് വലിയൊരു ചാക്ക് കെട്ടിയിട്ടായിരുന്നു. ഒരു പക്ഷേ അതു നിറയെ പലവ്യഞ്ജനസാധനങ്ങളായിരിക്കാം. വാളിനുനേർക്ക് നീണ്ട് കൈ പിൻ വലിച്ച് അവനത വെറുതെയിട്ടു.

ആ അപരിചിതൻ ഒരു സുഹൃത്തായിരുന്നു.

പരിഹയിലേക്കുള്ള യാത്ര്യാ

മുപ്പത്തിയഞ്ച്

“നമ്മളെ സ്വീകരിക്കുവാനായി വായുപുത്ര്യാർ ആളെ അയച്ചതിൽ എനിക്ക് സന്തോഷം തോന്നുന്നു” ഗോപാൽ പറഞ്ഞു.

നാവികർ തുഴവഞ്ചിയിൽനിന്ന് സാധനങ്ങൾ ഇറക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അതിലുള്ള കുറച്ചു സാധനങ്ങൾ ശിവനും ഗോപാലിനും ആ പരിഹർക്കാരനും സഞ്ചരിക്കുവാനുള്ള മൂന്നു കുതിരകളുടെ പുറത്ത് കയറും. ബാക്കിവരുന്ന സാധനങ്ങളെല്ലാം നാലാമത്തെ കുതിരയുടെ പുറത്തും.

“വായുപുത്ര്യാർക്ക് വാസുദേവമുഖ്യനെ അവഗണിക്കാൻ സാധിക്കുമോ, പരമോ? ഗോപാലിനെ നോക്കി ശിരസ്സു കുമ്പിട്ട് ആ പരിഹർക്കാരൻ പറഞ്ഞു “ലോതലിലുള്ള വാസുദേവപണ്ഡിതന്റെ സന്ദേശം സമയത്തുതന്നെ ഞങ്ങൾക്ക് ലഭിച്ചു. അങ്ങ് ഞങ്ങളുടെ ആദരണീയനായ അതിഥിയാണ്. എന്റെ പേർ കുരുഷ എന്ന് നാൻ. പരിഹാ നഗരത്തിലേക്കുള്ള അങ്ങയുടെ വഴികാട്കിയാണ് ഞാൻ.”

ശിവൻ കുരുഷിനെ സൂക്ഷ്മം നിരീക്ഷിച്ചു. അയാൾ ധരിച്ചിട്ടുള്ള ആ നീളം കൂടിയ മേലങ്കിക്ക് അയാളുടെ പക്കൽ ഒരു വാളുണ്ടെന്ന് സത്യം മറച്ചുപിടിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിരിന്നു. ആ മേലങ്കിയുടെ മടക്കുകളിൽ ഒളിപ്പിച്ചു വെച്ചിട്ടുള്ള വാൾ ഒരടിയിന്തിരപ്പടം വരുമ്പോൾ എങ്ങനെ പുറത്തു ക്കുമെന്ന് അറിയാറിന്നു. ശിവൻ ആലോചിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതിനാൽ.

ഭാരതത്തിലെ ഉഷ്ണമേഖലാ സമതലപ്രദേശങ്ങളിൽ കാണാത്ത വിധത്തിൽ അസാധാരണമാംവിധം നല്ല വെളുത്തനിറത്തിലുള്ള തൊലിയായിരുന്നു അയാൾക്കുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ. ഇത്തരത്തിലുള്ള നിറവിശേഷം ആ പരിഹർക്കാരനെ വിളിച്ച് നിറമുള്ള അനാകർഷണീയനാകുമെ ന്നായിരിക്കും ഇതൊക്കെ കാണുന്നവർ ധരിക്കുക. എന്നാൽ ഇവിടെ കാർയ്ക്കു ഞങ്ങൾ അങ്ങനെയായിരുന്നില്ല. നീണ്ടുകുർത്ത മൂക്കും നീളൻ താടിയും ചേർന്ന് അയാളുടെ സൗന്ദര്യം വർദ്ധിപ്പിച്ചു. എന്ന് അറിയാനാലും ഒരു പോരാളിയുടെ ഭാവം അയാൾക്ക് അപ്രപോഴുമുണ്ടായിരുന്നു. ഭാരതീയരിൽ സാധാരണയായി കണ്ടിരുന്നതുപോലെ ആ പരിഹർക്കാരൻ മുടി നീട്ടിവളർത്തി യിരുന്നു. പരുത്തിത്തുണികൊണ്ട് നിർമ്മിതമായ ചതുരാകൃതിയിലുള്ള ഒരു തൊപ്പി അയാളുടെ തലയിൽ കമഴ്ത്തിയിരുന്നു. അയാളുടെ താടിയാണ് ശിവനെ ഏറ്റവും ആകർഷിച്ചത്. കാശിവിശ്വനാഥ ക്ഷേത്രത്തിലെ രുദ്രഭഗവാനുള്ളതുപോലെയായിരുന്നു ആ താടി. മഹാദേവന്റെ സവിശേഷമായ താടിയിൽ പലയിടത്തും ജട പിടിച്ചിരുന്നു.

“താങ്കൾക്ക് നന്ദി, കുരുഷ”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “ഏകകാലം കാത്തിരുന്ന നീലകണ്ഠനെ, ശിവഭഗവാനെ താങ്കൾക്ക് പരിചയപ്പെടുത്തുന്നതിൽ എനിക്ക് വലിയ സന്തോഷമുണ്ട്. ആ സന്തോഷകരമായ കാർയ്ക്കും ചെയ്യാൻ ദയവായി എന്റെ അനുവദിച്ചാലും.”

കുരുഷ ശിവന്റെ നേർക്കു തിരിഞ്ഞു തിടുക്കത്തിൽ തല കുലുക്കി. ശിവൻ ഒരു കയ്യേർക്കാക്കാരനാണെന്ന്, വായുപുത്രഗോത്രം അംഗീകരിക്കാത്തവനാണെന്ന് കരുതിയിരുന്നത് വായുപുത്രന്മാരിൽ ഒരുത്തനായിരുന്നു അയാളെന്ന് വ്യക്തമായിരുന്നു. ശിവൻ ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല. വായുപുത്ര മേധാവിയായ മിത്രന്റെ അഭിപ്രായത്തിനുമാർമേ പരസക്തിയുള്ളവെന്ന് അവനറിയാമായിരുന്നു.

ശിവൻ കുതിരപ്പുറത്തുകയറി. പിന്നെ കപ്പലിനടുത്തേക്ക് തോണി തുഴഞ്ഞുപോയിക്കൊണ്ടിരുന്ന നാവികരുടെ നേരെ തിരിഞ്ഞ് കൈ വീശി,

അല്പം കൂടി അകലേക്കു നീങ്ങി ഏതെങ്കിലും ഒഴിഞ്ഞ സ്ഥലത്ത് നെക്കൂരമിടുവാനായിരുന്നു അവർ ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നത്. രണ്ടുമാസത്തെ ഇടവേളയ്ക്കുശേഷം ഗോപാലും ശിവനും കുരുഷിനെ കണ്ടുമുടിയ സ്ഥലത്തേക്ക് അവരുടെ മടങ്ങിയെത്തിയിട്ടുണ്ടോ എന്നറിയുന്നതിനായി രണ്ടു ദിവസം ഇടവിട്ട് കപ്പിത്താൻ ഒരു തോണി അയക്കും.

കുരുഷ ഏറ്റവും മുന്നിൽ സഞ്ചരിച്ചു. സാധനസാമഗ്രികൾ വഹിച്ചിരുന്ന കുതിരയുടെ കടിഞ്ഞാണും അയാളുടെ കൈയിലായിരുന്നു. അതിനു തൊട്ടുപുറകിലായി ഗോപാലും ശിവനും കുതിരപ്പുറത്ത് സഞ്ചരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ആ പരിഹർക്കാരൻ അല്പം മുന്നിലേക്കു നീങ്ങിയപ്പോൾ ശിവൻ ഗോപാലിനുനേർക്കു തിരിഞ്ഞു. “എന്താണ് ഈ കുരുഷ എന്ന് പേർ പരിചയമുള്ളതുപോലെ തോന്നുന്നത്?”

“ചില സമയങ്ങളിൽ കുരുഷ് കുരു എന്നും അറിയപ്പെടും”. ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “താങ്കൾക്കറിയാവുന്നതുപോലെ കുരു ഭാരതത്തിലെ പഴയൊരു ചക്രവർത്തിയായിരുന്നു.”

“അങ്ങനെയെങ്കിൽ ഏതു പേരാണ് ആദ്യമുണ്ടായത്? കുരുവോ കുരുഷോ?”

“ആർ ആരെ സ്വാധീനിച്ചുവെന്ന് നല്ലേ താങ്കൾ ഉദ്ദേശിച്ചത്? ഗോപാൽ ചോദിച്ചു. “അതായത് ഭാരതം പരിഹയെ സ്വാധീനിച്ചതാണോ അതോ പരിഹ ഭാരതത്തെ സ്വാധീനിച്ചതാണോ?”

“അതെ. അതാണ് എനിക്ക് കറിയേണ്ടത്.”

“എനിക്ക് കറിയേണ്ടതുകൂടാ. ഒരുപക്ഷേ രണ്ടും സംഭവിച്ചിരിക്കാം. അവരുടെ അഭിജാത സംസ്കൃതത്തിൽനിന്ന് നമ്മളും നമ്മുടെതിൽനിന്ന് അവരും പരസ്പരം പഠിച്ചിരിക്കാം. ആരിൽനിന്ന് ആർ കൂടുതൽ പഠിച്ചു എന്ന് ഞാൻ അറിയാൻ വേണ്ടി. നമ്മുടെ സംസ്കാരം മറ്റേ സംസ്കാരത്തേക്കാൾ മികച്ചതാണെന്ന് കാണിക്കുവാനുള്ള ശ്രമമായി മാർമേ അതിനെ കാണാൻ കഴിയും. അതൊരു വിഡ്ഢിത്തമാർന്ന അന്വേഷണമാണ്. എല്ലാ സംസ്കാരങ്ങളിലുമുള്ള നല്ല അംശങ്ങൾ സ്വാംശീകരിക്കുന്നതാണ് ഏറ്റവും ഉചിതം.”

ഏകാകിയുടെ തേജസ്സോടെ പരിഹർ മുൻനിൽ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അവർ യാത്ര തുടങ്ങിയിട്ടിപ്പോൾ രാഷ്ട്രയായിരുന്നു. ചങ്ങാത്തത്തിന്റെ സൂചനകളുള്ള ശിവന്റെ ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഏകാക്ഷരങ്ങളിലുള്ള മറുപടികൾ നൽകിക്കൊണ്ട് അവനുമായി ആശയവിനിമയം നടത്താനു ദ്വേശികുന്ന്നിലലെന്ന വ്യക്തമായ സന്ദേശമാണയാൾ നൽകിയത്. അവസാനം നീലകണ്ഠൻ അയാളോടു സംസാരിക്കാതായി.

“ഭഗവാൻ ഇവിടെയാണോ വളർന്നുവലുതായത്?”. ശിവൻ ഗോപാലിനോടു ചോദിച്ചു.

“അതെ. ഈ പർവേശത്താണ് രുദ്രഭഗവാൻ ജനിച്ചത്. നമുക്കദ്വേഹത്തിന്റെ ആവശ്യം നേരിടപ്പോൾ അദ്വേഹം ഭാരതത്തിലേക്കു വന്നു.”

“യക്ഷികളുടെ ലോകത്തുനിന്നുള്ളവനായിരുന്നു അദ്വേഹം. സ്വാഭാവികമായും അത് അദ്വേഹത്തെ നമ്മുടെ രക്ഷാരുപമാക്കി.”

‘യഥാർത്ഥത്തിൽ അദ്വേഹം ജനിച്ചത് പരിഹയിലായിരുന്നില്ല എന്നാണ് ഞാൻ കരുതുന്നത്. പക്ഷേ ഈ പർവേശത്തിന് അടുത്തവിടെയോ ആണ്.”

“എവിടെ?”

‘അൻഷാൻ.’

“ഭാരതത്തിൽ അൻഷാൻ എന്നതിനർത്ഥം വിശപ്പെപ്പെന്നല്ലേ?

“ഇവിടെയും അതിന്റെ അർത്ഥം അതുതന്നെയാണ്.”

“അവർ അവരുടെ രാജ്യത്തിന് വിശപ്പ് എന്നു പേരിടുന്നു? അത്ഭുത ചിത്ത കാര്യമായിരുന്നോ?

“ചുറ്റും നോക്കുക. മലനിരകൾനിറഞ്ഞ മരുഭൂമിയാണിത്. ഇവിടെ ജീവിക്കുകയെന്നത് യാതനയാണ്. അല്പലെട്കിൽപിന്നെ.”

“അല്പലെട്കിൽപിന്നെ എന്താണ്?”

“ഏതെട്കിലും മഹാരഥന്മാർ ഈ ഭൂമിയെ മെരുക്കിയെടുക്കണം.”

“ എന്ന്നിട് രുദ്രഭഗവാന്റെ ഗോത്രം അത്തരത്തിൽപെട്ടവരാണെന്ന് തെളിയിച്ചോ?

“ഉവ്വ്. അവർ ഈളം എന്ന രാജ്യം സ്ഥാപിച്ചു.”

‘ഈളം? അക്കാദിയന്മാർ കീഴടക്കിയ ആ രാജ്യം തന്നെയാണോ താദൃക ഊദ്വേശികുന്ന്നത്?’

“അതെ.”

‘വായുപുത്രന്മാരുടെ പിന്തുണ വിശദീകരിക്കുന്ന സംഭവം അതായിരിക്കും അല്ലേ? ഈളത്തിലെ ജനങ്ങൾ രുദ്രഭഗവാന്റെ ഗോത്രത്തിൽ പെട്ടവരായിരുന്നുവല്ലോ.”

“അല്ല. അതല്ല അതിനുള്ള കാരണം. തങ്ങളുടെ രാജ്യത്തിനും മൈസാപ്പൊട്മേയ്ക്കും ഇടയിലൊരു നിഷ്പക്ഷ രാജ്യത്തിന്റെ ആവശ്യം വായുപുത്രന്മാർക്കുണ്ടായിരുന്നു. രുദ്രഭഗവാൻ ഈളത്തിലെ തന്റെ അനുയായികളോടു ഒരു കാര്യം തുറന്നുപറഞ്ഞു: ഒന്നുകിൽ അതുവരെ അവർ പിന്തുണച്ചിരുന്ന സ്വത്വമുപേക്ഷിച്ച് വായുപുത്രഗോത്രത്തിൽ ചേരാം. അല്പലെട്കിൽ ഈളം നിവാസികളെന്ന രീതിയിൽ മുന്നോട്ടുപോകാം. അങ്ങനെ

രുദ്ദ ഭഗവാനെ പിന്തുടർന്നെത്തിയ അനുയായികളാണ് ഇന്ന്നത് വായുപുത്രൻമാർ.’

“അപ്പോൾ അൻഷാൻ സ്ഥിതിചെയ്തിരുന്ന സ്ഥലത്തല്ല ഇപ്പോഴത്തെ പരിഹ.’

“അല്ല. ഈളരാജ്യത്തിന്റെ തലസ്ഥാനമാണ് അൻഷാൻ. പരിഹ് അതിന്റെയും കിഴക്കു ഭാഗത്താണ്.”

‘ഈള ദേശവാസികളെ മാത്രമല്ല മറ്റെല്ലാവരെയും വായുപുത്രൻമാർ അവരുടെ ഗോത്രത്തിലേക്ക് സ്വീകരിച്ചിരുന്നുവെന്ന് കാണുന്നു. എന്റെ അമ്മാവൻ തിബത്ത്കാരനാണ്.”

“അതെ. മനോബു ഭഗവാൻ തിബത്ത്കാരനായിരുന്നു. ജന്മം കൊണ്ടതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലല്ല കർമ്മ മികവിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രമാണ് വായുപുത്രൻമാർ അംഗങ്ങളെ സ്വീകരിക്കുന്നത്. നിരവധി ഈളം ദേശക്കാർ വായുപുത്രൻമാരായിത്തീരുവാൻ ശ്രമിച്ചു നോക്കുന്നുണ്ട്. പക്ഷേ അവരതിൽ വിജയിക്കുന്നില്ല. ഞങ്ങളുടെ നാടിലുള്ള ഗോത്രത്തിലെ നിരവധിപേർക്ക് ആ ഗോത്രത്തിലേക്ക് പരവേശനം ലഭിച്ചു. അയോർത്ഥികളായതിനാലാണ് അവർ സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടത്.”

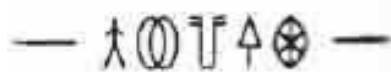
“ഭാരതത്തിൽനിന്നുള്ളവർക്കോ?

“അതെ. ഭാരതത്തിലുള്ളവരോട് താൻ ചെയ്ത തെറ്റിനെപ്പറ്റി രുദ്ദ ഭഗവാൻ കുറ്റബോധം തോന്നിയിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം അവരെ തന്റെ സുരക്ഷിതത്വത്തിലൊതുക്കി. തന്റെ രാജ്യത്ത് വായുപുത്രൻമാർക്കിടയിൽ അദ്ദേഹം അവർക്ക് അഭയം നൽകി.”

“ആരായിരുന്നു ആ ആളുകൾ?

“അസുരൻമാർ.’

ഈ വെളിപ്പെടുത്തലിനോട് ശിവൻ പരതികരിക്കാൻ കഴിയുന്നതിനു മുമ്പ് കുരുഷ തിരിഞ്ഞുനിന്നുകൊണ്ട് ഗോപാലിനെ അഭിസംബോധന ചെയ്തു: “പ്രഭോ, അല്പം ഭക്ഷണം കഴിക്കാൻ പറ്റിയ സ്ഥലമാണിത്. ഇനി മുന്നോട്ടുള്ള വഴി ഇടുങ്ങിയ മലമ്പാതയാണ്. ഇവിടെ നമുക്കൊരു ഇടവേള എടുത്തുകൂടെ?

യാതൊരു രൂപിയുമില്ലാത്ത ഉച്ഛ്വേദം, മലങ്കാർറിന്റെ തണുപ്പു കൂടി ചേർന്നതോടെ അസ്വസ്ഥതയാണുളവാക്കിയത്. പക്ഷേ കുരുഷ കൊണ്ടു വന്നിരുന്ന ആ ഉണക്കിയ പഴങ്ങൾ, നടുവാടിക്കുന്ന ആ യാത്ര തുടരുവാൻ ആവശ്യമായ ഊർജ്ജം നൽകി.

ശേഷിച്ച ഭക്ഷണം പൊതിഞ്ഞുകെട്ടി കുതിരപ്പുറത്തു ചാടിക്കയറി കുരുഷ നാലാമത്തെ കുതിരയുടെ കടിഞ്ഞാൺ തന്റെ കയ്യിലാണെന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തിയ ശേഷം സ്വന്തം കുതിരയെ മുന്നോട്ടുപായിച്ചു. അയാളുടെ തൊട്ടുപുറകിലായി ഗോപാലും ശിവനും സാവധാനം സഞ്ചരിച്ചു.

“അസുരൻമാർ ഇവിടെയാണോ അഭയം തേടിയത്? അപ്പോഴും നടുക്കു ത്തിൽനിന്ന് മോചിതനാവാതെ ശിവൻ ചോദിച്ചു.

“അതെ”, ഗോപാൽ പർതിവചിച്ചു “രുദ്രഭഗവാൻ തന്നെ ശേഷിച്ച അസുരമേധാവികളെ പരിഹയിലേക്കു കൊണ്ടുവന്നു. ഒളിച്ഛിരുന്ന മറ്റുള്ളവരേയും വായുപുത്രൻമാർ ഭാരതത്തിൽനിന്ന് പുറത്തേക്കുകടത്തി. ചില അസുരൻമാർ ഈളത്തിനുപുറം പടിഞ്ഞാറുഭാഗത്തേക്കു നീങ്ങി. അവർക്കെന്തു സംഭവിച്ചുവെന്ന് എനിക്ക് കിട്ടിപ്പോഴും അറിഞ്ഞുകൂടാ. പക്ഷേ അവരിൽ കുറെ ആളുകൾ പരിഹയിൽതന്നെ കഴിഞ്ഞു.”

“അപ്പോൾ രുദ്രഭഗവാൻ ഈ അസുരൻമാരെ വായുപുത്രഗോത്രത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയെന്നാണോ പറഞ്ഞുവരുമ്പത്?”

“എല്ലാവരേയുംമില്ല. ചില അസുരൻമാർ വായുപുത്രഗോത്രത്തെ സ്വീകരിക്കുവാൻ തക്കവണ്ണം തങ്ങളുടെ പഴയ ഗോത്രവുമായുള്ള ബന്ധം വിച്ഛേദിച്ചിരുന്നില്ല. അവരെ പരിഹയിൽ അയർത്ഥികളായി കഴിയുവാൻ അനുവദിച്ചു. പക്ഷേ ശേഷിച്ചവരിൽ മഹാഭൂരിപക്ഷം വായുപുത്രൻമാരായിത്തീർന്നു.”

“അവരിൽ അനവധിപേർ അസുരരാജവംശത്തിൽപ്പെട്ടവരായിരുന്നിരിക്കാം. ഭാരതത്തെ ആക്രമിച്ച്, തങ്ങളെ തോല്പിച്ച് ദേവന്മാരോട് പകരം വീടടുവാൻ അവർക്ക് ആഗ്രഹം തോന്നിയിട്ടുണ്ടാവില്ലേ?”

“ഇല്ല. ഒരിക്കൽ വായുപുത്രഗോത്രത്തിൽ പരവേശിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ അവർ അസുരൻമാരല്ലാതായിത്തീരും. പഴയ സ്വത്വമുപേക്ഷിച്ച രുദ്രഭഗവാൻ വായുപുത്രൻമാർക്കായി സ്ഥാപിച്ച ലക്ഷ്യം അവർ മനസാ വരിച്ചു. ഭാരതമെന്ന പുണ്യഭൂമിയെ തിന്മയിൽനിന്ന് സംരക്ഷിക്കുകയെന്ന ലക്ഷ്യം.”

ശിവൻ ഈ വാർത്തയോടൊപ്പം ശക്തിയോടെ ശ്വാസം ഉള്ളിലേക്കു ശക്തിയോടെ വലിച്ചെടുത്തു.

“മുൻകാല ശത്രുക്കളോടുള്ള വിദ്വേഷത്തിനപ്പുറത്തേക്കു പോകാനും രുദ്രഭഗവാൻ നിശ്ചയിച്ചിരുന്ന ദൗത്യത്തിനുവേണ്ടി പരവർത്തികുവാനും അസുരൻമാർക്കു സാധിച്ചു.”

“വിധിയുടെ വിചിത്രമായ വൈപരീത്യമെന്തുപറയാം, ദേവന്മാർ രാക്ഷസന്മാരെന്ന് മുദ്രകുത്തിയിരുന്ന അസുരൻമാർ ദേവന്മാരെ തിന്മയിൽനിന്നും രക്ഷപ്പെടുത്തുവാൻ അണിയറയിൽ പരവർത്തികുന്ന്ണുണ്ടായിരുന്നെന്ന്, കുതിരയെ വലതുഭാഗത്തേക്കു തിരിച്ച് മലമ്പാതയിലേക്കു കടക്കവേ ഗോപാൽ പറഞ്ഞു.

പെട്ടെന്ന് എന്തോ ഓർത്തതുപോലെ ശിവൻ ഗോപാലിനടുത്തേക്കു ചെന്നു.

“പക്ഷേ, ഒരു കാര്യം പണ്ഡിറ്റ്ജി. അസുരൻമാർ അവരുടെ പഴയ സംസ്കാരം മറന്നിട്ടുണ്ടാവില്ലെന്ന് എനിക്ക് ഊഹിക്കുന്നു. പരിഹൻ ജീവിത രീതിയെ അവർ സ്വാധീനിച്ചിട്ടുണ്ടാകണം. തലമുറകൾക്കുമുപ് വിദേശ രാജ്യത്തേക്കു മാറിത്താമസിച്ചാലും ആർക്കും തന്റെ സാംസ്കാരിക സ്വത്വം മാറ്റിക്കളയാനാവില്ല. തീർച്ചയായും സന്യാസിമാരെപ്പോലെ എല്ലാ ബന്ധങ്ങളും ത്യാജിച്ചവർക്ക് അതിനു കഴിഞ്ഞെന്നു വരാം.”

“താങ്കൾ പറയുന്നത് ശരിയാണ്. ഗോപാൽ പറഞ്ഞു ““അസുര സംസ്കാരം പരിഹൻമാരെ സ്വാധീനിച്ചു. ഉദാഹരണത്തിന്, പരിഹയിലെ ജനങ്ങൾ ഈശ്വരൻ എന്നതിനുപയോഗിക്കുന്ന പദമെന്താണെന്ന് താങ്കൾക്കറിയാമോ?

ശിവൻ തല കുലുക്കി.

ഗോപാൽ ഗൂഢമായി ശിവനെ നോക്കി “ഇതിനുമുറുപടി പറയുന്നതിനുമുമ്പ് ഒരു കാര്യം അറിയുക. പൗരാണിക പരിഹാഷയിൽ ‘സ’ എന്ന ശബ്ദത്തിന്റെ നിർമ്മാണത്തിനോ ഗ്രഹണത്തിനോ യാതൊരു പ്ലാസ്മാ യുമില്ലായിരുന്നില്ല. ഒന്നുകിൽ ‘ഷ’ അല്ലെങ്കിൽ ‘ഹ’ എന്നായിരുന്നു അതിനുപകരമായി അവർ ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന സ്വരം. അങ്ങനെയെങ്കിൽ അവർ ഈശ്വരനെ എന്തായിരിക്കും വിളിച്ചിട്ടുണ്ടാവുക?

വെറുതെ ഒരു ഊഹത്തിന്റെ ബലത്തിൽ ശിവൻ വന്യമായ ഒരു ശ്ലോകം നടത്തി ‘അഹുരൻ.’

“അതെ, അഹുരൻ.”

“ഭഗവാനേ, അപ്പോൾ രാക്ഷസന്മാരെ അവർ എന്തായിരിക്കും വിളിച്ചിട്ടുണ്ടാവുക?

‘ദേവന്മാർ.’

“എന്റെ ബഹുദേവ!”

“ഭാരതീയ ദേവഗണസംസ്കൃതിയുടെ നേരിപരിചയം. നമ്മൾ ഈശ്വരന്മാരെ ദേവന്മാരെന്നും രാക്ഷസന്മാരെ അസുരന്മാരെന്നുമാണ് വിളിക്കുക

ശിവൻ ചെറുതായൊന്നു പുഞ്ചിരിച്ചു. “അവർ വ്യത്യസ്തരാണ്. പക്ഷേ ദുഷ്ടന്മാരല്ല.”

യക്ഷികളുടെ നാട്

മുപ്പത്തിയാറ്

ശിവനും ഗോപാലും കുരുഷും ഒരു മാസത്തിലധികമായി കുതിരപ്പുറത്ത് സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുക യായിരുന്നു. വൈകിയെത്തിയ തണുപ്പുകാലം ആ ദുർഘടം പിടിച്ഛ മലമ്പാതകളിലൂടെയുള്ള യാത്രയെ ഒരു കടുത്ത പരീക്ഷണമാക്കി. തിബത്തിലെ ഉയർന്ന പർവ്വതങ്ങൾ ജീവിച്ച ശീലിച്ച ശിവൻ യാതൊരു കൃപപ്രവൃത്തിയെങ്കിലും ആ യാത്ര തുടർന്നു. പക്ഷേ സമതല പർവ്വതങ്ങളിലെ കനത്ത ചൂട് മാത്രം ശീലിച്ചിരുന്ന ഗോപാൽ തണുപ്പുനിറഞ്ഞ ആ അന്തരീക്ഷവുമായി യോജിച്ചുപോകാൻ കഷ്ടപ്പെട്ടു.

“നമ്മൾ എത്തിക്കഴിഞ്ഞു”, ഒരു ദിവസം പൊടുന്നനെ കൈ ഉയർത്തിക്കാണിച്ച കുരുഷ പറഞ്ഞു.

ശിവൻ കുതിരയുടെ കടിഞ്ഞാണു വലിച്ചു. നാലോ അഞ്ചോ വാർ മാത്രം വീതിയുള്ള ഒരു പാതയിലൂടെയാണ് അവർ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നത്. ശിവൻ കുതിരപ്പുറത്തുനിന്നിറങ്ങി അവിടെ ഒരിടത്ത് മുകളിലേക്കുനീങ്ങിനിൽക്കുന്ന ഒരു പാറക്കല്ല് കടിഞ്ഞാണു കെട്ടിയശേഷം ഗോപാലിനെ കുതിരപ്പുറത്തുനിന്നിറങ്ങുമാറ്റി സഹായിക്കാൻ ചെന്നു. കുതിരയെ കെട്ടിയിട്ട് ഗോപാലിനെ താഴെയിറക്കിയ ശിവൻ അദ്ദേഹത്തെ മലയുടെ ഒരുവശത്ത് ചാരിയിരിക്കുവാൻ സഹായിച്ചു. അതിനുശേഷം ശിവൻ തന്റെ പക്കലുണ്ടായിരുന്ന വെള്ളം ഗോപാലിനു കുടിക്കാൻ കൊടുത്തു. ജീവ പോഷണത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനമായ ആ ദ്രാവകം അദ്ദേഹം സാവധാനം മൊത്തിക്കുടിച്ച്കൊണ്ടിരുന്നു.

സുഹൃത്തിനെ സഹായിച്ച ശേഷം ശിവൻ ചുറ്റും നോക്കി. ഇടതു ഭാഗത്ത് തീർത്ത്ത് പാറകൾ നിറഞ്ഞ നൂറുകണക്കിന് വാറുകൾ ഉയരമുള്ള ചെങ്കുത്തായ മലഞ്ചെരിവായിരുന്നു. വലതുഭാഗത്ത് അങ്ങുതാഴെ ഒരു വരണ്ട താഴ്വര. കേതന്താദൂരത്ത്വെട്ടിയും ജീവന്റെ യാതൊരു ലക്ഷണവും അവനു കാണാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. മനുഷ്യരോ ജന്തുക്കളോ മലമുടിയിൽ വളരുന്ന തരത്തിലുള്ള നെഞ്ചുറപ്പുള്ള ചെടികളോ മരങ്ങളോ അവിടെയെങ്ങും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.

പുരികുകൊടി ഉയർത്തിപ്പിടിച്ച് ഗോപാലിനെ നോക്കിക്കൊണ്ട് ശിവൻ മന്ത്രിച്ചു: “നമ്മൾ എത്തിച്ചേർന്നുവെന്ന്.”

ഗോപാൽ കുരുഷ നിൽക്കുന്നിടത്തേക്ക് ചൂണ്ടിക്കാട്ടി. കണ്ണുകളടച്ച എന്തോ തിരയുന്നതുപോലെ ആ മലയുടെ മതിലിൽ കൈകൊണ്ട് പരതിനോക്കുകയായിരുന്നു അയാൾ. പെട്ടെന്നയാൾ കൈ പരത്തുന്നത് നിർത്തി. താൻ അന്വേഷിച്ചിരുന്നത് അയാൾ കണ്ടെത്തിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അതിനിടയിൽ ശിവനും മുന്നോട്ടു നീങ്ങിയിരുന്നു. ആ മലയുടെ പാർശ്വത്തിൽ നേരിയ വെട്ടുപോലുള്ള ഒരടയാളം കണ്ടു. താൻ നേരത്തേ കണ്ട ജ്വാലാപ്രതികത്തിന്റെ അടയാളമാണതെന്ന് അവൻ മനസ്സിലായി. ഫർവശി.

ആ രൂപത്തിന്റെ നടുവിൽ കുരുഷ തന്റെ വിരലിലുണ്ടായിരുന്ന മോതിരംകൊണ്ട് അമർത്തി. ഒരു മനുഷ്യശിരസ്സോളം വലിപ്പമുള്ള പാറ ക്കല്ല് പുറത്തേക്കുന്തിവന്നു. കുരുഷ രണ്ടുകൈ കൊണ്ടും ആ പാറക്കല്ല്വിൽ പിടിച്ച് ആഞ്ഞുതള്ളി.

ആ മലയ്ക്ക് ജീവൻ വെക്കുന്നതുപോലെ കണ്ട്പ്പോൾ ശിവൻ അദ്ഭുതത്തോടെ അത് നോക്കിനിന്നു. ഏതാണ്ട് നാലുവാര നീളവും മൂന്നുവാര വീതിയുമുള്ള ഒരു പാറക്കല്ല് പുറകോട് ഇറങ്ങിയശേഷം ഒരു വശത്തേക്ക് നിറങ്ങി നീങ്ങിപ്പോയി. അതോടെ ആ മലയുടെ ഉദരത്തിനു ഉള്ളിലേക്ക് നീണ്ടുകിടക്കുന്നൊരു പാത പര്യയക്ഷമായി.

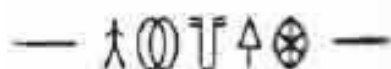
കുരുഷ ശിവനു നേരെ തിരിഞ്ഞ് ഇനി ഉള്ളിലേക്ക് പോകാമെന്ന് ആംഗ്യം കാണിച്ചു. ശിവൻ ഗോപാലിനെ കുതിരപ്പുറത്തു കയറുവാൻ സഹായിച്ചശേഷം ആ കുതിരയുടെ കടിഞ്ഞാൺ അദ്ദേഹത്തെ ഏല്പിച്ചു. തന്റെ കുതിരയുടെ അടുത്തേക്കു നടക്കുമ്പോൾ ശിവൻ കുതിരയെ കെട്ടിയിരുന്ന പാറക്കല്ല്വിനു നേരെ നോക്കി. പര്യതിദത്തമെന്നു തോന്നുമെങ്കിലും യഥാർത്ഥത്തിൽ അത് മനുഷ്യനിർമ്മിതമാണെന്ന് അവൻ മനസ്സിലായി. ശിവൻ ദുതഗതിയിൽ കുതിരപ്പുറത്തുകയറി ഗോപാലിനും കുരുഷിനുമൊപ്പം ആ പർവ്വതത്തിന്റെ ഹൃദയത്തിനുള്ളിലേക്ക് പരവേശിച്ച് മുന്നോട് നീങ്ങുവാനാരംഭിച്ചു.

പാറ കൊണ്ട് മയ്ക്കപ്പെട്ട കവാടം അവരുടെ പുറകിൽ അനായാസം അടഞ്ഞു. ചുമരുകളിൽ കത്തിച്ച് വെച്ച് പന്തങ്ങളിലായിരുന്നവെങ്കിൽ ആ പരദേശം കനത്ത ഇരുട്ലിയാണ്പോയെന്നെ. ആ പന്തത്തിൽനിന്നുള്ള വെളിച്ച് വാരകളോളം മുന്നിലേക്ക് പരന്നുകിടന്നിരുന്നു. അതിനപ്പുറം ആ പൊള്ളയായ പാതയിൽ വെളിച്ച്തിന്റെ പോരാട്. അവസാനിച്ച്. ആ ചുമരിലുണ്ടായിരുന്ന ഒരു പോതിൽനിന്ന് കുരുഷ മൂന്നു പന്തങ്ങൾ പുറത്തെടുത്ത് കത്തിച്ച് ശിവനും ഗോപാലിനും ഓരോന്നു നൽകി. അതിനുശേഷം തന്റെ പന്തം ഉയർത്തിപ്പിടിച്ച്കൊണ്ട് അയാൾ മുന്നോട് നീങ്ങി. ശിവനും ഗോപാലും കുതിരകളെ കുരുഷിന്റെ പിന്നാലെ മുന്നോട് തെളിച്ച്.

താമസിയാതെ ആ പാത രണ്ടായി പിരിഞ്ഞു. യാതൊരു സംശയവുമില്ലാത്തമട്ലിൽ കുരുഷ അവരെ അതിലൊരു വഴിയിലേക്ക് നയിച്ച്. നാഗന്മാരുടെ ദണ്ഡകാരണ്യത്തിലെന്പോലെ അനധികൃതമായി ആരെങ്കിലും ഈ ഗുഹയിലേക്ക് കടന്നുവന്നാൽ ഈ വഴിപിരിയുന്നിടത്തേത്ത്മ്പോൾ വഴിതെറ്റിപ്പോയി അയാൾ ഈ മലയ്ക്കുള്ളിൽ അവസാനിച്ച്കൊള്ളുമെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന വിധത്തിലായിരുന്നു വായുപുത്ര്മാരുടേയും രഹസ്യസംവിധാനം. വായുപുത്രനായ ഒരു വഴികാട്ലിലാതെ മുന്നോട് നീങ്ങുക അസാധ്യമായിരുന്നു.

വഴിതെറ്റിക്കുന്ന വിധത്തിലുള്ള നിരവധി പാതകൾ അവൻ ഇനിയും പരീക്ഷിച്ച്. അവൻ നിരാശനാകേണ്ടി വന്നില്ല.

അരമണിക്കുറിനുശേഷം മടുപ്പിപ്പിക്കുന്ന നീണ്ടയാത്രയുടെ അവസാനം ആ യാത്രക്കാരർ മലയുടെ മരുഭാഗത്തേതിൽ ചേർന്നപ്പോൾ പെട്ടെന്ന് കണ്ണി ലേക്കടിച്ച സൂര്യപ്രകാശം അവരുടെ കണ്ണു മഞ്ഞളിപ്പിച്ചു. കണ്ണുകൾ അതുമായി പൊരുത്തപ്പെട്ടു വന്ന പ്പോഴും മുന്നിലെ കാഴ്ചകൾ കണ്ടപ്പോൾ ആശ്ചര്യമൂലം അവരെ വാ പിളർന്നുപോയി.

ഇതുവരെ കണ്ടതിൽനിന്നും തീർത്തും വ്യത്യസ്തമായിരുന്നു മല യുടെ മരുവശത്തു കണ്ട ദൃശ്യങ്ങൾ. ആ മലയുടെ പാർശ്വത്തിലൂടെ വലിയൊരു പാത വെട്ടിയുണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ആ വഴിയിലൂടെ സഞ്ചരിക്കുന്ന മനുഷ്യർക്കും കുതിരവണ്ടികൾക്കും തൊട്പ്പുറത്ത് അഗാധമായ കൊക്കയിലേക്കു വീഴാതെ സുരക്ഷിതമായി സഞ്ചരിക്കുവാൻ തക്കവണ്ണം മനോഹരമായി നിർമ്മിച്ച കൈവരികൾ ആ വഴിയുടെ വശങ്ങളിൽ സ്ഥാപിച്ചിരുന്നു. രുദ്രവീഥി എന്ന് അറിയപ്പെട്ടിരുന്നത്. ആ ചെങ്കുത്തായ മലയുടെ ഓരം ചുറ്റി താഴെ അടിവാരംവരെ നീണ്ടു കിടന്നിരുന്ന ആ പാത ദുർഘടം നിറഞ്ഞതായിരുന്നില്ല. സ്വാഭാവികമായും എല്ലുപോലെ വരണ്ട് ആ താഴ്വര ചെങ്കുത്തായ മലകൾക്കൊണ്ട് വലയം ചെയ്തപ്പോൾ കണ്ടിരുന്നു. അദ്ഭുതകരമായ പരകൃതി മാതൃമല, ആ പരകൃതിയെ പരിഹർക്കാൻ തങ്ങളെക്കൊണ്ടുവരുത്തുന്ന ഉപയോഗിച്ച രീതിയും ശിവനെ വിസ്മയിപ്പിച്ചു. സൂക്ഷ്മനിരീക്ഷണം നടത്തുന്ന കണ്ണുകളിൽനിന്ന് മറയ്ക്കപ്പെട്ട, അഭേദമായ പർവ്വതനിരകളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ട, ഒറ്റപ്പെട്ട ഈ സ്ഥലത്ത് പരിഹയെന്ന്, യക്ഷികളുടെ ഒരു യഥാർത്ഥ രാജ്യം തന്നെ യാണവർ നിർമ്മിച്ചിരുന്നത്.

രുദ്രവീഥി ചെന്ന് അവസാനിച്ചത് ഒരു മേൽത്തട്തിനടിയിലായിരുന്നു. മെലുഹർക്കാർ ചെയ്തിരുന്നതുപോലെ വെള്ളപ്പൊക്കത്തിൽനിന്ന് രക്ഷ നേടുവാനായിരുന്നില്ല ഇവരിവിടെ ഈ തട്തിനിർമ്മിച്ചിരുന്നത്. പരിഹയിലെ ജലപ്രശം വെള്ളപ്പൊക്കമായിരുന്നില്ല ജലദാരിദ്ര്യമായിരുന്നു. പരുക നായ ആ മലപ്രദേശത്ത് വലിയ കെട്ടിടങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ സമനിരപ്പായ അടിത്തറയും പരതലവും ഒരുക്കുന്നതിനാണ് അത്തരത്തിലുള്ള തട്തികൾ നിർമ്മിച്ചിരുന്നത്. അത്തരത്തിലുള്ള ഒരു വലിയ മേൽത്തട്തിനു മുകളിലാണ് പരിഹ എന്ന നഗരം സ്ഥാപിച്ചിരുന്നത്.

താഴ്വരകളുടെ ഏറ്റവും അടിഭാഗത്ത് ചെന്ന്നിടാണ് കുരുഷം ഗോപാലും ശിവനും ആതടിനെ സമീപിച്ചത്. അതിൽ ഏറ്റവും ഉയരമുണ്ടായിരുന്നതിന്റെ ഇയരം ഇരുപതു വാർയോളം വരും. നഗരത്തിലേക്കുള്ള ഒരേയൊരു പ്രവേശനകവാടത്തിൽ അലംകൃതമായ വലിയൊരു പടിവാതിൽ ഉറപ്പിച്ചിരുന്നു. ഇരുഭാഗത്തും ഉയർന്നുനിന്നിരുന്ന മതിലുകൾ കെട്ടി സുരക്ഷിതമാക്കിയ ആ പാത പടിവാതിൽക്കലേക്കടുക്കും തോറും ഇടുങ്ങി വന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. ആരാധനാപൂർവ്വം ചുറ്റും നിരീക്ഷിച്ച ശിവൻ ഒരു കാര്യം വ്യക്തമായി. പരിഹയെ ആക്രമിക്കാനെത്തുന്ന ശത്രു സൈന്യത്തിന് ചോർപ്പുപോലെയുള്ള ആ ഇടുങ്ങിയ വഴിയിലൂടെ കൂടുതൽ ആശ്വലമുപയോഗിച്ച് മുന്നോട്ടു നീങ്ങാൻ സാധിക്കുകയില്ല. ആ സംവിധാനം പരിഹയുടെ പ്രതിരോധം അനായാസമാക്കിത്തീർത്തു.

അങ്ങോട്ടു വരുന്ന വഴിക്ക് ശിവൻ പലപ്പോഴും കാണാനിടയായ ആ തവിട്ടുനിറത്തിലുള്ള കല്ലുകൊണ്ടാണ് അലംകൃതമായ ആ ഭീമൻ നഗര കവാടം നിർമ്മിച്ചിരുന്നത്. ആ പടിവാതിലിന്റെ ഇരുവശത്തുമായി രണ്ടു വലിയ തൂണുകളുണ്ടായിരുന്നു. അതിനുമിതെ ആ നഗരത്തെ രക്ഷിക്കാനെന്ന് മടിയിൽ മുന്നോട്ടു കുതിക്കുവാൻ തയ്യാറായി രണ്ടു ജീവികൾ

കുന്തിച്ഛിരിപ്പുണ്ടായിരുന്നു. അപരിചിതമായ ആ ജീവികൾക്ക് മനുഷ്യ മുഖവും സിംഹത്തിന്റെ ശരീരവുമായിരുന്നു. ആ ശരീരത്തിൽ കഴുകന്റെ വലിയ ചിറകുകൾ മുളച്ചിരുന്നു. ആ മുഖത്ത് പരിഹയുടെ കലർപ്പിലാൽ അന്തസ്സ് പരക്കുമായിരുന്നു. ഉയർത്തിപ്പിടിച്ച് കൂർത്ത നെറ്റിത്തടം, വളഞ്ഞ മൂക്ക്, വൃത്തിയായി താഴേക്ക് ഒഴുകിയിറങ്ങുന്ന താടി, ഒരു ചതുരത്ത് പ്പിക്കടിയിൽനിന്ന് നീണ്ടുകിടക്കുന്ന മുടിയിഴകൾ. ഒരു പോരാളിയുടെ ആക്രമണോത്സുകമായ ആ മുഖത്തിന് ശാന്തവും സൗഹൃദഭാവമാർന്നതുമായ കണ്ണുകൾ ഒരു പരിധിവരെ ആത്മനിയന്ത്രണത്തിന്റെ ഭാവം നൽകി.

കുരുഷം പടിവാതിൽക്കൽ നിന്നിരുന്ന പാറാവുകാരനും തമ്മിലുള്ള സംഭാഷണം കഴിഞ്ഞതായി ശിവനു മനസ്സിലായി. അയാൾ പുറകോട്ടു വന്ന് ഗോപാലിനോട് ഭവ്യതയോടെ സംസാരിച്ചു: “സ്വാമി, ഔപചാരികമായ കാർയ്യങ്ങളെല്ലാം കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അങ്ങയെ ഇവിടെ എത്തിക്കുവാൻ വൈകിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ദയവായി എന്തോടു ക്ഷമിച്ചാലും.”

“താങ്ങൾ ക്ഷമാപണം നടത്തേണ്ട കാർയ്യമൊന്നുമില്ല, കുരുഷ’, ഗോപാൽ ഭവ്യമായി പറഞ്ഞു “നമുക്ക് പോകാം.”

ശിവൻ നിശ്ശബ്ദം കുരുഷിനെയും ഗോപാലിനെയും പിന്തുടർന്നു. കാവൽക്കാരന്റെ നേരമ്പോക്കു കലർന്നതെങ്കിലും എല്ലാം വിലയിരുത്തുന്ന മട്കിലുള്ള നോട്തെക്കുകുറിച്ഛി ശിവന് നല്ല ധാരണയുണ്ടായിരുന്നു.

വലിയ തായോടു പതിച്ഛ മുറ്റം കടന്ന് കല്പുപതിച്ഛ നടവഴിയിലൂടെ അവർ കുതിരകളെ മുകളിലെ തട്കിലേക്ക് നയിച്ചു. ചെങ്കുത്തലാൽ കയറ്റമായതിനാൽ മുന്നിലെ വളവു തിരിഞ്ഞ് മുകളിലേക്കു കയറുവാൻ അവർക്ക് ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടായില്ല. ആ പാതയുടെ ഓരത്തുണ്ടായിരുന്ന പടികളിലൂടെ കുറച്ച് കാൽനടയാർക്കകാർ കാൽ നീട്ടിവെച്ച് കയറുന്നതായിരുന്നു. ആ വഴിയിലുടനീളം പാറകൊണ്ടുള്ള ആ തട്കിന്റെ മുഖപ്പ കൊത്തുവേല നടത്തി ചായം തേച്ചിരുന്നു. തിളങ്ങുന്ന ഓടുകളിൽ കൊത്തിവെച്ച നീണ്ട മേലങ്ങികളും ചതുരത്ത് പ്പികളുമുള്ള പരിഹന്മാരുടെ സവിശേഷരൂപങ്ങൾ അതിലൂടെ കടന്നുപോകുന്നവരെ ഉറ്റു നോക്കി. എവിടെനിന്നെന്നറിയാതെ പാറമുഖത്തിന്റെ നടുവിലൂടെ സംഗീതസാൻദ്രമായ ശബ്ദത്തോടെ വെളളം ഒഴുകിവന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. ഈ കൊടും മരുഭൂമിയിൽ ഈ വെളളത്തിന്റെ ഉറവിടമേതാണെന്ന് ഗോപാലിനോട് ചോദിക്കണമെന്ന് ശിവൻ മനസ്സിൽ കുറിച്ചിട്ടു.

എന്നാൽ ഏറ്റവും മുകളിലെത്തിച്ചേർന്നയുടൻ അതിമനോഹരമായ ആ കാഴ്ച കണ്ടതോടെ ആ ചോദ്യങ്ങളെല്ലാം തന്നെ ശിവന്റെ മനസ്സിൽനിന്ന് വിസ്മൃതമായി. അവൻ അഭ്യുതാധീനനായി വിളിച്ച് പോയി.

“പുണ്യസരോവരമേ!”

പരിഹയിലെ ഉത്കൃഷ്ടവും ലക്ഷണയുക്തവുമായ ഉദ്യാനം ആദ്യമായി അവൻ കണ്ടു. കൃതിമമായ ആ സ്വർഗ്ഗീയസൃഷ്ടി അത്യാസാധാരണമായ ഒന്നായതിനാൽ പരിഹകാർ അതിന് മതിൽക്കെട്ടിത്തിരിച്ഛ ഒരു മയുടെ ദേശം എന്ന് മർത്ഥം വരുന്ന പരദീസ എന്ന് പേര് നൽകിയിരുന്നു.

ദീർഘചതുരാകൃതിയിലുള്ള ആ നഗരത്തിന്റെ മധ്യരേഖയിലൂടെയാണ് പരദീസ നീണ്ടുകിടന്നിരുന്നത്. അതിനുചുറ്റും കെട്ടിടങ്ങളും ദയവിന്റെ പർവ്വതമെന്ന് അസൂരന്മാർ വിശേഷിപ്പിച്ചിരുന്ന ആ മഹാമേരുവിന്റെ അടിവാരം വരെ ആ ഉദ്യാനവും നഗരവും നീണ്ടുകിടന്നു. ആ പർവ്വതത്തിന്റെ ഹൃദയത്തിൽനിന്ന് നിർഗ്ഗമിച്ചിരുന്ന ആ അരുവി ഒട്ടും വളയാത്ത ഒരു നേർരേഖപോലെ ആ ഉദ്യാനത്തിലൂടെ ഒഴുകിവന്ന് സമചതുരാകൃതിയിലുള്ള കുളങ്ങളെ നിറച്ചു. ആ കുളത്തിനു നടുവിലായി നിർമ്മിച്ചിരുന്ന വർണ്ണോജ്വലങ്ങളായ ജലധാരകൾ അന്തരീക്ഷത്തിലേക്ക് വെള്ളം ചിത റിതെറിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ ജലരേഖയുടെ വലതുഭാഗത്തും ഇടതുഭാഗത്തുമുണ്ടായിരുന്ന ഉദ്യാനങ്ങൾ കണ്ണാടിയിൽ കാണുന്ന രൂപങ്ങൾ പോലെ സാമ്യതയുടെ നേർരൂപങ്ങളായിരുന്നു. പരന്നു കിടന്നിരുന്ന ആ പരദേശം മുഴുവനും ഒരു പരവതാനിപോലെ വെടിയൊതുക്കിവെച്ച പുല്ല് കൊണ്ട് നിറഞ്ഞിരുന്നു. അതിനനുരൂപമായ വിധം മരങ്ങളും പൂത്ത്ങ്ങളും ക്രമീകരിച്ചിരുന്നു. ലോകത്തെ പല രാജ്യങ്ങളിൽനിന്നും ഇറക്കു മതി ചെയ്ത വിവിധ തരത്തിലുള്ള സസ്യങ്ങളായിരുന്നു അവ; പനിനീർ, സുഗന്ധപുഷ്പിണി, പൂവരൾ, ലൈലാക മുല്ല്, മധുരനാരകം, ചെറുനാരകം എന്ന്നിവ ആ പരകൃതിദൃശ്യതെ നിറഞ്ഞു കവിയുന്ന ഒരു കാവ്യരൂപമാക്കിത്തീർത്തു.

ആ ഉദ്യാനത്തിന്റെ ചാരുതയിൽ ലയിച്ചിരുന്നതിനാൽ തന്റെ സുഹൃത്തിന്റെ വിളി ശിവൻ കേട്ടില.

“നീലകണ്ഠപരഭോ?”, ഗോപാൽ വീണ്ടും വിളിച്ചു.

ശിവൻ തിരിഞ്ഞുനോക്കിയപ്പോൾ വാസുദേവമുഖ്യൻ,

“സുഹൃത്തേ, നമുക്കെപ്പോൾ വേണമെങ്കിലും ഇവിടേക്കു മടങ്ങി വരാം. തൽക്കാലം നമുക്ക് അതിമിമന്ദിരത്തിൽ ചെന്ന് വിശ്രമിക്കാം.”

പരിഹയിലെത്തുന്ന വരേണ്യരായ സന്ദർശകർക്കു താമസിക്കുവാനായി നിശ്ചയിച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ള അതിമിമന്ദിരത്തിലാണ് ശിവനും ഗോപാലിനും താമസസൗകര്യമൊരുക്കിയിരുന്നത്. പരിഹർക്കാരുടെ സൗന്ദര്യാരാധന ഇവിടെയും അവർ നേരിട്ടു കണ്ടു.

കുതിരപ്പുറത്തുനിന്നിറങ്ങി ശിവനും ഗോപാലും അതിമിമന്ദിരത്തിലേക്ക് നടന്നു. പരവേശനകവാടം കടന്നാൽ വീതിയേറിയ സൗകര്യപരമായ ഒരു കോലായ, കൃത്യമായി നിരയാപ്തിച്ച ഉറുണ്ട് തൂണുകൾ വലിയൊരു കല്ല്യമേലാപ്പിനെ അതിനു മുകളിൽ താങ്ങിനിർത്തുന്നു. ഇളം ചുവപ്പുനിറത്തിലുള്ള ആ തൂണുകളിൽ മേലാപ്പുമായി ചേരുന്നതിനു തൊടടുത്തായി മൃഗരൂപങ്ങൾ ആലേഖനം ചെയ്തുവെച്ചിരുന്നു. കൂടു തൽ വ്യക്തമായി കാണുന്നതിനായി ശിവൻ കണ്ണ് അല്പം ഇറുക്കി പ്പിടിച്ച് അതിനുനേരെ നോക്കി.

‘കാളകൾ’, ശിവൻ നിരൂപിച്ചു.

“അതെ”, ഗോപാൽ അത് സ്ഥിരീകരിച്ചു. “പരിഹർക്കാരും കാളകളെ ആരാധിക്കുന്നു. കരുത്തിന്റെയും പൗരുഷത്തിന്റെയും പരതീകമാണവ.”

കോലായയുടെ മറ്റെ അറ്റത്തെയെത്തിയപ്പോൾ മനോഹരമായി വസ്ത്രം

ധരിച്ച മൂന്നു പരിഹർക്കാരെ അവർ കണ്ടുമുട്ടി. ചൂടുള്ളതും ഈർപ്പമുള്ളതും സുഗന്ധവാഹിയുമായ മൂന്നു തുവാലുകൾ നിരത്തിയ ഒരു തളിക ഏറ്റവും മുന്നിലുള്ളയാൾ അവർക്കു നേരെ നീട്ടി. ഗോപാൽ ഉടൻതന്നെ അതിൽനിന്ന് ഒരു തുവ്വാലയെടുത്ത് കൈയിലും മുഖത്തും പുരണ്ട് പൊടിയും അഴുക്കും തുടച്ചു കളഞ്ഞു. ശിവനും അതുപോലെ ചെയ്തു.

ഒരു പരിഹസ്തരി ഗോപാലിനടുത്തേക്കു നടന്നുവന്ന് തലകുനിച്ചു വണങ്ങി സൗമ്യമായി സംസാരിക്കുവാൻ തുടങ്ങി “ആദരണീയനായ വാസുദേവമുഖ്യൻ ഗോപാലിന് സ്വാഗതം. മഹാനായ ശ്രീരാമദേവന്റെ പരതിനിധിക്ക് ആതിഥ്യമരുളുവാനുള്ള ഭാഗ്യം ലഭിച്ചുവെന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് വിശ്വസിക്കുവാൻ കഴിയുന്നില്ല.”

“നന്ദി, ദേവീ”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ ഭവതിയിപ്പോൾ എന്ന് ഒരു വൈഷമ്യത്തിലാക്കിയിരിക്ക മൂന്നു. ഭവതിക്ക് എന്റെ പേരിനും. എന്ന് എനിക്ക് ഭവതിയുടെ പേരിൽക്കൂടാ.”

“ബഹു മനോഹരം എന്ന് പറയണമെന്ന് പേര്.”

“ബഹു മനോഹരം? ഗോപാൽ ചോദ്യരൂപേണ പറഞ്ഞു. അവരുടെ പൗരാണിക ഭാഷയായ അവസ്ത ഗോപാലിനറിയാമായിരുന്നു.

ബഹു മനോഹരം പുഞ്ചിരിച്ചു. “അതിന്റെ രണ്ട് അർത്ഥങ്ങളിൽ ഒന്ന്. പക്ഷേ എനിക്കിഷ്ടം അതിന്റെ മറ്റേ അർത്ഥമാണ്.”

“അതെന്താണ്?”

“സന്മനസ്സുള്ള യുവതി.”

“ഭവതി, ആ പേർ അന്വർത്ഥമാക്കുമെന്ന് എനിക്ക് തീർച്ചയുണ്ട്, ദേവീ.”

“ഞാനെന്റെ പരമാവധി ശ്രദ്ധിക്കാം, ഭഗവാൻ ഗോപാൽ.”

ഗോപാൽ പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് കൈകുപ്പി.

അതുവരെ ബോധപൂർവ്വം ശിവനെ അവഗണിച്ച് എല്ലാ പരിഹർക്കാരിൽനിന്നും വ്യത്യസ്തമായി ബഹു മനോഹരം ശിവനെ ഭവിയതയോടെ തലകുനിച്ചു വണങ്ങി “സ്വാഗതം ശിവഭഗവാൻ. അങ്ങേയ്ക്ക് പരാതിപ്പെടാനുള്ള അവസരമൊന്നും ഞങ്ങളുടെ ആളുകൾ നൽകിയിട്ടില്ലെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നു.”

“യാതൊരു പരാതിയുമില്ല”, ശിവൻ ആദരപൂർവ്വം പറഞ്ഞു.

“താങ്കൾ ഒരു ദൂതവുമായാണ് എത്തിയിട്ടുള്ളതെന്ന് എനിക്കറിയാം” ബഹു മനോഹരം പറഞ്ഞു. “എന്റെ മുഴുവൻ ഗോതരത്തിനെ പരതിനിധി കരിച്ചുകൊണ്ട് പരയാനുള്ള സൈന്യമൊന്നും എനിക്കില്ല. പക്ഷേ താങ്കളിൽ വിജയിക്കുമെന്ന് വ്യക്തിപരമായി വിശ്വസിക്കുന്നത്. ഭാരതവും പരിഹയും പൗരാണികബന്ധങ്ങൾക്കൊണ്ട് കെട്ടുപിണഞ്ഞു കിടക്കുന്ന രാജ്യങ്ങളാണ്. താങ്കളുടെ രാജ്യത്തിന്റെ താല്പര്യത്തിനായി എന്തെങ്കിലും ചെയ്യേണ്ടതുണ്ടെങ്കിൽ, താങ്കളെ സഹായിക്കേണ്ടത് ഞങ്ങളുടെ കടമയാണെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നു. രൂദ്രഭഗവാൻ ഞങ്ങൾക്കു മുമ്പാകെ അരുളിച്ചെയ്ത കല്പനയാണ്.”

ഔപചാരികമായ മര്യാദയോടെ ശിവൻ അവരേനോക്കി കൈകുപ്പി “ആത്മാർത്ഥമായ ആ വിശ്വാസത്തിന് ഞങ്ങളുടെ രാജ്യം എന്തെന്ന്

കടപ്പെട്സിരിക്കും ദേവീ, ബഹ്മൻ ദോക്ത്.”

ആ വരാന്തയുടെ പിൻഭാഗത്ത് ഏറ്റവും അറ്റത്തായി നിന്നിരുന്ന സ്തീരിയുടെ നേർക്ക് ബഹ്മൻ ദോക്ത് നോക്കി. പരമപരാഗത പരിഹൻ വസ്ത്രം ധരിച്ചുനിന്നിരുന്ന ഉയരമുള്ള ആ സ്തീരിയുടെ നേർക്ക് ശിവന്റെ കണ്ണുകൾ നീണ്ടു ചെന്നു. വസ്ത്രം പരിഹയുടേതാണെങ്കിലും ആ സ്തീരി പരിഹ സവദേശിയല്ലെന്ന് വ്യക്തമായിരുന്നു. ഓടിന്റെ നിറവും കറുത്തു നീണ്ട മുടിയുമുള്ള ആ സ്തീരിക്ക് പരിഹയിലെ മെലിഞ്ഞ സ്തീരി കളിൽനിന്ന് വ്യത്യസ്തമായി വിഷയാസക്തിയുണർത്തുന്ന ശരീരവും ആകർഷണീയമായ കണ്ണുകളുമുണ്ടായിരുന്നു. തീർച്ചയായും അതിസുന്ദരിയായിരുന്നു അവൾ.

“ശിവഭഗവാൻ”, നീലകണ്ഠന്റെ ശർഭ്യ തിരിയ്ക്കുവാനെന്നോണം ബഹ്മൻ ദോക്ത് വിളിച്ചു “എന്റെ ഭയത്തൻ അങ്ങേയ്ക്ക് മുറിയിലേക്കുള്ള വഴി കാണിച്ചുതരും.”

“നന്ദി”, ശിവൻ പറഞ്ഞു.

പരിചാരകൻ ഗോപാലിനേയും ശിവനേയും ആനയിച്ചുകൊണ്ടുപോകവേ ശിവൻ തിരിഞ്ഞുനോക്കി. ആ നിഗൂഢവനിതയെ അവിടെ കാണാ നില്പായിരുന്നു.

രണ്ട് പർവ്വതകൾ കിടപ്പുകൾക്കുള്ള ആർഭാടപൂർണ്ണമായ ഒരു കിടപ്പറ സമുച്ചയത്തിലേക്കാണ് ഗോപാലിനേയും ശിവനേയും അയാൾ കൊണ്ടു പോയത്. സങ്കല്പിപ്പിക്കാനാവാത്തവിധം അത്യാധികം ആഡംബരത്തോടെയാണ് ആ കിടപ്പറകൾ അലങ്കരിച്ചിരുന്നത്. മുറിയുടെ ഏറ്റവും അറ്റത്തായി മടുപ്പാവിലേക്കു തുറക്കുന്ന പർകാരത്തിൽ വാതിലിനോളം വലിപ്പമുള്ള ജനാലകളുണ്ടായിരുന്നു. മടുപ്പാവിൽ വലിയ ചാറുകസേര കളും പതുപതുത്ത വിരികളിട വലിയ മേശകൾ സ്വീകരണമുറിയുടെ ഒരു വശത്തായി ചെറിയൊരു ജലധാര. അതിൽനിന്ന് ഒഴുകിവീഴുന്ന വെള്ളം മനസ്സുഖം നല്കുന്ന മണിസ്വനമുയർത്തി. തറമുഴുവനും അതി സുഷ്കമതയോടെ നെയ്തെടുത്ത പതുപതുത്ത പരവതാനികൊണ്ട് മൂടിയിരുന്നു. പലവലിപ്പത്തിലുള്ള തലയണകളും പതുപതുത്ത മെത്തകളും ആ മുറിയുടെ വിവിധ മൂലകളിൽ നിരത്തിയിട്ട് അതിഥികൾക്കാവശ്യമായ ഇരിപ്പിട സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കിയിരുന്നു. ഓക്കരത്തിൽ നിർമ്മിച്ച അലംകൃതമായ ഒരു മേശയും അതിന്റെ ഇരുവശത്തുമായി പതുപതുത്ത ഇരിപ്പിടമെത്തകളിട രണ്ട് കസേരകളും ഒരു മൂലയിൽ കിടപ്പുണ്ടായി രുന്നു. അതിഥികൾക്ക് വിനോദം പകരുവാനായി മറ്റൊരു മൂലയിൽ പരിഹാ ശൈലിയിലുള്ള സംഗീതോപകരണങ്ങൾ നിരത്തിവെച്ചിട്ടുണ്ട്. സ്വർണ്ണവും വെള്ളിയും പൂശിയ ആഡംബരപൂർണ്ണമായ പടക്കോപ്പുകൾ ചുമരിലെ കൂടലമാറിയിൽ തടുപ്പിടിയായി അലങ്കരിച്ചു. സ്വദീപുകാർ പുലർത്തിയിരുന്ന രാജകീയ ആഡംബരങ്ങളെ താരതമ്യം ചെയ്യുമ്പോൾ ഇതിനെ അമിതാഡംബരം എന്ന് തന്നെ വിശേഷിപ്പിക്കാം.

പട്ടുവിരികൾ കൊണ്ടു മൂടിയ പതുപതുത്ത കിടക്കകളാണ് ആ രണ്ട് കിടപ്പുമുറികളിലുമുണ്ടായിരുന്നത്. ആ കട്ടിലുകളുടെ തൊടടുത്തായി അതിഥികൾക്ക് കഴി്കുവാൻ അനുയോജ്യമായ വിധം ഒരു പാർത്തിൽ നിറയെ

പഴുപ്പങ്ങൾ വെച്ചിരിക്കുന്നു. ആ രണ്ട് അതിഥികൾക്കും ആവശ്യമായ പരിഹാരം
മേലേകിടകളടക്കമുള്ള വസ്ത്രങ്ങൾ പരസ്യം തയ്യാർ ചെയ്തു വരുത്തി
ചുമരിലെ അലമാരകളിൽ സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു.

കണ്ണുകളിൽ അല്പം കൃത്യതയുമായി ഗോപാലിനെ നോക്കി
അമർത്തിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ട് ശിവൻ പറഞ്ഞു: “ഈ പാവം പാർപ്പിടത്തിന്
നമ്മളെക്കൊണ്ട് തൃപ്തിയടയുകയല്ലാതെ വേറെ മാർഗ്ഗമില്ലെന്നു
തോന്നുന്നു.”

ഗോപാൽ ആ തമാശയിൽ സന്തോഷത്തോടെ പങ്കുചേർന്നു.

അപ്രതീക്ഷിത സഹായം

മുപ്പത്തിപ്പത്തൊമ്പത്

വിഭവസമൃദ്ധമായ അത്ഭുതത്തിനുശേഷം ഗോപാലും ശിവനും വിശ്വരത്നനും ആലസ്യത്തിനുമുള്ള അവസരത്തെ സ്വാഗതം ചെയ്യുമാർ അവരുടെ കിടപ്പുമുറികളിലേക്കു നടന്നു. ആ മുറിയിലുണ്ടായിരുന്ന ജലധാര കണ്ട്പോൾ ശിവന്റെ നർമ്മബോധമുണർന്നു.

“പണ്ഡിറ്റ്ജി, ഇവർക്കെവിടുന്ന് ഇതിനുള്ള വെള്ളം?”

“ഈ ജലധാരയ്ക്കകകാണോ?”, ഗോപാൽ ചോദിച്ചു.

“നമ്മൾ കണ്ട് ജലധാരകൾക്കും കുളങ്ങൾക്കും തോടുകൾക്കും ആവശ്യമായ വെള്ളം. തുറന്നുപറഞ്ഞാൽ ഈ നഗരവും പൂന്തോട്കളും നിർമ്മിക്കുവാൻ വളരെയധികം വെള്ളം വേണ്ടിവന്നിട്ടുണ്ടാവും. സ്വാഭാവിക നദികളൊന്നുമില്ലാത്ത ഒരു മരുഭൂമിയാണിത്. ഇവിടെ കൃത്യമായി മഴ പെയ്യാറില്ലെന്നാണ് ഞാൻ കേൾക്കുകയുണ്ടായത്. പിന്നെ എവിടെ നിന്നാണീ വെള്ളം വരുന്നത്?”

“ഇവിടെയുള്ള സാങ്ക്രേറ്റിക് വിദഗ്ദ്ധരുടെ ബുദ്ധിയോട് അതിനവർ കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.”

“അതെങ്ങനെ?”

“പരിഹയുടെ വടക്കുഭാഗത്തായി പര്യവേഷണത്തിനായി നിരവധി ജലവാഹിനികളുണ്ട്.”

“പാറകൾക്കുള്ളിലും ഭൂമിയിലുമുള്ള ജലസ്രോതസ്സുകളല്ലേ അത്??

“അതെ.”

“പക്ഷേ നിരവധിയിൽ ഇത്രയ്ക്കു ഉദാരമതികളാകുവാൻ കഴിയില്ല.”

“ശരി, പക്ഷേ ദുർലഭം. നൈപുണ്യത്തോടെ സൂക്ഷിക്കുന്നു. നമുക്ക് വേണ്ടത്ര വെള്ളമില്ലെങ്കിൽ നമ്മളത് ശുദ്ധീകരിച്ച് ഉപയോഗിക്കാൻ ശീലിക്കും. ഇവിടെ കാണുന്ന ജലധാരകൾക്കും തോടുകൾക്കും വേണ്ടിവരുന്ന വെള്ളം മലിനജലം ശുദ്ധീകരിച്ചുണ്ടാക്കിയതാണ്.”

ജലധാരയിലെ വെള്ളത്തിൽ കൈമുക്കിയ ശിവൻ ഇതുകേട്ടയുടൻ ഞെട്ടി കൈ പിൻവലിച്ചു.

“പേടിക്കേണ്ട സുഹൃത്തേ”, ഗോപാൽ മൃദുവായി ചിരിച്ചുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു “ആ ജലം ശരിയായ വിധത്തിൽ ശുദ്ധീകരിച്ചതാണ്. അത് കുടിക്കുവാൻ പോലും യോഗ്യമാണ്.”

“താങ്ക്സ് പറഞ്ഞാൽ ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു.”

ഗോപാൽ പുഞ്ചിരിച്ചു. ശിവൻ ശുദ്ധീകരിച്ച ശുചിയായ ഒരു തോർത്തു

കൊണ്ട് തന്റെ കൈ തുടർച്ച.

“ഈ നീരുറവകളും ജലവാഹിനികളും എന്താണോ അതുകൊണ്ട്?”

“ഈ നഗരത്തിലേക്ക് ജലം നൽകുന്നവ അത്മപത് മുതൽ നൂറ് നാഴിക അകലെയാണ് സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. ഗോപാൽ പറഞ്ഞു.

ശിവൻ പതിയെ ചുളുമടിച്ചുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു. “ഇതുവളരെ ദൂരെയാണ്. ഇതരയും വലിയ അളവിൽ അവിടെ നിന്നെങ്ങെന്താണ് ഇവിടേക്ക് വെള്ളമെത്തിക്കുന്നത്? ഞാൻ തോടുകളൊന്നും കണ്ടിട്ടില്ല.”

“ഓ, തോടുകളൊക്കെയുണ്ട്. പക്ഷേ അവ ഭൂമിയിലായിരുന്നതിനാൽ താഴെക്കിടക്കുന്ന കാനാവില്ല.”

“ഭൂമിയിൽ തോടുകൾ നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന്?” ശിവൻ അദ്ഭുതം പുറപ്പെടുവിച്ചു.

“നമ്മുടെ നാടിലുള്ളതര വീതിയുള്ള തോടുകളല്ല അവ. പക്ഷേ അവ ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കാനുതകുന്നവയാണ്. ഓടകളുടെ വലിപ്പമുള്ള തോടുകളാണ് അവർ ഭൂമിയിൽ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളത്. നീരുറവകളിൽ നിന്നാണവ ആരംഭിക്കുന്നത്.”

“പക്ഷേ നൂറു നാഴിക ദൂരം ഇപ്രകാരം വെള്ളം കൊണ്ടുപോവുന്നത് വലിയൊരു ഉദ്യമം തന്നെയാണ്. അവരിൽ എങ്ങനെ നിർവ്വഹിക്കുന്നു. മൃഗങ്ങളുടെ ശക്തികൊണ്ട് പരവർത്തിക്കുന്ന വലിയ ജലനിർഗ്ഗമന യന്ത്രങ്ങളും അവിടെയുണ്ടോ?”

“ഇല്ല. പക്ഷേ പരകൃതിയുടെ ഏറ്റവും വലിയൊരു ശക്തിയെയാണ് അവർ ഇതിനായി ഉപയോഗിക്കുന്നത്.”

“എന്ത്?”

“ഗുരുത്വാകർഷണം. ഭൂമിയിൽ അവർ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള നൂറോളം നാഴിക ദൂരം വരുന്ന തോടുകൾ താഴേക്കു ചെരിഞ്ഞുകിടക്കുന്നവയാണ്. ഗുരുത്വാകർഷണശക്തികൊണ്ട് ആ ജലം താഴേക്കൊഴുകുന്നു.” “ഉജ്ജ്വലം, പക്ഷേ ഇതുപോലൊരു സംവിധാനമൊരുക്കുവാൻ അതിസങ്കീർണ്ണമായ സാങ്കേതികവൈദഗ്ദ്ധ്യം വേണ്ടിവരും.”

“താഴെ പരഞ്ഞത് ശരിയാണ്. ദീർഘദൂരം ഇത് ഫലവത്താകുവാൻ ആ ചെരിവ് കിറുകൃത്യമാകേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ചെരിവ് ആവശ്യത്തിലും അല്പം കൂടിയാൽ മതി ആ വെള്ളം തോടിന്റെ അടിവശത്തേക്ക് വാർന്നു പോകും. കാലക്രമേണ ആ തോട് തന്നെ നശിച്ച് ഇല്ലാതാകും.”

“ഇനി ചെരിവല്പം കുറഞ്ഞാൽ വെള്ളത്തിന്റെ ഒഴുക്ക് നിലയ്ക്കും.”

“അതുതന്നെ”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു. “ഇതുപോലൊരു പദ്ധതി നടപ്പാക്കുവാൻ എന്താണോ അന്യൂനമായ രൂപകല്പനയും അതു നടപ്പിലാക്കാനുള്ള ശക്തമായ സംവിധാനവും വേണമെന്ന് താഴെക്കിടക്കുന്ന ഊഹിക്കാവുന്നതേയുള്ളൂ.”

“പക്ഷേ എപ്പോഴാണിവർ.

“വാതിലിൽ പതിഞ്ഞൊരു മുട്ടു കേട്തോടെ ശിവന്റെ സംസാരം തടസ്സപ്പെട്ടു. അവൻ തൽക്ഷണം തന്റെ വർത്തമാനം ദുതഗതിയിലുള്ള മന്ത്രണത്തിലൊതുക്കി “പണ്ഡിറ്റ്ജി, അങ്ങ് ഇങ്ങോട്ട് ആരെങ്കിലും

വരുമെന്ന് പരതിക്ഷിപ്തിച്ചിരുന്നുവോ?’

ഗോപാൽ തല കുലുക്കി “ഇല്ല. ആട്, നമ്മുടെ കാവൽക്കാരനെവിടെ? സന്ദർശകർ കാണാതെത്തീർന്നിട്ടുണ്ടെന്ന് വിളിച്ചു പറയേണ്ടത് അയാളുടെ ചുമതലയല്ലേ?”

ശിവൻ തൽക്ഷണം വാൾ ഉറുത്തു എഴുന്നേറ്റ് ഗോപാലിനോട് തന്നെ അനുഗമിക്കുവാൻ ആഗ്രഹം കാട്ടി. ശബ്ദമുണ്ടാകാതെ പെരുവിരലിലമർന്ന് അവൻ ആ വാതിലിനു നേർക്കിനിൽക്കി. ഗോപാലിന് ഏറ്റവും സുരക്ഷിതമായ സ്ഥലം ശിവന്റെ പിന്നിൽത്തന്നെയായിരുന്നു. ആ വാസുദേവമുഖ്യൻ ഒരു ബ്രാഹ്മണനായിരുന്നു. ഒരു പോരാളിയായിരുന്നില്ല. ശിവൻ വാതിലിനരികിൽ കാത്തുനിന്നു. വാതിലിലെ പതിഞ്ഞമുട്ട് വീണ്ടും കേട്ടു.

“ഞാനാ കടന്നുകയറാൻ കാരണമെന്തെന്ന് വിലയിരുത്തുന്നതിനുള്ള താല്പര്യം വാതിൽ അടയ്ക്കണം”, ശിവൻ തിരിഞ്ഞ് ഗോപാലിനോടു മന്ത്രിച്ചു.

വാൾ ഒരു വശത്തേക്കു മാറ്റിപ്പിടിച്ഛെന്നാണ് ശിവൻ വാതിൽ തുറന്നു. ഒരാൾ ആയിരത്തിത്തൊള്ളായിരം വരുന്ന അതിഥിയെ അകത്തേക്കു വിലയിരുത്തുന്നതിൽ തളിയിട്ടു. ഗോപാൽ അതിവേഗം മുന്നോട്ടു ചെന്ന് വാതിലടച്ച് തഴുതിട്ടു.

“ഞാൻ നിങ്ങളുടെ സുഹൃത്താണ്, കിഴക്കുഭാഗത്തുപോലെ കൈകൾ ഉയർത്തിപ്പിടിച്ഛെന്നാണ് ഒരു സർവ്വീസർവ്വീസ് പുറത്തുവന്നു.

മുഖം മറച്ചിരുന്ന ആ സർവ്വീസർവ്വീസിനെ ഗോപാലും ശിവനും ഉറപ്പാക്കുകയുണ്ടായിരുന്നു.

ശിവന്റെ വാളിന്മേൽ കണ്ണുറപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു തന്നെ അവർ സാവധാനം എഴുന്നേറ്റു. “അതിന്റെ ആവശ്യമില്ല. പരിഹർക്കൽ അതിഥികളെ കൊല്ലാറില്ല. അത് രൂപരേഖയുടെ നിയമങ്ങളിലൊന്നാണ്.”

ശിവനപ്പോഴും വാൾ താഴ്ത്തിപ്പിടിക്കുവാൻ തയ്യാറായില്ല ‘നിങ്ങളൾ ആരാണെന്ന് പറയൂ’ അവൻ ആജ്ഞാപിച്ചു.

ആ സർവ്വീസ് മുഖം മറച്ചിരുന്ന തുണിയെടുത്തുമാറി “മഹാനായ നീലകണ്ഠ, അങ്ങ് എന്തെങ്കിലും കണ്ടിട്ടുണ്ട്.”

ആ കടന്നുകയറാൻ കാരണമെന്തെന്ന് ശിവൻ തൽക്ഷണം തിരിച്ചറിഞ്ഞു. വരാന്തയിൽവെച്ച് ബഹുമാന്യരോട് സംസാരിക്കുമ്പോൾ കണ്ട കറുത്ത തലമുടിക്കാരിയായ ആ നിഗൂഢവനിതയാണ് അവളെന്ന് ശിവനു മനസ്സിലായി.

ശിവൻ പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് “എപ്പോഴാണ് നിന്നെ ഒരിക്കൽക്കൂടി കാണാൻ സാധിക്കുകയെന്ന് ആലോചിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു ഞാൻ.”

“ഞാൻ താളം സഹായിക്കാനാണ് വന്നിട്ടുള്ളത്, വാളിൽനിന്ന് കണ്ണെടുക്കാതെ ആ സർവ്വീസ് പറഞ്ഞു. “അതുകൊണ്ട് ഞാൻ ആവർത്തിച്ചു പറയുകയാണ്, ആ വാളിന്റെ ആവശ്യമില്ല. പരിഹർക്കൽ ഒരിക്കലും രൂപരേഖയുടെ നിയമങ്ങൾ ലംഘിക്കുകയല്ല.”

ശിവൻ വാൾ ഉറുത്തിട്ടു. “നിന്റെ സഹായം ഞങ്ങൾക്കാവശ്യമുണ്ടെന്ന് ചിന്തിക്കുവാൻ കാരണമെന്താണ്?”

“ഐക്യസഭയെ എന്താണെന്ന് പേര്.”

പൗരാണിക പരിഹർ വേരുകളിലേക്കു കിടക്കുന്ന പേരായിരുന്നു

ഷെഹാസാദെ. നഗരങ്ങൾക്ക് സ്വാതന്ത്ര്യം നൽകുന്നവൾ.

ശിവൻ കണ്ണുകൾ ഇറുക്കിപ്പിടിപ്പിച്ചു. “അതു കള്ളം. നീ ഈ രാജ്യക്കുറിയല്ല. നിന്റെ ശരിയായ പേരെന്താണ്?”

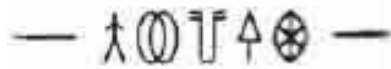
“ഞാൻ പരിഹർക്കുകയാണ്. ഇതാണെന്റെ പേര്.”

“നിന്റെ ശരിയായ പേരുപോലും പറയാൻ തയ്യാറിലെങ്കിൽ പിന്നെ ഞങ്ങൾ നിന്നെ എങ്ങനെ വിശ്വസിക്കും?”

“എന്റെ പേരിന് നിങ്ങളുടെ ദൂതയവുമായി യാതൊരു ബന്ധവുമില്ല. വായുപുത്ര സഭയായ അമർത്യസ്പന്ദ നിങ്ങളുടെ ദൂതയതെക്കുറിച്ച് എന്തു കരുതുന്നു എന്ന് ഇവിടത്തെ പരധാന വിഷയം.”

“അവർ കരുതുന്നതെന്താണെന്ന് നിനക്ക് പറയാൻ കഴിയുമോ? ഗോപാൽ ചോദിച്ചു.

“അതിനാണ് ഞാനിവിടെ വന്നത്. നിങ്ങളുടെ ദൂതയം സഫലീകരിക്കുന്നതിനായി എന്തൊക്കെയാണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്ന് പറഞ്ഞു തരുവാൻ എനിക്ക് സാധിക്കും.”

വായുപുത്ര ഗോത്രത്തിലെ പരധാനിക്ക് നൽകിയിട്ടുള്ള ആലങ്കാരികമായ സ്ഥാനപേരാണ് മിതർൻ. സുഹൃത്ത് എന്ന് അർത്ഥം. വായുപുത്ര ദൈവമായ അഹുരമസ്യയുടെ അടുത്ത സുഹൃത്തായിരുന്നതിനാലാണ് വായുപുത്ര മുഖ്യൻ ഈ സ്ഥാനപേർ ലഭിച്ചത്.

പരമാത്മാവ് എന്ന് ഹിന്ദുമത വിശ്വാസത്തിന് ഏകദേശം സമാനമായിട്ടുള്ള രൂപരഹിതമായ ഈശ്വരനായിരുന്നു അഹുര മസ്യ. മിതർൻ ഭൂമിയിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പരിപൂർണ്ണനായിരുന്നു. വായുപുത്ര മുഖ്യനെ പൗരാണിക സ്ഥാനപേരായ മിതർൻ എന്ന് വിളിച്ചാൽ മതിയെന്ന് രുദ്രഭഗവാൻ അരുളിച്ചെയ്തിരുന്നു. ഒരിക്കൽ ഒരാൾ മിതർനായിക്കഴിഞ്ഞാൽ അയാളുടെ പേരടക്കമുള്ള മുൻകാല സ്വത്വം അപ്വാടെ നീക്കം ചെയ്യപ്പെടും. തന്റെ പൂർവ്വാശ്ചര്യബന്ധങ്ങളെല്ലാം അയാൾ വിച്ഛേദിക്കും. അന്ന് മുതൽ അയാൾ മിതർൻ എന്ന് മാത്രമായിരിക്കും അറിയപ്പെടുക.

മിതർൻ തന്റെ കാര്യാലയത്തിനുപിന്നിലുള്ള മുറിയിലിരിക്കുമ്പോഴാണ് ആ കോലായയിൽനിന്ന് മൃദുവായ ശബ്ദം കേൾക്കുന്നത്. അമൃതപിളിപ്പല നേരിയ പരകാശമാർഗ്ഗം പൊഴി ച്ചതിനാൽ ആരാണതെന്ന് വ്യക്തമായി കാണുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനു സാധിച്ചില്ലെങ്കിലും ആ രൂപത്തിന്റെ അടുത്തേക്ക് നടന്ന് ചെന്ന് പ്പോൾ അതാണെന്ന് അദ്ദേഹത്തിനു മനസ്സിലായി.

“മഹാനായ മിതർൻ, ഞാനവളെ അവരുടെ അടുത്തേക്ക് അയച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒരു സ്ത്രീ ശബ്ദം മൃദുവായി തന്നോട് മന്ത്രിച്ചത് മിതർൻ കേൾക്കുന്നു.

“നന്ദി ബഹുമാനപ്പെട്ടവർ. രുദ്രഭഗവാൻ നമ്മൾ നൽകിയ വാക്കും നമ്മുടെ ദൂതയവും സഫലീകരിക്കുവാൻ നമ്മുടെ ഗോത്രത്തെ നീ സഹായിച്ചിരിക്കുന്നു. വായുപുത്രൻമാർ അതിന് നിന്നോട് എന്തെന്ന് കടപ്പെട് വരായിരിക്കും.”

ബഹുമാനപ്പെട്ടവർ തല കുനിച്ചു വണങ്ങി. മിതർനായിത്തീർന്ന ആ

മനുഷ്യനെ അവൾ പ്ലാണയിപ്പിച്ചിരുന്ന ഒരു കാലമുണ്ടായിരുന്നു. എന്ന്താൽ അയാൾ മിത്ഥനായികഴിഞ്ഞതോടെ അയാളോട് അവൾക്ക് പ്ലാണയത്തിനു പകരം ആരാധനയും ആദരവും മാത്രമായി.

അവൾ നിശ്ശബ്ദം നടന്നുനീങ്ങി.

തിരികെ നടന്നുപോകുന്ന ബഹ്മൻ ദോക്തിന്റെ രൂപത്തെ മിത്ഥൻ ഉദ്ദനോക്തികൊണ്ടിരുന്നു. അവൾ പോയപ്പോൾ മിത്ഥൻ തന്റെ മുറിയിലേക്കു നടന്നു. ഒരു ചാറുക സേരയിൽ ചാടിയിട്ടിട്ട് അദ്ദേഹം കണ്ണടച്ചു. ഇന്നലെ സംഭവിച്ചതുപോലെ ആ പഴയ സംഭവം- അടുത്ത സുഹൃത്തും സ്യാലനുമായ മനോബുവുമായുള്ള സംഭാഷണം- അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സിൽ മങ്ങാതെ കിടപ്പുണ്ടായിരുന്നു.

“താങ്കൾക്ക് തീർപ്പായുണ്ടോ, മനോബു? മിത്ഥനായിത്തീരുവാൻ പോകുന്ന ആ പരിഹസ് ചോദിച്ചു.

ദേഷ്യം ഭാവിച്ചുകൊണ്ട് ആ തിബത്തിൻ തന്റെ സുഹൃത്തും സഹവായുധനുമായ അയാളെ തുറിച്ചുനോക്കി.

“മനോബു ഞാൻ അനാദരവുകൊണ്ടു പറയുകയല്ല. പക്ഷേ നമുൾ ചെയ്യുന്ന കാര്യം നിയമവിരുദ്ധമാണെന്ന് താങ്കൾ മനസ്സിലാക്കുമെന്ന് ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു.”

പരമ്പരയ്ക്കു താടിയോടൊത്തു ചൊരിയുന്നതുകൊണ്ട് അയാൾ ചെറിയൊരു പുഞ്ചിരി മുഖത്തുവരുത്തുവാൻ ശ്രമിച്ചു. ജട കെട്ടിയ മുടി ഒരു മണികോർത്ത ചരടുകൊണ്ട് കെട്ടിവെച്ചിരുന്നു. യം ജനി പ്പിടുന്ന ഗോത്രമായ ഗുണന്മാരുടെ ശൈലിയായിരുന്നു അത്. അയാളുടെ ശരീരം നിറയെ ജീവിതകാലം മുഴുവനും നീണ്ടുനിന്നയുദ്ധങ്ങളിൽ ലഭിച്ച ആഴമേറിയ മുറിപ്പാടുകളായിരുന്നു. അയാളുടെ ഉയരമുള്ള പേശീസമൃദ്ധമായ ശരീരം എപ്പോഴും യുദ്ധസജ്ജമായ രീതിയിൽ ജാഗ്രത്തിനായി നില കൊണ്ടു. അയാളുടെ പെരുമാറ്റവും വസ്ത്രങ്ങളും തലമുടിയുമെല്ലാം നിഷ്കരുണയായ ഒരു പോരാളിയുടെ ഭാവം നൽകി. പക്ഷേ അയാളുടെ കണ്ണുകൾ വ്യത്യസ്തമായിരുന്നു. അയാളുടെ ശാന്തമായ മനസ്സിന്റെ ജാലകങ്ങളായിരുന്നു ആ കണ്ണുകൾ. മനോബുവിന്റെ കണ്ണുകൾ എപ്പോഴും പരിഹസന അസ്വസ്ഥനാക്കി. അത് തന്നെ അവന്റെ അനുയായിയാകുവാൻ നിർബന്ധിതനാക്കി.

“സുഹൃത്തേ താങ്കൾക്ക് ഇക്കാര്യത്തിൽ ഉറപ്പില്ലെങ്കിൽ’ മനോബു പറഞ്ഞു “താങ്കളിൽ ചെയ്യേണ്ടതില്ല.”

പരിഹസ് അലക്ഷ്യമായി എവിടെയോ നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

“താങ്കൾ എന്റെ ബന്ധുവാണെന്ന് കരുതി ഞാൻ പറയുന്നത് അനുസരിക്കണമെന്നില്ല. മനോബുവിന്റെ സഹോദരൻ പരിഹസ് സഹോദരിയെയാണ് വിവാഹം ചെയ്തിരുന്നത്.

പരിഹസ് അയാളെ നോക്കി ‘ഇവിടെ കാരണത്തിനെന്ന് പരസക്തി? ഫലത്തിനാണ് പരസക്തി രൂദ്ര ഭഗവാന്റെ കല്പനകൾ അനുസരിക്കുന്നത് എന്ന്താണ് പരധാനപ്പെട്ട വിഷയം.’

മനോബുവിന്റെ നോട്ടം പരിഹസ് നോട്ടവുമായി കോർത്തു. അയാളുടെ കണ്ണുകളിൽ ആഹ്ലാദം നിറഞ്ഞിരുന്നു. ‘രൂദ്രഭഗവാന്റെ കല്പനകൾ എന്തെങ്കിലുമൊരു നിമിത്തമാണ് അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടത്. എന്തൊക്കെയാലും

അദ്ദേഹം താഴെകളെപ്പോലെ ഒരു പരിഹസനായിരുന്നുവല്ലോ.”

പരിഹസ് പരിഭ്രമത്തോടെ ആ മുറിയുടെ പിൻഭാഗത്തേക്കു നോക്കി അവിടെ ഒരു പാതരത്തിൽ പൈശാചികമായ ഒരു മിശ്രിതം കിടന്ന് തിളക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അതിനിടയിൽ തീ അണയാതെ ക്രമമായി കത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

മനോബു മുന്തോട്ടു ചെന്ന് പരിഹസ്നെ ചുമലിൽ കൈവെച്ചു “എന്നെ വിശ്വസിക്കൂ, സോമരസം തിന്മയായി മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. രുദ്രഭഗവാൻ നമ്മളിൽ ചെയ്തതെങ്കിലെന്ന് ആഗ്രഹിക്കുമായിരുന്നു. വായുപുത്രസഭ ഇതിനനുവദിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ അവർ പോയിതുലയട്, രുദ്രഭഗവാന്റെ കല്പനകൾ നമ്മൾ അനുസരിക്കുന്നുവെന്ന് കാര്യം ഉറപ്പു വരുത്തണം. “ മനോബുവിനെ നോക്കി പരിഹസ് നെടുവീർപ്പിട്ടു “താഴെകളുടെ മരുമകൻ ഈ ദൂതയം സഫലീകരിക്കുവാനുള്ള ശേഷിയുണ്ടെന്ന് കരുതുന്നുവോ അങ്ങനെയെങ്കിൽ അയാൾക്ക് ഒരു ദിവസം രുദ്രഭഗവാന്റെ പിൻഗാമിയാകാൻ സാധിക്കുകയില്ലേ?

മനോബു പുഞ്ചിരിച്ചു : ‘അവൻ താഴെകളുടെയും മരുമകനാണ്. അവന്റെ അമ്മ താഴെകളുടെ സഹോദരിയാണ്.”

“അതെനിക്കറിയാം. പക്ഷേ ആ ചെറുക്കൻ എന്തൊക്കെ ചെയ്താൽ, താമസിക്കുന്നത്. തിബറ്റിൽ താഴെകളോടൊപ്പമാണവൻ താമസിക്കുന്നത്. ഒരിക്കൽപോലും ഞാനവനെ കണ്ടിട്ടില്ല. അവനെ എന്തെങ്കിലും കാണുവാൻ കഴിയുമോ എന്ന് എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. അവന്റെ പേര് പറയാൻ പോലും താഴെകൾ തയ്യാറല്ല. അതുകൊണ്ട് ഒരിക്കൽക്കൂടി ഞാൻ ചോദിക്കുകയാണ്. അവൻതന്നെയാണ് ഇതിനു യോജിച്ച ആളെന്ന് താഴെകൾക്കുറപ്പുണ്ടോ?

“ഉവ്വ്”, മനോബുവിന് അകാര്യത്തിൽ നല്ല ആത്മവിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്നു ‘അവൻ തന്നെയാണതിന് പറ്റിയ ആൾ, അവൻ നീലകണ്ഠനായി വളർന്നുകൊള്ളും. രുദ്രഭഗവാന്റെ കല്പനകൾ നടപ്പാക്കുന്നത് അവനായിരിക്കും. അവൻ തിന്മയെ ഈ പർശ്വത്തിൽനിന്ന് നീക്കം ചെയ്യും. ’

“പക്ഷേ അവൻ വിദ്യാഭ്യാസം നൽകണം. അവനെ അതിന് തയ്യാറാക്കണം.”

“ഞാനവനെ തയ്യാറാക്കാം.”

“പക്ഷേ അതിലെന്താണ് കാര്യം? വായുപുത്ര സഭയാണ് നീലകണ്ഠന്റെ പിറവി നിയന്ത്രിക്കുന്നത്. എങ്ങനെയാണ് നമ്മുടെ മരുമകനെ അതിനായി തിരഞ്ഞെടുക്കുക?

“ആവശ്യമായ സമയത്ത് ഞാനത് ചെയ്തുകൊള്ളാം”. മനോബു പറഞ്ഞു.

പരിഹസ് മുഖം ചുളിച്ച് “പക്ഷേ താഴെകളെങ്ങനെ...”

“അതെനിക്കു വിട്ടുതരു”. മനോബു ഇടയ്ക്കുകയറി പറഞ്ഞു “അവനെ അവർ കണ്ടുപിടിപ്പിച്ചില്ലെങ്കിൽ തിന്മയുടെ സമയം എത്തിയിട്ടില്ലെന്നാണ് അതിനർത്ഥം. നേരേ മറിച്ച് അവൻ കണ്ടുപിടിക്കപ്പെടുവെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്താൻ കഴിഞ്ഞാൽ...”

“തിന്മ പരയക്ഷപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞുവെന്ന് മനസ്സിലാക്കാം”, മനോബുവിന്റെ വാചകം പൂർത്തിയാക്കുന്നത് മട്ടിൽ ആ പരിഹസ് പറഞ്ഞു.

സ്യാലനോട് ഭാഗികമായി വിയോജിക്കുന്നത് മട്ടിൽ മനോബു തലയാട്ടി “ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ നന്മ തിന്മ യായി മാറിയെന്ന് നമുക്ക്

മനസ്സിലാക്കാം.”

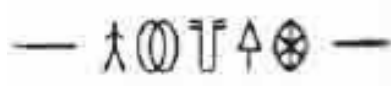
മുറിയുടെ മൂലയിൽനിന്നുയർന്ന സിരീക്ഷാരം ആ സംഭാഷണത്തെയുമുറിച്യു. ഭൗഷധം തയ്യാറായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ആ രണ്ട് സുഹൃത്തുക്കളും അടുപ്പിനടുത്തേക്ക് നടന്നുചെന്ന് ആ പാതർത്തിലേക്ക് നോക്കി. ചുവപ്പു കലർന്ന തവിട്ടു നിറത്തിലുള്ള കൂഴമ്പ് രൂപപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞിരുന്നു; ചെറിയകുമിളകൾ അതിന്റെ ഉപരിതലത്തിൽ പൊങ്ങിവരുന്നുണ്ടായിരുന്നു;

“ഇനി ഇതൊന്നു ആറിത്തണുത്താൽമതി. പണി പൂർത്തിയായി”, പരിഹർ പറഞ്ഞു.

മനോബു സ്യാലനെന്നോക്കി “ഇല്ല. സുഹൃത്തേ, ഭൗത്യം ആരംഭിച്ചിട്ടേയുള്ളൂ.”

വലിയൊരു നെടുവീർപ്പുതിർത്തുകൊണ്ട് മിർരൻ വർത്തമാനകാലത്തിലേക്ക് മടങ്ങിവന്നു. അയാൾ മന്ത്രിച്ചു. “നമ്മുടെ വിപ്ലവം വിജയിക്കുമെന്ന് ഞാൻ ഒരിക്കലും വിചാരിച്ചിരുന്നില്ല മനോബു.”

കസേരയിൽനിന്നെഴുന്നേറ്റ് വരാന്തയിൽചെന്നുനിന്ന് അയാൾ ആകാശത്തേക്ക് നോക്കി. മഹാത്മാക്കൾ മരണത്തിനു കീഴടങ്ങിക്കഴിഞ്ഞാൽ നക്ഷത്രങ്ങൾക്കിടയിൽ ചെന്ന് വിരാചിക്കുമെന്നും താഴെയുള്ള ആളുകളെയെല്ലാം നിരീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമെന്നാണ് പഴയ ആളുകൾ വിചാരിച്ചിരുന്നത്. അതിലൊരു നക്ഷത്രത്തെ നോക്കി മിർരൻ പുഞ്ചിരിച്ചു “മനോബു, തന്റെ മരുമകൻ ശിവൻ എന്ന് പേരിട്ടത് നന്നായി. അവനാണ് അതെന്ന് ഊഹിക്കുവാൻ പറ്റിയ ഒരു സൂചനയാണ്.”

“തുടക്കത്തിലേ ഒരു കാര്യം പറഞ്ഞോട്ടെ. വായുപുത്രൻമാരിൽ ഭൂരിഭാഗവും നിങ്ങളുടെതെരാൻ”, ഷെഹാസാദെ പറഞ്ഞു.

“അതർ വലിയ രഹസ്യമൊന്നുമല്ല”, വക്രിച്ച ചിരിയോടെ ശിവൻ പറഞ്ഞു.

“നോക്കൂ. നിങ്ങളുടെ വായുപുത്രൻമാരെ കുറ്റപ്പെടുത്താനാവില്ല. വായുപുത്ര ഗോത്രസഭ അധികാരപ്പെടുത്തുന്നവരിൽ നിന്ന് ഒരാൾക്കുമാത്രമേ നീലകണ്ഠനായി തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടാൻ സാധിക്കൂ എന്ന് ഞങ്ങളുടെ നിയമം വ്യക്തമായി പറയുന്നുണ്ട്. താങ്കൾ എവിടെ നിന്ന് പരയക്ഷപ്പെട്ടു എന്ന് ആർക്കുമറിഞ്ഞുകൂടാ. താങ്കളെപ്പോലൊരാളെ അംഗീകരിക്കുവാനോ സഹായിക്കുവാനോ നിയമം അനുശാസിക്കുന്നില്ല.”

“എന്നിടും നീ ഇവിടെ വന്നിരിക്കുന്നു”. ശിവൻ പറഞ്ഞു “നീ ഒറ്റയ്ക്കാണ് ജോലി ചെയ്യുന്നതെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നില്ല. വരാന്തയിൽവെച്ച് നിന്നെ കണ്ട്പോൾ ഏറ്റവും പുറകിലായി മിക്കവാരും മറഞ്ഞുനിൽക്കുന്നതായി എനിക്ക് തോന്നി. നീ പൂർണ്ണമായും അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട ഒരു പരിഹർക്കാര്യമല്ല എന്ന് ഞാൻ പന്തയം വെക്കാം. നിന്നെപ്പോലൊരാൾക്ക് ഇതെല്ലാം ഒറ്റയ്ക്കുചെയ്യാനുള്ള ധൈര്യമുണ്ടാകുമെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നില്ല. ഏതോ ശക്തരായ പരിഹർക്കർ നിന്റെ പുറകിലുണ്ട്. തിന്മ പരയക്ഷപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞു എന്ന് എന്റെ വാദം ശരിയാണെന്ന് വായുപുത്രൻമാർ മനസ്സിലാക്കിയതായി എനിക്ക്

തോന്നുന്നു.”

ഷെഹർസാദെ മൃദുവായി ചിരിച്ചു. “ശരിയാണ്. ശക്തരായ ചില വായുപുത്രന്മാർ താങ്കളുടെ ഭാഗത്തുണ്ട്. പക്ഷേ അവർക്ക് താങ്കളെ തുറന്നു സഹായിക്കാനാവില്ല. മുഹ്‌പ് പർത്വക്ഷപ്പെട്ട വ്യാജനീലകണ്ഠന്മാരിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തമായി താങ്കളുടെ നീലകണ്ഠം ശരിയല്ലതാണ്. അത് അനിവാര്യമായ ഒരു അനുമാനത്തിലേക്ക് നയിക്കുന്നു. നിരവധി ദശകങ്ങൾക്കു മുഹ്‌പ് ചില വായുപുത്രന്മാർ നിങ്ങളെ സഹായിച്ചിരുന്നു. ഇതുകാരണമുണ്ടായ അലങ്കോലം നിങ്ങൾക്കറിയാമോ? താങ്കളുടെ ആവിർഭാവത്തിനു ശേഷം മുഹ്‌പെങ്ങുമില്ലാത്ത വിധം നിരവധി ആരോപണങ്ങൾ ഉയർന്നു വന്നു. താങ്കൾ ചെറുപ്പമായിരുന്നപ്പോൾ താങ്കളെ രഹസ്യമായി സഹായിക്കുക വഴി രൂർഭഗവാനെ നിയമങ്ങൾ ലംഘിച്ചതിന് പരിഹയിലെ ജനങ്ങൾ പരസ്പരം ആരോപണമുനയിച്ചു. മിർഭഗവാൻ അതിനൊരുതി യുണ്ടാക്കുന്നതുവരെ ആ ആരോപണങ്ങൾ വായുപുത്രന്മാരെ കീറിയെടുക്കുന്ന അവസ്ഥയുണ്ടായി. ഞങ്ങളുടെ ഗോത്രത്തിലെ ആരും തന്നെ താങ്കളെ നീലകണ്ഠനായി അവരോധിച്ചിട്ടില്ലെന്നും ഒരുപക്ഷേ താങ്കളുടെ രാജ്യത്തുതന്നെയുള്ള ആരെങ്കിലുമായിരിക്കും അതിന്റെ പുറകിലെന്നും അദ്ദേഹം പരഖ്യാപിച്ചു.”

“അതുകൊണ്ട് ഏതെങ്കിലും വായുപുത്രൻ എന്ന് സഹായിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ അയാളൊരു രാജ്യദ്രോഹിയായി മുദ്രകുത്തപ്പെടുമായിരുന്നു.”

“അതുതന്നെ.”

“അതിനുള്ള ഒരു പരിഹാരമെന്താണ്? ഗോപാൽ ചോദിച്ചു.

“മുഖ്യവാസുദേവനായ അങ്ങുതന്നെ ആ ദൗത്യത്തിനു നേതൃത്വം നൽകണം”, ഷെഹർസാദെ പറഞ്ഞു “ശിവഭഗവാൻ പിന്നണിയിലുണ്ടായാൽ മതി. നീലകണ്ഠവേണ്ടി സഹായം ചോദിക്കരുത്, അതിനു പകരം വാസുദേവഗോത്രത്തിലെ അംഗമായ അങ്ങ് നീതിക്കുവേണ്ടി അഭയർത്ഥിക്കണം. ശ്രീരാമദേവന്റെ ഗോത്രത്തിൽപ്പെട്ട ഒരാളിന്റെ നീതിക്കുവേണ്ടിയുള്ള അപേക്ഷ തള്ളിക്കളയുവാൻ അവർക്കാവില്ല.”

“ഞാൻ ഖേദിക്കുന്നു. എനിക്ക് മനസ്സിലായില്ല.”

“ഗോപാലപ്രഭോ, നീലകണ്ഠൻ എന്താണ് വേണ്ടത്? ഷെഹർസാദെ ചോദിച്ചു. “മെലുഹയെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തുവാനായി അദ്ദേഹത്തിന് ബഹുമാന്യർ വേണം.”

“താങ്കൾ എങ്ങനെ അത്.”

“അർഹിക്കുന്ന ആദരവോടെ പറയട്ടെ, ഉപരിപ്ലവമായ ചോദ്യങ്ങൾ ചോദിക്കാതിരിക്കുക, ഗോപാൽജി. അങ്ങേയ്ക്കും ശിവഭഗവാനും വേണ്ടതെന്താണെന്ന് വ്യക്തമാണ്. അതു ലഭിക്കുന്നതിനുവേണ്ട ഏറ്റവും നല്ല മാർഗ്ഗം നമുക്ക് രൂപപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്. തിന്മയെ ചെറുക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ബ്രഹ്മാസ്മരം നൽകണമെന്ന് താങ്കൾ അഭയർത്ഥിച്ചാൽ തിന്മയെന്തെന്ന് തീരുമാനിക്കുവാനുള്ള ശിവഭഗവാന്റെ യോഗ്യതയെക്കുറിച്ചും അർഹതയെക്കുറിച്ചുമുള്ള ചോദ്യങ്ങളുയർന്നേക്കാം. വായുപുത്രന്മാരുടെ പരിശീലനം ശിവഭഗവാൻ ലഭിച്ചിട്ടില്ലെന്ന വാദമുയർന്നുവരാം. അതിനു പകരമായി ഭൂതകാലത്ത് വായുപുത്രന്മാർ പിന്തുണച്ച ഒരാൾ ഭാരതത്തിന്റെ മണ്ണിൽവെച്ച് ചെയ്ത കുറ്റകൃത്യത്തിന് പരിഹാരമുണ്ടാകണം. എന്തായിരുന്നു ആ കുറ്റകൃത്യം? ദിവ്യാസ്മരങ്ങളുടെ അനധികൃതമായ

പ്രയോഗം.”

“ഭൃഗുമഹർഷി...” പഞ്ചവടിയിൽ ആ മഹാമുനി ദിവ്യാസ്തരം പ്രയോഗിച്ചതിനെക്കുറിച്ചോർത്തുകൊണ്ട് ഗോപാൽ പറഞ്ഞു.

“അതുതന്നെ. ആദ്യതവണ അനധികൃതമായി ദിവ്യാസ്തരമുപയോഗിച്ചാലുള്ള ശിക്ഷ പതിനാലുവർഷത്തെ വനവാസമാണെന്നാണ് രുദ്രഭഗവാന്റെ നിയമത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. രണ്ടാമത്തെതവണ അനധികൃതമായി ദിവ്യാസ്തരമുപയോഗിച്ചാൽ മരണമാണ് ശിക്ഷ. ദിവ്യാസ്തരം പ്രയോഗിച്ചിട്ടും ശിക്ഷയേൽക്കാതെ ഭൃഗുമഹർഷി രക്ഷപെട്ടുപോയിരിക്കുന്നുവെന്ന് വായുപുത്രസഭയിലെ നിരവധിപേർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നുണ്ട്.”

“അപ്പോൾ രുദ്രഭഗവാന്റെ നിയമങ്ങൾ കർശനമായി നടപ്പാക്കുവാൻ വാസുദേവൻമാർ വായുപുത്ര സഭയോട് ശക്തമായി ആവശ്യപ്പെടണം?”

“അതുതന്നെ. ഒരു വായുപുത്രനും ഇത് നിഷേധിക്കാനാവില്ല. ദിവ്യാസ്തരങ്ങൾ പ്രയോഗിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ നിലവിലുള്ള നിയമങ്ങൾ ലംഘിക്കപ്പെടുവെന്നും ഇത് ചെയ്തവരെ - ഭൃഗുമഹർഷി, മെലുഹയുടെ ചക്രവർത്തി, സുവദീപിന്റെ ചക്രവർത്തി എന്നിവരെ ശിക്ഷിക്കണമെന്നും വാസുദേവൻ ന്യായവിധി നടപ്പാക്കുവാൻ അഭ്യർത്ഥിക്കുകയാണെന്നും നിങ്ങൾക്ക് വായുപുത്രൻമാർക്കുമുപാകെ ആവശ്യപ്പെടാമല്ലോ.”

“ഇനി ഒരു കാര്യം കൂടി ഞങ്ങൾക്ക് വായുപുത്രന്മാരുടെ മുന്നിൽ അവതരിപ്പിക്കാം”, ഷെഹർസാദയുടെ മനസ്സിലിരിപ്പ് പൂർത്തിയാക്കുന്നത് മട്ടിൽ ശിവൻ തുടർന്നു “അവരുടെ പക്ഷത്ത് ഇനിയും നിരവധി ദിവ്യാസ്തരങ്ങൾ കാണുമെന്നും, അവരെ ശരിയായ പാതയിലേക്ക് നീങ്ങുന്നതിന് പരേരിപ്പിക്കുവാൻ ഞങ്ങൾക്ക് ബ്രഹ്മാസ്തരം നൽകണമെന്നും ഉള്ള വസ്തുത.”

ഷെഹർസാദെ പുഞ്ചിരിച്ചു. “താങ്കളുടെ ലക്ഷ്യപൂർത്തീകരണത്തിനായി നിയമം ഉപയോഗിക്കുക. ബ്രഹ്മാസ്തരം ലഭിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ അത് മെലുഹയെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തുവാനായി ഉപയോഗിക്കുക. തിന്മയെ തടയുക. പക്ഷേ എന്തോടു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് നിങ്ങൾ...”

“ഞങ്ങൾ ബ്രഹ്മാസ്തരം ഒരിക്കലും ഉപയോഗിക്കുകയില്ല”, ഷെഹർസാദെ സംസാരിക്കുന്നതിനിടയിൽ കയറിപ്പറഞ്ഞു.

“അത് രുദ്രഭഗവാന്റെ നിയമങ്ങളുടെ വിഷയമല്ല”, ശിവൻ തുടർന്നു “ഇതരയും ഭീകരമായ ഒരായുധം ഉപയോഗിക്കുന്നത് മനുഷ്യവംശത്തിന്റെ നിലനില്പിനുതന്നെ എതിരാണ്.”

ഷെഹർസാദെ തലകുലുക്കി ‘വായുപുത്രസഭയെ നേരിൽ കാണുമ്പോൾ മിതഭഗവാനെ സ്പകാര്യമായി കണ്ട് സംസാരിക്കണമെന്ന നിബന്ധന മുന്നോട്ടു വെക്കുക. ഇത് ദിവ്യാസ്തരങ്ങളുടെ നിയമം ലംഘിച്ച വിഷയമാണെന്നു പറയുക. രുദ്രഭഗവാന്റെ നിയമങ്ങൾ ലംഘിച്ചവരെ ശിക്ഷിക്കാതെ വിടുവാൻ വാസുദേവൻമാർക്കു സാധിക്കില്ലെന്ന് പറയുക. അത് മതിയാവും. അതോടെ നിങ്ങൾ രണ്ടുപേരും മിതഭഗവാനുമായുള്ള ഒരു സ്പകാര്യസംഭാഷണത്തിനു വഴിതെളിയും. നിങ്ങൾക്കാവശ്യമുള്ളതു ലഭിക്കും.’

വായുപുത്രൻമാർക്കിടയിൽ തന്നെ സഹായിക്കുന്നത് ആരാണെന്ന് മനസ്സിലായതോടെ ശിവൻ പുഞ്ചിരിച്ചു. പക്ഷേ അപ്പോഴും ഷെഹർസാദെ, അല്ലെങ്കിൽ അവളുടെ ശരിയായ പേരെന്തോ ആകട്ടെ, അവന്റെ മനസ്സിൽ

പിടികിട്സാത്ത ഒരു നിഗൂഢതയായി ശേഷിച്ഛു.

“നീ എന്തിനാണ് ഞങ്ങളെ സഹായിക്കുന്നത്?”. ശിവൻ ചോദിച്ചു.

“എന്നോട് അങ്ങനെ ചെയ്യാൻ നിർദ്ദേശമുള്ളതുകൊണ്ട്.” “ഞാനത് വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. ആരോ നിന്റെ പുറകിലുണ്ട്. നീ എന്തിനാണ് ഞങ്ങളെ സഹായിക്കുന്നത്?”

ഷെഹറസാദെ വിഷാദപൂർവ്വം പുഞ്ചിരിച്ഛ് പരവതാനിയിൽ കണ്ണുനട്തു. പിന്നെ മട്സുപ്പാവിലേക്കും തുടർന്ന് രാത്രിയുടെ ഇരുട്ടിലേക്കും മാറി മാറിനോക്കി. കൺകോണിൽനിന്ന് ഒരിറ്റ് കണ്ണുനീർ തുടച്ചുകളഞ്ഞ് ശിവനെ നോക്കി “കാരണം ഞാൻ പ്ലേനയിച്ഛ ഒരാൾ അവിടെയുണ്ടായിരുന്നു. സോമരസം തിന്മയായി മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണെന്ന് അദ്ദേഹം എന്ന്നോടു പറഞ്ഞിരുന്നു. പക്ഷേ അപ്പോൾ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞത് ഞാൻ വിശ്വസിച്ചിരുന്നില്ല.”

‘ആരാണയാൾ? ഗോപാൽ ചോദിച്ചു.

“അത് പറഞ്ഞിട്സിനി കാര്യമൊന്നുമില്ല”, ഷെഹറസാദെ പറഞ്ഞു “അദ്ദേഹം മരിച്ഛു കഴിഞ്ഞു. അദ്ദേഹത്തെ അവസാനിപ്പിക്കാനുദ്ദേശിച്ചവർ അദ്ദേഹത്തെ വധിച്ചതായിരിക്കാം. സോമരസത്തിന്റെ സാമ്രാജ്യം അവസാനിപ്പിക്കുകയാണ് എന്റെ ക്ഷമാപണവഴി.”

ശിവൻ അവളുടെ അടുത്തേക്കു കുനിഞ്ഞുനിന്നുകൊണ്ട് ആ കണ്ണുകളിലേക്ക് ഉറുനോക്കി മന്ത്രിച്ഛു ‘താര?

ഞെടിപ്പ്പോയ ഷെഹറസാദെ പുറകോട്സു വലിഞ്ഞു. വർഷങ്ങളായി അവളെ ആ പേര് ആരും വിളിച്ചിട്സില്ലായിരുന്നു. ശിവൻ അപ്പോഴും അവളുടെ കണ്ണുകളെ നിരീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

“പുണ്യസരോവരമാണേ സത്യം” ശിവൻ മന്ത്രിച്ഛു. “ഇത് നീ തന്നെ.”

ഷെഹറസാദെ ഒന്നും പറഞ്ഞില്ല. ബ്ലാഹസ്പതിയുമായുള്ള അവളുടെ ബന്ധം രഹസ്യമായി സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുകയായിരുന്നു.

പരിഹന്മാരിൽ ഭൂരിഭാഗവും സോമരസം തിന്മയുടെ കൂടെയുള്ള ഒന്നായിട്സാണ് കണക്കാക്കിയിരുന്നത്. ഒപ്പം മെലുഹയിലെ മുഖ്യശാസ്ത്രജ്ഞൻ ഇക്കാര്യത്തിൽ പക്ഷപാതിയാണെന്നും തെറ്റിദ്ധരിപ്പിക്കപ്പെട്സിക്കുകയാണെന്നും. താരയ്ക്ക് പരിഹയിൽ ഷെഹറസാദെ എന്ന് പേരിൽ ജീവിക്കുവാൻ ഇഷ്ടമുണ്ടായിട്സല്ല. പക്ഷേ അവളെ ഇവിടെ താമസിപ്പിച്ചിരുന്നത് അവളുടെ ഗുരുവായ ഭൃഗുമഹർഷിക്ക് തന്റെ ഗൂഢലക്ഷ്യം നേടുന്നതിനുവേണ്ടിയായിരുന്നു. ബ്ലാഹസ്പതി മരിച്ഛുപോയെന്നിങ്ങനെ തോടെ മാതൃഭൂമിയിലേക്കു മടങ്ങിയിട്സ യാതൊരു കാര്യവുമില്ലെന്ന് അവൾ വിചാരിച്ഛു.

“പക്ഷേ നീ ഭൃഗുമുനിയുടെ ശിഷ്യയല്ലേ? ശിവൻ ചോദിച്ചു “എന്നിട്സ നീയെന്തിനാണ് ആദ്ദേഹത്തിനെതിരെ നീങ്ങുന്നത്?”

“ഞാൻ താരയല്ല.”

“നീ താരയാണെന്ന് എനിക്കറിയാം”. ശിവൻ പറഞ്ഞു “നീ എന്തിനാണ് ഗുരുവിനെതിരെ തിരിയുന്നത്? മന്ദരപർവ്വതത്തിൽ വെച്ഛ് ബ്ലാഹസ്പതിയെ വധിച്ചത് ഭൃഗുമഹർഷിയാണെന്നാണോ നീ വിചാരി ക്കുന്നത്? ഷെഹറസാദെ എഴുന്നേറ്റ്. അവൾ പോകാനായി തിരിഞ്ഞു. ശിവൻ തിടുക്കപ്പെട്സ എഴുന്നേറ്റ്

കൈനീട്ടി അവളുടെ കൈയിൽ പിടിച്ചു.

“ബ്ലൈഹസ്പതി മരിച്ചിട്ടില്ല്.”

അന്തഃവിട്തുപോയ ഷെഹറസാദെ ഒരടിപോലും മുന്നോട്ടു നീങ്ങാനാവാതെ അവിടെ നിന്നു.

“ബ്ലൈഹസ്പതി ജീവനോടെയുണ്ട്”. ശിവൻ പറഞ്ഞു. “അയാൾ എന്റെ കൂടെയുണ്ട്.”

ഷെഹറസാദെയുടെ കണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞൊഴുകി. താൻ കേട്സ് അവൾക്ക് വിശ്വസിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

ശിവൻ മുന്നോട്ടു നീങ്ങി പതിയെ ആവർത്തിച്ചു. “അയാൾ എന്നോടൊപ്പമുണ്ട്. നിന്റെ ബ്ലൈഹസ്പതി ജീവനോടെയുണ്ട്.”

ഷെഹറസാദെ കരഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു. ആഹ്ലാദത്തിന്റെ കണ്ണീർ അവളുടെ കവിളിലൂടെയൊഴുകി.

ശിവൻ മൃദുവായി അവളുടെ കൈയിൽ പിടിച്ചു ‘താരാ, ഞങ്ങളുടെ ഇവിടത്തെ ദൗത്യം പൂർത്തിയായാൽ നീ ഞങ്ങളോടൊപ്പം വരണം. ഞാൻ നിന്നെ തിരികെ കൊണ്ടുപോകാം. ഞാൻ നിന്നെ നിന്റെ ബ്ലൈഹസ്പതിയുടെ അടുത്തേക്കു കൊണ്ടുപോകാം.”

ആശ്വസിപ്പിക്കാനാകാത്തവിധം വിലപിച്ചുകൊണ്ട് ഷെഹറസാദെ ശിവന്റെ കൈകളിലേക്കു വീണു. ഒരിക്കൽക്കൂടി അവൾ താരയാകും.

ഇൗശ്വരന്റെമിത്തം

മുപ്പത്തിഎട്

താര നിർദ്ദേശിച്ച തന്ത്രം ഇന്ദ്രജാലം പോലെ പ്ലവർത്തിച്ചു. ശിവനെക്കൂടാതെ ഗോപാൽ ഒറ്റയ്ക്ക് ദർബാറിൽ കടന്നുചെന്ന്പോൾ അമർത്യസ്പന്ദ ശരികും അഭ്യുതപ്പെട്ടുപോയി. ഭൃഗുമഹർഷി ദിവ്യാസ്തർദ്ദങ്ങൾ ദുരുപയോഗം ചെയ്ത കാര്യം ഗോപാൽ അവരുടെ മുപ്പാകെ അവതരിപ്പിച്ചപ്പോൾ അവർ ഒരു കെന്നിയിലകപ്പെട്തുപോലെയായി. ഗോപാലിന് മിത്തനുമായി സംസാരിക്കുവാനുള്ള ഒരു അവസരമൊരുക്കുകയല്ലാതെ അവർക്ക് വേറെ വഴിയില്ലാതായി. അതായിരുന്ന നിയമം.

പിറേദിവസം ശിവനും ഗോപാലും ഔദ്യോഗിക സംഭാഷണം നടത്തുന്നതിനുള്ള വിശാലമായ ഒരു നടശാലയിലേക്കും അതിനോടു ചേർന്നുള്ള മിത്തന്റെ വസതിയിലേക്കും നയിക്കപ്പെട്ടു. നഗരത്തിന്റെ ഏറ്റവും അറ്റത്തായി കരുണയുടെ മലയോടു ചേർന്നുനിൽക്കുന്നതായിരുന്നു ആ കെട്ടിം. പരിഹയിലെ മറ്റ് എടുപ്പുകളെ അപേക്ഷിച്ച് വളരെ ലളിതമായ ഒന്നായിരുന്നു ആ കെട്ടിം. കല്ല്കൊണ്ടു നിർമ്മിച്ച ഒരു തറയിലായിരുന്നു അത് സ്ഥിതി ചെയ്തിരുന്നത്. ആ മലയിൽ നിന്നുദ്ഭവിച്ചിരുന്ന ജലനാളിയെ മൂടി നിൽക്കുന്നതായിരുന്നു ആ തറ. അതിനുമുകളിൽ ഉയർന്നുനിന്ന നാലുവാര ഉയരമുള്ള പരുക്കൻ തൂണുകൾക്കു മുകളിലായി മരം കൊണ്ടുള്ള മേൽപ്പുറം. അതിനകത്തേക്ക് കടന്നു ചെല്ലുമ്പോൾ ആദ്യം കാണുന്നത് സാധാരണ കസേരകളും നിറം മങ്ങിയ പരവതാനികളുമാണ്. മിത്തന്റെ താമസസ്ഥലം അതിനുള്ളിൽ കുറെ ഉള്ളിലായിടായിരുന്നു. കൽപ്പച്ചമരുകളും മരനിർമ്മിതമായ വാതിലും അതിനെ വേർ തിരിച്ചു നിർത്തുന്നു. ഇത് പഴയ വ്യാവഹാരികമായ തമ്പുകളുടെ സമാനരൂപത്തിലുള്ളതാണെന്ന് ശിവനു തോന്നി. മരക്കാലുകൾക്ക് പകരം ഇവിടെ കൽത്തൂണുകൾ, തൂണികൊണ്ടുള്ള മേലാപ്പിനു പകരം മരം കൊണ്ടുള്ള മേൽപ്പുറം. ഒരുതരത്തിൽ രൂദ്രഭഗവാന്റെ പഴയ നാടോടി ജീവിതശൈലിയുമായുള്ള ബന്ധം നിലനിർത്തുന്ന വിധത്തിലുള്ളതാണ്. അക്കാലത്ത് എല്ലാവരും പെട്ടെന്റ് ഇളക്ടി മാറ്റാവുന്ന സാധാരണ തമ്പുകളിലാണ് കഴിഞ്ഞുകൂടിയിരുന്നത്. പഴയകാല ഗോതർവർഗ്ഗമേധാവിയിലേപോലെ തന്റെ അനുയായികൾ ആർഭാടത്തിൽ കഴിയുമ്പോൾ വളരെ ലളിതമായ ജീവിത സാഹചര്യത്തിലാണ് മിത്തൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നത്. ആകപ്പാടെ മിത്തൻ അനുഭവിച്ചിരുന്ന ആർഭാടം തന്റെ പാർപ്പിടത്തിനുചുറ്റുമുള്ള ഉദ്യാനമായിരുന്നു. അതിന്റെ രൂപകല്പന ഉദാരമായിരുന്നു. ആനുരൂപ്യം സൂക്ഷ്മമായിരുന്നു. പൂച്ചെടികളുടെ വർണ്ണശബളിമ ആർഭാടപൂർണ്ണമായിരുന്നു.

ആ മുറിയിൽ ശിവനും ഗോപാലും മാതൃമായിരുന്നു. അല്പനിമിഷങ്ങൾക്കകം മിത്തൻ പ്ലവേശിച്ചു.

ശിവനും ഗോപാലും ഉടൻ എഴുന്നേറ്റുനിന്നു. അവർ മിത്തനെ നോക്കി

പൗരാണിക പരിഹൻ ശൈലിയിൽ അഭിവാദ്യം ചെയ്തു. ഇടതു കൈപ്പടം ഹൃദയത്തിനുമീതെ നിവർത്തിവെച്ചു. ആദരവിന്റെ പരതീക. വലതുകൈ മടക്കി ഭുജം മുകളിലേക്കുക്കി കൈപ്പടം പുറത്തേക്ക് മലർത്തി അഭിവാദ്യം ചെയ്യുന്ന രീതിയിൽ പിടിച്ഛു. മിതർൻ പരസന്നതയോടെ പുഞ്ചിരിച്ഛു. ഭാരതീയമായ ശൈലിയിൽ കൈകുപ്പി അഭിവാദ്യം ചെയ്തു.

ശിവൻ ചിരിച്ഛതല്പാതെ മിതർൻ സംസാരിക്കുന്നതുവരെ അവൻ ഒന്നും മിണ്ടിയില്പ.

നല്പ ഉയരവും വെളുത്ത നിറവുമുള്ള മിതർൻ തവിട്സി നിറത്തിലുള്ള ഒരു സാധാരണ മേലഞ്ചിയാണ് ധരി ച്ഛിരുന്നത്. തവിട്സിനിറത്തിലുള്ള അയാളുടെ തലമുടിക്കുമീതെ ഒരു വെളുത്ത തൊപ്പി വെച്ഛിരുന്നൂ. എല്പാ പരിഹക്കാറും ചെയ്തിരുന്നതുപോലെ താടി ഇഴപിരിച്ഛ അതിന്മേൽ ജപമാലമണികൾ കോർത്തിട്സിരുന്നൂ. ആ ചാക്കുപോലുള്ള മേലഞ്ചിക്കകതതെ ശരീരതെ വിലയിരുത്തുക ബുദ്ധിമുട്സാണെഞ്ചിലും അയാളുടെ ശരീരം കരുത്തും പേശീബലവുമുള്ള ഒന്നാണെന്ന് തോന്നി. ശിവനേറെ കൗതുകം പകർന്നത് അയാളുടെ മെലിഞ്ഞു നീണ്ട വിരലുകളാണ്; ഒരു പോരാളിയേക്കാൾ ഒരു ശസ്ത്രക്രിയാവിദഗ്ദ്ധനെ സൂചിപ്പിക്കും മട്സിലുള്ള വിരലുകൾ. പക്ഷേ മിതർന്റെ നാസികയാണ് ശിവനെ ഏറ്റവും കൂടുതൽ ആകർഷിച്ഛത്. നീണ്ടു കൂർത്ത മൂക് അത് അവനെ തന്റെ പരിയപ്പെട് അമ്മയെ ഓർമ്മിപ്പിച്ഛു.

മിതർൻ ശിവന്റെ അടുത്തേക്കു നടന്ന് വന്ന്. അയാൾ നീലകണ്ഠന്റെ തോളിൽപിടിച്ഛു: “അവസാനം നിന്നെ കാണാൻ കഴിഞ്ഞതിൽ എനിക്കു വലിയ സന്തോഷം തോന്നുന്നൂ.”

മിതർൻ തന്റെ നീലകണ്ഠതെ കൗതുകത്തോടെ ഒന്ന് നോക്കുക പോലും ചെയ്തില്പെന്ന് കാര്യം ശിവൻ ശ്ലഭധിച്ഛു. ഭൂരിഭാഗം ആളുകൾക്കും ഒന്ന് നോക്കാതിരിക്കാൻ കഴിയാത്ത കാര്യം. മിതർന്റെ ശ്ലഭധ ശിവന്റെ കണ്ണുകളിലാണ് കേന്ദ്രീകരിച്ഛിരുന്നത്.

അതിനുശേഷം ശിവന്റെ മനസ്സിനെ കൂടുതൽ മമിക്കുന്ന കാര്യമാണ് മിതർൻ പറഞ്ഞത്, “നിനക്ക നിന്റെ അച്ഛന്റെ കണ്ണുകളാണ് കിട്സിയിട്സുള്ളത്. അമ്മയുടെ മൂക്കും.”

ഇയാൾക്ക തന്റെ അച്ഛനെ അറിയാം? അമ്മയേയും?!

ശിവൻ പരതികരിക്കാൻ കഴിയുന്നതിനുമുപ് ഗോപാലിനെ നോക്കി പുഞ്ചിരിക്കുന്നതിനിടയിൽ മിതർൻ ശിവന്റെ പുറത്തു തൊട്സി “വരു. നമുക്കിവിടെ ഇരിക്കാം.”

അവരവിടെ ഇരുന്ന് കഴിഞ്ഞ ഉടൻ മിതർൻ നീലകണ്ഠനു നേരെ തിരിഞ്ഞ് “നിന്റെ മനസ്സിലൂടെ കടന്നുപോകുന്ന ചോദ്യങ്ങള്ള്തൊക്കെയാണെന്ന് എനിക്ക കാണാൻ കഴിയുന്നൂണ്ട്. എനിക്കെങ്ങനെ നിന്റെ അച്ഛനേയും അമ്മയേയും അറിയാം? ഞാനാണ? മിതർൻ ആയിത്തീരുന്നതിനുമുപ് എന്റെ പേരെന്തായിരുന്നൂ?

ശിവൻ പുഞ്ചിരിച്ഛു “ഈ കണ്ണിലുള്ളത് വായിച്ഛെടുക്കുന്ന പരിപാടി അപകടകരമാണ്. ഇതുമൂലം ആർക്കും ഒരു രഹസ്യവും സൂക്ഷിക്കാൻ പറ്റാതാവും.”

“ചില സമയത്ത് രഹസ്യങ്ങൾ ഉണ്ടാകാൻ പാടില്പ എന്ന് വളരെ പരധാനപ്പെട് ഒരു കാര്യമാണ്”, മിതർൻ പറഞ്ഞു “പ്രത്യേകിച്ഛും പരധാനപ്പെട് വലിയ തീരുമാനങ്ങൾ എടുക്കുമ്പോൾ. നമ്മൾ ശരിയായ

തീരുമാനമാണ് എടുത്തിട്ടുള്ളതെന്ന് പിന്നെ എങ്ങനെ നമുക്കുറപ്പിപ്പിക്കുവാൻ കഴിയും?

“താങ്കൾക്കു താല്പര്യമില്ലെങ്കിൽ അതിന് ഉത്തരം പറയണമെന്ന് നില. താങ്കളുടെ മനസ്സിലോടുന്ന ചോദ്യങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ ദൂതയത്തിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം പരധാനപ്പെട്ട ഒന്നല്ല.”

“നീ പറഞ്ഞതു ശരിയാണ്. നിനക്ക് നല്ല പരിശീലനം ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ ചോദ്യങ്ങൾ ഒരുപക്ഷേ നിന്റെ മനസ്സിനെ അലട്ടിയേക്കാം. പക്ഷേ അത് പരധാനപ്പെട്ട ഒരു കാര്യമല്ല. എങ്കിലും അലട്ടു നിറഞ്ഞ മനസ്സുമായി നമുക്ക് നമ്മുടെ ദൂതയം പൂർത്തിയാക്കുവാൻ കഴിയുമോ?”

“അലോസരപ്പെട്ട മനസ്സ് അയാളുടെ ദൂതയത്തിന്റെ കാഴ്ചയെ മറയ്ക്കുന്നു”, ശിവൻ സമ്മതിച്ചു.

“നിന്റെ ദൂതയത്തിന്റെ കാഴ്ച മറഞ്ഞുപോകുന്നത് ഈ ലോകത്തിന് താങ്ങുവാൻ കഴിയില്ല മഹാനായ നീലകണ്ഠ. ഞങ്ങൾക്ക് നീ വളരെ പരധാനപ്പെട്ട ഒരുത്തനാണ്. അതുകൊണ്ട് നിന്റെ വ്യക്തിപരമായ ചോദ്യത്തിനുള്ള ഉത്തരങ്ങൾ ഞാൻ ആദ്യം നൽകാം.”

ശിവൻ ശർദ്ദിച്ചു. മിതൻ തന്നെ നീലകണ്ഠനെന്ന് വിളിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതുവരെ ഒരു പരിഹസം ചെയ്യാത്ത കാര്യം.

“എന്റെ പേര് പരധാനപ്പെട്ട കാര്യമല്ല”, മിതൻ പറഞ്ഞു. “ഞാനിപ്പോൾ ആ പേരിലറിയപ്പെടുന്നില്ല. ഇപ്പോൾ എന്റെ സ്വത്വം എന്റെ സ്ഥാനപ്രകാരം: മിതൻ.”

ശിവൻ ഭവ്യതയോടെ തലയാട്ടി.

“ഇനി എനിക്ക് എങ്ങനെ നിന്റെ അമ്മയെ അറിയാം? അത് നിസ്സാരം. ഞാൻ അവളോടൊപ്പമാണ് വളർന്നത്. അവളെന്റെ സഹോദരിയായിരുന്നു.”

അദ്ഭുതം കൊണ്ട് ശിവന്റെ കണ്ണുകൾ വിടർന്നു “താങ്കൾ എന്റെ അമ്മാവനായിരുന്നു. എന്തുകൊണ്ടാണ് താങ്കളെ ഇതിനുമുമ്പ് എനിക്ക് കാണാൻ കഴിയാതിരുന്നത്?

“അത് വളരെ സങ്കീർണ്ണമായ കാര്യമാണ്. പക്ഷേ നിന്റെ അമ്മാവനായിരുന്ന മനോബുവും ഞാനും അടുത്ത സുഹൃത്തുക്കളായിരുന്നു എന്ന് മാത്രം ഞാനിപ്പോൾ പറയുന്നു. എനിക്ക് ദേഹത്തോട് വലിയ സ്നേഹവും ബഹുമാനവുമായിരുന്നു. ഒരു വിവാഹബന്ധത്തിലൂടെ ഞങ്ങളുടെ കുടുംബങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള ബന്ധം ഊടിയുറപ്പിപ്പിക്കുവാൻ ഞങ്ങൾ തീരുമാനിച്ചു. എന്റെ സഹോദരി വിവാഹശേഷം മനോബുവിന്റെ സഹോദരനോടൊപ്പം തിബത്തിൽ പോയി താമസിച്ചു. ആ ബന്ധത്തിൽ നിന്നാണ് നിന്റെ ജനനം.”

“പക്ഷേ എന്റെ അമ്മാവൻ വിപ്ലവകരമായ ആശയങ്ങളാണുണ്ടായിരുന്നത്.” മിതൻ അവരുടെ കുടുംബത്തിൽനിന്നും അകന്നു നിൽക്കുവാനുള്ള കാരണം ഊഹിക്കുന്ന മട്ടിൽ ശിവൻ പറഞ്ഞു.

മിതൻ തല കുലുക്കി “മനോബുവിന് വിപ്ലവകരമായ ആശയങ്ങളൊന്നുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നത് പരചോദനാത്മകമായ ആശയങ്ങളായിരുന്നു. പക്ഷേ ഉചിതമായ ഘട്ടമെത്തുന്നതുവരെ എല്ലാ പരചോദനങ്ങളും വിപ്ലവകരമായ ആശയങ്ങളാണെന്നു തോന്നിയേക്കാം.” “അപ്പോൾ വായുപുതർന്മാരുടെ

നിർബ്ബന്ധപ്രകാരമല്ല. താങ്കൾ എന്റെ കുടുംബത്തിൽ നിന്ന് അകന്നു നിന്നത്, അല്ലേ?

“ഓ, എന്റെ മേൽ നിർബ്ബന്ധമുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ അത് വായുപുത്ര്നമാരുടെയായിരുന്നില്ല.”

ശിവൻ പുഞ്ചിരിച്ചു. “മനോബു അമ്മാവൻ ചില സമയത്ത് പിടിവാശി കാണിക്കാറുണ്ട്.”

മിതൻ പുഞ്ചിരിച്ചു.

“താങ്കളുടെ പണ്ട് കാണാതെപോയ ബന്ധുവാണ് ഞാനെന്ന് എപ്പോഴാണ് താങ്കൾക്ക് മനസ്സിലായത്?”. ശിവൻ ചോദിച്ചു “എന്നെ പിന്തുടരുവാനായി താങ്കൾ ചാരന്മാരെ വിട്ടിരുന്നുവോ?”

“നിന്റെ പേരു കേൾപ്പോൾ എനിക്ക് മനസ്സിലായി.”

“താങ്കൾക്ക് എന്റെ പേരിയായിരുന്നുവോ?”

“ഇല്ല. മനോബു അത് പറയാൻ തയ്യാറായില്ല. അതിന്റെ കാരണമെന്താണെന്ന് എനിക്ക് പോലും മനസ്സിലായി. അത് മനോബു എനിക്ക് വേണ്ടി ബാക്കിവെച്ചുപോയ ഒരു സൂചനയായിരുന്നു. നീ പരയക്ഷപ്പെടാൽ നിന്റെ പേരിലൂടെ എനിക്ക് നിന്നെ തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയും.”

“അതെങ്ങനെ? മനസ്സിലാവാത്ത മട്ടിൽ ശിവൻ ചോദിച്ചു.

“രുദ്രഭഗവാന്റെ അമ്മ അദ്ദേഹത്തിനായി പരയേകം ഒരു പേര് കണ്ടു വെച്ചിരുന്നു എന്ന് കാര്യം വായുപുത്ര്നമാർക്കെന്ന് ലഭിച്ച മിസ്സാറും ആർക്കും തന്നെ അറിയുകയില്ലായിരുന്നു. ശിവൻ എന്ന് പേര്.”

“എന്ത്?”

“അതെ. രുദ്രൻ എന്ന് പേരിനർത്ഥം ‘ശർജ്ജിക്കുന്നവൻ’ എന്നാണ്. ജനിച്ചുവീണപ്പോൾ രുദ്രൻ അത്യുഗമായി അലറി. അതുകേൾത്ത് യെന്ന് അവിടെ നിന്നിരുന്ന വയറാട്സി ഓടി രക്ഷപെട്തു! അതുകൊണ്ടാണ് ഭഗവാൻ രുദ്രൻ എന്ന് പേര് ലഭിച്ചത്.”

“ഞാനാ കഥ കേൾക്കുകയുണ്ട്”. ശിവൻ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ രുദ്രഭഗവാന്റെ അമ്മ അദ്ദേഹത്തെ ശിവൻ എന്നു വിളിച്ച കഥ കേൾക്കുകയുണ്ട്.”

“ചില വായുപുത്ര്നമാർക്കു മാത്രമായിരുന്ന ഒരു രഹസ്യമാണത്. ഐതിഹ്യങ്ങൾ പറയുന്നത് രുദ്രഭഗവാൻ ചാപിളയായാണ് ജനിച്ചതെന്നാണ്.”

“എന്ത്? ശരിക്കും ആശ്ചര്യപ്പെടുകയോണ്ടോ പോലാൽ ചോദിച്ചു.

“അതെ”, മിതൻ പറഞ്ഞു. “സൂരികർമ്മിണിയും രുദ്രഭഗവാന്റെ അമ്മയും ആ കുഞ്ഞിന് ജീവൻ വെപ്പിക്കാൻ ആവതും ശ്രമിച്ചുനോക്കി. അവസാനം ആ സൂരികർമ്മിണി സാധാരണ പതിവിലാത്ത മറ്റൊരു കാര്യം ചെയ്തു. ചാപിളയായ രുദ്രഭഗവാൻ അവർ മുലകൊടുക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. അമ്മയെ അഭ്യർത്ഥിച്ചപ്പോൾ കുഞ്ഞ് ശ്വസിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. എന്തൊരു വിസ്മയകരമായ കഥ. ചരിത്രത്തിൽ പറയുമ്പോലെ ഉപ്സരത്തിൽ അലാൻ തുടങ്ങി.”

“പുണ്യ സരോവരമേ”, ശിവൻ മന്ത്രിച്ചു.

“അതെ. തീർച്ചയായും. അതിനുശേഷം സൂതികർമ്മിണി അവിടെ നിന്നിറങ്ങിപ്പോയി. അവരെക്കുറിച്ച് പിന്നെ ഒന്നും കേൾക്കില്ല. രുദ്രഭഗവാന്റെ അമ്മ ഒരു കുടിയേറ്റക്കാരിയും ശക്തിദേവിയിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവളുമായിരുന്നു. ശക്തിദേവിയായ തന്റെ മകനെ രക്ഷിക്കാനെത്തിയതെന്ന് അവർക്ക് ബോധ്യമായി. തന്റെ മകൻ ജീവനിലാത്ത ശരീരമായി, ശവമായി ആണ് ജനിച്ചതെന്ന് ശക്തിദേവിയായ അവൻ ജീവൻ നൽകി അവനെ സവിശേഷനായ ശിവനാക്കി മാറ്റിയതെന്ന് അവർ വിശ്വസിച്ചു. അതുകൊണ്ട് ശക്തിദേവിയോടുള്ള ആദരസൂചകമായി തന്റെ മകനെ രക്ഷപെടുത്തിയതിലുള്ള കൃതജ്ഞതയായി അവർ തന്റെ മകനെ ശിവൻ എന്ന് വിളിക്കുവാൻ തുടങ്ങി.”

ആശ്ചര്യഭരിതനായ ശിവൻ മിതർൻ പറയുന്നതെല്ലാം സാക്ഷ്യം കേട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു.

“അതുകൊണ്ട് നിന്റെ പേര് കേട് നിമിഷം”, മിതർൻ പറഞ്ഞു

“മനോബു നിന്നെയാണ് പരിശീലിപ്പിച്ചതെന്ന് എനിക്ക് മനസ്സിലായി. അതായിരുന്നു അയാൾ എനിക്ക് നൽകിയിരുന്ന സൂചന.”

“അപ്പോൾ മനോബു സ്വാമി അത് ആസൂത്രണം ചെയ്യുകയായിരുന്നുവെന്ന് താങ്കൾക്കറിയാമായിരുന്നില്ലേ?

മിതർൻ പുഞ്ചിരിച്ചു. “ഞാനും നിന്റെ അമ്മാവനും ചേർന്നാണ് ആ ഔഷധം നിർമ്മിച്ചത്.”

“എന്റെ കഴുത്ത് നീലനിറമാക്കിത്തീർത്ത ഔഷധത്തെക്കുറിച്ചാണോ താങ്കൾ പറയുന്നത്?

“അതെ.”

“പക്ഷേ എന്റെ ജീവിതത്തിലെ ഒരു നിശ്ചിതഘട്ടത്തിലായിരുന്നില്ലേ അത് നൽകേണ്ടിയിരുന്നത്?

“എനിക്ക് തോന്നുന്നത് മനോബു അങ്ങനെയാണ് ചെയ്തതെന്നാണ്. അതുകൊണ്ടാണ് നീ ഇവിടെ ഇപ്പോൾ നിൽക്കുന്നത്.”

“പക്ഷേ മിതർപ്രഭോ, ഈ സംവിധാനം ഇങ്ങനെയല്ല പരവർത്തിക്കേണ്ടിയിരുന്നത്. അസംഭവ്യമായ കാര്യങ്ങൾ ഒരേ സമയം സംഭവിക്കുന്നതുപോലെയാണിത് പരവർത്തിച്ചിരിക്കുന്നത്. കൂടാതെ സംഭവിക്കാവുന്ന നിരവധി കാര്യങ്ങളുണ്ടായിരുന്നു. ഉദാഹരണത്തിന് എനിക്ക് വേണ്ടത് പരിശീലനം ലഭിച്ചിട്ടില്ലായിരിക്കാം. അല്ലെങ്കിൽ എനിക്ക് ഔഷധം നൽകിയത് ശരിയല്ലാത്ത സമയത്താകാം. ഞാൻ ഒരിക്കലും മെലുഹയിലേക്ക് ക്ഷണിക്കപ്പെടാതിരിക്കാം. ഇനി ഇതിലൊക്കെ വെച്ച് ഏറ്റവും മോശമായ കാര്യം. സോമരസം തിന്മയാണെന്ന കാര്യം ഞാൻ തിരിച്ചറിയാതിരുന്നേക്കാം.”

“നീ പറയുന്നത് ശരിയാണ്. വായുപുത്ര സംവിധാനം പരവർത്തിക്കേണ്ടിയിരുന്നത് ഇവിടെയല്ല. അത്തരത്തിൽ പരവർത്തിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയല്ല അത് രൂപകല്പന ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. പക്ഷേ പരപഞ്ചത്തിന്റെ സംവിധാനം ഇങ്ങനെയാണ് പരവർത്തിക്കേണ്ടിയിരുന്നതെന്ന് മനോബുവും ഞാനും പൂർണ്ണമായി വിശ്വസിച്ചിരുന്നു. അത് പരവർത്തിച്ചു. ഇല്ലേ?

“പക്ഷേ ഇത്തരത്തിലുള്ള പരധാനപ്പെട്ട ഫലോദയങ്ങളെ പരപഞ്ചത്തിന്റെ ചുരുക്കത്തിനു വിട്ടുകൊടുക്കുകയല്ലേ വേണ്ടിയിരുന്നത്?”

“അതെല്ലാം നടന്നത് തീർത്ഥം ഭാഗ്യം കൊണ്ടുമാത്രമാണെന്ന് രീതിയിലാണ് നീയത് അവതരിപ്പിച്ചത്. ഞങ്ങളത് സംഭാവനയെന്ന് മാത്രമായി വിട്ടുകൊടുത്തില്ല. ശിവ. സോമരസം തിന്മയായി മാറിയിട്ടില്ലെന്ന് വായുപുത്രന്മാർക്ക് തീർച്ചയുണ്ടായിരുന്നു. മനോബുവിനും എനിക്ക് തോന്നിയത് മറിച്യായിരുന്നു. മനോബു ജീവനോടെ ഉണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഈ കാലഘട്ടത്തിലൂടെ നിന്നെ മുന്നോട്ടു നയിക്കുമായിരുന്നു. പക്ഷേ അയാളുടെ അകാലമരണം സംഭവിച്ചുവെങ്കിലും നന്മ നിലനിന്നു. പരപഞ്ചം സ്വയം ഒരു തീരുമാനമെടുക്കട്ടെ എന്ന് മനോബു പറയാൻസായിരുന്നു. പരപഞ്ചം തീരുമാനമെടുത്തിരിക്കുന്നു. ഞങ്ങൾ ഒരു സംഭവ പരമപരയെ പരവർത്തനസജ്ജമാക്കി. പക്ഷേ പരപഞ്ചത്തിന്റെ

ആഗ്രഹമനുസരിച്ചുമാത്രമേ അത് പരവർത്തിക്കുമായിരുന്നുള്ളൂ. സത്യം പറഞ്ഞാൽ എനിക്ക് അക്കാര്യത്തിൽ യാതൊരു തീർച്ചയുമില്ലായിരുന്നു. എന്ന് ഞാനയാളെ തടഞ്ഞില്ല. അയാളുടെ പദ്യതി വിജയം കാണുമെന്ന് ഞാൻ കരുതിയില്ല. പക്ഷേ ഔഷധമുണ്ടാകുവാൻ ഞാനയാളെ സഹായിച്ചു. ആ പദ്യതി ഫലപ്രാപ്തിയിലെത്തുകയാണെന്ന് കണ്ടപ്പോൾ അതിനുവേണ്ടതായ എല്ലാ സഹായങ്ങളും ചെയ്യേണ്ടത് എന്റെ കടമയാണെന്ന് എനിക്ക് തോന്നി.”

“പക്ഷേ ഞാൻ പരാജയപ്പെട്ടിരുന്നെങ്കിലോ? സോമരസം തിന്മയാണെന്ന് ഞാൻ കണ്ടെത്തിയിരുന്നില്ലെങ്കിലോ? തിന്മ ജയിക്കുമായിരുന്നു. ശരിയല്ലേ?”

“തിന്മ വിജയിക്കേണ്ട ഒന്നാണെന്ന് പരപഞ്ചം ചില ഘട്ടങ്ങളിൽ നിശ്ചയിക്കും. ചിലപ്പോൾ ഏതെങ്കിലും വർഗ്ഗമോ വംശമോ വളരെ ആപൽക്കരമായി വലുതാവും. അപ്പോൾ തിന്മ രംഗത്തുവന്ന് അതിനെ നശിപ്പിക്കുന്ന ഒരു ഘട്ടം വരും. മുമ്പും അത് സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ ഇത് അങ്ങനെയുള്ളൊരു ഘട്ടമല്ല.”

തെറ്റായിപ്പോയേക്കാവുന്ന, കൃപപം സംഭവിച്ചേക്കാവുന്ന നിരവധി കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് ചോർത്തപ്പോൾ ശിവൻ ശരിക്കും വികാരാധീനനായിപ്പോയി.

“ഇപ്പോഴും നിന്നെയെന്തോ അലട്ടുന്നുണ്ടല്ലോ.” മിതൻ പറഞ്ഞു.

“പണ്ഡിറ്റ്ജിയോടും ഞാൻ ഇതിനെക്കുറിച്ച് സംസാരിച്ചിട്ടുണ്ട്”, ഗോപാലിനെ ചൂണ്ടിക്കൊണ്ട് ശിവൻ പറഞ്ഞു. “ഈ ദൃഷ്ടിയിൽ ഞാൻ ഇന്നുവരെ കൈവരിച്ച കാര്യങ്ങളെല്ലാം വെറും ഭാഗ്യം മൂലമാണ്; ഈ പരപഞ്ചത്തിന്റെ ഒരു മറിച്യായില്ല.”

“ഒരാളിന്റെ ഭാഗ്യനിർഭാഗ്യങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നത് അവനവൻ തന്നെയാണ്; പക്ഷേ പരപഞ്ചത്തിന് നിന്നെ സഹായിക്കുവാനുള്ള അവസരം നീ നൽകണം”, മിതൻ ശിവന്റെ നേരെ കുനിഞ്ഞ് മന്ത്രിച്ചു.

മിതന്റെ വാക്കുകൾ ബോധപൂർവ്വമായി മട്ടിൽ ശിവൻ ഉദാസീനനായി.

“മെലുപ്പായി ആദ്യമായി എത്തിയ നിനക്ക് എല്ലാറ്റിൽനിന്നും ഒഴിഞ്ഞുനിൽക്കുവാനുള്ള കാരണങ്ങളുണ്ടായിരുന്നു. അപരിചിതമായ പുതിയൊരു ദേശത്ത് വന്നെത്തിയിരിക്കുകയായിരുന്നു നീ, നിന്നെക്കാൾ ഏറെ മുന്നോട്ടും കൈവരിച്ച സംസ്കാരസമൂഹമായ ആളുകൾ നിന്നെ ദൈവമായി കണ്ടു. നിനക്കൊരു ദൃഷ്ടി ലഭിച്ചു. ആ ദൃഷ്ടിയിന്റെ വലിപ്പം ലോകത്തുള്ള

ആരെയും പ്ലായോഗികമായി ഭയപ്പെടുത്താൻ പോന്നതായിരുന്നു. ആ ഘട്ടത്തിൽ നിനക്ക് അതിൽ വിജയിക്കാൻ കഴിയുമെന്ന് നീ വിചാരിച്ചിരുന്നില്ല. എന്തിനും നീ അതിൽനിന്ന് ഓടിയൊളിച്ചില്ല. നിന്നിൽ അടിച്ഛേൽപ്പിപ്പിക്കപ്പെട്ട ആ ചുമതല നീ ഏറ്റെടുത്തു. തിന്മയ്ക്കെതിരായുള്ള നിന്റെ ആ യാത്രയിൽ ആ തീരുമാനം വഴിത്തിരിവായിരുന്നു. അതിന് വിധിയുടെ അനുഗ്രഹവുമായോ വ്യതിയാനങ്ങളുമായോ യാതൊരു ബന്ധവുമില്ലായിരുന്നു.”

ശിവൻ ഗോപാലിനെ നോക്കി. മിത്രന്റെ അഭിപ്രായവുമായി താൻ പൂർണ്ണമായും യോജിക്കുന്നതായി ഗോപാലിന്റെ മുഖഭാവം പരകടമാക്കി. “മിത്രപ്രഭോ, അങ്ങ് ഞാൻ അർഹിക്കുന്നതിനേക്കാൾ കൂടുതൽ ബഹുമതി എനിക്ക് ചാർത്തി നൽകുന്നു”, ശിവൻ പറഞ്ഞു.

“ഇല്ല”, മിത്രൻ പറഞ്ഞു. “എന്റെ യാതൊരു സഹായവും ആവശ്യപ്പെടാതെ സ്വന്തം ദൗത്യം സഫലീകരിക്കുന്നതിനായി നീ മുന്നോട്ടു നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. പക്ഷേ അതിന് ഞാൻ സമ്മതിക്കുകയില്ല. നിന്നെ സഹായിക്കുവാനുള്ള അവസരം നീ എനിക്ക് നൽകണം. അല്ലെങ്കിൽ അഹം മസ്ദയുടെയും രുദ്രഭഗവാന്റെയും മുഖത്ത് ഞാനെങ്ങനെ നോക്കും?”

ശിവൻ പുഞ്ചിരിച്ചു.

മിത്രൻ ശിവന്റെ കണ്ണുകളിലേക്ക് ഉറുനോക്കി “പക്ഷേ ചില കാര്യങ്ങളിൽ എനിക്ക് ചില ഊപ്സുകൾ ലഭിക്കണം. ഈ ദിവ്യാസ്ത്രം കൊണ്ട് എന്തുചെയ്യാനാണ് നീ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്?

“അവരെ ഭീഷണിപ്പെടുത്താൻ...” മിത്രൻ കൈ ഉയർത്തിക്കാണിപ്പിച്ചപ്പോൾ ശിവൻ വർത്തമാനം നിർത്തി.

“എനിക്ക് കാര്യം മനസ്സിലായി”, മിത്രൻ പറഞ്ഞു.

ശിവൻ മുഖം ചുളിച്ചു.

“വാക്കുകളേക്കാൾ വേഗത്തിലാണ് ചിന്തകൾ നീങ്ങുന്നത്, മഹാനായ നീലകണ്ഠാ. സർവ്വസംഹാരികളായ ആ ആയുധങ്ങൾ നീ പ്ലായോഗികകൃതിയിലേക്ക് എനിക്ക് ഊപ്സുണ്ട്. വായുപുത്രൻമാരുടെ നിരോധന ഉത്തരവ് നിലനിർത്തുന്നതുകൊണ്ടല്ല മറിച്ച് ആ ആയുധങ്ങൾ മനുഷ്യരാശിക്കുതന്നെ നാശം വരുത്തുമെന്ന് സ്വയം അറിയാവുന്നതുകൊണ്ടാണ് നീ അത് ഉപയോഗിക്കാത്തതെന്ന് എനിക്ക് അറിയാം.”

“അതെ. ഞാൻ അങ്ങനെയൊരു വിശ്വസിക്കുന്നത്.”

“പക്ഷേ ബ്രഹ്മാസ്ത്രം നിനക്കു നൽകുവാൻ എനിക്ക് കഴിയില്ല.”

അത് അപരതീക്ഷ്ണമായിരുന്നു. ഈ സംഭാഷണം താനുദ്ദേശിച്ച വഴിയിലേക്കു നീങ്ങുന്നുവെന്നാണ് ശിവൻ വിചാരിച്ചത്.

“ബ്രഹ്മാസ്ത്രം നമ്മുടെ നിയന്ത്രണത്തിനതീതമായതിനാൽ അത് നിനക്കു നൽകുവാൻ നിർവ്വാഹമില്ല. അത് ഈ ഭൂമിയിലെ സകലതും സർവ്വവും നശിപ്പിക്കും. പരധാനം അതിന്റെ വിനാശശേഷി പരക്കുന്നത് വ്യത്യാസ്യതയിലാണ് എന്നതാണ് പരമപരധാനം. ഏറ്റവും കടുത്ത നാശമുണ്ടാകുന്നത് അതിന്റെ കേന്ദ്രഭാഗത്താണ്. അവിടെ നിലവിലുള്ള ജീവനുള്ള വസ്തുക്കളെല്ലാം ഒരൊറ്റ നിമിഷം കൊണ്ട് ആവിയിലായിത്തീരും. അതേസമയം കേന്ദ്രഭാഗത്തിനു പുറത്തുള്ള ജീവികളുടെ നാശം തുലോം കുറഞ്ഞ അളവിലായിരിക്കുമെങ്കിലും അത് പരക്കുന്നതിന് യാതൊരു

കുറവുമുണ്ടാകില്ല. അസ്മർ പരയോഗിക്കപ്പെടുന്ന് മർമ്മപ്രധാനഭാഗത്തിനു പുറത്തുള്ള പരദേശത്തേ ജീവികൾ തൽക്ഷണം ഭൂമി കരിക്കപ്പെടുകയില്ലെങ്കിലും അണുവികിരണത്തിന്റെ അനന്തരഫലമായുണ്ടാകുന്ന മാരകരോഗങ്ങൾ അവയെ ഗർഭിപ്പിക്കും. മറുപടിയ്ക്ക് ഭൃഗുഹർഷിയുണ്ട്. നീ ഈ അസ്മർ ഉപയോഗിക്കുകയില്ലെന്ന് ഒരു ഭീഷണിയായി മാർമേ ഇതുപയോഗിക്കുവെന്ന്, സ്വന്തം സൈന്യത്തെ നശിപ്പിക്കുവാൻ വേണ്ടി ഈ ആയുധമുപയോഗിക്കുകയില്ലെന്ന് ഭൃഗുമുനിക്കറിയും. ഈ ആയുധമുപയോഗിച്ചാൽ നിന്റെ സൈനികർ വികിരണപരദേശത്തുപ്പെടുമെന്ന് അദ്ദേഹത്തിനറിയാം.

“അപ്പാൾ ഇനി അനന്തര നടപടി എന്താണ്?”

“പശുപതി അസ്മർ. രുദ്രഭഗവാൻ രൂപകല്പന ചെയ്ത ആയുധം. ബ്രഹ്മാസ്മർത്തിന്റെ എല്ലാ ശക്തി യുമുണ്ടെങ്കിലും ബ്രഹ്മാസ്മർത്തേക്കാൾ നിയന്ത്രണവിധേയമാണിത്. അതുകൊണ്ടുള്ള നാശം ഏറ്റവും ഉള്ളിലുള്ള വ്യക്തിത്വലൊതുങ്ങിനിൽക്കും. ഈ വ്യക്തിത്വപുറത്തുള്ള ജീവനെ ഒരു വിധത്തിലും ഇതു ബാധിക്കുകയില്ല. ഒരുതരത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ ഈ പശുപതി അസ്മർ ഒരാൾ ദിശയിലേക്കു മാത്രമായി പരയോഗിച്ച് മറ്റ് പരദേശങ്ങളെ സൂരക്ഷിതമാക്കി നിർത്താം. ഈ പശുപതി അസ്മർ പരയോഗിക്കുമെന്ന് ഭീഷണിപ്പെടുത്തിയാൽ ഭൃഗു വിന് കാർയം മനസ്സിലാവും. നിനക്ക് ദേവഗിരി മാത്രമായി ഈ അസ്മർ പരയോഗിച്ച് നശിപ്പിക്കാനാ വുമെന്ന് ഭൃഗുവിനറിയാം. അതോടെ ആ ഭീഷണി വിലപ്പോവും. അതിന് ഫലമുണ്ടാവും.”

ഇത് ശരിയാണെന്ന് തോന്നി. ശിവൻ അതിനു സമ്മതിച്ചു.

“പക്ഷേ ഈ ആയുധം നീ ഉപയോഗിക്കുവാൻ പാടില്ല, നീലകണ്ഠ”, മിതൻ എടുത്തുപറഞ്ഞു “നൂറ്റാണ്ടു കളോളം ആ പരദേശം വിഷലിപ്തമായിരിക്കും; ആ വിനാശം സങ്കല്പിക്കാനാകാത്ത തരത്തിലുള്ളതാണ്.” “മിതഭഗവാൻ, ഒരുകാർയം ഞാൻ ഉറപ്പുതരാം”, ശിവൻ പറഞ്ഞു “ഞാനീ ആയുധങ്ങൾ ഒരിക്കലും ഉപയോഗിക്കുകയില്ല.”

“മിതൻ പുഞ്ചിരിച്ചു “എങ്കിൽ പാശുപതാസ്മർ നിനക്കു നൽകാൻ എനിക്ക് യാതൊരു മടിയുമില്ല. ഞാൻ ഉടൻതന്നെ അതിനുവേണ്ട ഉത്തരവുകൾ നൽകാം.”

ശിവൻ ഉയർത്തിപ്പിടിച്ച്. അവന്റെ ചുണ്ടിൽ നേരിയ മന്ദസ്മിതം കളിയാടി ‘അങ്ങ്, എന്ന് കാണ് നന്തിനുമ്പുതന്നെ ഈ തീരുമാനം കൈക്കൊണ്ടിരുന്നുവെന്ന് എനിക്ക് തോന്നിയിരുന്നു അമ്മാവോ.”

മിതൻ പതിയെ പുഞ്ചിരിച്ചു. “ഞാൻ മിതൻ മാത്രമാണ്. പക്ഷേ ഇതര അനായാസം ഇത് സാധിക്കുമെന്ന് നീ പരീക്ഷിച്ചിട്ടിരുന്നില്ല, അല്ലേ?

“ഇല്ല. ഞാൻ പരീക്ഷിച്ചിട്ടിരുന്നില്ല.”

“ഞാൻ നിന്നെക്കുറിച്ച് കഥകൾ കേൾക്കുന്നു. പരയേകിച്ച്. നിന്റെ പോരാട്ടത്തെക്കുറിച്ച് കഥകൾ. ഇതുവരെയും നീ അനിതരസാധാരണമായാണ് പെരുമാറിയത്. തെറ്റ് ചെയ്താൽ എന്തും നേടിയെടു ക്കാൻ കഴിയുന്ന സാഹചര്യമുണ്ടായിട്ടും നീ അത് ചെയ്തില്ല. വലിയൊരു നന്മയ്ക്കുവേണ്ടി ചെറിയൊരു തെറ്റു ചെയ്യാൻ പോലും നീ തയ്യാറായില്ല. ലക്ഷ്യം മാർഗ്ഗത്തെ ന്യായീകരിക്കുമെന്ന് സാധൂകരിക്കാനും നീ ഒരുങ്ങിയില്ല. അതിന് ധർമ്മികമായ ഡയെർയം വേണം. അപ്പാൾ ഞാനത് ചെയ്യാൻ നിശ്ചയിച്ചു.

എങ്ക്വിലും നിന്നെ നേരിൽ കാണുമെന്ന് ഞാൻ തീരുമാനിച്ചിരുന്നു. നമ്മുടെ ഈ കാലഘട്ടത്തിലെ ഏറ്റവും മഹാനായ മനുഷ്യനായി നീ പരിഗണിക്കപ്പെടും; തലമുറകൾ നിന്നെ ദൈവമായി വാഴ്ത്തും. പിന്നെ എനിക്ക് കെട്ടിടം നിന്നെ കാണേണ്ടതില്ലെന്ന് ആഗ്രഹിക്കുവാൻ കഴിയും?

“ഞാൻ ദൈവമൊന്നുമല്ല, മിത്രഭാവൻ”, അപരപ്രഭാവം ശിവൻ പറഞ്ഞു.

“ഹരഹര മഹാദേവ, എന്ന് പറഞ്ഞത് നീ തന്നെയല്ലേ? നമ്മളെല്ലാവരും ദൈവങ്ങളാണെന്ന്.”

ശിവൻ ചിരിച്ചു. “താഴെക്കിടന്നെ അവിടെ കൊണ്ടിരിക്കുക.”

“നമ്മൾ ദൈവങ്ങളാണെന്ന് വിചാരിക്കുന്നതുകൊണ്ടുമാത്രം നമ്മൾ ദൈവങ്ങളാവുകയില്ല”, മിത്രൻ പറഞ്ഞു “അത് അഹംഭാവത്തിന്റെ ലക്ഷണം മാത്രമാണ്. പരാപഞ്ചികമായ ദിവ്യത്വത്തിന്റെ ഒരു നമ്മളിലുണ്ടെന്ന് നമുക്ക് മനസ്സിലാ കൂമ്പോഴാണ് നമ്മൾ ദൈവങ്ങളാവുന്നത്. ഈ ലോകത്തിനോടുള്ള നമ്മുടെ കടമ എന്താണെന്ന് മനസ്സിലാക്കുക. അത് സഹജമാണല്ലോ. നിലകൾ പരമം, നിന്നെക്കുറിച്ച് ഇതിനുവേണ്ടി കഷ്ടപ്പെടുന്ന മറ്റൊരാളില്ല. അത് നിന്നെ ഒരു ദൈവമാക്കിത്തീർക്കുന്നു. ദൈവങ്ങൾ പരാജിതരാകാതിരിക്കാൻ കാര്യം ഓർക്കുക. നിനക്ക് പരാജിതനാകാനാവില്ല. നിന്റെ കടമയെന്താണെന്നോർക്കുക. ഈ ലോകത്തിൽനിന്ന് തിന്നയെ നിനക്ക് നീക്കം ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്. ഒരു കാലത്ത് സോമരസത്തിന്റെ ആവശ്യം വീണ്ടും ഉയർന്നു വന്നേക്കാം. അന്ന് നന്മയായിത്തീരും. അതുകൊണ്ട് നീ സോമരസം പൂർണ്ണമായും നശിപ്പിക്കാൻ പാടില്ല. സോമരസത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ജ്ഞാനം നിലനിർത്തണം. ഒരിക്കൽ ആവശ്യം വന്നാൽ സോമരസം നിർമ്മിക്കുവാൻ ശേഷിയുള്ള ഒരു ഗോത്രത്തെ നീ നിർമ്മിക്കണം. ഇതെല്ലാം പൂർത്തീകരിച്ചാൽ നിന്റെ ദൗത്യം പൂർണ്ണമാകും.”

“മിത്രഭാവൻ, ഞാൻ പരാജയപ്പെടുകയില്ല”, ശിവൻ പറഞ്ഞു. “ഞാൻ വാക്കു തരുന്നു.”

“നീ വിജയിക്കുമെന്ന് എനിക്ക് നീക്കം”, പൂർണ്ണവിജയം അദ്ദേഹം ഗോപാലിനു നേർക്കു തിരിഞ്ഞു “മഹാനായ വാസുദേവമുഖ്യൻ, നിലകൾ സമ്പന്നം ഗോത്രമുണ്ടാക്കുന്നതോടെ വായുപുത്രൻമാർ പിന്നെ തിന്നയെക്കെതിരെ പോരാടുന്നതിന്റെ ചുമതലക്കാരായിരിക്കുകയില്ല. അത് നിലകൾന്റെ ഗോത്രക്കാരുടെ ചുമതലയായിരിക്കും. അന്നുമുതൽ വാസുദേവൻമാരുമുള്ള ബന്ധം ഒരു പൊതുലക്ഷ്യം കൈവരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള യോജിച്ച പരവർത്തനത്തേക്കാൾ അകന്ന ബന്ധങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള ബന്ധം പോലെയായിരിക്കും.”

“വാസുദേവൻമാരുമായും എന്റെ രാജ്യവുമായും ഉള്ള അങ്ങയുടെ ബന്ധം എന്തെന്ന് നിലനിൽക്കും, മിത്രഭാവൻ”. ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “അവശ്യഘട്ടത്തിൽ താഴെക്കിടന്നെ അവിടെ സഹായിച്ചിരിക്കുന്നു. അതേ സമയം പരിഹർക്കുക ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒരാവശ്യമുണ്ടാകുമ്പോൾ അങ്ങൾ സഹായിക്കുന്നതായിരിക്കും എന്ന് കാര്യം ഞാൻ ഉറപ്പിച്ചു പറയുന്നു.”

“താഴെക്കിടന്നെ”, മിത്രൻ പറഞ്ഞു.

ഇവൻ ഞങ്ങളിലൊരുത്തനാണ്

മുപ്പത്തിഒൻപത്

പിറ്റെദിവസം രാവിലെ മിത്രൻ നഗരത്തിലെ പുരുഷാരത്തെ നഗരമദ്ധ്യത്തിൽ വിളിച്ചുകൂടി. അദ്ദേഹം ജനക്കൂട്ടത്തെ അഭിസംബോധന ചെയ്യുമ്പോൾ ഗോപാലും ശിവനും അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പമുണ്ടായിരുന്നു.

“എന്റെ പരിയപ്പെട്ട വായുപുത്രസഖാക്കളേ, നിങ്ങളുടെ മനസ്സ് ചോദ്യങ്ങൾക്കൊണ്ടും സംശയങ്ങൾ കൊണ്ടും നിറഞ്ഞിരിക്കുകയാണെന്ന് എനിക്കുറപ്പുണ്ട്. പക്ഷേ ഇപ്പോൾ അതിനുള്ള സമയമില്ല; പരവർത്തിക്കുവാനുള്ള സമയമാണിത്. നമ്മളുമായി വളരെ അടുത്തു പരവർത്തിച്ചിരുന്ന ഒരാളെ നമ്മൾ വിശ്വസിച്ചു; ഞങ്ങളുടെ അറിവുവെച്ച് അദ്ദേഹത്തെ നമ്മൾ വിശ്വസിച്ചു. പക്ഷേ അദ്ദേഹം നമ്മളെ വഞ്ചിച്ചു. ഭൃഗുമഹർഷി രുദ്രഭഗവാന്റെ നിയമങ്ങൾ ലംഘിച്ചു. വാസുദേവമുഖ്യനും ശ്രീരാമദേവന്റെ പരതിനിധിയുമായ സ്വാമിഗോപാൽ നീതി ആവശ്യപ്പെടുകൊണ്ട് നമ്മെ സമീപിച്ചിരിക്കുകയാണ്. പക്ഷേ ഇതരുണത്തിൽ ഭൃഗു ചെയ്ത അനീതിയോട് പകരം ചോദിക്കുക മാത്രമല്ല നമ്മൾ ചെയ്യേണ്ടത്. ഇവിടെ ഭാരതത്തിനു ലഭിക്കേണ്ട നീതിയും ശ്രീരാമദേവന്റെ ആദർശങ്ങളുമാണ് പരസക്തമായ വിഷയം. നമ്മൾ പരിഹർക്കാൻ ഏവരും ഒരു ലക്ഷ്യത്തിനായി നിലകൊള്ളേണ്ടതുണ്ട്; അത് നിയമങ്ങൾക്കും അപ്പുറത്താണ്. രുദ്രഭഗവാൻ തന്നെ നിർവ്വചിച്ച ഒരു ലക്ഷ്യമാണത്.”

ശിവനെ ചൂണ്ടി മിത്രൻ തുടർന്നു “ഈ മനുഷ്യനെ നോക്കൂ. ഇയാളൊരു വായുപുത്രനല്ലായിരിക്കാം. പക്ഷേ അയാൾ നീലകണ്ഠനുമായാണ്. ഇയാളൊരു പരിഹനല്ലായിരിക്കാം. പക്ഷേ അന്തസ്സും കുറുമുള്ള ഒരു പോരാളിയെപ്പോലെ ഇയാൾ പോരാടുന്നു. നമ്മൾ ഇയാളെ തിരിച്ചറിഞ്ഞു കാണില്ല. പക്ഷേ വാസുദേവൻമാർ ഇയാളെ നീലകണ്ഠനായി അംഗീകരിക്കുന്നു. ഇയാൾ നമുക്കിടയിൽ ജീവിച്ചിട്ടുണ്ടാകണമെന്നില്ല, പക്ഷേ നമ്മൾ ചെയ്യുന്നതുപോലെ ഇയാൾ രുദ്രഭഗവാനെ ബഹുമാനിക്കുകയും ആരാധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. എല്പാറ്റിനും പുറമേ ഇയാൾ രുദ്രഭഗവാന്റെ ആദർശങ്ങൾക്കും ലക്ഷ്യങ്ങൾക്കും വേണ്ടി പോരാടുന്നു.”

വായുപുത്രൻമാർ അതെല്ലാം സാകുതം കേട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു.

“അതെ, ഇയാൾ വായുപുത്രനല്ല, എങ്കിലും ഇയാൾ നമ്മളിൽ ഒരുത്തനാണ്. തിന്മയ്ക്കെതിരായുള്ള യുദ്ധത്തിൽ ഞാൻ ഇയാളെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നു. നിങ്ങളും അപ്രകാരം ചെയ്യുന്നു.”

വായുപുത്രൻമാരിൽ ഏറെപ്പേർ മിത്രന്റെ വാക്കുകൾ കേട്ട് ഇളകിയിരുന്നു. ഭാരതത്തിനകത്തെ ആരെയൊക്കെ പിന്തുണയ്ക്കണമെന്ന കാര്യം തീരുമാനിക്കേണ്ടത് മിത്രന്റെ നിയമപരമായ അധികാരമാണെന്ന് ശേഷിക്കുന്നത് ആളുകൾക്കറിയാമായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് പിന്തുണയ്ക്കുവാനുള്ള കാരണങ്ങൾ പലതായിരിക്കാമെങ്കിലും

വായുപുത്ര്യാരമാരെയും മിത്ര്യാരെ തീരുമാനത്തിനനുസരിച്ചായി നിലകൊണ്ടു.

അന്ന് വൈകുന്നേരം ശിവനും ഗോപാലനും വലിയൊരു പെട്ടി ലഭിച്ചു. പരിഹസ്ന കൃതിരചനകളുടെ വലിയൊരു സംഘത്തെ ഈ വലിയ പെട്ടി സുരക്ഷിതമായി കടൽക്കരയിലെത്തിക്കുന്നതിനു ചുമതലപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. മുഖ്പാരികയും പശുപതി അസ്ത്രം കണ്ടിടിലാത്ത ശിവൻ ആ പെട്ടിയുടെ വലിപ്പം കണ്ട് അത് വലിയ അളവിലുള്ള സാധനമാണെന്നു ധരിച്ചു. ഒരുവേള ഒരു നഗരത്തെയുപയോഗിച്ച് ചാമ്പലാക്കുവാനുള്ള വസ്തു അതിനകത്തുണ്ടായിരിക്കാമെന്ന് അവൻ വിചാരിച്ചു. ഒരു കൈയിൽ ഒരുങ്ങാവുന്നതരം വലിപ്പമേ ആ പെട്ടിയിലുള്ള പശുപതി അസ്ത്രംകണ്ടെടുക്കുക ഉള്ളൂ എന്ന് വാസുദേവൻ വിശദീകരിച്ചപ്പോൾ ശിവൻ അഭ്യുതപ്പെട്ടു.

“താങ്കൾ പറയുന്നത് ഗൗരവത്തോടെയാണോ?”

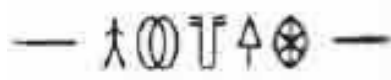
“അതെ, നീലകണ്ഠസ്വാമി! ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “ഒരു കൈയ്ക്കുടന്നയിൽ കൊള്ളുന്നതരയും മതി ഈ നഗരങ്ങൾ മുഴുവൻ നശിപ്പിക്കുവാൻ. ഈ പെട്ടിയിൽ ഇറക്കുമതി ചെയ്ത ബൽവ മരങ്ങളുടെ ഇലയ്ക്കു പുറമേ ഈയവും കളിമണ്ണും ചേർത്ത കനത്ത പൊതിച്ചിലുണ്ട്. ഇവയെല്ലാം ചേർന്നാണ് നമ്മളെ ഈ പശുപതി അസ്ത്രത്തിന്റെ വികാരിണമേൽക്കുന്നതിൽനിന്ന് രക്ഷിക്കുന്നത്.”

“പുണ്യ സരോവരമേ”, ശിവൻ പറഞ്ഞു “ഈ ദിവ്യാസ്ത്രങ്ങളെക്കുറിച്ച് കൂടുതൽ മനസ്സിലാക്കുന്നതും അവ രാക്ഷസന്മാരുടെ ആയുധമാണെന്നു ബോധ്യം എനിക്ക് വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.”

“അതങ്ങനെയൊന്നാണ് സുഹൃത്തേ. അതുകൊണ്ടാണ് രുദ്രഭഗവാൻ അതിനെ തിന്മയെന്നു വിളിച്ചതും അതിന്റെ ഉപയോഗം നിരോധിച്ചതും. അതുകൊണ്ടാണ് നമ്മൾ പശുപതി അസ്ത്രം പരയോഗിക്കുകയില്ലെന്ന് തീരുമാനിച്ചത്. അത് പരയോഗിക്കുമെന്ന് ഭീഷണിപ്പെടുത്തുക മാത്രമേ നമ്മൾ ചെയ്തുള്ളൂ. പക്ഷേ മെലുഹകാരെ ഗണ്യമായി ഭീഷണിപ്പെടുത്തണമെങ്കിൽ നമ്മളിൽ ദേവഗിരിയുടെ തൊട്പ്പുറത്ത് സ്ഥാപിക്കണം.”

“അതെങ്ങനെ ചെയ്യണമെന്ന് താങ്കൾക്കറിയാമോ?”

“ഇല്ല, എനിക്ക് അറിയില്ല. വായുപുത്ര്യാരിൽ ഭൂരിഭാഗം ആളുകൾക്കും അറിഞ്ഞുകൂടാ. തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ചില ആളുകൾക്കുമാത്രമേ അതിനെക്കുറിച്ച് അറിവുള്ളൂ. സാങ്കേതികവിദ്യയും മന്ത്രങ്ങളും മറ്റെ ചില തത്വങ്ങളെപ്പറ്റിയും ചേർത്താണ് ഈ ആയുധം പരയോഗക്ഷമമാക്കി വെക്കുന്നത്. ഭൃഗുമുനിക്കു പശുപതി അസ്ത്രം എങ്ങനെയെന്നുപരയോഗിക്കേണ്ടതെന്ന് അറിയാമെന്നതിനാൽ അദ്ദേഹത്തെ ഗണ്യമായി ഭീഷണിപ്പെടുത്തണമെങ്കിൽ നമ്മളിൽ ശരിയായ വിധത്തിൽ സ്ഥാപിക്കണം. നാളെ രാവിലെ മുതൽ മിത്ര്യാരും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആളുകളും ചേർന്ന് ഇക്കാർയ്ക്കിൽ നമുക്ക് ആവശ്യമായ പരിശീലനം നൽകിത്തുടങ്ങുന്നതായിരിക്കും.”

തന്നോടൊപ്പം ഇരുന്നിരുന്ന ആളുകളിൽനിന്ന് ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ട പർവ്വതേശ്വരൻ കരാചാപയുടെ പർവ്വതാധിപന്റെ വസതിയുടെ ജനലിലൂടെ

പുറത്തേക്കു നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ദ്വതിയ എന്ററിയപ്പെട്ടിരുന്ന രണ്ടാമത്തെ തട്ടിലായിരുന്നു ആ വസതി. ആ ഉയരത്തിൽനിന്നു നോക്കുമ്പോൾ പർവ്വതേശ്വരൻ ചക്രവാളംവരെ നീണ്ടുകിടക്കുന്ന പടിഞ്ഞാറൻ കടലിന്റെ വ്യക്തമായ ദൃശ്യം കാണാൻ സാധിച്ചു.

“കടൽ മാത്രമാണ് ഇനി നമ്മുടെ മുന്നിലുള്ള മാർഗ്ഗം”, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു.

ഭൃഗുവും ദിലീപനും പർവ്വതേശ്വരനെ നോക്കി. ദിലീപന്റെ അയോധ്യാസേന ദേവഗിരിയിലെ യുദ്ധം കഴിഞ്ഞ് മാസങ്ങൾക്കുശേഷം മെലുഹയിലെത്തിച്ചേർന്നു. കരാചാപയിലെത്തി അവർ പർവ്വതേശ്വരന്റെ സുര്യവംശി സൈന്യവുമായി ചേർന്നു.

“പക്ഷേ, സേനാപതേ, കരാചാപയിലേക്കു വരുന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശം അതു മാത്രമായിരുന്നുവോ? ദിലീപൻ ചോദിച്ചു. ‘ലോതലിനെ കടൽവഴി ആക്രമിക്കാനോ? അതിലെന്താണിതര പുതുമ?’

“ഞാൻ നഗരത്തിനെ ആക്രമിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചല്ല പറയുന്നത്. പരഭോ.’

തന്റെ കീഴിൽ അപ്പോൾ കരാചാപയിൽ നാലുലക്ഷം സൈനികരുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും ശക്തമായ കോട്കൊത്തളങ്ങൾകൊണ്ട് പരതിരോധംതീർത്ത ആ നഗരത്തിലെ യുദ്ധസജ്ജമായ രണ്ടരലക്ഷം സൈനികരെ കീഴടക്കുക ബുദ്ധിമുട്ടാണെന്ന് പർവ്വതേശ്വരനറിയാമായിരുന്നു. എന്തർ പരകോപിപ്പിച്ചിട്ടും സതി ലോതലിനു പുറത്തേക്കു വന്നില്ല. അതുമൂലം പർവ്വതേശ്വരൻ തന്റെ ആശ്വലത്തിന്റെ മികവ് ഉപയോഗിക്കുവാനുള്ള അവസരമുണ്ടായില്ല. പരായോഗികമായ എല്ലാ തലത്തിലും യുദ്ധം മുന്നോടും പിന്നോടും നീങ്ങാത്ത സ്തംഭനാവസ്ഥയിലെത്തിച്ചേർന്നു.

“സേനാപതേ, ദയവായി ഒന്ന് വിശദീകരിക്കാമോ?. ഈ സ്തംഭനാവസ്ഥ അവസാനിപ്പിക്കുവാനായി പർവ്വതേശ്വരന്റെ ബുദ്ധിയിൽ എന്തോ ഉഗ്രൻ ആശയം ഉദിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് വിശ്വാസത്തിൽ ഭൃഗു ചോദിച്ചു “അങ്ങ് ഉദ്ദേശിക്കുന്ന പദ്ധതിയെന്താണ്?

“നമ്മൾ നർമ്മദനദിയിലേക്ക് ഒരു നാവികവ്യൂഹം അയക്കണം. ഈ കപ്പലുകൾ അവർ കാണുന്നു എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തണം.”

ദിലീപൻ നെറ്റി ചുളിച്ചു. “ശിവഭഗവാൻ പോയ വഴിയേതെന്ന് താങ്കളുടെ ചാരന്മാർ കണ്ടുപിടിച്ചോ?

ശിവനും ഗോപാലും ചേർന്ന് നർമ്മദാ നദിയിലൂടെ പോകുന്നത് മെലുഹൻ സൈനികർ കണ്ടിരുന്നു. പക്ഷേ അതിനുശേഷം എന്തു സംഭവിച്ചുവെന്ന് അവർക്ക് അറിയാൻ സാധിച്ചില്ല. ഇവർ രണ്ടുപേരും നർമ്മദാ നദിയിലൂടെ പഞ്ചവടിയിലേക്കോ ഉജ്ജയിനിയിലേക്കോ പോയിരിക്കുമെന്ന് അവർ കണക്കുകൂട്ടി. എന്നാൽ അതിന്റെ ലക്ഷ്യമെന്തായിരിക്കുമെന്ന് മെലുഹന്മാർക്കുമുന്നിൽ ഒരു നിഗൂഢതയായി ശേഷിച്ചു.

“ഇല്ല”, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു.

“പിന്നെന്തിനാണ് നമ്മുടെ കപ്പലുകൾ ആ ദിശയിലേക്ക് അയക്കുന്നത്? അതിലെന്താണ് കാര്യം? നമ്മുടെ കപ്പലുകൾ നർമ്മദയിലൂടെ നീങ്ങുന്ന കാര്യം നീലകണ്ഠന്റെ ചാരന്മാർ തീർച്ചയായും മണത്തറിയും. അതുകൊണ്ട് അവരെ സ്തബ്ധരാക്കുമെന്ന് മോഹമൊന്നും വേണ്ട.’

“അത് മറച്ചുവെക്കുവാൻ ഞാനുദ്ദേശിക്കുന്നില്ല”, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു.

“ഓ, മഹാബ്രഹ്മദേവ”, അതിശയിച്ചുകൊണ്ട് ഭൃഗു പറഞ്ഞു. “സേനാപതി പർവ്വതേശ്വരാ, നർമ്മദയിലൂടെ പഞ്ചവടിയിലേക്കുള്ള വഴി അങ്ങ്ങ് കണ്ടുപിടിപ്പിച്ചുവോ?”

“ഇല്ല, മഹർഷേ.”

“പിന്നെന്തിനാണ്. എനിക്ക് താഴെകളുടെ ഉദ്ദേശം മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല. ഓ. ശരി ശരി...” ഇടയ്ക്കുവെച്ച് പർവ്വതേശ്വരൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതെന്താണെന്ന് മനസ്സിലാക്കിയതുപോലെ ഭൃഗു പറഞ്ഞു.

‘നർമ്മദയിലൂടെ പഞ്ചവടിയിലേക്കു പോകാനുള്ള വഴിയൊന്നും എനിക്ക് മനസ്സിലായിട്ടില്ല’, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ എനിക്ക് തറയിലിരുന്ന കാര്യം നീലകണ്ഠസ്വാമിയുടെ സൈന്യത്തിനറിഞ്ഞു കൂടാ. നമ്മൾ ആ വഴി കണ്ടുപിടിപ്പിച്ചുവെന്നും ഭഗവാന്റെ ജീവൻ അപകടത്തിലാണെന്നും അവർ കരുതും. അതിനും പുറമേ നാഗന്മാരുടെ സൈന്യം ആ സൈനികവ്യൂഹത്തിലെ പരധാനപ്പെട്ട ഭാഗമാണ്. ഭൂമിദേവി സ്ഥാപിച്ച ആ നഗരത്തിന് എന്തെങ്കിലും അപായമുണ്ടാവുന്നത് നോക്കിയിരിക്കുവാൻ അവർക്കുവുമോ?

“ലോതലിത്തിന്ന് പുറത്തേക്കിറങ്ങുവാൻ അവർ നിർബ്ബന്ധിതരാകും”, ദിലീപൻ പറഞ്ഞു.

“അതുതന്നെ”, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു “നമ്മുടെ സംഘത്തിൽ ഏതാണ്ട് അമ്പത് കപ്പലുകളുണ്ടായിരിക്കും. നമ്മുടെ സൈന്യത്തിന്റെ എണ്ണവുമായി അതിനു യോജിപ്പുണ്ടാകണം. നർമ്മദാ എക്കൽ പരദേശത്തെ ചതുപ്പ് നിറഞ്ഞ ഒരു തടാകത്തിൽ ആക്രമണത്തിനു തയ്യാറായി നമ്മൾ കാത്തുകിടക്കും.”

“അവർ നർമ്മദയിലൂടെ യാത്രയാരംഭിക്കുമ്പോൾ, നമ്മൾ പുറകിലൂടെ ചെന്ന് അവരെ ആക്രമിക്കും”, ദിലീപൻ പറഞ്ഞു.

“ഇല്ല”, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു.

“ഇല്ലേ? ആശ്ചര്യത്തോടെ ദിലീപൻ ചോദിച്ചു.

“ഇല്ല, മഹാരാജൻ. അതിനു മുൻകൂറായി ഒരു മിന്നലാക്രമണ സംഘത്തെ ഞാൻ നർമ്മദയിലേക്കയക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. നാഗന്മാരുടെ കപ്പൽ ആ നദിയുടെ മുകൾഭാഗത്തേക്ക് ഏറെ ദൂരം സഞ്ചരിക്കുന്നതുവരെ അവർ കാത്തിരിക്കും. കടലിത്തിന്ന് നദിയിലേക്കു കടന്നാൽ ഇടം കുറവായിരിക്കും. അപ്പോൾ കപ്പലുകൾക്ക് അടുത്തടുത്തായി ചേർന്നുകൊണ്ടുമാത്രമേ മുന്നോട്ടു പോകാനാവൂ. നമ്മുടെ മിന്നലാക്രമണ സംഘത്തിന്റെ പക്കൽ തീത്തോണികളുണ്ടാകും. അതിൽ വിറകും അത് കത്തിച്ചുവിടാനുള്ള സന്നാഹവുമായി സൈന്യം അവിടെ കാത്തു നിൽപ്പുണ്ടാകും. നാഗസൈനികവ്യൂഹത്തിന്റെ ഏറ്റവും മുന്നിലേയും ഏറ്റവും പുറകിലേയും കപ്പലുകൾക്ക് ഒരേസമയം തീ പിടിപ്പിക്കുകയായിരിക്കും നമ്മുടെ ലക്ഷ്യം.”

“ഗംഭീരം. കപ്പലുകൾ കത്തിക്കുന്നതോടെ സൈനികർ വെള്ളത്തിലാകും. മറഞ്ഞിരിക്കുന്ന നമ്മുടെ കപ്പലുകൾ പുറത്തുവന്ന് അവരെ ആക്രമിച്ചു തകർക്കും.”

“അങ്ങനെയല്ല രാജൻ”, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു. ശിവനെപ്പോലെ

മികച്ച സൈനിക തന്ത്രജ്ഞതയും ബുദ്ധിശക്തിയുമുള്ള ഒരാളോട് ഇതൊന്നും വിശദീകരിച്ചുകൊടുക്കേണ്ടിവരില്ലായിരുന്നെന്ന് പർവ്വതേശ്വരൻ ആലോചിച്ചു. “നമ്മുടെ സൈന്യം യുദ്ധത്തിലേർപ്പെടുകയേ ഇല്ല. ഇത് ഒരു പരലോന്നേതരന്തം മാത്രമാണ്. പരധാന ആക്രമണം നടത്തുന്നത് മിന്നലാക്രമണ സംഘമായിരിക്കും. മുന്തിലേയും പിന്നിലേയും കപ്പലുകൾക്ക് തീ കൊടുത്താൽ മധ്യത്തിലുള്ള കപ്പലുകൾക്ക് തീ പിടിക്കുവാൻ എല്ലാ സാധ്യതയുമുണ്ട്.”

“പക്ഷേ അതിനു കുറെ സമയം വേണ്ടിവരില്ലേ? ഭൃഗു ചോദിച്ചു “അവരുടെ സൈനികരിൽ ഭൂരിഭാഗത്തിനും കപ്പലുകളുപേക്ഷിച്ച് കരയിലേക്ക് രക്ഷപെടേണ്ടതായിവരും.”

“ശരിയാണ്, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ കപ്പലുകളൊക്കെ നഷ്ടപ്പെട്ട് അവർ ഒറ്റപ്പെടും. മൈക-ലോതൽ പരദേശത്തിനും നർമ്മദിക്കുമിടയിൽ കരമാർഗ്ഗം യാത്ര ചെയ്യാനുള്ള പാതകളില്ലെന്ന് എനിക്കറിയാം. വനത്തിലൂടെ ലോതലിലേക്കെത്തുവാൻ ചുരുങ്ങിയത് ആറു മാസമെങ്കിലും വേണ്ടി വരും. നമ്മുടെ ഈ മിന്നലാക്രമണസംഘത്തിന്റെ ചെറുപ്പം കാണുമ്പോൾ സതി ഒരു ലക്ഷംപേരടങ്ങുന്ന സൈന്യവുമായി നമ്മളെ ആക്രമിക്കാനിറങ്ങും. നർമ്മദയിലെ വനത്തിൽ അവരുടെ ഒരു ലക്ഷം സൈനികർ കൂടുങ്ങിക്കിടന്ന് പിന്നെ നമ്മുടെ സൈന്യത്തിന് ഗുണകരമാവും. ഒന്നിന് നാല് എന്ന് കണക്കിൽ നമുക്ക് വലിയ ആശ്വലത്തിന്റെ മെച്ചം ലഭിക്കും. അങ്ങനെ സംഭവിച്ചാൽ നമുക്ക് ലോതലിനെ ആക്രമിക്കാനാകും.”

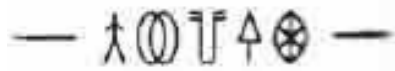
ദിലീപന് അപ്പോഴും ആ പദ്ധതി മുഴുവനായും മനസ്സിലായില്ല. “പക്ഷേ നമ്മുടെ കുറെ സൈനികർ ആ മിന്നലാക്രമണസംഘത്തിലുണ്ടാവില്ലേ? അതുകൊണ്ട് അവർ കരാചാപയിൽ എത്തുന്നതുവരെ നമ്മൾ കാത്തിരിക്കേണ്ടിവരില്ലേ?

“പരലോന്നേതരനുവേണ്ടി നിയോഗിച്ചിട്ടുള്ള നമ്മുടെ സൈന്യത്തെ യുദ്ധത്തിൽ ഏർപ്പെടുത്തുവാൻ ഞാനുദ്ദേശിക്കുന്നില്ല”, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു. ‘അതുകൊണ്ട് നമ്മൾ അതിൽ അധികം സൈനികരെ അയക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നില്ല. വളരെ ചെറിയൊരു സംഘത്തെമാത്രമേ അതിലുൾപ്പെടുത്തുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുള്ളൂ. കാറ്റുപായ ഉയർത്തി മുന്നോട്ടു നീങ്ങുവാൻ ആവശ്യമായ ആളുകൾ. അയ്യാരിരത്തില ധികം ആളുകൾ അതിലുണ്ടാവുകയില്ല. നമുക്ക് എന്തു നേടാനാകുമെന്ന് സങ്കല്പിച്ച് നോക്കുക. മിന്നലാക്രമണസംഘം അടക്കം അയ്യാരിരം പേരടങ്ങുന്ന സൈന്യം കരാചാപയിൽനിന്ന് പുറപ്പെടുന്നു. പക്ഷേ അവർ ഒരു ലക്ഷത്തോളം വരുന്ന സൈനികരെ പരലോഭിപ്തിച്ച് നർമ്മദയുടെ തീരത്തുള്ള കാടിനുള്ളിൽ അകപ്പെടുത്തുന്നു. അവിടെനിന്ന് ആറുമാസം സഞ്ചരിച്ചാൽ മാത്രമേ അവർ ലോതലിൽ തിരിച്ചെത്തുകയുള്ളൂ. ഒരാറ് അസ്തരം പോലും ഇതിനായി ഉപയോഗിക്കേണ്ടി വരില്ല. നമുക്ക് അനായാസം സൈനികനീക്കം നടത്തി ലോതൽ ആക്രമിച്ചു കീഴടക്കാം.”

“ഗംഭീരം”, ഭൃഗു പറഞ്ഞു. ‘ ‘നമ്മുടെ കപ്പലുകൾ നർമ്മദയിലേക്കു നീങ്ങുമ്പോൾ നമ്മൾ ലോതലിനെ ലക്ഷ്യമാക്കി നീങ്ങും.”

“അല്ല, പരലോ”, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു “സതിയുടെ ചാരന്മാർ കരാചാപയിലും മറ്റുമായി ഒളിച്ച് നടക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കും. നമ്മുടെ നാലുലക്ഷംവരുന്ന സൈനികർ നഗരത്തിൽനിന്ന് പുറത്തേക്കു നീങ്ങുകയാണെന്ന് കാണുമ്പോൾ നമ്മുടെ സൂര്യമെന്തെന്ന് അവർ മനസ്സിലാക്കും. അതുകൊണ്ട് നമ്മുടെ സൈന്യത്തെ കരാചാപയുടെ

മതിൽകെട്ടിനുള്ളിൽതന്നെ നിലനിർത്തിയാൽ മാത്രമേ പഞ്ചവടിയെ നമ്മൾ ആകമിടുകാൻ ലക്ഷ്യമിടുന്നുവെന്ന കാര്യം അവർക്ക് ശരിയ്ക്ക ബോധ്യമാവുകയുണ്ട്.

കരാചാപ തുറമുഖത്തെ ചുങ്ക്പിരിയ്ക്കുന്നതിന്റെ ചുമതലയുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ആ കപ്പലിന്റെ കപ്പലിലുള്ള ഉറപ്പിടങ്ങളുടെ പട്ടിക നോക്കി മുഖം ചുളിർത്തു. “ഈജിപ്തിൽനിന്നുള്ള പരുത്തിയോ? എന്തിനാണ് മെലുഹാക്കർ ഈജിപ്തിൽനിന്ന് പരുത്തി വാങ്ങുന്നത്? നമ്മുടെ പരുത്തിയുടെ നിലവാരത്തിൽ ഒരുവിധത്തിലും എത്താത്തതാണല്ലോ ഈജിപ്തുകാരുടെ പരുത്തി.”

മെലുഹാ തുറമുഖത്തെ ചുങ്ക്പിരിയും പരിശോധനകളുമെല്ലാം വിശ്വാസ്യതയോടെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതായിരുന്നു. കപ്പലിലെ സാധനവിവര പട്ടികയുടെ മുഖവില നോക്കിയാണ് ഇറക്കുമതി ചുങ്ക്പിരിയും തീരുവയുമെല്ലാം നിശ്ചയിക്കുന്നത്. എന്നാൽ ചില ഘട്ടങ്ങളിൽ കപ്പലിലെ സാധനങ്ങളും സാധനവിവരപട്ടികയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വസ്തുതകളും തമ്മിൽ ഒത്തുനോക്കുന്ന ഏർപ്പാട് പതിവുണ്ട്. അങ്ങനെയുള്ള അപൂർവ്വ അവസരങ്ങളിൽ ഒന്നായിരുന്നു അത്.

ഉദ്യോഗസ്ഥൻ തന്റെ കീഴ്ചജീവനക്കാരനെ നോക്കി “താൻപോയി കപ്പലിനകത്തെ സാധനങ്ങളൊന്നും പരിശോധിക്കുക.”

കപ്പലിന്റെ കപ്പിത്താൻ അമ്പരപ്പോടെ വലതുഭാഗത്തേക്കു നോക്കി “അതിന്റെ ആവശ്യമുണ്ടോ അങ്ങനെയോ? ഞാൻ നുണ പറയുകയാണെന്നാണോ അങ്ങ് കരുതുന്നത്? ഈ കപ്പലിൽ ഉള്ള അത്ഭുതവും പരുത്തിയുടെ അളവ് തന്നെയാണ് ഞാനു പട്ടികയിൽ കാണിച്ചിട്ടുള്ളതെന്ന് അങ്ങ് മനസ്സിലാക്കണം. ഇതിൽക്കൂടുതൽ ചുങ്ക്പിരിയുടെ നൽകാൻ ഞാൻ തയ്യാറില്ല. അങ്ങയുടെ തിരിച്ചടിക്കാണ് ഉദ്ദേശിച്ച ഫലമൊന്നും ഉണ്ടാകാൻ പോകുന്നില്ല.”

കപ്പിത്താൻ എന്തോ രഹസ്യോദ്ദേശത്തോടെ ഒരു വാതിലിനു നേർക്കു നോക്കുന്നതുകണ്ടപ്പോൾ ചുങ്ക്പിരിയ്ക്ക് നടത്തുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥൻ അവിടേക്കു നോക്കി. പൊട്ടുന്നതെ ആ വാതിൽ മലർക്കെ വലി ചുറ്റു നോക്കി ആജാനുബാഹുവായ ഒരാൾ പുറത്തേക്കു വന്നു. ആലസ്യത്തോടെ കൈകൾ നിവർത്തിപ്പിടിച്ച് അയാൾ കോട്ടുവായിട്ടു. “എന്താ ഇത്ര താമസം, കപ്പിത്താൻ?”

അയാളെ തിരിച്ചറിഞ്ഞതും ചുങ്ക്പിരിയ്ക്കാരന്റെ ശ്വാസം ഒരു നിമിഷം നിലച്ചുപോയി. അയാൾ തൽക്ഷണം മെലുഹയുടെ സൈനികചിടയിലുള്ള ഒരു ഉഗ്രൻ അഭിവാദ്യം നിർവ്വഹിച്ചു. “ഭൂപതി വിദ്യുൻമാലി, അങ്ങ് കപ്പലിലുണ്ടെന്ന കാര്യം എനിക്ക്റിഞ്ഞുകൂടായിരുന്നു.”

“ഇപ്പോൾ താങ്കൾക്കു മനസ്സിലായല്ലോ”, ഒരിക്കൽക്കൂടി കോട്ടുവായിട്ടുകൊണ്ട് അയാൾ പറഞ്ഞു.

“ക്ഷമിക്കണം, പറ്റോ”, സാധനവിവരപട്ടിക തൽക്ഷണം കപ്പിത്താനെ തിരിച്ചേൽപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ചുങ്ക്പിരിയ്ക്കാരന്റെ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ പറഞ്ഞു.

ഉടൻതന്നെ ചുങ്ക്പിരിവു നടത്തിയതിന്റെ രശ്മിതി നൽകികൊള്ളുവവാൻ അയാൾ തന്റെ കീഴ്ചജീവനക്കാരനോടു നിർദ്ദേശിച്ചു.

പെട്ടെന്നുതന്നെ അതിന്റെ കടലാസുപണികൾ പൂർത്തിയായി.

ചുങ്ക്പിരിവുകാരൻ പോകാൻനേരം തിരിഞ്ഞുനിന്നുകൊണ്ട് അല്പം സന്ദേഹത്തോടെ വിദ്യുന്മാലിയോട് ചോദിച്ചു: “പ്രഭോ അങ്ങ് നമ്മുടെ രാജ്യത്തെ ഏറ്റവും മഹാൻമാരായ പോരാളികളിൽ ഒരാളാണ്. എന്നിടും അങ്ങെന്താ യുദ്ധമുൻനണിയിലേക്കു പോകാത്തത്?”

“ഞാനിപ്പോൾ ഒരു പോരാളിയല്ല കാര്യാക്കാരേ”, വിദ്യുന്മാലി പരിഹാസിച്ചിരിയോടെ പറഞ്ഞു. “ഞാനിപ്പോൾ അംഗരക്ഷകനാണ്. ഇതു കൂടാതെ രാജകീയ വസ്ത്രങ്ങൾക്കുവേണ്ട സാധനങ്ങൾ കൊണ്ടുവരുന്നതിന്റെ ചുമതലയും എനിക്ക്കാണും.”

ഭയത്തോടെ പുഞ്ചിരിച്ചത് ആ ചുങ്ക്കാരൻ ധ്വനം തിടുക്കപ്പെട്ട് നടന്നുപോയി.

“എന്താ താമസം? ഈജിപ്തുകാരൻ ചോദിച്ചു.

കപ്പലിന്റെ ഏറ്റവും താഴത്തെ തട്ടിലുള്ള അറയിൽ വിദ്യുന്മാലി പരവേശിച്ചു. അതിനകത്തുണ്ടായിരുന്ന ഒരു ദ്വാരം അടച്ചിരുന്നതിനാൽ അവിടെയാകെ ഇരുട്ടായിരുന്നു. കണ്ണുകൾ ആ അവസ്ഥയുമായി സമരസപ്പെട്ടപ്പോൾ ഒരുമൂലയിൽ പൂച്ചയുടെ നിശ്ചലതയോടെ മുന്നൂറ് കൊലയാളികൾ ഇരിപ്പുണ്ടായിരുന്നു.

“സാരമുള്ള കാര്യാമല്ല, സ്യൂത്”, വിദ്യുന്മാലി ഈജിപ്തുകാരനോടു പറഞ്ഞു “വിവരമില്ലാത്ത ഒരു ചുങ്ക്പിള്ളിക്ക് കപ്പലിനകത്തെ സാധനങ്ങളൊക്കെ ഒന്നു പരിശോധിക്കണമെന്നു തോന്നി. അതൊക്കെ കഴിഞ്ഞു. ഇനി നമ്മൾ കരാചാപക് അപ്പുറത്തേക്ക് പോവുകയാണ്. ഇനി നമ്മൾ മെലുഹയുടെ ഹൃദയഭൂമിയിലെത്തും. തിരിച്ചുപോകുന്ന പരശ്നമില്ല.”

സ്യൂത് നിശ്ശബ്ദം തലയാട്ടി.

“പ്രഭോ”, കപ്പിത്താൻ വിളിച്ചു.

അയാളുടെ കൈയിൽ ഒരു തീപ്പന്തമുണ്ടായിരുന്നു.

വിദ്യുന്മാലി കപ്പിത്താന്റെ കയ്യിൽനിന്നും ആ തീപ്പന്തം ഏറ്റെടുത്തു. കപ്പിത്താന്റെ പിന്നാലെ വലിയ ചണസഞ്ചികളുമായി രണ്ടുപേർ ഉണ്ടായിരുന്നു. അവസഞ്ചികൾ വിദ്യുന്മാലിയുടെ അടുത്ത് വെച്ചു.

നർമ്മദയിലെ ആകർമണം

നാല്പത്

“അവർ ഇങ്ങോട് ലേലേ വരുന്തത്?”, ആശ്ചര്യപ്പെട്ടുകൊണ്ട് സതി ചോദിച്ചു.

സതിയും കാളിയും ഗണേശനും കാർത്തികേയനും ഉല്പാസകരമായ നിമിഷങ്ങൾ ആസ്വദിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. മധുരമിട പാൽ ഇടയ്ക്കുകയുടെ അവർ രുചിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഭഗീരഥനും ചന്ദ്രകേതുവവും മാതലിയും ബൃഹസ്പതിയും ചെന്നാർദ്യവജനും അവരുടെ അടുത്തേക്ക് വന്നു. പുതിയൊരു വാർത്തയും കൊണ്ടായിരുന്നു അവരുടെ വരവ്. ആഴ്ചകൾക്കുമുമ്പ് കരാചാപയിൽനിന്ന് അമൃത കപ്പലുകളടങ്ങുന്ന ഒരു നാവികവ്യൂഹം പുറപ്പെട്ടതായി വാസുദേവന്മാർ വിവരം നൽകിയിരുന്നു. അവർ ലോതൽ ലക്ഷ്യമാക്കിയാണ് നീങ്ങുന്നതെന്നായിരുന്നു അവർ കരുതിയിരുന്നത്. പക്ഷേ ഇപ്പോൾ ആ കപ്പലുകൾ തെക്കുകുലാഗതയേക്ക് തിരിഞ്ഞ് മുന്നോട്ടു നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നുവെന്നായിരുന്നു ഏറ്റവും പുതിയ വാർത്ത.

“അവരുടെ നീക്കം കണ്ടിട്ട് അവർ നർമ്മദയിലേക്കാണ് പോകുന്നതെന്ന് തോന്നുന്നു”, പുതിയ വിവരങ്ങളുമായി അങ്ങോട്ടുകടന്നുവന്ന വാസുദേവൻ അറിയിച്ചു.

“അങ്ങനെയൊരാൾ വഴിയില്ല”, പരിഭ്രാന്തിയോടെ കാളി ഗണേശനെ നോക്കി.

മെലുഹന്മാരെ താൻ നർമ്മദയിലേക്കാണ് പോകുന്നതെന്ന് തെറ്റിദ്ധരിപ്പിച്ചിച്ച് പരിഹയിലേക്കു പോകുവാനുള്ള ശിവന്റെ തന്ത്രത്തെ കാളി അംഗീകരിച്ചിരുന്നില്ല. ഇത് മെലുഹക്കാർക്ക് പഞ്ചവടിയിലേക്കുള്ള വഴിയെക്കുറിച്ച് സൂചനകൾ നൽകുമെന്നായിരുന്നു അവളുടെ ഭയം. പഞ്ചവടിക്കടുത്തുള്ള നദി പടിഞ്ഞാടുന്നിന്ന് കിഴക്കോടാണൊഴുകുന്നതെന്ന് ഭൃഗുവിനറിയാമായിരുന്നു. നർമ്മദ കിഴക്കുനിന്ന് പടിഞ്ഞാടാണ് ഒഴുകുന്നതെന്നും പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ശിവനവളുടെ ആശങ്ക തള്ളിക്കളഞ്ഞു. പഞ്ചവടി നർമ്മദാ തീരത്തായിരുന്നില്ല. നർമ്മദയിലൂടെ സഞ്ചരിച്ചാലും പഞ്ചവടിയിലെത്തണമെങ്കിൽ ദണ്ഡകാരണ്യമെന്ന കൊടും വനത്തിലൂടെ കടന്നുപോകണമെന്ന് മെലുഹക്കാർക്കറിയാം. നാഗകുലത്തിൽപ്പെട്ട ഒരു വഴികാടിയുടെ സഹായമില്ലാതെ ആ വനത്തിലൂടെ കടക്കുന്നത് അത്യപകടകരമായിരുന്നു.

അതിനാൽ മെലുഹൻ നാവികസേന നർമ്മദയിലേക്കു നീങ്ങുന്ന വാർത്ത അറിഞ്ഞപ്പോൾ കാളി വളരെ യുക്തിസഹമായ ഒരനുമാനത്തിലെത്തിച്ചേർന്ന് ‘പഞ്ചവടിയിലേക്കുള്ള വഴി അവർ കണ്ടുപിടിച്ചിരിക്കുന്നു.’

“നർമ്മദാനദിയിലൂടെ പഞ്ചവടിയിലേക്കുള്ള മാർഗ്ഗം അവർ എങ്ങനെ അറിയാൻ?”. അമൃതപ്രവാഹം ഗണേശൻ ചോദിച്ചു.

അപ്പോൾ കാളി സതിയുടെ നേർക്ക് തിരിഞ്ഞു “നിന്റെ ഭർത്താവ് ഞാൻ പറഞ്ഞതു കേൾക്കാതെ നർമ്മദയിലൂടെതന്നെ പോകണമെന്ന് ഒരു വിഡ്ഢിയെപ്പോലെ വാശിപിടിപ്പിച്ചു.”

“കാളി, നർമ്മദയിലൂടെ നമ്മൾ പോകുന്നതും വരുന്നതുമെല്ലാം മെലുഹകാർക്കറിയാം”, സതി ശാന്തമായി പറഞ്ഞു. “അതൊരു രഹസ്യമല്ല. പക്ഷേ നർമ്മദയിൽ നിന്ന് പഞ്ചവടിയിലേക്കുള്ള വഴിയെക്കുറിച്ച് അവർക്ക് യാതൊരു ധാരണയുമുണ്ടാകില്ല. ശിവൻ അവർക്ക് അതരത്നിലുള്ള ഒരു അവസരവും നൽകിയിട്ടില്ല.”

“അസംബന്ധം”, കാളി ഒപ്പിച്ചിട്ടു. “പിന്നെ, അത് ശിവന്റെ മാത്രം കുറ്റമല്ല. നിനക്കും അതിൽ പങ്ക് ഉണ്ട്. ചേർച്ച നിന്നോട് ഞാൻ പറഞ്ഞതല്ലേ ആ വഞ്ചകനെ കൊന്നുകളയാൻ, നീയും നിന്റെ അനവസരത്തിലെ ധർമ്മികതയും അഭിമാനവും ചേർന്ന് എന്റെ ആളുകളുടെ നാശത്തിനു കാരണമാവും!”

“ചെറിയമ്മേ”. അമ്മയെ ന്യായീകരിക്കുവാനായി ഗണേശൻ ചാടിയെണീർന്നു. “ഇതിന് അമ്മയെ കുറ്റപ്പെടുത്തുന്നത് ശരിയല്ലെന്നാണ് എന്റെ പക്ഷം. സേനാപതി പർവ്വതേശ്വരനായിരിക്കില്ല മഹർഷി ഭൃഗുവായിരിക്കും ഈ വഴി കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ടാവുക. എന്തൊക്കെയായാലും അദ്ദേഹത്തിന് ഗോദാവരിവഴിയുള്ള വഴി അറിയാമല്ലോ അല്ലേ?”

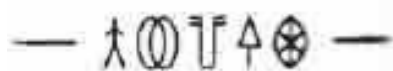
“തീർച്ചയായും, ഗണേശാ”, കാളി പരിഹാസരൂപേണ പറഞ്ഞു “പർവ്വതേശ്വരനല്ല. അത് നിന്റെ അമ്മയുടെ കുറ്റം കൊണ്ടുമാണ്. മനുഷ്യവംശത്തിന്റെ ചരിത്രത്തിൽ തന്നെ അമ്മയോട് ഏറ്റവും ആരാധന പുലർത്തുന്ന മകനായ നിനക്ക് സ്വന്തം അമ്മ തെറ്റു ചെയ്തുവെന്ന് എങ്ങനെ വിശ്വസിക്കാൻ കഴിയും?

“കാളി.”, സതി പിറുപിറുത്തു.

കാളി അപ്പോഴും തന്റെ പരിഹാസം തുടർന്നു “നീ ഒരു നാഗനാണെന്ന് കാര്യം മറന്നുപോയോ? അവസാനത്തെ തുള്ളി രക്തം ഇറു വീഴുംവരെ തന്റെ ഗോത്രത്തിൽപെട്ട ജനങ്ങളെ സംരക്ഷിച്ചുകൊള്ളാമെന്ന് പരതിജ്ഞ ചെയ്തിട്ടുള്ള, ജനങ്ങളുടെ സംരക്ഷകനായ ജനങ്ങളുടെ സ്വാമിയാണ് നീ എന്ന് കാര്യം മറന്നുപോയോ?

കാര്യങ്ങൾ കൈവിട്ടുപോകുന്നതിനു മുമ്പുതന്നെ അതിൽ ഇടപെടണമെന്ന് ഭഗീരഥൻ തീരുമാനിച്ചിരുന്നത് “കാളി മഹാരാണി, നർമ്മദയിലൂടെയുള്ള വഴി മെലുഹകാർ എങ്ങനെ കണ്ടുപിടിപ്പിച്ചുവെന്നതിനെക്കുറിച്ച് തർക്കിക്കുന്നതിൽ യാതൊരു കാര്യവുമില്ല. ഇനി എന്തു ചെയ്യണം എന്നതായിരിക്കണം നമ്മൾ ചർച്ച ചെയ്യേണ്ടത്. പഞ്ചവടിയെ നമ്മൾ എങ്ങനെ രക്ഷിക്കും?

“ഇനി എന്തു ചെയ്യണമെന്നറിയാൻ നമുക്ക് മഹർഷിമാരൊന്നുമാകേണ്ട, കാളി ഭഗീരഥനെ നോക്കി. ‘നാളെ സകല നാഗസൈനികരുമായി അമ്മതു കപ്പലുകൾ യാത്രയാവും. എന്റെ ജനങ്ങളെ ആക്രമിക്കുവാൻ തീരുമാനിച്ച ആ ദിവസമോർത്ത് മെലുഹകാർക്ക് ദുഃഖിക്കേണ്ടി വരും.”

കാളിയും ഗണേശനും കാർത്തികേയനും വൃത്താകാരത്തിലുള്ള ലോതൽ

തൂറുമുഖത്ത് നാഗാ സൈനികരും ബ്ലംഗസൈനികരുമടങ്ങുന്ന ഒരു ലക്ഷം സൈനികരുമൊത്ത് കൂടിനിൽപ്പുണ്ടായിരുന്നു. സമയം പരിമിതമാണെന്ന് അവർക്കറിയാമായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് അവർ തിടുക്കത്തിൽ കപ്പലിൽ കയറിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

തന്റെ പ്രിയപ്പെട്സവരെ യാത്ര്യാകാൻ സതിയും എത്തിയിരുന്നു. അവൾ ലോതലിൽതന്നെ താമസിക്കുവാൻ നിശ്ചയിച്ചു. തന്റെ സൈന്യം വിഭജിച്ചുപോയതിന്റെ ആ അവസരം മുതലെടുക്കുവാൻ മെലുഹൻ സൈന്യം ലോതലിന്റെ നേർക്ക് ആക്രമണമഴിച്ചുവിടുമോ എന്ന് സംശയം സതിയ്ക്കുണ്ടായിരുന്നു.

“കാളി.” സതി കാളിയെ സമീപിച്ചു.

സഹോദരിയെ രൂക്ഷമായി നോക്കിയ ശേഷം അവൾക്കു പുറം തിരിഞ്ഞുനിന്ന് കാളി ഭടന്മാർക്ക് ഉച്ചത്തിൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുവാൻ തുടങ്ങി.

“വേഗം കയറി. ഉം. വേഗമാട്.”

ഗണേശനും കാർത്തികേയനും മുന്നോട്ടുവന്ന് അമ്മയുടെ അനുഗ്രഹം തേടി കാലിൽ തൊട്ടു വന്നിട്ടു.

“ഞങ്ങൾ വേഗം തിരിച്ചുവരും അമ്മേ”, അല്പം അസ്വസ്ഥത കലർന്ന മട്ടിൽ പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് ഗണേശൻ പറഞ്ഞു.

“ഞാൻ കാത്തിരിക്കും”, സതി തല കുലുക്കി.

“ഞങ്ങൾക്കെന്തെങ്കിലും നിർദ്ദേശങ്ങൾ തരാനുണ്ടോ അമ്മേ?”, കാർത്തികേയൻ ചോദിച്ചു.

തന്റെ നേരെ അപ്പോഴും പരിവേത്തോടെ പുറംതിരിഞ്ഞു നിൽക്കുന്നത് സഹോദരിയേനോക്കി സതി മകളോടുപറഞ്ഞു: “നിങ്ങളുടെ ചെറിയമ്മയെ ശ്രദ്ധിക്കണം.”

സതി പറഞ്ഞത് കാളി കേട്ടുവെങ്കിലും അവൾ അതിനോടു പരിതരികുവാൻ തയ്യാറല്ലായിരുന്നു.

സതി മുന്നോട്ടു ചെന്ന് കാളിയുടെ ചുമലിൽ തൊട്ടു. “സേനാപതി പർവ്വതേശ്വരന്റെ കാര്യാലയത്തിൽ കൈക്കൊണ്ട് തീരുമാനമെടുക്കുവാൻ ഞാൻ വേദിക്കുന്നു. ശരിയെന്ന് തോന്നിയതു മാത്രമാണ് ഞാൻ ചെയ്തത്.”

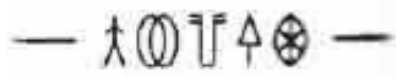
കാളി തോൾ വെട്ടിയിട്ടു. “ചേച്ചി, മറ്റെല്ലാവരുടെ ജീവൻ പന്താടിക്കൊണ്ട് തന്റെ ധർമ്മികതയുടെ പേരിലുള്ള ധിക്കാരം അടിച്ചേൽപ്പിക്കുന്നയാൾ ധർമ്മികത നിറഞ്ഞ ആളല്ല.”

സതി ഒന്നുംമിണ്ടാതെ വിഷാദത്തോടെ കാളിയുടെ പിൻവശത്തേക്ക് ഉററുനോക്കി. കാളിയുടെ ചുമലിൽ അധികമായി ഉണ്ടായിരുന്ന രണ്ട് കൈകൾ വിറയ്ക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. നാഗമഹാരാണി വല്ലാതെ ക്ഷുഭിതയാണെന്ന് വ്യക്തമാക്കുന്ന സൂചനയായിരുന്നു അത്.

കാളി തിരിഞ്ഞ് സഹോദരിയെ തുറിച്ചു നോക്കി. “ധർമ്മികമായ മഹത്വത്തോടുള്ള നിന്റെ ആസക്തിയുടെ പേരിൽ എന്റെ ജനങ്ങൾ യാതന അനുഭവിക്കാൻ പാടില്ല.”

ഇതും പറഞ്ഞുകൊണ്ട് കാളി ചവിട്ടിക്കുതിച്ചു നടന്നുപോയി.

അതിനിടയിൽ അവൾ ഭേദമാരോട് തിടുക്കത്തിൽ കപ്പലിൽ കയറുവാൻ ഉപചരത്തിൽ ആക്രോശിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

താൻ കേടുകൊണ്ടിരുന്ന കാര്യം കനകഹാലയ്ക്ക് വിശ്വസിക്കാനായില്ല. സമാധാനത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള ഒരു യഥാർത്ഥ ശ്രമമോ!

“ഏകകാലമായി ഞാൻ കേടുകൊണ്ടിരുന്ന വാർത്തകളിൽ ഏറ്റവും നല്ല വാർത്തയാണിത്, മഹാരാജൻ”, കനകഹാല പറഞ്ഞു.

ദക്ഷൻ ഊഷ്മളമായി ചിരിച്ചു. “ഇത് രഹസ്യമാക്കിവെക്കേണ്ടതാണെന്ന് കാര്യം ഭവതിക്കറിയാമല്ലോ. സമാധാനം ആഗ്രഹിക്കാത്ത നിരവധി ആളുകളുണ്ട്. ഇതെല്ലാം അവസാനിപ്പിക്കാൻ വലിയൊരു യുദ്ധമല്ലാതെ മറ്റൊരു വഴിയുമില്ലെന്നാണ് ആളുകൾ കരുതുന്നത്.”

കനകഹാല, ദക്ഷന്റെ അടുത്തു നിന്നിരുന്ന വിദ്യുന്മാലിയെ നോക്കി. അയാളൊരു യുദ്ധക്കൊതിയനാണെന്നാണ് അവൾ എപ്പോഴും ധരിച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ളത്. അയാൾ ചക്രവർത്തിയോട് ഇക്കാര്യത്തിൽ യോജിച്ചതു കണ്ട് അവൾ അഭ്യുത്സാഹപ്പെട്ടു.

ഭൃഗുമുനിയാണ് നീലകണ്ഠനുമായി സമാധാനമാഗ്രഹിക്കാത്ത ആൾ എന്ന് ചക്രവർത്തി സൂചിപ്പിക്കുന്നതെന്ന് കനകഹാലയ്ക്കുതോന്നി.

“ഭേദഗതിയ്ക്കു പുറത്തു നടന്ന് ചെറിയൊരു യുദ്ധത്തിൽതന്നെ ജീവനും സ്വത്തിനും എന്താണോളം നാശമുണ്ടായെന്ന് നമ്മൾ കണ്ടു കഴിഞ്ഞു”, ദക്ഷൻ പറഞ്ഞു. “മെലുപയേയും നീലകണ്ഠനേയും ഒരുപോലെ വ്രണപ്പെടുത്തിയേക്കാവുന്ന വിധത്തിലുള്ള ഒരു കൂടുകുഴപ്പത്തിലേക്ക് അത് നീങ്ങുന്നതിനു മുമ്പായി അതിന് തടയിടാൻ സതിയുടെ വിവേകം ഒന്നുമാർഗ്ഗമാണ്.”

ഒരുപക്ഷേ സതിയോടുള്ള സ്നേഹവാത്സല്യങ്ങളായിരിക്കാം ചക്രവർത്തിയെ ഇതിനു നിർബ്ബന്ധിപ്പിക്കുന്നത്. തന്റെ മകളുടെ ജീവൻ ഒരു കൃത്യപ്രമുഖനാക്കുവാൻ അദ്ദേഹം ഒരിക്കലും സമ്മതിക്കില്ല. കാരണമെന്തൊക്കെയാവാം. ശരി ഈ സമാധാനശ്രമത്തിൽ ഞാൻ അദ്ദേഹത്തെ സഹായിക്കും.

“കനകഹാല, ഭവതി എന്താണ് ആലോചിക്കുന്നത്?”

“പ്രധാനപ്പെട്ട കാര്യമൊന്നുമല്ല, രാജൻ. അങ്ങ് സമാധാന ചർച്ചയ്ക്ക് തയ്യാറാണെന്ന് കേൾക്കുമ്പോൾതന്നെ എനിക്ക് സന്തോഷം തോന്നുന്നു.”

“ഭവതിയുടെ ജോലി നിശ്ചയിച്ചുകഴിഞ്ഞു”, ദക്ഷൻ പറഞ്ഞു. “അല്പ ദിവസത്തിനകം ഒരു സമാധാന സന്ദേശത്തിനു വേണ്ട ഏർപ്പാടുകൾ നടത്തണം. പരമപരാഗതമായി പതിവുള്ളപോലെ പ്രധാനമന്ത്രിയുടെ പേരിലായിരിക്കും അതറിയിപ്പെടുക്കുക; കനകഹാലയുടെ സമാധാനയത്നം.”

അപരസ്പന്ദം കനകഹാല പുഞ്ചിരിച്ചു. “അങ്ങ് വളരെ ദയാലുവാണ്, തിരുമനസ്സേ. പക്ഷേ പേര് ഒരു വിഷയമല്ല. സമാധാനമാണ് പ്രധാനം.”

“അതെ, സമാധാനമാണ് പരമപ്രധാനം. അതുകൊണ്ട് എന്റെ

രഹസ്യനിർദ്ദേശങ്ങൾ ഭവതി ഗൗരവമായി എടുക്കണം. ഒരുതരത്തിലും നമ്മുടെ ഈ സമാധാനയോഗത്തിനെക്കുറിച്ച് വാർത്ത കരാചാപയിലെത്താൻ പാടുള്ളതല്ല.”

ഭൃഗുമുനിയും പർവ്വതേശ്വരനും അയോധ്യാ ചക്രവർത്തി ദിലീപനും അപ്പോൾ കരാചാപയിലായിരുന്നു.

“ശരി മഹാരാജൻ”, കനകഹാല സമ്മതിച്ചു.

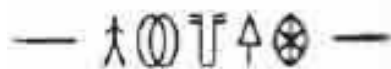
സന്തോഷവതിയായ കനകഹാല സമാധാനയോഗവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുള്ള അടിയന്തിര ജോലികൾക്കായി തന്റെ കാര്യാലയത്തിലേക്ക് തിടുക്കത്തിൽ നടന്നു.

തന്റെ സ്വകാര്യ അറയുടെ വാതിലടച്ചശേഷം ദക്ഷൻ വിദ്യുന്മാലിയെ നോക്കി. ‘സ്യൂതും അയാളുടെ ആളുകളും എന്ന് ചതിക്കില്ലെന്ന് ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു.’

“ഇല്ല, പ്ലേ”, വിദ്യുന്മാലി പറഞ്ഞു. “എന്നെ വിശ്വസിക്കൂ. ഇതോടെ തിബത്തിൽനിന്നുള്ള കാട്യാളൻ അവസാനിപ്പുകിടും. അതിന് എല്ലാവരും നാഗന്മാരെ കുറ്റപ്പെടുത്തിക്കൊള്ളും. രക്തദാഹികളും യുക്തി ഹീനരുമായ കൊലയാളികളാണവർ എന്ന് പൊതുവെ ഒരു വിശ്വാസമുണ്ട്. ഇവിടത്തെ വിവേക മതികളായ പ്ലേജകളാരുംതന്നെ തട്സിപ്പുകാരൻ നീലകണ്ഠനെ നാഗവംശപ്രഭാവനം ഇഷ്ടപ്പെടുന്നില്ല. അതുപോലെതന്നെയാണ് വികർമ്മരെ മോചിപ്പിച്ച ചാർയവും. ദ്രപകു അതിലുൾപ്പെടുന്നുവെന്നതൊക്കെ ശരിതന്നെ. നാഗന്മാരാണ് നീലകണ്ഠനെ കൊന്നതെന്ന് ആളുകൾ വിശ്വസിച്ചുകൊള്ളും.’

“അതോടെ എന്റെ മകൾ എന്റെ അടുത്തേക്ക് മടങ്ങിവരും”, ദക്ഷൻ പറഞ്ഞു ‘അവർക്കു മുന്നിൽ വേറെ മാർഗ്ഗമില്ല. ഞങ്ങൾ വീണ്ടും നല്ലൊരു കുടുംബമായിത്തീരും.”

മതിഭരമമാണ് ഏറ്റവും മോഹിപ്പിക്കുന്ന പരതീക്ഷകളുണ്ടാകുന്നത്.

ആ വാണിജ്യകപ്ലിന്റെ ഏറ്റവും മുകളിലെ തട്ടിൽ ശിവനും ഗോപാലും താരയും നിന്നു. ഏറ്റവും വിലപ്പെട്ട ചരക്ക് ആ കപ്ലിൽ കയ്യാവാൻ പരിഹർക്കാർ അവരെ സഹായിച്ചിരുന്നു. എല്ലാവരോടും യാതൊരു പരഞ്ഞെടുപ്പിനുമില്ലാത്ത നീലകണ്ഠൻ ആ കപ്ലിൽ ജാം സമുദ്രത്തിലേക്കു നീങ്ങുവാൻ ഉത്തരവിടും.

“ഘോരസാദെ’. ഗോപാൽ ചോദിച്ചു “എന്തുകൊണ്ട്.”

“ദയവായി താരയെന്ന് വിളിക്കൂ”, വാസുദേവന്റെ വർത്തമാനത്തിനിടയ്ക്കുകയറി അവൾ പറഞ്ഞു.

“ക്ഷമിക്കണം.”

“മഹാനായ വാസുദേവ, ഇപ്പോൾ എന്റെ പേര് താര എന്ന്താണ്, താര പറഞ്ഞു. “ഹൈന്ദവസാദെ എന്ന് എന്ന് പേര് പരിഹയിൽ ഉപേക്ഷിച്ചു പോന്നു ഞാൻ.”

“തീർച്ചയായും എന്റെ ക്ഷമാപണങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചാലും. ഇത് താര തന്നെ.’

“എന്താണ് താങ്കൾ ചോദിക്കാനുദ്ദേശിച്ചിരുന്നത്?

“എന്തുകാലും നീ പരിഹസിക്കുകയല്ലേ?”

“വളരെ ഏകാകം”, താര പറഞ്ഞു “തുടക്കത്തിൽ ഭൃഗുമുനി ഏൽപ്പിച്ച ഒരു ഭൗതികവുമായിട്ടാണ് ഞാൻ പരിഹസിക്കുകയല്ലേ. കുറച്ചുകാലംകൊണ്ട് അത് പൂർത്തിയാക്കി മടങ്ങിപ്പോരാമെന്നായിരുന്നു എന്റെ വിചാരം. വായുപുരസ്കാരം ദിവ്യസ്തംഭനീർമ്മാണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടാണ് എന്റെ അവിടേക്ക് പറഞ്ഞയച്ചത്. അത് പൂർത്തിയാക്കിയിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ തന്റെ അനുഗ്രഹം ലഭിച്ചാൽ മാത്രം തിരികെ പോരാമെന്നായിരുന്നു അന്നുവേണ്ടി പറഞ്ഞിരുന്നത്. എന്നാൽ ബൃഹസ്പതി മരിച്ചപ്പോൾ കേടായതോടെ ഇനി മടങ്ങിപ്പോകാനാകാതെയാകാൻ കാര്യവുമില്ലെന്ന് എനിക്ക് തോന്നി.”

“ശരി, ബൃഹസ്പതി ഇപ്പോൾ ഏതെങ്കിലും ദൂരെയൊന്നുമല്ല”, ഗോപാൽ ഭയത്തോടെ പറഞ്ഞു “ഒന്നു രണ്ടാഴ്ച ജാം കടലിൽ. പിന്നെ നമ്മൾ പടിഞ്ഞാറൻ കടലിലൂടെ കിഴക്കുഭാഗത്തേക്ക്, ബൃഹസ്പതിയുടെ അടുത്തേക്ക് സഞ്ചരിക്കാം.”

താര ആഹ്ലാദപൂർവ്വം പുഞ്ചിരിച്ചു.

“അതെ”, ജാമിന്റെ അർത്ഥതെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു തമാശയുടെ അകമ്പടിയോടെ ശിവൻ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ ഇതെന്ത് ആശയക്കുഴപ്പമുണ്ടാക്കുന്ന കാര്യമാണെന്ന് നോക്കൂ. നിങ്ങൾ വരുന്ന കടൽ ഇപ്പോൾ നമ്മൾ വിട്ടുപോകുന്ന കടലായി മാറിയിരിക്കുന്നു! പിന്നെ പടിഞ്ഞാറൻ കടലിന്റെ കിഴക്കുഭാഗത്തേക്കാണ് നമ്മൾ പോകുന്നത്! അവസാനം നമ്മൾ എവിടെ എത്തിപ്പെടുമെന്ന് പുണ്യസരോവരത്തിനുമുന്നിലായിരിക്കും.”

താര പുറകുകൊടി ഉയർത്തി.

“എനിക്ക് കറിയോ”. ശിവൻ പറഞ്ഞു. “ഇതൊരു ഭയങ്കര തമാശയാണ്. എല്ലാവരുടെ കാര്യം തീർച്ചയായും ശരാശരിയുടെ നിയമങ്ങൾ ബാധിക്കാമെന്ന് ഞാൻ ഉറപ്പാക്കുന്നു.”

താര പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു. “താങ്കളുടെ തമാശയല്ല എന്റെ അഭ്യർത്ഥനയല്ലേ. അതൊരു ഭയങ്കര തമാശയാണെന്ന് കാര്യം ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു.”

“നിനക്ക് നന്ദി”, ശിവൻ പതിയെ ചിരിച്ചു “പക്ഷേ നിന്നെ അഭ്യർത്ഥിക്കുന്ന കാര്യമെന്താണ്?”

“ജാം എന്ന് നാൽ ‘ഒരു സ്ഥലത്തേക്ക് വരിക’ എന്നാണ് താങ്കൾ അർത്ഥമാക്കിയതെന്ന് എനിക്ക് തോന്നി.”

ഗോപാൽ ആയിരുന്നു അങ്ങനെയൊരു വ്യാഖ്യാനം ശിവൻ പറഞ്ഞു കൊടുത്തിരുന്നത്. അതുകൊണ്ട് ശിവൻ ആ വാസ്തവം മുഖ്യമെന്നോ കേൾക്കുക.

“ജാം എന്ന് നാൽ ‘ഒരു സ്ഥലത്തേക്ക് വരിക’ വരിക എന്നുതന്നെയല്ലേ അർത്ഥം? ഗോപാൽ ചോദിച്ചു.

“എല്ലാവരും അങ്ങനെയൊരു കരുതുന്നത്, താര പറഞ്ഞു. “പരിഹർക്കുക.”

“അവരെന്താണ് അതിനെക്കുറിച്ചു കരുതുന്നത്?”

“ജാം എന്ന് നാൽ ധർമ്മദേവൻ. അതുകൊണ്ട് ഈ കടൽ ധർമ്മദേവന്റെ കടലാകുന്നു.”

ശിവൻ പുഞ്ചിരിച്ചു “പക്ഷേ ഭാരതം, ധർമ്മദേവൻ.”

“...യമൻ ആകുന്നു”, ശിവന്റെ ആ വാചകം പൂർത്തിയാക്കുന്നത് മട്ടിൽ താര പറഞ്ഞു “മരണദേവൻ കൂടിയാകുന്നു അദ്ദേഹം.”

“അതുതന്നെ.”

“ഈ രണ്ട് പേരുകൾ തമ്മിൽ എന്തെങ്കിലും ബന്ധമുണ്ടോ: യം ജാം എന്നിവ തമ്മിൽ? പരിഹയിൽ യം എന്ന പേരിൽ ഒരു ദൈവമോ നേതാവോ ഉണ്ടായിരുന്നുവോ?

“ഈ പേരുകൾ തമ്മിൽ എന്തെങ്കിലും ബന്ധമുണ്ടോ എന്ന് എനിക്ക് റിങ്ങ്നു കൂടാ. പക്ഷേ പണ്ട് പണ്ടുകാലത്ത് അഹുറ മസ്ദായുടെ അനുഗ്രഹത്താൽ രാജാവായിത്തീർന്ന ആട്സിടയന്റെ പേര് ജം എന്നായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ഈ രാജ്യത്തിന് ആഹ്ലാദവും സമൃദ്ധിയും നൽകി. ഈ ലോകത്തെ ഒന്നാകെ നശിപ്പിക്കാമായിരുന്ന വലിയൊരു ദുരന്തം രാജ്യത്തെ ഗ്രസിക്കുമെന്നായപ്പോൾ ഭൂമിയിൽ വലിയൊരു നഗരം സൃഷ്ടിച്ച് അദ്ദേഹം തന്റെ ഭൂരിഭാഗം പൗരജനങ്ങളെയും രക്ഷിച്ചു. ഈ രാജ്യത്തെ ആളുകൾ അദ്ദേഹത്തെ ജാംഷെഡ് എന്നു വിളിക്കാൻ തുടങ്ങി.”

“എന്താണീ ഷെഡ്?”

“ഷെഡ് എന്നാൽ തേജസ്സ് വിതരണവൻ. ജാംഷെഡ് എന്നാൽ ധർമ്മത്തിന്റെ തേജസ്സ് പരസരിപ്പിക്കുന്നവൻ.”

സമാധാനത്തിനുള്ള ക്ഷണം

നാല്പത്തിഒന്ന്

സതി, ഭഗീരഥൻ, ചന്ദ്രകേതു, മാതലി, ബ്യാഹസ്പതി എന്ന്നിവർ ലോതലിന്റെ പ്രവിശ്യാധിപനായ ചെന്നാർദ്യവജന്റെ കാര്യാലയത്തിൽ യോഗം ചേർന്നു. കനകഹാലയുടെ സന്ദേശവുമായി ഒരു ദൂതൻ അപ്പോൾ അവരെ വന്നു കണ്ടതേയുള്ളൂ. അപരപിച്ഛ ഒരു സന്ദേശമായിരുന്നു അത്.

“സമാധാന സന്ദേശമോ?, ഭഗീരഥൻ ചോദിച്ചു. “ഇനി എന്തു ചതിയാ അവർ ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നതാവോ?”

“ഭഗീരഥ കുമാരൻ”, ലോതൽ പ്രവിശ്യാധിപനായ ചെന്നാർദ്യവജൻ അയാളെ ശാസിച്ച്. “ഇത് മെലുഹയാണ്. ഇവിടെ നിയമങ്ങൾ ലംഘിക്കപ്പെടുകയില്ല. ഒരു സമാധാന സമരത്തിന്റെ നിയമങ്ങൾ വളരെ സുതാര്യമാണ്; ശരീരമേവേൻ തന്നെയാണ് അതിന് രൂപം നൽകിയിട്ടുള്ളത്. അതിൽ ചതി ഒളിഞ്ഞിരിക്കുന്നതാണ് വാസ്തവം എന്ന് ചോദ്യം ഉദിക്കുന്നതേയില്ല.”

“എങ്ങിനെ പഞ്ചവടിയെ ആക്രമിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച് എന്താണ് പറയാനുള്ളത്?”, വൈശാലി രാജൻ മാതലി ചോദിച്ചു “നാഗരാജ്യത്തിന്റെ തലസ്ഥാന നഗരിയിലേക്ക് നമ്മളോ നദിയിലൂടെയുള്ള വഴി കണ്ടെത്തിയ അവർ പഞ്ചവടിയെ ആക്രമിക്കുവാൻ കപ്പലുകളയച്ചിരിക്കുന്നു.”

“അതെങ്ങനെ അടുത്തുവരും മാതലി രാജൻ?”, ചെന്നാർദ്യവജൻ ചോദിച്ചു. “അവർ നമ്മളുമായി യുദ്ധത്തിലേർപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണല്ലോ. അവർ നമ്മുടെ ബലഹീനത കണ്ടപ്പോൾ അത് ലക്ഷ്യമിട്ട് ആക്രമിക്കുന്നു. അങ്ങനെയാണല്ലോ യുദ്ധത്തിൽ പതിവുള്ളത്.”

“മെലുഹാകാർ ആക്രമിക്കുന്നതിൽ ഞാൻ പ്രശ്നമൊന്നും കാണുന്നില്ല പ്രവിശ്യാധിപൻ”, ബ്രഹ്മയുടെ രാജാവ് ചന്ദ്രകേതു അഭിപ്രായപ്പെട്ടു “പ്രശ്നം അതല്ല. അവർ പഞ്ചവടിയെ ആക്രമിക്കുവാൻ തീരുമാനിക്കുന്നു. ഒപ്പം ഒരു സമാധാന ചർച്ചക്ക് നമ്മെ ക്ഷണിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അതാണ് നമ്മളെ വിഷമിപ്പിക്കുന്നത്. എനിക്ക് അതിലൊന്നും ആശങ്ക തോന്നുന്നു.”

“സമമിച്ഛ”, ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു “ഒരുപക്ഷേ നമ്മളെ സമാധാന ചർച്ചയ്ക്കായി ക്ഷണിച്ച് നഗരത്തിനു പുറത്തു ചാടിച്ച് ആക്രമിക്കുവാനുള്ള പദ്ധതിയായിരിക്കാം. ഈ ലോതൽ കോടയുടെ സംരക്ഷണ മിഷന്റെ കീഴിൽ മെലുഹൻ സേനക്ക് നമ്മെ പരാജയപ്പെടുത്താൻ കഴിയും.”

“ഭഗീരഥകുമാര”, ബ്യാഹസ്പതി തന്റെ അഭിപ്രായം പറയാൻ തുടങ്ങി “മെലുഹൻ സൈന്യം കരാ ചാപയിൽനിന്ന് ഇപ്പോഴും പുറത്തേക്ക് നീങ്ങിയിട്ടില്ലെന്നാണ് നമുക്ക് ലഭിക്കുന്ന വിവരം. നമ്മളെ ലോതലിൽനിന്ന് പുറത്തേക്ക് ആകർഷിച്ച് ആക്രമിക്കുകയാണ് അവരുടെ തന്ത്രമെങ്കിൽ അവരെത്തുകൊണ്ട് ഇപ്പോൾ സൈന്യത്തെ യുദ്ധസജ്ജരാക്കി നിർത്തിയില്ലേ?”

“അതും ആശയക്കുഴപ്പമുണ്ടാകുകുന്ന കാര്യാം തന്നെ”, ചന്ദ്രകേതു തലയാട്കിക്കൊണ്ട് പറഞ്ഞു.

“ഒരുപക്ഷേ മെലുഹക്കാർക്കിടയിൽ ഭിന്നതയുണ്ടായിരിക്കാം”, ബ്ലൈഹസ്പതി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു “ഒരുപക്ഷേ കുറച്ചാളുകൾ സമാധാനം കാക്ഷിക്കുന്നിട്ടുണ്ടാകും. മറ്റൊരു വിഭാഗം യുദ്ധമാഗ്ഗഹിക്കുന്നിട്ടുണ്ടായിരിക്കും. അങ്ങനെ ആയിക്കൂടെ?

“എന്തായാലും ഈ സമാധാന ശ്രമത്തെ നമുക്ക് കണ്ണടച്ച് വിശ്വസിക്കാനാവില്ല”, സതി പറഞ്ഞു. “പക്ഷേ അത് അവഗണിക്കാനും വയ്യ. കൂടുതൽ ആളുകളെ കൊല്ലാതെ സോമരസത്തിന്റെ ഉപഭോഗം നിർത്തിയ സാധിക്കുമെങ്കിൽ അതല്ലേ കൂടുതൽ നല്ല മാർഗ്ഗം?

“പക്ഷേ ഈ സന്ദേശം ശിവഭഗവാനുള്ളതാണ്”. ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു “അദ്ദേഹം വരുന്നതുവരെ നമ്മൾ കാത്തിരിക്കേണ്ടേ?

സതി ശരിയാവില്ലെന്ന മട്ടിൽ തലയാട്കി “അതിന് മാസങ്ങൾ വേണ്ടി വരും. വായുപുത്രൻമാരെ തന്റെ ഭാഗം ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്ന കാര്യാത്തിൽ അദ്ദേഹം വിജയിച്ചുവോ എന്ന്റുപോലും നമുക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. അദ്ദേഹത്തിനതിന് കഴിഞ്ഞില്ലെങ്കിലോ? അങ്ങനെ വന്നാൽ സോമരസം നിർത്തിലാക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച്മുള്ള നമ്മുടെ ചർച്ചകൾക്ക് വേണ്ടത്ര ശക്തിപകരുവാൻ നമുക്ക് കഴിയാതെ വരും. ഇപ്പോളത് ഒരു സ്തംഭനാവസ്ഥയിലാണ്. മെലുഹക്കാർക്കും അതറിയാം. ഈ സമാധാന ചർച്ചയിൽ നമുക്ക് നല്ല ഉപാധികൾ മുന്നോട്ടുവെക്കാൻ സാധിക്കുമെന്ന് ആർക്കറിയാം.’

“നമുക്ക് സാധിക്കും”, ചന്ദ്രകേതു പറഞ്ഞു. “അല്ലെങ്കിൽ നമ്മൾ അവരുടെ കണിയിൽ ചെന്ന്റു ചാടും. അതിൽപ്പെട്ട് നമ്മുടെ മുഴുവൻ സൈന്യവും നശിക്കും.”

ഇതിൽ ഒരു തീരുമാനം കൈക്കൊള്ളുക വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടാണെന്ന് സതിക്കറിയാം. തിടുക്ക പ്പെട്ട് ഒരു തീരുമാനമെടുക്കാനാവില്ല.

“എനിക്ക് ഇതിനെക്കുറിച്ച് കുറച്ചുകൂടി ആലോചിക്കേണ്ടതുണ്ട്”, ചർച്ച അവസാനിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് സതി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

കനത്ത കാവലുള്ള ആ മുറിക്കകത്തേക്ക് സതി കടന്ന്റു ചെന്ന്റു. കനകഹാലയുടെ സന്ദേശവുമായി ദേവഗിരിയിൽ നിന്നെത്തിയ ദൂതനെ ലോതൽ പരവിശ്യാധിപന്റെ കാര്യാലയത്തിൽ സൗകര്യാപരമായ മുറിയിലാണ് തടവിൽ പാർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. മായമായാണ് അയാളോടു പെരുമാറിയതെങ്കിലും ഒരു മുൻകരുതലെന്ന നിലയിൽ ആ മുറിയുടെ ജനലുകളും വാതിലുകളും അടച്ചു ഭദ്രമാക്കിയിരുന്ന്റു. നഗരത്തിലെത്തിയ ഉടൻ അയാളുടെ കണ്ണുകെ ട്ടിയാണ് ആ മുറിയിലെത്തിച്ചത്. അയാൾക്കൊപ്പം വന്നവരോട് നഗരത്തിനു പുറത്തു നിൽക്കുവാൻ നിർദ്ദേശം നൽകിയിരുന്ന്റു. നഗരത്തിൽ നടത്തിയിരുന്ന്റു പരതിരോധ സംവിധാനങ്ങൾ അയാൾ മനസ്സിലാക്കരുതെന്ന്റു കരുതിത്തന്നെയാണ് സതി അങ്ങനെയൊരു തീരുമാനമെടുത്തത്.

“മഹാരാണി”, ആ മെലുഹൻ എഴുന്നേറ്റ് സതിയെ അഭിവാദ്യം ചെയ്തു. അയാൾക്ക് സതി ഇപ്പോഴും മെലുഹയിലെ രാജകുമാരിയായിരുന്ന്റു.

“ഭൂപതി മായാശ്വരണിക്ക്”, സതി ഔപചാരികമായ നമസ്കൃതയോടെ അയാളെ അഭിവാദ്യം ചെയ്തു. ആ അരിഷ്ടനേമി ഭൂപതിയെക്കുറിച്ച് നല്ലരീതിയിൽ മാതൃമേ സതി ചിന്തിച്ചിട്ടുള്ളൂ.

“നീലകണ്ഠൻ ഇങ്ങോട്ടു വരികയില്ലേ? വാതിൽക്കലേക്കു നോക്കി മുഖം ചുളിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് മായാശ്വരണിക്ക് ചോദിച്ചു.

ദേവഗിരിയിൽ ദക്ഷിണമായി സൈനികരഹസ്യങ്ങൾ പങ്കിടേണ്ടതില്ലെന്ന് പ്രേമ തീരുമാനിച്ചിരുന്നു. യുദ്ധതന്ത്രങ്ങളിൽ ദക്ഷിണൻ അനാവശ്യമായ ഇടപെടലിന് അത് സൗകര്യം ചെയ്തുകൊടുക്കും. വളരെ അച്ഛടക്കമുള്ള മെലുഹൻ സേനാപതി പർവ്വതേശ്വരന് അത് സഹിക്കാനും അനുസരിക്കാനും കഴിയാത്ത അവസ്ഥ സംഭവമാകും. അതുകൊണ്ട് ദേവഗിരിയിലെ മറ്റു മെലുഹന്മാരെപ്പോലെതന്നെ മായാശ്വരണിക്കിനെ കരാചാപയിൽ താവളമുറപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന പർവ്വതേശ്വരനിൽനിന്ന് അവരുടെ സൈനികനീക്കങ്ങളോ രഹസ്യങ്ങളോ അറിയാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. ശിവൻ നർമ്മദയിലേക്കു പോയെന്നും അവിടെനിന്ന് പഞ്ചവടിയിലേക്കു നീങ്ങിയിട്ടുണ്ടാവുമെന്ന് വാർത്ത അതുമൂലം മായാശ്വരണിക്കിന് അറിഞ്ഞുകൂടായിരുന്നു.

ശിവൻ ലോതലിൽ ഇല്ലെന്ന് ഉള്ള കാര്യം മായാശ്വരണിക്കിനോട് വെളിപ്പെടുത്തുവാൻ സതി ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നില്ല. എന്താൽ കള്ളം പറയുവാനും അവൾ ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നില്ല.

“ഇല്ല”

“പക്ഷേ...”

“താങ്ങൾ എന്തോടു സംസാരിച്ചുപോൾ”, സതി അയാളുടെ വർത്തമാനത്തിനിടയ്ക്കു കയറി പറഞ്ഞു. “അത് അദ്ദേഹത്തിനോടു സംസാരിച്ചുനിൽക്കുന്നതുപോലെയാണ്.”

മായാശ്വരണിക്ക് മുഖം ചുളിപ്പിച്ചു. “നീലകണ്ഠസ്വാമിക്ക് എന്ന് കേൾക്കാൻ താല്പര്യമില്ലാത്തതുകൊണ്ടാണോ? അദ്ദേഹം സമാധാനമാഗ്രഹിക്കുന്നില്ലേ? മെലുഹ നശിപ്പിക്കുന്നതു മാത്രമാണ് തന്റെ മുന്നിലുള്ള ഒരേയൊരു പോംവഴിയെന്നാണോ അദ്ദേഹം വിചാരിക്കുന്നത്?”

“മെലുഹ തിന്മയാണെന്നൊന്നും ശിവൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. സോമരസം മാത്രമാണ് തിന്മ. പിന്നെ മെലുഹ ശിവന്റെ ലളിതമായ ഒരു ഉപാധി അംഗീകരിക്കുവാൻ തയ്യാറാണെങ്കിൽ സമാധാനത്തിനു വേണ്ടി ചർച്ചകൾ നടത്താൻ അദ്ദേഹം എപ്പോഴും ഒരുക്കമായിരിക്കും. സോമരസമുപേക്ഷിക്കുക എന്ന് ഉപാധി.”

“എങ്കിൽ അദ്ദേഹം സമാധാനസമ്മേളനത്തിനു വരണം.”

‘അവിടെയാണ് പ്ലാൻ. കനകഹാലയുടെ ക്ഷണം സത്യസന്ധമാണെന്ന് ഞങ്ങളെങ്ങനെ വിശ്വസിക്കും?’

“മഹാറാണി”, മായാശ്വരണിക് സ്തബ്ധനായി “മെലുഹ ഒരു സമാധാന സമ്മേളനത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ കള്ളം പറയുമെന്ന് ദേവി ഒരുതരത്തിലും ചിന്തിക്കുകയില്ലെന്ന് എനിക്ക് അറിയാം. ഞങ്ങൾക്കെങ്ങനെ അതു ചെയ്യാൻ കഴിയും? ശരീരമദ്ദേവൻ അത് വിലക്കിയിട്ടുണ്ടല്ലോ.”

“ഭൂപതേ, മെലുഹക്കാർ നിയമം പാലിക്കുന്നവരായിരിക്കാം. പക്ഷേ എന്റെ

അച്ഛൻ അങ്ങനെ ചെയ്യുന്ന ആളല്ല.”

“മഹാരാണി, ചക്രവർത്തി തിരുമനസ്സിന്റെ ശ്രമങ്ങൾ സത്യസന്ധമാണ്.”

“ഞാനെന്തിന് അത് വിശ്വസിക്കണം?”

“ഭൃഗു മഹർഷി കരാചാപയിലാണെന്ന് ചാരന്മാർ ഭവതിയോടു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടാവാമെന്ന് എനിക്ക് പറയാനില്ല.”

“അതുകൊണ്ട്?”

“യാതൊരു അനുരഞ്ജനത്തിനും താല്പര്യമില്ലാത്തയാളാണ് ഭൃഗു മഹർഷി. ദേവിയുടെ പിതാവ് സമാധാനമാഗ്രഹിക്കുന്നു. മഹർഷി അവിടെനിന്ന് മാറിനിൽക്കുമ്പോൾ ചക്രവർത്തിക്ക് അതിനുള്ള അവസരം ലഭിക്കുകയാണ്. ഭവതിയുടെ പിതാവ് ഒരിക്കൽ സമാധാനക്കരാർ അംഗീകരിച്ച ഒപ്പിട്ടു കഴിഞ്ഞാൽ ഭൃഗുമുനിക്കു അത് മറികടക്കാനാകില്ല. ചക്രവർത്തിയുടെ ഉത്തരവുകൾ മാത്രമേ മെലുപ അംഗീകരിക്കുകയുള്ളൂ. ഇപ്പോൾ ഭൃഗു മഹർഷി ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും അതെല്ലാം ചക്രവർത്തിയുടെ പേരിലാണ് അറിയപ്പെടുക.”

“താൻ ശരിയാണെന്ന് വിശ്വസിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ ഉറപ്പുനിൽക്കുന്ന സ്വഭാവം പെട്ടെന്ന് എന്റെ അച്ഛൻ കൈവന്നതായി ഞാൻ വിശ്വസിക്കണമെന്നാണ് താങ്കൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നത്. അല്ലേ?”

“ഭവതിയോട് അനീതി...”

“ശരിക്കും? എന്റെ ആദ്യത്തെ ഭർത്താവിനെ അദ്ദേഹം കൊലപ്പെടുത്തിയ കാര്യം താങ്കൾക്കറിയില്ലെന്നാണോ? അദ്ദേഹത്തിന് നിയമത്തോട് യാതൊരു ബഹുമാനവുമില്ല.”

“പക്ഷേ അദ്ദേഹം ദേവിയെ സ്നേഹിക്കുന്നു.”

സതി രോഷത്തോടെ കണ്ണുരുട്ടി ‘മായാശ്വരണിക്ക്, ദയവായി അതു പറയരുത്. എന്തോടുള്ള സ്നേഹം കൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം സമാധാന ചർച്ചയ്ക്ക് മുൻകൈയെടുക്കുന്നതെന്ന് താങ്കൾ വിശ്വസിക്കുന്നുവോ?’

“മഹാരാണി, അദ്ദേഹമാണ് ദേവിയുടെ ജീവൻ രക്ഷിച്ചത്.”

“എന്തൊരസംബന്ധം! ആ പരിഹാസ്യമായ വിശദീകരണത്തിൽ നിങ്ങളും വീണ്ടുപോയോ? എന്റെ ജീവൻ രക്ഷിക്കാൻ വേണ്ടി എനിക്ക് പറയുന്ന നാഗക്കുഞ്ഞിനെ തൊണ്ണൂറുവർഷം എണ്ണിയിട്ട് അകറ്റി നിർത്തിയെന്നാണോ നിങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നത്? അല്ല. അതിനുവേണ്ടിയല്ല അച്ഛൻ അത് ചെയ്തത്. സ്വന്തം പേരും പെരുമയും സുരക്ഷിതമാക്കിവെക്കുവാനാണ് അദ്ദേഹം അങ്ങനെ ചെയ്തത്. ദക്ഷ ചക്രവർത്തിക്ക് ഇങ്ങനെയൊരു നാഗ പൗത്രനുണ്ടെന്ന് ആളുകളറിയാൻ പാടില്ല എന്ന് നായിരുന്ന അതു കൊണ്ടാദ്ദേഹം ലക്ഷ്യമിട്ടത്. അതുകൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം നിയമം ലംഘിച്ചത്.”

“തൊണ്ണൂറു വർഷം മുപ്പതു നടന്ന് കാര്യത്തെക്കുറിച്ചല്ല ഞാനിപ്പോൾ പറയുന്നത് മഹാരാണി. കുറച്ചു വർഷം മുപ്പ് നടന്ന് കാര്യമാണ് ഞാൻ പറയാൻ പോകുന്നത്.”

“എന്ത്?”

“പഞ്ചവടിയിലെ അപായസൂചനയുടെ ചുറ്റും മുഴങ്ങിയത്

എങ്ങനെയാണെന്നാണ് ഭവതി കരുതുന്നത്?

ആ വെളിപ്പെടുത്തൽ കേട് സതി സ്തബ്ധയായിപ്പോയി. സതി ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല.

“കൃത്യസമയത്ത് അപായ സൂചന മുഴങ്ങിയതിനാൽ ദേവി രക്ഷപ്പെടട്ടു.”

“അതിനെക്കുറിച്ച് നിങ്ങളിൽക്കെങ്ങനെ അറിയാം?”

“പഞ്ചവടി നശിപ്പിക്കുവാൻ ഭൃഗു മൂനി കപ്പലുകളയച്ചിരുന്നു. പക്ഷേ ആ പരിപാടി അട്തിമറിക്കുവാൻ ദേവിയുടെ അച്ഛൻ എന്തോടു പറഞ്ഞിരുന്നു. ഞാൻ ആ അപായസൂചന നൽകുന്ന യന്ത്രത്തിൽ അമർത്തി നിങ്ങളെയെല്ലാവരെയും രക്ഷിച്ചു. ഭവതിയുടെ അച്ഛന്റെ നിർദ്ദേശപ്രകാരമാണ് ഞാനത് ചെയ്തത്. ഭവതിയെ രക്ഷിക്കുവാനായി തന്റെ രാജ്യ താല്പര്യത്തേയും രാജ്യത്തേതന്നെയും അദ്ദേഹം അവഗണിച്ചു.”

സതി മായാശ്വരണിക്കിനെ അന്തം വിട്ടതുപോലെ നോക്കിനിന്നു “എനിക്ക് നിങ്ങൾ പറയുന്നത് വിശ്വസിക്കാനാവില്ല.”

‘അതാണ് സത്യം റാണി’, മായാശ്വരണിക്ക് പറഞ്ഞു. “ഞാൻ നുണ പറയില്ലെന്ന് ദേവിക്ക് റിയാമല്ലോ.”

ഉള്ളിലേക്ക് ആഞ്ഞ് ശ്വാസം വലിച്ച് സതി മറുവിടേക്കോ നോക്കി നിന്നു.

“മഹാരാജാവ് സമാധാനത്തെയെക്കുറിച്ചാലോചിക്കുന്നത് ഭവതിയോടുള്ള സ്നേഹം കൊണ്ടാണെങ്കിൽ, അഥവാ മെലുഹയോടുള്ള തന്റെ ചുമതലാബോധം കൊണ്ടല്ലെങ്കിൽ പോലും നമ്മുടെ രാജ്യത്തിന് നുതന്നെയല്ലേ അതിന്റെ ഗുണം കിട്ടുന്നത്? മെലുഹയുടെ തകർച്ച കാണുവരെ ഈ യുദ്ധം തുടർന്നു പോകണമെന്നാണോ ഭവതി പറയുന്നത്?

സതി ഒന്നുകൂടെ ആലോചിച്ച് മായാശ്വരണിക്കിനുനേരെ തിരിഞ്ഞു.

“ദേവി, ദയവായി നീലകണ്ഠനോടൊന്നു സംസാരിക്കുക. ഭവതി പറഞ്ഞാൽ അദ്ദേഹം കേൾക്കും. ഈ സമാധാന വാഗ്ദാനം ആത്മാർത്ഥമായ ഒന്നാണ്.”

സതി ഒന്നും പറഞ്ഞില്ല.

“എനിക്ക് നീലകണ്ഠനുമായി ഒന്നു സംസാരിക്കുവാൻ സാധിക്കുമോ, റാണി? സതി ആ സമാധാന ചർച്ച സ്വീകരിച്ചുവോ എന്ന് ഉറപ്പുകിട്ടാത്തതുകൊണ്ട് മായാശ്വരണിക്ക് ചോദിച്ചു.

“ഇല്ല. നിങ്ങളിൽക്കിടന്ന് അവസരം ലഭിക്കുകയില്ല”, സതി പറഞ്ഞു “എന്റെ അംഗരക്ഷകരിലൊരാൾ നിങ്ങളെ നഗരകവാടം കടത്തിവിടും. ദേവഗിരിയിലേക്ക് മടങ്ങിപ്പോവുക. നിങ്ങൾ പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഞാൻ ഗൗരവപൂർവ്വം ആലോചിക്കാം.”

“ആ സമാധാനസമ്മേളനത്തിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച് നമ്മൾ ആലോചിക്കണം”, സതി പറഞ്ഞു.

ചെന്നാർദ്യവജന്റെ വസതിയിൽ ഭഗീരഥനും ബൃഹസ്പതിയും

ചെന്നാർദ്ദധ്വജനും ചന്ദ്രഭക്തേതുവും മാതലിയും പങ്ക്കെടുത്തയോഗത്തിൽ സംസാരിക്കുകയായിരുന്നു സതി.

“ഇത് അത്ഭുത ബുദ്ധിപരമായ ആശയമല്ല, ദേവീ”, ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു “അവർ എന്തൊക്കെ കണിയാണ് ഒരുക്കിയിട്ടുള്ളതെന്ന് ശ്രീരാമദേവനുമായ്ക്കു അറിയുകയുള്ളൂ.”

“നേരെ മറിച്ച് അത് ബുദ്ധിയാണെന്നാണ് എനിക്ക് തോന്നുന്നത്. ദേവഗിരിയിൽ അച്ഛൻ ചെയ്യുന്ന തൊന്നും കരാചാപയിലെ സൈന്യം അറിയുന്നില്ല എന്ന് സത്യമാകാനുള്ള സാധ്യതയല്ലേ?”

“അത് ശരിയാണ്, ബൃഹസ്പതി പറഞ്ഞു “പക്ഷേ ഭവതിയുടെ അച്ഛൻ യഥാർത്ഥത്തിൽ ഇങ്ങനെ യൊരു സമാധാന സമരമേതും ആഗ്രഹിക്കുന്നതല്ലെന്ന് തോന്നുന്നുവോ? ഇത് മുന്നോട്ടു കൊണ്ടുപോകാനുള്ള കരുത്ത് അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടോ?”

“ഒരുപക്ഷേ അദ്ദേഹം ഒറ്റയ്ക്കായിരിക്കുകയില്ല. പരധാനമന്ത്രി കനകഹാല ഇതിൽ തീർച്ചയായും ഇടപെട്ടു പരവർത്തിക്കുന്നതാണ്”, സതി പറഞ്ഞു “ക്ഷണപരം അവരുടെ പേരിലാണ്.”

“കനകഹാലിക്ക് ചക്രവർത്തിയുടെ മേൽ സ്വാധീനമുണ്ട്”, ചെന്നാർദ്ദധ്വജൻ പറഞ്ഞു “പിന്നെ അവർ ഒട്ടും യുദ്ധക്കൊതിയുള്ള ആളല്ല. സമാധാനത്തോടാണ് അവർക്ക് താല്പര്യം. കൂടാതെ നിലകൊണ്ടിരുന്ന കടുത്ത വിശ്വാസിയായവർ.”

“പക്ഷേ ഈ സമാധാനക്കരാർ നടപ്പാക്കാനുള്ള ശേഷി അവർക്കുണ്ടോ?”, ഭഗീരഥൻ ചോദിച്ചു.

“ഉണ്ട്, അവർക്കതിനുള്ള കഴിവുണ്ട്”, സതി പറഞ്ഞു ‘ലിഖിതമായ ഉത്തരവുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് മെലുഹയിലെ ഭരണസംവിധാനം പരവർത്തിക്കുന്നത്. ഏറ്റവും പരധാനപ്രദമായ ലിഖിത കല്പന പുറത്തുവരുന്നത് ചക്രവർത്തിയിൽനിന്നാണ്. ഭൃഗുമുനിക്കു സ്വന്തമായി ഉത്തരവിറക്കാനാവില്ല. ഭൃഗുവിന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ ചക്രവർത്തി സ്ഥിരീകരിച്ചാൽ മാത്രമേ അത് ഉത്തരവായിത്തീരുകയുള്ളൂ. ഭൃഗു മുനി അറിയുന്നതിനു മുമ്പായി എന്റെ അച്ഛൻ സമാധാനസംബന്ധമായി ഒരു ഉത്തരവിറക്കിയാൽ മെലുഹയിലെ പാലകർ അതംഗീകരിക്കാൻ ബാധ്യസ്ഥരാണ്. അതുകൊണ്ട് കനകഹാലിക്ക് എന്റെ അച്ഛനെക്കൊണ്ട് ഒരു ഉത്തരവു പുറപ്പെടുവിക്കുവാൻ സാധിക്കുമെങ്കിൽ ആ സമാധാനക്കരാർ നടപ്പാക്കുവാനും അവർക്കു സാധിക്കും.”

“കൂടുതൽ രക്തം ചിന്താതെ സോമരസത്തെ നീക്കം ചെയ്യുകയെന്ന ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കാൻ നമുക്കു സാധിക്കുമെങ്കിൽ രുദ്രഭഗവാൻ നമ്മളെപ്പറ്റി അഭിമാനംകൊള്ളും”, മാതലി അഭിപ്രായപ്രകാശിച്ചു.

“പക്ഷേ വളരെ ശ്രദ്ധാപൂർവ്വവേണം നമ്മൾ പരിഗണിക്കുവാൻ”, ജാഗ്രതയോടെ ചിന്തിക്കുന്ന ഭഗീരഥൻ ആവർത്തിച്ചു പറഞ്ഞു “ഈ സമാധാനശ്രമത്തിന് ദക്ഷ ചക്രവർത്തിക്കും പരധാനമന്ത്രി കനകഹാലിനും മാത്രമേ താല്പര്യമുള്ളൂ എങ്കിൽ, നമ്മൾ പുറത്തേക്കു നീങ്ങുന്നത് നമ്മുടെ സൈന്യത്തെ അപകടത്തിൽ പെടുത്തുന്നതിനുള്ള അവസരമുണ്ടാകും കരാചാപ ഏറെ അകലെയൊന്നുമല്ല.”

“ശരിയാണ്. സേനാപതി പർവ്വതേശ്വരന്റെ ഉജ്ജ്വലമായ യുദ്ധതന്ത്രജ്ഞതയെ ആദരവോടെ സ്ഥിരീകരിക്കുകൊണ്ട് സതി പറഞ്ഞു “നമ്മുടെ

സൈന്യം പുറത്തേക്കിറങ്ങുന്നുവെന്ന് കരാചാപയിലുള്ള പിതൃ തുല്യനറിഞ്ഞാൽ നമ്മൾ ദേവഗിരിയെ ആക്രമിക്കാനൊരുങ്ങുകയാണെന്ന് അദ്ദേഹം കരുതും. സരസ്വ തിയിൽവെച്ച് നമ്മളെ തടയാൻ അദ്ദേഹം കുതിച്ചെത്തും.”

“നമ്മൾ പരതികരിച്ഛാലും അപകടം, പരതികരിച്ഛിലെങ്കിലും അപകടം”, ചന്ദ്രരേകേതു പറഞ്ഞു.

“എങ്ങിനെ പിന്നെ നമ്മൾ എന്തു ചെയ്യും?”, ചെന്നാർദ്ദയ്വജൻ ചോദിച്ചു.

“ഞാൻ പോകാം”, സതി പറഞ്ഞു “നിങ്ങളും സൈന്യമെല്ലാം ലോതലിന്റെ മതിൽക്കെട്ടിനുള്ളിൽ തിരുന്നെ തുടരുക.”

“ദേവീ”, മാതലി സന്ദേഹിച്ചു. “അതു കൂടുതൽ അപകടകരമാണ്. ദേവഗിരിയിൽവെച്ച് ഭവതിയെ അപായപ്പെടുത്താൻ ശ്രമിച്ചാൽ അതിനെ ചെറുക്കുവാൻ സൈന്യത്തിന്റെ ആവശ്യം വരില്ലേ?”

“ദേവഗിരിയ്ക്കുപുറത്തുവെച്ച് മെലുഹാകാർ എന്റെ സേനയുമായി പോരാടിയെന്നിരിക്കും. സതി പറഞ്ഞു “പക്ഷേ എന്തോട് ഒറ്റയ്ക്ക് പോരാടാൻ അവർ വരികയില്ല. അതെന്റെ പിതൃ ഗൃഹമാണ്.”

ഭഗീരഥൻ തലയാട്ടി ‘എന്തോടു ക്ഷമിക്കണം ദേവീ. പക്ഷേ ഇതുവരെയും ഭവതിയുടെ അച്ഛൻ താൻ പുണ്യപ്രവൃത്തികൾ മാത്രം ചെയ്യുന്ന ആളാണെന്ന് തെളിയിച്ചിട്ടില്ല. സുരക്ഷാസംവിധാനമില്ലാതെ ഭവതി ദേവഗിരിയിലേക്കു പോകുന്നതിനോട് എനിക്കെതിർപ്പുണ്ട്. നമ്മുടെ നേതാക്കന്മാരെ ദേവഗിരിയിലേക്ക് വിളിച്ചുവരുത്തിയ ശേഷം വധിക്കുവാനുള്ള ഒരു ഗൂഢപദ്ധതിയല്ല ഈ സമാധാന ചർച്ച ക്കുള്ള ക്ഷണമെന്ന സാധ്യത കുറച്ചു കാണാനാവില്ല.”

ചെന്നാർദ്ദയ്വജൻ അപ്പോൾ ശരിക്കും (വണിതനായി “ഭഗീരഥ കുമാരൻ, ഇത്തരം കാര്യങ്ങളൊന്നും മെലുഹയിൽ നടപ്പിലാക്കുന്നത് ഞാൻ അവസാനമായി പറയുകയാണ്. സമാധാന ചർച്ചകളിൽ പങ്കെടുക്കു ന്നവർ ഏതു സാഹചര്യത്തിലായാലും ആയുധങ്ങൾ കൊണ്ടുപോകാൻ പാടില്ല. അത് ശ്രീരാമദേവൻ അരുളിച്ചെയ്ത നിയമമാണ്. വിഷ്ണുവിന്റെ ഏഴാമത്തെ അവതാരം കല്പിച്ചരുളിയ നിയമങ്ങൾ ഒരു മെലുഹാകാരനും ലംഘിക്കുകയില്ല.”

എല്ലാവരോടും ശാന്തരായിരിക്കുവാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്ന മട്ടിൽ കൈ ഉയർത്തിക്കാണിച്ച് കൊണ്ട് സതി ഭഗീരഥനു നേരെ തിരിഞ്ഞു “കുമാരാ, എന്റെ വിശ്വസിക്കുക. എന്റെ അച്ഛൻ എന്റെ ഒരിക്കലും ഉപദ്രവിക്കുകയില്ല. അദ്ദേഹം എന്റെ സ്നേഹിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനു മാത്രം സ്വന്തമായ വളഞ്ഞ് വഴിയിലൂടെ എന്റെ ശ്രദ്ധിക്കുന്നു. ഞാൻ ദേവഗിരിയിലേക്കു പോവുകയാണ്. സമാധാനത്തിനുള്ള ഏറ്റവും മികച്ച അവസരമാണിത്. അത് വഴുതിപ്പോ വാതെ നോക്കേണ്ടത് എന്റെ കടമയാണ്.”

പക്ഷേ വാനിരിക്കുന്ന ആപത്തിനെക്കുറിച്ചുള്ള മുൻധാരണ അവഗണിക്കുവാൻ ഭഗീരഥനു സാധി ച്ചില്ല. “ദേവീ, എന്തെയും എന്റെ സൈനികവൃഹത്തെയും ഭവതിക്ക് അകമ്പടി സേവിക്കുവാൻ അനുവദിക്കണം.”

“ഭഗീരഥകുമാരാ, അങ്ങയുടെ സൈന്യത്തെ അതിലും മെച്ഛപ്പെട്ട് സേവനത്തിനായി ഇവിടെ നിയോഗിക്കാമല്ലോ”, സതി പറഞ്ഞു “കൂടാതെ, താങ്കളും താങ്കളുടെ സൈന്യവും ചന്ദ്രവംശികളാണ്. എന്റെ തെറ്റിദ്ധരിക്കരുത്, ഞാൻ കുറച്ചു സൂര്യവംശിസൈനികരെ കൂടെ കൂട്ടിക്കൊള്ളാം. എന്തൊക്കെയായാലും സൂര്യവംശികളുടെ തലസ്ഥാനഗരിയിലെക്കാണല്ലോ

ഞാൻ പോകുന്നത്. നന്തിയേയും അംഗരക്ഷകരേയും കൂടി ഞാൻ പോയകോളാം.”

“പക്ഷേ ഒരു കാര്യം കൂണ്ണേ, ബ്യാഹസ്പതി ഇടപെട്ടു ‘അത് വെറും നൂറു ഭടന്മാരെ ഉള്ളൂ. അതുമതിയോ?’

“ബ്യാഹസ്പതിജി, ഇതൊരു സമാധാന സമ്മേളനമാണ്”, സതി പറഞ്ഞു “യുദ്ധമല്ല.”

“പക്ഷേ ഈ ക്ഷണം വന്നിട്ടുള്ളത് നിലകണ്ഠഭഗവാന്റെ പേരിലാണ്, ചന്ദ്രരേകേതു പറഞ്ഞു.

“നിലകണ്ഠസ്വാമി അദ്ദേഹത്തിന്റെ പരതിനിധിയായി എന്റെ നിയമി ച്ചിരിക്കുന്നു. രാജൻ”, സതി പറഞ്ഞു. “അദ്ദേഹത്തിനുവേണ്ടി ഞാൻ ചർച്ചകൾ നടത്തും. ഞാൻ തീരുമാനിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ഞാൻ ദേവഗിരിയിലേക്കു പോവുകയാണ്.”

“എനിക്ക് ദൂതയത്തെക്കുറിച്ച് ചില ആശങ്കകളുണ്ട്, ദേവി”, വീരഭദ്രൻ അപേക്ഷാപൂർവ്വം പറഞ്ഞു “ദയവായി ദേവി പോകരുത്.”

അപ്പോൾ സതിയുടെ മുറിയിൽ പരശുരാമനും നന്തിയുമുണ്ടായിരുന്നു. അവരുടെ മുഖത്ത് അസ്വസ്ഥത പരക്കുമായിരുന്നു.

“വിഷമിക്കാതെ വീരഭദ്രൻ”, സതി ആശ്വസിപ്പിച്ചു. “യുദ്ധത്തിനും സോമരസത്തിനും അറുതിവരുത്തുന്ന ഒരു സമാധാനക്കാരനും കൊണ്ടായിരിക്കും ഞാൻ മടങ്ങിവരിക.”

“പക്ഷേ ദേവിയെന്താണ് എന്തെയും വീരഭദ്രനേയും ഒപ്പം കൊണ്ടു പോകാൻ സമ്മതിക്കാത്തത്”, പരശുരാമൻ ചോദിച്ചു “എന്താണ് നന്തിയ്ക്കുമാത്രം ഭവതിയോടൊപ്പം സഞ്ചരിക്കുവാനുള്ള അവകാശം കല്പിച്ചു നൽകിയിരിക്കുന്നത്?

സതി പുഞ്ചിരിച്ചു. “നിങ്ങൾ രണ്ടുപേരും കൂടെ ഉണ്ടാകുന്നതായിരുന്നു എനിക്ക് ഐഷ്; സൂര്യവംശി കളെ മാത്രം ഒപ്പം കൊണ്ടുപോകുന്നതിനാലാണ് നിങ്ങളെ കൂടാത്തത്. അവർക്ക് മെലുഹൻ ആചാരങ്ങളും ശീലങ്ങളുമെല്ലാം അറിയാം. ഇതൊരു സംഭവനശീലമുള്ള സമ്മേളനമായിത്തീരുവാനുള്ള സാധ്യതയുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് തുടർച്ചയിൽ തന്നെ നമ്മളറിയാതെയാണെങ്കിൽപോലും കാര്യങ്ങൾ തെറ്റായവഴിക്ക് നീങ്ങരുതെന്ന് ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നു.”

“പക്ഷേ ഒരു കാര്യം ദേവി”, പരശുരാമൻ തുടർന്നു “ഭവതിയെ സംരക്ഷിച്ചുകൊള്ളാമെന്ന് പരതിജ്ഞ ചെയ്ത വരാണ് ഞങ്ങൾ. അപ്പോൾ പിന്നെ ഞങ്ങളിലാതെ ഭവതിയെ ഒറ്റയ്ക്കുവിടുവാൻ ഞങ്ങൾക്കെങ്ങനെ സാധിക്കും?

“ഞാൻ ദേവിയുടെ കൂടെയുണ്ടാകും, പരശുരാമൻ”, നന്തി പറഞ്ഞു “ഭയപ്പെടേണ്ട, സതീദേവിക്ക് എന്തെങ്കിലും അപകടം പിണയുന്നതിന് ഞാൻ അനുവദിക്കുകയില്ല.”

“അനിഷ്ട സംഭവങ്ങൾ ഉണ്ടാകുവാനുള്ള കാരണങ്ങൾ ഒന്നുംതന്നെയില്ല.

ഇതൊരു സമാധാന സമ്മേളനമാണ്. നമ്മളൊരു സമാധാനക്കരാറിൽ എത്തിച്ചേർന്നില്ലെങ്കിൽ നമ്മൾക്ക് യാതൊരു ഹാനിയും സംഭവി ക്കാതെ തിരിച്ചയയക്കേണ്ടത് മെലുപെപ്പാക്കരുടെ ചുമതലയാണ്. അതാണ് ശ്രീരാമദേവന്റെ നിയമം.’

ഒട്ടും ബോധ്യം വരാത്ത മടടിയിൽ വീരഭദ്രൻ നിശ്ശബ്ദം ആധിപുണ്ഡിരുന്നു.

സതി കൈ നീട്ടി വീരഭദ്രന്റെ ചുമലിൽ പതുക്കെ തട്ടി “നമ്മൾ ഒരു സമാധാനശ്രമം നടത്തണമെന്ന കാര്യം നിങ്ങളെക്കുറിച്ചാമല്ലോ. അതു വഴി നമുക്ക് നിരവധിപേരുടെ ജീവൻ രക്ഷിക്കാൻ കഴിയും. എന്റെ മുന്നിൽ വേറെ മാർഗ്ഗമില്ല. ഞാൻ പോയേ തീരൂ.”

“ഭവതിയുടെ മുന്നിൽ വേറെ ഒരു മാർഗ്ഗമുണ്ട്”, വീരഭദ്രൻ തർക്കിച്ചു “ഭവതി നേരിട്ടു പോകരുത്. പകരം മറ്റൊരാളെ ചർച്ചയ്ക്കായി അയക്കാവുന്നതാണ്.”

സതി തലയാട്ടി ‘ഇല്ല. ഞാൻ തന്നെ പോകണം. ഞാൻതന്നെ പോകണം. കാരണം അന്ന് സംഭവിച്ചത് എന്റെ തെറ്റായിരുന്നു.”

“എന്ത്?”

“ദേവഗിരിയിൽവെച്ച് നിരവധി ഭടന്മാർ മരിക്കാനിടവന്നതും നമ്മുടെ ഗജസേനവ്യൂഹം നശിക്കാനിട വന്നതും എന്റെ കുഴപ്പം മൂലമായിരുന്നു. നമ്മുടെ കുതിരപ്പട നശിച്ചതിനും ഉത്തരവാദി ഞാനാണ്. ഒരു തുറന്ന യുദ്ധത്തിൽ അവരെ പരാജയപ്പെടുത്തുവാനുള്ള ശക്തി നമുക്ക് നഷ്ടപ്പെട്ടത് അതുമൂലമാണ്. എന്റെ തെറ്റുമൂലമാണ് അതെല്ലാം സംഭവിച്ചത്. അതുകൊണ്ട് അത് ശരിയാക്കേണ്ടതിന്റെ ചുമതലയും എനിക്ക്കാണും.”

“ദേവഗിരിയിലുണ്ടായ നഷ്ടത്തിനുകാരണം ഭവതിയുടെ തെറ്റായ നടപടിയല്ല, ദേവി”, പരശുരാമൻ പറഞ്ഞു “എല്ലാ സാഹചര്യങ്ങളും ഒത്തൊരുമിച്ച് നമുക്കെതിരായി വന്നു. യഥാർത്ഥത്തിൽ കൂടുതൽ വിനാശകരമാകുമായിരുന്ന സാഹചര്യത്തിൽനിന്ന് ദേവി നമ്മുടെ സൈന്യത്തെ രക്ഷിച്ചെടുക്കുകയാണ് ചെയ്തത്.”

സതി കണ്ണുകൾ പാതിയടച്ചു “ഒരു സൈന്യം പരാജയപ്പെടുന്നുവെങ്കിൽ അത് സേനാപതിയുടെ മോശപ്പെട്ട ആസൂത്രണം മൂലമാണ്. ബലഹീനരായ ആളുകൾക്ക് പരാജയത്തെ ന്യായീകരിക്കുവാനുള്ള ഒരു ഉപായം മാത്രമാണ് സാഹചര്യം. എങ്കിലും എന്റെ തെറ്റു തിരുത്താനും വിഡ്ഢിത്തത്തിന് പരിഹാരം ചെയ്യുവാനുമുള്ള ഒരവസരം എനിക്ക് ലഭിച്ചിരിക്കുകയാണ്. എനിക്ക് അവഗണിക്കാനാവില്ല. ഞാനത് അവഗണിക്കുകയില്ല.”

“ദേവി”, വീരഭദ്രൻ യാചിച്ചു. “ദയവായി ഞാൻ പറയുന്നതൊന്നുകേൾക്കൂ...”

“ഭദ്രൻ”, ഭർത്താവ് തന്റെ ആ സുഹൃത്തിനെ സംബോധന ചെയ്തും വിധം സതി വീരഭദ്രനെ വിളിച്ചു. “ഞാൻ പോവുകയാണ്. ഒരു കുഴപ്പവും മില്ലാതെ ഞാൻ മടങ്ങിവരും. ഒരു സമാധാനക്കരാറുമായി ട്ടായിരിക്കും ഞാൻ തിരിച്ചുവരുന്നത്.”

കനകഹാലയുടെമാർഗ്ഗം

നാല്പത്തിരണ്ട്

സമാധാനസമ്മേളനത്തിൽ
സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടു.

പങ്കെടുക്കുവാനുള്ള

ക്ഷണം

ലോതലിൽ നിന്നുള്ള പക്ഷിദൂതൻ വശം സന്ദേശം ലഭിച്ചയുടൻ കനകഹാല ദക്ഷന്റെ സ്വകാര്യ കാര്യാലയത്തിലേക്ക് കുതിച്ചു. ആരേയും അകത്തേക്കു കടത്തിവിടരുതെന്ന് ചക്രവർത്തി കർശന നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ടെന്ന് പറഞ്ഞു കൊണ്ട് ദ്വാരപാലകൻ കനകഹാലയെ തടഞ്ഞു നിർത്തി.

കനകഹാല അയാളെ ഒരുവശത്തേക്ക് തള്ളിമാറ്റി. ‘ആ ഉത്തരവിൽ ഞാനുൾപ്പെടുകയുണ്ടാവില്ല. ഈ സന്ദേശം ലഭിച്ചാൽ ഉടൻ ഇവിടെ എത്തിച്ചേരണമെന്ന് ചക്രവർത്തി നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്.’ കനകഹാല തന്റെ പക്കലുണ്ടായിരുന്ന മടക്കിയ ലിഖിതം കാണിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു.

ദ്വാരപാലകൻ മാറിനിന്നു. വാതിൽ തുറന്നതും കനകഹാല ആരോ അടக்கിപ്പിടിപ്പിച്ച സംസാരിക്കുന്നത് കേട്ടു. വിദ്യുന്മാലിയും ദക്ഷനും തമ്മിൽ അടക്കിപ്പിടിപ്പിച്ച സംസാരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അവർ പതിയെ വാതിലടച്ചു.

“അവർ തയ്യാറായെന്ന് നിങ്ങൾക്ക് തീർച്ചയുണ്ടോ?, ദക്ഷൻ ചോദിച്ചു.

“ഉവ്വ് പറ്റോ. നാഗന്മാരുടെ വേഷമിട്ടുകൊണ്ട് സ്വയത്തിന്റെ ആളുകൾ പരിശീലനം നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. തന്നെ ആരാണ് എന്താണ് ആക്രമിക്കുന്നതെന്ന് ആ വ്യാജ നീലകണ്ഠൻ അറിയാൻ പോകുന്നില്ല’, വിദ്യുന്മാലി പറഞ്ഞു “തങ്ങളുടെ പരിയപ്പെട്ട നീലകണ്ഠനെ വധിച്ചതിന് ഈ ലോകം നാഗന്മാരെ പഴിചാടുകയുണ്ടാകും.”

നടുക്കും കൊണ്ട് കനകഹാല വാതിൽക്കൽ വേരുറച്ചതുപോലെ നിൽക്കുന്നത് കണ്ട് ദക്ഷൻ പൊടുന്നനെ സംഭാഷണം നിർത്തി. വിദ്യുന്മാലി വാൾ ഉറുതി,

ദക്ഷൻ കൈയ്യുയർത്തി “വിദ്യുന്മാലി! ശാന്തനാകൂ. പരധാനമന്ത്രി കനകഹാലയ്ക്കകകറിയും താൻ ഏതു പക്ഷത്താണ് കുറു പുലർത്തേണ്ടതെന്ന്

“തിരുമനസ്സേ...” ഭയം മൂലം കണ്ണുകൾ വിടർന്ന കനകഹാല മന്ത്രിച്ചു.

“കനകഹാല”, ഭയാനകമായ ശാന്തതയോടെ ദക്ഷൻ വിളിച്ചു. കനകഹാലയുടെ അടുത്തേക്ക് നടന്നു വന്ന് കൈകൾ അവളുടെ ചുമലിൽ വെച്ചുകൊണ്ട് ദക്ഷൻ പറഞ്ഞു “ചില നേരങ്ങളിൽ ചക്രവർത്തിമാർക്ക് ചില കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യേണ്ടിവരും.”

“പക്ഷേ നമുക്ക് ശ്രീരാമദേവന്റെ നിയമങ്ങൾ ലംഘിക്കാനാവില്ല”, കനകഹാല പറഞ്ഞു. അതു പറയുമ്പോൾ പരിഭ്രമംമൂലം അവളുടെ ശ്വാസഗതിയുടെ വേഗത വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

“ഒരു സമാധാന സമ്മേളനത്തിന്റെ നിയമങ്ങൾ ഒരു രാജാവിന് ബാധകമാണ്. പക്ഷേ ഒരു പരധാനമന്ത്രിയ്ക്കു ബാധകമല്ല”. ദക്ഷൻ പറഞ്ഞു.

“എന്നാലും...”

“ഒരെന്നാലുമില്ല”. ദക്ഷൻ പറഞ്ഞു “നിന്റെ പരിജ്ഞയെക്കുറിച്ച് ചോദിക്കുക. ഇത് യുദ്ധകാലമാണ്. ചക്ര വർത്തി ആവശ്യപ്പെടുന്നതെന്തും ചെയ്യാൻ നിനക്ക് ബാധ്യതയുണ്ട്. ചക്രവർത്തിയുടെ സമതമിലാതെ ആ രഹസ്യങ്ങൾ വെളിപ്പെടുത്തിയാൽ മരണമാണ് അതിനുള്ള ശിക്ഷ.”

“പക്ഷേ തിരുമനസ്സേ.. ഇത് തെറ്റാണ്.”

“നീ ചെയ്യുന്നതായിരിക്കും തെറ്റ്, കനകഹാല, സത്യപരിജ്ഞാ ലംഘനം.”

“തിരുമനസ്സേ”, വിദ്യുന്മാലി പറഞ്ഞു “ഇത് വളരെ അപകടസാധ്യ തയുള്ള കാര്യമാണ്. എനിക്ക് തോന്നുന്നത് പരധാനമന്ത്രിയെ.”

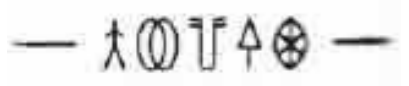
ദക്ഷൻ വിദ്യുന്മാലി പറയുന്നതിനിടയ്ക്കുകയറി പറഞ്ഞു “നമ്മൾ അതർത്ഥലുളള യാതൊന്നും ചെയ്യുന്നില്ല. വിദ്യുന്മാലി. ഈ സമേളന നടത്തിപ്പിന് പരധാനമന്ത്രി രംഗത്തിലേങ്ങകിൽ ശിവന്റെ ആളുകൾക്ക് അവരിവിടെ എത്തുമ്പോൾത്തന്നെ സംശയം തോന്നും. പിന്നെ എല്ലാറ്റിനുംപുറമെ ഇത് കനക ഹാലയുടെ സമ്മേളനമാണ്.”

കനകഹാലയ്ക്ക് ഭീതിമൂലം സംസാരിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

“ദശകങ്ങളായി നീ എന്തോടു കൂറു പുലർ ത്തുന്നു, കനകഹാല”, ദക്ഷൻ പറഞ്ഞു “നിന്റെ പരിജ്ഞകൾ ഓർക്കുക. അപ്പോൾ ജീവനോടെ ഇരിക്കും. നിനക്ക് പരധാനമന്ത്രിയായി തുടരാം. പക്ഷേ നീയാ പരി ജ്ഞ ലംഘിച്ഛാൽ നിനക്ക് മരണശിക്ഷ ലഭിക്കും. ഒപ്പം പരമാത്മാവിന്റെ ശാപവും നിനക്ക് ലഭിക്കും.”

കനകഹാലയ്ക്ക് ഒരു വാക്യപോലും ഉറയാടാനായില്ല. സത്യപരിജ്ഞാലംഘനം നടത്തിയാൽ ആചാരപരമായ ശവസംസ്കാരചടങ്ങിനുപോലും അർഹതയുണ്ടാകില്ലെന്ന് പരധാനമന്ത്രിയായി സത്യ പരിജ്ഞ ചെയ്യുമ്പോൾ അതിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള കാര്യം കനകഹാല ഓർത്തു. പൗരാണികമായ അന്ധ വിശ്വാസങ്ങളിൽ ഇത് മരണത്തേക്കാൾ കടുത്ത ശിക്ഷാവിധിയാണ്. ശവസംസ്കാരചടങ്ങുകൾ നടത്തിയില്ലെങ്കിൽ അവളുടെ ആത്മാവ് വൈതരണി നദിയും കടന്ന് പിതൃലോകത്ത് പരവേശിക്കുക യില്ല. അവളുടെ ആത്മാവിന്റെ ഇഹലോകത്തിൽ നിന്നുള്ള മോചനവും തുടർന്ന് മറ്റൊരു ദേഹിയിലേക്കുള്ള അതിന്റെ പരവേശനവും തടസ്സപ്പെടും. അവളീ ഭൂമിയിൽ ഒരു പിശാചായി അലഞ്ഞുതിരിയും.

“നിന്റെ പരിജ്ഞകൾ ഓർമ്മിച്ഛ കടമകൾ നിർവ്വഹിക്കുക”, ദക്ഷൻ പറഞ്ഞു. “സമ്മേളനകാര്യങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുക.”

തന്റെ ഔദ്യോഗികവസതിയുടെ പുറത്തുള്ള മേൽത്തട്ടിൽ കനകഹാല നിന്നു. ആ അറയുടെ നടുവിലുള്ള ജലധാരയിൽനിന്ന് വെള്ളം തെറിച്ചുവീഴുന്നതിന്റെ കളകളാരവം അവൾ ക്കിഷ്ടമായിരുന്നു. തുറസ്സായ

മടുപ്പാവിൽനിന്നിറുന്ന അവളുടെ അടുത്തേക്ക് ആ കളകളാരവം കാറ്റിൽ പതിയെ വന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. അത് അവളുടെ മനസ്സിനെ ശ്രദ്ധയൂർപ്പിപ്പിക്കുവാനും അതിനെ ശാന്തമാക്കുവാനും സഹായിച്ചു. അവൾ മുകളിലേക്കു നോക്കി. സൂര്യൻ താഴ്ന്നു കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

അവളൊരു ദീർഘനിശ്വാസമെടുത്തുകൊണ്ട് തെരുവിലേക്കു നോക്കി. ഭടന്മാർ ഒളിக்குവാൻ പോലും ശ്രമിക്കുന്നില്ല. തന്റെ വീടിനുപുറത്ത് നിരീക്ഷണകാവൽ നടത്തുന്ന അവരോട് അവൾക്ക് യാതൊരു ഭേദവും തോന്നിയില്ല. അവർ നല്ല ഭടന്മാരായിരുന്നു. മേലധികാരി നൽകുന്ന ഉത്തരവുകൾ അനുസരിക്കുക മാത്രമാണവർ ചെയ്യുന്നത്.

നീലകണ്ഠൻ മുന്നറിയിപ്പു നൽകുന്നതിനായി ലോതലിലേക്ക് ഒരു സന്ദേശമയ്ക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നതിൽ കാര്യമില്ലെന്ന് കനകഹാലയ്ക്കറിയാം. പക്ഷി ദൂതന്മാരെ അമ്ബെയ്തിടുന്നതിനായി വിദഗ്ദ്ധരായ അമ്ബെയ്തുകാരെ വിടയുന്മാലി വഴിയിലെപ്പാടും നിയോഗിച്ചിട്ടുണ്ടാവാമെന്ന് അവൾക്കുറപ്പുണ്ടായിരുന്നു. എന്ന് മാത്രമല്ല, നീലകണ്ഠന്റെ സംഘം ലോതലിൽനിന്ന് പുറപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടാവാം. അവളുടെ ആകെയുള്ള അവലംബം പർവ്വതേശ്വരൻ മാത്രമായിരുന്നു. ഭൃഗുമഹർഷിയും പർവ്വതേശ്വരനും ശരിയായ സമയത്ത് ദേവഗിരിയിലെത്തുകയാണെങ്കിൽ

ചക്രവർത്തിയും വിടയുന്മാലിയും ചേർന്ന് ആസൂത്രണം ചെയ്ത ആ പരിഹാസയമായ പരിപാടി തടയാൻ കഴിഞ്ഞേക്കും. പക്ഷേ കരാചാപയിലേക്ക് ഒരു സന്ദേശമെത്തിക്കുന്നത് ഒട്ടും എളുപ്പമല്ല.

തന്റെ കൈയിലുണ്ടായിരുന്ന ചെറിയ സന്ദേശത്തിലേക്ക് അവൾ ഒരിക്കൽക്കൂടി നോക്കി. നീല കണ്ഠനെ വ്യക്തിപരമായി അഭിസംബോധന ചെയ്തുകൊണ്ടുള്ളതായിരുന്നു ആ കത്ത്. അവളാകത്ത് ഇറുകെ ചുരുട്ടി ഒരു പ്ലാവിന്റെ കാലിൽ കെട്ടിയിരുന്ന ചെറിയ അളുക്കിലേക്ക് തിരുകി വെച്ചു. ആ അളുക്ക് അടച്ചശേഷം കണ്ണടച്ച് ഇങ്ങനെ മന്ത്രിച്ചു: “കുലീനയായ പക്ഷി, നീയെന്നോടു ക്ഷമിക്കുക. വലി യൊരു ദൂതയത്തിനുവേണ്ടിയാണ് നിന്റെയീത്യാഗം. ഓം ബ്രഹ്മമായ നമഃ”

പിന്നെ അവളാ പക്ഷിയെ വായുവിലേക്ക് പറത്തിവിട്ടു.

പുറത്തുണ്ടായിരുന്ന സൈനികർ തൽക്ഷണം കോലാഹലം കൊള്ളുന്നത് അവളറിഞ്ഞു. അല്പമകലെയുള്ള ഒരു കൊടാരത്തിന്റെ മുകളിൽ ഒരമ്ബെയ്തുകാരൻ പരയക്ഷപ്പെടുന്ന് അവൾ കണ്ടു. തിടുക്കത്തിൽ ഒരമ്പുതൊടുത്ത് അയാളത് ആ പ്ലാവിനെ ലക്ഷ്യമാക്കി എയ്തുവിടുന്നതും ലക്ഷ്യം തെറ്റാതെ അത് പ്ലാവിന്റെ ഉടലിൽതന്നെ ചെന്ന് തറയ്ക്കുന്നതും അവൾ കണ്ടു. അമ്ബ താഞ്ഞു കയറിയ പ്ലാവ് ഒരു കല്ല് പോലെ താഴേക്കു വീണു. ആ പ്ലാവ് വീണ സ്ഥലം നോക്കി ഭടന്മാർ പാഞ്ഞു. ആ സന്ദേശം ഉടൻതന്നെ വിടയന്മാലിയുടെ അടുത്തേക്കും. കനകഹാലയുടെ കൈപ്പടയിൽ നീലകണ്ഠനെ അഭിസംബോധനചെയ്തുകൊണ്ടുള്ള ആ കത്ത് എല്ലാം വ്യക്തമാകും.

കനകഹാല ഒരിക്കൽക്കൂടി ആ തെരുവിലേക്കു നോക്കി. പക്ഷി വീണപ്പോൾ അതിനെ എടുക്കാ നായി ഓടിയ സൈനികരുടെ താല്ക്കാലികമായ ശ്രദ്ധിക്കുവാൻ മുതലെടുത്തുകൊണ്ട് തന്റെ ഒരു ഭൃതയൻ ഒരുവശത്തുണ്ടായിരുന്ന വാതിലിലൂടെ പുറത്തേക്ക് വഴുതിയിറങ്ങിയത് തന്റെ കൺകോണിലൂടെ അവൾ കണ്ടു. നഗരത്തിന് പുറത്തുചെന്ന് ആ ഭൃതയൻ

കരാചാപയിലേക്കു പോകാൻ നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുള്ള പക്ഷിദൂതനെ പരത്തിവിടും. ഈ ഭ്രാന്ത് അവസാനിപ്പിക്കുവാൻ തക്കവണ്ണം ഭൃഗുവും പർവ്വതേശ്വരനും എത്തിച്ചേരുമെന്ന് കനകഹാല പര്യാഗിച്ഛിച്ചു. ശരീരമദ്യേവന്റെ നിയമങ്ങൾ വളച്ചൊടിക്കുന്നത് അവർ തടയും. ആ പക്ഷിയെ പരത്തിവിട്തടേശം ആ ഭയത്തോടെ അതിവേഗം ലോതലിലെത്തി നിലകണ്ട് നോട്ടം അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പം സമാധാന ചർച്ചകളുവരുന്ന് ആളുകളോടും ഈ കെണിയിൽ വന്ന് ചാടരുതെന്ന് പറഞ്ഞ് തടയാനുള്ള നിർദ്ദേശവും നൽകിയിട്ടുണ്ട്. കനകഹാല അവർക്ക് ചെയ്യാവുന്ന തെല്ലാം ചെയ്തു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നത്.

പ്രധാനമന്ത്രി നെടുവീർപ്പിട്ടു. ചക്രവർത്തിയോട് കുറുപുലർത്താമെന്നുള്ള സത്യപ്രതിജ്ഞ അവർ ലംഘിച്ചിരിക്കുന്നത്. പക്ഷേ പഴയൊരു ഉപനിഷത്ത് ഗീതത്തിൽ അവർ ആശ്വാസം കണ്ടെത്തി. ധർമ്മ മതി: ഉതഗ്നിതാ. ധർമ്മത്തെക്കുറിച്ച് മനസ്സുകൊണ്ട് ആഴത്തിൽ ആലോചിക്കുക. എന്താണ് ശരിയെന്ന് നിങ്ങളുടെ മനസ്സുപറയും.

ഇവിടെ ഇക്കാര്യത്തിൽ സത്യപ്രതിജ്ഞാലംഘനമാണ് ശരിയായ കാര്യമെന്ന് കനകഹാലയ്ക്കു തോന്നി. കൂടുതൽ വലിയൊരു കുറ്റകൃത്യം തടയാൻ ഇതേ ഒരു മാർഗ്ഗമുള്ളൂ. പക്ഷേ അവളാൽ വിഡ്ഢിയൊന്നുമായിരുന്നില്ല. തനിക്ക് ലഭിക്കുവാൻ പോകുന്ന ശിക്ഷയെക്കുറിച്ച് അവൾക്കറിയാം. എന്തായാലും ദക്ഷൻ അതിലൂടെ ലഭിക്കുന്ന ആനന്ദത്തിനുള്ള അവസരം അവർ നൽകുകയില്ല.

വിഷാദത്തോടെ പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് കനകഹാല കാര്യമായതിലേക്കു നടന്നു. കർത്തൃകളെഴുതുന്ന ആ തടിനു മുന്നിലെത്തിയപ്പോൾ അവർ നിന്നു. അവിടെ നിന്ന് ഒരു പാൽ അവൾ കൈയിലെടുത്തു. അതിനകത്ത് അടുത്തിടെ ഉണ്ടാക്കിയ പച്ചനിറത്തിലുള്ള ഔഷധമുണ്ടായിരുന്നു. അവളത് തന്ധു തിയിൽ വിഴുങ്ങി. അതവളുടെ വേദന മരവിപ്പിക്കും. അവളെ മയക്കുന്നതിലേക്കു തള്ളിവിടും; അവൾക്കു വേണ്ടിയിരുന്നതും അതായിരുന്നു. അവൾ ജലധാരയ്ക്കു സുതേക്ക് വേച്ചുവേച്ചു നടന്നു. ആ ജലധാരയുടെ അടിയിലുള്ള ചെറിയ കുളം തികച്ചും അനുയോജ്യമായ സ്ഥലമായിരുന്നു. കൈ മുക്കിവെക്കുവാൻ തക്ക ആഴമുള്ള സ്ഥലം. ഒഴുകുന്ന ജലം മുറിവിലെ രക്തം കട്പിടിക്കുന്നത് ഇല്ലാതാക്കും.

എപ്പോഴും കൂടെ കൊണ്ടുനടന്നിരുന്ന നല്ല മൂർച്ഛയുള്ള ആഡംബര പൂർണ്ണമായ കത്തി അവൾ പുറത്തു സുരൂ. നിലവിലുള്ള ആചാരലംഘനങ്ങൾക്കനുസൃതമായി ശവസംസ്കാരചടങ്ങുകൾ നടന്നിലെങ്കിൽ താനൊരു പരേതയായി ഈ ഭൂമിയിൽ അലഞ്ഞുതിരിഞ്ഞുനടക്കുമോ എന്നവൾ ഒരുനിമിഷം ആലോചിച്ചു. പിന്നെ തലകുലുക്കി അവൾ ആ ഭയം മനസ്സിൽനിന്ന് തുടർച്ച കളഞ്ഞു. ധർമ്മം രക്ഷതി രക്ഷി ത: ധർമ്മത്തെ സംരക്ഷിക്കുന്നവനെ ധർമ്മം സംരക്ഷിച്ചുകൊള്ളും. അവൾ കണ്ടെത്തിച്ചു. ഇടതുകൈപ്പടം ചുരുട്ടിപ്പിടിച്ച് വെള്ളത്തിൽ മുക്കിപ്പിടിച്ച്. വലിയൊരു നെടുവീർപ്പിട്തടേശം അവൾ പതിയെ മന്ത്രിച്ചു “ജയ് ശരീരം.”

ആ കത്തികൊണ്ട് ഒരൊറ്റ ആപ്പിലിൽ കൈതണ്ടയിലെ രക്തകുഴലുകൾ അവൾ കീറിമുറിച്ച്. രക്തം അതിശക്തമായി പുറത്തേക്ക് പരവഹിച്ചു. ജലധാരയുടെ ഒരു ഭാഗത്തായി തല ചായ്ച്ചുകൊണ്ട് മരണം തന്നെ എടുത്തുകൊണ്ടുപോകുന്നതും കാത്ത് അവൾ കിടന്നു.

“ഇതുകൊണ്ട് നമ്മുടെ പദ്ധതികൾക്ക് മാറ്റമൊന്നുമില്ല, രാജൻ”, വിദ്യുന്മാലി പറഞ്ഞു.

കനകഹാല ആത്മഹത്യ ചെയ്തുവെന്ന് വിവരം കേട്ടറിഞ്ഞ് സ്തബ്ധനായി തന്റെ കാര്യാലയത്തിരിരികുകുയായിരുന്ന് ദക്ഷൻ.

ദക്ഷന്റെ പരിതഃസ്ഥിതിയെക്കുറിച്ച് കിടാന്റെ വിദ്യുന്മാലി വീണ്ടും വിളിച്ചു “തിരുമനസ്സേ.”

“എന്താ...”, അപ്പോഴും ആ നടുക്കുറ്റത്തിനിന്ന് മോചിതനാവാതെ പതിപ്പായ മനസ്സുമായി ദക്ഷൻ ചോദിച്ചു.

“ഞാൻ പറയുന്നത് ശ്രദ്ധിക്കൂ”, വിദ്യുന്മാലി പറഞ്ഞു “നമ്മൾ നമ്മുടെ പദ്ധതിയുമായി മുന്നോട്ടു പോകുന്നു. സ്വയത്തിന്റെ ആളുകൾ തയ്യാറായി കഴിഞ്ഞു.”

“എന്താ....”

“തിരുമനസ്സേ”, വിദ്യുന്മാലി ഉച്ചത്തിൽ വിളിച്ചു.

പൊട്ടുന്നതൊരു ദക്ഷന്റെ മുഖം അല്പം മനസ്സാന്നിദ്ധ്യം പരകടിപ്പിച്ചു. അയാൾ വിദ്യുന്മാലിയെ തുറിച്ചു നോക്കി.

“ഞാൻ പറയുന്നത് കേട്ടോ, രാജൻ? വിദ്യുന്മാലി ചോദിച്ചു.

“ഉവ്വ്.”

“കനകഹാല അപകടത്തിൽപ്പെട്ടു മരിച്ചുവെന്നാണ് നമ്മൾ എല്ലാവരോടും പറയാൻ പോകുന്നത്. സമാധാന സമമേളനം അവളുടെ സ്മരണയിൽ തുടരുന്നതായിരിക്കും.”

“ഉവ്വ്.”

“കൂടാതെ, എനിക്ക് പുറത്തു പോകണം.”

“എന്ത്? ദക്ഷൻ പരിഭ്രാന്തനായതുപോലെ കാണപ്പെടും.

“ഞാൻ പറഞ്ഞല്ലോ, രാജൻ”, ഒരു കുഞ്ഞിനോടൊന്നു മട്ടിൽ ക്ഷമാപൂർവ്വം വിദ്യുന്മാലി പറഞ്ഞു “ കനക ഹാലയുടെ ഒരു ഭയത്തനെ കാണാനില്ല. ആ വ്യാജനിലകണ്ഠൻ മുന്നറിയിപ്പു നൽകാനായി അയച്ചതായി രീകും അവനെ. അവനെ തടയണം. ഒരു സൈനികദളവുമായി തെക്കുകുളാഗതത്തേക്കു പോവുകയാണ് ഞാൻ.”

“പക്ഷേ, ഞാനിതെല്ലാം എങ്ങനെ കൈകാര്യം ചെയ്യും?

“അങ്ങ് ഒന്നും ചെയ്യേണ്ടതില്ല. എല്ലാം നമ്മുടെ നിയന്ത്രണത്തിലാണ്. എന്റെ പട്ടാളക്കാർ രാജകുമാരി സതിയെ അങ്ങയുടെ അടുത്തുനിൽക്കുക കൊള്ളും. അവളുടെ സംഘത്തിലെ ആരെയും തന്നെ അവൾ കൈമാറ്റം അങ്ങയുടെ അടുത്തുവരാൻ അനുവദിക്കുന്നതല്ല. കുമാരി അങ്ങയുടെ അടുത്തുനിൽക്കുകയെ ഉടൻ അങ്ങ് ജനൽ വഴി എന്റെ ആളുകൾക്ക് സൂചന നൽകണം. ഉടൻതന്നെ നമ്മുടെ സൈനികരിലൊരാൾ വായുവിൽ ലേക്ക് ആഗ്നേയാസ്ത്രമയക്കും. അത് സ്വയത്തിനും ആളുകൾക്കും അവരുടെ ജോലി

യാരുംഭിക്ഷുവാനുള്ള സൂചനയാണ്. ശിവന്റെ കുറച്ചാളുകളെ ജീവനോടെ വിടും. നാഗന്മാരാണ് തങ്ങളെ ആകമിച്ചതെന്ന് അവർ സാക്ഷി പറഞ്ഞുകൊള്ളും.”

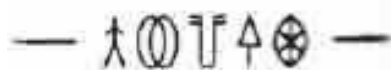
ദക്ഷൻ അപ്പോഴും പരിഭ്രാന്തനായി കാണപ്പെടട്ടെ.

വിദ്യുന്മാലി അല്പംകൂടി മുന്നോട്ടുവന്ന് മൃദുവായി പറഞ്ഞു ‘അങ്ങ് വിഷമിക്കേണ്ട. ഞാനെല്പാം വിശദമായി ത്തന്നെ ആസൂത്രണം ചെയ്തി ട്ടുണ്ട്. യാതൊരു കുഴപ്പവും സംഭവിക്കുകയില്പ. രാജകുമാരി സതി അങ്ങ് യുടെ സവിധത്തിലെത്തിയാൽ പുറത്തേക്ക് ഒരു സൂചന നൽകുക മാത്രമാണ് അങ്ങ് ആകെ ചെയ്തേ ണ്ടതായ ഒരു കാര്യം.”

“അത്രയേയുള്ള?

“അതെ. അത്രയേയുള്ളു. എനിക്കിപ്പോൾതന്നെ പോകണം, തിരുമനസ്സേ.. കനകഹാലയുടെ ഭൃത്യൻ എങ്ങനെയെങ്കിലും നീലകണ്ഠൻറെ അടുത്തേത്തിയാൽ നമ്മുടെ പദ്യതികളെല്പാം അവസാനിക്കും.”

“തീർച്ചയായും, ഉടൻ പോകൂ.”

“നായിന്റെ മക്കട്ട്”, കാളി രോഷം കൊണ്ടു.

ഉംബർഗാവിന്റെ ഭരണാധികാരി ജാദവ് റാണ ഒരു അതിവേഗം പായുന്ന ഒറ്റപ്പായത്തോണിയിൽ നാഗന്മാരുടെ നാവികവ്യൂഹത്തിനടുത്ത് കുതിച്ചെത്തി. നർമ്മദയുടെ തെക്കുകുഭാഗത്തായിരുന്ന് അയാളുടെ രാജ്യം. നാഗന്മാർ പലതവണ അയാളെ സഹാ യിച്ചിരുന്ന്. ജാദവ് റാണ നന്ദിയുള്ളവനായിരുന്ന്.

തന്റെ രാജ്യത്തിന്റെ തൊട്സ്പുറത്തുള്ള ആരും ശ്രദ്ധിക്കാത്ത ഒരു തടാകത്തിൽ വലിയൊരു മെലുഹൻ നാവികവ്യൂഹം നിലയുറപ്പിച്ചുവെന്ന് അവിടത്തെ മുക്കുവന്മാർ അറിയിച്ചപ്പോൾ അയാൾ നേരിട്ടു പോയി അതിനെക്കുറിച്ച അന്വേഷണം നടത്തി. മറഞ്ഞുനിന്നുകൊണ്ട് എല്പാം സസുക്ഷ്മം നിരീക്ഷിച്ച അയാൾക്ക് ഒരു കാര്യം വ്യക്തമായി. വടക്കൻ ദിക്കിൽ നീലകണ്ഠൻറെ സൈന്യവും മെലുഹൻ സൈന്യ വുമായി നടക്കാൻ സാധ്യതയുള്ള യുദ്ധവുമായി ഇതിന് ബന്ധമുണ്ട്. പടിഞ്ഞാറൻ തീരത്തുകൂടെ നാഗ ന്മാർ നർമ്മദയുടെ നദീമുഖം ലക്ഷ്യമാക്കി അതിവേഗം പാഞ്ഞുവന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് എന്ന് വിവരവും അയാൾക്കു ലഭിച്ചു. ഉടൻതന്നെ അയാൾ ഒരു അതിവേഗത്തോണിയിൽ സപ്തസിന്ധുവിന്റെ തെക്കൻ അതിർത്തിയിലുള്ള നദിയിലേക്ക് നാഗന്മാർ പരവേശിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് അവരെ തടഞ്ഞു നിർത്തുന്നതി നായി കുതിച്ചു പാഞ്ഞു. മെലുഹൻ സൈന്യം നാഗന്മാരെ പിന്നിൽനിന്ന് ആക്രമിക്കുവാനാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നതെന്ന് അയാൾക്കു തോന്നി.

“കുമാരാ”, ജാദവ് റാണ പറഞ്ഞു “നിങ്ങളുടെ പുറകിലൂടെ ആക്രമി ക്കുവാനാണ് മെലുഹക്കാർ ലക്ഷ്യ മിടുന്നതെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നത്. എന്താണ് സംഭവിക്കുന്നതെന്ന് മനസ്സിലാവുന്നതിനു മുമ്പുതന്നെ നിങ്ങളുടെ സൈന്യത്തെ തകർക്കുവാൻ അവർക്കു കഴിയും.”

“അവർ മുന്നിലൂടെ വന്ന് ആക്രമിച്ചാലും എനിക്ക് അഭ്യുതമില്പ”,

കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു.

“അവർ മറഞ്ഞിരിക്കുന്നത് ആ തടാകത്തിൽവെച്ചുതന്നെ നമുക്കവരെ ആകർഷിക്കാം”, കാളി പറഞ്ഞു. “നമ്മളെ വരുടെ കപ്പലുകൾ കത്തിക്കും. ചിഞ്ഞാഴുകിയ ശവശരീരങ്ങൾ നദീതീരത്ത് വയ്ക്കപ്പെടുകയോ കെട്ടി ഞ്ഞാൽ.”

ഗണേശൻ അപ്പോഴും ഒന്നും മിണ്ടാതിരിക്കുകയായിരുന്നു. എന്തോ കൃഷ്ണം പറ്റിയതുപോലെ അയാൾക്കു തോന്നി “രാജൻ, അതിൽ എന്തെങ്കിലും സൈനികരുണ്ട്?”

“അപ്പോൾ കപ്പലുകളുണ്ട്, ഗണേശസ്വാമി”, ജാദവ് റാണ പറഞ്ഞു

“അത് സാമാന്യം വലിയൊരു സൈനികശക്തിയല്ലേ. പക്ഷേ അവരെ നേരിടാൻ വേണ്ടത് നാവിക ശേഷി നിങ്ങളുടേതാണ്.”

“രാജൻ, ഞാൻ കപ്പലുകളുടെ എണ്ണമല്ല ചോദിച്ചത്”, ഗണേശൻ പറഞ്ഞു. “എന്തെങ്കിലും ആളുകളുണ്ടെന്ന് ഞാൻ...”

ജാദവ് റാണ മുഖം ചുളിച്ച് “എനിക്ക് നിങ്ങളുടെ ഗണേശസ്വാമി”, അയാൾ പിന്നെ തന്റെ സഹായികളുടെ നേർക്കു തിരിഞ്ഞു “നിങ്ങളുടേതല്ലേ?”

“അവർ കപ്പലിറങ്ങുന്നതല്ല ഇരിപ്പിടത്തിൽ അതെന്തെന്ന് പറയാൻ ബുദ്ധിമുട്ടാണ് പക്ഷേ”, ജാദവ് റാണയുടെ സഹായികളിലൊരുവൻ പറഞ്ഞു “അവർ കൊണ്ടു പോയ ഭക്ഷണത്തിന്റെ അളവു വെച്ചുനോക്കിയാൽ ആൾബലം അയ്യായിരത്തിലധികം വരില്ല. അങ്ങനെയുടെ കൂടെ ധാരാളം സൈനികരുണ്ട് ലോ. അതു കൊണ്ട് അങ്ങനെയൊന്നും അവരെ തോല്പിക്കാം.”

ഗണേശൻ ശ്വാസമടക്കിപ്പിടിച്ച് “ഭൂമിദേവി രക്ഷിക്കേണം.”

അപ്പോഴുംകൂടി കാളി ജാദവ് റാണയുടെ സഹായിയെ നോക്കി “തനിക്ക് തീർപ്പായുണ്ടോ? വെറും അയ്യായിരം മാത്രം?”

ജാദവ് റാണയ്ക്ക് ആശ്ചര്യം തോന്നി. എന്തുകൊണ്ടാണ് നാഗന്മാർ അപ്പോഴുംകൂടി അയാൾക്ക് മനസ്സിലായില്ല. യുക്തിസഹമായി പറഞ്ഞാൽ അവർ ആഹ്ലാദിക്കുകയാണ് വേണ്ടത്. മെലുഹൻമാരേക്കാൾ എന്തെങ്കിലും എണ്ണത്തിൽ കൂടുതലായിവർ.

“എന്റെ സഹായികൾക്ക് ഈ തീരപ്രദേശം നല്ല പരിചയമുള്ള സ്ഥലമാണ്. സ്വാമി”, ജാദവ് റാണ പറഞ്ഞു. “മെലുഹൻമാർ അയ്യായിരമേ ഉള്ളൂ എന്ന് അവർ പറഞ്ഞാൽ, എനിക്ക് വിശ്വാസമാണ്.”

“നമ്മളെ അവർ വെറുതെ ഓടിപ്പോകയാണ്”. ഗണേശൻ പറഞ്ഞു “പഞ്ചവടി ആകർഷിക്കുവാൻ അവർക്ക് ഉദ്ദേശമൊന്നുമില്ല. നമ്മുടെ സൈനികശക്തിയെ വിജയിക്കുവാൻ വേണ്ടി അവരൊരുക്കിയ പദ്ധതിയാണിത്. അവരിൽ വിജയിക്കുകയും ചെയ്യും.”

കാർത്തികേയൻ വിഷമത്തോടെ ജ്യേഷ്ഠനെ നോക്കി “നമ്മൾ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് ഈ സന്ദർഭത്തിൽ അവരൊരു പക്ഷേ ലോതലിനെ ആകർഷിക്കുകയായിരിക്കും.”

“മാത്രമല്ല, ഒരു ലക്ഷം സൈനികരെ നമ്മൾ അമ്മയുടെ അടുത്തു നിന്നും കൊണ്ടുപോകുകയും ചെയ്യും”, മനോവർമ്മയോടെ ഗണേശൻ പറഞ്ഞു.

“നമുക്ക് ഉടൻ തിരിച്ചുപോകണം. നമ്മൾ ലോതലിലേക്ക് മടങ്ങുകയാണ്.

തൃശ്ശൂരിൽകാരുടെ എണ്ണം ഇരട്ടിപ്പിക്കുക. ഉടൻ പുറപ്പെടണം!”

ലഹള

നാല്പത്തിമൂന്ന്

ശിവൻ ഉടനെ എത്തുമെന്ന് ഒരു തോണിക്കാരൻ വന്ന് മുൻകൂടി അറിയിച്ചതനുസരിച്ച് ഭഗീരഥനും ബ്രഹ്മസപതിയും ലോതൽ തുറമുഖത്തേക്കു വന്നു. തുറമുഖത്തിന്റെ മതിൽക്കെട്ടിനടുത്തുള്ള നിരീക്ഷണ തട്തിൽ കയറിനിന്നപ്പോൾ കിഴക്കുഭാഗത്തുനിന്ന് ശിവന്റെ വ്യാപാരക്കപ്പൽ തുറമുഖത്തേക്കു വരുന്ന് അവർ കണ്ടു. തെക്കുഭാഗത്തുകൂടെ കാളിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ അവിടെനിന്നുപോയ നാവികവ്യൂഹം അതിവേഗം കുതിച്ചു വരുന്നതും അവർ കണ്ടു. ആ കപ്പലുകളെല്ലാം ഒരേ സമയംതന്നെ ലോതൽ തുറമുഖത്ത് പരവേശിക്കുവാനുള്ള സാധ്യതയുണ്ടായിരുന്നു.

കപ്പലിന്റെ മുകൾത്തട്ടിൽ ഒരു സ്തരീയെ കണ്ട്പ്പോൾ ബ്രഹ്മസപതിയുടെ ഉള്ളൂർന്ന് പിടഞ്ഞു. പൊടുന്നനെ ഒരു ഉച്ഛ്വാസം അകത്തേക്കു കടന്നുകയറി.

ബ്രഹ്മസപതിയിലുള്ളവായ നാടകീയമായ മാറ്റം ശ്രദ്ധിക്കാതിരിക്കുവാൻ ഭഗീരഥനു കഴിഞ്ഞില്ല. അയാൾ ശിവന്റെ കപ്പലിനു നേരെ തിരിഞ്ഞു. അവർ അപ്പോഴും നല്ല ദൂരത്തുതന്നെയായിരുന്നു. പക്ഷേ ശിവന്റെയും ഗോപാലിന്റെയും മുഖം അയാൾക്ക് തിരിച്ചറിയാൻ കഴിഞ്ഞു. അവരുടെ തൊടടുത്തായി ഒരു സ്തരീ നിന്നിരുന്നു. പക്ഷേ അയോധ്യയുടെ രാജകുമാരൻ ആ സ്തരീയെക്കുറിച്ച് നേരിയ ധാരണ പോലുമില്ലായിരുന്നു.

“അവളാരാണ്?” ബ്രഹ്മസപതിജി?, ഭഗീരഥൻ ചോദിച്ചു. ബ്രഹ്മസപതി കരയുകയായിരുന്നു “ഓ ബ്രഹ്മദേവ! ഓ ബ്രഹ്മ ദേവ!”

“അവളാരാണ്?”

ബ്രഹ്മസപതി വിച്ഛിന്നമായും പറയുന്നത് അവസ്ഥയിലായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ഉന്മത്തനാണെങ്കിലും സന്തോഷവാനായിരുന്നു അയാൾ. അയാൾ തിരിഞ്ഞ് തുറമുഖത്തേക്കുള്ള പടികൾ ഓടിയിറങ്ങി. അടക്കാനാവാത്ത ആഹ്ലാദം കൊണ്ട് വായിൽവന്നതെല്ലാം അയാൾ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു കൊണ്ടിരുന്നു “അവർ അവളെ വിട്തെടുക്കുക! ശിവൻ അവളെ മോചിപ്പിച്ചു! ശ്രീരാമദേവൻ വാഴ്ചയ്ക്ക് പ്പെടട്ടേ, അവൻ അവളെ മോചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു!”

“അത് ശിവന്റെ കപ്പലല്ലേ? മുന്നോട്ടു വിരൽ ചൂണ്ടിക്കൊണ്ട് കാളി ചോദിച്ചു.

കാളിയും ഗണേശനും കാർത്തികേയനും ലോതലിലേക്ക് അതിവേഗം

തിരിച്ചുവന്നു. എന്ന് നാൽ നഗര ത്തെ ആരും ആക്രമിച്ചിട്ടില്ലെന്നു കണ്ട് അവർ ആശ്ചര്യംകൊണ്ടു. ഒരു കപ്പലവടക്കുപുറത്ത് വൃത്താകൃതിയിലുള്ള ലോതൽ തുറമുഖത്തേക്കടുക്കുന്നതിന് അവർ കണ്ടു. കാളിയുടെ കപ്പൽ നെക്കുരമുറപ്പിപ്പിക്കുന്നതിന് പതിനഞ്ചു നിമിഷം മുൻപുതന്നെ അവരുടെ കപ്പലിന്റെ തൊടടുമുന്നിലായി ശിവന്റെ കപ്പൽ നെക്കുരമുറപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. കപ്പലിൽനിന്ന് പുറത്തിറങ്ങുവാനുള്ള താൽക്കാലിക പാലത്തിലൂടെ അവർ ശിവന്റെ അടുത്തേക്കുചെന്നു. ഭഗീരഥനും ബൃഹസ്പതിയും നീലകണ്ഠനേയും ഗോപാലനേയും സ്വീകരിച്ച് നെത്തിയിരിക്കുന്നത് അവർ കണ്ടു. സ്തബ്ധനായിപ്പോയ ബൃഹസ്പതി ഒരു സ്ത്രീയെ ആലിംഗനം ചെയ്തു. അവർ രണ്ടുപേരും നിർത്താതെ കരഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു.

“ശിവാ”, അകലെയിന്ന് ഉച്ചത്തിൽ വിളിച്ചു കൂവിക്കൊണ്ട് കാളി അവന്റെ അടുത്തേക്കു ഓടിയടുത്തു.

ശിവൻ തിരിഞ്ഞ് കാളിയെ നോക്കി പുഞ്ചിരിച്ചു. “ഞങ്ങളുടെ പുറകിൽ നാഗന്മാരുടെ കപ്പൽ വരുമ്പോൾ നന്നായി കണ്ടു. നിങ്ങൾ എവിടെപ്പോയതായിരുന്നു?”

“ഇല്ലാത്ത ഒരു കാര്യത്തിന്റെ പിന്നാലെ പാഞ്ഞു പോയതാണ് ഞങ്ങൾ”, കാളി പറഞ്ഞു ‘പഞ്ചവടിയെ ആക്രമിക്കുവാൻ മെലുഹൻകാർ തയ്യാറെടുത്തുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണെന്നാണ് ഞങ്ങൾ വിചാരിച്ചത്.”

“അപ്പോൾ ആ മെലുഹൻ കപ്പലുകൾ ഒരു പുകമറയായിരുന്നുവോ? ഭഗീരഥൻ ചോദിച്ചു.

“അതെ. ഭഗീരഥകുമാരൻ”, കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു “ആ കപ്പലുകളിൽ ആരെ അയ്യാലും സൈനികരേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അവർക്ക് പഞ്ചവടിയെ ആക്രമിക്കുവാനുള്ള ഉദ്ദേശമൊന്നുമുണ്ടായിരുന്നില്ല.”

“അതൊരു നല്ല വാർത്തയാണല്ലോ” ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു.

“സത്യമെവിടെ? ചുറ്റും നോക്കിയശേഷം ശിവൻ ചോദിച്ചു.

“ദേവിയുടെ കാര്യത്തിലും നല്ലൊരു സന്തോഷവാർത്തയുണ്ട്”, ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു.

“നല്ല വാർത്തയോ? ഗണേശൻ ചോദിച്ചു.

“അതെ. യുദ്ധമവസാനിപ്പിക്കുവാൻ നമ്മൾ ഒരു പരിഹാരമാർഗ്ഗം കണ്ടെത്തിയിരിക്കുന്നു”. ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു.

“ഞങ്ങളും ഒരു പരിഹാരവുണ്ടെന്ന് മടങ്ങി വന്നിരിക്കുന്നത്”, കപ്പലിൽനിന്ന് കരയിലേക്ക് ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം ഇറക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന പെട്ടി ചൂണ്ടിക്കാട്ടി ഗോപാൽ പറഞ്ഞു.

അപ്പോഴും താരയെ കൈവിടാൻ തയ്യാറല്ലാത്ത ആഹ്ലാദഭരിതനായ ബൃഹസ്പതിയെ ശിവൻ വീണ്ടും, വീണ്ടും ഉറുനോക്കി. ബൃഹസ്പതിയുടെ നെഞ്ചിൽ തല ചായ്ച്ചുകൊണ്ട് ആശ്വസിപ്പിക്കാൻ നാവാത്ത്വധം വിലപിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു അവർ. ആദ്യ പരണയത്തിലേർപ്പെട്ട കുമാര ക്കാരെ പോലെ.

“ആകപ്പാടെ ശുഭവാർത്തകൾ മാത്രമേയുള്ളൂ എന്ന് തോന്നുന്നു”, ശിവൻ മന്ദഹസിച്ച് കൊണ്ട് പറഞ്ഞു.

“പുണ്യ സരോവരത്തിന്റെ നാമത്തിൽ ഞാൻ ചോദിക്കുന്നു. ഇതെങ്ങനെ ശുദ്ധീകരിക്കാം?”

ശിവന്റെ ക്ഷോഭം ഭയന്ന് ഭഗീരഥൻ പരിഭ്രമം കലർന്ന നിശ്ശബ്ദത പാലിച്ഛു.

“പക്ഷേ ഒരു കാര്യം പറ്റോ”, ചന്ദ്രകേതു പറഞ്ഞു. “സമാധാനത്തിനുവേണ്ടി നമുക്ക് ലഭിച്ച ഏറ്റവും മികച്ച അവസരമാണിതെന്നാണ് സതി ദേവി കരുതുന്നത്. ദക്ഷ ചക്രവർത്തിക്ക് അതിൽ താല്പര്യമുണ്ടെന്നാണ് ആ നിർദ്ദേശം തെളിയിക്കുന്നത്. അദ്ദേഹം ഒരു സമാധാനക്കരാർ ഒപ്പിടുകയാണെങ്കിൽ യുദ്ധം ഒഴിവാകും. പിന്നെ, മെലുഹയെ നശിപ്പിക്കുവാൻ നമുക്ക് ഉദ്ദേശമില്ലല്ലോ, ഉണ്ടോ? സോമരസം ഇല്ലാതാക്കണം എന്നു മാത്രമേ നമ്മൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നുള്ളൂ,”

“കൊള്ളരുതാത്ത ആ മനുഷ്യനെ എനിക്ക് വിശ്വാസമില്ല”, കാളി പറഞ്ഞു. “എന്റെ ചേപ്പിലെ അയാൾ വേദനിപ്പിച്ചാൽ അയാളെ അകർഷിക്കി ആ നഗരം ഞാൻ ചൂട്ടുചാർത്താൽ.”

“അയാൾ അവളെ വേദനിപ്പിക്കുകയില്ല, കാളി”, ശിവൻ തലയാട്ടി ക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു “പക്ഷേ ചില പ്പോൾ അയാൾ അവളെ തടവിൽ പാർപ്പിച്ചാൽ അതുവെച്ച് നമ്മളോട് വിലപേശാൻ സാധ്യതയുണ്ട്.”

“പക്ഷേ, അത് അസാധ്യമാണ് പറ്റോ”, ചെന്നാർദ്യവജൻ പറഞ്ഞു “ഒരു സമാധാന ചർച്ചയെ സംബന്ധിച്ചുള്ള നിയമങ്ങൾ വളരെ വ്യക്തമാണ്. ഒരു പരിഹാരത്തിലെത്തിച്ചേരുവാൻ സാധിച്ചില്ലെങ്കിലും ഇരുഭാഗത്തുമുള്ള ആളുകൾക്ക് ഒരു ഹാനിയുമുണ്ടാകാതെ തിരിച്ചുപോകുവാനുള്ള സൗകര്യമൊരുക്കണമെന്നാണ് നിയമം.”

“എന്റെ മുതച്ഛൻ നിയമം അനുസരിച്ചില്ലെങ്കിൽ ആരുണ്ട്തു ചോദിക്കാൻ?”, ഗണേശൻ ചോദിച്ചു. “ആയതായിട്ടില്ലല്ലോ അദ്ദേഹം നിയമം ലംഘിക്കുന്നത്.”

പെട്ടെന്ന് ഒരു വാസുദേവപണ്ഡിതൻ അകത്തേക്ക് കടന്നുവന്നു “പറ്റോ, എനിക്കൊരു അടിയന്തിര പരാധാന്യമുള്ള വാർത്ത അറിയിക്കാനുണ്ട്”, അയാൾ ഗോപാലിനോടു പറഞ്ഞു.

“നമുക്ക് പിന്നീട് സംസാരിക്കാം, പണ്ഡിറ്റ്ജി”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു.

“പറ്റില്ല പറ്റോ”, ലോതലിലെ ക്ഷേത്രത്തിന്റെ ചുമതലയുണ്ടായിരുന്ന ആ ബ്രാഹ്മണൻ പറഞ്ഞു “ഇപ്പോൾ തന്നെ എനിക്ക് പറഞ്ഞേ തീരൂ.”

ഗോപാലിന് ആശ്ചര്യം തോന്നി. വാസുദേവപണ്ഡിതന്മാർ അനാവശ്യമായി പരിഭ്രമിക്കാറില്ല. വളരെ പരാധാന്യമുള്ള വാർത്തയായിരിക്കാം അത്. ഗോപാൽ എഴുന്നേറ്റ് ആ ബ്രാഹ്മണന്റെ അടുത്തേക്ക് ചെന്നു.

“ഗണേശപറ്റോ”, ചെന്നാർദ്യവജൻ ഗണേശനുമായുള്ള വർത്തമാനം പുനരാവിഷ്കരിച്ചു.

“സമാധാനസമ്മേളനത്തിന്റെ നിയമങ്ങൾ ശ്രീരാമദേവൻ തന്നെയാണ്

നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഒരിക്കലും ഭേദഗതി വരുത്താനാകാത്ത മൗലികമായ നിയമങ്ങളാണവ. അവ കർശനമായി അനുസരിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്. അല്ലാത്തപക്ഷം മരണത്തേക്കാൾ കടുത്ത ശിക്ഷ അനുഭവിക്കേണ്ടതായ നിയമ ലംഘനമാണത്. ചക്രവർത്തി ദക്ഷനെപ്പോലുള്ള ആൾ പോലും ഒരിക്കലും ആ നിയമങ്ങൾ ലംഘിക്കുകയില്ല.”

“ചെനാർദ്ദയ്ക്കുവേണ്ടി, അങ്ങ് പറയുന്നത് ശരിയായി ഭവിക്കട്ടെയെന്ന് പരമാത്മാവിനോടു പരാർത്ഥിക്കുകയാണ് ഞാൻ. കാളി പറഞ്ഞു.

“എനിക്ക്തിൽ യാതൊരു സംശയവുമില്ല, മഹാനാണി”, ചെനാർദ്ദയ്ക്കുവേണ്ടി പറഞ്ഞു “ഒരു കരാർ രൂപീകരിക്കപ്പെടുകയില്ല എന്ന് മാത്രമാണ് അവിടെ സംഭവിക്കാവുന്ന ഏറ്റവും മോശമായ സംഗതി. സതി ദേവി നമ്മുടെ അടുത്ത് മടങ്ങിയെത്തും.”

“ശ്രീരാമദേവ രക്ഷിക്കേണ”, ഗോപാൽ ഉച്ഛ്വസിച്ചു.

സകലരും തൽക്ഷണം വാസുദേവമുഖ്യനെ നോക്കി. ലോതൽ ക്ഷേത്രത്തിലെ വാസുദേവ ബ്രഹ്മണനൊപ്പം ആ വാതിലിനടുത്ത് നിൽക്കുകയായിരുന്നു ഗോപാൽ.

“പണ്ഡിറ്റ്ജി, എന്തുണ്ടായി? ശിവൻ ചോദിച്ചു.

വിളറിയ മുഖവുമായി ഗോപാൽ ശിവനുനേർക്ക് തിരിഞ്ഞ് “മഹാനായ നീലകണ്ഠ, എനിക്ക് ലഭിച്ച വാർത്ത അസംബന്ധമാണ്.”

“എന്താണത്?”

“മൂന്നുദിവസം മുമ്പ് പർവ്വതേശ്വരന്റെ സൈന്യം കരാചാപയിൽനിന്ന് യുദ്ധസജ്ജരായി ഒന്നിച്ചു പുറത്തേക്ക് നീങ്ങിയിരിക്കുന്നു.”

ഉച്ഛ്വസിച്ചു ഒരു മർദ്ദം ആ മുറിയിലുയർന്നു.

“അവർക്ക് യുദ്ധത്തിനു തയ്യാറെടുക്കേണ്ടതുണ്ട്.”

“മിണ്ടാതിരിക്കൂ”, എന്ന് കർശനമായി പറഞ്ഞശേഷം ശിവൻ ഗോപാലിനു നേരെ തിരിഞ്ഞ്. “എന്നിടത്?”

“ആശ്ചര്യമെന്തു പറയട്ടെ, മണിക്കൂറുകൾക്കുമുമ്പ് അവർ തിരിച്ചു പോയി”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു.

“തിരിച്ചുപോയെന്നോ? എന്തുകൊണ്ട്?”

“എനിക്ക്റിയില്ല”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “സൈന്യത്തോട് താവളത്തിലേക്ക് മടങ്ങാൻ നിർദ്ദേശം കൊടുത്തുകഴിഞ്ഞുവെന്നാണ് എനിക്ക് വിവരം തന്നെ വാസുദേവൻ പറഞ്ഞത്. പക്ഷേ ഭൃഗു മഹർഷിയും സേനാപതി പർവ്വതേശ്വരനും സ്വന്തം അംഗരക്ഷകർക്കൊപ്പം അതിവേഗം പായുന്ന ഒരു കപ്പലിൽ ഒരയ്ക്ക് സിന്ധുനദീതടത്തിലേക്ക് പുറപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞു.”

“അവരെങ്ങോട്ടാണ് പോകുന്നത്?”, ആശങ്കയോടെ ശിവൻ ചോദിച്ചു.

“അവർ ദേവഗിരിയിലേക്ക് നീങ്ങുന്നതായാണ് എനിക്ക് ലഭിച്ച വിവരം.”

പെട്ടെന്ന് തന്റെ നടപ്പിലിലൂടെ ഒരു കുളിരല പാഞ്ഞുപോയതുപോലെ ശിവനു തോന്നി.

“പിന്നെ ഒരുക്കും പക്ഷികൾ കരാചാപയിൽനിന്ന് പറന്നുപോയിട്ടുണ്ട്”. ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “അവയെല്ലാം ദേവഗിരിയെ

കാളി ഗോപാൽ പറയുന്നത് സാക്ഷ്യം കേട്ടിരുന്ന്. പക്ഷേ ആ

വാക്യങ്ങളൊന്നും അവൾക്ക് ആശ്വാസം നൽകിയില്ല. അവൾക്ക് പിതാവിനെ യാതൊരു വിശ്വാസവുമില്ലായിരുന്നു. തന്റെ സഹോദരിയുടെ സുരക്ഷിതത്വത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ അവൾക്ക് വലിയ ആശങ്കയുണ്ടായിരുന്നു. സതിയുമായി വേർപിരിയുമ്പോൾ താനുപയോഗിച്ച പരുഷമായ വാക്യങ്ങളും ദാർഷ്ട്യം നിറഞ്ഞ പെരുമാറ്റവും കാളിയുടെ മനസ്സിൽ കുറ്റബോധം നിറച്ചു. അവളുടെ ചുമലിൽ അധികമുണ്ടായിരുന്ന രണ്ടു കൈകൾ തുടർച്ചയായി വിറച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

കാളിയുടെ കൈ പിടിച്ച് ശിവൻ ചെറുതായൊന്നു പുഞ്ചിരിച്ചു “അടങ്ങ, കാളി. അവൾക്കൊന്നും സംഭവിക്കുകയില്ല. പരമാത്മാവ് അത്ഭുതത്തിലുള്ള ഒരനീതി അനുവദിക്കുകയില്ല.”

കടുത്ത മനോവേദനമൂലം കാളി പ്ലരതികരിച്ചിരിപ്പില്ല.

“നീ ഭക്ഷണം കഴിച്ചുതീർക്കൂ”, ശിവൻ പറഞ്ഞു. “കുറച്ചു നിമിഷങ്ങൾക്കകം നമുക്ക് ഇവിടെനിന്ന് പുറപ്പെടണം.”

കാളി ഭക്ഷണം കഴിക്കാൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ ശിവൻ ഗണേശനു നേരെ തിരിഞ്ഞു. നീലകണ്ഠന്റെ മുത്തപുത്രി ഇന്ദ്രൻ കണ്ണുകളോടെ കാടിനു നേർക്ക് ഉറ്റു നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. തന്റെ മുന്നിലുള്ള ഭക്ഷണം ഗണേശൻ തൊടിക്കൂട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. കൈകുപ്പി, ശ്വാസോച്ഛാസത്തിനിടെ ഏതോ തുടർച്ചയായി ഏതോ മന്ത്രങ്ങൾ ഉരുവിട്ടു പരാർത്ഥിക്കുകയായിരുന്നു. ശിവൻ.

“ഗണേശാ”, ശിവൻ പറഞ്ഞു “ഭക്ഷണം കഴിച്ച് ശിവന്റെ വാക്യങ്ങൾ ഗണേശനെ അർത്ഥനിർഭരയിൽ നിന്ന് പുറത്തേക്കു വലിച്ചു “എനിക്ക് വിശപ്പില്ല, അച്ഛാ.”

“ഗണേശൻ”, ശിവൻ സ്വരം കടുപ്പിച്ചു. “ദേവഗിരിയിലെത്തിക്കഴിഞ്ഞയുടൻ നമുക്ക് യുദ്ധമാരംഭിക്കേണ്ടതായി വരും. നിങ്ങളെല്ലാവരും കരുത്താർജ്ജിച്ചു എന്തൊക്കെ ചെയ്യേണ്ടതായിരിക്കണം. അതിനായി നിങ്ങളെല്ലാവരും നല്ലപോലെ ഭക്ഷണം കഴിക്കണം. അമ്മയോട് സ്നേഹമുണ്ടെങ്കിൽ അവളെ സംരക്ഷിക്കാനാഗ്രഹിക്കുന്നുവെങ്കിൽ നീ കരുത്താർജ്ജിച്ചേ മതിയാവൂ. നന്നായി കഴിക്ക്.”

ഗണേശൻ തലയാടിക്കൊണ്ട് തന്റെ മുന്നിലുണ്ടായിരുന്ന ഇലയിലേക്ക് നോക്കി. അവനെ കഴിക്കേണ്ടതുണ്ടായിരുന്നു.

ശിവൻ വീരഭീരനെ നോക്കി. ഭക്ഷണം കഴിച്ചു തീർത്ത് കൈ കഴുകിയ അവൻ കൃതിക കൊണ്ടുവന്നുകൊടുത്തു ഒരു തുണിയിൽ കൈ തുടച്ചു വൃത്തിയാക്കി.

“ഭരദാ. നമ്മുടെ വിളംബരക്കാരോട് വിളംബരം നടത്താൻ കല്പിക്കുക”, ശിവൻ നിർദ്ദേശിച്ചു. “പത്തു നിമിഷത്തിനകം നമ്മൾ ഇവിടെനിന്ന് യാത്രയാരംഭിക്കും.”

“ശരി, ശിവ”, വീരഭീരൻ തൽക്ഷണം എഴുന്നേറ്റു.

ശിവൻ തന്റെ ഒഴിഞ്ഞ ഇല ഒരുവശത്തേക്കു നീക്കിവെച്ച് നടന്നു നീങ്ങി. വെള്ളം സൂക്ഷിച്ചിരുന്ന മരംകൊണ്ടുള്ള വീപ്പകക്കടുത്തേക്ക് നടന്നെത്തിയ അവൻ അതിൽനിന്ന് അല്പം വെള്ളം കൈയിലെ ടുത്ത് വായിലൊഴിച്ചു കുലുക്കുകയുണ്ടായി.

അവന്റെ നടപ്പിലൂടെ കുളിരല പടർന്നുകയറി. വടക്കുഭാഗത്തെ

ആകാശത്തേക്കു നോക്കി പുണ്യസരോവരത്തെ മനസ്സിൽ സ്ഥിരമായി അവൻ പരാർത്ഥിക്കാനൊരുങ്ങി. പിന്നെ അത് വേണ്ടെന്ന് തലയാട്ടി. അതിന്റെ ആവശ്യമില്ലായിരുന്നു.

അയാൾ അവളെ ഉപദ്രവിച്ചുകയറിയപ്പോൾ അയാൾക്കവളെ ഉപദ്രവിച്ചാൻ കഴിയില്ല. ആ വിധി ഈ ലോകത്തിൽ ആരെങ്കിലും സ്നേഹിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അതിന്റെ സത്യം ആണ്. അയാൾ അവളെ വേദനിപ്പിച്ചുകയറിയപ്പോൾ.

— ൧൫൪ —

“രാജ്യഭരണത്തിനെപ്പറ്റിയൊന്നാണ് നിങ്ങളുടെ പെരുമാറ്റം, വർക്കർ അല്ല.

ഉടനെ സൈന്യത്തെ ഏകോപിപ്പിച്ച് ദേവഗിരിയിലേക്കു നീങ്ങുവാൻ പർവ്വതേശ്വരൻ ഭൂപതിയായ വർക്കൻ ഉത്തരവ് നൽകിയിരുന്നു. എന്താണ് മെലുഹൻ തലസ്ഥാനത്ത് അവരുടെ ആവശ്യമെന്തെന്നും പർവ്വതേശ്വരൻ അയാളോട് പറഞ്ഞിരുന്നില്ല. പർവ്വതേശ്വരനും ഭൃഗു മഹർഷിയും ചേർന്ന് തിടുക്കത്തിൽ ഒരുങ്ങിപ്പോവുകയാണുണ്ടായത്. സൈനികരെ കപ്പലിൽ കയറി സിന്ധുനദിതടത്തിലേക്കുള്ള യാത്രയാരംഭിക്കുവാൻ വർക്കൻ രണ്ടുദിവസം വേണ്ടിവന്നു. എന്നാൽ മോഹൻ ജോ ദാരോ വിൽവെച്ച് അക്രമരഹിതമായ ഒരു പരതിഷേധം അവരുടെ യാത്രയ്ക്ക് തടസ്സമുണ്ടാക്കി.

നഗരത്തിന്റെ ഭരണാധിപൻ ചക്രവർത്തിയോട് കുറുപ്പുവായിരുന്നുവെങ്കിലും അവിടുത്തെ പരജ കൾ നീലകണ്ഠനെ ആരാധിച്ചു. നീലകണ്ഠനുമായി യുദ്ധം ചെയ്യുവാനായി ഒരു സൈനികവൃഹം ജല മാർഗ്ഗം സിന്ധു വിലേക്കു വരുന്നുണ്ടെന്ന് കേൾപ്പോൾ അവർ പരതിഷേധം സംഘടിപ്പിക്കുവാൻ തീരുമാനിച്ചു. മോഹൻ ജോ ദാരോവിലെ ഭൂരിഭാഗം ജനങ്ങളും തോണിയിറക്കി നദിയിൽ ഒരു നാഴികയോളം വീതിയിൽ നിരത്തിയിട്ടു. ഇത്തരം ശക്തമായ ഒരു തടസ്സം ഭേദിച്ച് മുന്നോട്ടു പോവുകയെന്നത് വർക്കനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ദുഷ്കരമായിരുന്നു.

“ദക്ഷചക്രവർത്തിക്ക് ഞങ്ങൾ രാജ്യഭരണികളായിരിക്കും. പരതിഷേധക്കാരുടെ നേതാവ് പറഞ്ഞു “പക്ഷേ നീലകണ്ഠനെ വഞ്ചിക്കാൻ ഞങ്ങൾ തയ്യാറല്ല.”

വർക്കൻ വാൾ ഊരി “നിങ്ങൾ മാറിത്തന്നില്ലെങ്കിൽ ഞാൻ എല്ലാവരെയും കൊന്നുകളയും”, അയാൾ അവർക്ക് മുന്നറിയിപ്പ് നൽകി.

“എങ്കിൽ അങ്ങനെയൊക്കെ. ഞങ്ങളെയെല്ലാം കൊന്നൊടുക്കുക. ഞങ്ങൾ നിങ്ങളെക്കുറേ കൈയുൾക്കൊള്ളുകയില്ല. സ്വന്തം രാജ്യത്തിന്റെ സൈന്യവുമായി ഞങ്ങൾ പോരാടുകയില്ല. പക്ഷേ ശരീരമേ വനാഭയെ സത്യം, ഞങ്ങൾ ഇവിടെനിന്ന് മാറുകയില്ല.”

വർക്കൻ രോഷം കൊണ്ട് മുരങ്ങി. അയാളുമായി പോരാടുവാൻ തയ്യാറല്ലാത്ത ജനങ്ങളെ ആക്രമിക്കുവാൻ നിയമപരമായി അയാൾക്ക് അധികാരമില്ല. അയാൾ വല്ലാത്തൊരു പരതിസന്ധിയിലകപ്പെട്ടു.

— ൧൫൪ —

സാവധാനം ബോധം വീണ്ടെടുത്തപ്പോൾ പുഴയോരത്ത് പാതയിലൂടെ അലസം മുന്നോട്ടു നീങ്ങി ക്കൊണ്ടിരുന്ന ഒരു കാളവണ്ടിയിലാണ് താൻ കിടക്കുന്നതെന്ന് വിദ്യുന്മാലിക് മനസ്സിലായി. അയാൾ തല ഉയർത്തി. വയറിനുമീതെയുള്ള പുതിയ തുണലുകൾ അയാൾക്ക് വേദനയുളവാക്കി.

“പ്രഭോ, മലർന്നുകിടക്കൂ”, ഭടൻ പറഞ്ഞു “അങ്ങേയ്ക്കു വിശ്രമം ആവശ്യമാണ്.”

“ആ രാജ്യഭരോഹി ചത്തോ? വിദ്യുന്മാലി ചോദിച്ചു.

“ഉവ്വ്”, ആ ഭടൻ പറഞ്ഞു.

ദേവഗിരിയിൽനിന്ന് ലോതലിലേക്ക് ആ നദീതീരത്തുകൂടെയുള്ള പാതയിലൂടെ വിദ്യുന്മാലിയും അനുചരരും കുതിച്ചുപാഞ്ഞുവന്നതായിരുന്നു. ഇടയ്ക്കുവെച്ച് അവർ കനകഹാലയുടെ ഭയത്ത് തടഞ്ഞിട്ടു. ശിവനെതിരായി ദേവഗിരിയിൽ രൂപംകൊണ്ട ഗുഡാലോചനയെക്കുറിച്ച് അവൻ മുന്നറിയിപ്പു നൽകുവാൻ ലോതലിലേക്കു പായുകയായിരുന്നു ആ ഭയത്ത്. വിദ്യുന്മാലിയും സംഘവും ആ ഭയത്ത് കൊന്നുവെട്കിലും കൊല്ലപ്പെടുന്നതിനു മുമ്പ് അയാൾ വിദ്യുന്മാലിയുടെ വയറിൽ കനത്ത മുറിവേൽപ്പിച്ചിരുന്നു.

“ഇനി ദേവഗിരിയിലേക്ക് എന്താ ദൂരമുണ്ട്? വിദ്യുന്മാലി ചോദിച്ചു.

“ഇങ്ങനെപ്പോയാൽ നമൾ, അഞ്ചുദിവസംകൊണ്ട് ദേവഗിരിയിലെത്തും.”

“അപ്പോൾ ഇനിയും ഏറെ ദൂരമുണ്ട്.”

“അങ്ങേയ്ക്ക് കുതിരപ്പുറത്ത് സവാരി ചെയ്യാൻ കഴിയില്ല. ആ മുറിവ് തുണിക്കെട്ടിയത് പൊട്ടിപ്പിളർ ന്നേക്കാം. കാളവണ്ടിയിൽ പോവുകയേ നിവൃത്തിയുള്ളൂ.”

നിശ്വാസത്തിനിടയിൽ വിദ്യുന്മാലി ശകാരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

രാജകുമാരി മടങ്ങിവരുന്നു

നാല്പത്തിനാല്

ദേവഗിരിയിൽ കപ്പലടുത്തപ്പോൾ അവിടെ നിന്നുകൊണ്ട് സതിയും പരിവാരങ്ങളും അവിടമൊക്കെ നിരീക്ഷിച്ചു. ഒരു വാണിജ്യകപ്പലിൽ സരസ്വതി നദിയിലൂടെ അതിവേഗം സഞ്ചരിച്ചാണ് സമാധാന സമ്മേളനത്തിൽ പങ്കെടുക്കുകുവാൻ കൃത്യസമയത്ത് അവരവിടെ എത്തിച്ചേർന്നത്.

സതിയുടെ അടുത്തു നിന്നുകൊണ്ട് നന്തി ആകാശത്തേക്കു ചൂണ്ടി.

“കണ്ടോ”. മുകളിലൂടെ പറന്നുനീങ്ങുന്ന സന്ദേശവാഹ കനായ ഒരു പരാവിനെ ചൂണ്ടി നന്തി പറഞ്ഞു “മറൊരു പരാവ്.”

അവർ കണ്ട് ആദ്യത്തെ പരാവായിരുന്നില്ലെ അത്. ദേവഗിരിയ്ക്കുനേരെ പറന്നടുക്കുന്ന നിര വധി പരാവുകളെ സതിയുടെ പോരാളികൾ കണ്ടിരുന്നു.

“ശത്രുവിന്റെ വാർത്ത ചോർത്തിയെടുക്കുന്നതാണ് ഏറ്റവും നല്ല രഹസ്യാന്വേഷണ സംവിധാനമെന്നും അത് നമുക്ക് പരധാനപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ നൽകുമെന്നും ഗണേശപ്രഭു പറയാറുണ്ട്”. നന്തി പറഞ്ഞു. “അതിലൊന്നിനെ അമ്ലൈതൃവീഴ്ത്തി ആ ചർച്ചയുടെ വിവരമൊന്നറിയാൻ ശ്രമിച്ചാലോ?”

സതി വേണ്ടെന്ന് തലയാട്ടി “ശ്രീരാമദേവൻ അരുളിച്ചെയ്ത നിയമങ്ങൾ നമ്മൾ അനുസരിക്കും, നന്തി. ഉത്തമവിശ്വാസത്തോടെ നമ്മൾ ചർച്ച നടത്തും. ചെറിയ തെറ്റൊന്ന് പേരിൽ ഒരു തെറ്റില്ലെന്നാണ് ശ്രീരാമദേവൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. സമാധാന ചർച്ചകൾക്കുമുമ്പായി കുറു ക്കുവഴി യിലൂടെ എതിരാളിയുടെ തന്ത്രമറിയാൻ ശ്രമിക്കുന്നത് നമുക്ക് നിസ്സാര ഗുണങ്ങൾ മാത്രമേ നൽകുകയുള്ളൂ. എന്നാൽ സത്യസന്ധമില്ലാത്ത രീതിയിൽ പെരുമാറുന്നത് ശ്രീരാമ ദേവന്റെ മാർഗ്ഗത്തിനു വിരുദ്ധമാണ്.”

സതിയെ നോക്കി നന്തി തലകുനിച്ചു. “ഞാൻ ശ്രീരാമദേവന്റെ ദാസനാണ്; കുമാരി.”

സതി തലതിരിച്ച മറുവിടേക്കോ നോക്കി. ദേവഗിരിയിലേക്കു നീങ്ങുന്ന ഒരു പക്ഷിയുടെ ചെറി യൊരു പൊട്ടിൽ നന്തി അവസാനമായൊന്നു നോക്കി.

നൗകാശയങ്ങളെല്ലാം വെടിപാക്കിയിടുന്നു. കപ്പലടത്തിന്റെയോ മറുനഗരങ്ങളിലും വാണിജ്യ പരവർ ത്തനങ്ങളുടെയോ യാതൊരു അടയാളങ്ങളും അവിടെ കാണാനുണ്ടായിരുന്നില്ല. തന്റെ കപ്പലിന്റെ നിരീ ക്ഷണതട്സിൽ നിന്നുകൊണ്ട് അകലെ ദേവഗിരിയുടെ മതിൽക്കെട്ട് അവൾക്കു കാണാൻ കഴിഞ്ഞു. സ്വർണ്ണം, രജതം. താമ്രം എന്നീ പേരുകളിൽ അറിയപ്പെടുന്ന മൂന്ന് വ്യത്യസ്തമായ തട്സുകളുള്ള ആ നഗരിയെ സ്നേഹപൂർവ്വം ആളുകൾ തരിപുര എന്നാണ് വിളിച്ചിരുന്നതെന്ന് അവളോർത്തു. എന്നാൽ ആ പേർ ഒരിക്കലും പതിഞ്ഞുപോയില്ല. ദേവഗിരിയിലെ പരജകൾക്ക് ശ്രീരാമദേവൻ നൽകിയ പേരിൽ മാത്രം വരുത്തുന്നത് സങ്കല്പിപ്പിക്കാൻ പോലും

കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല.

ഉച്ഛ്വസ്തിയുള്ള തഡ് ശബ്ദത്തോടെ മരം കൊണ്ടുള്ള വലിപ്പം നുകാശയത്തിലേക്ക് താഴ്ന്നു.

നന്തിയോട് ആംഗ്യം കാണിച്ചുകൊണ്ട് സതി പറഞ്ഞു “നമുക്ക് പോകാം.”

സതി തന്റെ സേനാംഗങ്ങളെ പുറത്തേക്ക് നയിച്ചുകൊണ്ടു നീങ്ങുമ്പോൾ ഔദ്യോഗിക ഉപചാരങ്ങളുടെ ചുമതലയുള്ള ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥൻ മുഖത്ത് വിടർന്ന പുഞ്ചിരിയോട് ചിപ്പുവെച്ചുകൊണ്ട് കടന്നുവന്നു. സതിയുടെ വികൃതമായ ഇടതുകവിൾ കണ്ടെങ്കിലും അതിനെക്കുറിച്ച് ഒന്നും മിണ്ടാതിരുന്നു. “ദേവി, വേതിയെ ഒരിക്കൽക്കൂടി കാണാൻ കഴിഞ്ഞതിലൂടെ ഞാൻ ആദരിക്കപ്പെടാൻ കഴിയുകയാണ്.”

“എന്റെ പഴയ നഗരത്തിൽ തിരിച്ചെത്തിയതിൽ ഞാൻ ആഹ്ലാദി ക്കുന്നു. ഇത്തവണ അല്പംകൂടി മികച്ച സാഹചര്യത്തിലായതിൽ ഏറെ സന്തോഷം.”

ആ സൂചന മെലുഹാക്കാരൻ സത്യസന്ധമായ തലയാടലിലൂടെ അംഗീകരിച്ചു.

“നിതാന്തമായ സമാധാനം സ്ഥാപിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ വേതി വിജയിക്കട്ടെ എന്ന് ഞാൻ ആശംസിക്കുന്നു”, മെലുഹൻ ഉദ്യോഗസ്ഥമേധാവി പറഞ്ഞു “ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന ഞങ്ങളുടെ ദൈവത്തിനെതിരായി ഒരു യുദ്ധത്തിനെ രുണ്ടേണ്ടി വന്നപ്പോൾ ഞങ്ങൾക്കുള്ളവായ വ്യഥ വേതിയ്ക്കു സങ്കല്പിക്കാനാവില്ല.”

“ശ്രീരാമദേവന്റെ അനുഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ ഈ യുദ്ധം അവസാനിക്കും. അതോടെ നമുക്കു നിതാന്ത ശാന്തി കൈവരും.”

മെലുഹൻ കൈകുപ്പി ആകാശത്തേക്കു നോക്കി “ശ്രീരാമദേവന്റെ അനുഗ്രഹമുണ്ടാകട്ടെ.”

തുമുഖത്തുനിന്നും പുറത്തേക്കു കടന്നപ്പോൾ വൃത്താകൃതിയിലുള്ള പുതിയൊരു കെട്ടിടം കണ്ടു. ഈ സമാധാന ചർച്ചയ്ക്കുവേണ്ടി തിടുക്കത്തിൽ നിർമ്മിച്ചതായിരുന്നു അത്. ആതിഥേയനഗരത്തിനുള്ളിൽ വെച്ച് ചർച്ച നടത്താൻ പാടില്ല എന്ന് നയിക്കുന്നു നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന നിയമം. നഗരത്തിൽനിന്ന് ഉചിതമായ അകലത്തായിരുന്നു പുതിയ വേദി നിർമ്മിച്ചിരുന്നത്. തുമുഖത്തിന് ഏതാണ്ട് തൊട്ടടുത്തുതന്നെ. ഒരു വാറ ഉയരത്തിൽ മെലുഹയുടെ സാധാരണ നിലവാരത്തിൽപ്പെട്ട ചുടുകട കൾ കൊണ്ടു നിർമ്മിച്ച അറയിലായിരുന്നു പുതിയ കെട്ടിടം പണിതിരുന്നത്. ഈ തറയുടെ മീതെ വലിയ ഉയരമുള്ള മരത്തുണുകൾ അടിച്ചു കയറ്റിയിരുന്നു. ഈ തുണുകളായിരുന്നു ആ കെട്ടിടത്തിന്റെ അസ്തിത്വം. ആ തുണുകൾക്കു കുറുകെ ചെറിയ മുളക്കോലുകൾ ചേർത്ത് കെട്ടി വൃത്താകൃതിയിലുള്ള ഒരു ചുമരുപോലെ നിർമ്മിച്ചിരുന്നു. കുമ്മായചാൻതൊന്നും ഉപയോഗിച്ചിരുന്നില്ലെങ്കിലും നല്ല കരുത്തുറയായിരുന്നു ആ കെട്ടിടത്തിന്റെ നിർമ്മിതി.

“നല്ല നിർമ്മിതി”, ആ കെട്ടിടത്തിനകത്തേക്ക് കടന്നയുടൻ ഉയരത്തിലുള്ള അതിന്റെ മേലാപ്പിലേക്കു നോക്കി അതിനകത്തെ ശബ്ദനിയന്ത്രണ സംവിധാനം പരീക്ഷിച്ചറിയാനെന്ന മടിയിൽ സതി ഉറക്കെ പറഞ്ഞു.

ശബ്ദം പരതിയപ്പോൾ സതി പുഞ്ചിരിച്ചു. മെലുഹയിലെ സാങ്കേതിക വിദ്യയ്ക്കുവേണ്ടി അവരുടെ സിദ്ധികൾ നഷ്ടപ്പെട്ടിട്ടില്ല.

വൃത്താകൃതിയിലുള്ള ആ വലിയ ശാലയുടെ കവാടത്തിൽ ശരീരമേവനെയും സീതാ ദേവിയുടെയും വലിയൊരു പർത്ഥിമ സ്ഥാപിച്ഛിരുന്ന്. അതിന്റെ പാദത്തിൽ ചിതറിക്കിടക്കുന്ന പൂക്കളും മറ്റ് പൂജാ ദ്രവ്യങ്ങളും കണ്ട്പോൾ ദേവഗിരിയുടെ മുഖ്യ പുരോഹിതൻ ആ പർത്ഥിമയ്ക്ക് പരാണപരതിഷ്ഠാപൂജ നടത്തിക്കഴിഞ്ഞതായി സതിയ്ക്കു മനസ്സിലായി. ആ രണ്ട് രൂപങ്ങൾക്കുമിടയിൽ പരാണനെ കടത്തിവിട്ടു കഴിഞ്ഞിരുന്ന്. അതു മൂലം ആ വിഗ്രഹത്തിനകത്ത് ശരീരമേവനെയും സീതാദേവിയുടെയും ചെതന്യമുണ്ടെന്നും അവർ അവിടെ നടക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ നിരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ടെന്നുമാണ് ഒരു യഥാർത്ഥ ഹിന്ദു വിശ്വസിക്കുന്നത്. അവരുടെ സാന്നിധ്യത്തിൽ നിയമം ലംഘിക്കുവാൻ ആരും ധൈര്യപ്പെടുകയില്ല. ആ ശാലയുടെ ഒറ്റത്തായി ഒരു ചെറിയ അറ നിർമ്മിച്ചിട്ടു രണ്ടായി വേർതിരിച്ചിരുന്ന്. അതിന്റെ നടുവിലായി മരത്തിൽ നിർമ്മിച്ച ഒരു വാതിലുണ്ടായിരുന്നു. ആ അറയുടെ ചുമരുകൾ നിർമ്മിച്ചിരുന്നത് അവിടെ ഉയരുന്ന ശബ്ദത്തിന്റെ ചെറിയൊരു അല പോലും പുറത്തുപോകാത്ത രീതിയിലായിരുന്നു. ചർച്ചകൾക്കിടയിൽ ഓരോ ഭാഗത്തിനും അവരവരുടേതായ സ്വകാര്യചർച്ചകൾക്കുവേണ്ടിയായിരുന്നു ആ അറകൾ നിർമ്മിച്ചിരുന്നത്.

സതി തലയാട്ടി ‘പുരാണിക നിയമത്തിൽ നിഷ്കർഷിച്ചിരിക്കുന്നതനുസരിച്ചാണ് ഏർപ്പാടുക ള്ളെല്ലാം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്.’

“നന്ദി, ദേവി”, മെലുഹൻ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ പറഞ്ഞു “നമുക്ക് നേരെ പുറത്തേക്കു പോകാം.”

സമമേനശാലയിൽനിന്ന് പുറത്തു കടന്നപ്പോൾ തന്റെ കുതിരയെ പുറത്തൊരിടത്ത് കെട്ടിയിടിയിട്ടു വിട്ടു കയ്യിൽ അവിടെ കണ്ട്. കപ്പലിൽനിന്ന് അതിനെ പുറത്തുകൊണ്ടുവന്ന് തയ്യാറാക്കി നിർത്തിയിരിക്കുന്നു. അതു പോലെതന്നെ അവളുടെ സംഘത്തിലുള്ള മറ്റ് പരധാനികളുടെ കുതിരകളെയും പുറത്തിറക്കി തയ്യാറാക്കി നിർത്തിയിരിക്കുന്നു.

“ഒരു കാര്യം ദേവി”, മെലുഹൻ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ പറഞ്ഞു “നിയമമനുസരിച്ച് ഈ മൃഗങ്ങളെയും ആയുധശാലയ്ക്കടുത്തുകൊണ്ടുപോയി തളയ്ക്കണമെന്നാണ്. അതുകൊണ്ട് നിങ്ങളുടെ സംഘത്തിൽപ്പെട്ടവരുടെ കുതിരകളെയെല്ലാം അങ്ങോട്ടു കൊണ്ടുപോകുന്നതായിരിക്കും.”

“എന്റെ കുതിരയൊഴികെ”, സതി പറഞ്ഞു. ശരീരമേവന്റെ നിയമങ്ങളെക്കുറിച്ച് അവളേക്കാൾ ഗ്രഹിതമുള്ളവർ കുറവായിരുന്നു. സന്ദർശകരുടെ മേധാവിയുടെ കുതിരയെ അവിടെത്തന്നെ നിർത്തുവാൻ സംഘമേധാവിക്ക് അവകാശമുണ്ടായിരുന്നു. “എന്റെ കുതിര ഇവിടെത്തന്നെ ഉണ്ടായിരിക്കണം.”

“തീർച്ചയായും, ദേവി.”

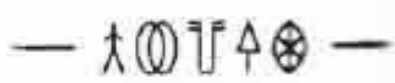
“സമമേനം പൂർത്തിയായ ഉടൻ എന്റെ സംഘാംഗങ്ങളുടെ കുതിരകളെ തിരിച്ചെത്തിപ്പിടിക്കണം.”

“അത് നിയമമാണ്, ദേവി,”

“ദേവഗിരിയിലുള്ള മറ്റ് മൃഗങ്ങളും ബന്ധിപ്പെടുത്തിരിക്കണം.”

“തീർച്ചയായും ദേവി”, മെലുഹൻ പറഞ്ഞു. “അതെല്ലാം ചെയ്തു കഴിഞ്ഞു.”

“ശരി”, സതി പറഞ്ഞു. “എങ്ങിനെ നമുക്ക് പോകാം.”

നഗരത്തിന്റെ മതിൽക്കെട്ടിനു പുറത്തായി സ്വർണ്ണ താമര തടവുകൾ തമ്മിൽ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന പാലത്തിനു താഴെയായി കൃത്യമായ നിഷ്കർഷകശക്തനുസരിച്ച് ഒരിടത്തുകൂടി ഒരു താൽക്കാലിക ആയുധ ശാല നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടു. ആർക്കും തകർക്കാനാവാത്തവിധത്തിലുള്ള വലിയൊരു വാതിൽ അതിന്റെ കവാടത്തിൽ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടു. അതിന്റെ ഒരു താക്കോൽ സതിയ്ക്കു നൽകിയിരുന്നു. സതി അതിന്റെ വാതിലുകൾ പൂട്ടിയെന്ന് പരിശോധിച്ച് ഉറപ്പുവരുത്തി. മെലുഹയുടെ ഔദ്യോഗിക ഉപചാരങ്ങളുടെ ചുമതലയുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥൻ രണ്ടാമതൊരു താഴുകൂടി ഇട്ട് അത് പൂട്ടിയശേഷം സതിയോട് അതു പരിശോധിച്ച് നോക്കിക്കൊള്ളുവാൻ അഭ്യർത്ഥിച്ചു. അതിനുശേഷം ആ താഴിനുമുകളിൽ ഒരു മുദ്ര പതിപ്പിച്ചു. ദേവഗിരിയിലെ സകല ആയുധങ്ങളും ആർക്കും ലഭ്യമല്ലാത്ത വിധം പൂട്ടിവെച്ചു കഴിഞ്ഞു.

സതി ആ താക്കോൽ നന്തിയെ ഏല്പിച്ചു. “ഇത് സൂക്ഷിച്ച് വെച്ച് വെക്കുക.”

തലകുനിച്ചു വണങ്ങി പോകാനിറങ്ങിയപ്പോൾ എന്തോ ഓർത്തതു പോലെ അല്പം സന്ദേഹത്തോടെ ആ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ സതിയോടു പറഞ്ഞു. “ദേവി, ഭവനിയുടെ ആയുധങ്ങൾ? അവയും പൂട്ടിവെക്കേണ്ട തലേ?”

“അല്ല”, സതി പറഞ്ഞു.

“ഉം. ദേവി, പക്ഷേ നിയമം അനുശാസിക്കുന്നത്....”

“നിയമം എന്താണ് പറയുന്നത് കാര്യക്കാരേ”, സതി ഇടപെട്ടു “സൈന്യം നിരായുധമാക്കപ്പെടണമെന്നല്ലേ. എന്താൽ രണ്ടുസംഘത്തിന്റേയും മേധാവികളുടെ സുരക്ഷാഭംഗമാർക്കും ആയുധം കൈ വശം വെക്കാം. എന്റെ അച്ഛന്റെ അംഗരക്ഷകർ നിരായുധരാക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലായെന്ന് എനിക്ക് പറയാനില്ല. അങ്ങനെയല്ലേ?”

“ഇല്ല. അവർ നിരായുധരാക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല”, മെലുഹൻ കാര്യക്കാരൻ പറഞ്ഞു. “അവരിപ്പോഴും ആയുധം കൈയിൽ വെച്ചിട്ടുണ്ട്.”

“എങ്ങിനെ എന്റെ സുരക്ഷാഭംഗം ആയുധം കൈയിൽവെക്കും”, നന്തിയേയും മറ്റ് പടയാളി കളേയും ചൂണ്ടി സതി പറഞ്ഞു.

“പക്ഷേ ദേവി...”

“നിങ്ങളെക്കെന്തുകൊണ്ട് ഈ വിഷയം പരധാനമന്ത്രി കനകഹാലയമായി ചർച്ചചെയ്തതുകൂടാ? അവർക്ക് നിയമം നന്നായറിയാമെന്ന് എനിക്ക് പറയാനില്ല.”

ആ മെലുഹൻ കൂടുതലൊന്നും പറഞ്ഞില്ല. സതി പറഞ്ഞത് നിയമ പരമായി ശരിയാണെന്ന് അയാൾക്കറിയാമായിരുന്നു. കൂടുതൽ വ്യക്തത വരുത്തുന്നതിനായി കനകഹാലയെ സമീപിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്നും അയാൾക്കറിയാം. ഏതാണ്ട് നൂറുവാരയിലധികം അകലെയായി നിർമ്മിച്ച മൃഗങ്ങളെ പാർപ്പി ക്കുന്നതിനുള്ള കൂട് നോക്കിക്കാണുകയായിരുന്നു സതി. തന്റെ അനുചരരുടെ കുതിരകളെ താല്ക്കാലികമായി നിർമ്മിച്ച

പാർപ്പിടത്തിലേക്ക് കൊണ്ടുപോകുന്നത് അവൾ കണ്ടു.

“പിന്നെ ഒരു കാർയംകൂടി ബോധിപ്പിക്കാനുണ്ട്, ദേവി”, ഔദ്യോഗിക ഉപചാരങ്ങളുടെ ചുമതല യുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥൻ പറഞ്ഞു ‘ചക്രവർത്തി ഭവതിയോട് അദ്ദേഹത്തിനൊപ്പം ഉപചയുണിന് കൊട്സാരത്തിൽ ചെല്ലണമെന്ന് നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്.”

സതി നന്തിയുടെ നേർക്ക് തിരിഞ്ഞു. “ഞാൻ തന്നെ പോയ്ക്കോളാം. ആ മൃഗങ്ങളെ പാർപ്പിച്ച കൂടിന്റെ പൂട് പരിശോധിക്കുക. എന്റിട് എന്റെ അടുത്തേക്ക്...” സതി ആ വാചകം പൂർത്തിയാക്കുന്നത് തിനു മുഖ്പേ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ഇടപെട്ടു.

“ദേവി, നിർദ്ദേശങ്ങൾ വളരെ കൃത്യമാണ്. ഭവതി ഒറയ്ക്ക് ചെന്ന് നാൽ മതിയെന്ന് കല്പന.’

സതി മുഖം ചുളിച്ചു.

അസാധാരണമായ ഒരു നിർദ്ദേശമായിരുന്ന് അത്. അയാൾ വീണ്ടും എന്തോ പറയാൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ ആ നിർദ്ദേശം നിരാകരിക്കാനൊരുങ്ങിയതായിരുന്ന് അവൾ.

“ദേവി, ഇതിന് സമാധാന ചർച്ചയുമായി എന്തെങ്കിലും ബന്ധമുണ്ടെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നില്ല. ഭവതി ചക്രവർത്തിയുടെ മകളല്ലേ. സ്വന്തം മകളുമായി ഉപചര്യണം കഴിക്കാമെന്ന് പരതീക്ഷി ക്കുവാനുള്ള എല്ലാ അവകാശവും ഒരു പിതാവിനുണ്ടല്ലോ.”

സതി നെടുവീർപ്പിട്ടു. അച്ഛനുമായി ആഹാരം പങ്കിടുവാനുള്ള അവസ്ഥയിലായിരുന്നില്ല അവൾ. പക്ഷേ അമ്മയെ കാണണമെന്ന് കലശലായ മോഹം അവൾക്കുണ്ടായിരുന്ന്. എന്തായാലും സമ്മേളനവും ചർച്ചയും പിർദേവസം നടത്താനാണ് നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഇന്ന് കാർയമായൊന്നും ചെയ്യാനില്ല. “നന്തി, കുതിരകളെ പാർപ്പിച്ചിട്ടുള്ള കൂടിന്റെ താഴുകൾ പരിശോധിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ താങ്ക്സ് സമ്മേളനവേദിയിലേക്ക് പോയ്ക്കൊള്ളുക. ഞാൻ താമസിയാതെ അവിടെ എത്തിക്കൊള്ളാം.”

“ഭവതിയുടെ ആജ്ഞ പോലെ”, നന്തി പറഞ്ഞു “പക്ഷേ ഭവതി പോകുന്നതിനുമുമ്പ് ഒരു കാർയം എനിക്ക് ബോധിപ്പിക്കാമോ, ആവോ?

“തീർച്ചയായും”, സതി പറഞ്ഞു.

“സ്വകാർയമാണ്, ദേവി”, നന്തി പറഞ്ഞു.

സതിയുടെ മുഖം ചുളിഞ്ഞു. കുതിരയുടെ കടിഞ്ഞാൺ അല്പം അകലെ നിന്നിരുന്ന ഒരു ഭടനെ വിളിച്ചു ല്പിച്ചപ്പോൾ സതി ഒരുവശത്തേക്ക് മാറിനിന്നു.

സതിയുടെ തൊട്സുത്ത് ചെന്ന് നന്നിന്നുകൊണ്ട് നന്തി മന്ത്രിച്ചു: “ഒരു നിർദ്ദേശം. മുന്നോട്ടുവെക്കാനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യമെടുത്തുകൊണ്ട് ഞാൻ പറയുകയാണ് ദേവി, അച്ഛനെ കാണുവാനാണ് പോകുന്നതെന്ന് വിചാരിക്കാതിരിക്കുക. പകരം സമാധാന ചർച്ച നടത്തേണ്ട ശത്രുപക്ഷത്തെ ചക്രവർത്തിയെ കാണാ നാണ് പോകുന്നതെന്ന് മനസ്സിൽ കരുതുക. നാളത്തെ സമാധാന ചർച്ചക്ക് അനുയോജ്യമായ ഒരന്ത രീക്ഷം സ്പഷ്ടി ക്കുവാനുള്ള ഒരുവസരമായി ഈ മദ്യയാഹ്ന ഭക്ഷണവേളയെ ഉപയോഗി ക്കുക.’

സതി പുഞ്ചിരിച്ചു. “താങ്ക്സ് പറയുന്നത് ശരിയാണ്, നന്തി.’

ഭയത്നന്റെ സഹായം വേണ്ടെന്നുവെച്ചപ്പോൾ സതി തന്റെ കുതിരയെ കൊടാരത്തിന്റെ ചവിട്ടുപടികൾക്കടുത്തുള്ള കുതിരലായത്തിൽ കൊണ്ടുപോയി കെട്ടി. സമാധാന സമുദായത്തിന്റെ ഭാഗമായി ദേവഗിരിയിലെ കുതിരകളെയെല്ലാം ഒരിടത്ത് കൊണ്ടുപോയി കെട്ടിയിരുത്തുന്നതിനാൽ സതിയുടെ കുതിര മാതൃമേ അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. പിതാവിന്റെ കൊടാരത്തിനടുത്തുള്ള പരധാന ചവിട്ടുപടികൾക്കടുത്തേതിൽ യഥാർത്ഥത്തിൽ അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്ന ഭടന്മാർ സൈനികമായ ഔദ്യോഗികതയോടെ അവളെ അഭിവാദനം ചെയ്തു. ഭയത്നയോടെ പരയഭിവാദനം ചെയ്ത് അവൾ നടത്ത് തുടർന്നു.

ഈ കൊടാരത്തിലാണ് വളർന്നത്. ഇവിടെത്തന്നെ ഉടയാനത്തിലാണ് ഓടിപ്പോയി നടന്നത്. ഈ പടികൾ ഭഗവദ്ദർശനത്തിനായി തവണ അവൾ കയറുകയും ഇറങ്ങുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഈ കർമ്മം വേദിയിലാണ് പരയഭിവാദനം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. ഇപ്പോൾ ഈ കെട്ടിടം അവൾക്കുവേണ്ടി തോന്നി. വർഷങ്ങളായി ഇവിടെനിന്ന് അകന്നു നിൽക്കുന്നതിനാലായിരിക്കാം അത്. അതെല്ലെങ്കിൽ തന്റെ പിതാവുമായി ഇപ്പോൾ യാതൊരു അടുപ്പവും സന്ദർശനവും തോന്നാത്തതുകൊണ്ടായിരിക്കാം.

കൊടാരത്തിനു ചുറ്റുമുള്ള വഴികളെല്ലാം അവൾക്കറിയാമായിരുന്നു. അവളെ വഴി കാണിക്കുവാനായി വന്ന ഭയത്നന്മാരുടെയൊന്നും സഹായം അവൾക്കാവശ്യമില്ലായിരുന്നു. അവരിൽ പലരെയും തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയുന്നില്ലെങ്കിലും എന്തോർത്ത് അവൾ അതിശയിച്ചു. അച്ഛന്റെ സുരക്ഷാ ചുമതല വിട്ടുമാറി ക്കായത്തോടെ അയാൾ ഭടന്മാരെല്ലാം മാറ്റിയതാവാം. ഭടന്മാരോട് കൈവീശിക്കാണിച്ച് ഒരു തരത്തിലും വഴിതെറ്റാതെ പിതാവിന്റെ പള്ളിയിലേക്കുവന്നു അവൾ നടന്നു.

“രാജകുമാരി സതി ആഗതയായിരിക്കുന്നു” എന്ന് ദ്വാരപാലകൻ ഉറക്കെ വിളംബരം ചെയ്തപ്പോൾ മറ്റൊരു ഭടൻ പള്ളിയിലേക്കുള്ള വാതിൽ തുറന്നുപിടിച്ചു.

സതി അകത്തേക്കു നടന്നു ചെന്നപ്പോൾ ദക്ഷൻ അവിടെ നിൽപ്പുണ്ടായിരുന്നു. തൊട്തൊടായി വീരനിയും ആ അയ്യപ്പന്റെ ഏറ്റവും അടുത്തായി അവൾക്കു പരിചയമില്ലാത്ത മറ്റൊരാളും നിൽപ്പുണ്ടായിരുന്നു. അയാളുടെ കൈത്തണ്ടയിൽ കെട്ടിയിരുന്ന സ്ഥാനചിഹ്നംവെച്ച് അയാൾ മെലുഹൻ സേനയിലെ ഒരു ഉപദളപതിയാണെന്ന് അവൾക്കു മനസ്സിലായി.

അവൾ മാതാപിതാക്കളുടെ നേരെ തിരിഞ്ഞയുടൻ അയാൾ ജനലിലൂടെ പുറത്തേക്കു നോക്കി ആർക്കും മനസ്സിലാവാത്ത വിധത്തിൽ എന്തോ സൂചന നൽകിയപ്പോലെ അവൾക്കു തോന്നി.

“ശ്രീരാമഭഗവാൻ രക്ഷിക്കട്ടെ, നിന്റെ മുഖത്തിനെത്തുപറ്റി? ദക്ഷൻ ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു.

കൈകുപ്പി തലകുമ്പിട്ട് ആചാരമനുസരിച്ച് അവൾ പിതാവിനെ വണങ്ങി “അതർക്കാര്യമുള്ളതൊന്നുമല്ല അച്ഛാ. യുദ്ധത്തിന്റെ ചെറിയൊരടയാളം.”

“ഒരു യോദ്ധാവ് അവന്റെ മുറിപ്പാടുകൾ അഭിമാനത്തോടെ പരദർശിപ്പിക്കും”. അതെല്ലാം അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ട് മടിയിൽ മെലുഹൻ ഉപദളപതി കൈകുപ്പി ഉപചാരപൂർവ്വം അവളെ അഭിവാദനം ചെയ്തു കൊണ്ട് പറഞ്ഞു.

നമസ്തേ തിരിച്ചുവന്നതുകൊണ്ട് അയാളെ പറ്റിയറിയാൻ. ചെയ്തുകൊണ്ട് തനിക്ക് അയാളെ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ട് എന്ന് മടിക്കി സതി അയാളെ നോക്കി “ഉപദേശം, എനിക്ക് അങ്ങനെയൊന്നുമില്ലാത്തതാണ്.”

“ഞാൻ പുതിയതായി ചുമതലയേറ്റെടുത്തതാണ്. കുമാരി” ആ മെലുഹൻ ഉപദേശം പറ്റിയിട്ടില്ല. “ഉപദേശം വിദ്യയുമാലിയുടെ സഹായിയായിരുന്നു ഞാൻ. കമലാക്ഷൻ എന്നാണ് പേര്.”

അവൾക്ക് ഒരിക്കലും വിദ്യയുമാലിയെ താല്പര്യമായിരുന്നില്ല. പക്ഷേ അത് കമലാക്ഷനോട് അനിഷ്ടം കാണിക്കാനുള്ള ഒരു കാരണമല്ല. മെലുഹൻ ഉപദേശത്തിനോട് വേർതിരിയലോടെ തലയാടിയ സതി തന്റെ അമ്മയുടെ നേർക്കു തിരിഞ്ഞു “സുഖം തന്നെയല്ലേ മാ.”

മുഖപാരികളും സതി വീരിണിയെ കൂടുതൽ വാത്സല്യമായിരുന്നില്ല. എന്ന് പദമുപയോഗിച്ച് അഭിസംബോധന ചെയ്തിട്ടില്ല. സാധാരണ പതിവുള്ള ഔപചാരികമായ അമ്മ എന്ന് പദം തന്നെയോണവൾ ഉപയോഗിക്കാറുള്ളത്. പക്ഷേ വീരിണിക്ക് ഈ മാറ്റം ഇഷ്ടമായി. അവർ സതിയുടെ അടുത്തേക്കു നീങ്ങി അവളെ പുണർന്നു. “എന്റെ മകളേ...”

സതി അമ്മയെ ഗാഢം പുണർന്നു.

ശിവനോടൊപ്പം കഴിഞ്ഞ വർഷങ്ങൾ ആ ബന്ധം മുറിച്ചിരുന്നു. ഇപ്പോൾ അവൾക്ക് തന്റെ ഉള്ളിൽ കെട്ടിക്കിടക്കുന്ന വികാരങ്ങൾ സ്വതന്ത്രമായി പ്രകടിപ്പിക്കുവാൻ സാധിക്കും.

“നിന്നെ എത്രകാലമായി കണ്ടിട്ട്, കുഞ്ഞേ, വീരണി മന്ത്രിച്ചു.

“ഞാനും മായെ കണ്ടിട്ട് എത്രയോ കാലമായി”, ഈനണിന്റെ മിഴികളോടെ സതി പറഞ്ഞു.

സതിയുടെ കവിളിലെ മുറിപ്പാടിൽ തൊടുകൊണ്ട് വീരിണി ചുണ്ടുകുടിപ്പു.

“ഇപ്പോൾ കുഴപ്പമൊന്നുമില്ല”, നേർത്തപുഞ്ചിരിയോടെ സതി പറഞ്ഞു “ഇപ്പോൾ അവിടെ വേദന യൊന്നുമില്ല.”

“നീയെന്താ ആയുർവ്വതിയെക്കൊണ്ട് ചികിത്സിച്ച് ആ പാട് നീക്കം ചെയ്യാത്തത്? വീരിണി ചോദിച്ചു.

“ഞാനത് ചെയ്യാം. മാ...”, സതി പറഞ്ഞു “പക്ഷേ എന്റെ മുഖ സൗന്ദര്യം പരധാനപ്പെട്ട കാര്യമൊന്നുമല്ല. സമാധാനത്തിനുള്ള ഒരു മാർഗ്ഗം കണ്ടെത്തുകയാണ് അതിലുമേറെ പരധാനപ്പെട്ട കാര്യം.”

“സമാധാനം കൈവരിക്കുവാൻ ശ്രീരാമദേവൻ നിന്റെ അച്ഛനേയും നീലകണ്ഠനേയും സഹായിക്കു മെന്ന് ഞാൻ ആശിക്കുന്നു”, വീരിണി പറഞ്ഞു.

ദക്ഷന്റെ പുഞ്ചിരി വിടർന്നു. “ഞാൻ ഒരു വഴി കണ്ടെത്തിക്കഴിഞ്ഞു. സതി. ഒരിക്കൽക്കൂടി നമ്മളെ ലോകവും ഒരുമിച്ച് ജീവിക്കും. മുഖത്തെപ്പോലെ സന്തുഷ്ട കൂടുംബമായിത്തീരും. അതിനിടയ്ക്ക് ഒരു കാര്യം, നീലകണ്ഠൻ പുറത്തു താവളത്തിൽ നിന്നെ കാത്ത് നിൽക്കുവാൻ ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടാവില്ലെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നു. ഇതുവരെ പറഞ്ഞത് എന്തൊക്കെയാലും സമാധാനസമ്മേളനത്തിനുമുമ്പ് ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ നേരിൽ കാണുന്നത് അത്ഭുതമായ ലക്ഷണമായിരിക്കില്ല.”

‘ഒരികൽക്കൂടി നമ്മളെല്ലാം ഒന്നിച്ച് ജീവികുമാനന്ദം ദക്ഷന്റെ വിചിത്രമായ അഭിപ്രായം കേൾപ്പോൾ സതി മുഖം ചുളിച്ച്. ശിവൻ തന്നോടൊപ്പം ദേവഗിരിയിലെത്തിയിട്ടില്ലെന്ന കാര്യം സതി പറയാനൊരു ഒളിയതായിരുന്നു. അപ്പോഴാണ് ദക്ഷൻ കമലാക്ഷനുമേൽ തിരിഞ്ഞത്.

“ഭയത്നമാരോട് ഭക്ഷണം കൊണ്ടുവരാൻ പറയൂ. എനിക്ക് നല്ല വിശപ്പു തോന്നുന്നു. എന്റെ കുടുംബത്തിൽപ്പെട്ട സ്മരകൾക്കും അങ്ങനെ തോന്നുന്നുണ്ടാവുമെന്ന് എനിക്ക് പറയാനില്ല”, ദക്ഷൻ പറഞ്ഞു.

“തീർച്ചയായും പരമോ.”

വീരിണി അപ്പോഴും സതിയുടെ കൈകൾ മുറുകെ പിടിച്ചിരിക്കുകയായിരുന്നു “കഴിഞ്ഞയാഴ്ച ആയുർ വൃത്തി ഇവിടെയില്ലാതിരുന്നത് വലിയ കഷ്ടമായിപ്പോയി.”

“എന്തുപറ്റി?”, സതി ചോദിച്ചു.

“അവരിവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ നിശ്ചയമായും കനകഹാലയെ രക്ഷിക്കാമായിരുന്നു. ചികിത്സാരംഗത്ത് അവർക്കുള്ള കഴിവ് മറ്റാർക്കും തന്നെയില്ല.”

ദക്ഷന്റെ ശരീരം വിറകൊള്ളുന്നത് തന്റെ കൺകോണിലൂടെ സതി കണ്ടു.

“വീരിണി, നിന്റെ സംസാരം അധികമാവുന്നു. നമുക്ക് ഭക്ഷണം കഴിക്കാം. പിന്നെ...”

“ഒരു നിമിഷം അച്ഛാ”, സതി അമ്മയുടെ നേർക്ക് തിരിഞ്ഞുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു “കനകഹാല ക്കെന്തുപറ്റി?”

“നീയത് അറിഞ്ഞില്ലേ?”, ആശ്ചര്യത്തോടെ വീരിണി ചോദിച്ചു. “അവർ പൊട്ടുന്നെ മരിച്ചുപോയി. അവരുടെ വീട്ടിൽ എന്തോ അപകടമുണ്ടായെന്ന് കേൾക്കുന്നു.”

“അപകടമോ? സതി സംശയത്തോടെ ചോദിച്ചു. പിന്നെ അവൾ ദക്ഷനുമേൽ തിരിഞ്ഞു “അവർ ക്കെന്തുപറ്റി അച്ഛാ?”

“അതൊരു അപകടമായിരുന്നു സതി”, ദക്ഷൻ പറഞ്ഞു “നീയത് പറഞ്ഞു പറഞ്ഞ് പർവ്വതീ കരിയ്ക്കേണ്ട...”

സതിയുടെ ചോദ്യത്തിൽനിന്നും ഒഴിഞ്ഞുമാറുന്നതുപോലുള്ള ദക്ഷന്റെ മറുപടി കേൾപ്പോൾ വീരിണി ഞെക്കും എന്തോ സംശയം തോന്നി “ദക്ഷൻ എന്താണിവിടെ നടക്കുന്നത്?”

“നീയൊന്ന് തലയ്ക്കുതലം മാറ്റിവെക്കുമോ? കുറേക്കാലമായി നമ്മൾ ഒരുമിച്ച് ജീവിക്കുന്നത് ഭക്ഷണം കഴിച്ച് ചിട്ട. അതുകൊണ്ട് നമുക്കീ വിഷയം ആസ്പദിക്കാം.”

“താമസിയാതെ എല്ലാം ശരിയാകും കുമാരി”, കമലാക്ഷൻ പതിഞ്ഞ ശബ്ദത്തിൽ പറഞ്ഞു.

അവൾ കമലാക്ഷനെ ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടില്ല. പക്ഷേ അയാളുടെ ശബ്ദത്തിലേന്തോ ഒളിഞ്ഞു കിടപ്പുണ്ട്. അവളുടെ സഹജവാസന ഉണർന്നെഴുന്നേറ്റു.

“അച്ഛാ, അങ്ങനെയൊന്നു മായ്ക്കുന്നത്?”

“ഓ, ശ്രീരാമ ദേവാ!”, ദക്ഷൻ വിലപിടിച്ചു. “ഇനി ഭർത്താവിനെ ഓർത്താണ്

നിന്റെ വിഷമമെങ്കിൽ അയാൾക്ക് ഞാൻ വിശേഷപ്പെട്ട് ഭക്ഷണം കൊടുത്തുചേർക്കാം.”

“ഞാൻ ശിവന്റെ കാർയ്യമല്ല പറഞ്ഞത്, സതി പറഞ്ഞു “അങ്ങ് എന്റെ ചോദ്യത്തിൽനിന്ന് ഒഴിഞ്ഞുമാറുകയാണ്. കനകഹാലയ്ക്ക് എന്തു സംഭവിച്ചു?”

ദേഷ്യം സഹിക്കാനാവാതെ മേശമേൽ ഇടിച്ഛുകൊണ്ട് ദക്ഷൻ അലറി “ഒരിക്കലേങ്കിലും നീ നിന്റെ അച്ഛനെയാണു വിശ്വസിക്കുകയോ? എന്റെ ചോരയാണ് നിന്റെ സിരകളിലോടുന്നത്. നിനക്കിഷ്ടമില്ലാത്ത എന്തെങ്കിലും കാർയ്യം ഞാൻ ചെയ്യുകയോ? കനകഹാല അപകടം മൂലമാണ് മരിച്ചതെന്ന് ഞാൻ പറഞ്ഞാൽ പിന്നെ അത് അങ്ങനെയൊന്നാണ് സംഭവിച്ചത്.”

സതി പിതാവിന്റെ കണ്ണുകളിലേക്ക് തുറിച്ചുനോക്കി “താങ്ക്സ് നുണ പറയുകയാണ്.”

“കനകഹാല അർഹിക്കുന്നത് അവർക്കു ലഭിച്ചു. കുമാരി”, കമലാക്ഷൻ സതിയുടെ തൊട്ടുപിന്നിൽ നിന്നുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു. “മെലുഹയുടെ അധിപനെ ചെറുക്കുന്നവർക്കെല്ലാം ഇതുതന്നെയായിരിക്കും ഗതി. പക്ഷേ ഭവതി വിഷമിക്കേണ്ട. അച്ഛൻ കുമാരിയെ അത്ഭുതധികം സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ട്.”

അമ്ലപരസ്യപോയ സതി കമലാക്ഷനെ ഒന്നു നോക്കിയശേഷം അച്ഛന്റെ നേരെ തിരിഞ്ഞുനിന്നു.

നീരസം പുരണ്ട് പുഞ്ചിരിയോടെ സംസാരിച്ചപ്പോൾ ദക്ഷന്റെ കണ്ണുകൾ ഈറനണിഞ്ഞിരുന്നു. “ഞാൻ എന്താണോ ഗാഢമായി നിന്നെ സ്നേഹിക്കുന്നുവെന്ന് നീ അറിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിൽ എന്തെന്ന് നന്നായിരുന്നു. നീ എന്തെന്ന് വിശ്വസിക്കുക. ഒരിക്കൽക്കൂടി ഞാൻ എല്ലാം നേർവഴിക്ക് കൊണ്ടു വരാം.”

സതി തന്റെ ശരീരമൊന്നു ചുരുക്കിപ്പിടിച്ച് പെട്ടെന്ന് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയാത്തവിധം വല തുക്കെമുട്ടുകൊണ്ട് കമലാക്ഷന്റെ അടിവയറിനെ മർദ്ദിച്ച് ഇടിച്ച്. അപ്രതീക്ഷിതമായി ഇടി കിടന്നതോടെ ആ സൈനികൻ ഒന്നു താഴ്ന്നു. അപ്പോൾ അയാളുടെ തല സതിക്ക് ഇടി ക്കാവുന്ന ദൂരത്തിലെത്തി. ഒട്ടും സമയം കളയാതെ നാഗന്മാരിൽനിന്ന് പഠിച്ച ഒരടവ് അവളുടെ വിടെ പരയോഗിച്ച്. വലതുകാൽ ചുഴറ്റി അയാളുടെ തലക്കീടൊരു ഉൾക്കൽ പറ്റി. അടി അയാളുടെ നെറ്റിയിലും ചെവികൾക്കിടയിലായിരുന്നു. ചെവികൾക്ക് തകർന്ന് അയാൾ ബോധരഹിതനായി നിലംപരിച്ഛി. ഭീമാകാരമായ ആ രൂപം തകർന്നടിഞ്ഞതുപോലെ തറയിൽ കിടന്നു. ഒറ്റിരിപ്പിലിന്ന് അവൾ വീണ്ടും പഴയ പടി ദക്ഷന്റെ മുന്നിൽ നിലയുറപ്പിച്ചു. പിന്നെ മിന്നൽവേഗത്തിൽ വാൾ ഊരി അവളെ പിതാവിന്റെ നേർക്ക് ചൂണ്ടി. ദക്ഷൻ ഒന്നു പരിതപിച്ച് ക്കാൻപോലുമുള്ള അവസരം നൽകാത്ത വിധം അതിവേഗത്തിലായിരുന്നു ഇതെല്ലാം നടന്നത്.

“അച്ഛനെന്താ ചെയ്തത്?”, രോഷം തിളച്ചുപൊന്തിയ സതി ഉച്ഛിഷ്ടത്തിൽ അലറി.

“അത് നിന്റെ നന്മയ്ക്ക് വേണ്ടിയാണ്, ദക്ഷൻ അലറി “നിന്റെ ഭർത്താവ് ഇനിയൊരിക്കലും നമ്മളെ ശല്യപ്പെടുത്തുകയില്ല.”

അവസാനം സതിയ്ക്ക് കാർയ്യം മനസ്സിലായി “ശരീരമഭേദം. കരുണാകാലികളേ. നന്മയും എന്റെ ഭർത്താവും.”

“ദൈവമേ”, വീരിണി ദക്ഷനു നേരെ കരഞ്ഞുകൊണ്ടു ചെന്നു ‘ദക്ഷൻ,

നിങ്ങളെന്താ ചെയ്തത്?

“നീ മിണ്ടരുത്, വീരിണി”, വീരിണിയെ ഒരു വശത്തേക്കു തള്ളിമാറ്റിക്കൊണ്ട് ദക്ഷൻ സതി യുടെ നേർക്കു ഓടി.

വീരിണി നടുങ്ങിപ്പോയി “ഒരു സമാധാന സമ്മേളനത്തിന്റെ നിയമങ്ങൾ നിങ്ങൾക്കെങ്ങനെ ലംഘി ക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞു? നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ ആത്മാവിനെ എന്തന്നേക്കുമായി മലിനപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.”

“നിനക്കുങ്ങനെ പുറത്തുപോവാൻ കഴിയില്ല”, സതിയെ പിടിക്കാൻ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ട് ദക്ഷൻ അലറി.

സതി ദക്ഷനെ തള്ളി. ദക്ഷൻ താഴെ വീണു. വാൾ ഇറുകെ പിടിച്ച് യുദ്ധസന്നദ്ധയായി അവൾ വാതിലിനുനേരെ ഓടി.

“അവളെ പിടിച്ച് നിർത്തി, ദക്ഷൻ അലറി “കാവൽക്കാരെ അവളെ തടയു.”

ദ്വാരപാലകൻ വാതിൽ തുറന്നപ്പോൾ രാജകുമാരി തന്റെ നേർക്കു ഓടി വരുന്നത് കണ്ട് അയാൾ അമ്പരന്നുപോയി. നടുങ്ങിപ്പോയ കാവൽക്കാരൻ അനക്കമറുന്നിരുന്നു.

“അവളെ തടയു”, ദക്ഷൻ അലറി.

കാവൽക്കാർക്കു പരിതരികുവാൻ കഴിയുന്നതിനുമുമ്പേ സതി അവരെ ഒരു വശത്തേക്കു തള്ളിമാറ്റി പുറത്തേക്കു കുതിച്ചു. പരധാന ഇടനാഴിയിലൂടെ അവൾ കുതിച്ചുപാഞ്ഞു. കാവൽക്കാരോട് അവളെ തടയാൻ പറഞ്ഞുകൊണ്ട് അച്ഛൻ ഓടിയെടുത്തത് അവൾ കേൾക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അവൾക്ക് അവളുടെ കുതിരയുടെ അടുത്തെത്തേണ്ടിയിരുന്നു. ദേവഗിരിയിൽ ആർക്കും അപ്പോൾ കുതിര കൈവശമില്ലായിരുന്നു. അവൾക്ക് കുതിരയുടെ അടുത്തെത്തുവാൻ കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ സകല ഭടന്മാരെയും നിഷ്പരഭ രാക്കി നഗരത്തിനു പുറത്തേക്കു അവൾക്കു പോകാൻ കഴിയും.

“നിൽക്കു കുമാരി”, ഒരു ഭടൻ പുറകിൽനിന്ന് അലറി.

മുന്നിൽ ഒരു സംഘം പടയാളികൾ തയ്യാറെടുപ്പ് നടത്തുന്നത് അവൾ കണ്ടു. അവർ തങ്ങളുടെ കുന്തം മുന്നോട്ടു നീട്ടിപ്പിടിച്ച് അവളുടെ വഴി തടയാൻ ശ്രമിച്ചു. വേഗത കുറയ്ക്കുകയോ അവൾ പുറകി ലേക്കു നോക്കി. മറ്റൊരു ഭാഗത്തുനിന്ന് ഒരു കൂടം സൈനികർ അവൾക്കെതിരെ പാഞ്ഞു വരുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

“ശരീരമദേവാ, എനിക്ക് ശക്തി നൽകേണം.”

അവൾ ദക്ഷന്റെ അകലെയിന്നുള്ള ശബ്ദം കേട്ടു “അവളെ ഉപദ്രവിക്കരുത്.”

ഇടതുഭാഗത്തുള്ള ഒരു ജനൽ തുറന്നു. അവളപ്പോൾ മുന്നിലായിരുന്നു. അവിടെനിന്ന് താഴേക്കു ചാടുന്നത് വിഡ്ഢിത്തമാണ്. പക്ഷേ അവൾക്ക് സ്ഥലമെല്ലാം നന്നായി അറിയാം; അത് അവളുടെ വീടായിരുന്നു. ജനലിനുമുകളിലായി ചെറിയൊരു പടിയുണ്ടെന്ന് അവൾക്കറിയാമായിരുന്നു. ആ പടിയിൽനിന്നു ചാടിയാൽ അവൾ കൊടാരത്തിന്റെ മേൽത്തട്ടിലെത്തും. അതിനുശേഷമുള്ള പാർശ്വ ത്തിലുള്ള ഒരു വാതിലിലൂടെ പുറത്തുവന്നാൽ മറ്റൊരേങ്ങിലും പിടികൂടുംമുമ്പ് അവൾക്ക് കൊടാരത്തിന്റെ പടിക്കലേത്താം.

വാൾ ഉറയിലിട്ട് കിഴങ്ങുന്നതായി കാണിച്ച് അവൾ രണ്ഡുകെയും

ഉയർത്തിപ്പിടിപ്പിച്ചു. അവളെ കൈയിൽ കിട്സിനെന്ന് വിശ്വാസത്തിൽ അവർ വേഗത കുറച്ചു. രാജകുമാരിയുടെ പരിഭ്രാന്തി കുറയ്ക്കുന്നതിനായിരുന്നു അവർ വേഗത കുറച്ചത്. പെട്ടെന്ന് സതി ഒരു വശത്തേക്കു ചാടി മിന്നൽ വേഗത്തിൽ ജനലിലൂടെ പുറത്തേക്കു കടന്നു. സതി മുറ്റത്തേക്കു വീണു പോയെന്നായിരുന്നു ഭടന്മാർ കരുതിയത്. എന്ന് സതി മുകളിലേക്കു കുതിച്ച് ആ ജനലിന്റെ പടിയിൽ തൂങ്ങി ആടി ഒരു കാൽ പടിയുടെ മുകളിൽ കയറ്റിവെച്ച് ഒറ്റകുതിപ്പിന് അതിനു മുകളിലെത്തി. ഒരു നിമിഷം കൊണ്ട് അവൾ ശരീരത്തിന്റെ തുലനാവസ്ഥ ക്രമപ്പെടുത്തി. പിന്നെ രണ്ടു മൂന്നടി വേഗത്തിൽ നടന്നശേഷം മട്സുപ്പാവിലേക്കു ചാടി.

“കുമാരി മട്സുപ്പാവിലുണ്ട്”. ഒരു ഭടൻ അലറിവിളിച്ചു.

ഭടന്മാർ ഏതു വഴിയാണ് വരികയെന്ന് അവൾക്കറിയാമായിരുന്നു. മട്സുപ്പാവിന്റെ അങ്ങേ അറ്റത്തേക്ക് മറുഭാഗത്തുകൂടെ ഓടിയ അവൾ മറ്റൊരു പടിയിലേക്കു ചാടി. ആ പടിയിലൂടെ ഇഴഞ്ഞുനീങ്ങി അവൾ മറ്റൊരു തടിലെത്തി. പിന്നെ അവിടെനിന്നും അപ്പുറത്തുണ്ടായിരുന്ന കോണിപ്പടിക്കുന്നേരെ അവൾ ഓടി. ഒരു കുതിപ്പിന് മൂന്നുപടികൾ വീതം ഓടി യിറങ്ങിയ അവൾ ഒന്നാം നിലയുടെ തടിലെത്തി. അതിന്റെ പാർശ്വത്തിൽ ഒരു കവാടമുണ്ടായിരുന്നു. സാധാരണ ഈ കവാടത്തിനുമുന്നിൽ പാറാവു പതിവിലാത്തതിനാൽ അതിലൂടെ പുറത്തുകടക്കുവാൻ ഒരു ശ്രമം നടത്തിനോക്കാമെന്ന് അവൾ വിചാരിച്ചു. ആ മട്സുപ്പാവിൽനിന്നും ഒരു വശത്തുണ്ടായിരുന്ന ചെറിയ ഉദ്യാനത്തിലേക്ക് അവൾ കുതിച്ചു. അതിന്റെ ചുമരിനടുത്തായി ഒരു മരമുണ്ടായിരുന്നു. ആ മരത്തിൽ പിടിച്ച് കയറി അതിന്റെ ഏറ്റവും വലിയ കൊമ്പിൽ ഞാന്നുകിടന്ന് അതിർത്തിയിടുന്ന് മതിലിന് പ്പുറത്തേക്കു ചാടി. തന്റെ കുതിരയുടെ തൊട്സുത്താണ് അവൾ ചെന്നിറങ്ങിയത്. ഒരൊറ്റ കുതിപ്പിന് കുതിരയുടെ പുറത്ത് ചാടിക്കയറിയ അവൾ അതിന്റെ കടിഞ്ഞാണഴിച്ച് മുന്നോട്ടു പോയിച്ചു.

“അതാ കുമാരി!” ഒരു ഭടൻ വിളിച്ചുകൂവി.

ഇരുപത് ഭടന്മാർ അവൾക്കുന്നേരെ പാഞ്ഞടുത്തു. പക്ഷേ അവൾ വേഗത കുറച്ചില്ല. അവർക്കിടയിലൂടെ മുന്നോട്ടു പാഞ്ഞ അവൾ കൊടാരത്തിൽനിന്ന് പുറത്തേക്കു കടന്നു. നിമിഷങ്ങൾക്കകം അവൾ നഗരത്തിലെത്തി. തന്റെ പുറകിൽ ഓടിക്കൊണ്ട് അലറിവിളിക്കുന്ന ഭടന്മാരുടെ ശബ്ദം അകലെ നിന്നും അവൾക്കു കേൾക്കുമായിരുന്നു.

“അവളെ തടയൂ!”

“രാജകുമാരിയെ തടയൂ!”

കുതിച്ചു പറയുന്ന കുതിരയുടെ ചവിട്ടേൽക്കാതിരിക്കുവാൻ ആ മെലുഹൻ ഭടന്മാർക്ക് വഴിയിൽനിന്ന് ഒഴിഞ്ഞുമാറേണ്ടതായി വന്നു. നഗരത്തിന്റെ പ്രധാനകവാടത്തിലേക്കുള്ള മറ്റൊരു വഴിയിലൂടെയാണവൾ നീങ്ങിയത്. അവൾ കുതിരയെ അതിവേഗം മുന്നോട്ടു പോയിച്ചു. അല്പ നിമിഷങ്ങൾക്കകം അവൾ ഇരുമ്പുകൊണ്ടുള്ള പ്രധാനകവാടം കടന്ന് പുറത്തെത്തി. അവിടേക്കു കടന്നയുടൻ അകലെനിന്നും പോരാടും നടക്കുന്നതിന്റെ കോലാഹലം കേട്ടു പരിഭ്രമിച്ച് കുതിര പിൻകാൽ കുത്തി ഉയർന്നു.

ദേവഗിരിയുടെ നിരീക്ഷണ തട്സിൽ നിന്ന് പ്പോൾ നാലു നാഴിക ദൂരെ സരസ്വതിനദിയുടെ അടുത്തായി സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള സമാധാന സമ്മേളനത്തിനുള്ള വേദി അവൾക്കു കാണാൻ കഴിഞ്ഞു. അവളുടെ സൈനികർ

ആക്രമിക്കപ്പെടുകയായിരുന്നു. മേലങ്കിയും മുഖംമൂടിയുമണിഞ്ഞ ഒട്ടനവധി രൂപങ്ങൾ എണ്ണണത്തിൽ കുറവായ നന്തിയേയും ഭേദമാരെയും പൊട്ടുന്നനെ ആക്രമിക്കുകയായിരുന്നു. അവരിൽ പലരും ആക്രമണത്തിൽ പരിക്ക്കേറ്റ് താഴെ വീണു കിടപ്പുപുണ്ഡായിരുന്നു.

“ഹയ്യാ.....” സതി കുതിരയെ ആണ്ണു തൊഴിച്ച് മുന്നോട്ടു പായിച്ചു.

ദേവഗിരിയുടെ സ്പർണ്ണ തട്ടിന്റെ മധ്യഭാഗത്തുള്ള പടിയിലൂടെ ആ കുതിര കുതിച്ചു പാണ്ണു. നീലക ണ്നോടു കൂറു പുലർത്തുന്ന സൈനികരുടെ പരചോദനമായ യുദ്ധഭേരി മുഴക്കിക്കൊണ്ട് അവൾ ആ യുദ്ധക്കളത്തിലേക്ക പാണ്ണടുത്തു.

“ഹര ഹര മഹാദേവ!”

അവസാനത്തെ ഇര

നാല്പത്തിയഞ്ച്

മേലങ്കിയണിഞ്ഞ കൊലയാളികൾ മൂന്നുറോളം പേരുടെന്ന് ആ യുദ്ധകളത്തിനു നേർക്ക് പാഞ്ഞു കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനിടയിൽ സതി കണക്കാക്കി. പക്ഷേ അവരുടെ പോരാട്ടത്തിന് പഞ്ചവടിയിലെ സൈനികരുടെ പോരാട്ടശൈലിയുമായി യാതൊരു സാമ്യവുമില്ലായിരുന്നു. നാഗന്മാരെപ്പോലെ വേഷം കെട്ടിയ മറ്റേതോ സംഘമായിരുന്നു അത്. സതിയുടെ നുറോളം വരുന്ന അംഗരക്ഷകരിൽ പകുതി യോളം വെട്‌ടേർ വീണു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അവരിൽ പലർക്കും ഗുരുതരമായി പരിക്കേൽക്കുകയോ പലരും കൊലപാതകയോ ചെയ്തിരുന്നു.

കൊലയാളികളും സതിയുടെ പടയാളികളും തമ്മിൽ കടുത്ത പോരാട്ടം നടക്കുകയായിരുന്നതിനാൽ ശത്രുനിര കൃത്യമായി തിട്ടപ്പെടുത്തുവാനോ ആർക്കുനേരെയെ കുതിരയെ ഓടിക്കേണ്ടതെന്ന് തീരുമാനിക്കുവാനോ സതിയ്ക്കു സാധിച്ചില്ല. കുതിരപ്പുറത്തുനിന്ന് താഴെയിറങ്ങി പോരാടുന്നതായിരിക്കും നല്ലതെന്ന് സതിയ്ക്കുതോന്നി. യുദ്ധം നടക്കുന്നതിന് അടുത്തതായിപ്പോൾ, മൂന്നു കൊലയാളികളുമായി ഒരേ സമയം പോരാടിക്കൊണ്ടിരുന്ന നന്തിയുടെ അടുത്തേക്ക് അവൾ കുതിരയെ പായിച്ചു.

ശത്രുവിന്റെ നെഞ്ചിലേക്ക് യാതൊരു ദയയുമില്ലാതെ വാൾ കുത്തിയപ്പോൾ നന്തി അടക്കം കയ്യിൽ അപ്പോൾ കേട്ടു. ഇടതുഭാഗത്തേക്ക് വെട്ടിത്തിരിഞ്ഞ് വാളിന്മേൽ കോർത്തുകിടക്കുന്ന ആ ഉയരം കുറഞ്ഞ കൊലയാളിയെ തന്റെ നേർക്കു പാഞ്ഞുവരുന്ന മറ്റൊരു കൊലയാളിയുടെ നേർക്ക് വലിച്ചെറിഞ്ഞു. മറ്റൊരുതൻ നന്തിയെ പുറകിൽ നിന്നാകർമ്മിക്കുവാൻ തയ്യാറെടുക്കു ന്നുണ്ടായിരുന്നു.

ജീനിയിൽനിന്ന് കാൽ വലിച്ചെടുത്ത് കുതിരപ്പുറത്ത് അല്പംകൂടി കയറിയിരുന്ന് സതി വാൾ വലിച്ചുറിയെടുത്തു. കുതിരയെപായിച്ച് നന്തിയെ പുറകിൽനിന്നാകർമ്മിക്കാനൊരുങ്ങുന്ന ആ കൊലയാളിയുടെ തൊട്ടടുത്തുതെത്തിയ അവൾ ഒരൊറ്റ വീശിന് ആ കൊലയാളിയുടെ തലയുരുത്തിട്ടു. കുതിരയുടെ മറുഭാഗത്തുകൂടെ ചാടിയിറങ്ങിയ സതി ഒറ്റ മറിച്ച് ലിന് നന്തിയുടെ തൊട്ടുപുറകിൽചെന്ന് നിലയുറപ്പിച്ചു. ആ തലയ്ക്കുപോയ കൊലയാളിയുടെ ചങ്ങലയുടെ അവന്റെ ഹൃദയം ജീവരക്തം പുറത്തേക്കു തള്ളിവിട്ടു.

“ദേവി”, മറ്റൊരു കൊലയാളിയെ ആഞ്ഞ് വീശിവെട്ടുന്നതിനിടയിൽ നന്തി വിളിച്ചു പറഞ്ഞു “ഓടി പ്പോകൂ.”

നന്തിയുടെ തൊട്ടുപിന്നിൽ പുറംതിരിഞ്ഞ് ശത്രുക്കൾക്കഭിമുഖമായി നിന്നുകൊണ്ട് അവൾ ചോദിച്ചു. “നിങ്ങളെല്ലാവരും കൂടി വരികയാണോ? അപ്പോൾ ഒരുവശത്തുനിന്നും ഒരു കൊലയാളി സതിയുടെ നേർക്ക് കുതിച്ചുപോൾ സതി പരിച മുന്നോട്ടു നീക്കിപ്പിടിച്ച്. വസ്ത്രത്തിന്റെ

മടക്കിൽനിന്ന് അയാൾ എന്തോ ഒരു സാധനമെടുത്ത് സതിയുടെ കണ്ണ് ലക്ഷ്യമാക്കി എറിഞ്ഞു. തൽക്ഷണം ഉൾപരേണയാൽ അവൾ പരിച മുഖത്തിനുമുന്നെ ഉയർത്തിപ്പിടിച്ഛ. ഒരു കറുത്ത മുട് അവളുടെ പരിചയിൽതടി ചിതറി. അതിനകത്തെ വസ്തുക്കൾ - മുർച്ഛയുള്ള ലോഹച്ഛീളുകൾ - അവളുടെ കണ്ണിൽ കൊള്ളാതെ മററാരിട ത്തേക്കു തെരിച്ഛു പോയി. എന്നാൽ അതിലുണ്ഛായിരുന്ന ചില ചീളുകൾ അവളുടെ ഇടതു കൈയിൽ തറച്ഛിരുന്നു.

ഇത്തരത്തിലുള്ള യുദ്ധഗൈലിയെക്കുറിച്ഛ സതി കേടിരുന്നു; ഈജിപ്തുകാരുടെ ഗൈലിയായിരുന്നു അത്. മുട്ഛയ്ക്കകകത്തെ ഭ്വാവകം ചെറിയൊരു തുളയുണ്ഛാക്കി ചോർത്തിക്കളണ്ണഗേഷം അതിന കത്ത് മുർച്ഛയുള്ള നേർത്ത ലോഹച്ഛീളുകൾ നിറയ്ക്കും. ഇതു ശത്രുവിൻറെ കണ്ണിനെറിണ്ണ അവനെ അന്ധനാക്കും. അടിയിലൂടെ വാളുകൊണ്ഛുള്ള കുത്തായിരുന്നു അടുത്തപടി. പരിച കാഴ്ച മറച്ഛിരുന്നു വെട്കിലും ഉൾപരേണയാൽ പെട്ടെന്റ അവളാ കുത്തിൽനിന്ന് ഒഴിണ്ണുമാറി. പിന്നെ തൻറെ പരിചയിലു ണ്ടായിരുന്ന ഒരാനിയിൽ അവൾ അമർത്തിയപ്പോൾ, അതിൽനിന്നു പുറത്തേക്കുതള്ളിവന്ന ഒരു ചെറിയ കത്തിപോലെയുള്ള അലക് അക്രമിയുടെ ചട്കിൽ തറച്ഛു കയറി. അത് നേരെ അവൻറെ ശ്വാസ നാളവും മുറിച്ഛ മുന്നോട്സു നീണ്ണി. സ്വന്തം ചോര ശ്വാസകോശത്തിലിറണ്ണിയതിനാൽ ആ കൊലയാളിക്ക ശ്വാസം മുടി. ആ സമയം സതി തൻറെ വാൾ അവൻറെ ഹൃദയത്തിൽ കുത്തിയിറക്കി.

അതേസമയം നന്തി തൻറെ മുന്നിൽ കണ്ഛവരെയെല്പാം അനായാസം കൊന്നു തള്ളിക്കൊണ്ഛിരുന്നു. ദീർഘകായനായ അയാൾ ഉയരം കുറണ്ണെ ഹ്വരസ്വകായന്മാരായ ഈജിപ്തുകാർക്കു മുന്നിൽ രാക്ഷസ നെപ്പോലിരുന്നു. ഒരൊറ കൊലയാളിക്കുപോലും അയാളുടെ അടുത്തേക്കു ചെല്പാൻപോലും സാധിച്ഛിരു ന്നില്പ. അവർക്കാർക്കും അതിനുള്ള ധൈര്യം വന്നില്പ. അകലനിന്നുകൊണ്ഛ അവർ അയാൾക്കുമുന്നെ കത്തികളും ലോഹച്ഛീളുകൾ നിറച്ഛ മുട്കളും എറിണ്ണുകൊണ്ഛിരുന്നു. എന്നാൽ അവയൊന്നും അയാളുടെ മർമപരധാനമായ ഭാഗണ്ണളിൽ ചെന്നു കൊണ്ഛില്പ. അയാളുടെ ചുമലിൽ ഒരു കത്തി തറച്ഛിരിപ്പുണ്ഛായിരുന്നു. ഭേഹമാസകലം ലോഹച്ഛീളുകൾ തറണ്ണിരിപ്പുണ്ഛായിരുന്നു. ഭേഹമാസകലം രക്തം പുരണ്ഛിരുന്ന നന്തി ശ്വര്യുവിനെ ശക്തമായി ചെറു ത്തു. എന്നാൽ സാഹചര്യം തണ്ണൾക്കൈതിരായി മാറിക്കൊണ്ഛിരിക്കുകയാണെന്ന് സതിക്കും നന്തിക്കും മനസ്സിലായി തുടണ്ണിയിരുന്നു. അപ്തരീക്ഷിതമായ ആ ആക്രമണത്തിൽ എണ്ണത്തിൽ കുറവായിരുന്ന ആ പോരാളികൾ മറിച്ഛു വീണ്ണു കൊണ്ഛിരുന്നു. അവർക്കു ചുറ്റും കൊലയാളികൾ നിരന്നു കഴിണ്ണതി നാൽ രക്ഷപ്പെടാനുള്ള മാർഗ്ഗവുമില്പായിരുന്നു. ഭക്ഷൻറെ ഗുഡാലോചനയിൽ ഭാഗഭാക്കല്പാത്ത സൂര്യ വംശി പടയാളികൾ തണ്ണളുടെ രക്ഷക്കൈതുമോ എന്നതുമാത്മരമായിരുന്നു അവരുടെ പരതീക്ഷ.

വലതുവശംമാറി മുകളിലൂടെ ഒരു കൊലയാളി സതിയുടെ നേരെ താഴ്ന്ന് വെടിയിറണ്ണി. മടക്കിവെടി വീശി സതി ആ വെട് തടുത്തു. അവൻ ഇടതുമായി വെടി വീശി സതിയെ പിന്നോക്കം മലർത്തുവാൻ ശ്വമിച്ഛു. സതി അതേ ശക്തിയോടെ തിരിച്ഛു വെടി. ആ കൊലയാളി പിന്നെ അടിയിലൂടെ സതിയുടെ ഉദരം ലക്ഷ്യംവെച്ഛു കുത്തി. എന്നാൽ അവൻ സതിയുടെ വിശേഷപ്പെട്സുതരം അറിണ്ണുകുടായിരുന്നു.

മിക്ക പോരാളികൾക്കും സ്വന്തം ശരീരത്തിൽനിന്നകന്ന് സ്വഭാവികമായ

ദിശയിൽ മാതൃമേ വാൾ വീശുവാൻ സാധിക്കുകയുള്ളു. കരുത്തും വൈദഗ്ദ്ധ്യവും വളരെയധികം ആവശ്യമായതിനാൽ വളരെ കുറച്ചു പേർക്കുമാത്രമേ സ്വന്തം ശരീരത്തിനു നേർക്കു തിരിച്ച വാൾ ചൂഴ്ന്നുവാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ, സതിക്ക് അതിനു സാധിക്കുമായിരുന്നു. അതിനാൽ സതിയുടെ വാളിന്റെ അകവും പുറവും ഒരുപോലെ മൂർച്ഛവരുത്തിയിരുന്നു. സാധാരണയായി വാളുകളുടെ പുറന്തല മാതൃമേ മൂർച്ഛ വരുത്താറുള്ളു. ഏതാണ്ട് അസാധ്യമെന്നു പറയാവുന്ന വിധത്തിൽ മുന്നോടും പുറകോടും അതിർത്തു വിദഗ്ദ്ധമായി വാൾ വീശി ചൂഴ്ന്നിയിരുന്ന മികച്ച പോരാളിയായിരുന്ന സതി. അപരന്നുപോയ ശത്രുവിന് പരതികരിക്കാൻ കഴിയുന്ന തിനു മുമ്പ് അവന്റെ കഴുത്തിൽ ആഴത്തിലുള്ള മുറിവേർകൊണ്ടു. ഏതാണ്ട് തലയ്ക്കുപോകും വിധം ആഴത്തിലുള്ളതായിരിക്കും ആ മുറിവ്. ആ ഈജിപ്ഷ്യൻ കൊലയാളിയുടെ ശിരസ്സ് കഴുത്തിൽനിന്ന് മുറിഞ്ഞ് അടർന്നുമാറി. ചർമ്മത്തിന്റെ നേർത്ത ബലത്തിൽ തൂങ്ങി നിന്നു ആ തല. അയാളുടെ കൺ പോളകൾ അപ്‌പോഴും ചലിക്കുന്നതുണ്ടായിരുന്നു. ആ ശരീരം താഴേക്കു പതിച്ചപ്പോൾ സതി അത് തൊഴി ച്ചു മാറിയിട്ടു.

തന്റെ ഇടതുഭാഗത്ത് ആരോ നീങ്ങുന്നതു കണ്ടപ്പോൾ അത് കാണാൻ വൈകിയത് അബദ്ധമായെന്ന് അവൾ മനസ്സിലാക്കി. ആ രണ്ടാമന്റെ വെട് തടുക്കാൻ അവൾ ശ്രമി ച്ചുവെങ്കിലും ആ വെട് അവളുടെ വാളിലുരസി പാടുവീണ ഇടത്തേ കവിളിൽ വന്നുകൊണ്ടുശേഷം അവളുടെ കണ്ണിലൂടെ തുളച്ചുകയറി തലയോടടിയിൽ ഒരു ദ്വാരമുണ്ടാക്കി. അവളുടെ ഇടതുകൺപോള അതിനകത്തിരുന്ന തകർന്നു. ആ മുറിവിൽനിന്ന് രക്തം ധാരധാരയായി ഒഴുകി അവളുടെ മറുകെണ്ണിന്റെ കാഴ്ചമറച്ചു. മുഖത്തെ ചോര തുടച്ചുമാറ്റുന്നതിനിടയിലും അവൾ വാളുകൊണ്ട് പരതിരോധം തീർക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചു. ഒരു സ്ത്രീയുടെ കിതപ്പും തേങ്ങലും കേൾക്കുന്നതുപോലെ അവൾക്കു തോന്നി. അത് താൻ തന്നെയായിരുന്നു. രണ്ടാമതൊരാൾമണത്തിനായി അവൻ മുന്നോട്ടു നീങ്ങിയതോടെ അവൾ അത് നേരിടാൻ തയ്യാറെടുത്തു.

വലതുഭാഗത്ത് ആരോ നീങ്ങുന്നത് അവൾ കണ്ടു. ഇളംചുവപ്പുനിറമാർന്ന മങ്ങിയ കാഴ്ച യിലൂടെ നന്തി ഒരൊറ്റ വീശിന് ആ കൊലയാളിയുടെ തല വെടി മാറ്റുന്നതത് അവൾ കണ്ടു.

“ദേവീ”, നന്തി അലറിവിളിച്ചുകൊണ്ട് മറൊരുത്തന്റെ വെടിയിൽനിന്ന് സതിയെ രക്ഷിക്കുവാനായി പരിച മുന്നോട്ട് നീക്കിപ്പിടിച്ചു. ‘ഓടി രക്ഷ പ്പെടു’

അവൾക്കു ചുറ്റുമുള്ള ലോകം സാവധാനത്തിലായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അയാളുടെ ശബ്ദം അകലെയെ വിടെയോ നിന്നോ വരുന്നതുപോലെ അവൾക്കു തോന്നി. സ്വന്തം ഹൃദയമിടിപ്പ് അവൾക്കു കേൾക്കാൻ കഴിഞ്ഞു. ആ കൂടുകകൊലയുടെ അവശിഷ്ടം കണ്ടുനിൽക്കുമ്പോൾ ശ്വാസം നിലയ്ക്കുന്നതുപോലെ അവൾക്കു തോന്നി. സുരക്ഷാഭേദമാരുടെ ചോര പുരണ്ട് ചരിന്നഭിന്നമായ ശവശരീരങ്ങൾ അവളുടെ കാൽക്കൽ കിടപ്പുണ്ടായിരുന്നു. വീണു കിടക്കുന്നവരിൽ പലർക്കും ജീവനുണ്ടായിരുന്നു. അവർ അകർ മികളുടെ കാലിൽ ജീവൻ രക്ഷിക്കാനായി പിടിച്ചപ്പോൾ കൊലയാളികൾ അവരെ രോഷത്തോടെ തൊഴിച്ചുനീക്കി. രോഷത്തോടെയുള്ള അലക്ഷ്യമായ വെടുകൾ അവരുടെ ജീവന് അറുതി വരുത്തി. എന്റെ ധിക്കാരം, ഒരു ശബ്ദം അവളുടെ തലയിലിരുന്നു മന്ത്രിച്ചു. ഞാനവരെ കുരുതികൊടുത്തിരി ക്കുന്നു. ഒരിക്കൽക്കൂടി.

അവളുടെ മസ്തിഷ്കം അംഗഭംഗം വന്ന് കണ്ണിന്റെ സ്വന്ദനം ഇല്ലാതാക്കിയിരിക്കുന്നു. മുഖത്തു കൂടെ വായിലേക്കൊലിപ്പിറങ്ങിയ ചോര അവൾതുപ്പിപ്പിടയ്ക്കുന്നു. അംഗഭംഗം വരാത്ത വലതുകണ്ണുമായി അവൾ പടനിലത്തേക്ക് വർദ്ധിത വീര്യത്തോടെ തിരിച്ചെത്തി. ഒരക്രമിയുടെ കനത്തവെട്ടിൽനിന്ന് പുറകോട്ട് ഒഴിഞ്ഞുമാറിയ അവൾ വലതുഭാഗത്തുകൂടെ വെട്ടി വീശി അവന്റെ കൈ വെട്ടിപ്പിളർത്തി. ആ ഈജിപ്ഷ്യൻ വേദന കൊണ്ടു മോങ്ങിയപ്പോൾ സതി തന്റെ പരിചകൊണ്ട് അവന്റെ തലയോട്ടി അടിച്ച് പിച്ചു. ആടിയാടിനിന്ന് അവന്റെ കണ്ണിൽ വാൾ കുത്തിയിറക്കിയ അവൾ അത് വലിച്ചെടുത്ത് മറ്റൊരു കൊലയാളിയെ നേരിടാൻ തയ്യാറായി നിന്നു.

അക്രമി അകലേനിന്നുകൊണ്ട് ഒരു കത്തി വീശിയെറിഞ്ഞു. അതവളുടെ ഇടതുകൈയുടെ മുകൾ ഭാഗത്ത് താഞ്ഞു കയറി. അതോടെ അവളുടെ പ്ലാതിരോധത്തിന് വിള്ളൽ വീണു. അവൾക്ക് ഇടതു കൈ അനക്കാൻ പറ്റാതായി. രോഷം കൊണ്ട് പല്ലുകൾ പുറത്തേക്കിളിപ്പുകാണിച്ച് അവൾ വാൾ അവന്റെ നേർക്ക് ആഞ്ഞുവീശി, ആ വെട്ട് അവന്റെ മേലേക്കി ഭേദിച്ച് അവന്റെ നെഞ്ചിൽ തുളച്ച് കയറി. അവൻ താഴേക്കു കുഴഞ്ഞു വീണപ്പോൾ സതി അവന്റെ നെഞ്ചിൽ ഹൃദയം തകർക്കുംവിധം ആഞ്ഞു വെട്ടി. പക്ഷേ കൊലയാളികളുടെ ഒഴുക്ക് ശമിച്ചിരുന്നില്ല. സതിയോടേറ്റു മുട്ടുവാൻ മറ്റൊരുത്തൻ പാഞ്ഞെത്തി. തളർന്നുകൊണ്ടിരുന്ന തന്റെ ശരീരത്തെ ഉത്തേജിപ്പിക്കുവാനായി കേവലം മനസ്സാ ന്നിടയ്ക്കുമുപയോഗിച്ച് കൊണ്ട് ചോരയിൽ കുളിച്ച് വാൾ അവൾ ഒരിക്കൽക്കൂടി ഉയർത്തി.

കുറച്ചകലെ നിന്നുകൊണ്ട് സ്വയത്ത് ഈ പോരാട്ടം കണ്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. നീലകണ്ഠനെന്ന് വിളിക്ക പ്പെടുന്ന ഒരുത്തന്റെ മരണം ഉറപ്പാക്കണമെന്നുമാത്രമായിരുന്നു അവന്റെ ഉത്തരവ്. തീർച്ചയായും എതിരാളികളെ അനായാസം അറിഞ്ഞു തള്ളുന്ന ഉയരമുള്ള അവൻ തന്നെയായിരുന്നു അത്. സ്വയത്ത് ആ യുദ്ധരംഗത്തേക്ക് നീങ്ങി. യുദ്ധസജ്ജനായ നന്തിയെ നേരിടുവാനായി അയാൾ നടന്നടുത്തു.

നന്തി തിരിഞ്ഞുനോക്കിയപ്പോൾ പുതിയ എതിരാളിയെ കണ്ടു. സ്വയത്തിന്റെ വാളിനു നേർക്ക് അയാൾ തന്റെ വാൾ ചൂഴ്ന്നിവിശി. നന്തിയുടെ വെട്ടിന്റെ ഊക്കിൽകൈയ്ക്ക് വേദന അനുഭവപ്പെടപ്പോൾ ആ ഈജിപ്തുകാരൻ ഒടി പിന്നാക്കം വെച്ചു. സ്വയത്ത് വാൾ താഴെയിട് വിശേഷാവസരങ്ങളിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനായി രണ്ട് വളഞ്ഞ് ലോഹക്കത്തികൾ വലിച്ചെടുത്തു. ഇതുപോലെയുള്ള വാളുകൾ നന്തി മുൻപ് കണ്ടിരുന്നില്ല. സ്വയത്തിന്റെ വാളിന്റെ മുന്നിലൊന്ന് വലിപ്പം വരില്ലായിരുന്നു അവയ്ക്ക്. അവയുടെ അറ്റം കൊളുത്തുകൾ പോലെ വളഞ്ഞിരുന്നു. ആ വാളുകളുടെ പ്ലാതിരോധ മരം കൊണ്ടോ തുകൽ കൊണ്ടോ പൊതിഞ്ഞിടിലാത്ത അതിന്റെ പിടിയായിരുന്നു. മികച്ച വൈദഗ്ദ്ധ്യമില്ലാത്ത ഒരു അഭയാ സിക്ക് അതുപയോഗിക്കുവാൻ സാധിക്കില്ലായിരുന്നു. അല്ലാത്ത പക്ഷം സ്വന്തം കൈകൾക്ക് വായ്ത്ത ല പോലെ മുർച്ഛയുള്ള പിടിയിൽനിന്ന് മുറിവേൽക്കാനുള്ള സാധ്യതയുണ്ടായിരുന്നു.

സ്വയത്ത് ഒരു തുടക്കക്കാരനായിരുന്നില്ല. യേപ്പെടുത്തുന്ന വേഗത്തിൽ അയാൾ ആ രണ്ടു വാളുകളും വിദഗ്ദ്ധമായി വൃത്താകാരത്തിൽ ചൂഴ്ന്നിരിക്കാൻ കണ്ടിരുന്നു. മുൻപൊരിക്കലും ഇത്തരം വാളുകളും യുദ്ധമുറയും കണ്ടിടിലാത്ത നന്തി സ്വാഭാവികമായും ജാഗ്രത പുലർത്തി. അയാൾ പരിച ഉയർത്തിപ്പിടിച്ച്. ഈജിപ്തു കാരൻ മുന്നോട്ടു നീങ്ങുന്നതിനായി അയാൾ

കാത്തുനിന്നു. അതേ സമയം സുരക്ഷിതമായ അകലം പാലിച്ഛൂ. നന്തിയുടെ ശരഭ്യ സ്യുതത്തിൽതന്നെ കേന്ദ്രീ കരിച്ഛിരുന്ന്. സതിയാകട്ടെ തന്നെ ഒരു വശത്തുനിന്ന് ആക്രമിക്കാനൊരുങ്ങിയ ഒരു കൊലയാളിയുമായി പോരാടുകയായിരുന്നു. ഈ തക്കം നോക്കി ഒരു കൊലയാളി പിന്നിലൂടെ വന്ന് നന്തിയെ ആഞ്ഞുവെടി. സഹിക്കാ നാവാത്ത വേദനമൂലം രോഷത്തോടെ അലറിയ നന്തി മുന്നോട്ടു ചാഞ്ഞു.

സ്യുത് ഈ അവസരം തന്റെ ഇടതുകൈയിലെ വാൾ വലതുകൈയിലെ വാളുമായി കോർക്കുവാൻ ഉപയോഗിച്ചു. അതോടെ അത് ഇരുതലമൂർച്ഛയുള്ള ഒരു ആയുധമായി രൂപംകൊണ്ടു. നന്തിയുടെ പരി ചയ്ക്കുകയലൂടെ അയാൾ അത് ആഞ്ഞുവീശി. ആ ലോഹം കൊണ്ടുള്ള മൂർച്ഛയുള്ള ആ കത്തിയുടെ കൈപ്പിടി നന്തിയുടെ ഇടത് കൈത്തണ്ട് കൈപ്പടത്തിനു കുറച്ചു മുകളിൽവെച്ച് ചേദിച്ചു. മുറിഞ്ഞുപോയ ഭാഗത്തുനിന്നും ചോര പുറത്തേക്കു കുത്തിയൊഴികിയപ്പോൾ ആ സൂര്യവംശി പോരാളി വേദനകൊണ്ട് അലറി. ആ കനത്ത ആഘാതം മൂലം ഹൃദയം ശക്തിയായി സ്പന്ദിക്കുവാൻ തുടങ്ങി യതോടെ രക്തപരവാഹം ദൃതഗതിയിലായി. മരവിച്ഛുപോയ നന്തിയുടെ തൊടടുത്തേക്ക് നീങ്ങിനിന്നു കൊണ്ട് സ്യുത്ത് നന്തി വാൾപിടിച്ഛിരുന്ന് കൈ മുടിഞ്ഞുതൊഴെ വെടിമാറി. രണ്ട് മുറിവുകളിൽനിന്നും രക്തം കുതിച്ഛൊഴുകിയതോടെ നന്തിതാഴേക്കു കുഴഞ്ഞു വീണു. നന്തിയുടെ അർറുവീണ കൈകൾ തൊഴി ച്ഛു തെറിപ്പിച്ഛ് സ്യുത് കാറിത്തുപ്പി.

“നാശം”, തന്റെ മുഖമുടിയിൽ പറ്റിപ്പിടിച്ഛ തുപ്പൽ തുത്തുകളഞ്ഞു കൊണ്ട് അയാൾ ശകാരിച്ഛു. അയാൾ ശക്ക് ആ മുഖമുടി ഉപയോഗിച്ചു ശീലമിലായിരുന്നു. പക്ഷേ അയാൾ ശകാരപദം ഉരുവിട്ത് സംസ്കൃതത്തിലായിരുന്നു. ഈജിപ്തിലെ ഭാഷ സംസാരിക്കരുതെന്ന് അയാൾ കർശനമായി വിലക്കിയിരുന്നു. അവർ നാഗന്മാരാണെന്ന് നാട്യം കർശനമായി പാലിക്കേണ്ടതുണ്ടായിരുന്നു.

“നന്തി”, സതി അലറി. ഒന്ന് വടം വീശി തിരിഞ്ഞുകൊണ്ട് അവൾ സ്യുത്തിന്റെ നേർക്ക് വാൾകൊണ്ട് കുത്തി.

അവളുടെ ആക്രമണത്തിൽനിന്ന് അയാൾ അനായാസം ഒഴിഞ്ഞു മാറി. മറ്റെരു ആക്രമി പുറകിൽനിന്ന് സതിയെ വെടി. അവളുടെ മുതുകും ഇടതുചുമലും ആ വെടിയിൽ മുറിഞ്ഞു.

“നിൽക്ക്”. അവളുടെ നെഞ്ചിലേക്ക് വാൾ കുത്തിയിറക്കുവാൻ ഒരുങ്ങിയ രണ്ട് അക്രമികളെ നോക്കി സ്യുത്ത് പറഞ്ഞു.

അക്രമികൾ ഉടൻതന്നെ സതിയുടെ കൈകളിൽ പിടിച്ഛുകൊണ്ട് സ്യുതിന്റെ കല്പനയ്ക്കായി കാത്തു നിന്നു. ഒരു സ്ത്രീയോട് സംസാരിച്ഛ് തന്റെ നാക്ക് മലിനപ്പെടുത്തുവാൻ ആ കൊലയാളികളുടെ നേതാവ് ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നില്ല. സ്ത്രീകളെന്താൽ പുരുഷനേക്കാൾ വളരെ താഴ്ന്നവരാണെന്നും മൃഗങ്ങളേക്കാൾ അല്പം മുകളിലുള്ളവരാണെന്നുമാണ് അയാൾ കരുതിയിരുന്നത്.

“നീലകണ്ഠമുള്ള ഭഗവാൻ ആരാണെന്ന് അവളോടു ചോദിക്ക്.”

അയാളുടെ സഹായികളിലൊരുത്തൻ സതിയെ നോക്കി ആ ചോദ്യം ആവർത്തിച്ഛു.

നടുങ്ങിപ്പോയിരുന്ന സതി അവർ ചോദിച്ചത് കേട്ടിരുന്നില്ല. അവൾ നന്തിയെ നോക്കി. അംഗഭംഗം വന്ന് തറയിൽ വീണു കിടന്നിരുന്ന അയാളുടെ

ശരീരത്തിൽനിന്നും അതിവേഗം വൻതോതിൽ രക്തം വാർന്നു പോയിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അപ്പോൾ അബോധാവസ്ഥയിലായിരുന്ന ആ സൂര്യവംശി പോരാളിക്ക് ശ്വാസഗതിയുണ്ടായിരുന്നു. കൈകാലുകളിൽനിന്നാണ് രക്തം വാർന്നുപോയിക്കൊണ്ടിരുന്നത് എന്ന് തിനാൽ അത് തൽക്ഷണമരണത്തിനു ഹേതുവാകുകയില്ലെന്ന് അവൾക്കു തോന്നി. കുറച്ചുനേരംകൂടി അയാളെ ജീവനോടെ സംരക്ഷിച്ചാൽ വൈദ്യസഹായം അയാളുടെ ജീവൻ രക്ഷിച്ചുപോകാം.

“ഇവനാണോ നീലകണ്ഠമുട്ടൂ ഭഗവാൻ?”, നന്തിയെ ചൂണ്ടി സയത് ചോദിച്ചു.

സയത്തിന്റെ സഹായി സതിയോട് ആ ചോദ്യം ആവർത്തിച്ചു. പക്ഷേ സതി തന്റെ കൺകോണുകളിലൂടെ ദേവഗിരിയിലൂടെ കവാടത്തിലേക്കാണ് നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നത്. ആ തടടിന്റെ മുകളിൽനിന്ന് ആളുകൾ തന്റെ നേർക്ക് ഓടിവരുന്നത് അവൾ കണ്ടു. പതിനഞ്ചു നിമിഷങ്ങൾക്കകം അവർ തന്റെ അടുത്തേതിൽ ചേർന്നെത്തുമെന്ന് അവൾക്കു തോന്നി. അതേയും സമയം അവൾക്കു നന്തിയെ ജീവനോടെ സംരക്ഷിക്കണം.

സതിയിൽനിന്ന് യാതൊരു മറുപടിയും കിട്ടാതായപ്പോൾ സയത് തലയാട്ടി “ഈ കുഞ്ഞുങ്ങളെ സൃഷ്ടിക്കുന്ന മന്ദബുദ്ധികളായ യന്ത്രങ്ങളെ അറുൻ ശപിടിക്കട്ടെ.”

സ്വന്തം ദൈവത്തിന്റെ പേർ വെളിപ്പെടുത്തുക വഴി താൻ ആരാണെന്ന് അബദ്ധത്തിൽ വെളിപ്പെടുത്തിയ സയത്തിനെ സതി ഉറുനോക്കി. ഈജിപ്തുകാരനാണവൻ. അറുൻ വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ട വാടകക്കൊലയാളി. ചെറുപ്പകാലത്ത് അവരുടെ സംസ്കാരത്തെക്കുറിച്ച് അവൾ മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു. താനിനി എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്ന് അവൾക്ക് മനസ്സിലായി.

“ഈ തടിയൻ രാക്ഷസന്റെ തല വെട്ടുക”, നന്തിയെ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച് സയത്ത് തന്റെ അനുയായികൾക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകി “പരിക്രേറ്റ് മറുട്ടൂ വരെ ഉപേക്ഷിച്ചേക്കാം. നാഗന്മാരാണ് ആക്രമണം നടത്തിയതെന്ന് അവർ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. കൊല്ലപ്പെട്ട നമ്മുടെ ആളുകളെയും കൊണ്ട് നമുക്കുടനെ പോകണം.”

“അവനല്ല നീലകണ്ഠമുട്ടൂവൻ”, സതി രോഷത്തോടെ അലറി ‘എന്താ ഈജിപ്റ്റുകാരൻ വിഡ്ഢി, നിനക്കയാളുടെ കഴുത്ത് കണ്ടാലറിഞ്ഞു കൂടെ?”

സതിയെ പിടിച്ചിരുന്ന ഈജിപ്തുകാരൻ അക്രമി അവളുടെ മുഖത്ത് ടിപ്പിച്ചു.

സയത്ത് അടക്കിപ്പിടിച്ചു.

“ഈ രാക്ഷസനെ ജീവനോടെ വിട്”, സയത്ത് തന്റെ പടയാളികളുടെ നേർക്ക് തിരിഞ്ഞുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു “കാ, കൊല്ലുന്നതിനുമുമ്പ് ഈ ദുർമനോഭാവത്തിനെ നല്ലപോലെ പരിചരിക്കുക.”

“സന്തോഷപൂർവ്വം ഞാനത് ഏറ്റെടുക്കുന്നു പർവ്വതേ”, മികച്ച കൊലയാളിയല്ലെങ്കിലും പീഡനമെന്ന സുകുമാര കലയിൽ വിദഗ്ദ്ധനായിരുന്ന അയാൾ പുഞ്ചിരിയോടെ പറഞ്ഞു.

സയത്ത് തന്റെ അനുയായികളെ നോക്കി “എന്താ ഒട്ടകപ്പാണകത്തിന്റെ ദുർഗ്ഗന്ധമുള്ള തെണ്ണികളേ, ഓരോ കാർയവും എന്താ തവണ ഞാൻ ആവർത്തിക്കണം? കൊല്ലപ്പെട്ട നമ്മുടെയാളുകളെ പെറുക്കിയെടുക്കുക.

അല്പനിമിഷങ്ങൾക്കകം നമ്മൾ സ്ഥലം വിടുന്നു.”

സ്യുത്തിന്റെ അനുയായികൾ അയാളുടെ നിർദ്ദേശം അനുസരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കെ ക്വാ രക്തംപുരണ്ട് വാൾ ഉയിലിട് സതിയുടെ നേർക്ക് നടന്നടുത്തു അയാൾ ഒരു കത്തി പുറത്ത്െടുത്തു.

ചെറിയ കത്തി എല്പായ്തപ്പോഴും പീഡനം അനായാസകരമാകുന്നു.

സതി തല ഉയർത്തിപ്പിടിച്ച് കൊണ്ട് അലറി “അർഹേൻ ദ്വന്ദ്വയുദ്യം!”

നടുങ്ങിപ്പോയ ക്വാ അനങ്ങാതെ നിന്നു. വിവരികാനാവാത്ത വിധം അദ്ഭുതസ്തബ്ധനായിപ്പോയി സ്യുത്. ഈജിപ്തുകാരായ കൊലയാളികളുടെ പൗരാണികമായ ഒരു ഗൂഢവാക്യമായിരുന്നു. ആർക്കും ആ പദപ്രയോഗത്തിലൂടെ എതിരാളികളെ ദ്വന്ദ്വയുദ്യത്തിനുവിളിക്കാം. ആ ക്ഷണം ലഭിച്ചാൽ അവർ ദ്വന്ദ്വയുദ്യത്തിൽ പങ്കെടുക്കാൻ ബാധ്യസ്ഥരായിരുന്നു. ഒരാൾക്ക് ഒരാളെ മാത്രം നേരിടാം. നിരവധി ആളുകൾ ചേർന്ന് ഒരാളെ ആക്രമിക്കുന്നത് സൂര്യദേവനായ അർന്റെ നിന്റെ കരോധം - ഒരിക്കലും ശമിക്കാത്ത ശാപം - ക്ഷണിച്ചുവരുത്തും.

എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്ന് നിശ്ചയമില്ലാതെ കാ സ്യുതിനുനേർക്ക് തിരിഞ്ഞു.

സ്യുത് കായെ ഉറുനോക്കി “നിനക്ക് നിയമം അറിയാമല്ലോ.”

കത്തി ഒരു വശത്തേക്ക് വലിച്ച്ചെറിഞ്ഞുകൊണ്ട് ക്വാ തലയാടി. വാൾ ഊരിപ്പിടിച്ച് പരിച മുന്നോട് തള്ളിപ്പിടിച്ച് പോരിന് തയ്യാറായി അയാൾ കാത്തുനിന്നു.

തന്നെ പിടിച്ചിരുന്ന കൊലയാളികളുടെ പിടിയിൽനിന്ന് സതി കുതി മാറി. അവൾ താഴോട്ടു കുനിഞ്ഞ് താഴെ വീണുകിടന്നിരുന്ന ഒരു കൊലയാളിയുടെ മേലങ്ങിയിൽനിന്ന് ക്ഷണം ചീന്തിയെടുത്തു. അംഗഭംഗം സംഭവിച്ച കണ്ണിയിൽനിന്നൊഴുകുന്ന ചോര തന്റെ കാഴ്ച മറയ്ക്കാതിരിക്കുവാൻ അവളാ തുണി ഉപയോഗിച്ച് മുഖത്തൊരു കെട്ടുകെട്ടി. പിന്നെ കൈപ്പലകയിൽ താച്ചിരുന്ന കത്തിയൂരി മറ്റൊരു ക്ഷണം തുണി മുറിച്ച് അവളാ മുറിവ് കെട്ടി. കെട്ടുമുറുകുന്നതിനായി അതിന്റെ ഒരറ്റം പല്പുകൊണ്ട് കടിച്ച് വലിച്ച്.

പിന്നെ വാൾ ഊരിപ്പിടിച്ച് പരിച ഉയർത്തിപ്പിടിച്ച്. പോരാട്ത്തിനു തയ്യാർ.

കാ പൊടുന്നനെ പരിച ഒരിടത്തേക്ക് വലിച്ച്ചെറിഞ്ഞു. ചുറ്റുംനിന്നിരുന്ന കൊലയാളികൾ കൈ കൊടി ഉറക്കെ പൊടിച്ചിരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ക്വാ ശരിക്കും സതിയെ കളിയാകുകയായിരുന്നു. ഒരു ബുദ്ധിയില്ലാത്ത പെണ്ണിനെ നേരിടാൻ തനിക്ക് പരിച പോലും ആവശ്യമില്ലെന്നതിന്റെ സൂചനയായിരുന്നു അത്. ക്വായെ ശരിക്കും അപരപിച്കുമാർ സതി അവളുടെ പരിച ഉപേക്ഷിച്ച്.

കാ ഉറക്കെ അട്ഘസിച്ച്കൊണ്ട് വാൾ ഉയർത്തി ചുഴറ്റിക്കൊണ്ട് മുന്നോട്ടു വന്നു. അനായാസം പുറകോട്ടു മലച്ച് ഇടത്തോട് വക്കണ്ണു മാറി അയാളുടെ വെടിയിൽനിന്ന് ഒഴിഞ്ഞുമാറി. ക്വാ വെടിയിൽനിന്ന് വീണ്ടും വാൾ ഉയർത്തി ചുഴറ്റി വീശിയത് സതി പരതീക്ഷിച്ചിരുന്നില്ല. ആ വെട് സതിയുടെ ഇടതുകൈപ്പടത്തിലെ നാലുവിരലുകളെ ചെത്തിക്കളഞ്ഞു. എന്താൽ ക്വായെ അപരപിച്ചുകൊണ്ട് സതി ആ മുറിവ് അവഗണിച്ച് ഉയർന്നുപൊങ്ങി വാൾ വീശി വെടി. ക്വാ തെന്നിമാറി വാൾ ഉയർത്തി ആ വെട് തടുത്തു.

വീശിവെട്ടലാണ് ക്വായുടെ ആകർമണരീതിയെന്ന് ഇതിനകം സതി മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു. അതിനനുസൃതമായാണ് അവൾ ഉയർന്നു ചാടി വീശിവെട്ടിയത്. ഈജിപ്തുകാരനായ ആ കൊലയാളി വാൾ വീശിവെട്ടി അത് പരതിരോധിച്ഛ. രണ്ഡുപേരും ആവർത്തിച്ഛ ദിശമാറ്റി പരസ്പരം അമ്പരപിച്ഛുകൊണ്ട് പോരാടും തുടർന്നു. പക്ഷേ അവരുടെ ആകർമണ ശൈലി ഏതാണ്ട് ഒരുപോലെ തുടർന്നു. പെട്ടെന്ന് സതി ഒരു കാൽമുട്ട് നിലത്തുനിന്നു മുകളിലേക്ക് വീശി വെട്ടിയത്. ആ വെട്റ്റ് ലക്ഷ്യം കണ്ടു. അവളുടെ ആ വെട്റ്റ് ക്വായുടെ വയർ തുളച്ഛ കടന്നുചെന്നു. കൂടൽമാല പുറത്തുചാടി അയാൾ താഴെ കുഴഞ്ഞുവീണു.

സതി എഴുന്നേറ്റുനിന്ന്, കടുത്ത വേദനമൂലം മരവിച്ഛ കിടക്കുന്ന കായ്ക്കുന്നേരെ കുമ്പിട്തു നിന്നു. വാൾ കൂത്ത്നെ താഴ്സത്തിപ്പിടിച്ഛുകൊണ്ട് അവളതു കായുടെ ചങ്ക്കിലേക്കാഴ്ചത്തി. ആ വാളിന്റെ അറ്റം നേരെ അവന്റെ ഹൃദയത്തിൽ ചെന്നുകൊണ്ട് തൽക്ഷണമൃത്യു ഉറപ്പുവരുത്തി.

സ്തബ്ധനായിപ്പോയ സ്തൂത്ത് സതിയെ തുറിച്ഛുന്നോക്കി. വാൾപയറ്റിലുള്ള് അവളുടെ വൈദഗ്ദ്യം മാത്മല അയാളെ ആശ്ചര്യപ്പെടുത്തി യത്; അവളുടെ സ്വഭാവവും അയാളെ അമ്പരപിച്ഛ. അനായാസം കായുടെ തല വെട്ടിമാറ്റാമായിരുന്നിടും സതി അങ്ങനെ ചെയ്തില്ല്. അവൾ അയാളുടെ ശിരസ്സിനെ അതു പോലെ തുടരാനനുവദിച്ഛ. അന്തസ്സാർന്ന ഒരു മരണമാണ് അവൾ അവനു നൽകിയത്. ഒരു പോരാളിയുടെ മരണം. സ്വന്തം നിയമമല്ലാതിരുന്നിട്തുപോലും അർന്റെ നിയമത്തിൽ പറയുന്ന ദ്വന്ദ്വ ദ്വന്ദ്വിന്റെ ചടങ്ങൾ അവൾ പാലിച്ഛിരിക്കുന്നു.

സതി തന്റെ വാൾ വലിച്ഛുരി. ചോരപുരണ്ട് ആ വാൾ അവൾ ആ ചെളിയുള്ള് തായിലുറച്ഛ. കുനിഞ്ഞു നിന്ന് മരിച്ഛ കിടക്കുന്ന ക്വായുടെ മേലങ്ക്കിയിൽ നിന്നൊരു ക്ഷണം ചീന്തിയെടുത്ത് അവൾ തന്റെ വിരലുകളുറ്റുപോയ ഇടതുകൈപ്പടത്തിൽ ചുറ്റിക്കെട്ടി.

തായിൽനിന്ന് വാൾ വലിച്ഛെടുത്ത്, നന്തിയെ നോക്കാതിരിക്കുവാൻ പരത്യേകം ശ്രദ്ധിച്ഛുകൊണ്ട് അവൾ നിവർന്നുനിന്നു. കുറച്ഛ നിമിഷങ്ങൾ കൂടി പിന്നിട്തു.

“അടുത്തതാരാണ്?”

മറ്റൊരു കൊലയാളി മുന്നോട്തുവന്നു. തന്റെ വാളിൽ കൈയെത്തിപ്പിടിച്ഛുന്നിന്ന അയാൾ ഒന്നു സന്ദേഹിച്ഛ. നീണ്ട് വാൾ ഉപയോഗിച്ഛ സതി ഗംഭീരമായി പടവെട്ടുന്നത് അയാൾ കണ്ടിരുന്നു. ചുമലിലൂടെ ഞാത്തിയിട്ടിരുന്ന തോൽപട്ടിയിൽനിന്ന് അയാൾ ഒരു കത്തി വലിച്ഛെടുത്തു.

“എന്റെ കൈയിൽ കത്തിയില്ല്”, തന്റെ വാൾ ഉയിലിട്തു കൊണ്ട് നീതിയുക്തമായ പോരാടും ആവശ്യപ്പെടുന്ന മട്ടിൽ സതി പറഞ്ഞു.

സ്തൂത്ത് തന്റെ അരയിലുണ്ടായിരുന്ന കത്തി വലിച്ഛെടുത്ത് അവൾക്കൈയെത്തിച്ചെടുത്തു. അവൾ ആ കത്തി കൈയെത്തിച്ഛ മനോഹരമായി പിടിച്ഛെടുത്തു. അതിനിടയിൽ ആ കൊലയാളി മുഖമൂടി അഴിച്ഛുമാറ്റി. മികവുറ്റ ഒരു പോരാളിക്കൈതിരെ പോരാട്ടുമ്പോൾ തന്റെ കാഴ്ച തടസ്സപ്പെടാൽ അത് തനിക്ക് വിനയായിത്തീരുമെന്ന യേത്താലാണ് അവൻ അത്

അഴിപ്പുമാറ്റിയത്.

ഇടതുകൈയിന്റെ നാലുവിരലുകൾ നഷ്ടപ്പെട്ടതിനാൽ, സതിക്ക് പണ്ട് കരാചാപയിൽ വെച്ച് താര കനുമായി ഏറ്റെടുത്തിയപ്പോൾ ചെയ്തതുപോലെ കത്തി പുറകിൽ മറച്ചുവെച്ച് ഏതു കൈകൊണ്ടാണ് ആക്രമിക്കുകയെന്ന് എതിരാളിക്ക് യാതൊരു ധാരണയും നൽകാത്തവിധം ആശയക്രുപ്തമുണ്ടാക്കി പോരാടുവാൻ ഇവിടെ സാധിക്കുകയില്ലായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് അവളാ കത്തി വലതുകൈയിൽതന്നെ പിടിച്ഛൂ. എന്നാൽ അവിടെ ചുറ്റും കൂടിനിന്നിരുന്ന കൊലയാളികളെ അഭ്യുത്ഥിപ്പെടുത്തുമാറ് ആ കത്തി യുടെ മുന്നും അലകും തന്റെ നേർക്കു തിരിച്ച കൈപിടി മുന്തോട്ട് തിരിച്ചു പിടിച്ഛിരുന്നു അവൾ.

കത്തി സതിയുടെ നേർക്ക് തിരിച്ചുപിടിച്ഛുകൊണ്ട് പരമപരാഗത ശൈലിയിലുള്ള ആയോധനനി ലയിലാണ് ആ ഈജിപ്തുകാരൻ നിന്നിരുന്നത്. അവൻ മുന്തോട്ടു നീങ്ങി കൈ ആഞ്ഞുവീശി, ആ വെട്ട് ഒഴിവാ ക്കുവാനായി സതി പിന്നോക്കം ചാടിയെങ്കിലും അവന്റെ കത്തിയുടെ വായ്തല അവളുടെ ചുമലിൽ കൊണ്ടു. ചോര പുറത്തു ചാടി. ഇത് ആ കൊലയാളിക്ക് കൂടുതൽ ധൈര്യം നൽകി. അവൻ മുന്തോട്ടു നീങ്ങി ആ കത്തി തലങ്ങും വിലങ്ങും വീശി, ആ കൊലയാളിയെ കെണിയിൽ പെടുത്താനായി സതി പുറകോട്ടു നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അതനുസരിച്ച് അവൻ മുന്തോട്ടു വന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. പെട്ടെന്ന് അവൻ തന്റെ രീതിയാനുമാറ്റി. അവൻ മുന്തോട്ടു ചാടി ആഞ്ഞുകുത്തി. വലതു കൈ ഉയർത്തിപ്പിടിച്ഛ ആ കുത്തിനിന്നൊഴിഞ്ഞുമാറുവാനായി അവൾ വല തുവശത്തേക്കു മാറി. കത്തി ഇടതു ചുമലിനു മുകളിലായിട്ടാണ് അവൾ ഉയർത്തിപ്പിടിച്ഛിരുന്നത്. എന്നാൽ അവൾ സുരക്ഷിതമായതര പിന്നോട്ടു നീങ്ങി യിട്തിലായിരുന്നു. കൊലയാളിയുടെ കത്തി അതിന്റെ പിടിവരെ അവളുടെ വയറിന്റെ ഇടതുഭാഗത്തുകൂടെ കുത്തിക്കയറി.

ആ കടുത്ത വേദനയിലും തളരാതെ, അവൾ ആ കത്തി ഉയർത്തി മുകളിൽനിന്നും താഴേക്ക് അവ ന്റെ കഴുത്ത് ലക്ഷ്യമാക്കി വീശി, ശക്തമായ ആ വീശിക്കുത്ത് അവന്റെ കഴുത്തിലൂടെ തുച്ഛ കയറി. കത്തിയുടെ മുന്ന അവന്റെ കഴുത്തിന്റെ പിന്നാൽപുറത്തേത്തി. അവന്റെ വായിൽനിന്നും ചങ്ക്രിൽ നിന്നും ചോര പുളഞ്ഞൊഴുകി. ആ ഈജിപ്ഷ്യൻ കൊലയാളി സ്വന്തം ചോരയിൽ മുങ്ങിക്കുളിച്ഛതോടെ സതി പിൻവാങ്ങി.

സ്വയത് തന്നെ ആശ്ചര്യപ്പെടുത്തുന്ന ആ സ്ത്രീയെ ഉറ്റുനോക്കി. അയാളുടെ മുഖത്ത് പുച്ഛഭാവം മാഞ്ഞുപോയിരുന്നു. വളരെ നീതിയുക്തമായ നേർക്കുനേർ പോരാട്ടത്തിൽ അവൾ അയാളുടെ രണ്ട് അനുചരന്മാരെ കാലപുരികയച്ഛ കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അവളുടെ ശരീരത്തിലെ മുറിവുകളിൽനിന്ന് രക്തം ഒഴുകുന്നുണ്ടായിരുന്നു. എന്നിടും അവൾ തല ഉയർത്തിത്തന്നെ പിടിച്ഛൂ.

അതിവേഗം സ്വന്ദിച്ഛുകൊണ്ടിരുന്ന തന്റെ ഹൃദയത്തെ ശാന്തമാക്കുന്നതിനായി അവൾ ശ്വാസോച്ഛ്വാസം സാവധാനത്തിലാക്കിക്കൊണ്ടുവരുന്നതിനുള്ള ശ്രമത്തിലേർപ്പെട്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. അതി വേഗം സ്വന്ദി ക്കുന്ന ഹൃദയം കൂടുതൽ വേഗത്തിൽ കൂടുതൽ രക്തം പുറത്തേക്കൊഴുക്കും. അതവളെ പരതികൂലമായി ബാധിക്കും. ഇനി നടക്കാനുള്ള ദ്വന്ദ്വയുദ്ധങ്ങൾക്കുവേണ്ടി അവൾക്ക് കൂടുതൽ ഊർജ്ജം സംഭരിച്ഛ വെക്കേണ്ടതുണ്ട്. തന്റെ വയറിൽ താഞ്ഞു കയറിയിരിക്കുന്ന കത്തിക്കു നേരെ അവൾ നോക്കി. പരധാനപ്പെട്ട

അവയവങ്ങളിലേക്ക് അത് കുത്തിക്കയറിയിരുന്ന്നില്പു. തുടർച്ചയായുള്ള രക്ത സ്രാവം മാത്രമായിരുന്ന അപകടകരം. കാലുകൾ അകത്തിവെച്ച് വലിയൊരു നെടുവീർപ്പിട് കത്തി യുടെ പിടിയിൽ മുറുകെ പിടിച്ച് ഒറ്റവലിക്ക് അവളത് പുറത്തെടുത്തു. അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതിനിടയിൽ അവൾ വേദനകൊണ്ട് തളരുകയോ കരയുകയോ ചെയ്തില്ല.

“ആരണീ സ്ത്രീ?”, സ്യുത്തിന്റെ തൊട്സുത്ത് നിന്നിരുന്ന ആശ്ചര്യ ചകിതനായ ഒരു കൊലയാളി ചോദിച്ചു.

സതി കുനിഞ്ഞ് താനപ്പോൾ കൊല ചെയ്ത കൊലയാളിയുടെ ചോര പുരണ്ട് മേലങ്ങിയിൽനിന്ന് ഒരു കഷണം മുറിച്ച്ചെടുത്ത് അതുകൊണ്ട് തന്റെ വയറിനെ മുറിവിൽ മുറുക്കിക്കെട്ടി. അത് രക്തമൊഴുക്കിനെ തടഞ്ഞു. അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതിനിടയിൽ തന്റെ കൺകോണിലൂടെ അവൾ മെലുഹൻമാർ ഓടിവരുന്നത് കാണുന്നതായിരുന്നു. അവിടെയെത്തുവാൻ ഇനി ഏകദേശം മൂന്നിലൊരു ഭാഗം വഴി മാത്രമേ അവരുടെ മുന്നിൽ ശേഷിപ്പുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ദ്വന്ദ്വയുദ്ധം അവസാനിപ്പിക്കുവാൻ തനിക്ക് കഴിയില്ലെന്ന് അവൾക്കറിയാമായിരുന്നു. കൊലയാളികളെ അവൾ കണ്ട് കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് അവർക്കു വളരെ ജീവനോടെ വിട്ടുപോകാൻ കഴിയില്ലായിരുന്നു. ദ്വന്ദ്വയുദ്ധം തുടരുകയും മെലുഹൻ സൈനികർ അവിടെ എത്തുന്നതുവരെ ശ്വാസവും ജീവനും നിലനിർത്തുകയുമാണ് അവൾക്ക് ചെയ്യാനുള്ളതായിരുന്നത്.

സതി വാൾ വലിച്ചുരിയെടുത്ത് “അടുത്തതാരാണ്?”

മറ്റൊരു കൊലയാളി മുന്നോട്ടു വന്നു.

“വേണ്ട്”, സ്യുത്ത് പറഞ്ഞു.

കൊലയാളി പുറകോട്ടു നീങ്ങി.

“അവൾ എനിക്ക്കൂളതാണ്”, തന്റെ വളഞ്ഞ വാളുകളിലൊന്ന് പുറത്തെടുത്തുകൊണ്ട് സ്യുത്ത് പറഞ്ഞു.

രണ്ടു വളഞ്ഞ വാളുകളുമേന്തി സ്യുത്ത് സതിയെ സമീപിപ്പിച്ചു. അറണിന്റെ ചട്ടങ്ങളനുസരിച്ച് അത് ന്യായമല്ല. കാരണം സതിയുടെ കൈയിൽ ഒരു വാൾ മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അയാൾ തന്റെ വലതുകൈയിലെ വാൾ മുന്നോട്ടു നീട്ടിപ്പിടിച്ചു. സതിയുടെ അടുത്തതെത്തിയപ്പോൾ അയാളത് വീശാൻ തുടങ്ങി. കണ്ണഞ്ചിപ്പിക്കുന്ന വിധം ആ വാൾ അയാളുടെ മുന്നിൽ മൃത്യുവിന്റെ വൃത്തങ്ങൾ തീർത്തു. അയാൾ അമ്മടിൽ തടഞ്ഞുനിർത്താനാവാത്ത വിധം മുന്നോട്ടു നീങ്ങി. സ്യുത്തിന്റെ വാൾ അവളുടെ തൊട്സുത്ത്കൂടെ പാഞ്ഞുപോയപ്പോൾ സതി സാവധാനം പുറകോട്ടു നീങ്ങി. പെട്ടെന്ന് സതി തന്റെ വാൾ അയാൾ സൃഷ്ടിച്ച വലയത്തിനുള്ളിലൂടെ അകത്തേക്കു തള്ളി. അത് ആ ഈജിപ്തുകാരന്റെ ചുമലിൽ ഗുരുതരമായവിധം മുറിവേൽപ്പിച്ചു. ചുറ്റിക്കറങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്ന സ്യുത്തിന്റെ വാൾതലയ്ക്ക് അവളുടെ വാളിനെ തട്കിത്തെറിപ്പിക്കുവാൻ കഴിയുന്നതിനുമുമ്പ് സതി വാൾ പുറകോട്ടു വലിച്ചു.

ആ മുറിവ് അയാളെ നല്പപോലെ വേദനിപ്പിച്ചു കാണും. പക്ഷേ അയാൾ തളർന്നില്ല. തന്റെ വാളിന്റെ മൃത്യുവലയം ഭേദിക്കുവാൻ ശേഷി യുള്ള ഒരാളെ അന്നുവരെ അയാൾ കണ്ടിരുന്നില്ല. ഈ പെണ്ണ് കഴിവു കൂടുതലാണ്. സ്യുത്ത് വാൾ ചുഴറ്റുന്നത് നിർത്തി. പരമപരാഗത ശൈലിയിൽ വാൾപയറുകാർ പാലിക്കുന്ന പോരാട്ടനിലയിൽനിന്നും വലതുവശത്തുകൂടെ അതിശക്തമായി വാൾ വീശിക്കൊണ്ട് അയാൾ മുന്നോട്ടു നീങ്ങി. ആ വീശിൽനിന്നു

രക്ഷപ്പെടുവാനായി നന്നായി അമർന്നൊഴിഞ്ഞ സതി തന്റെ വാൾകൊണ്ട് സ്യുത്തിന്റെ കൈകുന്നേരെ ആഞ്ഞുകുത്തി. അത് അയാളുടെ കൈകുമീതെ മുറിവേല്പിച്ചിട്ടു. പെട്ടെൻ അയാൾ തന്റെ വാളിന്റെ ദിശമാറ്റിപ്പിടിച്ച് സതിയുടെ ചുമൽ ലക്ഷ്യമാക്കി ആഞ്ഞു വെടി.

ഒരു കനത്ത പ്ലാഹാരമായേക്കാവുന്ന ആ വെടിയിൽനിന്ന് തകർന്നുവീണവൾ ഒഴിഞ്ഞുമാറിയത്. സ്യുത്തിന്റെ വാൾ അവളുടെ വലതുകൈയിനേയും ചുമലിനേയും തൊട്ടുകൊണ്ട് കടന്നുപോയി. സതി രോഷം കൊണ്ട് അലറി അതിവേഗം തിരിച്ചൊരു കടുംവെട്ടുവെടി. പെട്ടെൻ നടുങ്ങിയ സ്യുത്തിന് അതിൽനിന്ന് പുറകോട്ടു ചാടി രക്ഷപ്പെടുവാൻ നന്നെ പ്ലാഹാസപ്പെടേണ്ടിവന്നു.

സ്യുത്ത് പിന്നെയും പുറകിലേക്കു നീങ്ങി. ആ സ്ത്രീ വിദഗ്ദ്ധയായ ഒരു പോരാളിയായിരുന്നു. അയാളുടെ പതിവു തന്ത്രങ്ങൾ ഇവിടെ വിലപ്പോവിലല്ല. അകലം പാലിച്ച് വാൾ മുന്റോട്ടു നീക്കിപ്പിടിച്ച് ഇനി എന്ത് തന്ത്രമാണ് പ്ലാഹാസിക്കേണ്ടത് എന്നാലോചിച്ചുകൊണ്ടിരുക്കുകയായിരുന്നു അയാൾ. ശക്തി സംഭരിക്കുന്നതിനായി സതി അനങ്ങാതെ നിന്നു. തന്റെ ശരീരത്തിലുള്ള അനേകം മുറിവുകളിൽനിന്ന് കൂടുതൽ രക്തം പുറത്തേക്കൊഴുകുമെന്ന് തോന്നിയതിനാൽ കൂടുതൽ മുന്റോട്ടു ചലിക്കുവാൻ അവൾക്ക് ബുദ്ധിമുട്ടായിരുന്നു. കൂടുതൽ സമയം മുന്റോട്ടു നീങ്ങിക്കിട്സുവാനായിരുന്നു അവളുടെ ഈ കളി. അല്പസമയം വിശ്രമിക്കുവാൻ അവൾക്കു വിരോധമില്ലായിരുന്നു.

സ്യുത്തിന് പെട്ടെന്റെ രാഗം തോന്നി. പ്ലാഹാനമായും ശരീരത്തിന്റെ ഇടതുവശത്തായിരുന്നു സതി ക്ലോറിനുള്ള പരികൂലം. അത് ഇടതുവശത്തുകൂടെയുള്ള അവളുടെ ചലനങ്ങളെ ബാധിക്കും. അയാൾ മുന്റോട്ട് ആഞ്ഞു കുതിച്ച് തന്റെ വലതുഭാഗത്തുകൂടെ വീശിവെടി. ഇടത്തോട്ടു വളഞ്ഞ് സ്യുത്തിന്റെ വെട്ടു തടുക്കുവാനായി അവൾ വാൾ വെടിവീശി. ഈ നീക്കം നടത്തിയപ്പോൾ സതിയുടെ മുറിവേറ്റെ ഉദരത്തിൽനിന്ന് രക്തം കുതിച്ചു ചാടിയതായി സ്യുത്ത് കണ്ടു. സ്യുത്തിനെ വീണ്ടും വെടിയപ്പോൾ തന്റെ വെടീന് കൂടുതൽ സൗകര്യമൊരുക്കുന്നതിനായി അവൾ ഇടതു ഭാഗത്തേക്കു ചാഞ്ഞു. പക്ഷേ സ്യുത്ത് ഈ നീക്കം മുൻകൂടി കണ്ടിരുന്നു. അയാൾ കുറച്ചുകൂടി വലതുവശത്തേക്കു നീങ്ങി. അസാധ്യമായ കോണിൽ നിന്ന് അയാൾ തുടർച്ചയായി വാൾ വീശിവെടി.

ഇടതുവശത്തേക്ക് കൂടുതൽ തിരിയുന്നതും വർദ്ധിച്ച വേദന സതിയെ ഒരു സാഹസികോദ്യമത്തിനു പ്ലാഹിപ്പിച്ചു. പെട്ടെൻ അവൾ ഒറ്റക്കാലിൽ പൊന്തി വലതുവശത്തുനിന്നും വലിയൊരു അർദ്ധവൃത്തം സൃഷ്ടിക്കുമാറ് എതിരാളിയുടെ തല കോയുന്നതിനായി വാൾ ആഞ്ഞു വീശി. ഇതുതന്നെയായിരുന്ന സ്യുത്ത് പ്ലാഹിപ്പിച്ചിരുന്നത്. അയാൾ കുനിഞ്ഞമർന്ന് അതിവേഗം മുന്റോട്ടു നീങ്ങി ആ വെടിയിൽനിന്ന് ഒഴിഞ്ഞുമാറി. അതേസമയം തന്റെ വാൾ മുകളിലേക്കുയർത്തി തള്ളിക്കൊടുത്തു. അയാളുടെ അറ്റം വളഞ്ഞ് വാൾ സതിയുടെ വയറ്റിലേക്ക് തള്ളിക്കയറി, പ്ലാഹാസപ്പെട്ട അവയവങ്ങളെയെല്ലാം തകർത്തു; ആ കടുത്ത കുത്ത് അവളുടെ കൂലിനേയും ഉദരത്തേയും വൃക്കയേയും കരളിനേയും പിളർത്തി. ശരീരം തളർന്നുപോയ സതിയുടെ മുമ്പം വേദനകൊണ്ട് ചുളിഞ്ഞു. സതി അയാളുടെ വളഞ്ഞ് വാളിൽ ശൂലത്തിൽ കോർത്ത തുപോലെ കിടന്നു. അവളുടെ വാൾ കൈയിൽനിന്ന് താഴെവീണു. ഈജിപ്തുകാരൻ ഈ അവസരം മുപയോഗിച്ച് ആ വാൾ അവളുടെ ശരീരത്തിലൂടെ തള്ളിക്കയറി. അത് അവളുടെ തകർന്നുപോയ പിൻ ഭാഗത്തുകൂടെ

അപ്പുറത്തേക്ക് തുളഞ്ഞുവന്നു.

“ഒട്ടും മോശമല്ല”, ആ വാൾ ഒന്നുകൂടി ചുഴറ്റി അവളുടെ ആന്തരാവയങ്ങളെ ക്ഷണങ്ങളാക്കിയ ശേഷം പുറത്തേക്കു വലിച്ചെടുത്തുകൊണ്ട് സ്യൂത്ത് പറഞ്ഞു “ആ സ്ത്രീയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഇതൊട്ടും മോശമായ പരകടനമല്ല.”

സതി വീണു. അവളുടെ ചുറ്റുമായി ആ തറയിൽ കറുത്ത നിറത്തിലുള്ള ചോരകളും രൂപപ്പെട്ടു. താൻ മരിക്കാറായി കഴിഞ്ഞുവെന്ന് അവൾക്കറിയാമായിരുന്നു. ഇനിയതിന് കുറച്ചുസമയമേ വേണ്ടു. ഇപ്പോൾ രക്തമൊഴുക്ക് തടയാൻ കഴിയാത്ത വിധത്തിലായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അവളുടെ ആന്തരാവയങ്ങളെല്ലാം തകർന്നു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. രക്തകുഴലുകൾ മുറിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. പക്ഷേ ഒരു കാര്യം വ്യക്തമായി അവൾക്കറിയാമായിരുന്നു. തറയിൽ കിടന്ന് രക്തം വാർന്ന് വെറുതെയങ്ങു മരിച്ചു പോകാൻ അവൾ തയ്യാറില്ല.

ഒരു മെലുഹൻ പടയാളിയെപ്പോലെയായിരിക്കും അവൾ മരിക്കുന്നത്. തല ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചായിരിക്കും അവൾ മരിക്കുക.

വിറച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന വലതു കൈകൊണ്ട് അവൾ വാൾ എത്തിപ്പിടിപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചു. സതി അവളുടെ വാളിൽ എത്തിപ്പിടിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നത് സ്യൂത്ത് ആശ്ചര്യപൂർവ്വം നോക്കിനിന്നു. താൻ മരിക്കാൻ പോവുകയാണെന്ന് അവൾക്ക് മനസ്സിലായിട്ടുണ്ടാകുമെന്ന് സ്യൂത്ത് തിരിച്ചറിഞ്ഞു. എന്നിടും അവളുടെ പോരാട്ട വീര്യം ശമിച്ചിരുന്നില്ല.

ഇവളായിരിക്കുമോ തന്റെ അവസാനത്തെ ഇര?

അറുൻ ആരാധനാസമ്പ്രദായം പുലർത്തുന്നവർക്കിടയിൽ സവിശേഷമായ ഒരു വിശ്വാസം നിലനിന്നിരുന്നു. ഏതെങ്കിലുമൊരു ദിവസം അറുൻ വിശ്വാസിയായ കൊലയാളി വളരെ മഹത്വമാർന്ന ഒരിരയെ, എതിരാളിയെ കണ്ടുമുട്ടും. ആ ഇരയെ കൊലപ്പെടുത്താൻ അറുൻ വിശ്വാസികൾ പിന്നീടൊരിക്കലും കൊല നടത്തുവാൻ കഴിയില്ല. ആ ഇരയ്ക്ക് അന്തസ്സാർന്ന ഒരു മൃത്യവിന് അവസരം നൽകിയ ശേഷം ആ കൊലയാളി തന്റെ തൊഴിൽ അവസാനിപ്പിച്ച് ശിഷ്ട ജീവിതം മുഴുവനും ആ അവസാനത്തെ ഇരയെ ആരാധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും.

ഒരിക്കൽകൂടി ആ വാൾ എത്തിപ്പിടിപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചശേഷം സതിയുടെ കൈ ചലിക്കുന്നില്ലെന്നു കണ്ടപ്പോൾ സ്യൂത്ത്ലയാട്ടി. അതൊരു സ്ത്രീ ആയിക്കൂടാ. ആ നിമിഷം ഇതായിരിക്കയില്ല. തന്റെ അവസാനത്തെ ഇര ഒരു സ്ത്രീ ആയിക്കൂടാ!

“നമ്മൾ ഉടൻ പോകുന്നു! എടാ അഴുക്കുപുരണ്ട് കുറകളെ വേഗം പുറപ്പെട്ട് സ്യൂത്ത് തന്റെ അനുയായികളെ നോക്കി ഉച്ഛത്തിൽ വിളിച്ചു കൂവി.

സ്യൂത്ത്തിന്റെ തൊട്ടടുത്തുണ്ടായിരുന്നവൻ ആ ആജ്ഞ അനുസരിച്ചില്ല. ആ അമ്പരപ്പിടുന്ന ദൃശ്യം നോക്കി നിൽക്കുകയായിരുന്നു അയാൾ.

സ്യൂത്ത് തിരിഞ്ഞുനോക്കിയപ്പോൾ നടുങ്ങിപ്പോയി. സതി കാൽമുട്ടിലൂന്നി എഴുന്നേറ്റു നിന്നു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ബലക്ഷയം വന്ന് കഴിഞ്ഞ തന്റെ ശരീരത്തിലേക്ക് കൂടുതൽ കരുത്തുപകരുന്നതിനായി ആഞ്ഞ് ശ്വാസമെടുത്തുകൊണ്ടിരുന്നു അവൾ. വാൾ തറയിലാഴ്ത്തി വലതുകരം അതിന്റെ പിടിയിലൂന്നി അതൊരു താങ്ങായി ഉപയോഗിച്ച് എഴുന്നേൽക്കുവാൻ

ശ്രമിക്കുകയായിരുന്നു അവൾ. അവളു ത്തിൽപരാജയപ്പെട്ടുവെങ്കിലും കുറച്ചുകൂടി ശ്വാസം നൽകി ശരീരത്തിന് കൂടുതൽ കരുത്തു പകരുവാൻ ശ്രമിച്ചു അവൾ. വീണ്ടും അവൾ പരാജയപ്പെട്ടു. പിന്നെ അവൾ പെട്ടെന്ന് ഹൃദയം ഉപേക്ഷിച്ചു. രണ്ട് കണ്ണുകൾ തന്റെ ശരീരത്തിൽ ആഴ്ന്നിറങ്ങുന്നതുപോലെ അവൾക്കു തോന്നി. അവൾ മുഖമുയർത്തി സ്വയത്തിന്റെ കണ്ണുകളുമായി അവളുടെ കണ്ണുകൾ കോർത്തു.

സ്തബ്ധനായ സ്വയത് സതിയെത്തന്നെ ഉറുനോക്കിക്കൊണ്ടു നിന്നു. സ്വന്തം രക്തത്തിൽ കുളിച്ചു കിടന്നിരുന്ന അവളുടെ ശരീരം നിയമമുറികളുടെ ആഴമുള്ള സുഷിരങ്ങൾ നിറഞ്ഞിരുന്നു. കടുത്ത വേദന മൂലം അവളുടെ കൈകൾ വിറച്ചു. മരണം കുറച്ചു നിമിഷങ്ങൾ മാത്രം അകലയാണെന്ന് അവളുടെ ആത്മൻ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ടാകണം. എന്തിനും അവളുടെ കണ്ണിൽ ഭയത്തിന്റെ നേരിയ സൂചനപോലുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. സ്വയത്തിനെ തുറിച്ചു നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്ന അവളുടെ കണ്ണുകളിൽ ഒരാർ ഭാവം മാത്രമാണുണ്ടായിരുന്നത്. ശുദ്ധവും കലർപ്പില്ലാത്തതും മായം കലരാത്തതുമായ ധീകാരം.

ഹൃദയവ്യഥ മൂലം സ്വയത്തിന്റെ കണ്ണുകൾ ഈറണിഞ്ഞു. ഹൃദയം നൽകിയ സന്ദേശം ഉടൻ അയാളുടെ മനസ്സ് പിടിച്ചെടുത്തു. ഇതു തന്നെയാണയാളുടെ അവസാനത്തെ ഇര. ഇനി മുതൽ അയാൾ ആരെയും കൊല്ലുകയില്ല.

താൻ എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്ന് സ്വയത്തിന് അറിയാമായിരുന്നു. തന്റെ രണ്ട് വളഞ്ഞ വാളുകൾ അയാൾ പുറത്തെടുത്തു. അതിന്റെ കൈപ്പിടിയിൽ പിടിച്ച അയാളത്ത് മുകളിലേക്കുയർത്തി താഴേക്ക് ആഞ്ഞുകുത്തി. ഒരാർ ക്ഷണത്തിൽ ആ വാളുകൾ മണ്ണിൽ ആണ്ടിറങ്ങി. ചോരയിൽ കുളിച്ചു. പാതിയോളം തറയിൽ ആഴ്ന്നിറങ്ങിയ, തന്നെ ഇന്നുവരെ സേവിച്ച ആ വാളുകൾക്കുനേരെ അയാൾ അവസാനമായൊന്ന് നോക്കി. ഇനിയൊരിക്കലും അയാളാ വാളുകൾ ഉപയോഗിക്കുകയില്ല. അയാൾ ഒരു കാൽ മുട്തിലുണിയിരുന്നുണ്ടെന്ന് പരമാവധി ശക്തി സംഭരിച്ച ചുമലുകൾ പിന്നോടാക്കി രണ്ട് വാളു കളുടെയും കൈപ്പിടി അമർത്തിപ്പിടിച്ച ഒടിച്ച് അവ ഓരോന്നും രണ്ട് ക്ഷണങ്ങളാക്കി.

ശേഷം അയാൾ എഴുന്നേറ്റു നിന്നു. മേലേക്കിയും മുഖമുടിയും അയാൾ വലിച്ചു മാറ്റി. അയാളുടെ മുകളിൽ മ്പത്ത് കിരണങ്ങൾ പൊഴിക്കുന്ന കറുത്ത നിറത്തിലുള്ള അഗ്നിഗോളത്തിന്റെ പച്ച കൂത്തിയ രൂപം അവൾ കണ്ടു. സ്വയത് തന്റെ പുറകുവശത്ത് കെട്ടിവെച്ചിരുന്ന ഉറയിൽ കൈയെത്തിച്ച് ഒരു വാൾ വലി ച്ചുറിയെടുത്തു. അയാളുടെ മറ്റായുധങ്ങളിൽനിന്നും വ്യത്യസ്തമായി ഇതിൽ അടയാളമിട്ടിരുന്നു. അവ രൂടെ ദൈവമായ അർന്റെ അടയാളമായിരുന്നു അത്. അതിനു തൊട്ടടുത്താഴെ ആ ഈശ്വരഭക്തന്റെ പേര് - സ്വയത് - രേഖപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. ആ വാൾ അതിനു മുമ്പ് ഉപയോഗിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലായിരുന്നു. പക്ഷേ അതിന് ഒരാർ ഉദ്ദേശമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അവസാനത്തെ ഇരയുടെ ചോരയുടെ രുചിയറിയാൻ. അതിനുശേഷം ആ വാൾ ഒരിക്കലും ഉപയോഗിക്കപ്പെടുകയില്ല. അതിനുശേഷം സ്വയതും അയാളുടെ അനുയായികളും അതിനെ ആരാധിക്കും.

സ്വയത് സതിയുടെ നേർക്ക് കുനിഞ്ഞു. ആ കറുത്ത പച്ച കൂത്തിയ മുകളിൽ അയാളുടെ നേർക്ക് താഴ്ത്തിപ്പിടിച്ച അയാൾ പൗരാണികമായ ഒരു

പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തു.

“അർഹൻ ദൈവത്തിന്റെ അഗ്നി നിന്നെ വിഴുങ്ങട്ടെ. നിന്നെ അഗ്നിയിൽ നിവേദിച്ചതിന്റെ ബഹുമതി എന്റെ പരിശുദ്ധമാക്കിട്ടെ.”

സതി അനങ്ങിയില്ല. അവൾ വേദനകൊണ്ട് പുളഞ്ഞില്ല. അവൾസയ്യതിനെ നിശ്ശബ്ദം ഉറു നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

സയ്യത് ഒരു കാൽമുട്ട് നിലത്തുനിന്നു. അയാൾക്ക് സതിക്ക് ആദരവോടെയുള്ള മരണം നൽകേണ്ടിയിരുന്നു; അവളുടെ തല വെട്ടുന്ന പർശനം ഉദിക്കുന്നില്ല. അയാൾ തന്റെ വാൾ അവളുടെ ഹൃദയത്തിനു നേർക്ക് തിരിച്ചുപിടിപ്പിച്ചു. അതിന്റെ പിടിയിൽ അമർന്നിരുന്ന അയാളുടെ പെരുവിരലിന്റെ അറ്റം മുകളിലേക്കുയർന്നുനിന്നു. ആ വാളിന് കൂടുതൽ കരുത്തു നൽകുന്നതിനായി അയാൾ മറ്റേ കൈ വാൾപ്പിടിയിൽ ചേർത്തു.

എല്ലാവരിലുമായിത്തീർന്നു. തയ്യാറായിക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ സയ്യത് എക്കാലവും തന്നെ പിന്തുടരുവാൻ സാധ്യതയുണ്ടെന്ന് അയാൾക്കറിയാമായിരുന്ന ആ മുഖത്തേക്ക്, സതിയുടെ മുഖത്തേക്ക് ഉറുനോക്കിക്കൊണ്ടു മന്ത്രിച്ചു “ദേവി, വേതിയെ കൊല്ലുന്നത് എനിക്ക് ലഭിക്കുന്ന ഏറ്റവും വലിയ ബഹുമതിയാണ്.”

“അരുതേ...”

അങ്ങനെയൊന്നിനും വലിയൊരു നിലവിളി കാര്യം വന്നുവീണു.

ഒരമ്പ് സയ്യത്തിന്റെ കയ്യിനെ ഉരുമി കടന്നുപോയി. അയാളുടെ വാൾ താഴെ വീണു. ആശ്ചര്യചകിതനായി സയ്യത് തിരിഞ്ഞുനോക്കിയപ്പോൾ മറ്റൊരമ്പ് അയാളുടെ ചുമൽ ലക്ഷ്യംവെച്ച് പറന്നുവന്നു.

“ഓടിക്കോ!” കൊലയാളികൾ നിലവിളിച്ചു.

അവരിലൊരാൾ സയ്യത്തിനെ എടുത്ത് തറയിലൂടെ വലിച്ചുകൊണ്ടോടി.

“അരുത്!” തന്നെ വലിച്ചിഴച്ചു കൊണ്ടുപോകുന്ന സമ്പന്നം അനുയായികളിൽനിന്ന് കുതിച്ചുവന്നു ശ്രമിച്ചുകൊണ്ട് സയ്യത് നിലവിളിച്ചു. അവസാനത്തെ ഇരയെ കൊല്ലാതെ പോകുന്നത് അർഹൻ വിശ്വാസി കൾക്കിടയിൽ ഏറ്റവും വലിയ പാപമായിരുന്നു. പക്ഷേ സയ്യത്തിന്റെ അനുയായികൾ അയാളെ അവിടെ വിട്ടുപോകാൻ തയ്യാറല്ലായിരുന്നു.

ആയിരത്തോളം വരുന്ന മെലുഹൻമാർ സതിയുടെ അടുത്തുനിൽക്കി. തീവ്ര നൈരാശ്യം ബാധിച്ച സംക്ഷയമായ ദക്ഷിണം വീരിണിയുമായിരുന്നു അതിന്റെ മുൻനിരയിലുണ്ടായിരുന്നത്.

“സതി”, ദക്ഷൻ നിലവിളിച്ചു. മനോവേദനയാൽ അയാളുടെ മുഖം വലിഞ്ഞുതുറന്നിരുന്നു.

“എന്നെ തൊട്ടുപോകരുത്.” തളർന്ന് പിന്നോക്കം മലയ്ക്കുനീക്കത്തിൽ സതി അലറി.

ദുഃഖം അയാളെ കൊളുത്തിവലിച്ചു. മുഖത്ത് നഖങ്ങളാഴ്ത്തി ആശ്വസിപ്പിക്കാനാകാത്തവിധം ദക്ഷൻ കരഞ്ഞു.

“സതി”, മകളെ കൈകളിൽ വാരിയെടുത്തുകൊണ്ട് വീരിണി നിലവിളിച്ചു.

“മാ...”, സതി പിറുപിറുത്തു.

“ഒന്നും പറയണ്ട്. നീ വിശ്വരമിക്ക്”, വീരിണി പറഞ്ഞു. പിന്നെ പരിഭ്രമത്തോടെ പുറകിലേക്കു നോക്കി വിളിച്ച് കുവി “വൈദ്യന്മാരെ വിളിക്കും ഉടൻ”

“മാ....”

“സാരമില്ല കുഞ്ഞേ, മിണ്ടാതിരി.”

“മാ..... എന്റെ സമയം ആയിക്കഴിഞ്ഞു.”

“ഇല്ല! ഇല്ല! ഞങ്ങൾ നിന്നെ രക്ഷിക്കും! നിന്നെ രക്ഷിക്കും”

“മാ.... ഞാൻ പറയുന്നതൊന്നു കേൾക്കൂ!” സതി പറഞ്ഞു.

“എന്റെ കുഞ്ഞേ....”

“എന്റെ ശവശരീരം ശിവനു വിടുകൊടുക്കണം.”

“നിനക്കൊന്നും സംഭവിക്കുകയില്ല”, വീരിണി തേങ്ങി. മെലുഹയുടെ മഹാറാണി ഒരിക്കൽക്കൂടി തിരിഞ്ഞു നോക്കി വിളിച്ച് പറഞ്ഞു “ആരെങ്കിലും വൈദ്യന്മാരെ വിളിച്ച് കൊണ്ടുവരുമോ? ഉടൻ!”

ആശ്ചര്യകരമായ കരുത്തോടെ സതി അമ്മയുടെ മുഖം കൈകളിൽ പിടിച്ച് “എനിക്ക് വാക് കുതരു! ശിവനു മാതൃമേ നൽകാവൂ!”

“സതീ...”

“എനിക്ക് വാക് കുതരു.”

“ശരി മകളേ, ഞാൻ വാക് കുതരുന്നൂ.”

“ഗണേശനും കാർത്തികേയനും ചേർന്ന് എന്റെ ചിത്തയ്ക്കു തീ കൊളുത്തണം.”

“നീ മരിക്കാൻ പോകുന്നില്ല”

“ഗണേശനും കാർത്തികേയനും! എനിക്ക് വാക് കുതരു.”

“ശരി, ശരി. ഞാൻ വാക് കുതരുന്നൂ.”

സതി അവളുടെ ശ്വാസോച്ഛവാസം സാവധാനത്തിലാക്കി. തനിക്ക് വാക് കുതരുമുള്ളത് അവൾ കേട്ടുകഴിഞ്ഞു. അവൾ കരച്ചിൽ നിർത്തി. അവൾക്കിപ്പോൾ ചുറ്റും നടക്കുന്നത് കേൾക്കാനുണ്ടായിരുന്നു. അമ്മയുടെ മടിയിൽ തല ചായ്ച്ച് അവൾ സമാധാന സമ്മേളനം നടക്കേണ്ട കെട്ടിടത്തിനു നേർക്കു നോക്കി. അതിന്റെ വാതിൽ തുറന്നു കിടപ്പുണ്ടായിരുന്നു. ശ്വരീരമഗോപനവും സീതാ ദേവിയുടെയും വിശ്വരഹങ്ങൾ വ്യക്തമായി കാണാനുണ്ടായിരുന്നു. തന്നെ സ്വാഗതം ചെയ്യുന്ന അവരുടെ ദയാപരമായ കണ്ണുകൾ തന്റെ മേൽ പതിക്കുന്നതായി അവൾക്കു തോന്നി.

പെട്ടെന്ന്ൊരു കാറ്റു വീശി. അവൾക്കു ചുറ്റുമുണ്ടായിരുന്ന പൊടിപടലങ്ങളും ഇലയും പറന്നുപൊങ്ങി. സതി ആ ചുഴലിപ്പടലങ്ങളെ നോക്കി. ആ പൊടിപടലങ്ങൾ ഒരു രൂപമായി മാറുന്നതുപോലെ അവൾക്കു തോന്നി. അത് ശിവന്റെ രൂപമായി മാറിയതോടെ അവൾ അതിനുനേരെ നിർത്തിമേഷയായി നോക്കി. ശിവൻ താൻ നൽകിയ വാഗ്ദാനം അവൾ ഓർത്തു; തിരിച്ചുവരുമ്പോൾ കാണാം എന്ന വാഗ്ദാനം.

ഞാൻ വേദിക്കുന്നൂ. വളരെയധികം വേദിക്കുന്നൂ.

പെട്ടെന്ന് ആ കാറ്റ് ശമിച്ച്. തന്റെ കാഴ്ച മങ്ങുന്നതുപോലെ സതിക്കു

തോന്നി. കാളിമ കീഴടക്ക്കു ന്നതുപോലെ അവൾക്കു തോന്നി. അന്ധകാരം വലയം ചെയ്ത ചെറിയൊരു വൃത്തമായി തന്റെ കാഴ്ച ചുരുങ്ങുന്തതു പോലെ അവൾക്കു തോന്നി. കാറ്റിന് ഒരിക്കൽക്കൂടി ജീവൻ വെച്ഛു. പൊടിപടലങ്ങളും ഇലകളും ഒരിക്കൽക്കൂടി ഒന്നു ചേർന്നുയർന്ന് അവൾ ഒരു മിച്ഛ് മരിക്കാനാഗ്രഹിച്ഛ ആ രൂപത്തെ ഒരി ക്കൽക്കൂടി അവൾക്കു കാണിച്ഛു കൊടുത്തു; അവളുടെ പ്രാണേശ്വരനെ, അവളുടെ ശിവനെ.

എന്റെ പ്രാണേശ്വരാ, നിനക്ക്കു വേണ്ടി ഞാൻ കാത്തിരിക്ക്കും.

ശിവനെക്ക്കുറിച്ഛാലോചിച്ഛുകൊണ്ടിരിക്ക്കെ അന്ത്യശ്വാസം സതിയുടെ ശരീരത്തിൽനിന്ന് ശാന്തമായ് ബഹിർഗമിച്ഛു.

നീലദൈവത്തിന്റെനീലവിളി

നാല്പത്തിആറ്

മെലൂഹൻ തലസ്ഥാനത്ത് കഴിവതും വേഗം എത്തിച്ചേരുന്നതിനായി ശിവൻ ഒരു കച്ചവടക്ക പ്പലാണ് ഏർപ്പാടാക്കിയിരുന്നത്. ഒരാഴ്ച കഴിഞ്ഞെപ്പോൾ അത് ദേവഗിരിയിലെ നൗകാശയ ത്തിലടുത്തു.

“സതി വന്ന കപ്പലായിരിക്കും അത്, ഒഴിഞ്ഞുകിടക്കുന്ന കപ്പൽ ചൂണ്ടി ശിവൻ പറഞ്ഞു.

“അതിനർത്ഥം അമ്മ ഇപ്പോഴും ദേവഗിരിയിൽ ഉണ്ടെന്ന്നാണ്”. ഗണേശൻ പറഞ്ഞു “ഭൂമിദേവി നീണാൾവാഴ്ക്കട്ടെ.”

കാളി രോഷത്തോടെ മുഷ്ടി ചുരുട്ടി “അവർ ദീദിയെ തടവിൽ പാർപ്പിച്ചിട്ട് നമ്മളോട് വില പേശാനാ ണ് ഭാവമെങ്കിൽ ആ നഗരത്തിൽ അനങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സകലരും ഞാൻ നശിപ്പിക്കും.”

“ദൃഷ്ട ചിന്തകൾ നമുക്കൊഴിവാക്കാം, കാളി”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “നമ്മുടെ കൈയിൽ ഭയങ്കരമായ പശുപതി അസ്ത്രമുണ്ട്. അതിനെ പ്രതിരോധിക്കുവാൻ ആർക്കും സാധിക്കില്ല. ആർക്കും. ഈ ഭീഷണമായ ആയുധം നമ്മുടെ പക്കലുണ്ടെന്ന് പറഞ്ഞ് ഭീഷണി മുഴ ക്കിയാൽതന്നെ നമ്മളുദ്ദേശിക്കുന്നത് നമുക്ക് നേടാനാവും.”

കപ്പലിൽനിന്ന് കരയിലേക്കിറങ്ങുവാനുള്ള വലിപ്പം കപ്പലിന്റെ തടിയിൽ വന്നുവീഴുന്ന ശബ്ദം കേട്ട തോടെ അവരുടെ സംഭാഷണം നിലച്ചു.

“ഇവിടെയുള്ളവരെല്ലാം എവിടെപ്പോയി?” ആ വലിപ്പാലത്തിലേക്ക് കയറിനിന്ന് നെർറിച്ചുളിച്ചുകൊണ്ട് ശിവൻ ചോദിച്ചു.

“ഈ തുറമുഖം ഇങ്ങനെ ഒഴിഞ്ഞു കിടക്കുകയോ?”, മെലൂഹയിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന കാലത്തൊന്നും ഇങ്ങനെയൊ രനുഭവമില്ലാതിരുന്ന ആയുർവ്വതി ആശ്ചര്യപൂർവ്വം ചോദിച്ചു.

നീലകണ്ഠൻ നേതൃത്വത്തിൽ ആ സംഘം പുറത്തേക്ക് നടന്നു. ശിവന്റെ അനുചരർ പുറത്തുക ട്നപ്പോൾ അവരുടെ ദൃഷ്ടി സമാധാന സമ്മേളനത്തിനായി നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട ആ വലിയ കെട്ടിടത്തിനുമേൽ പതിഞ്ഞു. ആ കെട്ടിട ത്തിനു പുറത്തായി തമ്പുകളുടെ ഒരു കൂട്ം അവിടെ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടതെന്തിനെന്ന് അവർക്ക റിഞ്ഞുകൂടായിരുന്നു.

“അടുത്തിടെ ഈ പ്രദേശം പൂർണ്ണമായും ശുചീകരിക്കപ്പെട്ടതായി കാണുന്നു”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു. “പൂർക്കൊ ടിപോലും പാച്ചു കളഞ്ഞിരിക്കുന്നു.”

“തീർച്ചയായും അതുവേണ്ടിവരും”, തന്റെ ഭയത്തെ അതിജീവിച്ചു കൊണ്ട് ശിവൻ പറഞ്ഞു. “സമ്മേ ഉനത്തിനായി വളരെ ശുദ്ധിയാർന്ന പ്രദേശം വേണമല്ലോ!”

സമ്മേളനശാലയുടെ അടച്ചിട് വാതിലിനു പുറകിലിരുന്ന്കൊണ്ട് ഒരു കൂടും പുരോഹിതന്മാർ പൂജ നടത്തുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

“പണ്ഡിറ്റ്ജി, അവരെന്തു പ്ലാർത്ഥനയാണ് നടത്തുന്നത്? ശിവൻ ചോദിച്ചു.

“സമാധാനത്തിനുവേണ്ടിയാണ് അവർ പ്ലാർത്ഥിക്കുന്നത്”. ഗോപാൽ പറഞ്ഞു.

അതിൽ വിശേഷവിധിയായതൊന്നും ശിവന് തോന്നിയില്ല.

“പക്ഷേ.... ആത്മാക്കളുടെ ശാന്തിയ്ക്കുവേണ്ടിയാണവർ പ്ലാർത്ഥിക്കുന്നത്. അദ്ഭുതാധിനമായ ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “മരിച്ചുപോയവരുടെ ആത്മാക്കൾക്ക്...”

ഉൾപരേണയാൽ ശിവൻ ഒരുവശത്തേക്ക് കൈയെത്തിച്ച് തന്റെ വാൾ ഊരി. അവന്റെ സൈനികരെല്ലാവരും അപ്രകാരം ചെയ്തു.

തമ്പുകൾ നിറഞ്ഞ താവളത്തിലേക്ക് അവർ കടന്നുചെന്ന്പ്പോൾ പർവ്വതേശ്വരനും ആനന്ദമയിയും ഒരു തമ്പിനകത്തുനിന്ന് പുറത്തുവന്നു. അവരുടെ പുറകിലായി വെള്ളമുണ്ടും വെള്ള അംഗവസ്ത്രവും ധരിച്ച ഒരു മനുഷ്യൻ നില്പുണ്ടായിരുന്നു. മുണ്ഡനം ചെയ്തപ്പൊഴ് ആ മനുഷ്യന്റെ ശിരസ്സിൽ ബ്രാഹ്മണ പൈതൃകം പരകടമാക്കുന്നത് കൂടുതലും വെളുത്തു നീണ്ട താടിയുമുണ്ടായിരുന്നു.

“ഭൃഗു മഹർഷേ”, കൈകുప్పി അദ്ദേഹത്തെ വന്ദിക്കുന്നതിനിടയിൽ ഗോപാൽ പറഞ്ഞു.

“നമസ്തേ, മഹാനായ വാസുദേവ്, ഗോപാലിനടുത്തേക്ക് നടന്നു കൊണ്ട് ഭവ്യതയോടെ ഭൃഗു പറഞ്ഞു.

തന്റെ യഥാർത്ഥ ശത്രുവിനെ തുറിച്ചു നോക്കി ശിവൻ ശ്വാസം പിടിച്ചു. അദ്ദേഹത്തെ ആദ്യമായി കാണുക യായിരുന്നു അവൻ.

“മഹാനായ നീലകണ്ഠ”. ഭൃഗു പറഞ്ഞു.

“മഹാ മഹർഷേ”, നീലകണ്ഠ പരിവർത്തിച്ചു. അവന്റെ വാളിന്മേലുള്ള പിടി മുറുകി.

എന്തോ പറയാനായി വായ്തുറന്ന ഭൃഗു ഒന്നു സന്ദേശിച്ച്, തന്റെ അടുത്തേക്ക് നടന്നുവന്ന് നിന്ന് പർവ്വതേശ്വരനെ നോക്കി. പർവ്വതേശ്വരനും ആനന്ദമയിയും അവരുടെ ദൈവത്തെ നോക്കി ആദരപൂർവ്വം തല കുനിച്ചു. പർവ്വതേശ്വരൻ എഴുന്നേറ്റ്പോൾ, ശത്രുവായിത്തീർന്ന ആ മിത്രത്തിന്റെ മുഖത്തേക്ക് ശിവൻ ആദ്യമായി സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. അവൻ സ്തംഭിച്ചുപോയി. ആഴ്ച കളായി ഉറങ്ങിയിട്ടില്ലാത്തതുപോലെ മെലുഹൻ സേനാപതിയുടെ കണ്ണുകൾ ചുവന്നുകലങ്ങി വീർത്തി രുന്ന്.

“ചക്രവർത്തി നിങ്ങളെ നഗരത്തിനകത്ത് പരവേശിക്കുവാൻ സമ്മതിക്കുന്നില്ലേ? ശിവൻ ചോദിച്ചു.

“അകത്തു പരവേശിക്കുന്നില്ലെന്ന് ഞങ്ങൾ സ്വയം തീരുമാനിച്ചതാണ് പരഭോ”, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു.

“എന്താ കാര്യം?

“ഞങ്ങൾ അയാളെ ഞങ്ങളുടെ ചക്രവർത്തിയായി അംഗീകരിക്കുന്നില്ല.”

“സമാധാനസമ്മേളനത്തിലൂടെ അയാൾ നേടാനാഗ്രഹിക്കുന്നത് കാര്യാ ത്തോട് നിങ്ങളുടെയ്ക്ക് യോജിപ്പിലാ ത്തതുകൊണ്ടാണോ അത്? അതുകൊണ്ടാണോ മരണാനന്തര പരാർത്ഥനാമന്ത്രങ്ങൾ ചൊല്ലിക്കൊ ണ്ടിരുന്നത് ബ്രാഹ്മണർക്കൊപ്പം നിങ്ങളൾ ഞങ്ങളെ കാത്തുനിൽക്കുന്നത്?

പർവ്വതേശ്വരൻ സംസാരിച്ചാൻ കഴിഞ്ഞില.

“പർവ്വതേശ്വരൻ അങ്ങ് ഒരു യുദ്ധമാണാഗ്രഹിക്കുന്നതെങ്കിൽ അങ്ങനെയൊക്കെ.” ശിവൻ പരവ്യാപിച്ചു.

“യുദ്ധം കഴിഞ്ഞു. പരഭോ.”

“മുഴുവൻ യുദ്ധവും അവസാനിപ്പിച്ചുകഴിഞ്ഞു. മഹാനായ നീലകണ്ഠ”, ഭൃഗു പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞതി നോട് തന്റെ അഭിപ്രായം കൂട്ടി ചിലർത്തു.

ശിവൻ ആശ്ചര്യപൂർവ്വം നെറ്റി ചുളിച്ചു.

“കുമാരി സതിക്ക് ചക്രവർത്തിയെ കാര്യാങ്ങൾ ബോധ്യപ്പെടുത്തുവാൻ സാധിച്ചുവോ?”, ഗോപാൽ ചോദി ച്ചു. “സോമരസം അവസാനിപ്പിക്കുകയല്ലാതെ മറ്റെന്തും ഞങ്ങളുടെയ്ക്കുവേണ്ട. ഇക്കാര്യം മെലുപ അംഗീ കരി ക്കുവാൻ തയ്യാറാണെങ്കിൽ സമാധാനം പരവ്യാപിക്കുന്നതിന് നീലകണ്ഠന് സന്തോഷമേയുള്ളൂ,”

“ഭഗവാൻ”, ശിവന്റെ കൈമുട്ടിൽ തൊട്ടുകൊണ്ട് പർവ്വതേശ്വരൻ വിളിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞിരുന്നു. “എന്നോടൊപ്പം വരു.”

“എവിടേയ്ക്ക്?

പർവ്വതേശ്വരൻ ശിവനെ ഒരു നിമിഷനേരത്തേയ്ക്കു നോക്കി. പിന്നെ വീണ്ടും നിലത്തേയ്ക്കു നോക്കിക്കൊണ്ട് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു “ഭയമായി വരിക.”

ശിവൻ വാൾ ഉറയിലിട്ട് പർവ്വതേശ്വരന്റെപിന്നാലെ സമാധാനസമ്മേളനത്തിനുവേണ്ടി നിർമ്മിച്ച ആ കെട്ടിടത്തിനുനേരെ നടന്നു. അവർക്കു പുറകെ മറ്റുള്ളവരും ചെന്ന്. ഭൃഗു, കാളി, ഗണേശൻ, കാർ ത്തികേയൻ, ഗോപാൽ, വീരഭദ്രൻ, കൃതിക, ആയുർവ്വതി, ബൃഹസ്പതി, താര എന്തി വർ. ആനന്ദമായി അപ്പോഴും തന്റെ തമ്പിനു പുറത്തു നിന്ന്. സംഭവിക്കാൻ പോകുന്ന കാര്യാ നേരിൽ കാണുവാനുള്ള ശേഷി അവൾക്കില്ലായിരുന്നു.

പർവ്വതേശ്വരൻ ആ കെട്ടിടത്തിന്റെ കവാടത്തിനടുത്തെയ്തിയപ്പോഴും ബ്രാഹ്മണപുരോഹിതന്മാർ മന്ത്രജപം തുടർന്നു. വലിയൊരു നെടുവീർപ്പിടുകൊണ്ട് പർവ്വതേശ്വരൻ ആ വലിയ വാതിലുകൾ തള്ളിത്തറന്ന്. അകത്തു കടന്ന ശിവൻ അവിടത്തെ ആ ദൃശ്യം കണ്ട്പ്പോൾ സ്തബ്ധനായിപ്പോയി.

ആ വലിയ നാടശാലയിൽ ഇരുപതു കട്ടിലുകളുണ്ടായിരുന്നു. അതിൽ ഓരോന്നിലും പരിക്രേറ്റ ഭടന്മാർ കിടപ്പുണ്ടായിരുന്നു. ഒരു ബ്രാഹ്മണ ഭിഷഗ്വരൻ അവരെ ശുശ്രൂഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ആദ്യത്തേ കട്ടിലിലിൽ കിടന്നിരുന്നത് തിബറ്റിൽ ശിവനെ വന്നുകണ്ട് ശിവന്റെ ഏറ്റവും വലിയ ഭക്തനായിരുന്നു.

“നന്തീ!” ശിവൻ നിലവിളിച്ചുകൊണ്ട് ആ കിടക്കയ്ക്കടുത്തേയ്ക്കു കുതിച്ചെത്തി.

മുടുകുത്തിനിന്ന് ശിവൻ നന്തിയുടെ മുഖത്ത് തൊടും. അബോധാവസ്ഥയിലായിരുന്നു അയാൾ. അയാളുടെ രണ്ട് കൈകളും ചേരദിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. ഇടതുകൈ മണിബന്ധത്തിനോടുപ്പിച്ഛും വലതുകൈ മുടടിനു തൊടടുത്തായെഴും. അയാളുടെ ശരീരം നിറയെ മുറിവുകളുണ്ടായിരുന്നു. മുന്നയ്യള്ള എന്തോ വസ്തുക്കൾ വന്നുകൊണ്ട് കീറിമുറിഞ്ഞതുപോലിരുന്നു അത്. അയാളുടെ മുഖം മുഴുവൻ മാന്തിപ്പറിച്ഛ തുപോലിരുന്നു. നന്തിയുടെ മുതുകു നിലത്ത് തൊടാതിരിക്കാൻ തക്ക വിധത്തിലായിരുന്നു ആ കട്ടിൽ സംവിധാനം ചെയ്തിരുന്നത്. അയാളുടെ പുറത്തും വലിയ പരിക്കുണ്ടായിരിക്കാം. ആ മുറിവുകൾ ഭേദമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതായി ശിവനു തോന്നിയെങ്കിലും ആ പരിക്കുകൾ ഗുരുതരമാണെന്നും അവ ഭേദപ്പെടുവാൻ ദീർഘകാലം വേണ്ടിവരുമെന്നും ശിവനു മനസ്സിലായി.

“വായു സഞ്ചാരമനുഭവിക്കുവാൻ വേണ്ടിയാണ് ആ മുറിവുകൾ തുറന്നുവെച്ചിട്ടുള്ളത്, നീലകണ്ഠ പരഭോ”, ആ ബ്രാഹ്മണ ഭിഷഗ്വരൻ ശിവന്റെ കണ്ണുകളിലേക്കു നോക്കാതെ പറഞ്ഞ് “താമസിയാതെ അവ വെച്ഛ കെടും. സേനാനായകൻ നന്തി പരിക്കിൽനിന്നും പൂർണ്ണമായും മുക്തനായിത്തീരും. ഇവിടെ കിടക്കുന്ന മറ്റെ ഭടന്മാരും അപരകാരം പരിക്കിൽനിന്ന് മോചനം നേടും.”

ശിവൻ നന്തിയെ ഉറ്റുനോക്കി. അയാളുടെ മുഖത്ത് പതുകെ തൊടും. അവന്റെ രോഷം നൂരഞ്ഞ്. ശിവൻ പൊടുന്നനെ ചാടിയെഴുന്നേറ്റ് വാൾ ഊരി പർവ്വതേശ്വരനുനേർക്കു ചൂണ്ടി,

“ഇതിന് ഞാൻ ആ ചക്രവർത്തിയെ കൊന്നേ തീരൂ!” ശിവൻ മുരണ്ടു.

പർവ്വതേശ്വരൻ മറവിച്ഛതു പോലെ തല താഴ്ത്തി നിലത്തേക്കു നോക്കിക്കൊണ്ടുനിന്നു.

“ഇത്തരം പരവൃത്തികൾ ചെയ്തും സതിയെ പിടിച്ഛുവെച്ഛും എന്റെ കൈകളെ വരിഞ്ഞുകെട്ടാമെന്നാണ് ചക്രവർത്തി കരുതുന്നതെങ്കിൽ”, ശിവൻ പറഞ്ഞ്. “അയാൾ ജീവിക്കുന്നത് മൂഢസ്മർഗ്ഗഗതിയിലാണ്.”

“ഞങ്ങളിവിടെ എത്തിയിട്ടുണ്ടെന്ന് ദീദി അറിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞാൽ”, കാളി പർവ്വതേശ്വരനു നേരെ ചീറി ‘അവൾ രക്ഷപ്പെടും. ഒരു കാര്യം മനസ്സിലാക്കിക്കൊൾക, ഞങ്ങളെയെന്തെങ്കിലും സംഭവിച്ഛാൽ ഞങ്ങളുടെ ക്രോധം കടുത്തതായിരിക്കും. നിങ്ങളുടെ ഈ രാജ്യം ഭരിക്കുന്ന കോലാടിനോട് എന്റെ സഹോദരിയെ ഉടൻ മോചിപ്പിക്കാൻ പറയൂ! ഉടൻ’

അപ്പോഴും പർവ്വതേശ്വരൻ ഒന്നും മിണ്ടാതെ അതുപോലെത്തന്നെ നിലകൊണ്ടു. പിന്നെ എന്തിനെ നന്നിയാതെ അദ്ദേഹം വിരയ്ക്കാൻ തുടങ്ങി.

“സേനാപതേ? ഗോപാൽ വിവേകപൂർവ്വം തന്റെ നിർദ്ദേശമവതരിപ്പിച്ഛ ‘യാതൊരക്രമവും ഉണ്ടാ കിലല്ല. രാജകുമാരിയെ പോകാനനുവദിച്ഛാൽ മതി.”

ഭൃഗു ഗോപാലിനോട് എന്തോ പറയാനൊരുങ്ങി. പിന്നെ അതിനുള്ള കരുത്തില്ലെന്നു തോന്നിയതി നാൽ അത് വേണ്ടെന്നുവെച്ഛു.

“ഭൃഗു മഹർഷേ”, താഴ്ന്ന സ്മരത്തിലാണെങ്കിലും നിശ്ചയദാർഢ്യം സ്പുരികുന്ന രീതിയിൽ ഗോപാൽ പറഞ്ഞ്. “ഞങ്ങളുടെ കൈയിൽ പശുപതി അസ്ത്രമുണ്ട്. ഞങ്ങൾ പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾ അംഗീകരിച്ഛി ല്ലെങ്കിൽ അത് പരയോഗിക്കുവാൻ ഞങ്ങൾ മടിക്കിലല്ല. കുമാരി സതിയെ ഉടൻ മോചിപ്പിക്കുക. ദേവഗിരിയിലെ സോമരസനിർമ്മാണശാല നശിപ്പിക്കുക. അതെല്ലാം ഉടൻ ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ ഞങ്ങൾ പോയേക്കാം.”

പശുപതി അസ്തരം എന്ന് പദം കേട്പ്പോൾ ഭൃഗു സ്തംഭിച്ഛുപോയിരുന്നു. അദ്ദേഹം പർവ്വതേശ്വരനെ ഒന്ന് തിരിഞ്ഞുനോക്കി. പക്ഷേ ആ ഭയങ്കരമായ ദിവ്യാസ്തരത്തിന്റെ അപരയാസാധ്യതപോലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സിൽ രേഖപ്പെടുത്തപ്പെടുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം കരയുകയായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശരീരം ദുഃഖഭാരംമൂലം വിറച്ഛുകൊണ്ടിരുന്നു. തനിക്ക് പിറകാതെ പോയ മകളെപ്പോലെ സ്നേഹിച്ഛിരുന്ന ആ സ്തരീരത്തിനെ നഷ്ടപ്പെടുത്തി മനംനൊന്തു കരയുകയായിരുന്നു അദ്ദേഹം.

“പർവ്വതേശ്വരാ”, തന്റെ വാൾ പർവ്വതേശ്വരന്റെ അടുത്തേക്ക് നീക്കിപ്പിടിച്ഛുകൊണ്ട് ശിവൻ ചീറി ‘എന്റെ ക്ഷമ പരീക്ഷിക്കരുത്. സതി എവിടെ?’

അവസാനം പർവ്വതേശ്വരൻ ശിവനെ നോക്കി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിളിലൂടെ കണ്ണീരൊഴുകിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

ശിവൻ അദ്ദേഹത്തെ തുറിച്ചുനോക്കി. എന്തോ കടുത്ത ഒരാപൽ സൂചന അവന്റെയുള്ളിലേക്ക് കടന്നു ചെന്നു. അവന്റെ കൺപുരികങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ഇടം ഭ്രാന്തമായി തുടിക്കുവാൻ തുടങ്ങി.

“സ്വാമി”, പർവ്വതേശ്വരൻ തേങ്ങി “ഞാൻ ഖേദിക്കുന്നു.”

അസഹ്യമായ വേദനയുളവാക്കുന്ന ചിന്ത ശിവന്റെ മനസ്സിലേക്ക് കടന്നുചെന്നതോടെ വാളിന്മേലുള്ള അവന്റെ പിടി അയഞ്ഞു. വാൾ താഴെ വീണു.

“സ്വാമി... എനിക്ക് തക്ക സമയത്ത് എന്താൻ കഴിഞ്ഞില്ല.”

പർവ്വതേശ്വരന്റെ അംഗവസ്തരത്തിൽ ഇറുകെ പിടിച്ഛുവലിച്ഛ ശിവൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കഴുത്തിൽ ഞെക്കിപ്പിടിച്ഛു. “പർവ്വതേശ്വരാ! സതി എവിടെ?”

പക്ഷേ പർവ്വതേശ്വരൻ ഒന്നും മിണ്ടാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അദ്ദേഹം നിസ്സഹായനായി കരഞ്ഞു കൊണ്ടിരുന്നു.

ഭൃഗു തന്റെ പുറകിലേക്ക് ഒന്ന് നോക്കിയത് ശിവൻ ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നു. അവൻ പർവ്വതേശ്വരനെ വിട്ട് പൊടുന്നനെ പിന്നോക്കം തിരിഞ്ഞു. ആ സമമേളനശാലയുടെ അറ്റത്തായി മരം കൊണ്ടുള്ള മറ്റൊരു വാതിൽ അവൻ കണ്ടു.

“സതീ ി ി ി...” ശിവൻ നിലവിളിച്ചുകൊണ്ട് ആ മുറി ലക്ഷ്യമാക്കി ഓടി.

ക്ഷുഭിതനായി പാഞ്ഞുവരുന്ന ശിവന്റെ വഴിയിൽ നിന്ന് ബ്രഹ്മണ ഭിഷഗ്വരൻമാർ തൽക്ഷണം മാറിനിന്നു.

“സതീ!”

ശിവൻ ആ വാതിലിൽത്തൊട്ടിച്ഛു. അത്പൂർത്തിയാക്കുകയായിരുന്നു. അവൻ ഒന്ന് പിന്നോക്കം നീങ്ങി തന്റെ ചുമൽകൊണ്ട് അതിൽ ഇടിച്ഛു. ചെറുതായൊന്ന് അനങ്ങിയെങ്കിലും അതിന്റെ താഴെ വീണ്ഡും യഥാസ്ഥാനത്തുനിന്നു വന്നിരുന്നു.

ആ വാതിൽ യഥാസ്ഥാനത്തുനിന്നു മുച്ഛ അതിന്റെ വിടവിലൂടെ വലിയ മഞ്ഞുകടകൾ കൊണ്ടൊരു ഗോപുരം പോലെ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളത് അവൻ കണ്ടു. ഇപ്പോൾ അവന്റെ കൺപുരികം കത്തുകയായി രുന്നു. ഒരു മനുഷ്യനും സഹിക്കാൻ കഴിയാത്തത്ര വേദനയുണ്ടായിരുന്നു അതിന്.

മെലുഹക്കാരിലൊരാൾ അതിന്റെ താക്കോൽ കൊണ്ടുവരാനായി ഓടി പ്പോയി.

“സതീ!!” ഒരികൽക്കൂടി അലറിക്കൊണ്ട് ശിവൻ ചുമലുകൊണ്ട് ആ വാതിലിലിടിച്ഛു. മരച്ഛീളുകൾ തറച്ഛ് അവന്റെ ചുമലിൽനിന്ന് ചോര പൊടിച്ഛു.

ആ വാതിൽ അപ്പോഴും കരുത്തോടെ നിന്നു.

ശിവൻ പുറകോട്തു നീങ്ങി ആ വാതിലിൽ ആഞ്ഞ് ചവിട്ടി. ഒരു ഊക്കൻശബ്ദത്തോടെ അത് തുറന്നു.

ഒരു നിമിഷം നീലകണ്ഠന്റെ ശ്വാസം ആരോ വലിച്ഛെടുത്തതുപോലെ നിലച്ഛുപോയി.

ആ മുറിയുടെ നടുവിലായി ആ മഞ്ഞ്ക്കുടകൾ തീർത്ത ഗോപുരത്തി നകത്ത് അവൻ അന്നുവരെ കണ്ട് ഏറ്റവും നല്ല് മനുഷ്യജീവിയുടെ ഛരിന്ന് ഭിന്നമായ ശരീരം കിടപ്പുണ്ടായിരുന്ന്. അവന്റെ സതീ.

“സതീ ി ി!”

നീലകണ്ഠൻ ആ മുറികുളളിലേക്ക് കൊടുങ്ങാർറുപോലെ കുതിച്ഛു പാഞ്ഞ്. അകത്തെന്തോ പൊട്ടിത്തൊരിച്ഛതുപോലെയായിരുന്ന് അവന്റെ നെറ്റിയുടെ അവസ്ഥ. അവന്റെ കണ്ണുകൾക്കു ചുറ്റുമുളള പ്റദേശം അഗ്നി വിഴുങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്ന്.

സതീയുടെ ശവശരീരം പൊതിഞ്ഞ്തിരുന്ന് ആ വലിയ മഞ്ഞ്ക്കുടകൾ തകർക്കുന്നതിനായി ശിവൻ കൈ ചുരുട്ടി അതിൽ ആഞ്ഞ്തിടിച്ഛു. ആ മഞ്ഞ്ക്കുടകളിൽ ആഞ്ഞ്തിടിച്ഛതിനാൽ ശിവന്റെ വിരൽത്തൊട്കളിൽ രക്തം പൊടിഞ്ഞ്. സതീയുടെ അടുത്ത് എങ്ങനെയും എത്തിച്ഛേരുന്ന് തിനായി അവനാ മഞ്ഞ്ക്കുടകളിൽ ബലമായി പിടിച്ഛു തളളിനീക്കുവാൻ ശ്റമിച്ഛു. തണുത്തു മരവിച്ഛ വെളളത്തിലേക്ക് അവന്റെ രക്തം ഊറിവി ണുകൊണ്ടിരുന്ന്.

“സതീ ി ി”

ആ മുറിയുടെ മറ്റൊരു ഭാഗത്തുനിന്ന് ചില മെലുഹൻ ഭടന്മാർ ഓടി വന്ന്. ആ മഞ്ഞ്ക്കുടകളിൽ കൊളുത്തിയിരുന്ന് കൊളുത്തുകൾ ഊരു വാൻ അവർ ശ്റമിച്ഛു. അവർ ആഞ്ഞ് വലിച്ഛു. ആ വലിയ മഞ്ഞ്ക്കുട് ഒരു ഭാഗത്തേക്ക് സാവധാനം നീങ്ങി. ശിവൻ അപ്പോഴും അതിന്മേൽ നിസ്സഹായനായി ആഞ്ഞ്തിടിച്ഛുകൊണ്ടിരുന്ന്.

ആ മഞ്ഞ്ക്കുട് പകുതിയോളം നീങ്ങിക്കഴിഞ്ഞ്തിടുൻ ശിവൻ ആ ഗോപുരത്തിനു മുകളിലേക്ക് കുതിച്ഛു. ആ മഞ്ഞ്ക്കുട്യിൽ ശവകുടീരം പോലൊരു രൂപം കൊത്തിവെച്ഛിരുന്ന്. ആ മഞ്ഞ്പൊതിഞ്ഞ് ശവമഞ്ച്ത്തിനകത്ത് നെഞ്ചിൽ കൈകൾ പിണച്ഛുവെച്ഛ നിലയിൽ സതീയുടെ നിശ്ചല ശരീരം കിടപ്പുണ്ടായിരുന്ന്.

ശിവൻ ആ ശവകുടീരത്തിലേക്ക് ചാടിക്കയറി അവളുടെ ശരീരം പൊക്കിയെടുത്ത് കൈകൾകൊണ്ട് ചുറ്റി മുറുകെ പുണർന്ന്. അവൾ മരവിച്ഛ് അനങ്ങാത്ത മട്ഛായിക്കഴിഞ്ഞ്തിരുന്ന്. അവളുടെ ചർമത്തിന് നരച്ഛ നീലനിറം പൂണ്ടിരുന്ന്. അവളുടെ മുഖത്ത് ആഴത്തിലുളള വലിയൊരു മുറിവുണ്ടായിരുന്ന്. ഒരു കണ്ണ് പുറത്ത് ചാടിയിരുന്ന്. അവളുടെ ഇട തുകൈ ഭാഗികമായി മുറിഞ്ഞ്തിപോയിരുന്ന്. ഉദരത്തിൽ രണ്ട് തുറന്ന് ദ്വാരങ്ങളുണ്ടായിരുന്ന്.

ഒട്ടനവധി മുറിവുകളിൽ നിന്നായി പുറത്ത് ചാടി യിരുന്ന രക്തം മരവിച്ച് അവളുടെ അംഗഭംഗം വന്ന ശരീരത്തിൽ കട്പി ടിച്ച് കിടന്നിരുന്നു. ശിവൻ നിസ്സഹായനായി നിലവിളിച്ചുകൊണ്ട് സതിയെ തന്റെ ദേഹത്തോടു ക്കിപ്പിടിച്ച്. പരസ്പരബന്ധമില്ലാത്ത എന്തൊ ക്കെയോ പറഞ്ഞ് നിലവിളിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ശിവന്റെ ഹൃദയം ഒറ്പ്പെട്ക കിടന്നു. ആത്മാവ് ചരിന്നഭിന്നമായി.

“സതി ീ ീ!”

സഹസ്രാബ്ദങ്ങളോളം ഈ ലോകത്തെ വിടാതെ പിന്തുടരുന്ന ഒരു ദീനരോദനമായിരുന്നു അത്.

ഒരു മാതാവിന്റെ സന്ദേശം

നാല്പത്തിപ്പൂ

സമാധാന സമ്മേളനം നടത്തുവാനായി നിർമ്മിച്ചിരുന്ന കെട്ടിടത്തിന്മേൽ വിരസമായ തിളക്കം ചാർത്തിക്കൊണ്ട് അസ്തമയസൂര്യൻ ആകാശത്തിൽ നിരവധി വർണ്ണങ്ങൾ ചൊരിയുന്നു. കൂടനാലായ കാർത്തികേയൻ അവിടെയുള്ള ആളുകളെയെല്ലാം കൊന്നൊടുക്കുമെന്ന് ഭീഷണി മുഴക്കി. നീലകണ്ഠപുത്രന്റെ നായയായുക്തമായ ക്ലേശം ആളിക്കത്തി ക്കേണ്ടെന്നു കരുതി പർവ്വതേശ്വരനോടും ആനന്ദമയിയോടും അനുചര രോടും അതുവരെ അവർ കടക്കുവാൻ തയ്യാറാവാതിരുന്ന ദേവഗിരിയിലേക്കു പോകണമെന്ന് ഭൃഗു ആജ്ഞാപിച്ചു.

ശിവന്റെ സംഘത്തിനായി സമാധാന സമ്മേളനശാലയ്ക്ക് പുറത്ത് താല്ക്കാലികമായി നിർമ്മിച്ചിരുന്ന താവളത്തിൽ ആയിരുന്നു ഗോപാൽ. ഇനി എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്ന് സേനാമേധാവിയുമായി ചർച്ച നടത്തി ക്കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു ഗോപാൽ. എല്ലാവർക്കും പരതികാരം ചെയ്യാനായിരുന്നു ആഗ്രഹം. പക്ഷെ ചെറിയൊരു സൈനികഭട്ടത്തിന്റെ മാതൃ സഹായത്തോടെ ദേവഗിരിയെ ആക്രമിക്കുന്നത് ബുദ്ധിമുട്ടായ നടപടിയായിരിക്കും. മെലുഹയുടെ പരധാനപ്പെട്ട സൈനികവൃന്ദം മോഹൻ ജോദാരോയിലെ ജനങ്ങൾ തടഞ്ഞതിനാൽ വഴിയിൽ കൂടുങ്ങിക്കിടക്കുകയായിരുന്നുവെങ്കിലും ദേവഗിരിക്ക് അത്യാവശ്യം പരതിരോധിക്കുവാനാവശ്യമായ സൈനികബലം അപ്പോഴുമുണ്ടായിരുന്നു. ശിവനോടൊപ്പമുണ്ടായിരുന്ന ചെറിയൊരു സൈനികസംഘത്തിന് അക്രമിച്ചു കയറാവുന്നതായിരുന്നില്ലെങ്കിലും മെലുഹൻ തലസ്ഥാന നഗരിയുടെ പരതിരോധ സംവിധാനം ചിലയാളുകൾ പശുപതി അസ്ത്രം ഉപയോഗിക്കണമെന്ന് അഭിപ്രായം മുന്നോട്വെച്ചു. ഗോപാൽ തൽക്ഷണം ആ നിർദ്ദേശം തള്ളി ക്കളഞ്ഞു. ആ ആയുധം ഉപയോഗിക്കുന്ന പർവ്വതം ഉദിക്കുന്നതേയില്ലായിരുന്നു. ശിവനും ഗോപാലും വാക്കു കൊടുത്തിരുന്ന കാര്യമായിരുന്നു അത്.

സതിയുടെ അംഗരക്ഷകരുടെ ചികിത്സയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സമ്മേളനാലയത്തിന്റെ പുറംഭാഗത്തെ മുറിയിൽ തിരക്കിട് ഓടിനടക്കുകയായിരുന്നു ആയുർവ്വതി. ഓരോ രോഗിയേയും പരിശോധിക്കുകയും ചികിത്സിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനിടയ്ക്ക് ആയുർവ്വതിയുടെ കണ്ണുകൾ പൂട്ടി യിട്സിരുന്ന ഉൾഭാഗത്തെ അറയുടെ വാതിലിനു നേർക്ക് നീണ്ടു ചെല്ലുമാ യിരുന്നു. സതിയുടെ മൃതദേഹം അതിനകത്തായിരുന്നു കിടന്നിരുന്നത്. അതിനു ചുറ്റുമായി അവളുടെ കുടുംബാംഗങ്ങൾ ദുഃഖാർത്ഥമായി ഇരി പ്പുണ്ടായിരുന്നു. ഊറിയ ഒരു കണ്ണീർക്കണം തുടച്ചു കളഞ്ഞ് അവൾ വീണ്ടും ജോലിയിലേക്ക് മടങ്ങി. പൂർണ്ണമായും കർമ്മനിരയാവുക എന്നതുമാതൃമായിരുന്നു ദുഃഖത്തിൽനിന്നു മോചനം ലഭിക്കുവാൻ അവളുടെ മുന്നിലുണ്ടായിരുന്ന ഏകമാർഗ്ഗം.

ശിവൻ വരുന്നതുവരെ തന്റെ മൃതദേഹം സൂക്ഷിച്ചുവെക്കണമെന്ന് സതി രാജകുമാരിയുടെ ആഗ്രഹം നിറവേറ്റുന്നതിനുവേണ്ടി മെലുഹാകാർ പരത്നേകം

നിർമ്മിച്ഛതായിരുന്ന് സതിയുടെ മൃതദേഹം സൂക്ഷിച്ഛിരുന്ന് ആ മുറി. ആ ചുമരിൽ ചെറിയ ദ്വാരങ്ങളുണ്ടാക്കി അതിൽ കൊല്പന്റെ ഉലയിൽ കാർത്തികുന്ന് ഉലത്തോൽ ഘടിപ്പിച്ഛി അതു പരവർത്തിപ്പിച്ഛ കൊണ്ട് അകത്തേക്ക് കാർ കടത്തിവിടുകയാണ് ചെയ്തതുകൊണ്ടിരു ന്നത്. മരം കൊണ്ട് വൃത്താകൃതിയിലുള്ള ഒരു ചക്രം നിർമ്മിച്ഛി അതിൽ ഇരുപത് കാളകളെ കെട്ടിയിരുന്ന്. കാളകൾ തുടർച്ഛിയായി വട്സത്തിൽ നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നതിനാൽ ആ ചക്രം അവിരാമം ചലിച്ഛുകൊണ്ടിരുന്നത്. ഇത് ആ ഉലത്തോലുകളെ ചിട്സയായി കാർകൊണ്ട് വീർപ്പിച്ഛുകയും ഞെക്കി കാർ പുറത്തേക്ക് വിടുകയും ചെയ്തതുകൊണ്ടിരുന്നത്. അതു മൂലം സതിയുടെ മൃതദേഹം സൂക്ഷിച്ഛിരുന്ന് മുറിയിലേക്ക് കൃത്യമായി കാർ കടന്നുചെന്ന് മൃതദേഹത്തെ കേടുവരാതെ നിലനിർത്തുവാൻ സഹായിച്ഛു. ചണം, പരുത്തി എണ്ണിവയ്കകൊപ്പം ഏതോ തണുപ്പുള്ള വാ ക്കുന്ന് വസ്ത്രം കൂടിച്ഛേർത്ത് ഒരു തടിക ആ ഉലത്തോലുകൾക്ക് മുന്നി ലായി സ്ഥാപിച്ഛിരുന്ന്. വളരെ ചെറിയ കുഴലുകൾ വഴി ആ തടികയി ലേക്ക് വെള്ളം ഇറുർ വീഴ്ചത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നത്. ഉലത്തോൽ വഴി കടന്നു വരുന്ന വായു ഈ തടികയിലൂടെ കടന്നുപോകുമ്പോൾ അതിവേഗം തണുക്കുന്നത്. ഈ വായുവാൻ മുറിയിലേക്ക് കടന്നു ചെല്പുന്നത്. മെലുഹക്കാരുടെ ഈ മിച്ഛി സാങ്ക്രേതികവിദ്യയിലൂടെയാണ് മണ്ണുക ട്ടകൾ ഉരുകാതെ സൂക്ഷിച്ഛിരുന്ന്. എന്ന് ഇപ്പോൾ ശിവന്റെ ശരീര ത്തിന്റെ ചൂടും അതിവേഗമുള്ള ശ്വാസോച്ഛാസവുംമൂലം മണ്ണുകട്കൾ മെല്പെ ഉരുകുവാൻ തുടങ്ങിയിരുന്ന്. ഇതുമൂലം സതിയുടെ മൃതദേഹ ത്തിലെ മരവിച്ഛി വിട്സുപോകാൻ തുടങ്ങി. വിളറിയ, നിറമില്ലാത്ത ഒരു ദാവകം സതി യുടെ ശരീര ത്തിലെ ഓരോ മുറി വിൽനിന്നും കരച്ഛിൽപോലെ പതിയെ പുറത്തുവന്നുകൊണ്ടിരുന്നത്.

തണുപ്പും ദുഃഖവുംമൂലം വിരച്ഛി ശിവൻ അച്ഛപരച്ഛിക്കുംവിധം മൗനിയായി അലക്ഷയമായി എവിടേക്കോ തുറിച്ഛുന്നോക്കി സതിയുടെ നിശ്ചലശരീരം തന്റെ കൈകൊണ്ട് മുറുകെപിടിച്ഛി അവിടെത്തന്നെ അനങ്ങാതിരുന്ന്. ആ മണ്ണുകട്കയുടെ മീതെ ഇരിക്കുകയായിരുന്നിട്സ പോലും, അകത്ത് മഹാ അഗ്നി ജ്വലിക്കുന്നപോലെ ശിവന്റെ നെർറി തുടിച്ഛുകൊണ്ടിരുന്നത്. അവന്റെ പുറകങ്ങൾക്കിടയിലായി ക്കരോധത്തിന്റെ കറുപ്പുരാശി കലർന്ന ചുവന്ന അടയാളം രൂപപ്പെടിരുന്ന്. അനവധി മണി ക്കുറുകളായി അവൻ അവിടെത്തന്നെ ഇരിച്ഛായിരുന്ന്. അവൻ അവിടെ നിന്ന് അനങ്ങിയിരുന്നില്ല. അവൻ ക്ഷിച്ഛിരുത്തില്ല. കരച്ഛിൽ നിർത്തിയി രുന്നത്. തന്റെ പരാണപരേസിയെച്ഛപോലെ ജീവനർറുപോകാൻ തീരുമാനി ഷ്ഛതുപോലെയായിരുന്ന് അവന്റെ ഇരിച്ഛി.

സതിയെ അവസാനമായിക്കണ്ട്പ്പോൾ അന്ന് അവളോടു പെരുമാറിയ രീതിയെക്കുറിച്ഛേർത്ത് സ്വയം ശപിച്ഛുകൊണ്ട്, ഉറക്കെ തേങ്ങിക്കരഞ്ഞ് കാളി ആ മുറിയുടെ വാതിലിനടുത്ത് ഇരിച്ഛുണ്ടായിരുന്ന്. തന്റെ ശിഷ്ട ജീവിതത്തിൽ അവൾ പേരുവാൻ പോകുന്ന കുർറബോധമായിരുന്ന് അത്. സാവധാനത്തിലാണെങ്കിലും ക്കരമേ അവളുടെയുള്ളിൽ അനിയന്ത്രി തമായ ക്കരോധം പതഞ്ഞുപൊങ്ങുണ്ടായിരുന്ന്.

ആ മണ്ണുകട്കകൊണ്ടുള്ള ഗോപുര ത്തിനടുത്തായി കൃതിക ഇരുന്ന്. അനിയന്ത്രിതമായി വിറ കൊള്ളുന്നതായിരുന്ന് അവൾ. കരഞ്ഞു കരഞ്ഞ് അവളുടെ കണ്ണീർ വർറിച്ഛോ യിരുന്ന്. ഓരോ നിമിഷാർദ്ധത്തിലും അവൾ ആ മണ്ണിൻഗോപുരത്തിൽ തൊട്സുകൊണ്ടി രുന്നത്. ചുവന്നുകലങ്ങിയ കണ്ണുകളുമായി വീരഭർൻ അവളുടെ അടുത്ത് ഒന്നും ഉറിയാടാതെ

ഇരിപ്പുണ്ടായിരുന്നു. ഒരുക്കെ കൊണ്ട് കൃതികയെ ചുറ്റി അവൻ ഇടയ്ക്കിടെ അവളെ ആശ്വസിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. പക്ഷേ അവന്റെ മറ്റെ കൈയുടെ മുഷി ചുരുട്ടിപ്പിടിപ്പിച്ചിരുന്നു. അവൻ പരതികാരം ചെയ്യാനാഗ്രഹിച്ചു. സതിയോടും അതുവഴി ശിവനോടും ഈ അതിക്രമം ചെയ്ത ഓരോരുത്തരെയുംപേ പിടിപ്പിച്ച പീഡിപ്പിച്ചിച്ച് ഇല്ലാതാക്കാൻ അവൻ വെമ്പൽകൊണ്ടു.

ആ മുറിയുടെ മറ്റൊരറ്റത്തായി ബൃഹസ്പതിയും താരയും ഒന്നും മിന്നാതിരിയ്ക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. മെലുഹയുടെ മുൻ മുഖ്യശാസ്ത്രതകാ രന്റെ മുഖം കണ്ണീരു വീണ് കുതിർന്നിരുന്നു. മെലുഹൻ ജീവിതശൈലി യുടെ ഒരു പരതീകമായിട്ടാണ് അയാൾ സതിയെ ആദരപൂർവ്വം കണ്ടിരു ന്നത്. ഇനിയൊരിക്കലും ശിവൻ പഴയതുപോലെ ആകാൻ പോകുന്നില്ലെന്ന് അയാൾക്കറിയാമായിരുന്നു. താരയുടെ ഹൃദയം നീലകണ്ഠനായി കേണു. അവൾ ശിവനെത്തന്നെ ഉദ്ദേശിക്കുക. പരിഹാസപരമായ അവൾ കണ്ട് വിശ്വാസവും സൗഹൃദവും നിറഞ്ഞ ആ മനുഷ്യന്റെ നിഴൽ മാത്ര മായി മാറിയിരിയ്ക്കുന്നു അവൻ.

കാർത്തികേയനും ഗണേശനും തണുത്തുവിറങ്ങലിപ്പിച്ച ആ തറയിൽ ചുമരും ചാരി അടുത്തടുത്തായി നിർവ്വഹിക്കാതായി ഇരിപ്പുണ്ടായിരുന്നു. അമ്മയുടെ അംഗഭംഗം വന്ന മൃതശരീരം കൈയിൽപിടിപ്പിച്ച് ആ മഞ്ജു ഗോപുരത്തിനുമുകളിൽ മറവിപ്പിച്ചതുപോലെ ഇരിയ്ക്കുന്ന പിതാവിന്റെ മേലാ യിരുന്നു അവരുടെ കണ്ണുകൾ. കണ്ണുനീർ അവരുടെ കാഴ്ചശക്തി ഏതാ ണ്ടൊക്കെ മറച്ചിരുന്നു. സങ്കടത്തിന്റെ മഹാപരവാഹം അവരുടെ മനസ്സിനെ സ്തബ്ധരാക്കിയിരുന്നു. നടന്നതെന്താണെന്ന് തിരിച്ചറിയാൻ ശ്രമിച്ചു കൊണ്ട് പരസ്പരം കൈ പിടിപ്പിച്ചിരിയ്ക്കുകയായിരുന്നു അവർ.

മഞ്ജുക്കടകൾകൊണ്ടുള്ള ആ ഗോപുരത്തിനു മുകളിൽ എന്തോ ചെറിയൊരു അനക്കം ഗണേശനു തോന്നി. അന്ധാളിപ്പികുന്നത് ഒരു ദൃശ്യമാണ് തല ഉയർത്തിനോക്കിയപ്പോൾ അവൻ കണ്ടത്. അമ്മ അവളുടെ ശരീരത്തിൽനിന്നുയർന്ന് വായുവിലൂടെയൊഴുകുന്നത് അവൻ കണ്ടു. അച്ഛനെ നോക്കിയപ്പോൾ അമ്മയുടെ നിശ്ചലശരീരം അച്ഛന്റെ മടിയിൽ കിടയ്ക്കുന്നതും അവൻ കണ്ടു. ഗണേശൻ തല ഉയർത്തിനോക്കിയപ്പോൾ അവൻ നേരത്തേ കണ്ട് അമ്മയുടെ മായാരുപം കണ്ടു. വിസ്മയം കൊണ്ട് അവൻ ഇരുന്നു.

രേഖാപ്രസ്തം തീർത്ത് പറന്നുകൊണ്ട് സതി ഗണേശന്റെ തൊട്ടടുത്ത് നിൽ വന്നിറങ്ങി. ഇതിഹാസത്തിലെ ദേവതമാരെപ്പോലെ അവളുടെ കാലുകൾ നിലത്ത് തൊട്ടിരുത്തിലല്ല. അവളുടെ ശരീരം നിലത്തൊട്ടൊരു വായുവിൽ ഉയർന്നു നിന്നു. ദേവതമാരെപ്പോലെ അവളൊരു പൂമാല കഴു ത്തിലിട്ടിരുന്നു. പക്ഷേ ഇതിഹാസത്തിലെ ദേവതമാരുടെ ദേഹത്തിനിന്നും രക്തമൊഴുകിയിരുന്നില്ല. അതേസമയം സതിയുടെ ദേഹത്തുനിന്നും രക്ത മൊഴുകിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഗണേശൻ അവളുടെ അംഗഭംഗം വന്ന ശരീരം കണ്ടു. മുഖത്ത് ആഴത്തിലുള്ള വലിയൊരു മുറിവുണ്ടായിരുന്നു. ഇടത്തേ കണ്ണ് പുറത്തു ചാടിയിരുന്നു. മുറിവിൽനിന്ന് രക്തമൊലിയ്ക്കുന്നുണ്ടായി രുന്നു. അവളുടെ മുഖത്തുണ്ടായിരുന്ന പൊള്ളലേറ്റ് പാട് കത്തുന്നതു പോലെ ചുവന്ന് ജ്വലിപ്പിച്ചു. അവളുടെ ഇടതുകൈയിൽ ആഴത്തിലുള്ള മുറിവേറിരുന്നു. ഹൃദയസ്തംഭനത്തിന്റെ താളത്തിനനുസരിച്ച് അതിൽനിന്ന് രക്തം പുറത്തേക്കു തള്ളിവന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. ഉദരത്തിൽ വലിയ രണ്ടു ദ്വാരങ്ങളുണ്ടായിരുന്നു. അതിൽനിന്നും മലയിൽനിന്നൊഴു കിവരുന്ന പുഴപോലെ രക്തം പുറത്തേക്കൊഴുകിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അവ ളുടെ ശരീരത്തിലെമ്പാടും ചെറിയ ചെറിയ മുറിവുകളുണ്ടായിരുന്നു. അതിൽനിന്നെല്ലാം രക്തം

പുറത്തേക്കൊലിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന്. സതിയുടെ വലതു കൈപ്പടം ചുരുട്ടിപ്പിടിച്ചിരുന്ന്. ശരീരം ദേഷ്യംകൊണ്ട് വിറച്ചു കൊണ്ടിരുന്ന്. അവളുടെ ചുവന്നുകലങ്ങിയ വലതുകണ്ണ് ഗണേശനെ ഉറ്റുനോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്ന്. ചോരയിൽ കുതിർന്ന അവളുടെ തലമുടി ഉൾരമായ കാറ്റിന്റെ ആക്രമണമനുഭവിക്കുംപോലെ പാറിപ്പറന്നുകൊണ്ടിരുന്ന്.

ഭയങ്കരമായ ഒരു ദൃശ്യമായിരുന്ന് അത്.

“മാ.....”

“മാ.....”

“പ്രതികാരം ചെയ്യണം”, സതി ചീറി.

“മാ.....”

“പ്രതികാരം ചെയ്യണം.”

കാർത്തികേയനെ പിടിച്ചിരുന്ന് കൈ വലിച്ചെടുത്ത് ഗണേശനെ ചുരുട്ടിപ്പിടിച്ചു. പല്ല് കടിച്ചുപിടിച്ചു മനസ്സിന്റെ ഉള്ളുകളിൽനിന്ന് അവന്റെ മർദ്ദം ഉയർന്നു. “ഞാൻ ചെയ്യും. മാ...”

“ഞാൻ മരിച്ചതെങ്ങനെ എന്തോർക്കുക!” സതി ചീറി.

“ഞാൻ ചെയ്യും! ഞാൻ ചെയ്യും”

“എനിക്ക് വാക്കുതാ! ഞാൻ മരിച്ചതെങ്ങനെ എന്ന് നീ ഓർമ്മിക്കും”

“ഞാൻ വാക്കുതരുന്ന്. മാ! ഞാൻ എപ്പോഴും അതോർക്കും.”

പെട്ടെന്ന് സതി അപ്രത്യക്ഷയായി. നിസ്സഹായനായി കരഞ്ഞുകൊണ്ട് ഗണേശൻ അവളെ എത്തിപ്പിടിക്കുവാൻ കൈ നീട്ടി “മാ..!”

ഗണേശൻ അമ്മയുടെ മായാരൂപം കണ്ട് അതേ സമയത്തുതന്നെ കാർത്തികേയനും അമ്മയുടെ മായാരൂപം കണ്ടു.

സതിയുടെ ആത്മാവ് ശരീരത്തിൽനിന്ന് പുറത്തുകടന്ന് കുറച്ചുനേരം മുകളിൽ കറങ്ങിയശേഷം കാർത്തികേയന്റെ മുന്നിൽ വന്നുനിന്ന്. അവളുടെ കാലുകൾ നിലം തൊട്ചിരുത്തില. കഴുത്തിൽ പുതുപൂക്കൾകൊണ്ടുള്ള ഒരു പൂമാല ഉണ്ടായിരുന്ന്. എന്താൽ ഗണേശൻ കണ്ട് മായാരു പത്നിയിൽനിന്ന് വ്യത്യസ്തമായി കാർത്തികേയൻ കണ്ട് മായാരൂപം പൂർണ്ണമായിരുന്ന്. ആ രൂപത്തിൽ മുറിവുകളുണ്ടായിരുത്തില. അവസാനമായി കണ്ട്തുപോലെയായിരുന്ന് ആ രൂപം. നല്ല ഉയരമുള്ള ഓടിന്റെ നിറ മാർന്ന ചർമ്മമുള്ള ആ രൂപം മനോഹരമായി പുഞ്ചിരിച്ചു. അവളുടെ കവിളിനകളിൽ നുണക്കുഴികളുണ്ടായിരുന്ന്. പരകാശഭീപ്തമായ അവളുടെ നീലക്കണ്ണുകൾ തേജസ്സ് പ്രസരിപ്പിച്ചു. അവളുടെ കറുത്ത തല മുടി വട്കെടുകെട്ടി വെച്ചിരുന്ന്. അവളുടെ നിവർന്നുള്ള നീല്പും ശാന്തമായ ഭാവവും കാർത്തികേയനെ ഓർമ്മിപ്പിച്ചത് അവൾ പ്രതീകവലക്കു റിച്ച ഒരു കാര്യത്തെ കുറിച്ചാണ്. മറ്റുള്ളവരുടെ നന്മയും നിയമവാഴ്ചയും വിട്ടുവീഴ്ച ചെയ്യാതെ തന്റെ കടമയാകുന്ന ഒരു മെലുഹൻ പൗരപ്രതീകത്തെ.

കാർത്തികേയൻ പൊടിക്കരഞ്ഞു.

“മാ.....”

“എന്റെ മകനേ.” സതി മന്ത്രിച്ചു.

“മാ. ഞാൻ സകലരേയും പീഡിപ്പിക്കും! അവരോരോരുത്തരേയും ഞാൻ കൊല്പും! ഞാനവരുടെ രക്തം കുടിക്കും! ഞാനീ നഗരം മുഴു വനും ചുട്ടു ചാർപ്പലാക്കും! ഞാൻ അമ്മയുടെ കൊലയ്ക്ക് പരതികാരം ചെയ്യും.”

“അരുത്”, സതി മൃദുവായി പറഞ്ഞു.

സ്തബ്ധനായ കാർത്തികേയൻ നിശ്ശബ്ദനായി.

“നിനക്കെന്തെങ്കിലും ഓർമ്മയുണ്ടോ?

“ഞാനെന്തും അമ്മയെ ഓർക്കും. അമ്മയോടു ചെയ്ത കൊടുംകുരുതയ്ക്കു ദേവഗിരിയിലുള്ളവരെക്കൊണ്ട് ഞാൻ എണ്ണിയെണ്ണി കണക്കു പറയിക്കും.”

സതിയുടെ മുഖം വലിഞ്ഞു മുറുകി.

“ഞാൻപിപിച്ഛതെന്തെങ്കിലുംനിഓർക്കുന്നുണ്ടോ? കാർത്തികേയൻ നിശ്ശബ്ദനായി.

“പ്രതികാരം സമയം പാഴാക്കുന്ന ഒരു നടപടിയാണ്”, സതി പറഞ്ഞു. “ഞാൻ പരധാന്യമർഹിക്കുന്നില്ല. ധർമ്മം മാത്രമാണ് പരധാനം. എന്തോടുള്ള സ്നേഹം തെളിയിക്കാൻ നിനക്കാഗ്രഹമുണ്ടോ? ശരിയായ കാര്യം ചെയ്തതുകൊണ്ട് അത് തെളിയിക്കുക. ക്ഷോഭത്തിനു കീഴടങ്ങരുത്. ധർമ്മത്തിനുമാത്രം കീഴടങ്ങുക.”

“മാ.....”

“ഞാൻ എങ്ങനെ മരിച്ചു എന്ന കാര്യം മറന്നേക്കുക”, സതി പറഞ്ഞു ‘ഞാൻ എങ്ങനെ ജീവിച്ചു എന്നോർക്കുക.’

“മാ.....”

“എനിക്ക് വാക്കു തരിക! ഞാൻ ജീവിച്ഛതെങ്ങനെയെന്നു നീ ഓർമ്മിക്കുക.”

“ഞാൻ വാക്കുതരുന്നുമാ. എപ്പോഴും ഞാനത് ഓർമ്മിക്കും.”

മഹാ പ്രഭാഷണം

നാല്പത്തി എട്ട്

ശിവസൈനികരിൽ പരതികാരദാഹമുണ്ടായിരുന്നവർക്ക് പിറ്റെദിവസം തന്നെ അതിനാവശ്യമായ ഉത്തേജനം ലഭിച്ചു. പരതീക്ഷകളെല്ലാം അസ്ഥാനത്താക്കിക്കൊണ്ട് രണ്ടരലക്ഷം സൈനികരുമായി ഭഗീരഥൻ മുന്നോട്ടു നീങ്ങി. ദേവഗിരിയിലുള്ളവർ എന്തെങ്കിലും തന്ത്രങ്ങളുപയോഗിച്ചാൽ തന്റെ സ്വാമിക്ക് തെങ്കിലും അപത്ത് പിണയുമോ എന്നായിരുന്നു ഭഗീരഥന്റെ ആശങ്ക. ലോതലിൽനിന്ന് വിശാലമായ മെലുഹൻ രാജപാതകളിലൂടെ ആഹാരം കഴി്കുന്നതിനും അനിവാര്യമായ ചെറിയ ഇടവേളകളിലെ വിശ്രമത്തിനും അല്പാല്പം സമയമെടുത്തതൊഴിച്ചാൽ എവിടെയും നിൽക്കാതെ അതിവേഗം നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു ആ സൈന്യം. സരസ്വതി നദിയിൽ എത്തിയപ്പോൾ ലഭ്യമായ വാണിജ്യകപ്പലുകളും മറ്റും സമാഹരിച്ച് അതിൽ സൈനികരെ കയറ്റി ഭഗീരഥൻ അതിവേഗം ദേവഗിരി ലക്ഷ്യമാക്കി നീങ്ങി.

“ഓ. ശ്രീരാമ ഭഗവാൻ”, സ്തബ്ധനായിപ്പോയ ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു. ദേവഗിരിയിൽ ഉണ്ടായ അനിഷ്ടസംഭവങ്ങളെക്കുറിച്ചും സതിയുടെ നിഷ്ഠൂരമായ കൊലപാതകത്തെക്കുറിച്ചും ഗോപാൽ അപ്പോൾ ഭഗീരഥനോട് പറഞ്ഞതേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ.

“കുമാരിയുടെ മൃതശരീരമെവിടെയാണ്? അത് ചോദിക്കുമ്പോൾ ചെന്നാർദ്ദയജ്ഞന്റെ കണ്ണ് നിറഞ്ഞു.

“സമാധാന സമ്മേളനത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള കെട്സിടത്തിൽ”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “നീലകണ്ഠ സ്വാമി അവൾക്കൊപ്പമുണ്ട്. ഇരുപത്തിനാല് മണിക്കൂറായി അദ്ദേഹം അവിടെനിന്ന് അനങ്ങിയിട്ടില്ല. ഒന്നും കഴിച്ചിട്ടില്ല. ആരോടും സംസാരിച്ചിട്ടില്ല. സതിയുടെ മൃതശരീരവും പിടിച്ച അവിടെ ഇരിപ്പാണദ്ദേഹം.”

ചന്ദ്രകേതു ആകാശത്തേക്കു നോക്കി. അയാൾ പുറകോട്ടു തിരിഞ്ഞ് ഒരു കണ്ണീർക്കണം തുടച്ചു കളഞ്ഞു. മൃഗുലവികാരത്തിന്റെ ആ മുത്തുകൾ ഒരു ക്ഷത്രിയന്റെ ബലഹീനതയായിട്ടാണ് പരിഗണിക്കപ്പെട്സിരുന്നത്. “ആ ജാരസന്തതികളെ എല്ലാറ്റിനേയും നമ്മൾ കൊന്നുകളയും’ ഭഗീരഥൻ മുരണ്ടു. അയാളുടെ ചുരുട്സി മൂഷ്ടി വെള്ളിനീറം പൂണ്ടു “നമ്മളാ നഗരം തകർത്തുകളയും. ആ സ്ഥലത്തിന്റെ ചെറിയൊരു അടയാളം പോലും ബാക്കിയുണ്ടാവില്ല. അവർ നമ്മുടെ ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന ദൈവത്തെ വേദനിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.”

“ഭഗീരഥകുമാരാ”, കേണപേക്ഷിക്കുന്നതുപോലെ കൈകൾ മലർത്തിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ട് ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “നമുക്കാ നഗരത്തെ മുഴുവൻ ശിക്ഷി ക്കാനാവില്ല. നമ്മൾ വിവേകപൂർവ്വം ചിന്തിക്കണം. ഈ കൊലപാതകത്തിന് ഉത്തരവാദികളായവരേയാണ് നമ്മൾ ശിക്ഷിക്കേണ്ടത്. നമ്മളാ സോമരസ നിർമ്മാണശാല നശിപ്പിക്കണം. ശേഷിക്കുന്നവരിൽ യാതൊരു കുഴപ്പവും

സംഭവിക്കാതെ നമ്മൾ നോക്കണം. അതാണ് നമ്മൾ ചെയ്യേണ്ട ശരിയായ കാര്യം.”

“ക്ഷമിക്കണം, മഹാനായ വാസുദേവോ”, ചന്ദ്രകേതു ഇടപെട്ടു “പക്ഷേ ചില നീച കുറ്റകൃത്യങ്ങൾക്ക് ഒരു സമൂഹം മുഴുവൻ കനത്ത വില നൽകേണ്ട അവസ്ഥയുണ്ടാകും. അവർ സതീദേവിയെ കൊലപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു; അതും അതിക്രമമായ രീതിയിൽ.”

“പക്ഷേ അവിടെയുള്ള എല്ലാവരും ദേവിയെ കൊല്ലുവാനായി വന്നില്ല. ചക്രവർത്തി എന്താണ് ചെയ്യാൻ പോകുന്നതെന്ന് മഹാഭൂരിപക്ഷത്തിനും അറിയുകപോലുമില്ലായിരുന്നു”, ഗോപാൽ വാദിച്ചു.

“കൊലപാതകത്തിനുള്ള അരങ്ങൊരുങ്ങിയപ്പോൾ അവർ രംഗത്തു വന്ന് അത് തടയേണ്ടതായിരുന്നു. അതല്ലേ അവർ ചെയ്യേണ്ടിയിരുന്നത്?”, ചന്ദ്രകേതു ചോദിച്ചു. “സതിയെ ക്രൂരമായി കൊലപ്പെടുത്തുന്നതിന് മുകസാക്ഷിയായി നിൽക്കുന്നത് അവളെ കൊലചെയ്യുന്നതിന് തുല്യമാണ്. വാസുദേവൻമാർ ഇങ്ങനെയല്ലേ വ്യാഖ്യാനിക്കാറുള്ളത്?

“രാജാ ചന്ദ്രകേതു, ഇത് തീർത്തും വ്യത്യസ്തമായ ഒരു സാഹചര്യമാണ്. ഗോപാൽ പറഞ്ഞു.

“ഞാൻ വിയോജിക്കുന്നു പണ്ഡിറ്റ്ജി.” വൈശാലി രാജൻ മാതലി പറഞ്ഞു. “ദേവഗിരി ഇതിനുള്ള വില കൊടുത്തേ തീരു.”

“ഗോപാൽ സ്വാമി പറയുന്നത് ശരിയാണെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നു”, ലോതലിന്റെ പ്രവിശ്യാധിപൻ ചെന്നാർദ്യവജൻ പറഞ്ഞു “കുറച്ചുപേർ നടത്തിയ പാപകൃത്യങ്ങൾക്ക് ദേവഗിരിയിലുള്ള എല്ലാവരേയും ശിക്ഷിക്കുവാൻ പാടില്ല.”

“ഇതു കേൾക്കുമ്പോൾ എനിക്കെന്താണ് ഒരതിശയവും തോന്നാത്തത്? മാതലി ചോദിച്ചു.

“അതിന്റെ ഗുഹാർത്ഥമെന്താണാവോ?”, ചെന്നാർദ്യവജൻ അതിന് മറു ചോദ്യമുന്നയിച്ചു.

“താങ്കളൊരു മെലുഹക്കാരനാണ്. മാതലി പറഞ്ഞു “നിങ്ങളുടെ നിങ്ങളുടെ ആളുകൾക്കൊപ്പമേ നിൽക്കുകയുള്ളൂ. ഞങ്ങൾ ചന്ദ്രവംശികളാണ്. നീലകണ്ഠനോട് യഥാർത്ഥ കുറുപ്പുലർത്തുന്നവർ ഞങ്ങളാണ്.”

ഭീഷണിപ്പെടുത്തുംമട്ടിൽ ചെന്നാർദ്യവജൻ മാതലിയുടെ അടുത്തേക്കു നീങ്ങി “ഞാനെന്റെ സ്വന്തം പ്രജകളെ തള്ളിപ്പറഞ്ഞു. എന്റെ രാജ്യത്തെ നിയമങ്ങളെ തള്ളിപ്പറഞ്ഞു. മെലുഹയോടുള്ള കൂറ് ഉപേക്ഷിച്ചു. നീലകണ്ഠന്റെ കടുത്ത അനുയായിയായതുകൊണ്ടുമാത്രമാണ് ഞാനിതെല്ലാം ചെയ്തത്. ഞാൻ ശിവഭഗവാന്റെ അനുയായിയാണ്. അത് നിങ്ങളുടെ മുന്നിൽ തെളിയിക്കേണ്ട കാര്യമൊന്നും എനിക്ക്കില്ല.”

“എല്ലാവരും ശാന്തരാകൂ”, ബ്രംഹരാജൻ ചന്ദ്ര കേതു പറഞ്ഞു “നമ്മുടെ യഥാർത്ഥ ശത്രു ആരാണെന്ന് മറക്കരുത്.”

“ദേവഗിരിയാണ് യഥാർത്ഥ ശത്രു”, മാതലി പറഞ്ഞു “സതീദേവിയോട് ഈ പാതകം ചെയ്തത് അവരാണ്. അതിനവരെ ശിക്ഷിക്കണം. അത് വളരെ വ്യക്തമാണ്.”

“ഞാനതിനോടു യോജിക്കുന്നു”. ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു “നമ്മൾ പശു പതി അസ്തർ പരയോഗിക്കണം.”

ഗോപാൽ രോഷംകൊണ്ട് ജ്വലിച്ചു. “ഭഗീരഥകുമാര, വെറുതെ ഒന്ന് മാലോചിക്കാതെ തൊടുത്തുവിടാവുന്ന ഒരു സാധാരണ അസ്മത്ത്വമല്ല പശുപതി അസ്മത്ത്വം. അത് ചെന്ന് പതിക്കുന്ന സ്ഥലത്ത് പിന്നെ നൂറ്റാണ്ടുകൾ ജീവന്റെ തരിമുഖപോലുമുണ്ടാവുകയില്ല.”

“ഒരു പക്ഷേ ഈ സ്ഥലം അർഹിക്കുന്നത് അതാ യിരിക്കും”, ചന്ദ്രകേതു പറഞ്ഞു.

“ഇത് ദിവ്യാസ്മത്ത്വമാണ്. ക്ഷുഭിതനായ ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “മനുഷ്യരീകൃഷ്ടയിലുള്ള തർക്കം തീർക്കുന്നതിനായി ഇത് ഉപയോഗിക്കുവാൻ പാടില്ല.”

“ശിവഭഗവാൻ ഒരു സാധാരണ മനുഷ്യനല്ല”, ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു “അദ്ദേഹം ദിവ്യനാണ്. നമ്മളാ ആയുധം അതിനായി.”

“ഞാൻ അവസാനമായി പറയുകയാണ്. നമുക്ക് പശുപതി അസ്മത്ത്വം ഉപയോഗിക്കാനാവില്ല”. ഗോപാൽ പറഞ്ഞു.

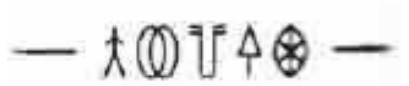
“ഞാനങ്ങനെ കരുതുന്നില്ല. പണ്ഡിറ്റ്ജി, രാജാ ചന്ദ്രകേതു പറഞ്ഞു “ഉന്നതമായ ധർമ്മികമൂല്യങ്ങളുള്ള വലിയൊരു നേതാവും പോരാളിയുമായിരുന്നു സതീദേവി. മറ്റൊരു പുരുഷനും തന്റെ പത്നിയെ സ്നേഹിക്കുന്നതിനേക്കാളേറെ നീലകണ്ഠസ്വാമി സതീദേവിയെ സ്നേഹിച്ചിരുന്നു. ശിവഭഗവാൻ പരതികാരം ചെയ്യാനാഗ്രഹിക്കുമെന്ന് എനിക്ക്റുപ്പാണ്. തുറന്ന് പറയുകയാണെങ്കിൽ, നമ്മളും അതാഗ്രഹിക്കുന്നതാണ്.”

“രാജാ ചന്ദ്രകേതു. നമുക്ക് വേണ്ടത് പരതികാരമല്ല”. ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “നമുക്ക് വേണ്ടത് നീതിയാണ്. സതീദേവിയോട് ഈ പാതകം ചെയ്തവർ ഈ നീതി നേരിടണം. പക്ഷേ ഈ വിശ്വാസവഞ്ചന നടത്തിയവരാണ് അതനുഭവിക്കേണ്ടത്. മറ്റാരും ശിക്ഷിക്കപ്പെടാൻ പാടില്ല. അങ്ങനെ ചെയ്താൽ നമ്മൾ ചെയ്യുന്നത് അതിലും വലിയ അനീതിയായിരിക്കും.”

“അങ്ങയുടെ വാക്കുകൾ നീതിയുക്തമാണ്. പണ്ഡിറ്റ്ജി. മാതലി പറഞ്ഞു “പക്ഷേ ഇത് യുക്തിയുടെ സമയമല്ല. ഇത് കരോധത്തിന്റെ സമയമാണ്.”

“നീലകണ്ഠൻ തന്റെ കരോധത്തിന്റെ പേരിൽ ഒരു തീരുമാനമെടുക്കുമെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നില്ല”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു.

“എങ്കിൽ നമുക്കെന്തുകൊണ്ട് ശിവഭഗവാനോട് ഇക്കാര്യം ചോദിച്ചു കൂടാ? ഭഗീരഥൻ ചോദിച്ചു. “അദ്ദേഹം തീരുമാനിക്കട്ടെ.”

“എല്ലാറ്റിനേയും കൊന്നുകള, കാളി ചീറി. ‘എല്ലാ പ്രജകളേയും അകർത്തിട്ട് എനിക്ക് നഗരം കത്തിച്ചു കളയണം.”

സമാധാനസമമേളനം നടത്തുവാനായി നിർമ്മിച്ചിരുന്ന പരധാനകെട്ടിടത്തിനു പുറത്ത് പരത്ഥേകം നിർമ്മിച്ചിരുന്ന ഒരു സ്ഥലത്ത് കൂടിയിരിക്കുകയായിരുന്നു. ശിവന്റെ കുടുംബാംഗങ്ങളും സേനാനായകന്മാരും. ബ്രഹ്മസ്പതിയും താരയും അവർക്കൊപ്പം ചേർന്നുവെങ്കിലും ഭൂരിഭാഗം സമയവും അവർ മൗനം ഭീഷ്മിച്ചു. ആ സംഭാഷണങ്ങൾ ആരും

കേൾക്കാതിരിക്കുന്നതിനായി സൈന്യം ആ പ്ലാറ്റോൺ മറ്റാർക്കും പ്ലാറ്റോണിക്കാവാത്തവിധം സുരക്ഷിതമാക്കി വേർതിരിച്ചിരുന്നു. ആ ചർച്ചയിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിനായി ഗോപാൽ പലവടം ശിവനെ ക്ഷണിച്ചുവെങ്കിലും ശിവൻ അതൊന്നും കേൾക്കാത്തതുപോലിരുന്നു. ആ മരവിപ്പിച്ച അയ്യപ്പക്കുളത്തിൽ സതിയുടെ മൃതദേഹവും പിടിച്ഛുകൊണ്ട് അവൻ ഒറ്റയ്ക്കിരുന്നു.

“മഹാരാണി, കാളി’. ഗോപാൽ മറുവാദമുനയിച്ചു. “ഭവതിയോട് വിയോജിക്കേണ്ടിവന്നതിന് എന്തോടു ക്ഷമിച്ചാലും. ഭവതി പറയുന്നതു പോലെ നമുക്ക് ചെയ്യാൻ കഴിയില്ല. ധർമ്മികമായി ഇതു തെറ്റാണ്.”

“ഇതൊരു സമാധാന സമ്മേളനമാണെന്നല്ലേ മെലുഹാക്കർ നമ്മളോടു പറഞ്ഞിരുന്നത്? ഒരു സമാധാന സമ്മേളനത്തിനിടെ ആരും ആയുധമുപയോഗിക്കാൻ പാടില്ല. ഞാൻ പറയുന്നത് ശരിയല്ലേ? ധർമ്മികമായി വളരെ തെറ്റായ ഒരു കാര്യമാണവർ ചെയ്തത്. പണ്ഡിറ്റ്ജി, അതെന്തേ അങ്ങയുടെ ശ്രദ്ധയിൽ പെടാതെ പോയി?

“രണ്ടു തെറ്റുകൾ ചേർന്നാൽ ഒരു ശരിയുണ്ടാവില്ല.”

“എനിക്ക്തൊരു പ്ലാറ്റ്നമല്ല, ആ വാദം തള്ളുന്ന മട്ടിൽ കൈ വിശിക്കാണിച്ഛുകൊണ്ട് കാളി പറഞ്ഞു. “ഭവഗിരി തകർക്കപ്പെടും. എന്റെ സഹോദരിയോട് കാണിച്ച ക്രൂരതയ്ക്ക് അവർ വലിയ വില കൊടുക്കട്ടെ.”

“കാളി മഹാരാണി’, ചെന്നാർദ്ദവജൻ മുൻകരുതലോടെ പറഞ്ഞു “ഞാൻ ഭവതിയെ ഏറെ ബഹുമാനിക്കുന്നു. ഭവതി മഹത്തായ ഒരു സ്ത്രീജനമാണ്. ദേവി എന്ന് നീതിക്കുപോരാടിയിട്ടുണ്ട്. എന്താൽ കുറച്ചുപേർ ചെയ്ത ഒരു ക്രൂരകൃത്യത്തിന്റെ പേരിൽ ഒരു നഗരത്തെ അപമാനം ശിക്ഷിക്കുന്നത് ശരിയാണോ?

കാളി ചെന്നാർദ്ദവജനെ ചൂഴ്ന്നുനോക്കി “ഞാൻ താഴെക്കൂടെ ജീവൻ രക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ, ചെന്നാർദ്ദവജൻ.”

“എനിക്ക്തറിയും റാണി. എനിക്ക്തെങ്ങനെ മറയ്ക്കുവാൻ കഴിയും? അതുകൊണ്ടാണ്.”

“ഞാൻ പറയുന്നത് താഴെക്കൂടെ ചെയ്യണം’ കാളി ചെന്നാർദ്ദവജൻ പറയുന്നതിനിടയിൽ കയറി പറഞ്ഞു. “എന്റെ സഹോദരിയെക്കുറിച്ചായ ക്രൂരതയ്ക്ക് പ്ലാറ്റോണിക്കാവാൻ ചെയ്യണം.”

ചെന്നാർദ്ദവജൻ തർക്കിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചു “പക്ഷേ...”

“എന്റെ സഹോദരിയുടെ കൊലയ്ക്ക് പ്ലാറ്റോണിക്കാവാൻ ചെയ്യണം!”

ചെന്നാർദ്ദവജൻ നിശ്ശബ്ദനായി.

ഈ ചർച്ചയിൽ ഇടപെടാതെ മാറിനിൽക്കുകയായിരുന്നു ഭഗീരഥൻ. സമാധാനസമ്മേളനം നടത്തണമെന്നുദ്ദേശിച്ചിരുന്ന ആ കെട്ടിടത്തിലേക്ക് നടക്കുമ്പോൾ തന്റെ സഹോദരി ആനന്ദയെ അവിടെ എത്തിച്ചേർന്നിട്ടുണ്ടെന്ന് അയാൾക്കു മനസ്സിലായി. ആ നഗരം തകർക്കപ്പെടും. പക്ഷേ അതിനുമുമ്പ് സഹോദരിയെ രക്ഷിക്കണമെന്ന് അയാൾ മനസ്സിൽ വിചാരിച്ചു.

“ഞാൻ കാളി മഹാരാണിയുടെ അഭിപ്രായത്തോടു യോജിക്കുന്നു’, ചന്ദ്രകേതു പറഞ്ഞു. “ഭവഗിരി നശിപ്പിക്കപ്പെടണം. അതിന് നമ്മൾ

പശുപതി അസ്തരം ഉപയോഗിക്കണം.”

ആ സർവ്വസംഹാരിയായ ദിവ്യാസ്തരതന്ത്രൈക്കുറിച്യ കേട്സയുടെ കാർത്തികേയൻ പഠിപ്പിച്ചു. “ആ അസ്തരം ഉപയോഗിക്കരുത്.”

നീലകണ്ഠൻറെ കുടുംബത്തിനുള്ളിൽ നിന്ന് ഒരാളെങ്കിലും തന്നെ അനുകൂലിച്ചുവെങ്കിലോ എന്ന് കൃതാർത്ഥതയോടെ ഗോപാൽ കാർത്തികേയനെ നോക്കി.

“നീതി നടപ്പാക്കപ്പെടും”, കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു. “അമ്മയുടെ ചോരയ്ക്ക് നമ്മൾ പകരം ചോദിക്കും. പക്ഷേ അത് ചെയ്യുന്നത് പശുപതി അസ്തരം കൊണ്ടായിരിക്കുകയില്ല. ആ ഭയങ്കരമായ ആയുധം കൊണ്ട് അത് ചെയ്യാൻ കഴിയില്ല.”

“അത് പരയോഗിക്കാൻ പാടില്ല”, ഗോപാൽ തൽക്ഷണം അതിനോടു യോജിച്ചു. “പശുപതി അസ്തരം ഉപയോഗിക്കുകയില്ലെന്ന് നീലകണ്ഠൻ വായുപുത്രൻമാർക്ക് വാക്കുകൊടുത്തിട്ടുണ്ട്.”

“അങ്ങനെയൊക്കെങ്കിൽ നമുക്ക് ഉപയോഗിക്കുവാൻ സാധിക്കില്ല”, ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു.

യുദ്ധത്തിന്റെ വക്കിൽനിന്ന് കുറച്ചൊളംകളെയെങ്കിലും പിന്തിരിപ്പിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞതിൽ ഗോപാൽ ആശ്വാസം കൊണ്ടു. “സതിയുടെ കർമ്മ ഹത്യയുടെ പേരിൽ നമ്മൾ എങ്ങനെ നീതി നടപ്പാക്കും? ആ ചോരയും ഇപ്പോഴും ബാക്കിനിൽക്കുന്നു.”

“എല്ലാറ്റിനേയും കൊന്നുകൊണ്ട്”. കാളി അലറി.

“പക്ഷേ ഇതുമായി യാതൊരു ബന്ധമില്ലാത്ത കുഞ്ഞുങ്ങളെ കൊല്ലുന്നത് ന്യായമാണോ?, ഭഗീരഥൻ ചോദിച്ചു.

“മെലുഹ്കാർ കുടികളുടെ കാർയത്തിൽ ശ്രദ്ധയുള്ളവരാണെന്ന് നിങ്ങൾ വെറുതെ വിചാരിക്കുകയാണ്”, കാളി പറഞ്ഞു.

“മഹാരാണി”. ഭഗീരഥൻ തന്റെ നിലപാട് വ്യക്തമാക്കി “ഈ ഹീന കൃത്യവുമായി യാതൊരു ബന്ധവുമില്ലാത്ത കുഞ്ഞുങ്ങൾ ശിക്ഷിക്കപ്പെടരുത് എന്ന് കാര്യം ദയവായി മനസ്സിലാക്കുക.”

“നല്ല കാര്യം”, കാളി പറഞ്ഞു “നമ്മൾ അവരുടെ കുടികളെ പുറം തുറന്നുവിടും.”

“പിന്നെ യോദ്ധാക്കളല്ലാത്തവരേയും”, കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു.

“പ്രത്യേകിച്ചും സ്ത്രീകളെ”, ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു “നമ്മൾ അവരെയും പോകാൻ അനുവദിക്കണം. അവർ പുറത്തുപോയിക്കഴിഞ്ഞാൽ നമ്മളാ നഗരം നശിപ്പിക്കണം.”

“ഇനി ആരെങ്കിലും നിങ്ങൾക്കവിടെ നിന്ന് രക്ഷിക്കാനുണ്ടോ?”, കാളി പരിഹാസപൂർവ്വം ചോദിച്ചു. “ദേവഗിരിയിലെ നായ്ക്കുകളുടെ കാർയത്തിൽ എന്തു ചെയ്യണം? വേണമെങ്കിൽ പാർവ്വതയുടെ കാർയത്തിലും എന്തു വേണമെന്നാലോചിക്കാം?

ഭഗീരഥൻ അതിന് മറുപടി പറഞ്ഞില്ല. അയാൾ ഇനി എന്തു പറഞ്ഞാലും അതെല്ലാം കാളിയുടെ രോഷം ജ്വലിപ്പിക്കുകയേ ഉള്ളൂ.

കാളി ശപിച്ചു. “ശരി! കുടികളേയും യോദ്ധാക്കളല്ലാത്തവരേയും പുറത്തുപോകാനനുവദിക്കാം. ബാക്കിയുള്ളവരെല്ലാം നഗരത്തിനകത്ത്

തടവുകാരായിരിക്കും. അവരെല്ലാം കൊല്ലപ്പെടും.”

“സമ്മതിച്ചിരിക്കുന്നു”. ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു “നമ്മൾ നീതി പുലർത്തണമെന്ന് മാത്രമേ ഞാൻ പറഞ്ഞുള്ളൂ,”

“ഭഗീരഥ കുമാരാ, അതുകൊണ്ട് തീർന്നിലെ കാര്യങ്ങൾ”, കാർത്തികേയൻപൊട്സിതെറിച്ചു. “സോമരസം നശിപ്പിക്കപ്പെടരുത്. എന്റെ അച്ഛൻ അക്കാര്യത്തിൽ വ്യക്തമായ ധാരണയും തീരുമാനവുണ്ട്. അത് നീക്കം ചെയ്യുവാൻ മാത്രമാണ് അച്ഛൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. സോമരസ നിർമ്മാണശാല നമുക്ക് നശിപ്പിക്കണം. അവിടെയുള്ള ശാസ്ത്രജ്ഞരെ രക്ഷപ്പെടുത്തി അവരെ ഏതെങ്കിലും രഹസ്യ സങ്കേതത്തിൽ പാർപ്പിക്കണം. എന്റെ അച്ഛൻ ഈ ഭൂമയിൽ ശേഷിപ്പിച്ചു പോകാനുദ്ദേശിക്കുന്ന ഗോത്രത്തിൽ അവരുമുൾപ്പെടും. അവർ സോമരസത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വിജ്ഞാനം നിലനിർത്തും. ഇന്ന് അതൊരു തിന്മയാണെങ്കിലും അത് വീണ്ടും നന്മയായി മാറുന്ന ഒരു കാലം വരും.”

ഗോപാൽ തലയാട്ടി “കാർത്തികേയൻ വിവേകത്തോടെയാണ് സംസാരിക്കുന്നത്.”

“ഇതിൽ ഏതെങ്കിലും ശാസ്ത്രജ്ഞർക്ക് എന്റെ അമ്മയുടെ മരണവുമായി എന്തെങ്കിലും ബന്ധമുണ്ടെങ്കിൽപ്പോലും”, കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു. “അതെല്ലാം മറ്റ് നമ്മളുടെ രക്ഷപ്പെടുത്തി നില നിർത്തണം. ഭാരതത്തിന്റെ ഭാവിക്ക് വേണ്ടി നമ്മളെല്ലാവരും രക്ഷപ്പെടുത്തി നിലനിർത്തണം.”

കാരകണ്ണുകളോടെ ഗണേശൻ കാർത്തികേയനെ നോക്കി “നമ്മുടെ വേദന മാറ്റിവെക്കുവാനോ?”

കാർത്തികേയൻ നിശ്ശബ്ദനായി.

വികാരം നിയന്ത്രിക്കാനാകാതെ ഗണേശൻ ശക്തമായി ശ്വസിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു? “അമ്മയുടെ മരണത്തിൽ നിനക്ക് യാതൊരു ദേഷ്യവും തോന്നുന്നില്ലേ? യാതൊരു അമർഷവും തോന്നുന്നില്ലേ?”

“ജ്യേഷ്ഠാ, ഞാൻ പറയാനുദ്ദേശിച്ചത്.”

“ജനിച്ചന്ന് മുതൽക്ക് നിനക്ക് അമ്മയുടെ സ്നേഹം ആവോളം നിനക്ക് ലഭിച്ചു. അതുകൊണ്ടാണ് നീ അതിനർത്ഥം വില കല്പിക്കാത്തത്”

“ജ്യേഷ്ഠാ..!”

“അമ്മയുടെ സ്നേഹത്തിന്റെ വിലയെക്കുറിച്ചി നീ എന്തോടു ചോദിക്കുക. അത് കിട്സാത്തപ്പോൾ എത്രകണ്ട് കൊതി തോന്നുമെന്ന് നീ യാൻ നീ എന്തോടു ചോദിക്കുക”

“ദാദാ ഞാനും അമ്മയെ സ്നേഹിച്ചിരുന്നു. നിനക്കറിയുമോ ഞാൻ...”

“നീ അമ്മയുടെ മൃതശരീരം കണ്ടുവോ കാർത്തികേയാ?”

“ദാദ.”

“നീ കണ്ടുവോ? അമ്മയുടെ മൃതദേഹം നീ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കിയോ?”

“തീർച്ചയായും ദാദാ. ഞാൻ...”

“അമ്മപത്തൊന്ന് വെട്സുകളാണ് അമ്മയുടെ ദേഹത്തുള്ളത്! ഞാനത് എണ്ണി കാർത്തികേയാ! അമ്മപത്തിയൊന്ന്”

“എനിക്ക് കറിയോ..”

ഗണേശന്റെ കവിളിലൂടെ കണ്ണീർ രുദ്രമായി ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരുന്നു “മരിച്ചതിനുശേഷവും ആ കൾമലന്മാർ അമ്മയെ വെട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു!”

“ദാദാ ഞാൻ പറയുന്നതൊന്നു കേൾക്കൂ..”

ഗണേശന്റെ ശരീരം അപ്പപ്പോൾ ക്കരോധം കൊണ്ടു വിറയ്ക്കുകയായിരുന്നു “അമ്മയുടെ അംഗം വന്ന ശരീരം കണ്ടപ്പോൾ നിനക്ക് യാതൊരു ദേഷ്യവും തോന്നിയില്ലേ?

“തീർച്ചയായും എനിക്ക് തോന്നി. ദാദാ. പക്ഷേ...”

“പക്ഷേയോ? എന്ത് പക്ഷേ? ഒരേസമയം സോമരസത്തെ ആരാധിക്കുന്ന നിരവധി രാക്ഷസന്മാർ ചേർന്നാണ് അമ്മയെ ആക്രമിച്ചത്! അതിനു പരതികാരം ചെയ്യേണ്ടത് നമ്മുടെ കടമയാണ്! നമ്മുടെ കടമ! ഈ ലോകത്തിലേക്കും വെച്ച് ഏറ്റവും നല്ല അമ്മയ്ക്കുവേണ്ടി നമുക്കു ചെയ്യാൻ കഴിയുന്ന ഏറ്റവും ചെറിയ കാര്യമാണത്”

“ദാദാ. നമ്മുടെ അമ്മ ലോകത്തിലേക്കും വെച്ച് ഏറ്റവും നല്ല അമ്മയായിരുന്നു. പക്ഷേ അമ്മ എന്തും നമ്മളെ പഠിപ്പിച്ചത് ഈ ലോകത്തെ ഏറ്റവും വലിയതായി കാണാനായിരുന്നു.”

ഗണേശൻ ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല. ആടിക്കൊണ്ടിരുന്ന അവന്റെ നീളൻ മുക്ക് അവൻ ദേഷ്യം വരുമ്പോൾ മാത്രം അപൂർവ്വമായി സംഭവിച്ചിരുന്നതുപോലെ അനങ്ങാതെ ബലം പിടിച്ചുനിന്നു.

കാർത്തികേയൻ മൃദുവായി പറഞ്ഞു “ദാദാ. നമ്മൾ മറ്റേതെങ്കിലും കുടുംബത്തിൽപ്പെട്ടവരായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഞാൻ എന്റെ ക്കരോധം ശരിക്കും പ്രകടിപ്പിക്കുകയായിരുന്നു. പക്ഷേ നമ്മൾ അത്തരം ഒരു കുടുംബത്തിൽപ്പെട്ടവരല്ല.”

ഒന്നു പരതികരിക്കുവാൻപോലും പറ്റാത്തവിധം വിവർണ്ണനായിപ്പോയതിനാൽ ഗണേശൻ മറ്റെവിടേക്കോ അലക്ഷ്യമായി നോക്കി.

“നമ്മൾ നിലകണ്ഠന്റെ കുടുംബമാണ്, കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു “നമുക്കീ ലോകത്തോടൊരു ഉത്തരവാദിത്തമുണ്ട്.”

“ഈ ലോകത്തിനോടൊരു ഉത്തരവാദിത്തമോ? എന്റെ മാതാപിതാക്കളാണ് എന്റെ ലോകം.”

കാർത്തികേയൻ നിശ്ശബ്ദനായി.

ഗണേശൻ ഭീഷണിപ്പെടുത്തുന്നമട്ടിൽ കാർത്തികേയനുനേരെ വിരൽ ചൂണ്ടി “സോമരസത്തെ ആരാധിക്കുന്ന ഈ ജാരസന്തതികളിൽ ഒരു ത്തൻപോലും ഇവിടെനിന്ന് ജീവനോടെ പുറത്തിറങ്ങില്ല.”

“ദാദാ.”

“അവരിൽ ഓരോരുത്തരും കൊല്ലപ്പെടും. അവരെ നേരിട്ടു കൊല്ലേണ്ടിവന്നാൽ ഞാൻ അതും ചെയ്യും.”

കാർത്തികേയൻ ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല.

ഗണേശനേയും കാർത്തികേയനേയും നോക്കി ഗോപാൽ നെടുവീർ പ്പിട്തു. വലിയ മട്സിലുള്ള രോഷം അവിടെ തങ്ങിനില്പുണ്ടായിരുന്നു. ഗണേശന്റെയും കാളിയുടെയും രോഷാഗ്നിയിൽനിന്ന് സോമരസ നിർമ്മാണ വിദഗ്ദ്ധരെ രക്ഷിച്ച്കുവാനുള്ള ഒരു മാർഗ്ഗം കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനായില്ല. പക്ഷേ പശുപതി അസ്ത്രമുപയോഗിക്കുന്ന തിനെക്കുറിച്ച്ചുള്ള അപായകരമായ ആലോചനകളിൽ നിന്ന് അവരുടെ സംഭാഷണത്തെ വഴിതിരിച്ചുവിടുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനു സാധിച്ചു. സോമ രസ നിർമ്മാണ വിദഗ്ദ്ധരെ രക്ഷപ്പെടുത്തേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയെക്കുറിച്ച് നീലകണ്ഠന്റെ കുടുംബത്തെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുവാൻ അടുത്ത കുറച്ചു മണിക്കൂറുകൾക്കകം തനിക്ക് സാധിക്കുമെന്ന് ആ വാസുദേവ മുഖൻ പരത്യാശിച്ചു.

സതീയുടെ ശവശരീരവുമേന്തി മണ്ണുകൊണ്ടുള്ള ആ ശവകുടീരത്തിൽ നിശ്ശബ്ദം ഇരിക്കുകയായിരുന്നു. ശിവൻ. അവന്റെ കഴിഞ്ഞ കണ്ണുകൾ ഭാവരഹിതമായിരുന്നു. അവയിൽ പരത്യാശയുടെ പരകാശമില്ലായിരുന്നു. ജീവിച്ചിരിക്കേണ്ടതിനുള്ള ഒരു കാരണവും അതിലുണ്ടായിരുന്നില്ല. അവന്റെ നെറ്റിയിലെ കാളിമയാർന്ന ചുവപ്പുപാട് പരകടമായും തുടിക്കുന്നതായിരുന്നു. തണുപ്പുകൊണ്ട്വൻ വിറയ്ക്കുന്നതായിരുന്നു. സതീയുടെ അടഞ്ഞുകിടന്ന പരിക്രമപര്യന്ത കണ്ണിൽനിന്ന് കണ്ണീർപോലെ യൊരു ദാവകത്തുള്ളി കവിളിലൂടെ ഒലിച്ചിറങ്ങി. കൃത്യമായ ഇടവേള കളിൽ ആ മുറിയിലേക്ക് അടിച്ചുകയറിയിരുന്ന തണുത്ത വായുവിന്റെ ശബ്ദമൊഴിച്ചാൽ അഭ്യമായൊരു നിശ്ശബ്ദത ആ മുറിയിൽ കളിയാടി. പെട്ടെന്ന്നൊരു തീക്ഷ്ണമായ ശബ്ദം ശിവനെ ഞെട്ടിച്ചു. ഒരുപക്ഷേ അത് മെലുഹകാരുടെ വായു തണുപ്പിക്കുന്ന യന്ത്ര സംവിധാനം പരവർത്തിപ്പിക്കുന്നതിനുപയോഗിക്കുന്ന കാളകളുടെ ശബ്ദമായിരിക്കാം.

നിർവ്വികാരവും നിസ്സംഗവുമായ കണ്ണുകളുയർത്തി അവൻ ചുറ്റും നോക്കി. ആ മുറിയിൽ ആരുമില്ലെന്ന് ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. തന്റെ മൃതയാലിക്കിടക്കുന്ന പത്നിയെ അവൻ ഒന്നുകൂടി നോക്കി. അവളുടെ ശരീരം തന്റെ ദേഹത്തോടുപ്പിച്ച് അവളുടെ നെറ്റിയിൽ അവൻ ചുംബിച്ചു. പിന്നെ ശർദ്ധാപൂർവ്വം ആ മൃതശരീരം മണ്ണുകടകളുടെ മുകളിലേക്ക് തിരികെ വെച്ചു. 'സതീ, നീ ഇവിടെ കിടക്കൂ. ഞാൻ ഉടൻതിരിച്ചുവരാം', അവളുടെ മുഖത്ത് മൃദുവായി തലോടി ശിവൻ മന്ത്രിച്ചു.

ആ മണ്ണുകടകൾ കൊണ്ടു തീർത്ത ഗോപുരത്തിനുമുകളിൽ നിന്ന് ചാടിയിറങ്ങി ശിവൻ ആ അയ്യുടെ വാതിലിനടുത്തേക്കു നടന്നു. അവനാ വാതിൽ തുറന്നപ്പോൾ ആയുർവ്വതി എഴുന്നേറ്റു നിന്നു. കഴിഞ്ഞ ഇരുപത്തിനാലു മണിക്കൂറായി ആയുർവ്വതിയും അവളുടെ ചികിത്സാസംഘവും നന്തിയേയും മറ്റു ഭടന്മാരെയും ശുശ്രൂഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു.

“പരഭോ”, ആയുർവ്വതി ശിവനെ അഭിവാദ്യം ചെയ്തു. ഉറക്കമില്ലാത്തതും മനോഭൂഷവും മൂലം അവളുടെ കണ്ണുകൾ ചുവന്നു വീർത്തിരുന്നു.

ശിവൻ അവളെ അവഗണിച്ചുകൊണ്ട് നടത്തം തുടർന്നു. ആയുർവ്വതി ആപൽസൂചന അറിഞ്ഞതുപോലെ ഭയപ്പാടോടെ ശിവനെ നോക്കി. നീല കണ്ഠന്റെ കണ്ണുകളിൽ ഇതരയധികം കൗര്യം അവൾ ഇതിനുമുമ്പ്

കണ്ടിരുന്ന്നില്പ.

കർോധത്തിനുമപ്പുറത്തെയ്തിയതുപോലെ
നിഷ്കാരുണ്യത്തിനും ഉന്മാദത്തിനും അപ്പുറത്തെയ്തിയതുപോലെയായിരുന്ന്
അവന്റെ അവസ്ഥ.

ശിവൻ പരധാന വാതിൽ തുറന്ന്. വലതു ഭാഗത്തു നിന്നുയരുന്ന്
ശബ്ദങ്ങൾ അവൻ കേട്ടു. തന്റെ സൈനിക മേധാവികൾ ഗൗരവ പൂർണ്ണമായ
ചർച്ചയിലേർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതായി അവൻ കണ്ടു. താരയാണ് അവനെ ആദ്യം
ശ്രദ്ധിച്ചത്.

“നീലകണ്ഠസ്വാമി”, എന്ന്പറഞ്ഞുകൊണ്ട് താര എഴുന്നേറ്റ് നിന്ന്.

കുറച്ചുനേരം അവളെ വെറുതെ നോക്കിനിന്നശേഷം വലിയൊരു
നെടുവീർപ്പിടുകൊണ്ട് സാധാരണമട്ടിൽ ശിവൻ പറഞ്ഞു “താര, പാശുപതി
അസ്ത്രം സൂക്ഷിച്ചിട്ടുള്ള പെട്ടി എന്റെ കപ്പലിലാണ്. പോയി അതെടുത്ത്
കൊണ്ടുവരു.”

പരിഭ്രാന്തനായ ഗോപാൽ ശിവനു സമീപം കുതിച്ചെത്തി. കഴിഞ്ഞ
ഇരുപത്തിനാലു മണിക്കൂറായി ശിവൻ ഒന്നും കഴിപ്പിച്ചിട്ടില്ലെന്ന്
ഗോപാലിനറിയാം. അവൻ ഉറങ്ങിയിട്ടില്ല. മനുഷ്യരീക സഹിക്കാൻ പറ്റാത്ത
തണുത്തു മരവിപ്പ മഞ്ഞുകൊണ്ടുള്ള ഗോപുരത്തിനുമുകളിലാണവൻ
ഇരുന്ന്നിരുന്നത്. ദുഃഖം അവനെ തീർത്തും ബുദ്ധിഭ്രമം ബാധിച്ചവനാക്കി
മാറ്റിയിരിക്കുന്നു. നീലകണ്ഠൻ നീലകണ്ഠനല്ലാതായി മാറിയിരിക്കുന്നു
വെന്ന് ഗോപാലിനു തോന്നി. “എന്റെ ചങ്ങാതി. ഞാൻ പറയുന്നതൊന്ന്
കേൾക്കൂ. തിടുക്കത്തിൽ ഒരു തീരുമാനമെടുക്കരുത്.”

ശിവൻ ഗോപാലിനെ നോക്കി, അവന്റെ മുഖം മരവിപ്പിച്ചിരുന്നു.

“നീലകണ്ഠാ, അങ്ങ് കർൂധനാണെന്ന് എനിക്കറിയാം. പക്ഷേ ഇത്
ചെയ്യരുത്. താങ്കളുടെ ഹൃദയം നന്മനിറഞ്ഞതാണെന്ന് എനിക്കറിയാം.
താങ്കളതിന് ദുഃഖിക്കേണ്ടിവരും.”

ശിവൻ സമ്മേളനവേദിയിലേക്ക് തിരികെ നടക്കാനൊരുങ്ങിയപ്പോൾ
ഗോപാൽ അവനെ പിടിച്ചുപറുകോട്ടു വലിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചു.

“ശിവാ”, ഗോപാൽ യാചിച്ചു. “താങ്കൾ വായുപുത്ര്നമാർകു വാക്കു
നൽകിയിട്ടുണ്ട്. താങ്കളുടെ അമ്മാവനായ മിത്ഭഗവാൻ താങ്കൾ വാക്കു
കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്.”

തന്റെ കൈയിൽ പിടുത്തമിട്ടിരുന്ന ശിവൻ ഗോപാലിന്റെ കൈയിൽ
ബലമായി പിടിച്ചുമാറ്റി.

“ശിവാ, ഈ ആയുധത്തിന്റെ ശക്തി ഭയങ്കരവും പരവചനാതീതവുമാണ്, ഈ
ദുരന്തം തടയുന്നതിനായി എന്തെങ്കിലും മാർഗ്ഗം തേടിക്കൊണ്ട് ഗോപാൽ
യാചിച്ചു. “പശുപതി അസ്ത്രത്തിന്റെ വിനാശം ഒരു വലയത്തിനകത്ത്
ഒരുങ്ങുമെങ്കിലും ദേവഗിരിയുടെ മുന്നൂ തട്ടുകളേയും നശിപ്പിക്കുവാനുള്ള
ശ്രമം വലയത്തിന്റെ വ്യാപ്തി വർദ്ധിപ്പിക്കും. അത് ദേവഗിരിയെ മാർമല
നമ്മളെ എല്ലാവരേയും നശിപ്പിക്കും. താങ്കളുടെ സ്വന്തം സൈന്യത്തേയും
കുടുംബത്തേയും സുഹൃത്തുക്കളേയും നശിപ്പിക്കുവാൻ
താങ്കളാഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടോ?

“അവരോടെല്ലാം ഇവിടം വിട്ടുപോകാൻ പറയണം.”

ശിവന്റെ ശബ്ദം കഷ്ടിച്ചു മാത്രം കേൾക്കാൻ കഴിയുംവിധം

പതിഞ്ഞതായിരുന്നു. അവന്റെ കണ്ണുകൾ അലക്ഷ്യമായി എവിടേക്കോ തിരി ചുവുവെച്ചതുപോലിരുന്നു. ഒരുനിമിഷം ആലോചിച്ചശേഷം ചെറിയൊരു ആശാകിരണം കണ്ടതുപോലെ ഗോപാൽ ശിവനെ നോക്കി.

“നമ്മുടെ ആളുകളോട് ഇവിടെനിന്നുപോകാൻ പറയട്ടെ? പശുപതി അസ്തർവുമായി?”

ശിവൻ അനങ്ങിയില്ല. അവന്റെ മുഖത്ത് യാതൊരു പ്രതികരണവുമില്ലായിരുന്നു “അല്ല. നഗരത്തിലെ ജനങ്ങളോട് അവിടംവിട്ടുപോകാൻ പറയുക. സോമരസമുണ്ടാക്കിയവരും അതിനെ സംരക്ഷിക്കുന്നവരും സതിയുടെ മരണത്തിന് നേരിട്ടു കാരണക്കാരായവരുമൊഴികെയുള്ള ആളുകളെ പോകാനനുവദിക്കുക. ഞാനത് ചെയ്തുകഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ ദക്ഷ നുണ്ടാവില്ല, സോമരസവുമുണ്ടാവില്ല. തിന്മയുണ്ടാവില്ല. തിന്മ ഒരിക്കലും ഇല്ലാതിരുന്ന, ഇല്ലാത്ത സ്ഥലംപോലെ ആയിരിക്കും ഈ നഗരം. ഇവിടെ പിന്നെ യാതൊന്നും ജീവിക്കുകയില്ല. ഇവിടെ യാതൊന്നും വളരുകയില്ല. ഇവിടെ ദേവഗിരി എന്തൊരു നഗരമുണ്ടായിരുന്നു എന്തുതോന്നിക്കുന്നവിധം രണ്ടുകല്ല്കൾ പോലും പരസ്പരം ചേർന്നിരിപ്പുണ്ടാവില്ല. എല്ലാം ഇതോടെ അവസാനിക്കും.”

കുറുഞ്ഞത് ദേവഗിരിയിലെ നിഷ്കളങ്കരായ ആളുകളെയെങ്കിലും രക്ഷിക്കാമല്ലോ എന്ന്നോർത്ത് ഗോപാലിന് കൃതജ്ഞത തോന്നി. പക്ഷേ ദിവ്യാസ്തർങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നത് വിലക്കിരിക്കൊണ്ടുള്ള രൂദ്രഭവാനെ നിയമത്തിന്റെ സ്ഥിതി എന്താകും?

“ശിവാ, പശുപതി അസ്തർ...” ഗോപാൽ പര്യാശാപൂർവ്വം മന്ത്രിച്ചു.

യാതൊരു വികാരവിശേഷങ്ങളുമില്ലാത്ത ഒരാളെപ്പോലെ ഗോപാലിനെ ഉറ്റുനോക്കിക്കൊണ്ട് വളരെ ഉഗ്രഭീകരമായി രൂപപ്പെടുത്തിയ ശബ്ദത്തിൽ ശിവൻ പറഞ്ഞു. “ഞാനീ ലോകം ചുട്ടുചാർപ്പലാകും.”

അനിഷ്ടസൂചനയോടെ ഗോപാൽ ശിവനെ നോക്കി. നീലകണ്ഠൻ തന്റെ പരിയപ്പെട്ട സതി വിശ്വരമംകൊള്ളുന്ന കെട്ടിടത്തിലേക്ക് തിരിച്ചു നടന്നു.

താര എഴുന്നേറ്റു.

“നീ എവിടെ പോകുന്നു? ബ്രഹ്മസ്പതി മന്ത്രിച്ചു.

“പശുപതി അസ്തർ കൊണ്ടുവരുവാൻ”, താര മൃദുവായി പറഞ്ഞു.

“നിനക്കതിന് സാധിക്കില്ല. അത് നമ്മളെയെല്ലാം നശിപ്പിക്കും”

“ഇല്ല. അത് നമ്മളെയെല്ലാം നശിപ്പിക്കില്ല. ഈ നഗരത്തെ മാത്രം നശിപ്പിക്കുന്ന രീതിയിൽ ത്രികോണ മാപനം ചെയ്ത് ഈ അസ്തർ പരയോഗിക്കാൻ കഴിയും. നമ്മൾ അഞ്ച് നാഴിക അകലം പാലിച്ഛാൽ നമുക്ക് ഒന്നും സംഭവിക്കില്ല.”

താര നടക്കാൻ തുടങ്ങി.

ബ്രഹ്മസ്പതി അവളെ പിടിച്ഛുവലിച്ഛ് അവളുടെ കാതിൽ ഗൗരവത്തോടെ പറഞ്ഞു “നീ എന്താണ് ചെയ്യുന്നത്? ഇത് തെറ്റാണെന്ന് നിനക്കറിയാം. ശിവന്റെ ദുഃഖം ഞാനും പങ്കുവെക്കുന്നു. പക്ഷേ പശുപതി അസ്തർ.”

കണ്ണുകളിൽ സംശയത്തിന്റെ നേർത്തൊരു കണിക പോലുമില്ലാതെ താര ബ്രഹ്മസ്പതിയെ ഉറ്റുനോക്കിക്കൊണ്ടുനിന്നു “ശ്വരീരാമദേവന്റെ പവിത്രമായ

നിയമങ്ങൾ നിർലജ്ജം ലംഘിക്കപ്പെടാൻനിർദ്ദേശിക്കുന്നു. നീലകണ്ഠൻ പരതികാരം ചെയ്യുവാനുള്ള അർഹതയുണ്ട്.”

“തീർപ്പായാലും അദ്ദേഹത്തിനതിനുള്ള അർഹതയുണ്ട്”. യാതൊരു സന്ദേഹവുമില്ലാതെ താരയെ നോക്കിക്കൊണ്ട് ബ്രഹ്മസ്പതി പറഞ്ഞു. “എന്നാൽ പശുപതി അസ്മരം ഉപയോഗിക്കാതെയുള്ള പരതികാര നിർവ്വഹണം.”

“താങ്കൾക്ക് ശിവന്റെ വേദന മനസ്സിലായില്ലെന്ന്യോ? എന്തൊരു ചങ്ങാതിയാണ് താങ്കൾ?”

“താരാ, ഒരിക്കൽ ഞാനൊരു തെറ്റു ചെയ്യാനൊരുങ്ങി. സത്യമായി പോരിനാഗ്രഹിച്ഛ ഒരുത്തനെ വധിക്കുവാൻ ഞാനാഗ്രഹിച്ഛിരുന്നു. ശിവനെന്ന് അതിൽനിന്നും പിന്തിരിപ്പിച്ചു. എന്റെ ആത്മാവിനുള്ളിൽ ഒരു പാപം അടിച്ചേൽപ്പിക്കുന്നത് അവൻ തടഞ്ഞു. ഞാൻ അവന്റെ ശരിയായ ഒരു സുഹൃത്തായിരിക്കണമെങ്കിൽ സ്വന്തം ആത്മാവിനെ കളങ്കപ്പെടുത്തുവാനുള്ള ഉദ്യമത്തിൽനിന്ന് ഞാനവനെ തടയണം. ശിവൻ പശുപതി അസ്മരമുപയോഗിക്കുന്നത് എനിക്ക് അനുവദിക്കാനാവില്ല.”

“അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആത്മാവ് മരിച്ചുകഴിഞ്ഞു ബ്രഹ്മസ്പതി. അത് ആ മഞ്ഞുകടകൾക്കൊണ്ടുള്ള ഗോപുരത്തിനുമുകളിൽ കിടക്കുകയാണ്”, താര പറഞ്ഞു.

“എനിക്ക്റിയം, എന്നാലും...”

താര തന്റെ കൈകൾ ബ്രഹ്മസ്പതിയിൽനിന്ന് വലിച്ചെടുത്ത് “ശ്വരരുക്മൾ നിയമം ലംഘിച്ചു യുദ്ധം ചെയ്യുമ്പോൾ അവൻ നിയമവിധേയമായി യുദ്ധം ചെയ്യണമെന്ന് നിങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെടുന്നു. അവർ അവന്റെ എല്ലാം അപഹരിച്ചുകഴിഞ്ഞു. അവന്റെ ജീവിതവും ആത്മാവും ജീവിച്ചിരിക്കേണ്ടതിന്റെ യുക്തിപോലും അവർ അപഹരിച്ചുകഴിഞ്ഞു. പരതികാരം ചെയ്യാൻ ശിവൻ അർഹതയുണ്ട്.”

നീലകണ്ഠനോടുള്ള ബാധയത

നാല്പത്തി ഒമ്പത്

ശിവന്റെ സൈന്യത്തെ മുന്നായി വിജയിപ്പിരുന്നു. ഭഗീരഥൻ, ചന്ദ്രകേതു, മാതലി എന്നിവർ ഇവരിൽ ഓരോ വിഭാഗത്തേയും നയിച്ചു. ദേവഗിരിയുടെ മുന്നു തടുകളുടെയും കവാടത്തിനു പുറത്തായി അവർ നിലയുറപ്പിച്ചു. മാതലിയുടെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള സൈന്യം സ്വർണ്ണ എന്ന തട്സിലെ കവാടത്തിലൂടെ ആളുകൾ പുറത്തേക്കു വരുന്നത് തടഞ്ഞു. ചന്ദ്രകേതുവിന്റെ സേനാവിഭാഗം രജത് എന്ന കവാടത്തിലൂടെ പുറത്തേക്കുള്ള വഴി അടച്ചു. ഭഗീരഥന്റെ സേന താമ്ര എന്ന തട്സിന്റെ കവാടത്തിനു പുറത്ത് കാവൽ നിന്നു. ശിവന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ അനുസരിച്ചാണിതെല്ലാം ചെയ്തത്. കാളിയുടെ പരതിഷേധം അവഗണിച്ച് ശിവന്റെ സൈന്യം സോമരസതിനുവേണ്ടി നിലകൊള്ളുന്നത് ക്ഷത്രിയരും സോമ രസമുണ്ടാക്കുന്നതിന്റെ ചുമതലയുള്ള ബ്രഹ്മണരായ ശാസ്തർജ്ജുനരും ഒഴികെ ഉള്ളവർക്കെല്ലാം നഗരം വിട്ടുപോകാമെന്ന് അറിയിപ്പ് നൽകിയിരുന്നു. ദക്ഷനും ദക്ഷന്റെ അംഗരക്ഷകരും വിദ്യുന്മാലിയും ഈ പൊതു മാപ്പിതിമിന് ഒഴിവാക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. ഒഴിപ്പിക്കുന്നത് ആരംഭിച്ചു. എന്നാൽ നിരവധി മെലുഹൻ പൗരന്മാർ ദേവഗിരിയിൽത്തന്നെ ജീവിച്ച് നഗരത്തോടൊപ്പം മണ്ണടിയുവാൻ തീരുമാനിച്ചത് ശിവസൈനികരിലെ ചന്ദ്രവംശികളെ വെല്ലാതെ അഭ്യുത്ഥപ്പെടുത്തിയ കാര്യമായിരുന്നു.

നഗരത്തിന്റെ കവാടംവരെ ഉദ്വരോടൊപ്പം അച്ഛടകത്തോടെ വന്ന് അവരോട് യാതൊരുപറഞ്ഞു നിശ്ശബ്ദം നഗരത്തിനകത്തേക്കു തന്നെ മരണത്തെ കാത്തിരിക്കുവാനായി മടങ്ങിപ്പോയിരുന്ന നിരവധി മെലുഹന്മാരുണ്ടായിരുന്നു. അവർ യാതൊരു ബഹളവുമുണ്ടാക്കിയിരുന്നില്ല; നഗരത്തെ രക്ഷിക്കുവാനുള്ള പോരാട്ടമോ കോലാഹലമോ ഒന്നുംതന്നെ ഉണ്ടായില്ല. എന്തിന് വികാരതീവ്രമായ യാതൊരാളെങ്കിലും പോലുമുണ്ടായില്ല.

ഭഗീരഥന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള സൈന്യത്തോടൊപ്പം ഗോപാലും കാർത്തികേയനും താമ്രതട്സിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഈ സൈന്യത്തിലെ അംഗങ്ങൾ ഭൂരിഭാഗവും ബ്രഹ്മണന്മാരായിരുന്നു. വഴികൾ അടയ്ക്കുന്നതിനു വേണ്ട തടസങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നതിന്റെ ചുമതല ഉണ്ടായിരുന്ന ഭഗീരഥൻ ക്ഷീണിച്ഛവശനായി വീണ്ടും സൈന്യത്തിനടുത്തേക്കിറങ്ങി.

നഗരകവാടത്തിലെ വിചിത്രമായ രംഗങ്ങളും ചലനങ്ങളും കണ്ട് പ്പോൾ അയോധ്യയുടെ രാജകുമാരൻ അഭ്യുത്ഥപ്പെട്ടു. കവാടത്തിനടുത്തേക്കു വരുന്ന ജനങ്ങളിൽ പകുതിപേർ പുറത്തേക്കു പോകുന്നു. ബാക്കിയുള്ളവർ അകത്തേക്കു തന്നെ തിരിച്ചു പോകുന്നു. “എന്താണിവിടെ നടക്കുന്നത്?”

കാർത്തികേയൻ കണ്ണുകൾ താഴ്ചത്തി ഒന്നും മിണ്ടാതെ നിന്നു. ഗോപാലിന്റെ കണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞു.

“അത് മെലുഹന്മാർക്കിടയിൽ ഒരു പരസ്പരമായി മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.”

കുറുപ്പ്”, വാസുദേവ മുഖ്യൻ പറഞ്ഞു “അന്തസ്സുയർത്തുന്ന പരവൃത്തി. നിങ്ങളുടെ ജീവൻ ആവശ്യപ്പെടുന്ന ഒരു പരവൃത്തി. നഗരത്തിൽതന്നെ ജീവിച്ച അതോടൊപ്പം മണ്ണടിയുക. നിലകണാനാൽ വധിക്കപ്പെട്ട തങ്ങളുടെ ആത്മാവിനെ ശുദ്ധീകരിക്കുക.” വികാരവിഷ്ണുബന്ധനായിത്തീർന്ന അദ്ദേഹം തന്റെ സംസാരം നിർത്തി.

ഭഗീരഥൻ പുറകുകൊടികളുയർത്തി “താങ്കൾ എന്താണർത്ഥമാകുന്നത്?”

ഗോപാൽ ജനകുടുംബത്തിനുമേൽ ചൂണ്ടിക്കാട്ടി. അവിടെ ഒരു സ്ത്രീ ഒരു സ്ത്രീയോടും പുരുഷനോടും യാതൊരു ബന്ധത്തെയും ശാന്തയായി നഗരത്തിനകത്തേക്ക് മടങ്ങുന്നത് കാണുമായിരുന്നു “താങ്കൾ തന്നെ അത് നേരിട്ട് കാണുക”. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

നെറ്റി ചൂളിച്ച് ഒരു നിമിഷം ഗോപാലിന്റെ മുഖം സസൂക്ഷ്മം നിരീക്ഷിച്ചശേഷം ഭഗീരഥൻ ആ സ്ത്രീയെ നോക്കി.

“മഹതി, ഒന്ന് നിൽക്കേണ”, ഭഗീരഥൻ ആ സ്ത്രീയെ വിളിച്ചു. അവർ തിരിഞ്ഞുനിന്നു. “എന്തുകൊണ്ടാണ് ഭവതി നഗരത്തിലേക്ക് തന്നെ മടങ്ങിപ്പോകുന്നത്? എന്താണ് മറുളളവർക്കൊപ്പം ഇവിടെനിന്ന് ഒഴിഞ്ഞു പോകാത്തത്?”

അവരുടെ അംഗവസ്ത്രത്തിന്റെ മടകുകൾ അവർക്കുചുറ്റും വിശിയ ഇളംകാറ്റിൽ മെല്ലെ ഇളകി. ദയാപൂർണ്ണമായ ആ മുഖത്ത് ഇരുണ്ട ശാന്തമായ ഒരു ജോടി കണ്ണുകൾ. സൗമ്യമായിരുന്നു അവരുടെ സ്വരം. കാലാവസ്ഥയെക്കുറിച്ച് പറയുകയാണെന്ന മട്ടിൽ വളരെ ശാന്തയാണ് അവർ സംസാരിച്ചത്. “ഞാനൊരു മെലുഹകാരിയാണ്. ഞങ്ങൾ ജീവിക്കുന്നത് രാജ്യത്തിന്റെ പേരിലല്ല ഞങ്ങൾ മെലുഹകാരികളാണ്. നിങ്ങൾ എങ്ങനെ എന്തുവിധത്തിൽ ജീവിക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ വിശ്വാസങ്ങളെന്തൊക്കെ എന്നതിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് നിർവ്വഹിക്കപ്പെടുന്നത്. ഉന്നതമായ മൂല്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി കഷ്ടപ്പെടാൻ തയ്യാറല്ലാത്ത ഒരു ദീർഘായുസ്സുകൊണ്ടെന്തു ലക്ഷ്യം നേടാൻ കഴിയും? ശരീരമേ ദേവന്റെ ഏറ്റവും പവിത്രമായ നിയമം ലംഘിക്കപ്പെടാതിരിക്കുന്നു. ഞങ്ങൾ പരാജയപ്പെടാതിരിക്കുന്നു. യഥാർത്ഥത്തിൽ ഞങ്ങൾ നശിപ്പിക്കപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞു. ഇതാണ് ഞങ്ങളുടെ കർമ്മമെങ്കിൽ ഈ ജീവിതം ഇമ്മട്ടിൽ യാതൊരു പരിവർത്തനവും ജീവിച്ചു തീർക്കുകയല്ലാതെ ഞങ്ങൾക്കിനി മറ്റെന്താണ് പരിതീക്ഷിക്കാനുള്ളത്?

ഭഗീരഥൻ താൻ കേട്ടത് വിശ്വസിക്കാനായില്ല.

“ഞാൻ നിലകണാനിൽ വിശ്വസിക്കുന്നു”, മെലുഹൻ സ്ത്രീ തുടർന്നു “വർഷങ്ങളോളം ഞാൻ അവനുവേണ്ടി കാത്തിരുന്നു. അവനെ ആശ്വസിച്ചു. എന്തിന്റേപ്പോൾ മെലുഹ അവനോടു ചെയ്തത് ഇതൊക്കെയാണ്. ഞങ്ങളേക്കാൾ മികച്ച മെലുഹൻ മാതൃകയായിരുന്ന ശരീരമേദേവന്റെ ആദർശങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് വിശ്വസിക്കുക പോലും ചെയ്തിരുന്ന ഞങ്ങളുടെ രാജകുമാരിയോട് ഇതാണ് ചെയ്തത്. ഞങ്ങളെ ഞങ്ങളാക്കിയ നിയമങ്ങളോട് മെലുഹ ചെയ്തത് ഇതൊക്കെയാണ്.” ഒരുനിമിഷം നിശ്ശബ്ദയായി നിന്നശേഷം അവളുടെ കണ്ണുകൾ അവന്റെ കണ്ണുകളെ തേടിവന്നു. “ഞാൻ തെറ്റുകാരിയാണ്. ഞാൻ സോമരസം സേവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഞാൻ ചക്രവർത്തിയെ അനുസരിച്ചു. എന്റെ മൗനവും അലംബാ വവുവൊണ്ട് അവിടെ നടന്ന എല്ലാ ഗൃഹലോപനകളിലും അറിയാതെയാണെങ്കിൽപോലും ഞാൻ ഭാഗഭാക്കായി. ഇത്

മെലുഹൻ തിന്മയാണെങ്കിൽ ഇത് എന്തേയും കൂടിയാണ്. ഇന്ന്തെ ദിവസം ഞാൻ നീലകണ്ഠനുള്ള കടം വീടും. പുനർജന്മത്തിൽ പാപം നന്നേ കുറഞ്ഞ ഒരാൽമാവായി ജനിക്കണമെന്ന് ഞാൻ പരാർത്ഥിക്കും.”

ഭഗീരഥൻ സ്തംഭിച്ഛുപോയി. എന്തൊരു യുക്തിയാണിത്? പോവുകയാണെന്ന് മട്ടിൽ ചെറുതായൊന്ന് തലയാടിയ ശേഷം തികഞ്ഞ ആത്മ സംയമനത്തോടെ അവർ തിരികെ നടക്കാൻ തുടങ്ങി.

അപ്പോൾ ഗോപാലിന്റെ ശബ്ദം ഭഗീരഥന്റെ പുറകിൽനിന്ന് കേട്ടു.

“എനിക്ക്തറിയാം. അവരെല്ലാവരും പറയുന്നത് ഒരേ കാര്യമാണ്. ഞാൻ മെലുഹകാരനാണ്. നിയമം ലംഘിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതെന്റെ കർമ്മമാണ്.”

ആ സ്ത്രീ നടന്നുപോകുന്നത് നോക്കിക്കൊണ്ട് അവർ രണ്ടുപേരും നിശ്ശബ്ദരായി അവിടെ നിന്നു.

“ഭഗീരഥ കുമാരാ”, ആ വിളികേട്ട അവർ രണ്ടുപേരും ചെറുതായൊന്ന് ഞെടി. മൗനം തീർത്ത ധ്യാനാവസ്ഥയിൽനിന്നും അവർ വർത്തമാന രീതിലേക്കു മടങ്ങി.

“എന്താ കാര്യത്തിനേയൻ? ഭഗീരഥൻ കാര്യത്തിനേയനെ നോക്കി.

“താഴെ സേനാധിപൻ പർവ്വതേശ്വരനെ വിളിച്ചുകൊണ്ടു വരുന്നു.”

“ആനന്ദമയിയെ നേരിൽക്കണ്ട് വിളിച്ചു കൊണ്ടു വരുവാനായി ഞാനൊരു ദൂതനെ അയച്ചിരുന്നു”. ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ അവളോ അവളുടെ ഭർത്താവോ ഇതുവരെ ഇവിടെ വന്നിട്ടില്ല. പർവ്വതേശ്വരനിലാതെ ആനന്ദമയി വരികയില്ല. അവരെ രണ്ടുപേരെയും കാര്യങ്ങൾ ബോധ്യപ്പെടുത്തുവാൻ ഞാനിപ്പോഴും ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.”

“കാര്യത്തിനേയ കുമാരനും ഞാനും അവരെ ഇങ്ങോട്ടു ക്ഷണിക്കുന്നതായി അറിയിക്കുക”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “ഭാരതത്തിന്റെ ഭാവിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പരധാനപ്പെട്ട ചില കാര്യങ്ങൾ അവരുമായി നമുക്ക് ചർച്ച ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്.”

ഭഗീരഥൻ നെറ്റി ചുളിച്ചു. വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള കാര്യമാണെങ്കിലും ഗോപാലും കാര്യത്തിനേയനും പറയുന്ന മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ മാർഗ്ഗമേ തന്റെ സഹോദരിയേയും ഭർത്താവിനെയും പുറത്തുകൊണ്ടുവരുവാൻ കഴിയുകയുള്ള എന്ന് ഭഗീരഥനറിയാമായിരുന്നു.

“ഞാൻതന്നെ നേരിട്ട് നഗരികുള്ളിൽ പോകാം”, ഭഗീരഥൻ പറഞ്ഞു.

“പിന്നെ, ഭഗീരഥ കുമാരാ ഒരു കാര്യം..” ഗോപാൽ സന്ദേഹിച്ചു.

“എനിക്ക് മനസ്സിലായി പണ്ഡിറ്റ്ജി. ഞാനിതിനെക്കുറിച്ച് ആരോടും ഒരുവാക്കുപോലും പറയുകയില്ല.”

നാളെ ഈ ഭൂമിയിലുണ്ടാകാൻ സാധ്യതയില്ലാത്ത ആ നഗരത്തെ ഉറ്റുനോക്കിക്കൊണ്ട് അവർ നിശ്ശബ്ദം അവിടെ നിന്നു.

“ഒരു കാര്യം ബോധിപ്പിക്കാനുണ്ട്”, ഒരു ശബ്ദം കേട്ടു. അവർ തിരിഞ്ഞുനോക്കിയപ്പോൾ ഒരു കൂടം മെലുഹൻ പരജകൾ.

“എന്താണ്?” കാര്യത്തിനേയൻ ചോദിച്ചു.

“ഞങ്ങൾ ഇന്ന് രാവിലെ നഗരം വിട്ടുപോന്നവരാണ്. പക്ഷേ ഞങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ തീരുമാനം മാറ്റി. ഞങ്ങൾ നഗരത്തിനുള്ളിൽതന്നെ കഴിഞ്ഞോളാം.

ഞങ്ങളുടെ അകത്തുപോകാമോ?

ഗോപാൽ അവിശ്വസനീയമായി അവരെ തുറിച്ചു നോക്കി. നഗരത്തിനു പുറത്തുവരുന്ന കാര്യത്തെക്കുറിച്ച് സഹോദരിയെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുവാൻ തനിക്ക് സാധിക്കണമെന്ന് പരാർത്ഥനയോടെ മുഖം താഴ്ത്തി നിൽക്കുകയായിരുന്നു ഭഗീരഥൻ.

മൂന്നാമത്തെ പർവ്വതം അവസാനിക്കുകയായിരുന്നു. സൂര്യൻ അസ്തമിക്കുകയായിരുന്നു. ദേവഗിരിയുടെ അവസാനത്തെ സൂരയാസ്തമയമായിരിക്കും അത്. ദേവഗിരിയിലെ രാജകൊടാരത്തിൽ നിന്ന് പുറത്തേക്കു നടക്കുന്നതിനിടെ വീരിണി ആകാശത്തിലേക്കു നോക്കി.

“മഹാരാണി”, ഒരു ഭടൻ റാണിയെ അഭിവാദ്യം ചെയ്തത്. അയാൾ റാണിക്ക് അകമ്പടി സേവിക്കാനൊരുങ്ങി. വീരിണി എന്തിനെന്ന് നോക്കിയിട്ട് കൈ വീശിക്കാണിച്ച് പരവേശനകവാടത്തിനടുത്തേക്കു നടന്നു.

“മഹാരാണി, ദേവി പോവുകയാണോ?, സ്തബ്ധനായ പാറാവു കാരൻ ചോദിച്ചു.

നീലകണ്ഠൻറെ പൊതുമാപ്പ സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് മെലുഹയുടെ മഹാരാണി തങ്ങളെയെല്ലാം ഉപേക്ഷിച്ച് പോവുകയാണെന്നായിരുന്നു ആ ഭടൻ വിചാരിച്ചത്.

വീരിണി അതിന് മറുപടി പറയാനൊന്നും മെനക്കെട്ടിയില്ല. അവർ സ്വർണ്ണ എന്ന് തടടിന്റെ കവാടത്തിനു നേർക്കു നടത്ത് തുടർന്നു.

“നീലകണ്ഠനാണോ ഇതിന് ഉത്തരവ് നൽകിയിരിക്കുന്നത്? ആനന്ദമയി ഭർത്താവിനെ നോക്കി ചോദിച്ചു.

താമര എന്ന് തടടിനു പുറത്തുള്ള ഒറ്റപ്പെട്ട ഒരു സ്ഥലത്തിരുന്ന് കൊണ്ട് ഗോപാലിനോടും കാർത്തികയേനോടും ഭഗീരഥനോടും സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു പർവ്വതേശ്വരനും ആനന്ദമയിയും.

“അതാണ് അദ്ദേഹം ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “ഇപ്പോൾ എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് അറിഞ്ഞുകൂടാ.”

പർവ്വതേശ്വരൻ നെറ്റി ചുളിച്ച് “നീലകണ്ഠൻ എന്ന് പറഞ്ഞാൽ വേണ്ട എന്ന് തന്നെയാണർത്ഥം.”

“സേനാപതേ, ഞാൻ അങ്ങയുടെ രാജ്യസന്ദർശനത്തെ ആദരിക്കുന്നു”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു “പക്ഷേ വിശാലമായ ഒരു കാര്യം കൂടി ഉണ്ട്. സോമരസം ഇപ്പോൾ തിന്മയാണ്. എന്താൽ അത് പൂർണ്ണമായി നശിപ്പിക്കപ്പെടുകയില്ല. അത് ഉപയോഗത്തിനിന്ന് നീക്കം ചെയ്യുകയാണ് വേണ്ടതെന്ന് എന്തെപ്പോലെ താഴ്ന്നു കിടക്കും അറിയാം. സോമരസത്തിന്റെ ആവശ്യം ഭാവി യിൽ ഇനിയും വേണ്ടിവരുമെന്നതിനാൽ അതിനെ സംബന്ധിച്ച വിജ്ഞാനം നിലനിർത്തുകയെന്ന വേണം. ഭാരതത്തിന്റെ ഭാവിയെക്കുറിച്ചാണ് നമ്മളിപ്പോൾ സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്.”

“ഭാരതത്തിന്റെ ഭാവിയെക്കുറിച്ച് സ്വാമിക്ക് യാതൊരു താല്പര്യവുമില്ല

ലല്ലെന്ന്നാണോ താങ്ക്സ് പറയുന്നത്?”, പർവ്വതേശ്വരൻ ചോദിച്ചു.

“ഞാൻ അങ്ങനെയൊന്നും പറഞ്ഞില്ല, സേനാപതേ”, ഗോപാൽ പറഞ്ഞു. “പക്ഷേ...”

കാർത്തികേയൻ ഉടൻ അതിലിടപെട്ടു. “എന്റെ അച്ഛനോടുള്ള അങ്ങയുടെ കുറിനെ ഞാൻ ആദരിക്കുന്നു. അച്ഛനോടുള്ള എന്റെ സ്നേഹത്തെക്കുറിച്ച് അങ്ങനെയൊന്നും എനിക്ക് തീർച്ചയുണ്ട്.”

പർവ്വതേശ്വരൻ ഒന്നുംമിണ്ടാതെ തലയാട്ടി.

“എന്റെ അച്ഛൻ ഇപ്പോൾ കടുത്ത മനോവ്യഥ അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്,” കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു. “അദ്ദേഹത്തിന് എന്റെ അമ്മയോടുള്ള ആരാധനയെക്കുറിച്ച് താങ്ക്സ്കുറിയോ. അമ്മയുടെ മരണം മൂലമുണ്ടായ ദുഃഖം എന്റെ അച്ഛന്റെ മനസ്സിനെ മോലാവൃതമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. എന്ന്നാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയം നിർമ്മലമാണെന്നും നിങ്ങൾക്കുറിയോ. ധർമ്മത്തിനെതിരായി യാതൊന്നും ചെയ്യാൻ അദ്ദേഹം ആഗ്രഹിക്കുകയില്ല. അച്ഛന്റെ കരോധം ശമിക്കുന്നതുവരെ സോമരസ നിർമ്മാണത്തിനുള്ള സാങ്കേതിക വിദ്യ എങ്ങനെയെങ്കിലും നിലനിർത്തണം. കരോധം ശമിച്ചതിനുശേഷം ശാന്തമായി ആലോചിച്ചശേഷവും സോമരസം നശിപ്പിക്കണമെന്നുതന്നെയാണ് അദ്ദേഹം ആഗ്രഹിക്കുന്നതെങ്കിൽ അക്കാര്യം ഞാൻ നേരിട്ട് നോക്കിക്കൊള്ളാം.”

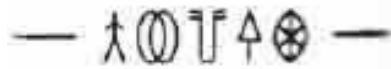
പർവ്വതേശ്വരൻ ആകാശത്തേക്ക് നോക്കി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ണുകൾ ആധി മൂലം ഇരുണ്ടിരുന്നു.

“അത് നടപാകുന്നതിനുവേണ്ടി ബ്രാഹ്മണരായ ആ ശാസ്ത്രജ്ഞരും സോമരസത്തെ സംബന്ധിച്ച ഗർഭമശേഖരവും ഗർഭപുരയുമെല്ലാം നശിപ്പിക്കപ്പെടുന്നില്ലെന്ന് താങ്ക്സ് ഉറപ്പുവരുത്തണം”, പർവ്വതേശ്വരൻ നെടുവീർപ്പിട്ടു “സോമരസത്തെ ആധിക്ഷേപം വരുത്തിയതിനാൽ ഈ അവസരം അതിജീവനത്തിനായി ഉപയോഗിക്കാം. എന്ന്നാൽ അഭിമാനികളായ ചിലരുമുണ്ട് ഇവർക്കിടയിൽ. തന്റെ അഭിമാനം തൃപ്തിപ്പെടുത്താനായി ഒരാളെ നിർബന്ധിപ്പിക്കാൻ താങ്ക്സ്കുറിയോ സാധിക്കില്ല, കാർത്തികേയൻ. വിശിഷ്ട നിലകൾ പരയോപിച്ചതുപോലെ സോമരസം ഒരു തിന്മയായിത്തന്നെ തുടരുകയാണെങ്കിൽ, നമ്മുടെ മാതൃഭൂമിയുടെ നാശത്തിന് വഴിവെക്കുകയാണെങ്കിൽ, സോമരസം നിർമ്മാണവിദ്യയായ ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരോട് ജീവിതം തുടരണമെന്നു നിർബന്ധിപ്പിക്കാൻ താങ്ക്സ്കുറിയോ.”

കാർത്തികേയൻ പർവ്വതേശ്വരന്റെ കരം ഗ്രഹിച്ചു. “സേനാപതേ എന്റെ അമ്മ സ്വപ്നത്തിൽ എന്റെ മുന്നിൽ പരയക്ഷപ്പെട്ടു. ശരിയായ കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യാനാണ് അമ്മ എന്റെ ഉപദേശിച്ചത്. അമ്മ എങ്ങനെ ജീവിച്ചുവെന്നാണ് ഞാൻ ഓർക്കേണ്ടതെന്നും എങ്ങനെ മരിച്ചുവെന്നല്ലെന്ന്നാണു അമ്മ എന്ന്നോടു പറഞ്ഞത്. ഞാൻ ചെയ്യാൻ ശ്രമിക്കുന്നതുപോലെത്തന്നെയായിരിക്കും എന്റെ അമ്മ ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ ചെയ്യാൻ ശ്രമിക്കുക എന്ന് താങ്ക്സ്കുറിയോമല്ലോ.”

പർവ്വതേശ്വരൻ ആകാശത്തേക്കൊന്നുനോക്കിയശേഷം പെട്ടെന്ന് കണ്ണു തുടച്ചു. ഏറെ നേരത്തേക്ക് അദ്ദേഹം ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല “ശരി കാർത്തികേയൻ”, അവസാനം അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. “ആ ആളുകളെല്ലാം ഞാൻ

പുറത്തുകൊണ്ടുവരാം. എന്നിട്ട് കഴിയാവുന്നിടത്തോളം ഞാനവരോടു സംസാരിക്കാം. അതിനു സാധിച്ചില്ലെങ്കിൽ ഞാനവരെ നിർബ്ബന്ധിപ്പിക്കും. പക്ഷേ ഒരു കാര്യം ഓർക്കണം. അവർ താഴെകളുടെ ഉത്തരവാദിത്തമായിരിക്കും. ഇനിയൊരിക്കലും അവരെ തിന്മ പരചരിപ്പിക്കുവാൻ അനുവദിച്ചുകൂടാ. നീലകണ്ഠസ്വാമിക്ക് മാത്രമേ സോമരസതിന്റെ വിധി നിർണ്ണയിക്കുവാൻ കഴിയൂ. താഴെകൾക്കോ സ്വാമി ഗോപാലിനോ മറ്റെന്തെങ്കിലുമോ അതിനു സാധിക്കുകയില്ല.

സ്വർണ്ണ തട്സിന്റെ താഴെകളുള്ള പടികൾ വീരിണി അതിവേഗം ഇറങ്ങിയപ്പോൾ അവിടെ കൂടിയിരുന്നവർ മഹാറാണിക്ക് വഴി ഒഴിഞ്ഞു കൊടുത്തു. നഗരം വിട്ടു പോകാനെത്തിയവരുടെ വിവരങ്ങളടങ്ങിയ കടലാസുകളും രേഖകളുമെല്ലാം പരിശോധിച്ചിരുന്ന് മാതലി രാജന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ആ കവാടത്തിന്റെ പുറകിലുണ്ടായിരുന്ന ഭടന്മാരായിരുന്നു. ഭടന്മാർ വീരിണിയെ കണ്ടപ്പോൾ വന്ദിച്ചു. അലക്ഷ്യമായി പരയ്ക്കലിനോടും ചെയ്തശേഷം നാലുനാഴിക അകലെയായി നിർമ്മിച്ചിരുന്ന ഭീമാകാരമായ മരം കൊണ്ടുള്ള വാതിലിനടുത്തേക്ക് അവർ നടന്നു. പശുപതി അസ്ത്രം എയ്തതുവിടാനുദ്ദേശിച്ചിരുന്ന സ്ഥലമായിരുന്നു അത്.

ഗോപുരത്തിനടുത്തൊരായപ്പോൾ ശിവൻ ഭടന്മാർക്ക് ആവശ്യമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുന്നത് വീരിണി കണ്ടു. അവന്റെ തൊട്സുതുന്നിനിന്നിരുന്ന സ്ത്രീയെ വീരിണി ഉടൻ തിരിച്ചറിഞ്ഞു. ബൃഹസ്പതിയുടെ കാമിനി താര. ഗണേശൻ താരയോടൊപ്പം ആ ഗോപുരത്തിന്റെ ജോലിയിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. അവന്റെ ഉജ്വലമായ സാങ്ക്രേതിക പരതി ആ ഗോപുരനിർമ്മാണത്തിന് വലിയ സംഭാവനകൾ നൽകി. അല്പമകലെയുള്ള ഒരു പാറയുടെ മുകളിലിരിക്കുകയായിരുന്ന കാളി എന്തോ ചിന്തയിലാണുപോയിരുന്നു.

കാളിയാണ് വീരിണിയെ ആദ്യം കണ്ടത് “അമ്മേ!”

വീരിണി ശിവന്റെ അടുത്തേക്കു നടന്നപ്പോൾ കാളിയും ഗണേശനും അവിടേക്കുവന്നു.

ശിവൻ ജീവനിലാത്ത കണ്ണുകളോടെ വീരിണിയെ നോക്കി. തുടർച്ചയായി തുടിച്ച് കൊണ്ടിരുന്ന തിരുനെറ്റിയിലെ വേദനമൂലം അവൻ ഒരു സ്ഥലത്ത് ശരഭ്യ കേന്ദ്രീകരിക്കുവാൻ വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടായിരുന്നു. ശിവന്റെ കണ്ണുകളാണ് എന്തും വീരിണിയെ ആകർഷിച്ചിരുന്നത്. ആ കണ്ണുകളിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ബുദ്ധിയും ശരഭ്യയും ആഹ്ലാദവും. ശിവന്റെ നീലകണ്ഠത്തേക്കാൾ അവന്റെ കണ്ണുകളാണ് ആകർഷകമായ വ്യക്തിപരഭാവമെന്ന് വീരിണി വിശ്വസിച്ചു. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ ആ കണ്ണുകളിൽ ദുഃഖവും വേദനയുമെല്ലാതെ മറ്റെന്തെങ്കിലുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ജീവിതത്തോടുള്ള യുക്തിബോധം നഷ്ടപ്പെട്ട ഒരാൽമാവിന്റെ പരതിഫലനം ആ കണ്ണുകളിലുണ്ടായിരുന്നു.

സത്യയുടെ കൊലപാതകത്തിൽ വീരിണിക്ക് ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള പങ്ക് ഉണ്ടാവുമെന്ന് ശിവൻ ഒരു നിമിഷത്തേക്കുപോലും വിശ്വസിച്ചിരുന്നില്ല. അവൻ വീരിണിയെ നോക്കി തലകുനിച്ചു വണങ്ങി.

കൈകുപ്പി നമസ്കർത്തേ എന്ന് അഭിവാദ്യം ചെയ്തതു.

വീരിണി ശിവന്റെ കൈ പിടിച്ഛൂ. കറുപ്പുരാശി കലർന്ന ചുവന്ന നിറത്തിലുള്ള എപ്പോഴും തുടിച്ഛുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് അവന്റെ തിരുനെറ്റിയിലായിരുന്നു വീരിണിയുടെ കണ്ണുകൾ. “എന്റെ മകനേ, നീ അനുഭവി ക്കുന്നത് വേദന എന്തെന്ന് എനിക്ക് സങ്കല്പിക്കാൻ പോലും സാധിക്കു ന്നില്ല.”

എല്ലാം നഷ്ടപ്പെട്ട തകർന്നതുപോലെയിരുന്ന ശിവൻ മൗനം ഭീഷിച്ഛൂ.

“സതിക്കു ഞാനൊരു വാക്കു കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. മരിക്കുന്നതിനു തൊട്ടു മുൻപ് അവൾ എന്റെ കൈയിൽ നിന്നും പിടിച്ഛുവാങ്ങിയ വാഗ്ദാനമായിരുന്നു അത്. അത് നടപാകുന്നതിനു വേണ്ടിയാണ് ഞാനിവിടെ വന്നിട്ടുള്ളത്.”

ശിവന്റെ കണ്ണുകൾ പെട്ടെന്ന് ശരഭ്യ കേന്ദ്രീകരിച്ഛുകൊണ്ട് ലക്ഷ്യം കണ്ടെത്തി. അവൻ വീരിണിയെ നോക്കി.

“രണ്ട് ആണ്മക്കളെക്കൊണ്ട് തന്റെ മരണാനന്തര ചടങ്ങുകൾ നടത്തണമെന്നാണ് അവൾ ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്നിട്ടുള്ളത്.”

വീരിണിയുടെ തൊട്ടടുത്ത് നില്പുണ്ടായിരുന്ന ഗണേശൻ ഒന്ന് വിങ്ങി. അവന്റെ കവിളിലൂടെ കണ്ണീരൊഴുകി. മൂത്ത പുത്രിയാണ് പിതാവിന്റെ ചരമശുശ്രൂഷകൾ നടത്തേണ്ടതെന്നും ഇളയപുത്രി അമ്മയുടെ മരണാനന്തര ചടങ്ങുകൾ നടത്തണമെന്നുമാണ് ആചാരങ്ങൾ പറയുന്നത്. പിന്നെ നാഗന്മാർ മരണാനന്തരചടങ്ങുകൾ ചെയ്യുന്നത് ആശാസ്യമല്ല. അതുകൊണ്ട് അമ്മയുടെ ചിതയ്ക്ക് തീ കൊളുത്തുവാനുള്ള ബഹുമതി തനിക്ക് ലഭിക്കുമെന്ന് ഗണേശൻ പരതീക്ഷിച്ഛിരുന്നില്ല.

കാളി തിരിഞ്ഞ് ഗണേശനെ പുണർന്നു.

“ആചാരമനുസരിച്ഛ് ഇളയപുത്രിയാണ് അമ്മയുടെ അന്ത്യകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യേണ്ടത്”, വീരിണി ശിവനോടു പറഞ്ഞ് “ആ സമ്പ്രദായത്തെ ആർക്കെങ്കിലും വെല്ലുവിളിക്കുവാൻ സാധിക്കുമെങ്കിൽ അത് നിനക്കു മാത്രമാണ്.”

“ഞാനതരം ആചാരങ്ങളെയൊന്നും നിഷേധിക്കുന്നില്ല”. ശിവൻ പറഞ്ഞ് “പക്ഷേ സതി ഇങ്ങനെ വേണമെന്നു പറഞ്ഞ നിലയ്ക്ക് അത് നടന്നിരിക്കും.”

“ഞാനിപ്പോൾ കാർത്തികേയനോടും പറഞ്ഞേക്കാം”, വീരിണി പറഞ്ഞ് “അവൻ താൻ തടിലാണെന്നാണ് ഞാൻ അറിഞ്ഞത്.”

ശിവൻ നിശ്ശബ്ദം തല കുലുക്കിയശേഷം സതിയുടെ മൃതദേഹം മണ്ണുകടയിൽ പൊതിഞ്ഞ് സൂക്ഷിച്ഛിട്ടുള്ള ആ കെട്ടിടത്തിനു നേർക്കു നോക്കി.

വീരിണി മുന്നോടാഞ്ഞ് തന്റെ മരുമകനെ പുണർന്നു. ശിവൻ വീരിണിയെ മൃദുവായി പിടിച്ഛൂ.

“എങ്ങനെയെങ്കിലും അല്പം ശാന്തി കണ്ടെത്തുവാൻ ശ്രമിക്കൂ, ശിവാ”, വീരിണി പറഞ്ഞ് “സതിയും അതുതന്നെയാണ് ആഗ്രഹിക്കുന്നതുണ്ടാവുക.”

“ദേവിക്ക് സമാധാനം കണ്ടെത്തുവാൻ സാധിച്ചുവോ?

“വീരിണി വിളിയ പുഞ്ചിരി തൂകി. “വീണ്ടും സതിയെ കണ്ടുമുട്ടുമ്പോൾ

മാതൃമേ നമുക്കു സമാധാനം ലഭിക്കുകയുള്ളൂ”, ശിവൻ പറഞ്ഞു.

“അവളൊരു നാരീരത്നമായിരുന്നു. അവളെപ്പോലൊരു മകളുണ്ടെങ്കിൽ ഏതാർക്കും അഭിമാനിക്കാം.”

ശിവൻ നിശ്ശബ്ദനായി. കൺകോണിൽ നിന്നൊരു കണ്ണീർ അവൻ തുടച്ചു കളഞ്ഞു.

വീരിണി ശിവന്റെ കരം ഗർഹിച്ഛു “എനിക്ക്കിനി ഒരു കാര്യാകുടി പറയാനുണ്ട്. അവൾ ജീവനോടെ ഇരിക്കുകയായിരുന്നു. അവൾ ഗൃധ്രാലോചനയെക്കുറിച്ചറിഞ്ഞത് കൊടാരത്തിനകത്ത് അങ്ങൾക്കൊപ്പം നിൽക്കുമ്പോഴാണ്. അവൾക്ക് അതിൽനിന്ന് ഒഴിഞ്ഞുനിൽക്കുകയായിരുന്നു. പക്ഷേ അവൾ എല്ലാ പർവ്വതങ്ങൾക്കുമേലും തടസ്സീകരി നന്തിയേയും അംഗരക്ഷകരേയും രക്ഷിക്കുവാനായി കുതിച്ചെത്തി. ഒട്ടനവധിപേരെ അവൾ രക്ഷിച്ചു. അവസാനശ്വാസംവരെ ശത്രുവിനോട് സുധീരം പോരാടിയ അവൾ ഒരു വീരയോദ്ധാവിനൊത്ത വീരമൃത്യുവാൻ വരിച്ചത്. അങ്ങനെയുള്ള ഒരു മൃത്യുവാൻ അവൾ എന്തും ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നു. ഏതൊരു പോരാളിയും ആഗ്രഹിക്കുംവിധത്തിലുള്ള മരണം.”

ശിവന്റെ കണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞു “സതി മഹത്തായൊരു മാതൃകയാണ് തനിക്കുവേണ്ടി സൃഷ്ടിച്ചത്.”

വീരിണി വിഷാദപൂർവ്വം ചിരിച്ചു.

ശിവൻ വലിയൊരു നെടുവീർപ്പിട്തു. അവനിനി പശുപതി അസ്ത്രത്തിന്റെ കാര്യാങ്ങളിൽ ശർദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കണം. ഭവ്യതയോടെ അവൻ കൈകുപ്പി “ഞാൻ ഇനി.”

“തീർച്ചയായും”, വീരിണി പറഞ്ഞു. “എനിക്ക് മനസ്സിലായി.”

ശിവൻ കുമ്പിട്ട് ഭാര്യമാതാവിന്റെ പാദങ്ങളിൽ തൊടുവന്നിടിച്ചു. അവർ പതിയെ അവന്റെ മുരടാവിൽ കൈവെച്ചുവെക്കുകയായിരുന്നു.

പിന്നെ ആയുധത്തിന്റെ ജോലികൾ നടക്കുന്നിടത്തേക്ക് അതിന്റെ മേൽനോട്ടം വഹിക്കുവാൻ ശിവൻ നടന്നു. അവന്റെ ആത്മാവ് ഉള്ളിലിരുന്നു പൊടാതിരിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരേയൊരു കാരണം ഇതായിരുന്നു.

വീരിണി തിരിഞ്ഞ് തന്റെ മകൾ കാളിയേയും പൗത്രിൻ ഗണേശനേയും ആലിംഗനം ചെയ്തു.

“നിങ്ങൾ രണ്ടുപേരോടും ഞാൻ അനീതി കാണിച്ചു”, വീരിണി പറഞ്ഞു.

“ഇല്ല അമ്മേ, അമ്മ അനീതിയൊന്നും കാണിച്ചില്ല”, കാളി പറഞ്ഞു “പാപം ചെയ്തതു മുഴുവൻ അച്ഛനാണ്. അമ്മയല്ല.”

“പക്ഷേ ഒരമ്മ എന്ന് നിലയ്ക്കുള്ള കടമകൾ നിറവേറ്റുന്നതിൽ ഞാൻ പരാജയപ്പെട്ടു. നിന്നെ സ്വീകരിക്കാൻ വിസ്മയമില്ലാത്തപോൾ ഞാനെന്റെ ഭർത്താവിനെ ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടതായിരുന്നു.”

കാളി നിഷേധാർത്ഥത്തിൽ തലയാട്ടി “ഒരു ഭാര്യയെന്ന നിലയിൽ നിങ്ങൾക്കു ചില ചുമതലകളുണ്ടായിരുന്നു.”

“ഒരു ഭർത്താവിന്റെ ദുഷ്ടചെയ്തികളെ അനുകൂലിക്കേണ്ടത് ഒരു ഭാര്യയുടെ കടമയല്ല. യഥാർത്ഥത്തിൽ, ഭർത്താവ് തെറ്റു ചെയ്യുമ്പോൾ നല്ലവളായ ഭാര്യ അത് തിരുത്താൻ ശ്രമിക്കും. തിരുത്തലിന് ആവശ്യമെങ്കിൽ അവളത്

ഭരിതാവനിന്റെ തൊണ്ടകുഴിയിലേക്ക് തള്ളിക്കയറ്റും.”

“അദ്ദേഹം അതൊന്നും കേൾക്കുമെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നില്ല, അമ്മമ്മേ”, ഗണേശൻ പറഞ്ഞു. “അമ്മമ്മേ എത്ര കഠിനമായി ശ്രമിച്ചാലും അത് നടക്കുകയില്ല. ആ മനുഷ്യൻ.”

തന്റെ മുതച്ഛരനെ ആക്ഷേപിക്കുന്നതിനുള്ള ശ്രമം ഗണേശൻതന്നെ ഇടയ്ക്കുവെച്ചു നിർത്തിയതുകണ്ട് വീരിണി അവനെ ഉററുനോക്കി. അവർ അവന്റെ കണ്ണുകൾ ശ്രദ്ധിച്ചു. ഇതിനു മുമ്പ് അവസാനമായി അവനെ കണ്ട്പോൾ ഇരുന്നതുപോലെ ശാന്തവും നിസ്സംഗവുമായിരുന്നു അവ. ആ കണ്ണുകളിൽ നിറയെ രോഷമുണ്ടായിരുന്നു; അമ്മയുടെ മരണത്തിൽ അവന്റെ ഉള്ളിലുണർന്ന അമർത്തിവെച്ച ക്ഷോധ.

“അമ്മമ്മേ, എന്റെ പോകാനുവദിക്കണം. എനിക്ക് ഗോപുരത്തിൽ ചില ജോലികൾ ചെയ്തതുതീർക്കാനുണ്ട്.”

“തീർച്ചയായും അങ്ങനെയാകട്ടെ, കുഞ്ഞ്.”

ഗണേശൻ കുനിഞ്ഞ് അമ്മമ്മയുടെ കാൽ തൊട്ടു വന്ദിച്ചശേഷം താരയുടെ അടുത്തേക്കു നടന്നു.

“അമ്മേ, അല്പം കൂടി കാത്തുനിന്നാൽ ഗണേശൻ അമ്മയെ ഞങ്ങളുടെ കപ്പലിലേക്ക് കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകും”, കാളി പറഞ്ഞു. “ഇതെല്ലാം കഴിയുന്നതുവരെ അമ്മയ്ക്കവിടെ താമസിക്കാം. അതിനു ശേഷം അമ്മയ്ക്ക് പഞ്ചവടിയിലുള്ള എന്റെ വസതിയിൽ താമസിക്കാം. ഒരു നൂറു വർഷം കഴിഞ്ഞിടാണതു നടക്കുന്നതെങ്കിൽ പോലും എനിക്കെന്തു സന്തോഷമാണത് നൽകുകയെന്ന് അമ്മയ്ക്കറിയാമോ. സതിയുടെ മരണം ഞങ്ങളിലേല്പിച്ച ഗുന്യതയും ദുഃഖവും ഒരു പരിധിവരെ അങ്ങനെ ഞങ്ങൾക്ക് മറയ്ക്കുവാൻ സാധിക്കും.”

വീരിണി പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് കാളിയെ പുണർന്നു “നിന്റെ വീട്ടിൽ താമസിക്കുവാൻ എനിക്ക് അടുത്ത ജന്മംവരെ കാത്തിരിക്കേണ്ടിവരും, കുഞ്ഞ്.”

കാളി സ്തബ്ധയായി “അമ്മേ, ആ കിഴവൻ കോലാടിന്റെ പാപ കൃത്യങ്ങൾക്ക് അമ്മ ശിക്ഷയനുഭവിക്കേണ്ട കാര്യാലില! അമ്മ ദേവഗിരിയ്ക്കു മടങ്ങുന്നില്ല”

“അവിവേകം പറയാതെ, കാളി. ഞാൻ മെലുഹയുടെ മഹാരാണിയാണ്. ദേവഗിരി മൃതമാവുമ്പോൾ ഞാനും അതനുസരിക്കണം.”

“തീർച്ചയായും പാടില്ല”, കാളി നിലവിളിച്ചു. “അതിനൊരു കാരണ വുമില്ല.”

“പഞ്ചവടിയുടെ നശീകരണം സംഭവിക്കുന്ന ദിവസം നീ അവിടം വിട്ടുപോകുമോ?”

കാളി മറുപടിയില്ലാതെ പക്ഷേ ആ നാഗരാണി അത്ര അനായാസം വിട്ടുകൊടുക്കുന്നവളായിരുന്നില്ല. “അതൊരു സാങ്കല്പിക ചോദ്യം മാത്രമാണ് അമ്മേ, പരധാനപ്പെട്ട കാര്യാലില.”

“പരധാനപ്പെട്ട കാര്യാലില”, വീരിണി കാളിയുടെ സംസാരത്തിനിടയ്ക്കു കടന്നുകയറി “ഇതാണ്. ഈ ഗുഹാലോചന നടപാക്കുവാൻ നിന്റെ പിതാവിനെ സഹായിച്ച ആളെ കണ്ടുപിടിക്കുക. ഭൂരിഭാഗം ഗുഹാലോചനക്കാരും രക്ഷപെടുകയില്ല. അതുപോലെത്തന്നെ കൊലയാളികളും. നാളെ

അവരൊന്നും ഇവിടെ മരിക്കുകയില്ല. നീ അവരെ കണ്ടു പിടിക്കണം. എന്നിക്ക് നീ അവരെ ശിക്ഷിക്കണം.”

ഒരു പൈതൃകം സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്നു

അമപത്

പടിഞ്ഞാറേ ചക്രവാളത്തിൽ സൂര്യൻ അസ്തമിച്ചിട്ട് ഏറെ നേരം കഴിഞ്ഞിരുന്നു. താമ്ര തട്തിന്റെ ഏറ്റവും അറ്റത്തെ മൂലയിലായിരുന്നു കാർത്തികേയനും ഗോപാലും ഭഗീരഥനും നിലയുറപ്പിച്ചിരുന്നത്. ദേവഗിരിയിലെ മറ്റു രണ്ട് തട്തികളിൽ നിൽക്കുന്നവർക്കോ ശിവന്റെ സൈന്യം താവളമുറപ്പിച്ചിട്ടുള്ള സ്ഥലത്തുള്ളവർക്കോ ഈ പർവ്വതം വ്യക്തമായി കാണാൻ കഴിയില്ല. കാർത്തികേയൻ തന്റെ ദൂതനും നിർവ്വഹിക്കുവാൻ അനുയോജ്യമായ സ്ഥലമായിരുന്നു അത്.

ദിവോ ദാസിന്റെ സൈനിക ഭട്ടത്തിലുണ്ടായിരുന്ന ബല-അതി ബലകുണ്ഡിലെ യുദ്ധത്തിനു ശേഷം കാർത്തികേയനോടു കടുത്ത കുറുപ്പായിരുന്ന ഇരുപത് ബ്രഹ്മ സൈനികരായിരുന്നു കാർത്തികേയനോടൊപ്പമുണ്ടായിരുന്നത്. ആ സൈനികർ ഒരു വടത്തിൽ മുറുകെ പിടിച്ചുകൊണ്ട് അത് പതുക്കെ അയച്ചു കൊടുത്തുകൊണ്ടിരുന്നു. ദിവോദാസനും അവർക്കൊപ്പം ജോലി ചെയ്യുന്നുണ്ടായിരുന്നു. താമ്രതട്തിലുള്ള ഒരു മതിലിനുമുകളിൽ ഉറപ്പിച്ച കപ്പിയിലാണ് ആ വടം ഉറപ്പിച്ചിരുന്നത്. ആ കപ്പിയിലൂടെ ആ വടം താഴോട്ടിറങ്ങിപ്പോയി. ആ വടത്തിന്റെ അറ്റത്ത് ഒരേസമയം പത്ത് ബ്രഹ്മണരെ കയറ്റാവുന്ന മരംകൊണ്ടുള്ള ഒരു കൂട് കെട്ടിയിരുന്നു. അത്യാവശ്യമായ ഗ്ലാസ്സുകളും മറ്റു സാമഗ്രികളുമായി പത്ത് ബ്രഹ്മണർ ആ കൂട്ടുവഴി കാർത്തികേയന്റെ അഭയ കേന്ദ്രത്തിലേക്ക് അടുത്തുകൊണ്ടിരുന്നു. സോമരസ വിജ്ഞാനീയം നഗരത്തിൽനിന്ന് നീക്കം ചെയ്യുന്നത് വിലക്കിയിരുന്നതിനാൽ അത് നഗരത്തിനു പുറത്തേക്ക് കൊണ്ടുപോകുന്നവർക്ക് വധശിക്ഷ ലഭിക്കുമായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് അതീവ രഹസ്യമായി വേഗമായിരുന്നു അതു നിർവ്വഹിക്കുവാൻ.

ഈ സംവിധാനത്തിന്റെ പരവർത്തനം പരാജയപ്പെട്ടാൽ അതിനു പരിഹാരമായി മറ്റൊരു വടം ആ മരക്കൂടിനോടു ചേർത്തു കെട്ടിയിരുന്നു. ഈ വടം കോട് മതിലിൽ സ്ഥാപിച്ചിരുന്ന കപ്പിയിലാണ് ചുറ്റിയിരുന്നത്. ഈ വടത്തിന്റെ വലിപ്പം ആ തട്തിന്റെ മുകളിൽ നിലയുറപ്പിച്ചിരുന്ന സൂര്യവംശി സൈനികരുടെ കൈയിലായിരുന്നു. പർവ്വതേശ്വരനായിരുന്നു അവരുടെ മേൽനോട്ടം. ആ പെട്ടി സുരക്ഷിതമായി നില ത്തിറക്കുന്നതിനായി രണ്ട് സംഘം ഭക്തന്മാരാണ് നിയോഗിച്ചിരുന്നത്. രണ്ടാളുടെ ഇടയിൽ നിന്നുകൊണ്ട് പതുക്കെപതുക്കെ ആ വടം അയച്ചു കൊടുത്ത് അവരത് നിലത്തിറക്കണം. ആ മതിലിന്റെ നില ആ പെട്ടിയുടെ നീക്കം വേണ്ടപോലെ ശ്രദ്ധിക്കുന്നതിന് പർവ്വതേശ്വരനു മുമ്പിൽ ഒരു പരിബന്ധമായി. മുകളിൽനിൽക്കുന്ന സൂര്യവംശികളും താഴെയുള്ള ദിവോദാസിന്റെ സംഘവും ഈ വടം അയക്കുകയും വലിക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് ഒരേ സമയം ഒരേ താളത്തിൽ നടത്തിയില്ലെങ്കിൽ ആ കൂടിന്റെ തുലനാവസ്ഥയ്ക്ക് തകരാറു സംഭവിക്കാനും

അപകടമുണ്ടാവാനുമുള്ള സാധ്യത ഏറെയായിരുന്നു.

ഇത് സംഭവിക്കുവാതിരിക്കുവാനായി സൂര്യവംശിസൈനികരുടെയും ദിവോദാസിന്റെ സംഘത്തിന്റേയും പ്ലാൻമേപ്പിംഗ് നിരീക്ഷിക്കുവാൻ ഭഗീരഥനെ അല്പം അകലെയായി നിയോഗിച്ചിരുന്നു. ചന്ദ്രനുദിച്ചത് ഭഗീരഥന്റെ കാഴ്ചയെ സഹായിച്ചു. മരകുട് തറയിൽ സൂരക്ഷിതമായി എത്തിച്ചേരുന്നതുവരെ ഒരു കൃത്യമായ താളത്തിൽ പക്ഷികൾ ചുളുമടിക്കുന്നതുപോലെ ശബ്ദമുണ്ടാകുവാനായിരുന്നു ഭഗീരഥന് നൽകിയിരുന്ന നിർദ്ദേശം. ഇവിടെ വടം വലിച്ചിരുന്ന സൈനികരുടെ നീക്കങ്ങളെ നിയന്ത്രിച്ചിരുന്ന സമയപാലകനായിരുന്നു ഭഗീരഥൻ.

ഭഗീരഥൻ ചുളുമടി നിർത്തിയപ്പോൾ കാർത്തികേയൻ വടംതിരിഞ്ഞ് പുറകോട്ടു നോക്കി. ദിവോദാസും സംഘവും ആ വടം അയച്ചുകൊടുക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അതേസമയം കോട്കമലിനുമുകളിൽ നിലയുറപ്പിച്ചിരുന്ന സൂര്യവംശി സൈനികർ ഭഗീരഥന്റെ ചുളുമടി നിലച്ചയുടൻ വടം അയക്കുന്നത് നിർത്തി. തൽക്ഷണം ആ കൂടിന്റെ തുലനാവസ്ഥ തെറ്റു കയും അത് ഒരു വശത്തേക്ക് ചെരിയുകയും ചെയ്തു.

“നിർത്തി” കാർത്തികേയൻ ചിരി.

ദിവോദാസും സംഘവും വടം അയക്കുന്നത് ഉടൻ നിർത്തി. സോമരസ നിർമ്മാണശാലയിലെ പത്ത് ബ്രാഹ്മണശാസ്ത്രജ്ഞരെ വഹിച്ചിരുന്ന കൂട് അപകടകരമാവിധം അന്തരീക്ഷത്തിൽ ചെരിഞ്ഞുനിന്നു. എന്താൽ മുന്നിൽ അപകടം കണ്ടിട്ടും ആ ബ്രാഹ്മണർ കൂടിനകത്ത് ശാന്ത മായി ഇരുന്നു. എന്തെങ്കിലും ഉച്ചത്തിലുള്ള ശബ്ദമുയർന്നാൽ മറ്റുള്ളവരുടെ ശ്രദ്ധ അങ്ങോട്ടു തിരിയുകയും അവിടെ നടക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ മറ്റുള്ള ആളുകൾ അറിയാനിടയാവുകയും ചെയ്യും.

കാർത്തികേയൻ ഭഗീരഥന്റെ അടുത്തേക്കോടിചെന്നു. അയാൾ തന്നെയോ ഒരു ലോകത്ത് മുഴുകിയിരിക്കുകയായിരുന്നു.

“ഭഗീരഥ കുമാരൻ?

പെട്ടെന്ന് ആലോചനയിൽനിന്ന് പുറത്തുചാടിയ ഭഗീരഥൻ ചുളുമടി തുടങ്ങി. സൂര്യവംശികൾ കൃത്യതയോടെ വടം അയച്ചുകൊടുത്തു. കൂട് സൂരക്ഷിതമായി തറയിൽ വന്നിറങ്ങി. ആ കൂടിനകത്തുണ്ടായിരുന്ന ബ്രാഹ്മണർ അതിൽനിന്ന് വേഗത്തിൽ ഓരോരുത്തരായി പുറത്തിറങ്ങി.

പിന്നെ അവർ ആ ഒഴിഞ്ഞ കൂട് മുകളിലേക്കു വലിച്ചു കയറ്റുവാൻ തുടങ്ങി. അതിന് ചുളുമടിയുടെ ആവശ്യമില്ലായിരുന്നു. അതിനുവേണ്ടത് ഏകതാനമായ കൃത്യതയായിരുന്നില്ല, വേഗതയായിരുന്നു.

“ഭഗീരഥ കുമാരൻ ദേവായി ശ്രദ്ധിക്കുക. നിരവധിപേരുടെ ജീവൻ വെച്ചുള്ള കളിയാണിത്.”

ഭഗീരഥന്റെ മനോവിഷമത്തിനുള്ള കാരണം കാർത്തികേയന് അറിയാമായിരുന്നു. ദേവഗിരി ഉപേക്ഷിച്ചു പുറത്തേക്കുവരുവാൻ പർവ്വതേശ്വരൻ തയ്യാറില്ല. തന്റെ പ്ലാൻപെട്ടെന്ന് നഗരത്തോടൊപ്പം എറിഞ്ഞെടുക്കുവാനാണ് ആ മെലുഹൻ സേനാധിപൻ തീരുമാനിച്ചത്. ഭഗീരഥനെ കടുത്ത വിഷമത്തിലാക്കിക്കൊണ്ട് ആനന്ദമയിയും ഭർത്താവിനൊപ്പം അവിടെ താമസിക്കുവാൻ നിശ്ചയിച്ചു.

ഭഗീരഥൻ അതിശക്തമായിത്തന്നെ അവളുടെ ആ തീരുമാനത്തിനെതിരെ നിലകൊണ്ടു. അവൻ അവളോടു യാചിച്ചു. ആ തീരുമാനം പുനഃപരിശോധിക്കണമെന്ന് അവൻ അവളോടഭ്യർത്ഥിച്ചു. “നീ മരിക്കണമെന്ന് പർവ്വതേശ്വരൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നുവെന്ന് നിനക്ക് തോന്നുന്നുണ്ടോ? എന്തെങ്കിലുമൊരു നിനക്കെന്താണ് തോന്നുന്നത്? എന്തിനാണ് നീ എന്ന് ഇങ്ങനെ വേദനിപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നത്? നീ എന്ന് ഇത്രയധികം വെറുക്കുന്നുവോ? ഞാൻ നിന്റെ സഹോദരനാണ്. ഇതെല്ലാം അനുഭവിച്ചു കൂടാൻ തക്കവണ്ണം എന്ത് തെറ്റാണ് ഞാൻ ചെയ്തത്?

ആനന്ദമായി ഒന്നു പുഞ്ചിരിക്കുക മാത്രമാണ് ചെയ്തത്. അവളുടെ കണ്ണുകളിൽ സ്നേഹവും കണ്ണീരും തിളങ്ങി. “ഭഗീരഥൻ നിന്റെ ആത്മാവിന്റെ ഓരോ അണുവും എന്ന് സ്നേഹിക്കുന്നു. ഞാൻ ജീവിച്ചിരിക്കണമെന്ന് നീ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് എന്ന് ജീവിക്കാനനുവദിക്കുക. ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നതുപോലെയുള്ളൊരു ജീവിതം ജീവിച്ചു തീർക്കുവാൻ നീയെന്ന് അനുവദിക്കുക. എന്ന് പോകാനനുവദിക്കുക.”

മനസ്സ് സ്വച്ഛരമാകുന്നതിനായി ഭഗീരഥൻ തലയാട്ടി “എന്റെ ക്ഷമാപണം സ്വീകരിച്ചാലും, കാർത്തികേയൻ.”

കാർത്തികേയൻ മുന്നോട്ടുചെന്ന് ഭഗീരഥന്റെ കൈ പിടിച്ച്. “കുമാരാ, സഹോദരി താളുകളെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞത് ശരിയാണ്. താളുകളുടെ പിതാവിനേക്കാൾ എത്രയോ മികച്ച ഒരു രാജാവായിരിക്കും താളുകൾ.”

ദേവഗിരിയിലേക്കു പോകാൻ ഉത്തരവു നൽകിയപ്പോൾ വ്യാകുലനേത്രവർത്തിലുള്ള ചന്ദ്രവംശി സൈന്യം ദിലീപചക്രവർത്തിയോടു ലഹളയുണ്ടാക്കിയ കാര്യം ഭഗീരഥൻ മുഖ്പേ അറിഞ്ഞിരുന്നു. അയ്യോയ്യയുടെ ചക്രവർത്തി തങ്ങളെ അപ്രിയകരമായ ഒരു യുദ്ധത്തിലേക്കാണ് നയിക്കുന്നതെന്ന് ചന്ദ്രവംശിസൈന്യം വിശ്വസിച്ചു. ഒരിക്കൽ ശത്രുക്കളായിരുന്ന മെലുഹൻ സൈന്യത്തിനൊപ്പം നിന്നുകൊണ്ട് നിലകൊണ്ടതിനെ യുദ്ധം ചെയ്യാനാണ് തങ്ങളെ ചക്രവർത്തി നിർബ്ബന്ധിക്കുന്നതെന്ന് സൈനികർ വിശ്വസിച്ചു. അവരിൽ ഒരു പരധാനവിഭാഗം ദേവഗിരിയിലേക്ക് യാത്ര തിരിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നും ഭഗീരഥനോട് ഭരണം ഏറ്റെടുക്കാൻ അഭ്യർത്ഥിക്കുകയാണ് അവരുടെ ദുര്യമെന്നും ഭഗീരഥൻ അറിഞ്ഞിരുന്നു. പക്ഷേ അയാൾ അതൊന്നും ഗൗനിച്ചില്ല. തന്റെ പരിയപ്പെട്ട സഹോദരി താമസിയാതെ തനിക്കു നഷ്ടപ്പെടുമല്ലോ എന്ന് നോർത്തുകൊണ്ടുള്ള വിഷമത്തിലിരിക്കുകയായിരുന്നു അയാൾ.

“മഹാനായ ഒരു രാജാവിന്റെ മുഖമുദ്രയെന്താണെന്ന് താളുകൾക്കറിയാമോ?, കാർത്തികേയൻ ചോദിച്ചു.

ഭഗീരഥൻ കാർത്തികേയനെ നോക്കി.

“വ്യക്തിപരമായി എന്തൊക്കെ ദുരന്തങ്ങളുണ്ടായാലും ശരി ചെയ്തതുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുക. സഹോദരിയുടെയും സഹോദരീ ഭർത്താവിന്റെയും വിധേയത്വത്തിൽ വിലപിക്കുവാനുള്ള സമയം താളുകൾക്ക് ഇനിയും ലഭിക്കും, ഭഗീരഥകുമാരൻ. പക്ഷേ ഇപ്പോൾ അതിനുള്ള സമയമല്ല. ഒരു രാപക്ഷിയെപ്പോലെ അതിമനോഹരമായി ചുളുമടിക്കുവാൻ കഴിയുന്ന ഒരു ഒരാൾ ഇവിടെ നിങ്ങൾ മാത്രമാണ്. താളുകൾക്ക് ഒഴിവാക്കാനാവില്ല.”

“അതെ, കാർത്തികേയ പ്റഭോ”, ആ കൗമാരകാലത്തെ ഭഗീരഥൻ ആദ്യമായി പ്റഭോ എന്ന് അഭിസംബോധന ചെയ്തതു.

കാർത്തികേയൻ തിരിഞ്ഞുനിന്നു. “ഇങ്ങോട്ടു വരു.”

ഒരു ബ്രഹ്മൻ സൈനികൻ അവിടേയ്ക്കു വന്നു.

“ഭഗീരഥ കുമാരാ”, കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു “നിങ്ങളെ സഹായിക്കുവാനായി ഇയാൾ ഇവിടെ ഉണ്ടായിരിക്കും.”

ഭഗീരഥൻ അതിനെ എതിർത്തില്ല. കാർത്തികേയൻ തിടുക്കത്തിൽ ഗോപാലിനടുത്തേയ്ക്കു നടന്നു.

“എന്തുണ്ടായി പണ്ഡിറ്റ് ജി? വാസുദേവ മുഖ്യന്റെ മുഖത്ത് ആകുലത കണ്ട്പോൾ കാർത്തികേയൻ ചോദിച്ചു.

ഗോപാൽ ഒരു സൂര്യവംശി സൈനികനെ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച് ‘സേനാ പതി പർവ്വതേശ്വരൻ ഒരു സന്ദേശം കൊടുത്തുചിട്ടുണ്ട്. ഭൃഗു മഹർഷി നഗരത്തിൽനിന്ന് പുറത്തിറങ്ങാൻ സമ്മതിക്കുന്നില്ലെന്ന്.”

കാർത്തികേയൻ തലയാട്ടി “ഈ മെലുഹൻ പ്റജകൾക്ക് മരിക്കാൻ എന്താണിത്ര ആഗ്രഹം?”

“കാർത്തികേയ പ്റഭോ, ഞാനെന്താണ് ചെയ്യേണ്ടത്?, സൂര്യവംശി ഭടൻ ചോദിച്ചു.

“എന്നെ ഭൃഗുമഹർഷിയുടെ അടുത്തേയ്ക്കു കൊണ്ടുപോവുക.”

ഇളകിട്കളിച്ച്കൊണ്ടിരുന്ന ഒരു യാഗാഗ്നിജ്വാല അതിനു കഴിയാവുന്ന വിധം ആ രാത്രിയിൽ പ്റകാശം പരത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു. സരസ്വതിനദിയിൽ പതിഞ്ഞ അതിന്റെ പ്റതിബിംബം അതിന്റെ ഉദ്ദേശത്തിനു സഹായ കമായിത്തീർന്നു. പത്മ എന്ന്റിയപ്പെടുന്ന ഉയരം കുറഞ്ഞ ഒരു പീഠത്തിൽ ഗണേശൻ ഇരുന്നു. മാംസളമായ കൈകൾ അവൻ കാൽ മുട്ടിൽവെച്ചിരുന്നു. അവന്റെ നീളൻ വീരലുകൾ പുറത്തേയ്ക്കു നീണ്ടു നിന്നു. ഒരു വെളുത്ത മുണ്ടാണ് അവൻ ഉടുത്തിരുന്നത്.

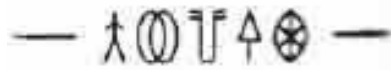
ഒരു ക്ഷുരകൻ ഗണേശന്റെ മുടി വെട്ടുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ഗണേശൻ ഏതോ ഒരു മന്ത്രം ജപിച്ചുകൊണ്ട് കുറേക്കൂടെ നെയ്യ് ആ യാഗാഗ്നിയിലേയ്ക്കു അർപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

ഗണേശന്റെ തല മുണ്ഡനം ചെയ്തു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ആ ക്ഷുരകൻ തന്റെ ഉപകരണം താഴെവെച്ചശേഷം ഒരു തുണിയെടുത്ത് ഗണേശന്റെ തല തുടച്ചു. പിന്നെ ആയുർവ്വതി നൽകിയ ഒരു ചെറിയ കുപ്പി പുറത്തെടുത്ത അയാൾ അതിനകത്തെ അണുനാശിനി ഗണേശന്റെ തലയിൽ തേച്ചുപിടിപ്പിച്ചു.

“ഇതു കഴിഞ്ഞു. പ്റഭോ.”

ഗണേശൻ മറുപടിയൊന്നും പറഞ്ഞില്ല. അവൻ ആ യാഗാഗ്നിയെ നോക്കി പതിയെ പറഞ്ഞു “അവരിൽ ഏറ്റവും പരിശുദ്ധയായിരുന്നു അവൾ, അഗ്നിദേവ. അവളെ വിഴുങ്ങുമ്പോൾ അങ്ങത് ഓർക്കുക. അവളെ പ്റത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കുക. അവളെ നേരെ സ്വർഗ്ഗത്തിലേയ്ക്കു കൊണ്ടുപോവുക, കാരണം അവിടെ

നിന്നാണിവൾ ഇഹലോകത്തേക്കു വന്നത്. അവൾ ഒരു ദേവതയായിരുന്നു. അവൾ ഒരു ദേവതയാണ്, അവളൊരു ദേവതയായിരിക്കും. ദേവീ മാതാവായിരിക്കും അവൾ.”

ക്ഷീണിതനായ ശിവൻ സതിയുടെ അടുത്ത് ഇഴഞ്ഞ് വലിഞ്ഞ് നടന്നെത്തുമ്പോൾ രാത്രി ഏറെ പിന്നിട്തിരുന്നു. പശുപതി അസ്തരം തയ്യാറായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ചില പരീക്ഷണങ്ങൾക്കുടി പൂർത്തിയാക്കാനുണ്ടായിരുന്നു. അതിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു താര. സമാധാനസമമേ ഉന്നതിനുവേണ്ടി നിർമ്മിച്ചിരുന്ന കെട്ടിടവും അസ്തരത്തിന്റെ സ്ഫോടന പരിധിയിൽ വരുമെന്നതിനാൽ പിറേദിവസം രാവിലെതന്നെ സതിയുടെ മൃതദേഹം അ മണ്ണുകുടികൾ കൊണ്ടുള്ള ശവകുടീരത്തിൽനിന്ന് മറൊരിടത്തേക്ക് മാറ്റേണ്ടിയിരുന്നു.

മെലുഹയിലെ വായു തണുപ്പിപ്പിക്കുന്ന സാങ്ക്രേതികവിദ്യയിലേക്കിത് സതിയുടെ ശവശരീരം ചീഞ്ഞെഴുകിയേക്കാമെന്നും അതുകൊണ്ട് അവളുടെ ഭൗതികശരീരം എന്തയും വേഗം സംസ്കരിക്കുകയായിരിക്കും നല്ലതെന്നും തുറന്നുപറയാൻ ആർക്കും ധൈര്യം വന്നില്ല. അങ്ങനെയൊരു കാര്യത്തെക്കുറിച്ച് ആലോചിക്കുകുവാൻ പോലും ശിവൻ തയ്യാറായിരുന്നില്ല.

ആ കെട്ടിടത്തിനകത്ത് സതിയുടെ മൃതശരീരം സൂക്ഷിച്ചിരുന്ന അറ തുറന്നയുടൻ തണുത്ത കാർടിപ്പപ്പോൾ ശിവൻ വിറച്ചു. മണ്ണുകുടികൾ കൊണ്ടുള്ള ആ ഗോപുരത്തിൽ കയറിനിന്നുകൊണ്ട് തന്റെ മകൻ ഗണേശൻ മരിച്ചു കിടക്കുന്ന അമ്മയുടെ കരം ഗർഹിച്ചിരിക്കുന്നത് ശിവൻ കണ്ടു. അവന്റെ തല മുണ്ഡനം ചെയ്തിരുന്നു. നാഗന്മാരുടെ പരഭൂ അപ്പോൾ പെരുവിലിലുന്ന് അമ്മയുടെ കാതിൽ തന്റെ ചുണ്ടുകൾ ചേർത്തുവെച്ചിരിക്കുകയായിരുന്നു. പരമപരാഗതമായ ആചാരമനുസരിച്ച് അമ്മയുടെ കാതിൽ ഋഗ്വേദ മന്ത്രം ചൊല്ലിക്കൊടുത്തു കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു അവൻ.

ഗണേശന്റെ അടുത്തേക്കു ചെന്ന് ശിവൻ അവന്റെ ചുമലിൽ പതിയെ ഒന്ന് തൊട്ടു. ഗണേശൻ തന്റെ വെട്ട് അംഗവസ്ത്രം കൊണ്ട് കണ്ണു തുടച്ചശേഷം ശിവനെ നോക്കി.

ശിവൻ മകനെ ആലിംഗനം ചെയ്തത്. “അച്ഛാ, ഇനി എനിക്ക് മമയെ കാണാനാവില്ല”, ഗണേശൻ ശിവനെ ഗാഢം പുണർന്നു.

“എനിக்கும் ഇനി അവളെ കാണാൻ കഴിയില്ല.”

ഗണേശൻ കരയാൻ തുടങ്ങി “അത്യാവശ്യ സന്ദർഭത്തിൽ ഞാൻ അമ്മയെ ഒറ്റയ്ക്കു കാക്കിപോയി.”

“നീ മാത്രമല്ല മകനേ, ഞാനും അവിടെ ഉണ്ടായില്ല. പക്ഷേ നമ്മളതിന് പകരം വീടും.”

ഗണേശൻ നിസ്സഹായതയോടെ കരഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു.

“എനിക്ക് വരെ എല്ലാറ്റിനേയും കൊല്ലണം. ആ ജാരസന്തതികളെ എല്ലാറ്റിനേയും ഞാൻ കൊന്നു കളയും”

“അവളുടെ ജീവനെടുത്ത ആ ദുഷ്ടനെ നമ്മൾ കൊല്ലും”, ശിവൻ മകനെ പുൽകിക്കൊണ്ട് തേങ്ങി. കണ്ണുകളടച്ച് ഗണേശനെ ഇറുകെ പുണർന്ന് പരുക്കൻ ശബ്ദത്തിൽ ശിവൻ മന്ത്രിച്ചു “എന്തു വില കൊടുത്തിടായാലും ഞാൻ അതു ചെയ്യും.”

— ౧౦౮౪ —

വീരഭദ്രനും കൃതികയും രജത തട്സിൽ വന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. കൃതിക ദേവഗിരിയിൽ വളരെക്കാലം ജീവിച്ചവളായിരുന്നതിനാൽ ഭൂരിഭാഗം ആളുകളുമായി അവൾക്കു പരിചയമുണ്ടായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് നഗരത്തിൽ താമസിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചവരുമായി സംസാരിച്ചുവാൻ അവൾ തീരുമാനിച്ചു. പുറത്തുപോകുവാൻ അവരെല്ലാം അവൾ പരോధിപ്പിക്കുവാൻ ശ്രദ്ധിച്ചു.

“വീരഭദ്ര, എനിക്ക് താഴെക്കൊണ്ട് അല്പം സംസാരിക്കാനുണ്ട്.”

വീരഭദ്രൻ തിരിഞ്ഞുനോക്കിയപ്പോൾ കാളിയും പരശുരാമനും തന്റെ പുറകിൽ നിൽക്കുന്നത് അയാൾ കണ്ടു.

“പറയൂ മഹാരാణి”. വീരഭദ്രൻ പറഞ്ഞു.

“സ്വകാര്യം”, കാളി പറഞ്ഞു.

“തീർച്ചയായും”, കൃതികയെ പതിയെ ഒന്നു തൊട്ടു കൊണ്ട് വീരഭദ്രൻ പറഞ്ഞു.

— ౧౦౮౫ —

“വിടയുന്മാരി?”, മുഖം രോഷം കൊണ്ട് കടുത്ത് വീരഭദ്രൻ ചീറി.

“അവനാണ് ഇതിന്റെ മുഖ്യ സുత్తరധാരൻ”, കാളി പറഞ്ഞു.

“അടുത്തിടെ ഉണ്ടായ എന്തോ അപകടത്തിൽപ്പെട്ട് പరిక్ക്കేర్ നഗരത്തിലെവിടെയോ ഒളിച്ചിരിപ്പാണവൻ.”

പരശురాമൻ വీరഭദ്രന്റെ ചുമലിൽ തൊട്ടു “ചെറിയ സംഘങ്ങളായി നഗരത്തിൽ കടന്നുചെന്ന് നമുക്കവനെ കണ്ടുപിടിക്കണം.”

പ്രാణവേദനയുളവാകുന്ന മുറിവുകൾക്കായി പർత్యേകം നിർമ്മിച്ച വായ്തത്తലയുള്ల తనకెత్తిയിൽ കാളി తൊട്ടു. “నమുక్కవനെ సంసారిక్కువాൻ ప్రోత్సాహిప్పిక్కుం. రక్షింపపెట్ట ఆ కాలయాదికൾ ఎవిడుత్తుకారాణెన్ నమുక్కరియం.”

“ആ నായിന്റെ മോൻ സാവധానത്തിലുള്ള వేదనాపూർణమయ మఱం అధిహిక్కున్”, వీరభద్రൻ ముగిస్తూ.

“అతె, అవనతధిహిక్కున్”, కాളి പറഞ്ഞు. “పక్షే అవనెక్కొండ ఎల్లం పరిప్పిచ్చతినుశేషం మార్తమతి అవన్ మఱం.”

పరశురామൻ కెనీడ్సి కెపప్పడం భూమిక్కడిమുవమాయి కమత్తివెచ్చు “ഇత్త నీలకంఠావనివేన్సి.”

വീരഭദ്രൻ തന്റെ കൈപ്പടം പരശുരാമന്റെ കൈപ്പടത്തിനുമുകളിൽ
വെച്ചു. “ശിവനുവേണ്ടി.”

എല്ലാറ്റിനും മീതെ കാളി തന്റെ കൈപ്പടം കമഴ്ത്തി വെച്ചു “സതി
ക്ഷുവേണ്ടി.”

ജീവികുക, നിങ്ങളുടെ കർമ്മം ചെയ്യുക

അമൃതത്തിന്റെ

“ദേവഗിരിയിൽ കടക്കുവാൻ പോകുന്നോ”, കൃതിക വിലപിടിച്ചു “നിങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഓർമ്മയുണ്ടോ?”

“ഞാൻ വേഗം മടങ്ങിവരും, കൃതിക” വീരഭദ്രൻ തർക്കിച്ചു. “നഗരത്തിലിപ്പോൾ കർമ്മസമാധാനപര്യവേഷണമൊന്നുമില്ല. മെലുഹർക്കർ പെരുമാറുന്ന രീതി നിനക്കറിയാമല്ലോ.”

“അതങ്ങനെ ആയിരിക്കാം. പക്ഷേ വിദ്യുത്പാലിയുടെ ആളുകൾ തെരുവുകളിൽ പതുങ്ങിയിരിപ്പുണ്ടാകും. അവർ എന്തു ചെയ്യാൻ പോകുന്നുവെന്നാണ് നിങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നത്? പൂക്കളുമായി നിങ്ങളെ സ്വാഗതം ചെയ്യുമെന്നോ?”

“അവരെന്നെ തിരിച്ചറിയില്ല, കൃതിക,”

“അസംബന്ധം! നിങ്ങൾ നിലകൊണ്ടുവന്ന ഏറ്റവും അടുത്ത സുഹൃത്തുനായകൻ ദേവഗിരിയിലുള്ള ഭൂരിഭാഗം ആളുകൾക്കുമറിയാം.”

“എന്നെ കണ്ടാൽ മാത്രമേ അവരെന്നെ തിരിച്ചറിയുകയുള്ളൂ. രാത്രി ഏറെ വൈകിയിരിക്കുന്നു. ഞാൻ ഒളിപ്പിച്ച് നടക്കും. ആരും എന്തെങ്കിലും ചർച്ചയില്ല.”

“നിങ്ങളെക്കുറിച്ച് മറ്റാരെയെങ്കിലും അറിയാമോ?”

“എന്റെ സുഹൃത്തിനുവേണ്ടി ചെയ്യാൻ കഴിയുന്ന ഏറ്റവും ചെറിയ കാര്യമാണിത്. സത്യം യഥാർത്ഥം കൊലയാളികൾ ആരാണെന്ന് ഞങ്ങളെക്കുറിച്ച് കണ്ടുപിടിക്കണം. വിദ്യുത്പാലിക്ക് അറിയാം. ഈ സമാധാനസമരമെന്നെ തടപിച്ച് ഏർപ്പാടാക്കിയത് വിദ്യുത്പാലിയാണ്.”

“പക്ഷേ നമ്മളി നഗരത്തെ മുഴുവനായി തകർക്കുകയല്ലേ. എന്തായാലും എല്ലാ ഗൃഹലോപനകാരും ഇവിടെക്കിടന്നു മരിക്കും.”

“കൃതിക, പല കൊലയാളികളും രക്ഷപെടട്ടെ”, വീരഭദ്രൻ പറഞ്ഞു. “അവർ ആരാണെന്ന് വിദ്യുത്പാലിക്ക് ലഭിക്കാതെ മറ്റാർക്കുമറിയില്ല. അവർ ആരെക്കൊന്നെന്ന് ഇപ്പോൾ അറിഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ പിന്നെ ഒരിക്കലും നമുക്ക് അറിയാൻ കഴിയില്ല.”

പുതിയ വാദങ്ങളൊന്നും നിരത്തുവാൻ സാധിക്കാത്തതിനാൽ കൃതിക മറുപടിയില്ലാതെ നോക്കി. പക്ഷേ അപ്പോഴും അവർ അസ്വസ്ഥരായിരുന്നു. “കുമാരി സത്യം മരണത്തിൽ നിങ്ങളെപ്പോലെ എനിക്ക് രോഷമുണ്ട്. പക്ഷേ എപ്പോഴെങ്കിലും ഈ കൊല ചെയ്യുന്നതിന് അവസാനിക്കണം.”

“എനിക്ക് പോകണം കൃതിക.”

അവളെ ചുംബിച്ച് യാത്ര പറയുവാൻ വീരഭദ്രൻ ശ്രമിച്ചുവെങ്കിലും അവർ മുഖം തിരിച്ചു. അയാൾക്ക് അവളുടെ ദേഷ്യം മനസ്സിലായിരുന്നു.

ജീവിതകാലം മുഴുവനും അവൾ വിഗ്നഹവൽക്കരിച്ച ആ സ്ത്രീയെ അവൾക്കു നഷ്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. അവളുടെ ജന്മനഗരമായ ദേവഗിരി നശിപ്പിക്കപ്പെടുവാൻ പോവുകയാണ്. തന്റെ ഭർത്താവിനെ നഷ്ടപ്പെടുത്തിയ ഒരപകടം വിളിച്ചുവരുത്തിയവൻ അവൾ ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നില്ല. പക്ഷേ വീരഭരൻ ഇത് ചെയ്തേ മതിയാവൂ. സതിയുടെ കൊലയാളികൾ ശിക്ഷിക്കപ്പെടണം.

“പണ്ഡിറ്റ്ജി”. കാർത്തികേയൻ കൈകുప్పികൊണ്ട് താണുവണങ്ങി. ഭൃഗു കണ്ണുതുറന്നു. പൊതുസ്നാനഘടത്തിനടുത്തുള്ള ദേവേന്ദ്രക്ഷേത്രത്തിൽ ധ്യാനത്തിലേർപ്പെട്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു മഹർഷി.

“കാർത്തികേയ പരഭോ”, രാത്രിയിൽ ഈ സമയത്ത് കാർത്തികേയനെ ദേവഗിരിയിൽ വെച്ചു കണ്ടപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ചാണ് ഭൃഗു വിളിച്ചു.

“മഹാ മഹർഷേ, അങ്ങേയ്ക്ക് എന്തെ പരഭോ എന്ന് അഭിസംബോധന ചെയ്യാൻ തക്കവണ്ണമുള്ള പരായമൊന്നും എനിക്ക് കയ്യിൽ ഇല്ല”, കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു.

“കുലീനമായ പരവൃത്തികളാണ് ഒരാളെ പരഭുവാക്കുന്നത്, അയാളുടെ പരായം മാത്രമല്ല. സോമരസം പൂർണ്ണമായും നശിപ്പിക്കപ്പെടുന്നില്ല എന്ന് ഉറപ്പു വരുത്താനുള്ള താളങ്ങളുടെ ശ്രമങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഞാനറിഞ്ഞു. ചരിത്രം അതിന് താളങ്ങളോട് കൃത്യമായ പാറ്റേണുകൊള്ളും. താളങ്ങളുടെ മഹത്വം യുഗങ്ങളോളം നിലനിൽക്കും.”

“എന്റെ മഹത്വത്തിനു വേണ്ടിയല്ല ഞാൻ പരവർത്തികുന്നത്, പണ്ഡിറ്റ്ജി. എന്റെ പിതാവിന്റെ ദൗത്യത്തോട് നീതി പുലർത്തുകയാണെന്റെ കർമ്മം. ഞാൻ എന്തൊക്കെ ചെയ്യണമെന്ന് എന്റെ അമ്മ വിചാരിച്ചിരുന്നുവോ, അത് ചെയ്യുകയാണെന്റെ കർമ്മം.”

ഭൃഗു പുഞ്ചിരിച്ചു. “താളങ്ങൾ ഇവിടെ വരണമെന്ന് താളങ്ങളുടെ അമ്മ ആഗ്രഹിക്കുമെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നില്ല. താളങ്ങൾ എന്തെ രക്ഷിക്കണമെന്നും അമ്മ ആഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടാവില്ല.”

“ഞാൻ വിധോജിതനാണ്”, കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു. “അങ്ങൊരു നല്ല മനുഷ്യനാണ്. അങ്ങ് തെരഞ്ഞെടുത്ത പക്ഷം തെറ്റിപ്പോയി.”

“ഞാനീ പക്ഷം പിടിക്കുക മാത്രമല്ല ചെയ്തത്, ഞാനീ പക്ഷത്തെ യുദ്ധത്തിലേക്കു നയിച്ചു. ഞാൻ ഇതോടൊപ്പം ഇല്ലാതാകണമെന്നാണ് ധർമ്മം അനുശാസിക്കുന്നത്.”

“എന്തുകൊണ്ട്?”

“ഞാൻ നയിച്ച പക്ഷം അത്തരം ഹീനകൃത്യങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, ഞാനതിന്റെ ഫലമനുഭവിക്കണം. സോമരസത്തെ അനുകൂലിച്ചവർ പാപം ചെയ്തുവെന്നാണ് വിധി നിർണ്ണയിക്കുന്നതെങ്കിൽ സോമ രസം തിന്മയായിരിക്കും. ഞാൻ ചെയ്തതു തെറ്റായിരുന്നു. മരണമാണ് അതിനെനി്കുള്ള ശിക്ഷ.”

“അതാണോ അതിനുള്ള എളുപ്പമാർഗ്ഗം?”

അതിലടങ്ങിയ പരിഹാസത്തിൽ ക്ഷുഭിതനായി ഭൃഗു കാർത്തികേയനെ തരപ്പിച്ചുനോക്കി.

“അപ്പോൾ താങ്കൾ എന്തോ തെറ്റു ചെയ്തുവെന്ന്. താങ്കൾ കരുതുന്നു. പണ്ഡിറ്റ്ജി”. കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു. “അതിനുള്ള പരിഹാരമെന്താണ്? മരണത്തിലൂടെ രക്ഷപ്പെടുകയോ? അതോ താങ്കളുടെ കർമ്മത്തിന്റെ തുലനാവസ്ഥയിലൂടെ കാര്യങ്ങൾ ശരിയാക്കിയെടുക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുകയോ?”

“ഞാനെന്തു ചെയ്യാൻ? സോമരസം തിന്മയാണെന്ന് കാര്യം ഞാൻ സമ്മതിച്ചു കഴിഞ്ഞു. ഇനി എനിക്ക്കൊന്നും ചെയ്യാനില്ല.”

“അങ്ങയുടെ പക്കൽ അറിവിന്റെ വലിയൊരു ഭണ്ഡാരം തന്നെയുണ്ട്”. കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു. “സോമരസത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ മാത്രമല്ല. താങ്കളുടെ മികവ്. ഭൃഗുസംഹിത ഈ ലോകത്തിനു മുന്നിൽ നിഷേധിക്കപ്പെടേണ്ടതുണ്ടോ?”

“എന്റെ വിജ്ഞാനത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ ആർക്കെങ്കിലും താല്പര്യമുണ്ടെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നില്ല.”

“അതെല്ലാം തീരുമാനിക്കേണ്ടത് ഭാവിതലമുറകളാണ്. താങ്കൾ താങ്കളുടെ കടമ മാത്രം ചെയ്താൽ മതി.”

ഭൃഗു നിശ്ശബ്ദനായി.

“ഈ ലോകം മുഴുവനും അങ്ങയുടെ വിജ്ഞാനം പരത്തുകയാണ് അങ്ങയുടെ കർമ്മം”, കാർത്തികേയൻ പറഞ്ഞു “മറ്റെല്ലാവർ അതു കേൾക്കണമോ കേൾക്കാതിരിക്കേണമോ എന്ന് തീരുമാനിക്കുന്നത് അവരുടെ കർമ്മം.”

ഒരു കോടിയ ചിരി ഭൃഗുവിന്റെ ഭാവത്തിന് സൗമ്യത നല്കി. അദ്ദേഹം തലയാട്ടി “നീലകണ്ഠ പുത്രൻ, നീ നന്നായി സംസാരിക്കുന്നു. പക്ഷേ തിന്മയായി മാറിയ ഒരു കാര്യത്തെയെന്ന് ഞാൻ അനുകൂലിച്ചത്. ഈ പാപത്തിന്റെ പേരിൽ ഞാൻ മരിച്ചേ തീരൂ. ഈ ജന്മത്തിൽ എനിക്ക്കിനി ഒരു കർമ്മവും ബാക്കിയില്ല. വീണ്ടും ജനിക്കുവാൻ ഞാനിനിയും കാത്തിരിക്കണം.”

“ഒരു ദൃഷ്ടപ്രവൃത്തി കർമ്മചക്രത്തിൽ പിടിമുറുക്കുന്നതിനനുവദിക്കാൻ ആർക്കുമാവില്ല. പാപത്തിന്റെ ഫലം പേറുന്ന മട്ടിൽ അങ്ങ് സ്വയം ഈ ലോകത്തിൽനിന്ന് നിഷ്കാസിതനാവുവാൻ ശ്രമിക്കരുത്. പകരം ഇവിടെത്തന്നെ ജീവിച്ച എന്തെങ്കിലും സൽപ്രവൃത്തികൾ ചെയത് താങ്കളുടെ കർമ്മമണ്ഡലത്തെ ശുദ്ധീകരിക്കുക.”

ഭൃഗു കാർത്തികേയനെ നിശ്ശബ്ദം ഉറ്റുനോക്കി.

“സംഭവിച്ചുകഴിഞ്ഞ കാര്യം ഇല്ലാതാക്കുവാൻ ആർക്കുമാവില്ല. എന്ന്കാൽ കാലത്തിന്റെ അനുസ്യൂതപ്രവാഹം പരിഹാരകീര്യയ്ക്കുള്ള അവസരം ധാരാളമായ് നൽകുന്നു. രക്ഷപ്പെട്ട പലായനം ചെയ്തരുതെന്ന് ഞാൻ അങ്ങയോടഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു. ഈ ലോകത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്നുകൊണ്ട് താങ്കളുടെ കർമ്മം നിർവ്വഹിക്കുക.”

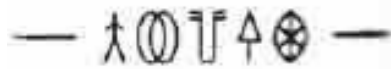
ഭൃഗു പുഞ്ചിരിച്ചു. “ഇതര ചെറുപ്പമായിട്ടും താങ്കളുടെ ബുദ്ധിശക്തി അപാരം തന്നെ.”

“ശിവന്റെയും സത്യയുടെയും മകനാണ് ഞാൻ”. കാർത്തികേയൻ പുഞ്ചിരിച്ചു. “ഗണേശന്റെ അനുജനാണ് ഞാൻ. ഉദ്യാനപാലകർ നല്ലവരാണെങ്കിൽ നല്ല പൂക്കൾ വിരിയും.”

ശ്രീകോവിലിനുളളിലെ ഇന്ദ്രദേവന്റെ വിഗ്രഹത്തിനു നേർക്കു ഭൃഗു തിരിഞ്ഞു. മഹാരാക്ഷസനായ വർതാസുരനെ വധിച്ച ആ മഹാനായ ഈശ്വരൻ തന്റെ ഇഷ്ടപ്പെട്ട വജ്രായുധവും കൈയിലേന്തി തേജോമയനായി അതിനകത്ത് നില്പുണ്ടായിരുന്നു. ഭൃഗു കൈകൾ കൂപ്പിപ്പിക്കൊണ്ട് ഈശ്വരാനുഗ്രഹത്തിനായി ആ വിഗ്രഹത്തിനു നേർക്കു താണുവണങ്ങി.

മഹർഷി കാർത്തികേയനു നേരെ തിരിഞ്ഞു നിന്നുകൊണ്ട് മന്ത്രിച്ചു “സംഹിത”

“ഭൃഗു സംഹിത”, കാർത്തികേയൻ മന്ത്രിച്ചു. “ഈ ലോകം അങ്ങയുടെ മഹത്തായ വിജ്ഞാനത്തിന്റെ ഗുണഫലം അനുഭവിക്കും. പണ്ഡിറ്റ്ജി. എന്നോടൊപ്പം വരിക. അങ്ങ് മരണം വരുന്നതു കാത്ത് ഇവിടെ ഇരിക്കരുത്.”

ദേവഗിരിയുടെ അവസാനത്തെ പകലിന്റെ സൂര്യനുദിച്ചു. പശുപതി അസ്തം. തയ്യാറായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. കവാടങ്ങളിൽക്കു അതുവരെ കാവൽ നിന്നിരുന്ന ശിവന്റെ സൈനികരോട് പശുപതി അസ്തരത്തിന്റെ പരഹര ഫലമെത്തിച്ചേരുവാൻ സായ്വതയുളള വൃത്തപരിധിയിൽനിന്ന് സുരക്ഷിത മേഖലകളിലേക്കു ഒഴിഞ്ഞുപോകുവാൻ നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടു. ദേവഗിരിയിൽ ശേഷിച്ചിരുന്നവരുടെ ബന്ധുക്കൾ ക്ഷമാപൂർവ്വം കാത്തുനിൽക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ചന്ദ്രകേതുവും ബ്രഹ്മസൈന്യവും ചേർന്ന് അവരെ സുര ക്ഷിതസ്ഥാനങ്ങളിലേക്കു മാറ്റി. തങ്ങളുടെ പരിയപ്പെട്ടവരുടെ ആത്മശാന്തിക്കായി അവർ പരാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

ഭൃഗുമഹർഷിയേയും സോമരസത്തിന്റെ രഹസ്യത്തെക്കുറിച്ച് അറിവുളള മൂന്നുരോളം ബ്രാഹ്മണ പണ്ഡിതരേയും തലേരാത്രിതന്നെ വിജയകരമായി ദേവഗിരിയിൽനിന്ന് പുറത്തേക്കു കടത്തിയിരുന്നു. ദേവ ഗിരിയിൽനിന്ന് വടക്കു പത്ത് നാഴിക അകലെയുളള ഒരു താലുക്കാലിക കോട്ടയ്ക്കുളളിൽ ദിവോദാസന്റെയും സൈനികസംഘത്തിന്റെയും നിരീക്ഷണത്തിനു വിധേയമായി അവരെ പാർപ്പിച്ചിരുന്നു. ഭൃഗുവിനെയും മറ്റു ബ്രാഹ്മണ ശാസ്ത്രജ്ഞരേയും രക്ഷപ്പെടുത്തിയ വിവരം ശിവനോടു പറയുവാനായി കാർത്തികേയൻ ശിവന്റെ കരോധം ശർമിക്കുന്നതിനായി കാർതു.

സമാധാന സമമേനത്തിനുവേണ്ടി ഉണ്ടാക്കിയ കെട്ടിടം ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടു. നന്തിയേയും ജീവനോടെയുളള മറ്റു ഭക്തന്മാരെയും വളരെ ശ്രദ്ധാ പൂർവ്വം ഒരു കപ്പലിൽ കയറ്റി. ആയുർവ്വതി അവിടെ അവർക്കാവശ്യമായ പരിചരണങ്ങൾ നൽകി. ഒരു ചികിത്സാസംഘം ജാഗ്രതയോടെ അവിടെ നിലയുറപ്പിച്ചു.

ശിവന്റെ നെറ്റിയിലെ കറുപ്പുരാശി കലർന്ന ചുവന്ന നിറത്തിലുളള അടയാളം ആയുർവ്വതിയെ വിഷമിപ്പിച്ചു. ഇതിനു മുമ്പ് പലപ്പോഴും അതു തുടിക്കുന്നതു കണ്ടിട്ടുണ്ട്. പർത്ഥേകിച്ചും ശിവൻ ദേഷ്യം വരുമ്പോൾ. പക്ഷേ വളരെ അപൂർവ്വമായി മാത്രമേ അത് നീണ്ടുനിൽക്കുക പതിവുളള ശിവൻ ആയുർവ്വതിയുടെ ഉൽക്കണ്ഠാപൂർവ്വമായ നോട്ടം ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടില്ല.

ശിവനും കാളിയും ഗണേശനും കാർത്തികേയനും ചേർന്ന് സതിയുടെ മൃതദേഹം കപ്പലിൽ പർത്ഥേകം തയ്യാറാക്കിവെച്ചിരുന്ന ഒരു അറയിലേക്കു മാറ്റി. മഞ്ഞുകട്കൊണ്ടുളള മറ്റൊരു ശവകുടീരമുണ്ടാക്കി അതിൽ സതിയുടെ

മൃതശരീരം സൂക്ഷിച്ഛൂ.

സതിയുടെ മുഖത്ത് തലോടിക്കൊണ്ട് ശിവൻ മന്ത്രിച്ചു. “ദേവഗിരി അതിന്റെ കുറ്റകൃത്യങ്ങൾക്കുള്ള പിഴ നൽകിക്കൊള്ളൂ. പ്ലീയേ. നിന്റെ മരണത്തിനു ഞങ്ങൾ പറ്റികാരം ചെയ്യും.”

ശിവൻ പുറകോട്ടു നീങ്ങിയപ്പോൾ ഭ്രമമാർ മറ്റൊരു വലിയ മഞ്ഞു കട്സ സതിയുടെ ശരീരത്തിൽവെച്ചുകൊണ്ട് അതിനെ പൂർണ്ണമായും മൂടി.

തിരിഞ്ഞ് കപ്പലിൽനിന്ന് പുറത്തുപോകുന്നതിനുമുമ്പായി ശിവനും കാളിയും ഗണേശനും കാർത്തികേയനും സതിയുടെ മൃതദേഹത്തിൽ ഒരുവടം കൂടി നോക്കി.

ഗോപാലും ശിവന്റെ സൈന്യത്തിലെ രാജാക്കന്മാരും തുറമുഖത്ത് കാത്തു നിൽക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

ശിവൻ തിരിഞ്ഞുനിന്നുകൊണ്ട് കപ്പലിന്റെ കപ്പിത്താനെ നോക്കി തലയാട്ടി. തുഴകൾക്കടുത്തേക്ക് ഭ്രമമാർ നടന്നുചെന്ന്. പശുപതി അസ്തർത്തിന്റെ സ്മോസനം നടക്കുന്നിടത്തുനിന്നും വളരെ അകലെ കപ്പൽ കൊണ്ടുനിർത്തുവാനായിരുന്നു അവർ ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നത്.

“ആയുധം വിക്ഷേപിക്കുവാൻ തയ്യാറായിക്കഴിഞ്ഞു നീലകണ്ഠാ”, താര പറഞ്ഞു.

അസന്തുഷ്ടനായ ഗോപാലിനു നേരെ നിർവ്വികാരമായി നോക്കിയ ശേഷം ശിവൻ താരയുടെ നേരെ തിരിഞ്ഞ് “നമുക്കുപോകാം.”

രണ്ടാം പരഹാരത്തിലെ നാലാം മണിക്കൂറായിരുന്നു അപ്പോൾ. ദേവഗിരി സ്മികരിക്കുവാൻ പോകുന്നതിനു വെറും രണ്ട് മണിക്കൂർ മാത്രം ബാക്കി. വീരിണി പർവ്വതേശ്വരന്റെ വാതിലിൽ മുട്ടി. മറുപടിയൊന്നുമുണ്ടായില്ല. പർവ്വതേശ്വരനും ആനന്ദമയിയും ഒരുപക്ഷേ ആ വീട്ടിൽ ഒരയ്ക്കായിരിക്കാം.

വീരിണി വാതിൽ തള്ളിത്തുറന്ന് ആ വീടിനകത്ത് പരവേശിച്ചു. അകായിൽ നിന്ന് അവർ നടമുറ്റത്തേക്കു ചെന്ന്.

“സേനാപതേ” വീരിണി വിളിച്ചു.

മറുപടിയൊന്നുമുണ്ടായില്ല.

“സേനാപതേ” വീരിണി വിളിച്ചു. ഇത്തവണ അല്പം ഉച്ഛത്തിലായിരുന്നു വിളി. “ഇത് ഞാനാണ് മെലുഹയുടെ മഹാരാണി.”

“മഹാരാണി!”

ശബ്ദം കേട്ട വീരിണി മുകളിലേക്കു നോക്കി. മട്ടുപ്പാവിൽനിന്ന് താഴേക്കു നോക്കുന്ന പർവ്വതേശ്വരനെ അവർ കണ്ടു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുടി പാറിപ്പറന്നു കിടന്നു. അംഗവസ്ത്രം തിടുക്കപ്പെട്ട ചുമലിലേക്കിടതുപോലെ തോന്നി.

“അനുചിതമായ സമയത്താണ് ഞാൻ കടന്നുവന്നതെങ്കിൽ എന്തോടു ക്ഷമിക്കൂ. സേനാപതേ.”

“അല്പേയല്പ, മഹാരാണി”, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു.

“നമുക്കിനി ഏറെ സമയം ബാക്കിയില്പ”, വീരിണി പറഞ്ഞു. “എനിക്ക് അത്യാവശ്യമായി ഒരു കാര്യം താങ്കളോട് പറയാനുണ്ട്.”

“ഒരുനിമിഷത്തേ സാവകാശം, റാണി, ഞാനുടൻ താഴെ എത്താം.”

“തീർപ്പായായും”, വീരിണി പറഞ്ഞു.

നടുമുറ്റത്തിനടുത്ത് വലിയ പ്രതീക്ഷാലയത്തിലെ ഒരു കസേരയിൽ വീരിണി പർവ്വതേശ്വരൻ വരുന്നതും കാത്തിരുന്ന്. അല്പസമയം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ വെളുത്ത മുണ്ടും അംഗവസ്ത്രവും ധരിച്ചുകൊണ്ട് പർവ്വതേശ്വരൻ താഴെ വന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുടിയെല്പാം ഭംഗിയായി മാടി ഒരുക്കിവെച്ചിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനു പുറകിലായി പരിശുദ്ധിയുടെ പ്രതീകമായ വെള്ള വസ്ത്രം ധരിച്ചുകൊണ്ട് ഭാര്യ ആനന്ദമയിയുമുണ്ടായിരുന്നു.

വീരിണി എഴുന്നേറ്റ് “അങ്ങയെ ശല്യപ്പെടുത്തിയതിന് എന്റെ ക്ഷമാപണം സ്വീകരിച്ചാലും.”

“അതിന്റെ ആവശ്യമില്ല റാണി”, പർവ്വതേശ്വരൻ പറഞ്ഞു “ഇരുന്ന്നാലും.”

വീരിണി വീണ്ടും കസേരയിലിരുന്നു. പർവ്വതേശ്വരനും ആനന്ദമയിയും അവർക്കു തൊടടുത്തായി ഇരുന്നു.

“മഹാരാണി, ഭവതിക്കെന്താണ് പറയാനുള്ളത്? പർവ്വതേശ്വരൻ ചോദിച്ചു.

വീരിണി സന്ദേഹിക്കുന്നതുപോലെ കാണപ്പെട്. പിന്നെ അവൾ ആനന്ദമയിയേയും പർവ്വതേശ്വരനേയും നോക്കി പുഞ്ചിരിച്ചു. “ഞാൻ നിങ്ങളോട് നന്ദി പറയാൻ വന്നതാണ്.”

“ഞങ്ങളോടു നന്ദി പറയുവാനോ? അദ്ഭുതത്തോടെ ആനന്ദമയിയെ ഒന്ന് നോക്കിയശേഷം പർവ്വതേശ്വരൻ വീരിണിയെ നോക്കി “എന്തിനാണ് ഞങ്ങളോട് നന്ദി പറയുന്നത്, മഹാരാണി?

“ദേവഗിരിയുടെ പൈതൃകത്തെ സജീവമാക്കിയതിന്? വീരിണി പറഞ്ഞു.

പർവ്വതേശ്വരനും ആനന്ദമയിയും ഒന്നും പറഞ്ഞില്ല. അവരുടെ ഉള്ളിലെ ആശയക്കുഴപ്പം അവരുടെ മുഖത്ത് പ്രതിഫലിച്ചു.

“ദേവഗിരി വെറുമൊരു ഭൗതികരൂപമല്ല”, കൈ ചുറ്റും വീശിക്കാണി ച്ചുകൊണ്ട് വീരിണി പറഞ്ഞു. “ദേവഗിരി നിലനിൽക്കുന്നത് അതിന്റെ തത്ത്വശാസ്ത്രങ്ങളിലും സിദ്ധാന്തങ്ങളിലും വിജ്ഞാനത്തിലുമാണ്. നമ്മുടെ ബുദ്ധിജീവികളെ രക്ഷപ്പെടുത്തുക വഴി താങ്കളത് സജീവമായി നിലനിർത്തിയിരിക്കുന്നു.”

അപരന്നുപോയ പർവ്വതേശ്വരന് എങ്ങനെ പ്രതികരിക്കണമെന്ന് അറിഞ്ഞുകൂടായിരുന്നു. സോമരസനിർമ്മാണശാലയിൽ പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ശാസ്ത്രജ്ഞരെ രക്ഷപ്പെടുത്തുവാനായി താൻ നിയമം ലംഘിച്ചു വെന്ന് എങ്ങനെ അദ്ദേഹത്തിന് പരസ്യമായി സമ്മതിക്കാൻ സാധിക്കും? “മഹാരാണി ഞാൻ അങ്ങനെ...”

വീരിണി കൈ ഉയർത്തിക്കാണിച്ചു. “പ്രഭോ പർവ്വതേശ്വരാ, ജീവിത കാലം മുഴുവനും അങ്ങയുടെ പെരുമാറ്റം മാതൃകാപരമായിരുന്നു. അവ സാന്നിദ്ധ്യം

കളളം പറഞ്ഞുകൊണ്ട് അത് നശിപ്പിക്കരുത്.”

പർവ്വതേശ്വരൻ പുഞ്ചിരിച്ചു.

“നിങ്ങൾ രക്ഷപെടുത്തിയ ആളുകൾ വെറും സോമരസത്തിന്റെ വിജ്ഞാനം പേറുന്നവരല്ല. മറിച്ച് നമ്മുടെ ഈ മഹത്തായ രാജ്യത്തിന്റെ വിജ്ഞാനം ഉൾക്കൊള്ളുന്നവരാണ്. നമ്മുടെ രാജ്യത്തിന്റെ തത്ത്വശാസ്ത്രങ്ങളും സിദ്ധാന്തങ്ങളും ആദർശങ്ങളും പേറുന്നവരാണ്. അവർ നമ്മുടെ പൈതൃകം സജീവമായി നിലനിർത്തും. അതിന് ദേവഗിരിയും മെലുഹയും നിങ്ങളോട് എന്തെന്നും നന്ദിയുളളവരായിരിക്കും.”

“നന്ദി, മഹാറാണി’ പരാജിതനായ തന്റെ ഭർത്താവിനുവേണ്ടി ആ നന്ദി പരക്കനം സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് ആനന്ദമായി പറഞ്ഞു.

“എന്റെ ഭർത്താവ് ചെയ്ത പാപത്തിന്റെ പേരിൽ നിങ്ങൾ രണ്ടുപേരും മരിക്കാൻ പോവുകയാണ് എന്നതിൽ എനിക്ക് വിഷമമുണ്ട്”, വീരിണി പറഞ്ഞു“ഭൃഗു മഹർഷിയും നമ്മുടെ മറ്റ് ബുദ്ധിജീവികളും അതിന്റെ പേരിൽ മരിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ എന്റെ സങ്കടം ഇതിലും അസഹ്യമാകുമായിരുന്നു.”

“പക്ഷേ ഭർത്താവ് ചെയ്തതുകൂടിയ പാപത്തിന്റെ പേരിൽ ഭവതി മരിക്കാനിടവരുന്നതാണ് യഥാർത്ഥ അനീതിയെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നു റാണി”, ആനന്ദമായി പറഞ്ഞു “ഭവതിയുടെ ഭർത്താവ് നല്ലൊരു ചക്രവർത്തിയായിരിക്കില്ല, പക്ഷേ ദേവി മികവുറ്റ റാണിയായിരുന്നു.”

“അല്ല, അത് ശരിയല്ല. അങ്ങനെയായിരുന്നുവെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പം നിൽക്കുന്നതിനുപകരം ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിനെ എതിർത്തുകൊണ്ട് നിൽക്കേണ്ടതായിരുന്നു.”

അല്പനേരം കൂടി അവർ ഒന്നും മിണ്ടാതിരുന്നു. പിന്നെ വീരിണി തോൾ ഉയർത്തിപ്പിടിച്ച് പോകാനായി എഴുന്നേറ്റു. “സമയത്തിന്റെ വലിപ്പം കുറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു”, അവർ പറഞ്ഞു.“അവസാനയാത്രയ്ക്കായി ഞങ്ങൾക്ക് കുറച്ച ഒരുകുഴപ്പം കൂടി ചെയ്യുവാനുണ്ട്. നിങ്ങൾക്ക് രണ്ടു പേർക്കും നന്ദി. അവസാനമായി ഒരിക്കൽക്കൂടി നമുക്ക് പരസ്പരം വിട ചൊല്ലിപ്പിരിയാം.”

ആൽമരം

അമപത്തി രണ്ട്

തന്റെ മുറിയിൽ നിശ്ശബ്ദനായി ഇരുന്ന്കൊണ്ട് ദക്ഷൻ ജനലിലൂടെ പുറത്തേക്കു്റ്റു നോക്കി. മരണത്തിനായി അയാൾ കാത്തിരുന്ന്. അതി രാവിലെത്തന്നെ ഈ വീരിണി എവിടെപ്പോയിരിക്കുന്നൂവെന്ന് വാതിലിനുനേർക്ക് കണ്ണിടച്ചുകൊണ്ട് അയാൾ ആലോചിച്ചു.

അവളും എന്തെ ഉപേക്ഷിച്ചുപോയോ?

മരണം അടുത്തുവരുന്തോറും അയാൾ തന്നോടെങ്കിലും സത്യസന്ധത പുലർത്താൻ ശ്രമിച്ചു. അവൾ പോയെങ്കിൽ അവളെ കുറ്റപ്പെടുത്തേണ്ടതില്ല.

വലിയൊരു ദീർഘശ്വാസം ഉള്ളിലേക്കു വലിച്ച ഒരു കണ്ണീർത്തുള്ളി തുടച്ചുകളഞ്ഞ്, ദക്ഷൻ ജനലിലൂടെ അകലെയുള്ള ആൽമരത്തിനു നേർക്കുനോക്കി. നൂറ്റാണ്ടുകളുടെ പഴക്കമുള്ള, ദക്ഷനേക്കാളും പഴയമുള്ള ഒരു ഗംഭീരൻ ആൽമരമായിരുന്ന് അത്. തന്റെ ഓർമ്മയുടെ പഴക്കത്തോളം അയാൾക്കു വ്യക്തതെക്കുറിച്ചറിയാം. താൻ ചെറുപ്പമായിരുന്നപ്പോൾ ആ മരത്തിനുണ്ടായിരുന്ന വലിപ്പത്തെക്കുറിച്ച അയാൾ ഓർത്തു. എന്ന് വളർന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്, ഒരിക്കലും വളർച്ച നിലയ്ക്കാത്ത ആ മരത്തെക്കുറിച്ച അയാൾ അഭ്യുത്ഥതോടെ ഓർത്തു. അതിന്റെ ശാഖകൾ ഏറെ വിസ്തൃതിയിൽ വളർന്നു പന്തലിച്ചു. ഏറെ ദൂരേക്ക് നീണ്ടപ്പോൾ ആ ശാഖകളിൽനിന്ന് ചുരലുകൾ പോലുള്ള വേടുകൾ താഴേക്കു നീണ്ടു. ആ വേടുകൾക്ക് വലിപ്പംവെച്ചു. അവ ഭൂമിയിൽ വേരുകളാഴ്ത്തി ആഹാരവും വളവും വലിച്ചെടുത്തു. പിന്നെ അവ വളർന്നു വലുതായി. അവയ്ക്ക് മറ്റൊരു മരത്തിന്റെ വലിപ്പം വെച്ചു. തങ്ങളുടെ ജന്മം നൽകിയ ശാഖകൾക്ക് വീണ്ടും ശാഖകൾ നിർമ്മിക്കുവാനുള്ള പിൻബലം അവ നൽകി.

നൂറ്റാണ്ടുകൾക്കു ശേഷം പുതിയ തായ്തടികളുടെ എണ്ണം നിരവധിയായി. ഏതാണ് ശരിയായ തായ്തടിയെന്ന് മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിക്കാത്ത വിധമായിരുന്ന് അവയുടെ വളർച്ച. ദക്ഷൻ ജനിക്കുമ്പോൾ അത് ഒരൊറ്റമരമായിരുന്ന്. ഇപ്പോഴും അങ്ങനെത്തന്നെയൊണ്ടെങ്കിലും, വളരെ വിസ്തൃതിയാർജ്ജിച്ചു കഴിഞ്ഞ അത് ഒരു വനമാണെന്നു തോന്നിപ്പോകും മടിലായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്ന്.

എല്ലാ ഭാരതീയരും ആ വ്യക്ഷരാജനെ ഭക്തിയോടും ആദരവോടും കൂടിയാണ് കാണുന്നതെന്ന് ദക്ഷനറിയാമായിരുന്ന്. ഭാരതത്തിൽ അത് ഒരു പാവനമായ വ്യക്ഷമായിട്ടാണ് പരിഗണിക്കപ്പെട്ടിരുന്നത്. തന്റെ പക്കലുള്ളതെല്ലാം നിസ്വാർത്ഥമായി മറ്റുള്ളവർക്കു നൽകിക്കൊണ്ട്. നിരവധി പക്ഷിമൃഗാദികൾക്ക് ആശയം നൽകിക്കൊണ്ട് നല്ലൊരു പാരിസ്ഥിതിക സംവിധാനം തീർത്തു ആ വ്യക്ഷം. ആ വ്യക്ഷത്തിൽനിന്ന് നിലനില്പി നുള്ള ആഹാരമാർജ്ജിച്ച ചെടികളും സസ്യങ്ങളും അത് നൽകിയ

സുരക്ഷിതത്വത്തിന്റെ തണൽ അനുഭവിച്ചു. ഏറ്റവും കനത്ത കൊടുങ്കാറ്റിൽപോലും അത് ഉറച്ചുനിന്നു. പിതൃക്കളുടെ ആത്മാക്കളും, ദൈവങ്ങൾ പോലും ആ അശ്വത്ഥത്തിൽ നിവസിക്കുന്നുവെന്നാണ് ഭാരതീയർ വിശ്വസിച്ചിരുന്നത്.

ദേവഗിരിയിലെ ഏതാണ്ടെല്ലാ പർജകൾക്കും ഈ വൃക്ഷം ഉത്ഥ ജീവിതത്തിന്റെ മാതൃകയായിരുന്നു. അവർ ആരാധിച്ചു.

എന്നാൽ ദക്ഷന്റെ കാഴ്ചപ്പാട് വ്യത്യസ്തമായിരുന്നു. ആൽമരത്തിന്റെ കുഞ്ഞുതൈകൾക്ക് ഒരിക്കലും അതിന്റെ ജനയിതാവായ വടവൃക്ഷത്തിന്റെ കീഴിൽ വളരുവാൻ സാധിച്ചിരുന്നില്ല എന്ന് കാര്യം വളരെ ചെറു പ്പത്തിൽത്തന്നെ ദക്ഷൻ ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നു. ആ വൃക്ഷത്തിന്റെ വേരുകൾ വളരെ കരുത്തുറപ്പായിരുന്നു; മറ്റൊരു കുഞ്ഞ് ആൽമരത്തിനെ അതിന്റെ അതിർത്തിക്കുള്ളിൽ വേരുകളാഴ്ത്തി തഴച്ചുവളരുവാൻ വലിയ അശ്വത്ഥം സമ്മതിച്ചിരുന്നില്ല. ഒരു ആൽമരക്കുഞ്ഞിന് വളർന്നു വലുതാകണമെങ്കിൽ അത് വലിയ ആൽമരത്തിൽനിന്ന് അകലേക്കു മാറി ജീവി ക്കേണ്ടതായിരുന്നു.

ഞാൻ ഓടിപ്പോകേണ്ടതായിരുന്നു.

സവിശേഷമായ തരത്തിലുള്ള ഒരു പൂമ്പൊടിയിലൂടെയാണ് ആൽമരങ്ങളുടെ പരാഗണം നടക്കുന്നത്. എന്നാൽ പൂമ്പൊടിയുമായി വന്ന് തന്റെ വംശത്തിന്റെ പർജനനത്തെ സഹായിക്കുന്നത് ഈ ചെറു പ്ലാണിയിൽനിന്ന് ഈ മരം ഈടാക്കുന്നത് കടുത്ത പരതിഥി ലമാണ്. അത് ആ പൂമ്പൊടിയെ കൊല്ല്പുന്നു. നിഷ്ഠൂരമായി ആ പ്ലാണിയെ ചെറുകുപ്പണ ണ്ടളാക്കിക്കൊണ്ട് കൊല്ല്പുന്നു. ഈ വാസ്തവത്തിന് ദക്ഷൻ നല്കിയിരുന്ന വ്യാഖ്യാനം വളരെ ലളിതമായിരുന്നു: സ്വന്തം വംശവർദ്ധനവിനോട് അർത്ഥക്കു വെറുപ്പായിരുന്നതിനാൽ അതിനെ പുനർജ്ജനിപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ച ആ പൂമ്പൊടിയെ നിഷ്ഠൂരമായി ആ ആൽമരം ഇല്ലാതാക്കി.

അവഗണിക്കപ്പെട്ട ഒരു കുടിയുടെ സങ്കല്പത്തിൽ ആ ആൽമരത്തിന്റെ അത്യുദാരത മറ്റ് ഉളവർക്കുവേണ്ടി മാറ്റിവെക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതാണ്. അത് സ്വന്തം കാര്യം ശ്രദ്ധിക്കുന്നതായില്ല. സ്വന്തം വംശത്തെ ഹനിക്കുവാനായി അത് തനതായ മാർഗ്ഗങ്ങളിൽ നിന്ന് വ്യതിചലിച്ചിരിക്കുന്നു.

അതുകൊണ്ട് മറ്റ് ഉളവരെല്ലാം ആൽമരത്തെ ആദരവോടെ വീക്ഷിക്കുമ്പോൾ ദക്ഷൻ അതിനെ ഭയത്തോടെയും വെറുപ്പോടെയും വീക്ഷിച്ചു.

ദക്ഷന്റെ ജീവിതത്തിലെ ഒരേയൊരു ആൽമരമായിരുന്നില്ല അത്. അതു കൊണ്ടാണ് അയാൾ അതിനെ ഭയപ്പെട്ടത്. അയാളുടെ ജീവിതത്തിൽ മറ്റൊരു ആൽമരം കൂടി ഉണ്ടായിരുന്നു; അയാളുടെ പിതാവ്.

അയാൾ തന്റെ പിതാവിനെ രൂക്ഷമായി വെറുത്തു; എന്നാൽ മനസ്സിന്റെ ആഴങ്ങളിൽ പിതാവിന്റെ കഴിവുകളെ ആദരിക്കുകയും സ്നേഹിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ആൽമരത്തിന്റെ നിസ്സഹായനായ കുഞ്ഞു ചെടിയെപ്പോലെ തനിക്കും പിതാവിനെപ്പോലെ മഹാനായിത്തീ രുവാൻ സാധിക്കുമെന്ന് തെളിയിക്കുവാൻ അയാൾ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരു ന്നു. ജീവിതകാലം മുഴുവനും അയാളി ഭാരം ചുമന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. പക്ഷേ ഈ ഭാരത്തിന്റെ ചങ്ങലകളിൽനിന്ന് മോചിതനായി തീർന്നിരുന്ന അപൂർവ്വം ചില വേളകളും അയാളുടെ ജീവിതത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു; സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ ചില മായികനിമിഷങ്ങൾ, ആ ദിവസം അയാൾ വ്യക്തമായി ഓർത്തു. വളരെക്കാലം

മുമ്പായിരുന്നു അത്. നൂറുവർഷ ഓളംകുറച്ചു.

മൈക ഗുരുക്കുലത്തിൽനിന്ന് പതിനാറുകാരിയായ സതി ആദർശവതിയും സുധീരയുമായി അപ്പോൾ മടങ്ങി എത്തിയതേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അന്നാടിലേക്ക് കുടിയേറിയ ഒരു സ്ത്രീയെ ഒരുദിവസം ഒരു കൂടം നായ്കൾ ആക്രമിച്ചപ്പോൾ, സതി അവളുടെ സ്വഭാവമനുസരിച്ച് ആ സ്ത്രീയെ രക്ഷിക്കാനായി ആ നായ്കുടത്തിലേക്ക് ചാടിയിറങ്ങി. ദക്ഷൻ അത് നന്നായി ഓർക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. പർവ്വതേശ്വരനും ദക്ഷനും അവളെ രക്ഷിക്കാനായി ഓടിയടുത്തു. ഒരു മികച്ച പോരാളിയല്ലാതിരുന്നിട്ടുപോലും, പർവ്വതേശ്വരന്റെ സഹായത്തോടെ മകളെ കടിച്ചുകൊല്ലാനൊരുങ്ങിയ നായ്കകളെ തുരത്തുവാൻ തനികെടുക്കാൻ സാധിച്ചുവെന്ന കാര്യം ദക്ഷൻ ഓർത്തു. ആ കനത്ത പോരാട്ടത്തിൽ ദക്ഷൻ ഗുരുതരമായി പരിക്കേറ്റിരുന്നു.

ഭാഗ്യവശാൽ ചികിത്സാസംഘം അതിവേഗം അവിടെ എത്തിച്ചേർന്നു. പർവ്വതേശ്വരന്റെയും സതിയുടെയും പരിക്കുകൾ സാരമുള്ളതായിരുന്നില്ല. അതിനുള്ള ചികിത്സകൾ വേഗം പൂർത്തിയാക്കി. ആ പോരാട്ടത്തിൽ ഏറ്റവുമധികം ആക്രമണം നേരിട്ടത് താനായതിനാൽ തന്റെ മുറിവുകൾ ഗുരുവമുള്ളതാണെന്ന് ദക്ഷൻ മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു. വൈദ്യന്മാർ അദ്ദേഹത്തെ വിദഗ്ദ്ധ ഭിഷഗ്വരന്മാരുടെ പരിശോധനയ്ക്കും ചികിത്സയ്ക്കുമായി ആയുരാലയത്തിലേക്കു മാറ്റി. എന്ന് വാൻതോതിൽ രക്തം നഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നതിനാൽ ആയുരാലയത്തിലേക്കുള്ള മാർഗ്ഗമധ്യേ ദക്ഷൻ ബോധം നഷ്ടപ്പെട്ടു.

ബോധം വീണ്ടെടുത്തപ്പോൾ താൻ ആയുരാലയത്തിലാണെന്ന് ദക്ഷൻ മനസ്സിലാക്കി. നിസ്സാരയായ ഒരു കുടിയേറ്റക്കാരിയെ രക്ഷിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി സ്വന്തം ജീവൻ അപകടപ്പെടുത്തിയതിൽ താൻ സതിയെ രക്ഷയായി ശകാരിച്ചിരുന്ന കാര്യം ദക്ഷൻ അപ്പോൾ ഓർമ്മ വന്നു. ആ മുറിയിൽ കിടന്ന് സാവധാനം സുഖം പരാപിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കെ ദക്ഷൻ വീരിണിയോട് സതിയെ തന്റെ അടുത്തേക്ക് കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുവാൻ പറഞ്ഞു. സതിയെ ശകാരിച്ചതിൽ വിഷമം തോന്നി അവളെ ആശ്വസിപ്പിക്കുവാൻ വേണ്ടിയാണ് ദക്ഷൻ അവളെ കാണുവാനാഗ്രഹിച്ചത്. എന്ന് സതിയെ അറയിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുന്നതിനു മുമ്പായി ദക്ഷന്റെ പിതാവായ ബ്രഹ്മനായക മഹാരാജാവ് ദക്ഷനെ ചികിത്സിച്ച് രുന്ന് മുഖ്യ ഭിഷഗ്വരനോടൊപ്പം അങ്ങോട്ട് കുതിച്ചെത്തി.

നായകളുമായുള്ള പോരാട്ടത്തിൽ ദക്ഷൻ ഗുരുതരമായി മുറിവേറ്റതിനെക്കുറിച്ച് മെലുഹയിലെ ഏറ്റവും മികച്ച പോരാളികളിൽ ഒരാളായ ബ്രഹ്മനായക മഹാരാജാവ് പരിഹാസത്തോടെ സംസാരിച്ചു. ദക്ഷന്റെ മാനസികമായ അസ്വസ്ഥത വർദ്ധിപ്പിക്കാതിരിക്കുവാനായി ആ ഭിഷഗ്വരൻ ബ്രഹ്മനായക മഹാരാജാവിനോട് എന്തോ സ്വകാര്യം പറയാനെന്ന മട്ടിൽ പുറത്തേക്കു വിളിച്ചുകൊണ്ടുപോയി. ബ്രഹ്മനായക രാജാവ് മുറിയിൽ നിന്ന് പുറത്തുപോയ ഉടനെ വീരിണി താൻ പലപ്പോഴും ആവർത്തിച്ചിരുന്ന ആ അപേക്ഷ ഒരിക്കൽക്കൂടി ദക്ഷന്റെ മുന്നിൽ സമർപ്പിച്ചു. മെലുഹയിൽനിന്ന് എങ്ങനെയെങ്കിലും രക്ഷപ്പെട്ട് തങ്ങളുടെ പുത്രമായ സതിയ്ക്കും കാളിക്കുമൊപ്പം പഞ്ചവടിയിൽ പോയി താമസിക്കാമെന്നായിരുന്നു ആ അപേക്ഷ.

“എന്നെ വിശ്വസിക്കു ദക്ഷാ”, വീരിണി പറഞ്ഞു. “പഞ്ചവടിയിൽ നമ്മൾ സന്തുഷ്ടരായിരിക്കും. കാളിയോടും സതിയോടുംമൊത്ത് നമുക്ക് ജീവിക്കുവാൻ

സാധിക്കുന്ന മറ്റെരിമുണ്ണെട്കിൽ ഞാനതിന് സമമതിക്കുമായിരുന്ന്. പക്ഷേ മറ്റെരിമിലെ.”

വീരിണി പറയുന്നത് ശരിയായിരിക്കാം. എനിക്ക് വ്യക്തിനിൽ നിന്ന് രക്ഷപെടാൻ കഴിഞ്ഞേക്കും. ഞങ്ങൾക്ക് സന്തോഷത്തോടെ ജീവിക്കുവാൻ സാധിക്കും. പൂർണ്ണമായും എന്റെ രക്തത്തിൽ പിറന്നവൾ സതി മാതാമാണ്. വീരിണിയുടെ മലിനമായ മനസ്സാണ് കാളിയുടെ ജന്മത്തിനു കാരണമായിത്തീർന്നത്. അവരെ സഹായിക്കുക ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള കാര്യമാണ്. പക്ഷേ എല്ലാദിവസവും തന്റെ മുന്നിൽവെച്ച് തന്റെ പിതാവ് അപമാനിക്കപ്പെടുന്ന ആ ദുഃഖകരമായ അവസ്ഥയിൽനിന്ന് സതിയെ എനിക്ക് രക്ഷിക്കണം. എന്റെ സ്നേഹത്തിന് ശരിക്കും അർഹതയുള്ളത് എന്റെ മുത്തമകൾക്കു മാതാമാണ്.

ദക്ഷൻ നെടുവീർപ്പിട്ടു “പക്ഷേ എങ്ങനെ...”

“അതെനിക്ക് വിട്ടുതരൂ. ഞാൻ അതിനുവേണ്ട ഏർപ്പാടുകളെല്ലാം ചെയ്തതോളം. ശരി എന്ന് പറഞ്ഞാൽ മാതാ. മതി. നിങ്ങളുടെ പിതാവ് നാളെ കരാചാപയിലേക്കു പോവുകയാണ്. യാത്ര ചെയ്യാനാവത്ത വിധ മുള്ള പരിക്കുകളൊന്നും താങ്ങൾക്കു പറ്റിയിട്ടില്ല. താങ്ങൾ സ്ഥലം വിട്ടു വെന്ന് അദ്ദേഹം മനസ്സിലാക്കുമ്പോഴേക്കും നമ്മൾ പഞ്ചവടിയിൽ എത്തി ച്ചേർന്നിരിക്കും.”

ദക്ഷൻ വീരിണിയെ ഉററുനോക്കി. “എന്നാലും...”

“എന്നെ വിശ്വസിക്കൂ. ദേവായി എന്ന് വിശ്വസിക്കൂ. ഇത് നമ്മുടെ നന്മയ്ക്കാണ്. താങ്ങൾ എന്ന് സ്നേഹിക്കുന്നവെന്ന് എനിക്ക് കറിയം. താങ്ങൾ നമ്മുടെ മക്കളെ സ്നേഹിക്കുന്നെട്കെന്ന് എനിക്ക് കറിയം. ഉള്ളിന്റെ യുള്ളിൽ നിങ്ങൾ മറ്റെന്നിനെക്കുറിച്ചും ആലോചിക്കുന്നില്ലെന്ന് എനിക്ക് കറിയം. എന്ന് വിശ്വസിക്കൂ.”

“ഒരുപക്ഷേ ഇതായിരിക്കും നമുക്ക് ആവശ്യമുള്ള കാര്യം.”

ദക്ഷൻ തലയാട്ടി.

വീരിണി പുഞ്ചിരിതുകി. അവൾ ഭർത്താവിനടുത്തേക്ക് കുനിഞ്ഞു നിന്ന് അയാളെ ചുംബിച്ചു. “വേണ്ട ഏർപ്പാടുകളെല്ലാം ഞാൻ ചെയ്തതേക്കാം.”

വീരിണി തിരിഞ്ഞ് മുറിയിൽനിന്ന് ഇറങ്ങിനടന്നു.

ഏകാന്തതയുടെ ആ നിമിഷത്തിൽ ദക്ഷൻ മുകൾത്തടിലേക്കു നോക്കി. അയാൾക്ക് തന്റെ മനസ്സിന്റെ ഭാരം കൂറുന്നതുപോലെ, ആശ്വാസം കൈവരുന്നതുപോലെ തോന്നി; മനസ്സിന് സ്വാതന്ത്ര്യം കിട്ടിയതുപോലൊരു തോന്നൽ.

എല്ലാം സംഭവിക്കുന്നത് ഒരു നിമിത്തമായിട്ടാണ്. ഒരുപക്ഷേ ഈ നായ്ക്കളുമായുള്ള പോരാടും പോലും. പഞ്ചവടിയിൽ ഞങ്ങൾക്ക് ആഹ്ലാദം ലഭിച്ചേക്കാം. എന്റെ അച്ഛനിൽനിന്നും അകലെയായിരിക്കും ഞങ്ങൾ, ആ രാക്ഷസനിൽനിന്നും ഞങ്ങൾക്ക് മോചനം ലഭിക്കും. മെലുഹ തുല്യട്. ആ രാജസിംഹാസനം തുല്യട്. എനിക്ക് തൊന്നും ആവശ്യമില്ല. എനിക്ക് സന്തോഷം മാതാ. മതി. എനിക്ക് എന്റെ സതിയോടൊപ്പം കഴിഞ്ഞാൽ മതി. അവളുടെ കാര്യങ്ങൾ നോക്കാൻ സാധിച്ചാൽ മാതാ. മതി. വീരിണിയേയും കാളിയേയും ഞാൻ സംരക്ഷിക്കും. ഞാൻ എല്ലാതെ അവർക്കു പിന്നെ ആരുണ്ട്?

വീരിണിയുടെ ജപമാല കസേരയിൽകിടക്കുന്നത് അയാൾ കണ്ട്. ആ ജപമാലയുടെ അടുത്തായി സതി ധരിച്ചിരുന്ന പുലിനഖം കൊണ്ടുള്ള പതകം കിടക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. നായ്ക്കളുമായുള്ള പോരാട്ത്തിനിടയിൽ താഴെ വീണു പോയതായിരിക്കാം അത്. തന്റെ മകൾക്കു കൊടു ക്കുവാനായി വീരിണി അതെടുത്ത് സൂക്ഷിപ്പുവെച്ചതായിരിക്കാം. ആ പുലിനഖത്തിൽ പുരണ്ട് ചോരകറകു നേരെ ദക്ഷൻ തുറിച്ചുനോക്കി. തന്റെ മകളുടെ ചോര. അയാളുടെ കണ്ണുകൾ വീണ്ടും ഇറുനായി.

ഞാൻ ഒരിക്കലും എന്റെ അച്ഛനെപ്പോലെയാവില്ല. ഞാൻ സതിയുടെ കാര്യം ശ്രദ്ധിക്കും. എല്ലാ അച്ഛന്മാരും മക്കളെ സ്നേഹിക്കുന്നതുപോലെ ഞാനും അവളെ സ്നേഹിക്കും. പൊതുവേദിയിൽവെച്ച് ഞാനവളെ ആക്ഷേപിക്കുകയില്ല. അവൾക്കില്ലാത്ത ചില ഗുണവിശേഷങ്ങളുടെ പേരിൽ ഞാനവളെ നിന്ദിക്കുകയില്ല. പകരം അവൾക്കുള്ള ഗുണവിശേഷങ്ങളെ ഞാൻ അംഗീകരിക്കും. സ്വന്തം സ്വപ്നങ്ങളിൽ വിരാജിക്കുവാൻ ഞാനവളെ അനുവദിക്കും. എന്റെ സ്വപ്നങ്ങൾ ഞാനവളുടെ മേൽ അടിച്ചേൽപ്പിക്കുകയില്ല. അവൾ എന്തായിത്തീരുന്നുവോ അതിനെ ഞാൻ സ്നേഹിക്കും; അല്ലാതെ അവൾ എന്തായിത്തീരണമെന്ന് എന്റെ മോഹത്തെയല്ല ഞാൻ സ്നേഹിക്കുക.

പരികേറ്റ സ്വന്തം ശരീരത്തിലേക്കു നോക്കിക്കൊണ്ട് ദക്ഷൻ തലയാടി.

കുടിയേറ്റക്കാരിയായ ഒരു സ്ത്രീയ്ക്കുവേണ്ടിയാണിതെല്ലാം! ചില നേരങ്ങളിൽ സതി തനി നിഷ്കളങ്കയായ ഒരു പെൺകുടിയായി തീരും. പക്ഷേ അവളൊരു കൊച്ചു കുടിയാണ്. ഞാൻ അവളെ ഉറക്കെ ശകാരിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ലായിരുന്നു. ഞാനവൾക്ക് കാര്യങ്ങൾ ശാന്തമായി വിശദീകരിച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതായിരുന്നു. എന്തൊക്കെയായാലും എന്തെല്ലാതെ മറ്റാരെയാണ് അവൾ ആശയിക്കേണ്ടത്?

ആ സമയത്ത് സതി വാതിൽ തുറന്ന് അകത്തേക്കു കടന്നുവന്നു. അവളുടെ മുഖത്ത് അസംതൃപ്തിയുണ്ടായിരുന്നു. മിക്കവാരും രോഷം കൂലയായിരുന്നു അവൾ.

ദക്ഷൻ പുഞ്ചിരിച്ചു.

അവളൊരു കുഞ്ഞല്ലേ.

“ഇവിടെ വരു. കുട്ടി”, ദക്ഷൻ വിളിച്ചു.

സതി സന്ദേഹിച്ച് മുന്നോട്ടു നടന്നു ചെന്നു.

“അടുത്തുവാ സതീ”, ദക്ഷൻ ചിരിച്ചു. “ഞാൻ നിന്റെ അച്ഛനെല്ലേ. ഞാൻ നിന്നെ തിന്നുകയുതന്നെല്ലേ”

അവൾ ദക്ഷന്റെ അടുത്തേക്കു നീങ്ങി. പക്ഷേ ഉള്ളിൽ അനുഭവപ്പെട്ടിരുന്ന ധർമ്മികരോഷം അപ്പോഴും അവളുടെ മുഖത്ത് പ്രതിഫലിച്ചിരുന്നു.

ശരീരമദ്യോ, രക്ഷിക്കണേ! നിസ്സാരയായ, ആരെന്ന്റിയാത്ത ആ കുടിയേറ്റക്കാരിയെ രക്ഷിക്കുന്നതിനായി സ്വന്തം ജീവൻ അപകടപ്പെടുത്തിയത് ശരിയാണെന്നുതന്നെയാണ് ഈ കുട്ടി ഇപ്പോഴും വിചാരിക്കുന്നത്

“എന്റെ കുട്ടി, ഞാൻ പറയുന്നതൊന്നു കേൾക്ക. നിന്റെ നന്മയ്ക്കു

വേണ്ടിയാണ് ഞാനിതു പറയുന്നത്, ക്ഷമാപൂർവ്വം സംസാരിച്ചുകൊണ്ട് ദക്ഷൻ കൈ എത്തിച്ച് സതിയുടെ കൈയിൽ പിടിച്ഛൂ. “നിന്റെ നന്മയൊന്നുമാത്രമേ എന്റെ ഹൃദയം ആഗ്രഹിക്കുന്നുള്ളൂ. ആ കുടിയേറ്റകാരികളുവേണ്ടി അപകടത്തിൽ എടുത്തുചാടിയത് വിഡ്ഢിത്തമാണ്! പക്ഷേ നിന്നെ ശകാരികാൻ പാടില്ലായിരുന്നെന്ന് കാര്യം ഞാൻ സമ്മതി ക്കുന്നു.”

അവൾ അടുത്തേക്കു നീങ്ങിനിന്നു. എന്നാൽ ഉള്ളിൽ അനുഭവപ്പെട്ട ധർമ്മികരോഷം അവളുടെ മുഖത്ത് പരതിഫലിച്ചിരുന്നു.

വാതിൽ തുറന്ന് ബ്രഹ്മനായക രാജാവ് അകത്തേക്കു കടന്നുവന്നപ്പോൾ ദക്ഷൻ നിശ്ശബ്ദനായി.

പെട്ടെന്ന് സതി കൈ വലിച്ചെടുത്ത് ബ്രഹ്മനായക രാജാവിനെ നോക്കി. അവൾ ദക്ഷനു പുറം തിരിഞ്ഞുനിന്നു.

“ആഹ” ബ്രഹ്മനായകന്റെ മുഖത്ത് വലിയൊരു പുഞ്ചിരി വിടർന്നു. അയാൾ സതിയുടെ അടുത്തേക്കുചെന്ന് അവളെ ആലിംഗനം ചെയ്തതു. എന്റെ സന്തതി പരമപരയിൽ ഒരാളുടെ ശരീരത്തിലെങ്ങിലും എന്റെ രക്തം ഒഴുകുന്നുണ്ടല്ലോ.”

കറകളുണ്ണ വീരാരാധയോടെ സതി ബ്രഹ്മനായകനെ നോക്കി. ശക്തിഹീനമായ രോഷത്തോടെ ദക്ഷൻ അയാളെ തുറിച്ചുനോക്കി.

“നീ എന്താണ് ചെയ്തതെന്ന് ഞാനറിഞ്ഞു”, ബ്രഹ്മനായക നായകൻ സതിയോടു പറഞ്ഞു. “നിനക്ക് യാതൊരു പരിചയമില്ലാത്ത ആ സ്ത്രീയെ രക്ഷിക്കുവാനായി സ്വന്തം ജീവൻപോലും അവഗണിച്ച് നീ നീ മുന്നോട്ടു ചെന്നു. വെറുമൊരു കുടിയേറ്റകാരിയായ ഒരു സ്ത്രീയെ രക്ഷിക്കുവാൻ.”

സതി പരിഭ്രമത്തോടെ പുഞ്ചിരിച്ചു. “അതൊന്നും അത് വലിയ കാര്യമല്ല മഹാരാജൻ.”

ബ്രഹ്മനായകൻ മൃദുവായി പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് സതിയുടെ കവിളിൽ തടടി “ഞാൻ നിന്റെ മഹാരാജൻ അല്ല, മുത്തച്ഛനാണ്.”

സതി പുഞ്ചിരിയോടെ തലയാട്ടി.

“ഞാൻ നിന്നെപ്രതി അഭിമാനിക്കുന്നു. കുഞ്ഞേ” ബ്രഹ്മനായകൻ പറഞ്ഞു “നീ ഒരു മെലുഹകാരിയാണെന്ന് പറയുന്നതിൽ ഞാൻ അഭിമാനിക്കുന്നു. എന്റെ പൗത്രിയാണെന്ന് പറയുന്നതിൽ ഞാൻ അഭിമാനം കൊള്ളുന്നു.”

ഹൃദയത്തിനു ഭാരം കുറഞ്ഞതോടെ സതിയുടെ പുഞ്ചിരി കൂടുതൽ വിടർന്നു. എന്തായാലും അവൾ ചെയ്തത് ശരിയായ കാര്യമാണ്. മുത്തച്ഛനെ അവൾ ഒരിക്കൽക്കൂടി ആലിംഗനം ചെയ്തു.

ബ്രഹ്മനായകൻ കുനിഞ്ഞുനിന്ന് തന്റെ പൗത്രിയുടെ നെറ്റിയിൽ ചുംബിച്ചു. പിന്നെ അയാൾ ദക്ഷനു നേർക്കു തിരിഞ്ഞു. അപ്പോൾ അയാളുടെ മുഖത്ത് പുഞ്ചിരി പൊടുന്നനെ മാഞ്ഞു. പുച്ഛം മറച്ചുവെക്കാതെ അയാൾ മകനോടിങ്ങനെ പറഞ്ഞു “നാളെ രാവിലെ ഞാൻ കരാചാപയിലേക്കു പോവുകയാണ്. ആഴ്ചകൾ കഴിഞ്ഞേ ഞാൻ മടങ്ങിവരികയുള്ളൂ. നിന്റെ മുറിവുകളെല്ലാം ഉണങ്ങി ഭേദമാകുവാൻ അതരയും സമയം വേണ്ടിവന്നേക്കും. ഞാൻ മടങ്ങിവന്നതിനുശേഷം നിന്റെ ഭാവിയെക്കുറിച്ച് തീരുമാനിക്കാം.”

ക്ഷുഭിതനായ ദക്ഷൻ ബ്രഹ്മനായകനു മറുപടികൊടുക്കാതെ മുഖം തിരിച്ചു.

ബ്ലാസ്ഫമനായകൻ തലയാട്സുകയും കണ്ണുരുട്ടുകയും ചെയ്തു. അയാൾ സതിയുടെ മുതുകിൽ പതുക്കെ തടി “ഞാൻ മടങ്ങിവന്നിട്ടു കാണാം കുടടി.”

“ശരി, മുത്ത്ചാർ.”

ബ്ലാസ്ഫമനായകൻ വാതിൽ തുറന്നു പുറത്തേക്കിറങ്ങിപ്പോയി.

ദക്ഷൻ അടഞ്ഞ വാതിലിനുനേർക്ക് തുറിച്യുനോക്കി.

ഈശ്വരകൃപയാൽ നിന്നിൽനിന്നും ഞാൻ രക്ഷപെട്ടുപോവുകയാണ് മൃഗമേ. എനിക്ക്ക്കേ പരിയപ്പെട്ട എന്റെ മകളുടെ മുൻനിൽവെച്ചപ്പലേ നീയെന്ന് അപമാനിച്ചത്? നിനക്കതിന് എങ്ങനെ സൈദ്ധ്യം വന്നു? ഈ സിംഹാസനം എടുത്തോ, സകല സ്വർത്തകളും എടുത്തോ, വേണമെങ്കിൽ ഈ ലോകം മുഴുവനും എടുത്തോ. പക്ഷേ എന്റെ മകളെ എൻനിൽനിന്നു കർന്നാൻ മാത്രമുള്ള ധൈര്യം നീ കാണിക്കരുത്. അവൾ എന്റേതാണ്!

അയാൾ സതിയെ നോക്കി. അവളുപോഴും ആ വാതിലിനുനേർക്ക് തുറിച്യുനോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അവളുടെ ശരീരം വിറയ്ക്കുന്നതുണ്ടായിരുന്നു.

അവൾ കരയുകയോ?

സ്വന്തം അച്ഛനെ അപമാനിച്ചതിന് ഒരുപക്ഷേ അവൾക്ക് ബ്ലാസ്ഫമനായക രാജാവിനോട് ദേഷ്യം തോന്നിക്കാണുമെന്ന് ദക്ഷൻ വിചാരിച്ചു. എന്തായാലും അവൾ അയാളുടെ മകളായിരുന്നു.

ദക്ഷൻ പുഞ്ചിരിച്ചു. “അതൊന്നും സാരമില്ല മോളേ. എനിക്ക് ദേഷ്യമൊന്നുമില്ല. നിന്റെ മുത്ത്ചാർ ഇനി എനിക്കൊരു പരശ്നമല്ല.”

“അച്ഛാ”, അയാളുടെ വാക്കുകൾക്കിടയിലേക്കു കയറിക്കൊണ്ട് അവൾ തിരിഞ്ഞുനിന്നു. “എന്തുകൊണ്ടാണ് അച്ഛൻ മുത്ത്ചാർനെപ്പോലെ ആകാൻകഴിയാത്തത്?”

ദക്ഷൻ സ്തബ്ധനായി മകളെ തുറിച്യുനോക്കി.

“എന്തുകൊണ്ടാണ് അച്ഛൻ മുത്ത്ചാർനെപ്പോലെ ആയാൽ? സതി വീണ്ടും മന്ത്രിച്ചു.

ദക്ഷൻ നടുങ്ങിപ്പോയി.

സതി പൊടുന്നനെ പുറകോട്ടു തിരിഞ്ഞ് മുറിയിൽ നിന്നിറങ്ങി ഓടിപ്പോയി.

സതിയുടെ പുറകിൽ അടഞ്ഞുപോയ വാതിലിനു നേർക്ക് ദക്ഷൻ തുറിച്യുനോക്കി. അയാളുടെ കണ്ണിൽനിന്നും സങ്കടകണ്ണീർ ഒഴുകി ക്കൊണ്ടിരുന്നു.

മുത്ത്ചാർനെപ്പോലെയാവുക?

ആ രാക്ഷസനെപ്പോലെയാവുക?

അയാളേക്കാൾ മെച്ചപ്പെട്ടവനാണ് ഞാൻ!

ദൈവങ്ങൾക്ക് അതറിയാം! അയാളേക്കാൾ നല്ല രാജാവായിരിക്കും ഞാനെന്ന് അവർക്കറിയാം! ഞാനത് നിനക്ക് കാണിച്ചു തരാം.

നീ എന്റെ സ്നേഹിക്കും! ഞാൻ നിന്റെ ജനയിതാവാണ്!

നീ എന്നെ സ്നേഹിക്കണം! അയാളെയല്ല! ആ രാക്ഷസനെയല്ല!

വാതിൽ തുറക്കുന്ന ശബ്ദം ദക്ഷന്റെ ആലോചനയുടെ ചങ്ങലകൾക്കിടയിൽ മുറിച്ചു. പഴയ ഓർമ്മകളിൽനിന്നും അയാൾ വർത്തമാനകാലത്തിലെത്തിച്ചേർന്നു.

വീരിണി കിടപ്പറയിലേക്കു പരവേശിക്കുന്നത് അയാൾ കണ്ടു. ഒരു നിമിഷം ദക്ഷനെ നോക്കിയശേഷം തലയാടിക്കൊണ്ട് തന്റെ സാധനങ്ങൾ സൂക്ഷിച്ചിട്ടുള്ള മേശയ്ക്കു നേരെ അവൾ നടന്നു. അതിനകത്ത് പർതിനോക്കിയ അവൾക്ക് താൻ തേടിയ സാധനം ലഭിച്ചു. ജപമാല. ആദരവോടെ തന്റെ നെറ്റിയിൽ മുട്ടിപ്പിടിച്ചശേഷം ആ മാല അവൾ കണ്ണിലും ചൂണ്ടിലും തൊടുവിച്ചു. ആ ജപമാലയിൽ മുറുകെ പിടിച്ഛുകൊണ്ട് അവൾ ഭർത്താവിനെ അവസാനമായൊന്ന് നോക്കി. അവൾക്കനുഭവപെട്ട ജഗുപ്ത വാക്കുകൾ കൊണ്ട് വിവരിക്കാൻ കഴിയുന്നതല്ല. അയാളുടെ ശബ്ദം കേട്ട തന്റെ കാതുകൾ അശുഭമാകുവാൻ അവൾ ആഗ്രഹിച്ചില്ല. സത്യയുടെ മരണശേഷം അവൾ അയാളുമായി സംസാരിച്ചിരുന്നില്ല.

ദക്ഷന്റെ കണ്ണുകൾ വീരിണിയെ പിന്തുടർന്നു. താൻ ചെയ്ത തെറ്റുകൾക്ക് ക്ഷമാപണം നടത്താനാണെങ്കിൽപോലും അയാൾക്ക് അവളോടു സംസാരിക്കാനുള്ള സൈര്യമുണ്ടായില്ല.

കിടപ്പറയോടനുബന്ധിച്ചുള്ള തന്റെ പൂജാമുറിയിലേക്കു കയറി അവൾവാതിലടച്ചു. അവൾ ശരീരമ വിശ്വഹൃത്തിനുമുന്നിൽ കുമ്പിട്ടു വണങ്ങി. ആ വിശ്വഹൃത്തിനു ചുറ്റുമായി പതിവുപോലെ ശരീരമഭേവന്റെ പത്നി സീതാദേവിയുടെയും അനുജൻ ലക്ഷ്മണന്റെയും, അരുമ ഭക്തനായ ഹനുമാൻ എന്ന വായുപുത്രന്റെയും വിശ്വഹൃത്തുണ്ടായിരുന്നു.

വീരിണി ചമ്രം പടിഞ്ഞിരുന്നു. ജപമണികൾ കണ്ണിനു മീതെ ഉയർത്തിപ്പിടിച്ച്, മരണത്തെ കാത്തിരുന്നുകൊണ്ട് അവർ രാമനാഥം ജപിക്കുവാൻ തുടങ്ങി “ശരീരം ജയരാം ജയ് ജയ് രാം ശരീരം ജയ് രാം ജയ് ജയ് രാം.”

ആ മന്ത്രജപത്തിന്റെ നേർത്ത ധ്വനി ദക്ഷന്റെ കാതിലെത്തി. രോഷാകുലയായ തന്റെ പത്നി ഇരിക്കുന്ന പൂജാമുറിയുടെ അടുപ്പിട്ട വാതിലിനു നേർക്ക് ദക്ഷൻ ഉററുനോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

അവൾ പറഞ്ഞതിന് ഞാൻ ശരഭ്യ കൊടുക്കേണ്ടതായിരുന്നു. അവൾ പറയുന്നതെല്ലാം ശരിയായിരുന്നു.

ശരീരം ജയ് രാം ജയ് ജയ് രാം ശരീരം ജയ് രാം ജയ് ജയ് രാം.

പ്രാർത്ഥനാ മുറിയിൽനിന്ന് തന്റെ ഭാര്യയുടെ നേർത്ത നാമജപം അയാൾ കേട്ടു. ദൈവിക ശാന്തി നിറഞ്ഞ വാക്കുകൾ അയാൾക്കു സമാധാനം നൽകുമായിരുന്നു. പക്ഷേ അതിനിപ്പോൾ യാതൊരു സാധ്യതയുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അസ്വസ്ഥനും ക്ഷഭിതനുമായിത്തീർന്ന് അയാൾ മരണം വരികും.

കീഴ്ത്താടിയിൽ അമർത്തിപ്പിടിച്ഛുകൊണ്ട് ദക്ഷൻ ജനലിലൂടെ പുറത്തേക്കുനോക്കി. അകലെ നിൽക്കുന്ന ആ വലിയ ആൽമരത്തിനു നേരെ നോക്കിയപ്പോൾ അയാളുടെ കവിളിലൂടെ കണ്ണീർ ധാരധാരയായി ഒഴുകി.

നീ നശിച്ചുപോ!

കനത്ത കാറ്റിൽ ഇലകൾ നാടകീയമായി കോലാഹലമുണ്ടാക്കിയപ്പോൾ

ആൽമരം ചെറുതായൊന്നു ഇളകി. ആ രാക്ഷസാകാരനായ വൃക്ഷം തന്നെ നോക്കി പരിഹസിக்குന്നതുപോലെ അയാൾക്കു തോന്നി.

നീ നശിച്ചുപോ!

തിന്മയുടെ സംഹാരകൻ

അമൃതപത്മിമുന്ന്

“കാറ്റിന് വല്ലാത്ത ശക്തിയുണ്ട്”, പശുപതി അസ്തരം തൊടുത്തു വിടുവാനുള്ള ഗോപുരത്തിനു സമീപം വലിച്ഛുകെട്സിയിരുന്ന തുണിയിൽ നോക്കിക്കൊണ്ട് അല്പം വിഷമത്തോടെ താര മന്ത്രിച്ചു.

പശുപതി അസ്തരം വിക്ഷേപിക്കുന്നതിനുള്ള ഗോപുരത്തിൽനിന്നും വളരെ അകലെ കുതിരപ്പുറത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു. ശിവനും താരയും. രണ്ടാമത്തെ പരഹാരം ഏകദേശം അവസാനിക്കുകയായിരുന്നു. സൂര്യൻ നേരെ തലയ്ക്കുമുകളിലെത്തുന്നതിന് ഇനി കുറച്ചു നേരം കൂടി മതി. ശിവന്റെ സൈന്യത്തേയും മെലുഹയിൽനിന്നുള്ള അയോർത്ഥികളേയും വിക്ഷേപണ ഗോപുരത്തിൽനിന്ന് ഏഴുനാഴിക അകലേക്ക്, പശുപതി അസ്തരത്തിന്റെ സ്മോക്കന പരിധിയിൽനിന്നും സുരക്ഷിതമായ അകലത്തിലേക്ക് മാറ്റിയിരുന്നു.

ശിവൻ താരയുടെ നേർക്കും പിന്നെ ആകാശത്തേക്കും നോക്കി. പൊടിപടലങ്ങളുടെ ഗതി നിരീക്ഷിച്ച കാറ്റിന്റെ വേഗത മനസ്സിലാക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചശേഷം അവൻ പറഞ്ഞു. “അതൊരു പരശ്വതമല്ല.”

പിന്നെ ശിവൻ അസ്തരത്തിന്റെ ഞാൺ മുറുക്കിക്കെടുത്തുകാർയ്ക്കായി ശ്രദ്ധാലുവായി. മാസങ്ങളോളമായി പരശുരാമൻ സംയോജിത സ്പോർട്ട് ആ ഞാണിന്റെ പണിയിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. അതിന്റെ അടിസ്ഥാന ഘടന മരം കൊണ്ടുള്ളതായിരുന്നു. ഉൾഭാഗം മരക്കൊമ്പും പുറംഭാഗം മാംസതന്തുവും ചേർത്ത് കരുത്തുറ്റതാക്കിയിരുന്നു. സാധാരണ അസ്തരങ്ങളേക്കാൾ കൂടുതൽ വളർച്ച കൂർപ്പിച്ചിട്ടിരുന്നു. അതിന്റെ അറ്റങ്ങൾ എയ്തതുകാരിൽനിന്ന് പുറത്തേക്ക് വളഞ്ഞ് നിന്നു. പലതരത്തിലുള്ള ഘടകങ്ങൾ ചേർന്നതിനാലും, അറ്റങ്ങൾ വളഞ്ഞ് കൂടുതൽ കൊണ്ടും, വലിപ്പംകൂറാത്ത ആ അസ്തരം അതിന്റെ വലിപ്പംകുറവിൽനിന്ന് കൂടുതൽ ശക്തി സംഭവിച്ചു. കുതിരപ്പുറത്ത് സഞ്ചരിക്കുമ്പോഴോ റഥത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുമ്പോഴോ ഒരസ്തരതാഴ്യാസിക്ക് ആ അസ്തരം തൊടു ത്തുവിടുവാൻ ഒട്ടും പര്യാസമില്ലായിരുന്നു. രൂദ്രഭഗവാന്റെ പൗരാണികമായ ആ നീളമുള്ള വിലിന്റെ പേരാണ് പരശുരാമൻ ആ വിലിന് നൽകിയത്: പിനാക.

ആ വിലിന് രൂപകല്പന ചെയ്യുമ്പോൾ പരശുരാമൻ ഇതൊന്നും അറിഞ്ഞുകൂടാത്തതുവെങ്കിലും ശിവന്റെ ഉദ്ദേശത്തിനനുസൃതമായിരുന്നു അത്. പശുപതി അസ്തരം പരയോഗിക്കുന്നത് അതര എളുപ്പമല്ലായിരുന്നു.

അണുസംയോജനത്തിലൂടെ കൂടുതൽ ഊർജ്ജം നേടുന്ന ശുദ്ധ ആണവായുധമായിരുന്ന പശുപതി അസ്തരം അണുവിഭജനത്തിലൂടെ കൂടുതൽ ശക്തി സംഭവിച്ചിരുന്ന ബ്രഹ്മാസ്തരത്തിൽനിന്നും വൈഷ്ണവ അസ്തരത്തിൽനിന്നും വിഭിന്നമായിരുന്നു. അണുകേന്ദ്രീകൃതമായ ആയുധം രണ്ട് പരമാണുക്കളെ സംയോജിപ്പിച്ച് അതി വിനാശകരമായ ശക്തി സംഭരിക്കുന്നു. എന്താൽ അണുകേന്ദ്രീകൃത സംവിധാനത്തിൽ അണു വിഭജിച്ച്

പരമാണ്യവായിത്തീരുന്നൂ. അതോടൊപ്പം വിനാശകരമായ ഊർജ്ജം ഹൈശാലിക ശക്തിയോടെ പുറത്തുവരുന്നൂ.

അണ്ണു വികേന്ദ്രീകൃത ആയുധങ്ങൾ അനിയന്ത്രിതമായ നാശം വിതച്ചുകൊണ്ട് മുന്നോട്ടുനീങ്ങുന്ന തോടൊപ്പം രാദതരംഗസ്വഭാവമുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ എമ്പാടും പരസരണം ചെയ്യുന്നൂ. എന്ന്നാൽ അണ്ണുകേന്ദ്രീകൃതമായ ആയുധം നിയന്ത്രിതമാണ്. ലക്ഷ്യം വെച്ച പരദേശം മാതരം നശിപ്പിക്കുന്ന ആ ആയുധം പരസരിപ്പിക്കുന്ന രാദതരംഗ മാലിന്യങ്ങളുടെ വിസ്തൃതിയും പരിമിതമായിരിക്കും.

ഒരു ശസ്ത്രക്രിയാ വിദഗ്ദ്ധന്റെ കൃത്യതയോടെ കൃത്യമായ ഒരിടം നശിപ്പിക്കാനുദ്ദേശിക്കുന്നവർക്ക് ഏറ്റവും അനുയോജ്യമായ ആയുധം പശുപതി അസ്ത്രമാണ്. പക്ഷേ അതിന്റെ പരധാന പരശ്നം വിക്ഷേപണമാണ്.

ഗന്ധകം, മരക്കരി, വെടിയുപ്പ് എന്ന്നിവയും മറ്റുചില രാസ പദാർത്ഥങ്ങളും ചേർത്ത ഒരു മിശ്രിതത്തിൽ നിന്നുളവാകുന്ന വിസ്ഫോടകശേഷിയുള്ള ഊർജ്ജത്തിന്റെ സഹായത്തോടെ വിക്ഷേപണഗോപുരങ്ങളുടെ മുകളിൽ നിന്ന്നാണ് ദിവ്യാസ്ത്രങ്ങൾ ലക്ഷ്യസ്ഥാനത്തേക്ക് എയ്തതുവിടുന്നത്. അസ്ത്രം ലക്ഷ്യത്തോടടുക്കും നേരം മറ്റൊരു സ്ഫോടനം അതിനെ ലക്ഷ്യത്തിലെത്തിക്കുന്നൂ.

വിക്ഷേപണ ഗോപുരത്തിൽ ഒരുക്കിയ മിശ്രിതം അകലെനിന്നു വേണം കത്തിക്കുവാൻ. അല്പാത്തപക്ഷം അസ്ത്രങ്ങൾ വിക്ഷേപിക്കുന്ന ആൾ കത്തിക്കരിഞ്ഞുപോക്കും. ഇതു മനസ്സിൽവെച്ചുകൊണ്ട് വിക്ഷേപിണിയിലെ മിശ്രിതം ജ്വലിപ്പിക്കുവാനായി വിദഗ്ദ്ധരായ അമ്പെയ്തുകാരെക്കൊണ്ട് അമ്പെയ്യിച്ച് അതിനുളളിലെ മിശ്രിതം കത്തിക്കും. സാധാരണയായി ഈ അമ്പെയ്തുകാർ എണ്ണുറുവാര അകലെ നിന്നുകൊ ണ്ടാണ് ഈ കൃത്യം നിർവ്വഹിക്കാറുളളത്. ഇതര ദൂരത്തുനിന്ന് ലക്ഷ്യം കാണുവാൻ വിദഗ്ദ്ധരായ അമ്പെയ്തുകാർക്കു മാതരമേ സാധിക്കുകയുള്ളൂ.

ബ്രഹ്മാസ്ത്രത്തിന്റെയും വൈഷ്ണവസ്ത്രത്തിന്റെയും സംഹാര വിസ്തൃതി അനിയന്ത്രിതവും വിശാലവുമായതിനാൽ അത് ചെന്ന് പതി ക്കേണ്ടതായ ലക്ഷ്യസ്ഥാനം അതര കൃത്യമായിരിക്കണമെന്ന്നില്ല്. അസാമാന്യ കൃത്യത ആവശ്യമില്ലാത്തതിനാൽ വിക്ഷേപണ ഗോപുരങ്ങൾക്ക് ലക്ഷ്യം കാണുക വലിയ ബുദ്ധിമുട്ടുളള കാര്യമായിരുന്നില്ല്.

പശുപതി അസ്ത്രം എന്ന്നിയപ്പെടുന്ന മൃഗാധിപന്റെ ആയുധം കണിശത്തെ ആവശ്യപ്പെടുന്ന ഒന്ന്നായിരുന്നൂ. ഉദ്ദേശിക്കുന്ന സ്ഥലത്ത് കൃത്യതയോടെ ചെന്ന് കൊളേളണ്ട് അസ്ത്രം. ഒരേ സമയം മൂന്ന് അസ്ത്രങ്ങൾ തൊടുത്തുവിടേണ്ടിയിരുന്നതിനാൽ ഇതിന്റെ വിക്ഷേപണം അതി സങ്കീർണ്ണമായിത്തീർന്നൂ. ദേവഗിരിയിലെ വിവിധ വാസകേന്ദ്രങ്ങളായ സ്വർണ്ണ, രജത്, താമര എന്ന്നി തട്ടുകൾക്കു മുകളിൽവെച്ച് പൊട്ടിത്തൊരിക്കേണ്ടുന്ന വിധത്തിലായിരുന്നൂ ആ മൂന്ന് ആഗ്നേയാസ്ത്രങ്ങളുടെ സഞ്ചാരപഥം നിശ്ചയിച്ചിരുന്നത്. ഒരേ സമയം ഒരൊറ്റ നിമിഷംകൊണ്ട് ആ നഗരം നാമാവശേഷമായിത്തീരുമെന്ന് ഉറപ്പാക്കുന്ന വിധത്തിലായിരുന്നൂ അതിന്റെ സജ്ജീകരണം. വലിയ ഉയരത്തിൽനിന്ന് താഴേക്കിറങ്ങിവ രുന്നതിനാൽ ആ അസ്ത്രങ്ങളുടെ പരഹരപരിധിയുടെ വലയം വലുതായിക്കൊണ്ടിരിക്കും. ഒരേസമയം സംഭവിക്കുന്ന വിസ്ഫോടനങ്ങൾ ദേവഗിരിയുടെ സർവ്വനാശം ഉറപ്പാക്കുന്നതോടൊപ്പം ആ വിസ്ഫോടനത്തിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന അമിതമായ ഊർജ്ജം ആ മൂന്നു വലയങ്ങൾക്കുമ്പ്പുറത്തേക്ക്

പോകുന്നില്ല എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന രീതിയിലാണ് താര ആ അസ്മർക്കളുടെ അവരോഹണകർമ്മവും കോണുകളും നിജപ്പെടുത്തിയിരുന്നത്.

അസ്മർക്കൾ കണിശതയോടെ ആ നഗരത്തിനു മുകളിലേക്ക് ഇറങ്ങിപ്പൊലണമെങ്കിൽ അതിനനുയോജ്യമായ രീതിയിൽ തന്നെ അവ മുകളിലേക്ക് ഉയർന്നുപോകണം. അതുകൊണ്ട് പശുപതി അസ്മർക്കൾ ആ ഗോപുരത്തിൽ കൃത്യമായ കോണുകളിൽതന്നെ ഉറപ്പിച്ചു. ആ ഗോപുരത്തിനുമുകളിൽ ആഗോയാസ്മർക്കൾ ചെന്ന് പതിക്കേണ്ട ലക്ഷ്യസ്ഥാനം ചെറുതായിരുന്നു. എണ്ണൂറ് വാറ അകലെയുള്ള ആ ലക്ഷ്യസ്ഥാനത്താണ് ശിവൻ അസ്മർക്കെയ്തു കൊള്ളിക്കേണ്ടിയിരുന്നത്. കുതിര പ്പുറത്തിരുന്ന്കൊണ്ടുവേണം അസ്മർക്കെ തൊടുത്തുവിടുവാൻ. അസ്മർക്കെ എയ്തതുവിടുകഴിഞ്ഞാലുടൻ അവിടെനിന്ന് ഓടി രക്ഷപ്പെടുവാൻ വേണ്ടിയിരുന്ന് അത്.

“മഹാനായ നീലകണ്ഠൻ ഒരു കാര്യം പര്യയേകം ഓർക്കണം”, താര പറഞ്ഞു. “താങ്ങളുടെ അസ്മർക്കെ ലക്ഷ്യസ്ഥാനത്തു ചെന്ന് കൊണ്ടുകഴിഞ്ഞാൽ ഉടൻ അങ്ങ് അവിടെനിന്ന് കുതിരപ്പുറത്ത് പാഞ്ഞ് രക്ഷ പ്പെടണം. ദേവഗിരികുമുകളിൽ പശുപതി അസ്മർക്കത്തിന്റെ സ്മോടനത്തിന് പിന്നെ അഞ്ച് നിമിഷത്തിൽ കുറഞ്ഞ സമയമേ ശേഷിപ്പുണ്ടാവൂ കയ്ക്കൂ. ആ സമയത്തിനുള്ളിൽ അങ്ങ് മൂന്നു നാഴിക പിന്നടണം. എങ്കിൽ മാത്രമേ പശുപതി അസ്മർക്കത്തിൽനിന്ന് ബഹിർഗമിക്കുന്ന കണ ങ്ങളുടെ ചെറുരാശികളുടെ പരിവൃത്തിനിന്ന് താങ്ങുകൾക്ക് രക്ഷപ്പെടുവാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ.”

അച്ഛന്റെ വലിവ് പരിശോധിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ശിവൻ അതിൽനിന്ന് ശ്രദ്ധ പതറിയതുപോലെ തലയാടി.

“നീലകണ്ഠൻ, കഴിയാവുന്നിടത്തോളം വേഗത്തിൽ അവിടെനിന്ന് പാഞ്ഞുപോകണം എന്ന് കാര്യം വളരെ പരധാനമാണ്. ആ സ്മോടനം മാരകമായിരിക്കൂ.”

ശിവൻ അതിന് മറുപടി പറഞ്ഞില്ല. അവൻ തന്റെ ആവനാഴിയിൽനിന്ന് അസ്മർക്കൾ പുറത്തെടുത്തു. അവൻ ശരങ്ങൾ മണപ്പിച്ചു നോക്കിയ ശേഷം അവയുടെ അറ്റം വാൾപ്പിടിയുടെ മൊട്സിലുള്ള പരുക്കൻ തുകലിലുറപ്പിച്ചു. അസ്മർക്കത്തിൽ ഉടൻ തീ പിടിച്ചു. ഉത്തമം. അസ്മർക്കം ദൂരെ എറിഞ്ഞ് ബാക്കിയുള്ളവ ആവനാഴിയിൽതന്നെ നിക്ഷേപിച്ചു.

“ഞാൻ പറയുന്നത് കേട്ടുവോ? താങ്ങൾ തൽക്ഷണം അവിടെനിന്ന് മാറിപ്പോകണമെന്ന്.”

മുണ്ടിൽ കൈ തുടച്ചശേഷം ശിവൻ താരയുടെ നേരെ തിരിഞ്ഞ് “സുരക്ഷാ രേഖയ്ക്കുപുറത്തേക്ക് ഇപ്പോൾതന്നെ ഓടിമാറണം.”

“ശിവാ, അസ്മർക്കയ്തശേഷം ഓടി മാറണം.”

ശിവൻ താരയെ നോക്കി. അവന്റെ കണ്ണുകൾ പളുങ്ക് പോലെ തിളങ്ങി. അവന്റെ നെറ്റിയിലെ കറുപ്പുരാശി ചുവന്ന അടയാളം ഭ്രാന്തമായി തുടിക്കുന്നത് അവൾ കണ്ടു.

‘തൽക്ഷണം താങ്ങൾ അവിടെനിന്ന് ഓടിമാറണം!’ താര ഉച്ചൈഹസ്തരം പറഞ്ഞു. “എനിക്ക് വാക്കു തരണം.”

ശിവൻ തലയാടി.

“എനിക്ക് വാക് കുതരൂ!”

“ഞാൻ നിനക്ക് വാക് കുതന്നുകഴിഞ്ഞു. ഇനി പോകൂ.”

താര ശിവനെ തുറിച്യുനോക്കി “നീലകണ്ഠാ...”

“പോകൂ താര. സൂര്യൻ തലയ്ക്കുമുകളിലെത്താറായി. എനിക്ക് അസ്തമങ്ങൾ എയ്തതു വിടണം.”

താര കുതിരയുടെ കടിഞ്ഞാണു കൈയിലെടുത്ത് വട്കം കുറയ്ക്കി.

“പിന്നെ താരാ..”

താര കുതിരയെ ഒന്നു വലിച്യ് പുറകോട്ടു നോക്കി.

“നന്ദി”, ശിവൻ പറഞ്ഞു.

ഇരുൾമൂടിയ കണ്ണുകൾ കൊണ്ട് താര അപ്പോഴും നീലകണ്ഠന്റെ മുഖം നിരീക്ഷിക്കുകയായിരുന്നു.

“തൽക്ഷണം സുരക്ഷാരേഖയ്ക്കു പുറത്തേക്ക് കുതിരപ്പുറത്ത് ഓടി രക്ഷപെടുക. നിന്നെ സ്നേഹിക്കുന്നവരെല്ലാം കാത്ത് നിൽക്കുന്നുണ്ടെന്ന കാര്യം ഓർക്കുക.”

ശിവൻ ശ്വാസം പിടിച്യു.

താര കുതിരയെ ചവിട്ടിത്തളിച്യ് മുന്നോട്ടോടിച്യുപോയി.

നെറ്റിയിലെ കറുപ്പുരാശി കലർന്ന ചുവന്ന അടയാളത്തിനു മുകളിലായി ശിവൻ അമർത്തിപ്പിടിച്യു. ആ അമർത്തൽ നെറ്റിക്ക് തീ പിടിച്യതു പോലുള്ള ഭയങ്കരമായ അവസ്ഥയ്ക്ക് ശമനമുണ്ടാക്കി. സതിയുടെ മൃതശരീരം കണ്ടതുമുതൽക്കു കൂറേ ദിവസങ്ങളിലായി കടുത്ത വേദനയാണ് അവൻ അനുഭവിച്യുകൊണ്ടിരുന്നത്.

തലകുലുക്കിക്കൊണ്ട് ശിവൻ തന്റെ ശരഭ്യ ആ ഗോപുരത്തിനു നേർക്ക് തിരിച്യു. അങ്ങകലെ ആ ലക്ഷ്യം അവൻ കാണാൻ കഴിഞ്ഞു. കടും ചുവപ്പു നിറത്തിൽ അത് അടയാളപ്പെടുത്തിയിരുന്നു.

ശക്തിയായി നെടുവീർപ്പിടുകൊണ്ട് അവൻ തായിലേക്ക് നോക്കി.

പുണ്യസരോവരമേ എനിക്ക് ശക്തി നൽകൂ.

ഒരികൽക്കുടി ശക്തമായി നെടുവീർപ്പിടുകൊണ്ട് ശിവൻ തലയുയർത്തി നോക്കി.

“ശരീരമ ഭഗവാനേ, രക്ഷിക്കണേ!”

പാശുപതി അസ്ത്രം സ്ഥാപിച്യിട്യുള്ള ഗോപുരത്തിലേക്കുള്ള അവന്റെ കാഴ്ച മറച്യുകൊണ്ട് ഒരുപറ്റം വിരുപികൾ പരയക്ഷപ്പെട്ടു. കുട്സിക്കാലം മുതൽക്കേ സ്വപ്നങ്ങളിൽ പരയക്ഷപ്പെട് അവനെ പീഡിപ്പിച്യിരുന്ന രോമാവൃത ശരീരമുള്ള രാക്ഷസരൂപികൾ. ശിവൻ അവയെ ശരഭ്യപൂർവ്വം നിരീക്ഷിച്യു. അവയ്ക്കൊന്നിനും മുഖമില്ലായിരുന്നു. മുഖത്തിനുപകരം ആ ഭാഗത്ത് വെളുത്തുമിനുത്ത പലകക്കല്ലാണ് ഉണ്ടായിരുന്നത്. അവരെല്ലാം വാൾ ഊരിപ്പിടിച്യിരുന്നു. ഓരോ വാൾത്തലയിൽനിന്നും രക്തം ഇറു വീണുകൊണ്ടിരുന്നു. അവരുടെ പേടിപ്പിക്കുന്ന അട്ഘാതം അവൻ കേട്ടു. താൻ ഒരികൽക്കുടി ആ ഭയചകിതനായ കുടിയായി മാറിയതുപോലെ ശിവനു തോന്നി.

ആകാശത്തേക്കു നോക്കി തലകുലുക്കി ആ ദൃശ്യം അവൻ നീക്കം ചെയ്യാൻ ശ്രമിച്ചുനോക്കി.

എന്നെ രക്ഷിക്കേണ!

മനോബു അമ്മാവന്റെ ശബ്ദം അവൻ കേട്ടു “അവർക്ക് മാപ്പു കൊടുക്ക് അവരെ മറന്നുകള! തിന്മ മാത്രമാണ് നിന്റെ യഥാർത്ഥ ശത്രു”

ശിവൻ കണ്ണുകൾ താഴ്ത്തി. അവൻ തന്റെ നോട്ടം വിക്ഷേപണ ഗോപുരത്തിൽ കോർത്തിട്ടു. ആ രാക്ഷസന്മാർ അപ്രത്യക്ഷമായിരുന്നു. ആ ഗോപുരത്തിന്റെ മധ്യത്തിലുണ്ടായിരുന്ന ചുവന്ന അടയാളത്തിലേക്ക് അവൻ ഉറുനോക്കി.

ശിവൻ കുതിരയുടെ കടിഞ്ഞാൺ വലിച്ച് അതിന്റെ കാതിൽ ശാന്തനായിരിക്കണമെന്ന് മന്ത്രിച്ചു. ആ ലക്ഷ്യത്തിലേക്ക് അമ്പെയ്യുന്നതിന് ആവശ്യമായ നിശ്ചലമായ ഒരിടം ആ കുതിര തന്റെ ശരീരം ഒട്ടും അനക്കാതെ ശിവനു നൽകി. വലതുകൈകൊണ്ട് അസ്തരം തൊടുത്തുവിടുന്ന ഒരാൾക്ക് ആവശ്യമായ സ്വാഭാവികമായ ഇടവും കോണും ലഭിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ശിവൻ ഇടതുഭാഗത്തേക്കു തല തിരിച്ചു പിടിച്ച്. വില്പ മുന്നോട്ടു നീക്കിപ്പിടിച്ച് ശിവൻ അതിലെ ഞാൺ ഒന്നുകൂടി പരിശോധിച്ചു. വില്പിലെ ഞാൺ പെട്രെന്ന് വലിച്ചുവിടുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന മുളക്കം ശിവനിഷ്ടമായിരുന്നു. ഞാൺ പരമാവധി വലിച്ചുമുറുക്കിക്കെട്ടിയിരുന്നു. അവൻ മുന്നോട്ടു കുനിഞ്ഞ് ആവനാഴിയിൽനിന്ന് ഒരസ്തരം പുറത്തെടുത്തു. അത് ഒരു വശത്തേക്കു മാറ്റിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ട് കാറ്റിന്റെ ഗതി നിർണ്ണയിക്കുവാനായി അവൻ മുകളിലേക്കു നോക്കി.

ഇത്തരയികം അകലെ നിന്നുകൊണ്ട് അമ്പെയ്യുന്ന കലയ്ക്ക് ക്ഷമയും കാറ്റിന്റെ ഗതി നിർണ്ണയിക്കുവാനുള്ള കഴിവും അത്യാന്താപേക്ഷിതമാണ്. കാറ്റിന്റെ ഗതി അനുകൂലമാകുന്നതുവരെ ക്ഷമയോടെ കാത്ത് നിൽക്കണം. അമ്പിന്റെ വർത്തുളാകൃതിയിലുള്ള നീക്കത്തെക്കുറിച്ച് മുൻകൂടി നിർണ്ണയിക്കുന്നതിനുള്ള കഴിവ്, അമ്പെയ്തുവിടുന്നതിന് അനുയോജ്യമായ കോൺ നിർണ്ണയിക്കുന്നതിലുള്ള മികവ്; അമ്പെയ്തു വിടുമ്പോൾ അതിന്റെ വേഗത നിയന്ത്രിക്കുവാനുള്ള വൈദഗ്ദ്ധ്യം; അതിനായി ഞാൺ എത്രത്തോളം പുറകിലേക്കു വലിച്ചു പിടിക്കണം എന്നതിനെക്കുറിച്ചുള്ള കൃത്യമായ കണക്കുകൂട്ടൽ. കാറ്റിന്റെ ഗതി അറിയുവാനായി വലിച്ചു കെട്ടിയിട്ടുള്ള തൂണിയിൽ കണ്ണുറപ്പിച്ചു, ശ്വാസോച്ഛവാസം ക്രമീകരിച്ച്, അവൻ തന്റെ തിരുനെറ്റിയിൽ എന്തോ കർത്തുവെന്ന തോന്നൽ അവഗണിച്ചു.

കാറ്റിന്റെ ഗതി മാറി വരുന്നുണ്ട്.

അമ്പ് തായ്ക്കുന്നേരെ തിരിച്ചുപിടിച്ച് ചൂണ്ടുവീരലും നടുവീരലും ചേർത്ത് ശിവൻ ഒരസ്തരം തൊടുത്തു പിടിച്ച്.

കാറ്റ് പിടിച്ചു വരുന്നുണ്ട്.

അസ്തരത്തിന്റെ അറ്റം വാൾപ്പിടിയിലുള്ള തുകലിൽ ഉറപ്പു അവൻ തീ പിടിപ്പിച്ചു. അവന്റെ വലിഞ്ഞു മുറുകിയ പേശികൾ വില്പ് ഉയർത്തിപ്പിടിച്ച് അനായാസ ചലനത്തിൽ ആ ഞാൺ വലിച്ചുപിടിച്ചപ്പോൾ ആ പോരാളിയുടെ സഹജമായ മനസ്സ് ആ അസ്തരം പറന്നുയരേണ്ട കോൺ കൃത്യമായി കണക്കാക്കി. വിദഗ്ദ്ധനായ അസ്തരതാഡ്യാസിയായിരുന്ന അവന്റെ മുൻ കണ്ണ് ലക്ഷ്യബിന്ദുവിൽ കേന്ദ്രീകരിച്ച്. അമ്പിന്റെ അഗ്ഗരത്തിലെ പൊളളിക്കുന്ന ചൂട്

അവഗണിച്ചുകൊണ്ട് അവന്റെ ഇടതുകൈ ആ വിലിലിനെ പാറപോലെ ഇളകാതെ ഉറപ്പിച്ചു പിടിച്ഛു.

കാറ്റ് വളരെ അനുകൂലം.

യാതൊരു സന്ദേഹവുമില്ലാതെ അവനാ അമ്പ് എയ്തതുവിട്തു. മന്ദഗതിയിലെന്തപോലെ ആ അമ്പ് ആകാശത്തിലൂടെ വർത്തുളമായ ഒരു പാത നിർമ്മിച്ചുകൊണ്ട് മുന്നോട്ടു നീങ്ങി. അത് ആ ചുവന്ന അടയാളമിട് ലക്ഷ്യത്തിൽ ആഞ്ഞ് പതിക്കുന്നതുവരെ അവന്റെ കണ്ണുകൾ അതിന്റെ സഞ്ചാരപഥത്തെ പിന്തുടർന്നു. ആ ലക്ഷ്യത്തിനു പിന്നിൽ സ്ഥാപിച്ചിരുന്ന അധിഷ്ഠാനത്തിൽ ആ അസ്തരം തൽക്ഷണം തീ പടർത്തി. പശുപതി അസ്തരത്തിന്റെ പരാരംഭവിക്ഷേപണം പൂർത്തിയായിക്കഴിഞ്ഞു.

“കുതിരയെ ഓടിച്ച് മാറിപ്പോകൂ”

താര അകലെന്നിന്നുകൊണ്ട് ഉറക്കെ അലറിവിളിച്ചു.

“ബാബാ, കുതിരയെ പുറകോട്ട് തിരിയ്ക്കൂ”, കാർത്തികേയൻ ഉച്ഛത്തിൽ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു.

പക്ഷേ അവർ പറഞ്ഞതൊന്നും ശിവനു കേൾക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. വളരെ അകലെയായിരുന്നു അവർ.

ആ ലക്ഷ്യസ്ഥാനത്തിനുപുറകിൽ പടർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന അഗ്നിജ്വാലകുന്നേരെ ശിവൻ ഉറുനോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അവന്റെ തിരുനെറ്റി യിലെ വേദന വീണ്ടും ഉണർന്നു. തന്റെ നെറ്റിയുടെ ഉൾത്തടങ്ങൾ ആ അസ്തര വിക്ഷേപണ ഗോപുരം കണക്കെ കത്തിയെരിയുന്നതുപോലെ അവനു തോന്നി. കുതിരയുടെ കടിഞ്ഞാൺ വലിച്ച് അവനതിനെ പുറകോട്ടു തിരിച്ചു.

അങ്ങകലെ നിലയുറപ്പിച്ചിട്ടുള്ള തന്റെ സൈന്യത്തെ അവൻ കാണാൻ കഴിഞ്ഞു. അതിനപ്പുറം സരസ്വതി നദിയിൽ നങ്ങ്കൂരമിട്തിരിക്കുന്ന തന്റെ കപ്പൽ അവൻ കണ്ടു. സതിയുടെ മൃതശരീരം അതിനകത്താണ് സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നത്.

അവൾ എനിക്കുവേണ്ടി കാത്തിരിക്കുകയാണ്.

ശിവൻ കുതിരയെ തൊഴിച്ചു. കൂടുതൽ പരലോനേങ്ങങ്ങളൊന്നും കൂടാതെതന്നെ അത് കുതിച്ചു പായാൻ തുടങ്ങി.

വിക്ഷേപണ ഗോപുരത്തിലെ തീജ്ജ്വാല ആദ്യത്തെ വിസ്ഫോടനത്തിനു തിരി കൊളുത്തിയിരുന്നു. മൂന്ന് പശുപതി അസ്തരങ്ങളും അവയുടെ ആവരണത്തിനുള്ളിൽ നിന്ന് പറന്നുപൊങ്ങിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. രജത തട്ടിനെ ലക്ഷ്യം വെച്ചുള്ള അസ്തരം പൊങ്ങിക്കഴിഞ്ഞ് നിമിഷങ്ങളുടെ മാതൃകൾക്കു പിന്നാലെയാണ് താമ്ര സ്വർണ്ണ എണ്ണി തട്ടുകളെ ലക്ഷ്യം വെച്ചുള്ള അസ്തരങ്ങൾ പറന്നുപൊങ്ങിയത്. രജത എണ്ണ പരദേശം മറ്റു രണ്ടു നഗര തട്ടുകളേക്കാൾ അല്പം അകലെയായിരുന്നതിനാൽ അസ്തരങ്ങളുടെ സമയക്രമം അങ്ങനെയൊന്നു നിജപ്പെടുത്തിയിരുന്നത്.

കുതിര കൂടുതൽ വേഗത്തിൽ പായാൻ തുടങ്ങിയതോടെ ശിവൻ കുതിരയെ തൊഴിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. സുരക്ഷാപരിധിയിൽ നിന്ന് കുറച്ചു നിമിഷങ്ങൾ മാത്രം അകലെയായിരുന്നു. ശിവൻ അപ്പോൾ. വലിയൊരു അർദ്ധവൃത്തം തീർത്ത് പറന്ന ആ ആഗ്നേയാസ്തരങ്ങൾ അവയ്ക്കു പുറകിൽ അഗ്നിയുടെ ഒരു പാത ശേഷിപ്പിച്ചുകൊണ്ടാണ് മുന്നോട്ടു പോയത്. നിമിഷങ്ങൾക്കകം

വരാനിരിക്കുന്ന വലിയ സർവ്വനാശത്തെ സൂചിപ്പിക്കുംവിധം ഒരേ സമയം ആ മൂന്ന് അസ്തരങ്ങളും ആ നഗര ത്തിനുനേർക്ക് താഴ്ന്നിറങ്ങി.

ശി-വാ

എല്ലാ യുക്തികൾക്കുമപ്പുറം താനിഷ്ടപ്പെടുന്ന ആ ശബ്ദം കേട്ടുവെന്ന് ശിവൻ ആണയിടാൻ സാധിക്കും. പക്ഷേ അത് ഒരുതരത്തിലും യഥാർത്ഥമായിരിക്കുവാൻ സാധ്യതയില്ല. അവൻ കുതിരയെ മുന്നോട്കോടിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

പശുപതിയസ്തരങ്ങൾ അതിവേഗം താഴ്ന്നിറങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

“ശി-വാ! ശി-വാ!”

ശിവൻ തിരിഞ്ഞുനോക്കി.

ചോരയിൽകുളിപ്പിച്ച അംഗഭംഗം വന്ന സതി അവന്റെ പിന്നാലെ ഓടി വരുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അവളുടെ ഹൃദയത്തിന്റെ ഓരോ സ്തംഭനത്തിനു മനുസരിപ്പിച്ച ഇടതുകൈപ്പടത്തിനിന്ന് ചോര പുറത്തേക്കു ചീർന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. ഉദരത്തിലുള്ള രണ്ട് മുറിവുകൾ വാ പിളർത്തിയപ്പോൾ അതിൽനിന്ന് രക്തം കുതിച്ചുചാടി. അവളുടെ ഇടതുകണ്ണ് മുറിവേറ്റ് പുറത്തേക്കു ചാടിയിരുന്നു. അവളുടെ മുഖത്തുണ്ടായിരുന്ന പൊള്ളലേറ്റ് പാട് ഒരികൽക്കൂടി കത്തുന്നതുപോലെ തോന്നി. ഓടാൻ കഴിയാത്തവിധം നിസ്സഹായാവസ്ഥയിലായിരുന്നിട്ടും അവൾ ശിവന്റെ നേർക്ക് ഓടിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

“ശിവ! എന്തെ രക്ഷിക്കുക! എന്തെ ഉപേക്ഷിക്കരുതേ!”

ചോര പുറത്ത് വാളുകളുയർത്തിപ്പിടിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഒരുപറ്റം ഭക്തമാർ സതിയുടെ പിന്നാലെ ഓടുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അവരിൽ ഓരോരുത്തരും ദക്ഷനെ പോലിരുന്നു. ശിവന്റെ തിരുനെറ്റി വീണ്ടും തുടിക്കുവാൻതുടങ്ങി. അവന്റെ ഉള്ളിലുള്ള അഗ്നി എങ്ങനെയെങ്കിലും പുറത്തു ചാടുവാനുള്ള പോരാട്ട ത്തിലേർപ്പെട്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു.

“സതി!” കുതിരയുടെ കടിഞ്ഞാൺ ആഞ്ഞുവലിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ശിവൻ അലറി വിളിച്ചു.

ഇനിയൊരിക്കൽക്കൂടി അവളെ നഷ്ടപ്പെടുത്തുവാൻ അവൻ തയ്യാറില്ലായിരുന്നു.

ശിവന്റെ ഉൽക്കണ്ഠയോടെയുള്ള ആജ്ഞ അവഗണിപ്പുകൊണ്ട് കുതിര മുന്നോട്കോടി. അത് വേഗത കുറയ്ക്കുവാൻ തയ്യാറില്ലായിരുന്നു.

“സതി!”

ശിവൻ ആ കടിഞ്ഞാൺ ആഞ്ഞുവലിപ്പിച്ചു. പക്ഷേ കുതിരയ്ക്ക് തന്റെ തായ ഒരു നിശ്ചയമുണ്ടായിരുന്നു. പുറകോട്ടു തിരിയുവാനോ വേഗത കുറയ്ക്കുവാനോ അത് തയ്യാറില്ലായിരുന്നു. തന്റെ പുറകിൽ മരണത്തിന്റെ ഗന്ധമുയരുന്നത് ആ ജന്തുവിന് അറിയാൻ കഴിഞ്ഞു.

കുതിരയുടെ ഇരുവശത്തുമായി പാദങ്ങൾ തിരുകിവെക്കാനുള്ള ആവരണത്തിൽനിന്ന് കാലുകൾ വലിപ്പെടുത്ത ശിവൻ കുതിരയുടെ മുതുകിൽനിന്ന് താഴോട്ടു ചാടി. ആ ചാട്ത്തിന്റെ അനിയന്ത്രിതമായ വേഗത അപകടകരമായ വിധത്തിൽ അവന്റെ ശരീരത്തെ ഉലപ്പിച്ചു മറിപ്പിച്ചു. ഉടൻതന്നെ

ഉരുൺടു മറിഞ്ഞുകൊണ്ട് ഒരൊറ്റ ആച്ഛിലിന് അവൻ ചാടിയെഴുന്നേറ്റു.

“സതീ!”

കുതിര സുരക്ഷാപരിധിവെച്ചിട്ടുള്ള അതിർത്തി ലക്ഷ്യമാക്കി കുതിച്ചു പാഞ്ഞെപ്പോൾ ശിവൻ വാൾ ഊരിപ്പിടിച്ച് തന്റെ ഭാര്യയുടെ മരീചികാ രൂപത്തെ സംരക്ഷിക്കുവാനായി പാഞ്ഞു.

“ബാബാ!” ഗണേശൻ വിളിച്ചുകൂവി “മടങ്ങിവരു!”

ശിവന്റെ നെറ്റിയിലെ കറുപ്പുരാശി കലർന്ന ചുവന്ന പാട് പൊടിപ്പി പിളർന്ന് അതിനകത്തുനിന്ന് രക്തം പുറത്തേക്കു ചീർന്നു. അവൻ ഭാര്യയുടെ നേരെ ഓടി. അവളെ പിന്തുടർന്നിരുന്ന ദക്ഷിണമാരുടെ സൈന്യത്തിനു നേരെ അവൻ അലറി

“അവളെ വിട്, ജാരസന്തതികളേ! എന്തിന് എന്തോടു പോരിനുവാ!”

നേരത്തെ ആസൂത്രണം ചെയ്തതുപോലെ മൂന്നു പശുപതി അസ്ത്രങ്ങളും ആ മൂന്ന് തട്ടുകളുടെയും ഏതാണ്ട് അമ്ലതുവാര മുകളിൽവെച്ച് വിസ്ഫോടനം ചെയ്തു. കണ്ണഞ്ചിപ്പിക്കുന്ന മിന്നൽപ്പിണർ പരന്നു. ശിവന്റെ സൈനികരും ദേവഗിരിയിലെ അയോർത്ഥികളും സ്വന്തം ശരീരത്തിൽ ആ വെളിച്ചം സൃഷ്ടിച്ച ദൃശ്യം കാണാനാവാതെ കണ്ണുകൾ പൊതിപ്പിടിച്ച് തിളങ്ങുന്ന, സുതാര്യമായ രക്തവും, പേശികളും അസ്ഥി കൾ പോലും അവർക്കു കാണാൻ കഴിഞ്ഞു. സ്വന്തം ശരീരത്തിനകത്ത് രാക്ഷസിയായ ഒരു മിന്നലൊളി, ദേവഗിരിയ്ക്കു മുകളിലുണ്ടായ സർവ്വ സംഹാരിയായ സ്ഫോടനങ്ങളുടെ പരതിയ്ക്കു അവർ അനുഭവിച്ചു. തീക്ഷ്ണമായ ഭയം അവരുടെ ഹൃദയത്തിനുള്ളിലേക്ക് കടന്നു ചെന്നു.

ഏകദേശം അതിനു തൊട്ടുപിന്നാലെ പൈശാചികമായ മൂന്ന് അഗ്നി ഗോളങ്ങൾ പശുപതി അസ്ത്രങ്ങൾ പൊടിതെറിച്ച് സ്ഥലത്തുനിന്നും നഗരത്തിനുനേരെ ഇറങ്ങിപ്പോയി. ഹൈപശാചിക ഭാവത്തോടെ ദേവഗിരിയിലേക്ക് പിളർന്നു കയറി ആ തീഗോളങ്ങൾ തൽക്ഷണം നഗരത്തിലെ മൂന്നു തട്ടുകളെ ദഹിപ്പിച്ചു. നൂറ്റാണ്ടുകളായി വളർത്തിവളർത്തുകൊണ്ടുവന്ന ദൈവങ്ങളുടെ ആ മഹാനഗരം ഒരു നിമിഷാർദ്ധംകൊണ്ട് നിശ്ശൂന്യമായി.

“ശരീരമ ഭഗവാനേ, രക്ഷിക്കേണ”, സതീയുടെ മൃതദേഹം സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നത് ആ കപ്തലിൽ നിന്നുകൊണ്ട് ആ മഹാവിസ്ഫോടനം കണ്ട് നടുങ്ങിപ്പോയ ആയുർവ്വതി മന്ത്രിച്ചു.

ആ തീജ്വാലകൾ ദേവഗിരിയെ കീറിപ്പൊളിച്ചപ്പോൾ വിസ്ഫോടനം നടന്ന സ്ഥലത്തുനിന്നും പുകയുടെ വലിയ സ്തംഭങ്ങൾ അന്തരീക്ഷത്തിലേക്കുയർന്നു. താര പരവചിപ്പതുപോലെ ആ മൂന്ന് അസ്ത്രങ്ങളുടെയും ഊർജ്ജവിസ്ഫോടനം പരസ്പരം ആകർഷിക്കുന്നതുപോലെ തോന്നി. പൈശാചികമായ ക്ലോധത്തോടെ പുകയുടെ ആ മൂന്നു സ്തംഭങ്ങളും പരസ്പരം കൂടിയിടിച്ച് പ്പോൾ ഇടിമുഴക്കങ്ങളും മിന്നലും ആ സംഹാരമേഖലയിലൂടെ പുറത്തേക്കു വന്നു. ഒന്നിച്ച് ചേർന്ന ആ പുകയുടെ തൂണുകൾ മുകളിലേക്കുയർന്നു. ആ വിസ്ഫോടനം നടക്കുന്നതു കണ്ട് ഏതു ജീവിയും അന്നുവരെ കണ്ടിട്ടില്ലാത്ത അത്ഭുതം ഉയരെ. ആ പുകയുടെ ഒരു രാക്ഷസനെപ്പോലെ മുകളിലേക്കുയർന്ന് ഒരു ത്രികോണാകൃതിയുള്ള സമാധിസ്തംഭത്തിന്റെ രൂപമാർജ്ജിച്ച ശേഷം അന്തരീക്ഷത്തിലേക്ക് ഒരു നാഴികയോളം ഉയർന്ന് പൊടിതെറിച്ച് വലിയൊരു മേഘത്തിനു രൂപംകൊടുത്തു. പിന്നെ പൊടുന്നനെ ആ പുകയുടെ ത്രികോണസ്തംഭം അതിന്റെ

ഉള്ളിലേക്ക് ദേവഗിരിയുടെ അവശിഷ്ടങ്ങൾക്കു മുകളിലേക്ക് ഇറങ്ങിവന്നു.

തന്റെ മുന്നിൽ സംഭവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ആ മഹാവിസ്ഫോടനങ്ങളൊന്നും കണക്കിലെടുക്കാത്ത മട്ടിൽ ശിവൻ വാൾ ഉരിപ്പിടിച്ച് മുന്നോട്ട് ഓടിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അവന്റെ നെറ്റിയിൽനിന്ന് ആരെയും നടുക്കുംവിധം വൻതോതിൽ രക്തം പുറത്തേക്കു ചീർന്നുകൊണ്ടിരുന്നു.

ആ പുകയുടെ സ്തംഭം തകർന്നുവീണയുടൻ നിശ്ശബ്ദമായ ഒരു വിസ്ഫോടനമുണ്ടായി. ആ നിയന്ത്രിത കണങ്ങളുടെ വിസ്ഫോടനമുണ്ടായപ്പോൾ ആദ്യ വിസ്ഫോടനത്തിന്റെ ശബ്ദം സുരക്ഷിത മേഖലയ്ക്കുള്ളിൽ നിന്നിരുന്ന ശിവന്റെ സൈനികരുടെ കാതിലെത്തി.

“ബാബാ”, താൻ നിന്നിരുന്ന തട്ടിൽനിന്ന് താഴേക്കു ചാടിയ ഗണേശൻ തന്റെ കുതിരയുടെ അടുത്തേക്കോടി.

നിയന്ത്രിത കണങ്ങളുടെ വിസ്ഫോടനം അദ്യശ്യമായിരുന്നു. ശിവനത് കാണുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. പക്ഷേ എന്തോ ഒരു രാക്ഷസ തിരമാല തനിക്കുനേരെ ഉരുണ്ടുവരുന്നതായി ശിവനു തോന്നി. അവൻ തന്റെ ഭാര്യയെ രക്ഷിക്കേണ്ടതുണ്ടായിരുന്നു. ഗതികെട്തപോലെ അലറിവിളി ച്ചുകൊണ്ട് അവൻ മുന്നോട്ടോടിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

“സതി!”

അനിയന്ത്രിത കണങ്ങളുടെ വിസ്ഫോടനത്തിൽ നിന്നുളവായ അലമാല അവനെ പൊക്കിയെടുത്തു. ഒരു നിമിഷനേരത്തേക്ക് അവൻ ഭാരകുറവനുഭവപ്പെട്ടു. പിന്നെ ആതിര അവനെ അതിശക്തമായി പുറകോട്ടു ചുഴറ്റിയെറിഞ്ഞു. അവന്റെ നെറ്റിയും ചങ്ക്രുകൾക്കുമായിരുന്നു. അവന്റെ വായിൽ നിന്ന് രക്തം പുറത്തുചാടി. അവൻ തറയിൽ മലർന്നടിച്ച് വീണു. തന്റെ തല ഇളകുന്നതുപോലെ തോന്നിയ അവൻ തന്റെ ഉച്ഛിയിൽ കടുത്ത വിഷ്ണു അനുഭവപ്പെട്ടു.

അപ്പോഴും അവൻ വേദന തോന്നിയില്ല. അവൻ നിലവിളിച്ച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

“സ.....തി!”

“സ.....തി!”

പെട്ടെന്ന് സതി തനിക്കുനേരെ കുനിഞ്ഞുനിൽക്കുന്നത് അവൻ കണ്ടു. അവളുടെ ശരീരത്തിൽ അപ്പോൾ രക്തം പുരണ്ടിട്തിലായിരുന്നു. മുറിവുകളൊന്നുമില്ല. പാടുകളില്ല. നിരവധി വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പ് ബ്രഹ്മ ക്ഷേത്ര ത്തിൽവെച്ച് കണ്ട സതിയുടെ രൂപമായിരുന്നു അത്. അവൾ കുനിഞ്ഞു നിന്ന് ശിവന്റെ മുഖത്ത് കൈ കൊണ്ടു തലോടി. പുഞ്ചിരിയുടനീളം അവളുടെ മുഖത്തുനിന്നും സ്നേഹവും ആഹ്ലാദവും പരസരിച്ചു. അവനു മുന്നിലെ ലോകത്തെ ശരിയാക്കിനിർത്തിയ ആ ചിരി.

അവൾ ശിവന്റെ മുർദ്ദാവിൽ തൊട്ടു. തീവ്രമായ വിഷ്ണു ഇല്ലാതായി. വിവരണാതീതമായ ഒരു ശാന്തത അതിനുപകരം അവിടെ പരന്നു. താൻ സ്വതന്ത്രനാകപ്പെട്ടതുപോലെ അവനു തോന്നി. അദ്ഭുതകരമെന്നു പറയാം, ആ നീലകണ്ഠത്തിനിപ്പോൾ യാതൊരു തണുപ്പുമില്ലായിരുന്നു. അവന്റെ നെറ്റിയിലുള്ള എരിച്ചിൽ ഇല്ലാതായതും അതുപോലെത്തന്നെ അദ്ഭുതകരമായ ഒരുവുമായിത്തീർന്നു.

ശിവൻ വായ് തുറന്നു. പക്ഷേ യാതൊരു ശബ്ദവും പുറത്ത്വന്നില്ല. അതുകൊണ്ട് പറയാനാഗ്ഗരഹിച്ഛ കാര്യം അവൻ മനസ്സിനകത്തിട് ചിന്തിച്ഛ.

“എന്നെ നിന്നോടൊപ്പം കൊണ്ടുപോകൂ. സതി. എനിക്കിനി ഇവിടെ ഒന്നും ചെയ്യാനില്ല്. എന്റെ ഭര്യം അവസാനിച്ഛ.”

സതി കുമ്പിട് ശിവന്റെ ചുണ്ഡിൽ പതിയെ ചുംബിച്ഛ. “ഇല്ല്, നിന്റെ ഭര്യം അവസാനിച്ഛിടില്ല്. അവസാനിച്ഛിടില്ല്.” അവൾ പുഞ്ചിരിയോടെ മന്ത്രിച്ഛ.

ശിവൻ ഭാര്യയെത്തന്നെ തുറിച്ഛുന്നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്റ.

“നിന്നെക്കുടാതെ എനിക്കു ജീവിക്കാനാകില്ല്.”

“നീ ജീവിക്കണം”, മങ്ങ്ണിമങ്ങ്ണി പ്റകാശിച്ഛുകൊണ്ടിരുന്റ അവളുടെ രൂപം പറഞ്ഞു.

ശിവന് തന്റെ കണ്ണുകൾ തുറന്നുപിടിക്കുവാൻ സാധിക്കാതായി. സതിയുടെ മനോഹരവും ശാന്തവുമായ മുഖം മങ്ങ്ണുവാൻ തുടങ്ങ്ണി. വളരെ ശാന്തമായ സ്വപ്നസദ്യശമായ അവസ്ഥയിലേക്ക് അവൻ വീണുപോയി. പ്റജ്ഞയുടെ ആഴങ്ങ്ളിലേക്ക് ആണ്ഡു പോകുമ്പോഴും ആജ്ഞ പോലൊരു ശബ്ദം കേൾക്കുന്റതായി അവനു തോന്നി.

“ഇനിമുതൽ ആരെയും കൊല്ല്ലുവാൻ പാടില്ല്. ജീവൻ പരത്തുക. ജീവൻ പരത്തുക.”

പുണ്യസരോവരം

അമൃതപത്മി നാലു

മുപ്പത്തു വർഷങ്ങൾക്കുശേഷം. മാനസസരോവരം (തിബത്തിലെ കൈലാസ പർവ്വതത്തിന്റെ താഴ്വാരം)

മാനസസരോവരത്തിനു മീതെ നീണ്ടുകിടക്കുന്ന പാറയ്ക്കു മുകളിൽ ശിവൻ ചമ്രം പടിഞ്ഞിരുന്നു. അവന്റെ പുറകിൽ നാലുദിക്കുകളിലും ചേർന്നു കിടക്കുന്ന കൈലാസപർവ്വതം. ഭാരതത്തെ തിന്മയിൽ നിന്നു രക്ഷിച്ച മഹാദേവൻ കാവലായി അത് ഉയർന്നുനിന്നു.

നീണ്ട സംവത്സരങ്ങളും പരുഷമായ തിബറ്റൻ ഭൂപ്രകൃതിയും ശിവന്റെ ശരീരത്തിൽ വൻതോതിലുള്ള മാറ്റങ്ങളുണ്ടാക്കിയിരുന്നു. അവന്റെ ജട കെട്ടിയിരുന്ന മുടി ഏതാണടൊക്കെ നരച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും പരമപരാഗത രീതിയിൽ രുദ്രാക്ഷംകൊണ്ട് ഉച്ചിയിൽ ചുരുട്ടിക്കെട്ടി വെക്കുവാൻ വേണ്ട നീളമുണ്ടായിരുന്നു അതിന്. ചിടയായ വായാമവും യോഗാഭ്യാസവും മൂലം ശരീരം മെലിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിലും അത് ദൃഢവും പേശികൾ നിറഞ്ഞതുമായിരുന്നു. എന്താൽ തൊലി ചുളിഞ്ഞിരുന്നു. അതിന്റെ ഭംഗി നഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നു. വർഷം ഇതര പിന്നിട്തിട്ടും അവന്റെ നീലകണ്ഠത്തിന്റെ നിറം മാറിയിട്തിലായിരുന്നു. പക്ഷേ അതിനിപോൾ പഴയ തണുപ്പ് അനുഭവപ്പെടുന്നില്ലായിരുന്നു. ദേവഗിരിയെ സംഹരിച്ച പശുപതി അസ്തമിത്തിന്റെ അണുക്കളുടെ തിര അവനെ അടിമുപറത്തിയ ആ ദിനം മുതൽ ആ തണുപ്പ് നഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നു. കൺപൂരികൾക്കിടയിലെ തിരുനെറ്റി ഇപ്പോൾ എരിയുകയോ തുടിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നില്ലായിരുന്നു. ഒരു പക്ഷേ ആ ആണവ തിരയുടെ അടിയേറ്റതുമൂലമായിരിക്കാം. ആ പരദേശം അവന്റെ വെളുത്ത നിറത്തിലുള്ള ചർമ്മത്തിനു നേർവിപരീതമായി കറുത്തിരുണ്ടിരുന്നു. വേർതിരിച്ചറിയാവുന്ന ഒരുയാളുമായി അത് മാറിപ്പറഞ്ഞിരുന്നു. പച്ച കൂത്തിയ കണ്ണുപോലെ, പൂട്ടിയ മിഴി പോലെ ആയിരുന്നു അത്. അവന്റെ രണ്ടു കണ്ണുകളുടെയും നേർമധ്യത്തിലായി നെറ്റിയിൽ രൂപംകൊണ്ട് ആ കണ്ണിനെ കാളി ശിവന്റെ മുന്നാകണ്ണിനെ വിശേഷിപ്പിച്ചു.

ആ സരസ്സിനു കുറുകെ അസ്തമിക്കാനൊരുങ്ങുന്ന സൂര്യനെ ശിവൻ നോക്കി. അല്പം ദൂരെ, തിളങ്ങുന്ന ജലപ്രപാതയിൽ രണ്ട് അരയന്നങ്ങൾ നീന്തുന്നത് ശിവൻ ശ്രദ്ധിച്ചു. ആ രണ്ട് പക്ഷികളും ഒന്നിച്ഛാണ് ആ ദൃശ്യം കാണുന്നതെന്ന് ശിവനു തോന്നി. പരണയിക്കുന്ന ഇണയുമായി പങ്കിടാതെ അത്തരം ദൃശ്യങ്ങൾ ആസ്വദിക്കാനാവില്ലെന്ന് ശിവനു തോന്നി.

ഒന്നു നെടുവീർപ്പിട്തിശേഷം അവൻ ഒരു വെളുത്തതെരുവുപാതയിൽ ചെറുപ്പത്തിൽ ആ കല്പുകൊണ്ട് അവൻ ജലോപരിതലത്തിൽ തെന്തിച്ഛ എരിയുമായിരുന്നു. അങ്ങനെ ആ കല്പുകൊണ്ട് ഒരാറ് ഏറി ജലോപരിതലത്തിൽ പതിനേഴു വടം തെന്തിച്ഛാടിക്കുവാൻ അവൻ സാധിക്കുമായിരുന്നു.

അവനാ കല്പുകൊണ്ട് ജലോപരിതലത്തിലൂടെ തെന്തിപ്പൊരിയ്ക്കുന്നു. പക്ഷേ അവനതിൽ പരാജയപ്പെടുന്നു; ഗ്ലൂം ശബ്ദത്തോടെ അത് തടാകത്തിൽ താണുപോയി.

എനിക്ക് നിന്നെ നഷ്ടമാവുന്നു.

മനസ്സ് ഭാര്യയെക്കുറിച്ചുള്ള ചിന്തകളിൽ വ്യാപരിക്കാത്ത ഒരുദിവസം പോലും അവന്റെ ജീവിതത്തിലുണ്ടായിട്ടില്ല. കണ്ണിലൂറിയ ഒരു കണ്ണീർക്കണം തുടച്ചശേഷം അവൻ ഗ്ലാമർത്തിനു പുറത്ത് തീക്കുണ്ഡത്തിനു നേർക്ക് നോക്കി. ആ തീക്കുണ്ഡത്തിനു ചുറ്റുമായി കൂടിയിരുന്നു കൊണ്ട് ആളുകൾ തിന്നുകയും കുടിക്കുകയും ആഹ്ലാദിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

നിരവധി വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പ് അവൻ കൈലാസപർവ്വതത്തിലേക്കു മടങ്ങിയപ്പോൾ ഗുണഗോത്രത്തിൽപ്പെട്ട ചിലർ അവനെ അനുഗമിച്ചിരുന്നു. അതിനു പുറമെ ഭാരതത്തിൽ അങ്ങോളമിങ്ങോളമുള്ള പതിനായിരത്തോളം ആളുകൾ സ്വന്തം നാടും വീടുമുപേക്ഷിച്ച് അവരുടെ മഹാദേവന്റെ ജന്മഭൂമിയിലേക്കു കുടിയേറുവാൻ തീരുമാനിച്ചു. നന്തി, ബൃഹസ്പതി, താര, പരശുരാമൻ, ആയുർവ്വതി എന്നിവരായിരുന്നു അവരിൽ പരധാനപ്പെട്ട ആളുകൾ. ആയുർവ്വതിയുടെ ചികിത്സയുടെ ഫലമായി ജീവനോടെയിരിക്കുന്ന സ്ഥാനഭ്രഷ്ടനാകപ്പെട്ട അയോധ്യയുടെ രാജാവ് ദിലീപൻ, മൈകലോതൽ പർവ്വതങ്ങളുടെ അധിപനായിരുന്ന ചെന്നാർദ്ദവജൻ, നാഗന്മാരുടെ പരധാനമന്ത്രിയായിരുന്ന കാർക്കടകൻ എന്നിവരും മാനസസരോവരത്തിന്റെ തീരത്തേക്ക് കുടിയേറിപ്പാർത്തു. ശിവന്റെ അനുയായികൾ അവന്റെ ഗ്ലാമർത്തിനടുത്തു തന്നെയുള്ള ഒരിടത്ത് താമസമാക്കി. ശിവനോടൊപ്പം എത്തിയിട്ടുള്ള അനുയായികളുടെ എണ്ണത്തിലും ശക്തിയിലുമുള്ള ബാഹുല്യം കണ്ട് ഗുണന്മാരുമായി സ്ഥിരം ശത്രുത പുലർത്തിയിരുന്ന പരകതികൾ എന്ന ഗോത്രം ശിവനുമായി സമാധാനക്കരാറിലേർപ്പെട്ടു.

തന്റെജീവിതത്തിലെ ഏറ്റവും മോശപ്പെട്ട ദിവസങ്ങളെക്കുറിച്ച്, ദേവഗിരിയെ നശിപ്പിച്ച ആ ദിവസത്തെക്കുറിച്ച് ആ അഗ്നികുണ്ഡങ്ങൾ ശിവനെ ഓർമ്മിപ്പിച്ചു. അന്നു വൈകുന്നേരംതന്നെയാണ് സതിയെ സംസ്കരിച്ചത്. പക്ഷേ ആ സംഭവത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഓർമ്മകളൊന്നും തന്റെ ശിവന്റെ മനസ്സിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. പശുപതി അസ്ത്ര പരയാഗത്തിന്റെ ഫലമായുണ്ടായ കണികോർജ്ജത്തിലൂടെ ആഘാതം മൂലം അബോധാവസ്ഥയിൽ ആണ്ടുകിടക്കുകയായിരുന്നു അവൻ. ആയുർവ്വതിയുടെ ചികിത്സയുടെ സഹായത്തോടെ ജീവൻ നിലനിർത്തുവാൻ പൊരുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു അവൻ. കാളിയും ഗണേശനും കാർത്തികേയനും പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങളിൽനിന്നാണ് സതിയുടെ ശവ സംസ്കാരത്തെക്കുറിച്ചവൻ അറിയുന്നത്.

ആ രാജ്യത്തങ്ങോളമിങ്ങോളം ഒരിളംകാറ്റ് വീശിയിരുന്നുവെന്നും ദേവഗിരിയുടെ നാശത്തിന്റെ പൊടിപടങ്ങൾ പെറുക്കിയെടുത്ത് സാവധാനം ആ കാറ്റ് അത് എല്ലായിടത്തും വിതറിയെന്നും അവനോടവർ പറഞ്ഞു. ദേവഗിരിയിൽ ശേഷിച്ചിരുന്ന ചാരം സരസ്വതിനദിയിലെത്തിച്ചേരുവാൻ വെമ്പുന്നതുപോലെ തോന്നി. കാറ്റിൽ പറന്നെത്തിയ ദേവഗിരിയിലെ ആത്മാവുകളുടെ ശേഷിപ്പുകൾ അവസാനം ആ നദിയിൽ അഭയം തേടുന്നതുപോലെ കാണപ്പെട്ടു. നിറം മങ്ങിയ ധൂളികൾ സരസ്വതി നദിക്കു ചുറ്റുമുള്ള ആ ഭൂപ്രകൃതിക്ക് വിളറിയ ചാരനിറം പൂശിയിരുന്നു.

ഗണേശനും കാർത്തികേയനും ചേർന്ന് തീ കൊളുത്തിയ, ചന്ദനമുടികൾ കൊണ്ട് തീർത്ത ചിത കത്തിപ്പിടിക്കുവാൻ അല്പം സമയമെടുത്തു. പക്ഷേ കത്തിപ്പിടിച്ചുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ അത് നരകാഗ്നിപോലെ ആളി പ്പിടിച്ചു. മെലുഹയിലെ രാജകുമാരിയുടെ മൃതദേഹം ആവാഹിക്കുവാൻ അഗ്നിദേവനു പോലും അല്പം സന്ദേഹമുള്ളതുപോലെ തോന്നി. എന്ന് അത് ആ ദൗത്യം ആരംഭിച്ചുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ വലിയ വേദന അനുഭവപ്പെടുകയോണ്ടായിരിക്കാം. എന്തായാലും വേഗത്തിൽ ആ കൃത്യം പൂർത്തിയാക്കുവാൻ അഗ്നിദേവൻ ആഗ്രഹിച്ചു.

മൂന്നുദിവസങ്ങൾക്കുശേഷമാണ് ശിവൻ ബോധം വീണ്ടുകിട്യിയത്. കാളിയും ഗണേശനും കാർത്തികേയനും അടങ്ങുന്ന ഒരു സംഘം ആകാഷ്യാപൂർവ്വം അവനു ചുറ്റുമായി നില്പുണ്ടായിരുന്നു. ശിവൻ ആരോഗ്യം കൈവരിച്ചതിനുശേഷം, സതിയുടെ ചിതാസ്മടങ്ങളെ പേടകം ഗണേശൻ കണ്ണീരോടെ ശിവനു കൈമാറി.

കുറച്ചു വെള്ളത്തുള്ളികൾ ശിവന്റെ മേൽ വന്നുവീണു. താഴെ വെള്ളത്തിൽ ഒരു മത്സ്യം പുളഞ്ഞു നീന്തിയപ്പോൾ തെറിചുയർന്നതാകാം അത്. ആ വെള്ളത്തുള്ളികൾ മൂപ്പതുവർഷങ്ങൾക്കു മുമ്പുള്ള ഓർമ്മയുടെ ലോകത്തുനിന്ന് അവനെ വർത്തമാനകാലത്തിലേക്കു മടക്കിക്കൊണ്ടു വന്നു.

ശിവൻ തന്റെ കണ്ണുകളെ സരോവരത്തിലെ ജലവിതാനത്തിനുമീതെ കുറച്ചുനേരം കൂടി അലയുവാൻ അനുവദിച്ചു. എന്ന് പതിവുള്ളതു പോലെ സതിയുടെ ചിതാസ്മം അതിനുള്ളിൽ വടം കറങ്ങുന്നത് താന് കണ്ടുവെന്ന് അവൻ ആണയിട് പറയാൻ കഴിഞ്ഞേക്കും. തീർച്ചയായും അതൊരു മരീചികയായിരുന്നു. അവനു ബോധം വീണ്ടുകിട്യിയതിന്റെ പിറ്റേന്നുതന്നെ ആ ചിതാസ്മം സരസ്വതി നദിയിൽ നിമജ്ജനം ചെയ്തപ്പൊഴിരുന്നു.

മൂപ്പതുവർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പ് തളർച്ചമൂലം ഗണേശന്റെയും കാർത്തികേയന്റെയും സഹായത്തോടെ ബുദ്ധിമുട്ടി തോണിയിൽ കയറിയ കാർയം അവനോർത്തു. നീലകണ്ഠനെ തോണിയിൽ കയറി അവർ നദീമധ്യം ത്തിലേക്കു കൊണ്ടുപോയി. അവിടെവെച്ച് കാളിയും അവനും ചേർന്ന് ആ ചിതാസ്മം നദിയിൽ വിതറി. പരമപരാഗതമായ ആചാരം എന്തുമാവട്ടെ ആ ചിതാസ്മം മുഴുവൻ ആ നദിയിൽ വിതറുവാൻ അവൻ വിസ്മയിച്ചു. സതിയുടെ ചെറിയൊരു ശേഷിപ്പ് തന്റെ കൈവശം ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്ന് അവൻ ആഗ്രഹിച്ചു.

ശരീരം ഭൂമിദേവിയുടെ താൽക്കാലിക വരദാനമാണെന്നാണ് ഭാരതീയർ വിശ്വസിക്കുന്നത്. ഒരു ജീവാത്മാവിന് അതിന്റെ കർമ്മങ്ങളും കടമകളും അനുഷ്ഠിക്കാനുള്ള ഉപകരണമായി ദേവി ശരീരം നൽകുന്നു. ആത്മന്റെ കർമ്മങ്ങൾ പൂർത്തിയാക്കിക്കഴിഞ്ഞാൽ ശരീരം ശുദ്ധമായ രൂപത്തിൽ തിരിച്ചേൽപ്പിക്കണം. എന്ന് ഇടുവേണം. മറ്റൊരാൾക്ക് ഉപയോഗിക്കുവാൻ. ഏറ്റവും മികച്ച ശുദ്ധീകാരകനായ അഗ്നിദേവനാൽ ശുദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ട ശരീരത്തിന്റെ പരതീകമാണ് ചിതാസ്മം. ചിതാസ്മം പുണ്യജലത്തിൽ നിമജ്ജനം ചെയ്തപ്പോൾ ശരീരം ആദരപൂർവ്വം ഭൂമിയുടെ കൈകളിൽ തിരിച്ചേൽപ്പിക്കപ്പെടുന്നു.

ആ ചടങ്ങിലൂന്നിട്ടും തൊട്പ്പുറത്തുണ്ടായിരുന്ന ഒരു തോണിയിലിരുന്ന് കൊണ്ട് ബ്രഹ്മണ പുരോഹിതന്മാർ മന്ത്രം ചൊല്ലിയിരുന്ന കാർയം ശിവൻ ഓർത്തു. ഈശ്വരസ്വയം ഉപനിഷത്തിലെ ഒരു വരി ശിവന്റെ ശര്യ പിടിച്ചുപറ്റുകയും ഓർമ്മയിൽ തങ്ങിനിൽക്കുകയും ചെയ്തു.

വായുർ അനിലം അമൃതം;

അതേദം, ഭസ്മാന്തം ശരീരം.

ക്ഷണികമായ ഈ ശരീരം അഗ്നിയിൽ ദഹിച്ച് ഭസ്മമായ്തീരട്ടെ. പക്ഷേ ജീവൽശ്വാസം എല്ലായിടത്തുമുണ്ട്. അനശ്വരമായ നിശ്വാസത്തിലേക്കുള്ള വഴി അത് സ്വയം കണ്ടുപിടിപ്പുകൊള്ളും.

“പരഭോ”, നന്തി ഉച്ഛത്തിൽ വിളിപ്പു.

ശിവൻ തിരിഞ്ഞുനോക്കിയപ്പോൾ നന്തി കുറച്ചപ്പുറത്തായി നിൽക്കുന്നതു കണ്ടു. അവന്റെ കൈകളുടെ സ്ഥാനത്തിപ്പോൾ രണ്ടു കൊളുത്തുകൾ.

“പരഭോ”, എല്ലാവരും കാത്തുനിൽക്കുകയാണ്”. ശിവന്റെ കാതിൽ എത്തിപ്പെടാൻ പാകത്തിൽ നല്ല ഉച്ഛത്തിൽ നന്തി പറഞ്ഞു.

കാത്തുനിൽക്കുവാൻ സൂചിപ്പിക്കുന്ന വിധം ശിവൻ കൈകൾ ഉയർത്തി ക്കാണിപ്പു. ഓർമ്മകൾക്കൊപ്പം ചെലവിടുവാൻ അവൻ കുറച്ചുനേരംകൂടി വേണം. നന്തിയാണ് ശിവൻ ഏറ്റവും പരിയപ്പെട്ട സുഹൃത്തെന്നു മനസ്സിലാക്കിക്കൊണ്ടാണ് അവൻ നന്തിയെ തന്നെ ശിവനെ വിളിക്കുവാൻ പറഞ്ഞുയർപ്പിപ്പത്. മുപ്പതുവർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പ് സതിക്കൊപ്പം പോരാടിയപ്പോൾ അവന്റെ രണ്ടു കൈകളും നഷ്ടമായി. ശിവപത്നിയെ രക്ഷിക്കുവാനുള്ള രണ്ടും കല്പിപ്പിച്ചുള്ള ശ്രമത്തിനിടയിലാണ് സംഭവിച്ചത്.

നന്തിയുടെ അപ്പുറത്തേക്ക് ശിവന്റെ നോട്ടം നീണ്ടു ചെന്നു. ഭൃഗു മഹർഷി മറ്റുള്ളവരിൽനിന്നുമാറി ഗണേശനോടും കാർത്തികേയനോടും സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് അവൻ കണ്ടു. താളിയോലയിൽ നോക്കി ആ മഹർഷി അവർക്ക് എന്തോ വായിച്ചുകൊടുക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ശിവന്റെ രണ്ടു പുത്രന്മാരും ശ്രദ്ധയോടെ കേട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. ബ്രഹ്മരാജൻ ചന്ദ്രരേകതു, വൈശാലി രാജൻ മാതലി എന്നിവരും ഭൃഗു മഹർഷി പറയുന്നത് ശ്രദ്ധയോടെ കേൾക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

സരോവരത്തിനുനേർക്ക് തിരിഞ്ഞുനോക്കി അവൻ ഒരിക്കൽക്കൂടി നെടുവീർപ്പിട്ടു.

കാർത്തികേയൻ എന്റെ അഭിമാനം രക്ഷിപ്പു.

സോമരസത്തെക്കുറിപ്പിച്ചുള്ള വിജ്ഞാനമുള്ള ദേവഗിരിയിലെ ശാസ്തർജ്ജ്ഞരെ താൻ എപ്രകാരമാണ് രക്ഷിപ്പതെന്ന് ബുദ്ധിപരമായി ഒരു സന്ദർഭം തെരഞ്ഞെടുത്തുകൊണ്ടാണ് കാർത്തികേയൻ ശിവന്റെ മുമ്പിൽ അവതരിപ്പിച്ചത്. അക്ഷോഭനനായാണ് നീലകണ്ഠൻ ആ വാർത്ത കേട്ടത്. സതിയുടെ മരണത്തിൽ യാതൊരു പങ്ക്വുമില്ലാതിരുന്ന ആ മഹാമുനിയെ രക്ഷിക്കുവാൻ സാധിച്ചതിൽ ശിവനും സന്തോഷവാനായിരുന്നു. അതിനൊക്ക പുറമെ ആ മഹാമുനിയുടെ വിജ്ഞാന ഭണ്ഡാരം നമുക്ക് പൈതൃകമായി ലഭിച്ചുവല്ലോ. ഭാരതത്തിന്റെഭാവമുറയ്ക്കുക അതിൽ അഭിമാനിക്കാം.

ഭാരതത്തിലെ സാമ്രാജ്യ വിസ്തൃതികളിൽനിന്നകന്ന്, അല്പലക്ഷിൽ ഏതു സാമ്രാജ്യത്തിനും എത്തിപ്പിടിക്കുവാനാവാത്ത വിധം അകലെ തിബത്തിന്റെ മധ്യഭാഗത്തായിരിക്കണം സോമരസ നിർമ്മാണ വിദഗ്ദ്ധരായ ശാസ്തർജ്ജ്ഞർക്ക് താമസിക്കുവാനുള്ള ഭൂമി നൽകാനെന്ന് ശിവൻ ഉത്തരവ് നൽകിയിരുന്നു. ചന്ദ്രവംശിസൈന്യത്തിന്റേയും സൂര്യവംശി സൈന്യത്തിന്റേയും സഹായത്തോടെയാണ് സോമരസശാസ്തർജ്ജ്ഞന്മാർ പാർപ്പിടങ്ങൾ

നിർമ്മിച്ചത്. പുതിയ താവളത്തിന് തങ്ങളുടെ പഴയ നഗരിയുടെ, ദേവന്മാരുടെ പാർപ്പിടമെന്ന് അർത്ഥം വരുന്ന ദേവഗിരിയെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന പേരിടാനാണ് അവഗാഹിച്ചത്. തിബറ്റിൽ നിർമ്മിച്ച ഈ പുതിയ നഗരിക്ക് തിബറ്റൻ ഭാഷയിൽ ദേവഗിരി എന്ന് അർത്ഥം വരുന്ന പേരാണ് നൽകിയത്. ലാസ. അമരത്വത്തിന്റെ അമൃതമായ സോമരസ ത്തെക്കുറിപ്പുള്ള വിജ്ഞാനം, ഭാരതത്തിൽ ഇനിയൊരിക്കലും അതിന്റെ ആവശ്യമുണ്ടാകുംവരെ ലാസയിലെ പരജകളുടെ പവിത്രമായ രഹസ്യമായി തുടർന്നു.

തന്റെ പുത്രന്മാരും അനുയായികളും ലാസയെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു ഗോത്രം സ്ഥാപിക്കണമെന്ന് ശിവൻ ഉത്തരവിട്ടു. ചന്ദ്രവംശികളിൽനിന്നും സൂര്യവംശികളിൽനിന്നും തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട സംഘമായിരിക്കും ഗണേശനും കാർത്തികേയനും ചേർന്ന് സ്ഥാപിക്കുന്ന ഈ ഗോത്രത്തിനടിസ്ഥാനം. ശിവന്റെ വർഗ്ഗമായ ഗുണന്മാരിൽനിന്ന് ചില രേയും ചില തിബറ്റൻ ഗോത്രവർഗ്ഗക്കാരേയും അവർ ഈ സംഘത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. ശിവന്റെ സുഹൃത്തും ഏറ്റവും അടുത്ത അനുയായിയുമായ വീരഭദ്രനായിരുന്നു ഈ ഗോത്രത്തിന്റെ മുഖ്യൻ, തിബറ്റൻ ഭാഷയിൽ ഗുരു എന്ന വിശേഷണത്തിനു ഉപയോഗിക്കുന്ന ലാമ എന്ന പദമാണ് വീരഭദ്രന് ചാർത്തി നൽകിയത്. ലാസയിലെ ജനങ്ങളും ലാമയുടെ അനുയായികളും ഭാരതത്തിന്റെ പൗരാണിക വിജ്ഞാനത്തെ സംരക്ഷിക്കും. തിന്മയുടെ അധിനിവേശം നേരിടുമ്പോ ട്റെ ലാമ അവസരത്തിനൊത്തുയർന്ന് ഭാരതത്തെ രക്ഷിക്കുക എന്നതായിരുന്നു അവരിൽ അർപ്പിതമായ കടമ.

തിബറ്റിലെ ഡാങ്ങ്പോ നദിക്കരയിൽ സോമരസമാലിന്യം നിക്ഷേപിച്ചിരുന്ന സ്ഥലത്തുനിന്ന് അത് കുഴിച്ചെടുത്ത് നീക്കം ചെയ്തപ്പോൾ. ഇത് തിബറ്റിന്റെ ഏറ്റവും വടക്കുഭാഗത്തുള്ള വിദൂരവും ജനവാസയോഗ്യമല്ലാത്തതുമായ ഒരു സ്ഥലത്തു കൊണ്ടുപോയി നനഞ്ഞ കളിമണ്ണും ബിൽവാ മരത്തിന്റെ ഇലകളും ചേർത്ത മിശ്രിതം കൊണ്ടു പൊതിഞ്ഞ് ശേഷം നല്ല കനമുള്ള ഈയത്തിന്റെ പെട്രികളിലാക്കി ആഴത്തിൽ കുഴിയെടുത്ത് മണ്ണും മണ്ണും ഉറപ്പ് മണ്ണുകടികളും കൊണ്ട് മൂടി. ഈ വിഷവസ്തു ഒരിക്കലും ഇളകാതെ ഭൂമിക്കടിയിൽ കിടക്കുമെന്ന് അവർ ഉറപ്പു വരുത്തിയിരുന്നു. ദേവഗിരിയുടെ നാശത്തോടെ പുതുതായി സോമരസം നിർമ്മിക്കപ്പെടുകയില്ലെന്നും സോമരസമാലിന്യം ഉണ്ടാവുകയില്ലെന്നും ഉറപ്പായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

സോമരസ നിർമ്മാണത്തിനുള്ള വിജ്ഞാനം നീക്കം ചെയ്തുകൊണ്ടുമാത്രം ആ ദേവപാനീയം ഇല്ലാതാക്കുവാൻ സാധിക്കുകയില്ലെന്ന് ശിവൻ മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു. ഭാരതത്തിൽനിന്ന് അത് നീക്കം ചെയ്ത മെങ്ക്രിൽ അതിന്റെ അടിസ്ഥാനംതന്നെ പഠിപ്പുകൾ ഉണ്ടെന്ന്. അക്കാലത്തിൽ പരശുരാമൻ നിർദ്ദേശിച്ച ആശയം വളരെ പരസക്തമായിരുന്നു. സരസ്വതി നദിയിലാതെ സോമരസം നിർമ്മിക്കാനാവില്ല. കൂടാതെ ഇപ്പോഴൊന്നിടത്തായിരുന്നു സരസ്വതി നദിയുടെ ഉദ്ഭവം. ഈ രണ്ടു പോഷകനദികളും സംഗമിപ്പിക്കാതെ വേർപെടുത്തിവിട്ടാൽ സോമരസം നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള ജലം ലഭ്യമാകാതെ വരുമെന്ന് മാതൃമല, ദേവഗിരിയിലെ അണുവികരണ വിഷമാലിന്യം ഒഴുക്കിപ്പോകുന്നതിന് ശമനവുമുണ്ടാകും.

ഭാരതത്തിന്റെ ഉത്തമ താല്പര്യത്തിനായി സത്വജം യമുനയും

എന്നെന്നേക്കുമായി പിരിയേണ്ടതാണെന്ന് ശിവൻ തീരുമാനിച്ചു. ദേവഗിരിയുടെ നാശത്തിനും ഒരു നൂറ്റാണ്ടുമുപ് യമുന ഒഴുകിയിരുന്ന താലിപ്പാലിക ജലപാതയിലേക്കുതന്നെ അതിന്റെ ഗതി തിരിച്ചുവിടണമെന്ന് നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടു. ആ ഗതിയിലൂടെ സഞ്ചരിച്ച് യമുന ഗംഗയിലേക്ക് ഒഴുകിപ്പോകുന്നു. പക്ഷേ ഇതെല്ലാം പറയാൻ എളുപ്പമായിരുന്നുവെങ്കിലും പരാവർത്തികൾക്കു ദുഷ്കരമായിരുന്നു. യമുനയെപ്പോലെയാരു നദിയുടെ ഗതി പെട്ടെന്ന് മാറ്റുമ്പോൾ അത് പെട്ടെന്ന്യുള്ള വലിയ വെള്ളപ്പൊക്കത്തിനും നാശത്തിനും കാരണമാകും. അതുകൊണ്ട് ആ ഗതിമാറ്റം നിയന്ത്രിക്കപ്പെടേണ്ടിയിരുന്നു.

മെലുഹൻ സാങ്ക്രേതികവിദഗ്ദ്ധരുടെ സഹായത്തോടെ ഭഗീരഥൻ ഉജ്വലമായൊരു പദ്ധതിയുമായി മുന്നോട്ടു വന്നു. യമുനയുടെ ഇരുവശത്തും വലിയ തോടുകളുണ്ടാക്കുക. അതിന്റെ അരികുകളിൽ നദിയോടു ചേർത്ത് ജലം തോടുകളിലേക്ക് സാവധാനത്തിൽ ഇറങ്ങുന്ന വിധത്തിലുള്ള, യഥേഷ്ടം അടയ്ക്കുകയും തുറയ്ക്കുകയും ചെയ്യാവുന്ന പഴുതുകളുണ്ടാക്കുക. വളരെ നിയന്ത്രിതമായ രീതിയിൽ ജലനിർഗ്ഗമന നാളികളിലൂടെ പുതിയ മാർഗ്ഗത്തിലേക്ക് മാസങ്ങളോളം നീളുന്ന പർവ്വതത്തിലൂടെ യമുന ജലം ചോർത്തിമാറ്റാം. ഭഗീരഥൻ ഈ ജലപരണാളികൾക്ക് ‘ശിവന്റെ താഴുകൾ’ എന്നാണ് പേര് നൽകിയിരുന്നത്. ഇപ്രകാരം സാവധാനം യമുനയുടെ ഗതി മാറ്റി അതിനെ പരയാഗയിൽവെച്ച് ഗംഗയുമായി യോജിപ്പിച്ചു. ശിവന്റെ പഴുത് ഗംഗയെ പുതിയ രൂപം കൈവരിക്കുവാൻ സഹായിക്കുകയും പരളയം മൂലമുണ്ടാകുന്ന കെടുതികൾക്ക് ശമനം വരുത്തുകയും ചെയ്തു.

വിശാലമായ ബ്രഹ്മപുത്രയുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്തോടൊപ്പം ഭീമാകാരിയായ യമുന കൂടി ചേർന്നതോടെ ഗംഗാ നദി ഭാരതത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ നദീവ്യവസ്ഥയായി തീർന്നു. യമുന സരസ്വതി നദിയുടെ ആത്മാവ് ഗംഗയിലേക്കു വഹിച്ചുകൊണ്ടുവന്നുവെന്നും അതുവഴി ഗംഗയെ ഭാരതത്തിലെ ഏറ്റവും പവിത്രമായ നദിയാക്കി മാറ്റിയെന്നുമാണ് വിശ്വസിക്കപ്പെടുന്നത്. ഒരുതരത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ സരസ്വതി എന്ന പവിത്ര നദിയോടുള്ള ജനങ്ങളുടെ ഭക്തി ഗംഗ എന്ന പുണ്യനദിക്കുനേരെ തിരിഞ്ഞു. ഇതിനൊക്കെ പുറമെ യമുനാനദിയിൽ നിന്നുള്ള ശുദ്ധജലത്തിന്റെ പരവാഹം ബ്രഹ്മഗയിലെ വിഷമയമാർന്ന ജലത്തെ ശുദ്ധീകരിച്ചുകൊണ്ടും സോമരസമാലിന്യം നിറഞ്ഞ് ആ പരദേശത്തെ വിഷമുക്തമാക്കുകയും ചെയ്തു. ഇപ്രകാരം പുനരുത്ഥാനം ചെയ്ത ഗംഗാനദി സമുദ്രത്തിൽ ചേരുന്ന പരദേശം ഗംഗാസാഗരമെന്നാണറിയപ്പെട്ടിരുന്നത്. അവിടെ ജീവിച്ചിരുന്ന ബ്രഹ്മഗർവാർ പുതിയൊരു ഐതിഹ്യത്തിൽ വിശ്വസിക്കാൻ തുടങ്ങി. ഗംഗാനദി തങ്ങളുടെ രാജ്യത്തെ ശുദ്ധീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. സത്യത്തിൽനിന്നും ഏതെങ്കിലും ഐതിഹ്യമായിരുന്നു അത്.

ദേവഗിരിയുടെ കേന്ദ്രീകൃത ഭരണവ്യവസ്ഥയിലാതായതോടെ മെലുഹ നിരവധി പരവിശ്വകളായിത്തീരുകയും അവ സ്വതന്ത്ര രാജ്യങ്ങളായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. അയോഗ്യനായ ദക്ഷന്റെ ഭരണമില്ലാതായിത്തീരുകയും സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ പുതു നിശ്വാസങ്ങൾ ഉയരുകയും ചെയ്തതോടെ സർഗ്ഗാത്മകത പൊടി വിടർന്നു. പൂർവ്വ പോലെ മനോഹരമായ നിരവധി സംസ്കാരങ്ങൾ പുഷ്പിച്ചു.

ശിവൻ ഉച്ഛത്തിലുള്ളൊരു പൊടിപ്പിരി കേട്ടു. അത് ഭഗീരഥന്റെ പൊടിപ്പിരിയാണെന്ന് ശിവനറിയാമായിരുന്നു. ശിവൻ തിരിഞ്ഞുനോക്കിയപ്പോൾ ഒരു തീക്കുണ്ഡലത്തിനടുത്തു നിന്നുകൊണ്ട്

കാളിയും ഗോപാലിലുമായി ഭഗീരഥൻ ആവേശപൂർവ്വം സംസാരിക്കുന്നത് കണ്ട്. ദേവഗിരിയുടെ നാശത്തിനു മുമ്പുതന്നെ സൈന്യം ദിലീപനെ സ്ഥാനഭ്രഷ്ടനാക്കിയിരുന്നു. തുടർന്ന് ഭരണസാരഥ്യമേറ്റെടുത്ത ഭഗീരഥൻ വിവേക പൂർവ്വം രാജ്യം ഭരിച്ചുകൊണ്ട് സമാധാനത്തിന്റേയും സമ്പൽസമൃദ്ധിയുടെയും പുതിയൊരു യുഗം ആ രാജ്യത്ത് തുറന്നു. ഭഗീരഥന്റെ തൊട്സുത്ത് നിന്നിരുന്ന ദിലീപന്റെ മുഖത്തെ ഭാവംവെച്ചു നോക്കിയാൽ അയാൾ തന്റെ വിധി അംഗീകരിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു.

ഭഗീരഥനും കാളിയുമായി സംസാരിച്ചുകൊണ്ട് നിന്നിരുന്ന മെലിഞ്ഞ് ഉയരമുള്ള രൂപത്തിനുനേർക്കായി ശിവന്റെ ശരഭ്യ. തന്നെ ആരോ ശരഭ്യ ക്കുന്ന്യുണ്ടെന്ന് മഹാനായ ആ വാസുദേവനു തോന്നി. അദ്ദേഹം ശിവനെന്നോക്കി പുഞ്ചിരിച്ച തല കുമ്പിട്ട് വണങ്ങി. ശിവൻ ഗോപാലിനെ പരത്യാഭിവാദ്യം ചെയ്തു. ഗോപാൽ ശിവനുമായി സമരസപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

വാസുദേവമുഖ്യാൻ ഉദ്ദേശിച്ചതുപോലെയാണിരുന്നില്ല ദേവഗിരിയിൽ സംഭവിച്ചത്. പക്ഷേ തിന്മ നീക്കം ചെയ്തപ്പൊഴുവെന്നും സോമരസ വിജ്ഞാനം സംരക്ഷിക്കപ്പെട്ടുവെന്നും മനസ്സിലായപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിനു സമാധാനം തോന്നി. തിന്മയുടെ ദൃഷ്ടഫലങ്ങൾ നീക്കം ചെയ്തതോടെ ഭാരതത്തിനു പുനരുത്ഥാനമുണ്ടായി. നീലകണ്ഠൻ അവന്റെ ദൂതയത്തിൽ വിജയിച്ചിരിക്കുന്നു. അതുതന്നെയായിരുന്നു വാസുദേവന്റെയും വിജയം. മഹാദേവന്റെ പുതിയ ഗോത്രമായ ലാസയിലെ പരജകളുമായും വീര ഭടനുമായും ഗോപാൽ ഔപചാരികമായ ബന്ധം സ്ഥാപിച്ചിരുന്നു. ഭാരതമെന്ന ദേവരാജ്യം അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുന്നുവെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുവിധം വാസുദേവനും ലാസയിലെ ഗോത്രവും ഊഴമിട്ട് അതിനെ ജാഗ്രതയോടെ നിരീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

ഗോപാലിനെ കാണുമ്പോഴെല്ലാം ശിവൻ വായുപുത്രൻമാരെ ഓർമ്മ വന്ന്. പശുപതി അസ്ത്രമുപയോഗിച്ചതിന്റെ പേരിൽ ശിവൻ അവർ ഒരിക്കലും മാപ്തുന്നതുകയില്ല. കനത്ത എതിർപ്പുണ്ടായിട്ടും ശിവനെ നീലകണ്ഠനായി പരഖ്യാപിക്കുന്നതിനെ അനുകൂലിച്ച മിത്രനെ ശിവന്റെ ഈ പരവൃത്തി അപരപിച്ചു. അനുവാദമില്ലാതെ ദിവ്യാസ്ത്രമുപയോഗിച്ച് ച്ചതിനുള്ള ശിക്ഷ പതിനാലുവർഷത്തെ പരവാസമായിരുന്നു. വായുപുത്രൻമാർക്ക് നൽകിയ പരതിജ്ഞ ലംഘിച്ചതിനും പത്നിമാതാവായ വീരിണിയുടെയും തന്റെ സുഹൃത്തുക്കളായ പർവ്വതേശ്വരന്റെയും ആനന്ദ മയിയുടെയും മരണത്തിനുത്തരവാദിയായതിനും ശിവൻ സ്വയം പരവാസം അടിച്ചേൽപ്പിച്ചു; പതിനാലുവർഷത്തേക്കല്ല ആജീവനാന്തകാലത്തേക്ക്.

“ബാബാ.”

ഗണേശനും കാർത്തികേയനും കാളിയും തന്നെയെ പതുങ്ങിവരു ന്നത് ശിവൻ കണ്ടിരുന്നില്ല.

“എന്താ ഗണേശൻ?”

“ബാബാ, മഹാദേവന്റെ നിശാഘോഷമാണ്. മഹാദേവൻ അതിൽ പങ്കെടുക്കേണ്ട ആളാണ്. അതിനു പകരം അങ്ങ് തടാകക്കരയിൽ ആധി പൂണ്ടിരുന്നാൽ മതിയോ?”

ശിവൻ മെല്ലെ തലയാട്ടി. അവന്റെ കഴുത്തിന് കുറേശ്ശെ വേദനയുണ്ടായിരുന്നു; വാർദ്ധക്യത്തിന്റെ അനർത്ഥങ്ങൾ.

“എന്തെന്നൊന്ന് എഴുന്നേൽക്കാൻ സഹായിക്ക്, എഴുന്നേൽക്കാനൊരു ശ്രമം നടത്തിക്കൊണ്ട് ശിവൻ പറഞ്ഞു.

കാർത്തികേയനും ഗണേശനും തൽക്ഷണം കുമ്പിട്ട് ശിവനെ എഴുന്നേൽക്കാൻ സഹായിച്ചു.

“ഓരോ തവണ ഞാൻ നിന്നെ കാണുമ്പോഴും നീ തടിച്ഛുവരികയാണല്ലോ, ഗണേശാ”

ഗണേശൻ ആഹ്ലാദപൂർവ്വം പൊടിച്ചിരിച്ചു. അവൻ വളരെയധികം വിഷമമനുഭവിച്ചിരുന്നു. അമ്മയുടെ മരണമുണ്ടാക്കിയ ആകുലതയിൽനിന്ന് മോചിതനാവാൻ അവൻ ഏറെ നേരം വേണ്ടിവന്നു. എന്താൽ അത്തരം നഷ്ടങ്ങളെല്ലാം ഉൾക്കൊണ്ടുകൊണ്ട് അമ്മയുടെ ജീവിതം നൽകിയ പല കാര്യാങ്ങളും അവൻ പഠിച്ചു. ശിവന്റെയും സതിയുടെയും വാക്യങ്ങൾ അവൻ ഭാരതത്തിലുടനീളം നിഷ്ഠയോടെ പഠിപ്പിച്ചിരുന്നു. ആ ലക്ഷ്യം ബോധം അവനെ ജീവിതത്തിന്റെ പരമാർത്ഥതയിലേക്ക് മടക്കിക്കൊണ്ടു വന്നു. പലപ്പോഴും അവൻ ആഹ്ലാദവാനായി.

“അങ്ങയുടെ വിവേകം മൂലം ഭാരതമൊട്ടാകെ സമാധാനം നില നിൽക്കുന്നു. ബാബ” ഗണേശൻ പറഞ്ഞു “ഇപ്പോൾ യുദ്ധങ്ങളിലെ, സംഘർഷങ്ങളിലെ. അതുകൊണ്ട് എനിക്ക് യാതൊരു ശരീരവ്യായാമവുമില്ല. ധാരാളം ഭക്ഷണവും കഴിക്കുന്നു. യഥാർത്ഥത്തിൽ അങ്ങയുടെ കൃപ പൊലായനം കൊണ്ടാണ് ഞാൻ തടിച്ഛുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് എന്റെ വ്യാഖ്യാനം.”

കാർത്തികേയനും കാളിയും പൊടിച്ചിരിച്ചു. ശിവൻ പതിയെ തലയാട്ടി. അവന്റെ കണ്ണുകളിലെ ഗൗരവം ചോർന്നിരുന്നില്ല.

“ബാബ, അങ്ങ് ഇടകകൊക്കെ ഒന്നു പുഞ്ചിരിക്കണം” കേയൻ പറഞ്ഞു. “അത് ഞങ്ങൾക്ക് സന്തോഷം പകരും.”

ശിവൻ കാർത്തികേയനെ ഉററുനോക്കി. സതിയുടെ മരണത്തിനുശേഷം ദീർഘകാലം പിന്നിട്ടിരിക്കുന്നു. അന്ന് ചെറുപ്പമായിരുന്ന കാർത്തികേയന്റെ തലമുടിയിൽപ്പോലും ഇപ്പോൾ നരകയറി തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. കൈലാസത്തിലെത്തിച്ചേരുവാൻ കാർത്തികേയൻ ദീർഘനേരം യാത്ര ചെയ്യേണ്ടതായി വന്നിട്ടുണ്ടാകുമെന്ന് ശിവനറിയാം. ശിവൻ തന്റെ ചുമതലകളെല്ലാം നിർവ്വഹിച്ചശേഷം കൈലാസപർവ്വതത്തിലേക്ക് മടങ്ങിയപ്പോൾ കാർത്തികേയൻ ഭാരതത്തിന്റെ ഹൃദയഭൂമിയുടെ ആഴത്തിലേക്ക് നർമ്മദയുടെ തെക്കു ഭാഗത്തേക്ക്, മനുഭഗവാന്റെ രാജ്യത്തേക്ക് കുടിയേറി.

പാണ്ഡ്യരാജവംശത്തിലെ രാജകുമാരനായിരുന്നു മനുഭവൻ എന്താണ് ചരിത്രം രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. ചരിത്രരീതി രാജ്യമായ സംഘം തമിഴ് ഭരിച്ചിരുന്നത് ആ രാജവംശമായിരുന്നു. അവസാനത്തെ ഹിമയുഗത്തിന് അന്ത്യമായതോടെ, സമുദ്രത്തിലെ ജലനിരപ്പ് പൊന്തിയതോടെ സംഘ സംസ്കാരവും ആ രാജ്യവും നശിച്ചു. മനുഭവന്റെ നിയമം ലംഘിച്ചു നിരവധിയാളുകൾ നർമ്മദയുടെ തെക്കുഭാഗത്തേക്ക് യാത്ര ചെയ്യുകയും അവിടെ താമസമുറപ്പിക്കുകയും ചെയ്തതായി കാർത്തികേയൻ കണ്ടെത്തി. ഭാരതത്തിലെ ഏറ്റവും തെക്കുഭാഗത്തുള്ള പരധാന നദിയായ കാവേരിയുടെ തീരത്ത് കാർത്തികേയൻ പുതിയൊരു സംഘ സംസ്കാരം സ്ഥാപിച്ചു.

“നിങ്ങൾ മൂന്നുപേരും നിങ്ങളുടെ രഹസ്യം വെളിപ്പെടുത്തിയാൽ ഞാൻ പുഞ്ചിരിക്കാം”. ശിവൻ പറഞ്ഞു.

“എന്ത് രഹസ്യം?”, കാർത്തികേയൻ ചോദിച്ചു.

“ഞാൻ എന്താണ് പറയുന്നതെന്ന് നിങ്ങൾക്കറിയാം.”

ദേവഗിരി നഗരിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ തലേരാത്രിയിൽ കാളിയും പരശു രാമനും വീരഭദ്രനും ചേർന്ന് വിദ്യുന്മാലിയെ തടിക്കുകൊണ്ടുപോന്നു എന്ന് കാർയം പിന്നീട് ശിവനു മനസ്സിലായി. കടുത്ത പീഡനത്തിന്റെ വേദന അനുഭവിച്ചപ്പോൾ വിദ്യുന്മാലി സതിയുടെ കൊലയാളികളെക്കുറിച്ചുള്ള വിശദാംശങ്ങൾ പറഞ്ഞു. കടുത്ത പീഡനമനുഭവിച്ചുകൊണ്ട് മെലലെ മെലലെ അയാൾ മരണം വരിച്ചു.

ദേവഗിരിയുടെ നാശത്തിനു ശേഷം വർഷങ്ങൾ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ കാളിയും ഗണേശനും കാർത്തികേയനും പരശുരാമനും വീരഭദ്രനും ഹിന്ദുസ്ഥാനിൽനിന്ന് പുറത്തു കടന്നു. അവർ എങ്ങോടാണ് പോകുന്നതെന്ന് ആർക്കുമറിയില്ലായിരുന്നു. ഒരുപക്ഷേ സതിയുടെ മരണത്തിന്റെ പേരിലുള്ള പകപോക്കലുകൾ ഇനി വേണ്ടെന്ന് ശിവൻ പറയുമോ എന്ന് കരുതിയായിരിക്കാം അവരത് ശിവനോടു പറയുവാൻ മടിച്ചത്. എന്നാൽ ശിവന് അക്കാര്യത്തിൽ സംശയമുണ്ടായിരുന്നു.....

ആ സംശയങ്ങൾ അടിസ്ഥാനരഹിതമായിരുന്നില്ല. കാരണം ഏതാണ്ട് അതേ സമയത്തുതന്നെയാണ് ഈജിപ്തിലെ രഹസ്യഗോത്രമായ അർനെ ഏതാണ്ടൊടു നശിച്ചുവെന്ന വാർത്ത പരന്നത്. ആ ഗോത്രത്തിന്റെ നേതാക്കളുടെ മരണം സാധനത്തിൽ വേദന അനുഭവിച്ചു കൊണ്ടുള്ളതുമായിരുന്നു. അവരുടെ നിലവിളി കേൾക്കുന്നതായിരുന്നെങ്കിൽ മരവിച്ചുപോയി. എന്നാൽ കാളിയും സംഘവും അറിയാത്ത മറ്റൊരു കാർയമുണ്ടായിരുന്നു. സ്വയത് മാതൃരാജ്യത്തുനിന്ന് ഓടിപ്പോയിരുന്നു. നൈൽ നദിയുടെ തെക്കുഭാഗത്തൊരിടത്ത് പുതിയ താവളം കണ്ടെത്തിയ അയാൾ, തന്റെ അവസാനത്തെ ഇരയെ കൊല്ലുകയെന്ന കടമ നിർവ്വഹിക്കാൻ സാധിക്കാത്തതിൽ നിലവിളിച്ചുകൊണ്ടു കഴിയുകയായിരുന്നു. എന്നാൽ സതിയുടെ മഹത്വം അയാളുടെ മനസ്സിൽ പതിഞ്ഞു കിടന്നിരുന്നു. അവളുടെ പേര് അയാൾക്കറിയില്ലായിരുന്നു. തന്റെ അവസാന ദിവസങ്ങളിൽ ഒരു പേരില്ലാ ദേവതയായി അയാൾ അവളെ ആരാധിച്ചു. അയാളുടെ പിൻതലമുറ ആ പാരമ്പര്യം തുടർന്നു. പിന്നീട് ഈജിപ്തിലെ വിപ്ലവകാരിയായ ഫറവോ അർനെ എന്ന് ഗോത്രത്തെ പരിഷ്കരിച്ചു. അർനെയുടെ വംശത്തിലെ ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന ആത്മാവ് എന്ന് നർത്ഥം വരുന്ന അഖെനാർനെ എന്ന് അത് ഫറവോ അറിയിപ്പെടുത്തില്ല. എന്നാൽ അത് മറ്റൊരു കഥയാകുന്നു.

“ബാബാ ഞങ്ങൾ പോയിരുന്നതല്ല.”

കാളി കാർത്തികേയന്റെ വായ്ക്കു മൂടിപ്പിടിപ്പിച്ചു.

“അങ്ങനെ വെളിപ്പെടുത്തപ്പെടേണ്ട കാർയമൊന്നുമില്ല ശിവ. ആഹാരം സ്വാദിഷ്ടമാണ്. എന്ന് ഒറ്റക്കാര്യമേ പറയാനുള്ളൂ. താങ്ക്സ് ഭക്ഷണം കഴിക്കണം. അതുകൊണ്ട് എന്തൊക്കെ വരിക.”

ശിവൻ തലകുലുക്കി “നിനക്ക് ആ രാജകീയ ഭാവമൊന്നും നഷ്ടമായിട്ടില്ല.”

കാളിക്ക് അപ്പോൾ സ്വന്തമായ ഒരു രാജ്യമില്ലായിരുന്നു. ഈജിപ്തിൽനിന്ന് മടങ്ങിയെത്തി കുറച്ചു വർഷങ്ങൾ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവൾ അധികാരവും സിംഹാസനവും ഉപേക്ഷിച്ചു. അവൾ സുപർണയെ നാഗറാണിയായി വാഴിച്ചു. കഴിവുറ്റ ഒരു ഭരണാധികാരിയുടെ കൈയിൽ രാജ്യം ഏല്പിച്ച ശേഷം കാളി ശിവനോടും ഗണേശനോടുമൊപ്പം ഭാരതത്തിലുടനീളം സഞ്ചരിച്ചു. നീലകണ്ഠന്റെ കുടുംബം രാജ്യത്തുണ്ടോ ഉണ്ടോളമായി അമ്ബരത്തിലൊന്ന്

ശക്തിക്ഷേത്രങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചു. ശിവന്റെ പക്കൽ സൂക്ഷിച്ചിരുന്ന സതിയുടെ ചിതാഭസ്മം മറ്റെവിടെയെ ഒക്കിലും സൂക്ഷിക്കുന്നതാണ് ശരിയെന്ന് കാളി ശിവനെ ബോധ്യപ്പെടുത്തി. സതി ശിവന്റേതു മാത്രമല്ലെന്ന് അവൾ ഭാരതത്തിനുകൂടി അവകാശപ്പെടാതെത്തന്നും കാളി ശിവനോടു പറഞ്ഞു. അതുകൊണ്ട് ആ ചിതാഭസ്മത്തിന്റെ ശകലങ്ങൾ ആ അമൃതത്തിനൊന്ന് ശക്തി ക്ഷേത്രങ്ങളിലും പരതിപ്പിച്ചു. അങ്ങനെ ഭാരതീയർ സതീദേവിയെ വളരെ വിശേഷപ്പെട്ട ദേവതയായി ആരാധിച്ചു തുടങ്ങി.

ബ്രഹ്മയുടെ വടക്കുകിഴക്ക് ഭാഗത്തുള്ള കാമാഖ്യക്ഷേത്രത്തിനടുത്ത് കാളി അവസാനം താമസമാക്കി. ശിഷ്ട ജീവിതം അവൾ പരാർത്ഥനയ്ക്കുവേണ്ടി ഉഴിഞ്ഞുവെച്ചു. അവളുടെ ആദ്യയാത്മിക സാന്നിദ്ധ്യം കാമാഖ്യ ക്ഷേത്രത്തെ ഭാരതത്തിലെ ഏറ്റവും പരധാനപ്പെട്ട ശക്തി ക്ഷേത്രങ്ങളിലൊന്നാക്കി തീർത്തു. നിരവധി സൂര്യവംശികളും ചന്ദ്രവംശികളും നാഗന്മാരും ആ നാഗാണിയാൽ പരചോദിതരായി അവളുടെ പുതിയ അധിവാസസ്ഥലത്തെത്തി. കാലക്രമേണ അവർ പുതിയ രാജ്യങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചു. സൂര്യ വംശികൾ അവരുടെ രാജ്യത്തിന് മുന്നൂ നഗരങ്ങൾ ചേർന്ന രാജ്യം എന്ന് നർമ്മം വരുന്ന ത്രിപുര എന്ന് പേരിട്ടു. ദേവഗിരിയിലെ തകർന്നുപോയ മുന്നൂ നഗരത്തടുകൂടെ ഓർമ്മയ്ക്കായാണ് അവർ പേര് നൽകിയത്. വിഷ്ണുവിന്റെ ഏഴാമത്തെ അവതാരമായ ശ്വരീരാമദേവന്റെ ഭക്തരായ ചന്ദ്രവംശികൾ മണി (രത്നം) കളുടെ രാജ്യം എന്ന് നർമ്മം വരുന്ന മണിപ്പൂർ എന്ന് പേരാണ് അവരുടെ രാജ്യത്തിന് നൽകിയത്. ഏഴാമത്തെ വൈഷ്ണവാവതാരമാണ് ഇന്ത്യയുടെ യഥാർത്ഥ മൗലീകത്വമെന്ന് കാര്യത്തിൽ യാതൊരു സംശയവുമില്ല. കാളി യുടെ പിന്തുടർച്ചക്കാരായ ചില നാഗന്മാർ വടക്കുകിഴക്ക് ഒരു രാജ്യം സ്ഥാപിച്ചു. വ്യത്യസ്തതയായ ഈ ആളുകളെല്ലാം കാളിയുടെ മാർഗ്ഗം പിന്തുടർന്നു. ഭാരതമാതാവിന്റെ ഉദരത്തിൽ രൂപംകൊണ്ട് അന്തസ്സുർവ്വ പോരാളികളായിരുന്നു അവർ. അതുകൊണ്ട് അർഹിക്കുന്ന ആദരവ് നൽകിയാൽ നിങ്ങളുടെ ഏറ്റവും വലിയ കരുത്തായി അവരെന്നും ഒപ്പമുണ്ടാകും. എന്നാൽ അവരെ ഇടിച്ച് താഴ്ത്തുവാൻ ശ്രമിച്ചാൽ ഭൂമിയിലെ ഒരു ശക്തിയും അവരിൽനിന്ന് നിങ്ങളെ രക്ഷിക്കാനാവില്ല.

“എനിക്കൊരു രാജ്യമില്ലായിരിക്കാം, ശിവാ”, കണ്ണുകളിൽ ആമോദം നിറച്ചുകൊണ്ട് കാളി പറഞ്ഞു “പക്ഷേ എനും ഞാനൊരു റാണിയായിരിക്കും.”

ഗണേശനും കാർത്തികേയനും അതുകേട് വിശാലമായി പുഞ്ചിരി തുകി. ശിവൻ കാളിയുടെ മുഖത്തേക്ക് ഉറ്റു നോക്കി; സതിയുടെ മറ്റെരുമുഖം; തന്റെജീവിതം എന്തെങ്കിലും ആഹ്ലാദകരമായിരുന്നുവെന്ന് അവനെ അതോർമ്മിപ്പിച്ചു.

“വാ, നമുക്കുപോയി ഭക്ഷണം കഴിക്കാം”, ശിവൻ പറഞ്ഞു.

മഹാദേവന്റെ കുടുംബം ആ അഗ്നികുണ്ഡത്തിനുനേർക്കു നടന്ന് കൊണ്ടിരിക്കെ ഗണേശനും കാർത്തികേയനും ഭൃഗു തങ്ങൾക്ക് കാണിച്ചുതന്നെ അത്യുജ്വലമായ സംഹിതയെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞു. ഇനി വരുന്ന സഹസ്രാബ്ദങ്ങളിലെല്ലാം ഭൃഗു സംഹിതയെന്ന് പേരിൽ ജ്യോതിഷ മണ്ഡലത്തിലെ അത്യുദാത്തമായ മഹത് ഗ്രന്ഥമായി അതറിയപ്പെടും.

തുടർന്ന് വർഷങ്ങൾ മുന്നോട്ടു പോകവേ ശിവൻ കൂടുതൽകൂടുതൽ ജിതേന്ദ്രിയനും വൈരാഗിയുമായി.

മലനിരകളിലെ ഭയം ജനിപ്പിക്കുംവിധമുള്ള ഗുഹകളിൽ ഏകനായി

ഇരുനൂറ്റാണ്ടുകൊണ്ട് അവൻ കടുത്ത തപസ്സനുഷ്ഠിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. നന്തികു മാർമ്മായിരുന്ന അത്തരം സന്ദർഭങ്ങളിൽ ശിവനെ നേരിൽ കാണുവാനുള്ള അനുവാദം ലഭിച്ചിരുന്നത്. ശിവന്റെ കാതുകളിലെത്തിച്ചേരുവാനുള്ള ഏകമാർഗ്ഗം നന്തിയാണെന്ന് ഐതിഹ്യം അങ്ങനെയാണുടലെടുത്തത്.

യോഗാഭയാസം പഠിക്കുവാൻ ശിവൻ ഏറെ നേരം നീക്കിവെച്ചു. ആ യോഗവിദ്യ ശാരീരികവും മാനസികവും ആത്മീയവുമായ ശാന്തി കണ്ടെത്തുവാൻ അവനെ സഹായിച്ചു. ഭാരതീയ വിജ്ഞാനത്തിന്റെയും വിവേകത്തിന്റെയും പാരമ്പര്യത്തിലേക്ക് പുതിയ പല ചിന്താധാരകളും ശിവൻ ചേർക്കുകയുണ്ടായി. അവന്റെ പല ആശയങ്ങളും സിദ്ധാന്തങ്ങളും വേദങ്ങളിലും ഉപനിഷത്തുകളിലും പുരാണങ്ങളിലും പര്യായപ്പെടുത്തപ്പെടുന്നുണ്ട്. നിരവധി സഹസ്രാബ്ദങ്ങളായി മനുഷ്യന് അനുഗ്രഹമായി ആ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ വർത്തിക്കുന്നു.

ശിവന്റെ മനസ്സ് വിസ്തൃതമായ സൃഷ്ടിയോടനുബന്ധിച്ച് നിലനിൽക്കുന്നിരുന്നെങ്കിലും, അവന്റെ ഹൃദയത്തിന് ഒരിക്കലും ശരിയായ ശാന്തി കണ്ടെത്തുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ദേവഗിരിയിലെ ആ ദുരന്തം സംഭവിച്ച ദിവസത്തിനു ശേഷം കുടുംബാംഗങ്ങൾ എത്രയേറെ ശ്രമിച്ചിട്ടും ഒരു തവണയെങ്കിലും ശിവൻ പുഞ്ചിരിക്കുന്നത് ആർക്കും കാണാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല. സന്തോഷം കണ്ടെത്തുന്നതിൽ വിദൂരമായ സാധ്യത കല്പിച്ചിരുന്ന കാർയങ്ങൾപോലും ശിവൻ ഉപേക്ഷിച്ചു. എന്നാൽ താൻ പുറത്തു വന്ന ഈശ്വരനിലേക്ക് വിലയം പരാപിക്കുന്നതിന് തൊട്ടുമുമ്പായി ഒരിക്കൽ, ഒരിക്കൽ മാത്രം ശിവൻ പുഞ്ചിരി തുകിയതായി ഐതിഹ്യങ്ങൾ വിലയിരുത്തുന്നു.

കാർത്തികേയന്റെ വിവേകവും ധൈര്യവുംമൂലം ദക്ഷിണഭാരതത്തിലെ സംഘസംസ്കൃതി തഴച്ചു വളർന്നു. ഉത്തരാതന്തെ പര്യയേകിച്ചും തന്റെ ജന്മസ്ഥലമായ കാശിയെ കാർത്തികേയൻ ആരാധിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും ദക്ഷിണഭാരതത്തിൽ അവൻ ചെലുത്തിയ സ്വാധീനം വിസ്തൃതമായിരുന്നു. താരതമ്യങ്ങളിലൊത്തതായിരുന്നു. ഏതു പരമനത്തിനും പരിഹാരം കണ്ടെത്തി ശത്രുവിനെ തോല്പിക്കുവാൻ കഴിയുന്ന വീര പോരാളിയായ ഈശ്വരനായിട്ടാണ് ജനങ്ങൾ കാർത്തികേയനെ മനസ്സിൽ സ്ഥിരീകരിക്കുന്നത്.

അതേസമയം കാർത്തികേയന്റെ ജ്ഞാനോദയം, ബുദ്ധിമാനും ദയാ ഹൃദയനുമായ ഗണേശൻ ഭാരതത്തിൽ ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്ര സംബന്ധമായ ഔന്നത്യങ്ങളിലേക്കുയർന്നു. ജനങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നത് ദൈവമായി ആരാധിച്ചു. ഏതു ചടങ്ങിലും ആദ്യം പൂജ നടത്തപ്പെടേണ്ട, ആരാധിക്കപ്പെടേണ്ട ദൈവം ഗണേശനാണെന്ന് വിശ്വാസം രാജ്യത്തുതെളിഞ്ഞു. പരന്നിരുന്നു. ഗണേശനെ പൂജിച്ചാൽ എല്ലാ വിപ്ലവങ്ങളും നീങ്ങുമെന്നായിരുന്നു വിശ്വാസം. അങ്ങനെ ശുഭകാർയങ്ങളുടെ ഈശ്വരനായി ഗണേശൻ വാഴ്ത്തപ്പെട്ടു. ഗണേശന്റെ ആഴമേറിയ പരതിഭ അവനെ എഴുത്തുകാരുടെ ഈശ്വരനാക്കി മാറ്റി. അപരകാരം അവന്റെ പേര് എഴുത്തു കാർക്കും കവികൾക്കും മാനസിക സംഘർഷമനുഭവിക്കുന്ന മറ്റാരുടെയും വളരെ പരധാനപ്പെട്ട ഒന്നായി മാറി.

സോമരസം ഗണേശനിൽ വൻതോതിലുള്ള പരഭാവം ചെലുത്തിയിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് സമകാലീനരായ മറ്റാരേക്കാളും നൂറ്റാണ്ടുകളോളം അവൻ ജീവിച്ചു. എന്നാൽ ഗണേശൻ ഇതൊന്നും ഗൗനിച്ചിട്ടില്ല. ഭാരതത്തിലെങ്ങോളമിങ്ങോളമുള്ള ആളുകളുമായി ഇടപഴകുകയും അവരെ സഹായിക്കുകയും അവർക്ക് മാർഗ്ഗദർശനം

നൽകുകയും ചെയ്തതു. വാർദ്ധക്യമൂലം ദുർബ്ബലനായ താൻ ഈ നശ്വരമായ ശരീരത്തിൽ ആവശ്യത്തിലും ഏകെങ്കാലം ജീവിച്ചുവെല്ലോ എന്ന് ഗണേശൻ ചിന്തിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയ സാഹചര്യവുമുണ്ടായി.

പൗരാണിക വൈദികകാല ഭാരതീയർ തമ്മിൽ വിനാശകരമായ ഒരാളെന്തര യുദ്ധത്തിലേർപ്പെടുന്നതിന് സാക്ഷ്യം വഹിക്കുവാനുള്ള ദുഃഖകരമായ സാഹചര്യം ഗണേശന്റെ ജീവിതത്തിലുണ്ടായി. നിർജ്ജീവമായ ഒരു രാജവംശത്തിൽ ഉടലെടുത്ത ഒരു നിസ്സാരമായ അഭിപ്രായവ്യത്യാസത്തിന്റെ പേരിൽ വലിയൊരു യുദ്ധമുണ്ടാവുകയും അത് അന്ന് നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന എല്ലാ രാജവംശങ്ങളേയും നശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ രക്തരൂക്ഷിതമായ യുദ്ധം രാജവംശങ്ങളെ മാതൃമല അന്ന് നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന വൈദിക പാരമ്പര്യത്തിലുന്തിയ ജീവിതശൈലിയേയും നശിപ്പിച്ചു. സർവ്വവനാശം മാതൃമായിരുന്ന ശേഷിപ്പുണ്ടായിരുന്നത്. പതിവുപോലെ ഈ നാശാവശിഷ്ടങ്ങളിൽ പുതിയൊരു സംസ്കാരം ഉയർന്നുവന്നു. എന്ന് പുതിയ സംസ്കാരത്തിന് പഴയ സംസ്കാരത്തിലുണ്ടായിരുന്ന പല നന്മകളും നഷ്ടപ്പെടുകയുണ്ടായിരുന്നു. പൗരാണികരുടെ മഹത്വത്തിന്റെ ചെറുശകലങ്ങളെക്കുറിച്ച് മാതൃമേ അവർക്കറി വുണ്ടായിരുന്നില്ല. പിൻതലമുറക്കാർ പലതരത്തിലും അയോഗ്യരായിരുന്നു.

പിൻതലമുറയിൽപ്പെട്ടവർ മഹത്തകളിൽ ദൈവങ്ങളെ ദർശിച്ചു. യഥാർത്ഥത്തിൽ ഇങ്ങനെയുള്ളവർ മനുഷ്യജന്മമെടുത്ത് ജീവിച്ചിരുന്നിട്ടുണ്ടാവില്ല എന്ന് വിശ്വാസമുലമാണ് അവരിൽമഹത്വകളെ ദൈവങ്ങളായി കണക്കാക്കിയത്. മഹത്തായ ശാസ്ത്രരത്നത്തിൽ അവർ മാന്ത്രികത ദർശിച്ചത് അവരുടെ പരിചിതമായ ബുദ്ധിശക്തിക്ക് ആ മഹത്തായ വിജ്ഞാനം ഉൾക്കൊള്ളുവാൻ കഴിയാത്തതുകൊണ്ടായിരുന്നു. ആഴമേറിയ ദർശന സംഹിതകളിലെ ആചാരാനുഷ്ഠാനവിധികൾ മാതൃം സ്വീകരിച്ചത് അവയെക്കുറിച്ച് ചോദ്യങ്ങളുന്തിയെടുക്കുവാനുള്ള അത്മവിശ്വാസവും ധൈര്യവുമില്ലാത്തതു മൂലമാണ്. യുദ്ധം ഉഴുതുമാറിച്ച് ഭൂമിയിൽ നിരവധി ദിവ്യാസ്ത്രങ്ങൾ പരയോഗികപ്രപഞ്ചത്തോടെ ഇവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നതെല്ലാം കഴുണ്ണുമറിഞ്ഞ് അലങ്കോലമായി. യഥാർത്ഥകാര്യങ്ങൾ വിസ്മൃതിയിലേക്കുമാണ്. യഥാർത്ഥ ചരിത്രത്തെ ഈ പിൻമുറക്കാർ ഈശ്വരീയമായ ഇതിഹാസങ്ങളാക്കി. ആ മഹായുദ്ധം ഏതാണെല്ലാം സംഹരിച്ചു. ഭാരതത്തിന് അതിന്റെ പൗരാണികമായ സാംസ്കാരിക ഔജ്വല്യവും ബുദ്ധികരമായ ഗഹനതയും വീണ്ടെടുക്കുവാൻ നൂറ്റാണ്ടുകൾ വേണ്ടിവന്നു.

നശിക്കാതെ ശേഷിച്ച അറിവുകളുടെ ചില ശകലങ്ങൾ ചേർത്ത് ആ യുദ്ധത്തിന്റെ ചരിത്രം പുതുക്കിയെടുത്ത് വീണ്ടും എഴുതിയപ്പോൾ അതിനെ ജയം എന്ന് പുതുതലമുറ വിശേഷിപ്പിച്ചത്. എന്ന് പിൽ തലമുറയുടെ പരിഷ്കാരമേശാന്ത മനസ്സുകൾക്ക് പോലും ഈ വിശേഷണം അനുയോജ്യമല്ലെന്നു തോന്നി. അതിഭീകരമായ ആ യുദ്ധം ആർക്കും വിജയം നല്കിയില്ല. ആ യുദ്ധത്തിൽ പോരാടിയവർക്കെല്ലാം ലഭിച്ചത് പരാജയമായിരുന്നു. യഥാർത്ഥത്തിൽ ഭാരതത്തിനപ്പോടെ ലഭിച്ചത് പരാജയമായിരുന്നു.

നമുക്ക് പൈതൃകമായി ലഭിച്ച ആ മഹായുദ്ധത്തിന്റെ കഥ ഇന്ന് ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും മഹത്തായ പുരാണങ്ങളിലൊന്നാണ്. മഹാഭാരതം. നിലകണ്ഠഭവാൻ അനുവദിക്കുകയാണെങ്കിൽ ആ മഹായുദ്ധത്തിന്റെ മായം കലരാത്ത കഥയും ഒരു ദിവസം ഞാൻ പറയും.

ഓം നമഃശിവായ.

പ്രപഞ്ചം ശിവഭഗവാനെ നമിക്കുന്നു.

ഞാനും ശിവഭഗവാനെ നമിക്കുന്നു.

മനുഷ്യരാശിക്ക് മുന്നിൽ തിൻമ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.
 ഈ കൊടും തിൻമയെ പ്രതിരോധിക്കുവാൻ ഒരേയൊരു
 ഈശ്വരനുമാത്രമേ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. നീലകണ്ഠനുമാത്രം!

അമീഷ്

അനേകം യുദ്ധങ്ങൾക്കു വിധേയമായ ഭാരതഭൂമിയിൽ
 പാവനമായ ഒരു ധർമ്മയുദ്ധം അരങ്ങേറുന്നു.
 എത്രപേർക്ക് ജീവഹാനി സംഭവിച്ചാലും,
 എന്തു വില നൽകിയിട്ടായാലും
 ഈ യുദ്ധത്തിൽ നീലകണ്ഠനായ ശിവൻ
 പരാജയപ്പെട്ടുകൂടാ.

വായുപുത്രൻമാരുടെ സഹായം
 അഭ്യർത്ഥിക്കുന്ന ശിവൻ
 ഈ ഉദ്യമത്തിൽ വിജയിക്കുമോ?

ആരെയും വായിപ്പിക്കുവാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന,
 ഭാരതീയ സംസ്കൃതിയുടെയും പതിത്രഗാഥയുടെയും
 ആഴങ്ങളിലേക്കിറങ്ങിപ്പെല്ലുന്ന
 കാല്പനിക ചാതുര്യം.

അമീഷ് സമ്മാനിക്കുന്ന മറ്റൊരു പാരായണ
 വിസ്മയത്തിന്റെ മനോഹരമായ മലയാള പരിഭാഷ
 ശിവപുരാണ പരമ്പരയിലെ അവസാനഭാഗം

വിവർത്തനം: രാജൻ തുവ്വാര

ചരിത്ര നോവൽ

SINCE 1966

പൂർണ്ണ

പബ്ലിക്കേഷൻസ്
 കോഴിക്കോട്

Online Bookstore: www.tbsbook.com

കോഴിക്കോട് / കണ്ണൂർ / കൽപ്പറ്റ / തൃശ്ശൂർ / കോട്ടയം / തിരുവനന്തപുരം

f /poornapublications